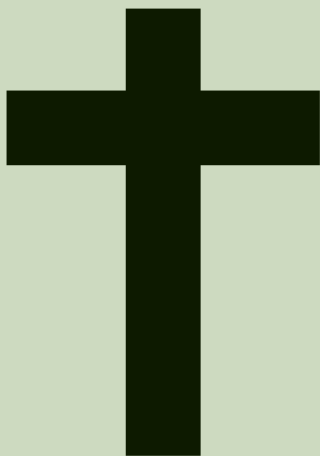

Aú-aai símai
kááisamakain-aai

The New Testament in the Awiyaana language of Papua New
Guinea

Aú-aaí símai kááísamakain-aaí
The New Testament in the Awiyaana language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tokples Awiyaana

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Awiyaana

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023
 Odda5aa4-c019-59cf-b9ee-e1fd4762d49c

Contents

FRT	1
Mátiyu	2
Mááka	55
Rúku	85
Yóni	138
Aantá-waasi	173
Rómu	221
1 Kórinti	245
2 Kórinti	269
Káresiya	285
Éfésási	294
Fírípái	302
Kórósi	308
1 Tésáróníka	314
2 Tésáróníka	319
1 Tímóti	322
2 Tímóti	329
Táitási	334
Fírímóni	337
Ípúru	339
Yémísi	358
1 Pítaa	364
2 Pítaa	371
1 Yóni	375
2 Yóni	381
3 Yóni	382
Yúti	383
Paápé uráin-aai	385
Read the New Testament	409
Tuwímbai-aaigoni áwáu maarán-iyé	421

Aú-aaí símai kááísamakain-aaí
The New Testament in the Awiyaana language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tokples Awiyaana

Aú-aaí símai kááísamakain-aaí

The New Testament in the Awiyaana language of Papua New Guinea

Translation by Wycliffe Bible Translators

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Print publication 1984 by Christian Communications Limited, Hong Kong

Print version ISBN 0 86893 137 3

<http://www.Wycliffe.org>

<http://pngscriptures.org>

<http://www.ScriptureEarth.org>

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri**. Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating**. Na tu, **yu no ken senisim Tok**.

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela**.

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela**.

Mátíyu

Ísu wíyómpa'a iyówana Mátíyu siyáánkai-aataiya'iyó miyáumai-aatai maisuwéna Ísun-
aai agaimakáíye. Ísuni kísau-waasima sísamaifakemba kae'lá kumbaimái-waasifinkemba
moóráwigon-awí'a Mátíyu moórá-awí'a Rífái wemá maanáúfáí agaimakáíye. Manikó séna
sáwí'o úmaimo méraampinkemba faútíyukaiye siyóntemba ááéraan-aai símai káásamakon-
aufai-wandaafimba agáúmba Ísuntafesa siyáawe. Yúndaa-waasi Ísuntafesa sésa Manikómó
iyáfasinankaiwai Mésiyaan-íye síwae séna maanáúfáímbá agaiyáíye. Ísu fasi'aémbá
tokéna Manikóni ámutankoni áwáuma simátimena Manikó wení waási wégarawin-aai
simátima'mae iyáíye. Mátíyu miyán-áái maanáúfáímbá agaimakáíye.

Rúku 3:23-28

¹ Ísu Káráisitini akúni'lo uráan-aai. Ísun-aíwá'ná Téfitin-íye. Téfitin-aíwá'ná
Émbaramun-íye.

² Émbaramu Áísáakimba ma'ankówana
Áísáaki Yékopumba ma'ankówana
Yékopu Yúndaa-iyai afarawainonda matinkówana

³ Yúndaa Pérésinte Sáraante matinkaraimba
tinówa Témaan-íye.

Pérési Éséronimba ma'ankówana
Éséroni Árámumba ma'ankówana
⁴ Árámu Ámínándapumba ma'ankówana

Ámínándapu Násonimba ma'ankówana
Násoni Sáómonimba ma'ankówana

⁵ Sáómoni Póásimba ma'ankaraimba
anówa Ré'apimaniye.

Póási Ópétimba ma'ankaraimba
anówa Rútimaniye.

Ópéti Yésimba ma'ankówana
⁶ Yési Téfitimba ma'ankówana
Téfitimo káráwiyaiwai Soromonimbá
ma'ankaraimba anówani aifaráán-kwánkón-áwí'a
Yúráya úwana ánaaen-kwamba Téfitin-íye.

⁷ Soromoní Ríyapoamumba ma'ankówana
Ríyapoamu Ápáisaamba ma'ankówana
Ápáisaa Ésaamba ma'ankówana

⁸ Ésaa Yíósafatimba ma'ankówana
Yíósafati Yórámumba ma'ankówana
Yórámu Ásáyaamba ma'ankówana

⁹ Ásáyaa Yótámumba ma'ankówana
Yótámu É'ásaamba ma'ankówana
É'ásaa Ésékayaamba ma'ankówana

¹⁰ Ésékayaa Mánásaamba ma'ankówana
Mánásaa Émósimba ma'ankówana
Émósi Yósáyaamba ma'ankówana

¹¹ Yósáyaa Yékónaya-iyai afarawainonda matinkówana

minkánááfímbá Pépíróni-naopakewi Ísareri-waasi tatí'maesa Pépírónifa'a ándáfa'a
mátinkaraawe.

¹² Pépírónifa'a mátinkon-kanaafimba
Yékónaya Síátimba ma'ankówana
Síátio Sérápáperi ma'ankówana

¹³ Sérápáperi Ápáyatimba ma'ankówana
Ápáyati Éráyakimumba ma'ankówana
Éráyakimu Ésomba ma'ankówana

¹⁴ Éso Sétókomba ma'ankówana
Sétóko Ékímumba ma'ankówana
Ékimu Éráyatimba ma'ankówana

¹⁵ Éráyati Ériesaamba ma'ankówana

Ériesaa Mátánaamba ma'ankówana

Mátánaa Yékopumba ma'ankówana

¹⁶ Yékopu Yósepimba ma'ankówana

Yósepi Máriyaan-awaaikó úwana Máriyaa

Ísun-anówan-iyé. Ísuntafesa Manikó iyáfasinankaraiwaiye sésa Káraísitiye wésewe.

¹⁷ Émbaramumo méronka'a sísamaifakemba éiyaimba kumbaimái-waasi ¹⁴ waasi agaiyówasa Téfitimo paapé urénamo méronka'a sísamaifakemba éiyaimba kumbaimái-waasi ¹⁴ waasi agaiyówasa Pépíronifakewi tati'maesa Pépíronifa'a ándáfa'a mátínkarowasa méron-kanaafimba sísamaifakemba éiyaimba kumbaimái-waasi ¹⁴ waasi agaiyówana minká'á Máriyaa Ísu Káraísitimba ma'ankaraiye.

Ísumbo ma'ankarain-ai.

Rúku 2:1-7

¹⁸ Ísu Káraísitimba ma'ankómba maará uráiyé. Ísun-anówamba Yósepinka'a aai símakowana Yósepi ímba wesé'a kurónka'a ámu'a paapé uráiyé. Ufaen-ámútánkó Máriyaan-arumpi túwana ámu'a paapé úwana

¹⁹ awaaikó kawé'á wéuwai séna waási túranka'a ai'maráanana Máriyaa aigaesáféna ifáímpó'a aúpá'á ai'mátuwanuumne-imayaa uráiyé.

²⁰ Miyá imáyáa wéena aú-n-kwérowana Fasi'aénkó kísau-waasigo wíyómpakewi kaainampá'á simáména séna Yósepiyo Téfitin-andafaken-kwaasi óne. Máriyaamo ámu'o káúfimba Ufaen-ámútánkó aantemba ámu'a kauwánkáimba po wembá úwoi máinompo ímba áá'a íno.

²¹ Iyámpóimo ma'ankáinda áwí'a Ísuwe simánkaao siyáiyé. Mináwíkoní áwáuma wení waási sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkainiye siyáiyé.

²² Naaófá'á Manikón-aaimo simátímakowi siyónka'a póna miyán-tántáá'á paapé uráiyé.

²³ Wemá agaimaréna séna

moórá-inaamarugo waaí ímba maiyéna ámu'a

kaumái iyámpói ma'ankáinasa miniyámpóigón-

áwí'a Émaniyueriye sénááwe

agaimaréna siyáimba mináwíkoní áwáuma Manikó keséta mérariye siyáiyé.

²⁴ Yósepi aúfinkémbá iyáfasinena Fasi'aénkóní kísau-waasigo wíyómpakewi siyóntemba awaainínkómbá maiyéna

²⁵ ímba wesé'a kúmba úwoi ména káráwiyowana iyámpói ma'ankówana áwí'a Ísuwe simánkaraiye.

2

Aafáúmó iyáúsupaken-kwaasimo taawánaraan-ai.

¹ Yúndiyaa-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti méron-kanaafimba Pétaému-naopa'a Máriyaa Ísumba ma'ankarowasa némpakemba aafáúmó iyáúsupaken-kwaasi kawé'-ímáyááwará'-waási témesa Yérúsaremu-naopa'a tésa

² sésa Yúndaa-waasiya'a káráwiyiniye sénamo ma'ankáin-iyampoi nááfara ánkaraao. Aafáúmó iyáúsipa'a méta awánáúndasa moórá-o'a paapé isatá awánéta séta iyámpói ma'ankaraimba póta awánéta wenáwí'a mósá maránae séta téméta túne siyáawe.

³ Suwaná marará-káwáágó Éroti mináái isówana arunkó sáwí'a úwasa Yérúsaremu-naopakewiwara'a isówana tirunkó sáwí'a úwana

⁴ Éroti óraa'-amaan-kísau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé táántowasa túwaandu uwaná séna Manikómó ai'maráindawimba Káraísitimba ma'ankáinda nááfara ma'ankáiniyo súwasa

⁵ sésa Yúndiyaa-marafa'a Pétaému-naopa'a ma'ankáiniye. Manikón-aaimo simátímakowi agaimaréna séna

⁶ Yúndiyaa-marafa'a Pétaému-naopaken-kwaasisono.

Yúndiyaa-marafa'a káráwiyaiwaimba kentí naaópa'o káráwiyaiwai ímba tínaaempa'a méraawe.

Kentí naaópakemba moóráwigo paapé uréna kesí waási Ísareri-waasiya'a kawé'á úmai káráwiyiniye

agaimaréna siyáiyé suwaná

⁷ Éroti iséna aafáú mó íyáúsupaken-kwaasi aúpá'á táántowasa tuwaná tísai ena séna nóran-kanaawa minó'á paápé isará awánaraao súwasa simámúwana

⁸ Éroti séna Péta remufa'a miniyámpói koayaafái úmai awáné'a tasimásimiya'a kesé'a kuré'a wenáwí'a mósá máraano súwasa

⁹ iséna kumbá aafáú mó íyáúsupá'o mésamo awánaraan-o'a awánowana minókó aifa'á wéwena miniyámpóimó méronka'a kowaúwasa

¹⁰ áfááraumai aamoí ésa

¹¹ mindáúmpá'á iyésa anówane miniyámpóiyé tuwánésa kífasesa miniyámpóigón-áwí'a mósá marésa unáámbá óin-tokésa kawé-tántá'á kori-óntámbá fóimai amésa kawé'-úmúmbó í-tántá'á fóimai amésa asaa-wiyúm-básáwénkwárá'á fóimai ámakawe.

¹² Ámatuwesa tún-kwáúwana Manikó kaainampá'á simátimena séna Érotimba ímba kosimáméro súwasa fi'on-ampakemba kentí naaópa'a kuráawe.

Ísumba áí'maesarai Ísípifa'o kuráayan-aai.

¹³ Kúwana wiyómpakemba Fasi'aénkóní kísau-waasigomba Yósepi kaainampákémbá awánówana séna Éroti miniyámpói tufuwíndasafena wésaafa-ifo iyáfasine anówane miniyámpóiyé tí'mae Ísípí-marafa'a koména'a aáno'a simáme'a áí'mae tiyó sénaumne súwana

¹⁴ mindó'wáámbá iyáfasinena anówane miniyámpóiyé tí'maena Ísípí-marafa'a wémena

¹⁵ mifá'á komérowana Éroti pukáiyé. Naaófá'á Manikón-aaimo simátímakowi siyónka'a póna miyá uráiyé. Wemá agaimaréna séna Fasi'aénkó séna

Ísípí-marafakemba kesáánimba
méraína'a áántaanana kouweráíníye

siyáiyé agaimaréna siyónka'a póna miyá uráiyé.

Iyámpóimo tínkankaan-aai.

¹⁶ Éroti awánómba aafáú mó íyáúsupaken-kwaasi karo'á simánkesa kóuwana Érotin-arunko áyamba úwana aafáú mó íyáúsupaken-kwaasimo simámakon-aaisafenawe o'á paápé uráiyemo siyón-aaisafenawe imáyáa éna tuwímbai tí'maréna séna Péta remu-nao'-aempa'-naopimpa'a kae'-áátáimó uwásúwén-iyampoíye ímbo kae'-áátáimó uwásúwén-iyampoíye saafá úmai tínkantuwaaro súwasa miyá uráawe.

¹⁷ Naaófá'á Manikón-aaimo simátímakowin-awí'a Yérémaya siyónka'a póna miyá uráiyé. Wemá agaimaréna séna

¹⁸ Ráma-waasi áfááraumaimo ifi'ó taráamba ísaraawe. Réserin-aísaaftitantamba uráan-kwaasi miwítí iyámpóisafesa ifi'á taawasá iyámpóimo
pukáantafesa timambá faráátamai tínkaraawasa úwoi ifi'á támaesa iyáawe
agaimaréna siyáiyé.

Ísípí fakembo tiyáan-aai.

¹⁹ Éroti puwúmba Yósepi Ísípí-marafa'a ména wiyómpakemba Fasi'aénkóní kísau-waasigomba kaainampákémbá awánówana séna

²⁰ miniyámpóigómbá tufuwónaemo sen-kwáási é'a púwófo iyáfasine anówane miniyámpóiyé tí'mae Ísareri-marafa'a waaó súwana

²¹ iyáfasinena awaainínkóné ááninkonte tí'maena Ísareri-marafa'a kúmba

²² Érotin-ááninkon-awí'a Ákéreasi afowán-ánóndáá Yúndiyaa-aempa'a kawáá-kísáú wémauwana Yósepi iséna mináémpá'ó wíndasafena inkaisúwana kaainampá'á Manikó simámuwana Kárirí-aempa'a

²³ Násareti-naopa'a tí'maena koméraiye. Naaófá'á Manikón-aaimo simátímakowi siyónka'a póna miyá uráiyé. Wemá Ísuntafena séna

Násaretifaken-kwaasin-íye sénááwe
agaimaréna siyónka'a póna miyá uráiyé.

3

Yónimo simátímakain-aai.

Máaka 1:2-8, Rúku 3:1-18, Yóni 1:19-28

¹ Minkánááfímbá moóráwígon-awí'a Yóni ména nombó maitinkówi póna Yúndiyaa-marafa'a kúmba máásai-marafa'a koména simátimena séna

² Manikó wení waási kawáánimba ómbaraifo kentí sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá'á teró simátíma'maena iyáiyé.

³ Naaófá'á Yóni ímbo méronka'a Manikón-aaimo simátimakowin-awí'a Áísáya Yónimo paápé indasafena imáyáa éna agaimaréna séna moóráwigo máasai-marafa'a ména aemáiyakemba séna Fasi'aénkóni aambó wi'ankáiyamba wení aambá arupíse iyana minámpá'á wíno

Áísáya agaimaréna siyónka'a póna Yóni paápé úwana mináái paápé uráiyé.

⁴ Yóni káámeri-poigoni áyáu-watoi iyéna ásisamba á'wáánkau uréna fa'nóríné wan-táamikóni aúwé mintón-aantemba wénena

⁵ aai simátíma'maena iyúwasa Yérúsaremu-naopaken-kwaasiye Yúndiyaa-aempaken-kwaasiye Yóndani-nonkoni menáipákéné maanáipákén-kwáásiyé miyáumai-waasi tóso ésa

⁶ miwítí sáwí-awauma kufiyúwana Yóni Yóndani-nompimba nombá maitínkaraiye.

⁷ Yóni nombá maitinkéna awánómbo amáán-kawaa-waasiye Sátüsi-amaan-kawaa-waasiye sáwifa'a nombá maisinkáinkwae sésa wempá'á tóso uwaná simátiména séna iyánkó póigon-araa'an-owe. Manikó kentí sáwí-meyamba timínifo nááwa simátímísara iséra inkaiséra wéteo.

⁸ Kentí sáwí-kisau tuwé'o Manikómpá'ó té'o é'a kawé-kísáú maíya'a tuwánánaumne.

⁹ Émbaramu kentáá siwá'ná ímbá póta Manikóni kawé'-wáásísá úne sé'a miyán-imáyáa ímba oro. Manikó Émbaramun-aisaafitantamba ónááwe sénaraantaasi maanóntámpínkémbá kanaámpó'a waási úráaro sisa'á úráawaisino. Émbaramun-aisaafitantamba urándawí póta kawé'-wáásísá úne sé'a miyán-imáyáa ímba oro.

¹⁰ Ímba kawé'-arámbá iyáín-taima áwáfimba wéyaisuwesamo iyafímbó agaisuwáantemba Manikó miyáumai kentí sáwí-meyamba timíniye Yóni siyáiyé.

¹¹ Yóni simátiména séna kentí sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá'ó tewí nombá wémaitinkaundanifo kesínaaembo tındawí Ufaen-ámútánkómbá ai'maránana kuména kempímbá óraa'a uwátinkainiye. Iyamó agáéntemba íniye. Wemá óraako kembá iyáákaraifo wemó aai síndara'o kemó sendá sáwí'an-iyé.

¹² Aawinkwínaumo sipetífimbó mósá marésamo mentúwááwanamo anómbo marapá'ó kúmísanamo ásimo fiyúndágomo tiyútúwáásasamo kámakama'o indai-iyafimbo uwááígomo agaisuwésamo anómbo naaúmpa'o mósá máraántemba waási miyaráámbá íniye Yóni siyáiyé.

Ísumba nombó maiyánkarain-aai.

Máaka 1:9-11, Rúku 3:21-22

¹³ Minkánáá Ísu Kárirí-aempakemba Yóndani-nompa'a téna Yóni nombá maisinkáinkwae séna túwana

¹⁴ Yóni séna ímbanifo emó nombó maisinkénda kanaán-ifo kentáfémo sémo nombá maisinkaaómó séndawe súwana

¹⁵ Ísu séna ifátuwe súndantemba miyán-uwo. Miyámó ékaimo ekai Manikó siyáini'a óyauye súwana ewé séna

¹⁶ nombá maiyankówana nompínkémbá iyáfasinowana kampúaran-tawaaí tuwínkaa'-úwana Yóni awánómbo Manikóni ámútanko mááufu'-numaraamba úmaena Ísu ane'á kumbérowana

¹⁷ aagó aantemba wíyómpakemba séna maawá kesáánimba isa'á wen-imáyáa wée'a áfááraumai aamoí uwánkaumne siyáiyé.

4

Waántáwanko Ísumba ma'máimo awánarain-aai.

Máaka 1:12-13, Rúku 4:1-13

¹ Súwana waántáwanko Ísumba áisai úmai isáindasafena Manikóni ámútanko Ísumba simámuwana máasai-marafa'a

² koména tómbá ímba néna ayáatááka'a 40 no'waamba waúwana áfááran-aai tówana

³ waántáwanko Ísu sáwí'o inda awánánae séna Ísumpa'a téna séna emá Manikón-ááninko úne wésembo maanóntánkóntáfé tómbá uréna'a naanó siyó súwana

⁴ Ísu séna Manikón-aai aúfáífkemba séna tómbó náiyawí aantemba waási ímba fasi'átinkainifo Manikó siyáintemba seyaafá'á iyana fasi'átinkainiye

siyáifo emó séndá ímba miyá ónaumne súwana

⁵ waántáwanko Ísumba áí'maena Yérúsaremu-naopa'a wéna óraa'-amaan-dankoni am-ífa'á móankena

⁶ séna Maníkón-aai aúfáifinkemba séna Maníkó wiyómpakemba wení kísau-waasisomba ti'maráínasa enká'á káráwiyesa pósa óntanka'a aísamai turaráanafo sésa tiyáántandesa faramónááwe siyáíye. Mindásafe emá Maníkón-ááninko úne wésempo maankákémbá ásfenasa wiyómpakewi farámbaesa marapá'á múankanaawe waántáwanko súwana

⁷ Ísu séna Maníkón-aai aúfáifinkemba é'a miyá siyéna moórá-aaiwara'a séna

kentí Fasi'aénkó Maníkómbá áísai úmai isánae ímba seró

siyáimba emó séndantembo miyámó ékaa Maníkómbá áísai úmai isáúsino. Mindásafemo emó sénda ímba miyá ónaumne Ísu súwana

⁸ waántáwanko Ísumba áí'maena óraa'-omapa'a iyéna móankena seyaafá'-márafá'á káráwiyon-kwaasiye miwítí óraa-fasi'aene aráánamena

⁹ séna kenká'ó kífaemo ken-imáyáámó mósá máréna'o é'a káráwiyi-kísau áména káráwiyinone waántáwanko súwana

¹⁰ Ísu séna waántáwanko kóuwo. Maníkón-aai aúfáifinkemba séna kentí Fasi'aénkó Maníkómpá'á imáyáa é'a wenáwí'-aantemba mósá maré'a wení kísau aantemba máéro

siyáífo emó sénda ímba miyá ónaumne súwana

¹¹ waántáwanko auwéna kúwasa wiyómpakemba Maníkóní kísau-waasi kumésa Ísumba áwa'nai uráawe.

Ísu wení kisaumo ómbakain-aai.

Máaka 1:14-15, Rúku 4:14-15

¹² Yóni marará-káwáágón-áwí'a Érotintafena séna sáwí'a uráíye siyóntafena ándáfa'a máankowana méron-aai Ísu iséna Káríri-aempa'a wéna

¹³ Násaleti-naopa'a ímba koména Kápaneamu-naopa'a koméraiye. Mindáópa'a Káríri-nonkwaunkoni áwáífa'-naopa'a Sépiyuraaniye Náfataraíye tísaaftantambo uráawiti marará'ó wéron-daopa'aniye.

¹⁴ Ísu Kápaneamu-naopa'a koméromba naaófá'ó Maníkón-aaimo simátímakowin-awí'a Áísáya agaimaréna siyónka'a póna miyá uráíye. Wemá agaimaréna séna

¹⁵ Sépiyuraaninte Náfataraínte mindárai tísaafti marafá'á nonkwaaúnkóní áwáífa'a Yóndani-nonkoni menáípá'-márágón-áwí'a Káríri-marafa'a méraawi fi'o-fi'on-kwaasisafe'a súnda

¹⁶ minkwáásí túnáín-aempa'a mésa sámó kaipa'á awánánááwe. Maníkóní némpa'o túnáín-aempa'o méraawi sán-kátinkainiye

agaimaréna siyónka'a póna Ísu paápé éna miyá uráíye.

¹⁷ Minkánáá Ísu simátimindasafena ómbarena simátimena séna Maníkó wení waási kawáánimba ómbarai fo kentí sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá'á teró siyáíye.

Ísu éiyain-kwaasimo táántarain-aai.

Máaka 1:16-20

¹⁸ Ísu Káríri-waunkoni áwáí fakafamba kúmba kae'-wáásíyái mésarai awaaón-áwí'a Sáímoni moórá-awí'a Pítáa úwana áfákon-awí'a Énduruwe'a mésarai miwítí kísau pósarai mófáá'a to-tímapa'a wénesarai mare'mare'-únámbá nompí tukésarai méroyana

¹⁹ Ísu simátimena séna kesé'a tekaiyó. Mófáá'o to'máimo tímapa'o wénoyantemba aú-kísau tíménakai wénekaí kesáái simátímapa'a wéniyasa kempá'á teró súwasarai

²⁰ mimbáré'maré'-únámbá tuwésarai wesé'a kurááye.

²¹ Wesé'a kuyaná Ísu maréna kúmba kae'-wáásíyái mésarai Sépétin-ááninkai awaaón-áwí'a Yémísi úwana áfákon-awí'a Yóniye tifowámpín-kwímái nompín-táómpimba méresa mare'mare'-únámbá to'mayaa wéuwana Ísu minkáé'nárai táántowasarai

²² minúwóiyáámbá tifowámbá mindómpín-táómpimba auwésarai Ísuwe'a kurááye.

Ísu sáwífa'-waasifimba kisaumo maíyáin-aai.

Rúku 6:17-19

²³ Ísu Káríri-aempa'a naaó'-nao'a wénena ámáán-daumpimpa'a Maníkó wení waási kawáánnin-aai minásé-áái kosimátímapa'a wénena fi'o-fi'on-ti'o

ún-kwaasi asófatinkafa'a kúwana

²⁴ wenááigo

Síriyaa-marafa'a naaó'-nao'a wété úwasa fi'o-

fi'on-ti'o ún-kwaasiye sáwí-amutanko tirumpimbó méron-kwaasiye tíyayaambo táúnkon-kwaasiye tíyayaambo pukón-kwaasiye miyámó un-kwáási taawiya'maésa Ísumpa'a mátinkówana asófatinkena

²⁵ aambó wénumba sáwífa'nanka Kárirí-aempakene Tékaporisi-aempakene Yérúsaremu-naopakene Yúndiyaa-aempakene Yóndani-nonkoni menáipákén-kwáásiyé miyáumai-naopakén-kwaasi wempá'á tóso uráawe.

5

Ísu omápa'a iménamo simátímakain-aaí.

Rúku 6:20-23

¹ Ísu mérowasa sáwífa'-waasimo tóso umbá tuwánéna omápa'a imérowasa wení waásisomba túwaandu uwaná

² simátimena séna

³ Manikó súwa'nai ínkwae sewí Manikó miwí kawé'á wéuwatinkena miwíyá'á wégawaaniye.

⁴ Miwífimbá sáwí-imayaa wéraisana tirunkó umbái wétaiwai Manikó miwí kawé'á wéuwatinkena fetói wéuwatinkaiye.

⁵ Kentúmo ímbo maimaésa wéiyowi Manikó miwí kawé'á wéuwatinkaimba pósa siyáim-barama maénááwe.

⁶ Manikó siyáintemba miyámó ónaemo wésewi Manikó miwí kawé'á wéuwatinkena kawé'ó úmimo méraiyaantafena kawé'-í'a uwátinkainiye.

⁷ Tirumbó wéuwatinkaawi Manikó miwí kawé'á wéuwatinkena arumbá uwátinkainiye.

⁸ Tirumpinkémbó kawé'-áái aantemba wésewi Manikó miwí kawé'á wéuwatinkaimba pósa Manikómbá awánánááwe.

⁹ Waásifimbo farumu uwátinkaiyaantafesa kísau wémaewi Manikó miwí kawé'á wéuwatinkena kesí iyámpóin-owe síníye.

¹⁰ Manikóntáfésamo imáyáamo ésamo arupise úmimo méraantafesa sáwí'a wéuwatinkaawe. Manikó miwí kawé'á wéuwatinkena miwí wení waási-i'io ombá póna wégawaaniye.

¹¹ Kembiwímó kentáfé'ó fasi'ámimo méraantafesa mindásafesa sáwí-aaí simátinkesa sáwí'a uwátinkesa fi'o-fi'on-karo'-aaí simátinkáamba Manikó kembiwí kawé'á wéuwatinkaiye.

¹² Naaófá'ó Manikón-aaímo simátímakowimo sáwí'o uwátinkaraantemba káfé'a sáwí'a wéuwatinkaamba tirunkó kawé'á wéina'a aamoí é'a wíyómpakemba kentí kawé'-méyámbá maénááwe Ísu siyáíye.

Ságon-aaíye uwígón-aaíyemo Ísu siyáin-aaí.

Máaka 9:50, Rúku 14:34-35

¹³ Ísu simátimena séna marapá'ó méraan-kwaasifimba mé'a uwígómó ásémo intenkáambá wéowe. Miyá wéombanifo uwímó sáwí'o énamo ímba ímba kawé'á úmai kéná ímba ásema éna sáwisankaamba isasá aampa'á tukésa wénowe.

¹⁴ Marapá'ó méraan-kwaasifimba mé'a sámó kaintenkaámbá wéowe. Omápa'o wérain-daopa'o mósá awánaantemba kembiwí méraawini áwáuma wéawanaawe.

¹⁵ Iyamá ómbá kúra'maresa ímba aúpá'á maráiyamba afora'á makésa mindáópaken-kwaasi awánánááwe.

¹⁶ Miyáumai sámó kaintembá waásifimba mé'a sán-kátinkaiyasa kentí kawé-kísáú tuwánésa kentifo wíyómpa'o méraiwin-awí'a mósá maránááwe Ísu siyáíye.

Ísu áamáambo siyáin-aaí.

¹⁷ Ísu mináái simátimena séna ímba kentáfé'a sé'a Mósesé siyáin-aine Manikón-aaí simátímakaawi siyáan-aine ifá'á túwáiwaiye ímba seró. Manikón-aaí siyáan-aaí ímba tuwánáumpo siyáantení'o úmimo paápé indasafe'a kunkáumne.

¹⁸ Simátíménda isáaro. Wíyómba maramá wéraisana póna Manikón-aaí waé'wae'a wéíye. Manikón-aaigo seyaafá'á waé'wae'a wéimba póna minááígómó siyáinten-úmai seyaafá-tántáá'á paápé íniye.

¹⁹ Miyáumai Manikón-aaifinkembo karo'-ááímó taraisésamo fi'owantafesamo sésamo wéundantemba miyá índá mindá kanaán-íye síyanamo éna Manikó séna kesí waási kawáánúnda-waasifinkemba ímba fasi'aén-kwáásin-owe sínifo Manikón-aaímo taawiyafésamo simátimesamo sésa Manikón-aaí isáaro wésewisafena Manikó séna kesí waási kawáánúnda-waasifinkemba óraa'-waasin-owe síníye.

²⁰ Moórá-aaí simátiménda ísáaro. Ámáán-kawaa-waasiye áamáamba sen-kwáásiyé sésa Manikómó siyáintemba úmai méraunemo semba karo'á wésewe. Miwímó ontembó kembiwímó é'a Manikómó kawáánipa'a ímba mé'a Manikómó siyáintemba érai'a miyámó é'o é'a Manikómó kawáánipa'a ménaawe Ísu siyáíye.

Tinkamon-aimo siyáin-aaí.

Rúku 12:57-59

²¹ Ísu maarán-ááíwará'á siyáíye. Naaófá'á Mósesé kentíwá'násafena simátimakain-aaí ísaraamba maará siyáíye. Ímba tinkamiyasa púwóro. Miyámó íyasamo ésa aaifimbá maitinkánááwe siyáimbanifo

²² simátimé'a sùne. Miwítí waásisafesa aaisambá wétiyiyawi aaifimbá maitinkáiyamba mindá kanaán-íye. Miwítí waásisafesa sáwí-aaí simátinkááwi tí'maesa aaimó ísááwitopa'a tíyasa aaifimbá maitinkáiyamba mindá kanaán-íye. Miwítí waásisafesa uwó-wáásiyá'ó úwoi-waasiya'o sésa símai sáwí'a wéiyawi ónkaifa'o iyamó wégaipa'a méraiymba mindá kanaán-íye.

²³ Miyán-áái imáyáa ombá Manikóntáfé'o imáyáamo é'o moórá-tantaa'o aménae'o óraa'-amaan-daumpa'o komé'o é'a kentí waási aaí ta'ótokaíya'o tááka'o maké'o é'a

²⁴ Manikómbó amíyan-tantaa'a óntan-taaregoni ewaa'á mámare'a mináái kóisámai arupise uwásuwe'a kouwer'é'a Manikómbá áméro.

²⁵ Aaimó simátinkanae síyawimo tí'mae wíyasa aampa'á mósímai paápé uwásuwesa koró. Óraa'-waasimo mátimiyasamo ésa

i-wáási timíyasa ándá-naumpa'a tinkánááwe.

²⁶ Ímbo miyámó íyasamo ésa ándá-naumpa'a mótinkaiyasa ímba ááema tai'ánaumne sésa seyaafá'-mékámba tímatuwaiyasa faútinkanaawe Ísu siyáíye.

Aarakwá'ó tasáén-aimo siyáin-aaí.

Mátiyu 19:9, Máaka 10:11-12, Rúku 16:18

²⁷ Ísu mináái simátiména sésa naaófá'á Mósesé simátimakain-aaí ísaraamba maará siyáíye. Fí'owi tuwaainintóné tuwaai'wainté ímba nóro siyáimbanifo

²⁸ simátimé'a sùne. Moóráwigo moórá-inimbo awánénamo tafíséné sénamo índa ímba afora'á ínifo imáyáa aantemba tafísínana Manikó sésa imáyáafinkemba é'a wétafisiye síníye.

²⁹ Túrankomo sáwí'o ína'a misáwí-ámpá'á kúnafo sé'a moórá-turamba fitúwáaro. Kae-túrántámbo awáné'o é'a ónkaifa'o wíyamba mindá sáwí'an-íye. Sáwí'o uráinda maisuwé'o méraiymba mindá kawe'án-íye.

³⁰ Tiyáánkomo sáwí'o ína'a misáwí-ámpá'á kúnafo sé'a moórá-tiyaamba arátúwáaro. Kae-tiyáámbó wéraina'o é'a sáwí-marupa'o iyamó wégaipa'a wíyamba mindá sáwí'an-íye. Sáwí'o uráinda maisuwé'o méraiymba mindá kawe'án-íye.

³¹ Naaófá'á Mósesé maará siyáíye. Moóráwigo awaainínkómbá ai'mátuwaíndawi aúfáifimba agaimaréna sésa kesuwaainímbá ai'mátuwaumne sésa agaimái amíno siyáimbanifo

³² simátimé'a sùne. Awaainínkó ímba moórá-waasigoe wénisana awaai'kó ai'mátuwaísana minínínkó kówéna moórá-waasi komaiyéna minínínkó aú-waasigoe wénimba sáwí-anka'a wéníye. Aífa'-áwááikómó ai'mátukaintafena miyá wéíye. Moórá-waasigo ai'mátukain-inimbo wémaimba wewará'á umémbá wémaiye Ísu siyáíye.

Seyaafá-tántáápímbá ímba matuwé'a seró-áái.

³³ Ísu maarán-ááíwará'á siyáíye. Naaófá'á Mósesé simátimakain-aaí ísaraamba maará siyáíye. Fasi'aénkómpátá miyá ónaumne síyamba karo'á sefáínifo érai'a sé'a miyán-oro siyáimbanifo

³⁴ simátimé'a sùne. Kemó miyá ónaumnemo síyambo é'a érai'a miyán-oro. Kemó ímbo miyá ónaumnemo síyambo é'a érai'a ímba miyán-oro. Manikó káráwiyaiwi wíyómpa'a méraifo Manikón-áwíka'a ímba matuwé'a seró.

³⁵ Manikó marapá'á káráwiyai'pa'an-ifo ímba marará'á matuwé'a seró. Yérúsaremu-naopa'a Manikó káráwiyain-daopa'an-ifo ímba mindáópa'a matuwé'a seró.

³⁶ Fafután-á'nóntáúrá'á kaantún-a'nontau ímba kanaán-ure'a kaantún-a'nontaura'a fafután-á'nóntáú ímba kanaán-uránááfo tí'nónká'á ímba matuwé'a seró.

³⁷ Kemó miyá ónaumnemo síyambo é'a maarán-áái aantemba seró. Ewé miyá ónaumne seró. Kemó ímbo miyá ónaumnemo síyambo é'a maarán-áái aantemba seró. A'áo ímba miyá ónaumne seró. Simátimunda-aaí waántáwankon-imayaafinkeni'a wéowe Ísu siyáíye.

Anondáámo ímbo tínkamiyan-aai.

Rúku 6:29-30

³⁸ Ísu mináái simátimena séna Mósese simátimakain-aai ísaraamba maará siyáíye. Moóráwigomo moóráwigoni aúrambo fituwáinasamo ésa wen-ánóndáá wenaúramba fituwánaáwe. Moóráwigomo moóráwigoni áwááyaamba pótuwainasamo ésa wen-ánóndáá wenáwáyaamba pótuwanaawe siyáimbanifo

³⁹ simátíme'a sùne. Sáwí'io uwátinkaiya'a ímbo anondáá miwí sáwí'a uwátínkáaro. Táá'io tuwaumíya'o é'a ímbo anondáá tínkame'a aneka'a wáé-timiyasa tuwaumónááwe.

⁴⁰ Kentí unáánkwátóisafesamo maénae sésamo tí'maesamo aaimó ísáin-waasigompa'a kurésamo síya'o é'a ímbo a'áo síyamba paákákén-únáankwátóiwara'a tíméro.

⁴¹ Aampa'ó ta'ótoresamo sésa kentáási moparáwimbá kárika'a súwa'nai orómó síya'o é'a ímbo a'áo síyamba úwoima ayáátááka'a túwa'nai oro.

⁴² Moórá-tantaa'a simiyó síya'o é'a úwoi tíméro. Moórá-tantaa'a wááu simiyó síya'o é'a miyán-oro Ísu siyáíye.

Namuro-wáási kawe'á uwátínkáaro-aai.

Rúku 6:27-28,32-36

⁴³ Ísu mináái simátimena séna naaófá'á simátimakain-aai ísaraamba maará siyáíye. Kentí waási-imayaan-oro. Kentí namuro-wáási tiyámba uwátínkáaro siyáimbanifo

⁴⁴ simátíme'a sùne. Kentí namuro-wáási imáyáa tímé'a sáwí'io uwátínkááwisafe'a túwa'nai úmai Maníkómpá'á inai seró.

⁴⁵ Miyámó ombá wiyómpa'o kentifo méraiwaini iyámpói-i'a wéowe. Maníkó miyáumai kawe'á uwátinkena aai sisaná aa'á kaisaná kawe'-wáásiyá'é sáwí-waasiya'e aa'á kaisaná Maníkó aai sisaná aa'á tisaná arupisemo on-kwáásiyá'é ímbo arupisemo on-kwáásiyá'é aa'á wétiye.

⁴⁶ Seyaafá'nánká kentí waási-imayaamo wéowasamo ombá anondáá miwí-imáyáawará'á wéowe. Taakisimó máén-umen-kwaasi ímbo kawe'-wáási ombánifo miwítí waási-imayaamo owasamó ombá anondáá miwí-imáyáa wéowe. Miyáumaimo kentí waási-imayaa aantembo iyanamo éna Maníkó ímbo kawe'-mékámba tímínifo kentí namuro-wáásiwará'á imáyáa tíméro.

⁴⁷ Seyaafá'nánká kentí waási-i'a úmai kawe'á wéuwatinkaawe. Maníkóni ambó ímbo wéaraaiwaewiwar'a miyá wéowe. Miyámó onten-úmai kentí waási aantemba ímbanifo kentí namuro-wáásiwará'á kawe'á uwátínkáaro.

⁴⁸ Kentifo wiyómpakewi kawe'-i'a úmai méraimba mindásafe'a imáyáa é'a kawe'-i'a úmai méraaro

Ísu siyáíye.

6

Wétuwa'nai-on-aai.

¹ Ísu mináái simátimena séna tuwímbaisafe'a tirumbá uwátinke'a túwa'nai iyamba ímbo maarán-imáyáa é'a waási méraiyanka'a wétuwa'nai-onasa óraa'-waasin-iyé síwae-imayaa ímbo iyamba úwoi túwa'nai oro. Miyán-imáyáamó wé'e'o túwa'nai iyanamo éna kentifo wiyómpakewi kawe'-mékámba ímbo tímíníye.

² Óntamo ímbo makáawimo túwa'nai iyamba waási aamoí uwásinkaiwae-imayaa ímbo é'a ímbo óraaka'-oraaka'a síyamba úwoi túwa'nai ónááwe. Kaumbo-kae'-ááiwará'-wáási ámáán-daumpa'e aampa'é toruparésa óraaka'o sembá óntamo ímbo makáawimo tímémba ímbo miwí-imáyáa ombá wétimesa kesúwí'a mósá maráíwae sésa wétimewe. Érai'a simátíme'a sùne. Mindámó tímén-anondaa miwí túwí'io mósá maráámba é'a mimbéyámba wémaewe.

³⁻⁴ Óntamo ímbo makáawimo túwa'nai iyamba kesí waási suwánaafo sé'a waásimo ímbo méraiyanka'a túwa'nai oro. Miyámó ombá kentifo aúpá'ó wéomba tuwánaiwai póna kawe'-mékámba tímíníye Ísu siyáíye.

Maníkómpá'á inaimó sen-áái.

Rúku 11:2-4

⁵ Ísu mináái simátimena séna Maníkómpá'ó inaimó síyamba kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásimó sentembá ímbo miyán-oro. Miwí sésa waási suwánésa aamoí uwásinkaiwae-imayaa ésa ámáán-daumpa'a mésa waásimo tóso on-áémpá'á mésa inai wésewe. Érai'a simátíme'a sùne. Miwímó miyámó wéon-anondaa miwí túwí'io mósá wémaraamba mimbéyámba wémaewe.

⁶ Miwí miyá wéfo Maníkómpá'á inái síyamba kenti naaúmpa'a kembiwí aantemba imé'a kentifombó ímbo ane'ó awánaawimpa'a inái síyana aúpá'ó wéomba tuwánaiwai póna iséna kawé'a úmai túwa'nai iníye.

⁷ Maníkómpá'á inái síyamba úwoi-aaiyaamba ímba símai tafisénááwe. Manikóni aambó ímbo arááiwáéwi sésa tafisímai-aaisa senanasá súwa'nai iníye sésa úwoi-aaiyaamba símai wétafisefo

⁸ ímba miyán-oro. Kentifombó Maníkómpá'ó miyám-baaran-aaisafe'lo wéaisai-e'lo súwa'nai iníyemo síyamba é'a awánaraimba póna túwa'nai iníye.

⁹ Maníkómpá'ó aaimó síyamba maará seró.

Kentáásifowao wíyómpa'lo méraandawi enáwi'a iyáákarain-awita mósá wémaraumne.

¹⁰ Ení nombaragó seyaafá moórá-mora-waasi tirumpimbá kumíno. Wíyómpakewimo ení ámáambo arááiwáentemba marapátá méraundawisa miyáumai arááiwáéno.

¹¹ Káfé-kanaa-tomba kentáá simiyó.

¹² Waásimo aisaambó uwásinkaiyata anondáá ínta miyásá uwátinketa miwítí aisaambá maitiyúwána miyáumaisa kentáási aisaambá maisiyuwaaó.

¹³ Sáwi-yantaakomo kentáá ma'máimo awánáindasafenamo ínamo e wasiyuwaaó. Seyaafá'-má'ú-yántáákó kentááfimbá tifó sé maisiyuwaaó. [Ení waási kawáánúmae wéiyonana ení fasi'aémbá waé'wae'a úmae wéiyisana enáwi'a óraa'a úmae wéiyimba érai'-aain-íye.] Miyán-áái Maníkómpá'á seró.

¹⁴ Sáwi'lo uwátinkaraamba ímbo anondáámo sáwi'lo é'o ifátuwayianamo éna kentifo wíyómpakewi kembiwímó sáwi'lo wéomba túwa'nai ena maitiyuwáínifo

¹⁵ sáwi'lo uwátinkaraamba úwoimo imáyáamo úmae iyé'lo ímbo ifátuwayianamo éna kentifo wíyómpakewi kembiwímó sáwi'lo wéomba ímba maitiyuwáíníye Ísu siyáíye.

Tómbó aawentamó on-áái.

¹⁶ Ísu mináái simátimena séna Maníkómpá'ó inái aantembo sé'a tómbá wéawentantemba aasósí'í-wáásímó ontembá ímba miyán-oro. Miwí sésa waási suwánésa sésa kawé'a ésa tómbá wéawentan-owe síwae sésa tómbó ímbo naanten-tó'í'á matuwésa méraawe. Érai'a simátimé'a sune. Miwítí méyámbá miwí túwí'a mósá wémaraam-beyamba é'a maiyáawe.

¹⁷ Miwí ésa miyá wéfo kembiwí tómbá wéawentan-omba tói'a wisuké'a ti'nóntáu paasé'a túmai kawé'a úmaraiyasa

¹⁸ waási tuwánésa tómbá wéawentan-owe ímba síyana kentifo tuwánéna kawé'-méyámbá timíníye. Kentifon-ane'ó ímbo awánaawi aúpá'ó ombá awánaiwai kawé'-méyámbá timíníye Ísu siyáíye.

Wíyómpaken-kawe-tantaakon-aii.

Rúku 12:33-34

¹⁹ Ísu mináái simátimena séna marapá'ó méraamba sáwífa'-ontama ímba máráaro. Maráíyan-ontama ufóiyaraamba ínana waigo náinana táúkaa'a ínasa mindámbá sáwí'a uwásuwesa umémbá maénááfo sáwífa'-ontama ímba maré'a

²⁰ kawé-kisáú maíyana kenti kawé-tántáá'á wíyómpa'a wéíniye. Wíyómpa'a wéraimba ufóiyaraamba ímba ínana waigo ímba náinana táúkaa'a ímba ínasa waási ímba umémbá maíyana úwoi wéíniye.

²¹ Marapá'ó kenti óntamo wérainanamo éna marapátáféna tinkáínifo wíyómpa'lo kenti óntamo wérainanamo éna wíyómpatafena tinkáíníye Ísu siyáíye.

Túranko kenti imáyáfimbo sámó kain-áái.

Rúku 11:34-36

²² Ísu mináái simátimena séna túranko kenti imáyáfimbo sámó kain-tántáá'án-íye. Túrankomo kawé'lo úmaimo awánáinanamo éna seyaafá'-imáyáá sámó káínifo

²³ túrankomo ímbo kawé'lo úmaimo awánáinanamo éna seyaafá'-imáyáá tuwinkáíníye. Marapá-tántáá'-imáyáá aantembo iyanamo éna kempimbó sámó kain-tántáá'ó ímbo wénamo éna kumeu'ó í-tántáákó óraa'a úmai wéíniye Ísu siyáíye.

Óntantafena Manikóntáfénamo siyáín-aii.

Rúku 16:13

²⁴ Ísu mináái simátimena séna ímba kanaa'á kae-káwáá-wáásítí kísau wémaewe. Miyámó ésamo ésa moóráwigomba aamoí ésa moóráwigomba ímba aamoí uwánkanaawe. Miyámó ésamo ésa moóráwigoni kísau kawé'a úmai maésa moóráwigoni kísau tuwesarái ónááwe. Miyáumai Manikóni kisaumo maé'lo é'a sáwífa'-ontamba maénaumne-imayaa ímba úmae iyónááwe. Sáwífa'-ontamba maénaumne-imayaamo é'o é'a Manikóni kísau ímba maénááwe Ísu siyáíye.

Méraantafe'a ímba óraa'-imayaa oró-áái.

Rúku 12:22-31

²⁵ Ísu mináái simátimena séna mináái imáyáa é'a simátimé'a sune. Méraamba ímba óraa'-imayaa é'a tómbó náiyantafe'a ímba óraa'-imayaa é'a kentúra'o unáánkwtóimo íyantafe'a ímba óraa'-imayaan-oro. Tómbó náiyamba úwoisambanifo waásimo méraamba óraa'-tantaa'an-ye. Unáánkwtóí íyamba úwoisambanifo waási túma óraa'-tantaa'an-ye.

²⁶ Numagómpá'a imáyáan-oro. Numagó ímba kísau éna tómbá fáká'mai naaúmpa'a makéna wénaifo kentifo wiyómpakewi miwiti tómbá tímísasa wénaawe. Manikón-aúranka'a kemá waási numagómbá íyáákaraamba póna kentí tómbó éna timíniye.

²⁷ Kembiwímó óraa'-imayaamo

é'o é'a maíyan-kanaa ímba kanaa'a ayáátáaka'a méranaawe.

²⁸ Unáánkwtóí íyantafe'a ímba óraa'-imayaa é'a waiwandáánká'a imáyáan-oro. Wai-wandáánkó ímba kísau éna ímba wení unáánkwtóí makáifo

²⁹ simátimé'a sune. Naaófá'a Yúndaa-waasiti óraakon-awi'a Soromoní sáwífa'-unankwtóíye ko'naaririyé makówi úwasa waási awánésa kawé'an-ye sumbánifo wai-wandáán-aramba awánésa óraa'-kawé'an-ye wésewe.

³⁰ Úfá'a ko'naariri-tántáa'é séna waiwandáámá Manikó makáíye. Umá ímba wae'wae'a ínifo káfé'a ínasa aafáyáa waási agaisuwáiyamba Manikó mintántáa'a imáyáa éna ko'naariri-tántáa'a makáíye. Miyáumai Manikó waásisafena imáyáa éna kentí unáánkwtóí timínifo kembiwí Manikóntáfé'a ímba kanaa'a wésuwa'nai-iwain-ye ímbo seraámá wésewe.

³¹ Manikó wétuwa'nai-imba pó'a tóné nonémó náiyantafe'a ímba óraa'-imayaa é'a unáánkwtóimo íyantafe'a ímba óraa'-imayaan-oro.

³² Manikóní aambó ímbo arááiwaéwi tóné nonémó náiyantafesa óraa'-imayaa wéowe. Tómbó nombó ímbo wéne'o é'a púwófo séna kentifo imáyáa éna wétimifo imáyáa ímba óraa'-imayaa wé'e'a

³³ Manikómó wení waásimo kawáánintafe'a aifa'a imáyáa é'a wembó arááímo tainí'o wéontafe'a imáyáa é'a miyámó owaná mintántáa'a wétimíye.

³⁴ Aunkáwe aafáyáawe paápé índa-tantaatafe'a ímba óraa'-imayaa íyana tirunkó umbái táino. Káfé'a wérain-tantaatafe'a imáyáa é'a aafáyáamo paápé índa-tantaa'a awáné'a imáyáa é'a moórá-kanaa moórá-kanaamo paápé índa-tantaa'o awánaantemba imáyáan-oro Ísu siyáíye.

7

Ímba sáwí-aaí simátíméro-aaí.

Rúku 6:37-38,41-42

¹ Ísu mináái simátimena séna tuwáné'o é'a sáwí-waasiye siyanamó éna Manikó kentáfenawara'a miyá sínifo tuwáné'o é'a sáwí-waasiye sefó.

² Kawé'-áái wésimatimé'a sáwí-aaí wésimatimé'a íyantafena Manikó kembá miyá íníye. Timénteni'a úmai Manikó miyáumai timíníye.

³ Kentúrampimba iya-arumbá wéraisalo ombá ímba awánaamba kentí waási tuwáné'a enatúrampimba ayaantambá wéraiye wésefo ímba miyá seró.

⁴ Kentúrampimbo iya-arumbó ímbo awánaamba nóra séra kentí waási túrampinkemba tiyaantambá maitiyuwánae wéseo.

⁵ Kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásín-oyo kentúrampinkemba iya-arumbá maisuké'a tuwáné'a kentí waási túrampinkemba tiyaantambá kanaa'a maitiyuwánaawe Ísu siyáíye.

⁶ Kawé-tántáa'ó iyánkómbó ímbo áméntemba Manikón-aaí taraisiyawi ímba simátíméro. Simátimiyasamo ésa karaánáa'a simátinkanaawe. Kawé-tántáa'ó póigombo ímbo áméntemba Manikón-aaí ímba sínkáíye wésewi ímba simátíméro. Simátimiyanamó éna mináái'gó fiyúndáraamba to'wíníye.

Manikómpá'ó inaimó sen-áái.

Rúku 11:9-13

⁷ Ísu séna Manikómpá'ó inaimó wésemba áisai úmae wéiyiyana timíníye. Áántamae'o wéiyiyana kentáái isáíniye. Wésaafa úmae iyiyana Manikó aráátimíniye.

⁸ Áisai iyanamó éna Manikó timíníye. Wéaantewanamó éna Manikó kentáái isáíniye. Saafámo iyanamó éna Manikó aráátimíniye.

⁹ Kemá iyámpóiwara'-waasi kentáánintombo kisaamá simiyómó síya'o é'a ímba óntamba timéníyamba kisaamá timénááwe.

¹⁰ Mófáa'a simiyómó síya'o é'a ímba iyaankafayaambá timénááwe.

¹¹ Énifo sáwí-waasi ombánifo kentáánintomba kawé-tántáá'á wétimefo wíyómpakemba kentáásifowa kawé'-aantemba iwái póna áisai iyawimo éna kawé-tántáá'á timíniye.

¹² Kembó tirááimo táinda-i'lo úmaimo wétuwa'nai-iyá'a miwí miyáumai túwa'nai oro. Minááimo simátimunda Mósesé siyáin-aaiye Manikón-aai simátimakowi siyáan-aaiye minkáé'-ááigóni áwáuma wésimatimune Ísu siyáiyé.

Kári'-ontagon-aai.

Rúku 13:24

¹³ Ísu séna kae'-óntamá wéraisá'a kári'-ontafimba iyáféraaro. Óraa'-ontama óraa'-ankoni ontamán-iyé. Manikóni némpa'o maé'mae'o iyan-aempa'a minóráá'-ámpá'á wéwesa sáwífa'-waasi minóntáfimbá wégowe.

¹⁴ Kári'-ontama umbai-ánkóni ontamán-iyé. Aúí'lo úmaimo maé'mae'o iyan-aempa'a minúbái'-ámpá'á wéwesa sesimái'-waasi aantemba minóntamá saafá úmai awánésa wéyaferaawe Ísu siyáiyé.

Karo'-ááimó sen-kwáási táai.

Rúku 6:43-44, Rúku 13:25-27

¹⁵ Ísu mináái simátimena séna tuwímbai karo'á simátimesa sésa Manikón-aai simátimunda-waasi úne wésewi miwí káráwimai méraaro. Sipisípi-poigomo aáno úmaimo máintemba miwí karo'-ááwéyáá úmai wénombanifo kawé'-ímáyáá sáwí'a wéuwatinkan-kwaasin-owe.

¹⁶ Miwítí áwáumo awánánae'o é'a miwítí kísau awáné'a miwímó méraawini áwáuma awánaaro. Pekómó éna ímba áwíyanda-arankaamba iyáínifo fe'-arambá iyáíniye. Antirígómá afo'afáá'-arankaamba ímba iyáínifo antirí-aramba iyáíniye.

¹⁷ Miyáumai kawé-táigó kawé'-árámbá iyáísana sáwí-taigo sáwí-aramba wéiyaiye.

¹⁸ Kawé-táigó ímba sáwí-aramba iyáísana sáwí-taigo ímba kawé'-árámbá iyáísana

¹⁹ kawé'-árámbó ímba iyáín-taima ayáímai iyafimbá wéagaisuwaawe.

²⁰ Miyáumai minkáro'-wáásítí kísau awáné'a miwítí áwáuma miyaráán-úmai awánánaáwe.

²¹ Kentáfésa kesí Fasi'aénkón-iyé wésewiwara'a Manikó ímba seyaafá'nánká káráwinda póna kesífo wíyómpakewimbo arááimo tainí'lo wéowi aantenka'a káráwiyiniye.

²² Manikó seyaafá'nánká méraawini áwáusafesa tísai índa-kanáa tídara'a kentáfésa sáwífa'-waasi sésa Fasi'aénkóo ení fasi'aéntámbá Manikón-aai simátimakaumne. Ení fasi'aéntámbá waási tirumpinkémbá sáwí-amutamba maitiyukaumne. Ení fasi'aéntámbá fi'o-fi'on-kawé-kísau ímba awánaraan-kísau maiyáumne siyambanifo

²³ simátimé'a súné. Ímba kesí waási é'a sáwí-kísau wémaen-kwaasin-oyo kóro kemá sénaumne Ísu siyáiyé.

Naambó urááyawi-taai.

Rúku 6:47-49

²⁴ Ísu mináái simátimena séna kesáái isésa wéaraaiwaewi miyán-kwáásimó simátiméndara'a isáaro. Kawé'-ímáyááwára'-wáási fasi'aén-dámbá ónae sésa mai'á u'maésa kumémesa óntanka'a naamayáamba múfaimai naambá úmaraiyana

²⁵ aa'á téna óraa'-nomba finana mindámbá ímba tawisínda fasi'ámai wéena óntanka'-namba póna úwoi wéiniye.

²⁶ Énifo kesááiimo isésamo ímba kawé'ó úmaimo wéisaiyawí miyán-kwáásimó simátiméndara'a isáaro. Naambá ónae sésa ímba mai'á ukésa iyamba nonáámááiyá'a paáká'á úmakaiyana

²⁷ óraa'-a'a téna nombá fiyéna mindámbá tawísísuwainana sáwí'a íniye Ísu siyáiyé.

²⁸ Ísu mináái simátimuwasá túwaandu urón-kwaasi isésa

²⁹ amáámba sen-kwáásimó sentembá ímba sífo óraa'-waasigoraamba siyé sésa táátafesa uráawe.

8

Ísu námombo kón-kwaasi kawé'ó uwánkarain-aai.

Máaka 1:40-44, Rúku 5:12-14

¹ Táátafesa uwaná Ísu minómápákémbá kumúwasa sáwífa'nanka ánaaemba arááiwáúwana

² moóráwigo námombo kón-kwaasi Ísumpa'a téna óraakon-iyé séna aísamaifimba takífaena séna kentáfénamo ankáinamo e kanáa'á aúí'a uwásinkainone súwana

³ Ísu ayáámba ane'á ta'ótorena séna miyá ónaumpo enáúra'a karefó'a kawáúwiye súwana minúwóiyáámbá kawáúguwana

⁴ Ísu séna enáúra'o uwánkaunda-aai simátimenafó enáúra'a kawáúwifo naaófá'ó Mósesemo siyáintemba ámáán-kisau-waasifa'a wéma enáúma máaraatime póima t́mínasa Manikóntáfésa isámai tufú'mai agáiyasa seyaafá'nánká awánésa áurakemba kawáúwiye sénááwe Ísu siyáíye.

Rómu-i-waasigon-aai.

Rúku 7:1-10

⁵ Ísu mináái simásuwena Kápaneamu-naopa'a kúwana Rómu-i-waasiti kawáágó ména Ísumpa'a téna óraaka séna

⁶ óraakoo kesí ḱsau-waasi naaúmpa'a ména óraa'-ai'a isaná áúwawaako ímba úwauuwa wéisana méraiye súwana

⁷ Ísu séna koasófankanaumne súwana

⁸ wemá séna kemá kári'-waasi úmpo emá óraa'-waasi ómpo kesí naaúmpa'a íyínda uwófi'a ínopmo ifátuwe aai aantemba sinaná kesí ḱsau-waasi asófáino.

⁹ Kewará'á kawáá-kisáúgóni áwáuma awánaraunda kesí kawáágó sisa'á wení ḱsau wémae'a kesí i-wáásisáfé'a súnasa kesí ḱsau wémaewe. Moóráwigontafe'a sé'a waaó súnana wéwisa'a moóráwigontafe'a sé'a tiyó súnana wétisa'a kesí ḱsau-waasisafe'a miyá uwómó súndantemba miyá wéfo úwoi aai aantemba sinaná kesí ḱsau-waasi asófáino súwana

¹⁰ Ísu mináái iséna áatafena éna wembó arááíwa'maesamo kun-kwáásisóntáféna séna simátíme'a sune. Minkwáási Rómu-waasigo kentáféna súwa'nai i-fási'áémbá tokáíye wésifo kesí waási Ísareri-waasifinkene fi'on-kwaasifinkene ímba miyán-áái wésewe.

¹¹ Simátíménda isáaro. Aafáúmó iyáúsipakene kúwáféraípakene fi'o-fi'on-aempakene sáwífa'nanka tóso ésa Manikó wení waásimo kawáánipa'a mésa kentíwá'ná Émbaramuwe Áísáakiye Yékopuwe tómbá náiyambanifo

¹² mindárau t́saafitantambo uráawi miwí túma maimaé wéiyesa sésa Manikó kawáánipata ménaumne wésewi ti'maena kumeu'ó in-áémpá'á tiyuwáínasa ifi'á wétesa sáwí'a úmai mésa túwááyaamba umpufuwónááwe Ísu simátiména

¹³ Rómu-i-waasiti kawáágóntáféna séna emó kentáfémo séndantemba miyá onaná asófainifo ení naaúmpa'a waaó súwana minkánáá wení ḱsau-waasi asófankaraiye.

Ísu tí'o ún-kwaasimo asófatinakarain-aai.

Máaka 1:29-34, Rúku 4:38-41

¹⁴ Ísu Pitaani naaúmpa'a íména awánómba Pitaan-aráandaomba áuiya kówana mérowana

¹⁵ ayáánka'a ta'ótorowana mináúíyá tasí úwana iyáfasinkena

tómbá kúfu'a uwátimakaiye.

¹⁶ Úwasa fenómpinka'a sáwí-amutamba tirumpimbó méron-kwaasi ti'maesa Ísumpa'a túwana aai séna sáwí-amutamba tirumpinkémbá maitiyuwówasa kóuwana tí'o ún-kwaasi asófatinakaraiye.

¹⁷ Naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowin-awi'a Áísáya agaimaréna Ísuntafena séna sí'o wéimba asófasinkena

sí'o wéimba tasí uwásinkaraiye

agaimaréna siyónka'a póna Ísu miyá uráíye.

Ísumba arááíwaenaemo siyáan-aai.

Rúku 9:57-60

¹⁸ Moórá-kanaa sáwífa'nanka tóso ésa Ísun-amándára'a mérowana tuwánéna wení waásisafena séna nonkwaaúnkóni menáípatá kónae súwana

¹⁹ moóráwigo ámáámba sún-kwaasigo téna séna seyaafá'-náopa'o nındafa'a esé'a nónaumne súwana

²⁰ Ísu minkwáásígómbá áisai ena séna emó sénda sún-da-aai imáyáan-uwo. Waankó taaiyaiifimbá wáisana numagó ánáamba úmarena wéwaifo kemá waási úranko ímba naambá úmare'a wéwaumne súwana

²¹ moóráwigo wembó arááíwauwai séna óraakoo méraanana kesifo puwína utámare'a embá arááíwaenaumne súwana

²² Ísu séna ímbanifo kesáái ímbo isésamo pukáan-kwaasiyaamba owí puwíyan-kwaasi utátinkanaafo emá kembá sirááíwauwo Ísu siyáíye.

Óraa-fiyunda torówanamo Ísu mafaimakáin-aai.

Máaka 4:36-41, Rúku 8:22-25

²³ Ísu mináái simámena wení kísau-waasiye nompín-táómpimba iyátesa nonkwaaúnkóni menáípa'á kumbá

²⁴ Ísu aùn-kwaigurówana minkwaaúmpá'á óraa-fiyunda torówana nonkó tufántááfan-éna nompín-táómpimba ówitowasa kúwáfekunafo sésa

²⁵ inkaisésa Ísumba koaúsésa sésa Fasi'aénkó puwúnafosa súwa'nai uwo suwaná

²⁶ nóintafera wéinkaisoo. Kentimankúnkumba kári'an-ye sésa iyáfasinena fiyúndagonte nonkóntétafena óraaka sésa mafaákaiyo súwasarai fiyúndagoe nonkóe'a mafaúyana nonkó kará'náguwana

²⁷ táá'a úwasa keáimba sésa nóran-kwaasiya'iyo. Fiyúndagoe nonkóe'a wenáái isaiyó sésa tiyáámba ufakésa táátafesa ésa siyáawe.

Sáwí-amutambo maitíyukain-aai.

Máaka 5:1-17, Rúku 8:26-37

²⁸ Simásuwesa mindómpín-táómpimbo kumbá Kárirí-marama tínaaempa'a wérowana Kégésaa-marama túrampa'a wérowasa mimbáráfá'á kumbá Ísu mindómpín-táómpinkemba kumúwasarai kae'nárai wempá'á tiyááye. Minkáé'nárai sáwí-amutamba tirumpimbá mérowasarai waásimo utátínkón-ontan-aifa'a mésarai túwáfiya wéuyasa waási inkaisésa minkáé'nárimo méroyapa'a ímba kuwasarái minkáé'nárai Ísumpa'a tésarai

²⁹ óraaka sésarai Maníkón-ááninkoo sínkami-kanaa ímba tiyáisa sínkaminiyerai wétene suyasá

³⁰ ewaa'á sáwífa-poima mésa umá wénowasa

³¹ minkáé'nárai tirumpinké-sáwí-ámútántómbá Ísuntafesa sésa si'mátuwesaamo e mimpói tirumpimbá si'maraáo suwaná

³² miyán-oro súwasa sáwí-amutantomba minkáé'nárai tirumpinkémbá kárúwesa pói-tirumpimba koférowasa mimpóisómbá seyaafá'á ámémpakemba tuwaantantésa nonkwaaúmpimbá kúwáféromba putásowasa

³³ póiya'o tafikówi awánésa minúwóiyáán-úmai naaópa'a wésa póigomo úne Ísumo minkáé'nárimo uwátinkone mósimatim-besimati uwasá

³⁴ isésa koawánáae sésa kumbá koawánésa Ísuntafesa sésa maambáráfá'á ifá siyuwésa kóuwo siyáawe.

9

Ísu aísamaimo pukówimba kawé'ó uwáncarain-aai.

Máaka 2:1-12, Rúku 5:17-26

¹ Suwaná Ísu wení kísau-waasiye nompín-táómpimba iyátesa kumbá wení naaópa'a marapá'á kumúwasa

² tuwímbai aísamaimo pukówimba wandaaifimbá marésa taawiya'maésa tésa Ísumpa'a máánkówana Ísu tuwánéna taawiya'maésamo tun-kwáásímó érai'a kawé'á uwáncainiye-imayaamo umbá Ísu tuwánéna aísamaimo pukón-kwaasigontafena sésa kesí waásiyo ení sáwí-imayaa maiyauwáúmne súwasa

³ áamáambo sun-kwáási keáimba sésa Maníkó weyáá sáwí-imayaa maitiyuwáínifo minkwáásígó Manikómbá karaánáa'a wéankaiye suwaná

⁴ Ísu miwítí imáyaa tuwánéna nóra séra miyá-sáwí-imáyáá wéoo.

⁵ Moóráwigo aísamaimo pukáindawintafenamo sésa ení sáwí-imayaa maiyauwáúmne sínasamo ésa éraira sí karorá siyó sénááwe. Énifo moóráwigomo aísamaimo pukáindawintafenamo sésa iyáfasine eyáárika'a waaó sínasamo ésa éraira sí karorá siyó sésa awánánááwe.

⁶ Kemá waási úranko marapá'ó méraunda waásiti sáwí-imayaa maitiyuwáúnda-fasi'aemba tokáumpo aráátiménda awánánááwe sésa aísamaimo pukón-kwaasigontafena sésa iyáfasinke ení wandaaímá maimaé ení naaópa'a waaó súwana

⁷ iyáfasinena wení naaópa'a kúwasa

⁸ mérowi Ísumo úmba awánésa táátafesa ésa Maníkón-áwí'a mósá marésa sésa Maníkó minkwáásígómbá fasi'aémbá ámisana póna miyá uráíye sésa táátafesa ésa tiyáámba tóipimba fáakaawe.

Ísu Mátíyumbo áántarain-aai.

Máaka 2:13-17, Rúku 5:27-32

⁹ Suwaná Ísu tuwéna wéna awánómba moóráwigon-awí'a Mátíyu taakisimó máún-daumpa'a mérowana awánéna séna iyáfasine kesé'a tiyó súwana iyáfasinena wembá arááíwa'maena kúwasa

¹⁰ Ísu wení kísau-waasiye Mátíyuni naaúmpa'a imésa tómbá wénowasa sáwífa'nanka taakisimó máún-kwaasiye sáwí'o un-kwáásíyé mindáúmpá'á imésa nowasá

¹¹ áamáan-kawaa-waasi awánéna Ísuni kísau-waasisafesa tísaí esa sésa kentí óraako nóra sénana taakisimó máén-umen-kwaasiye sáwí'o on-kwáásísé'a tómbá wénaiyo suwaná

¹² Ísu iséna séna tíyofaan-kwaasi kawé'-úmaimo méraan-kwaasi ímba wétuwa'nai-oyo tí'o in-kwáási wétuwa'nai-owe.

¹³ Mindásafe'a arupise úmaimo méraan-kwaasi táantaanasa Maníkómpá'á tíwae sé'a ímba kunkáumpo sáwí'o úmaimo méraan-kwaasi táantaanasa Maníkómpá'á tíwae sé'a kunkáumne. Maníkón-aai aúfáímba agaimaréna séna Maníkó séna póimo tufú'maimo agaimáimo simémba kanaán-ifo tirumbó wéuwatinkaamba óraa'-aamoi wéune

siyáimba mindásafe'a imáyáa é'a miyá wéumpo minááigóní áwáuma isé'a miyán-oro Ísu siyáíye.

Tómbó aawentamó on-áái.

Mááka 2:18-22, Rúku 5:33-39

¹⁴ Súwasa Yóni nombó maitínkáiwaini kísau-waasi Ísumpa'a tésa áísai esa sésa kesé'a áamáan-kawaa-waasiye moórá-mora-kanaa Manikóntáféta imáyáa éta tómbá ímba náúnda inái aantemba wéumpo ení kísau-waasi ímba miyá ombá tómbá úwoi wénaawe. Nóra sésawa miyá wéoo suwaná

¹⁵ Ísu séna moóráwigo aaremó maíndawi amááraasomba tanómba kautimínda miwísé'a mérainasa aamoi ésa mintómbá ímba a'áo sénááfo úwoi nánááwe. Ánaaemba minkwáásígómbá a'i'mae kóiyasa minkánáa amááraasomba tirunkó sáwí'a ínaa tómbá a'áo sénááwe Ísu séna wemó ánaaemba tiyuwénamo iyíndasafena mináái siyáíye.

¹⁶ Ísu mináái simátimena séna ááéraan-ampantamo afaa'ó wéraisasamo ombá aú-ampanta ímba kárámai wéfaruwowe. Miyámó iyanamo éna aú-ampantago sáwí'a inana ááéraan-ampantago aú-ampantaraamba ímba íníye.

¹⁷ Aú-anda-aran-domba ááéaraa-sipisipi-asi-anafeumpimba ímba wéfatimaraawe. Miyámó iyanamo éna aú-anda-aran-donko óraa' éna ááéraan-anafeumba kafaména sáwí'a inana mindómbá úwoifa'a fatiwiniye. Mindásafesa aú-anda-aran-domba aú-sipisipi-asi-anafeumpimba wéfatimaraawana minándá-árán-dóné misípísípí-ási-anafeune kawé'á úmai wéraiye Ísu siyáíye.

Inaamarúgóe aaregónté-taai.

Mááka 5:22-43, Rúku 8:41-56

¹⁸ Ísu mináái wésimatimuwana moóráwigo áamáan-danka'o káráwiwini téna Ísu óraakon-íye séna aísamaifimba kifaena séna kesiyáámumba puwínena wéifo tiyé ane'á kota'ótorena iyáfasinaino súwana

¹⁹ Ísu iyáfasinena wení kísau-waasiye miwá-iyáíse'a kumbá

²⁰ moórá-ininkomba áí'a ún-ininko sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aatai naeyámba ankówana miníninkó Ísumba arááíwa'maena wéwena wení unáánkwátói áráíya'a kota'ótorena

²¹ imáyáa éna séna wení unáánkwátói áráíya'a kota'ótóráánanama sí'a ésinkainiye-imayaa éna kota'ótorowana

²² Ísu faé'mai awánéna séna kesimánaako áá'a ímba íno. Kentáfé sé érai'a súwa'nai índawin-íye séndá póna áí'a é'ánkáíye súwana minkánáa kawé'á úmai méraiye.

²³ Kawé'á úmai mérowana Ísu wéna áamáan-danka'o káráwiwini naambó wéronka'a wéna awánómba túwaandu úmaimo méron-kwaasi uwiýemba wétufuwesa óraa'-ifi'a wétowana Ísu tuwánéna

²⁴ séna máápa'a kú móro. Minárásigó ímba pukáífo úwoi aúma wéraiye súwasa Ísun-awíyáái uwaná

²⁵ Ísu tí'mátuwowasa máápa'a kúwákárúwowana minárásigó pukópa'a iyéna ayáánka'a ta'ótorowana minárásigó iyáfasinowana

²⁶ Ísumo ún-aai wété uráíye.

Ísu túramba kafikóndarai kawé'ó uwátinkarain-aai.

²⁷ Mináái wété úwana minkákémbá Ísu aampa'á kúmba kae'nárai túramba kafikóndarai wembá arááiwa'maesarai wésarai óraaka sésarai Téfitini akún-ándáfákéwí ómpo arunkái uwásinkao suyaná

²⁸ maréna naaúmpa'a imérowasarai minkáé'nárai wesé'a iméroyana Ísu tísai ena séna kentáfékai sékai súramba kanaa'á kawé'a uwásinkainiyewa wéseyo Ísu súwasarai óraakoo kanaámpó miyá ínone suyaná

²⁹ kentáfékai miyásáfékai érai'e séyamba póna túramba kawé'a íno súwasarai

³⁰ túramba awánamai kawé'a uyaná Ísu óraaka simátimena séna kemó únda ímba simátimékaiyo súwasarai

³¹ ifátuwesarai wemó úmba mósimatim-besimatimba uyaná wété uráiyé.

Ísu amóíkaratan-kwaasi kawé'ó uwánkarain-aai.

³² Minkáé'nárai kuyasá tuwímbai moóráwigomba áí'maesa Ísumpa'a tuwaná we-narumpimbá sáwí-amutamba mérontafena minkwáásigó ímba aai wésuwasa áí'maesa Ísumpa'a máánkówana

³³ Ísu maiyauwówana kóúwana minkwáásigó aai súwasa sáwífa'nanka awánésa táátafesa ésa sésa Ísareri-waasisa éta naaófá'á miyán-kísáú ímba awánaraundasa káfé'warata ímba wéwanaumne sumbánifo

³⁴ amáán-kawaa-waasi sésa sáwí-amutantonti kawáágó fasi'aémbá ámisana tokéna póna sáwí-amutamba wémaitiyuwaiye siyáawe.

Ísumo arumbó uwátinkarain-aai.

³⁵ Ísu naaó'-nao'a óraa'-naopa'e kári'-naopa'e wénena amáán-daumpimpa'a iména Manikó wení waásimo kawáánin-aai ásé-aai simátíma'maena iyéna fi'o-fi'on-ti'o ún-kwaasi asófatinkaraiye.

³⁶ Ísu miyá wéuwasa sáwífa'nanka'o tóso umbá tuwánéna séna sipisípiya'o ímbo káráwiyaawimo ímbo méraisasamo sipisípimo sáwí'o úmaimo nóntemba miyá owasá ímba túwa'nai úmae wénowasa sáwí'a wéowe séna arumbá uwátinkena

³⁷ waásima Manikómpá'á tiwae-imayaa éna wení kísau-waasisafena séna kísau'fa'a sáwífa'-tomba áfu karáísasa mintómbá fakaráiyan-kwaasi sesimái-waasi méraamba pó'a

³⁸ kísaugoni afowámpá'á inaí siyana kísau-waasi ti'maráínasa mintómbá fakaránááwe Ísu siyáiyé.

10

Ísu wení waási kísaura'o ti'mákain-aai.

Máaka 3:13-19, 6:7-13, Rúku 6:12-16, 9:1-5

¹ Ísu wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi táántowasa tuwaná waási tirumpinkémbá sáwí-amutamba maitiyu'mae'a nóro-fasi'aemba tíména fi'o-fi'on-ti'o ún-kwaasi

asófatin kai-fasi'aemba tímakaiye.

² Fasi'aémbá tíména wení kísaura'a ti'maréna séna kesí aantá-waasin-owe súwai túwí'a moóráwigo Sáimoniye séna aú-awí'a Pítaawe simánkena moóráwigo Pítaan-áfáko Énduruni moóráwigo Sépétin-ááninko Yémisini moóráwigo Yémisin-áfáko Yónini moóráwigo

³ Fírípini moóráwigo Pátóromiyuni moóráwigo Tómaasini moóráwigo Mátiyu wemá taakisimó maúwaini moóráwigo Áráfiásin-ááninko Yémisini moóráwigo Tándiyasini

⁴ moóráwigo Sáimoni wemá Rómu-kamani-waasi ti'mátuwanae siyáiwaini moóráwigo Yúndasi-Ísakerioti wemá ánaemba Ísumba wení namuro-wáásimó aráátimakaiwai miyáumai-waasi Ísuni kísau-waasin-owe.

⁵ Ísu minkwáási sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi ti'maréna séna kosimátíma'mae nóro. Fí'onkaa-waasiti naaópa'e Sámériyaa-waasiti naaópa'e ímba né'a

⁶ kentí waási Ísareri-waasiti naaópimpa'a nóro. Sipisípiya'o ímbo káráwiyaiwaimo ímbo méraisasamo sipisípimo sáwí'o úmaimo nóntemba Ísareri-waasi miyámó wéomba

⁷ kosimátíme'a sé'a Manikó wení waásimo kawáánimba wéombaraiye kosimátíma'mae'a nóro.

⁸ Tí'o in-kwáási asófatinke'a púwón-kwaasi iyáfasintinke'a námombo karáin-kwaasi túma kawé'a uwátinke'a sáwí-amutamba tirumpimbá méraan-kwaasi maitiyúwáanasa

kónááwe. Minkísáúgóní fasi'aémbá úwoi timúna'a ímba óntamba méyámbakaafó úwoi kawe'á uwátinkáaro.

⁹ Aampa'ó wíyamba ímba moórá-tantaa'a maimaé koró. Óntamba ímba unáámpímbá fáitumae'a wé'a

¹⁰ tón-únámbá ímba maimaé wé'a tísamai ánáamba ímba maimaé wé'a táúmba ímba maimaé koró. Moórá-mora unáánkwtóí timantentén-úmai kufé'mae'a koró. Túwa'nai íyawi káráwiyonaafó tuwímbai-tantaa'a ímba maíyamba úwoi koró.

¹¹ Maníkón-aaimo simátimiyantafe'a moórá-naopa'o wíyamba kembiwímó naambó timíndawimba saafá é'a mindáúmpá'-aantemba mé'a kentí kisau maimái tai'é'a mindámbá tuwé'a fi'on-daopa'a koró.

¹² Moórá-naumpa'o iyíyamba méraiyan-kwaasisafe'a sé'a kawe'á úmai méraaro síyasa

¹³ kembiwímó káráwiyiyanamo éna Manikó kawe'á uwátinkainifo ímbo káráwiyiyanamo éna Manikó kembiwí aantemba kawe'á uwátinkainiye.

¹⁴ Moórá-naopa'o wíyambo naambá ímbo timésamo kentáái ímbo isáíyanamo éna Manikó mindáópaken-kwaasi ímba aamoí uwátinkainifo aaraámbare'a aiyowái'a é'a tísamaifakem-baramo uwáéntenkaani'a oro. Mindáúmpará'i mindáópara'iyó tuwé'a koró.

¹⁵ Simátíménda isáaro. Manikó waási méraawini áwáusafenamo tísai índa-kanaa tinda naaófá'ó Sónódumu-naopa'e Kómóraa-naopa'e méraan-kwaasi sáwí'o uráantafena sáwí-meyamba timíniye. Kembiwímó tinaaembo uwátimiyán-kwaasi sáwí-meyamba timíniye. Minkwáásísóntí sáwí-meyanko Sónódumu-naopakewiye Kómóraa-naopakewiyeti sáwí-meyankomba iyáákainiye Ísu síyáiyé.

Sáwí'o uwátinkaiyan-aai.

¹⁶ Ísu mináái simátiména séna simátíménda isáaro. Sipisípimo wisanamó áwáífíyaae'o in-iyánkómó intenkáámbó on-kwáásifimbá ti'maránaumne. Kawe'-imáyááwará'-wáásiyáámbá úmai mé'a sáwí'o uwátinkaiyambo é'a ímba anondáá sáwí'a íyamba aáno úmai méraaro.

¹⁷ Káráwiyoro. Óraa'-amaan-kisau-waasi kembiwí ti'maesa óraa'-waasifa'a mótinkesa aafimbá maitinkesa áamáan-daumpa'a mótinkesa túwiyonku'-nésa

¹⁸ kentáfé'o fasi'ámaimo méraantafesa ta'óto'mai ti'maesa kámáni-óraa'-waasifa'e kawáanon-kwaasifa'e mátinkesa aafimbá maitinkáíya'a miwí kesáái simátimé'a fi'onkaa-waasisonte kesáái simátiménaawe.

¹⁹⁻²⁰ Aaimó simátinkénka'a nóran-aaiya sénaumno-imayaa ímba óraa'a é'a ímba kentí imáyáafinken-aai sénááfo kentifoní ámútanko

íyan-aai úwoi táaka tinkáína'a sénááwe.

²¹ Tuwímbai tifá'awaawi ti'mai fi'owiya'a tinkáíyasa tinkamiyasa puwónááwe. Tifoisáimo ésa tiráamarimba ti'mai fi'owiya'a tinkáíyasa tinkamiyasa puwónááwe. Iyámpóisombo ésa tinófoima ti'mai fi'owiya'a tinkáíyasa tinkamiyasa puwónááwe.

²² Kentáfé'o fasi'ámaimo méraantafesa tiyámba uwátinkesa miyámó wéomba ímbo ifátuwesamo kentáfésamo fasi'ámaimo méwi Manikó kawepá'á métinkainiye.

²³ Moórá-naopa'o méwasamo sáwí'o uwátinkéwa'o é'a tiyuwé'a tuwaantanté'a fi'on-daopa'a koró. Simátíménda isáaro. Ísareri-waasiti naaó'-nao'a simátíma'mae'a wényana minkísáú ímba tai'áraindara'a kemá waási úranko aneká'á kumónaumne.

²⁴ Ifó'-wáásigó uwátítái'-iwáímbá ímba wéiyaakaiye. Kisau-waasigo wení óraa'-waasi ímba wéiyaakaiye.

²⁵ Ifó'-wáásigó uwátítái'-in-kwáásigómó indantemba íniye. Kisau-waasigo wení óraa'-waasigomo indantemba íniye. Miyáumai kemá óraako únasa simai sáwí'a uwásinkesa sésa sáwí-amutantonti kawáágón-áwí'a Piyéseperi iyémá wésewe. Miyá wésemba pósa kesi waási simai áfááraumai sáwí'a uwátinkanaawe Ísu síyáiyé.

²⁶ Ísu simátiména séna mináái imáyáa é'a waási táároí ímba inkaisé'a méraaro. Aúpa'ó wérain-tantaa'a seyaafá'á afora'á paápé ínasa awánanááwe. Kumeupá'á wérain-tantaa'a afora'á paápé ínasa awánanááwe. Mindásafe'a waási táároí ímba inkáisóro.

²⁷ Aúpa'ó simátíménda afora'á simátiméro. Kembiwímó simátíménda-aai sáwífa'-waasimo túwaandu íya'a simátiméro.

²⁸ Tinkamiya'o puwíyan-kwaasi táároí ímba inkáisóro. Miwí kentimambá ímba tinkambai tai'ánááfo Maníkón-áároí aantemba inkáisóro. Wemó éna ónkaifa'a túwara'e timankwará'é tuwáínasa méranaawe.

²⁹ Maarán-áái imáyáan-oro. Kári'a téntémpaaran-dumama kae'-númámá kári'-ontankakemba siyáánkai-toyaaraamba wémeyanofo Manikó kiyaan-dumama káráwiyea ímbo kanaán-iyemo sínanamo éna ímba puwéna marapá'á kuminífo

³⁰⁻³¹ sáwífa'-numama Manikón-aúranka'a ímba óraa-tantaa'an-ifo waási óraa-tantaa'a owaná póna káráwiyea seyaafá-tántáá'á wéawanena kenti'nótáuwarana wétoraumai wéawanaifo ímba

táá'a íno Ísu siyáíye.

Ísun-awi'a aforatáámó senda-áái.

Rúku 12:8-9

³² Ísu mináái simátimena séna seyaafá'-wáási túranka'a kentáfésa sésa kesí óraakon-iyé siyawisafe'a kesifo wíyómpakewin-aúranka'a sé'a kesí waásin-owe sénaumne.

³³ Énifo waási túranka'a kembá tínaaemba uwásiyawisafe'a kesifo wíyómpakewin-aúranka'a sínaaemba uwátinkanaumne Ísu siyáíye.

³⁴ Ísu mináái simátimena séna kentáfé'a maarán-imáyáa ímba oro. Waási seyaafá'á aáo úmai méraantafena marapá'á kunkáíye. Ímbanifo marapá'ó kunkáunda maarán-iyé. Waási tuwínkaa'-ésa tuwímbai kesáái isáiyasa tuwímbai aaisambá sénááwe.

³⁵ Káfé'wara aáo'wara'a kesááisafesa maará ónááwe. Afowá moórá-imayaa ínana ááninko fi'on-imayaa íniye. Anówa moórá-imayaa ínana ayáámúnko fi'on-imayaa íniye. Anááfúkowe fi'o-fi'on-imayaa óyááye.

³⁶ Moóráwigo wenamáárawai wení namuro-wáásiyáámbá úmai ónááwe. Kesááisafesa miyáumai miwítí imáyáa tuwínkaa'a ónááwe Ísu siyáíye.

³⁷ Ísu mináái simátimena séna kesí waási-i'a ónae siyawi aifa'á tinófoíye táánine tiyáámúne tirumbá tímésa ánaaemba kembá tirumbá simémba uwófi'an-owe.

³⁸ Kemó púwóna-aaraa-taimo súwaata'mae'o kondantembá kesí waási-i'a iyawi umbai-tántáá'á timíyasa minúbái-tántáá'á ímba maimaésa kembó sirááiwaiyamba uwófi'á ónááwe.

³⁹ Tirááimo táinda-i'o ésa ímba kawé'á úmai méranaafo kentáfésa imáyáa ésamo tirááimo táinda-tantaa'a tuwésa puwésa aúí'a úmai wíyómpa'a maé'mae'a ónááwe Ísu siyáíye.

⁴⁰ Ísu mináái simátimena séna ti'maráandawi kentáái isáiyawi kesááiwara'a isánááwe. Kesáái isáiyawi si'mákaiwain-aaiwara'a isánááwe.

⁴¹ Manikón-aai simátimindawi tuwímbaífa'a wínasa sésa Manikón-aai wésimatimendawi ónda pó'a enáái isánaumne siyawi wésimatimiwaimba Manikó kawé'-mékámbá aména wéisaiyawiwara'a miyám-béyámbá timíníye. Arupise úmai méraiwai tuwímbaífa'a wínasa sésa arupise úmai méraandawi ónda pó'a enáái isánaumne siyawi arupise úmai mérainda-waasigomba Manikó kawé'-mékámbá aména wéisaiyawiwara'a miyám-béyámbá timíníye.

⁴² Kesí waási awánésa sésa úwoisan-kwaasi ímbánifo Ísuni waási-i'a uráamba pó'a áwa'nai ónae sésa kári-tantaa'a nombá amíyana Manikó kawé'-mékámbá timíníye Ísu siyáíye.

11

Yóni nombó maitínkáiwain-aai.

Rúku 7:18-35

¹ Ísu wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi mináyáátáá'-áái simátimena mimbárafá'á tuwéna fi'o-fi'on-daopa'a wenáái kouwáitái'-úmae wénena wenáái simátimakaiye.

² Simátimuwana Yóni ándá-naumpa'a méronka'a Manikómó iyáfasinankaiwai Káraísiti ún-aai iséna wení kísau-waasi ti'marówasarai Ísumpa'a tésarai

³ áísai esarai sésa kuminonemo siyáawiya'o. Fí'owawa ónómpo kumindawinta amu'maránaumne suyaná

⁴ Ísu séna tauwerékai isááyane awánááyane Yónimba kosimámekai sékai

⁵ túrambo kafíkaiwai túramba awánaawana táá'o káúnkaiwai táá'a isááwana tísamaimo pukáiwai kawé'-úmai tín-taawaná námombo kaiwái kawé'á uwátinkena pukáan-kwaasi iyáfasintinkena úwoi-waasi ásé-aai simátimena séna

⁶ kentáféna ímba kae'-imáyáa iyawi tirunkó kawé'á wéíye siyé Yónimba kosimámekaiyo Ísu súwasarai kurááye.

⁷ Yónini kísau-waasiyai tauwerésarai kuyaná Ísu Yónin-ai seyaafá'-wáási simátimena séna Yóni máásai-marafa'a méraisa'a koawáné'a nórán-imayaawa wéera koawánarao. Fiyúnda toréna umó móma'mema'o intenkáán-kwáási Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Yóni ímba miyán-kwáásín-ifo fasi'aén-kwáásín-iyé.

⁸ Nórán-imayaawa wéera koawánarao. Kawe'-únánkwátói úmakain-kwaasi Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Ímbanifo miyán-kwáási kawe'-únánkwátóiwara'-waasi óraa'-waasiti naaúmpa'a méraawe.

⁹ Nórán-imayaawa wéera koawánarao. Maníkón-aaimo siwái Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Ewé Maníkón-aaimo siwáín-iyé. Érai'a simátimé sune. Wemá Maníkón-aaimo siyáawai iyáákaraíye.

¹⁰ Maníkón-ai aúfáifimba Yónin-ai símai agaimaréna séna Manikó séna isaaó. Moóráwigomba ai'maráanana kesáái maimaéna ení aifa'a wéna ení aambá wiyíniye siyáíye gaimaréna siyáimba Yónintafena siyáíye.

¹¹ Simátiménda isáaro. Yóni nombó maitínkáíwaini kisaugo seyaafá'-wáásiti kisaugomba iyáákaisana Manikó kawe'a úwánkaraiфо Manikó wení waásiya'o kawáánin-kwaasi óraa'-waasiye úwoi-waasiye óraa-kawe'a uwátinkainiye.

¹² Yóni nombó maitínkáíwai Maníkón-ai simátimindasafena ómbakainkemba káfé'wara'a tuwímbai Manikó kawáánipa'a iyófo sésa aambá faiyónae sésa óraa-kisau máewasa tuwímbai aamoí ésa Manikó kenká'a kawááninkwae wésewe.

¹³ Naaófá'a Maníkón-ai simátimakowiye Mósesewe Manikó wení waásimo kawááninda paápé íniye-ai suwaná ánaaemba Yóni paápé uráíye.

¹⁴ Naaófá'a Íráiyaa maé'eiwai aneka'a paápé íniye-ai suwa'a minááímó siyáan-aaisafe'a érai'e sewa'a kemá sé'a Íráiyaantafesamo siyáamba Yónintafesa siyáawe wésunda minááísáfé'a érai'e seró.

¹⁵ Ísáán-kwaasi ísámai kawe'án-oro Ísu siyáíye.

¹⁶ Ísu mináái simátimena moórá-aaiwara'a simátimena séna káfé'o méraan-kwaasi nórán-kwaasiyaanewa sénaumno. Miyán-kwáásiyáámbán-owe. Iyámpóisomba naaópa'a marupímba mésa ááféma wétesa moórá-aempa'o méraan-iyampoi táántesa sésa tiyé'a imá seró.

¹⁷ Moórá-isa súna'a ímba táásái uráawe. Tirumbó in-ísá súna'a ímba ifi'a taráawe siyáawe. Énifo miníyámpóimó uráantemba maaméraan-kwaasi miyá wéowe.

¹⁸ Yóni nombá maitínkáíwai ména ánda-aran-domba ímba wénena Manikóntáféna ímáya éna tónkwárá'a ímba wénaisasa wentáfésa sésa sáwí-amutamba arumpimbó méraiwain-iyé wésewe.

¹⁹ Kemá waási úranko mé'a ánda-aran-donkwara tónkwárá'a náúnasa kentáfésa sésa ánda-aran-done tónté'o naiwái póna taakisimó máén-umen-kwaasiye sáwí'o on-kwáásiti waásín-iyé wésewe. Énifo Manikó simátimakaintembo owí sésa Manikó kawe'-ímáyááwáráwín-iyé wésewe Ísu siyáíye.

Ímba aaimó ísaraan-ai.

Rúku 10:13-15

²⁰ Moórá-mora-kanaa Ísu naaó'-nao'a kawe-kísáú ímbo awánaraan-kisau wémauwasá awánésá sáwí-awauma ímba tuwésa Manikómpá'ó ímbo tuntáféna Ísu óraaka séna

²¹ kembiwí Kórásí-naopaken-kwaasiye Pétésáita-naopaken-kwaasiye sáwí-meyamba kentópa'a tiniye. Naaófá'ó Táya-naaopaken-kwaasiye Sáindóni-naopaken-kwaasiye Manikón-aaimo ímbo ísaraawifimbo kawe-kísáú ímbo awánaraan-kisaumo maéwándamo awánarekaa miwítí sáwí-awauma tukáawisino. Sáwí-awaumo tuwésamo úwoi-unankwatoimo úmaesamo kanamó a'makáankakaa Manikó tuwánaraisino.

²² Mindásafe'o simátiménda isáaro. Maarán-ímáyáá wé'e'a Manikó waási méraawini áwáusafena tsái inda-kanaamo tinda Manikó Táya-naopaken-kwaasiye Sáindóni-naopaken-kwaasiye sáwí-meyamba óraa'a timíniye-imayaa wéowe. Énifo kentí sáwí-meyanko minkáé'-náópakewiti sáwí-meyankomba iyáákamai-sawí-meyamba timíniye.

²³ Kápaneamu-naopaken-kwaasisono. Kentúwí'a mósá maré'a sé'a wiyómpa'a iyónaumne sembánifo púwón-aempa'a kónááwe. Naaófá'a Sónódmu-naopaken-kwaasifimbo kawe-kísáú ímbo awánaraan-kisaumo maéwándamo awánarekaa miwítí sáwí-awauma tuwówana póna Manikó mindáo'a ímba tai'ásuwowana káfé'a úwoi wéraisino.

²⁴ Mindásafe'o simátiménda isáaro. Maarán-ímáyáán-oro. Manikó waási méraawini áwáusafena tsái inda-kanaamo tinda Manikó Sónódmu-naopaken-kwaasi sáwí-meyamba

óraa'a timíniye-imayaa wéowe. Énifo kentí sáwí-meyanko Sónódumu-naopakewiti sáwí-meyankomba íyáákamai-sawí-meyamba timíniye Ísu siyáíye.

Kempá'á terómó siyáin-aai.

Rúku 10:21-22

²⁵ Minkánáá Ísu Maníkóntáféna séna kesifóo wiyómpa'wara marará'wará'ó káráwiyaandawí óne. Seyaafá-tántáá'á isáúmne sen-kwáásí ímba simátíme úwoi-waasi simátíme

²⁶ miyámó íyantafena ánkáísa'a pó'a enáwí'a mósá maráúmne Ísu Maníkóntáféna siyáíye.

²⁷ Ísu mináái simáména séna kesifo seyaafá-tántáák'á káráwiyuwo séna símakaiye. Seyaafá'nánká kesí áwáuma ímba suwánaraafo kemá kesifoní áwáugo únana póna kesí áwáuma suwánaraiye. Seyaafá'nánká kesifoní áwáuma ímba awánaraafo kesifombá pó'a keyáá wení áwáuma awánaraumne. Kesifoní áwáuma simátímenae únda-waasi kanaa'á kesifoní áwáuma wéawanaawe.

²⁸ Kentí kísau umbai-kísáú wémaewana kentópa'a umbai-tántáá'á wéraraiwai kesópa'a tíya'a kentí imáyáa aúí'a uwátinkáana'a faru úmai méranaawe.

²⁹ Kemá kesúma ímba maimaé iyé'a farumó uwátinkaundawí únana pó'a kesí aambá kawé'úmai awáné'a kesáái taawiyafíya'a kentí imáyáa aúí'a uwátinkáana'a faru úmai méranaawe.

³⁰ Kesááimo taawiyafíyamba ímba umbái táinana tíménda-kísau kawé-kísáún-íye Ísu siyáíye.

12

Ísu sambaatisáfénamo siyáin-aai.

Máaka 2:23-28, Rúku 6:1-5

¹ Minkánááfímbá Yúndaa-waasimo saagaan-kánáará'á Ísuwe wení kísau-waasiye kisaufa'a witi-ton-kisaufa'a wéguwana wení kísau-waasi táái tówasa witi-aramba kútúmai ásíma pítuwesa nowasá

² áamáan-kawaa-waasi tuwánésa Ísuntafesa sésa tuwánáao. Saagaan-kánáá aambá fáí'í' maaawasa miyá wéowe suwaná

³ Ísu séna naaófá'ó Téfitimo uráimba aúfáí'ímbo agaimakáin-aaigoni áwáu ímba ísaraawe. Téfitiye wení waásiye táái tówana

⁴ Téfiti Maníkóní áamáan-daumpa'a iyéna Maníkón-aúranka'o makón-tomba imaiyéna wénena wení waási tímúwasa naráawe. Míntómbá úwoi-waasi ímbo né'ómbanifo áamáan-kísau-waasi aantembo né'ómbaniye. Téfiti míntómbá imaiyéna tímúwasa nonká'á Maníkó ímbo aaisambá siyáímbanifo kesí waási miyá owa'á aaisambá ímbo seráámbá wésewe.

⁵ Naaófá'á Mósesé simátimakain-aai aúfáí'í'finkemba awánaraawe. Maníkóntáfésamo ísámáimo póimo tufú'máimo agáén-kwaasi óraa'-amaan-daumpa'a kísau wémaesa saagaan-kánááwará'á kísau máéwasa miyámó ontáfésa ímba aai simátinkesa sésa sáwí'a wéowe ímba wésewe.

⁶ Simátíme'a súné. Kempímbá wémaunda-kisaugo óraa'-amaan-daumpa'o wémaen-kisaugomba íyáákaraifo saagaan-kánáá áamáan-kísau-waasi kísau máéntafe'o ímba sáwí'a owémó senkákémbá kesí kísau-waasisafe'a sáwí'a wéowe ímba seró.

⁷ Maníkón-aai aúfáí'ímbo agaimaréna séna Maníkó séna póimo tufú'máimo agaimáimo símémba kanaán-ifo tirumbó wéuwatinkaamba óraa'-aamoi wéune

siyáimba mináái'ígóní áwáumo isé'ó aráái'í'waekaa ímbo sáwí'o uráan-kwaasi aai'ímbo ímba maitinkáawaisino.

⁸ Wiyómpakemba waási úranko pó'a saagaan-kánáará'ó káráwiyaundawí úmpo saagaan-kánáará'ó waásimo kísau máémbo kendén-íye Ísu siyáíye.

Ayáámbo kemporaráin-kwaasigon-aai.

Máaka 3:1-6, Rúku 6:6-11

⁹ Ísu mifá'á tuwéna áamáan-daumpa'o iyúwana

¹⁰ moóráwigo ayáámbo kemporarón-kwaasi mérowasa aai'ímbo maenkánae sésa Ísumba áisai esa sésa saagaan-kánáá kísau aambá fáí'í' maaan-kanaa póna áí'o in-kwáásí asófankai-kísau maínda áamámba taraisíní ina taraisíníyo suwaná

¹¹ Ísu tísaí ena séna kempínkémbá kentí sipisípi-poraa'o saagaan-kánáará'ó maipímbo kúwáfekaina'o é'a ááema mósá farántuwanaao. Ewé é'a miyá iyamba

¹² waásigo sipisípi-poigomba íyáákaraimba póna saagaan-kánáá áí'o índá-waasi asófankaiyamba kawé'a éna ámaámba ímba taraisíniye simátimena

¹³ ayáámbo kemporarón-kwaasigontafena séna enayáámba fárútuwaaó súwana ayáámba fárútuwowa kawé'a uwánkowana fi'on-ayaankaamba úwasa

¹⁴ ámaán-kawaa-waasi ámaán-daumpakemba kumésa Ísumba tufuwíyanamo puwínda-aaí siyáawe.

Ísu Manikóní kísau-waasigon-aaí.

¹⁵ Tufuwíyanamo puwínda-aaimo sumbá Ísu iséna mimbáráfá'a tuwówasa sáwífa'nanka wembá arááiwáúwana tí'o ún-kwaasi seyaafá'a asófatinkena

¹⁶ óraaka séna kemó uwátinkaunda-aaí ímba simátíméro siyáíye.

¹⁷ Miyámó úmba naaófá'a Manikón-aaimo simátímakowin-awí'a Áísáya siyónka'a póna Ísu miyá uráíye. Áísáya agaimaréna séna Manikó séna

¹⁸ wembá iyáfasinankaraunana kesí kísau-waasi isa'a wen-ímáyáá wée'a aamoí wéuwanke'a aaí senaná kesí ámútanko wesé'a mérainana fi'o-fi'on-kwaasi seyaafá'nánká kesí arupíse-aaí simátimena

¹⁹ ímba aaisambá tiyéna ímba óraaka séna naaóp'a wénena ímba óraaka séna

²⁰ Manikómp'ó ímbo fasi'ámaimo méraan-kwaasi ímba tiyuwéna kawé'a uwátinkainiye. Miyá úmae iyéna kísau maimaé iyéna ímba ifátuwainana kesí arupíse-aaigo iyáákéna wérainasa

²¹ fi'onkaa-waasi wenáwí'a isésa sésa

érai'a súwa'nai índawin-íye sénááwe

Manikó siyáíye siyónka'a póna Ísu miyá uráíye.

Ísunte Piyésepurinte-taai.

Máaka 3:20-30, Rúku 11:14-23, 12:10, Rúku 6:43-45

²² Moóráwigomba wenarumpimbá sáwí-amutamba mérowana póna minkwáásigó ímba aaí wésuwana aúramba kafikówasa áí'maesa Ísumpa'a máánkówana Ísu maisuwéna minkwáásigómbá kawé'a uwánkowana wemá aaí súwana aúramba awánówasa

²³ sáwífa'nanka táatafesa ésa sésa miwá Téfitin-andafakemba paápé ínáyemo siyáawíya'i fi'owawa'iyo suwasá

²⁴ ámaán-kawaa-waasi mináái isésa karo'a sésa ímbanifo sáwí-amutantonti kawáágón-áwí'a Piyésepurí fasi'aémbá ámisana tokéna póna sáwí-amutamba wémaitiyuwaíye siyáawe.

²⁵ Suwaná Ísu miwímó un-ímáyáá iséna simátimena séna moórá-andamo tiyésamo ésa tuwínkaa'-urésa mésa ímba fasi'ámai méranaawe. Moórá-naopara'i moórá-akuna'i aaimó tuwintáán-akumba pósa tuwínkaa'-urésa ímba fasi'ámai méranaawe.

²⁶ Waántáwankoni waásimo tiyésamo tuwínkaa'o ésamo ésa ímba fasi'ámai méranaawe. Kentáfé'o sembá Piyésepurí fasi'aémbá ámisana tokéna póna sáwí-amutamba wémaitiyuwaíyemo sembá

²⁷ énifo Piyésepuríni fasi'aénká'ó sáwí-amutambo wémaitiyuwaundarakaa kentí waásiwara'a Piyésepuríni fasi'aénká'á sáwí-amutamba maitiyuwaísino. Miyán-ááimó síyasamo ésa kentí waási karo'a séwé sénááwe.

²⁸ Énifo kemá Manikóní ámútankoni fasi'aénká'á sáwí-amutambo maitiyuwaúndasafena Manikóní fasi'aémbá kempimbá paápé isa'a wéawanaawe.

²⁹ Moórá-aaí imáyáan-oro. Moóráwigo moórá-nankoni afowámó fasi'aéwímó mérainanamo éna mindáúmpákén-úmémbo maíndasafenamo éna ímba úwoi iyáferainifo miwá mindánkóní afowámbá ándá kárá'umankenamo éna kanaa'a iyáfekéna wení moparáwímbá umémbá máíniye.

³⁰ Kembá ímba súwa'nai esa kesí namuro-wáásiyáámbán-owe. Ímba súwa'nai esa waási túwaandu úmai simémba moórá-mora uwáguraawe.

³¹ Mindásafe'o simátíménda isáaro. Waási sáwí-kísau wémaesa símai sáwí'o uwátinkáámba mindá Manikó maitiyuwaínifo Manikóní ámútankontafesa símai sáwí'o uwánkaiyamba mindá Manikó ímba maitiyuwaíníye.

³² Kembá waási úrankomba símai sáwí'o uwásinkaiyamba mindá Maníkó maitiyuwáínifo Ufaen-ámútánkóntáfésa símai sáwí'o uwánkaiyamba mindá Maníkó ímba maitiyuwéna káfé'wara ánaaenkwar'a ímba maitiyuwáíniye.

³³ Kawe-táigó kawé'-árámhá íyáísana sáwí-taigo sáwí-aramba wéiyaifo taaéramba awánésa kawé-táigón-aramban-íye. Sáwí-taigon-aramban-íye wésewe.

³⁴ Íyánkó póigon-araa'an-owe. Sáwí'-aantembo on-kwáásí mé'a pó'a ímba kanaa'á kawé'-áái wésewe. Tirumpimbá wérain-imayaasamba wésewe.

³⁵ Kawé'-wáásí kawé'-ímáyááfínkémbá kawé-kísáú máéwasa sáwí-waasi sáwí-imayaafínkemba sáwí-kisau wémaefo sáwí-waasi é'a sáwí-aai wésewe.

³⁶ Simátíménda isáaro. Maníkó waásimo méraawini áwáusafena tísai índa-kanaa tinda úwoi-aaimo fí'i-o-fí'i-on-aaimo siyáantafena tísai íniye.

³⁷ Kawé'-ááimó siyáan-kwaasisafenamo éna arupíse-waasin-owe Maníkó séna sáwí-aaimo siyáan-kwaasisafenamo éna sáwí-waasin-owe síníye Ísu siyáíye.

Ímbo awánáúnda-kisau mauwómó siyáan-aai.

Máaka 8:12, Rúku 11:29-32

³⁸ Súwasa tuwímbai áamáan-kawaa-waasiye áamáamba sun-kwáásíyé Ísumo sáwí-aaimo sínda isánae sésa óraakoo éraira Maníkómpákéná kunkáanaí ímbo awánáúnda-kisau máinata awánaano suwaná

³⁹ Ísu séna káfé'o méraan-kwaasi sáwí-waasi é'a Maníkóntáfé'a ímba imáyáa é'a kentáfé'a wése'a Maníkómó ai'mákainamo e ímba awánáúnda-kisau máinata awánaanomó sembá naaófá'á Maníkó Yónaambo uráintemba kembá miyá ínifo mináái imáyáan-oro.

⁴⁰ Naaófá'ó óraa'-mofaako Yónaambo nawikowanamo kaumbo-kánáámó arumpimbó méraintemba kemá waási úranko kaumbo-kánáá maipímhá ménaumne.

⁴¹ Yónaa kaumbo-kánáá óraa'-mofaako arumpimbá mérowana mín-kwituwówana minkákémbá Nínéfa-naopa'a Manikón-aai kosimátimuwasa isésa sáwí-awauma tuwésa Manikón-aai isaraawe. Káfé'a Yónaambo íyáákaraundawi mérauna'a kesáái ímba wéisaamba póna ánaaemba Maníkó waásimo méraawini áwáusafenamo tísai índa-kanaamo tinda Nínéfa-naopaken-kwaasi kembiwí aafimbá maitinkésa sésa Yónaan-aai iséta sáwí-awauma tukáundasaanifo Yónaamba íyáákaraiwai kentí naaóp'a mérowa'a wenáái ímba isé'a sáwí-awauma ímba tukáawe Nínéfa-naopaken-kwaasi sénááwe.

⁴² Naaófá'á kentíwá'nára'a káráwiyowin-awí'a Soromoní kawé'-ímáyááfínkémbá aai wésimatimuwana moórá-ininko némpaken-kawaa-ininko Soromonin-áái kóisánae séna wéména kuráíye. Káfé'a kemá Soromonimbá íyáákaraundawi mérauna'a kesáái ímba isáámba póna ánaaemba Maníkó waásimo méraawini áwáusafenamo tísai índa-kanaamo tinda miníninkó kembiwí aafimbá maitinkéna séna kemá némpakemba Soromonin-áái táisaraumpo Soromonimbó íyáákaraiwai kempá'á mérowa'a wenáái isómba ímba isámai kawé'a uráawe síníye Ísu siyáíye.

Sáwí-amutanko kouwékáin-aai.

Rúku 11:24-26

⁴³ Ísu mináái simátiména séna waási arumpinkémbá sáwí-amutanko auwéna máásai-marafa'a nombá ímbo wéraipa'a kowénéna séna nááfara ménaumno séna saafá uwááena

⁴⁴ séna tauweré'a kesí naambá waásigon-arumpimba pó'a koménaumne simásuwéna téna taawánaimba mindánkómbá kankambá wiyú'mai kawé'a uwásukaisana taawánéna

⁴⁵ tauweréna afakaeté-sawí-amutamba miwítí sáwí-kisau óraa'a uráawi tí'maena minkwáásigón-arumpimba tamérawana moórá-sawí-amutanko arumpimbá méraisana minkwáásigó sáwí'a úmai méraisasa ánaaemba sáwífa-sawí-amutamba méraawana wemá óraa-sawí'a úmai méraiye. Miyáumai káfé'o méraan-kwaasi sáwí-kisau wémaesa óraa-sawí'a úmaesa iyónááwe Ísu siyáíye.

Ísun-anówawe áfárawaisai-taai.

Máaka 3:31-35, Rúku 8:19-21

⁴⁶ Ísu wésimatimuwasa Ísun-anówawe Ísun-áfárawaisaiye tésa aaimó simámíyantafesa máápa'a tamérowana

⁴⁷ moóráwigo Ísuntafena séna enanówe enáfárawaisaiye aai simáménaesa máápa'a tamérawe súwana

⁴⁸ Ísu séna kesinó nááwa'iyo. Kesífárawaisai nááwiya'o séna

⁴⁹ ayáántamba wení kisau-waasi aráátiména séna kesinó kesífárawaawi méraawe.

⁵⁰ Kesífo wiyómpakewi siyáintemba wéowi kesinówe kesúnafaraawinen-owe Ísu siyáíye.

13

Moóráwigo ánáuntumbo tu'makáin-ai.

Máaka 4:1-20, Rúku 8:4-15

¹ Minkánáá Ísu naaúmpa'a tuwéna Káríri-nonkwaaunkoni áwáífa'a koména aaimó simátimindasafena kúwasa

² sáwífa'nanka tóso ésa ewaa'á tamérontafena nompín-táómpimba iyátena imérowasa minkwáásísómbá nonkwaaúnkóní áwáífa'a mérowana fi'o-fi'on-ai waé'mai simátimakaiye.

³ Moórá-ai simátimena séna moóráwigo ánáuntumba maimaéna kisaufa'a wéwena

⁴ mátu'maraisana tuwímbai-anauntumba aampa'á kuwéraisana numagó fáí'nasukaiye.

⁵ Tuwímbai-anauntumba óntankwara'-marafimba kuwéna paáká'-máráfimbá póna minúwóiyáán-úmai óraa'a isaná

⁶ aa'á kaisaná amimá yáátáaka'a ímba kunkéna aaénkaguraiye.

⁷ Tuwímbai-anauntumba karaampa'á kuwéna kárúraisana karaan-tantáákó fandundupásukaiye.

⁸ Tuwímbai-anauntumba kawe'-máráfimbá kuwéna karuwéna óraa'a éna arambá imái sáwífa'-aramba iyéna tuwímbai iyáákarain-aramba iyáísana tuwímbai imaimái-aramba iyáiyé.

⁹ Ísáán-kwaasi ísámai kawe'án-oro Ísu siyáiyé.

¹⁰ Ísu súwasa wení kísau-waasi wempá'á tésa taáisai esa sésa wésimatimenda nóra séwa waé'mai-ai wésimatimeno suwaná

¹¹ Ísu séna Manikó wení waásimo kawáánnin-aaigoni áwáumo simátimunda Manikó kembiwí imáyáa tímisa'a wéisaafo miwí imáyáa ímba tímakaisasa wéisaaante'fa waé'mai-ai wésimatimune.

¹² Manikón-aaimo ísámaimo kawe'ó iyawi Manikó túwa'nai ínasa moórá-aiwara'a isésa miyámó wéiyanamo éna Manikó túwa'nai ínasa seyaafá'-ááíwára'á isanááwe. Manikón-aaimo ímbo ísámaimo kawe'ó ésa karo'á sésa kawe'-úmai wéisaumne síyawi tirumpinkémbá mináái maimainana ímba wérainiye.

¹³ Ísáámbanifo ímba ísámai kawe'á wéowe. Awánaambanifo ímba awánamai kawe'á wéowe. Miyámó ontáfé'la simátimunda waé'mai-ai wésimatimune.

¹⁴ Naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowin-awí'a Áísáya siyáimba miwí miyá wéowe. Áísáya séna

ísáámbanifo ímba ísámai kawe'á wéowe. Awánaambanifo ímba awánamai kawe'á wéowe. ¹⁵ Miwítí imáyáago umbái wétaisana tááko aaimó isáísáféna awesarai isaná túranko awánaaisafena awesarai ifo ímbo miyámó ésamo ésa táá'o isésamo túrambo awánésamo kesááiimo isésamo

miwítí sáwí-imayaaomo tuwésamo kempá'ó tenkakaa sáwí-imayaa maitiyuwé'la kawe'á uwátinkausino

Manikó siyáiyé Áísáya agaimaréna siyáimba Ísu siyáiyé.

¹⁶ Ísu mináái simátimena séna simátimé'la sune. Kembiwí kawe'-úmaimo awánaamba Manikó kawe'á wéuwatinkaiye. Kawe'ó úmaimo isáamba Manikó kawe'á wéuwatinkaiye.

¹⁷ Simátiménda ísáaro. Naaófá'á Manikón-ai simátimakowiye arupise úmai mérowiye sáwífa'-waasi kembiwímó wéunda-kisau awánaanten-úmai awánánae sésa umbá ímba awánaraawe. Miwí kembiwímó wéisaaanten-úmai isánae sésa umbá ímba ísaraawe Ísu siyáiyé.

¹⁸ Ísu wení kísau-waasisafena simátimena séna moóráwigo ánáuntumba tu'makáin-aaigoni áwáuma súná ísáaro.

¹⁹ Manikó wení waásimo kawáánnin-ai isésa ímba ísámai kawe'á owaná waántáwanko téna tirumpinkémbá tamaimái úwoifa'la wétiyuwaiye. Minkwáási aampa'ó kuwérain-anauntunkaamba wéowe.

²⁰ Ánáuntumbo óntankwara'-marafimbo kúmimba maarán-áwáún-iyé. Manikón-ai isésa aamoí ombánifo

²¹ ímba tirumpimbá ta'óto'mai kawe'á ówasá Manikón-aaisafesa umbái tátínkáintafesa Manikón-ai ifátukaawe.

²² Ánáuntumbo karaampimbó kúmimba maarán-áwáún-iyé. Manikón-ai isáámbanifo marapá'-úmbái-tántáátáfésa imáyáa úmae nésa ónta-imayaa úmae wénesa miyán-imáyáágó Manikón-ai faráátasuweisasa ímba Manikóní kísau wémaewe.

²³ Ánáuntumbo kawe¹-maráfimbó kúmimba maarán-áwáún-ye. Maníkón-aai isésa tirumpimbá ta'óto¹mai kawe¹á ésa fasi¹ámai mésa Manikóni kísau maésa wétuwa¹nai-owasa tuwímbai iyáákamai-kísau maésa wétuwa¹nai-owe Ísu siyáíye.

Sáwí-anauntumbo u¹makáin-aai.

²⁴ Ísu mináái simátimena séna Maníkó wení waásimo kawáánin-aai maarán-ááin-ye. Moóráwigo wení kisaufa¹a kawe¹-ánáúntúmbá áwí¹a wíti u¹makáisana

²⁵ moórá-no¹waamba ánaoraawara¹a

tún-kwaiguráawana namuro-wáásigó téna arambó ímbo iyáí-witiyaan-anauntumbo sáwí-anauntumbo afufumpimpá¹á tu¹makáisana

²⁶ wíti óraa¹a éna arambá iyáísana witiyaan-damaiwara¹a óraa¹a isasá

²⁷ kísau-waasi awánésa kisaugoni afowámpá¹á tésa sésa kawe¹-ánáúntúmbá tu¹makáandafimba witiyaan-damai nááfakena mimpimbá wéraiyo sewaná

²⁸ séna namuro-wáásigó mátu¹makaiye sisasá áisai esa sésa káusuwanamne sewaná

²⁹ séna ímbanifo wíti káusuwaafainifo ifátúwéwana

³⁰ wérainana ánaemba wíti aumbákáina¹a tómbó fakaráiyawisafe¹a senasá misáwí-witiyáán-dámái káúmai asááúmai iyamá wégaindafa¹a tuwésa wíti úramba fáká¹mai kesí tón-dáúmpá¹á maránááwe Ísu siyáíye.

Taaérankon-aai.

Máaka 4:30-34, Rúku 13:18-21

³¹⁻³² Ísu maarán-ááiwará¹á simátimena séna Maníkó wení waásimo kawáánin-aai maarán-ye. Moórá kári-taerankon-awí¹a másitáti mintáigón-aramba ímbo ane¹ó awánaraan-taeramba kisaufa¹a u¹makáawana óraa¹a éna amaimá mófarena wété uráisana numagó mimpimpá¹á ánáamba úmarena wémaíye Ísu siyáíye.

³³ Ísu maarán-ááiwará¹á simátimena séna Maníkó wení waásimo kawáánin-aai maarán-ááin-ye. Moórá-ininko péréti-tomba agaénae séna kanaráán-tántáákón-áwí¹a paráwaa¹a maéna intoráinda-tantaa¹a kári-tantaa¹a káúmaraisana wéna intoréna óraa¹a wéíye

Ísu siyáíye.

³⁴ Ísu waásisomba aai simátimenaé sénamo úmba ímba afora¹a siyáífo waé¹mai-aai aantemba simátimakaiye.

³⁵ Naaófá¹á Maníkón-aaimo simátimakowi siyónka¹a póna Ísu miyá uráíye.

Wemá agaimaréna séna

simátiménda waé¹mai-aai simátimenaumne. Maníkó maramá úmaronka¹a aúpá¹ó wéron-kisaugon-aai ímbo ísaraan-aai

simátimenaumne siyáíye

agaimaréna siyáimba Ísuntafena siyáíye.

Sáwí-anauntumbo u¹makáin-aagioni áwáú-aai.

³⁶ Ísu mináái simátimena tiyuwéna naaúmpa¹a iyúwasa wení kísau-waasi wempá¹á tésa sésa namuro-wáásigómó moóráwigoni kisaufa¹o sáwí-anauntumbo tu¹maráiwaini áwáuma simásimiyo suwaná

³⁷ Ísu séna kawe¹-ánáúntúmbó tu¹makáiwaini áwáuma kemá waási úranko úne.

³⁸ Kisaugoni áwáuma maramán-ye. Kawe¹-ánáúntúnkóni áwáuma Maníkó wení waásimo kawáánin-kwaasin-owe. Sáwí-anauntunkoni áwáuma waántáwankoni waásin-owe.

³⁹ Namuro-wáásigó sáwí-anauntumbo tu¹makáiwaini áwáuma waántáwankon-ye. Tómbó fakaráíyan-kanaagoni áwáuma maramó tai¹áinda-kanaan-ye. Tómbó fakaráíyawaini áwáuma Manikóni kísau-waasi wiyómpakewin-owe.

⁴⁰ Námáimo to¹máimo iyafimbó agaisuwáiyantemba ánaaen- kanaamo tinda miyá ónááwe.

⁴¹ Waási úranko kumpaapé uráundawi kesí kísau-waasi wiyómpakemba ti¹máráanasa kesí waásifinkemba sáwí-waasiye fi¹owimo sáwí-imayaamo timíyasamo sáwí-ambo wéaraaiwaiyiye kuntí¹mai

⁴² iyamá wégaipa¹a tiyuwáiyasa mésa ifi¹á tésa túwááyaamba umpufuwésa méraiayasa

⁴³ arupisemo úmaimo méraawi Maníkó kentifo kawáánipa¹a mésa aa¹ó wégaintemba miyá ónááwe. Ísáán-kwaasi ísámai kawe¹án-oro Ísu siyáíye.

Maníkó waásimo kawáánin-aai.

⁴⁴ Ísu maarán-ááiwará¹á simátimena séna Maníkó wení waásimo kawáánin-aai maarán-ááin-ye. Fí¹onka¹ma¹mai-ontamba maráfimbá utámarena pukáisana moóráwigo téna

taawánéna aamoí éna káátamarena mimbáramá méyámbá indasafena wení óntama maimái tímatuwena óntamba maiyéna mimbáramá koméyanéna mifi'ónká'má'mái-óntámbá kofasímbai maiyáye.

⁴⁵ Maníkó wení waásimo kawáánin-aai maarán-ááin-ye. Moóráwigo akaaroróma méyámba indasafena naaó'-nao'a wénena

⁴⁶ awánáinda moóráwigo fi'onka'ma'mai-akaaroroma makáinana awánéna wení óntama maiyéna wétimena óntamba maiyéna mifi'ónká'má'mái-ákáarórómá koméyanúmai wémaiye.

⁴⁷ Maníkó wení waásimo kawáánin-aai maarán-ááin-ye. Mare'mare'-únánkáámbá moóráwigo nompímbá túwáísana fi'o-fi'om-bofaa'a

⁴⁸ minúnámpímbá ówitawisana fasínáindasafena úmai wéawanaisasa tuwímbai áwa'nai úmai fasímbai áamááifa'a makésa kawé'-mófáá'a únáámpímbá fáitesa sáwi-mofaa'a ifá'a wétuwaawe.

⁴⁹ Ánaaen-kanaamo tinda miyá íniye. Wiyómpaken-kisau-waasi kawé'-waásifínkémbá sáwi-waasisomba tí'mai

⁵⁰ iyamó wégaindafa'a tuwáiyasa ifi'á tésa tí'o indasafesa túwááyaamba umpu-fuwónááwe simásuwena

⁵¹ wení kisau-waasisafena tisai ena séna simátimunda-aagioni áwúma éra isááo súwasa ewé suwaná

⁵² Ísu simátimena séna isáámba simátimunda-aai simátíméro. Moóráwigo naankón-afowá wení naaúmpa'a ááeraan-tantaa'e aú-tantaa'e wéraisana tuwímbai wení waási wétimiye. Miwání afowámó wétimintemba miyáumai ááeraan-amaampinkene Maníkó wení waásimo kawáánin-aafinkene simátíméro Ísu siyáye.

Násaretifakewi Ísumba tínaembo uwánkaraan-aai.

Máaka 6:1-6, Rúku 4:16-30

⁵³ Ísu mináái simátimena mimbárafá'a tuwéna

⁵⁴ wenamáapa'a kúmba miwítí áamáan-daumpa'a iyéna aái simátimuwasa táátafesa ésa sésa nááfakena kawé'-ímáyáá maiyénawa kawé'-áái wésimasimenasaawa náawawa fasi'aémbá ámisánawa kawé-kísáú ímbo awánáúnda-kisau wémaiyo.

⁵⁵ Kesáámó awánáúnda wení kisau taaisambó tuwímbai-tantaa'o wéiwain-aaninkon-ye. Máriyaan-áanimba éna Yémísiye Yósepiye Sáimoniye Yúndasi-iyai tuwaaón-ye.

⁵⁶ Wenáúnafa'a maanká'a méraawe.

⁵⁷ Maankákéwí éna úwoi-waasin-ifo nááfakena mináái isénawa mifási'áémbá maiyénawa wésijo sésa kaorésa tínaemba uwámúwana Ísu simátimena séna Manikón-aai simátímiwai fi'o-fi'on-daopa'a wénisasa wenáwí'a mósá wémaraafo wení naaópa'o koméramba wenamáaraa sésa kesáámó úndanten-kwaasin-ye

sésa wenáwí'a ímba mósá makáawe Ísu siyáye.

⁵⁸ Kesáámó úndanten-kwaasi éna ímba súwa'nai íniye suntáféna ímbo awánon-kisau moórá-mora-kisau aantemba maiyáye.

14

Yóni nombó maitínkaraiwai pukáin-aai.

Máaka 6:14-29, Rúku 3:19-20, Rúku 9:7-9

¹ Minkánáá Ísuni kisaugon-aai símae iyúwana Kárirí-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti mináái iséna

² wení kisau-waasisafena séna minkwáásigó Yóni nombó maitínkaraiwain-ye. Pukáimpinkemba iyáfasinkena póna fasi'aémbá wempímbá wéraisana miyán-kísáú wémaiye siyáye.

³⁻⁴ Ááema Éroti wenáfákon-awaaininkon-awi'a Érótyasimba maiyówana Yóni séna enáfákon-awaainimba aambá fáí'makaawa maiyáane símasima'a wéuwana Éroti tí'marówasa Yónimba koái'maesa ándáfa'a máánkarowana

⁵ Éroti Yónimba tufuwónae súmba waási táároi inkaiséna ímba tufukáye. Waási Yónintafesa sésa Manikón-aai simátímiwain-ye suwaná Éroti séna Yónimba tufuwónasa aaisambá siyónááwe séna ímba tufuwéna mérowana

⁶ wembó ma'ánkaron-kanaamo túwana óraa-tanomba kaumái sáwífa'-waasi tímúwasa nowaná Érótyasin-ayaamunko téna túranka'a araimá marówana Éroti aamoí uwánkena

⁷ minárásigóntáféna séna nóin-tantaatafenawa wéankaiya simásímína'a áménó. Érai'a sumpo sísai ina'á áménó súwana

⁸ anówamba koáisai ena súwana anówama aai súwana Érotimpa'a téna séna Yóni nombó maitínkáiwai anuwarambá kambísamai a'nómbá táúfapimba ma'mái simiyó súwana

⁹ iséna arumbá wéumbanifo aifa'á fasi'aén-áái siyáin-ai imáyáa éna tómbó naan-kwáásiwára'á isaraantafenawe séna ímba a'áo sénæ séna

¹⁰ moóráwigomba ai'marówana ándáfakemba Yónimba anuwarambá kambísamai a'nómbá

¹¹ táúfapimba maimaéna minárásigómbá máamuwana maimaéna anówamba máamuwasa

¹² Yónini kísau-waasi iséna anómba komaimái utánkesa Ísumpa'a tésa tasimámakaawe.

Ánaaemba Éroti Ísuni kisaugon-ai iséna séna minkwáásigó Yóni nombó maitínkaraiwai éna pukáimpinkemba iyáfasinkena póna fasi'aémbá wempimbá wéraisana miyán-kísáú wémaie Éroti siyáie.

Ísu sáwífa'-waasi tómbó tímakain-ai.

Máaka 6:31-44, Rúku 9:10-17, Yóni 6:1-13

¹³ Yóni puwúmba wení kísau-waasi Ísumba simámúwana iséna tuwéna wení kísau-waasiye nompín-táómpimba iyáténa waásimo ímbo méraiypata kónæ séna kúmba naaó'-naokewi mináái iséna marapá'á tóso uwaná nompín-táómpimba wéna

¹⁴ marapá'á kumúmba misáwífá'-wáási tuwánéna arumbá uwátinkena tí'o ún-kwaasi asófatinckaraiye.

¹⁵ Ísu asófatinckowasa fenómpinka'a wení kísau-waasi wempá'á tésa séna ímba sáwífa'-waasi méraapa'an-ifo fenáíndafinka'a ti'marénsa ewaa'-náópimba'a wénesa tómbá méyámbáráaro suwaná

¹⁶ Ísu séna tóntáá'a ímba wiyamba tómbá tíméro súwasa

¹⁷ miwí séna kári-tomba séfataase-tonkwara kae'-mófáá'wára'á wéraifo sáwífa'-waasifimba ímba kanaán-íniye suwaná

¹⁸ Ísu maimaé'a másíméro séna

¹⁹ sáwífa'-waasisafena mara'á méraaro séna séfataase-tonkwara kae'-mófáá'wára'á maisoréna wiyómpa'a kararéna Manikóntáféna súwi simásuwena mintómbá tafántafan-úmai wení kísau-waasi tímúwasa misáwífá'-wáási tímúwasa

²⁰⁻²¹ seyaafá'nánká nowaná tímú'a fówasa sáwífa'a 5,000 waaima uwasá aarewé iyámpóiwará'e miyáumai-waasi nowaná tímú'a fówasa Ísuni kísau-waasi mintón-ayai sisamaifakemba kae'á kumbaimái-unampimba fáituwana ówitaraiye.

Ísu non-afófora'o kuráin-ai.

Máaka 6:45-52, Yóni 6:16-21

²² Fáituwana ówitowana minkákémbá Ísu wení kísau-waasi ti'maréna séna kesí aifa'á nompín-táómpimba iyáte'a menáipá'-náópa'a koró. Misáwífá'-wáási ti'maré sé'a kentí naaó'-nao'a koró simátimenaumne séna

²³ misáwífá'-wáási ti'marówana miwítí naaó'-nao'a kuwaná Manikómpá'ó inaimó síndasafena omápa'a imérowana nó'waamba tunkúwana Ísu weyáá mérowasa

²⁴ wení kísau-waasi nompín-táómpimba non-afufumpá mérowana maramá nénka'a wérowana óraa-fiyunda to'maé téna mintáómba tata'óto'marowasa ímba kumbá

²⁵ siyarónka'a Ísu non-afófora'a maréna wení kísau-waasimo méronka'a túwasa

²⁶ non-afófora'o wénumba awánésa táátafesa ésa tinekembá tata'á wéuwasa sésa waántágo wéniye suwaná

²⁷ Ísu minúwóiyáán-úmai séna táá'a ifó aáno'a méraaro. Kemá úne súwana

²⁸ Pítáa simámena séna emó Fasi'aénkó úrambo éma sina'á non-afófora'a emó méraqandafa'a konó súwana

²⁹ Ísu séna kanaán-ifo tiyó súwana nompín-táómpinkemba ásáfena non-afófora'a Ísumo méropa'a kúmba

³⁰ kawé'á úmaena kúmba óraa-fiyundamo toróntafena imáyáa éna inkaisúmba nompimbá kúwáfekora'nara wéena óraaka'a séna Fasi'aénkóo kembá ta'ótoraao súwana

³¹ Ísu minúwóiyáán-úmai ayáámba fárú'mai ta'ótorena séna óraa-fiyundamo tóráintafe sáwi-imayaa e kesí fasi'aéntáfémo ímbo imáyáamo óndasafe kúwáferaane. Kesí fasi'aéntáfé ímba kae'-imáyáán-owo séna

³² mindárai nompín-táómpimba iyátoyana óraa-fiyundago mafaúwasa

³³ nompín-táómpimba mérowi Ísun-imayaa mósá marésa sésa érai'a Manikón-ááninko óne siyáawe.

Ísu Kénésárétifa'a tí'o ún-kwaasimo asófatinakarain-aai.

Máaka 6:53-56

³⁴ Érai'a Manikón-ááninko óne sésa waaúnkóní menáípa'á Kénésáréti-marafa'a kumbá marapá'á kúmúwasa

³⁵ mimbápákén-kwáási Ísumba awiyésa Ísun-iyé sésa naaó'-nao'a simátimesa Ísumo tamaún-aai isésa tí'o ún-kwaasi tí'maesa tóso ésa

³⁶ sésa ení unáánkwátóigoni áráiya'a ta'ótoraiyana tí'a étinkainkwae suwasá ta'ótórówana tí'a étinkaraiye.

15

Tíwá'náti áamáambo siyáan-aai.

Máaka 7:1-13

¹ Ámáán-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé Yérüsaremu-naopakemba Ísumo méropa'a tésa sésa

² ení kísau-waasi nóra isasawá kentáá síwá'náti áamáamba ímba arááiwaesawa tiyáamba ímba non-kwiyésawa tómbá wénaao suwaná

³ Ísu sénéa kentiwá'námo simátimakaan-amaamba arááiwa'e Manikóní áamáamba wétaraisomba nóra séra miyá wéoo.

⁴ Manikó sénéa kentinófoi-tuwi'a óraa'an-oro. Énifo anófoimo sáwikaambo simátinkaindawimba tufuwíyana puwíniye Manikó siyáifo

⁵ kembiwimó siyáamba moóráwigo anófoisafena simátimena sénéa moórá-tantaa'a Manikóndén-ifo ímba kanaa'á timénaumne siyéna anófoi ímba wétuwa'nai-iyé. Miyámó ontáfé'a kanaán-iyé wésewe.

⁶ Miyá-sáwí'ó ontáfé'a Manikón-aai tuwé'a kentiwá'náti áamáamba wéaraaiwaewe.

⁷ Kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásín-owe. Naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowin-awi'a Áísáya kembiwísáféna érai'-aai agaimaréna sénéa Manikó sénéa

⁸ maawi kesúwí'a tóikaken-aantemba sésa ken-ímáyáá ímba tirumpimbá wéraiye.

⁹ Waásiti áamáamba símai paápé ombánifo Manikóní áamáamban-iyé karo'ó semba miyaráán-úmai ken-ímáyáá karo'-ímáyáá mósá wémaraawe

Manikómó siyáiyé Áísáya símai agaimakáiyé Ísu siyáiyé.

Waásimo sáwí'o uwátínkáin-tantaakon-aai.

Máaka 7:14-23

¹⁰ Ísu mináái simátimena waásisafena teró súwasa wempá'á tuwaná sénéa simátiménda isé'a kawé'an-oro.

¹¹ Máápaken-tantaa'o naawái ímba waási sáwí'a wéuwatinkai fo tirumpinkén-ááigó aantemba waási sáwí'a wéuwatinkaiye siyáiyé.

¹² Súwasa Ísuni kísau-waasi wempá'á tésa sésa áamáán-kawaa-waasi emó simátimenda-aai isésa aaisambá aéesa kaoráámba ina isaánó suwaná

¹³ Ísu sénéa kesífo wíyómpakewi ímbo u'makáin-anauntumbo éna káusuwainiye.

¹⁴ Ámáán-kawaa-waasi-taaisafe'a ímba óraa'-imayaan-oro. Miwí ímbo aambó awánaankakemba tóikakemba karo'á simátimesa sésa aambá aráátimenaumne wésewe. Moórá aúgafitawi moórá aúgafitawimba ayáán-to'maesarai ímba kanaa'á kóyááfo miyámó ésaraimo ésarai maipimbá kotanaa fáyááye súwana

¹⁵ Pítáa sénéa waé'mai-aaimo simátimenda-aai goni áwáma simásimiyo súwana

¹⁶ Ísu sénéa kenkwára'á ímba tááko péé wésisa'a isáámbanifo ímba isámai kawé'a uráawe.

¹⁷ Máápaken-tantaa'o naawí tindáámpá'á kúwátúsúwinifo

¹⁸ aaimó wésemba tirumpinkén-ímáyáágó éna mindá waási sáwí'a wéuwatinkaiye.

¹⁹ Tirumpin-ímáyááfinkémbá sáwí-imayaa ésa tinkamiyasamo puwíyasamo ésa aare-úmémhá ésa waai-úmémhá ésa seyaafá-tántáá'á umémhá ésa karo'-áái simátinkesa símai sáwí'a uwátinkesa

²⁰ miyá-sáwí'ó wéomba tirumpinkén-ímáyáágó waási sáwí'a wéuwatinkai fo tiyáambo ímbo non-kwiyésamo tómbó wénaamba miwá ímba waási sáwí'a wéuwatinkaiye Ísu siyáiyé.

Kénaani-marafaken-ininkon-aai.

Máaka 7:24-30

²¹ Ísu mináái simátimena wení kísau-waasi tí'maena Táyya-naopa'e Sáindóni-naopa'e mináémpá'ó kúmba

²² mináémpákén-ínínkó ímba Yúndaa-inimba póna Kénaani-ininko Ísumpa'a téna óraaka séna óraakoo Téfitin-andafakewi arumbá uwásinkaa. Sáwí-amutamba kesiyáámúnkon-arumpimba méraisana sáwí'a úmai méraiye súwana

²³ Ísu iséna ímba aái súwasa wení kísau-waasi wempá'á tésa óraaka sésa ai'mátuwaao. Aasiyaasi miyá sífáinifo suwaná

²⁴ Ísu séna Maníkó si'mákaisa'a Ísareri-waasi aantemba túwa'nai e'a Ísareri-waasimo sipisipi-poiyaan-úmimo wété wéowi wétuwa'nai-une súwana

²⁵ minínínkó Ísun-amándára'a mara'á kumbaéna séna óraakoo súwa'nai uwo súwana

²⁶ Ísu séna iyámpóiti tómbá maimái iyámbá tímúnafo miyáumai Ísareri-waasimo túwa'nai úndantemba emá fi'onkaa-inimba ónda pó'a áwa'nai únafo sune súwana

²⁷ minínínkó séna óraakoo érai'a sémpo iyánkón-afowá ewé sínana tón-ayai tawémandaiye. Miyáumai fi'onkaa-ininkon-iyé sínana kanaán-ína súwa'nai inono súwana

²⁸ Ísu séna kentáfé fasi'ámai méraanda-ininko sénda pó'a miyá ónaumne séna minkánáa ayáámúnkomba asófankaraiye.

Ísu sáwífa'nanka asófatinakarain-aai.

²⁹ Asófankena kúmba Kárirí-waakoni áwáífa'a kógáramai omápa'a mara'á imérowasa

³⁰ sáwífa'-waasi wemó méropa'a kumbá tísamaimo táúnkón-kwaasiye tiyáántámbo káénkuron-kwaasiye túrambo kafikón-kwaasiye aaimó ímbo sun-kwáásiyé fi'o-fi'on-ti'o

ún-kwaasi ti'maesa wenaísamaifimba mótinkowana asófatinowasa

³¹ tísamaimo táúnkón-kwaasi kawé'á uwasá tiyáántámbo káénkuron-kwaasi kawé'á uwasá túrambo kafikón-kwaasi kawé'úmai awánowasa aaimó ímbo sun-kwáási aái suwasá misáwífá'nánká awánésa áfááraumai táá'a úwasa Ísareri-waasiti Fasi'aénkón-áwí'a mósá makáawe.

Ísu aneka'á tómbó tímakain-aai.

Máaka 8:1-10

³² Manikón-áwí'a mósá marówana Ísu wení kísau-waasi táántowasa tuwaná séna maankwáásísómbá kaumbo-kánáa kesé'a taméraawana tómbó maimaé tiyáamba tai'áisa'a sirumbá uwátinkaumne. Ti'maráanasa miwíti naaó'-nao'a kónááfo aampa'ó wiyamba táai táinasa púwófainiye súwasa

³³ wení kísau-waasi sésa máásai-marafa'a sáwífa'-waasin-oyo nááfaken-tona maimáiya tíménaumno suwaná

³⁴ Ísu tísai ena séna nóraumai-tona wéraiyo súwasa afakaeté-tomba wéraisana sesimái-mofaa'wara'a wéraiye suwaná

³⁵ minkwáásísóntáféna séna mara'-méraaro séna

³⁶ afakaeté-tone mófáá'e maisoréna Manikóntáféna súwiyo séna mintómbá tafántafan-úmai wení kísau-waasi tímúwasa minkwáásísómbá tímúwasa

³⁷⁻³⁸ seyaafá'nánká nowaná tímú'a fówasa sáwífa'-waasi 4,000 waaima uwasá aarewé iyámpóiwara'e miyáumai-waasi nowaná tímú'a fówasa wení kísau-waasi mintón-ayaimo tímúmba afakaeté-unampimba fáituwana ówitowana

³⁹ Ísu misáwífá'-wáási ti'maréna wení kísau-waasiye'a nompín-táómpimba iyátesa Mágátani-aempa'a kuráawe.

16

Ímbo awánáúnda-kisau mauwómó siyáan-aai.

Máaka 8:11-13, Rúku 12:54-56

¹ Mifá'á Ísu mérowasa ámaán-kawaa-waasiye Sátúsi-amaan-kawaa-waasiye Ísumo sáwí-aaimo sínda isánae sésa Ísumpa'a tésa sésa éraira Manikómpákéná kunkáanai ímbo awánáúnda-kisau máinata awánaano suwaná

² Ísu séna fénáímpinka'o awánaamba aafáúmá naaerírí'a isa'á sé'a aafáyáa aa'á káiniye sé'a

³ aafáyáara'a awánaamba ainánkó aafáúmá káátasuwaaisa'a sé'a káfé'a aa'á tiniye wésewe. Wiyómpa'o awáné'ó ombá sé'a aa'á káiniye. Aa'á tiniye wésemba miyán-tántáákóní áwáuma awánaambanifo Manikómó káfé'ó wéin-tantaakoni áwáuma ímba awánaraawe.

⁴ Káfé'ó méraan-kwaasi sáwí-waasi é'a Manikóntáfé'a ímba imáyáa é'a kentáfé'a wése'a Manikómó ai'mákainamo e ímba awánáúnda-kisau máinata awánaanomo wésemba naaófá'á Manikó Yónaambo uráintemba kembá miyá inífo mináái imáyáan-oro. Naaófá'ó óraa'-mofaako Yónaambo nawikowanamo kaumbo-kánáámó arumpimbó méraintemba kemá kaumbo-kánáa maipimbá ménaumne Ísu séna tiyuwéna kuráiyé.

Ímba kaumbo-kae'-ááíwára'-wáásí-i'a orómó siyáin-aai.

Máaka 8:14-21

⁵ Tiyuwéna kúmba Ísu wení kísau-waasiye nonkwaaúnkóní menáípa'ó kumbá marapá'a kumésa wení kísau-waasi péréti-tomba ímbo máúmba tuwinkésa kuwaná

⁶ Ísu áamáan-kawaa-waasiye Sátúsi-amaan-kawaa-waasiye kaumbo-kae'-ááíwára'-wáásí owé-imáyáa éna wení kísau-waasi simátimena séna intóráin-tantaa'a kári-tantaa'a moórá-tonkon-awí'a péréti mimpimbá máraáawanamo intoréna óraa'o intembá áamáan-kawaa-waasiye Sátúsi-amaan-kawaa-waasisafe'a imáyáa é'a kentúma káráwiyoro súwasa

⁷ keáimbá sésa nóra sénawa miyá wésiyo. Péréti-tomba ímba maimaéta túnanasa miyá wésiye suwaná

⁸ Ísu keáimbó wésun-aai iséna nóra séra tómbá ímba wéraiye-aai wéseo. Kári-timankunkumban-ifo kentáfé'a timankunkúmba oro.

⁹ Kanaa'á tómbá timénaumpo ááemo uráundawini áwáuma ímba táako péé wésiye. Séfataase-tombo tafántafan-úmaimo sáwífa'a 5,000 waasi timéwánasa naráamba mintón-ayai nóraumai-unampina fáituraawara kemó uráundawini áwáuma ímba awánaraawe.

¹⁰ Afakaeté-tombo tafántafan-úmaimo sáwífa'a 4,000 waasi timéwánasamo naráamba mintón-ayai nóraumai-unampina fáituraawara kemó uráundawini áwáuma ímba awánaraawe.

¹¹ Áamáan-kawaa-waasiye Sátúsi-amaan-kawaa-waasisafe'a imáyáa é'a pérétimo intóráin-tantaatafe'a kentúma káráwiyoro-aaimo súnda ímba péréti-tontafe'a wésumpo nóra séra ímba isaraao súwana

¹² táako péé súwasa minááígóní áwáuma isówana péréti-tontafena ímba siyáifo áamáan-kawaa-waasiye Sátúsi-amaan-kawaa-waasiye tááisafena séna káráwiye'a méraaro siyáie.

Pítaa Ísuni áwáumo siyáin-aai.

Máaka 8:27-30, Rúku 9:18-21

¹³ Ísu Sísááriya Fírípái-nao'-aempa'o kúmba wení kísau-waasi tísai ena séna seyaafá'nánká kembá waási úrankontafesa nóran-kwaasiyewa wéseo súwasa

¹⁴ miwí tuwímbai sésa emá Yóni nombó maitinkáandawi óne sewasá tuwímbai sésa naaófá'á Manikón-aaimo simátimakaandawin-awí'a Íráiyaa óne sewasá tuwímbai sésa naaófá'á Manikón-aai simátimakaawifinkemba moóráwigo óne wésewe suwaná

¹⁵ Ísu séna kembiwí kentáfé'a nóran-kwaasiyewa wéseo súwana

¹⁶ Sáimoni Pítaa séna Manikómó iyáfasinankariwaimba Yúndaa-waasisa wéamu'maraundawisa óne. Manikó fasi'aénkwáráwín-ááninko óne Pítaa súwana

¹⁷ Ísu séna Sáimoni Yónaan-ááninko ónana Manikó kawé'a wéuwankaiye. Kesí ááinkoni áwáumo sénda waási ímba simáméfo kesifo wíyómpakewi mináái embá simámísa isáánda póna Manikó embá kawé'a wéuwankaiye.

¹⁸ Simátíme'a sune. Enáwí'a Pítaawemo wésemba mináwíkoní áwáuma óntamban-iyé. Óraa'-ontanka'a kesí naankáámbá ondá mindánkáámbá kesí waási-i'a owaná púwó-fasi'aenka ímba iyáákainiye.

¹⁹ Manikó wení waásimo wégarawi-fasi'aemba áména marapá'ó méraanda sáwí'o ombá aambó fasiyóndanten-úmai Manikó wíyómpa'a ména é'a aambá fási'makaiye. Kawé'ó ombá ímbo aambó fasiyóndanten-úmai Manikó wíyómpa'a ména é'a miyá uráiyé simásuwena

²⁰ wení kísau-waasisafena óraaka séna Manikómó iyáfasininkaiwai Yúndaa-waasi wésimu'maraawi úne-aai ímba simátíméro Ísu siyáie.

Ísu puké'a iyáfasinanaumnemo siyáin-aai.

Máaka 8:31-9:1, Rúku 9:22-27

²¹ Minkánáa Ísu wemó puwínda-aai ómbarena wení kísau-waasi simátimena séna Yérúsaremu-naopa'a kondá Yúndaa-oraai'-waasiye óraa'-amaan-kísau-waasiye áamáambo sen-kwáasiyé sí'o inda-i'a uwásinkesa sánkimiya'o púwóndanifo kaumbo-kánáa maisúwáanana Manikó iyáfasininkainiye súwana

²² Pítaa áí'maena weyááfa'a máankena séna Fasi'aénkóo miyán-áái sénafó Manikó ímba ewé sínasa séndantemba ímba uwánkanaawe súwana

²³ Ísu waeréna Pítaantafena óraaka séna waántáwanko siyuwé kóuwo. Waásiti imáyáfinkemba wésempo ímba Manikóní imáyáfinkemba wésempo kesí aambá ímba faiyuwó Ísu siyáie.

²⁴ Ísu mináái simáména wení kísau-waasi simátimena séna kembó sirááíwaenae siyawi tirááimo táinda-tantaa'a ímba ta'ótóráaro. Kemó púwónda-aarraa-taimo súwaata'mae

kondantembá kembó sirááiwaiyawí umbai-tántáá'á timíyasa minúmbái-tántáá'á úwoi maimaésa sirááíwaenaawe.

²⁵ Tirááímo táinda-i'ó ésa ímba kawel-úmai méranaafo kentáfésa ísámaimo tirááímo táinda-tantaa'ó tuwésamo puwésa aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

²⁶ Mararáké-séyááfá-tántáá'ó maésamo puwíyanamo éna mintántáákó ímba túwa'nai íniye. Puwíyamba marapá'ó makáan-tantaatamba ímba méyámbátuwesa aneka'á ayáátáaka méranaawe.

²⁷ Kemá waási úranko kesí kísau-waasi wíyómpakewiye kesifoní fasi'aénkwará'á kumé'a seyaafá'-wáásímó miyámó úmae wéiyomba imáyáa é'a miwítí méyámbá timénaumne.

²⁸ Érai'a simátíme sune. Tuwímbai maanká'ó méraan-kwaasi ímba aifa'á pukénka'á kemá waási úranko kesí waásimo kawáánúnda suwáné'a ánaaemba puwónááwe Ísu siyáíye.

17

Ísu fí'on-kuwawaa'ó faúkáin-aaí.

Máaka 9:2-13, Rúku 9:28-36

¹ Ísu mináái simátímena afa'mórée-no'waamba waéna Pítaane Yémísine wenáfáko Yónine tí'maena omápa'ó iyúmba miwí aantemba imésa

² miwí túranka'a Ísu fí'on-auma faufúwana óipakemba aafáúgómó inten-úwana wení unáánkwtóiyakemba sán-kena waení'a kówasa

³ awánomba kae'-wáásiyái wíyómpakemba paápé ésarai mindárai-tuwi'a Mósesee Íráiyaa'e Yúndaa-waasi tíwá'nárai Ísuwe'a aaí wésuyana

⁴ Pítaa Ísutafena séna Fasi'aénkóo maanká'ó méraundasa kawé'a ímba póta emó sinatáámó éta wááu-namba kaumbosáámó ondasá moórá endé éta moórá Mósesende éta moórá Íráiyaande éta miyásá onó siyáíye.

⁵ Miyá wésunka'a ainánkó sán-kámaena waení'a kámae kuména kunkáátowana mináínámpinkémba aagó aantemba séna miwá kesáánimba isa'á wen-imáyáa wée'a óraa'-aamoi uwánkaumne. Wenáái isáaro súwasa

⁶ wení kísau-waasiyau mináái isésa táátafesa ésa marapá'á kifaesa tinekembá tata'á úwana

⁷ Ísu miwímó méropa'a téna tine'á ta'ótorena séna táá'a ifó iyáfasinaaro súwasa

⁸ awánomba mindárai wíyómpa'a iyúyana Ísu aantemba méraiye.

⁹ Úwasa omápakemba kúmumba Ísu óraaka simátímena séna awánaamba ímba simátíméro. Kemá waási úranko púwóndafinkembo iyáfasinaandara'a awánaamba kanaará'á simátíma'mae iyóro súwasa

¹⁰ wení kísau-waasiyau Ísumba áisai esa sésa áamáamba sen-kwáási Íráiyaa aifa'á paápé ínana Manikó iyáfasinankaiwai Yúndaa-waasisa amu'makáundawisa ánaaemba paápé ínnyemo sembá nóra sésawa mináái wéseo suwaná

¹¹ Ísu séna aifa'á Íráiyaa paápé éna to'mayaa íniye-aaí érai'-aain-íye.

¹² Simátíme'a sune. Íráiyaa é'a paápé úwasa ímba Íráiyaan-íye sésa sáwí'a uwánkanae sésa sáwí'a uwánkesa miyá uráantemba kembá waási úrankomba sáwí'a uwásinkanaawe súwana

¹³ tááko péé súwasa Íráiyaa siyáimba Yóni nombó maitínkaraiwaintafena siyáíye siyáawe.

Ísu sáwí-amutambo maiyáúkain-aaí.

Máaka 9:14-29, Rúku 9:37-42

¹⁴ Simátimesa omápakembo kúmumba sáwífa'-waasi túwaandu urówasa awánomba moóráwigo Ísumpa'a téna aísamaifimba kifaena séna

¹⁵ óraakoo kesáánimba arumbá uwánkaao. Sáwí'a uwáwéna ména tanaambá fágufagu isaná aigaregó nonkááni'a isaná aiyayaamba ku'wisaná nompíné iyafíné tanaambá wéfamaena wénisa'a

¹⁶ ení kísau-waasi méraapa'a máankaunasa ímba kanaa'á kawé'a uwánkaraawe súwana

¹⁷ Ísu séna kentí imáyáa kaentaén-imáyáa isa'á kentáfé'a ímba imáyáa owaná póna sirunkó umbái wétaifo nóraumai-kanaarara kesé'a ménaumno. Enáánimba áí'mae tiyó súwana áí'mae túwana

¹⁸ Ísu sáwí-amutankontafena séna auwé kóuwo súwana arumpinkémba auwéna kóúwana miníyámpói kawé'a uwánkowana kawé'a úmai méraiye.

¹⁹ Kawe'á uwánkowasa ánaaembo Ísu weyáámo méronka'a wení kísau-waasi tésa sésa nóra sétaawa misáwí-ámútámbá ímba kanaatá maiyáukaummo suwaná

²⁰ Ísu séné Manikóntáfé'ó maiyauwáiniyemo sé'ó timankúnkúmbo onkaka maiyauwáisino. Érai'a simátimé'a sùne. Moórá-taigon-awi'a másítátí kári'-aramba iyáísana áruma wikéna óraa-tainambo wéintemba kentáfé'a timankúnkúmbo kárika'a uré'a ánaaemba óraaka'a timankúnkúmbo é'a omátáfe'ó sé'ó faiwí'mae fi'on-aempa'a kóuwomo siyanamo éna miyá iniye.

²¹ Manikómpá'á inai síyantafesa tómbá aawentamó ombá minánkó aantemba miyá-sáwí-ámútámbá maisuwáiniye siyáiyé.

Ísu puwínda-aaimo siyáin-aai.

Máaka 9:30-32, Rúku 9:44-45

²² Ísu wení kísau-waasi Kárirí-aempa'a túwaandu uwaná Ísu simátiména séné kembá waási úrankomba fi'on-kwaasi timiyasa

²³ sínkamiya puwé'a kaumbo-kánáá maisúwáanana iyáfasisinkainiye simátimuwana miwí tirunkó umbái taráiyé.

Taakisi-óntámbó tukáan-aai.

²⁴ Tirunkó umbái tówasa Ísu wení kísau-waasiye Kápaneamu-naopa'a kumbá óraa'-amaan-dankontafesa taakisi-óntámbá wémauwai Pítaampa'a tésa sésa ení óraako óraa'-amaan-dankontafesa taakisi-óntámbá wétuwai ina wétuwaiyo suwaná

²⁵ Pítaa séné wétuwaiye simátiména naaúmpa'a iyúwana taakisi-ááimó siyónka'a Ísu Pítaamba áisai ena séné Sáimoniyo marapákén-óráá'-wáási timáaraawifakemba taakisi-óntámbá maésa fi'onkaafakemba maésawa wéompo nóran-imayaamo wéemo e simásimiyo súwana

²⁶ Pítaa séné taakisi-óntámbá fi'onkaafakemba wémaewe súwana Ísu séné miyáumai Manikóni wáásisa póta óraa'-amaan-dankoni taakisi-óntámbá ínta tuwánáumpo

²⁷ aaisambá sefáímpóta úwoi tuwánáumpo nonkwaaúmpá'a kuré ándá túwénana kumina aifa'ó tawáinda-mofaa'a maiyé óipimbo óntambo wéraina maimaé minóntántámbá esáféwe kendéwe taakisi máuwo Ísu súwana miyá uráiyé.

18

Náawa iyáákaiyomo siyáan-aai.

Máaka 9:33-37, Rúku 9:46-48

¹ Minkánáá Ísuni kísau-waasi wempá'á tésa taáísai esa sésa Manikó wení wáásimo kawáánin-kwaasifinkemba náawa iyáákesawa óraa'-waasi-i'a wéiyó suwaná

² Ísu moórá-iyampoi áántowana túwana afufumpimbá iyáfasinankena

³ séné érai'a simátimé'a sùne. Sen-ímáyáámó ímbo tuwé'ó iyámpóimo ímbo iyáákanae-imayaamo ontombó kembiwí miyán-ímáyáámó ímbo íyanamo éna Manikó kenká'á ímba kawáániniye.

⁴ Miniyámpóigómó tisamaifimbo máintemba miyámó wéowi Manikó wení wáásimo kawáánin-kwaasifinkemba wéiyaakaawe.

⁵ Kentáfésa ímáya ésa iyámpóimo áwa'nai onten-úmai wésuwa'nai-owe Ísu siyáiyé.

Sáwí'ó on-aai.

Máaka 9:42-48, Rúku 17:1-2

⁶ Ísu mináái simátiména séné iyámpóimo kesáásafesamo timankúnkúmbo onten-úmai tuwímbai timankúnkúmbo wéowe. Tuwímbai tésa kesáásafesamo érai'emo wésewi karo'-áái tasimátimiyasa ísésa sáwí-ampa'a kóiyasa Manikó karo'ó síyawi sáwí-meyamba óraa'á timinífo miwímó tinuwarampimbó óraa'-ontambo fári'wimaresamo nompimbó túwáawasamo kumpuwésaraa karo'-áái ímba simátiméwasa sáwí-ampa'a ímba kowisinó. Mindá kanaán-iyé.

⁷ Marapá'ó méraanka'a kesáái tuwésa sáwí-ampa'a wiyantafena fi'ó-fi'on-tantaako wétafisiye. Miyá-sáwí-tántáákó waé'wae'a wéimba pósa sáwí-ambo fi'owimo aráátiméwi sáwí-meyamba maenááwe.

⁸ Tiyaánkowa'i tisamaigowa'i sáwí'ó ina'a misáwí-ámpá'á kúnafo sé'a moórá-tiyaana'i moórá-tisamaiya'i kambisásúwáaro. Kae-tiyaáná'i kae-tisamáiyá'i wéraina'ó é'a sáwí-marupa'ó iyamó wégaipa'ó wiyamba mindá sáwí'an-iyé. Sáwí'ó uráimbo maisuwé'ó méraiymba mindá kawé'an-iyé.

⁹ Túrankomo sáwí'ó ina'a misáwí-ámpá'á kúnafo sé'a moórá-turamba fitúwáaro. Kae-túrántámbó awané'ó é'a ónkaifa'ó iyamó wégaipa'ó wiyamba mindá sáwí'an-iyé. Sáwí'ó uráimbo maisuwé'ó méraiymba mindá kawé'an-iyé Ísu siyáiyé.

Sipisípi-poimo áwiyokain-aaí.

Rúku 15:3-7

¹⁰ Ísu séna úwoi-waasisafe'a sáwísamban-owe

ímba siyamba káráwiyoro. Manikóni kísau-waasi wíyómpakewi miwíyá'á káráwiyaaawi kesifo wíyómpakewini ewaa'á mésa miwí táái wésimamefo káráwiyoro Ísu siyáie.

¹¹ Ísu mináái simátimena séna kemá waási úranko Manikóni aampa'ó ímbo wéaraaiwaen-kwaasisafe'a saafá úmai sáwí'o úmimo méraampinkemba kawe'-ámpá'á métinkáandasafe'a kunkáumne.

¹² Sipisípiya'a káráwiyowi on-áái isáaro. Moóráwigo sáwífa'a 100 sipisípiya'a káráwiyaisana moórá-sipisipi áwiyo'wisana misáwífa-sipisípímó umó wénaamba tiyuwéna moórámo áwiyo'wimba kosaafá émena

¹³ awánénamo ímbá aamoí éna séna kesí sipisípimo áwiyo'wimba áikaumne séna mimbóráwígontáféna óraa'-aamoí éna sáwífa-sipisípimo ímbo áwiyokombo úwoimo méraawiti aamoí kárika'a wéiye.

¹⁴ Sipisípiya'o káráwiyowimo áwiyo'wi-sipisipisafenamo arunkómó umbaimó taintemba kentifo wíyómpakewi wení aampa'ó ímbo wéaraaiwaen-kwaasisafena arunkó umbái wétaiye Ísu siyáie.

Kentí waási sáwí'o uwátinkáán-aaí.

¹⁵ Ísu mináái simátimena séna ení waási Manikóni waásigomo embó sáwí'o uwánkainamo e wempá'á minááísafé kosimámánana we aantemba méraindara'a kosimámánana enáái isénamo arupísemo uwánkainamo ékai wesé esé'a kawe'á úmai méraakaiyo.

¹⁶ Enáái ímbo isáinamo e moóráwígona'i kaekóná'i kotí'mai wesé'a mé simámuwo. Manikón-aaí aúfáímba agaimaréna séna moóráwígomba aaímbá maenkána séna minááímó isaraawi kaerá'i kaumbowá'i tí'maena mátinkena áísai úmai isáíniye siyáimba mindásafena ení waási enáái isáíndasafena moóráwígona'i kaekóná'i kotí'mai wenká'á mé'a simámíyana kentáái isáíno.

¹⁷ Énifo ímbo isáinamo e Manikóni waási torupátinke enáái simátímínasa mésa simámíyana wemó miwí tááimo ímbo isáinamo e imáyáa e sé Manikóni aambó ímbo arááíwáén-kwaasiyaamba éna taakisi-úmén-kwáásíyáámbá wéiye siyó Ísu siyáie.

¹⁸ Ísu séna érai'a simátíme'a súne. Marapá'ó méraanka'a sáwí'o ombá aambó faíyónten-úmai Manikó wíyómpa'a ména é'a aambá fáí'makaiye. Kawe'ó ombá ímbo aambó faíyónten-úmai Manikó wíyómpa'a ména é'a miyá uráie Ísu siyáie.

¹⁹ Ísu mináái simátimena séna moórá-aaí simátíménda isáaro. Marapá'ó méraanka'a kae'-wáásígóráímó moórá-aaísafesaraimo mimbórá-imáyáámó ésaraimo kesifo wíyómpakewimo áísai íyanamo éna miyá uwátinkainiye.

²⁰ Kaumbo-kae'-wáási kentáfésa imáyáa ésa túwaandu ombá túwa'nai ondasafé'a miwísé'a ménaumne Ísu siyáie.

²¹ Ísu mináái súwana Pítaa Ísumpa'a téna séna Fasi'aénkóo kesí waásimo sáwí'o uwásinkáfa'o wéiyomba mindásafe'a nóraumai-kanaawa ímba aaímbá maenkéra ímba imáyáa éra ifátuwanaumno. Afakaeté-kanaa sáwí'a uwásinkáímba ímba aaímbá maenké'a ímba imáyáa é'a ifátuwaunda pó'a moórá-kanaamo sáwí'o uwásinkaindara'a aaímbá ína maenkéra ína imáyáa éra ifátuwanaumno súwana

²² Ísu séna ímba afakaeté-kanaa aantembanifo úwoi miyá úmae iyuwó Ísu siyáie.

Óntambo ámakaintafena ímba ifátuwaamo siyáin-aaí.

²³ Ísu séna sáwí'o uwátinkáámba ímba imáyáa é'a ifátúwáaromo súnda maarásafé'a súne. Manikó wení waásimo kawáámó in-áái maarán-ááin-íye. Moórá óraa'-waasigo wení kísau-waasi óntamba wááu timakena

²⁴ tísai ónae wéimba óraa'-ontamba 10,000,000 ontamba wááumo ámakaiwaimba moóráwigo áí'maena móaminkwae séna iyísana

²⁵ ímba móamintafena óntan-anafo wení kísau-waasisafena séna wembá aiyé'a awaainkómbá aiyé'a wení iyámpóíye wení póíye wení óntawe maimaé'a fí'on-kwaasiti kisaumo maíndasafe'a miwí wétime'a óntamba maimaé'a kemó tukáunda-ontankaamba úmai másíméro sisaná

²⁶ wení kísau-waasigo aísamaifimba kífaena séna arumbá uwásinkema simu'makéna'a óntamba saafá é'a seyaafá'á áméno sisaná

²⁷ wení óraa'-waasigo arumbá uwánkena séna kanaán-ifo wááumo ámaunda-ontamba ímba imáyáa ónaumpo ifátuwaao sisaná

²⁸ kísau-waasigo máápa'a kuména moórá kísau-waasigomba awánéna kári'-ontamba 100 ontamba ámakaiwimba awánéna amóisáúmba kuntaraména óraaka séna wááumo ámaunda-ontamba minúwóiyáámbá simiyó sisaná

²⁹ wenaísamaifimba kifaena séna arumbá uwásinkema simu'makéna'a óntamba saafá é'a áméno sisaná

³⁰ ímba iséna áí'maena ándáfa'a móankena séna wááumo ámaunda-ontamba síminasa faútúwáaro sisasá

³¹ kísau-waasisomba awánéna tirumbá uwánkesa miwítí óraa'-waasigomba kosimáméwana

³² óraa'-waasigo iséna wení kísau-waasigo sáwífa'-ontamba 10,000,000 ontamba maiyáiwimba áántaisana tisaná séna sáwí-kísau-waasi óne. Kentáfé arumbá uwásinkaaó séndasafe'a miyá é'a óraa'-ontamba wááu ámaunda-ontamba ímba imáyáa ónaumpo ifátuwe ímba simiyó sé'a

³³ sirumbó uwánkaraundantemba moórá-kísau-waasigomba arumbá uwánkáraamba sáwí'a óne séna

³⁴ arumbá óraa-sawí'a uwánkena ándáfa'o káráwiyaiwaika'a móankena séna wááumo ámaunda-ontamba seyaafá'a símína faú'auwaaó sisaná ándáfa'a ánkariye

³⁵ Ísu simátimena wení kísau-waasisafena séna kentí waásimo sáwí'o uwátínkáámba ímbo ifátuwe'o imáyáamo úmae'o wéiyianamo éna kesifo wíyómpakewi kentí sáwí-imayaa ímba maitiyuwáíniye. Óntan-anafomo intembá kesifo miyá uwátinkainiye Ísu siyáíye.

19

Aarakwá'ó tuwínáán-aaimo siyáin-aii.

Máaka 10:1-12, Rúku 16:18

¹ Ísu mináyáátáá'-áái simátimena Kárirí-aempa'a tuwéna Yúndiyaa-aempa'a Yóndani-nonkoni menáipá'-áémpá'a komérowasa

² sáwífa'-waasi tóso uwaná tí'o ún-kwaasi asófátinkariye.

³ Asófátinkowasa ámaán-kawaa-waasi sésa Ísumo sáwí-aaimo sínda isánae sésa Ísumpa'a tésa sésa moórá-waasigo maanáísáfénawa'i fí'o-fi'on-aaisafenawa'i awaainínkómbá kanaará auwáíniyo. Miyámó énamo éna ámaán-aii taraisíni ina taraisíniyo suwaná

⁴ Ísu séna naaófá'ó Mósese agaimakáin-aii toráumai awánaraawe. Maarán-áái agaimaréna séna Manikó wíyóne marawémó úmaronka'a aarewára waiwára'á úmakaiye.

⁵ Úmarena séna aarewára waiwára'á úmakauandasafesa tinófoi tiyuwésa awaaióké awaainínkóe'a tagáísamai mimbórá-túma ma'mái méranaawe Manikó siyáíye.

⁶ Mindásafesa awaaióké awaainínkóe'a ímba kae'-wáásiyáámbá ésa mimbórái'a wéowe. Manikó aare-waai mimbórái'a uwátínkaraintafesa ímba tuwínáaro Ísu súwasa

⁷ miwí sésa naaófá'á Mósese maará siyáíye. Moóráwigo awaainínkómbá ai'mátuwaíndawi aúfáifimba agaimaréna séna kesuwaainímbá ai'mátuwaumne séna agaimái amíno siyáíye. Nóra sénawa miyán-áái siyáíyo suwaná

⁸ Ísu séna kentíwá'ná tirumbó makáamba pósa Manikón-aii ímbo isóntafena mindásafena Mósese minámáámbá siyáimbanifo Manikó wíyóne marawémó úmaronka'a ímba miyá siyáíye.

⁹ Simátimé'a sune. Moóráwigomo awaainínkó ímba moórá-waasigoe'a wénisana awaaiókó fí'on-aaisafena ai'mátuwenamo fí'on-inimbo wémaimba umémbá wémaíye Ísu siyáíye.

¹⁰ Ísu mináái simátimena mérowasa wení kísau-waasi sésa aaremó máémba sénda-aii wérainka'a pósa miyá wéofó ímbo aaremó maésamo úwoimo máémba kawé'a wéowe suwaná

¹¹ Ísu séna sen-áái seyaafá'nánká ímba kawé'a úmai isááwasa aaremó ímbo maiyántafesa Manikó fasi'aémbá tímakaiwai mináái wéisaawe.

¹² Tuwímbai moórá-mora-aaisafesa ímba aaré máéwasa tuwímbai tinófoi uwó-wáási matinkaraawi aaré ímba máéwasa tuwímbai túmo sáwí'o uwátínkaraawi aaré ímba máéwasa tuwímbai Manikó wení waásimo kawáánin-aii iséna Manikóntáfésa imáyáa ésa aaré ímba wémaewe. Kanaa'á miyá ónaumnemo sewí mináái isánááwe

Ísu siyáíye.

Ísu iyámpóimo ayááfúmbo tátínkarain-aii.

Máaka 10:13-16, Rúku 18:15-17

¹³ Ísu simátimuwasa tuwímbai Ísu ta'ótorena kawe'á uwátinkena Manikómpá'á inai sinkwae sésa iyámpói tí'mae tuwasá wení kísau-waasi sésa tí'mae kóro suwaná

¹⁴ Ísu simátimena séné ímba kóro síyamba tiyuwáiyasa kempá'á iyámpói úwoi teró. Miniyámpóimó kempá'ó tentembá Manikó wení waásimo kawáánimba miyaráán-úmai wégawaanimba iyámpóimo kempá'ó tiyan-amba ímba aambá faiyóro séné

¹⁵ miniyámpói ta'ótokena ayááfúmba tátinkena tiyukaiye.

Óntawara'-waasigon-aaí.

Máaka 10:17-31, Rúku 18:18-30

¹⁶ Tiyuwówana moóráwigo ifó'-wáásigó Ísumpa'a téna séné óraakoo nóran-kawera éra aúí'a úmai wiyómpa'a maé'mae'a ónaumno súwana

¹⁷ Ísu séné nóra séwa kawe-kísáúsáfé sisai óno. Mimbóráwigo Manikó weyáá kawekón-iyé. Aúí'a úmai maé'mae'a ónaemo sémo e Manikóni áamámba kawe'á úmai arááíwauwo súwana

¹⁸ miwá áisai ena séné nóin-amaana arááíwaenaumno súwana Ísu séné ímba tínkamiyasa púwóro. Ímba aare-úmémbán-oro. Ímba umémhá máéro. Karó'-áái ímba simátínkáaro.

¹⁹ Kentínófoi-tuwi'a óraa'-i'an-oro. Kesáfé-imáyáámó oten-úmai kentí waási-imayaawara'a oro. Miyáumai-amaamba arááíwauwo Ísu súwana

²⁰ miwá séné minámáámhá arááíwa'mae'a wéiyumpo nóran-amaankona ímba kawe'á wéuno súwana

²¹ Ísu séné seyaafá-tántáá'ó kanaa'ó émo e ení moparawímbá fi'on-kwaasi wétime óntamba maiyé ímbo makéwi tímínana ení kawe'-mékámbá Manikó wiyómpa'a ankáíniye. Timatuwemo e kembá sirááíwainone súwana

²² mináái iséna sáwífa'-moparawimbo makóntafena óraa'-imayaa úwana arunkó sáwí'a úwana kuráíye.

²³ Kúwana Ísu wení kísau-waasisafena séné érai'a simátimé'a sune. Sáwífa'-ontamo makén-kwaasi Manikómó wení waásimo kawáánipa'o wiyamba umbái táíniye.

²⁴ Moórá-poigon-awi'a káámeri mimpóigó waigóni afaapimbá ímba kanaa'á kóferainiye. Káámeri-poigomo waigóni afaapimbó kóféraínkakaa sáwífa'-ontamo makén-kwaasi Manikómó kawáánipa'a kowisinó Ísu súwana

²⁵ wení kísau-waasi mináái iséna táátafesa ésa sésa umbái taifó nóran-kwaasiya Manikómó kawáánipa'a ménaao suwaná

²⁶ Ísu tuwánéna séné waási miwítí kisausamba ímba méyámbaresa kónááfo Manikó seyaafá-tántáá'á úwoi kanaa'á wéíye súwana

²⁷ Pítaa séné isaaó. Kentáási seyaafá-tántáá'á tuwéta entá wéaraaiwauumpo nóram-beyana maénaumno súwana

²⁸ Ísu séné érai'a simátimé sune. Manikó seyaafá-tántáá'á aúí'a úmaraindara'a kemá waási úranko fasi'aénkwáráwí mé'a káráwiyona'a kembiwí sisamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi kembó wésiraaíwaewi Ísareri-waasi méraan-aaisafe'a tísai ónááwe. Ísareri sisamaifakemba kae'á kumbaimái matínkaraiwain-andafakewi méraan-aaisafe'a tísai ónááwe.

²⁹ Kentáfesa imáyáa ésa Manikón-aaí kosimátimiyantafesa naaópa'a tuwésa tuwaaisáíye tifá'e tímánaa'e tinófoiye táanine tiyáámúne tiyuwésa miwítí maramó túwááwin-anonáa túwáán-tantaa'a miyán-tántáá'á sáwífa'a maésa aúí'a úmai wiyómpa'a maé'mae'a ónááwe.

³⁰ Ánaaemba aifarááwífinkémbá tuwímbai tínaaeni'a iyasa tínaaenkewifinkemba tuwímbai aifarí'a ónááwe

Ísu siyáíye.

20

Ándá-aran-kisaufa'o kisaumo máéwi-taai.

¹ Ísu mináái simátimena séné Manikó wení waásimo kawáámó in-áái maarán-iyé. Moóráwigo ándá-aran-kisaugoni afowá kesi kísau máíwae séné ááéma iyáfasinkena waási saafá úmai tuwánéna

² séné kesi kísau wémaiya'a moórá-kanaa-kisaugoni óntamba tíméno sisasá ewé sewaná tí'maena wení ándá-aran-kisaufa'a mótinkaisasa kísau wémaewana

³ aafáyáara fi'onkwara'a kísau máíwae séné kisaumo maénae sésamo túwaandu opa'á wéna tuwánéna

⁴ séné kesi kísau wémaiya'a kanaará'-óntámbá tíméno sisasá

⁵ ewé sésa minkísáú wémaewana wááwái miyáumai fi'onkwara'a wétiyena fénáimpinka'a fi'onkwara'a wétiyena

⁶ kísau tai'én-kanaa kárika'a tisaná kisaumo maénae sésamo túwaandu opa'a wéna tuwímbai tuwánéna séna nóra séra úwoi méra'o sisasá

⁷ sésa ímba moóráwigo kesí kísau máéro siyáawata méraumne sewaná tiyé'a kesí ándá-aran-kisaufa'a kísau máéro sisasá miyá uráawe.

⁸ Miyá owaná fénáimpinka'a kisaugon-afowá kísau-waasiya'o káráwiyaiwaintafena séna kísau-waasi táántare miwítí méyámbá timé ánaaembo tiyáawi aifa'á timé aifa'ó tiyáawi ánaaemba timiyó sisaná

⁹ iséna miyá éna kísau tai'áiniye wéinka'o tiyáawi moórá-kanaa-kisaugoni óntamba tiména miyáumai timatuwena

¹⁰ ááéma aafáyáara'o tiyáawiti méyámbá timéne wéisasa miwí imáyáa ésa kentáási méyámbá óraa'an-iyé wésawana moórá-kanaa-kisaugoni óntamba tímísasa

¹¹ maimaésa kisaugoni afowámbá í'ai simánkesa

¹² sésa ánaaembo tiyáan-kwaasi kári-kísau maiyáafo kesáa aifa'ó tiyáundawisa óraa'-a'a wégaisata umu'náan-araa'a méta óraa-kísau maiyáundasa mimbórái'a úmais méyámbá simakaandasa nóra séwa kentáámó siméndantem-beyamba miwí tímakaano sewaná

¹³ kisaugon-afowá miwífinkémbá moóráwigontafena séna kesí waásiyo kemá sé'a kesí kísau wémaewa'a moórá-kanaa-kisaugoni óntamba tíméno súná'a ewé sé'a kísau maiyáawa'a mindásafe'a ímba sáwí-meyamba wétimumpo

¹⁴ kentí méyámbá maimaé'a koró. Kembó timúndantem-beyamba ánaaembo tiyáawi miyám-béyámbá timénae'a wéune.

¹⁵ Kesí óntambo tuwímbare'o timúnda mindá kendén-iyé. Kári-kisaumo maiyáawi óraa'-ontamba timúna'a ímbo kaóráaraamba wégaoraawe kisaugon-afowá siyáaye Ísu siyáaye.

¹⁶ Ísu mináái simátimena séna miyaráán-úmai Maníkó wení waásimo kawáánipa'a aifa'ó kowí iyasa ánaaembo kowisé'a mimbórái'a úmai aasiyaasí aú'a úmai maé'mae'a ónááwe Ísu siyáaye.

Ísu wemó puwíndasafenamo siyáin-ai.

Máaka 10:32-34, Rúku 18:31-33

¹⁷ Ísu séna Yérúsaremu-naopa'a kónae séna aampa'á wéwena wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi tí'maena moórá-aempa'a tinkarena

¹⁸ simátimena séna isáaro. Yérúsaremu-naopa'a konanasá moóráwigo kembá waási úrankomba óraa'-amaan-kisau-waasiye ámáambo sen-kwáásiyé aráátiminasa kembó sinkamiyan-ai símai kárá'umaresa

¹⁹ sí'mai fi'onkaa-waasi timíyasa karaánáa'a sinkésa súwiyonku'-nésa aaraa-táiyá'á sinkamiya'a púwónasa utámaraiya'a kaumbo-kánáa maisuwé'a iyáfasinanaumne Ísu siyáaye.

Kae'nárai tinówamo Ísumbo álsai uráin-ai.

Máaka 10:35-45

²⁰ Minkánáá Sépétin-ááninkai tinówama tí'maena Ísumpa'a téna moórá-tantaatafenamo álsai índasafena óraakon-iyé séna takífauwana

²¹ Ísu séna nóintafewa sísai íniyewa wéono súwana tinówa séna emó kawáánindafa'a kesááninkai iyáfasintinke séfasefa'-arausampa'a tinkánone súwana

²² Ísu séna séndaaigoni áwáuma ímba ísaraiye. Sáwí-nombo anaféúmpinkémbó naandantén-úmai sí'o índa-i'a uwásinkaiyantena kerái kanaará kemó naanda-ánáfeumpinkemba náyáayo súwasarai kerái kanaámpókai náyauye suyaná

²³ Ísu séna érai'a séye. Kemó naanda-ánáfeumpinkemba náyááfo kesí séfasefa-sirausampa'a kemá ímba iyáfasintinkanaumpo Maníkó kae'nárai uwátinkaraimba póna iyáfasintinkainiye súwasa

²⁴ Ísuni kísau-waasi siyáánkai-waasi mináái isésa mináfáráwái aaisambá tíyúwana

²⁵ Ísu táántowasa tuwaná séna é'a ísaraawe. Marapá'-óráá'-wáásísómbá iyáákamaisi'aen-ai simátí-simatí uwasá wenkóyáaka-tayaaka uráawe.

²⁶ Óraa'-waasimo ontembá kembiwí ímba miyán-oro. Kempinkémbó iyáákanaemo siyawi fi'owiti wayó'á maénáawe.

²⁷ Kempinkémbó aifarí'a ónaemo siyawi seyaafá'-wáásítí kísau túwa'nai oro.

²⁸ Kemá waási úranko ímba súwa'nai íwae'a kunkáumpo kemá waási túwa'nai ónae'a kunkáumne. Sáwí-imayaafinkembo faútinkáandasafe'a puwónaumne Ísu siyáaye.

Ísu túrambo kafikóndarai kawe'ó uwátínkarain-aai.

Máaka 10:46-52, Rúku 18:35-43

²⁹ Ísuwe wení kísau-waasiye Yéríko-naopakemba kumbá sáwífa'-waasi tínaaemba kumbá
³⁰ kae'nárai túramba kafikóndarai aanawáisára'a mésarai Ísu wétiye-aai isésarai óraaka
sésarai Téfitin-andafakewi ómpo arunkái uwásinkao suyasá

³¹ misáwífa'-wáási aaisambá tiyésa sésa aai séyáfo suwasarái mináái ifátuwasarai
aneke'a óraaka sésarai óraakoo Téfitin-andafakewi ómpo arunkái uwásinkao wésuyana

³² Ísu aampa'ó kumba minká koména tísai ena séna nóin-tantaara tirááimo táinda-
tanta'a uwátinkanaumno súwasarai

³³ óraakoo súramba kawe'á uwásinkao suyaná

³⁴ Ísu arumbá uwátinkena ayáamba túranka'a ta'ótorowasarai minúwóiyáámbá túramba
kawe'á úmai awánésarai Ísumba arááíwa'mae kurááye.

21

Ísu Yérúsaremu'f'a kuráin-aai.

Máaka 11:1-11, Rúku 19:28-40, Yóni 12:12-19

¹ Ísu wení kísau-waasisé'o kumbá Yérúsaremu-nao'-ampa'a kumbá Órífi-omaka'-ewaa'-
nao'-awi'a Pétifasi-nao'a ewaa'á wésa wení kísau-waasi kae'á máti'marena

² séna epín-dáopa'a kurékai awáneyamba moórá-poigon-awi'a tónki ánda
fári'wimaraawana aráá'wara'a méraifo koawánékai ándama faútuwekai áí'mae tekaiyó.

³ Moóráwigo tuwánénamo tísai inakai óraako ayáá'mae kónae siyé kosimámiyana séna
énifo áí'maekai kokaiyó síníye

Ísu siyáíye.

⁴ Naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowi siyáintemba Ísu miyá uráíye. Manikón-aai
simátimakowi séna

⁵ Sáíyóni-naopaken-kwaasisafe simátíme sé kentí kawáágó kentópa'a wempa'á témena
tónki-poigo ayáá'maena téna tónki-poigon-araako ayáá'maena wétiye simátimiyo
siyáíye

agaimaréna Sáíyóni-naopa'emo siyáimba Yérúsaremu-naopatafena siyáíye. Minááímó
paápé indasafena Ísu kae'nárai ti'marówasarai

⁶ Ísumo súntemba miyá ésarai

⁷ tónki-poi aráá'wara'a áí'maesarai Ísumpa'a tuyasá wení kísau-waasi paákákén-
únákwátói faú'mai mimpóigón-arósááunka'a wandaá uwi'marówana Ísumba ayáá'mae
wéguwasa

⁸ sáwífa'-waasi mésa óraa'-waasin-íye sésa tuwímbai paákákén-únákwátói faú'mai
tuwímbai taaénama ankáimai aampa'á uwi'ma'mae wéguwana minúnákwátóiyá'e
mintáénarafane támae wéguwasa

⁹ aifa'ó tun-kwáásíyé Ísun-ánaaembo tun-kwáásíyé óraaka'-oraaka'a sésa Téfitin-
andafakewin-awi'a mósá wémaraumne. Fasi'aénkó ai'maráisana kunkáiwaimba Manikó
kawe'á uwánkáíye. Wíyómpakewin-awi'a mósá maráúmne óraaka'-oraaka'a suwaná

¹⁰ Ísu Yérúsaremu'f'a kúwasa tuwaantantésa tóso wéesa nááwawa wétiyo suwasá

¹¹ tuwímbai sésa Ísu Manikón-aaimo simátimíwai Kárirí-aempakemba Násaleti-
naopakewin-íye siyáawe.

Ísu óraa'-amaan-daumpa'o iyáin-aai.

Máaka 11:15-19, Rúku 19:45-48, Yóni 2:13-22

¹² Suwaná Ísu Yérúsaremu-naopa'a óraa'-amaan-daumpa'a Manikóní naaúmpa'a iyéna
ámáán-daumpa'o méyámbó wéun-kwaasi tuwánéna iti'mátuwená óntambo wéwaeron-
kwaasiti taaremá tawísíuwena Manikóntáfésa imáyáa ésa mááufu'-numamo wéamun-
dumama méyámbárón-kwaasiti taaremá tawísíuwena

¹³ simátiména séna Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna kesí naantafésa sésa
Manikómpá'ó inaimó sen-dámbán-íye wésewe agaimaréna siyáíye. Énifo umén-dáúmpá'ó
ontenkáámbá uráawe Ísu siyáíye.

¹⁴ Ísu mináái simátiména óraa'-amaan-daumpa'a mérowasa túrambo kafikówiye
tiyayaambo táunkowiye wempá'á tuwaná asófatinkowasa

¹⁵ iyámpói mésa óraaka'-oraaka'a sésa Téfitin-andafakewin-awi'a mósá wémaraumne
sumbá óraa'-amaan-kísau-waasiye amáambo sun-kwáásíyé isésa Ísumo fí'oran-kawe-
kisaumo maumba awánésa tirumbá sáwí'a uwánkesa

¹⁶ Ísuntafesa sésa iyámpóimo sáwí-aaimo wésemba ína wéisaano suwaná Ísu séné é'a wéisaunda Manikón-aai aúfáifimba agaimakáin-aai awánaraawe. Maarán-áái siyáie. Túwa'nai óndasafesa pósa iyámpóie umarané enáwí'a mósá wémaraawe agaimaréna siyáie Ísu simátimena

¹⁷ tiyuwéna máápa'a kuména mindáópa'a tuwéna Pétáni-naopa'a wéna mindó'wáámbá kowaiyáie.

Taaigómó aáénkarain-aai.

Máaka 11:12-14,20-24

¹⁸ Pétáni-naopa'a kowáúmba iyáfasinesa Yérúsaremu-naopa'a tumbá Ísumba áái tówana

¹⁹ moórá-taigon-awi'a fikima aankón-awáísáfa'a wérowana mintáéramba nánae séné áwáu'fa'a wéna awánómba ána aantemba wérowana mintáigóntáféna séné emá ímba arambá iyáinone súwana mintáimá aáénkaraiye.

²⁰ Mintái aáénkówasa Ísuni kísau-waasi awánésa táátafesa ésa tiyáámba tóipimba faafésa sésa fiki-tai ááéma aáénkaraiye suwaná

²¹ Ísu séné érai'a simátime sune. Manikóntáfé'o ímbo kae'-ímáyáámó é'o fasi'aén-ímáyáámó é'o é'a fiki-taigontafe'o súnanamo aáénkaintemba kanaa'á miyá é'a ímba miyá aantemba é'a maanómátáfé'o sé'o faiwí'wé nompá'á kumuwómó síyanamo éna miyá íniye.

²² Manikómpá'á inái sé'a fí'o-fí'on-tantaatafe'a áísai e'a timankúnkumba ombá érai'a Manikó kanaa'á súwa'nai uwásinkainiyemo semba kanaa'á wétuwa'nai-iyé Ísu siyáie.

Nááwawa ai'maráisawa tiyáanomo siyáan-aai.

Máaka 11:27-33, Rúku 20:1-8

²³ Ísu mináái simátimena óraa'-amaan-daumpa'a iména Manikóni ásé-aai simátimuwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye tésa sésa nááwawa ai'maráisawa tiyéwa nááwampinkena maiyéwa fasi'aén-kísáú wémaeno. Simásimiyo suwaná

²⁴ Ísu séné aifa'á moórá-aaimo tísai ona'ó anondáamo síya'o é'a sísaí on-áái simátimenaumne.

²⁵ Ááéma Yóni nombó maitínkaraiwai Manikówa simámakaisanawa nombá maitínkarai waásiya simámakaawanawa nombá maitínkaraiyo súwasa miwí keáímbá sésa nórasaawa sēnaumno. Manikó simámakaisana nombá maitínkaraiye senanasáámó éna nóra séra Yónin-aaisafe'la ímba érai'e siyáao síníye.

²⁶ Waási simámakaawana nombá maitínkaraiye senasasáámó ésa úwoi-waasisa sínkamonaawe. Úwoi-waasi sáwífa'-waasi Yónintafesa Manikón-aaimo simásimakaiwai uráie wésemba pósa aaisantá siyónáawe miyá keáímbá sésa

²⁷ Ísuntafesa sésa emó sísaí ónda-aaisa ímba isáúmne suwaná Ísu séné ímbo simásimiya'a nááwampinkena maiyéra fasi'aén-kísáúmó maúnda-aai ímba simátimenaumne Ísu siyáie.

Moóráwigo-ááninkai-taai.

²⁸ Ísu mináái simátimena séné simátíménda-aai imáyáan-oro. Moóráwigo kae'-iyámpóiwáráwí aifarááwintáféna séné kesááninkoo kesí ánda'-aran-kisaufa'a kísau komauwó sisaná

²⁹ aifarááwí séné ímba siráái taiyé séné ména moórá-imayaa éna kísau komáísana

³⁰ áfákontafena séné kesí ánda'-aran-kisaufa'a kísau komauwó sisaná ewé símai ifátuwéna ímba kísau maiyáie

³¹ Ísu simátimena tísai éna séné nááwa tifowán-áái wéisiyo súwasa aifarááwí afowán-áái wéisiye suwaná Ísu séné mináái imáyáa é'a simátíménda-aai isáaro. Taakisi-úmén-kwáásiyé sáwí-anka'o nón-inine sáwí'o on-kwáásín-owe sembánifo miwí Manikó weni waásiimo kawáánin-ampa'a ááéma wégofo kembiwíndo.

³² Yóni nombó maitínkaraiwai téna kawé'-ámba aráátimuwa'a wenááisafe'a ímba érai'e siyáao taakisi-úmén-kwáásiyé sáwí-anka'o nón-inine Yónin-aaisafesa érai'e suwa'á kembíwí miwí tuwáné'a Yónin-aaisafe'la ímba érai'e sé'a kentí sáwí-imayaa ímba tuwé'a Manikómpá'á tiyáawe Ísu siyáie.

Ánda'-aran-kisaura'o káráwiyowi-taai.

Máaka 12:1-12, Rúku 20:9-19

³³ Ísu mináái simátimena séné moórá waé'mai-aai simátíménda isáaro. Moóráwigo óraa'-marawarawi ména óntan-kusai úmakéna ánda'-aran-kisau úmarena ánda'-arankoni táúfa'la úmarena ánda'-arambo mapamínanamo anombó kumínda-taufa'la úmarena óntan-damba kisaura'o káráwiyán-damba úmarena ayáátááka fí'om-barafa'la koménae séné

maankísáúrá'ó káráwiyawimo é'a kesáfé'a tuwímbai-aramba wémae'a tuwímbai kembá siyúwáaro simátimena fi'om-barafa'a koméraisana

³⁴ arambó áfumo kain-kánáá tisaná aanáfó kesí ándá-aramba komáéro séna wení kísau-waasi ti'maráisasa minkísáúrá'ó káráwiywifa'a tewasá

³⁵ ta'óto'mai moóráwigomba tufuwésa moóráwigomba tufú'marááwana púwísasa moóráwigomba óntantamba tufuwésa ándá-aramba ímbo tímémba ti'mátuwaawasa kowaná

³⁶ aanáfó aifa'a wení kísau-waasi tuwímbai ti'maréna ánaaemba sáwifa'nanka ti'maráisasa tewasá minkísáúrá'ó káráwiyowi ta'óto'mai aifa'ó uráantemba miyá ésa sáwí'a uwátinkesa ándá-aramba ímba tímémba ti'mátuwaawasa kowaná

³⁷ aanáfó ména ánaaemba séna kesááninkomba ai'maráanana wínasa wenáái isánááwe séna ai'maráisana tisasá

³⁸ minkísáúrá'ó káráwiyowi awánésa keáímbá sésa aanáfón-ááninko wétifo tufúwónanasa puwéna maankísáú ímba mainata kesáá maénae sésa

³⁹ ta'óto'mai ándá-aran-kisau fakemba famétuwesa tufúwówana pukáíye.

⁴⁰ Ísu mináái simátimena séna minkísáúgóni aanáfó tinda kísaura'o káráwiyowi nóra síníyo súwasa

⁴¹ miwí sésa misáwí-wáási tínkaminasa puwíyana fi'on-kwaasi kesí kísaura'a káráwiyoro sínasa minkísáúrá'á káráwiyesa arambó áfumo kain-kánáá tindantemba aanáfómbá minárámbá aménááwe siyááwe.

⁴² Suwaná Ísu simátimena séna Maníkón-aai aúfáifimba awánaraawe. Maarán-áái agaimaréna séna

óntan-dambo on-kwáási moórá-ontantafesa sáwí'a wéíye sésa maisukáawe. Ánaaemba minóntánkó áfonkaaamba uráíye. Mindá Fasi'aénkó isatá awánéta séta fi'oran-kawe'a uráíye sune

agaimaréna siyáíye.

⁴³ Mináái imáyáa é'a simátimena sune. Maníkó kembiwí Yúndaa-waasisafena maará siyé. Kenká'á ímba kawáánónaumne séna tiyuwéna fi'onkaa-waasisafena kenká'á kawáánónaumne sínasa wení kísau maénááwe.

⁴⁴ Minóntánká'á tanaambá kofésa sáwí'a úmai ménaafo minóntánkó tufú'mai sáwí'a uwásuwainíye Ísu séna wenááisafesamo ímbo érai'emo siyawi imáyáa éna mináái siyáíye.

⁴⁵ Ísu súwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye ámaán-kawaa-waasiye isésa tááko péé súwasa sésa moóráwígon-ááninkai aaimó simbá kentáásáféna siyé sésa ándá-aran-kísaura'o káráwiyowisafenamo simbá kentáásáféna siyé sésa óntankowemo simbá kentáásáféna siyé sésa

⁴⁶ ta'óto'mai tufuwónae sésamo umbá seyaafá'-wáási Ísuntafesa sésa Maníkón-aai simásimíwainíye sun-kwáási táároí inkaisésa Ísumba ímba ta'ótoresá ifátukaawe.

22

Óraa-tanombo kauráin-aai.

Rúku 14:16-24

¹ Aneká'á Ísu aái simátimindasafena waé'mai-aai simátimena séna

² Maníkó wení waásimo kawáánin-aai maaráníye. Moóráwigo káráwiyaiwain-ááninko aaré maindasafena óraa-tanomba kaufónae séna

³ sáwífa'-waasi táántena séna aáo úmai tanómba tamandaaró séna ména tanómba kaumaréna wení kísau-waasi ti'maréna séna tamandaaró kosimátiméro sisasá miyá owasá ifátuwesa ímba tewaná

⁴ aneká'á kísau-waasi ti'maréna séna táántaraundawí kosimátiména sé'a tómbó nembá wétó'mayaan-e'a purumakawé óraa-poiye tufú'mai wégaufumpo tamandaaró. Kesááninkomo aaremó maindara'a tamandaaró. Kosimátiméro séna ti'maráisasa miyá kosewasá

⁵ ifátuwesa ímba tembá moóráwigo wení kisaufa'a kóísana moóráwigo óntambo maínda-kisaufa'a kóísana

⁶ tuwímbai káráwiyaiwaini kísau-waasisomba ta'óto'mai tínkamowasa púwówana

⁷ káráwiyaiwai aaisambá séna wení i-wáási ti'maráisasa miwí tínkamowasa púwówana miwíti naampimpá'á iyamá agáéwana káwisana

⁸ káráwiyaiwai wení kísau-waasisafena séna tanómba kaufé'a táántaraundawí kesááninkoni tanómba tamandáiyawi sáwí'an-owe.

⁹ Aampaká'ó waásimo túwaandu opa'á kosaafá úmai fi'o-fi'on-kwaasi tuwáné'a simátimiyasa tanómba tamandaaró sisasá

¹⁰ weni kísau-waasi isésa aampa'á wénesa waási saafá úmai tuwánésa sáwí-waasiye kawe'-waásiyé torupátinkesa tí'maesa tésa tómbó
naan-dáúmpá'á sisipáá uráawe.

¹¹ Yúndaa-waasi aaremó máénka'o ombá tanómba nánaesamo ten-kwáási ontará'ó tewasá kísau-waasi kawe'-únánkwátói tíméwasa urésa mindáúmpá'á imésa tómbá wénaafo minúnánkwátóimo ímbo urésamo ésa ímba tómbá imandánáawe. Tómbó naan-dáúmpá'á sisipáá owaná káráwiyaiwai tuwánaimba moóráwigo ímba kawe'-únánkwátói uréna méraisana awánéna

¹² séna nóra séwa kawe'-únánkwátói ímba uréwa iyáano sisaná ímba aái sisaná

¹³ káráwiyaiwai weni kísau-waasisafena simátimena séna aiyayaanka'a kárá'umai máapa'a kumeu'ó in-áémpá'á auwéwana ifi'á téna áí'o índasafena áwáyaamba umpu-fuwiníye siyáíye Ísu siyáíye.

¹⁴ Ísu mináái simátimena séna Manikó sáwífa'-waasi táántain-kwaasifinkemba tuwímbai aantemba weni waási-i'a wéuwatinkaiye siyáíye.

Taakisi-ááísáfésamo áísai uráan-aaí.

Máaka 12:13-17, Rúku 20:20-26

¹⁵ Ísu súwasa ámáán-kawaa-waasi máapa'a kumbésa keáímbá sésa nóran-aaisaawa áísai onanasááwá sáwí-aaimo sínata aafintá maenkánaumo sésa

¹⁶ miwí tínaaenka'o tirááiwaún-kwaasiye Éroti amááraawe ti'marówasa Ísumpa'a tésa sésa óraakoo érai'-waasi pó Manikóni aambó arááiwaén-aaí arupíse úmai simátimendasa ísaraumne. Waási táároi ímba inkaisé óraa'-waasiye úwoi-waasi táároi ímba inkaisé tirumbó faiyá'mai-aaí ímbo sénda arupíse úmai simátimendasa ísaraumne.

¹⁷ Simáménda-aaisa isaaó. Kanaasááwá taakisi-óntámbá Rómu-kamanisa tíménaum íntaawa tíménaum. Timénda Yúndaa-waasisa kentáási ámáámba taraisónaum íntaawa taraisónaumno. Nóran-imayaamo émo e simásiimiyo suwaná

¹⁸ Ísu miwítí sáwí-imayaa iséna séna kaumbo-kae'-ááíwará'-wáási pó'a kentáfé'a sáwí-aaimo sindawe sé'a wésisai-owe.

¹⁹ Taakisi-óntámbá moóra maimaé máaraasimero súwasa maimaé máaraanamuwana

²⁰ séna náawan-óikaana uráinkara áwí'a wéraiyo súwasa

²¹ miwí sésa Rómu-kamani-kawaagon-óikaamba isaná áwí'a wéraiye suwaná Ísu séna Rómu-kamani-kawaagonde wembá áméro. Manikóndé Manikómbá áméro súwasa

²² mináái isówana táá'a úwasa ímba aai sésa

auwésa kuráawe.

Pukémpinkembo iyáfasinaiyan-aaí.

Máaka 12:18-27, Rúku 20:27-40

²³ Kuwasá Sátúsi-amaan-kawaa-waasi púwómpinkemba ímba iyáfasinanaawe sun-kwáási pósa minkánáa Ísumpa'a tésa

²⁴ sésa óraakoo naaófá'á Mósesé séna moóráwigo aaré maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba puwínana áfáko maimakéna awaaón-anondaa-ware'e séna iyámpói ma'ánkáiíye siyáíye.

²⁵ Moóra-aaí isaaó. Moóra-kanaa maanká'á afakaeté-afarawainonda mésa tuwaaó aaré maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwisana

²⁶ wenánaaenkewi ware'á maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwisana wenánaaenkewi ware'á maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwisana miyá émesa afakaeté-waasi putásaawana

²⁷ miníninkó ánaaemba pukáíye simámesa

²⁸ Ísumba áísai esa sésa miyámó ombá waási puwíyampinkembo iyáfasinaiyan-kanaa minínimbá afakaeté-waasi tuwaainimbá éna nááwa máiniyo suwaná

²⁹ Ísu séna Manikón-aaí aúfáifimbo agaimakón-aaí ímba kawe'-úmai isé'a Manikóni fasi'aémbá ímba awané'a pó'a miyáumai sáwísáwí-aaí wésewe.

³⁰ Pukémpinkemba iyáfasinesa wíyómpa'o imaiyan-kanaa aaré ímba maiyasa waaí ímba maiyamba ésa Manikóni kísau-waasimo wíyómpa'o méraawimo ontembá minínínákwá'á miyáumai aaré ímba maiyasa waaí ímba maiyamba ónááwe.

³¹ Waási pukémpinkembo iyáfasinaiyamba simátiménda ísáaro. Manikó simátimakomba aúfáifimba agaimakón-aaí toráumai awánaraawe.

³² Manikó Mósesentafena maarán-áái siyáíye. Manikó úne. Enaíwá'ná Ēmbaramune Áísáakine Yékopune miwítí Manikó úne siyáíye. Manikó minááímó siyáimba minkáúmbó-wáásí é'a púwúwasa utaráambanifo mináái siyáimba pósa miwí úwoi méraawe Ísu súwasa

³³ wesé'o méron-kwaasi isésa táátafesa ésa sésa aaígóní áwáuma wésimasimiye siyáawe.

Aifaráán-ámáánkón-aai.

Máaka 12:28-31, Rúku 10:25-28

³⁴ Suwaná Ísun-aagio Sátúsi-amaan-kawaa-waasi-taai iyáákomba áamáán-kawaa-waasi isésa túwaandu ésa

³⁵ miwífinkémbá moóráwigo áamáambo kawe'ó úmaimo ísarowi Ísumo sáwí-aaimo sínda isánae sésa áisai ena sésa

³⁶ óraakoo Manikóní áamáámpinkemba nóran-amaana aifaráámbán-iyó súwana

³⁷ Ísu sésa Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna sésa

Manikómpá'á kentí Fasi'aénkómba kentiruné

kentí imáyáawe kintimané áméro

agaimaréna siyáíye.

³⁸ Minamáámbá aifaráán-ámáámbá isaná

³⁹ miwán-ánaaenken-amaamba óraa'-amaamba maarán-ámáámbán-iyé. Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna sésa

kesafé-imáyáámó ontembá kentí

waási-imayaawara'a oro

agaimaréna siyáíye.

⁴⁰ Minkáé'-ámáánkó áfonkaamba uráisana Mósesemo fí'on-amaambo siyáine Manikón-aaimo simátimakowi siyáan-amaane me'wi-me'wiyáámbá éna kae'-ámáánkó áfonkaamba uráinka'a tawéaraapaiye Ísu siyáíye.

Manikómó iyáfasinankaraiwai Káráisitín-aai.

Máaka 12:35-37, Rúku 20:41-44

⁴¹ Súwasa áamáán-kawaa-waasi túwaandu uwaná Ísu miwí tísai ena sésa

⁴² Manikómó iyáfasinankaraiwai Káráisiti nááwan-andafaken-kwaasiya'iyó súwasa ken-táásiwá'ná Téfitín-andafaken-kwaasin-iyé suwaná

⁴³ Ísu sésa naaófá'á Manikóní ámutanko Téfitimba imáyáa amúwana Téfiti Káráisitintafena sésa kesí Fasi'aénkón-iyé siyáimba

⁴⁴ Imó agaimakón-aufaiimba Téfiti agaimaréna sésa

kesí Fasi'aénkóntáféna Manikó sésa kesiyáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'-méná'a ení namuro-wáási iyáákaanasa miwí tai'ánaáwe

Manikómó siyáin-aai Téfiti siyáíye.

⁴⁵ Miyáumai Téfiti Káráisitintafena sésa kesí Fasi'aénkón-iyé siyáimbanifo nóraumaiya wemá Téfitín-andafaken-kwaasin-iyó Ísu súmba

⁴⁶ Káráisiti Téfitini Fasi'aénkó éna Téfitín-andafaken-kwaasigon-iyé súmbanifo miwí ímba kanaa'á aai sésa táátafesa ésa minkákémbá ímba áisai úmaesa iyáawe.

23

Áamáán-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé miwí táái.

Máaka 12:38-40, Rúku 11:39-44,47-52, Rúku 20:45-47

¹ Ísu túwaandu urón-kwaasiye wení kísau-waasiye simátimena sésa

² Manikó iyáfasintinkaraisasa áamáambo sen-kwáásiyé áamáán-kawaa-waasiye Mósesé agaimakáin-aai toráumaimo wésimatimemba

³ isé'a arááiwáéro. Mósesé siyáin-amaamba miwí tóikaken-aantemba sésa ímba wéaraaiwaefo miwímó ontembá ímba oró.

⁴ Umbai-tántáá'ó asááúmakésamo túwaata'mae'a korómó sésamo ímba túwa'nai ontembá miwí umbai-áái simátimesa ímba túwa'nai ombá úwoi arááiwáéro wésewe.

⁵ Miwí sésa waási suwánésa óraa'-waasin-owe síwae sésa Mósesé siyáin-amaamba agaimái anaféúmpímba makésa túwayaanka'e tiyáánka'e kará'umaresa miwítí wátói-araiya'a ayáátáaka'a tafétafe úmakesa naaópa'a afufumpá'a wénesa

⁶ tanómbo kaúfópa'o ombá kawe'-áémpá'á mésa áamáán-daumpa'o ombá óraa'-waasimo máépa'a imésa

⁷ waási suwánésa sésa óraa'-waasi áamáán-aai simátíméwin-owe síwae sésa naaópa'a maru'-afufumpá'á wénesa miyámó ontáfésa aamoi wéowe.

⁸ Miwí miyá wéombanifo ímba miyán-oro. Kembiwísáfesa óraa'-waasi áamáan-aai simátíméwi owémó siyambo é'a kímborawigo óraa'-waasi isatá wení waásisa mimbórái'a úmaisa méraumne seró.

⁹ Kempínkémbá moóráwigontafe'a óraa'-waasi kesifón-iyé sefó. Kentifo wiyómpa'a méraiye.

¹⁰ Kempínkémbá moóráwigontafe'a kentáará'a káráwiyaiwain-iyé sefó. Manikómó iyáfasisinkaraiwai keyáá kenká'a káráwiyaundawi kemá úne.

¹¹ Kempínkémbá iyáákanae siyawi kentí wayó'a máero.

¹² Kentúwí'o mósá maráiyawi Manikó úwoi kentúwí'a múratinkainifo kentúwí'o ímbo mósá maráiyawi Manikó mósá tinkáíníye Ísu siyáíye.

¹³ Ísu mináái simátimena séna áamáambo sen-kwáásiyé áamáan-kawaa-waasiye simátíménda isáaro. Kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásímó é'a káráwiyoro. Manikó wení waásimo kawáánin-amba wéfaitinkaawe. Manikó wení waásimo kawáánin-ampa'a ímba kónae sembá kónaesamo owití aambá wéfaitinkaawe.

¹⁴ Áamáambo sen-kwáásiyé áamáan-kawaa-waasiye kaumbo-kae'-ááiwará'-wáási é'a keto'-inintí óntawara naankwará'a umémbá wémae'a waási suwánésa súwí'a mósá maráíwae sé'a tafisímai-inai karo'a wésewe. Mindásafe'a káráwiyoro.

¹⁵ Áamáambo sen-kwáásiyé áamáan-kawaa-waasiye kaumbo-kae'-ááiwará'-wáási é'a simátimunda áamáan-aai arááiwaiwae sé'a saafá úmae'a óraa'-nomba kofaté'a némpa'a wéne'a tuwáné'a kentí sáwí-kisau aráátiméwasa miwítí sáwí-kisau go kentí sáwí-kisau gomba iyáákaraimba pó'a mindásafe'a káráwiyoro.

¹⁶ Aambó ímbo kawé'-úmaimo awánaraawi karo'a sé'a maarán-ámbá arááiwáéromo sewí káráwiyoro. Kembiwímó áamáan-aaimo sembá karo'a simátimé'a sé'a óraa'-amaan-dankon-aai tika'-marésa sésa miyá ónaumnemo sembá minímáyáámó ifátuwaiyanamo éna kanaa'a íniye. Énifo kawé'-óntánkón-áwí'a korí-óntánkón-aai tika'-marésa sésa miyá ónaumnemo sembá minímáyáámó ifátuwaiyanamo éna sáwí'a íniye wésewe.

¹⁷ Minkorí-óntánkó óraa'-amaan-dankomba ímba iyáákaraifo mindáúmpá'ó wérainda mindá kawé'an-iyé. Kembiwí áamáan-aaisafena tááko ímba péé sisa'a wéisaawe. Sáwí-imayaawara'-waasi simátímén-aai karo'-ááin-iyé.

¹⁸ Kembiwímó

ámáan-aaimo sembá karo'a simátimé'a sé'a Manikóntáfésamo póimo tufú'maimo agáén-taaregon-aai tika'-marésa sésa miyá ónaumnemo sembá minímáyáámó ifátuwaiyanamo éna kanaa'a íniye. Énifo mintáárérá'ó Manikómbó wéamem-poigon-aai tika'-marésa sésa miyá ónaumnemo sembá minímáyáámó ifátuwaiyanamo éna sáwí'a íniye wésewe.

¹⁹ Manikómbó ámém-poigo mintáárégómbá ímba wéiyaakaifo mintáárégó iyáákarena ámém-poi kawé'a wéiye. Kembiwí áamáan-aaisafena tááko ímba péé sisa'a wéisaawe. Sáwí-imayaawara'-waasi simátímén-aai karo'-ááin-iyé.

²⁰ Fasi'aén-ááímó sembá Manikóntáfésamo póimo tufú'maimo agáén-taaregon-aaimo tika'ó marésamo sésamo ésa mintáárégón-aaiwara'a Manikómbó wéamem-poigon-aaiwara'a wésewe.

²¹ Fasi'aén-ááímó sembá óraa'-amaan-dankon-aaimo tika'-marésamo sésamo ésa mindánkón-ááiwara Manikó mindáúmpá'a méraiwain-aaiwara'a wésewe.

²² Wiyómpa'e simásuwasamo tika'ó marésamo sésamo ésa Manikó mifá'a káráwiyaiwain-aaiwara'a wésewe.

²³ Áamáambo sen-kwáásiyé áamáan-kawaa-waasiye kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásímó é'a káráwiyoro. Naaófá'ó Mósesemo siyáintemba kentí kisaufakemba kári-tonkwara'a tuwínkaa'-úmai siyáánkai maké'a moórá Manikómbá amé'a kawé'a wée'a miyán-ámáambá isámae wéiyofo Mósesemo siyáin-amaamba óraa'-amaamba ifá'a tuwé'a pó'a waási ímba arupise uwátinke'a tirumbá ímba uwátinke'a ímba Manikóntáfé'a timankúnkumba é'a miyámó ontáfé'a pó'a minóráá'-ámáántómbá ifá'a tukáawe.

²⁴ Aambá ímba kawé'-úmai awánaraawi karo'a sé'a maarán-ámbá arááiwáéro wésemba kári'-amaamba arááíwae'a óraa'-amaamba tukáawe. Miyámó ombá tóipinkaambo wénaawiyaan-kwaasin-owe.

²⁵ Ámáámbo sen-kwáásiyé áamáán-kawaa-waasiye kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásímó é'a káráwiyoro. Anaféúné táúfa'e paáká'-aantembo wénonkwiyoyo andáámpá'a sáwí'a uráisa'a pó'a kempímbá sáwífa-tantaa'a óraa'a wériaye.

²⁶ Áamáán-kawaa-waasisono. Áamáán-aaisafena tááko ímba péé sisa'a wéisaawe. Anaféúné táúfa'e andáámpá'ó non-kwíyówanamo andáámpá'é paáká'é kawé'ó intembá kentí sáwí-imayaa tuwé'a kawé'-ímáyáá úmai méraaro.

²⁷⁻²⁸ Ámáámbo sen-kwáásiyé áamáán-kawaa-waasiye kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásímó é'a káráwiyoro. Waásimo maipímbó utámakaawanamo kawáá'isasamo waási ímba awánaantemba kentirumpimbá miyá isa'a sáwí'a wéowasa waási ímba wétuwanaawe. Waásimo maipímbó utámakesamo kawé-tó'wááímó owasamó awánésamo sésa kawé'a wéowemo sentembá kembíwí tuwánésa kawé'-wáásín-owe sembánifo kentirumpimbá miyá-sáwí-tántáá'á wérais'a kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásín-owe.

²⁹ Ámáámbo sen-kwáásiyé áamáán-kawaa-waasiye kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásímó é'a káráwiyoro. Kentíwá'ná Maníkón-aaimo simátimakowí tínkamuwasa púwúwa'a utámakaapa'a to'waaí wéowe. Arupise úmai méron-kwaasi tínkamuwasa púwúwa'a utámakaapa'a to'waaí wéé'a

³⁰ sé'a miwí tisaafitantambo uráawi sé'a minkánaámó mérekaa kentáá síwá'námo uráantemba ímba miyásá uráusino wésewe.

³¹ Miyámó sembá maarán-áái wése'a Maníkón-aai simátimakowí tínkamesa miyá-sáwí'á uráawi tíráata úne wése'a miwímó uráantemba miyá wéowe.

³² Kentíwá'námo uráantembo miyámó wéé'a tai'ánááwe.

³³ Tai'áiyamba iyánkó póigon-araa'an-owe. Maníkó kembá aafimbá matinkáína'a sáwí-meyambo maíyapa'a ónkaifa'a komésa wété íyan-amba ímba wériaye.

³⁴ Miyáumai kesáái simátimiyawiye aráátimiyawiye kawé'-ímáyááwárá'-wáásiyé ti'maráanasa kempímbá wéniya'a tuwímbai tínkamiyasa puwíya'a tuwímbai aaraa-táiyá'á tínkamiyasa puwíya'a tuwímbai kentí áamáán-daumpimpa'a taántámbá tínkame'a moórá-mora-naopimpa'o wéniya'o é'a ti'mátu'mae'a nónááwe.

³⁵ Miyámó íyana arupise-waasimo tínkamom-beyamba seyaafá'-wáásítí méyámbá kentópa'a tíniye. Aifa'ó tufúwanamo pukáin-kwaasigon-awi'a Éperi ánaaemba moóráwigo Pérékáíyaan-áaninkon-awi'a Sékáráíya óraa'-amaan-daumpimpa'a mérowana moórá-aempa'a Manikóntáfésamo ísámaimo póimo tufú'maimo agáún-ontan-taaremo wérowana moórá-aempa'a aifa'-ámáán-káwáágó aantemba iyún-ontama wérowana afufumpimbá Sékáráíya imérowasa tufúwana pukáíye.

³⁶ Minkáé'-wáásítí afufumpimbó kárúraan-kwaasi tínkamuwasa pukáawiwara'a miwítí sáwí-meyamba káfé'ó méraan-kwaasi maénááwe Ísu siyáíye.

Ísumo arumbó uwátínkarain-aai.

Rúku 13:34-35

³⁷ Ísu mináái simátimena Yérúsaremu-naopaken-kwaasi arumbá uwátinkena séna Yérúsaremu-naopaken-kwaasisono. Maníkón-aaimo simátimakaawi tínkambae núwasa pukáawe. Maníkó ti'marówasa kuwái óntantamba tínkambae núwasa pukáawe. Kokórigó aráátombo ayóifá'ó tínkarenamo káátatinkaintemba aasiyaasi-kánáá kemá miyá ónaumne súndanifo tínaaemba wéuwasiwewe.

³⁸ Ísáaro. Maníkó tiyuwáína'a tu'nankáámbá ónááwe.

³⁹ Simátíme'a súné. Ímba úwoi suwánánááfo ánaaembo sé'o Maníkó ai'maráisana kunkáiwimba Maníkó kawé'á uwánkáíye síyanka'a aneka'á suwánánááwe Ísu siyáíye.

24

Óraa'-amaan-dambo tawísínda-aaimo siyáin-aai.

Máaka 13:1-2, Rúku 21:5-6

¹ Ísu mináái simátimuwasa óraa'-amaan-daumpakemba kárúwesa kúmúmba wení kísau-waasi sésa óraa'-amaan-damba kawé'-námbán-ifo awánaao suwaná

² Ísu séna káfé'ó awánaan-dantafe'a simátíme'a súné. Ánaaemba waási tésa mindámbá seyaafá tawísísuwesa seyaafá-óntámkwárá'é tawísísuwanaawe Ísu siyáíye.

Sáwí-kanaa tíniyemo siyáin-aai.

Máaka 13:3-13, Rúku 21:7-19

³ Ísu mináái simátimena Órífi-omapa'a imérowasa wení kísau-waasi weyáá méropa'a tésa áísai esa sésa emó séndá nóin-kanaawa paápé íniyo. Nóin-kwaamera ínataawa séta ampáánká'á emá kúmínana káfé'lo wérain-tantaa'a tai'áiniyesa sēnaumno suwaná

⁴ Ísu sēna karo'-áái isé'a érai'e sefó káráwiyoro.

⁵ Sáwifa'-waasi tésa kestiwi'a máwatesa sésa Manikómó iyáfasisinkaraiwai úne síyasa sáwifa'nanka minkáro'-ááisáfesa érai'e sēnááwe.

⁶ Tiyááwemo siyan-aai némpakena'i ewaakéná'i isáiyana ímba táá'a íno. Miyán-kánaámó tinda mindá ímba seyaafá-tántáá'ó tai'áinda-waame'an-ye.

⁷ Fí'o-fi'on-aempa'-waasi tiyánááwe. Moórá-kawaa-waasigomo éna moórá-kawaa-waasigoni amááraasafena iyáfasine tiyáaromo sínasa iyáfasinesa tiyánááwe. Fí'o-fi'om-barafa'a aawai táiniye. Fí'o-fi'om-barafa'a óraa'-mari táiniye.

⁸ Miyán-tántáá'ó paápé ina'a sé'a seyaafá-tántáá'ó tai'áinda-kanaa ímba tiyáifo iyámpóimo matinkánae owanamó óraa-ti'o intembá umbai-kánaámó tinda minkánáa paápé iye seró.

⁹ Miyán-ááímó síyasa minkákémbá kembiwí ta'óto'mai fí'owi timíyasa sáwí'a uwátinkesa tinkamiya'a puwónááwe. Kentáfésamo fasi'ámaimo méraiyyantafesa fí'o-fi'on-kwaasi seyaafá'nánká tiyámba uwátinkanaawe.

¹⁰ Kesááisafesa érai'emo wésiyawifinkemba sáwifa'nanka kesáái tinaaemba uwámesa miwítí namuro-wáási moórá-morawigo aráátimesa tiyámba uwátinkanaawe.

¹¹ Sáwifa'nanka paápé ésa karo'á sésa Manikón-aai simátimundawi úne sésa sáwifa'nanka karo'á simátimenaawe.

¹² Miyáumai sáwí-kisaugo wété éna óraa'a ínasa fí'owi-imayaamo émémba ifátuwesa kentáfé-imáyáa aantemba ónááfo

¹³ Ímbo ifátuwesamo kentáfésamo fasi'ámaimo méraiyyawi tai'áinda-kanaara'a Manikó tí'mai kawepá'á métinkainiye.

¹⁴ Seyaafá'-márafákén-kwáási isáiyantafe'a ásé-aai Manikó wení waásimo kawáánin-aai simátima'mae iyiyana ánaaemba seyaafá-tántáá'á tai'áinda-kanaa tīniye Ísu siyáíye.

Sáwí-kanaagon-aai.

Máaka 13:14-23, Rúku 21:20-24

¹⁵ Ísu mináái simátimena sēna ánaaemba sáwí'a iyan-tantaako paápé íniye. Naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowin-awi'a Tánieri mintántáatáfēna siyáíye Ísu siyáíye. Kemá Mátiyu sūne. Maanáúfáímó torausiyawi tááko péé sína'a isáaro wēsune. Ísu sēna Manikóní kawe'-náópa'a misáwí-tántáá'á paápé ínasa awánáiyamba

¹⁶ Yúndiyaa-marafa'lo méraiyan-kwaasi omápata tuwaantantésa iyónááwe.

¹⁷ Ontará'ó méraiyan-kwaasi ímba naaúmpa'lo iyiyamba óntama ifátuwesa úwoi tuwaantantésa iyónááwe.

¹⁸ Kísaufa'lo méraiyan-kwaasi ímba naaópa'lo tiyamba unáánkwtóí ifátuwesa úwoi tuwaantantésa iyónááwe.

¹⁹ Timúka'nine káfé'-iyampoiwara'-inine minkánáa sáwí'a ónááwe.

²⁰ Tuwaantambó iyiyamba táwi'lo índa-kanaa iyé'a saagaan-kánáa iyé'a únafo sé'a Manikómpá'á inai seró.

²¹ Minkánáámó tinda óraa'-umbai táiniye. Naaófá'á Manikó maramó úmaronka'e káfé'wara'e miyán-úmbái-tántáá'á ímba tiyáíye. Ánaaenkwar'a miyán-úmbái-tántáá'á ímba tīniye.

²² Miyán-úmbái-tántáá'ó wéin-kanaa Manikó ampáásé úmakaiye. Miyán-úmbái-kánaámó ayáátáaka'lo wérainkakaa seyaafá'-wáási ímba úwoi túnamai méraawisino. Manikó wempari'lo úmakain-kwaasisafena imáyáa éna miyán-úmbái-tántáá'á ampáásé uráíye.

²³ Ampáásémó ínasa tuwímbai simátimesa sésa Manikómó iyáfasinankaraiwai mifá'-maafa'a méraiye siya'lo é'a ímba isáaro.

²⁴ Tuwímbai paápé ésa karo'á sésa Manikómó iyáfasisinkaraiwai úne síyasa tuwímbai karo'á sésa Manikón-aaimo simátimundawi úne simátima'maesa níyamba ímbo awánen-kísau maésa Manikómó wempari'lo úmakain-kwaasi karo'á simátinkanae sésa miyán-óráá-kisáu maénááwe.

²⁵ Miwisáfé'a érai'-waasin-owe sefó sé'a ímba

paápé uráanka'a aifa'á simátimumpo káráwiyoro.

²⁶ Súnda-aai imáyáa é'a ánaaembo moóráwigomo kentáfénamo sēnamo paápé uréna máásai-marafa'a méraiye sína'lo é'a ímba koró. Moóráwigomo kentáfénamo aúpá'a méraiye sína'lo é'a ímba érai'e seró.

²⁷ Wíyómpa'o aafáyáumo tóráisasamo awánaantemba kemá waási úranko miyáumai afora'á aneka'á kumónaumne.

²⁸ Póimo sawaimó kawáá'ipa'o náíndasafenamo embontaan-dúmágómó tatorúpaintemba Manikó sínana sùnda-aai paápé íniye Ísu siyáíye.

Ísumo marapá'ó kumínda-aai.

Máaka 13:24-31, Rúku 21:25-33

²⁹ Ísu mináái simátimena séna miyán-úmbái-tántáá'ó tinda-kanaa tai'áinana aafáúgó kumeu'á ínana wiyónko ímba sán-káinana o'á wiyómpakemba kaisínana wiyónko úwaaauwa ínasa

³⁰ seyaafá'-márafákén-kwáási wiyómpa'a awánemba fi'onka'ma'mai-tantaa'a awánésa kentáfésa sésa kumínena to'mayaa wéíye sésa táátafesa wéesa ifi'á wétesa suwánemba kemá waási úranko óraa-fasi'aenkwara sáwara'a ainánká kumóna'a suwánánááwe.

³¹ Uwiyemba wétufuwe'a wiyómpaken-kisau-waasi ti'máráanasa Manikómó wem-pari'ó úmakain-kwaasi seyaafá'-márafákémbá tí'maesa moórafimba túwaandu ónááwe Ísu siyáíye.

³² Ísu mináái simátimena séna moórá naan-táígón-áwí'a fiki-taigontafe'a imáyáa úmai isáaro. Asáomó agaínda awáné sé'a áú'o sínda-kanaa kárika'a tiniye sénááwe.

³³ Miyámó intembá kemó sùnda-tantaa'a ina'a awáné sé'a kárika'a kumíniye sénááwe.

³⁴ Érai'a simátimena sùne. Káfé'ó méraan-kwaasi tuwímbai ímbo pukáiyanka'a kemó sùnda-tantaa'a paápé íniye.

³⁵ Wiyóne marawé tai'áinífo kesáái ímbo tai'áinda

úwoi waé'wae'a íniye Ísu siyáíye.

Kúmóna-kanaa waási ímba ísaraawemo siyáin-aai.

Máaka 13:32-37, Rúku 17:26-30,34-36

³⁶ Ísu mináái simátimena séna kúmóna-kanaa aafáúmá waási ímba isááwasa wiyómpaken-kisau-waasiwara'a ímba isááwa'a kemá Manikón-áaninko ímba wéisaumpo kesifo weyáá ísaraiye.

³⁷ Naaófá'á moóráwigon-awi'a Nówaamo méronka'a waási ímbo Manikón-imáyáa ésamo maé'óntemba ánaaemba kemá waási úranko kúmóna miyá ónááwe.

³⁸ Piri'-nónkómó ímbo tinkankonka'a noné tóné wénesa tiyáámúmba wétó'waa-esa aaré máúwasa waaí máúwasa wéuwana Nówaa nompín-táómpimba imérowasa

³⁹ piri'-nónkó táinda-aai isaresa ímba imáyáa ésa mérowana óraa'-a'a téna piri'-nónkó seyaafá'-wáási tinkamuwasa putásaraawe. Miyámó uráantemba kemá waási úranko aneka'ó kúmóndara'a kentáfésamo ímbo imáyáamo iyawi miyá ónááwe.

⁴⁰ Minkánáa maará ónááwe. Kae'-wáási kisaufa'a méreyana Manikó moóráwigomba auwéna moóráwigomba aiyáíniye.

⁴¹ Minkánáa kae'-ínínkáí tómbá wétó'mayaan-iyana Manikó moórá-inimba auwéna moórá-inimba aiyáíniye.

⁴² Kemá kentí Fasi'aénkómó kúmóna-kanaa ímba ísaraafo káráwiyoro.

⁴³ Simátiménda-aai imáyáan-oro. Naankón-afowámó umén-kwáásimó tinda-kanaamo ísarenaraa umén-kwáásimó timbá wétó'mayaan-ena awánéna watúwáísana wení naaúmpakemba umémbá ímba máisino.

⁴⁴ Miyáumai kemá waási úranko kafífimbá kumónaumpo kembiwí wétó'mayaan-e'a simu'máráaro Ísu siyáíye.

Sáwí'a owasá kawe'á owasamó on-áái.

Rúku 12:42-46

⁴⁵ Ísu mináái simátimena séna kawe-kísáúmó máéwi kawe'-imáyááwará'-wáásísáfé'a sùne. Wení óraako séna kesí kisau-waasiya'a káráwiye tómbá tuwímbai tíma'mae iyuwó síníye.

⁴⁶ Wení óraako téna wení kisaumo kawe'-úmaimo maínda taawánáinana kisaumo maíndawí arunkó kawe'á ínana

⁴⁷ minóráákó séna kesí seyaafá'-mópáráwínká'á káráwiyuwo síníye.

⁴⁸ Énifo minkísáú-wáásígómó imáyáamo énamo kesí óraako ayáátááka'a ímba tiniye sénamo

⁴⁹ kisau-waasi tinkamenamo tómbó nénamo uwóí'-nombo wénaan-kwaasiye uwóí'ó énamo

⁵⁰ wení óraakomo tinda-kanaa ímbo ísarainanamo kafífimbó téna

⁵¹ óraaka'a tatufú'mai ai'mátuwena séna kaumbo-kae'-ááíwará'-wáásímó mésamo tí'o wéíساسmo ifi'ó wétesamo túwááyaambo umpufuwésamo méraapa'a kóuwo síníye Ísu siyáíye.

25

Siyáánkai-inaamaru-taai.

¹ Ísu mináái simátimena aaremó máéwini áwáuma imáyáa éna séna ánaaen-kanaamo tinda Manikó wení wáásimo kawáánin-aaí maarán-íye. Aaremó maíndawi tómbá náíyanesa siyáánkai-inaamaru ómbá kúra'maesa aampakémbá koáíkaawe.

² Minárásisómbá séfataase sáwí-imayaawara'a owasá séfataase kawé'-imáyááwará'a owasá

³ sáwí-imayaawara'-arasi ómbá kurarésa fi'on-anafeumpimba iyamó káinda-nomba ímba fatiyowasa

⁴ kawé'-imáyááwará'-árásí ómbá kurarésa fi'on-anafeumpinkwara'a iyamó káinda-nomba fatiyésa

⁵ aaremó maíndawimba koamu'makáawana ímba ááéma tisasá tугáfaa'a isasá tún-kwaiguráawe.

⁶ Tún-kwéraawana nó'waan-afufuntamba moóráwigo táántena séna wétifo koaiyánáisiye sisasá

⁷ misiyáánkai-árásí iyáfasinesa ómbá to'maésa kombá

⁸ sáwí-imayaawara'-arasi kawé'-imáyááwará'-árásísáfésa séna kentáási iyamá pis-ináínifo nombá fatísímero sewasá

⁹ miwí séna kesááwará'a miyáumai wétai'aifo nombó fatiyón-daumpakemba koméyámbáráaro sewasá

¹⁰ wégowana aaremó maíndawi tisasá séfataase-arasi to'mayaa úmaimo méraawi wesé'o tómbó náíyanesa naaúmpa'a iyówana

¹¹ ontá wisúwáísasa miséfátáásé-árásí nombó fatiyónaesamo kówai tésa óraaka'a séna óraakoo ontá tisinkaaó sewaná

¹² ímba awánáúnda-arasi ómbá pó'a ímba ontá titinkánaumne siyáíye.

¹³ Ísu simátimena séna miyáumai kemó kúmónnda-kanaa ímba isarenka'a kumónaumpo káráwiye'a méraaro Ísu siyáíye.

Kaumbo-kísáú-wáásí táái.

Rúku 19:11-27

¹⁴ Ísu mináái simátimena séna ánaaen-kanaamo tinda Manikó wení wáásimo kawáánin-aaí maarán-íye. Moóra-oraako némpa'a wááu koménae séna wení kísau-waasi táántena séna kesí óntanka'a káráwiyoro séna

¹⁵ moóráwigo wení kísau kawé-kísáúmó máisanamo awánaiwaintafena séna kesí óntamba séfataase-unamba káráwiyuwo séna aména moóráwigo wení kisaumo kárika'o kawé-kísáúmó máiwaintafena séna kesí óntamba kae'-únámbá káráwiyuwo séna aména moóráwigo wení kisaumo kári-kisaumo máiwaintafena séna kesí óntamba moóra-unamba káráwiyuwo séna aména tiyuwéna némpa'-marafa'a kóísana

¹⁶ séfataase-unan-ontambo maiyáiwai minóntántámbá kísau maimaéna wéwena fi'omba séfataase-unan-ontamba máísana

¹⁷ moóráwigo kae'-únán-óntámbó maiyáiwai minóntántámbá kísau wémaena fi'omba kae'-únámbá máísana

¹⁸ moóráwigo moóra-unan-ontambo maiyáiwai minóntántámbá ímba kísau maéna úwoi marafímba utámakaiye.

¹⁹ Utámakaisasa miyá wéowana miwítí óraako ayáátáaka'a kuróm-bapa'a mifá'á ména ánaaemba téna wááumo tímakaunda-ontamba torupámai awánánae séna táántaisasa

²⁰ tésa séfataase-unan-ontambo maiyáiwai maimaéna máaraanamena séna séfataase-unan-ontambo simakaandarakemba kísau wémae'a fi'omba séfataase-unan-ontamba maiyáumne sisaná

²¹ óraako séna kesí kísau-waasigo kawé'a óne. Kentáfémo imáyáamo émo kári-tantaaka'o kawé'ó úmaimo káráwiyaandantemba sáwífa-tantaaka'a káráwiyinone. Kesirunkómó aamoimó intembá kesé'a taménana enarunkó aamoí íno sisaná

²² kae'-únán-óntámbó maiyáiwai maimaéna máaraanamena séna kae'-únán-óntámbó simakaandarakemba kísau wémae'a fi'omba kae'-únán-óntámbó maiyáumne sisaná

²³ óraako séna kesí kísau-waasigo kawe'á óne. Kentáfémo imáyáamo émo kári-tantaaka'o kawe'ó úmaimo káráwiyaandantemba sáwífa-tantaaka'a káráwiyinone. Kesirunkómó aamoimó intembá kesé'a taménana enarunkó aamoí íno sisaná

²⁴ moórá-unan-ontambo maiyáiwai maimaéna máaraanamena séna emá fasi'aén-kwáásí éma fi'owiti kísaurakemba tómbá wéne fi'owiti kísaurakemba úwoi wéne wémandaana'a

²⁵ enáároí inkaisé'a ení óntantamba kísau ímba maúnda úwoi aúpá'á makáumpo ení óntamba máínone sisaná

²⁶ óraako séna sáwí-kísau-waasigo kafóná-waasi po kentáfémo sémo fi'owiti kísaurakemba tómbá wéne fi'owiti kísaurakemba úwoi wéne wémandaana'a óne sènda po

²⁷ kesí óntambo seyaafá'-wáásítí óntambo máraán-daumpa'o makáandarakaa té'a kesí óntankwara a'wáá-ontankwara'a máúsino séna

²⁸ wení kísau-waasisafena séna minóntámbá maiyé'a siyáánkai-unan-ontambo tokáiwaimba áméro.

²⁹ Sáwífa-tantaaka'o kawe'-úmaimo káráwisinkaiwaimba moórá-mora-tantaa'a aménana káráwisinkainifo ímbo kawe'-úmaimo káráwisinkaindawimpakemba makáimba méraana'a

³⁰ misáwí-kísáú-wáásígómbá áí'mae'a máapa'a múra auwáiyana kumeu'-áémpá'á tí'o wéisasamo ifi'ó wétesamo túwááyaambo umpufuwésamo méraapa'a wíniye siyáíye Ísu siyáíye.

Ísu méraawini áwáusafenamo tísai índa-aai.

³¹ Ísu mináái simátimena séna kemá waási úranko ánaaembo kúmóndara'a ságaenkware wíyómpaken-kísau-waasiwara'a káráwiyaundawi pó'a kúmónasa

³² seyaafá'-márafákén-kwáásí kesúranka'a túwaandu íya'a sipisípi-poiye méme-poíya'emo káráwiyaíwaimo tuwímbaraintemba minkwáásísómbá miyáumai tuwímbake'a

³³ tuwímbai siyáánúrapa'a mótínke'a tuwímbai siyáánaepa'a métínke'a

³⁴ káráwiyaundawi siyáánúrapa'o méraiyan-kwaasisafe'a sé'a kesifo kawe'ó uwátínkáíwain-owe. Manikó maramó úmakonka'a ken-ímáyáá éna kentí maru'á to'mayaa úmakaifo mifá'á taméaraaro.

³⁵ Kawe'á uwásinke'a kembó sááimo tówa'o méraawanda tómbá simé'a nombá simé'a fi'om-bapaken-kwaasimo ówánda aamoí uwásinke'a kentí naaúmpa'a mósá wésinke'a

³⁶ unáánkwátói-iyaimbo ówánda wésime'a sí'o úmba wégarawiye'a ándáfa'o maéwánda wésuwa'nai-e'a miyá uwásínkaraawe. Miyán-áái senasá

³⁷ arupíse úmaimo méraawi sísai esa sésa Fasi'aénkóo nó'waiya embó ááimo tówamo méronda tóné noné amétaawa

³⁸ nóin-kanaawa fi'om-bapaken-kwaasiyaambo undá aamoí uwánketa kentáási naaúmpa'a mósá ankétaawa nó'waiya unáánkwátói-iyaimbo undá amétaawa

³⁹ nó'waiya áí'o úmba áwa'nai étaawa nó'waiya ándáfa'o maúnda áwa'nai uráumno síya'a

⁴⁰ káráwiyaundawi sé'a érai'a simátime sùne. Kesí waásimo úwoi-waasimo miyáumaimo túwa'nai uráamba mindá kembán-íye simátimenaumne.

⁴¹ Miyá simátime'a siyáánaepa'o méraiyan-kwaasisafe'a sé'a Manikó sáwí'a uwátínkaindawin-oyo siyuwé'a kóro. Manikó waántáwankone wení kísau-waasiye imáyáá éna óraa'-iyama to'mayaa uwátínkaraisana kámakama'a wéena ímba písínáípa'a mifá'á koméaraaro.

⁴² Kembó sááimo tówa'o méraawanda tóné noné ímba simé'a

⁴³ fi'om-bapaken-kwaasimo ówánda ímba aamoí uwásinke'a kentí naaúmpa'a ímba mósá sinké'a unáánkwátói-iyaimbo ówánda ímba simé'a sí'o úmba ímba súwa'nai e'a ándáfa'o maéwánda ímba súwa'nai e'a miyá uwásínkaraawe. Miyán-áái senasá

⁴⁴ sísai esa sésa Fasi'aénkóo nó'waiya embó ááimo tówamo méronda tóné noné ímba amétaawa nó'waiya fi'om-bapaken-kwaasiyaambo undá ímba aamoí uwánketa kentáási naaúmpa'a ímba mósá ankétaawa nó'waiya unáánkwátói-iyaimbo undá ímba amétaawa nó'waiya áí'o úmba ímba áwa'nai étaawa nó'waiya ándáfa'o maúnda ímba áwa'nai uráumno síya'a

⁴⁵ kemá sé'a érai'a simátime sùne. Kesí waásimo úwoi-waasimo ímbo túwa'nai uráamba mindá kembán-íye simátimenaumne.

⁴⁶ Miyán-áái simátime'a aái senasá miwítí sáwí-meyambo ímbo tai'áinanamo waé'wae'lo índa-aempa'a komaé'mae'a ónááfo arupíse úmaimo méraawi aú'á úmai maé'mae'a ónááwe Ísu siyáíye.

26

Ísumbo tufuwíyan-aaimo siyáan-aaí.

Máaka 14:1-2, Rúku 22:1-2, Yóni 11:45-53

¹⁻² Ísu miff'ó-fi'ón-áái wení kísau-waasisafena simátimakaiye. Naaófá'ó Maníkó Yúndaa-waasi tiyótaimo í-tánón-kánáá imáyáa éna séna kae'-nó'wáámbá waesa tiyótaimo í-tánón-kánáá tinda kembá ta'óto'mai aaraa-táiyá'a sinkamiya'a puwónaumne Ísu wení kísau-waasisafena simátimakaiye.

³ Simátimuwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye aifa'-ámáán-káwáágón-áwí'a Káyafaasini naaúmpa'a túwaandu urésa

⁴ sésa nóraumaisaawa aúpá'á Ísumba ta'óto'maisaawa tufuwónaumno.

⁵ Seyaafá'-wáási tiyááfaínifo tanómbó kauíyan-kanaara'a ínta tufuwónaumne siyáawe.

Ísumbo asaa-wiyúmb-básáwémbó a'ánkarain-aaí.

Máaka 14:3-9, Yóni 12:1-8

⁶ Suwaná Ísu Pétáni-naopa'a koména moóráwígon-awí'a Sáímonini naaúmpa'a áumo námombo kón-kwaasigoni naaúmpa'a ména tómbá wénowana

⁷ moórá-ininko iyéna asaa-wiyúmbó úm-basawemba óraa'-ontankakemba méyámbakaim-basawemba maimaéna iyúmba Ísu a'nómpímbá fatímarowasa

⁸ wení kísau-waasi awánésa aaisambá sésa nóra sénawa mimbásáwémbá úwoi fatíyankaiyo.

⁹ Mimbásáwémbó fi'owi timénamo óraa'-ontambo maiyénamo ímbo óntamo makáan-kwaasi tíméraambaniye suwaná

¹⁰ Ísu iséna séna ifátuwe'a ímba aaisambá aééro. Kawe'á asínkáíye.

¹¹ Ímbo óntamo máráán-kwaasi kesé'a maé'mae'a wéiya'a túwa'nai ónae sé'a túwa'nai ónááfo kemá kesé'a marapá'á ímba maé'mae'a ónaumne.

¹² Púwóndara'a masawémba asinkésa utánaáfo minínínkó é'a masawémba asínkáíye.

¹³ Érai'a sumpo isáaro. Kesi ásé-aaí seyaafá'-mápá'á simátimesa minínínkómó uwásínkáín-aaí simátimiyasa táaka'a maránááwe Ísu siyáíye.

Yúndasi Ísuni pintaru'ó maiyáin-aaí.

Máaka 14:10-11, Rúku 22:3-6

¹⁴ Súwana Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwígon-awí'a Yúndasi moórá-awí'a Ísakerioti óraa'-amaan-kisau-waasifa'a wéna

¹⁵ séna Ísumbo ta'ótoraimo aráátiména'o é'a nóraumai-meyana siménaao súwasa moórá-wai úmai siyáánkai-ontamba 30 ontamba toráumai ámuwana Yúndasi maimaéna

¹⁶ wéna nóraumaiya Ísumba aráátiménasawa ta'ótoranaao-imayaa ómbarena úmaena kuráíye.

Tiyótaimo í-tánómbó kauráan-aaí.

Máaka 14:12-21, Rúku 22:7-14, 21-23, Yóni 13:21-30

¹⁷ Yúndaa-waasi ímbo intóráín-tantaa'wara-pereti agáún-kanaa aifa-kánáá túntemba wení kísau-waasi Ísumba taáisai esa sésa nááfara tiyótaimo í-tánómbá kogaufónaumno suwaná

¹⁸ Ísu séna Yérúsaremu-naopa'a wékai moórá-waasigontafe sékai kentáási óraako séna kesí kanaamá tísatá kesí kísau-waasise'a ení naaúmpa'a tiyótaimo í-tánómbá nánaumne wésiye kosimámekaiyo súwasarai

¹⁹ Ísumo súntemba miyá ésarai minká'á tanómba kauwánkaraaye.

²⁰ Tanómba kaumakóyasa fenómpinka'a Ísu wení kísau-waasi wésa mindáúmpá'á imésa

²¹ tómbá wémandesa uwaná Ísu séna kempínkémbá moóráwigo kembá namuro-wáási aráátiminiye súwana

²² tirunkó umbaí tówasa moórá-mora áisai esa sésa Fasi'aénkóo kewá'íyo símaesa kuwaná

²³ Ísu séna moóráwigo wení tón-ayai maimaéna kesé'o moórá-taufapimba tú'maimo náíndawi wemá kembó namuro-wáásimó aráátimindawin-íye.

²⁴ Naaófá'á Maníkón-aaí aúfáímba agaimaréna séna waási úranko puwíníye siyáintemba pó'a púwónana namuro-wáásimó aráátimindawi sáwí-meyamba máíniye. Wembó ímbo ma'ánkaraankakaa kawe'á isinó Ísu súwana

²⁵ Yúndasi wembó aráátimindawi séna óraakoo kentáféwa sénó súwana Ísu séna é'a séne siyáíye.

Ísu wení kísau-waasi tómbó tímakain-ai.

Máaka 14:22-26, Rúku 22:15-20, 1 Kórinti 11:23-25

²⁶ Súwasa tómbá wénowana Ísu péréti maisoréna Manikómpá'á súwiyo séna tafámbai wení kísau-waasi tiména séna mindá kesún-ifo maimái naaró séna

²⁷ ándá-aran-domba wéron-anafeumba maisoréna Manikómpá'á súwiyo séna tiména séna seyaafá'á naaró.

²⁸ Mindá kesí naaén-iyé. Kesí naaemá sáwífa'-waasisafena kumínda póna Manikó sáwí-imayaa maitiyuwéna séna kesé'a kááísamai méraiwaé séna mináú-áái símai kááísamakaiye.

²⁹ Simátimé sune. Fí'onkwara'a ándá-aran-domba ímba nánaumpo kesifo wení waásimo kawáánipa'a kesé'o méraiymba ándá-aran-domba aú-nomba nánaumne Ísu súwasa

³⁰ Manikóntáfésa ísámai imá simásuwesa mindáúmpá'á tuwésa Órífí-omapa'a iyáawe.

Pítaa ánaaeni'a uwásinkainiyemo siyáin-ai.

Máaka 14:27-31, Rúku 22:31-34, Yóni 13:36-38

³¹ Órífí-omapa'a imérowana Ísu simátiména séna Manikón-ai aúfáífimba agaimaréna séna Manikó séna

sipisípiya'o kawáániwaimba tufúwónasa

sipisípisomba wété ónááwe Manikó siyáiyé

siyáimba póna káfé'-no'waamba táá'a ina'a siyuwé'a wété ónááwe.

³² Énifo púwónasa utámaraiya iyáfasine'a kentí aifa'á Káírí-aempa kona'á kesínaaemba kónááwe Ísu súwana

³³ Pítaa séna seyaafá'nánká auwésa wété ónááfo kemá ímba miyá ónaumne súwana

³⁴ Ísu séna érai'a simáme sune. Káfé'-no'waamba kokórigó ímba ááimo siyáindara'a emá kaumbo-íká'á kentáfé sé ímbo awánáúnda-waasiye sínone Ísu Pítaantafena súwana

³⁵ Pítaa séna enté'io sinkamonae iya'o é'a ímba auwé'a kónaumne súwasa wení kísau-waasi seyaafá'á miyá simásaraawe.

Ísu Kétésémánifa'a inaimó siyáin-ai.

Máaka 14:32-42, Rúku 22:39-46

³⁶ Seyaafá'á miyá simásuwesa Ísuwe wení kísau-waasiye taaiyámófa'a áwí'a Kétésémánifa'a komésa Ísu simátiména séna maanká'-méraiya'a Manikómpá inái kosenó séna

³⁷ Pítaane Sépétin-ááninkaiye tí'maena komérowana umbai-tántáákó arumbá sáwí'a úwana

³⁸ simátiména séna kesirunkó umbaisé'a taisá pó'a púwóraantamba wéune. Maanká'-mé'a kesé'a káráwiyoro séna

³⁹ tiyuwéna ewaa'á wéna Manikó óraakon-iyé séna mara'á kumbéna inaifinkémbá séna kesifóo emó kanaán-iyé sémo e maanúbái-tántáá'ó kempá'ó tinda maisiyuwé éniyo ímba kesí imáyáan-ifo ení imáyáa arááíwáéno Ísu siyáiyé.

⁴⁰ Ísu inái simásuwéna wení kísau-waasiyaufa'a téna tatuwánómba tún-kwaigurówana tatúséna Pítaantafena séna ímba kanaará'á kárika'a kesé'a káráwimai méraane.

⁴¹ Waántáwanko tísai úmai isánae-ai kempá'á sífáínifo Manikómpá'á inái seró. Imáyáago ewé sisaná áugo umbaimó wétaimba mindá aúgáfaa'a wéiyé simátiména

⁴² aneka'á tiyuwéna ewaa'á wéna Manikómpá'á inaifinkémbá séna minúbái-tántáá'á empá'á úwoi tiniyemo sina'ó é'a emó sindantembá miyá ónaumne siyáiyé.

⁴³ Ísu inái kosimásuwéna wení kísau-waasiyaufa'a téna tatuwánómba tún-kwaigurésa tógáfaate'a wéuwana

⁴⁴ aneka'á tiyuwéna ewaa'á wéna sūntemba aneka'á inái kosimásuwéna kouweréna

⁴⁵ minkáúmbónárausafena séna túmó waiguré'o méraamba kembá waási úrankomba sáwí'o on-kwáási aráátiminasa ta'ótoraiyan-kanaa wétifo

⁴⁶ iyáfasinewata wétiyapata konó. Kembó aráátimindawi wétiye Ísu siyáiyé.

Ísumbo ta'ótokaan-ai.

Máaka 14:43-50, Rúku 22:47-53, Yóni 18:3-12

⁴⁷ Ísu mináái wésuwana wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwigon-awí'a Yúndasi tumba wesé'a sáwífa'-waasi taanáinkwara paepáé'wara'a maimaé tumbá óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-oraá'-waasiye miwí ti'márowasa tumbá

⁴⁸ ááéma Yúndasi Ísumbo aráátimindasafena simátiména séna aaweyáámó uwánkándawimba ta'ótóráaro siyónka'a

⁴⁹ póna Yúndasi Ísumpa'a téna séna óraakoo méraano wésena aaweyáá wéuwankowana
⁵⁰ Ísu séna kesí waásiyo emó ónaemo sinda-í'a uwó súwasa wesé'o tuwái Ísumba ta'ótórowana

⁵¹ Ísuni kísau-waasifinkemba moóráwigo paepáé'a awáúfinkémbá mósá taútuwena aifa'-ámáán-káwáágóni kísau-waasigon-áá'a fagáúsuwuwana

⁵² Ísu wentáféna séna ení paepáé'a awáúfá'a wiyuwó. Paepáétambo tínkamiyan-kwaasi anondáamo ésa paepáétamba tínkamiyasa puwónááwe.

⁵³ Maarásáfé'a imáyáan-oro. Kesifontáfé'o sé'o súwa'nai uwómó senanamó éna wiyómpaken-kísau-waasisomba sáwífa'nanka ímbo kanaamó torausónááwi minúwóiyáámbá ti'maráinasá súwa'nai ónááwe.

⁵⁴ Miyámó súndarakaa Manikón-aai aúfáifimba agaimakáin-umbai-tantaa'a kempá'a ímba tisinó. Énifo siyáintemba miyáumai paapé íniye

Ísu siyáíye.

⁵⁵ Ísu mináái simátimena tun-kwáásísáféna séna kentáfé'a umén-kwáásín-íye sé'a pó'a taánáinkwara paepáé'wara'a maimaé'a kembá ta'ótóronae sé'a wétewe. Sáwífa-kanaa óraa'-amaan-daumpa'a kesááimo wésimatimundara'a ímbo kembá ta'ótokaawe.

⁵⁶ Naaófá'a Manikón-aaimo simátimakowi aúfáifimbo agaimakáan-aai kembó miyámó uwásinkéne'a wétewe súwasa wení kísau-waasi seyaafá'a inkaisésa auwésa wété uráawe.

Óraa'-waasi Ísumba aafimbó ánkaraan-aai.

Máaka 14:53-65, Rúku 22:54-55,63-71, Yóni 18:13-14,19-24

⁵⁷ Wení kísau-waasi inkaisésa auwésa kóuwasa Ísumbo ta'ótórowi áí'maesa aifa'-ámáán-káwáágón-áwí'a Káyafaasini naaúmpa'a móankesa mindáúmpa'a áámáambo sun-kwáásiyé Yúndaa-óraa'-waasiye túwaandu urón-daumpa'a móankowana

⁵⁸ Pítáa tínaaemba nénka'o témomba aifa'-ámáán-káwáágóni máápa'-ontafinkemba iyéna naamaáífa ména Ísun-ane'ó paapé índamo awánáíndasafena i-wáásísé méraiye.

⁵⁹ Pítáa mérowasa óraa'-amaan-kísau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye seyaafá'nánká Ísumba tufuwíyana puwíniye-aagioni áwáuma saafá uwaná

⁶⁰ Ímbo wérowasa Ísuntafesa mósimesi-aai sésa ímbo moórá-aai suwasá kae'-wáásígórái iyáfasinesarai

⁶¹ karo'á sésarai wemó sisatáámó isáúndasa óraa'-amaan-damba Manikóni naambá kanaa tawísísuwe'a kaumbo-kánáá maisuwé'a ónaumne siyáíye suyaná

⁶² aifa'-ámáán-káwáágó iyáfasinena Ísumba áisai ena séna mindárimo simánkaayan-aai anondáá ína sínono súwana

⁶³ Ísu iséna ímbo aai súwana aifa'-ámáán-káwáágó séna Manikó fasi'aénkwáráwín-aúranka'a emá méma áisai onda-áái érai'-aai aantemba simásimiyo. Manikómó iyáfasinankaraiwai Káráísiti Manikón-ááninkowa'onompo simásimiyo súwana

⁶⁴ Ísu séna é'a sémpe simátimé'a sune. Ánaaemba suwánáíya'a kemá waási úranko Manikó fasi'aénkón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá imé'a ainánká'a kumónaumne Ísu súwana

⁶⁵ aifa'-ámáán-káwáágón-arunko sáwí'a úwana wení unáánkwátói tafétuwena séna Manikómbá karaánáá'a ankéna wesáféna sifó minááísáféta aafimbá maenkéta fi'on-aaimo simánkáamba saafá únda póta ifátá tuwéta Manikómbó simaimo sáwí'o uwánkáíntafeta

⁶⁶ nórasaawa ónaumno súwasa sáwí'an-ifo tufuwíyana puwíno sésa

⁶⁷ Ísumba tuwiyáái wi'ankésa tufuwésa tiyáántambo tufúwún-kwaasi

⁶⁸ karaánáá'a sésa esáfé sé Manikó iyáfasisinkaraiwai únemo séndawi ómpo kemá nááwa tufúnái simásimiyo siyáawe.

Pítáa ímbo awánáúnda-waasin-iyemo siyáin-aai.

Máaka 14:66-72, Rúku 22:56-62, Yóni 18:15-18,25-27

⁶⁹ Pítáa naamaáífa mérowana aifa'-ámáán-káwáágóni kisaumo maún-arasigo awánéna wempá'a téna séna Kárirí-aempakewise'o maéndawi óne súwana

⁷⁰ Pítáa seyaafá'-wáási túranka'a séna emó séndaa-ai sáako ímbo kawé'an-íye simásuwena

⁷¹ máápa'-ontafimba komérowana aneká'a moórá kisaumo maún-inaamarugo awánéna méron-kwaasisafena séna minkwáásígó Ísu Násareti-naopakewiye'o máíwain-íye súwana

⁷² Pítáa aika'á maréna séna ímbo awánáúnda-waasin-íye simásuwena mérowasa

⁷³ kárika'a mésa Pítaampa'a tésa sésa Ísuni kísau-waasi miyán-kwáási méraawataamo awánemaundantenkaan-kwaasiyaamba éma mináémpákén-kwáási tááiyaamba wésene suwaná

⁷⁴ Pítáa séna karo'-áái mó wésenanamo éna Maníkó sinkaminiye. Sewimbá ímbo awánáúnda-waasin-iyé súwana kokórigó áái súwana

⁷⁵ Pítáa Ísumo simámakon-aai ááka'-maréna miyá siyónka'a kokórigó ááimo ímbo siyáindara'a emá kaumbo-iká'á kentáfé sé ímbo awánáúnda-waasin-iyé sínone siyónka'a mináái ááka'-maréna máápa'a kuména áfááraumai ifi'á taráiyé.

27

Ísumba Páiratimpa'o áí'mae kuráan-aai.

Máaka 15:1, Rúku 23:1-2, Yóni 18:28-32

¹ Úwasa aafáúmó iyáúsunka'a óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye Ísumbo tufuwíyanamo puwínda-aai símai tarímaresa

² Ísumba ayáánka'a kárá'umaresa áí'maesa Rómu-kamani-kawaagon-awi'a Páiratimpa'a kuráawe.

Yúndasi pukáin-aai.

Aantá-waasi 1:18-19

³ Páiratimpa'a kuwaná Yúndasi Ísuni pintaru'ó maiyówi Ísu puwíníyemo sun-áái iséna ímbo miyá oráámbá kemá sáwí'a uráumne séna pintaru'ó ésamo ámakon-ontamba 30 ontamba maimaéna óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye miwífá'á wéna séna

⁴ ímba sáwí'a uráin-kwaasi aráátimuna'a tufuwónae'a wéomba kemá mindá sáwí'a uráumne súwasa miwí séna ímba kentáánén-ifo endén-iyé suwaná

⁵ Yúndasi minóntámbá óraa'-amaan-daumpa'a metuwéna tiyuwéna ándá maimaéna waanda'á faráiyé.

⁶ Yúndasi minóntámbá óraa'-amaan-daumpa'a metuwówasa óraa'-amaan-kisau-waasi maésa sésa maanóntámbá pintaru'-óntámbá póta seyaafá'-wáásimó Manikóntáfésamo imáyáamo ésamo maráán-ontampimbo maráandasa kentáási áamámba taraisónaumne simásuwesa

⁷ minóntánkón-aai sésa mimbórá-áái sésa minóntántámbá moórá-marama sawemó om-báráamá méyámbakaanasasa mimbáráfimbá fi'om-barafaken-kwaasi puwíyan-kwaasi utanááwe siyáawe.

⁸ Miyá uráantafesa mimbárásfésa sésa pintaru'-márámán-iyé siyáawasa káfé'wara'a miyá wésewe.

⁹ Óraa'-amaan-kisau-waasi miyán-áái wésesa mimbáráamá méyámbakaamba Manikón-aaimo simátimakowin-awi'a Yéremayaamo siyáin-aai

paápé uráiyé. Yéremaya séna

Ísarerin-aísaafitamtambo uráawi tuwímbai mimbórá-áái sésa moóráwigombo pintaru'ó íyan-ontamba 30 ontamba maimaésa

¹⁰ sawemó wéom-barama méyámbakaamba Fasi'aénkómó simásímakaintemba miyá onááwe

Yéremayaamo siyáintemba pósa miyá uráawe.

Páirati Ísumbo áísai uráin-aai.

Máaka 15:2-5, Rúku 23:3-5, Yóni 18:33-38

¹¹ Ísu Rómu-kamani-kawaagon-aúranka'a mérowana áísai ena séna Yúndaa-waasiti kawáágowá óno súwana Ísu séna é'la séne súwasa

¹² óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye fi'o-fi'on-aaisafesa aafimbá maénkówana Ísu iséna ímba aai súwana

¹³ Páirati Ísumba áísai ena séna sáwífa'-aai wésimankaafó ina wéisaano súwana

¹⁴ Ísu iséna seyaafá'-áaisáféna ímba anondáá súwana kámáni-kawaago Páirati sáwífa'-imayaa uráimbaniye.

Ísumba tufuwíyana puwínomo siyáin-aai.

Máaka 15:6-15, Rúku 23:13-25, Yóni 18:39-19:16

¹⁵ Naaófá'á Manikó Yúndaa-waasi tiyótai í-tánón-kánáá túntemba Rómu-kamani-kawaago séna seyaafá'nánká túwaandu urésa aamoí ésa ándáfa'o méréain-kwaasigon-awi'a síya'a faútuwanaumne séna minkánáá miyáumai ándá-waasi faútínkáíye.

¹⁶ minkánáá moóráwigon-awi'a Párápási seyaafá'nánká wenáái ísarowi ándáfa'a mérowasa

¹⁷ sáwifa'-waasi túwaandu urówana Páirati tísai ena séna ándáfa'o méraan-kwaasifinkemba moóráwigon-awi'a síya'a faú'auwaano. Párápásiya'i Ísu Manikómó iyáfasinankaraiwaiye wésewina'iyiyo séna

¹⁸ Páirati imáyáa éna séna óraa'-amaan-kisau-waasi Ísuntafesa ímba óraa'-waasi-i'a ínkwaé séna ta'óto'maesa ke maúndafa'a áí'maesa tiyáawe séna mináái tísai uráíye.

¹⁹ Páirati mináái tísai ena aaimó isón-daumpa'a mérowana awaainínkó moóráwigomba ai'marówana wempá'á téna séna enawaainínkó séna nó'waamba kaaimbá awánáúnda minkwáásigó ímba sáwí'a uráisana sirunkó umbai wétaifo ímba aaifimbá maenkaaó enawaainínkó siyé kosimámakaiye.

²⁰ Awaainínkón-áái kosimámuwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye úwoi-waasi sáwifa'nanka wa'wisésa séna Páiratintafe'a sé'a Párápásimba faú'áúwénasa Ísumba tufiyana puwíno simáméro simátimúwana

²¹ Páirati aneká'á tísai ena séna minkáé'-wáásifinkémbá nááwana faú'auwanaumno súwasa miwí séna Párápásimba faú'auwaaó suwaná

²² Páirati séna Ísumba Manikómó iyáfasinankaraiwainemo sewímbá nóra ónaumno súwasa seyaafá séna aaraa-táiyá'á tufiyana puwíno suwaná

²³ Páirati séna nóra-sawira uráíyo súwasa óraaka séna aaraa-táiyá'á tufiyana puwíno aantemba siyáawe.

²⁴ Miyá aantemba suwaná Páirati miwí táái ímba kanaa'á taraisónaumne-imayaa éna seyaafá'-wáási tiyáafo séna táúfapimba nombá fatimarena seyaafá'-wáási túranka'a aiy-owá'á éna ayáamba non-kwiyéna séna miwámó puwínda-umbai-tantaako kesiyáámpimba ímba wéraifo kentiyáámpimba wéraiye súwasa

²⁵ seyaafá séna puwínata mimbéyámbá kentáásisaaftantambo iyawiseta maénaumne suwaná

²⁶ Páirati Párápásimba faú'auwena i-wáási simátimuwasa Ísumba áwiyandasamba áwiyonku'-nowana Páirati séna áí'mae aaraa-táiyá'á tufuwiyaná puwíno séna Ísumba i-wáási tímakaiye.

I-wáási Ísumba karaánáa'o ánkaraan-aii.

Máaka 15:16-20, Yóni 19:2-3

²⁷ Páirati Ísumba wení i-wáási timúwasa áí'maesa kámáni-waasiti naaúmpa'a móankesa seyaafá'-i-wáási táántowasa tamésa

²⁸ wení unáánkwátói faútuwesa naae-únánkwátói óraa'-waasiti unáánkwátóin-iyé séna Ísumba uwánkesa

²⁹ óraa'-waasiti kámo'an-iyé séna áwiyandama owepámai Ísu a'nómpímbá kufé'ankesa táúmba ayáánúrapa'a to'ankésa karaánáa'a ankésa moórá-mora kífaesa séna Yúndaa-waasiti kawáágó óne séna

³⁰ tuwiyaái wi'ankésa ayáámpimbo to'ánkón-taumba maiyésa a'nómbá wétufamesa
³¹ karaánáa'a ánkásuwesa naae-únánkwátói faútuwesa wení unáánkwátói uwánkesa tufiyanamo puwíndafa'a áí'maesa kuráawe.

Ísumba tufúwanamo pukáin-aii.

Máaka 15:21-32, Rúku 23:26-43, Yóni 19:17-27

³² I-wáási Ísumbo áí'mae kumbá moóráwigo Sáiríni-naopakewin-awi'a Sáimoni aampa'á túwasa i-wáási ta'ótoresá Ísumbo tufiyan-aaraa-tai áúwaata'ankesa séna áwa'nai úmai tiyó suwaná miyá úwasa

³³ marésa moórá-maragon-awi'a Kórígótaafa'a wésa mináwikóní áwáuma a'nónayaantapa'emo supá'á wésa

³⁴ ándá-aran-domba maiyésa áí'a tai'áínkwae séna ikamó
fain-tántáa'á mimpímbá marésa Ísumba ámúwana óika'a ma'mái awánéna ímba naráíye.

³⁵ Ísu ímba nówasa áí'maesa aaraa-táiyá'á aiyayaampimba tufúsúmaresa wení unáánkwátói maénae séna ááfésa wétiyaananasa nááwa iyáákaindawiya máiniyo séna miyá ésa

³⁶ mara'á mésa Ísunka'a káráwiyesa

³⁷ Ísumbo tufúwanamo puwún-aaigoni áwáuma aúfáifimba agaimarésa sésa Ísu Yúndaa-waasiti kawáágón-iyé agaimarésa a'nónká'-áaráá-táiyá'á mósá marésa

³⁸ uménté'lo uyan-kwáásíyái tí'maesa Ísuni séfasefa'-aempa'a aaraa-táiyá'á tufúsúmaresa mara'á mésa minkwáásíyá'á káráwiyowasa

³⁹ tuwímbai tésa tiyáámbo tóipimba faafésa timántákái fa'ankésa karaánáá'a ankésa sésa

⁴⁰ úwé emá séma óraa'-amaan-damba tawísísuwe'a kaumbo-kánáá maisuwé'a aneka'á ónaumne siyáampo Manikón-ááninkomo émo e esáfé enáú áwa'nai ema eyáárika'a taaiyakémbá taútuwe marapá'á kumuwo siyáawe.

⁴¹ Suwasá miyáumai óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé Yúndaa-oraal-waasiye karaánáá'a ankésa

⁴² sésa fi'lowi túwa'nai ena wesáféna wenáúma ímba kanaa áwa'nai iye. Ísareri-waasiti kawáágó únemo sémáimba póna érai'o sémaindamo éna weyáárika'a aaraa-táiyákémbá kumínata awánéta séta érai'a Manikón-áánimban-iyesa sénauumne.

⁴³ Manikóntáfé'a fasi'ámai méraunda Manikón-áánimba úne sémáimba Manikómó áwa'nai ónaemo sénaraa káfé'a áwa'nai isinó suwasá

⁴⁴ miwímó suntembá uménté'lo uyan-kwáásíyái séfasefa'-aempa-taiya'o tufúsúmarowiyai

karaánáá'a Ísumba ánkaraaye.

Ísumo pukáin-aaí.

Máaka 15:33-41, Rúku 23:44-49, Yóni 19:28-30

⁴⁵ Ísumba karaánáá'a ánkówana wááwái seyaafá'-áémpá'á túnkwéna aafáúmo taenónka'a túnkúmba

⁴⁶ Ísu óraaka Yúndaa-waasi-taaifinkemba séna eri eri rama sapakataniyemo súbma maarán-iyé. Manikó kesí Manikóo nóra séwa siyuwááno súwasa

⁴⁷ minká'ó méron-kwaasi isésa tuwímbai sésa naaófá'á Manikón-aaí simátímakaiwaimba Íráiyaamba wéaantaiye suwaná

⁴⁸ moóráwigo awaantanténa faru-táénama maimaéna ándá-aran-domba ika-nómpímba tu'maéna ofiyen-táemopimba sinúfaimaena náinkwae séna Ísun-óika'a mósá marówasa

⁴⁹ tuwímbai sésa Íráiyaama kuména áwa'nai ini ina áwa'nai iniyo séta amu'maréta méraumne suwaná

⁵⁰ Ísu aneka'á óraaka séna afowan-ayáámpimba wení ámútamba to'maréna pukáíye.

⁵¹ Ísu puwúwana óraa'-amaan-daumpa'a ampanta-óntámó úmakomba sanaan-áyáyákémbá itafáá'maena marapá'á mútafaatena kaesé uwágúwana póna Manikómpá'ó iyíyan-amba wi'marówana óraa'-marima tówana óraa'-ontantomba tufánkkaa'a wéuwana

⁵² utámárón-ontan-aifimba awááúmaron-ontamba fawákúwasa Manikóni waási sáwífa'nanka'o pukómpinkemba iyáfasinesa

⁵³ utámakon-ontan-aifinkemba iyáfasinesa mésa Ísu pukéna iyáfasinon-kanaa Yérúsaremu-naopa'a paapé úwasa sáwífa'nanka awánaraawe.

⁵⁴ Ísu puwúmba i-wáásítí kawáágówé wení i-wáásíyé Ísunka'o káráwisuwesamo mérowi marímo tówanamo seyaafá'-tántáá'ó paapé úmba awánésa áfááraumai táátafesa ésa sésa érai'a wemá Manikón-ááninkon-iyé siyáawe.

⁵⁵ Minááímó sumbá sáwífa'-inimba awánánae sésa tumbá nénka'a tamésa awánaraawe. Minínintómbá Kárirí-aempakembo Ísumbo arááíwa'maesamo áwa'nai úmaesamo Yérúsaremu'falo tiyáan-inintompinkemba

⁵⁶ moórá-inimba Mágátáaraa-naopakem-ininkon-awí'a Máriyaa úwana moórá-inimba Yémísinte Yósepinte tinówan-awí'a Máriyaa úwana moórá-inimba Sépétin-ááninkai tinówa úwasa tuwímbai-inintonkwara'a tamésa awánaraawe.

Ísumbo utaráan-aaí.

Máaka 15:42-47, Rúku 23:50-55, Yóni 19:38-42

⁵⁷ Minínintómbá tamérowana fenómpinka'a moóráwigo óntawarawin-awí'a Yósepi Árímatíyaa-naopakewi Ísun-aaisafena érai'e súwai

⁵⁸ Páíratimpa'a téna séna Ísun-áuma utánáifo simiyó súwana wení

i-wáásísáféna séna Ísun-áuma mai-áméro súwasa miyá uwaná

⁵⁹ Yósepi Ísun-áuma tamaimái aú-ampantafimba asááúmaena

⁶⁰ maimaéna kemó púwónasamo utáiyane sénamo aúsamakon-ontan-aifimba mámarena óika'a óraa'-ontantamba awááúwasuvena kóúwasa

⁶¹ Máriyaa Mágátáraa-naopaken-ininko úwana araámáo'e mara'á mésarai Ísumbo utámárón-ontan-aifimba karátuwesarai méraaye.

Páirati utámáraápa káráwiyoromo siyáin-aai.

⁶² Minínínkáí karámatuwesarai méroyasa aafáyáara'a sambaatiyá'á óraa'-amaan-kisau-waasiye ámaán-kawaa-waasiye Páiratimpa'a túwaandu ésa

⁶³ sésa óraakoo úwoimo aúmó arónka'a karo'-ááísé'o siwái séna kaumbo-kánáa maisuwé'a púwóndafinkemba íyáfasinanaumne súwataamo ísaraundasa sáákata maráumpo

⁶⁴ i-wáási ti'marénesa kaumbo-kánáa utámáraán-ontan-aifimba kogaráwiyesa awánaaro. Wení kisau-waasi wenáuma fasímbaesa aúpá'á utámaresa sésa pukáimpinkemba íyáfasinkaiye sefáínifo. Miyán-ááímó siyanamo éna minkaró'-ááígó ááémo siyáin-karo'-aagomba íyáákafainiye suwaná

⁶⁵ Páirati séna kenti i-wáási ti'maréwasa sentembá minóntán-aifimba kawé'-úmai káráwiyoro súwasa

⁶⁶ wésa waási óntan-aifimba íyáféraáfo sésa torú maimaésa mókaaisamaranae sésa kurésa miyá araénáemba úmaresa i-wáási mátiyuwesa kóuraawe.

28

Ísu pukáimpinkembo íyáfasinkain-aai.

Máaka 16:1-10, Rúku 24:1-10, Yóni 20:1-18

¹ Yúndaa-waasimo saagon-kánáa tai'ówasarai sondaará'á aafáyáara'a aafáúmó íyáúsunka'a Máriyaa Mágátáraa-naopaken-ininko úwana araámáo úwasarai Ísumbo utámakopa'a koawánánae sésarai kuyambá

²⁻³ óraa'-marima tówana Fasi'aénkóni kisau-waasigo wiyómpakemba kuména wenóikakemba aafáúmó íyáúsenamo intembá wéuwana wení unáánkwátóiyakemba ainánkómó intembá waení'a kówana kuména óntambo óika'o makón-ontamba kufankwátuwena minóntánk'á mara'á mérowana

⁴ utámakopa'o káráwiyuwai áfááraumai táá'a úwasa tinekembá tata'á úwana tímááfomba waékuraiye.

⁵ Káráwiyuwai miyá úwasarai minkáé'-ínimbá kuyaná wiyómpakewi minínínkáí simátimena séna ímba táá'a íno Ísumba aaraa-táiyá'ó tufúwówanamo pukáiwaimba taawánáye sékaimo téyamba ísaraumne.

⁶ Wemó siyáintemba pukáimpinkemba íyáfasinena kówéna ímba maanká'á méraifo utaráampimba iawánékai

⁷ tuwaantantékai wení kisau-waasi kosimátimekai sékai Ísu pukáimpinkemba íyáfasinena kenti aifa'á Káíri-aempa'a wína'a koawánánaáwe. Mináái kosimátimékaiyo siyáiyé.

⁸ Súwasarai minínínkáí minúwóiyáámá utarópa'a tuwésarai táátafesarai uyaná tirunkó aamoí úwasarai wení kisau-waasi kosimátimiyantafesarai aampa'á kuyambá

⁹ Ísu minínínkáí tuwánéna séna nááfara maémayaayana'o súwasarai óraako iyé-ímáyáá ésarai wenáisamaifimba tamésarai álsamaiya'a ta'ótoresarai wen-ímáyáá mósá máróyana

¹⁰ Ísu simátimena séna kesifá'awaawi kosimátimiyasa Káíri-aempa'a komésa suwánaaro Ísu siyáiyé.

Utámakopa'o káráwiyaawi-tai.

¹¹ Ísu mináái súwasarai wemó súntemba minínínkáí aampa'á kuyambá utámáropa'o káráwiyun-i-waasi tuwimbai Yérúsaremu-naopa'a wésa óraa'-amaan-kisau-waasi paápé ún-tantaa'a kosimátimúwasa

¹² óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye túwaandu urésa aái símai mimbórá-áái tarímaresa utámáropa'o káráwiyun-i-waasi óraa'-ontamba tímésa

¹³ simátimesa sésa maarán-áái simátiméro. Nó'waamba súsa kwaiguráunasa Ísuni kisau-waasi tésa wenáuma umémbá maimaésa kóuraawe kosimátima'mae'a nóro.

¹⁴ Páiratimo minááímó isáínataamo éta moórá-aaiwara'a simáménanasa kembiwí ímba aafimbá maitinkáiniye suwasá

¹⁵ miní-wáási ísésa óntamba maimaésa kurésa sunten-áái aantemba kosimátima'maesa núwana minááígó wété úwasa ísaraamba káfé'wara'a Yúndaa-waasi wéisaawe.

Ísuni waási wembó awánaraan-aai.

Máaka 16:14-18, Rúku 24:36-49, Yóni 20:19-23

¹⁶ Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba moórá kumbaimái-waasi Káríri-aempa'a Ísumo minómáká'ó koméaraaromo siyón-omaka'a komérowana

¹⁷ miwí túranka'a paápé úwasa awánésa wen-ímáyáá mósá márówasa tuwímbai kae'-ímáyáá ésa sésa Ísu pukáimpinkemba íyáfasinkai fí'owawa'iyo suwaná

¹⁸ Ísu miwí timándára'a taména séna Maníkó fasi'aémbá siména séna wiyómpa'e marapá'é káráwiyuwo simbá

¹⁹ pó'a mindásafe'a seyaafá'-máráfá'á kesáái simátíma'mae'a níyasa kesí waási-i'a ésa kesifowé kemá wenááninkoe Ufaen-ámútáńkóe'a kááísamai méraiya'a kentáásúwika'a nombá maitinké'a

²⁰ simátímakaunda-aai arááiwaesa fasi'ámai ta'ótoraiwae sé'a simátíma'mae'a íyóro. Maramá wéraindara'a kembiwísé'a mé'a káfé'o wérain-tantaa'o tai'áindara'a kembiwísé'a méraandasafe'a imáyáa úmae'a íyóro Ísu siyáiyé.

Kemá Mátíyu sùnda-aai tai'áiyé.

Mááka

Ísu wiyómpa'a iyówana Mááka moórá-waai úmai siyáánkai-aataiya'iyi mīyáumai-aatai maisuwéna Ísu Maníkón-áaninkon-aai agaimakáye. Mááka moórá-awi'a Yóni-Mááka Yérúsaremu'a wení naaópa'a ména óraa'a éna Pítaante Póronte'a kīsau túwa'nai uráye. Rómu-waasi Ísun-aai isáíwae séna maanáúfái agaimakáye. Rómu-waasi fasi'aénkó tiráái tain-kwáásín-owe séna maarán-áái agaiyáye. Ísu fasi'aémbá tokéna tí'o ún-kwaasi asófatinkena waántawambo tirunturómba maitiyuwéna sáwí-imayaagomo ta'ótokompinkemba faútinkaraiye. Mīyán-áái Mááka agaimakáye. Mááka agaiyáin-aigoni ayáiyá'á maarán-táúntámpimbo wérain-aai moórá-waasigo agaimakáye.

Yóni nombó maitinkówimo simátimakain-aai.

Mátíyu 3:1-12, Rúku 3:1-9, Yóni 1:19-28

¹ Maníkón-áaninko Ísu Káráisiti wení ásé-aai maarán-iyé.

² Naaófá'á moóráwigon-awi'a Yóni ímbo méronka'a Maníkón-aaimo simátimakowin-awi'a Áísáya Yónin-aai símai agaimaréna séna

Maníkó séna isaáo. Moóráwigomba ai'maráanana kesáái maimaéna ení aifa'á wéna ení aambá wi'ankéna

³ máásai-marafa'a ména aaméiyakemba séna Fasi'aénkóní aambó wi'ankáiyamba wení aambá arupise úmai

wi'ankáiyana minámpá'á wíno Maníkó siyáye

Áísáya agaimaréna siyónka'a Yóni paápé úwana mináái paápé uráye.

⁴⁻⁵ Yóni nombó maitinkówi máásai-marafa'a komérowasa Yúndiyaa-aempakene Yérúsaremu-naopakem-kwaasi seyaafá'á Yónimpa'a tuwaná simátimena séna kentí sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá'á tíyana sáwí-imayaa maitiyuwáina'a nombá maitínkáano súwasa miwítí sáwí-awau kufiyúwana Yóni Yóndani-nompimba nombá maitínkaraiye.

⁶ Yóni kaámeri-poigoni áyáu-watoi iyéna ásisandena á'wáánkau uréna fa'nóríné wan-táámikóní aúwé mīntón-aantemba wénena

⁷ simátimena séna moóráwigo kesínaaembo tındawi wemá óraako kembá iyáákaraifo wemó aái síndara'o kemó sendá sáwí'an-iyé.

⁸ Kemá nombá maitínkánaumpo wemá Ufaen-ámútánkómbá ai'maráinana kuména kempimbá óraa'a uwátinkainiye siyáye.

Ísumba nombó maiyáankarain-aai.

Mátíyu 3:13-17, Rúku 3:21-22

⁹ Mīnkánáa Káríri-aempa'a Násareti-naopakemba

Ísu túwana Yóndani-nompimba Yóni wembá nombá maiyankówana

¹⁰ Ísu nompinkémbá iyáfasinowana kampúaran-tawaai tuwínkaa'-úwana Yóni awánómba Maníkóní ámútanko mááu'ufu'-numaraamba úmaena Ísun-ane'a kumbaúwana

¹¹ wiyómpakemba aai'gó aantemba séna emá kesááninko óna'a en-ímáyáá

é'a óraa'-aamoi uwánkaumne siyáye.

Waántawanko Ísumba ma'máimo awánarain-aai.

Mátíyu 4:1-11, Rúku 4:1-13

¹² Súwana Maníkóní ámútanko Ísumba simámuwana máásai-marafa'a komérowana

¹³ ayáátááka'a 40 no'waamba komérowana waántawanko Ísu sáwí'o índá awánánae séna fí'o-fi'on-aai súwana Ísu ímba sáwí'o úmba afáál-wái-wáánkó iyáise'a mérowasa wiyómpakemba Maníkóní kīsau-waasisomba kumésa áwa'nai uwánkaraawe.

Ísu éiyain-kwaasimo táántarain-aai.

Mátíyu 4:12-22, Rúku 4:14-15

¹⁴ Ánaaemba Yóni Káríri-marafaken-kawaagon-awi'a Érotintafena séna sáwí'a uráye siyóntafena Yónimba ándáfa'a máankowana mérowana Ísu Káríri-aempa'a wéna Maníkóní ásé-aai simátimena séna

¹⁵ miwání áwáu paápé isaná Maníkóní nombaragó ewaa'á tifo kentí sáwí-imayaa tuwé'a Maníkóní ásé-aaisafe'a timankúnkumba oro siyáye.

¹⁶ Mináái simátimena Káriri-waaukoni áwáífakafambo kúmba kae'-wáásíyái awaaón-áwí'a Sáimoni úwana áfákon-awí'a Énduruwe'a mésarai miwítí kísau pósarai mófáá'a to'mái timapa'a wénesarai mare'mare'-únámbá nompí tukésarai méroyana

¹⁷ Ísu simátimena séna kesé'a tekaiyó. Mófáá'o to-tímapa'o nóyantemba aú-kisau tíménakai wénakai kesáái simátímapa'a wéniyasa kempá'á teró súwasarai

¹⁸ mimbáre'máre'-únámbá tuwésarai wesé'a kurááye.

¹⁹ Wesé'a kuyaná Ísu kárika'a kúmba kae'-wáásíyái Sépétin-ááninkai awaaón-áwí'a Yémisi úwana áfákon-awí'a Yóniye'a nompín-táómpimba mésarai mare'mare'-únámbá to'mayaa wéuyana

²⁰ Ísu tuwánéna táántowasarai mindómpín-táómpimba tifowáné wení kísau-waasiye tiyuwésarai Ísuwe'a kurááye.

Arumpimbá sáwí-amutambo mérowin-aai.

Rúku 4:31-37

²¹ Kápameu-naopa'a komérowasa Yúndaa-waasi áamáán-aaimo ísón-kanaa túwana Ísu áamáán-daumpa'a iména wenáái simátimuwasa

²² isésa óraaka súntafesa sésa áamáambo sentenkáámbá ímba wésifo óraa'-waasigoraamba wésiye sésa táátafesa uráawe.

²³ Táátafesa uwaná minámáán-dáúmpá'á moóráwigo wenarumpimbá sáwí-amutambo méron-kwaasigo ména

²⁴ óraaka séna Ísu Násaretifakewi óne. Kentáá nórawa ínawa tasínkambaisaawa tai'áínono. Embá awánáúndawi Manikóni kawé-kísáú-wáási óne súwana

²⁵ Ísu sáwí-amutankontafena óraaka séna aseré minkwáásígómbá auwé kóuwo súwana

²⁶ misáwí-ámútánkó minkwáási famétuwowana aiyayaanko

tata úwana wáá'a túmaena arumpinkémbá kóúwasa

²⁷ awánésa táátafe ésa keáímbá sésa mindórawa'iyó. Aúí'an-iyé. Wemá sáwí-amutantafena óraaka sisasá sintembá wéowe suwaná

²⁸ miyá úwasa Káriri-aempa'a Ísun-aai wété úwasa ísaraawe.

Ísu tí'o ún-kwaasimo asófatinkarain-aai.

Mátíyu 8:14-17, Rúku 4:38-41

²⁹ Ísówasa áamáán-daumpa'a tuwésa Sáimoninte Éndurunteti naaúmpa'o iyúmba Yémisiye Yóniye Ísuwe úmai iyúmba

³⁰ Sáimonin-aráandaomba áuiya kówana mérowasa Ísumba simámúwana

³¹ iséna wempá'á téna ayaáanka'a ta'óto'mai iyáfasinankowana mináuíyá tai'ówana iyáfasinkwena tómbá agaimái tímakaiye.

³² Úwasa fenómpinka'a tí'o ún-kwaasisonkwara sáwí-amutamba tirumpimbó méron-kwaasisonkwara'a tí'maesa Ísumpa'a tuwasá

³³ mindáópaken-kwaasisomba seyaafá ontará'á túwaandu uwaná

³⁴ Ísu fi'o-fi'on-ti'o ún-kwaasisomba asófatinkena sáwí-amutamba tirumpinkémbá maitiyuwówasa misáwí-ámútántómbá Ísuntafesa Manikón-ááninkon-iyé sésa wembá awánontafena aseráaro Ísu súwasa kóuraawe.

Ísu Káririfa'o simátimakain-aai.

Rúku 4:42-44

³⁵ Kóuwana siyataró'á Ísu iyáfasinena mindáópa'a tuwéna Manikómpá'á inaimó síndasafena ímba waásimo méropa'a koména inai wésena mérowana

³⁶ Sáimoni wení waásise'a Ísumba ayaafái úmai

³⁷ awánésa sésa seyaafá'-wáási embá wéayaafai-owe suwaná

³⁸ Ísu séna fi'on-daopimpa'warata wéneta kesáái simátímapa'a kónaumne. Miyámó ondasáfé'a túne séna

³⁹ Káriri-aempa'a áamáán-daumpimpa kosimátímapa'a wénena tirumpinkémbá sáwí-amutamba maitiyuwówasa kóuraawe.

Ísu námombo kón-kwaasi kawé'ó uwánkarain-aai.

Mátíyu 8:1-4, Rúku 5:12-16

⁴⁰ Moórá-kanaa Ísumpa'a námombo kón-kwaasigo téna óraakon-iyé séna aísamaifimba takífaena séna kentáfénamo ankáínamo e kanaa'á aúí'a uwásinkainono súwana

⁴¹ Ísun-arumbá úwana ayáántamba ane'á ta'ótorena séna miyá ónaumpo enáúra'a karefó'a kawáúwiye súwana

⁴² minúwóiyáámbá kawáúguwana

⁴³⁻⁴⁴ Ísu óraaka séna enáúra'a kawáúwimba po Mósesemo siyáintemba áamáan-kisau-waasifa'a wéma enáuma máaraatime póima tínina Maníkóntáfesa ísámai tufú'mai agaiyasa seyaafá'nánká awánésa áurakemba kawáúwiye sénááwe. Énifo enáúra'o uwánkaunda-aai simátimunafo sé waaó Ísu súwana

⁴⁵ minkwáásigó ifátuwana kawé'ó uwánkon-aai simátima'mae iyúwana minááigó wété úwasa sáwifa'nanka Ísu tiniye sésa kentí naaópimpa'a túwaandu urúwana mindásafena Ísu ímba naaó'-nao'ó kúmba waási ímbo méronkafamba mérowasa naaó'-naoken-kwaasi wempá'á tóso uráawe.

2

Ísu aísamaimo pukówimba kawé'ó uwánkarain-aai.

Mátíyu 9:1-8, Rúku 5:17-26

¹ Tuwímbai-no'waamba waéna Ísu Kápaneamu-naopa'ó kúmba wení naaúmpa'a mérowasa sáwifa'-waasi isésa

² túwaandu ésa mindáúmpá sisipáá ésa pááimpa'wara'a sisipáá uwásowana Ísu wenáái wésimatimuwasá

³ éiyain-kwaasi aísamaimo pukówimba taawiya'maésa tumbá

⁴ mindáúmpá sáwifa'-waasi sisipáá uwasá ímba kanaa'ó iyóraantamba ésa naanamifa'á taawiya'maésa ímésa afaa'á aúsámarsa ándára ta'ótorena túwówana kuméména Ísumo méronka aúranka'a kumúwana

⁵ Ísu taawiya'maé

tun-kwáásimó érai'a kawé'á uwánkainiye-imayaamo umbá Ísu tuwánéna aísamaimo pukón-kwaasigontafena séna kesí waásiyo ení sáwí-imayaa maiyauwáúmne súwasa

⁶ áamábo sun-kwáási mésa

⁷ imáyáa ésa sésa nóra sénawa miyá siyó. Maníkó weyáá sáwí-imayaa maitiyuwáínifo waási ímba miyá ónááfo Maníkómbá karaánáa'a ánkáíye-imayaa ésa suwaná

⁸ Ísu minímáyáámó umbá iséna simátiména séna nóra séra miyán-imáyáá wéoo.

⁹ Moóráwigo aísamaimo pukáindawintafenamo séna ení sáwí-imayaa maiyauwáúmne sínasamo ésa éraira sí karorá siyó sénááwe. Énifo moóráwigomo aísamai pukáindawintafenamo séna eyáárika'a iyáfasine ení wandaái maimaé waaó sínasamo ésa éraira sí karorá siyó sésa awánánááwe.

¹⁰ Kemá waási úranko marapá'ó méraunda waásiti sáwí-imayaamo maitiyuwáúnda-fasi'aemba tokáumpo aráátiménda awánánááwe séna aísamaimo pukón-kwaasigontafena séna

¹¹ isaaó. Iyáfasinke ení wandaái maimaé naaópa'a waaó súwana

¹² seyaafá'-wáási túranka'a iyáfasinkwena wení wandaái maimaéna kúwasa seyaafá'nánká táátafesa ésa Manikón-áwí'a mósá marésa sésa ímbo awánaraunda-i'a isatá awánáúmne sésa táátafesa ésa tiyáámba tóipimba fáákaawe.

Ísu Rifáimbo áántarain-aai.

Mátíyu 9:9-13, Rúku 5:27-32

¹³ Ísu tuwéna Káriri-nonkwaaunkoni áwáífa'a kúwasa sáwifa'-waasi wempá'á túwaandu uwaná wenáái simátiména

¹⁴ wéna awánómba Áráfiásin-ááninkon-awi'a Rifái taakisimó máún-daumpa'a mérowana Ísu awánéna séna iyáfasine kesé'a tiyó súwana iyáfasinena wembá arááiwa'maena kuráíye.

¹⁵ Kúwasa Ísuwe wení kísau-waasiye Rifáini naaúmpa'a ímésa tómbá wénowasa taakisimó máún-kwaasiye sáwí'ó un-kwáásiyé sáwifa'a Ísumba arááiwa'maesa Rifáini naaúmpa'a ímésa wénowasa

¹⁶ áamáan-kawaa-waasifinkemba áamáambo sun-kwáási Ísu taakisimó máún-kwaasiye sáwí'ó un-kwáásiyé tómbó wénomba tuwánéna Ísuni kísau-waasisafesa tísai esa sésa nóra sénawa taakisimó máén-umen-kwaasiye sáwí'ó on-kwáásisé'a Ísu tómbá wénaiyo suwaná

¹⁷ Ísu iséna séna tiyofaan-kwaasi kawé'-úmimo méraan-kwaasi ímba wétuwa'nai-ófo tí'ó

in-kwáási wétuwa'nai-owe. Mindásafe'a arupise úmaimo méraan-kwaasi táántaanasa Manikómpá'a tíwae sé'a ímba kunkáumpo sáwí'o úmaimo méraan-kwaasi táántaanasa Manikómpá'a tíwae sé'a kunkaumne Ísu siyáíye.

Tómbó aawentamó on-áái.

Mátíyu 9:14-17, Rúku 5:33-39

¹⁸ Moórá-kanaa Yóni nombó maitinkáiwaini kísau-waasiye áamáan-kawaa-waasiye Manikóntáfesa imáyáa ésa tómbá ímbo nombá inái aantemba wésuwasa tuwímbai Ísumba taáisai esa sésa Yónini kísau-waasiye áamáan-kawaa-waasiti kísau-waasiye moórá-mora-kanaa Manikóntáfesa imáyáa ésa tómbá ímbo naambá inái aantemba wésefo ení kísau-waasi ímba miyámó ombá tómbá úwoi wénaawe. Nóra sésawa miyá wéoo suwaná

¹⁹ Ísu séné moóráwigo aaremó maíndawi amááraasomba tanómba kautimínda miwísé'a mérainasa aamoí ésa mintómbá ímba a'áo sénááfo úwoi nánááwe.

²⁰ Ánaaemba minkwáásigómbá aí'mae kóiyasa minkánáá amááraasomba tirunkó sáwí'a ínasa tómbá a'áo sénááwe Ísu séné wemó ánaaemba tiyuwénamo iyíndasafena mináái siyáíye.

²¹ Ísu mináái simátimena séné ááéraan-ampantamo afaa'ó wéraisasamo ombá aú-ampanta ímba kárámai wéfaruwowe. Miyámó íyanamo éna aú-ampantago sáwí'a ínana ááéraan-ampantago aú-ampantaraamba ímba íníye.

²² Aú-anda-aran-domba ááérea-sipisipi-asi-anafeumpimba ímba wéfatimaraawe. Miyámó íyanamo éna aú-anda-aran-donko óraa'a éna ááéraan-anafeumba kafaména sáwí'a ínana mindómbá úwoifa'a fatiwiniye. Mindásafesa aú-anda-aran-domba aú-sipisipi-asi-anafeumpimba wéfatimaraawe Ísu siyáíye.

Ísu sambaatisáfénamo siyáin-aii.

Mátíyu 12:1-8, Rúku 6:1-5

²³ Moórá-kanaa Yúndaa-waasimo saagon-kánáará'a Ísuwe wení kísau-waasiye wíti-ton-kisaufa'a wéwesa wení kísau-waasi wíti-aramba kútúmai ásiima pítuwesa nowasá

²⁴ áamáan-kawaa-waasi tuwánésa Ísuntafesa sésa isaaó. Ení kísau-waasi saagaan-kánáámá aambá fáí'makaawasa miyá wéowe suwaná

²⁵⁻²⁶ Ísu séné naaófá'a Téfitimo uráimba aúfáifimbo agaimakáin-aagioni áwáu ímba ísaraawe. Aífa'-ámáan-káwáágón-áwí'a Ápáyata méronka'a Téfitiye wení waásiye táái tówana Téfiti Manikóni áamáan-daumpa'a iyéna Manikón-aúranka'o makón-tomba imaiyéna wénena wení waási timúwasa naráawe. Mintómbá úwoi-waasi ímbo né'ómbanifo áamáan-kisaumo máun-kwaasi aantembo né'ómbaniye. Téfiti mintómbá imaiyéna timúwasa nonká'a Manikó ímbo aaisambá siyáimbanifo kesí waási miyá owa'a aaisambá ímbo séráámbá wésewe.

²⁷ Manikó waásisafena imáyáa éna túwa'nai índasafena saagaan-kánáá maréna waási aífa-tántáá'a maréna saagaan-kánáá ánaaen-tantaa'a póna túwa'nai índasafena makáíye.

²⁸ Wiyómpakemba waási úranko pó'a saagaan-kánáará'ó káráwiyaundawi úmpo saagaan-kánáámó waási kisaumo máémba kendén-íye Ísu siyáíye.

3

Ayáámbo kemporaráin-kwaasigon-aii.

Mátíyu 12:9-14, Rúku 6:6-11

¹ Moórá-kanaa Ísu áamáan-daumpa'o iyúmba moóráwigo ayáámbo kemporarón-kwaasi mérowasa

² aafimbá maenkánae suwái mésa Ísuntafesa sésa saagaanká póna minkwáási kawe'ó uwánkainataamo éta ta'óto'maisa aafintá maenkánaumne sésa Ísumba awánomba

³ Ísu ayáámbo kemporarón-kwaasisafena séné kemó méraundara tiyó súwana miyá úwana

⁴ Ísu miwísáféna séné kentáási áamáan-aafimba nóin-aaiya wéráiyi. Saagaan-kánáará póta kawe-kisáúsááwá máum sáwí-kisauaawa wémaumno. Waási túwa'nai onasasááwá kawerá óna tinkamonasasaawa puwónááo tísai éna súwasa ímba aái suwaná

⁵ Ísu mótuwana-metuwana éna aaisambá títuwena waásisafesa ímbo imáyáamo ontáféna arumbá úwana ayáámbo kemporarón-kwaasigontafena séné enayáámba fárútuwaaoo súwana ayáámba fárútuwowana kawe'á uwánkowasa

⁶ áamáán-kawaa-waasi áamáán-daumpa'a tuwésa minúwóiyáán-úmai Érotini waási túwaandu ésa Ísumba nóraumaisaawa tufuwónaumno sésa tufuwíyanamo puwínda-aai siyáawe.

Sáwífa'nanka nonkwaaúnkóní áwáífa'o kuráan-aai.

⁷ Ísu tiyuwéna wení kísau-waasi tí'maena Káríri-nonkwaaunkoni áwáífa'o kúmba sáwífa'-waasisomba Kárírifaken-kwaasiye Yúndiyaafaken-kwaasiye

⁸ Yérúsaremu-naopaken-kwaasiye Ítúmiyaa-aempaken-kwaasiye Yóndani-nonkoni menáipákén-kwáásiyé Táyyaa-nao'-aempaken-kwaasiye Sáíndóni-nao'-aempaken-kwaasiye miyáumaifaken-kwaasisomba Ísuni kísau-aai isésa Ísumpa'a tóso uwaná

⁹⁻¹² sáwífa'-waasi asófatinowasa mindásafesa tí'o ún-kwaasisomba asófasininkwae sésa Ísun-ane'ó ta'ótoraianesa famé'mae iyúwasa tirumpimbó sáwí-amutambo méron-kwaasi Ísumba awánésa mara'á kífaesa óraaka sésa emá Maníkón-ááninko óne suwaná Ísu óraaka sésa Maníkón-ááninko óne sé'a ímba símai paápé oro sésa wení kísau-waasi simátimena sésa sáwífa'-waasi famé'maesa famésiyyuwaafó nompín-táómba maimaé ewaa'á másínkáaro siyáaye.

Ísu wení kísau-waasimo táántarain-aai.

Mátíyu 10:1-4, Rúku 6:12-16

¹³ Ísu omápa'a iména tuwímбай iyáfasintinkanae sésa táántowasa wempá'á iyúwana

¹⁴ minkwáásifinkembá sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi iyáfasintinkena sésa kesí aantá-waasi é'a mé'a kesáái kosimátimapa'o wíyantafe tí'mar'é'a

¹⁵ tirumpinkembó sáwí-amutambo komaitiyuwáíya-fasi'aembo tímúnda miyásáfé'a iyáfasintinkaumne siyáaye.

¹⁶ Míwí túwí'a Sáímoniye sésa aú-awí'a Pítaawe simánkena

¹⁷ Sépétin-ááninkorai túwí'a Yémísini Yóni aú-awí'a Póánésiye súwaiyai mináwíkoní áwáu wíyónaaimo siwáíní áráákoraíye súwaiyaisafena sésa

¹⁸ moóráwigo Énduruni moóráwigo Fírípini moóráwigo Pátóromiyuni moóráwigo Mátíyuni moóráwigo Tómaasini moóráwigo Árífíasin-ááninko Yémísini moóráwigo Tándiyasini moóráwigo Sáímoni wemá Rómu-kamani-waasi tí'mátuwanaemo siyáiwaini

¹⁹ moóráwigo Yúndasi-Ísakerioti wemá ánaaemba Ísumba wení namuro-wáásímó aráátimakaiwai miyáumai-waasi Ísu iyáfasintinkena naaópa'a kouwékáíye.

Ísunte Piyésepurinte-taai.

Mátíyu 12:24-32, Rúku 11:14-23, 12:10

²⁰ Ísu naaúmpa'o iyúmba aneká sáwífa'-waasi túwaandu ésa sisipáá untáfésa Ísuwe wení kísau-waasiye tómbá ímba kanaa'á naráátamba uwasá

²¹ Ísun-amááraa isésa uwóí'a úmae wéniye sésa taaiyánae sésa tiyáawe.

²² Yérúsaremu-naopaken-kwaasi Maníkóní áamáambo sun-kwáási tésa sésa sáwí-amutantonti kawáágón-awí'a Piyéseपुरi fasi'aembá ámisana tokéna sáwí-amutamba wémaitiyuwaíye suwaná

²³ Ísu táántowasa tuwaná waé'mai-aai simátimena sésa waántáwankomo éna ímba waántáwamba maisuwáíníye.

²⁴ Moórá-andamo tiyésamo ésa tuwínkaa'a urésa ímba fasi'ámai méranaawe.

²⁵ Moórá-akumba aaimó tuwintáán-akumba pósa tuwínkaa'-urésa ímba fasi'ámai méranaawe.

²⁶ Waántáwankoni waási tiyésamo tuwínkaa'-ésamo ésa ímba fasi'ámai méranaawe.

²⁷ Moórá-aai imáyáan-oro. Moóráwigo moórá-nankoni afowámó fasi'aéwí mérainanamo éna mindáúmpákén-úmémbo maíndasafenamo éna ímba úwoi iyáferainifo miwámá mindánkóní afowámá ándá kárá'umakenamo éna kanaa'á iyáfekena wení moparawímbá umémbo máíniye Ísu siyáíye.

²⁸ Ísu simátimena sésa isáaro. Waási sáwí-kísau wémaesa símai sáwí'o uwátínkáamba mindá Maníkó maitiyuwáínifo

²⁹ Ufaen-ámútánkóntáfésa símai sáwí'o uwánkaiyamba mindá Maníkó ímba maitiyuwáínana waé'wae'a íniye Ísu siyáíye.

³⁰ Ísuntafesa sésa

sáwí-amutanko wenarumpimbá méraiye suntáféna Ísu mináái simátimakaiye.

Ísun-anówawe áfárawaisai-taai.

Mátíyu 12:46-50, Rúku 8:19-21

³¹ Mináái simátimuwasa Ísun-anówawe Ísun-áfárawaisaiye tésa máápa'a tamésa sésa Ísuntafesa tiyó kosimáméro suwasá

³² naaúmpa'o méron-kwaasi sésa enanówe enáfárawaisaiye máápa'a tamésa wéaantaawe suwaná

³³ Ísu sésa kesinó nááwa'iyo. Kesifárawaisai nááwiya'o sésa

³⁴ naaúmpa'o méron-kwaasi tuwánéna sésa kesinó kesifárawaawi méraawe.

³⁵ Manikómó sintembó owi kesinówe kesúnafaraawinen-owe Ísu siyáiyé.

4

Moóráwigo ánáuntumbo tu'makáin-aai.

Mátíyu 13:1-23, Rúku 8:4-15

¹ Aneka'á Ísu Káiriri-nonkwaawunkoni áwáifa'a koména aai wésimatimuwasa sáwifa'nanka tóso ésa ewaa'á tamérontafena nompín-táómpimba iyátena mérowana nompín-táómba waaún-afofora'a wérowasa minkwáásísómbá nonkwaawunkóni áwáifa'a mérowana

² fi'o-fi'on-aai waé'mai simátiména sésa

³ isáaro. Moóráwigo ánáuntumba maimaéna kisaufa'a wéwena

⁴ mátu'maraisana tuwímbai-anauntumba aampa'á kunkwéraisana numagó fáí'nasukaiye.

⁵ Tuwímbai-anauntumba óntankwara'-marafimba kunkwéna paáká'-márafimbá éna minúwóiyáán-úmai óraa'a isaná

⁶ aa'á kaisaná ánú'a ayáátáák'a ímba kunkéna aáénkaguraiye.

⁷ Tuwímbai-anauntumba karaampa'á kunkwéna kárúraisana karaan-tantáákó fandundupásúwáísana ímba arambá wéiyaiye.

⁸ Tuwímbai-anauntumba kawe'-márafimbá kunkwéna kárúrena óraa'a éna arambá imái sáwifa'-aramba iyéna tuwímbai iyáákamai-aramba iyáísana tuwímbai imaimái-aramba wéiyaiye.

⁹ Isáán-kwaasi isámai kawe'án-oro Ísu siyáiyé.

¹⁰ Ísu súwasa ánaaemba wení kísau-waasiye tuwímbai-waasiye mésa Ísuntafesa sésa minkwáé'mái-ááigóni áwáuma sinatá isáano suwaná

¹¹ Ísu sésa Manikó wení waásimo kawáánin-aigoni áwáumo wésimatimunda Manikó kembíwi imáyáa tímisa'a wéisaafo fi'on-kwaasi waé'mai-aai aantemba wésimatimumpo

¹² isáámbanifo ímba isámai kawe'á wéowe.

Awánaambanifo ímba awánamai kawe'á wéowe.

Isékaa Manikómpá'á tewaná Manikó miwítí

sáwí-imayaa maitiyúwáísino.

Mindásafe'a waé'mai-aai simátimune Ísu siyáiyé.

¹³ Ísu simátiména sésa maankwáé'mái-ááimó simátimunda ímba isáafo fi'o-fi'on-kwaemai-aaimo sendá ímba isánááwe.

¹⁴ Minááigóni áwáumo sendá isáaro. Moóráwigomo ánáuntumbo tu'maráinten-úmai Manikón-aai simátímísana

¹⁵ Tuwímbai-anauntumbo aampa'ó kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Manikón-aai isááwana waántáwanko téna tirumpinkémbá maimái úwoifa'a wétiyuwaiye.

¹⁶ Tuwímbai-anauntumbo óntankwara'-marafimba kúmimba waási tirumpintá kúmísasa minúwóiyáámbá Manikón-aai isésa aamoí ombánifo

¹⁷ ímba tirumpimbá ta'óto'mai kawe'á owasá Manikón-aaisafesa umbai-taiyé sésa Manikón-aai ifá'á wétuwaawe.

¹⁸ Tuwímbai-anauntumbo karaampa'ó kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Manikón-aai isáámbanifo

¹⁹ marapá'-úmbái-tántáátáfésa imáyáa úmae nésa ónta-imayaa úmae wénesa fi'o-fi'on-tantaa'a maénae símae nésa miyán-imáyáágó Manikón-aai faráátasuweisasa ímba Manikóni kísau wémaewe.

²⁰ Tuwímbai-anauntumbo kawe'-márafimbó kúmimba waási tirumpimbá kúmísasa Manikón-aai isésa tirumpimbá ta'óto'mai kawe'á ésa fasi'ámai mésa Manikóni kísau maésa wétuwa'nai-owasa tuwímbai iyáákamai-kísau maésa wétuwa'nai-owe Ísu siyáiyé.

Ómbó kúrakain-ai.

Rúku 8:16-18

²¹ Ísu simátimena séna ómbó kúra'maraamba ímba aúpá'á marésa ímba taare-améndaampa'a wémaraafo afora'á mósá wémaraawe.

²² Miyámó onten-úmai aúpá'ó wérain-tantaa'a seyaafá afora'á paápé ínasa awánanááwe. Kumeupá'ó wérain-tantaa'a afora'á paápé ínasa awánanááwe.

²³ Ísáán-kwaasi ísámai kawe'án-oro.

²⁴ Tíménten-úmai Manikó miyáumai tiména aneka'á timíniye. Mindásafe'a ísáán-ai imáyáa úmai kawe'án-oro.

²⁵ Manikón-ai ísámaimo kawe'ó owí Manikó túwa'nai ínasa moórá-aiwara'a isánááwe. Manikón-ai ímbo ísámai kawe'ó owí tirumpinkémbá maimainana ímba wéiniye. Mindásafe'a ísáán-ai imáyáa úmai kawe'án-oro Ísu siyáiyé.

Ánáuntumba tukáisana arambó iyáin-ai.

²⁶ Ísu simátimena séna Manikó wení waásimo kawáánin-ai maarán-iyé. Moóráwigo ánáuntumba tu'maréna

²⁷ ímbo áwa'nai ímbá waéna siyaréna wéisana ánáuntunko weyáárika'a wéanon-iyé.

²⁸ Maragó ánáuntunkomba áwa'nai isaná áruma wíkéna óraa'a éna arambá iyéna

²⁹ áfuma kaisaná fáká'naiyan-kanaa tisasá fáká'mai wénaawe Ísu siyáiyé.

Taaérankon-ai.

Mátíyu 13:31-35, Rúku 13:18-19

³⁰ Ísu séna Manikó wení waásimo kawáánimba nóinkara kawááníyómpo maarán-áái simátiména'a ísáaro.

³¹ Manikó wení waásimo kawáánimba maarán-iyé. Kári-taerankon-awi'a másítatí mintáigón-aramba ímbo ane'ó awánaraan-taeramba marafimbá u'makáawana mimpinkémbá wíkéna

³² Óraa'a éna óraa'-amaima mófarena wété uráisana numagó mimpimpá'á ánáamba úmarena wémaiye Ísu siyáiyé.

³³⁻³⁴ Ísu waásisomba aái simátimenaé sénamo úmba ímba aforá siyáifo waé'mai-ai aantemba simátimuwasa tuwímbai súntemba móisasuwowana mináyáiyákémbá simátimuwasa móisowana miyáumai simátimena éniyo wení kísau-waasi wesé'ó méronka'a minááigóni áwáu simátima'maena iyáiyé.

Óraa-fiyunda torówana Ísu mafaimakáin-ai.

Mátíyu 8:23-27, Rúku 8:22-25

³⁵ Minkánáá fenómpinka Ísu wení waásisafena séna nonkwaaúnkóni menáipátá kónae súwasa

³⁶ fi'on-kwaasi tiyuwésa Ísumba ái'maesa nompín-táómpimba iyáte kuwasá tuwímbai-nompín-taonkwara'o kumbá

³⁷⁻³⁸ Ísu mintáónkoni ayáifá'á aúnn-kwaigurówana óraa-fiyunda torówana nonkó tufántááfan-éna nompín-táómpimba ówitowasa kúwáfekunafó sésa inkaisésa Ísumba koaúsésa sésa óraakoo ken-imáyáa ímba inatá puwúnafosa súwa'nai uwo suwaná

³⁹ iyáfasinena fiyúndágonte nonkóntétafena óraaka'a séna mafáékaiyo súwasarai fiyúndágoe nonkóe mafáúyana nonkó kará'náguwana

⁴⁰ Ísu simátimena séna nóintafera wéinkaisoo. Kentáfé nóra séra ímba timankúnkúmba wéoo súwana

⁴¹ táá'a úwasa keáimbá sésa nóran-kwaasiya isanawá fiyúndágoe nonkóe'a wenáái isaiyó sésa tiyáámba ufakésa táátafesa ésa siyáawe.

5

Sáwí-amutamba arumpinkémbó maiyáúukain-ai.

Mátíyu 8:28-34, Rúku 8:26-39

¹ Simásuwesa mindómpín-táómpimbo kumbá Káriri-marama tínaaempa wérowana Kégésaa-marama túrampa'a wérowasa mimbáráfá'ó kumbá

²⁻⁴ Ísu mindómpín-táómpinkemba mimbáráfá'á kumúwana moóráwigo sáwí-amutamba arumpimbó méron-kwaasigo utátínkón-ontan-aifa'o maúmpakemba Ísumpa'a tiyái. Minkwáási kará'umarontemba tara'naara'ó úwaima éna ímba waási mésa ímba kará'umakowana

⁵ wááwáíye nó'waane omápa'o utátínkón-ontan-aifa'a wénena wáá'a wétena óntantamba wenáúma wékambisena

⁶⁻⁸ nénkakemba Ísumba awánéna awaantanténa Ísun-amándára'a taména wen-ímáyáá éna áwí'a mósá marówana Ísu minkwáásigó arumpinké-sáwi-ámútánkóntáféna séna emá sáwí-amutamba ómpo minkwáásigómbá auwé kóuwo súwana óraaka séna Ísuwo iyáákamai-Fasi'aenkon-áaninko ómpo Maníkóntáfé ísámai sínkamonaifainifo nóra uwásinkainono súwana

⁹ Ísu séna enáwí'a nááwa'ono súwana séna sáwífa'a méraumpo kesúwí'a sáwífakoma úne séna mérowasa

¹⁰⁻¹³ omápa'a sáwífa-poima mésa umá wénowasa minkwáásigó arumpinké-sáwí-ámútántómbá Ísuntafesa óraaka sésa fi'opa'a ímba si'maraaó. Mimpói tirumpintá si'maraaó suwaná miyán-oro súwasa sáwí-amutantomba minkwáásigón-arumpinkemba kárúwesa pói-tirumpimba koférówasa mimpóisómbá seyaafá'á ámémpakemba tuwaan-tanténa nonkwaaúpintáámó kúwáférómbo putásowasa

¹⁴ póiya'o tafikówi miyámó úmba awánéna minúwóiyáámbá naaópa'a wésa kisaufimpa'o méron-kwaasi mósimatim-besimati uwasá isésa koawánánae sésamo kumbá

¹⁵ Ísumpa'a kotúwaandu ésa awánomba sáwí-amutantombo arumpinkémbó kóun-kwaasigo unáánkwtóí úmarena kawé'-úmai mérowasa koawánéna tááte'a úwasa

¹⁶ Ísu minkwáásigómbó kawé'ó uwánkowsamo awánon-aaíye póigomo ún-aaíye simátímúwasa

¹⁷ isésa Ísuntafesa sésa maambárafá'á ífá siyuwésa kóuwo suwaná

¹⁸ nompín-táómpimba iyátowana sáwí-amutambo maiyauwón-kwaasigo Ísuntafena óraaka'a séna esé'a kónae súwana

¹⁹ ímbanifo ení naaópa'a kuré Fasi'aénkómó arumbá uwánkenamo kawé'ó uwánkáín-aaí enamááraasomba kosimátimiyo súwana

²⁰ Tékaporisi-aempa'a mindáópata Ísumo uwánkon-aaí simátima'mae kúwasa seyaafá'-wáási sáwífa'-imayaa uráawe.

Inaamarúgóe aaregónté-taai.

Mátíyu 9:18-26, Rúku 8:40-56

²¹ Ísu Káiriri-waaunkoni menáípakémbá nompín-táómpimba kouweréna túmba aneká waaúnkón-áwáífa'a mérowasa sáwífa'-waasi túwaandu uwaná

²² moóráwigo amáán-danka'o káráwiowin-awí'a Yáírásí téna Ísumba taawánéna Ísu óraakon-íye séna aisamaifimba kífaena

²³ óraaka séna kesiyáámúmba puwíndasafena wéifo tiyéma ane'á kota'ótorenana asóféna kawé'-úmai méraino súwana

²⁴ Ísu wesé'ó kúmba sáwífa'-waasi Ísumba úkúresa arááíwa'mae kuwaná

²⁵ moórá-ininkomba áí'ó ún-ininkowara'a arááíwa'mae kúmba wembá naaeyámba ankówana sisamaifakemba kae'á kumbaimái-aatai maisuwéna mináí'á ímba é'ankowasa

²⁶ sáwífa'-ika tíyofaan-kwaasi áwa'nai uwaná óntamba tíma'mai tai'ásuwowana mináí'á ímbo é'ankomba óraa'-ai'á uwágúwana

²⁷⁻²⁸ minínínkó Ísumo kawé'ó uwátínkaron-aaí iséna séna Ísuni unáánkwtóíya'a kota'ótóráánana sí'a ésinkainiye séna sáwífa'-waasimo arááíwa'mae kumpímbá minínínkó maréna ánaaempakemba unáánkwtóíya'a ta'ótórowana

²⁹ mindááéyáanko é'ankowana asófasinkaiye-imayaa úwana

³⁰ Ísu ímáyáá éna séna kempínké-fási'áénkó moóráwigomba kawé'á uwánkáíye séna waé'mai tuwánéna séna nááwawa kesí unáánkwtóíya'a ta'ótóráína'íyo súwasa

³¹ wení kísau-waasi Ísumba simámesa sésa úwé sáwífa'-waasimo famé'mae iyómpimba ta'ótokaafó nááwawa kesí unáánkwtóíya'a ta'ótóráína'íyo nóra séwa wéseno suwaná

³² ta'ótórowintafena móawana-meawana úwana

³³ minínínkó asófasinkaiye-imayaa úwana anekembá tata'á úwana Ísun-aisamaifimba kífaena asófankon-aaí simámuwana

³⁴ Ísu séna kesímánaako kentáfé sé érai'a súwa'nai índawin-íye sénda póna áí'a é'ánkáífo kawé'-úmai waaó Ísu siyáíye.

³⁵ Ísu mináái wésuwasa amáán-danka'o káráwiowini naaópaken-kwaasi tésa Yáírásintafesa sésa enayáámúnko pukáífo óraakontafe ténafo siyó suwaná

³⁶ Ísu mináái iséna ifátuwana Yáírásintafesa séna minááisáfé ímba áákauraumo indá kentáfé amankúnkúmba uwo séna

³⁷ arááíwa'mae kun-kwáásisóntáféna maanká'-méraaro séna Pítaane Yémísine wenáfákon-awí'a Yónine tí'maena kúmba

³⁸ sáwífa¹-waasi áamáan-danka'o káráwiyowini naaúmpa'a túwaandu urésa óraa¹-ifi¹a wétowana Ísu iséna

³⁹ naaúmpa'a iyáferena séna ímba ifi¹a taaró. Minárásígó ímba pukáifo úwoi aúma wéraiye súwasa

⁴⁰ Ísun-awiyáái uwaná ti¹mátuwowasa máápa'a kúwákárúwawana minárásígón-anófoiye wení kísau-waasiyauwe ti¹maena minárásígó pukópa'a iyéna

⁴¹ ayáánka¹a ta¹ótorena wenááifinkemba simámena séna tarita kumi miyámó súmba wae¹mai séna inaamarúgóo iyáfasinaao súwana

⁴² iyáfasinkwena sífákémba kae¹a kumbaimái-aataimo maisukáin-inaamaru iyáfasinowasa awánésa táátafesa uwaná

⁴³ Ísu óraaka séna kemó únda-aai ímba simátíméro séna minárásígómbá tómbá áméro siyáie.

6

Násaretifakewi Ísumba tínaeni'o uwánkaraan-aai.

Mátíyu 13:53-58, Rúku 4:16-30

¹ Minkákémhá Ísu wenamáápa'a wéena wení kísau-waasise'o kúmba

² Yúndaa-waasi áamáan-aaimo isón-kanaara¹a áamáan-daumpa¹a iyéna aai simátimuwasá sáwífa¹-waasi iséna táátafesa ésa séna nááfakena kawé¹-ímáyáa maiyénawa kawé¹-áái wésimasimenasaawa nááwawa fasi¹aémbá ámisanawa kawé-kísáú ímbo awánáúnda-kisau wémaio.

³ Wentáámó awánáúnda wení kísau taaisambó tuwímbai-tantaa¹o wéiwainiye. Máriyaan-áaninko éna Yémisiye Yósisie Yúndasiye Sáimoni-iyai tuwaaón-iyé. Wenáúnafaraawimba maanká¹a méraawe. Maankákéwí éna úwoi-waasin-ifo nááfakena mináái isénawa mifási¹aémbá maiyénawa wésiyo séna kaorésa tínaaemba uwámúwana

⁴ Ísu simátimena séna Manikón-aaimo simátímiwai fi¹o-fi¹on-daopa¹a

wénisasa wenáwí¹a mósá wémaraafo wení naaópa¹o koméraitmba wenamááraa séna kesáámó úndanten-kwaasin-iyé séna wenáwí¹a ímba mósá makáawe Ísu siyáie.

⁵ Kesáámó úndanten-kwaasi éna ímba súwa¹nai íniyemo suntáféna ímbo awánon-kisau moórá-mora-kisau aantemba maiyáie. Moórá-mora tí¹o ún-kwaasi tine¹a ayáántamba ta¹ótorena asófatinkena

⁶ wenamáápakén-kwaasi séna ínta súwa¹nai íniye

sun-ááisáféna ímáyaá uwááena naaó¹-nao¹a

Manikón-aai simátímapa¹a kuráie.

Ísu wení waási kísaura¹o ti¹mákain-aai.

Mátíyu 10:5-15, Rúku 9:1-6

⁷ Ísu wení kísau-waasi sisamaifakemba kae¹a kumbaimái-waasi táántowasa tuwaná waási tirumpinkémhá sáwí-amutamba maitíyu¹mae nóro-fasi¹aemba tíména séna kaesá uwásuwe¹a nóro séna

⁸ óraaka simátimena séna aampa¹ó wiyamba ímba moórá-tantaa¹a maimae¹a koró. Tómbá ímba maimae¹a wé¹a tón-únámbá ímba maimae¹a wé¹a óntamba ímba maimae¹a koró. Táumba faimae¹a

⁹ tisamai ánáamba wimaé¹a moórá-mora unáánkwtóti timantentén-úmai kufé¹mae¹a koró.

¹⁰ Manikón-aaimo simátimiyantafe moórá-naopa¹o wiyasamo naambó timíya¹a mindáúmpá¹-aantemba mé¹a kentí kísau maimái tai¹é¹a mindámbá tuwé¹a fi¹on-daopa¹a koró.

¹¹ Moórá-naopa¹o wiyambo naambá ímbo tímésamo kentáái ímbo isáíyanamo éna Manikó mindáópaken-kwaasi ímba aamoí uwátinkainifo aiyowái¹a é¹a tisamaifakembaramo uwáéntemba uwá¹mare koró Ísu simátimuwasá

¹² wení kísau-waasi iséna naaó¹-nao¹a wénesa kosimátimesa séna sáwí-imayaa tínaaemba uwáme¹a Manikómpá teró séna

¹³ sáwí-amutantomba waási tirumpinkémhá komaitiyuwésa tí¹o ún-kwaasi taaéraampinken-domba atínkáfa¹a kuwasá asófaraawe.

Yóni nombó maitínkaraiwai pukáin-aai.

Mátíyu 14:1-12, Rúku 3:19-20, 9:7-9

¹⁴ Ísuni kisaugon-aai símae íyúwana Káriri-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti mináái ísaraiye. Ísuntafesa tuwímbai sésa Yóni nombó maitínkaraiwai pukáimpinkemba íyáfasinkena póna wempímbá fasi'aémbá wéraisana miyán-kísáú wémaiye suwasá

¹⁵ tuwímbai sésa wemá Maníkón-aaimo simátímakowin-awi'a Íráiyaa pukáimpinkemba íyáfasinena méraiye suwasá tuwímbai sésa wemá naaófá'a Maníkón-aaimo simátímakowiyaamba méraiye suwaná

¹⁶ Éroti iséna séné wemá Yóni nombó maitínkaraiwain-iyé. Kemó séwánasamo Yónin-anuwarambó kambísówanamo pukáimba íyáfasinankaraisana méraiye Éroti siyáiyé.

¹⁷⁻¹⁹ Ááema Éroti wenáfákon-awaaininkon-awi'a Érotíyasimba maiyówana Yóni séné enáfákon-awaainimba aambá fáí'makaawa maiyáane símasima'a wéuwana Éroti ti'marówasa Yónimba koái'maesa ándáfa'a máánkarowana Érotíyasi Yónin-aaisafena aaisambá séné tufuwónae súwana

²⁰ Éroti séné ímbaniye séné Yóni kawé'-ímáyááwará'-wáási úntafena Éroti wenáároi inkaiséna wenká'a káráwiye Érotíyasi tufífo séné wenká'a káráwiye wenáái iséna sáwífa'-imayaa uwánkena aasiyaasi koísaraiye.

²¹ Énifo ánaemba Érotíyasini kanaamó tumba Éroti óraa-tanomba kaumái wení kawáá-wáásiyé i-wáásiyé Káriri-aempaken-ora'a-waasiye tímúwasa nowaná

²² Érotíyasín-ayaamunko téna araimá marówasa Érotiye tómbó non-kwáásiyé aamói uwánkówana Éroti minárásígóntáféna séné nóin-tantaatafenawa aráái taiyó. Simásímína áméno.

²³ Érai'a sumpo sísai ina'a áméno. Kesí maragó aráái táinamo e sísai ina'a tuwín-ameno súwana

²⁴ anówamba koáisai ena séné nóin-tantaara komaénaumno súwana séné Yóni nombó maitínkaraiwaini a'nómbá koáisai e mauwó súwana

²⁵ minúwóiyáambá Érotimp'a téna taáisai ena séné káfé'a Yóni nombó maitínkaraiwai anuwarambá kambísámai a'nómbá táúfapimba ma'mái simiyó súwana

²⁶ iséna arumbá úmbanifo aifa'a fasi'aén-ááímó siyáin-aai ímáya éna tómbó non-kwáásiwára'a ísaraantafenawe séné ímba a'áo sénae séné

²⁷ moórá-i-waasi ai'marówana ándáfakemba Yónin-anuwarambá kambísámai a'nómbá

²⁸ táúfapimba maréna maimaéna minárásígómbá máamuwana maimaéna anówamba máamuwasa

²⁹ Yónini kísau-waasi iséna wenáúma komaimái utaráawe.

Ánaemba Éroti Ísuni kisaugon-aai iséna séné minkwáási Yóni nombó maitínkaraiwai éna pukáimpinkemba íyáfasinankaisana méraiye

Éroti siyáiyé.

Ísu sáwífa'-waasi tómbó tímákain-aai.

Mátíyu 14:13-21, Rúku 9:10-17, Yóni 6:1-13

³⁰ Ísu kísaura'o ti'mákain-kwaasi minkísáú maisuwésa Ísumpa'a tésa seyaafá-kísáúmo máún-aaiye aaimó sun-áaiyé simámúwasa

³¹ Ísumpa'a sáwífa'-waasi kuré-tiyesa untáfésa tómbá ímba kawé'-úmai nowaná mindásafena wení kísau-waasisafena séné waásimo ímbo mérepata kométa saagaanó súwasa

³² nompín-táómpimba íyátesa waási ímbo mérepataawe sésa kuwasá

³³ sáwífa'-waasi tuwánésa embí miwín-owe sésa naaó'-naokembo marapá'a tóso uwasa Ísu-iyai nompín-táómpimbo kumbá

³⁴ marapá'a kuména misáwífá'-wáási tuwánéna arumbá uwátinkena sipisípi-poimo miwímó káráiyon-kwaasi ímba mérowasa keyáá aantemba mérontafena Ísu arumbá uwátinkena ayaátáá'-aai wésimatimuwasa

³⁵ fenómpinka'a wení kísau-waasi wempá'a tésa sésa ímbo sáwífa'-waasi méraapa'an-ifo fenáindara

³⁶ ti'márénasa ewaa'-náómpim'a wénesa tómbá méyámbaráaro suwaná

³⁷ Ísu simátiména séné kemá tómbá tíméro súwasa sáwífa'-ontankakemba 200 kinaaraken-tomba méyámba'maisa tímúsina. Ontamba ímba wéraiye suwaná

³⁸ nóraumai-ona makáawai koawánaaro súwasa koawáné tésa sésa kári-tomba séfataase-tonkwara kae'-mófáá'wára'a wéraiye suwaná

³⁹ Ísu wení kísau-waasisafena séné unkwima'mái mara'a méraaro súwasa

⁴⁰ moóráfa'a 50 waasi máúwasa moóráfa'a 100 waasi máúwasa miyáumai-waasi túwaandu urówana

⁴¹ Ísu séfataase-tonkwara kae'-mófáá'wará'á maisoréna wiyómpa'a kararéna Manikóntáféna súwiyo simásuwena mintómbá tafántafan-úmai wení kisaú-waasi tímúwasa misáwifá'-wáási tímúwasa mófáá'a tafántafan-úmai tímúwasa misáwifá'-wáási tímúwasa

⁴²⁻⁴⁴ seyaafá'nánká nowaná tímú'a fówasa sáwifa'a 5,000 waasi nowaná tímú'a fówasa wení kisaú-waasi mintón-ayai sisamaifakemba kae'á kumbaimái-unampimba fáituwana ówitaraiye.

Ísu non-afófora'o kuráin-aai.

Mátíyu 14:22-33, Yóni 6:16-21

⁴⁵ Fáituwana ówitowana minkákémbá Ísu wení kisaú-waasi ti'maréna séna aifa'á nompín-táómpimba iyáte'a menáipá'-náópa'a Pétésáitafa koró. Misáwifá'-wáási ti'maré sé'a kenti naaó'-nao'a koró simátimenaumne séna

⁴⁶ misáwifá'-wáási ti'marówasa miwítí naaó'-nao'a kuwaná Manikómpá'ó inaimó sindasafena omápa'a imérowana

⁴⁷ nó'waamba tunkúwana Ísu weyáá marapá'á mérowasa wení kisaú-waasi nompín-táómpimba non-afufumpá mérowana maramá nénka'a wérowana

⁴⁸ Ísu awánómbe óraa-fiyunda to'maé téna mintáómbe tata'óto'marowasa nombó tuwintámae kun-táámbá nonkó maimáúwasa ímbo kumbá siyarónka'a Ísu non-afófora'a maréna wení kisaú-waasimo méronka'a táyáákaguwasa

⁴⁹⁻⁵⁰ awánésa táátafesa ésa tinekembá tata'á uwasa sésa waántágo wéniye suwaná Ísu minúwóiyáán-úmai séna táá'a ifó aáno'a méraaro. Kemá úne séna

⁵¹ nompín-táómpimba iyátena wewará'á imérowana óraa-fiyundago mafaúwasa áfááraumai táátafesa uráawe.

⁵² Kári-tombo sáwifa'-waasimo tafámbai tímúwasamo nowíní áwáu ímba mindásafesa imáyáa unkákémbá táátafesa uráawe.

Ísu Kénésárétifa'a tí'o ún-kwaasimo asófatinkarain-aai.

Mátíyu 14:34-36

⁵³ Táátafesa áfááraumai ésa waaúnkóní menáipá'á Kénésaréti-marafa'a kumbá nonáwáifa'a nompín-táómba ánda kará'umaresa

⁵⁴ marapátá kúmúwasa mimpápákén-kwáási Ísumba awíyésa Ísun-iyé sésa

⁵⁵ naaó'-nao'a simátimesa Ísumo tamaún-aai isésa tí'o ún-kwaasi taarerá'á taawiya'maé tóso uwaná

⁵⁶ Ísu káril'-nao'e óraa'-nao'e wénuwasa tí'o úwai ti'mai marupá'á marésa sésa ení unáánkwtóí aráíya'a ta'ótoraiyana tí'a étinkainkwae suwasá ta'ótórówana tí'a étinkaraiye.

7

Tíwá'náti áamáambo siyáan-aai.

Mátíyu 15:1-9

¹ Ámáán-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé Yérüsaremu-naopakemba Ísumo méropa'a tésa

² tuwánomba Ísuni kisaú-waasi tuwímbai tiyáámbe ímba non-kwisuwésa tómbá nowasá

³ Yúnda-waasi ámáán-kawaa-waasiye úwoi-waasiye tíwá'náti áamáambo arááiwaúntafesa tiyáámbe non-kwisukésa tómbá nésa

⁴ maaketifákémbá naaópa'a iyésa tiyáámbe non-kwisukésa tómbá nésa tíwá'náti áamámba fi'o-fi'on-amaamba arááiwaesa táúfa'e nonánáwé anaféúné non-kwiyaáwe.

⁵ Ámáán-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé Ísumpa'a túwaandu ésa sésa ení kisaú-waasi nóra sésawa kentáá síwá'náti áamámba ímba arááiwaesawa tiyáámbe ímbo non-kwiyoмба tómbá wénaao suwaná

⁶ Ísu séna kaumbo-kae'-ááíwará'-wáásín-owe. Naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowin-awi'a Áísaya kembiwísáféna érai'-aai agaimaréna séna Manikó séna

maawí kesúwí'a tóikaken-aantemba sésa ken-ímáyáá ímba tirumpimbá wéraiye.

⁷ Waásiti áamámba simai paápé ombánifo Manikóni áamámban-iyé karo'ó sembá miyaráán-úmai ken-ímáyáá karo'-ímáyáá mósá wémaraawe

Manikómó siyáimba aúfáifimba agaimakáíye.

⁸ Maníkóni áamámba tuwé'a tiwá'náti áamámba wétoraawe.

⁹ Manikón-aai túwáantafe'a miwán-ánóndáá kentáaisafe'a aamoí wéowe.

¹⁰ Naaófá'á Mósese séna kentinófoi-tuwi'a óraa'an-oro. Énifo tinófoimo sáwikaambo simátinkaindawimba tufuwiya puwíniye Mósese siyáifo

¹¹ kembiwímó siyáamba tinófoisafesa simátimesa sésa moórá-tantaa'a Manikóndén-ifo ímba kanaa'á timénaumne siyéa

¹² tinófoi ímba wétuwa'nai-owe. Miyámó ontáfé'a kanaán-iyé wésewe.

¹³ Miyá-sáwí'ó ontáfé'a Manikón-aai tuwé'a kentíwá'náti áamámba wéaraaiwae'a kentáái wésimatimewe. Miyaráámbá wéowe Ísu siyáiyé.

Waásimo sáwí'ó uwátínkáin-tantaakon-aai.

Máttyu 15:10-20

¹⁴ Ísu mináái simátimena waásisafena teró súwasa wempá'á tuwaná séna simátíménda isé'a kawé'an-oro.

¹⁵ Máápaken-tantaa'ó naawí ímba waási sáwí'a wéuwatinkaifo tirumpinkén-ááigó aantemba waási sáwí'a wéuwatinkaiye.

¹⁶ Ísáán-kwaasi ísámai kawé'an-oro Ísu siyáiyé.

¹⁷ Ísu simásuwena minkwáásisómbá tiyuwéna naaúmpa'a imérowasa wení kísau-waasi sésa minááigóni áwáusa simásimiyo suwaná

¹⁸ Ísu séna kenkwárá'á ímba táako péé wésisa'a isáambanifo ímba ísámai kawé'a uráawe. Máápaken-tantaa'ó naawí waási ímba sáwí'a wéuwatinkaiye.

¹⁹ Mindá ímba imáyáa kuwérainifo tindáámpá'á kúwátúsúwinifo

²⁰ aaimó wésemba tirumpinkén-imáyáágó éna mindá waási sáwí'a wéuwatinkaiye.

²¹ Tirumpin-imáyááfinkémbá sáwí-imayaa ésa tinkamiyasa puwíyasamo ésa aare-úméné waaí-úméné ésa seyaafá-tántáá'á umémbá ésa

²² túraniyamba ésa miyá-miya- sawi'a ésa karo'-áái sésa aoisaambá wimaé nésa kawekísáúmo máéntafesa tirunkó símai sáwí'a wéuwatinkesa tuwesarai-í'a ésa uwó-imáyáá ésa

²³ miyá-sáwí'ó ombá tirumpinkén-imáyáágó waási sáwí'a wéuwatinkaifo tiyáambo ímbo non-kwíyómba tómbó wénaamba miwá waási ímba sáwí'a wéuwatinkaiye Ísu siyáiyé. Énifo Ísu wemó siyáimba seyaafá-tómbá kawé'-úmai wénaawe siyáiyé.

Kénaani-marafaken-ininkon-aai.

Máttyu 15:21-28

²⁴ Ísu mináái simátimena wení kísau-waasise'a mifá'á tuwéna Táyya-naopa'e Sáíndóni-naopa'e mináémpá'ó kúmba moórá-naumpa'a iména séna kemó tamaúnda ímba simátíméro súwasa éniyo tuwímbai-waasi tamaún-aai ísówana

²⁵ moórá-ininkon-ayáámúnko arumpimbá sáwí-amutamba mérowana minínínkó Ísumo tamaún-aai iséna minúwóiyáán-úmai wempá'á iyéna mara'á kífaena

²⁶ wemá ímba Yúndaa-inimba póna Sériyaa-marafa'a Fínisiyaa-naopaken-ininko Ísumpa'a iyéna mara'á kífaena óraaka séna kesiyáámúnkon-arumpinkemba sáwí-amutamba maiyauwaaó súwana

²⁷ Ísu simáména séna aifa'á iyámpói tómbá timénaumne. Iyámpóiti tómbá maimái iyámbá timúnafo miyáumai Ísareri-waasimo túwa'nai úndantemba emá fí'onkaa-inimba ónda pó'a áwa'nai únafo sune súwana

²⁸ minínínkó séna óraako érai'a sémpo iyámpóiti tón-ayai iyánkó tamandáíniye. Miyáumai fí'onkaa-ininkon-iyé sinaná kanaán-ína súwa'nai ínono súwana

²⁹ Ísu séna kawé'-ááimó séndasafe'a enayáámúnkon-arumpinkemba sáwí-amutamba maiyauwáumpo ení naaópa'a waaó súwana

³⁰ wení naaópa'a wénamo koawánómba sáwí-amutamba kóúrowana ayáámúnko kawé'-úmai taarerá'á méraiye.

Ísu sáwífa'nanka'ó asófatinakarain-aai.

³¹ Ísu Táyya-naopa'-aempakemba Sáíndóni-naopa'-aempa'a táyáákéna Tékaporisi-aempa'a táyáákéna Káriri-nonkwaauampa'ó kúmba

³² tuwímbai uwó-wáásigómbá áí'mae tésa sésa enayáántamba ta'óto'mai asófankaaó suwaná

³³ waásifinkemba áí'mai weyááfa'a ankéna ayáánaufitamba áápimba wimaréna awiyáái wi'maréna anááfiya'a ta'ótorena

³⁴ wíyómpa'a awánéna sirumbá iyé séna wenááifinkemba séna epaata mináái waé'mai séna áá'ó káunkaimba intísuwaumne súwana

³⁵ ááko kawe'á úwana anááfigo fetói úwana aai kawe'-úmai súwana
³⁶ Ísu óraaka séna ímba simátíméro súwasa ímbo ísónkakemba simátímapa'a kuwasá
³⁷ ísówana áfáaraumai táá'a úwasa sésa seyaafá-tántáá'á kawe'á úmai wéiyena táá'o
 káúnkain-kwaasi kawe'á wéuwatinkena aaimó ímbo kawe'-úmaimo sen-kwáási kawe'á
 wéuwatinkaiye siyáawe.

8

Ísu aneka'á tómbó tímakain-aai.

Mátíyu 15:32-39

¹ Moórá-kanaa sáwífa'-waasi túwaandu uwaná miwítí tómbá tai'ówana Ísu wení kísau-waasi táántowasa tuwaná

² séna kaumbo-kánáá kesé'a taméraawana tómbó maimaé tiyáamba tai'áísa'a sirumbá uwátinkaumne.

³ Ti'maráanasa kentí naaó'-nao'a kónááfo némpaken-kwaasi aampa'ó wíyamba tááimo táínka'a pósa púwófainifo súwasa

⁴ wení kísau-waasi sésa máásai-marafa'an-ifo nááfakentaawa tómbá maimáísaawa timénaumno suwaná

⁵ tísai ena séna nóraumai-tona makáao súwasa afakaeté-tomba makáawe suwaná

⁶ minkwáásisóntáféna séna mara'-méraaro séna afakaeté-tomba maisoréna Manikóntáféna súwiyo séna tómbá tafántafan-úmai wení kísau-waasi tímúwasa minkwáásisómbá tímúwana

⁷ sesimái-mofaa'a wérowana Ísu maisoréna Manikóntáféna súwiyo séna wení kísau-waasi tímúwasa minkwáásisómbá tímúwasa

⁸⁻⁹ nowaná tímú'a fówasa sáwífa'-waasi 4,000 waasi nowaná tímú'a fówasa wení kísau-waasi mintón-ayaimo túwómba afakaeté-unampimba fáitumai ówitowana

¹⁰ Ísu misáwífa'-wáási ti'maréna wení kísau-waasise'a nompín-táómpimba íyátesa Tárímánúta-aempa'a kuráawe.

Ímbo awánáúnda-kísau mauwómó siyáan-aai.

Mátíyu 16:1-4, Rúku 12:54-56

¹¹ Mifá'á Ísu mérowasa áamáan-kawaa-waasi sáwí-aaimo sínda isánae sésa Ísumpa'a tésa sésa éraira Manikómpákéná kunkáanai ímbo awánáúnda-kísau máinata awánaano suwaná

¹² Ísun-arunko umbái wétopakemba séna káfé'o méraan-kwaasi nóra séra ímbo awánáúnda-kísau máinata awánaano wéseo. Érai'a simátíme sune. Káfé'o méraan-kwaasi ímba aráátimenaumne séna

¹³ ifátiyuwena nompín-táómpimba íyátena nonkwaaúnkóní menáípa'á kuráíye.

Ímba kaumbo-kae'-ááíwará'-wáási orómó siyáin-aai.

Mátíyu 16:5-12

¹⁴ Ísu wení kísau-waasise'a nonkwaaúnkóní menáípa'ó kumbá wení waási péréti-tomba ímbo máúmba tuwinkésa kuwaná kimbora-tomba nompín-táómpimba wérowana

¹⁵ Ísu áamáan-kawaa-waasiye Érotiye kaumbo-kae'-ááíwará'-wáási owé-ímáyáá éna wení kísau-waasi simátimena séna intóráin-tantaa'a kári-tantaa'a moórá-tonkon-awi'a péréti mimpimbá márááwanamo intoréna óraa'o intembá áamáan-kawaa-waasiye Érotiye miwí tááísaife'a kentúra'a káráwiyoro súwasa

¹⁶ keáímbá sésa nóra sénawa miyá wésiyo. Péréti-tomba ímba makáunanas miyá wésiye suwaná

¹⁷ Ísu keáímbó wésun-aai iséna nóra séra tómbá ímba wéraiye-aai wéseo. Kanaa'á tómbá timénaumpo ááemo uráundawini áwáuma ímba tááko péé wésiye. Kentí imáyáagowe kentirunkówé faráátaraisa'a wéowe.

¹⁸ Túramba wéraimbanifo ímba awánamai kawe'á wéowe. Táá'a wéraimbanifo ímba ísámai kawe'á wéowe.

¹⁹ Séfataase-tombo tafántafan-úmaimo sáwífa'a 5,000 waasi timéwánasamo naráamba mintón-ayai nóraumai-unampina fáituraao séna tísai úwasa sísamaifakemba kae'á kumbaimái-unampinta ówitaraumne suwaná

²⁰ afakaeté-tombo tafántafan-úmaimo sáwífa'a 4,000 waasi timéwánasamo naráamba mintón-ayai nóraumai-unampina fáituraao séna tísai úwasa afakaeté-unampinta ówitaraumne suwaná

²¹ Ísu séna nóra sénawa ímba tááko péé sisa'á ísaraoa Ísu siyáíye.

Ísu aúrambo kafikówimba kawe'ó uwáankarain-aai.

²² Ísu simátimena wení kísau-waasisela Pétésáita-naopa'o kumbá tuwímbai aúrambo kafikówimba áí'maesa Ísumpa'a tésa sésa ta'óto'mai asófankaa suwaná

²³ Ísu ayáán-to'maena mindáókoni ayáífa'á wéna aúrampimba awiyáái wi'ankéna aúranka'a ta'ótorena séné éra awánááno súwana

²⁴ awánéna séné wéawanaumne. Taaiyaán-kwáási marapá'á wénowa'a awánáúmne súwana

²⁵ aneká'á Ísu aúranka'a ta'ótorena kawé'á uwáńkowana aúramba kararéna kawé'-úmai awánówana

²⁶ Ísu séné mindáópa'a kónafo ení naaópa'a tauweré waaó siyáíye.

Pítaa Ísuni áwáumo siyáin-aai.

Mátíyu 16:13-20, Rúku 9:18-21

²⁷ Ísu simáména wení kísau-waasisela Sísááriya Fírípái-nao'-aempa'o kúmba aampa'á wéwéna wení waási tisai ena séné kentáfésa seyaafá'nánká nóran-kwaasin-iyewa wéseo súwasa

²⁸ miwí tuwímbai sésa emá Yóni nombó maitinkáándawi óne sewasá tuwímbai sésa naaófá'á Manikón-aaimo simátímakaandawin-awi'a Íráiyaa óne sewasá tuwímbai sésa naaófá'á Manikón-aaimo simátímakaawifinkemba moóráwigo óne wésewe suwaná

²⁹ Ísu séné kembiwí kentáfé'a nóran-kwaasiyewa wéseo súwana Sáimoni Pítaa séné Manikó iyáfasinankaraiwai Yúndaa-waasisa wéamu'maraundawisa óne súwana

³⁰ mináái ímba simátíméro Ísu óraaka siyáíye.

Ísu puké'a iyáfasinanaumnemo siyáin-aai.

Mátíyu 16:21-28, Rúku 9:22-27

³¹ Ísu wemó puwinda-aai ómbarena wení kísau-waasi simátiména séné sí'o inda-í'a uwásinkesa Yúndaa-oraal-waasiye óraa'-amaan-kísau-waasiye ámaámbo sen-kwáásiyé tínaaeni'a uwásinkesa sinkamiya'o púwóndanifo kaumbo-kánáá tai'áina'a púwóndafinkemba iyáfasinanaumne séné

³² miyáumai afora'á simátimuwana Pítaa Ísumba áí'maena weyááfa'a máankenéna séné miyán-áái sénéfo súwana

³³ Ísu waeréna wení kísau-waasi tuwánéna Pítaantaféna óraaka séné waántáwanko siyuwé kóuwo. Waásiiti imáyáfinkemba wésempo ímba Manikóni imáyáfinkemba wésene Ísu siyáíye.

³⁴ Ísu mináái simáména waásisone wení kísau-waasiye táánténa séné kembó sirááiwaenae siyawi tirááimo táinda-tantaa'a ímba ta'ótóráaro. Kemá púwónda-aaraa-taimo súwaata'mae kondantembá kembó sirááiwaiyawí umbai-tántáá'á timíyasa minúmbái-tántáá'á úwoi maimaésa sirááiwaenaawe.

³⁵ Tirááimo táinda-i'o ésa ímba kawé'-úmai méranaafo kentáfésa ísámai Manikóni ásé-aaisafesa ísámai tirááimo táinda-tantaa'o tuwésa puwésa aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

³⁶ Mararáké-séyááfá-tántáá'ó maésamo puwíyambo éna mintántáákó ímba túwa'nai íniye.

³⁷ Puwíyamba marapá'ó makáan-tantaatamba ímba méyámbátuwesa aneká'á ayáátáaka méranaawe.

³⁸ Káfé'a Manikóntáfésa ímba imáyáa ésa méraanka'a kenkwára kesááiwara'o tigaemó uwásínkáamba pó'a ánaaemba kemó marapá'ó kúmóna miwí sigáé uwátinkanaumne. Kemá waási úranko ánaaembo kesifoní sáwara wíyómpakembo Manikóni kísau-waasiti sáwara'o marapá'ó kúmóna miwí sigáé uwátinkanaumne.

9

¹ Érai'a simátime sune. Tuwímbai maanká'ó méraan-kwaasi ímba aifa'á puwé'a Manikó wení fasi'aéntámbó wégawaanimba awáné'a ánaaemba puwónááwe Ísu siyáíye.

Ísu fí'on-kuwawaa'o faúkáin-aai.

Mátíyu 17:1-13, Rúku 9:28-36

² Ísu mináái simátiména afa'mórée-no'waamba waéna Pítaane Yémisine Yónine tí'maena óraa'-omapa'o iyúmba miwí aantemba imésa miwí túranka Ísu fí'oran-auma faufúwana

³ wení unáánkwátóiyakemba sán-kena aafáúmó iyáúsenamo intembá úwasa

⁴ awánomba kae'-wáásiyái wíyómpakemba paápé ésarai mindárai-tuwi'a Íráiyaae Mósese'e Yúndaa-waasi tiwá'nárai Ísuwe'a aái wésuyana

⁵ Pítaa Ísuntafena séna óraakoo maanká'ó méraundasa kawe'á imbá póta wááu-namba kaumbosáámó ondasá moórá endé éta moórá Mósesende éta moórá Íráiyaande miyáumaísa onó súwana

⁶ áfááraumai táá'a úwana nóin-aaiya
sínenawa iyómpo miyán-áái Pítaa siyáíye.

⁷ Miyá wésunka'a ainánkó kuména káátaguwana mináínámpinkémbá aagó aantemba séna miwá kesáánimba isa'á wen-ímáyáá wéune. Wenáái isáaro súwasa

⁸ wení kísau-waasiyau awánomba mindárai wiyómpa'a iyúyana Ísu aantemba méraiye.

⁹ Úwasa omápakembo kúmúmba Ísu óraaka simátimena séna awánaamba ímba simátiméro. Kemá waási úranko púwóndafinkembo iyáfasinaandara'a maami awiyaamba kanaará'á simátima'mae iyóro súwasa

¹⁰ isésa ímba simátimesa mináái úwoi faráátesa keáímbá sésa púwóndafinkemba iyáfasinanaumne simbá nóran-aaiya'iyio siyáawe.

¹¹ Simásuwesa Ísumba áísai esa sésa áamáambo sen-kwáási sésa Íráiyaa aifa'á paapé ínana Manikó iyáfasinankaraiwai Yúndaa-waasisa amu'makáundawisa ánaaemba paapé iníyemo simbá nóra sésawa mináái wéseo suwaná

¹² Ísu séna aifa'á Íráiyaa paapé éna to'mayaa iníye-aai érai'-aain-íye. Moórá-aai waási úranko kumpaapé uráiwaintafena agaimaréna séna wembá áí'o índá-i'a uwánkesea tínaeni'a uwánkanaawe agaimaréna siyáíye.

¹³ Simátimé'a sune. Íráiyaa é'a tiyáíye. Agaimakóntemba úmai wembá sáwí'a uwánkanae sésa sáwí'a uwánkaraawe. Miyán-áái wentáfesa agaimakóntemba kemá waási úrankontafesa agaimakáawe Ísu siyáíye.

Ísu sáwí-amutambo maiyáúkain-aai.

Mátíyu 17:14-21, Rúku 9:37-43

¹⁴ Ísu simátimena omápakembo kúmúmba wení kísau-waasifa'a kúmúwasa sáwífa'-waasi túwaandu ésa áamáambo sun-kwáásiyé Ísuni kísau-waasiye iyafákén-áái sésa

¹⁵ Ísu túntafesa ifátuwesa aaweyáá uwánkówana

¹⁶ Ísu séna nóintafera iyafákén-áái wéseo séna tísai úwana

¹⁷ miwífinkémbá moóráwigo séna óraakoo kesáánimba áí'mae túne. Wenarumpimbá sáwí-amutamba méraisana ímba aai wésisana

¹⁸ misáwí-ámútánkó ta'óto'mai fame'naame'-isaná tanaambá fágufagu wéna áwáayaamba umpufuwéna aigaregó nonkáánéna aiyayaamba ku'wisana miyá úmae wéiyisa'a ení kísau-waasisafe sé'a sáwí-amutamba arumpinkémbá maiyauwáaro súnasa ímba kanaa'á maiyáúkaawe súwana

¹⁹ Ísu séna kentáfé'a ímba imáyáa owaná póna sirumbá umbái wétaifo nóraumai-kanaarara kesé'a méranaumno simásuwena séna éniyo enáánimba áí'mae tiyó súwasa

²⁰ áí'maesa tuwaná misáwí-ámútánkó Ísumba awánéna miniyámpói famé'auwowana tanaambá féna wáre're'-úwana aigaregó nonkáánúwana

²¹ Ísu afowántáfena séna nóin-kanaawa ánkariyo súwana umaranká'á ánkariye.

²² Tufuwíndasafena póna sáwífa'-i'a famé'mai iyafiné nompínémó túwáaraantamba wéíye. Emó kanaamó e aruntá uwásinkesa súwa'nai uwo súwana

²³ Ísu séna nóra séwa emó kanaamó e súwa'nai uwo wéseno. Manikómpá timankúnkúmbo iyawimo ésa seyaafá-tántáá'á kanaa'á ónááwe súwana

²⁴ miniyámpóigón-afowá minúwóiyáán-úmai óraaka séna kemá Manikómpá'á simankúnkúmbo úmpo kemá Manikómpá'á ímba fasi'aráumpo súwa'nai uwo súwana

²⁵ Ísu awánómba sáwífa'-waasi sisipáá uwaná sáwí-amutankontafena séna uwó-sáwí-ámútánkó auwé kóuwo. Ímbo kouwérénda éka'a kóuwo súwana

²⁶ wáá'a téna miniyámpói famé'auwowana tanaambá fówana arumpinkémbá kóúwana miniyámpói púwóraantan-éna mérowasa tuwímbai sésa é'a púwíye suwaná

²⁷ Ísu ayáánkwanda to'mái iyáfasinakowana koku'á méraiye.

²⁸ Koku'á mérowana Ísu naaúmpa'a imérowasa Ísu weyáámo méronka'a wení kísau-waasi imésa sésa nóra sétaawa misáwí-ámútámbá ímba kanaatá maiyáúkaumno suwaná

²⁹ séna inaigó aantemba miyáumai miyá-sáwí-ámútámbá maiyauwáínifo fi'on-tantaako ímba kanaa'á maiyauwáíníye Ísu siyáíye.

Ísu puwínda-aaimo siyáin-aai.

Mátíyu 17:22-23, Rúku 9:43-45

³⁰⁻³¹ Ísu simátimena tuwéna Kárirí-aempa'-aampa'a wéwena sáwífa'-waasi túwaandu ofó séna kesí kísau-waasi aantemba aai simátimenae séna aampa'a wéwena séna kembá waási úrankomba fi'on-kwaasi timiyasa sínkamiya puwé'a kaumbo-kánáá maisuwé'a iyáfasinanaumne súwasa

³² wemó sún-aigoni áwáuma ímba isésa áísai ónae sésamo umbá táá'a úwasa ímba áísai uráawe.

Nááwa iyáákaiyomo siyáan-aai.

Mátíyu 18:1-5, Rúku 9:46-48

³³ Ímba áísai esa Kápameamu-naopa'o kumbá naaúmpa'a imáúwana Ísu tísai ena séna aampa'-wéte'a nóin-aaiya siyáao súwasa

³⁴ aampa'-wéwesa sésa kentááfinkémbá nááwa iyáákaiyo sésa keáimbá símae wéwesa pósa ímba aai suwaná

³⁵ Ísu mara'-maéna wení waási sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasisafena séna ísáaro. Iyáákanaemo siyawi tínaaeni'a ésa seyaafá'-wáásiti wayó'á máéro simásuwena

³⁶ moórá-iyampoi áí'mai afufumpimbá isáúwankena taparéna simátimena séna

³⁷ kentáfesa imáyáa wéesa iyámpóimo túwa'nai onten-úmai wésuwa'nai-owe. Súwa'nai onten-úmai Manikó si'mákaiwaimba wéawa'nai-owe Ísu siyáíye.

Kentí kisaugomba ímba sáwí'o on-aai.

Rúku 9:49-50

³⁸ Súwana Yóni Ísuntafena séna óraakoo moóráwigo wénena sáwí-amutantontafena séna Ísuni fasi'aémbó wéraintafe auwé kóuwo simátimapa'a wisasá misáwí-ámútámbá kóuraawe. Minkwáásigó ímba kentááfinkén-kwáási ómpo ímba miyámó indá étuwaasosa siyáumne Yóni súwana

³⁹ Ísu séna ímba tufínankaaro. Ímbo awánaan-kisaumo wémaewi úwoi kesúwí'a ímba sáwí'a uwásinkanaawe.

⁴⁰ Kentáási kisaugomba ímba sáwí'o owí úwoi wésuwa'nai-owe.

⁴¹ Érai'a simátimé sune. Kembíwi tuwánésa sésa Ísu Káraísitini waási ombá pósa túwa'nai ónae sésa kári-tantaa'a nombó timiyawi Manikó kawé'-mékámbá timíníye Ísu siyáíye.

Sáwí'o on-aai.

Mátíyu 18:6-9, Rúku 17:1-2

⁴² Ísu mináái simátimena séna iyámpóimo kesááisafesa timankúnkumbo ontenkáán-úmai tuwímbai timankúnkumba wéowe. Tuwímbai tésa kesááisafesa timankúnkumbo owímá karo'-áái tasimátimiyasa isésa sáwí-ampa'a kóiyasa Manikó karo'ó siyawi sáwí-meyamba óraa'a timínífo miwímó tinuwarampimbó óraa'-ontamba fári'wimaresa nompimbó túwááwasamo kumpuwésaraa karo'-áái ímba simátíméwasa sáwí-ampa'a ímba kowisinó. Mindá kanaán-íye.

⁴³ Tiyáánkomo sáwí'o ína'a misáwí-ámpá'á kúnafo sé'a moórá-tiyaamba kambísásúwáaro. Kae-tiyáámbó wéraina'o é'a ónkaifa'o iyamó kámakama'o wéipa'o wiyamba mindá sáwí'an-íye. Sáwí'o uráimbo maisuwé'o méraiyaamba mindá kawé'an-íye.

⁴⁴ (-)

⁴⁵ Tísamaigomo sáwí'o ína'a misáwí-ámpá'á kúnafo sé'a moórá-tisamai kambísásúwáaro. Kae-tisámáímó wéraina'o é'a ónkaifa'o iyamó kámakama'o wéipa'o wiyamba mindá sáwí'an-íye. Sáwí'o uráimbo maisuwé'o méraiyaamba mindá kawé'an-íye.

⁴⁶ (-)

⁴⁷ Túránkomo sáwí'o ína'a misáwí-ámpá'á kúnafo sé'a moórá-turamba fitúwáaro. Kae-túrántámbó awané'o é'a ónkaifa'o iyamó wégaipa'o wiyamba mindá sáwí'an-íye. Sáwí'o uráimbo maisuwé'o méraiyaamba Manikó wení waásimo kawáánipa'o méraiyaamba mindá kawé'an-íye.

⁴⁸ Ónkaifa'a marinkómó éna waé'wae'a wéinana iyamó éna ímbo pisínáimba kámakama'a wéíye Ísu siyáíye.

⁴⁹ Ísu simátimena séna uwímó tónká'ó to'marááwanamo kawé'ó intembá Manikó waásiya'a iyamó kaintenkáán-úmai maráínasa kawé'-úmai méranaawe.

⁵⁰ Uwímá kawé-tántáá'an-ífo óraa'a tai'áísana ayáántámba wéraifo ímba aneka'á uwímó káína'o é'a to'maránááwe. Uwígó ásémo intenkáámbá wé'e'a aáno úmai méranaawe Ísu siyáíye.

10

Aarakwá'ó tuwináán-aaimo siyáin-aai.

Mátíyu 19:1-12, Rúku 16:18

¹ Ísu minká'á tuwéna Yúndiyaa-aempa'a Yóndani-nonkoni menáipá'á komérowasa aneka'á sáwifa'-waasi túwaandu úwana sún-aai wésimatimuwasa

² áamáán-kawaa-waasi sésa sáwí-aaimo sínda isánae sésa Ísumpa'a tésa sésa moórá-waasigo awaainínkómbá kanaará auwáiniyo. Miyámó énamo éna áamáán-aai taraisíni ina taraisíniyo suwaná

³ sésa naaófá'á Mósesé nóra-amaana simátimakaiyo sésa tsíai úwasa

⁴ miwí sésa Mósesé maará siyáie. Moóráwigo awaainínkómbó ai'mátuwindawi aúfáifimba agaimaréna sésa kesuwaainímbá ai'mátuwaumne sésa agaimái amíno siyáie suwaná

⁵ Ísu sésa kentiwá'ná tirumbó makáamba pósa Maníkón-aai ímbo ísöntafena mindásafena Mósesé mináamámbá siyáimbanifo

⁶ Manikó wiyóne marawémó úmaronka'a ímba miyá siyáifo Manikó aarewára waiwára'á úmakaiye.

⁷ Miyámó urántafesa tinófoi tiyuwésa awaai'kóe awaainínkóe'a takááísamai

⁸ mimbórá-túmá ma'mái méraawe. Mindásafesa awaai'kóe awaainínkóe'a ímba kae'-wáásiyáámbó ombá mimbórái'a wéowe

⁹ Manikó aare-waai moórá-i'o uwátinkaraintafesa ímba tuwináaro Ísu siyáie.

¹⁰ Ísu simátimena naaúmpa'a imésa wení kísau-waasi Ísumo sún-aaisafesa áisai uwaná

¹¹ sésa moóráwigo awaainínkómbá ai'mátuwenamo fi'on-inimbo wémaimba umémbá wéie.

¹² Moórá-ininko awaai'kómbá auwénamo fi'onkwambo wémaimba umémbá wéie Ísu siyáie.

Ísu iyámpóimo ayááfúmbo tátínkarain-aai.

Mátíyu 19:13-15, Rúku 18:15-17

¹³ Ísu simátimuwasa tuwímbai Ísu ta'ótorena ayááfúmbo tátinkainkwae sésa iyámpói tí'mae tuwasá wení kísau-waasi sésa tí'mae kóro suwaná

¹⁴ Ísu tuwánéna aaisambá tiyéna sésa ímbo kóro síyamba tiyuwáiyasa kempá'á iyámpói úwoi teró. Miniyámpói kempá'ó tentembá Manikó wení waásimo kawáánimba miyaráán-úmai wégawaanimba iyámpói kempá'ó tíyan-amba ímba faitinkaaro.

¹⁵ Érai'a simátime sune. Manikóntáfésamo sésa iyámpóiyaa-úmai kenkátá wégawaanonemo siyanamo éna miwíyá'á kawááninifo ímbo miyámó siyawimo éna ímbo kawáániniye Ísu sésa

¹⁶ miniyámpóísómbá taparéna tine'á ta'ótorena ayááfúmbo tátinkaraiye.

Óntawara'-waasigon-aai.

Mátíyu 19:16-30, Rúku 18:18-30

¹⁷ Ísu simátimena kúwana moóráwigo awaantanténa Ísu óraakon-iyé sésa takífaena sésa kawekó óne. Nóra úmaiya aú'i'a úmai wiyómpa'a maé'mae'a ónaumno súwana

¹⁸ Ísu sésa kentáfé nóra séwa kawekó óne wéseno. Mimbóráwígó Manikó weyáá kawekón-iyé.

¹⁹ Manikóní áamáamba é'a ísaraane. Mináamámbá aúfáifimba agaimaréna sésa waási ímba tínkamiyasa púwóro. Ímbo aare-umémbán-oro. Ímbo umémbá máéro. Ímbo karo'-áái simátinkáaro. Ímbo karo'á sé'a fi'owiti moparáwímbá máéro. Kentinófoi-tuwi'a óraa'-i'an-oro siyáie súwana

²⁰ miwá sésa mináamámbá kemá iyámpóiyakemba ísare'a kawé'á úmae wéiyune súwana

²¹ Ísu awánéna aamoí éna sésa kawé'á éma moórá-tantaa'a ímbo kawé'á uráampo ení moparáwímbá fi'on-kwaasi wétime óntamba maiyé ímbo makéwi tuwín-timinana ení kawé'-mèyámbá Manikó wiyómpa'a ankáiniye. Tuwín-timemo e kembá sirááiwainone súwana

²² mináái iséna sáwifa'-moparawimbo makóntafena ai'á kaoréna óraa'-imayaa úwana arunkó sáwí'a úwana kuráie.

²³ Kúwana Ísu waaréna wení kísau-waasisafena sésa sáwifa'-ontamo makén-kwaasi Manikó wení waásimo kawáánipa'o wiyamba umbái táiniye súwana

²⁴ weni kisa-u-waasi minááísáféna táá'a úwana séna kesí iyámpóisono. Ónta-imayaamo émayiawi Manikómó kawáánipa'o wiyamba umbái táiniye.

²⁵ Moórá-poigon-awi'a káámeri mimpóígó waigóni afaapimbá ímba kanaa'a kóferainiye. Káámeri-poigomo waigóni afaapimbó kóféráinkakaa sáwífa'-ontamo makáan-kwaasi Manikómó kawáánipa'a kowisinó súwasa

²⁶ mináái isésa táátafesa ésa sésa umbái taifó nóran-kwaasiya Manikómó kawáánipa'a méranaao suwaná

²⁷ Ísu tuwánéna séna waási miwítí kisausamba ímba méyámbaresa kónááfo Manikó seyaafá-tántáá'a úwoi kanaa'a wéiye súwana

²⁸ Pítáa séna isaáo. Kentáási seyaafá-tántáá'a tuwéta entá wéaraaiwaumne súwana

²⁹ Ísu séna érai'a simátine sune. Kentáfesa imáyáa ésa Manikóni ásé-aaimo kosimátimiyantafesa naaópa'a tuwésa tuwaaísáíye tífátone tímánaatone tinófoiye táánine tiyáámune tiyuwésa miwítí maramó túwááwin-anondaa

³⁰ marapá'ó méraanka'ó túwáán-tantaa'a miyán-tántáá'a sáwífa'a maésa tuwaaísái-i'a ésa tímánaari'i'a ésa tinóisai-i'a ésa kenti iyámpói-i'a ésa naané marawémó maiyamba miwífimbá umbaimó tátinkaiyambo ésa ánaaen-kanaa aúí'a úmai wiyómpa'a maé'mae'a ónááwe.

³¹ Ánaaemba aifarááwífinkembá tuwímbai tínaaeni'a íyasa tínaaenkewífinkemba tuwímbai aifari'a ónááwe

Ísu siyáíye.

Ísu wemó puwíndasafenamo siyáin-ai.

Mátíyu 20:17-19, Rúku 18:31-34

³² Ísu simásuwena Yérúsaremu-naopa'a kónae sésa aampa'a wéwesa Ísu aifa'a kúwasa weni kisa-u-waasi táátafesa uwasá tínaaembo kun-kwáásíwárá'a táátafesa uwaná Ísu weni waási sísamaifakemba kae'a kumbaimái-waasi tí'maena moórá-aempa'a tínkarena wempá'ó tinda-tantaakontafena mósimatimena

³³ séna isáaro. Yérúsaremu-naopa'a konanasá moóráwigo kembá waási úrankomba óraa'-amaan-kisa-u-waasiye ámaámbo sen-kwáásíyé aráátiminasa kembó sinkamiyan-ai símaresa sí'mai fí'onkaa-waasi tímíyasa

³⁴ karaánáa'a sinkésa tuwiyáái wisinkésa súwiyonku'-wénesa sinkamiya'a púwónasa utámaraiya'a kaumbo-kánáa maisuwé'a iyáfasinanaumne Ísu siyáíye.

Yémisiye Yóniye'a Ísumbo áísai urááyán-ai.

Mátíyu 20:20-28

³⁵ Minkánáa Sépétin-ááninkorai Yémisiye Yóniye'a Ísumpa'a tésarai sésa óraakoo áísai oyantembá uwásinkaaó suyaná

³⁶ nóintafenawa wétinkaina uwátinkanaumno súwasarai

³⁷ Sésarai ení sámó kaim-bárúpá'ó imémo e kenkáí iyáfasisinke séfasefa'-arausampa'a sinkaaó suyaná

³⁸ Ísu séna séyan-aagioni áwáu ímba ísaraaye. Sáwí-nombo anaféúmpínkembó naandantén-úmai sí'ó índa-i'ó uwásinkaiyamba kerái kanaará kemó naanda-ánáfeumpinkemba náyááyo. Sí'ó índa-i'ó uwásinkaiyantemba kanaará kenkáí miyá uwátinkanaao súwasarai

³⁹ Sésarai kerái kanaa'a pókaí máéyauye suwaná Ísu séna érai'a séye. Kemó naanda-ánáfeumpinkemba náyááye. Sí'ó índa-i'ó uwásinkaiyantemba kenkáí miyá uwátinkanaafo

⁴⁰ kesí séfasefa'-sirausampa'a kemá ímba iyáfasintinkanaumpo Manikó kae'nárai uwátinkaraimba póna iyáfasintinkainiye súwasa

⁴¹ Ísuni kisa-u-waasi siyáánkainarau mináái isésa Yémisinte Yóninte aaisambá tiyúwana

⁴² Ísu táántowasa tuwaná séna é'a ísaraawe. Marapá'-óráá'-wáásísómbá iyáákamai-fasi'aen-ai simátí-simati uwasá wenkóyáaka-tayaaka uráawe.

⁴³ Óraa'-waasimo ontembá kembíwíwárá'a ímba miyán-oro. Kempínkembó iyáákanaemo siyawi fí'owiti wayó'á ónááwe.

⁴⁴ Kempínkembó aifari'a ónaemo siyawi seyaafá'-wáásítí kisa-u-túwa'nai oro.

⁴⁵ Kemá waási úranko ímba súwa'nai íwae'a kunkáumpo kemá waási túwa'nai ónae'a kunkáumne. Sáwí-imayaafinkembo faútínkáandasafe puwónaumne Ísu siyáíye.

Ísu aúrambo kafikówimba kawe'ó uwánkarain-ai.

Mátíyu 20:29-34, Rúku 18:35-43

⁴⁶ Ísuwe weni kisa-u-waasiye Yéríko-naopa'o kumbá sáwífa'-waasiwara'a mindáoopa tuwésa aampa'a kuwaná Tímiasin-ááninkon-awi'a Páátimiyasi aúrambo kafikówí óntamba ínai símai maénae séna aanawáísára'a kumbéna wéinai súwasa

⁴⁷ tuwímbai sésa Ísu Násaretifakewi wétiye suwaná iséna óraaka séné Ísuwo Téfitin-andafakewi ómpo arumbá uwásinkaaó súwasa

⁴⁸ sáwífa'nanka aaisambá aéesa sésa aseraaó suwaná mináái ifátuwená aneká'á óraaka séné Ísuwo Téfitin-andafakewi ómpo arumbá uwásinkaaó súwasa

⁴⁹ Ísu aampa'ó wémomba wení ewaa'á koiyáfasinena séné áántaaro súwasa aúramba kafikówimba áántesa sésa enarunkó kawé'á íno. Wéaantaifo iyáfasinaaó suwaná

⁵⁰ atuwenámo méron-ampanta faúmarena iyáfasinena Ísuni ewaa'á túwana

⁵¹ Ísu séné nóina embó arááímo táinda-i'á uwánkanaumno súwana séné óraakoo súramba kawé'á uwásinkainkwae'á úne súwana

⁵² Ísu séné kentáfé kanaa'á súwa'nai índawin-iyé sémpo kawé'á uwánkaumpo waaó súwana minúwóiyáámbá aúramba awánéna Ísun-ánaaemba kuráiyé.

11

Ísu Yérúsaremu'fá'o kuráin-aai.

Mátíyu 21:1-11, Rúku 19:28-40, Yóni 12:12-19

¹ Ísu wení kísau-waasise'o kumbá Yérúsaremu-nao'-ampa'o kumbá Órifi-omapa'-ewaa'-naokai moórá Pétéfasi-nao'á úwana moórá Pétáni-nao'á úwana minkáé'-náókoni ewaa'ó kumbá wení kísau-waasi kae'á máti'marena

² séné epín-dáópa'a kurékai moórá-poigon-awi'a tónki koawáneyambo waásimo ímbo ayáákainda-poi ándá faútuwekai áí'mae tekaiyó.

³ Moóráwigo tuwánénamo nóra óyaekaiya óyómo sínakai óraako ayáá'mae'a konasá áí'maesa kouweránááwe siyé simámékaiyo súwasarai

⁴ kuyaná mimpói ontará'á ándá anuwarampimbá fári'wimarowana mérowasa koawánésarai minándá kofaútuwóyana

⁵ minká'ó méron-kwaasi sésa nóra sékaiya mimpóigóni ándá wéfautuwaayo suwasarái

⁶ Ísumo sún-aai simátímúyasa kanaán-ifo miyá okaiyó suwasarái

⁷ áí'maesarai Ísumpa'a tuyasá wení kísau-waasi paákákén-únánkwátói faú'mai mimpóigón-arósááunka'a wandaí uwí'marówana Ísumba ayáá'mae wéguwasa

⁸ sáwífa'-waasi mésa óraa'-waasin-iyé sésa tuwímbai paákákén-únánkwátói faú'mai tuwímbai taaénama ankáímai aampa'á uwí'ma'mae wéguwana minúnánkwátóiyá'e mintáénarafane támae wéguwasa

⁹ aifa'ó tun-kwáásiyé Ísun-ánaaembo

tun-kwáásiyé óraaka'-oraaka'a sésa Fasi'aénkó ai'maráisana kunkáiwaimba Manikó kawé'á uwánkaiyé.

¹⁰ Kentáá síwá'ná Téfitimo kawáán-uráintemba miyaráámbá íniye. Wenáwí'a mósá maráúmne óraaka'-oraaka'a suwaná

¹¹ Ísu Yérúsaremu'fá'o kúmba óraa'-amaan-daumpa'a iména seyaafá-tántáá'á awánéna fenómpinka'a wení kísau-waasi sisamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi ti'maena Pétáni-naopa'a kuráiyé.

Taaigón-aai.

Mátíyu 21:18-19

¹² Pétáni-naopa'a kowaiyómba aafáyára'a mindáópa'a tuwésa aampa'ó kumbá Ísumba áái tówana

¹³ moórá-taigon-awi'a fikima wérowana mintáéramba nánae séné áwáu'fá'a wéna awánómba arambó iyái-kánaámó ímbo túmba ímba iyéna áná aantemba wérowana saafá uwááena

¹⁴ mintáigóntáféna séné emá arambá ímba iyáínone. Aneka'á waási ení arambá ímba nánááwe súwasa wení kísau-waasi mináái ísaraawe.

Ísu óraa'-amaan-daumpa'o iyáin-aai.

Mátíyu 21:12-17, Rúku 19:45-48, Yóni 2:13-22

¹⁵ Ísumo sún-aai isésa Yérúsaremu-naopa'o kumbá Ísu óraa'-amaan-daumpa'a iyéna ámáán-daumpa'o méyámbó wéun-kwaasi tuwánéna iti'mátuwená ámáán-dankoni óntambo méyámbáron-kwaasiti taaremá tawísísuwena Manikóntáfésa imáyáa ésa mááufu'-numamo wéamun-dumamo méyámbáron-kwaasiti taaremá tawísísuwena

¹⁶ simátiména séné aneká'á ímba ámáán-daumpa'a miyán-tántáá'á maimaé'a iyé-kunke oro.

¹⁷ Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna kesí naantafésa sésa Maníkómpá'ó inaimó sen-dámbá isasá fi'lo-fi'om-barafaken-kwaasi tésa inai wésewe agaimaréna siyáiyé. Énifo umén-dáumpá'ó ontenkáámbá uráawe Ísu siyáiyé.

¹⁸ Ísu súwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé Ísumbo tufuwiyan-aai wésesa sáwífa'-waasi Ísun-aaimo isámae wéiyuntafesa táátafe ésa Ísumbo tufiyan-amba wésaafa-uwasa

¹⁹ fenómpinka'a Ísu wení kísau-waasisé'a Yérúsaremu-naopa'a tuwésa kuráawe.

Taaigómo aáénkarain-aai.

Mátíyu 21:20-22

²⁰ Ísu wení kísau-waasisé'a kowaiyómba iyáfasinesa aampa'ó kumbá fíki-taimo awánomba ánúka to'mái seyaafá'á móaenkaguwana

²¹ Pítaa Ísumo séwiyon-aai ááka'a maréna séna awánaao. Aaimó séwiyaanda-taima é'a aáénkaraiye súwana

²² Ísu séna Maníkómpá'á timankúnkumba oro.

²³ Érai'a simátíme sùne. Maanómátáfé sé'o iyé faiwí'wé nompá'á kumuwómó siyawi ímbo kae'-ímáyáá tokésamo súndantemba érai'a íniye síyanamo éna érai'a miyá íniye.

²⁴ Mindásafe'a Maníkómpá'á inai sé'a fi'lo-fi'on-tantaatafe'a áísai e'o sembá érai'a Maníkó kanaa'á súwa'nai uwásínkáíye sembá kanaa'á wétuwa'nai-iyé.

²⁵ Maníkómpá'á inaimó sembá sáwí'o uwátinkaiyamba anondáá sáwí'a ónaumne-imayaa ímbo iyamba ifátúwáaro. Miyámó íyanamo éna kentifo wíyómpakewi kembíwí sáwí'o ombá maitiyuwáíniye.

²⁶ Énifo sáwí'o uwátinkaiyamba úwoimo imáyáamo úmae wéíye'o ímbo ifátuwiyanamo éna kentifo wíyómpakewi sáwí'o ombá ímba maitiyuwáíniye Ísu siyáiyé.

Nááwawa ai'maráisawa tiyáanomo siyáan-aai.

Mátíyu 21:23-27, Rúku 20:1-8

²⁷ Ísu wení kísau-waasisé'a aneka'á Yérúsaremu-naopa'o kumbá óraa'-amaan-daumpa'a wénuwasá óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé Ísumpa'a tésa

²⁸ sésa nááwawa ai'maráisa tiyéwa nááwampinkena maiyéwa fasi'aén-kísáú wémaeno. Simásimiyo suwaná

²⁹ Ísu séna aifa'á moórá-aaimo tísai ona'ó anondáámo síya'o é'a sísai on-áái simátimenaumne.

³⁰ Ááema Yóni nombó maitínkaraiwai Maníkówá simámakaisanawa nombá maitínkarai waásiya simámakaawanawa nombá maitínkaraiyo súwasa

³¹ miwí keáímbá sésa nórásaawa sénaumno. Maníkó simámakaisana nombá maitínkaraiye senanasáámó éna nóra séra Yónin-aaisafe'a ímba érai'e siyáao síníye.

³² Waási simámakaawana nombá maitínkaraiye senasasáámó ésa úwoi-waasisa sínkamonaawe. Úwoi-waasi sáwífa'-waasi Yónintafesa sésa Maníkón-aai simásimakaiwai uráiyé wésemba pósa aaisantá siyónááwe miyá keáímbá sésa

³³ Ísuntafesa sésa emó sísai ónda-aaisa ímba isáúmne suwaná Ísu séna ímbo simásimiya'a nááwampinkena maiyéra fasi'aén-kísáúmó wémaunda-aai ímba simátimenaumne Ísu siyáiyé.

12

Ándá-aran-kisaura'o káráwiyowi-tai.

Mátíyu 21:33-46, Rúku 20:9-19

¹ Ísu waé'mai-aai simátimena séna moóráwigo óntan-kusai úmakena ándá-aran-kisau úmarena ándá-arankoni táúfa'a úmarena ándá-arambo mapamínanamo anombó kumínda-taufa'a úmarena óntan-damba kísaura'o káráwiyiyan-damba úmarena ayáátáaka fi'om-barafa'a koménae séna maankísáúrá'ó káráwiyawimo é'a kesáfé'a tuwímbai-aramba wémae'a tuwímbai kembá siyúwáaro simátimena fi'om-barafa'a koméraisana

² arambó áfumo kain-kánáá tisaná aanáfó kesí ándá-aramba komáéro séna wení kísau-waasi ai'maráisana minkísáúrá'ó káráwiyowífa'a tisasá

³ ta'óto'mai tufú'maresa ándá-aramba ímbo ámémba ai'mátuwaawana kóisana

⁴ aanáfó moóráwigomba ai'maráisana tisasá minkísáúrá'ó káráwiyowi ta'óto'mai a'nómbá tufámbai sáwí'a uwánkááwana kóisana

⁵ aanáfó moóráwigomba ai'maráísana tisasá ta'óto'mai tufú'marááwana púwísana aanáfó moórá-mora ti'maráintemba tewasá tinkamba tinkamba wéowasa tuwímbai púwówasa tuwímbai tauwérááwana

⁶ aanáfó kimborama wenááninkomba póna wen-imáyáámó wéuwaimba ayáátáaka'a imáyáa émena kesááninkon-aaí isánááwe séna ai'maráísana

⁷ tisasá minkisáúrá'ó káráwiyowi awánésa keáímbá sésa aanáfón-ááninko wétifo tufúwónanasa puwéna maankisáú ímba mainata kesáa maénae sésa

⁸ ta'óto'mai tufúwówana púwísasa maimái aumépa'a métukaawe.

⁹ Ísu mináái simátimena séna minkisáú-áánáfó miyá íniye. Téna kísaura'o káráwiyowi tinkaminasa puwíyana fi'onkaa-waasi kesí kísaura'a káráwiyoro síníye.

¹⁰ Manikón-aaí aúfái toráumai awánaraawe. Maarán-áái agaimaréna séna

óntan-dambo on-kwáásí moórá-ontantafesa sáwí'a wéíye sésa maisukáawe. Ánaaemba minóntánkó áfonkaamba uráíye.

¹¹ Mindá Fasi'aénkó isatá awánéta séta

fi'oran-kawe'a uráíye súne

agaimaréna siyáíye Ísu súwasa

¹² Yúndaa-kawaa-waasi mináái isésa kentáásáféna siyé sésa ta'óto'mai tufuwónae sésamo umbá seyaafá'-wáásísáféna táá'a úwasa ifátuwesa kuráawe.

Taakisi-ááísáfésamo áísai uráan-aaí.

Mátíyu 22:15-22, Rúku 20:20-26

¹³ Óraa'-amaan-kisau-waasi wésa Ísumba áísai iyana sáwí-aaimo sínasa aafimbó maiyankáiyantafesa áamáan-kawaa-waasifinkemba tuwímbaiye Éroti amááraawifinkemba tuwímbaiye ti'márówasa

¹⁴ Ísumpa'a tésa sésa óraakoo érai'-waasi po waási táároí ímba inkaisé óraa'-waasiye úwoi-waasi táároí ímba inkaisé tirumbó faiyá'mai-aaí ímbo sända Manikóní aambó arááiwaén-aaí arupise úmai simátimendasa wéisaumne. Emá nóra séwa wéisaano. Kanaasááwá taakisi-óntámá Rómu-kamanisa timénaum íntaawa timénaumno. Timéndasa Yúndaa-waasisa kentáási áamáana taraisónaum íntaawa taraisónaumno.

¹⁵ Timénaum íntaawa timénaumno suwaná Ísu miwítí imáyáa iséna kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásín-owe séna kentáfé'a sáwí-aaimo síndawe sé'a wésisai-owe. Moórá-ontamba maimaé máaraasimero súwasa

¹⁶ maimaé máaraanamuwana séna nááwan-óikaana uráinkara áwí'a wéraiyo súwasa miwí sésa Rómu-kamani-kawaagon-óikaamba isaná áwí'a wéraiye suwaná

¹⁷ Ísu séna Rómu-kamani-kawaagonde wembá áméro. Manikóndé Manikómbá áméro súwasa mináái isówana táá'a úwasa ímba aaí siyáawe.

Pukémpinkembo iyáfasinaíyan-aaí.

Mátíyu 22:23-33, Rúku 20:27-40

¹⁸ Suwasá Sátúsi-amaan-kawaa-waasi púwómpinkemba ímba iyáfasinanaawemo sun-kwáási pósa Ísumpa'a tésa sésa

¹⁹ óraakoo naaófá'á Mósesé séna moóráwigo aaré maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba puwínana áfáko maimakéna awaaón-anondaa-ware'e séna iyámpói ma'ánkáiíye siyáíye.

²⁰ Moórá-aaí isaaó. Moórá-kanaa afakaeté-afarawainonda mésa tuwaaó aaré maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwísana

²¹ wenánaaenkewi ware'á maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwísana wenánaaenkewi ware'á maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwísana miyá émesa

²² afakaeté-waasi putásaawana minínínkó ánaaemba pukáíye simámesa

²³ Ísumba áísai esa sésa miyámó ombá waási puwíyampinkembo iyáfasinaíyan-kanaa minínimbá afakaeté-waasi tuwaaínimbá éna nááwa máíniyo suwaná

²⁴ Ísu séna Manikón-aaí aúfáifimbo agaimakón-aaí ímba kawé'-úmai isé'a Manikóní fasi'aémbá ímba awáné'a pó'a miyáumai sáwísáwí-aaí wéséwe.

²⁵ Pukémpinkemba iyáfasinesa wíyómpa'o imaiyan-kanaa aaré ímba maíyasa waaí ímba maíyamba ésa Manikóní kísau-waasimo wíyómpa'o méraawimo ontembá minínínákwá'a miyáumai aaré ímba

maíyasa waaí ímba maíyamba ónááwe.

²⁶ Waási pukémpinkembo iyáfasinaíyamba Mósesé minááisáféna agaimakáíye. Aúfáifimba agaimaréna séna kári-taiya'a iyamó kaímbá ímba mintái káwisana mintáifinkémbá Manikó Mósesentafena séna Manikó úne. Enaiwá'ná Émbaramuwe

Áísáakiye Yékopuwe miwítí Maníkó úne siyáíye. Maníkó minááímó siyáimba minkáúmbó-wáásí é'a púwúwasa utaráambanifo

²⁷ mináái siyáimba pósa miwí úwoi méraawe. Énifo kentáái sáwísáwí-aai siyáawe Ísu siyáíye.

Aifaráán-ámáánkón-aai.

Mátíyu 22:34-40

²⁸ Súwana áamáambo sún-kwaasigo ména seyaafá'-wáásímó sumbá iséna Ísuni iyáákamai-aai iséna Ísumba áisai ena séna Maníkóní áamáampinkemba nóran-amaana aifaráámbán-iyó súwana

²⁹ Ísu séna aifaráán-ámáámbá sénaumne. Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Ísareri-waasi isáaro. Maníkó kentáási Fasi'aénkó éna mimbórá-Fási'aénkón-íye.

³⁰ Manikómpá'a

kentí Fasi'aénkómbá kentiruné kentí imáyáawe kentimané kentí fasi'aéné áméro agaimaréna siyáíye.

³¹ Miwán-ánaaenken-amaamba sénaumpo isáaro. Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

kesáfé-imáyáámó ontembá kentí

waási-imayaawara'a oro

agaimaréna siyáíye. Minkáé'-ámáánkó seyaafá'-ámáámbá iyáákaraiye Ísu simámuwana ³² minkwáásigó séna óraakoo érai'a sénda Maníkó weyáá Fasi'aénkón-ifo fí'o-fí'o-fasi'aemba ímba méraawe.

³³ Kesáámá Manikómpátá kesiruné imáyáawe kesí fasi'aénésá wempá'á tuwéta miyásá onó. Kesáfé-imáyáámó úndantenta kesí waási-imayaawarata onó. Minkáé'-ámáánkó seyaafá'-ámáámbá iyáákaraiye. Tóné sipisípiye iyafimbá agaimái Manikómbá amúndanifo mindáwara'a iyáákaraiye séna

³⁴ miwámó súmba kawé'-imáyááfinkémbá súwana póna Ísu iséna séna Manikómó kawáánimba wení ewaa'lá méraane súwasa isómba Ísun-aaisafesa táá'a úwasa ímba áisai uráawe.

Manikómó iyáfasinankaraiwai Káráisitín-aai.

Mátíyu 22:41-46, Rúku 20:41-44

³⁵ Ímba áisai uwaná Ísu óraa'-amaan-daumpa'a iména simátimena séna áamáambo sen-kwáási sésa Káráisiti Téfitín-andafaken-kwaasin-íye wésefo

³⁶ naaófá'á Manikóní Ufaen-ámütánkó Téfitimba imáyáa amúwana Téfiti Káráisitintafena séna kesí Fasi'aénkón-íye siyáimba imó agaimakón-aufaifimba Téfiti agaimaréna séna

kesí Fasi'aénkóntáféna Maníkó séna kesiyáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'-ména'a ení namuro-wáási iyáákaanasa miwí tai'ánaáwe Manikómó siyáin-aai Téfiti siyáíye.

³⁷ Miyáumai Téfiti Káráisitintafena séna kesí Fasi'aénkón-íye siyáimbanifo nóraumaiya wemá Téfitín-andafaken-kwaasin-íye Ísu súmba Káráisiti Téfitini Fasi'aénkó éna Téfitín-andafaken-kwaasigon-íye. Úwoi-waasi seyaafá'á

Ísun-aai isésa aamoí uráawe.

Áamáambo sen-kwáásítí aambá arááiwáéfomo siyáin-aai.

Mátíyu 23:1-36, Rúku 11:37-54, Rúku 20:45-47

³⁸ Úwoi-waasi seyaafá'á Ísun-aai isésa aamoí wéuwana Ísu simátimena séna tuwimbaimo áamáambo sen-kwáásítí aambá arááiwáéfo. Minkwáási ayáátáá-kuferai wiyésa naaópá'a afufumpa'a wénowasa pósa waási tuwánésa sésa óraa'-waasin-owe wésewe.

³⁹ Minkwáási áamáán-daumpa'o ombá óraa'-waasimo máén-aempa'a imésa tanómba kaufópa'o ombá kawé'-áémpá'á mésa kawé-tómbá wénaawe.

⁴⁰ Minkwáási keto'-íníntí óntawara naankwará'á umémbá wémaesa waási suwánésa súwí'a mósá maráiwae sésa karo'-áái tafisímai inái wésewe. Miyámó on-ánóndáá óraa'-umbai maénááwe Ísu siyáíye.

Keto'-íníntí Manikómpá'á óntambo tukáin-aai.

Rúku 21:1-4

⁴¹ Simátimena Ísu óraa'-amaan-daumpa'a ména óntambo túwón-anafeunkoni ewaa'lá ména tuwánómba waásisomba tésa óntambo túwómba sáwífa'-ontawara'-waasi sáwífa'-ontamba túwówana

⁴² moórá-keto'-ininko ímba óntamo makón-ininko téna kári'-ontamba kae-tóyaráámbá tuwówana

⁴³ Ísu weni kísau-waasi táántena séna érai'a simátíme sune. Minkétó'-ínínkómó túwáín-ontanko seyaafá'-wáásímó túwáán-ontamba iyáákaiye.

⁴⁴ Miwi sáwífa'-ontafinkemba tuwímbai túwááfo wemá kári'-ontafinkemba mútú'a túwáimba póna ónta-iyaimba méiniye Ísu siyáíye.

13

Óraa'-amaan-dambo tawisínda-aaimo siyáín-aai.

Mátíyu 24:1-2, Rúku 21:5-6

¹ Ísu mináái simátimuwasa óraa'-amaan-daumpakemba kárúwesa kúmúmba weni kísau-waasifinkemba moóráwigo óraa'-amaan-dantafena séna úwé awánaao. Maanóntán-dámbá kawé'á uráísana minóntámbá óraa'-ontamba wéraiye súwana

² Ísu séna maanóráái'-námbá awánaaro. Ánaaemba waási tésa mindámbá seyaafá'á tawisíuwesa seyaafá'-óntánkwará'á tawisíuwanaawe Ísu siyáíye.

Sáwí-kanaa tñiyemo siyáín-aai.

Mátíyu 24:3-14, Rúku 21:7-19

³ Ísu mináái simátimena Órifi-omapa'a iména óraa'-amaan-damba awánómbe Pítaawe Yémisiye Yóniye Énduruwe miyáumai-waasi Ísumo weyáá mérompa'a tésa áísai esa sésa

⁴ emó sénda nóin-kanaawa paapé íniyo. Nóran-kwaamera ínataawa séta ampáánká'á Ísumo siyáimba miyá íniyesa sénaumno suwaná

⁵ Ísu séna karo'-áái isé'a érai'e sefó káráwiyoro.

⁶ Sáwífa'-waasi tésa kesúwí'a másesa sésa Maníkómó iyáfasisinkaraiwai úne síyasa sáwífa'nanka minkáro'-ááisáfésa érai'e sénááwe.

⁷ Tiyááwemo siyáán-aai némpakena'i ewaakéná'i isáiyana ímba táá'a íno. Miyán-kánáámó tinda mindá ímba seyaafá'-tántáá'ó tai'áinda-waame'an-íye.

⁸ Fí'lo-fi'on-aempa'-waasi tiyánááwe. Moórá-kawaa-waasimo ésa moórá-kawaa-waasi timááraasafesa iyáfasine tiyáaro síyasamo ésa iyáfasinesa tiyánááwe. Fí'lo-fi'om-barafa'a óraa'-marima táíniye. Fí'lo-fi'om-barafa'a aawai táíniye. Miyán-tántáá'ó paapé ína'a sé'a seyaafá'-tántáá'ó tai'áinda-kanaa ímba tiyáífo iyámpóimo matinkánae owanamó óraa-ti'o intembá umbai-kánáámó tinda minkánáa paapé iye seró.

⁹ Miyán-ááisáfé'a káráwiyoro. Kawáá-wáási kembiwí t'i'maesa óraa'-waasifa'a mótkesa aaifimbá maitinkésa áamáán-daumpa'a mótkimesa kentáfésamo fasi'ámimo méraiyyantafesa ta'óto'mai t'i'maesa kámáni-óraa'-waasifa'e kawáá-wáásifá'é mótkesa aai simátinkaiya'a minóráái'-wáási kesáái simátimenaawe.

¹⁰ Aifa'á ásé-aai seyaafá'-márafákén-kwáási simátimapa'a wényana ánaaemba seyaafá'-tántáá'ó tai'áinda-kanaa tñiye.

¹¹ Ta'óto'mai aaimó simátínkénka'a nóran-aaiya sénaumno-imayaa ímba óraa'a é'a ímba kentí imáyáafinken-aai sénááfo Manikóni Ufaen-ámútánkó siyan-aai tááka tinkána'a mináái sénááwe.

¹² Tuwímbai tífárawaawi t'i'mai fi'owi timíyasa tinkamiyasa puwónááwe. Tifoísáímo ésa tífáramarimba t'i'mai fi'owi timíyasa tinkamiyasa puwónááwe. Iyámpóisombo ésa tinófoi t'i'mai fi'owi timíyasa tinkamiyasa puwónááwe.

¹³ Kentáfé'lo fasi'ámimo méraiyyantafesa seyaafá'nánká tiyámba uwátinkanaawe. Ímbo ifátuwesamo kentáfésa fasi'ámimo méraiyyawi tai'áinda-kanaara'a Manikó t'i'mai kawepá'á métinkainiye.

Sáwí-kanaagon-aai.

Mátíyu 24:15-28, Rúku 21:20-24

¹⁴ Ísu mináái simátimena séna ánaaemba sáwí'lo íyan-tantaako uwófi'a íyam-baruka'a paapé íniye Ísu siyáíye. Kemá Máaka sune. Maanáúfáímó torausíyawi tááko péé sína'a ísáaro sune. Ísu séna uwófi'lo

í-máruká'á paapé ínaa awánáiyamba Yúndiyaa-marafa'lo méraiyan-kwaasi omápata tuwaantantésa iyónááwe.

¹⁵ Ontará'ó méraiyan-kwaasi ímba naaúmpa'lo iyiyamba óntama ifátuwesa úwoi tuwaan-tantésa iyónááwe.

¹⁶ Kísau'lo méraiyan-kwaasi ímba naaópa'lo tiyamba unáánkwtóí ifátuwesa úwoi tuwaantantésa iyónááwe.

¹⁷ Tímúka'-inine umaran-iyámpóíwárá'-íniné minkánáa sáwí'a ónááwe.

¹⁸ Tuwaantanté'lo iyiyamba táwi'lo índa-kanaa miyá únafo sé'a Maníkómpá'á inái seró.

¹⁹ Minkánaámó tinda óraa'-umbai tániye. Naaófá'á Manikó maramó úmaronka'e káfé'wara'e miyán-umbái-tántáá'á ímba tiyáiyé. Ánaaenkwará'a miyán-umbái-tántáá'á ímba tiniye.

²⁰ Miyán-umbái-tántáá'ó índa-kanaa Fasi'aénkó ampáásé úmakaiye. Miyán-umbái-kánaámó ayáátááka'o íninkakaa seyaafá'-wáásí ímba úwoi túnamai méraawisino. Manikó wemparí'o úmakain-kwaasisafena imáyáa éna miyán-umbái-tántáá'á ampáásé uráiyé.

²¹ Ampáásémó ínasa tuwímbai simátimesa sésa Manikómó iyáfasinankaraiwai mífá'-maafa'a méraiye siya'o é'a ímba ísáaro.

²² Tuwímbai paápé ésa karo'á sésa Manikómó iyáfasinankaraiwai úne siyasa tuwímbai karo'á sésa Manikón-aaimo simátimundawi úne simátima'maesa níyamba ímbo awánen-kisau maesa Manikómó wemparí'o úmakain-kwaasi karo'á simátinkanae sésa miyán-óráá-kisáu maenááwe.

²³ Miwisáfé'a érai'-waasin-owe sefó sé'a ímbo paápé uráanka'a aifa'á simátimumpo káráwiyoro Ísu siyáiyé.

Ísumo marapá'ó kuminda-aai.

Mátíyu 24:29-35, Rúku 21:25-33

²⁴ Ísu mináái simátimena sésa miyán-umbái-tántáá'ó tinda-kanaa tai'áinana aafáúgó kumeu'á ínana wiyónko ímba sán-káinana

²⁵ o'á wiyómpakemba kuntínana wiyónko tora'náára'a ína'a

²⁶ kemá waási úranko óraa'-fasi'aenkwará sáwara'a ainánk kúmóna'a suwánanááwe.

²⁷ Wiyómpaken-kisau-waasi ti'maráanasa Manikómó wemparí'o úmakain-kwaasi seyaafá'-máráfákémá ti'maesa moóráfimba túwaandu ónááwe Ísu siyáiyé.

²⁸ Ísu mináái simátimena sésa moórá naan-táigón-áwí'a fiki-taigontafe'a imáyáa úmai ísáaro. Asáómó agaínda awáné sé'a áú'o sínda-kanaa kárika'a tiniye sénááwe.

²⁹ Miyámó intembá kemó sún-da-tantaa'a ína'a awáné sé'a kárika'a kumíniye sénááwe.

³⁰ Érai'a simátimé súné. Káfé'o méraan-kwaasi tuwímbai ímbo pukáiyanka'a kemó sún-da-tantaa'a paápé íniye.

³¹ Wiyóne marawé tai'áinana kesáái ímbo tai'áinda úwoi waé'wae'a íniye Ísu siyáiyé.

Kúmón-da-kanaa waási ímba ísaraawemo siyáin-aai.

Mátíyu 24:36-44, Rúku 17:26-30,34-36

³² Ísu mináái simátimena sésa kúmón-da-kanaa aafáúma waási ímba ísááwasa wiyómpaken-kisau-waasiwara'a ímba ísááwa'a kemá Manikón-ááninko ímba ísáúnana kesifo weyáá ísaraiye.

³³ Kemó kúmón-da-kanaa ímbo ísaraiyanka'a kumónaumpo káráwiyoro.

³⁴ Miyámó intenkaán-úmai maarán-ááin-iyé. Moórá-oraako némpa'a wááu koméranae sésa wení kisau-waasisafena kisau máéro sésa ti'má'mae wéwena ontará'ó kawáániwaintafena sésa káráwiyuwo sésa kóuraiye.

³⁵ Naankóní aanáfómó tinda-kanaa ímbo ísáántemba kemó kúmón-da-kanaama ímba ísaraafo káráwiyoro. Siyatarórá'í wááwáiya'i fenáíndarara'i nó'waana'i kumónaumno minkánáa ímba ísaraafo

³⁶ kentáfé'a ímba imáyáamo wéiyanka'a kumúnafainifo wéto'mayaan-e'a simu'máráaro.

³⁷ Kemó simátimunda seyaafá'-wáásísáfé'a sumpo káráwiye'a méraaro

Ísu siyáiyé.

14

Ísumbo tufuwíyan-aaimo siyáan-aai.

Mátíyu 26:1-5, Rúku 22:1-2, Yóni 11:45-53

¹ Ísu mináái simátimena naaófá'ó Manikó Yúndaa-waasi tiyótaimo í-tánómbá ímbo intóráin-tantaa'wara-pereti agáún-kanaa aúnkáraamba úwasa kae-kánáa úwoi mésa óraa'-amaan-kisau-waasiye ámáámbo sun-kwáásíyé sésa nóraumaisaawa Ísumba aúpá'á ta'óto'maisaawa tufuwónaumno.

² Seyaafá'-wáásí tiyááfainifo tanómbo kaufiyan-kanaarata ímba tufuwónaumne siyáawe.

Ísumbo asaa-wiyúm-básáwémbó a'ánkarain-aai.

Mátíyu 26:6-13, Yóni 12:1-8

³ Suwaná Ísu Pétáni-naopa'a koména moóráwígon-awí'a Sáímonini naaúmpa'a áúmo námombo kón-kwaasigoni naaúmpa'a ména tómbá wénowana moórá-ininko iyéna asaa-wiyúmbó úm-basawemba óraa'-ontankakembo méyámbakaim-basawemba maimaéna iyúmba minánáféúmbá tafántuwena Ísu a'nómpímbá fatímarowasa

⁴ tuwímbai keaímbá sésa aaisambá aéésa nóra sénawa mimbasáwémbá úwoi fatiyankaiyo.

⁵ Mimbasáwémbó fi'owi timénamo óraa'-ontamba maiyénamo ímbo óntamo makáan-kwaasi tíméraambaniye sésa minínínkómbá aaisambá áúwana

⁶ Ísu sénéa ifátuwe'a ímba aaisambá aééro. Kawe'á asínkáíye.

⁷ Ímbo óntamo maráán-kwaasi kesé'a maé'mae'a íya'a túwa'nai ónae sé'a túwa'nai ónááfo kemá kesé'a marapá'á ímba maé'mae'a ónaumne.

⁸ Minínínkó wení imáyáafinkemba kawe'á asínkáíye. Púwóndara'a masawémba asínkésa utánaáfo minínínkó é'a masawémba asínkáíye.

⁹ Érai'a sumpo isáaro. Kesí ásé-aaí seyaafá'-mápá'á simátimesa minínínkómó uwásínkáín-aaí simátimiyasa tááka'a maránááwe Ísu siyáíye.

Yúndasi Ísuni pintaru'ó maiyáin-aaí.

Mátíyu 26:14-16, Rúku 22:3-6

¹⁰ Súwana Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwígon-awí'a Yúndasi moórá-awí'a Ísakerioti óraa'-amaan-kísau-waasifa'a wéna sénéa túwa'nai ona'á Ísumba ta'ótoranaawe súwasa

¹¹ Isésa aamoi ésa sésa miyámó inda-méyámbá óntanta aménaumne suwaná nóraumaiya Ísumba aráátiménasawa ta'ótoranaao-imayaa ómbarena úmaena kuráíye.

Tíyótaimo í-tánómbó kauráan-aaí.

Mátíyu 26:17-25, Rúku 22:7-14,21-23, Yóni 13:21-30

¹² Yúndaa-waasi ímbo intóráín-tantaa'wara-pereti agáún-kanaa túntemba tíyótaimo í-tánón-kánáá sipisípi-araa'a tufú'mai káúfúnka'a wení kísau-waasi Ísumba taáísai esa sésa tíyótaimo í-tánómbá nááfataawa kaufónaumno suwaná

¹³ kae'á tí'maréna sénéa Yérúsaremu-naopa'a wíyana moóráwigo nonánámó maimaé wíndawimba arááíwáékaiyo.

¹⁴ Wemó naaúmpa'o iyíndafa'o naankón-afowámó mérainakai kosimámekai óraako áísai ena sénéa kesí kísau-waasise'a náán-aempara tíyótaimo í-tánómbá nánaumno wésiye kosimámékaiyo.

¹⁵ Wemá afófumayaa'-nankoni óraa'-aempa'a aráátiminiye. Kúfu'o uwándáíyan-tantaa'a mimpímba wéraiye. Seyaafá'-tántáá'á to'mayaa úmarekai minká'á kausínkáakaiyo súwasarai

¹⁶ mindárai isésarai Yérúsaremu-naopa'a wésarai Ísumo sún-tantaa'a wérowasarai minká'á tanómba kauwánkaraaye.

¹⁷ Tanómba kaumakóyasa fenómpinka'a Ísu wení kísau-waasise mindáúmpá'á imésa

¹⁸ tómbá wémandesa uwaná Ísu sénéa kempínkémbá moóráwigo kesé'a tómbó wénaiwai kembá namuro-wáási aráátiminiye súwana

¹⁹ tirunkó umbai tówasa moórá-mora áísai esa sésa kewá'íyo símaesa kuwaná

²⁰ Ísu sénéa moóráwigo wení tón-ayai maimaéna kesé'o moórá-taufapimba tú'maimo náíndawi wemá kembó namuro-wáásimó aráátimindawin-íye.

²¹ Naaófá'á Maníkón-aaí aúfáifimba agaimaréna sénéa waási úranko puwíníye siyáintemba pó'a púwónana namuro-wáásimó aráátimindawi sáwí-meyamba máíniye. Wembó ímbo ma'ánkaraankakaa kawe'á isinó Ísu siyáíye.

Ísu wení kísau-waasi tómbó tímakain-aaí.

Mátíyu 26:26-30, 1 Kórinti 11:23-25

²² Súwasa tómbá wénowana Ísu péréti maisoréna Maníkómpá'á súwiyo sénéa tafámbai tíména sénéa mindá kesún-ifo maimái naaró sénéa

²³ ándá-aran-dombo wéron-anafeumba maisoréna Maníkómpá'á súwiyo sénéa timúwasa seyaafá'á nowaná sénéa mindá kesí naaén-íye.

²⁴ Kesí naaemá sáwí-waasisafena kumínda póna Maníkó kesé'a kááísamai méraiwaé sénéa mináu-áái símai kááísamakaiye.

²⁵ Simátimé'a súné. Aneka'á ándá-aran-domba ímba nánaumpo Maníkó wení waásimo kawáánipa'a mé'a ándá-aran-domba aú-nomba nánaumne Ísu súwasa

²⁶ Manikóntáfésa isámai imá simásuwesa mindáúmpá'á tuwésa Órifi-omapa'a iyáawe.

Pítaa ánaaeni'a uwásinkainiyemo siyáin-aaí.

Mátíyu 26:31-35, Rúku 22:31-34, Yóni 13:36-38

²⁷ Órífi-omapa'a imérowana Ísu simátimena séna Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna Manikó séna

sipisípiya'o kawáaniwaimba tufúwónasa

sipisípisomba wété ónááwe Manikó siyáíye

siyáimba póna táá'a ina'a siyuwé'a wété ónááwe.

²⁸ Énifo púwónasa utámaraiya iyáfasine'a kentí aifa'á Káríri-aemapa kona'á kesínaaemba kónááwe Ísu súwana

²⁹ Pítaa séna seyaafá'nánká auwésa wété ónááfo kemá ímba miyá ónaumne súwana

³⁰ Ísu séna érai'a simáme sune. Káfé'-no'waamba kokóriga ímba kae'-i'a ááimo siyáindara'a emá kaumbo-iká'á kentáfé sé ímba awánáunda-waasin-íye sínone Ísu Pitaantafena súwana

³¹ Pítaa óraaka'a séna enté'o sínkamonaé íya'o é'a ímba auwé'a kónaumne súwasa wení kísau-waasi seyaafá'á miyá simásaraawe.

Ísu Kétésémánifa'a inaimó siyáin-aaí.

Mátíyu 26:36-46, Rúku 22:39-46

³² Seyaafá'á miyá simásuwesa Ísuwe wení kísau-waasiye taaiyámófa'a áwí'a Kétésémánifa'a komésa Ísu simátimena séna maanká'-méraiya'a Manikómpá inái kosénó séna

³³ Pítaane Yémisine Yónine tí'maena komérowana umbai-tántáákó arumbá sáwí'a úwana

³⁴ simátimena séna kesirunkó umbaisé'a taisá pó'a púwóraantamba wéune. Maanká'-mé'a káráwiyoro séna

³⁵⁻³⁶ tiyuwéna ewaa'á wéna Manikó óraakon-íye séna mara'á kumbéna inaiínkémhá séna kesifóo seyaafá-tántáá'á kanaa'á wéonda po kanaán-íye. Ewé sémo e maanúmbái-tántáá'ó kempá'ó tinda maisiyuwé éni ímba kesi ímáyaan-ífo ení ímáyaá arááíwáéno Ísu siyáíye.

³⁷ Ísu inái simásuwena wení kísau-waasiyaufa'a téna tatuwánómha tún-kwaigurówana tatúséna Pitaantafena séna Sáimoniyo aùn-kwaiguré ímba kanaa kárika'a káráwíye méraane.

³⁸ Waántáwanko tísai úmai isánae-aaí kempá'á sífónifo Manikómpá'á inái seró. Imáyáago ewé sisaná áugo umbaimó wétaimba mindá aúgáfaa'a wéíye simátimena

³⁹ aneka'á tiyuwéna ewaa'á wéna súntemba Manikómpá'á inái kosimásuwena

⁴⁰ wení kísau-waasífa'a téna tatuwánómha tún-kwaigurówana tatúsúwana tógáfaate'a úwasa nóran-aaiya anondáá ímba simámuwana

⁴¹ tiyuwéna inái kosimásuwena kouweréna minkáumbóráúsáféna séna túmó waig-uráamba é'anifo kembá waási úrankomba sáwí'o on-kwáásí aráátiminasa ta'ótoraiyan-kanaa wétífo

⁴² iyáfasinewata wétiyapata konó. Kembó aráátimindawi wétiye Ísu siyáíye.

Ísumbo ta'ótokaan-aaí.

Mátíyu 26:47-56, Rúku 22:47-53, Yóni 18:2-12

⁴³ Ísu mináái wésuwana wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwígon-awí'a Yúndasi tumba wesé'a sáwífa'-waasi taánáinkwara paepáénkwara'a maimaé tumbá óraa'-amaan-kísau-waasiye amáámbo sun-kwáásíyé Yúndaa-óraa'-waasiye miwí tí'marówasa tumbá

⁴⁴ ááéma Yúndasi Ísumbo aráátimindasafena simátimena séna aaweyáámó uwánkáandawimba ta'óto'mae'a káráwímae'a koró siyónka'a

⁴⁵ póna Yúndasi Ísumpa'a téna séna óraakoo méraano wésena aaweyáá wéuwankowasa

⁴⁶ wesé'o tuwái Ísumba ta'ótórówana

⁴⁷ Ísuni kísau-waasifinkemba moóráwigo paepáé'a maimaéna aifa'-amáán-káwáágóní kísau-waasigon-áa'á fagáúsuwuwana

⁴⁸ tun-kwáásísáféna séna kentáfé'a umén-kwáásín-íye sé'a pó'a taánáinkwara paepáé'wara'a maimaé'a kembá ta'ótoranae sé'a wétewe.

⁴⁹ Sáwífa-kanaa óraa'-amaan-daumpa kesé'a mé'a kesááimo wésimatimundara'a ímba kembá ta'ótokaawe. Naaófá'á Manikón-aaí aúfáifimbo agaimakáan-aaí kembó miyámó uwásínkéne'a wétewe súwasa

⁵⁰ wení kísau-waasi seyaafá'á inkaisésa auwésa wété uwasá tun-kwáásí Ísumba áí'maesa kuwaná

⁵¹ moórá-ifo'-waasigo ampanta aantemba kará'umaena Ísun-ánaaemba wéguwasa wembá ta'ótórówana

⁵² ampantá awátuwena wátói-iyaimba kóuraiye.

Óraa'-waasi Ísumba aaifimbó ánkaraan-ai.

Mátíyu 26:57-68, Rúku 22:54-71, Yóni 18:13-24

⁵³ Kóuwasa Ísumbo ta'ótórówi áí'maesa aifa'-ámáán-káwáágóni naaúmpa'a móankesa mindáúmpá'á óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé túwaandu urón-daumpa'a móankowana

⁵⁴ Pítaa tínaemba nénka'o témomba aifa'-ámáán-káwáágóni máapa'-ontafinkemba iyéna naamaáífa iména i-wáásísé iyará'á koména iyá wégaufiye.

⁵⁵ Pítaa iyá wégaufuwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye seyaafá'nánká Ísumba tufuwiýana puwínda-aagioni áwáu saafá uwaná ímba wérowasa

⁵⁶ Ísuntafesa mósimesi-ai sésa ímba moórá-ai suwasá

⁵⁷ tuwímbai iyáfasinesa karo'a sésa

⁵⁸ wemó sisatáámó isáúndasa óraa'-amaan-damba waásimo uráan-damba tawísísuwe'a kaumbo-kánáa maisuwé'a waásimo ímbo íyan-damba ónaumne siyáíye suwasá

⁵⁹ minkwáási ímba moórá-ai suwaná

⁶⁰ aifa'-ámáán-káwáágó iyáfasinena Ísumba áisai ena séna simánkáán-ai anondáá ína sínono súwana

⁶¹ Ísu iséna ímba aai súwana aifa'-ámáán-káwáágó áisai ena séna kesáámó áwí'o mósá maráúndawin-áaninko e Maníkómó iyáfasinankaraiwai Káráísitiya'onai simásimiyo súwana

⁶² Ísu séna kemá úne. Suwánena'a kemá waási úranko Maníkó fasi'aénkón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá imé'a ainánká'á kumónaumne Ísu súwana

⁶³ aifa'-ámáán-káwáágón-arunko sáwí'u uwana wení unáánkwátói tafétuwena séna Maníkómbá karaánáa'a ankéna wesáféna simbá póta minááisáféta aaifimbá maenkéta fi'on-aaimo simánkáámba saafá únda póta ifátá tuwéta

⁶⁴ Maníkómbó símaimo sáwí'o uwánkáíntafeta nórasaawa ónaumno súwasa sáwí'an-ifo tufuwiýana puwíno sésa

⁶⁵ Ísumba tuwiýáái wí'ankésa aúranka'a ampantasámbá káátamakesa wétufuwesa sésa esáfé sé Maníkó iyáfasinankaraiwai únemo séndawi ómpo kemá nááwa tufúnái simásimiyo suwasá i-wáási áí'mai tiyáántamba tufúkáawe.

Pítaa ímbo awánáúnda-waasin-iyemo siyáin-ai.

Mátíyu 26:69-75, Rúku 22:56-62, Yóni 18:15-27

⁶⁶⁻⁶⁷ Pítaa naamaáífa ména iyá wégaufuwana aifa'-ámáán-káwáágóni kisaumo maún-arasigo téna Pítaamba taawánéna séna Ísu Násaretifakewiye'o maéndawi óne súwana

⁶⁸ emó sénda-ai sáako ímba kawé'an-ye simásuwena máapa'-ontafimba komérowana

⁶⁹ minárásigó aneka'á awánéna méron-kwaasisafena séna efíwáni waásifinkewin-ye súwana

⁷⁰ aneka'á Pítaa séna ímbaniye simásuwena mérowasa kárika'a maémómbo Pítaantafesa sésa éraitá súne. Káririfakewi po wení kisau-waasifinkewi óne suwaná

⁷¹ Pítaa aika'-maréna séna karo'-ááimó wésenanamo éna Maníkó sínkaminiye. Sewímbá ímbo awánáúnda-waasin-ye súwana

⁷² kokórigó aneka'á áái súwana Pítaa Ísumo simámakon-ai ááka'-maréna miyá siyónka'a kokórigomo kae'l-i'o ááimo ímbo siyáindara'a emá kaumbo-iká'á kentáfé sé ímbo awánáúnda-waasin-ye sínone siyónka'a mináái

ááka'-maréna áfááraumai ifi'á taráíye.

15

Ísumba Páiratimpa'o áí'mae kuráan-ai.

Mátíyu 27:1-2,11-14, Rúku 23:1-5, Yóni 18:28-38

¹ Úwasa aafáúmó iyáúsunka'a óraa'-amaan-kisau-waasiye Yúndaa-óraa'-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé mimbórá-áái símai tarímaresa Ísumba ayáánka'a kará'umaresa áí'maesa Rómu-kamani-kawaagon-awí'a Páiratimpa'a kuwaná

² Páirati Ísumba áisai ena séna Yúndaa-waasiti kawáágówá óno súwana Ísu séna é'a séne súwasa

³ óraa'-amaan-kisau-waasi fi'o-fi'on-aaisafesa aaifimbá maénkówana

⁴ Páirati Ísumba áisai ena séna sáwífa'-aai wésimankaafó anondáá ina moórá'-aai sínono súwana

⁵ Ísu iséna ímba anondáá súwana Páirati sáwífa'-imayaa uráíye.

Ísumba tufúwíyana puwínomo siyáin-aai.

Mátíyu 27:15-26, Rúku 23:13-25, Yóni 18:39-19:16

⁶ Naaófá'á Manikó Yúndaa-waasi tiyótáimo í-tánón-kánáá túntemba Rómu-kamani-kawaago séna seyaafá'nánká túwaandu urésa aamoí ésa ándáfa'o méréin-kwaasigon-awí'a siya'a faú'auwaano séna minkánáá miyáumai ándáfaken-kwaasi faútínkáíye.

⁷ Minkánáá moóráwigon-awí'a Párápási ándáfa'o maúmba ááéma tuwímbai kámáni-waasise tiyónka'a wemá moóráwigomba tufúwana puwúwasa ándáfa'a ánkárowana mérowasa

⁸ sáwífa'-waasi túwaandu urésa Páiratintafesa sésa moóráwigomba faú'ankaa suwaná

⁹⁻¹⁰ Páirati imáyáa éna séna óraa'-amaan-kisau-waasi Ísuntafesa ímba óraa'-waasi-i'a ínkwaé sésa ta'óto'maesa kempá'á tiyáawe séna tísai ena séna Yúndaa-waasiti kawáágóná faú'ankanaumno súwasa

¹¹ óraa'-amaan-kisau-waasi úwoi-waasi sáwífa'nanka wa'wisésa sésa Ísumba ímba faú'ankainompo Párápásimba faú'ankaa simáméro suwasá isésa mináái simámúwana

¹² Páirati séna Ísumba Yúndaa-waasiti kawáágó iyémó sewímbá nóra ónaumno súwasa

¹³ óraaka sésa aaraa-táiyá'á tufiyana puwíno suwaná

¹⁴ Páirati séna nóra-sawira uráíyo súwasa óraaka'-oraaka'a sésa aaraa-táiyá'á tufiyana puwíno aantemba suwaná

¹⁵ Páirati miwí táái ewé senasá aamoí uwásinkaiwae séna Párápásimba faú'ankena i-wáási simátimuwasa Ísumba áwiyandasamba áwiyonku'-nowana Páirati séna áí'mae aaraa-táiyá'á mátufiyana puwíno séna Ísumba i-wáási timakáíye.

I-wáási Ísumba karaánáá'o ánkaraan-aai.

Mátíyu 27:27-31, Yóni 19:2-3

¹⁶ Ísumba i-wáási timúwasa áí'maesa kámáni-waasiti naaúmpa'a móankesa seyaafá'-i-wáási táántowasa tamésa

¹⁷ naae-únákwátói óraa'-waasiti unáákwátóin-íye sésa Ísumba uwánkesa óraa'-waasiti kámo'an-íye sésa áwiyanda owepámai Ísu a'nómpímbá wiyankésa

¹⁸⁻¹⁹ karaánáá'a ankésa moórá-mora kífaesa sésa Yúndaa-waasiti kawáágó óne sésa táúntamba a'nómbá wétufamesa tuwiyáái wi'ankésa

²⁰ karaánáá'a ánkásuwasa naae-únákwátói faútuwesa wení unáákwátói uwánkesa tufiyanamo puwíndafa'a áí'maesa kuráawe.

Ísumba tufúwanamo pukáin-aai.

Mátíyu 27:32-44, Rúku 23:26-43, Yóni 19:17-27

²¹ I-wáási Ísumbo áí'mae kumbá moóráwigo Sáiríni-naopakewin-awí'a Sáimoni wemá Árékisándaee Rúfaasinteti tifowá Yérúsaremu-nao'-ampa'a túwasa

i-wáási ta'ótoresá Ísumbo tufiyan-aaraa-tai áúwaata'ankesa sésa áwa'nai úmae tiyó suwaná miyá úwasa

²² marésa moórá-maragon-awí'a Kórígótaafa'a wésa mináwíkoní áwáu a'nónayaantapa'emo supa'á wésa

²³ ándá-aran-domba maiyésa áí'a tai'áínkwae sésa ikamó fain-tántáá'á mimpímbá marésa Ísumba ámúwana ímba naráíye.

²⁴ Ísu ímba nówasa áí'maesa aaraa-táiyá'á aiyayaampimba mátufusumaresa wení unáákwátói maénae sésa ááfésa tiyáananasa nááwamo iyáákaindawi máíniye sésa miyá ésa

²⁵ aafáúgómó áyana'o kain-kánáará'á tufúmba

²⁶ Ísumbo tufúwanamo puwún-aaigoni áwáu aúfáifimba agaimarésa sésa Ísu Yúndaa-waasiti kawáágón-íye agaimarésa aaraa-táiyá'á mósá marésa

²⁷ uménté'o uyan-kwáásiyái tí'maesa Ísuni séfasefa'-arausampa'a aaraa-táiyá'á tufúsúmarowana

²⁸ naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna wemá sáwí'o on-kwáásímo máépa'a méraisasa awánaraawe agaimaréna siyónka pósa miyá uráawe.

²⁹ Aaraa-táiyá'á tufúsúmarowasa tuwímbai tésa tiyáamba tóipimba fáákesa timántákái fa'ankésa karaánáá'a ankésa sésa úwé emá séma óraa'-amaan-damba tawísísuwe'a kaumbo-kánáá maisuwé aneka'á ónaumne siyáampo

³⁰ esáfé enáú áwa'nai ema eyáárika'a taaiyakémbá taútuwe marapá'á kumuwo suwasá
³¹ miyáumai óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé sésa fi'owi túwa'nai ena wesáféna wenáú ímba kanaa'á áwa'nai íniye.

³² Maníkómó iyáfasisinkaraiwai é'a Ísareri-waasiti kawáágó únemo sé'éimba póna érai'o sé'éindamo éna weyáárika'a taaiyakémbá kumínata awáné séta érai'a Manikón-áanmban-iyé sénaumne suwasá miwímó suntembá uménté'o uyan-kwáásiyái séfasefa'-arausampa'o aaraa-táiyá'ó tufúsúmarowiyai Ísumba karaánáá'a ánkaraaye.

Ísumo pukáin-aai.

Mátíyu 27:45-56, Rúku 23:44-49, Yóni 19:28-30

³³ Ísumba karaánáá'a ánkówana wááwái seyaafá'-áémpá'á túnkwéna aafáúmó taenónka'a tunkúmba

³⁴ Ísu óraaka Yúndaa-waasi-taaifinkemba séna eri eri rama sapakataniyemo súmba maará siyáiyé. Manikó kesí Manikóo nóra séwa siyuwáano súwasa

³⁵ minká'ó méron-kwaasi isésa tuwímbai sésa naaófá'ó Manikón-aaimo simátimakaiwaimba Íráiyaamba wéaantaiye suwaná

³⁶ moóráwigo awaantanténa faru-táéná maimaéna ándá-aran-domba ika-nómpímbá tu'maéna ofiyen-táemopimba sinúfaimaena náinkwae séna Ísun-óika'a mósá maréna séna Íráiyaa kuména taaiyakémbá kutaútuwaini ina taútuwainiyo séta amu'maréta méraumne súwana

³⁷ Ísu óraaka séna puwúwana

³⁸ óraa'-amaan-daumpa'o ampanta-óntámó úmakomba sanaan-áyáiyákémbá itafé'maena marapá'á mütafetena kaesé uwágúwana póna Manikómpá'ó iyíyan-amba wi'makáiyé.

³⁹ Ísu óraaka'o sénamo puwúmba i-wáásítí kawáágó awánéna séna érai'a wemá Manikón-áaninkon-iyé siyáiyé.

⁴⁰ Minááímó súmba sáwífa'-inimba awánánae sésa tumbá némpa'a tamésa awánaraawe. Mininintómpinkémbá moórá-inimba Mágátáara-naopaken-ininkon-awi'a Máriyaa úwana moórá-inimba ifó'I-Yémisinte Yósisinte tinówan-awi'a Máriyaa úwana moórá-ininkon-awi'a Sárómi

⁴¹ miyáumai-inimba Ísumo Káriri-aempa'a nupa'o wembó arááiwa'maesamo áwa'nai úmae kuráan-inimba Ísu Yérúsaremufa'o túmba mininintómbá tésa aaraa-táiyá'ó tufúsúmaronka némpa'a tamésa awánaraawe.

Ísumbo utaráan-aai.

Mátíyu 27:57-61, Rúku 23:50-55, Yóni 19:38-42

⁴² Mininintómbá tamérowana Yúndaa-waasi áamáan-aaimo ísón-kanaa aafáyáraamba úwana káfekaamba fenómpinka'a moóráwígon-awi'a Yósepi Árimátíyaa-naopakewi

⁴³ wemá óraa'-waasi éna kawé'-wáásí éna Manikó wení waási kawááníniye séna amu'makówi ímba áatafena úmba Páiratimpa'a téna Ísun-áuma utánáifo simiyó súwana

⁴⁴ Páirati imáyáa éna éra pukáiyó séna i-wáásítí kawáágómbá áántena séna Ísu éra pukáiyó súwana

⁴⁵ ewé é'a pukáiyé simámuwana Páirati séna kanaámpó Ísun-áuma máinone súwana

⁴⁶ Yósepi au-ampanta komaimaé tiyéna Ísun-áuma aaraa-táiyákémbá tataú'mai minámpántáimbá asááúmaena maimaéna aúsámakon-ontan-aifimba mámarena óika'a óraa'-ontantamba awááúwasuwena kúwana

⁴⁷ Máriyaa Mágátáara-naopaken-ininko úwana araámáó Yósisin-anówae'a mésarai Ísumbo utámaromba taawánésarai kurááye.

16

Ísu pukáimpinkembo iyáfasinkain-aai.

Mátíyu 28:1-8, Rúku 24:1-12, Yóni 20:1-10

¹ Yúndaa-waasimo saagon-kánáá tai'ówasa kaumbo-ínimbá Máriyaa Mágátáara-naopaken-ininko úwana araámáó Yémisin-anówa úwana Sárómi úwasa miyáumai-inimba Ísun-áura'a asaa-wiyúm-básáwémbá máa'an kanae sésa

² ááéma aafáúmó iyáúsunka'a mimbásáwémbá maimaéna Ísumbo utámakopa'a kumbá

³⁻⁴ aampa'á wéwesa sésa óika'o awááúwasukaan-ontamba óraa'-ontamba póna nááwa súwa'nai énasawa óikaken-ontamba waétuwainiyo sésa awánomba minóntámbá é'a fawátukowasa awánésa

⁵ minóntán-aifimbo íyumba moórá-ifo¹-waasi waén-únánkwátóiwara¹-waasigo minká¹á mérowasa awánomba táá¹a úwana

⁶ simátimena séna ímba táá¹a íno. Ísumba Násaretifakewimba aaraa-táiyá¹á tufúwówanamo pukáiwimba taawánánae sé¹o wétimba pukáimpinkemba íyáfasinena kówéna ímba maanká¹á méraifo utámakaampimba iawáné¹a

⁷ wení kísau-waasiye Pítaane kosimátime sé¹a Ísu siyáintemba pukáimpinkemba íyáfasinena kenti aifa¹á Kárirí-aempa¹a wína¹a koawánánaáwe. Mináái kosimátiméro súwasa

⁸ minóntán-aima tuwésa táá¹a éna tinekembá tata¹á úwasa tuwaantantésa wésa táá¹a úntafesa mináái ímba kosimátimakaawe.

Máaka kemó súnda-aai tai¹áye.

Ísu paápé úwana Máriyaamo awánarain-aai.

Yóni 20:11-18

⁹ Sondaará¹á ááema Ísu pukáimpinkemba íyáfasinena aifa¹á Máriyaa Mágátaraa-naopaken-ininkon-aúranka¹o paápé úmba ááema Ísu minínínkón-arumpinkemba afakaeté-sawí-amutambo maiyáúkain-ininkon-aúranka¹a paápé úwana

¹⁰ avánéna wení waási ifi¹ó wétopa¹a kosimátimuwasa

¹¹ Ísumo aúnarowana minínínkómó awánón-aai simátimumba isésa ímba ísámai kawé¹á uráawe.

Éméyási-nao¹-ampa¹a Ísumbo awánaraayan-aai.

Rúku 24:13-35

¹² Minkákembá kae¹-wáási némpa¹-ampa¹a wéguyana Ísu fi¹on-kwaasiyaamba úmaena minkáé¹nárai túranka¹a paápé úwasarai awánésarai

¹³ kouwerésarai Ísuni waási tasimátimúwasa ímba ísámai kawé¹á uráawe.

Ísuni waási wembó awánaraan-aai.

Mátíyu 28:16-20, Rúku 24:36-49, Yóni 20:19-23

¹⁴ Minkákembá Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba moórá kumbaimái-waasi tómbá wénowana Ísu paápé úwasa awánowana Ísu aaisambá tiyéna séna kemá pukáundafinkembo íyáfasinkaunda suwánaresa simátiméwa¹a isé¹a sirumbá wéfaiyaraawe sé¹a tuwarónaawaro wéowe. Simátimén-aaisafe¹a érai¹emo seráámbá ímba érai¹e siyáawe simásuwena

¹⁵ séna kesí ásé-aai seyaafá¹-máráfá¹á simátímapa¹a koró.

¹⁶ Kesááisafesa érai¹e sésa kenká¹á timankúnkúmba ésa nombó maiyana Manikó miwí sáwí¹o úmaimo mérempinkemba faútinkainifo kesááisafesa ímba érai¹e sésa timankúnkúmba iyawi Manikó aafimbá maitinkáínye.

¹⁷ Kesááisafesa érai¹e sésa kenká¹á timankúnkúmba iyawi ímbo awánaan-kísau maésa kesí fasi¹aéntámba waási tirumpinkembá sáwí-amutamba maitiyuwésa fi¹on-aafinkemba sésa

¹⁸ waafaimbó ta¹ótoraiyana unkutúndamo ésa ímba puwésa puwíyan-dombo náiyambo ésa ímba puwésa tí¹o índa-waasimo tiyáámbo ta¹ótoraiyamba asófatinkanaawe Ísu siyáíye.

Manikó Ísumba aiyówanamo iyáin-aai.

Rúku 24:50-53, Aantá-waasi 1:9-11

¹⁹ Fasi¹aénkó Ísu mináái simásuwowana Manikó Ísumba áí¹maena wíyómpa¹a móankowana Manikón-ayáánúrapa¹a fasi¹aén-áémpá¹á mérowasa

²⁰ Ísuni kísau-waasi seyaafá¹-máráfá¹á ásé-aai simátímapa¹a kuwaná Fasi¹aénkó túwa¹nai úwasa waási ímbo awánaraan-kísau maúwasa awánésa sésa maanáámó simásiménta érai¹-aain-íye siyáawe.

Mináái tai¹áye.

Rúku

Ísu wiyómpa'a iyówana Rúku tuwímbai-aatai maisuwéna Ísun-aai agaimakáiyé. Rúku imba Yúndaa-waasin-ifo fi'onkaa-waasigo éna tiyofaan-kisau maiyáiyé. Kíríki-waasi Ísun-aai isáiwae séna maanáúfái agaiyáiyé. Kíríki-waasi arupíse úmáimo méraamba tiráái tain-kwáásín-owe séna maanáái agaiyáiyé. Ísu érai'a arupíse-waasi póna arumbó wéuwatinkaiwain-iyé. Manikómpá'a inaimó sen-ááiyé Manikóni ámutankon-aaiye sáwí'o um-béyámbá Manikó maisiyúwáin-aaiye miyán-áái Rúku agaimakáiyé.

¹⁻⁴ Óraako Tiófíráasiyo moórá-aai sénaumpo isaaó. Manikó kentááfimbá paápé uráimba aifa'ó awánararaan-kwaasi mintántáákón-aai simátima'maesa iyáamba isasá kentáá wésimasimewe. Sáwifa'nanka mináái érai'-aai agaimakáamba minááigóni áwáu kawel'-úmai isé'a aifakén-ááiyé afufumpinkén-ááiyé ánaaenken-aaiye agai-amúne. Ísaraanda-aai érai'-aaiya'i karo'-ááiyá'iyompo mindásafe'a maanáúfái agai-amúmpo toráumai isaaó.

Yónimbo ma'ankáinda-aaimo simámakain-aai.

⁵ Yúndiyaa-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti méron-kanaafimba moóráwígon-awi'a Sékáráiya Ápáisaani akún-ándáfakén-kwáási ména Manikóni áamáan-daumpa'a kisaumo maúwai mérowana awaainínkón-áwí'a Írísápéti Éronini akún-ándáfakén-inínkó Manikóni áamáan-daumpa'a kisaumo máún-kwaasiti akún-ándáfakén-inínkó úwasarai

⁶ Manikón-aúranka'a minákwa'á kawel'-úmai mésarai Fasi'aénkón-aráái waésarai wení áamáamba kawel'-úmai isésarai

⁷ age-inímbá ména iyámpói-iyaimba mésarai wauránaráámba káguraaye.

⁸⁻⁹ Wauránaráámba káguyasa Sékáráiyaani akúmbá Manikóni áamáan-daumpa'a kisaumo maésa miyá úmae iyésa miwítí kisaumo tuwínkaa'-ésa Sékáráiyaamba iyáfasinankowana asaa-wiyúmbó inda-tantaa'o agáindasafena Fasi'aénkóni óraa'-amaan-daumpa'a iyúwasa

¹⁰ asaa-wiyúmbó inda-tantaa'o agái-kánaá seyaafá'á Yúndaa-waasi máápa'a ména Manikómpá'a inai wésuwana

¹¹ Sékáráiya Fasi'aénkóni óraa'-amaan-daumpa'a iyúwana asaa-wiyúmbó í-tántáá'ó agái-tááregóni ayáánúrappa'a wiyómpaken-kisau-waasigo paápé úwana

¹² Sékáráiya awánéna kantúmba maréna inkaisúwana

¹³ wiyómpakewi séna Sékáráiyaaó imba inkaisuwó. Manikómpá'ó inaimó sénda isáíntafena enawaainínkó Írísápéti iyámpói máinifo miniyámpóigón-áwí'a Yóniye siyó.

¹⁴ Ma'ankáinana enarunkó aamoí ínasa fi'on-kwaasiwara'a aamoí onááwe.

¹⁵ Ma'ankáindara'a Manikóni Ufaen-ámútánkó miniyámpóigón-arumpimba óraa'a inana ándá-aran-done uwóí'o on-dóné imba náino. Manikón-aúranka'a wenáwí'a óraa'a íniye.

¹⁶ Wemá óraa'a éna Ísareri-waasisomba tafisínasa miwítí Fasi'aénkó Manikómpá'a anekalá ténááwe.

¹⁷ Wemá Manikón-aaimo simátimakowin-awi'a Íráiyaa uráintemba fasi'ámai ména Fasi'aénkóni aifa'á wéna tifoísáiyé tíráámarine tafisínasa taankarotámai méranaawe. Aaimó imbo isáíyan-kwaasi tafisínasa arupísemo on-kwáásímó iyantemba ésa kawel'-ímáyáá onááwe. Miyáumai Fasi'aénkómó kumíndasafena wení waási to'mayaa uwátinkainiye wiyómpakewi súwana

¹⁸ Sékáráiya séna kesuwaaainínkóekai wauránaráámba káguraufó nóra séra minááisáfé'a érai'e sénaumno súwana

¹⁹ wiyómpakewi séna kemá Képarieri mé'a Manikón-aúranka'a méraunana kawel'-áái siména si'maráisa'a músimamundasafe

²⁰ imba érai'e sémpo emá imba aaimó sindá mérenana ánaaen-kanaa kemó súnda-tantaa'ó paápé ina kawel'-úmai aái sínone súwasa

²¹ máápa'o méron-kwaasi Sékáráiyaamba amu'matuwé ména sésa óraa'-amaan-daumpa'a nóintafenawa ayáátááka'a méraiyo wésuwana

²² máápa'a kuména imba aái súwasa óraa'-amaan-daumpa'a kaainkáámbá awánaraiye suwaná ayáán-kwaame'naame'a wéna imba aaimó súmba ména

²³ wení kisaumo kanaa tai'ówana wení naaópa'a kuráiyé.

²⁴ Komérowana awaainínkó Írísápéti ámu'a paápé éna aúpá'á séfataase-wiyomba maéna

²⁵ séna Fasi'aénkó kawel'á uwásinkena miyámó uráintafe'a aamoí é'a ayáátááka'a iyámpói imbo matinkáúnda misigáémó imba tai'áiyé Írísápéti siyáiyé.

Ísumbo ma'ankáinda-aaimo simámakain-ai.

²⁶ Írisápéti á múka'a ména afa'móráe-wiyomba maisuwówana Manikó wení kísau-waasigon-awí'a Képarierimba wiyómpakemba ai'marówana Kárirí-marafa'a Násareti-naopa'a kuména

²⁷ moórá-arasigon-awí'a Máriyaambo simámindasafena kunkáíye. Minárásígó ímba waai maiyón-arasigo Téfitin-andafaken-kwaasiya'a áwí'a Yósepinka'a aai tarimarowana

²⁸ wiyómpakewi Máriyaampa'a kuména séna méwa'ono. Manikó aamoí uwánkena esé'a méraiye simámuwana

²⁹ óraa'-imayaa éna séna minááígóní áwáu nóran-aaisafenawa síyó súwana

³⁰ miwá séna Máriyaa Manikó aamoí uwánkáífo ímba áá'a íno.

³¹ Ámú'o kaumáimo iyámpóimo ma'anké áwí'a Ísuwe simánkainone.

³² Wemá óraa'a éna óraa'-waasi-i'a ínaa iyáákamai-Fasi'aenkon-áaninkon-íye sénááwe. Aíwá'nágon-awí'a Téfitimo kawáá-kísáúmó maiyáintemba Manikó kawáá-kísáú aminana

³³ Yékopun-andafaken-kwaasi kawáá-kísáú waé'wae'a ínaa minkáwáá-áwí'á ímbo tai'áinda waé'wae'a íniye Képarieri súwana

³⁴ Máriyaa séna nóra séwa sénó. Kemá ímba waai maiyé'a úwoi méraumne súwana

³⁵ wiyómpakewi séna Manikóní Ufaen-ámútánkó esé'a mérainana iyáákamai-Fasi'aenkoni fasi'aembá embá amína po ma'ánkénasa áfááran-iyampoi Manikón-áanimbán-íye sénááwe.

³⁶ Enamááraa-ininkon-awí'a Írisápéti áráamba kéna ámú'a kauráíye. Age-ínímbán-íye wésewana ámú'a kauréna afa'móráe-wiyomba maisúwáíye.

³⁷ Manikó seyaafá-tántáá'a fetóí wéna wenkwará'a miyá wéuwankaiye súwana

³⁸ Máriyaa séna Manikóní kísau-arasi úmbo simásimendantemba Manikó kembá miyá íniye súwana Manikó ai'mákowi auwéna iyáíye.

Máriyaa Írisápétini namu'ó kuráin-ai.

³⁹ Iyúwana kárika'a Máriyaa ména iyáfasinena minúwóiyáán-úmai Yúndiyaa-marafa'a omápa'-aempa'a moórá-naopa'a wéna

⁴⁰ Sékáráiyani naaúmpa'a iyéna Írisápétin-awí'a mó tówana

⁴¹ Írisápéti Máriyaa amóisáúmbe isówana iyámpóigo anówan-arumpimba ména úwaauwa úwana Manikóní Ufaen-ámútánkó Írisápéti arumpimbá óraa'a úwana

⁴² óraaka séna Manikó kawé'a uwánkena fi'on-inimba kárika kawé'a uwátinkena embá óraaka kawé'a uwánkaraiye. Ma'ánkénda-iyampoigonkwara'a kawé'a wéuwankaiye.

⁴³ Ímba súwí'wara'-inimba úndanifo kesí Fasi'aénkómbá ma'ánkénda-ininko éma kesí namu'á wétene.

⁴⁴ Enamóisáúmbe isáúnana sirumpimbó mérain-iyampoigo aamoí éna úwaauwa uráíye.

⁴⁵ Manikó simámakain-ai érai'a paapé íniye séndasafena Manikó kawé'a uwánkáíye Írisápéti siyáíye.

Máriyaa Manikón-áamóí éna imó siyáin-ai.

⁴⁶ Súwana Máriyaa séna kesí imáyáago Fasi'aénkón-áwí'a mósá wémaraisa'a

⁴⁷⁻⁴⁹ Manikóní kísau-arasi úwoi-arasi únana ken-ímáyáá isaná sirunkó kawé'a isa'á Manikó kawé'-ámpá'ó mészinkáiwaimba aamoí uwánkaumne. Manikó óraa-fasi'aenkwara'wí óraa'a uwásinkáimba pósa kentáfésa séna Manikó kawé'a uwánkaraiye sénááwe. Káfé'o méraan-kwaasiye ánaaembo paapé iyan-kwaasiye mináái símaesa kónááwe. Manikó áfáá'orawí éna

⁵⁰ wenaísamaifimbo méraan-kwaasisafena ááémo maé'ón-kwaasiye káfé'o méraan-kwaasiye ánaaembo paapé iyan-kwaasiye arumbá uwátinkámaena iyíniye.

⁵¹ Manikó fasi'aréna fasi'aén-kísáú maéna kentúwí'o mósá maráán-kwaasi ti'mátu'makaiye.

⁵² Manikó túwí'o wérain-kwaasi kárika'a múra tinkéna ímbo túwí'o wérain-kwaasi óraaka'a mósá wétinkaiye.

⁵³ Tááimo wétain-kwaasi kawé-tántáá'á tiména sáwífa-tantaa'o makáan-kwaasi ímba tiména ti'mátukaiye.

⁵⁴⁻⁵⁵ Manikó kentáá síwá'náwara Émbaramunfafenawara'a óraaka séna enkwará enaísafitantambo iyawiwara'a sirumbá uwátinkámae'a iyónaumne siyáin-ai ááka'a makéna kentáá Ísareri-waasisa wení kísau-waasisa wésuwa'nai-íye Máriyaa séna

⁵⁶ Írisápétiye ména kaumbo-wiyómbá maisuwéna wení naaópa'a kunkáíye.

Írisápéti Yónimbo ma'ánkarain-ai.

⁵⁷ Kumúwana Írisápétini kanaa túwana iyámpói ma'ankówasa

⁵⁸ Fasi'aénkó arumbó uwánkarain-aai isésa wenamááraawe wení naaópakewiye isésa anówankwara'a aamoí uwánkaraawe.

⁵⁹ Aamoí uwaná miniyámpóigó afakaumboé-no'waamba wauwasa áuma kárámai araenáemba ónae sésa afowán-áwí'a Sékáráiyaaawe simánkanae uwaná

⁶⁰ anówa séné imbanifo wenáwí'a Yóniye seró súwasa

⁶¹ miwí sésa ímba ení waásifa'a miyán-áwí'a wéráiyé suwaná

⁶² afowámbá áá'a káúnkowasa tiyáán-kwaame'naame'-esa nóran-awira simánkainono suwaná

⁶³ afowá aúfái-wandaai síméro séné waamé'naame úwasa máámúwana agaimaréna wenáwí'a Yóniye séné timúwasa awánésa óraa'-imayaa uwaná

⁶⁴ Sékáráiyá agaimaréna ói'a fetóí úwana aai séné Manikón-áwí'a mósá marówasa

⁶⁵ mindáópaken-kwaasi táá'a úwana Yúndiyaa-marafa'a omápa'-aempa'a mináái wété úwasa

⁶⁶ isówí óraa'-imayaa ésa sésa miniyámpóigó ánaaemba nóran-kwaasiya mérainiyo sésa Fasi'aénkóní fasi'aémbá wesé'a méráiyé siyáawe.

Sékáráiyaaomo siyáin-aai.

⁶⁷ Miniyámpóigó afowámbá Sékáráiyaaamba Manikóní Ufaen-ámútánkó óraa'a uwánkowana Manikón-aai simátimena séné

⁶⁸ Manikó kentáásí Fasi'aénkó éna wení waásisa Ísareri-waasisa súwa'nai ena sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba faúsinkaindasafenasa wéimba póta wenáwíta mósá maránaumne.

⁶⁹ Manikó wení kísau-waasi Téfitin-andafakewimba fasi'aén-kwáásí iyáfasinankaraimba póna sáwí'o úmaisaaomo méraundafinkemba kawel'-ámpátá mészinkainiye.

⁷⁰ Naaófá'a Manikó mináái wení kawel'-wáásí simátimuwasaa agaimakáawe.

⁷¹ Naaófá'a Manikó kentáásáféna óraaka séné tiyámbo kembó uwátinkén-kwaasi namuro-wáásí ta'ótokempinkemba métiyanaumne siyáiyé.

⁷² Ááéma Manikó kentáá síwá'násafena arumbó uwátinkainda-aai séné wení fasi'aén-áái áaka'o maráinda-aai siyáiyé.

⁷³⁻⁷⁴ Manikó Émbaramu kentáá síwá'násafena kentáásí namuro-wáásífakémbá mészinkainata ímba sáá'a ínata wení kísau maéta

⁷⁵ wenaúranka'a kawel'-úmai arupise úmai maé'mae'o onda-ááisá óraaka'a siyáiyé. Sékáráiyá simásuwena séné

⁷⁶ kesááninkoo entáfésa iyáákarai-Fasi'aenkon-aaimo simátimíndawi óne sénááwe. Aifa'a emá Fasi'aénkóní aambá wiyínone.

⁷⁷ Fasi'aénkó wení waásiti sáwí-imayaa maitiyuwéna kawel'-ámpátá'ó métinkainda-aai wésimatime Fasi'aénkóní aambá wiyínone.

⁷⁸ Kentáásí Fasi'aénkó áfááraumai arumbá uwásinkenasa aafáúmó iyáúsenamo sámó kaintembá kawel'-ámpátá mészinkenasa sása kásinkainiye.

⁷⁹ Kumeu'ó in-áémpátá'ó méraawi puwiyantafena táá'ó iwái sáma kátinkena kawel'-ámpátá'ó métinkainiye Sékáráiyá siyáiyé.

⁸⁰ Súwana miniyámpóigó óraa'a éna kawel'-ímáyáá wéena máásai-marafa'a ména Ísareri-waasi túranka'a paápé índa-kanaa túwana máásai-marafa'a méráiyé.

2

Máriyaa Ísumbo ma'ánkarain-aai.

Mátíyu 1:18-25

¹ Minkánááfimbá Rómu-kamani-oraakon-awí'a Ógásitasi simátimena séné seyaafá'-márafákén-kwáásí túwí'a agaenááwe siyáiyé.

² Aifa'a túwí'o agáún-kanaafimba Sáiriniyasi Síriyaa-waasiti kawáágómó méron-kanaafimba

³ namupa'ó maifá'o kuráawi kouwerésa kentí akúmbó méropa'a túwí'o agáiyantafesa tiyáawe.

⁴ Yósepi Téfitin-andafaken-kwaasi póna Kárirí-marafa'a Násareti-naopa'a tuwéna Yúndiyaa-marafa'a Téfitini naaópa'a téna mindáópa'-awí'a Pétaaremufa'a túwana

⁵ awaainín-árásigó Máriyaa ámu'a kaufúwana áwí'o maíndasafena áí'maena túwana

⁶ mindáópa'a ména iyámpóimo ma'ankái-kánáá túwana

⁷ aifaráán-iyámpói ma'ankéna iyámpóigoni unáánkwtói úsúrena purumakagóni táúfapimba ánkariye. Túwí'a wégauwasa sáwífa'-waasi wiyómpimba waásimo wááumo wáén-daumpa'a ówí'a tarówana purumakagóni naaúmpa'a mérena ma'ánkariye.

Sipisípiya'o káráwiyowi simátimakain-aai.

⁸ Mináémpá'ó sipisípiya'o káráwiyowi nó'waamba ufá'á wégawaanuwana

⁹ Fasi'aénkó weni kisau-waasi wiyómpakemba ai'marówana sipisípiya'o káráwiyowífa'a paápé úwana Maníkóni sáma tuwówana kumúwasa awánésa áfááraumai táatafesa uwaná

¹⁰ wiyómpakewi séné imba táá'a íno. Ásé-aai kusimátimunda pósa sáwífa'-waasi isésa áfááraumai aamoí uwánkanaawe.

¹¹ Káfé'a Téfitini naaópa'a iyámpói ma'áánkásana miniyámpóigóntáfésa Maníkó iyáfasinankaraiwai Fasi'aénkóni-ye sénááwe. Miniyámpóigó kenkwará'é fi'on-kwaasiye sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkainiye.

¹² Miniyámpói ampantasámá úsúmai purumakagóni táúfapimba máráisa'a koawáné sé'a simásimakain-aai érai'-aai kentáá kawé'-ámpá'á mésinkaindawimba ma'ánkariye sénááwe súwasa

¹³ minúwóiyáámá wiyómpakewi sáwífa'a paápé ésa Maníkón-áwí'a mósá marésa sésa

¹⁴ wiyómpa'a Maníkón-áwí'a mósá maráúmne. Marapá'á Maníkó aamoimó uwátinkáin-kwaasi aaweyáá úmai méraawe siyáawe.

Sipisípiya'o káráwiyowi Ísumbo koawánaraan-aai.

¹⁵ Wiyómpaken-kisau-waasi wiyómpa'a kunuwerésa iyúwasa sipisípiya'o káráwiyowi sésa Fasi'aénkómó simásimakain-aaisafeta Pétaaremufa'a koawánanaisaiye sésa

¹⁶ minúwóiyáán-úmai kumbá Máriyaae Yósepiye mésarai purumakagóni táúfapimba Ísumba ánkaroaya taawánésa

¹⁷ wiyómpakewimo siyón-aai miniyámpóigón-áai tasimátimesa

¹⁸⁻²⁰ kouwerésa simásimakain-aaisa érai'-aaiye sésa ísaron-aaisafesa koawánontafesa Maníkón-áwí'a mósá makáawe. Sipisípiya'o káráwiyowi simátimun-aai ísówi imáyáa uwaná Máriyaa mináái áákaraaka'a éna imáyáa uráiyé.

Ísun-awí'o simáankarain-aai.

²¹ Iyámpói ma'ankéna afakaumboé-no'waamba waúwasa miniyámpóigón-áuma káramai araenáemba uwaná áwí'a simánkena anówamo ímbo ámu'o kaurónka'a wiyómpakewimo siyón-awí'a simánkena Ísuwe siyáiyé.

Símiyoniye Ánaae'a Ísumbo awánaraayan-aai.

²² Naaófá'ó Mósesé aaremó iyámpóimo matinkésa nombó pétuwesa miwítí naaópa'o iyíyan-aaimo siyáin-kanaa túwasarai Yósepiye Máriyaae'a Ísumba áí'mesarai Fasi'aénkómó amíyanesarai Yérúsaremu-naopa'a kurááye.

²³ Fasi'aénkóni áamámba Mósesé agaimaréna séné Fasi'aénkó séné kentí iyámpói aifa'á waai-iyámpóisómbá tí'mae'a kempá'á mátinke'a ení iyámpóiyé sénááwe Fasi'aénkó siyáiyé Mósesé agaimaréna siyáiyé.

²⁴ Moóráfa'a Fasi'aénkóni áamámba agaimaréna séné Maníkóntáfékai ísámai mááufu'-numa kae'á fámai agáékaiyo. Ímbo mááufu'o makékai mááufukaan-dumagon-áráá'a kae'á maimái agáékaiyo siyáiyé. Mináái miyá íyantafesarai Ísumba áí'mesarai Yérúsaremu-naopa'a kurááye.

²⁵ Kuyaná mooráwígon-awí'a Símiyoni Yérúsaremu'a ména kawé'-wáási éna Maníkón-aaisafena fasi'ámai ména Ísareri-waasi kawé'ó uwátinkaindawimba amu'maréna mérowana Maníkóni Ufaen-ámútámkó wesé'a ména

²⁶ ááéma simámena séné imba ááéma puwínompo Fasi'aénkóni Káráisitimba awáné puwínone simámakaimba

²⁷ Maníkóni ámútanko imáyáa amúwana óraa'-amaan-daumpa'a imérowasarai Ísun-anófoiyai áamámba miyá siyóntafesarai Ísumba áí'mesarai óraa'-amaan-daumpa'a iyúyana

²⁸ Símiyoni miniyámpói tapéna Maníkóntáféna súwi simásuwena séné

²⁹ Fasi'aénkó simásimakaanda-aai káfé'a paápé isaná sirunkó kawé'á wéimba pó'a úwoi puwónaumne.

³⁰⁻³¹ Seyaafá'-wáásísáféna ísámai kawé'-ámpá'ó métinkaindawimba iyáfasinankaandawimba é'a awánáúmne.

³² Fí'onkaa-waasi sáma kátinkena kawé'-ámbá aráátiminana póna Ísareri-waasi súwíta sanaambá iyíniye Símiyoni siyáiyé.

³³ Símiyoni miniyámpóigóntáféna súwasarai anófoiyai isésarai óraa'-imayaa uyaná

³⁴ Símiyoni séna Maníkó kawé'a uwátinkainiye simásuwana miniyámpóigón-anówantafena séna Maníkó maaniyámpói iyáfasinankaiye. Wentáfésa Ísareri-waasi tuwímbai Maníkóntáfésa kawé'-úmai méwasa tuwímbai tínaaemba uwámenaawe. Maníkó wembá waamékaámhá uwánkáísasa sáwi-aaimo simánkaiyawiti

³⁵ sáwi-imayaa seyaafá'-wáási túranka'a paapé íniye. Ááiwara-tantaako faiyaráisanamo áí'lo intenkáámhá umbai-tántáákó enarumpimbá tiniye Símiyoni Máriyaantafena siyáíye.

³⁶⁻³⁷ Moórá-ininkon-awi'a Ánaa Maníkón-aaimo simátimun-ininko ména Ásan-andafaken-inimba Fániyuerin-ayáámúnko éna waaí maiyéna afakaeté-aatai maisuwówana awaai'kó puwúwana ayáátááká'a 84 aatai maisuwéna áráamba kéna aasiyaasi-kánáá óraa'-amaan-daumpa'a iména aafáyáara'e fénáimpinka'e nó'waane Maníkón-áwi'a mósá wémarena inái aantembo sindasafena ímba tómbá wénena

³⁸ Símiyoni sún-kanáa wewará'á ewaa'á taména Maníkóntáféna súwi séna miniyámpóigón-aai simátimena Maníkó Yérúsaremu-faken-kwaasi sáwi-imayaago ta'ótókaimpinkemba faúsinkaindasafenasa siyáíndawimba wéamu'maraundawintafena miniyámpóigón-aai simátimakaiye.

Yósepiye Máriyaae'a Násareti-naopa'o kurááyan-aai.

³⁹ Yósepiye Máriyaae'a Fasi'aénkómó siyáin-amaamba tai'ásuwasarai Kárirí-marafa'a mindáraití naaópa'a Násaretifa'a koméroyana

⁴⁰ mindáraití iyámpóigo óraa'a uwáwéna fasi'ámai ména kawé'-imáyáá úwana Maníkó kawé'a uwánkaraiye.

Ísu iyámpóíya'a óraa'-amaan-daumpa'o iyáin-aai.

⁴¹ Naaófá'á Maníkó Yúndaa-waasi tíyótaimo í-tánón-kánáá túntemba Ísun-anófoi Yérúsaremu-naopa'a kógo urááye.

⁴² Ísu sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aatai maisukónka'a Yúndaa-waasiti áwáu arááiwaesarai mintánómbó náiyantafesarai Ísumba áí'maesarai Yérúsaremu-fa'a koméroyana

⁴³ mintánón-kánáá tai'ówasa miwítí naaópa'a wété uwaná Ísu Yérúsaremu-fa'a mérowasarai anófoi ímba awánésarai

⁴⁴ imáyáa ésarai wenamááraase'a aampa'á wéwiye-imayaa ésarai aampa'á wéwesarai fenómpinka'a wétoso uwasarái mindárai miwítí naaóraafine timááraafinemo tindawe ésarai ayaafái uyambá

⁴⁵ ímba awánésarai ayaafái uwááesarai aneka'á tauwerésarai Yérúsaremu-fa'a koayaafái úmaesarai kuyambá

⁴⁶ kaumbo-kánáá maisuwóyana óraa'-amaan-daumpa'a mérowasarai anófoiyai awánaraaye. Yúndaa-waasi aaimó simátímún-kwaasiti afufumpimbá Ísu ména miwí táái wéisena minááísáféna tísai úwasa

⁴⁷ anondáa wembá áisai uwaná wení kawé'-imáyááfinkémbá simátimuwasa isésa táátáfesa uwasá

⁴⁸ anófoi taawánésarai táátafesarai ésarai tiyáámhá pikinesarai anówa séna kesááninkoo enafoékai ayaafái úmaekai wénuyana sirunkó umbái wétaifo nóra séwa miyá wéono súwana

⁴⁹ Ísu séna nóra sékaiya siyaafái wéoyo. Kesifoní naaúmpa'a méraumpo nóra sékaiya ímba ísaraayo súwasarai

⁵⁰ minááígóní áwáu ímba kawé'-úmai ísaraaye.

⁵¹ Ímba isóyana Ísu anófoise'a Yérúsaremu-fakemba Násareti-naopa'a téna miwí tááísafena ewé símaena wéiyena tamérowana anówa Ísumo urómba imáyáa wéena mérowana

⁵² Ísu óraa'a uwáwéna kawé'-imáyáá wéuwasa Maníkówé waásiye aamoí uwánkaraawe.

3

Yónimo simátimakain-aai.

Mátíyu 3:1-12, Máka 1:2-8, Yóni 1:19-28

¹ Rómu-waasiti óraakon-awi'a Táipíríyasi ména kawáá-kísáú maiyéna sísamaifakemba séfataase-aatai maisuwónka'a Yúndiyaa-marafaken-kawaagon-awi'a Póntiyasi-Páirati maúwana Kárirí-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti maúwana áfákon-awi'a Fírípi wemá Ítúriya-marafa'e Térékónaitisi-marafa'e káráwiyuwana Ráiseniyaasi Ápíríni-marafa'a káráwiyuwasa

² miyáumai-waasi káráwiyonka'a Ánásiye Káyafaasiye aifa'-ámáán-káwáágórái méroyanka'a Sékáráyaan-ááninkon-awi'a Yóni máásai-marafa'a mérowana Manikó aai simámuwana

³ Yóni Yóndani-nonkoni arúfá'á wénena simátimena séna sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá'a tíya'a nombá maitínkáanana Manikó kentí sáwí-imayaa maitiyuwáiniye Yóni siyáiyé.

⁴ Miyá súntafena naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowin-awi'a Áísáya agaimaréna séna moóráwigo máásai-marafa'a ména aaemáiyakemba séna Fasi'aénkóni aambó wi'ankáiyamba wení aambá arupíse íyana minámpá'á wíno.

⁵ Omá'a kárámai ukwítu'mae koró. Kaentaén-ámbá arupíse oro. Kumpékaape'o uráin-amba maimái kawe'an-oro.

⁶ Manikó sáwí'o úmaimo méraampinkemba

kawe'-ámpá'ó métinkaindawimba ai'maráínana kumínda seyaafá'nánká awánánaáwe

Áísáya agaimaréna siyónka'a póna Yóntafena mináái siyáiyé.

⁷ Súwasa Yóni nombá maisinkáinkwae sésa sáwífa'-waasi wempá'á tóso uwaná Yóni simátimena séna iyánkó poisigon-araa'an-owe. Manikó kentí sáwí-meyamba timínifo nááwa sisará iséra inkaisé wéteo.

⁸ Kentí sáwí-kisau tuwé'o Manikómpá'ó té'o é'a kawe-kísáú maíya'a tuwánánaumne. Émbaramu kentáa siwá'ná ímbá póta Manikóni kawe'-wáásísá úne sé'a miyán-ímáyáá ímba oro. Manikó Émbaramun-aísaafitantamba ónááwemo sénaraa maanóntámpinkémbá kanaámpó'a waási úráaro sisa'á úráawisino. Émbaramun-aísaafitantambo uráundawi póta kawe'-wáásísá úne sé'a miyán-ímáyáá ímba oro.

⁹ Ímbo kawe'-árámbó iyáín-taimo áwáufimbo ayáímai iyafimbó agaisúwáántemba Manikó miyáumai kentí sáwí-meyamba timíniye Yóni siyáiyé.

¹⁰ Súwasa isésa sésa simásimenda-aaisa nórasaawa ónaumno suwaná

¹¹ Yóni séna kae'-únánkwátóimo makéwi ímbo makéwi moórá-mora tíméro. Tómba makéwi ímbo makéwi moórá-mora tíméro Yóni súwasa

¹² taakisi-óntámbó máún-umen-kwaasi Yóni nombá maisinkáinkwae sésa wempá'á tésa sésa óraako ómpo nórasaawa ónaumno suwaná

¹³ Yóni séna ímba karo'á símai óraa'-ontambo maíyamba taakisi-óntán-aantemba máéro súwasa

¹⁴ í-wáási sésa kesáa nórasaawa ónaumno suwaná Yóni séna tínkantuke'a miwítí óntama maénae ímba seró. Karo'-áái simátime'a miwítí óntama maénae ímba seró. Kentí kisaugoni méyántáfé'a ímbo kaórémba tirunkó kawe'á ína'a méraaro Yóni siyáiyé.

¹⁵ Yúndaa-waasi Manikómó iyáfasinankaraiwimba amu'marésa mésa Yónin-ai isésa óraa'-imayaa ésa sésa Manikómó iyáfasinankaraiwai wemá Yóniya'i fi'owawa'iyó suwaná

¹⁶ Yóni séna kesínaaembo tíndawi wemá óraako kembá iyáákaraifo wemó aai síndara'o kemó sendá sáwí'an-iyé. Kemá nombá maitínkánaumpo wemá Manikóni Ufaen-ámútáńkómbá ai'maráínana kuména kempímbá óraa'a uwátinkena iyamó agáéntemba íniye.

¹⁷ Aawinkwinaumo sipetifimbó mósá makésamo mentúwááwanamo anómba marapá'ó kúmisanamo ásimó fiyúndágo aútúwáísasamo kámakama'o in-iyáfimbó wiyú'maimo agaisuwésamo anómba naaúmpa'o mósá maráántemba waási miyaráámbá íniye Yóni séna

¹⁸ Manikóni ásé-ai isámai kawe'á íwae séna miyán-áái simátíma'maena iyáiyé.

Ísumba nombó maiyáńkarain-ai.

Mátíyu 3:13-17, Mááka 1:9-11

¹⁹⁻²² Yóni simátíma'mae wéiyena sáwífa'-waasi nombá maitínkéna ánaaemba Ísumba maiyankówana inai súwana kampúaran-tawaai tuwínkaa'-úwana Manikóni Ufaen-ámútáńkó mááufu'-numaraamba úmaena ane'á kumbérowana aaigó aantemba wíyómpakemba séna emá kesááninko óna'a en-ímáyáá wée'a áfááraumai aamoí uwánkaumne siyáiyé.

Yóni Manikóni ásé-ai simátimumbanifo Káíri-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti áfákon-awaainínkón-áwí'a Érótiyasimba maiyówana mindásafena fi'o-fi'on-tantaa'o sáwí'o úntafena Yóni séna sáwí'a óne súwana Éroti Yónimba áí'mai ándáfa'a ankéna mindásafena sáwí-kisau maimaéna iyáiyé.

Ísun-áiwá'náti túwíkon-aaí.

Mátíyu 1:1-17

²³ Ísu marapá'á kumbéna moórá-waai úmai siyáánkai-aatai maisuwéna wénena Maníkón-aaimo simátiminda ómbarena úwasa waási imáyáa ésa sésa Yósepin-ááninkon-iyé siyáawe.

Yósepi afowán-áwí'a Írai úwana

²⁴ Írai afowán-áwí'a Mátáti úwana

Mátáti afowán-áwí'a Rífái úwana

Rífái afowán-áwí'a Méríkai úwana

Méríkai afowán-áwí'a Yánai úwana

Yánai afowán-áwí'a Yósepi úwana

²⁵ Yósepi afowán-áwí'a Mátátayasi úwana

Mátátayasi afowán-áwí'a Émósi úwana

Émósi afowán-áwí'a Néamu úwana

Néamu afowán-áwí'a Ésírai úwana

Ésírai afowán-áwí'a Nágai úwana

²⁶ Nágai afowán-áwí'a Méati úwana

Méati afowán-áwí'a Mátátayasi úwana

Mátátayasi afowán-áwí'a Sémeni úwana

Sémeni afowán-áwí'a Yóséki úwana

Yóséki afowán-áwí'a Yóna úwana

²⁷ Yóna afowán-áwí'a Yóánani úwana

Yóánani afowán-áwí'a Résa úwana

Résa afowán-áwí'a Sérápáperi úwana

Sérápáperi afowán-áwí'a Síaritiyeri úwana

Síaritiyeri afowán-áwí'a Nérái úwana

²⁸ Nérái afowán-áwí'a Méríkai úwana

Méríkai afowán-áwí'a Éndai úwana

Éndai afowán-áwí'a Kósamu úwana

Kósamu afowán-áwí'a Érimendamu úwana

Érimendamu afowán-áwí'a Éya úwana

²⁹ Éya afowán-áwí'a Yósúwa úwana

Yósúwa afowán-áwí'a Ériyesa úwana

Ériyesa afowán-áwí'a Yórimu úwana

Yórimu afowán-áwí'a Mátáti úwana

Mátáti afowán-áwí'a Rífái úwana

³⁰ Rífái afowán-áwí'a Símiyoni úwana

Símiyoni afowán-áwí'a Yúndaa úwana

Yúndaa afowán-áwí'a Yósepi úwana

Yósepi afowán-áwí'a Yónamu úwana

Yónamu afowán-áwí'a Éráyakimu úwana

³¹ Éráyakimu afowán-áwí'a Mériya úwana

Mériya afowán-áwí'a Ména úwana

Ména afowán-áwí'a Mátáta úwana

Mátáta afowán-áwí'a Nétáani úwana

Nétáani afowán-áwí'a Téfiti úwana

³² Téfiti afowán-áwí'a Yési úwana

Yési afowán-áwí'a Ópéti úwana

Ópéti afowán-áwí'a Póási úwana

Póási afowán-áwí'a Sárimoni úwana

Sárimoni afowán-áwí'a Násoni úwana

³³ Násoni afowán-áwí'a Ámínándapu úwana

Ámínándapu afowán-áwí'a Ándimini úwana

Ándimini afowán-áwí'a Ánái úwana

Ánái afowán-áwí'a Ésíroni úwana

Ésíroni afowán-áwí'a Pérési úwana

Pérési afowán-áwí'a Yúndaa úwana

³⁴ Yúndaa afowán-áwí'a Yékopu úwana

Yékopu afowán-áwí'a Áísáaki úwana

Áísáaki afowán-áwí'a Êmbaramu úwana
 Êmbaramu afowán-áwí'a Téra úwana
 Téra afowán-áwí'a Né'o úwana
³⁵ Né'o afowán-áwí'a Séráki úwana
 Séráki afowán-áwí'a Ríyu úwana
 Ríyu afowán-áwí'a Péréki úwana
 Péréki afowán-áwí'a Ípa úwana
 Ípa afowán-áwí'a Síra úwana
³⁶ Síra afowán-áwí'a Kénaani úwana
 Kénaani afowán-áwí'a Áfákisati úwana
 Áfákisati afowán-áwí'a Sému úwana
 Sému afowán-áwí'a Nówaa úwana
 Nówaa afowán-áwí'a Rémeki úwana
³⁷ Rémeki afowán-áwí'a Métúsara úwana
 Métúsara afowán-áwí'a Ínóki úwana
 Ínóki afowán-áwí'a Yéréti úwana
 Yéréti afowán-áwí'a Má'árariri úwana
 Má'árariri afowán-áwí'a Kénaani úwana
³⁸ Kénaani afowán-áwí'a Ínosi úwana
 Ínosi afowán-áwí'a Sėti úwana
 Sėti afowán-áwí'a Andámu wemá
 Maníkón-áánimban-iyé.
 Miwí Ísun-áiwá'ná owé-ímáyáá uráawe.

4

Waántáwanko Ísumba ma'máímo awánarain-ai.

Mátíyu 4:1-11, Máaka 1:12-13

¹ Yóni Ísumba nombá maiyankónka'a Maníkóni Ufaen-ámútánkó Ísumba óraa'a uwánkena simámuwana Ísu Yóndani-nomba tuwéna máásai-marafa'a komérowana

² waántáwanko Ísu sáwí'o índa awánánae súwana Ísu ímba tómbó nómba ména ayáátáaka'a 40 no'waamba waúwana áfááran-ai tówana

³ waántáwanko séna emá Maníkón-ááninko úne wésempo maanóntánkóntáfé tómbá úréna'a naanó siyó súwana

⁴ Ísu séna Maníkón-ai aúfáífkemba séna tómbó náiyawí aantemba waási ímba fasi'átinkainifo Manikómó siyáintemba seyaafá'á iyana fasi'átinkainiye

siyáimba pó'a emó sända ímba miyá ónaumne súwana

⁵ waántáwanko Ísumba áí'maena iyéna minúwóiyáán-úmai seyaafá'-márafá'ó káráwiyon-kwaasi aráánamena

⁶ séna seyaafá'-márafá'á káráwiyuwo sénamo simakaimba moóráwigomba kesí imáyáafinkemba kanaa'á tíménda isa'á embá áménana enáwiko iyíniye.

⁷ Ken-ímáyáámó mósá máréna'o é'a káráwiyi-kisau áména káráwiyuwo waántáwanko súwana

⁸ Ísu séna Maníkón-ai aúfáífkemba séna

kentí Fasi'aénkó Manikómpá'á imáyáa

é'a wenáwí'-aantemba mósá maré'a wení

kisau aantemba máéro

siyáifo emó sända ímba miyá ónaumne súwana

⁹⁻¹¹ waántáwanko Ísumba áí'maena Yérúsaremu-naopa'a wéna óraa'-amaan-dankoni amifa'á móankena séna Maníkón-ai aúfáífkemba séna

Manikó wiyómpakemba wení kisau-waasisomba

ti'maráinasa enká'á káráwiyonaawe.

Moóráfimba séna

óntanka'a aísamai turaráanafo

séna tiyáántandesa faramónáawe

siyáíye. Mindásafe emá Maníkón-ááninko úne wésempo maankákémbá ásáfenasa wiyómpakewi farámbaesa marapá'á múankaaro waántáwanko súwana

¹² Ísu séna Maníkón-ai aúfáífkemba é'a miyá siyéna moórá-aaiwara'a séna

kentí Fasi'aénkó Manikómbá

áísai úmai isánae ímba seró

siyáimba emó séndantembo miyámó ékaa Maníkómbá áísai úmai isáúsino. Mindásafemo emó sénda ímba miyá ónaumne Ísu súwana
¹³ waántáwanko seyaafá-tántáátáféna Ísumba áísai uwásuwena séna kárika aneka'á taáísai ónaumne séna auwéna kóuraiye.

*Ísu wení kisaumo ómbakain-aai.
 Mátiyu 4:12-17, Máaka 1:14-15*

¹⁴ Kúwana Maníkóní Ufaen-ámútánkóní fasi'aénkó Ísumpimba wérowana Ísu máásai-marafa'a tuwéna Káríri-marafa'a komérowana wenááigo seyaafá'-márafá'a wété úwana
¹⁵ miwítí amáán-daumpimpa'a
 Ísu simátimuwasa seyaafá'nánká wenáwí'a mósá makáawe.

*Násaretifakewi Ísumba tínaembo uwánkaraan-aai.
 Mátiyu 13:53-58, Máaka 6:1-6*

¹⁶ Minkákémbá Ísu kárikomo maé'éún-daopa'a Násaretifa'a koména Yúndaa-waasi amáán-aaimo isón-kanaa aasiyaasi-kánáá amáán-daumpa'a imáéntemba miyáumai iména Maníkón-aai aúfáínkembo simátimindasafena iyáfasinowasa

¹⁷ naaófá'á Maníkón-aaimo siyówi Áísáya agaimakón-kwandaai amúwana maiyéna fariyéna moórá-aai awánéna séna

¹⁸ Fasi'aénkóní amútanko kesé'a méraiye. Úwoi-waasisafe kesí ásé-aai kosimátimiyo séna si'mákaiфо Fasi'aénkóní amútanko kesé'a méraiye. Ta'ótokaan-kwaasisafe'a kemá faútinkáana'a méraaro siyé-áái kosimátimiyo. Túrambo kafikáin-kwaasisafe aneka'á túrambo awánáiyen-aai kosimátimiyo. Tirumbó umbaimó táinda-waasisafena minúbái-tántáá'á tai'áiniye siyé-áái kosimátimiyo.

¹⁹ Fasi'aénkó wení waási

kawe'ó uwátinkainda-kanaagon-aai kosimátimiyo séna si'mákaiye

agaimaréna siyáiyé Ísu simásuwena

²⁰ mináúfái-wándáái owepámai káráwiyowimba aména aai simátimindasafena mara'á mérowasa mindáúmpá'ó méron-kwaasi aai sínena úwasa aúrampimba karákówana

²¹ Ísu séna minááímó sùna'o isérón-aai afora'á paápé iye súwasa

²² isésa aifa'á kawe'-áái siyé sésa aamoí uwánkesa ánaaemba óraa'-imayaa ésa sésa Yósepin-ááninko éna maankákéwí éna kesáámó úndanten-kwaasin-ifo nóra sénawa miyán-áái siyó suwaná

²³ Ísu séna waási waé'mai-aai sésa emá tiyofaan-waasi ómpo enáúra'a eyáárika kawe'án-uwo wésewe. Mináái kentáfé'a simásuwe sé'a Kápaneamu-naopa'a kawe-kísáú maiyáanata isaraumpo maanká'á ení naaópa'wara'a miyán-kísáú mauwó kentáfé'a siyambanifo

²⁴ érai'a simátime sune. Maníkón-aaimo simátímiwai wení waásifa'a Maníkón-aai kosimátiminenamo wimbá wenamáaraa sésa kesáámó úndanten-kwaasin-iyé sésa wenáwí'a ímba mósá wémaraawe.

²⁵ Érai'-aai sésaumpo isáaro. Naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakowin-awi'a Íráiyaa méronka'a kaumbo-áátái úmai afa'móráe-wiyomba maisuwéna ímba aa'á téna aawai tówana minkánáá Ísareri-waasiti marafá'á keto'-ínimbá sáwífa'a mérowana

²⁶ Manikó ímba minkétó'-ínimbá kotúwa'nai inone séna fi'om-barafaken-keto'-inimba Sáindóni-marafa'a Sáréfati-naopaken-ininkomba koáwa'nai uwó séna Manikó Íráiyaamba ai'marówana kuráiyé.

²⁷ Naaófá'á moóráwigo Maníkón-aaimo simátímakowin-awi'a Íráisa méronka'a Ísareri-waasiti marafá'á túmo námombo kón-kwaasi sáwífa'a mérowana Manikó minkwáásisómbá ímbo asófatinakaraimbanifo fi'om-barafa'a Síriyaa-marafaken-kwaasi áúmo námombo kón-kwaasigon-awi'a Néamanimba asófankaraiye Ísu súwasa

²⁸ minámáán-dáúmpá'ó mérowi isésa imáyaa ésa kentáásáféna Manikó ímba túwa'nai íniye Ísu wésiye sésa tirunkó ika fówasa

²⁹ iyáfasinesa Ísumba ta'ótokesa tafisímaesa máápa'a kúwákárúwesa miwítí naaó'-omapa amémpa'a famétuwanesa uwaná

³⁰ éniфо Ísu tufintuwena kóuraiye.

*Arumpimbá sáwí-amutambo mérowin-aai.
 Máaka 1:21-28*

³¹ Ísu Káríri-marafa'a Kápaneamu-naopa'a koména Yúndaa-waasi amáán-aaimo isón-kanaara'a amáán-daumpa'a iména aai simátimuwasa

³² isésa óraaka'o sùntafesa óraa'-waasigoraamba siyé sésa táátafesa uráawe.

³³ Táátafesa uwaná minámáán-dáúmpá'a moóráwigo sáwí-amutamba wenarumpimbó méron-kwaasigo óraaka séna

³⁴ Ísu Násaletifakewi óne. Kentáá nórawa ínewa'ono tasínkambaisaawa tai'áinono. Embá awánáúndawi Manikóni kawé-kísáú-wáásigó óne súwana

³⁵ Ísu sáwí-amutankontafena óraaka séna aseré minkwáásí auwé kóuwo súwana misáwí-ámútánkó minkwáásí famé'auwowana túranka'a tanaa fówana ímba sáwí'o uwánkomba úwoi kóuwasa

³⁶ awánésa táátafesa ésa keáímbá sésa nóran-aaiya wésiyo. Fasi'aén-áái sáwí-amutantafena óraaka simátímísasa tirumpinkémbá wégowe suwaná

³⁷ miyán-áái Ísun-aai mináémpá'á wété úwasa ísaraawe.

Ísu tí'o ún-kwaasimo asófatinakarain-aai.

Mátíyu 8:14-17, Máaka 1:29-34

³⁸ Ísówana Ísu minámáán-dáúmpá'á tuwéna Sáímonini naaúmpa'o iyúmba Sáímonin-aráandaomba áuiya kówana mérowasa Ísumba simámúwana

³⁹ iséna wempá'á téna áuiyagontafena séna tai'aaó súwana mináúiyá tai'ówana iyáfasinkwena tómbá agaimái tímakiye.

⁴⁰ Úwasa fenómpinka'a fi'o-fi'on-ti'o ún-kwaasi tí'maesa Ísumpa'a tuwaná ayáámba ta'ótorowasa asófaraawe.

⁴¹ Miyá úwasa sáwí-amutantomba sáwífa'-waasi tirumpinkémbá tiyuwésa óraaka sésa Manikón-ááninko óne simásuwesa kóuraawe. Sáwí-amutamba imáyáa ésa Ísuntafesa Manikómó iyáfasinankaraiwai iyé-imáyáá untáféna Ísu aseráaro súwasa tiyuwésa kóuraawe.

Yúndiyaa-aempa'o Ísu simátímakain-aai.

Máaka 1:35-39

⁴² Kóuwana aafáúmó iyáúsunka'a Ísu mindáópa'a tuwéna Manikómpá'á inaimó síndasafena ímba waásimo méropa'a komérowasa ayaafái úmai awánésa sésa kónafo keséta méraao suwaná

⁴³ Ísu séna fi'on-daopimpa'wara'a ásé-aai Manikó wení waásimo kawáánin-aai kosimatímenaumne. Miyámó ondasáféna Manikó si'mákaisa'a kunkáumne séna

⁴⁴ tiyuwéna Yúndiyaa-aempa'a koména ámáán-daumpimpa'a simátíma'maena iyáíye.

5

Ísu wení kísau-waasimo táántarain-aai.

Mátíyu 4:18-22, Máaka 1:16-20

¹ Moórá-kanaa Ísu nonkwaaúnkóni áwáífa'-awi'a Kénésárétifa'a mérowasa Manikón-aai isánae sésa tóso ésa famé'maesa tuwaná

²⁻³ kae'á kári'l-nompin-taomba nonáámááífa'a wérowana moórá Sáímoninde wérowana awánówasa mófáá'o tóróyan-kwaasi mindómpín-táómba tuwésa mare'mare'-únámbá wénonkwiyuwana mintáómba úwoi wérowana awánéna Sáímonini nompín-táómpimba iyáténa Sáímonintafena séna ewaa'á maimae waaó súwana ewaa'á fáfúsúmaena nonáwáífa'a kúwana Ísu mimpímbá mara'-ména seyaafá'-wáási simátímakaiye.

⁴ Simátímena Sáímonintafena séna nompín-táómba fáfúsúmae nonafufumpá'á kuré ewé ení waásiye mare'mare'-únámbá túwéwana nompímbá kumína'a mófáá'a fasináaro súwana

⁵ Sáímoni séna óraakoo káfé'-no'waamba miyámó úmae iyúndasa ínta mófááata toráúndasa úwoisa méraumpo emó séndantemba ónaumne séna

⁶ nonafufumpá'á wésa mare'mare'-únámbá túwówana nompímbá kumúwana sáwífa'-mofaa'a minúnámpímbá ówitena tararáaráántamba úwasa

⁷ moórá-nompin-taompimba miwiti waási mérowasa awánésa tiyáán-tuwaa'a ésa tasúwa'nai oro suwasá tésa minkáé-táómpimba mófáá'a mósá márówana ówitena umbái téna nompímbó kúwáféráárantamba úwana

⁸ Sáímoni Pítaa miyámó úmba awánéna Ísu óraakon-íye séna aísamaifimba kífaena séna Fasi'aénkóo sáwí-waasi úmpo siyuwé waaó siyáíye.

⁹ Sáwífa'-mofaa'o tóróntafena Pítaawe wesé'o méron-kwaasiye táátafesa uwasá

¹⁰ Sáímoniye mófáá'o to'maésarai núyawí Sépétin-ááninkai-tuwi'a moóráwigo Yémisi úwana moóráwigo Yóni mindáraiye táátafesarai uyaná Sáímoni Pítaa Ísuntafena séna

Fasi'aénkóo sáwí-waasi úmpo siyuwé waaó súwana Ísu séna ímba áá'a íno. Mófáá'o to'maé wénomba minkisáú ifátuwe'a káfé'a waási tafisiyasa kesiráái wáero súwasa

¹¹ mindómpín-táómba tafisímaesa nonáámááífa'a mámaresa miwítí kísau ifátuwesa Ísumba arááiwakaawe.

Ísu námombo kón-kwaasi kawé'ó uwánkarain-aai.

Mátíyu 8:1-4, Mááka 1:40-45

¹² Moórá-kanaa Ísu moórá-naopa'a mérowana moóráwigo seyaafá'-áúfá'ó námombo kón-kwaasi Ísumba awánéna óraakon-iyé séna aísamaimba takífaena séna kentáfénamo ankáínamo e kanaa'á aúí'a uwásinkainone súwana

¹³ Ísu ayáámba ane'á ta'ótorena séna miyá ónaumpo enáúra'a karefó'a kawáúwiye súwana minúwóiyáámbá kawáúguwana

¹⁴ Ísu óraaka séna enáúra'a kawáúwifo naaófá'ó Mósesemo siyáintemba áamáan-kísau-waasifa'a wéma enáú máaraatime póima t́mínasa Manikóntáfésa ísamai tufú'mai agaiyasa seyaafá'nánká awánéna áurakemba kawáúwiye sénááwe. Énifo enáúra'o uwánkaunda-aai simátimunafo sé waaó Ísu súwana

¹⁵ ifátuwena kawé'ó uwánkon-aai simátíma'maena iyúwana minááígó naaó'-nao'a wété úwasa sáwífa'nanka tóso ésa wenáái wéise'a onaná tí'o

in-kwáási asófatinkainkwaé sésa tóso uwaná

¹⁶ énifo Ísu Manikómpá'á inaimó sindasafena máásai-marafa'a kógo uráíye.

Ísu aísamaimo pukówaimba kawé'ó uwánkarain-aai.

Mátíyu 9:1-8, Mááka 2:1-12

¹⁷ Moórá-kanaa tuwímбай áamáan-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé Yérúsaremu-naopakene Kárirí-aempakene Yúndiyaa-aempakene tóso ésa Ísu moórá-naumpa'a aaimó wésimatimumba taisaraawe. Manikó Ísumba asófatinkainda-fasi'aemba amúwana mérowasa

¹⁸ tuwímбай aísamaimo pukówaimba wandaaifimbá marésa taawiya'maé tésa Ísumpa'a máánkáananasa kawé'á ínkwaé sésa tumbá

¹⁹ mindáúmpá'á sáwífa'-waasi sisipáá uwasá ímba kanaa'ó iyóraantamba ésa naanam-ifa'á taawiya'maé imésa afaa'á aúsamáresa ándára ta'ótorena túwówana kuméména waásifimbo Ísumo mérompimba aúranka'a kumúwana

²⁰ Ísu taawiya'maésamo tun-kwáásimó érai'a kawé'á uwánkainiye-imayaamo umbá Ísu tuwánéna aísamaimo pukón-kwaasigontafena séna kesí waásiyo ení sáwí-imayaa maiyauwáúmne súwasa

²¹ áamáan-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé keáímbá sésa Manikó weyáá sáwí-imayaa maitiyuwáínifo waási ímba miyá ónááfo Manikómbá karaánáa'á ánkáíye suwaná

²² Ísu minímayáámó umbá iséna séna nóra séra miyán-imáyáá wéoo.

²³ Moóráwigo aísamaimo pukáindawintafena sénamo ení sáwí-imayaa maiyauwáúmne sínasamo ésa éraira sí karorá siyó sénááwe. Énifo moóráwigomo aísamaimo pukáindawintafena sénamo eyáárika'a iyáfasine waaó sínasamo ésa éraira sí karorá siyó awánánááwe.

²⁴ Kemá waási úranko marapá'ó méraunda waási sáwí-imayaa maitiyúwáanda-fasi'aemba tokáumpo aráátiménda awánánááwe séna aísamaimo pukón-kwaasigontafena séna isaaó. Iyáfasine ení wandaaí maimaé ení naaópa'a waaó súwana

²⁵ túranka'a iyáfasinkwena wení wandaaí wémaena Manikón-áwí'a mósá maréna wení naaópa'a kúwasa

²⁶ seyaafá'nánká táátafesa ésa Manikón-áwí'a mósá marésa sésa ímbo awánáúnda-i'a isatá awánáúmne sésa táátafesa ésa tiyáámba tóipimba fáákaawe.

Ísu Rifáimbo áántarain-aai.

Mátíyu 9:9-13, Mááka 2:13-17

²⁷ Ánaemba Ísu aampa'á wéwena awánómba taakisi-kisáúmó maúwain-awí'a Rifái taakisimó máún-daumpa'a mérowana Ísu awánéna séna iyáfasine kesé'a tiyó súwana

²⁸ iyáfasinena seyaafá'-tántáá'á tuwéna wembá arááiwa'mae wéna

²⁹ Ísuwe'o náindasafena wení naaúmpa'a óraa-tomba agaúwasa taakisimó máún-kwaasiye fi'o-fi'on-kwaasiye Rifáini naaúmpa'a tamésa mindáraise'a tamésa tawémandowasa

³⁰ áamáan-kawaa-waasiye miwítí áamáambo sun-kwáásíyé Ísuni kísau-waasisafesa aaisambá tiyése tísai esa sésa taakisimó máén-umen-kwaasiye sáwí'o on-kwáásisé'a tómbá wénaao suwaná

³¹ Ísu iséna sénéa tíyofaan-kwaasi kawe'-úmaimo méraan-kwaasi ímba wétuwa'nai-ofo tí'o in-kwáási wétuwa'nai-owe.

³² Mindásafe'a arupíse úmaimo méraan-kwaasi táántaanasa Maníkómpá'á tíwae sé'a ímba kunkáumpo sáwí'o úmaimo méraan-kwaasi táántaanasa Maníkómpá'á tíwae sé'a kunkáumne

Ísu siyáíye.

Tómbó aawentamó on-áái.

Mátíyu 9:14-17, Máaka 2:18-22

³³ Suwasá tuwímbai Ísuntafesa sésa Yóni nombó maitínkáíwaini kísau-waasi moórá-mora-kanaa Maníkóntáfésa imáyáa ésa tómbá ímba wénesa inái aantemba wéwesawa áamáan-kawaa-waasiti kísau-waasiwara'a miyá wéfo ení kísau-waasi ímba miyá ombá tóné noné úwoi wénaawe. Nóra sésawa miyá wéoo suwaná

³⁴ Ísu sénéa moóráwigo aaremó maíndawi amááraasomba tanómbó kautimíná miwísé'a mérainasa amoói ésa mintómbá ímba a'áo sénááfo úwoi nánááwe.

³⁵ Ánaaemba minkwáásigómbá áí'mae kóiyana minkánáá amááraasomba tirunkó sáwí'a ínasa tómbá a'áo sénááwe Ísu sénéa wemó ánaaemba tiyuwénamo iyíndasafena mináái siyáíye.

³⁶ Ísu mináái simátimena maarán-áái waé'mai-aaí sénéa ááéraan-ampantamo afaa'ó wéraisasamo ombá aú-ampanta ímba kárámai wéfaruwowe. Miyámó iyana aú-ampantago sáwí'a ínana ááéraan-ampantago aú-ampantaraamba ímba íniye.

³⁷ Aú-anda-aran-domba ááéra-sipisipi-asi-anafeumpimba ímba wéfatimaraawe. Miyámó íyanamo éna aú-anda-aran-donko óraa'a éna ááéraan-anafeumba kafaména sáwí'a ínana mindómbá úwoifa'a fatiwiniye.

³⁸ Mindásafesa aú-anda-aran-domba aú-sipisipi-asi-anafeumpimba wéfatimaraawe.

³⁹ Ááéraan-anda-aran-dombo naawímó ombá sésa ááéraan-anda-aran-donko ásé wéíye sésa aú-anda-aran-domba ímba sínkáíye wésewe.

6

Ísu sambaatisáfénamo siyáin-aaí.

Mátíyu 12:1-8, Máaka 2:23-28

¹ Moórá-kanaa Yúndaa-waasimo saagon-kánáará'á Ísuwe wení kísau-waasiye kisaufa'a wítí-ton-kisaufa'a wéwesa wení kísau-waasi wítí-aramba kútúmai ási pítuwesa nowasá

² áamáan-kawaa-waasi tuwímbai tuwánésa sésa saagaan-kánáá aambá fáí'makaawa'a nóra séra miyá wéoo suwaná

³ Ísu sénéa naaófá'á Téfitimo uráimba aúfáífmbo agaimakáin-aaigoni áwáu ímba ísaraawe. Téfitiye wení waásiye táái tówana

⁴ Téfiti Maníkóni áamáan-daumpa'a iyéna Maníkón-aúranka'o makón-tomba imaiyéna wénena wení waási tímúwasa naráawe. Mintómbá úwoi-waasi ímbo né'ómbanifo áamáan-kísau-waasi aantembo né'ómbaniye. Téfiti mintómbá imaiyéna tímúwasa nonká'á Manikó ímbo aaisambá siyáimbanifo kesí waási miyá owa'a aaisambá ímbo seráambá wésewe.

⁵ Wiyómpakemba waási úranko pó'a saagaan-kánáará'ó káráwiyaundawi úmpo saagaan-kánáará'ó waásimo kísau máemba kendén-íye Ísu siyáíye.

Ayáambo kemporaráin-kwaasigon-aaí.

Mátíyu 12:9-14, Máaka 3:1-6

⁶ Moórá-kanaa Yúndaa-waasimo saagon-kánáará'á Ísu áamáan-daumpa'a iyéna wésimatimuwana moóráwigo ayáánúrappa'-ayaambo kemporarón-kwaasi mérowasa

⁷ áamáan-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé mésa Ísuntafesa saagáiyá póna minkwáásimó kawe'ó uwánkainataamo éta ta'óto'maisa aaifintá maiyankánaumne sésa Ísumba awánomba

⁸ Ísu minimáyáámó umbá iséna ayáambo kemporarón-kwaasisafena sénéa iyáfasine kemó méraundara'a imauwó súwana iyáfasinena Ísumpa'a túranka imaúwana

⁹ Ísu miwísáféna sénéa moórá-aaísafe'a tísai ónae'a sune. Kentáási áamáan-aaifimba nóin-aaíya wéraiyo. Saagaan-kánáará' póta kawe-kísáúsááwá máúm sáwí-kisausaawa

wémaumno. Waási túwa'nai onasasááwá kawerá óna tínkamonasasaawa puwónááo tísai ena súwasa ímba aai suwaná

¹⁰ Ísu mótuwana-metuwana éna ayáámbo kemporarón-kwaasisafena séna enayáámbo fárútuwaaó súwana ayáámbo fárútuwowana kawé'á uwánkowana

¹¹ miwí tirumbá áfááraumai sáwí'a úwasa nóra úmaisaawa tufuwónaumno sésa kemó mérompimba keáimbá siyáawe.

Ísu wení kísau-waasimo táántarain-aai.

Mátíyu 10:1-4, Mááka 3:13-19

¹² Minkánaará'á Ísu fenómpinka omápa'a iména ímba aúma waéna Maníkómpá'á inái símae wéiyuwana

¹³ siyarówana Ísumbo arááíwa'mae kun-kwáási táántowasa iyúwana minkwáásifinkémbá sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi toráumai séna kesí aantá-waasin-owe séna túwí'a siyáíye.

¹⁴ Miwí túwí'a séna moóráwigo Sáimoniye séna

aú-awí'a Pítaawe simánkena moóráwigo Pítaan-áfáko Énduruni moóráwigo Yémísini moóráwigo Yónini moóráwigo Fírípini moóráwigo Pátóromiyuni

¹⁵ moóráwigo Mátíyuni moóráwigo Tómaasini moóráwigo Áráfíásin-ááninko Yémísini moóráwigo Sáimoni wemá Rómu-kamani-waasi ti'mátuwanae siyáíwaini

¹⁶ moóráwigo Yémisin-ááninko Yúndasini moóráwigo Yúndasi-Ísakerioti wemá ánaaemba Ísumba wení namuro-wáásimó aráátimakaiwai miyáumai-waasi Ísu táántaraiye.

Ísu sáwífa'-waasifimba kísau mo máiyáin-aai.

Mátíyu 4:23-25

¹⁷ Omápakemba Ísu miwisé'a arúfá'á kumbérowasa wembó arááíwáún-kwaasi sáwífa'nanka Yúndiyaa-aepakene Yérúsaremu-naopakene Táyaa-naopa'e Sáindóni-naopa'-non-awaiyakene sáwífa'-waasisomba tamésa

¹⁸ Ísun-aai isánae sésa tí'o ún-kwaasiwara'a asófátinkainkwae sésa tóso ésa sáwí-amutamba tirumpimbó mérón-kwaasiwara'a tóso uwaná Ísu sáwí-amutamba tirumpinkémbá maitiyuwówasa

¹⁹ tí'o ún-kwaasi Ísun-ane'á ta'ótoraanana sí'a tai'áínkwae sésa miyá uwaná fasi'aémbá tokéna póna mintí'á asófátinkaraiye.

Tirunkó kawé'á éna sáwí'a énamo índa-aai.

Mátíyu 5:1-12

²⁰ Ísu miyá uwátinkena wení kísau-waasi tuwánéna séna kembiwí Maníkó súwa'nai ínkwao sewí Maníkó miwí kawé'á uwátinkena miwíyá'á wégawaaniye.

²¹ Káfé'a tááimo wétaiwai tirunkó fetóí ina'a méraaro. Maníkó kanaá uwátinkainiye. Káfé'a tirunkó sáwí'a isa'á ifi'ó wétaawi tirunkó fetóí ina'a méraaro. Tirunkó kawé'á ina'a wíyáái onááwe.

²² Kembiwí kemá waási úranko kumpaápé uráundawintafe'a fasi'ámaimo méraawi waási tínaaembo uwátinkesa tíyámbo uwátinkesa sáwí-aaimo simátinkesa sáwí-waasin-owemo siyamba tirunkó fetóí ina'a méraaro.

²³ Miyá íya'a tirunkó kawé'á ina'a imá wéte'a wíyómpakemba kentí kawé'-mékámba maénááwe. Naaófá'á miwí tiwá'ná miyá ésa Maníkón-aaimo simátímakaawi sáwí'a uwátinkaraawe.

²⁴ Énifo marapákén-tántáá'ó makáawi káráwiyoro. Tirunkó kawé'ó wéin-tantaa'a é'a makáamba pó'a ímba moórá kawé'-mékámba maénááwe.

²⁵ Káfé'a tímú'ó faiwái káráwiyoro. Ánaaemba táái táíniye. Káfé'a wíyááimo owí káráwiyoro. Ánaaemba ifi'á tánááwe.

²⁶ Naaófá'á kentíwá'ná karo'-ááimó simátímakaawi-tuwi'a mósá makáamba pósa miyámó sésamo kentúwí'o mósá máréwa'o é'a káráwiyoro Ísu siyáíye.

Namuro-wáási kawé'á uwátínkáaro-aai.

Mátíyu 5:38-48

²⁷ Ísu simátiména séna kemó simátíménda-aai isáaro. Kesááimo isé'o é'a kentí namuro-wáási tirumbá kawé'á uwátinke'a tíyámbo uwátínkéwi kawé'á uwátínkáaro.

²⁸ Sáwí-aaimo simátínkéwi kawé'á uwátínkáaro. Sáwí'o uwátínkéwimo é'a Maníkómpá'á inái símai miwí túwa'nai oro.

²⁹ Táá'ó tuwaumiya'o é'a ímba anondáá tínkame'a aneka'á waé-tíméro. Kentí unáánkwtóí maiyésa sésa aneka'á maénae siya'o é'a ímba a'áo seró.

³⁰ Moórá-tantaa'a simiyó síya'o é'a úwoi tíméro. Kendémó moórá-tantaa'o maiya'o é'a ímba fuwafi sé'a síméro seró.

³¹ Kembó tirááimo táinda-i'o úmaimo túwa'nai íya'a miwí miyáumai túwa'nai oro Ísu siyáíye.

³² Ísu simátimena séna seyaafá'nánká kentí waási-imayaamo owasamó ombá anondáa miwí-imáyáa wéowe. Sáwí'o on-kwáási ímba kawé'-wáási ombánifo miwítí waási-imayaamo owasamó ombá anondáa miwí-imáyáa wéowe. Miyáumaimo kentí waási-imayaa aantembo íyanamo éna Manikó ímba kawé'-mékámbá timínifo kentí namuro-wáásiwára'á imáyáa tíméro.

³³ Seyaafá'nánká kawé'ó uwátínkáán-kwaasi kawé'a wéuwatinkaawe. Sáwí-waasiwara'a miyá wéowe. Miyámó onten-úmai kawé'ó uwátínkáán-kwaasi aantembo kawé'ó uwátínkéwanamo éna Manikó ímba kawé'án-owe síníye. Kentí namuro-wáásiwára kawé'a uwátínkáaro.

³⁴ Sáwí-waasi ánaaemba siménááwe-imayaa ésa wétimewe. Ánaaembo timíyan-kwaasi aantembo timíyanamo éna Manikó ímba kawé'án-owe síníye. Ánaaemba siménááwe-imayaa ímbo iyamba úwoi tíméro.

³⁵ Kentí namuro-wáási kawé'a uwátínke'a imáyáa tíméro. Anondáa simíwae-imayaa ímbo iyamba úwoi tíméro. Miyámó íyambo é'a Manikómpákémbá kawé'-mékámbá maénááwe. Manikó wentáfésa ímba súwimo sen-kwáási úwoi túwa'nai ena sáwí-waasiwara'a miyá isasá pósa waási kembíwí miyámó ombá tuwánésa sésa Manikó wíyómpakewin-áánintomban-owe sénááwe.

³⁶ Kentifo arumbó uwátínkáintemba miyán-oro Ísu siyáíye.

Ímba sáwí-aaí simátíméromó siyáín-aaí.

Mátíyu 7:1-5

³⁷ Tuwáné'o é'a sáwí-waasiye síyanamo éna Manikó kentáfénawara'a miyá sínifo tuwáné'o é'a sáwí-waasiye sefó. Umbai-tántáa'ó timíyanamo éna Manikó kenkwára'á miyá ínifo umbai-tántáa'á tíméfo. Sáwí'o uwátínkaiya'o é'a mintántáa'á ímba imáyáamo íyamba ifátúwáaro. Miyámó íyanamo éna Manikó kemó sáwí'o ombá maitiyuwáíníye.

³⁸ Timíyantemba Manikó anondáa kembá timíníye. Tómbó tíméwasamo nawááesa aráa'o máraántemba Manikó miyá úmai sáwífa-tantaa'a timíníye. Miyáumaimo tíméntemba Manikó miyá íníye Ísu siyáíye.

³⁹ Ísu simátimena waé'mai-aaí séna moórá aúgafitawi moórá aúgafitawimba ayáán-to'maesaraí ímba kanaa'á kóyááfo miyámó ésaraimo ésarai maipimbá tanaambá fáyááye.

⁴⁰ Iyámpóimo ésa uwáitái'-on-kwáási ímba iyáákanaafo miwí táái ísámaesa íyantemba ónááwe Ísu siyáíye.

⁴¹ Ísu simátimena séna kentúrampimba iya-arumbó wéraisalo ombá ímbo awánaamba kentí waási tuwáné'a enaúrampimba ayaantambá wéraiye wésefo ímba miyá seró.

⁴² Kentúrampimbo iya-arumbó ímbo awánaamba nóra séra kentí waási túrampinkemba tiyaantambá maitiyuwánae wésefo. Kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásín-fo kentúrampinkemba iya-arumbá maisuké'a tuwáné'a kentí waási túrampinkemba tiyaantambá kanaa'á maitiyuwánaáwe Ísu siyáíye.

Taaigó arambó iyáín-aaí.

Mátíyu 7:16-20, Mátíyu 12:33-35

⁴³ Ísu simátimena séna kawé-táigó ímba sáwí-aramba iyáísana sáwí-taigo ímba kawé'-arámbá wéiyaifo

⁴⁴ mintáigón-aramba awánésa sáwí-taiye kawé-táiyé wésewe. Fekómó éna ímba áwíyanda-arankaamba iyáínifo fe'-aramba iyáíníye. Antirígó afo'afáá'-arankaamba ímba iyáínifo antirí-aramba iyáíníye.

⁴⁵ Miyáumai kawé'-wáási kawé'-imáyááfinkémbá kawé-kísáú máéwasa sáwí-waasi sáwí-imayaafinkemba sáwí-kisau wémaewe. Tirumpin-imáyááfinkémbá wésewe Ísu siyáíye.

Naambó urááyawi-taai.

Mátíyu 7:24-27

⁴⁶ Ísu simátimena séna kentáfésa óraako óne sembánifo kemó simátimunda-aaí ímba arááiwa'mai kawé'a wéowe.

⁴⁷ Kempá'ó tésa kesáái isésa

kawé'-úmaimo arááiwaiyawi miyán-kwáásímó simátíméndara'a ísáaro.

⁴⁸ Naambá ónae sésa marafimbá mai'á u'maé kumemesa óntamba kusaafá ésa minká'á naamayáamba múfaimai naambá úmaraiyana aa'á téna óraa'-nomba finana mindámbá ímbo tawisínda fasi'ámai wéena óntanka'-namba póna úwoi wéiniye. Miyaráán-úmai waásimo kempá'ó tésa kesáái isésa kawé'-úmaimo arááiwáéwi fasi'ámai ménaawe.

⁴⁹ Énifo kesáái isésamo ímbo kawé'-úmaimo isáiyawi miyán-kwáásimó simátiméndara'a isáaro. Naambá ónae sésa ímbo mai'ó ukésamo iyamba paáká'á úmakaiyana óraa'-a'a téna nombá fiyéna mindámbá tawisíuwainana sáwí'a íniye. Miyaráán-úmai ímbo kesáái isámaimo kawé'ó iyawi ímbo fasi'ámai ménaawe Ísu siyáiyé.

7

Rómu-i-waasigon-aai.

Mátíyu 8:5-13

¹ Ísu mináyáatáá'-áái simátimena Kápameamu-naopa'a kúwana

² Rómu-i-waasiti kawáágó wení kísau-waasi aráái tówimba áí'a úwana puwíndasafena wéuwana

³ minkáwáágó Ísumo taméron-aai iséna Yúndaa-óraa'-waasisafena séna Ísumba koái'mae tíyana taasófankaino séna ti'marówasa

⁴⁻⁵ Ísumpa'a óraaka kosésa minkáwáágó Yúndaa-waasisa súwa'nai ena kentáási ámaán-damba úmakaifo kawé'-wáási po kawé'-úmai koáwa'nai ínóne suwaná

⁶ Ísu iséna miwísé'a wéna minkáwáágóni naambá ewaa'ó wéronka'a kúwana minkáwáágó wení waási simátimena séna Ísumba kosimáme'a maará seró. Óraakoo kentáási kawáágó séna kemá kári'-waasi úmpo emá óraa'-waasi ómpo ifátuwe kesí naaúmpa'a ímbo iyínóne.

⁷ Mindásafe'a ímbo empá'á kosimámakaumpo ímbo kesí naaúmpa'o iyínda úwoi aai aantemba sinaná kesí kísau-waasi asófáino.

⁸ Kewará'á kawáá-kísáugóni áwáuma awánúnda kesí kawáágó sisa'á wení kísau maé'a kesí i-wáásisáfé'a súnasa kesí kísau wémaewe. Moóráwigontafe sé'a waaó súnana wisa'á moóráwigontafe sé'a tiyó súnana tisa'á kesí kísau-waasisafe'a miyá uwómó súndantemba miyá wéiye siyé. Ísumba kosimáméro súwasa ti'marówi tésa tasimámúwana

⁹ Ísu mináái iséna áatafena éna kowaeréna wembó arááíwa'mae kun-kwáásisóntáféna séna simátimé sé'a minkwáási Rómu-waasigo kentáféna súwa'nai índa-fasi'aemba tokáiyé wésifo kesí waási Ísareri-waasifinkene fi'on-kwaasifinkene ímbo miyán-áái wésewe Ísu súwasa

¹⁰ ti'marón-kwaasi kouweré tésa taawánomba kísau-waasigo kawé'-úmai mérowasa taawánaraawe.

Ísu moóráwigombo iyáfasinankarain-aai.

¹¹ Ísu kárika'a ména tiyuwéna wení kísau-waasiye sáwífa'-waasiye kúmba Néní-naopa'a wéna

¹² mindáókoni óntan-kusaigoni ontará'ó kúnka'a moórá-keto'-ininkon-ááninko puwúwasa taawiya'maésa sáwífa'-waasi anówae wétuwana

¹³ Fasi'aénkó anówambo awánómba arumbá uwánkena séna ímbo ifi'á taaó séna

¹⁴ makón-taarera'a kota'ótorowasa taawiya'maé tun-kwáási tamáúwana Ísu séna ifó'-wáásigóo iyáfasinaao súwana

¹⁵ pukómpinkemba iyáfasinena aai súwana Ísu anówantafena áí'mae waaó súwasa

¹⁶ seyaafá'nánká táatafesa ésa Manikón-áwí'a mósá marésa sésa káfé'a Manikón-aaimo sin-kwáási óraa'-waasi kentááfimbá paapé iye. Manikó ai'maráísana wení waásisaamo súwa'nai índa-waasisa kúmiye suwaná

¹⁷ mináái Ísuntafesamo sun-ááigó Yúndiyaa-aempa'a seyaafá'-áémpá wété uráiyé.

Yóni nombó maitínkáíwain-aai.

Mátíyu 11:2-19

¹⁸ Minááigó wété úwasa Yónini kísau-waasi isésa Yónimba kosimámúwana wení kísau-waasiyai táántowasarai tuyaná

¹⁹ simátimena séna Ísumba maanáái koáisai okaiyó. Emá kumínonemo siyáawiya'o fi'owawa ónómpo kemá kumíndawimba amu'maránaumno siyé. Kosekaiyó Yóni súwasarai isésarai

²⁰ Ísumpa'a tasimámesarai Yóni nombó maitínkáíwai si'maráísakai empá'á túye. Yónimo simbá kumínonemo siyáawiya'o fi'owawa ónómpo kemá kumíndawimba amu'maránaumno siyé. Ísumba tasimámúyana

²¹ minkánaáfimba Ísu sáwifa'-waasi fi'o-fi'on-ti'a ún-kwaasi kawe'á uwátinkena sáwí-amutamba tirumpinkémba wémaitiyuwena túrambo kafikón-kwaasi túramba awánamai kawe'á uwaná

²² Ísu Yónimo ti'marón-kwaasisafena séna tauwerékai awánaáyane isááyane Yónimba kosimáme sékai túrambo kafikáiwai túramba awánamai kawe'á owaná táá'o káúnkaiwai táá'a isááwana tisaimo pukáiwai kawe'-úmai tín-taawaná námombo kaiwái kawe'á uwátinkena pukáan-kwaasi iyáfasintinkena úwoi-waasi ásé-ai simátimena séna

²³ kentáfesa ímba kae'-ímáyáa iyawi tirunkó kawe'á wéiye siyé. Yónimba kosimámekaiyo Ísu súwasarai kurááye.

²⁴ Yónini kísau-waasiyai tauwerésarai kuyaná Ísu Yónin-ai seyaafá'-wáási simátimena séna Yóni máásai-marafa'a méraisa'a koawáné nóran-imayaawa wéera koawánaraao. Fiyúnda toréna umó móma'mema'o intenkáan-kwáási Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Ímbanifo Yóni ímba miyán-kwáásín-ifo fasi'aén-kwáásín-iyé.

²⁵ Nóran-imayaawa wéera koawánaraao. Kawe'-únánkwátói úmakain-kwaasi Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Ímbanifo miyán-kwáási kawe'-únánkwátóiwara óntawara'-waasi óraa'-waasiti naaúmpa'a méraawe.

²⁶ Nóran-imayaawa wéera koawánaraao. Manikón-aaimo siwái Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Ewé Manikón-aaimo siwáin-iyé. Érai'a simátimé sune. Wemá Manikón-aaimo siyáawi iyáakaraiye.

²⁷ Manikón-ai aúfáifimba Yónin-ai símai agaimaréna séna Manikó séna isaaó. Moóráwigomba ai'maráanana kesáái maimaéna ení aifa'á wéna ení aambá wiyíniye siyáíye agaimaréna siyáimba Yónintafena siyáíye.

²⁸ Simátimé sé'a Yónini kisaugo seyaafá'-wáásítí kisaugomba iyáákaisana Manikó kawe'á uwánkaraifo Manikó wení waásiya'o kawáánin-kwaasi óraa'-waasiye úwoi-waasiye óraa-kawe'a uwátinkainiye Ísu siyáíye.

²⁹ Taakisimó máún-kwaasiye úwoi-waasiye mináái isésa Manikómó siyáin-ai érai'-aai póta konanasá nombá maisinkáinkwae sésa Yónimpa'a kuráawe.

³⁰ Énifo Yóni Manikóni aambó aráátimakaimba ámáán-kawaa-waasiye ámáambo sun-kwáásiyé minámbá tínaaemba uwámesa ímba nombó máúmba kóuraawe.

³¹ Ísu moórá-aaiwara'a simátimena séna káfé'o méraan-kwaasi nóran-kwaasiyaanewa sénaumno.

³² Miyán-kwáásiyáámbán-owe. Iyámpóisomba naaópa'a marupímba mésa ááféma wétesa moórá-aempa'o méraan-iyampoi táántesa sésa tiyé'a imá seró. Moórá-isa súna'a ímba táásái uráawe. Tirumbó in-ísá súna'a ímba ifi'á taráawe siyáawe. Énifo miniyámpóimó uráantemba maaméraan-kwaasi miyá wéowe.

³³ Yóni nombó maitinkáiwai ména ándá-aran-domba ímba wénena Manikóntáféna imáyáa éna tónkwará'á ímba wénaisa'a wentáfé sé'a sáwí-amutamba arumpimbó méraiwin-iyé wésewe.

³⁴ Kemá waási úranko mé'a ándá-aran-donkwara tónkwará'á náuna'a kentáfé sé'a ándá-aran-done tónté'o námae iyíwai póna taakisimó máén-umen-kwaasiye sáwí'o on-kwáásítí waásín-iyé wésewe.

³⁵ Énifo Manikó simátimakaintembo owí sésa Manikó kawe'-ímáyááwáráwín-iyé wésewe Ísu siyáíye.

Ísun-áisamaiya'a masawémbo fatiyain-ai.

³⁶ Moórá-kanaa ámáán-kawaa-waasigon-awi'a Sáimoni Ísuntafena séna kesí naaúmpa'a tómbá tamandaaó súwana wení naaúmpa'a iyéna tómbá iwénowana

³⁷ mindáópaken-aankaró'-ininko Ísu ámáán-kawaa-waasigoni naaúmpa'a ména tómbá wénaíye-ai miníninkó iséna óntan-anafeumpimba asaa-wiyúmbó ún-basawembo wéromba maimaéna

³⁸ mindáúmpá'á iyéna Ísun-ánaaempa'a áisamaifimba iména ifi'á wétowana a'ní ka'maéna Ísun-áisamaiya'a kumúwana miníninkó ayáátáá'-a'nontausamba áisamaiyakemba wéuwaena áisamai wéamo'nena asaa-wiyúmbó ún-basawemba áisamaiya'a fatimarowana

³⁹ ámáán-kawaa-waasigo Ísumbo áántowi awánéna imáyáa éna séna minkwáásígó Manikón-aaimo siwáímó inkakaa áisamaiya'o ita'ótokain-ininko aankaró'-inínkó

iyé-ímáyáá isinó séné miyán-ímáyáá úwana

⁴⁰ Ísu minkwáásigóntáféna séné Sáimoniyo moórá-aaí simámenae súwana minkwáásígó séné óraako siyó súwana

⁴¹ Ísu séné moóráwigo óntambo tímiwai ména moóráwigomba sáwifa'-ontamba siyáánkai-taemo'-ontamba aména moóráwigomba kári'-ontamba moórá-taemo'-ontamba ámisana

⁴² aanáfómbó amí-kánaá tisasaráí óntamba ímba wéraisasarai saafá uwááesarai wempá'á tiyana séné kanaán-ifo ímba méyámbá maénaumpo kenkáítí méyán-túwí'a tuwígauufatuwaumpo kokaiyó siyáíye-aaí Ísu Sáimonimba simámena séné mindásafena miyámó sintáféna minkáé'-wáásígórái tirunkó aamoí wéuwankaaye. Moóráwigo áfááraumai aamoí wéuwankaimba nááwa'iyó Ísu áísai ena súwana

⁴³ Sáimoni séné sáwifa'-ontambo maiyénao aanáfómbó ímbo máamisanamo méyán-áwí'a tuwígáúfatuwaiwai óraa'-aamoí wéuwankaiye Sáimoni súwana Ísu séné mindásafe'o sunda é'a séné simásuwena

⁴⁴ koutauséna minínínkómbá awánéna Sáimonintafena séné minínínkómbá awánaao. Ení naaúmpa'o iyúnda kentáási áwáu sísamaimo non-kwiyí-nómbá ímba siménana minínínkó ifi'á taisaná a'nímá sísamaíya'a kúmísana wení a'nóntáusamba uwákáíye.

⁴⁵ Ímba aaweyáá uwásínkaanana minínínkó sísamai taamó'na-amo'na uráíye.

⁴⁶ Kentáási áwáu ímba si'nómpá'á masawémba asinkáánana minínínkó sísamaíya'a asaa-wiyúmbó im-básawémbá fatímai asínkáíye.

⁴⁷ Mináái simáme sune. Minínínkóní seyaafá-sáwí-ímáyáá maisuwáúnda póna kembá óraa'-aamoí uwásínkena miyán-tántáá'á kawé'á uwásínkáíye. Énifo moóráwigombo kári-sawi-tantaa'o maisuwáúnda kári'-aamoí uwásínkáíye Ísu Sáimonintafena simásuwena

⁴⁸ minínínkóntáféna séné ení sáwí-imayaa maisuwáúmne súwasa

⁴⁹ wesé'o tómbó wénón-kwaasi keáímbá sésa waásiti sáwí-imayaa wémaitiyuwaiwai mindá nóran-kwaasiya'iyó suwaná

⁵⁰ Ísu minínínkóntáféna séné kentáfé amankúnkúmba óna'a ení sáwí-imayaa maisuwé'a kawé'á uwánkaumpo aáo úmai enarunkó kawé'á ína waaó Ísu siyáíye.

8

Tuwímbai-inimba Ísumbo arááíwakaan-aaí.

¹ Minkákémbá Ísu naaó'-nao'a óraa'-naopimpa'e kári'-naopimpa'e wénena Maníkó wení waásimo kawáánin-aaí ásé-aaí simátíma'maena iyáíye. Ísuwe wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi wénuwasa

² tuwímbai-ininte wénesa minínínkómbá tuwímbai tí'a úwana Ísu kawé'ó uwátínkaron-inimba uwasá tuwímbai tirumpinkémbá sáwí-amutambo maitiyukain-inimba uwaná moórá-inimba Mágátáraa-naopakemba áwí'a Máriyaa Ísu wenarumpinkémbá afakaeté-sawí-amutambo maiyáúkon-ininko úwana

³ moórá-ininkon-awí'a Yóána awaalkón-áwí'a Súsá wemá Érotini naanka'ó káráwiyowí úwana moórá-ininkon-awí'a Súsáana úwasa tuwímbai-ininkwara'a uwasá miyáumai-inimba ésa kentí moparáwímpinkémbá Ísune wení kísau-waasiye túwa'nai úmaesa kuráawe.

Moóráwigo ánáuntumbo tu'makáin-aaí.

Mátíyu 13:1-23, Máaka 4:1-20

⁴ Naaó'-naoken-kwaasi sáwifa'a Ísumpa'a tóso uwaná Ísu simátimena séné

⁵ moóráwigo ánáuntumba maimaéna kisaufa'a wéwena mátu'maraisana tuwímbai-anauntumba aampa'á kuwéraisasa waási tasasámpasukaawana numagó fái'nasukaiye.

⁶ Tuwímbai-anauntumba óntankwara'-marafimba kuwéna karuwéna anoníyaim-barafa'a póna aáénkaraiye.

⁷ Tuwímbai-anauntumba karaampa'á kuwéna kárúraisana karaan-tantáákó fandundupásukaiye.

⁸ Tuwímbai-anauntumba kawé'-máráfimbá kuwéna karuwéna óraa'a éna arambá imái sáwifa'-aramba iyáíye. Ísáán-kwaasi ísámai

kawé'an-oro Ísu siyáíye.

⁹ Súwasa Ísuni kísau-waasi Ísuntafesa minkwáé'mái-ááígóní áwáu sinatá ísáano suwaná

¹⁰ Ísu séné Maníkó wení waásimo kawáánin-aaigoni áwáumo simátimunda Maníkó kembíwí ímáýáa tímísa'a wéisaafó fí'on-kwaasi waé'mai-aaí aantemba wésimatimumpo

ísáámbanifo ímba ísámai kawe'á wéowe. Awánaambanifo ímba awánamai kawe'á wéowe Ísu siyáiyie.

¹¹ Ísu simátimena séna minááigóni áwáumo sendá ísáaro. Moóráwigo ánáuntumbo tu'maráinten-úmai Manikón-aai simátímisana

¹² tuwímbai-anauntumbo aampa'ó kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Manikón-aai ísáawana waántawanko imáyáa éna Manikón-aaisafesa timankúnkúmba íyana sáwi-ampakemba kawe'-ámpá'a métinkáífo séna tirumpinkémba tamaimái úwoifa'a wétiyuwaiye.

¹³ Tuwímbai-anauntumbo óntankwara'-marafimbo kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Manikón-aai ísésa aamoí ombánifo ímba tirumpimbá ta'óto'mai kawe'á ontáfesa kárika'a timankúnkúmba owaná fi'o-fi'on-tantaako tísasá miwán-imáyáa ésa Manikón-aai ifátukaawe.

¹⁴ Tuwímbai-anauntumbo karaampimbó kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Manikón-aai ísáámbanifo marapá'-úmbái-tántáátáfesa imáyáa úmae nésa ónta-imayaa úmae wénesa fi'o-fi'on-tantaa'a maénæe simæe nésa miyán-imáyáágó Manikón-aai faráátasuweisasa ímba Manikóni kísau wémaewe.

¹⁵ Tuwímbai-anauntumbo kawe'-márafimbó kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Manikón-aai ísésa kawe'-imáyááwará'-wáásí ísésa tirumpimbá ta'óto'mai kawe'á ésa fasi'ámai mésa Manikóni kísau maésa fi'owi wétuwa'nai-owe Ísu siyáiyie.

Ómbó kúrakain-aai.

Mááka 4:21-25

¹⁶ Ísu simátimena séna ómbó kúra'maraamba ímba aúpá'á marésa ímba taare-améndaampa'a maránááfo afora'á mósá makéwasa seyaafá'nánká naaúmpa'o iyíyamba awánánááwe.

¹⁷ Miyámó onten-úmai aúpá'ó wérain-tantaa'a seyaafá'á aforá paápé ínsa awánánááwe. Kumeupá'ó wérain-tantaa'a aforá paápé ínsa awánánááwe.

¹⁸ Ísáán-aai imáyáa úmai kawe'án-oro. Manikón-aaimo ísáaimo kawe'ó owí Manikó túwa'nai ínsa moórá-aaiwara'a ísanááwe. Manikón-aaimo ímbo ísámai kawe'ó ésa karo'á sésa kawe'-úmai wéisaumne sewí tirumpinkémba maimainana ímba wéiniye. Mindásafe'a ísáán-aai imáyáa úmai kawe'án-oro Ísu siyáiyie.

Ísun-anówawe áfárawaisai-taai.

Mátíyu 12:46-50, Mááka 3:31-35

¹⁹ Súwasa Ísun-anówawe Ísun-áfárawaisaiye tésa sáwífa'-waasi Ísuwe mésa sisipáá uróntafesa ímba naaúmpa'o iyúmba máápata tamérowasa

²⁰ mindáúmpá'ó méron-kwaasi Ísuntafesa sésa enanówe enáfárawaisaiye embá awánánae sésa máápa'a taméraawe suwaná

²¹ Ísu seyaafá'-wáásísáféna séna Manikón-aaimo ísésa kawe'ó iyawi kesinówe kesífárawaawin-owe Ísu siyáiyie.

Óraa-fiyunda torówanamo Ísu mafaimakáin-aai.

Mátíyu 8:23-27, Mááka 4:35-41

²² Moórá-kanaa Ísu wení kísau-waasise'a nompin-táómpimba iyáténa nonkwaaúnkóni menáipá'á kónæe séna miwisé'a kúmba

²³ Ísu aúnn-kwaigurówana minkwaaúmpá'á óraa-fiyunda torówana nonkó tufántááfan-éna nompin-táómpimba ówitowasa kúwáfekunafo sésa

²⁴ inkaisésa Ísumba koaúsésa sésa óraakoo puwúnafosaawe suwaná Ísu iyáfasinena fiyúndágonte nonkóntéfafena óraaka séna mafáékaiyo súwasarai fiyúndágoe nonkóe'a mafáúyana nonkó étuwowana

²⁵ Ísu simátimena séna kentáfé'a nóra séra ímba timankúnkúmba onkákéná wéseo súwasa táátafesa ésa keáimbá sésa nóran-kwaasiya isanawá fiyúndágoe nonkóe'a wenáái isaíyó sésa tiyáámba ufakésa táátafesa ésa siyáawe.

Sáwí-amutamba arumpinkémbó maisukáin-aai.

Mátíyu 8:28-34, Mááka 5:1-20

²⁶ Simásuwesa mindómpín-táómpimbo kumbá Kárirí-marama tínaaempa'a wérowana Kégésaa-marama túrampa'a wérowasa

²⁷ mimbárafá'ó kumbá Ísu mindómpín-táómpinkemba mimbárafá'á kumúwana moóráwigo mindáoopakewi Ísumpa'a téna wenarumpimbá sáwí-amutamba mérowana

póna ayáátáaka'a unáánkwtóí-iyaimba ména ímba wení naaúmpa'o maúmba waásimo utátínkón-ontan-aifa'a mérowana

²⁸⁻²⁹ sáwífa-kanaa misáwí-ámútánkó sáwí'a uwáńkowasa waási káráwiyesa aiyayaanka'a kárá'umarowana minándá tarátuvena misáwí-ámútánkó áí'maena maásai-marafa'a máánkarowana Ísumo túmba awánéna wáá'a túwana Ísu sáwí-amutankontafena séna auwé kóuwo súwana Ísu óraakon-iyé séna aísamaifimba kifaena óraaka séna Ísuwo iyáákamai-Fasi'aenkon-ááninko ómpo síńkamonafońifo nóra uwásinkainono súwana

³⁰ Ísu séna enáwí'a nááwa'ono súwana minkwáásígó sáwífa-sawí-amutamba we-narumpimbó mérontafena séna kesúwí'a sáwífa'nanka úne séna mérowasa

³¹⁻³² omápa'a sáwífa-poi mésa umá wénowasa minkwáásígó arumpinké-sáwí-ámútántómbá Ísuntafesa óraaka sésa waántáfa'a ímba si'maraao. Mimpóí tirumpintá si'maraao suwaná miyán-oro súwasa

³³ sáwí-amutantomba minkwáásígón-arumpinkemba kárúwesa póí-tirumpimba koférówasa mimpóísómbá seyaafá'á amémpakemba tuwaantantésa nonkwaaúmpimbó kúwáférómbo putásowasa

³⁴ póíya'o káráwiyowí awánéna minúwóiyáán-úmai naaópa'a wésa kisaufaka'o méron-kwaasi mósimatim-besimati uwasa

³⁵ isésa koawánánae sésamo kumbá Ísumpa'a kotúwaandu ésa awánomba sáwí-amutamba arumpinkémbó kóun-kwaasigo unáánkwtóí úmarena Ísun-aísamaifimba kawé'-úmai mérowasa koawánéna táatafesa uwasá

³⁶ Ísu minkwáásígómbó kawé'ó uwáńkowasamo awáńon-aai simátímúwasa

³⁷ isésa áfááraumai táatafesa ésa pósa Kégésaa-marafaken-kwaasi seyaafá'nánká Ísuntafesa sésa maambárafá'á ifá siyuwésa kóuwo suwaná nompín-táómpimba iyátowana

³⁸ sáwí-amutambo maisuwón-kwaasigo Ísuntafena óraaka séna esé'a kónae súwana ímbanifo

³⁹ ení naaópa'a kuré Maníkómó embó kawé'ó uwáńkaín-aai kosimátimiyo súwana Ísumo uwáńkon-aai mindáópa'a simátíma'maena kuráíye.

Inaamarúgóe aaregónté-tai.

Mátíyu 9:18-26, Máaka 5:21-43

⁴⁰ Ísu Káríri-waaunkoni menáipákémbá nompín-táómpimba kouweréna túmba sáwífa'-waasi amu'makówana túwasa aamoi uwaná

⁴¹⁻⁴² moóráwigo amáán-danka'o káráwiyowin-awí'a Yáírasi téna Ísu óraakon-iyé séna aísamaifimba kifaena óraaka séna kimbora kesiyáámúmba puwíndasafena wéífo tiyé ane'á kota'ótorenana asófáino súwana minináámárúgó sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aatai maisukáin-arasigontafena afowá tasúwana Ísu wesé'ó kúmba sáwífa'-waasi Ísumba úkúresa arááiwa'mae kuwana

⁴³ moórá-ininkomba áí'a ún-ininko sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aatai naaeyámba ankwówasa ímba kanaa'á asófankowana mináí'á úwoi wérowana

⁴⁴ miníninkó sáwífa'-waasifimba Ísumba arááiwa'mae wéwena wení unáánkwtóí-araiya'a kota'ótorowana mindááéyáńko é'ankowana

⁴⁵ Ísu séna nááwawa kesí unáánkwtóíya'a ta'ótóráina'iyó súwasa seyaafá'nánká sésa ímbaniye suwaná Pítaa séna óraakoo sáwífa'-waasi famé'maesamo iyómpimba ta'ótokaawe súwana

⁴⁶ Ísu séna kempínké-fásí'áéńkó moóráwigomba kawé'ó uwáńkaímba awáné'a sé'a moóráwigo kesí unáánkwtóíya'a ta'ótokaiye sune súwana

⁴⁷ miníninkó imáyáa éna ímba aúpá'á úmpo é'a suwánaraiye-imayaa éna anekembá tata'á úwana Ísun-aísamaifimba kifaena seyaafá'-wáási túranka'a wení unáánkwtóíya'o ta'ótorowanamo asófankon-aai simátimuwana

⁴⁸ Ísu séna kesímánaako kentáfé sé érai'a súwa'nai índawin-iyé sénda póna áí'a é'ánkáífo kawé'-úmai waaó Ísu siyáíye.

⁴⁹ Ísu mináái wésuwasa amáán-danka'o káráwiyowini naaópaken-kwaasi tésa Yáírásintafesa sésa enayáámúnko pukáífo óraakontafe ténafo simámuwo suwaná

⁵⁰ Ísu mináái iséna Yáírásintafena séna minááisáfé ímba áákauraumo indá kentáfé amankúnkúmba inaná enayáámúnko kawé'-úmai méíniye Ísu séna kúmba

⁵¹ Yáírásini naankóní ewaa'á wéna arááiwa'mae kun-kwáásísóntáféna maanká'-méwaro séna Pítaane Yónine Yémisine minárásígón-anófoíye tí'maena naaúmpa'o iyúmba

⁵² mindáúmpá'ó méron-kwaasi óraa'-ifi'a wétowana Ísu séna ímba ifi'á taaró. Minárásígó ímba pukáífo úwoi aúma wéraiye súwasa

⁵³ minkwáásísómbá é'a pukuráíye-imayaa ésa Ísun-awíyáái uwaná

- ⁵⁴ Ísu minárásígón-ayáánka'a ta'ótorena séna inaamarúgóo iyáfasinaao súwana
⁵⁵ minárásígón-amanko arupimbá túwana minúwóiyáámbá iyáfasinowana Ísu séna tómbá amíyana náino súwasarai
⁵⁶ anófoi táátafesarai uyaná Ísu óraaka séna kemó únda-aai ímba simátímékaiyo siyáiyé.

9

Ísu wení waási kísaura'o ti'mákain-aai.

Mátíyu 10:5-15, Máaka 6:7-13

- ¹ Ánaaemba Ísu wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi táántowasa tuwaná waási tirumpinkémbá sáwí-amutamba maitíyu'mae'a nóro-fasi'aemba tiména tí'o índa-waasi asófatinakai-fasi'aemba tiména
² séna Manikó wení waásimo kawáánin-aai kowésimatime'a tí'o índa-waasi wéasofatinke'a oro séna
³ aampa'ó wiyamba ímba moórá-tantaa'a maimaé koró. Táúmba ímba maimaé wé'a tón-únámba ímba maimaé wé'a tómbá ímba maimaé wé'a óntamba ímba maimaé koró. Moórá-mora unáánkwátói timantentén-úmai kufé'mae koró.
⁴ Manikón-aaimo simátimiyantafe'a moórá-naopa'o wiyamba naambó timíya'a mindáúmpá'-aantemba mé'a kentí kísau maimái tai'é'a mindámbá tuwé'a fí'on-daopa'a koró.
⁵ Moórá-naopa'o wiyasamo ímbo naambó timíyana Manikó mindáópaken-kwaasi ímba aamoí uwátinkainifo aiyowái'a é'a tísamaifakem-baramo uwáéntemba uwá'mare'a koró Ísu simátimuwasa
⁶ wení kísau-waasi tuwéa naaó'-nao'a wénesa Manikóní ásé-aai simátíma'mae wéwesa tí'o ún-kwaasi asófatinakafa'a kuráawe.

Éroti Ísun-aaimo ísarain-aai.

Mátíyu 14:1-2, Máaka 6:14-16

- ⁷ Ísuni kisaugon-aai símae iyúwana Káriri-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti mináái iséna óraa'-imayaa uráiyé. Ísuntafesa tuwímbai sésa wemá Yóni nombó maitínkaraiwai pukáimpinkemba iyáfasinkaiye suwasá
⁸ tuwímbai sésa wemá Manikón-aaimo simátimakaiwain-awi'a Íráiyaa pukáimpinkemba iyáfasinena méraiye suwasá tuwímbai sésa wemá naaófá'á Manikón-aaimo simátimakaawifinkemba moóráwigo pukáimpinkemba iyáfasinkaiye suwaná
⁹ Éroti miséyááfá'-áái iséna séna kemá séwánasamo Yónimba anuwarambá kambísówanamo pukáimbanifo minááímó wésemba nááwa'iyompo awánánaumne Éroti símae iyáiyé.

Sáwífa'-waasi tómbó tímakain-aai.

Mátíyu 14:13-21, Máaka 6:30-44, Yóni 6:1-13

- ¹⁰ Ísuni aantá-waasi Ísumo timún-kisau maisuwésa wempá'á tésa seyaafá-kísáúmó máún-aai simámúwana Ísu miwí aantemba tí'maena Pétésáita-naopa'a komérowasa
¹¹ éniyo sáwífa'-waasi iséna arááiwa'mae kuwaná Ísu tuwánéna aamoí éna Manikó wení waásimo kawáánin-aai simátiména tí'o ún-kwaasi asófatinkaraiye.
¹² Asófatinkowasa fenómpinka'a wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi Ísumpa'a tésa séna ímbo sáwífa'-waasi méraapa'an-ifo fenáindara'a tí'márénasa ewaa'-náópimpa'a wénesa tóné naané saafá oro suwaná
¹³ Ísu simátiména séna kemá tómbá tíméro súwasa miwí sésa kári-tomba séfataasewara kae'-mófáá'wará'á wéraifo sáwífa'-waasifimba ímba kanaan-ínifo tómbá koméyánorowa wéseno áisai esa suwasá
¹⁴ sáwífa'-waasi 5,000 waai uwasá aarewé iyámpóiyé mérowana Ísu wení kísau-waasisafena séna unkwima'mái tuwínkaa tuwínkaa'-úmai 50 50 mara'á méraaro simátíméro súwasa
¹⁵ iséna miyá uwátínkówana
¹⁶ Ísu séfataase-tonkwara kae'-mófáá'wará'á maisoréna wiyómpa'a kararéna Manikóntáféna súwi simásuwena mintómbá tafántafan-úmai wení kísau-waasi timúwasa misáwífá'-wáási tímúwasa
¹⁷ seyaafá'nánká nowaná tímú'a fówasa Ísuni kísau-waasi mintón-ayai sísamaifakemba kae'á kumbaimái-unampimba fáituwana ówitaraiye.

Pítáa Ísuni áwáumo siyáin-aai.

Mátíyu 16:13-19, Máaka 8:27-29

¹⁸ Moórá-kanaa Ísuwe wení kísau-waasiye mérowana Ísu aantemba Maníkómpá'á inai simásuwena tísai ena séna kentáfésa seyaafá'nánká nóran-kwaasiyewa wéseo súwasa

¹⁹ miwí tuwímbai sésa emá Yóni nombó maitinkáandawi óne sewasá tuwímbai sésa naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakaandawin-awi'a Íráiyaa óne sewasá tuwímbai sésa naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakaandawi pukáandafinkembo iyáfasinkaandawi óne wésewe suwaná

²⁰ Ísu séna kembiwí kentáfé'a nóran-kwaasiyewa wéseo súwana Pítáa séna Maníkó iyáfasinankaraiwaimba Yúndaa-waasisa wéamu'maraundawisa óne súwana mináái ímba simátíméro Ísu óraaka siyáiyé.

Ísu puké'a iyáfasinanaumnemo siyáin-aai.

Mátíyu 16:21-28, Máaka 8:31-9:1

²¹ Ísu séna mináái ímba simátíméro simásuwena

²² séna kembá waási úrankomba sí'o índá-i'a uwásinkesa Yúndaa-oraa'-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye ámaámbo sen-kwáásiyé tínaaemba uwásimesa sínkamiya'a púwóndanifo kaumbo-kánáá maisuwéna Maníkó iyáfasisinkainiye Ísu siyáiyé.

²³ Ísu seyaafá'nánká simátimena séna kembó sirááiwaenaé siyawi tirááimo táinda-tantaa'a ímba ta'ótóráaro. Kemó púwónda-aaraa-taimo súwaata'mae'o kondantembá kembó sirááiwaiyawi umbai-tántáá'á aasiyaasi-kánáá timíyasa minúbái-tántáá'á úwoi maimaésa sirááiwaenaawe.

²⁴ Tirááimo táinda-i'o ésa ímba kawé'-úmai ménaafo kentáfésa ísámai tirááimo táinda-tantaa'o tuwésamo puwésa aú'i'a úmai maé'mae'a ónááwe.

²⁵ Mararáké-séyááfá-tántáá'ó wémaesamo puwíyambo éna mintántáákó ímba túwa'nai íniye.

²⁶ Kesááiwara kenkwárá'ó tigaemó uwásínkáamba pó'a ánaaemba kemó marapá'ó kúmóna miwí sigáé uwátinkanaumne. Kemá waási úranko ánaaembo kesi sáwara kesifoní sáwara wíyómpakembo Maníkóní kísau-waasiti sáwara'o marapá'ó kúmóna miwí sigáé uwátinkanaumne.

²⁷ Érai'a simátimé'a súné. Tuwímbai maanká'ó méraan-kwaasi ímbo pukénka'a Maníkó wení waásimo kawáánimba awáné'a ánaaemba púwónááwe Ísu siyáiyé.

Ísu fi'on-kuwawaa'o faúkain-aai.

Mátíyu 17:1-13, Máaka 9:2-13

²⁸ Ísu simátimena afakaumboé-no'waana'i miyáuma waéna Pítaane Yónine Yémísine tí'maena inaimó sindasafena omápa'a iména

²⁹ inai wésuwana ói'a fi'on-oi'a faufúwana wení unáánkwátóiyakemba waéní'a kéná tугáýáagaya úwasa

³⁰⁻³¹ awánomba kae'-wáásiyái wíyómpakemba paápé ésarai mindárai-tuwi'a Mósesee Íráiyaae'a Yúndaa-waasi tiwá'nárai Ísuwe'a aai wésuyana wíyómpake-sawara'a wérowarasarai naaófá'á Maníkó Ísuntafena séna Yérúsaremu'a puwíniye siyáimba ampáánká'á miyá íniye-aai wésuyasa

³² Pítaae'o méroyan-kwaasi tún-kwaémomba iyáfasinesa Ísuni sámó kaimbá Ísuwe'a méroyan-kwaasi tuwánomba

³³ mindárai Ísumba ímba auwésarai iyóyanka'a Pítáa Ísuntafena séna óraakoo maanká'ó méraundasa kawé'á ímbá póta wááu-namba kaumbosámó ondasá moórá endé éta moórá Mósesende éta moórá Íráiyaande éta miyásá ónaumne Pítáa ímba imáyáamo úmba úwoi siyáiyé.

³⁴ Miyá wésunka'a ainánkó kuména káátaguwasa táátáfesa uwaná

³⁵ ainámpinkémbá aaigó aantemba séna miwá kesáánimba éna kemó iyáfasinankaundawin-ifo wenáái isáaro

³⁶ súwasa awánomba mindárai wíyómpa'a iyúyana Ísu aantemba mérowasa awánomba minkánáa ímba simátimesa mináái úwoi ta'ótokaawe.

Ísu sáwí-amutambo maiyáúkain-aai.

Mátíyu 17:14-21, Máaka 9:14-29

³⁷ Aafáyáaraamba omápakembo kúmúmba Ísumpa'a sáwífa'nanka tóso uwaná

³⁸ miwífinkémbá moóráwigo óraaka séna óraakoo maawá kimbora kesáánimban-ifo arumbá uwánkaao.

³⁹ Sáwí-amutanko arumpimbá taména wáá'a téna fame'naame'á isaná tanaambá fágufagu wéena áwááyaamba umpufuwéna aigaregó nonkáánéna aiyayaamba ku'wisaná miyá úmae wéiyena sáwí'a wéuwankaisa'a

⁴⁰ ení kísau-waasisafe sé'a sáwí-amutamba arumpinkémbá maiyáúwáaro súnasa ímba kanaa'á maiyáúkaawe súwana

⁴¹ Ísu séna kenti imáyáa kaentaén-imáyáa isa'á kentáfé'a ímba imáyáa owaná póna sirunkó umbái wétaifo nóraumai-kanaarara kesé'a ménaumno simátimena miniyámpóigón-afowantafena séna enáánimba áí'mae tiyó Ísu súwana

⁴² áí'mae túwana misáwí-ámútánkó miniyámpói famé'auwowana tanaambá fówana aiyayaamba ku'wisaná aigaregó nonkáánúwana Ísu awánéna misáwí-ámútánkóntáféna séna auwé kóuwo séna miniyámpói kawé'á uwánkena afowántáféna séna áí'mae waaó súwasa

⁴³ Ísumo miyámó úmba Manikóní óraa-fasi'aemba awánéna seyaafá'nánká táátafesa ésa tiyáamba tóipimba fáakaawe.

Ísu puwínda-aaimo siyáin-ai.

Mátíyu 17:22-23, Mááka 9:30-32

⁴⁴ Ísu seyaafá-kísáúmo maúmba awánéna táátafesa uwaná wení kísau-waasisafena séna simátiménda tááka'a máráaro. Kembá waási úrankomba fi'on-kwaasi timiyasa sínkamiya puwónaume súwasa

⁴⁵ wemó sún-aigoni áwáu ímba iséna miwítí imáyáa umbái tówana minááigóní áwáu aúpá'á wérowasa ímba isámái kawé'á ésa áísai ónae sésamo umbá táá'a úwasa ímba áísai uráawe.

Nááwa iyáákaiyomo siyáan-ai.

Mátíyu 18:1-5, Mááka 9:33-37

⁴⁶ Ísuni kísau-waasi mósimesi-ai sésa kentááfinkémbá nááwa iyáákaiyo sésa keáímbá símae kuwaná

⁴⁷ Ísu miwítí imáyáa iséna moórá-iyampoi áí'mai amándára'a ankéna

⁴⁸ simátimena séna kentáféna imáyáa ésa iyámpóimo áwa'nai onten-úmai wésuwa'nai-owe. Súwa'nai onten-úmai Manikó si'mákaiwaimba wéawa'nai-owe. Kempinkémbá tuwímbai sé'a kemá kári'-waasi únemo siyawi Manikó minkwáásísáféna wéiyaakaawe wésiye Ísu siyáiyé.

Kentí kisaugomba ímba sáwí'o on-ai.

Mááka 9:38-40

⁴⁹ Súwana Yóni Ísuntafena séna óraakoo moóráwigo wénena sáwí-amutantontafena séna Ísuni fasi'aémbó wéraintafe auwé kóuwo simátímapa'a wisasá misáwí-ámútámbá kóuraawe. Minkwáásígó ímba kentááfinkén-kwáásín-ifo ímba miyámó indá étuwaaoosa siyáumne Yóni súwana

⁵⁰ Ísu séna ímba tufínankaaro. Kentáási kisaugomba ímba sáwí'o owí úwoisa wésuwa'nai-owe Ísu siyáiyé.

Sámériyaa-waasi Ísumba ímba naambó ámakaa-ai.

⁵¹ Manikó Ísumba aiyáinana wiyómpa'o iyínda-kanaa ampáánká ténena úwana Ísu wenarumpin-imáyáa éna óraaka séna Yérúsaremu-naopa'a kónae séna wéna

⁵² wení waásisafena kowaiyan-damba kosaafá wéiyaro séna ti'marówasa aifa'á Sámériyaa-waasiti naaópa'a kuwasá

⁵³ Ísu Yérúsaremu-naopa'o wínda-ai iséna tirunkó sáwí'a úwasa ímba naambá tímúwasarai

⁵⁴ wení kísau-waasifinkemba kae'-wáásiyái Yémisiye Yóniye'a mináái isésarai sésarai Fasi'aénkóo Manikó wiyómpakemba iyamá tuwáinana kuména minkwáási kafúkoro-aaimo suyambá wéankaiyo suyaná

⁵⁵ Ísu méfaerena óraaka séna ímba miyá sekaiyó súwasa

⁵⁶ mindáópa'a tuwésa fi'on-daopa'a kuráawe.

Ísumba arááiwaenaemo siyáan-ai.

Mátíyu 8:19-22

⁵⁷ Aampa'á wéguwana moóráwigo Ísuntafena séna seyaafá'-náópa'o nínrafa'a esé'a nónaume súwana

⁵⁸ Ísu minkwáásígombá simámena séna waankó taaiyaifimbá wáísana numagó ánáamba úmarena wéwaifo kemá waási úranko kumpaapé uráundawi ímba naambá úmake'a wéwaumne séna

⁵⁹ minkákémbá moóráwigontafena séna sirááíwa'mae tiyó súwana séna óraakoo kemá méraanana kesifo puwína utámare'a embá arááíwaenaumne súwana

⁶⁰ Ísu séna ímbanifo kesáái ímbo isésamo pukáan-kwaasiyaambo owí puwíyan-kwaasi utátinkanaafo embá Manikómó wení waásimo kawáánin-aai simátima'mae wínone súwana

⁶¹ moóráwigo Ísuntafena séna óraakoo embá arááíwaenaumpo aifa'á kesimááraa siyáamba timé'a embó taarááíwaenda kanaawá'íyo súwana

⁶² Ísu séna Manikóní kisaumo ómbaresa maiyésamo ifátuwesa fi'on-imayaamo owí Manikó wení waásimo kawáánipa'a ímba kanaa'á kisau maenááwe Ísu siyáíye.

10

Ísu 70 waasi kisaumo timakain-aai.

¹ Ánaaemba Fasi'aénkó sáwífa'-waasi 70 waasi iyáfasintinkena kaekae'á uwásuwe wemó wínda-naopimpa'a aifa'á kónááwe séna

² Manikómpá'ó tiyantafesa wenáái kosimátima'mae koró-áái simátimena séna kisaufa'a sáwífa-tomba áfu karáísasa mintómbó fakaráíyan-kwaasi sesimái-waasi méraafo kisaugoni afowámpá'á inai síyana kisa-uwaasi ti'maráínasa mintómbá fakaránááfo koró.

³ Sipisípi-araa'a wínana áwáífiyaamo in-iyánkómó intenkáámbó on-kwáásifá'á ti'maránaumne.

⁴ Óntambo inai-inaimó sí-únámbá ímba maimaé wé'a tón-únámbá ímba maimaé wé'a tísamai ánáamba ímba maimaé wé'a aampa'ó wéwe'a ayáátáaka'a ímba úwoi-aai símae wé'a

⁵ moórá-naumpa'o iyé sé'a faru úmai méraiyaatao seró.

⁶ Síyana faru úmaimo méraíndawimo éna mifárú-áái wempímbá wéínifo ímba faru úmai méraíndawimo éna mifárú-áái gó kouweréna kembiwífa'á tiniye.

⁷ Kisaumo maíyawí méyámbó máéntafe'a timínda-naumpa'a imé'a timíyan-tomba nánááwe. Ímba fi'on-daumpimpa'o niyamba timíyan-daumpa'-aantemba iméraaro.

⁸ Moórá-naopa'o wíyamba naambá timésa tómbá timésa iya'ó wéne'a

⁹ mindáoopa'o tí'o índa-waasi asófatinke'a simátime sé'a Manikó wení waásimo kawááninda-kanaa kempá'á kárika'a tiniye simátiméro.

¹⁰ Moórá-naopa'o wíyambo naambá ímbo timíya'a aampa'á wéwe'a afora'á simátime sé'a

¹¹ kentí naaópakem-bara sísamaifakenta uwátuwaundasa Manikó kembiwí ímba aamoí uwátinkáíntafeta aiyowáí'a úmai aráátimune. Ísáaro. Manikó wení waási kawáámó índa-kanaa ampáánká'á tína isa'á tínaemba uwámewe simátiméro.

¹² Simátime sune. Manikó waásimo méraawini áwáusafena tísai índa-kanaa tinda naaófá'á Sónómu-naopa'o méron-kwaasi sáwí-waasi sáwí-meyamba timínifo kembiwímó tínaembo uwátimíyan-kwaasi sáwí-meyamba áfááraumai timíníye Ísu siyáíye.

Ímba aaimó ísaraan-aai.

Mátíyu 11:20-24

¹³ Ísu simátimena séna Kórasi-naopaken-kwaasiye Pétésáita-naopaken-kwaasiye káráwiyoro. Naaófá'á Táyaa-naopaken-kwaasiye Sáíndóni-naopaken-kwaasiye Manikón-aaimo ímbo ísaraawifimbo fi'o-fi'on-kisau ímbo awánaraan-kisaumo maéwándamo awánarekaa kentí sáwí-awau tukáawisino. Sáwí-awau tuwésamo úwoi-unankwatoimo úmaesamo kanamó a'makáankakaa Manikó tuwánaraisino.

¹⁴ Mindásafe'o simátiménda ísáaro. Maarán-imáyáá wé'e'a Manikó waási méraawini áwáusafena tísai índa-kanaamo tinda Manikó Táyaa-naopaken-kwaasiye Sáíndóni-naopaken-kwaasiye sáwí-meyamba óraa'a timíníye-imayaa wéowe. Énifo kentí sáwí-meyanko minkáé'í-náópakewiti sáwí-meyankomba iyáákamai-sawí-meyamba timíníye.

¹⁵ Kápaneamu-naopaken-kwaasisono. Kentúwí'a mósá maré sé'a wíyómpa'a iyónaumne sembánifo púwón-aempa'a kónááwe Ísu simásuwena

¹⁶ wení kisa-uwaasisafena simátimena séna kentáái ísámai kawé'ó owí miyámó ombá kesáái ísámai kawé'á wéfo tínaembo uwátinkááwi kenkwará'á miyá wéowe. Tínaembo uwásínkááwi miyámó ombá si'mákaiwainkwara'a miyá wéowe Ísu siyáíye.

70 waasimo kouwékáan-aai.

¹⁷ Ísu súwasa minkwáásí 70 waasi isésa wété urésa Ísumpa'a tóso ésa aamoí tauwánkesa sésa Fasi'aenkóo sawí-amutantontafe séta Ísun-awika'a sumpo tiyuwé kóro súnasasa isésa kóuraawe suwaná

¹⁸ Ísu séna miyá owaná wiyómpakembo aafáyáumo tóráintemba wiyómpakemba waántawankombo maisukáimba awánaraumne.

¹⁹ Simátiménda isáaro. Fasi'aembá timúna pó'a waaifainkómó fáindamo é'a ímba puwiyana áwáifyaamo índa-ufonkwankomo fáindamo é'a ímba puwónááwe. Tímakaunda-fasi'aenko waántawankoni fasi'aenkómbá íyáákaimba póna ímba seyaafá-tántáákó sawí'a uwátinkainiye.

²⁰ Sawí-amutantomba kentáái isésa kóuraantafe'a ímba aamoín-ofo Manikó wiyómpa'a aúfáifimba kentúwí'o agamakáintafe'a aamoín-oro Ísu siyáíye.

Ísu Manikón-áwí'o mósá makáin-aai.

Mátíyu 11:25-27, Mátíyu 13:16-17

²¹ Minkánáá Manikóní Ufaen-ámútánkó Ísumba imáyáa amúwana arunkó kawe'a úwana séna kesifóo wiyómpa'wara marará'wará'ó káráwiyaaandawi óne. Seyaafá-tántáá'á isáúmne sen-kwáásí ímba simátíme úwoi-waasi simátíme miyámó iyantafena ánkáísa'a pó'a enáwí'a mósá maráúmne Ísu Manikóntáféna simásuwena

²² simátiména séna kesifo seyaafá-tántááká'á káráwiyuwo séna símakaiye. Seyaafá'nánká kesí áwáu ímba suwánaraafo kemá kesifoní áwáugo únana póna kesí áwáu suwánariye. Seyaafá'nánká kesifoní áwáu ímba awánaraafo kesifombá pó'a keyáá wení áwáu awánaraumne. Kesifoní áwáumo aráátimundawi wéawanaawe Ísu siyáíye.

²³ Ísu simátiména méwaerena wení kísau-waasisafena aantemba séna awánaafo tirunkó kawe'á ína'a méraaro.

²⁴ Simátíme sune. Naaófá'á Manikón-aaimo simátímakowiye óraa'-waasiye kembiwímó wéunda-kísau awánaanten-úmai awánánae sésa umbá ímba awánaraawe. Miwí kembiwímó wéisaanten-úmai isánae sésa umbá ímba ísaraawe Ísu wení kísau-waasisafena siyáíye.

Sámériyaafakewi namuro-wáásímó áwa'nai uráin-aai.

²⁵ Moórá-kanaa Ísu wenáái wésimatimuwana moóráwigo áamáambo kawe'-úmaimo isówi Ísumpa'a téna áísai úmai Ísumba isánae séna óraakoo nóra úmaiya aúí'a úmai wiyómpa'a maé'mae'a ónaumno súwana

²⁶ Ísu séna Manikón-aai aúfáifimba awánáanda minááísáfé nóran-imayaawa óno súwana

²⁷ minkwáásígó séna Manikón-aai aúfáifinken-aaligo séna kentiruné kentí imáyáawe kentí fasi'aené Manikómpá'á kentí Fasi'aenkómbá áméro séna kesáfé-imáyáámó ontémbá kentí wáasi-imayaawara'a oro siyáíye súwana

²⁸ Ísu séna érai'a sémpo miyámó é aúí'a úmai wiyómpa'a maé'mae'a ínone Ísu siyáíye.

²⁹ Súwana minkwáásígó imáyáa éna fi'on-kwaasi suwánésa kawe'-wáásín-íye síwae séna Ísuntafena séna kesí wáási nááwa'íyo súwana

³⁰ Ísu séna simátiménda isaaó. Moóráwigo Yúndaa-waasi Yérúsaremu-naopakemba Yéríko-naopa'a kónae séna aampa'ó wimbá umén-kwáásí ta'ótokesa wení unáánkwtóí awá'maesa tufú'marááwana puwindasafena aampa'á méraisana

³¹ moóráwigo Manikóntáfénamo isámái póimo tufú'mai agáíwai minámpá'ó wimbá aanawáísáfa'a méraisana kóawanena moórá-aanawaisafa'a kóyáákaisana

³² moóráwigo Rifáin-anaankakewi ámáán-daumpa'a kisaumo máíwai minámpá'ó wimbá aanawáísáfa'a méraisana wení ewaa'á wéna kóawanena moórá-aanawaisafa'a úwoi kóyáákaisana

³³ moóráwigo Sámériyaafaken-kwaasi miwí Yúndaa-waasiti namuro-wáásífinkémbá moóráwigo minámpá'ó wimbá koawánéna arumbá uwánkena

³⁴ wení ewaa'á koména masawémbe ándá-aran-donkwara úmai afifimbá a'ankéna asáá uwánkena mósá farámbai wení tónkí-poifimba ankéna áí'maena wááumo ten-kwáásímó wáén-daumpa'a móankarena káráwiyena

³⁵ íyáfasinena aafáyáara'a mindánkón-afowámbá kae-kánáá-kísáúgóní óntamba aména séna kawe'-úmai káráwiye wenane'ó túwénda-ontambo é'a ke té'a anondáá embá mááméno simásuwena kóuraiye Ísu simásuwena

³⁶⁻³⁷ nóra úmaisaawa aúí'a úmaisa maé'mae'a ónaumno súwaintafena Ísu áísai éna séna umén-kwáásímó tufúkáan-kwaasigoni wáási minkáúmbó-wáásífinkémbá nááwa'íyo Ísu

súwana minkwáásígó séna arumbá uwánkena áwa'nai uráiwai wení waásin-iyé súwana Ísu séna wemó intembá komé miyá ínóne Ísu siyáiyé.

Máátaante Máriyaante-taai.

³⁸ Ísu wení kísau-waasisé'a aampa'ó kúmba moórá-ininkon-awi'a Máátaamo méron-daopa'a kúwana Ísuntafena séna kesí naaúmpa'a tómbá imandaaó súwana

³⁹ iména aai wésuwana miníninkón-áunkon-awi'a Máriyaa Ísuntafena óraa'-waasin-iyé-imayaa éna aísamaifimba taména wenáái wéisowana

⁴⁰ Mááta seyaafá-tómbá wéagaena óraa'-kísau wémaena óraa'-imayaa éna Ísumpa'a téna séna Fasi'aénkóo kesúngo ímba súwa'nai isa'á keyáá óraa'-kísau wémaumpo kentáfé ina imáyáa ónó. Simáminana tasúwa'nai ino súwana

⁴¹ Ísu arumbá uwánkena séna Máátaao sáwífa-tantaa'a óraa'-imayaa ónana enarunkó umbái wétaifo

⁴² kesááimo isáámba mindá óraa-tantaa'a póna mindásafena Máriyaa méraifo ímba ifátuwe'a ai'maráanana wíniye Ísu siyáiyé.

11

Manikómpá'ó inaimó sen-áái.

Mátíyu 6:9-15, Mátíyu 7:7-11

¹ Ísu moórá-kanaa Manikómpá'á inai wésuwasa wení kísau-waasi mérowana Ísu simásuwowana wení waásifinkemba moóráwigo séna Fasi'aénkóo Yóni nombó maitínkáiwei wení kísau-waasi simátímísasa Manikómpá'ó inaimó sentembá kentáa simásimínata Manikómpátá inai senó súwana

² Ísu séna Manikómpá'ó inaimó síyamba maará seró. Kentáásifowao enáwí'o iyáákarain-awita mósá maráúmne. Ení nombaragó seyaafá moórá-mora-waasi tirumpimbá kumíno.

³ Káfé-kanaa-tomba kentáa simiyó.

⁴ Waásimo aisaambó uwásinkaiyata anondáá ínta miyásá uwátinketa miwítí aisaambá maitiyúwáana miyáumaisa kentáási aisaambá maisiyuwaaó.

Sáwí-yantaapinkembo kentáa ma'máimo awánáíndasafenamo ínamo e wasiyuwaaó.

Miyán-áái Manikómpá'á seró Ísu siyáiyé.

⁵⁻⁶ Ísu simásuwena simátiména séna moórá ení waásigo némpakemba nó'waan-afufumba tina ímba tómbá maké ení waásigoni ontafá'á wée áisai e sé kesí waásigo némpakembo tímá ímba tómbá makáunana úwoi méraifo tómbá simína'a mááméno sínana

⁷ wení naaúmpakemba séna ontá wisuwéta kesí aare-iyámpóiseta súsá waiguráumpo ímba iyáfasine'a aménaumpo kóowo síníye.

⁸ Kesí waási pó'a aménaumne-imayaamo ímbo ínanamo éna ayáátáaka'a mináái wésinana ímba aigáé inana mináái wésíndasafena iyáfasinena amíníye.

⁹ Miyaráán-úmai simátíme sune. Manikómpá'ó inaimó sembá áisai úmae iyiyana timíníye. Áántamae iyiyana kentáái isáíníye. Saafá úmae iyiyana Manikó aráátimíníye.

¹⁰ Áísai íyanamo éna Manikó timíníye. Áántewanamo éna Manikó kentáái isáíníye. Saafá íyanamo éna Manikó aráátimíníye.

¹¹ Kembiwí iyámpóiwara'-waasi kentáánintombo mófáá'a simiyómó síya'o é'a ímba iyaankafayaambá timénááwe.

¹² Kokóri-auma simiyómó síya'o é'a ímba íyoiyoimba timénááwe.

¹³ Énifo sáwí-waasin-oyo kentáánintomba kawé-tántáá'á wétimefo wíyómpakemba kentáásifowa kawé'-aantembo iwái póna ení Ufaen-ámútámbá simiyómó síyawí Manikó wení Ufaen-ámútámbá timíníye Ísu siyáiyé.

Ísunte Piyésepurinte-taai.

Mátíyu 12:22-30, Mááka 3:20-27

¹⁴ Moóráwigo wenarumpimbá sáwí-amutamba mérowana póna minkwáásígó ímba aai wésuwana Ísu maiyauwówana kóuwana minkwáásígó aai súwasa sáwífa'nanka awánésa táatafesa uwasá

¹⁵ tuwímbai sésa sáwí-amutantonti kawáágón-áwí'a Piyésepuri fasi'aémbá ámisana tokéna póna sáwí-amutamba wémaitiyuwaye suwasá

¹⁶ tuwímbai Ísumo sáwí-aaimo sínda isánae sésa éraira Manikómpákéná kunkáanai ímbo awánáúnda-kísau mainata awánaano suwaná

¹⁷ Ísu miwímó un-ímáyáá iséna simátimena séna moórá-andamo tiyésamo ésa tuwínkaa'-urésa ímba fasi'ámai méranaawe. Moórá-akumba aaimó tuwintáan-akumba pósa tuwínkaa'-urésa ímba fasi'ámai méranaawe.

¹⁸ Waántáwankoni waásimo tiyésamo tuwínkaa'-ésamo ésa ímba fasi'ámai méranaawe. Kentáfé'o semba Piyésepuri fasi'aémbá ámisana tokéna póna sáwí-amutamba wémaitiyuwayemo semba

¹⁹ énifo Piyésepurini fasi'aénká'ó sáwí-amutambo wémaitiyuwaundarakaa kentí waásiwara'a Piyésepurini fasi'aénká'á sáwí-amutamba maitiyúwáísino. Miyán-ááímó síyasamo ésa kentí waási karo'á sewé sénááwe.

²⁰ Énifo kemá Manikóní fasi'aénká'á sáwí-amutambo maitiyuwáúndasafena Manikóní fasi'aémbá kempimbá paápé isa'á wéawanaawe.

²¹ Moórá-ai imáyáan-oro. Fasi'aén-kwáásigó

parói tokéna wení naaka'á káráwiyaisana wení moparáwimbá kawe'-úmai wéraifo

²² moóráwigo wení fasi'aémbó iyáákaraiwai téna tatufú'mai wení parói fasi'ámaimo ta'ótokaim-paroi tatafiyéna wení moparáwimbá tatafiyéna tuwín-timakaiye.

²³ Kembá ímba súwa'nai esa kesí namuro-wáásiyáámbá owe. Ímba súwa'nai esa waási túwaandu úmai símémba wété uwáguraawe

Ísu siyáye.

Sáwí-amutanko kouwékáin-ai.

Mátiyu 12:43-45

²⁴ Ísu simátimena moórá-ai séna waási arumpinkémbá sáwí-amutanko auwéna máásai-marafa'a nombá ímbo wéraipa'a kowénena séna nááfara ménaumno séna saafá uwáána séna tauweré'a kesí naamba waásigon-arumpimba pó'a koménaumne simásuwena

²⁵ téna taawánaimba mindánkómbá kankambá wiyú'mai kawe'á uwásukaisana taawánéna

²⁶ tauweréna afakaeté-sawí-amutamba miwítí sáwí-kisau óraa'o uráawi tí'maena minkwáásigón-arumpimba taméraawana moórá-sawí-amutanko arumpimbá méraisana minkwáásigó sáwí'a úmai méraisasa ánaaemba sáwífa-sawí-amutamba méraawana wemá óraa-sawí'a úmai méraiye Ísu siyáye.

Érai'a tirunkó kawe'á wéin-ai.

²⁷ Ísu mináái simátimuwana sáwífa'-waasifinkemba moórá-ininko Ísuntafena óraaka séna enanó embá ma'ánkarena náámbo ámakaiwaimba Manikó kawe'á uwánkariye súwana

²⁸ Ísu séna érai'a sémpo Manikó wenáái isámai kawe'ó owímá óraa-kawe'a wéuwatinkaiye Ísu siyáye.

Ímbo awánáúnda-kisau mauwó siyáan-ai.

Mátiyu 12:38-42, Máaka 8:12

²⁹ Súwasa sáwífa'-waasi Ísumpa'a tóso uwaná simátimena séna káfé'o méraan-kwaasi sáwí-waasin-owe kentáfé'a wésemba Manikómó ai'mákainamo e ímbo awánáúnda-kisau mainata awánaanomo semba naaófá'á Manikó Yónaambo uráintemba kembá miyá ínifo mináái imáyáan-oro.

³⁰ Naaófá'á Nínéfa-naopaken-kwaasi Yónaa uráintafesa Manikó ai'mákaiyemo siyáantemba kemó ondá awané'a Manikó ai'mákaiye sénááwe.

³¹ Naaófá'á Yúndaa-waasiya'a káráwiyowin-awí'a Soromoní kawe'-ímáyááfinkémbá aái wésimatimuwana moórá-ininko nempaken-kawaa-ininko Soromonin-áái koisánae séna wémena kuráye. Káfé'a kemá Soromonimbó iyáákaraundawí mérauna'a kesáái ímba isáámba póna ánaaemba Manikó waásimo méraawini áwáusafenamo tísai índa-kanaamo tinda miníninkó kembíwí aafimbá maitinkéna séna kemá nempakemba Soromonin-áái taísaraumpo Soromonimbó iyáákaraiwai kempá'á mérowa'a wenááimo isááraamba ímba isaraawe síníye.

³² Naaófá'á Yónaa Nínéfa-naopa'a Manikón-ai kosimátimuwasa iséna sáwí-awau tuwéna Manikón-ai isaraawe. Káfé'a Yónaambo iyáákaraundawí mérauna'a kesáái ímba isáámba póna ánaaemba Manikó waásimo méraawini áwáusafenamo tísai índa-kanaamo tinda Nínéfa-naopaken-kwaasi kembíwí aafimbá maitinkésa sésa Yónaa-ai iséta sáwí-awausa tukáundasaanifo Yónaambo iyáákaraiwai kentí naaópa'a mérowa'a wenáái isé'o sáwí-awau túwááraamba ímba tukáawe Nínéfa-naopaken-kwaasi sénááwe Ísu siyáye.

Túranko kentí imáyáafimbo sámó kain-áái.

Mátíyú 5:15, Mátíyú 6:22-23

³³ Ómbó kúra'maresa ímba aúpá'ó maráiyamba afora'á makéwasa naaúmpa'o iyiyawi awánánááwe.

³⁴ Miyáumai túranko kentí imáyáafimbo sámó kain-tántáá'án-ye. Túrankomo kawel'-úmaimo awánáinanamo éna seyaafá'-ímáyáá sámó káínífo túrankomo ímbo kawel'-úmaimo awánáinanamo éna seyaafá'-ímáyáá tuwínkáiniye.

³⁵ Kentí sámó kain-tántáá'á tunkwifainifo kentúra'a káráwimai kawel'-án-oro.

³⁶ Kentí imáyáago ímba kumeu'ó índa seyaafá'á sámó wégaimba ónkómó sámó kátinkáintemba póna kentí imáyáago kentúra'a sámó kátinkainiye

Ísu siyáie.

Ámáán-kawaa-waasi sáwí'a owémó siyáin-aaí.

Mátíyú 23:1-36, Máaka 12:38-40, Rúku 20:45-47

³⁷ Ísu mináái simátimuwana moóráwigo ámáán-kawaa-waasigo Ísumpa'a téna séna kesí naaúmpa'a tómbá imandaaó súwana tómbó náíndasafena iména

³⁸ Ímba ayáámbo non-kwiyéna tómbá nówana minkwáásigó awánéna áatafena éna imáyáa úwana

³⁹ Fasi'aénkó awánéna simámena séna kemá ámáán-kawaa-waasi anaféúné táúfa'e paáká'-aantemba wénon-kwiyofó andáámpá'á sáwí'a uráisa'a túraniyamba é'a sáwí'a wéowe.

⁴⁰ Sáwí-imayaawara'-waasi méraawe. Manikó paáká'-tántáá'á éna andáámpá'-tántáá'é imáyáawe mindáwara'a uráie.

⁴¹ Kentí imáyáamo arupíse é'o kemó makén-tantaa'o ímbo makén-kwaasi timé'o é'a kentí imáyáago

kawel'á iniye.

⁴² Kemá ámáán-kawaa-waasi kentí kisaufakemba kári-tonkwara'a tuwínkaa'-úmai siyáánkai maké'a moórá Manikómbá amé'a kawel'á é'a miyán-ámáámbo ísámae wéiyofó óraa'-amaamba ifá'á tuwé pó'a Manikómbá ímba imáyáa wéame'a óntan-iyain-kwaasi sáwí'o uwátinkáántafe'a káráwiyoro.

⁴³ Kemá ámáán-kawaa-waasi ámáán-daumpa'a imé'a kawel'-áémpá'á waási túranka'o iméraamba tiráái wétaiye. Marupá'ó iméraawasa waási tuwánéna kawel'-ááímó sembá tiráái wétaifo kentúra'a káráwiyoro.

⁴⁴ Waásimo maipímbó utámakaawanamo kawáá'isasamo waási ímbo awánaantemba kentirumpimbá miyá isa'á sáwí'a owasá waási ímba wétuwanaafo káráwiyoro Ísu siyáie.

⁴⁵ Ísu simátimuwana moóráwigo ámáámbo sún-kwaasigo Ísuntafena séna miyámó sénda kentááwará'á simai sáwíta uwásinkaane súwana

⁴⁶ Ísu séna kemá ámáámbo sen-kwáási kemó ámáámbo simátímén-aaigo umbái tíyáisa'a mináái ímba wétuwa'nai-ófo káráwiyoro.

⁴⁷⁻⁴⁸ Kentíwá'ná Manikón-aaímo simátimakowi tinkamuwasa púwúwa'a utámakaapa'a to'waaí wéowe. Naaófá'á kentíwá'námo uráantafe'a kawel'á uráawe sé'a utámakaapa'a to'waaí wéofó káráwiyoro.

⁴⁹ Naaófá'á Manikó kawel'-ímáyááfinkémbá séna kesááimo simátimiyawiye aráátimiyawiye tí'maráanasa miwífimbá wéniyasa tuwímbai sáwí'a uwátinkesa tuwímbai tinkamiyasa puwónááwe Manikómó siyáimba mináái paápé uráie.

⁵⁰ Naaófá'wará afufumpinkwára ánaaenkwara'a Manikón-aaímo simátimakowi tinkamuwasa pukáántafena póna misáwí'ó uráawin-anondaa-meyamba káfé'o méraan-kwaasifa'a tiniye.

⁵¹ Aifa'ó tufúwanamo pukáin-kwaasigon-awi'a Éperi ánaaemba moóráwigon-awi'a Sékáráiya óraa'-amaan-daumpa'a mérowana moórá-aempa'a Manikóntáfésa ísámáimo póí tufú'máimo agáún-ontan-taare wérowana moórá-aempa'a aifa'-ámáán-káwáágó aantembo iyún-onta wérowana afufumpimbá Sékáráiya imérowasa tufúwana pukáie. Minkáé'-wáásítí afufumpimbó kárúraan-kwaasi tinkamuwasa pukáawiwara'a miwítí sáwí-meyamba káfé'o méraan-kwaasi maénááwe.

⁵² Kemó ámáámbo sen-kwáási érai'-aaí ímbo aúpá'ó tukáankakaa mináái ísámai kawel'á owisinó. Kemá ímba ísámai kawel'á ombá fí'on-kwaasiti aambá fáikaafó káráwiyoro Ísu siyáie.

⁵³ Ísu mináái simátimena máápa'a kumúwasa áamáambo sun-kwáásiyé áamáan-kawaa-waasiye tirumpimbá aaisambá aeésa fi'o-fi'on-tantaatafesa

áísai úmai ísáananamo

⁵⁴ aaimó kaentaén-ááimó sína'o é'a aafimbá maenkánae sésa áísai uráawe.

12

Ímba kaumbo-kae'-áái serómó siyáin-aai.

Mátíyu 10:26-27

¹ Minkánáá áfááraumai sáwífa'-waasi túwaandu ésa sisipáá uwaná Ísu wení kísau-waasi simátimena séna áamáan-kawaa-waasi kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásiyáámbá ofó ímba miyáumai méraaro. Intóráin-tantaa'a kári-tantaa'a moórá-tonkon-awi'a péréti mimpimbá máráawana intoréna óraa'o intembá áamáan-kawaa-waasiti sáwi-aai miyá wéifo kempimbá misáwí-ááigó óraa'a tifáinifo kentúra'a káráwiyoro.

² Aúpá'ó wérain-tantaa'a seyaafá'á afora'á paápé ínasa awánánááwe. Kumeupá'ó wérain-tantaa'a afora'á paápé ínasa awánánááwe.

³ Nó'waambo siyáan-aai sán-káindara'a síyasa isánááwe. Aúpá'ó siyáan-aai seyaafá'-wáási túranka'a síyasa isánááwe Ísu siyáiyé.

Moóráwigon-aaroi inkáísóromo siyáin-aai.

Mátíyu 10:28-31

⁴ Ísu simátimena séna kesí waási simátíménda ísáaro. Tuwímbai tínkamiya'a puwónááfo moórá sáwí'o uwátinkai-tantaa'a ímba wéraifo ímba miwisáfé'a inkáísóro.

⁵ Kemá simátiméne sune. Manikó méraifo wenáaro inkáísóro. Wemó tínkamina'o puwiyambo éna kanaa'á ónkaifa'a mátiyuwainiye. Mináái Manikóntáfé'a inkáísóro-aai sune Ísu siyáiyé.

⁶ Ísu simátimena séna kári'a téntémpaaran-dumama séfataase-numama kári'-ontankakemba kae-tóyaráán-óntánkákémbá wémeyanofo Manikó kíyaan-dumama ímba awinkaiwái póna awánariaye.

⁷ Numamá kári-tantaa'o awánaiwai póna waási óraa-tantaa'an-ófo ímba táá'a íno. Kenti'nóntau toráúsiwain-ífo ímba táá'a íno Ísu siyáiyé.

Ísun-awi'a aforatáámó senda-áái.

Mátíyu 10:32-33, Mátíyu 12:32, Mátíyu 10:19-20

⁸ Ísu simátimena séna simátiméne sune. Seyaafá'-wáási túranka'a kentáfésa sésa Manikó ai'maránsana kunkáiwai kesí óraakon-íye síyawisafe'a kemá waási úranko Manikóni kísau-waasi wíyómpakewi túranka sé'a kesí waásin-owe sēnaumne.

⁹ Énifo waási túranka'a kembá tinaaembo uwásimiyawisafe'a kemá Manikóni kísau-waasi túranka'a sínnaemba uwátimenaumne.

¹⁰ Kembá waási úrankomba símai sáwí'o uwásinkaiyamba mindá Manikó maitiyuwáinifo Manikóni Ufaen-ámútánkómbá símai sáwí'o uwánkaiyamba mindá Manikó ímba maitiyuwáinana miwisé'a waé'wae'a íniye.

¹¹ Kesí waási-i'o ontáfésa ta'óto'mai tí'maesamo óraa'-waasiye áamáan-kawaa-waasiye túranka'o mátínkaresamo aafimbá maitínkéwa'o é'a nóran-aaimo síyamba ímba táá'a ínana

¹² Manikóni ámútanko siyan-aai úwoi tááka tinkáina'a sénááwe Ísu siyáiyé.

Óntawara'-waasigo sáwí-imayaamo uráin-aai.

¹³ Súwana sáwífa'-waasifinkemba moóráwigo Ísuntafena séna óraakoo kesifo púwísana kesuwaá seyaafá-tántáá'á maiyéna ímba tuwímbai wésimifo emá sinaná tuwímbai násimino súwana

¹⁴ Ísu séna kesí waásiyo mináái ímba kosénaumpo keáfáráwáiti moparáwimbá ímba tuwín-timenaumne simámena

¹⁵ seyaafá'-wáásísáféna séna waási kawé'-úmimo méraawiti áwáu ímba sáwífa'-moparawimba makáafo moparáwimbá maénae séme'a máéfainifo kentúra'a káráwiyoro Ísu siyáiyé.

¹⁶ Simásuwena moórá-aai simátimena séna moóráwigo sáwífa'-moparawimbo makáindawi wení kisaufa'a sáwífa-tomba wéraisana

¹⁷ wenarumpin-ímáyáá éna sáwífa-tombo fáká'maimo máráanda-namba ímba wéraifo nóra ónaumno.

¹⁸ Miyámó é'a tómbó makáunda-namba tawísiye'a óraa'-namba úmare'a mimpímbá seyaafá-tómbá fáká'mare'a kesí moparawínkwará'á maránaumne.

¹⁹ Miyámó é'o é'a kesáfé sé'a seyaafá-tántáá'á ímbo aafáán-túwáanda tóné noné námáe iyé'a ayáátáaka'a úwoi mé'a onaná sirunkó kawé'a ína'a ménaumne sisaná

²⁰ Manikó simáména séna sáwí'o úmaemo iyónda-waasigo óne. Káfé'-no'waamba puwéna esáfémo makáanda-moparawimba túwénana nááwa máiniyo Manikó siyáie.

²¹ Marapá'á kesáfé-mópáráwín-aantembo makáiyawi miyán-kwáásín-ófo marapá-tántáá'-aantemba marésa Manikómpákén-tántáá'á ímbo makáawe Ísu siyáie.

Manikómpá'á imáyáa áméron-aai.

Mátíyu 6:25-34

²² Ísu mináái simátiména wení kísau-waasisaféna séna simátimé'a sùne. Miyaráán-úmai méraamba ímbo óraa'-imayaa é'a tómbó náiyantafe'a ímbo óraa'-imayaa é'a kentúra'o unáánkwátóimo iyantafe'a ímbo óraa'-imayaan-oro.

²³ Tómbó náiyamba úwoisambanifo waásimo méraamba óraa-tantaa'an-ye. Unáánkwátóimo iyamba úwoisambanifo waási túma óraa-tantaa'an-ye.

²⁴ Numagómpá'á imáyáan-oro. Numagó ímbo kísau éna tómbá fáká'mai naaúmpa'a makéna wénaifo Manikó miwítí tómbá tímísasa wénaawe. Manikón-aúranka'a numamá kári-tantaa'an-ifo waási óraa-tantaa'a póna kentí tómbó éna timíniye.

²⁵ Kembiwímó óraa'-imayaamo é'o é'a kemó maíyan-kanaa ímbo kanaa'á ayáátáaka'a méranaawe.

²⁶ Mindá kári-tantaa'a isa'á ímbo kanaa'ó iyamba pó'a fí'o-fi'on-tantaatafe'a ímbo óraa'-imayaan-oro.

²⁷ Waiwandáánká'á imáyáan-oro. Waiwandáánkó ímbo kísau éna ímbo wení unáánkwátóí makáifo simátimé'a sùne. Naaófá'á Yúndaa-waasiti óraakon-awi'a Soromoní sáwífa'-unankwatoiyé ko'naaririyé makówi úwasa waási awánésa kawé'an-ye sumbánifo waiwandáán-aramba awánésa óraa-kawé'an-ye wésewe.

²⁸ Ufá'á ko'naariri-tántáá'é séna waiwandáámbá Manikó makáie. Umá ímbo waé'wae'a ínifo káfé'a ínasa aafáyáa waási agaisuwáiyamba Manikó mintántáá'á imáyáa éna ko'naariri-tántáá'á makáie. Miyáumai Manikó waásisaféna imáyáa éna kentí unáánkwátóí timínifo kembiwí maarán-áái ímbo seráámbá Manikó ímbo kanaa'á wésuwa'nai-iwain-ye wésewe.

²⁹ Manikó wétuwa'nai-ímbo pó'a tóné nonémó náiyantafe'a ímbo óraa'-imayaan-oro.

³⁰ Moórá-mora-marafaken-kwaasi Manikón-aai ímbo isáán-kwaasi tóné nonémó náiyantafesa óraa'-imayaa wéowe. Tóné nonémó ímbo né'o é'a púwófo séna kentífo imáyáa éna wétimifo ímbo óraa'-imayaa é'a

³¹ Manikó wení waásimo kawáánintafe'a imáyáa íyana mintántáá'á timíniye Ísu siyáie.

Wíyómpaken-kawé-tantaakon-aai.

Mátíyu 6:19-21

³² Ísu simátiména wení kísau-waasisaféna séna kembó sirááiwaéwi káráwiyaumne. Kentáásifowamo simbá kesí waásimo kawáánonda kembiwíwárá'á kawáánónááwe. Miyá íyana kesirunkó kawé'á ínaye simbá póna ímbo táá'a íno.

³³ Kentí moparawímbá wétimé'a méyámbá maiyé'á ímbo makén-kwaasi tíméro. Miyámó íyana kentí kawé'-méyámbá wíyómpa'a wérainasa waási ímbo umémbá íyana ímbo ufóiyaraamba ínana kawé'-úmai aasiyaasi waé'wae'á ína'a minkáwé'-méyántáfé'á imáyáa é'a

³⁴ marapá'ó kentí óntamo wérainanamo éna marapátáféna tinkáínifo wíyómpa'o kentí óntamo wérainanamo éna wíyómpatafena tinkáíníye Ísu siyáie.

Kísau-waasimo to'mayaa on-áái.

³⁵⁻³⁶ Ísu simátiména séna óraa'-waasigo aaremó to'waai on-tánómbá komandánae séna wínasa wení kísau-waasi unáánkwátóí úmaresa ómbá kúra'makesa amu'matuwé mérewana téna táántainasa minúwóiyáámbá ontá tiyankánááwe. Miwí to'mayaambó ontémbá kembiwíwárá'á to'mayaa é'a amu'maré'a méraaro.

³⁷ Minóráá'-wáásigómó tinda wení kísau-waasi koku'á mésa amu'matuwésa ménka'a tinasá aamoi ónááwe. Érai'a simátimé'a sùne. Minóráá'-wáásigó kisaumo maíndasaféna unáánkwátóí faú'mai múra maréna minkwáásisóntáféna maanká'-méwa'a tómbá tíméro síníye.

³⁸ Minóráá'-wáásigó nó'waan-afufuna'i siyatarórá'íyo tinda wení kísau-waasi koku'á mésa amu'matuwésa ménka'a tinasá tirunkó kawé'á íníye.

³⁹ Simátiménda-*aai* imáyáan-oro. Naankón-afowámó umén-kwáásímó tinda-kanaamo isénaraa umén-kwáásímó timbá wétó'mayaan-ena awánéna watúwáísana wení naaúmpakemba umémbá imba máísino.

⁴⁰ Miyáumai kemá waási úranko kúmondasafe'a kembiwíwárá'á imba imáyáa iyanka'a kumúnafainifo wétó'mayaan-e'a simu'maré méraaro Ísu siyáíye.

Sáwí'a owasá kawe'á owasamó on-áái.

Mátíyu 24:45-51

⁴¹ Súwana Pítáa séna Fasi'aénkóo emó sénda-*aai* kentáásáfé aantena wése seyaafá'-wáásísáféwarara wésono súwana

⁴² Fasi'aénkó séna kawe-kísáúmo máéwi kawe'-imáyááwárá'-wáásísáfé'a sune. Wení óraako séna kesí kísau-waasiya'a káráwiye tómbá tuwímbai tíma'mae iyuwó síníye.

⁴³ Wení óraako téna kisaumo kawe'-úmaimo maínda taawánáínana kisaumo maíndawi arunkó kawe'á inana

⁴⁴ minóráákó séna kesí moparáwíné seyaafá'-tántááká'élé káráwiyuwo síníye.

⁴⁵ Énifo minkísáú-wáásígómó imáyáa énamo kesí óraako ayáátáák'a imba tíníye sénamo kísau-ininakwa'o tinkamenamo tóné uwóí'-none wénenamo uwóí'o énamo

⁴⁶ wení óraakomo tinda-kanaa imbo ísarenamo imbo imáyáa wéindara'a téna óraaka'a tatufú'mai Manikón-*aai* imbo wéisaan-kwaasimo méraapa'a móankainíye Ísu siyáíye.

⁴⁷ Ísu simátiména séna kísau-waasi miwítí óraa'-waasigon-*aai* isésa wemó síndantemba imbo iyamba mérewana óraa'-waasigo téna óraaka'a tatinkaminiye.

⁴⁸ Énifo kísau-waasi miwítí óraa'-waasigon-*aai* imba isésamo ombá sáwí'a ésa méraawana óraa'-waasigo téna kárika'a tatinkaminiye. Manikó kawe'-imáyáá óraa'o tímakaiyawí óraa-kisau máéro. Kawe'-imáyáá óraa'o tokáiyawí waási túwa'nai oro Ísu siyáíye.

*Ísu waásimo tuwináínda-*aai*.*

Mátíyu 10:34-36

⁴⁹ Ísu simátiména séna iyamó kaintembá kisaumo máéndasafe'a marapá'á kumbéraunda minkísáú tai'áínana kawe'á íníye-imayaa wéune.

⁵⁰ Kárika'a kembá sí'o índa-i'a iyantafena sirunkó umbaí taisaná sí'o índa-i'o iyamba tai'áínana sirunkó kawe'á íníye.

⁵¹ Kentáfé'a maarán-imáyáá imba oro. Waási seyaafá'á aáo úmai méraantafena marapá'á kunkáíye. Ímbanifo marapá'ó kunkáunda maarán-íye. Waási tuwínkaa'-ésa tuwímbai kesáái isáíyasa tuwímbai imba isánááwe.

⁵² Káfé'wara ánaenkwará'a moórá-naumpa'a séfataase-waasi mésa kesááisafesa miwítí imáyáa tuwínkaa'-urésa kaumbonárau moórá-imayaa iyasa kae'nárai fi'on-imayaa óyááye.

⁵³ Afowá moórá-imayaa inana ááninko fi'on-imayaa íníye. Anówa moórá-imayaa inana ayáámúnko fi'on-imayaa íníye. Anááfúkowe fi'o-fi'on-imayaa óyááye. Kesááisafesa miyáumai miwítí imáyáa tuwínkaa'a ónááwe Ísu siyáíye.

*Tuwímbai-tantaakoni áwáumo ísáán-*aai*.*

Mátíyu 16:2-3, Máaka 8:11-13

⁵⁴ Ísu sáwífa'-waasisafena séna aínámbo wéraina'o é'a sé'a aa'á tíníye síyana aa'á tíníye.

⁵⁵ Fiyúndá to'mái tai'áína'o é'a sé'a aa'á káíníye síyana aa'á káíníye.

⁵⁶ Wiyómpa'o awánéno ombá sé'a aa'á káíníye. Aa'á tíniyemo sembá mintántáá'á awánaraawe. Kaumbo-kae'-ááíwárá'-wáási pó'a miyán-tántáákóni áwáu awánaambanifo Manikó káfé'o wéin-tantaakoni áwáu imba awánaraawe Ísu siyáíye.

*Aaimó arupísemo iyan-*aai*.*

Mátíyu 5:25-26

⁵⁷ Ísu séna simátiménda-*aai* ísásuwe'a minkáé'-ámpá'á tuwínkaa'a uré'a moórá-ampa'-aantemba koró.

⁵⁸ Moórá-*aai* ísáaro. Aaimó simátinkanae síyawimo tí'mae wíyasa aampa'á mósimai paápé uwásuwesa koró. Óraa'-waasimo mátimiyasamo ésa i-wáási timíyasa ándá-naumpa'a tinkánááwe.

⁵⁹ Imbo miyá íyasamo ésa ándá-naumpa'a mótinkaiyasa imba ááéma tai'ánaumne sésa seyaafá'-méyámbá tímatuwaiyasa faútinkanaawe Ísu siyáíye.

13

Sáwí-imayaa ímbo tuwáiyawimo puwíyan-aai.

¹ Ísu wésimatimuwasa tuwímbai tasimámesa sésa Káriri-marafaken-kwaasi tuwímbai Manikóntáfésa ísámai póimo tufú'maimo agáemba kámáni-waasiti óraakon-awí'a Páirati tuwímbai ti'maráísasa tinkamisasa pukáawe suwaná

² Ísu séné minKárirífákémbá pukáan-kwaasisafe'o sembá miwítí sáwí-awaugo Kárirífakemba seyaafá'-wáásítí sáwí-awaugomba iyáákaraintafesa pukáawewa wéseo.

³ Ímba miyá wéfo simátíme'a sune. Kentí sáwí-awaumo ímbo tuwé'o Manikómpá té'o é'a kembiwíwará'á puwónáawe.

⁴ Imáyáan-oro. Siróamufa'a ayáátáá'-namba tawiséna sáwífa'-waasi 18 waasi tinkamisasa pukáawe. Mindásafe'o sembá miwítí sáwí-awaugo Yérúsaremufakemba seyaafá'-wáásítí sáwí-awaugomba iyáákaraintafena pukáawewa wéseo.

⁵ Ímba miyá wéfo simátíme'a sune. Kentí sáwí-awaumo ímbo tuwé'o Manikómpá té'o é'a kembiwíwará'á puwónáawe Ísu siyáíye.

Taaigó ímba arambó iyáin-aai.

⁶ Ísu waé'mai-aai simátimena séné moóráwigo wení ándá-aran-kisaufa'a arambó naan-táimá áwí'a fígi u'makáísana áruma wíkáísana arambó komaénae séné koawánaimba ímba iyáísana

⁷ minkísáúrá'ó

káráwiyain-kwaasisafena séné kaumborá'á áú'o simbá mintáéramba komaénae'a koawánáúnda ímba arambó iyáísana'á úmpo mintáí ayáísuwaa. Maragóni anombá nasúwáifainifo ayáísuwaa sisaná

⁸ miwá séné

óraakoo ímbanifo mintáí áwáufa'a ó'á túmake'a

agamo'á maké'a

⁹ moórá-au'o sínda awánaanana arambó iyéna kawé'a ínifo miyámó ímbo ína'a ayáísuwanaumne siyáíye Ísu siyáíye.

Ísu sambaatiyá'á moórá-inimbo asófamankarain-aai.

¹⁰ Moórá-kanaa Yúndaa-waasi áamáan-aaimo

ísón-kanaara'a Ísu áamáan-daumpa'a iména aai wésimatimuwana

¹¹ moórá-ininko sáwí-amutamba arumpimbó méron-ininko ayáátááka'a sáwí'a úmai ména 18 aatai maisuwéna miyáumai sáwí'a úmai mérowana arósááumba kaénkówana ímba kanaa'á koku'á mérowana

¹² Ísu minínínkómbá awánéna séné enáí'a tai'áino séné

¹³ ane'á ta'ótorwana minúwóiyáámbá arósááumba arupíse úwana koku'á iyáfasinena Manikón-áwí'a mósá marówana

¹⁴ Ísu saagon-kánáará'á minínínkómbá asófankontafena áamáan-danka'o káráwiyowin-arunko sáwí'a úwana sáwífa'-waasisafena séné afa'mórée-kanaa kisaumo máénka'a sí'a asófasininkawae sé'o é'a té'a saagaan-kánáámó é'a ímba teró súwana

¹⁵ Fasi'aénkó séné kaumbo-kae'-ááíwará'-wáásín-owe. Saagaan-kánáará'á kentí puru-makawará'á tónki-poiwara'a naaúmpakemba faú'anke'a áí'mae nompá'á kowaná nombá wénaíye.

¹⁶ Minínínkó Émbaramun-aísaaftantambo uráin-inimba isaná waántáwanko ayáátááka'a 18 aatai ta'ótokaisa'a saagaan-kánáará'á faú'anakauna'a sáwí'a óne wésewe Ísu súwasa

¹⁷ símaimo sáwí'o uwánkówi mináái isésa tigaemá uwaná kawé-kísáú wémauntafesa úwoi-waasi aamoí uráawe.

Taaérankon-aai.

Mátíyu 13:31-33, Mááka 4:30-32

¹⁸ Ísu séné Manikó wení waásimo kawáánimba nóinkara kawááníyómpo maarán-áái simátiména'a ísáaro.

¹⁹ Manikó wení waásimo kawáánimba maarán-íye. Kári-taerankon-awí'a másítáti mintáéramba moóráwigo kisaufa'a u'makáísana óraa'a éna amaimá mófarena wété uráísana numagó mimpímpá'á ánáamba úmarena wémaíye Ísu siyáíye.

²⁰ Simátimena séné Manikó wení waásimo kawáánimba nóinkara kawááníyómpo maarán-áái simátiména'a ísáaro.

²¹ Moórá-ininko péréti-tomba agaénae séna kanaráán-tántáákón-áwí'a páráwaa'a maimaéna intoráinda-tantaa'a kári-tantaa'a káúmaraisana wéna intoréna óraa'a wéiye Ísu siyáíye.

Kári'-ontagon-aai.

Mátíyu 7:13-14, Mátíyu 7:21-23

²² Ísu mináái simátimena Yérúsaremu-nao'-ampa'o kúmba naaó'-nao'a wenáái simátima'mae kúwana

²³ moóráwigo séna óraakoo Manikó moórá-mora-waasi aantena kawé'-ámpá'a métinkainiyo súwana Ísu séna

²⁴ tiyáántán-kwiye'a kári'-ontafimba iyáféráaro. Simátimé'a sune. Sáwifa'nanka iyáferanae séna iyambanifo ímba kanaa'á iyáferanaawe.

²⁵ Naankón-afowá iyáfasinena ontá úmaraina'a ontará'á imé'a áánte sé'a óraakoo ontasá tisinkaaó siyana séna ímbo tuwánáúnda-waasi nááfakewiya'o sína'a

²⁶ kentáási naaópa'a té enáái tasimásimenata eséta tóné nonésá narúmne síyana

²⁷ wemá séna nááfakewiya'o. Ímbo tuwánáúnda-waasin-ófo kóro naankón-afowá síníye Ísu simásuwena séna

²⁸ Manikó wení waásimo kawáánipa'a ti'maráina'a máápakembo awánáiyamba kentiwá'ná Embaramuwe Áísáakiye Yékopuwe Manikón-aaimo simátimakaawiye Manikómó kawáánipa'a méwa'a tuwáné tiyántafe'a é'a ifí'á tánááwe.

²⁹ Seyaafá'-áémpákén-kwáási Manikómó kawáánipa'a tésa tamésa tómbá nánááwe.

³⁰ Minkánárá'á ánaaemba aifarááwí tínaaeni'a

iyasa tínaaenkewi aifarí'a ónááwe Ísu Manikómó kawáánintafena mináái siyáíye.

Ísumo arumbó uwátínkarain-aai.

Mátíyu 23:37-39

³¹ Minkánáá ámáán-kawaa-waasi tuwímbai Ísumpa'a tésa sésa óraa'-waasigon-awí'a Éroti séna Ísumba tufúwónana puwíniye wésifo maanká'á tuwé fí'on-daopa'a kóuwo suwaná

³² Ísu séna Érotimba áwáífiyaamo in-áfá'-iyánkáán-kwáási kosimáme sé'a sáwí-amutamba waási tirumpinkémbá wémaitiyuwe'a tí'a on-wáási asófatinikaunda-kisau káfé'e aafáyáawe maé'a aúnká kesi kísau tai'ánaumne.

³³ Manikón-aaimo simátimakaawi Yérúsaremu-naopa'-aantemba tínkamowasa wépuwontafe'a káfé'e aafáyáawe aúnkáwe aampa'á wéwe'a kísau maifá kónaumne siyé Érotimba kosimáméro Ísu simásuwena

³⁴ Yérúsaremu-naopaken-kwaasi arumbá uwátinkena séna Yérúsaremu-naopaken-kwaasisono. Manikón-aaimo simátimakaawi tínkambae iyúwasa pukáawe. Manikó ti'marówasa kuwái óntantamba tínkambae iyúwasa pukáawe. Kokórigó áráátombo ayóíffá'ó tinkarenamo káátatinkaintemba aasiyaasi-kánáá kemá miyá ónaumne súndanifo tínaaemba wéuwasiwewe.

³⁵ Ísáaro. Manikó tiyuwáina'a tu'nankáámbá ónááwe. Simátimé'a sune. Ímba úwoi suwánánááfo ánaaembo sé'o Manikó ai'maráisana kunkáiwaimba Manikó kawé'á uwánkáíye síyanka'a aneká'á suwánánááwe Ísu siyáíye.

14

Ísu aiyayaambo intorón-kwaasimo asófankarain-aai.

¹ Moórá-kanaa saagon-kánáárá'á Ísu ámáán-kawaa-waasi óraa'-waasigoni naaúmpa'a tómbó náindasafena imérowasa saagaan-kánáárá'ó Ísu nóramo índa awánánae sésa imésa awánawana

² moóráwigo aiyayaambo intorón-kwaasigo wení ewaa'á mérowana

³ Ísu minkwáásigómbá awánéna ámáán-kawaa-waasiye ámáámbo sun-kwáásiyé tíesai ena séna saagaan-kánáárá'á kanaará áí'o in-kwáási asófankanaumno súwasa

⁴ isésa ímba aai suwaná minkwáásigómbá áikena kawé'á uwánkena séna éniyo waaó súwana kóuwana

⁵ tíesai ena séna kempinkémbá kentí iyámpóíya'i kentí poráára'iyo maipímbó kúwáfekaina'o é'a saagaan-kánáárá'á ááéwa mósá fasinánááo Ísu súwasa

⁶ mináái ímba kanaa'á

anondáá siyáawe.

Waási ímba kentúmo maimaé iyíyan-aai.

⁷ Aai ímba anondáá suwasá tómbó nánaesamo

tun-kwaási aifa'á iménaemo sumbá Ísu tuwánéna waé'mai-aai séna

⁸ moóráwigo séna aaremó to'waaí on-tánómbá tamandaaó sína ímba aifa'á imauwó. Aifa'ó iménanamo enáwí'o iyáákaraindawimo t́inanamo éna

⁹ táántaindawi entáféna séna iyáfasinenana maankwáásígó maanká'á tamáino sinana aigae uwásuwe t́inaempa'a kumbéínone.

¹⁰ Énifo táántainamo t́inaempa'o iménanamo táántainda-waasigomo weyáárika'o entáféna séna kesi waásiyo iyáfasine aifa'á imauwó sínamo iménasa awánésa enáwí'a mósá maránááwe.

¹¹ Óraa'-waasi úne síyawí Manikó miwí túwí'a múra tiyuwáínifo kári'-waasi únemo síyawí Manikó miwí túwí'a maimae iyíniye Ísu siyáíye.

¹² Ísu simátimena áántarowaisafena séna óraa-tanombo kaufónae sínda-kanaa óntawara'-waasiye enamááraawe ení akúné ení waási aantemba ímba táántao. Miyámó inasamó ésa ánaaemba áántewa tómbó komandendá mindá ení tónkóni anondáán-íye.

¹³ Énifo óraa-tanombo kaufónae sínda-kanaa ímbo óntamo makén-kwaasiye tiyayaamba sáwí'o urén-kwaasiye t́ugafitan-kwaasiye táántenasa tamandáiyambanifo

¹⁴ ení tónkón-ánóndáa ímba amíyambanifo enarunkó kawe'á ínana Manikó ení tónkón-ánóndáa amíniye. Ánaaemba arupise úmai mén-kwaasi pukémpinkembo iyáfasinaian-kanaa Manikó amíniye Ísu siyáíye.

Óraa-tanombo kauráin-aai.

Mátíyu 22:1-10

¹⁵ Mináái súwasa Ísuwe tómbó wénowi isésa uwaná moóráwigo séna Manikó wení waásimo kawáánipa'a tómbó náiyawí tirunkó aamoí íniye súwana

¹⁶ Ísu séna érai'a simbánifo simátíménda imáyáan-oro. Moóráwigo óraa-tanomba kaufónae séna sáwífa'-waasi táántarena méraisana

¹⁷ mintánómbó náiyán-kanaa kárika'a t́inana wení ḱisau-waasigomba ai'maráísana táántaraiwaisafena séna tómbó nembá wéto'mayaan-ifo teró sisasá

¹⁸ miwí ímbo tíyan-aai sewaná moóráwigo séna maramá méyánure'a koawánanaumpo ímba tanómbó kaufópa'a kónaumne siyé kosimámuwo sisaná

¹⁹ moóráwigo séna siyáánkai-poima méyánure'a koawánanaumpo ímba tanómbó kaufópa'a kónaumne siyé kosimámuwo sisaná

²⁰ moóráwigo séna káfé'a aaré maiyáunda pó'a tanómbó kaufópa'a ímba kónaumne siyé kosimámuwo sisaná

²¹ minkisáú-wáásígó wení óraakompa'a téna miyá sewé tasimámísana arunkó sáwí'a isaná séna minúwóiyáámbá naaó'-nao'a wéne tiyayaamba sáwí'o uráinda-waasiye t́urambo kafikáinda-waasiye óntama ímbo makén-kwaasiye tiyaafái úmai tí'mae tiyó séna ai'maráísana

²² minkisáú-wáásígó miyá kosimai kouweréna taséna simásimendantemba kosimai tí'mae'o t́unda ení naaúmpa'a paai tu'ma'á wéraiye sisaná

²³ wení óraako séna seyaafá'-wáásí kesi naaúmpata sisipáá oro. Seyaafá'-ámpá'á wéne waásimo tiyaafái e óraaka'a simai tí'mae tiyó siyáíye.

²⁴ Ísu séna simátime sé'a aifa'ó táántaraiwai ímba tésa wení tómbá ímba tamandánááwe Ísu mináái waé'mai-aai siyáíye.

Imáyáa kawe'á urésa Ísu-ánaaembo arááíwaiyan-aai.

Mátíyu 10:37-38

²⁵ Súwasa Ísuwe aampa'á kuwaná méwaerena simátimena séna

²⁶ kembó sirááiwaenae síyawí aifa'á kembá imáyáa simésa ánaaemba tinófoiye tuwaainíné iyámpóíye t́ifárawaawiye t́unafaraawine kesáfésawe imáyáan-oro. Ímbo miyámó iyamba uwófi'a ónááfo miyámó ésamo ésa kembá sirááiwaesa kesi ḱisau-waasi-i'a ónááwe.

²⁷ Kemó púwónda-aaraa-taimo súwaata'mae kondantembá kembó sirááíwaiyawí umbai-tántáá'á timíyasa minúbái-tántáá'ó ímbo maimaésamo sirááíwáemba uwófi'a ómbá pósa ímba kesi ḱisau-waasi-i'a ónááwe.

²⁸ Moórá'-aai isáaro. Ayáátáá'-nambo ónae síyawí aifa'á óntambo tuwésamo íyan-imayaa ésa óntamba toráumai awánáiyambo kanaamó inasamo ésa mináyáátáá'-námá ónááwe.

²⁹⁻³⁰ Ímbo toráumai awánaresamo mindámbó iyamba minóntámbá tai'áwinana mindámbú úwoi wérainasa waási awánésa ímba ásaawimai uwásukaawe sésa tuwíyáái ónááwe.

³¹ Moórá-aai isáaro. Moórá tiyááfin-óráá'-wáásigó tiyánae séna aifa'a wení i-wáásimó torausínda sáwifa'-waasi 10,000 waasi ínana fí'on-i-waasiti óraako wení i-wáásimó torausínda áfááraumai sáwifa'-waasi 20,000 waasi ínana imáyáa éna kembá iyáákanaa ina iyáákanaao séna

³² ímba kanaa'á iyáákanaumne-imayaa énamo éna óraa'-waasi némpa'a mérainana aantá-waasi ti'maréna séna mintiyáísá ifátá tuwánae siyé kosimáméro síníye.

³³ Ísu mináái simásuwena séna aifa'á íyan-imayaa urésa ánaaemba síyantemba ónááwe. Miyáumai kembá sirááiwaenae siyawi aifa'á makáan-tantaatafesa imáyáa urésa ímba mintántáá'á tuwánámne sésamo ésa kembá ímba sirááiwaenafo mintántáá'á tuwánámne sésamo ésa kembá sirááiwaesa kesí kísau-waasi-i'a ónááwe Ísu siyáíye.

Uwigón-áái.

Mátíyu 5:13, Máaka 9:50

³⁴ Ísu simátimena séna uwímá kawe-tántáá'án-ifo óraa'a tai'áísana ayáántamba wéraifo ímba aneka'á uwímó káína'o é'a to'maránááwe.

³⁵ Ayáántamba ímba agamopá'á maráiyana kawe'á ínifo úwoifa'a tuwánááwe. Ísáán-kwaasi ísámai kawe'án-oro Ísu siyáíye.

15

Sipisípi-poimo áwiyokain-aai.

Mátíyu 18:12-14

¹ Taakisi-óntámbo máún-umen-kwaasiye sáwí'o un-kwáásíyé Ísumpa'a wenáái isánae sésa tuwasá

² áamáan-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé tuwánésa tirunkó sáwí'a úwasa keáímbá sésa sáwí-waasise'a tómbá wénena aaimó simbá sáwí'a wéíye suwaná

³ Ísu mináái iséna waé'mai-aai séna

⁴ sipisípiya'o káráwiyowimo on-áái isáaro. Moóráwigo sáwifa'a 100 sipisípiya'a káráwiyaisana moórá-sipisipi áwiyowisasa misáwifá-sípísípi ufá'á méraawana moórámo áwiyowimba kosaafá émena awánéna

⁵ aamoí éna áúwaata'maena

⁶ naaópá'a téna wenamááraawe wení naaópaken-kwaasiye táántaisasa túwaandu owaná séna kesí sipisipi áwiyowisa'a kosaafá éme'a áí'mae túmpo aamoisá ónae sisasá aamoí uráawe.

⁷ Simátíme súne. Miyáumai wiyómpa'o méraawi marapá'ó tuwánaamba arupíse úmáimo méraan-kwaasi kawe'-úmáimo méraamba tuwánésa aamoí owasá sáwí'a úmáimo méraampinkemba sáwí-imayaa tuwésa Manikómpá'á tiyasa Manikóni kísau-waasi wiyómpa'o méraawi óraa'-aamoí wéowe Ísu siyáíye.

Óntambo áwiyokain-aai.

⁸ Ísu séna moórá-aai imáyáan-oro. Moórá-ininko siyáánkai-ontan-arumba makáísana moórá

áwiyowisana ómbá kúra'makena wení naaúmpa'a kankambá wéwiyufena kawe'á uwámai saafá éna

⁹ awánéna wenamááraawe wení naaópaken-kwaasiye táántaisasa túwaandu owaná simátimena séna kesí óntamba áwiyowisa'a saafá éme'a maiyáumpo aamoí iyataao sisasá aamoí uráawe.

¹⁰ Simátíme'a súne. Miyáumai sáwí'o úmáimo méraampinkemba sáwí-imayaa tuwésa Manikómpá'á tiyasa Manikóni kísau-waasi wiyómpa'o méraawi óraa'-aamoí wéowe Ísu siyáíye.

Moórá-ifoko afowámbá auwénamo kóurain-aai.

¹¹ Ísu séna moórá-aai imáyáan-oro. Moóráwigo kae'-iyámpóiwaráwí méraisana

¹² ánaaenkewi afowántáféna séna ení seyaafá-tántáá'á ímbo pukéndara káfé'a tuwí-simiyo sisaná tuwímbai ááninkai tímísana

¹³ ánaaenkewi kárika'a ména wembó ámakaim-boparawimba tíména óntan-aantemba maimaéna némpa'-marafa'a koména sáwí'a úmaena wéiyena wení óntamba tu'mái

¹⁴ tai'ásuwaisana

óraa'-aawaima taisaná tóntáféna saafá uwáána

¹⁵ mimbárafákén-kwáásigómpá'á wéna kísau maénae kosimámísana kesí marafá'á komé kesí póíya'a káráwiyuwo sisaná

¹⁶ póiyá'a káráwiyena ááisafena úmae wéiyena póiti tómpínkémbá nánae séna sisasá ímba áméwana

¹⁷ ánaaemba kawe'-ímáyáá éna séna kesifoní kísau-waasi sáwífa-tomba wénesa tímú'a faisasá aráá'wara'a wémaraafo maanká'á mé'a sáái táina'a puwúnafaimpo'a

¹⁸ maanká'á tuwé'a kesifompá'á wé'a sé'a kesifóo Manikón-aúranka'e enaúranka'e sáwí'a úmpo

¹⁹ kentáfé kesááninkowe séndá uwófí'a ómpo kesí kísau-waasiye siyó kosénaumne séna ²⁰ mifá'á tuwéna témena aampa'á tisaná némpakemba afowá awánéna aruntaféna uwánkena ainténa kotaparéna ifi'á wétaisana

²¹ ááninko séna kesifóo Manikón-aúranka'e enaúranka'e sáwí'a uráumpo kentáfé kesááninkowe séndá uwófí'a óne sisaná

²² afowá mináái ifátuwena wení kísau-waasi táántaisasa tewaná séna minúwóiyáámbá kawe'-únánkwátói maimaé máuwanke'a kesáánimba intáfé'a waiyambá wéuwanke'a aísamai ánáamba wéuwanke'a

²³ ánoíwara-purumaka-araa'a maimaé'a mátufu'mai aamoi-tánómbá kaufiyata wéneta aamoisá uwánkáano.

²⁴ Kesááninko áwiyokurai pukurái súnana úwoi ména timbá póta aamoisá ónaumne sisasá aamoi uráawe.

²⁵ Aamoi owaná aifakéwí kisaufakembo timbá naankóni ewaa'á téna aamoimó on-áái taiséna

²⁶ kísau-waasigomba áántena séna nóinka'-aamoiya wéoo sisaná

²⁷ enáfá'a kawe'-úmai tiyáísana enafo séna ánoíwara-purumaka-araa'a tufú'mai kauífóro sisasá miyá wéesa méraawe sisaná

²⁸ mináái isáísana arunkó sáwí'a isaná kaoréna ímba naaúmpa'a iyísana afowá máápa'a kuména aifakéwín-arumbá kusímai iyáísana

²⁹ afowántáféna séna ayáátáaka'a esé mé'a sáwífa'-aatai wémaisuwe'a enáái ímbo taraisúnda emó séndantemba miyá wéuna óraa-poiye kári-poiye méme-araa'e ímba tufú-simena'a kesí waásise'a naráumne.

³⁰ Enááninko ení óraa'-ontamba maimaé koména aare tine'á minóntámbá mátu'mai tai'ásuwena tisá ánoíwara-purumaka-araa'a tufú'mai kau-améne sisaná

³¹ afowá séna ayáátáaka'a kesé'o méraanda kesí seyaafá-tántáá'á endén-iyé.

³² Enáfáko áwiyokurai pukurái súnana úwoi ména tintáféta aamoisá uwánkaumne siyáíye Ísu siyáíye.

16

Moóráwigo kísau sáwí'o uráin-ai.

¹ Ísu wení kísau-waasisafena séna moórá-ai isáaro. Moóráwigo moparáwínkwará'-wáásigó kísau-waasisafena séna kesí moparáwínká'á káráwiyuwo sisaná miyá isasá tuwímbai tésa sésa ení moparáwínká'á ímba kawe'-úmai káráwiyaisana ení óntamba áwiyokaiye sewaná

² miwá iséna káráwiyaiwaimba áántaisana tisaná séna enáái sewa'á isáúmpo kesí moparáwínká'á ímba káráwinompo kesí moparáwínká'á káráwinda-aufai agai-símína'a ení kisaugoni áwáu awánaano sisaná

³ wéuna imáyáá éna kesí óraakomo si'mátuwaina'a nóra ónaumno. Kemá ímba fasi'aénkó pó'a maramó ufi-kísáú ímba kanaa'á maénaumpo inaimó sisáféna sigae ínifo

⁴ miyá é'a aasásói'á úmae wénonana si'mátuwainasa miwíti naaúmpa'a sinkaresa tómbá simenááwe-imayaa uwásuwena

⁵ wení óraakompakembo ánaaemba méyánónaumne sésa úwoimo maiyáan-kwaasi táántaisana moóráwigo tisaná séna kesí óraakomba nóraumai-meyana amínono sisaná

⁶ séna sáwífa'-masawemba 100 masawemba ówitamai aménaumne sisaná miwá séna ení aúfáifimba ímba 100 iye sindá 50 iye símai agai-simiyó sisaná miyá isaná

⁷ moóráwigo tisaná séna kesí óraakomba nóraumai-meyana amínono sisaná séna sáwífa-ton-unamba 100 unamba aménaumne sisaná miwá séna ení aúfáifimba ímba 100 iye sindá 80 iye símai agauwó sisaná

⁸ minááímó simbá óraakomba simáméwana iséna wení moparáwínká sáwí'a úmai káráwiyaiwaintafena séna kawe'-ímáyááwará'-wáásímó ontembá miyá óne siyáíye. Marapá'-wáási kentí imáyáarakemba ásawimai miyámó ondawí kawe'á íníye símai wémaefo sámó kain-áémpá'ó méraan-kwaasi ímba miyá wéowe. Miyáumai óraako wení moparáwínká'ó káráwiyaiwaintafena séna kawe'-ímáyááwará'-wáásímó ontembá miyá óne siyáíye Ísu siyáíye.

⁹ Ísu simásuwena minááísáféna séna isáaro. Marapá'á kentí óntantamba túwa'nai iyasa kentí waási-i'a iya'a kentí óntambo tai'áindara'a wiyómpa'o ésa iyíyan-kanaa wiyómpa'a minkwáási tuwánésa aamoí uwátinkanaawe.

¹⁰ Kári-tantaaka'a kawel-úmimo káráwiyowi óraa-tantaaka'wara'a kawel-úmimo káráwiyonaawe. Kári-tantaaka'a sáwí'a úmimo káráwiyowi óraa-tantaaka'a sáwí'a úmai káráwiyonaawe.

¹¹ Marapá-tántááká'ó ímbo kawel-úmimo káráwiyaiyawimo éna Manikó wiyómpaken-tantaa'a ímbo tiména káráwiyoro síníye.

¹² Marapá'ó Manikómpákén-tántááká'ó ímbo kawel-úmimo káráwiyaiyawimo éna Manikó wiyómpaken-tantaa'a ímbo tiména káráwiyoro síníye.

¹³ Ímbo kanaa'á kae-káwáá-wáásítí kísau wémaewe. Miyámó ésamo ésa moóráwigomba aamoí ésa moóráwigomba ímbo aamoí uwánkanaawe. Miyámó ésamo ésa moóráwigoni kísau kawel-úmimo maésa moóráwigoni kísau tuwesarái ónááwe. Miyáumai Manikóni kísau maé'ó é'a sáwífa'-ontamba maénaumne-imayaa ímbo úmae iyónááwe. Sáwífa'-ontamba maénaumne-imayaamo é'ó é'a Manikóni kísau ímbo maénááwe Ísu siyáye.

¹⁴ Ísu mináái súwasa amáán-kawaa-waasi isésa óntantafesa aamoí wéesa pósa Ísun-awíyáái uwaná

¹⁵ Ísu simátimena séna kembiwí waási túranka'a kawel-kísau wémaewasa tuwánésa sésa kawel-waásín-owe wésefo Manikó kentí imáyáa wétuwanaiye. Seyaafá-tántáákón-áumo mósá maráán-tantaatafena Manikó sáwísamban-íye wésiye Ísu siyáye.

¹⁶ Ísu simátimena séna Mósesé Manikóni amáámbo simátimakain-aaiye Manikón-aaimo simátimakaawimo agaimakáan-aaiye mindá aambó usukáin-ááimó éna Yónimo nombó maitinkarainka'a mináái tiyáye. Káfé'a ásé-aai Manikó wení waásimo kawááin-aai wésimatimemba pósa waási Manikómó kawáánipa'a tiyáántamba fasi'amaesa wéiyaferaawe.

¹⁷ Marawé wiyóne tai'áinífo Manikóni amáámbo kári'-amaane óraa'-amaane ímbo tai'áinda aasiyaasi waé'wae'a iníye.

¹⁸ Moóráwigo awaainimbá ai'mátuwenamo fí'on-inimbo máimba umémbá wémaiye. Moórá-waasigo ai'mátukain-inimbo máimba wewará'á umémbá wémaiye Ísu siyáye.

Óntawara'-waasigoe Rásarasite-tai.

¹⁹ Ísu séna moórá-aai isáaro. Óntawara'-waasigo ména kawel-únánkwátói sáwífa'a makéna kawel-tómbá náma'nama'-isaná

²⁰⁻²¹ moóráwigo-awí'a Rásarasi ímbo óntamo makáiwai óraa'-namomba kaisaná méraisasa ayái-tómbá amínana náíníye sésa óntawara'-waasigoni ontará'á móankaraawana méraisana iyánkó téna mindámómbá tauwá'naraiye.

²² Ánaaemba ímbo óntamo makáin-kwaasigo púwísasa Manikóni kísau-waasi wiyómpakewi kunái'maesa Émbaramumo kawel-mápá'ó méraipa'a móankaraawana óntawara'-waasigo púwísasa utámakaawana

²³ púwón-aempa'o iyamó wégaipa'a óraa'-ai'a isaná ména mósá awánaimba némpa'a Émbaramuwe Rásarasiye'a méraayana tuwánéna

²⁴ aaemáíínkemba séna kesifó Émbaramuwo iyamó wégaipa'a óraa'-si'a isa'á méraumpo arumbá uwásinke Rásarasimba ai'marénnana kunkéna ayáámbo nompí támai sinááfiya'a maránnana tasiyasi ino sisaná

²⁵ Émbaramu séna kesááninko marapá'ó méraandara'a seyaafá-káwé-tántáá'á makáampo Rásarasi sáwí'a úmai méraifo mindásafe imáyáan-owo. Káfé'a wemá kawel-úmimo méraifo embá áí'ó ipa'á méraane.

²⁶ Senda-ááiwará'á imáyáan-owo. Afufumpimbá óraa-tunai wéraifo ímbo wété ónááfo sisaná

²⁷ óntawara'-waasigo séna kesifó Émbaramuwo emó senda-aaisafe'a simáme'úne. Rásarasimba ai'marénnana kesifoní naaópa'a

²⁸ séfataase kesifárawaisai méraafo kusimátimena sáwí-marupa'o iyamó kaipa'á tefó simátímimo sisaná

²⁹ Émbaramu séna Mósesemo siyáin-aaiye Manikón-aaimo simátimakaawi siyáan-aaiye aúfáíímbo agaimakáamba pósa toráumai isánááwe sisaná

³⁰ kesifó Émbaramuwo ímbanifo moóráwigo pukáimpinkemba iyáfasinena kusimátiminasa sáwí-imayaa tuwésa Manikómpá'á kónááwe sisaná

³¹ Êmbaramu séna Mósesemo siyáin-aaiye Maníkón-aaimo simátímakaawi siyáan-aaiye ímbo ísesamo ésa pukáimpinkembo iyáfasinkaiwain-aai ímba ísanááwe Êmbaramu siyáiyé Ísu siyáiyé.

17

Sáwí'o on-aai.

Mátíyu 18:6-7, Mátíyu 18:21-22, Máaka 9:42-48

¹ Ísu wení kísau-waasisafena séna fi'o-fi'on-tantaa'a waásifa'a tinasá kesáái tuwánááwe. Tuwímbai tésa kesááimo wéisaawi karo'-áái tasimátimiyasa kesáái tuwésa kóiyasa karo'ó siyawífa'a sáwí-meyamba tíniye.

² Miwímó tinuwarampimbó óraa'-ontamba fári'wimaresamo nompímbó túwáawasamo kumpuwésaraa karo'-áái ímba simátiméwasa kesááimo ísaraan-iyampoi kesáái ímba tuwésa sáwí'a owisinó.

³ Mindásafe'a kentúra'a káráwiyoro.

Kentí waásimo kembó sáwí'o uwátinkaiya'o é'a kembiwífá'á mindásafe simátimiyasa sáwí'a únemo siya'o é'a ímba aneka'á imáyáa é'a ifá'á túwáaro.

⁴ Kentí waásigomo kembó sáwí'o uwántinkáfa'o iyésamo kempá'ó té samo sáwí'a únemo simae iyíya'o é'a ímba aneka'á imáyáa é'a ifá'á túwáaro. Mimbórá-kánáámó afakaetéra'o miyámó iya'o é'a ímba imáyáa é'a ifá'á túwáaro Ísu siyáiyé.

Ísumpa'o timankúnkúmba on-áái.

⁵ Suwasá Fasi'aénkóní aantá-waasi wentáfésa sésa entáféta simankúnkúntaamo úndasa súwa'nai inatá entáféta simankúnkúntaamo úndasa fasi'ámaisa méraano suwaná

⁶ Fasi'aénkó séna moórá-taigon-awi'a másítáti ká'ri'-aramba tu'makáawana áruma wikéna óraa-tainambo intembá miyáumai kentáfé'a timankúnkúmba iyambo é'a óraa-taisafe sé'o taawí'wé óraa'-nompimba kunkaruwuwó siyanamo éna miyá íniye Ísu siyáiyé.

Kísau-waasiti kisaugon-aai.

⁷ Ísu wení kísau-waasisafena séna moórá-aai ísáaro. Kísau-waasigomba ai'marááwana kísau wémaena kisaufakena'i póiya'o káráwiyaindafakena'i timbá ení tómbá emá agaimái naáo ímbo siyamba

⁸ kafegafé úmai kawé'-únákwátói uré tómbá agai-símína'a nasúwáana ánaaemba ení tómbá agaimái náinone miyán-áái wésewe.

⁹ Sintembá kísau-waasi miyá ésa úwoi miwítí kísau isasá miyá ombá pósa ímba túwí'a mósá wémaraawe.

¹⁰ Miyáumai kembiwí miyá é'a simátiméndantemba é'a tai'áiyanka'a sé'a úwoi wení kísau-waasisa úndasa póta úwoi kentáási kisausa maiyáumne sé'a ímba kentú maimaé'a iyóro Ísu siyáiyé.

Ísu námombo kón-kwaasi kawé'ó uwátinkarain-aai.

¹¹ Ísu Yérúsaremu-nao'-ampa'o kúmba Sámériyaa-marawe Ká'iri-marawe afufumpin-ámpá'á wéna

¹² moórá-naopa'a kúwasa námombo kón-kwaasi siyáánkai-waasi wétesa némpa'o Ísumo túmba awánésa

¹³ aaemái sésa óraako Ísuwo kentáa arumbá uwásinkaaó suwaná

¹⁴ Ísu tuwánéna séna ámaán-kísau-waasifa'a wé'a kentú máaraatimiyasa tuwánéna námomba kawáúwiye sénááwe súwasa aampa'ó kumbá túma kawé'a uwátinkowana

¹⁵ miwifinkémbá moóráwigo áuma kawé'ó uwáánkomba awánéna kouweréna óraaka tasiyéna Maníkón-áwí'a mósá maréna

¹⁶ Ísu óraakon-iyé séna aísamaifimba takífaena súwi séna minkwáási ímba Yúndaa-waasin-ifo Sámériyaa-marafaken-kwaasigo súwi súwana

¹⁷ Ísu séna siyáánkai-waasi túma kawé'ó uwátinkaunda afa'éiyain-kwaasi ímba kouweráawana

¹⁸ kímborawigo fí'om-barafaken-kwaasigo kouweréna Maníkón-áwí'a mósá maráiyé simásuwena

¹⁹ minkwáásigóntáféna séna kentáfé súwa'nai índawin-iyé sénda póna enáu kawé'án-ifo waaó Ísu siyáiyé.

Manikó wení waásimo kawáánin-aai.

Mátíyu 24:23-28, Mátíyu 24:37-41

²⁰ Súwasa ámaán-kawaa-waasi Ísumba áisai esa sésa Maníkó wení waásimo kawáánnin-kanaa nóin-kanaawa tñíyo suwaná Ísu séné Maníkó wení waásimo kawáánnimba ímba kanaa'á túrantamba awánánááfo

²¹ Maníkó wení waásimo kawáánnimba waási túra'a ómbaraimba pósa mifará'i maafá káráwiyaiye ímba kanaa'á sénááwe Ísu siyáiyé.

²² Ísu simátimena wení kísau-waasisafena séné ánaaemba kemá waási úranko kúmónda-kanaa awánánae siyambanifo ímba miyán-kánáa suwánánááwe.

²³ Tuwímbai sésa maafá'á méraifo taawánaaromo síyasa fí'owi sésa maafá'á méraifo taawánaaromo síya'o é'a ímba érai'e sé'a wété oro.

²⁴ Wíyómpa'o aafáyáumo tóráisasamo awánaantemba kemá waási úranko miyáumai afora'á aneka'á kumónaumne.

²⁵ Misúnda-aai ímba paapé uráinasa aifa'á káfé'o méraan-kwaasi tínaemba uwásinkesa sí'o índa-i'a uwásinkanaawe.

²⁶ Naaófá'á moóráwígon-awi'a Nówaamo méronka'a waási ímba Maníkón-ímáyáá ésamo maé'óntemba ánaaemba kemá waási úranko kúmónda miyá ónááwe.

²⁷ Nówaamo méronka'a noné tóné wénesa tiyáámúmba wéto'waaí-esa aaré máúwasa waai máúwasa wéuwana Nówaa nompín-táómpimba imérowana piri'-nónkó seyaafá'-wáási tinkamuwasa putásaraawe.

²⁸ Naaófá'á moóráwígon-awi'a Rótimo méronka'a ímba Maníkón-ímáyáá ésa noné tóné wénesa méyánúmae wénesa kísauwe naané úmae né'ómba

²⁹ Róti Sónómu-naopa'o tiyuwónka'a Maníkó óntankwara iyaronkwará'á wíyómpakemba tuwówana kuména tinkamuwasa putásaraawe.

³⁰ Rótimo méronka'a waási ímba Maníkón-ímáyáá ésamo maé'óntemba kemá waási úranko aneka'ó kumpaapé ondará'á miyá ónááwe.

³¹ Aneka'ó kúmóndara'a ontará'ó méraiyan-kwaasi ímba naaúmpa'o iyíyamba moparáwímba ifátuwanaawe. Kísaufa'o méraiyan-kwaasi ímba naaúmpa'o tiyamba moparáwímba ifátuwanaawe.

³² Róti awaainínkón-áái imáyáan-oro. Wení moparáwímbó tuwón-imayaa éna mówaerowana óntankwara iyaronkwará'á kuména tufúwana pukáiyé.

³³ Tirááimo táinda-i'o ésa ímba kawe'-úmai ménaafo kentáfésa imáyáa ésa tirááimo táinda-tantaa'o tuwésamo puwésa aú'i'a úmai maé'mae'a ónááwe.

³⁴ Simátimé'a sune. Aneka'ó kúmóndara'a mindó'wáámbá kae'-wáási mimbórará'á túbá wéreyana Maníkó moóráwígomba auwéna moóráwígomba aiyáíniye.

³⁵ Minkánáa kae'-ínínkáí tómbó wéto'mayaan-iyana Maníkó moórá-inimba auwéna moórá-inimba aiyáíniye.

³⁶ Kae'-wáási kísaufa'o méreyana Maníkó moóráwígomba auwéna moóráwígomba aiyáíniye Ísu súwasa

³⁷ wení kísau-waasi sésa Fasi'aénkóo emó séndá-aai nááfatafewa sénó suwaná póiyé sawaiyémo kawáá'ípa'o náíndasafenamo embontaan-dúmagómó tatorúpaintemba Maníkó sínana súná-aai

paapé íniye Ísu siyáiyé.

18

Moóráwigo keto'-ínínkón-aaimo ísarain-aai.

¹ Ísu séné aasiyaasi Maníkómpá'á inaí wésesa túwáafo séné waé'mai-aai simátimena séné

² moórá-naopa'a aaimó ísáin-kwaasigo ména ímba Maníkón-áároí inkaiséna ímba waási-imayaa éna méraisana

³ mindáópa'a keto'-ínínkó ména aasiyaasi aaimó ísáin-kwaasigompa'a tóso éna séné sawí'a uwásinkanaesa wéfo aai súwa'nai uwásinkaaó sisaná

⁴ ayáátááka'a wenáái ímba ísaréna ánaaemba imáyáa éna séné Maníkón-áároí ímba inkaisé'a waási-imayaa ímba é'a wéumpo

⁵ minínkó kempá'ó túbá suwesaraí ifáímpó'a áwa'nai ónaumne siyáiyé.

⁶ Fasi'aénkó simásuwena séné aaimó ísáí-sawí-waasigon-aai imáyáan-oro.

⁷ Maníkóní waási wempá'ó inaimó símae iyómba túwáafo séné ímba ayáátááka'a úwoi ména miwí táái iséna

⁸ sawí'o uwátinkénka'a ááéma túwa'nai íniye. Ánaaemba kemá waási úranko aneka'ó kúmóndara'a méraiyan-kwaasifinkemba kesááisafesa timankúnkumba ónaa ína ónaao tuwánánaumne Ísu séné Maníkómpá'ó inaimó símae iyómba túwáafo séné mináái siyáiyé.

Ámáán-kawaa-waasigonte taakisimó maún-kwaasigonte-taai.

⁹ Tuwímbai kawé'-wáásí úne sésa kentúma maimaé iyésa fi'on-kwaasi túma símai sáwí'o uwátínkén-kwaasisafena waé'mai-aaí Ísu simátimena sésa

¹⁰ kae'-wáásigórái moóráwigo ámáán-kawaa-waasigon-ifo moóráwigo taakisi-óntámbó máin-kwaasigo ésarai óraa'-amaan-daumpa'a inai séyae sésarai iyóyamba

¹¹ ámáán-kawaa-waasigo koku'á ména wenáú maimaé iyéna sésa Maníkóo kemá tuwímbaimo ontembá ímba wéumpo entáfé'a súwi súne. Umémbó maésamo karo'ó sésamo aare-úmémhá ésamo ontembá kemá ímba miyá wéune. Maaméraiwai taakisimó máin-umen-kwaasigomo intembá kemá ímba miyá wéune.

¹² Aasiyaasi-sóndáará'á kae-kae-kánáá ámáántafe'a imáyáa é'a ímba tómbá wénaumne. Aasiyaasi-kísáúgóní sondaará'ó maúnda-tantaa'a tuwínke'a kemá afa'éiyaimba maé'a moórá embá áma'mae'a wéiyune sisaná

¹³ taakisimó máin-kwaasigo moóráfa koku'á ména aigae éna kifaena sésa Maníkóo kempímbá sáwí-imayaa wéraifo arumbá uwásinkaa siyáye.

¹⁴ Ísu mináái simátimena sésa ísáaro. Maníkó taakisimó máiwaini sáwí-imayaa maiyaúwáisana Maníkóe taankarotámái maéna wení naaópa'a wisaná ámáán-kawaa-waasigo wempímbá sáwí-imayaa úwoi wéraisana wení naaópa'a kuráye. Óraa'-waasi únemo siyawí Maníkó túwí'a múra tuwáínifo Maníkón-áísamaifimbo méraawi Maníkó túwí'a maimaé iyíniye Ísu siyáye.

Ísu iyámpóimo ayááfúmbo tátínkarain-aaí.

Mátíyu 19:13-15, Máaka 10:13-16

¹⁵ Simátimuwasa tuwímbai Ísu ta'ótorena kawé'á uwátinkainkwaé sésa iyámpói tí'mae tuwasá wení kísau-waasi tuwánésa kóro suwaná

¹⁶ Ísu miniyámpóísáféna táántena sésa teró. Ímba kóro siyamba tiyuwáiyasa kemp'á iyámpói úwoi teró. Miniyámpóimó kemp'á'ó tentembá Maníkó wení waásimo kawáánimba miyaráán-úmai wégawaanimba iyámpóimo kemp'á'ó tíyan-amba ímba aambá faíyóro.

¹⁷ Érai'a simátime súne. Manikóntáfésa sésamo iyámpóiyaa-úmai kenká'á wégawaanonemo siyanamo éna miwíyá'á kawáánínifo ímbo miyá siyawimo éna ímba kawááníniye Ísu siyáye.

Óntawara'-waasigon-aaí.

Mátíyu 19:16-30, Máaka 10:17-31

¹⁸ Súwana moóráwigo Yúndaa-waasiti óraako Ísumpa'a téna sésa óraakoo kawekó óne. Nóra úmaiya aúí'a úmai wíyómpa'a maé'mae'a ónaumno súwana

¹⁹ Ísu sésa kentáfé nóra séwa kawekó óne wéseno. Mimbóráwígó Maníkó weyáá kawekón-iyé.

²⁰ Manikóní ámáámhá é'a ísaraane. Minámáámhá aúfáifimba agaimaréna sésa ímba aare-úmémhá-oro. Ímba waási tókamiyasa púwóro. Ímba umémbá máero. Ímba karo'-áái simátínkáaro. Kentínófoi-tuwi'a óraa'-i'an-oro siyáye súwana

²¹ miwá sésa minámáámhá kemá iyámpóiyakemba ísare'a kawé'á úmae wéiyune súwana

²² Ísu iséna sésa kawé'á éma moórá-tantaa'a ímba kawé'á uráampo ení moparawímbá fi'on-kwaasi wétime óntamba maiyé ímbo makéwi tímínana ení kawé'-meyerámbá Maníkó wíyómpa'a ankáíniye. Tímatuwemo e kembá sirááiwainone súwana

²³ mináái iséna sáwífa'-moparawimbo makóntafena óraa'-imayaa úwana arunkó sáwí'a uráye.

²⁴ Arunkó sáwí'a úwana Ísu awánéna sésa sáwífa'-ontamo makén-kwaasi Manikómó wení waásimo kawáánipa'o wíyamba umbái tániye.

²⁵ Moórá-poigon-awí'a káámeri mimpóigó waigóní afaapimbá ímba kanaa'á kóferainiye. Káámeri-poigomo waigóní afaapimbó kóferáinkakaa sáwífa'-ontamo makáan-kwaasi Manikómó kawáánipa'a kowisinó súwana

²⁶ mináái isésa áisai esa sésa umbái taifó nóran-kwaasiya Manikómó kawáánipa'a méranaao suwaná

²⁷ Ísu sésa waási miwítí kísausamba ímba méyámbarésa kónááfo Maníkó úwoi kanaa'á wéye súwana

²⁸ Pítáa sésa ísaao. Kentáási naaópa'a tuwéta entá wéaraaiwaumne súwana

²⁹ Ísu sésa érai'a simátime súne. Maníkó wení waásimo kawáánintafesa imáyáa ombá naaópa'a tuwésa tuwaaininé tuwaaisáye tinófoye táanine tiyáámúne tiyuwésa miyáumaimo túwááwin-anondaa

³⁰ marapá'ó méraanka'o túwáán-tantaa'a miyán-tántáá'á sáwífa'a mémaesa ánaaen-kanaa aúí'a úmai wíyómpa'a maé'mae'a ónááwe Ísu siyáíye.

Ísu wemó puwíndasafenamo siyáin-aai.

Mátíyu 20:17-19, Mááka 10:32-34

³¹ Ísu wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi tí'maena moórá-aempa'a tinkarena simátimena séna isáaro. Yérúsaremu-naopa'a konanasá naaófá'ó Manikón-aaimo simátimakowimo waási úrankon-aai agaimakáan-aai paápé íniye.

³² Kembá sí'mai fi'onkaa-waasi timíyasa karaánáá'a sinkésa símai sáwí'a uwásinkesa tuwiyáái wisinkésa

³³ súwiyonku'-nésa sinkamiya'a púwónasa utámaraiya'a kaumbo-kánáá maisuwé'a iyáfasinanaumne Ísu súwasa

³⁴ wení kísau-waasi nóin-aaisafenawa síyó sésa minááígóní áwáumo aúpá'ó wérontafesa ímba isámai kawé'á ésa Yérúsaremu-nao'-ampa'a kuráawe.

Ísu aúrambo kafikówimba kawé'ó uwánkarain-aai.

Mátíyu 20:29-34, Mááka 10:46-52

³⁵ Ísu aampa'ó kúmba Yéríko-nao'-ewaa'a kúwana moóráwigo aúrambo kafikówi óntamba inai símai maénae séna aanawáísára'a kumbéna wéinai séna

³⁶ sáwífa'-waasimo tésamo kinkimbo sumbá iséna nááwiya'o súwasa

³⁷ Ísu Násetifikewi wétiye suwaná

³⁸ óraaka séna Ísuwo Téfitin-andafakewi ómpo arumbá uwásinkaaó súwasa

³⁹ aifa'ó tun-kwáási aaisambá aeésa sésa aseraaó suwaná mináái ifátuwená aneka'á óraaka séna Ísuwo Téfitin-andafakewi ómpo arumbá uwásinkaaó súwana

⁴⁰ Ísu aampa'ó wémomba wení ewaa'á koíyáfasinena séna ái'mae teró súwasa ái'maesa ewaa'á tuwaná Ísu áisai ena séna

⁴¹ nóin-tantaara embá arááimo táinda-tantaa'a uwánkanaumno súwana séna óraakoo súramba kawé'á uwásinkaaó súwana

⁴² Ísu séna kentáfé kanaa'á súwa'nai indawin-íye sémpe aúramba kawé'á íno súwana

⁴³ minúwóiyáámbá aúramba kawé'úmai awánéna Ísumba arááiwa'mae wéwena Manikón-áwí'a mósá marówasa sáwífa'-waasi awánéna Manikón-áwí'a mósá makáawe.

19

Sákíyasín-aai.

¹ Manikón-áwí'a mósá marówana Ísu Yéríko-naopa'a kóyáákanae séna kúmba

² moóráwígon-awí'a Sákíyasi taakisi-óntámbó máun-kwaasiti óraa'-waasigo éna sáwífa'-ontamba makéna

³ Ísumba awánánae séna úmba sáwífa'-waasi fáitukowana ampáán-kwáásigó éna ímba kanaa'á awánéna

⁴ maanámpá'á tiniye séna minkwáási tinaaempakemba aifa'á iyáákéna moórá-taífa'a iyáténa mérowana

⁵ Ísu mintáígóní áwáufa'a wéna mósá awánéna séna Sákíyasiyo ení naaúmpa'a kónaumpo minúwóiyáámbá marapá'á kumuwo súwana

⁶ aamoí uwásuwená minúwóiyáámbá marapá'á múra tuwéna kúwáái'maena wení naaúmpa'a kúwasa

⁷ minkwáásísómbá awánéna tirunkó sáwí'a úwasa sésa sáwí'o in-kwáásígóní naaúmpa'a wéwiye suwaná

⁸ Sákíyasi wení naaúmpa'a mósá ankéna Fasi'aénkóntáféna séna óraakoo kesí ónta afufuntambá tuwínke'a tuwímbai ímba makén-kwaasi timé'a tuwímbai karo'á simátinke'a óntamba umémbó maiyáunda pó'a éiyain-eiyain-úmai tíma'mae'a kónaumne súwana

⁹ Ísu séna káfé'a maandáúmpá'ó méraan-kwaasi kawé'-ámpá'á métinkaumne. Émbaramun-aísaafitantambo uráandasafe'a miyá úne.

¹⁰ Kemá waási úranko kumpaápé uráundawi enkáán-kwáási saafá úmai sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'ó métínkáandasafe'a kunkáumne Ísu siyáíye.

Siyáánkai-waasi-taai.

¹¹ Mináái isówana Ísu Yérúsaremu-naokoni ewaa'á kúwasa wesé'o kun-kwáási imáyáa ésa sésa Manikó wení waásimo kawáánimba kárika'a paápé íniye suntáféna waé'mai-aai simátimena

¹² séna moórá-oraakon-aai isáaro. Kámáni-waasi némpa'-marafa'a méraawana kotísai onasamó kanaán-iyemo siya'o é'a kesí waásiya'a takaráwiyonae séna

¹³ wení kísau-waasi siyáánkai-waasi táántaisasa tewaná óntamba kae-táemo kae-táemo'a tíména séna koméaraana'a minóntánkákémbá kísau wémaiya'a té'a tuwímbai-ontankwara'a tamáéno séna kóisasa

¹⁴ wenamááraa tiyántafesa uwánkesa kámáni-waasi kosimátíme sé'a kentáará'a ímba takáráwiyiniye kosimátíméro sewasá kuráawe.

¹⁵ Énifo minóráákómbá káráwiyi-kísau améwana kouweré téna ááémo óntambo tímakain-kwaasi táántaisasa tewaná séna tímakaunda-ontankakemba nóraumai-ontana maiyáao sisaná

¹⁶ aifa'ó ámakaiwai téna séna óraakoo símakaanda-ontankakemba kísau wémae'a moórá kae-táemo'a maiyáumne sisaná

¹⁷ óraako séna kesí kísau-waasigo kawelá óne. Kári-tantaaka'a kawelá-úmai káráwiyaampo siyáánkai-naoraara'a káráwiyuwo sisaná

¹⁸ moórá-kísau-waasigo téna séna óraakoo símakaanda-ontankakemba kísau wémae'a siyáánkai-taemo'-ontamba maiyáumne sisaná

¹⁹ éniyo séfataase-naoraara'a káráwiyuwo sisaná

²⁰ moórá-kísau-waasigo téna séna óraakoo símakaanda-ontamba ampantafímbá mú'múmai aúpá'á makáumpo máínone.

²¹ Emá fasi'aén-kwáási éma ímbo makáanda-tantaa'a wémae úwoi wéne fí'owiti kisaufaken-tomba wénaana pó'a enáároi inkaisé'a úwoi aúpá'á makáumpo máínone sisaná

²² óraako séna sáwí-kísau-waasigo ónda pó'a kentáfémo séndantemba aai simáánkanaumne. Kentáfé sé fasi'aén-kwáási éma ímbo makáanda-tantaa'a wémae úwoi wéne fí'owiti kisaufaken-tomba wénaane sémpo

²³ kesí óntamba seyaafá'-wáásítí óntambo máraán-daumpa'o makáandarakaa tiyé'a kesí óntankwara a'wáá-ontankwara'a máúsino séna

²⁴ méraan-kwaasisafena séna maanóntámbá maiyé'a kae-táemo'-ontambo tokáiwaimba áméro sisasá

²⁵ miwí sésa ímbanifo kae-táemo'-ontamba é'a tokáíye sewaná

²⁶ óraako séna simátíme sune. Sáwífa-tantaaka'o kawelá-úmaimo káráwisinkaawi moórá-mora-tantaa'a tíménasa káráwisinkanaafo ímbo kawelá-úmaimo káráwisinkaawifinkemba makáan-tantaa'a máéna'a

²⁷ kesí namuro-wáási kentáará'a ímba káráwinone siyáawi tí'mae'a kempá'á tiyé'a tinkamiyasa

púwóro siyáíye Ísu siyáíye.

Ísu Yérúsaremufo'o kuráin-aaí.

Mátíyu 21:1-11, Máaka 11:1-11, Yóni 12:12-19

²⁸ Ísu mináái simátimena aifa'á Yérúsaremu-nao'-ampa'o kúmba

²⁹ Órífí-omapa'-ewaa'-naokai moórá Pétífasi-nao'a úwana moórá Pétáni-nao'a úwana minkáé'-náó'-ewaa'a wéna wení kísau-waasiyai kae'á máti'marena séna

³⁰ epín-dáópa'a kurékai moórá-poigon-awi'a tónki koawáneyambo waásimo ímbo ayáákainda-poi ánda awátuwekai áí'mae tekaiyó.

³¹ Moóráwigo tuwánénamo nóra óyaekaiya óyómo sínakai óraako ayáá'mae'a kónae siyé simámekaiyo súwasarai

³² kuyaná súntemba mimpói mérowasarai koawánésarai

³³ ánda koawátúwóyana mimpóigón-afowá awánéna séna nóra sékaiya mimpóigóni ánda wéawaaeyo súwasarai

³⁴ mindárai sésarai óraako ayáá'maena wínkwaé simásuwasarai

³⁵ áí'maesarai Ísumpa'a tuyasá wení kísau-waasi paákákén-únánkwátói faú'mai mim-póigón-arósááunka'a wandaai uwi'marówana Ísumba ayáá'mae wéguwasa

³⁶ sáwífa'-waasi mésa óraa'-waasin-íye sésa paákákén-únánkwátói faú'mai aampa'á uwi'ma'mae wéguwana minúnánkwátóiya'a auwétamaena wéwena

³⁷ Órífí-omapaken-ampa'o kumúmba Yérúsaremu-nao'-ewaa'a kúwasa Ísumba sáwífa'-waasi arááíwa'mae wéwesa aamói ésa fí'o-fi'on-kísau kawelá-kísáú maúmba awánontafesa Manikón-áwi'a mósá marésa óraaka'-oraaka'a sésa

³⁸ Fasi'aénkó ai'maráisana kunkáiwaimba Manikó minkáwáágómbá kawelá wéuwankaiye. Manikó kentáásáféna séna aáno úmai méraaro wésimba póna wenáwí'a óraa'a wéíye óraaka'a suwasá

³⁹ misáwífa'-wáásífinkémbá tuwímbai amáán-kawaa-waasi sésa óraakoo embó arááíwa'mae wénon-kwaasisafe sé aséráaro siyó suwaná

⁴⁰ Ísu séna simátíme sune. Miwí ímba aimó senkakaa maanóntánkó kentáfénawe séna aai sisinó Ísu siyáíye.

Ísun-arumbó uwátínkarain-aai.

⁴¹ Ísu Yérúsaremu-nao'-ewaa'a wéna awánéna waási tífi'a téna séna

⁴² aáo úmáimo máéwini áwáu ímba ísámai kawé'a uráawe. Isékaa aáo úmai méraawisino. Káfé'a ímba kanaa'a wéisaawe.

⁴³ Kentí namuro-wáási tésa kentí naaópa'a taúkúresa maramá u'mái ontafímbá agari'á tásuwesa

⁴⁴ kentí aare-iyámpóiwara'a tínkamesa kentí naambá tawísísuwanaawe. Maníkó kawé'-ámpá'á métinkanae séna tisa'á tínaaemba uwánkáamba pósa kentí namuro-wáási tésa miyá ónááwe Ísu siyáye.

Ísu óraa'-amaan-daumpa'o iyáin-aai.

Mátíyu 21:12-17, Máaka 11:15-19, Yóni 2:13-22

⁴⁵ Ísu mináái simásuwena Yérúsaremu-naopa'a óraa'-amaan-daumpa'a iyéna ámáán-daumpa'o méyámbó un-kwáási iti'mátuwna

⁴⁶ simátimena séna Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna mindá kesí naambá Manikómpá'ó inaimó sen-dámbán-ye agaimaréna siyáye. Énifo umén-dáúmpá'ó ontenkáamba uráawe Ísu siyáye.

⁴⁷ Aasiyaasí óraa'-amaan-daumpa'a Ísu simátíma'maena iyúwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé óraa'-waasiye Ísumbo tufíyan-aai suwasá

⁴⁸ úwoi-waasi sáwífa'a Ísun-aai ísámae wéiyuwasa tufuwíyan-amba ímba kanaa'a saafá uráawe.

20

Nááwawa ai'maráisawa tiyáanomo siyáan-aai.

Mátíyu 21:23-27, Máaka 11:27-33

¹ Moórá-kanaa Ísu óraa'-amaan-daumpa'a iména Manikóni ásé-aai simátimuwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé Yúndaa-óraa'-waasiye tésa

² sésa nááwawa ai'maráisawa tiyéwa nááwampinkena maiyéwa fasi'aén-kísáú wémaeno. Simásimiyo suwaná

³ Ísu séna aifa'á moórá-aai tísai ona'á simásíméro.

⁴ Ááema Yóni nombó maitínkaraiwai Manikówa simámakaisanawa nombá maitínkarai waásiya simámakaawanaa nombá maitínkaraiyo súwasa

⁵ miwí keáímbá sésa nórásaawa sénaumno. Maníkó simámakaisana nombá maitínkaraiye senanasáámó éna nóra séra Yónin-aaisafe'a ímba érai'e siyáao síníye.

⁶ Waási simámakaawana nombá maitínkaraiye senasasáámó ésa úwoi-waasisa sínkamonaawe. Úwoi-waasi sáwífa'-waasi Yónintafesa sésa Manikón-aaimo simásimakaiwai uráye wésemba pósa óntamba maiyésa sínkamonaawe.

⁷ Ísuntafesa sésa emó sísai ónda-aaisa ímba isáúmne suwaná

⁸ Ísu séna ímbo simásimiya'a nááwampinkena maiyéra fasi'aén-kísáúmó maúnda-aai ímba simátimenaumne Ísu siyáye.

Ándá-aran-kisaura'o káráwiyowi-tai.

Mátíyu 21:33-46, Máaka 12:1-12

⁹ Ísu waé'mai-aai simátimena séna moóráwigo ándá-aran-kisau úmarena ayáátáaka fi'om-barafa'a koménae séna maankisáúrá'ó káráwiyaaawimo é'a kesáfé'a tuwímbai-aramba wémae'a tuwímbai kembá siyúwáaro simátimena fi'om-barafa'a koméraisana

¹⁰ arambó áfumo kain-kánáá tisaná aanáfó kesí

ándá-aramba komauwó séna wení kisau-waasigomba ai'maráisana minkisáúrá'ó káráwiyowífa'a tisasá ta'óto'mai tufú'maresa ándá-aramba ímbo ámémba ai'mátuwaawana kóisana

¹¹ aanáfó moóráwigomba ai'maráisana tisasá minkisáúrá'ó káráwiyowi ta'óto'mai tufú'maresa sáwí'a uwánkesa ándá-aramba ímba ámémba ai'mátuwaawana kóisana

¹² aanáfó moóráwigomba ai'maráisana tisasá ta'óto'mai tufú'marááwana naaemá kúmisasa famétuwaawana kóisana

¹³ aanáfó séna nóra ónaumno. Kesááninko imáyáamo ámakaundawimba ai'maráanana wínasa wenáái isánááwe séna ai'maráisana tisasá

¹⁴ minkisáúrá'ó káráwiyowi awánéna keáímbá sésa aanáfón-ááninko tifo tufúwónanasa puwéna maankisáú ímba mainata kesáa maénae sésa

¹⁵ ta'óto'mai ándá-aran-kisau fakemba famétuwesa tufúwówana pukáiyé. Ísu mináái simátimena séna minkísáú-áánáfo miyá íniye.

¹⁶ Téna kísaura'o káráwiyowi tínkaminasa puwíyana fi'onkaa-waasi kesí kísaura'a káráwiyoro síníye Ísu súwasa mináái isésa sésa ímba miyán-oro suwaná

¹⁷ Ísu árimba tuwánéna tisai úmai isánae séna imáyáan-oro séna Manikón-aai aúfáifimba maarán-áái agaimaréna séna

óntan-dambo on-kwáási moórá-ontantafesa sáwí'a wéiye sésa maisukáawe. Ánaaemba minóntánkó áfonkaamba uráiyé

agaimaréna siyáimba minááisáfé'a imáyáan-oro.

¹⁸ Wiyamba minóntánká'a tanaambá kofésa sáwí'a ónááfo minóntánkó tufú'mai sáwí'a uwásuwainiye Ísu súwasa

¹⁹ óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé simbá kentáásáféna siyé sésa ta'óto'mai tufuwónae sésamo umbá seyaafá'-wáásísáféna táá'a úwasa ifátukaawe.

Taakisi-ááisáfésamo áísai uráan-aai.

Mátíyu 22:15-22, Máaka 12:13-17

²⁰ Ifátuwesa ta'ótoraiyan-kanaa káráwiyesa tuwímbai ti'maréna sésa Ísun-aaimo isáán-kwaasimo ontembá té'a áísai iyana sáwí-aaimo sínata ta'óto'mai kámáni-kawaagompa'a móankanaumne sésa ti'márowasa Ísumpa'a tésa

²¹ sésa óraakoo érai'-aai wése waási táároí ímba inkaisé óraa'-waasiye úwoi-waasi táároí ímba inkaisé tirumbó faiyá'mai-aai ímbo sénda Manikóní aambó arááíwáén-aai arupíse úmai simátimendasa ísaraumne.

²² Emá nóran-imayaawa ónó. Kanaasááwa taakisi-óntámbá Rómu-kamanisa timénaum íntaawa timénaumno. Tíméndasa Yúndaa-waasisa kentáási áamána taraisónaum íntaawa taraisónaumno. Timénaum íntaawa timénaumno suwaná

²³ Ísu miwítí imáyáa iséna séna

²⁴ moórá-ontamba maimáe máaraasimero súwasa maimáe máaraanamuwana séna nááwan-óikaana uráinkara áwí'a wéraiyo súwasa Rómu-kamani-kawaagon-óikaamba isaná áwí'a wéraiye suwaná

²⁵ Rómu-kamani-kawaagonde wembá áméro. Manikóndé Manikómbá áméro súwasa

²⁶ mináái isówana táá'a úwasa ímba aai siyáawe. Ísu waási túranka'a ména ímba sáwí-aai súwasa pósa ímba aai sésa ta'ótokaawe.

Pukémpinkembo iyáfasinaiyan-aai.

Mátíyu 22:23-33, Máaka 12:18-27

²⁷ Ímba ta'ótórowasa Sátúsi-amaan-kawaa-waasi púwómpinkemba ímba iyáfasinanaawe sun-kwáási pósa Ísumpa'a tésa

²⁸ sésa óraakoo naaófá'á Mósesé séna moóráwigo aaré maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba puwínana áfáko maimakéna awaaón-anondaa-ware'e séna iyámpói ma'ánkáiíniye siyáiyé.

²⁹ Moórá-aai isaaó. Moórá-kanaa afakaeté-afarawainonda mésa tuwaaó aaré maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwísana

³⁰ wenánaenkewi ware'á maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwísana

³¹ wenánaenkewi ware'á maimakéna iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwísana miyá émesa afakaeté-waasi putásaawana

³² minínínkó ánaaemba pukáiyé simámesa

³³ Ísumba áísai esa sésa miyámó ombá waási puwíyampinkembo iyáfasinaiyan-kanaa minínínká afakaeté-waasi tuwaainímá éna nááwa máiniyo suwaná

³⁴ Ísu séna marapá'ó méraan-kwaasi aaré maíyasa waaí maíyasa tiyáámúmba to'waaí ésa wéowe.

³⁵ Manikó táántena séna pukémpinkemba iyáfasine'a wíyómpa'a iménaawe siyáimba minínínkákwá'á wíyómpa'o iméraiyyamba aaré ímba maíyasa waaí ímba maíyamba ónááwe.

³⁶ Manikóní kísau-waasimo wíyómpa'o mésamo ímbo púwóntemba minkwáási miyá ésa ímba aneka'á puwónááwe. Pukémpinkembo iyáfasinaiyamba Manikóní waásin-owe.

³⁷ Waási pukémpinkembo iyáfasinaiyamba Mósesé minááisáféna agaimakáiyé. Aúfáifimba agaimaréna séna áru-taiya'a iyamó kaimbá ímba mintái káwisana mintáifínkémbá Manikó Mósesentafena séna Manikó úne. Enaiwá'ná Émbaramune Áísáakine Yékopune miwítí Manikó úne siyáiyé. Manikó minááímó siyáimba minkáúmbó-wáási é'a púwúwasa utaráambanifo

³⁸ mináái siyáimba pósa miwí úwoi méraawe. Manikón-aúranka'a seyaafá'nánká méraawe Ísu súwasa

³⁹ áamáambo sun-kwáásí sésa óraakoo kawé'-áái simásímakaane suwaná

⁴⁰ Ísun-aigo táá'a úntafesa ímba áísai uráawe.

Maníkómó íyáfasinankaraiwai Káráísitin-aai.

Máttyu 22:41-46, Mááka 12:35-37

⁴¹ Ímba áísai uwaná Ísu séné Káráísiti Téfitin-andafaken-kwaasin-íye wésefo

⁴² naaófá'á Téfiti Káráisitintafena séné kesí Fasi'aénkón-íye siyáimba imó agaimakón-aufaifimba Téfiti agaimaréna séné

kesí Fasi'aénkóntáféna Maníkó séné kesiyáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á

⁴³ mara'-méná'a ení namuro-wáási íyáákaanasa miwí tai'ánááwe

Maníkómó siyáin-aai Téfiti siyáíye.

⁴⁴ Miyáumai Téfiti Káráisitintafena séné kesí Fasi'aénkón-íye siyáimbanifo nóraumaiya wemá Téfitin-andafaken-kwaasin-íye Ísu sumba Káráísiti Téfitini Fasi'aénkó éna Téfitin-andafaken-kwaasion-íye.

Áamáambo sen-kwáásítí aambá arááíwáéfomo siyáin-aai.

Máttyu 23:1-36, Mááka 12:38-40, Rúku 11:37-54

⁴⁵ Sáwífa'-waasi mináái isówana Ísu wení kisau-waasisafena séné

⁴⁶ áamáambo sen-kwáásítí aambá arááíwáéfo. Minkwáási ayáátáá-kuferai wiyésa naaópa'a afufumpa'á nówasa pósa waási tuwánésa sésa óraa'-waasin-owe wésewe. Minkwáási áamáan-daumpa'o ombá óraa'-waasimo máépa'a ímésa tanómba kaúfópa'o ombá kawé'-áémpá'á mésa kawé-tómbá wénaawe.

⁴⁷ Minkwáási keto'-íníntí óntawara naankwará'á umémbá maésa waási suwánésa súwí'a mósá maráíwae sésa karokómbá tafisímai inai wésewe. Miyámó on-ánóndáá óraa'-umbai maénááwe Ísu siyáíye.

21

Keto'-ínínkó Maníkómpá'á óntambo tukáin-aai.

Mááka 12:41-44

¹ Simátimena Ísu óraa'-amaan-daumpa'a ména tuwánómba óntambo túwón-anafeumpimba sáwífa'-ontawara'-waasi sáwífa'-ontamba túwówana

² moórá-keto'-íninko ímba óntamo makón-ininko téna kári'-ontamba kae-tóyaráámba tuwómba Ísu awánéna

³ wení kisau-waasisafena séné érai'a simátimé sune. Minkétó'-ínínkómó túwáin-ontanko seyaafá'-wáásímó túwáán-ontamba íyáákaiye.

⁴ Miwí sáwífa'-ontafinkemba tuwímbai túwáafo wemá kári'-ontafinkemba mütú'a túwáimba póna ónta-iyaimba méíniye Ísu siyáíye.

Óraa'-amaan-dambo tawísínda-aaimo siyáin-aai.

Máttyu 24:1-2, Mááka 13:1-2

⁵ Súwasa tuwímbai óraa'-amaan-dantafesa sésa kawé'-óntánkákémbá úmakaawe. Maníkómbá ámaakaan-tantaa'a ko'naarirí úmakaawata awánéna aamoisá úne suwaná

⁶ Ísu séné ánaaemba waási tésa awánaan-tantaa'a seyaafá tawísísuwesa seyaafá'-óntánkwará'é tawísísuwanaawe Ísu siyáíye.

Sáwí-kanaa tñiyemo siyáin-aai.

Máttyu 24:3-14, Mááka 13:3-13

⁷ Ísu mináái súwasa áísai esa sésa óraakoo emó séné nóin-kanaawa paápé íniyo. Nóin-kwaamera inataawa séta ampáánká'á Ísumo siyáimba miyá íniyesa sēnaumno suwaná

⁸ Ísu séné karo'-áái isé'a érai'e sefó káráwiyoro. Sáwífa'-waasi tésa kesúwí'a máwatesa sésa Maníkómó íyáfasinankaraiwai únda póna minkánáá ampáánká'á tñiye sénááwe. Miyán-áái siyawí ímba tirááíwáéro.

⁹ Tiyááwemo siyan-aai némpakena'i ewaakéná'i isáiyana ímba táá'a íno. Miyán-kánáámó tinda mindá ímba seyaafá-tántáá'ó tai'áinda-waame'an-íye.

¹⁰ Fí'o-fi'on-aempa'-waasi tiyánááwe. Moórá-kawaa-waasigomo éna moórá-kawaa-waasioni amááraasafena íyáfasine tiyáaromo sínasa íyáfasinesa tiyánááwe.

¹¹ Fí'o-fi'om-barafa'a óraa'-mari táíniye. Fí'o-fi'om-barafa'a aawai táíniye. Sáwífa'-waasi tí'a íniye. Wiyómpa'a fí'o-fi'om-tantaa'a paápé ína'a awáné táátáfe'a ónááwe.

¹² Mintántáá'ó ímbo paápé ínasa kembiwí ta'óto'mai sáwí'a uwátinkesa áamáan-daumpa'a kawáá-wáási aafimbá maitinkésa ándáfa'a mótinkanaawe. Kentáfé'o fasi'ámaimo méraiyantafesa ta'óto'mai óraa'-waasifa'e kámáni-kawaa-waasifa'e mótinkesa aái simátinkaiya'a

¹³ minóráá'-wáási kesáái simátimenaawe.

¹⁴ Aaimó simátinkénka'a nórán-aaiya sénaumno-imayaa ímba óraa'a íyana tirunkó umbai táino.

¹⁵ Minkánáá kawé'-ímáyáá tim'é'a aai tááka tínkáana'a síyasa kentí namuro-wáási ímba kanaa'á kentáái taraisésa iyáákanaawe.

¹⁶ Kentínófoiye kentífá'awaawiye kentimááraawe kentí waásiye tí'maesa óraa'-waasiya'a iyésa aai simátinkaiyasa kempinkémbá tuwímbai tínkamiya'a puwónááwe.

¹⁷ Kentáfé fasi'ámaimo méraiyyantafesa seyaafá'nánká tíyamba uwátinkanaawe.

¹⁸ Miyá ésa ímba timambá tínkambai tai'ánááwe.

¹⁹ Fasi'ámaimo mé'o é'a kawé'-úmai méranaawe Ísu siyáíye.

Sáwí-kanaagon-aai.

Mátíyu 24:15-21, Mááka 13:14-19

²⁰ Ísu mináái simátimena séna Yérúsaremu-naopa'a namuro-wáási taúkumaraiya sé'a seyaafá-tántáá'á tawísísuwaiyan-kanaa tiyé sénááwe.

²¹ Yúndiyaa-marafa'o méraiyan-kwaasi omápata tuwaantantésa iyónááwe. Naaópa'o méraiyan-kwaasi mindáópa'a tuwésa wété ónááwe. Kisaufa'o méraiyan-kwaasi ímba naaópa'a iyónááwe.

²² Minkánáá Maníkó sáwí-meyamba timínana Manikón-aai aúfáifinken-aai paápé íniye.

²³ Tímúka'-inine káfé'-iyampoiwara'-inine minkánáá sáwí'a ónááwe. Maníkó maankwáásisáféna aaisambá tiyínana óraa'-umbai táiniye.

²⁴ Fí'om-barafakewi tuwímbai paepáétamba tínkamesa tuwímbai tí'maesa fí'o-fi'on-kwaasiti marafá'á mótinkesa fí'onkaa-waasi Yérúsaremu-naopa'a káráwiyesa sáwí'a íyana Maníkó séna kentí kanaa tai'áíye síníye Ísu siyáíye.

Ísumo marapá'ó kumínda-aai.

Mátíyu 24:29-35, Mááka 13:24-31

²⁵ Ísu mináái simátimena séna aafáúrá'é wiyónka'e oká'é fí'o-fi'on-tantaa'a paápé íniye. Marapá'á fí'o-fi'om-barafaken-kwaasi tirunkó umbai táiniye. Uwi-nónkó óraaka'a áái wésena tufántááfan-ínasa waási inkaisónááwe.

²⁶ Wiyónko tora'náára'a ínasa waási sésa nórawa'iyó sésa tinekembá tata'á ínasa táátafesa ésa óraa'-imayaa ónááwe.

²⁷ Kemá waási úranko óraa-fasi'aenkwara sámó kainkwará'á ainánká kúmóna'a suwánánááwe.

²⁸ Kemó súnnda-tantaa'a áwáu ómbarena paápé ina'a mósá awánánááwe. Maníkó kawé'-ámpá'á métinkainda-kanaa kárika'o tinda pó'a to'mayaa é'a mósá awánaaro Ísu siyáíye.

²⁹ Ísu mináái simátimena séna moórá naan-táigón-áwí'a fíki mindáwara fí'on-taiwara'a imáyáan-oro.

³⁰ Asáómó agaínda awané sé'a áú'o sínda-kanaa kárika'a tíníye sénááwe.

³¹ Miyámó intembá kemó súnnda-tantaa'a ina'a awané sé'a Maníkó wení waási kawáánimba kárika'a tíníye sénááwe.

³² Érai'a simátíme sùne. Káfé'o méraan-kwaasi tuwímbai ímbo pukáiyanka'a kemó súnnda-tantaa'a paápé íniye.

³³ Wiyóne marawé tai'áínífo kesáái ímbo tai'áínda

úwoi waé'wae'a íniye Ísu siyáíye.

³⁴ Ísu simátimena séna kentúra'a káráwiyoro. Uwóí'o on-dómbá né'a kafóná mé'a marapá-tántáá'á óraa'-imayaa ofáínifo. Miyá é'o é'a ímba imáyáamo wéiyanka'a kumúnafainífo káráwiyoro.

³⁵ Kífo'o aumakáawanamo waígo ímbo imáyáa ímbó tafááfíntemba fí'o-fi'om-barafaken-kwaasi ímbo wéisenka'a kumúnafainífo

³⁶ káráwiyoro. Inai símae wéiyiyana kemó súnnda-tantaa'a kempá'ó tína'o é'a fasi'ámai mé'a waási úranko súranka'a méranaawe Ísu siyáíye.

³⁷ Minkánááfímbá aasiyaasi-kánáá Ísu óraa'-amaan-daumpa'a iména wenáái simátíma'mae wéiyena fenómpinka máápa'a kumbéna Órifi-omapa'a nó'waamba imaé'mae úwasa

³⁸ sáwífa'-waasi aafáyáara'a ááéma Ísun-aai isánae sésa óraa'-amaan-daumpa'a imaé'mae'a úmae iyááwe.

22

Yúndasi Ísuni pintaru'ó maiyáin-aai.

Mátíyu 26:1-5,14-16, Mááka 14:1-2,10-11, Yóni 11:45-53

¹ Naaófá'a Manikó Yúndaa-waasi tiyótaimo

í-tánómbá ímbo intóráin-tantaa'wara-pereti agáún-kanaa kárika'a túwasa

² óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé Ísumbo tufiyan-aai suwaná úwoi-waasisafena táá'a úwasa ímba aforatá ta'ótoranaumne siyáawe.

³ Suwaná Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba kae'lá kumbaimái-waasifinkemba moóráwigo-awi'a Yúndasi moórá-awi'a Ísakerioti éna waántáwanko wenarumpimbá koména imáyáa amúwana

⁴ óraa'-amaan-kisau-waasisfa'e áamáan-daka'o káráwirowifa'e wéna séna túwa'nai ona'lá Ísumba ta'ótoranaawe súwasa

⁵ isésa aamoí ésa sésa miyámo inda-méyámbá óntanta aménaumne suwaná

⁶ Yúndasi ewé séna ímbo waásimo mépa'o é'a nóraumaíya Ísumba aráátiménasawa ta'ótoranaao-imayaa ómbarena úmae kuráíye.

Tiyótaimo í-tánómbó kauráan-aai.

Mátíyu 26:17-25, Mááka 14:12-21, Yóni 13:21-30

⁷ Yúndaa-waasi ímbo intóráin-tantaa'wara-pereti agáún-kanaa túntemba tiyótaimo í-tánón-kánáa sipisípi-araa'a tufú'mai káúfúka'a

⁸ Ísu Pitaante Yóninte'a ti'maréna séna tiyótaimo í-tánómbá kowégaufiyata komandaanó súwasarai

⁹ mindárai sésarai nááfara kogaufóyauyo suyaná

¹⁰ Ísu séna Yérúsaremu-naopa'a wíyana moóráwigo nonánámó maimaé wíndawimba arááiwaékaiyo. Wemó naaúmpa'o iyíndafa'o

¹¹ naankón-afowámó mérainakai kosimámekai óraako áisai ena séna kesí kísau-waasisé'a náán-aempara tiyótaimo í-tánómbá nánaumno wésiye kosimámékaiyo.

¹² Wemá afófumayaa'-nankoni óraa'-aempara'a aráátiminiye. Kúfu'o uwándáíyan-tantaa'a mimpimbá wéraiye. Seyaafá-tántáá'a to'mayaa úmarekai minká'a kausínkákaiyo súwasarai

¹³ mindárai isésarai Yérúsaremu-naopa'a wésarai Ísumo sún-tantaa'a wérowasarai minká'a tanómba kauwánkaraaye.

Ísu wení kísau-waasi tómbó tímakain-aai.

Mátíyu 26:26-30, Mááka 14:22-26, 1 Kórinti 11:23-25

¹⁴ Tanómba náíyan-kanaa túwasa Ísuwe wení aantá-waasiye tómbó náíyapa'a komérowana

¹⁵ Ísu simátiména séna kárika'a sí'o índá-i'a uwásinkaiyan-kanaa ímbo tiyáina'a ááéma tiyótaimo í-tánómbá kembiwisé'a nánaumne-imayaa úmae iyáunda káfé'a minkánáa páapé ímbá póta nánaumne.

¹⁶ Simátíme súne. Marapá'a maantánómbá ímba aneka'lá nánaumpo Manikó wení waásimo kawáánipa'a maantánónkóni áwáuma afora'lá wéraina'a nánaumne séna

¹⁷ ándá-aran-dombo wéron-anafeumba maisoréna Manikómpá súwiyo séna maimái moórá-mora úmai naaró.

¹⁸ Simátíme súne. Ándá-aran-domba ímba nánaumpo Manikó wení waásimo kawáánipa'a mé'a aneka'lá nánaumne séna

¹⁹ péréti maisoréna Manikómpá súwiyo séna tafánkena tiména séna mindá kesún-ifo kembiwisáfé'a isámai kesú tuwánáúmne. Miyáumai kentáfé'a imáyáa é'a námae iyóro súwasa

²⁰ tómbá násúwówana ándá-aran-dombo wéron-anafeumba maisoréna pérétimo tímúntemba miyáumai ándá-aran-domba tiména séna mindá kesí naaén-íye kesí naaemá kembiwisáféna kumínda póna Manikó séna kesé'a kááísamai méraiwe séna mináú-áái símai kááísamakaisa'a miyáumai kentáfé'a imáyáa é'a námae iyóro.

²¹ Kembá namuro-waásímó aráátimindawi keséta ména tómbá wénaiye.

²² Naaófá'a Manikó séna waási úranko puwíníyemo siyáintemba pó'a púwónana namuro-waásímó aráátimindawi sáwí-meyamba máíniye Ísu súwasa

²³ wení kísau-waasi keáímbá séna nááwa miyá ínisanawa síyó siyáawe.

Nááwa iyáákaiyomo siyáan-aai.

²⁴ Ísuni kísau-waasi mósimesi-aai sésa kentááfínkémbá nááwa wéiyaakaiyo suwaná

²⁵ Ísu séné marapá'óráá'-wáásísómbá iyáákamai fasi'aén-áái simáti-simati uwasá wenkóyááka-tayaaka ésa sésa kentáási óraa'-waasi kawé'a wéowe siyáawe.

²⁶ Kembiwí miyáumaimo óraa'-waasimo ontembá ímba miyán-oro. Kempínkémhá óraa'o ménáe siyawi seyaafá'-wáásítí kísau túwa'nai oro. Íyáákanaemo siyawi fi'owiti wayó'á maénááwe.

²⁷ Marapá'-wáásifinkémhá tómbó ménamo wénaiwai óraa'-waasin-ifo kúfu'o uwámíwai kári'-waasi ímbánifo kemá kentí óraako ímba miyá'é'a kentí wayókóráámbá wéune.

²⁸ Miyá'úna'a kembó sáwí'o uwásínkáanka kesé'a mé'a ímba siyukaawe.

²⁹ Kesifo kentáféna séné waási kawáánuwo siyáintemba kembiwisáfé'a miyán-áái simátimenaumne.

³⁰ Waási kawáámó ondará'á mé'a tómbá wéne'a kawáámó ondará'á mé'a Ísarerin-áánintomba sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aanintonti minándáfakén-kwáási-taai isé'a tuwínkaa'a ónááwe Ísu siyáaye.

Pítaa ánaaeni'a uwásinkainiyemo siyáin-aaí.

Mátíyu 26:31-35, Máaka 14:27-31, Yóni 13:36-38

³¹ Ísu Sáimonimba arumbá uwánkena séné Sáimoniyo isaaó. Owái to'máimo tufimpí owanamó arú'ó marapá kúmíساسamo anónka'o mósá máéntemba kawé-tántáá'á mósá maé'a sáwí-tantaa'a úwoimo wéraindasafena waántawanko tísai úmai isánae sína'a

³² mindásafe Maníkómpá'á inái sé'a kesé'o káásamaimo méraanda siyuwáánafo sé'a inái siyáumne. Emá siyuwé kouweré kesí waási fasi'átinkaaó Ísu súwana

³³ Pítaa séné Fasi'aénkóo ándáfa'o áí'mae wíya'o é'a kesé'a kóyauye. Tufuwíyamo puwína'o é'a kesé'a puwóyauye Pítaa súwana

³⁴ Ísu séné Pítaaó simáme sune. Káfé'a kokórigo ímbo áái siyáindara'a emá kaumbo-ík'á kentáfé sé ímbo awánáúnda-waasiye sínone Ísu Pítaantafena siyáaye.

³⁵ Ísu simásuwena wení kísau-waasisafena séné ááéma ti'maré sé'a óntambo inai-inaimó sí-únámbá ímba maé'a tón-únámbá ímba maimaé wé'a tísamai ánáamba ímba maimaé koró. Mináái ááéma sé'a ti'mákaunda moórá-tantaatafe'a aáfáán-tukána'iyo súwasa miwí sésa ímbaniye suwaná

³⁶ Ísu séné káfé'a óntan-unambo makáiyawi minúnámbá maimaésa koró. Tón-únámbó makáiyawi minúnámbá maimaésa koró. Paepáé'a ímbo makáiyawi miwítí paákákén-únánkwtóí fi'owi tímésa óntamba maiyésa paepáé'a méyánuresa koró.

³⁷ Simátíme sune. Naaófá'á Manikón-aaí aúfáifimba Áísáya agaimaréna séné

ái'maesa sáwí'a uráan-kwaasimo

mépa'a móankaraawe agaimaréna siyáimba kentáfénamo siyáimba póna paapé íniye Ísu súwasa

³⁸ wení kísau-waasi sésa Fasi'aénkóo kae-páépáé'a makáumne suwaná wemó sún-aaigoni áwáu ímba ísöntafena séné é'aniye

Ísu siyáaye.

Ísu Kétésémánifa'a inaimó siyáin-aaí.

Mátíyu 26:36-46, Máaka 14:32-42

³⁹ Ísu simátimena máapa'a kuména Órifi-omapa'a imaé'mae úntemba iyúwasa wení kísau-waasi arááiwa'maesa

⁴⁰ iyúwana Ísu simátimena séné waántawanko tísai úmai isánae-aaí kempá'á sífáínifo Maníkómpá inái seró séné

⁴¹ tiyuwéna ewaa'á wéna Manikó óraakon-iyé séné mara'á kumbéna inafinkémhá

⁴² séné kesifóo emó kanaán-iyé sémo e maanúbái-tántáá'ó kempá'ó tinda maisiyuwé éniyo ímba kesí imáyáan-ifo ení imáyáa arááiwaéno súwana

⁴³ Manikóní kísau-waasigo wíyómpakewi paapé éna fasi'áankowana

⁴⁴ arunkó óraa'-umbai tówana Maníkómpá'á inái fasi'ámai súwana umu'náamba naaeráámbá marapá'á kumúwana

⁴⁵ inái simásuwena iyáfasinena wení kísau-waasiyaufa'a téna tatuwánómha tirunkó umbái tówana tún-kwaigurówana

⁴⁶ tatúséna tasimátimena séné tímó wéraamba iyáfasine'a inái seró. Waántawanko tísai úmai isánae-aaí kempá'á sífáínifo Maníkómpá'á inái seró Ísu siyáaye.

Ísumbo ta'ótokaan-aaí.

Mátíyu 26:47-56, Máaka 14:43-50, Yóni 18:3-12

⁴⁷ Ísu mináái wésuwana sáwífa'-waasi wétuwana Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwigo-awí'a Yúndasi misáwífa'-wáásifimbá aifa'á téna Ísumba aaweyáámó uwánkaindasafena Ísuni ewaa'á téna

⁴⁸ aasásó'í'á úntafena Ísu séna Yúndasiyo kemá waási úrankomba kesí namuro-wáásímó aráátimíndasafe aaweyáá uwásinkaane súwasa

⁴⁹ Ísuwe'o mérowi moórá-tantaa'o paapé índa-imayaa ésa sésa Fasi'aénkóo paepáétanta karánaumno suwaná

⁵⁰ Ísuni kísau-waasifinkemba moóráwigo paepáé'a maimaéna aifa'-ámáán-káwáágóní kísau-waasigon-áa'a fagáúsuwuwana

⁵¹ Ísu étuwaaó séna minkwáásígón-áaka'a ta'ótorena áa'a kawé'á uwánkaraiye.

⁵² Kawé'á uwánkowasa óraa'-amaan-kísau-waasiye áamáán-danka-kawaa-waasiye óraa'-waasiye Ísumbo ta'ótoraianesa tamérowana Ísu simátimena séna kentáfé'a umén-kwáásín-iyé sé'a pó'a taánáinkwara paepáé'wara'a maimaé kembá ta'ótoranae sé'a wétewe.

⁵³ Sáwífa-kanaa óraa'-amaan-daumpa'a kesé'o méraundara'a ímba kembá ta'ótokaawe. Káfé'a kentí kanaamá isa'á kumeukóní fasi'aémbá iyáákaisa'a kembá ta'ótórááwe Ísu siyáíye.

Pítaa ímba awánáúnda-waasin-iyemo siyáín-aai.

Mátíyu 26:57-58,69-75, Máaka 14:53-54,66-72, Yóni 18:12-18,25-27

⁵⁴ Súwasa Ísumba ta'óto'maesa aifa'-ámáán-káwáágóní naaúmpa'a móankowana Pítaa tínaemba nénka'o tímomba

⁵⁵ mindánkóní naamaáífa iyamá agaimarésa mérowana Pítaa miwísé mara'á tamérowana

⁵⁶ iyamó wégonka'a moórá-kísau-arasigo téna Pítaamba takarákéna séna minkwáásígó wesé'o máiwain-iyé súwana

⁵⁷ Pítaa séna ímbanifo kemá ímbo awánáúnda-waasin-iyé súwana

⁵⁸ kárika'a moóráwigo Pítaamba taawánéna séna wení waásifinkewi óne súwana Pítaa séna kemá ímbaniye súwana

⁵⁹ kárika'a moóráwigo Pítaantafena óraaka séna érai'a sune. Kárirí fakewi éna wení kísau-waasifinkewin-iyé súwana

⁶⁰ Pítaa séna emó séndaa-ai ímba isáúmne súwana kokórigó áái súwana

⁶¹ Fasi'aénkó waeréna Pítaamba awánówana Pítaa Fasi'aénkó simámakon-ai áaka'-maréna miyá siyónka'a káfé'o kokórigó ááimo ímbo siyáindara'a emá kaumbo-iká'á kentáfé sé ímbo awánáúnda-waasin-iyé sínone siyónka'a mináái áaka'-maréna

⁶² máápa'a kuména áfááraumai ifi'á taráíye.

Ísumba karaánáá'o ánkaraan-aai.

Mátíyu 26:67-68, Máaka 14:65

⁶³ Pítaa ifi'á tówasa Ísunka'o káráwirowi karaánáá'a ankésa tufuwésa

⁶⁴ aúrampa'a ampantasámbá káátamakesa wétufuwesa sésa esáfé sé Maníkómó iyáfasisinkaraiwai únemo séndawi ómpo kemá nááwa tufúnái simásimiyo wésesa

⁶⁵ fí'lo-fi'on-ai simai

sáwí'a uwánkaraawe.

Áamáán-óraa'-waasífa'a Ísumbo áí'mae kuráan-aai.

Mátíyu 26:59-66, Máaka 14:55-64, Yóni 18:19-24

⁶⁶ Aafáúmó iyáúsunka'a Yúndaa-waasiti óraa'-waasiye óraa'-amaan-kísau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé túwaandu urówasa Ísumba áí'maesa iyúwasa

⁶⁷ sésa Manikómó iyáfasinankaraiwai Káráisitiya'onai simásimiyo suwaná séna simátiména'o é'a ímba kawé'-úmai isánááwe.

⁶⁸ Moórá-aaimo tsai ona'ó é'a ímba simásimenaawe.

⁶⁹ Kemá waási úranko Manikó fasi'aénkón-ayáánúrappa'a fasi'aén-áémpá'á iménaumne súwasa

⁷⁰ seyaafá'nánká sésa ewá séwa Manikón-ááninko úne sénó suwaná Ísu séna é'a sewé súwasa

⁷¹ miwí sésa wesáféna sífó minááisáféta aaifintá maenkéta fí'on-aaimo simánkáámba saafá únda póta ifátá tuwánáúmne siyááwe.

23

Ísumba Páiratimpa'o áí'mae kuráan-aai.

Mátíyu 27:1-2,11-14, Máaka 15:1-5, Yóni 18:28-38

¹ Minááísáfesa misawífá'á iyáfasinesa Ísumba áí'maesa Rómu-kamani-kawaagon-awi'a Páiratimpa'a wesa

² aai simánkesa sésa minkwáásigó Yúndaa-waasi karo'-áái simátimena miwítí imáyáa símai sáwí'a éna séna Rómu-kamani-aifa-kawaagomba taakisi-óntámbá ímba áméro séna wesáféna séna Yúndaa-waasiti kawáágó é'a Maníkómó iyáfasisinkaraiwai úne siyáíye suwaná

³ Páirati Ísumba áísai ena séna Yúndaa-waasiti kawáágówá óno súwana Ísu séna é'a sene súwana

⁴ Páirati óraa'-amaan-kisau-waasisafenawe úwoi-waasisafenawe séna minkwáásigó ímba sáwí'a uráisa'a awánáúmne súwasa

⁵ óraaka sésa Káiriri-aempaken-kwaasi tirumbá totuwéna minkákémbá Yúndiyaa-aempa'a taména miyá wéíye siyáawe.

Ísumba Érotimpa'a áí'mae kuráan-aai.

⁶ Suwaná Páirati mináái iséna séna Káiriri-aempakewiya'iyó súwasa

⁷ ewé mináémpákéwín-íye suwaná imáyáa éna séna Éroti mináémpákén-káwáágó káfé'a maanká'á Yérúsaremu-naopa'a taméraifo ai'maráanana wempá'á wínana wemá isáíníye Páirati simásuwena ai'marówasa áí'maesa Érotimpa'a kuráawe.

⁸ Ayáátáaka'a Éroti Ísuntafesamo sun-áái iséna Ísumba awánaanana ímbo awánáúnda-kisau maina'a awánánae súwasa Ísumba Érotimpa'a kuwaná awánéna aamoí éna

⁹ fi'o-fi'on-tantaatafena áísai úwana Ísu iséna ímba aaimó sumba úwoi mérowasa

¹⁰ óraa'-amaan-kisau-waasiye amáámbo sun-kwáásíyé mésa Ísumbo simánkón-aai óraaka suwasá

¹¹ Érotiye wení i-wáásíyé Ísumba símai sáwí'a uwánkesa karaánáa'a ankésa óraa'-waasiti unáánkwtóí uwánkesa áí'maesa Páiratimpa'a aneká kuráawe.

¹² Ááema Érotiye Páiratiye aaisambó siyáyamba pósarai minkánáa kawé'-úmai méroyasa Ísumba áí'maesa aneká Páiratimpa'a kuráawe.

Ísumba tufiyana puwínomo siyáin-aai.

Mátíyu 27:15-26, Máaka 15:6-15, Yóni 18:39-19:16

¹³ Kuwaná Páirati óraa'-amaan-kisau-waasiye óraa'-waasiye úwoi-waasiye táántena

¹⁴ séna minkwáási kempá'á té'a sé'a waásiti imáyáa símai sáwí'a wéíye wésewe. Kentúranka'a áísai únana simánkáán-aagioni áwáu ímba wérais'a awánáúmne.

¹⁵ Érotiye áísai úyamba minááígóni áwáu saafá uwááekai úyana ai'maráísasa áí'maesa kempá'á tiyáawe. Tufiyanamo puwínda-i'a ímba uráifo

¹⁶ i-wáási senasá áwiyonku'-násúwéwa'a faú'ankanaumne súwasa

¹⁷ Yúndaa-waasi tiyótimo í-tánón-kánáá tóso úntempa moórá-waasi táántowana Páirati minkwáási faú'ankowana miwífá'á kúwana Páirati séna Ísumba faú'ankanae súwasa

¹⁸ seyaafá'-wáási óraaka sésa ímbanifo tufiyana puwínifo Párápásimba faú'ankao siyáawe.

¹⁹ Ááema tuwímbai kámáni-waasiye tiyómba moóráwigon-awi'a Párápási moóráwigomba tufúwana puwúwasa ándáfa'a ánkárowasa sésa Párápásimba faú'ankao suwaná

²⁰ Páirati Ísumba faú'ankanae-imayaa éna simátimuwasanifo

²¹ óraaka'-oraaka sésa aaraa-táiyá'á tufiyana puwíno suwaná

²² Páirati aneká'á séna nóra-sawira uráíyo. Tufiyanamo puwínda-i'a ímba uráifo i-wáási senasá áwiyonku'-násúwéwa'a faú'ankanaumne súwasa

²³ óraaka sésa aaraa-táiyá'á tufiyana puwíno símae iyún-aago Páiratin-aagomba iyáákowana

²⁴ Páirati miwí táái iséna ewé séna kemó sentembá oro séna

²⁵ moóráwigomba faú'ankena kámáni-waasi tiyómba moóráwigomba tufuwúwana puwúwasa ándáfa'o ánkárowaimba táántowaimba Páirati faú'ankena aaraa-táiyá'á tufiyana puwíníye-imayaa untáféna Ísumba i-wáási tímakaiye.

Ísumba aaraa-táiyá'ó tufúkáan-aai.

Mátíyu 27:32-44, Máaka 15:21-32, Yóni 19:17-27

²⁶ Timúwasa i-wáási Ísumbo áí'mae kumbá moóráwigo Sáirini-naopakewin-awí'a Sáimoni Yérúsaremu-nao'-ampa'a túwasa i-wáási ta'ótoresá Ísumbo tufiyan-aaraa-tai áúwaata'ankesa sésa Ísun-ánaaema tiyó suwaná miyá úwasa

²⁷ sáwífa'-waasi Ísumba arááiwa'mae wéguwasa aaresómbá tirumbá uwánkesa imá siyésa ifí'á támaesa arááiwa'mae kuwaná

²⁸ Ísu waeréna séné Yérúsaremu-naopaken-inintono. Ímba kesifí'o tembá kenti iyámpóisafe'e kesáfé-ífi'á taaró.

²⁹ Yérúsaremu-naopa'a sáwí-kanaamo tinda age-ininé ímbo iyámpóimo matinkésamo náambo tímakaan-inine aamoí ésa iyámpói-íyaimba pó'a inkaisé'a kónaumne sésa aamoí wéowe sénááwe.

³⁰ Minkánaámó tinda kári'-omakowe óraa'-omakontafesawe sésa ááéma pukónáífo faiwí'mae kufaráátaao sénááwe.

³¹ Kemá aú-taiyaamba únda pósa sáwí'a wéuwasinkaao kembiwí aáénkaen-taiyaamba ombá pósa óraa-sawí'a uwátinkanaawe Ísu siyáíye.

³² Ísu súwasa kae'-wáási sáwí'o urááyan-kwaasiwara'a tí'maesa Ísunkwara'-úmai tinkamonaé sésa tí'maesa

³³ mimbárágón-áwí'a a'nónayaantapa'emo supa'á kurésa Ísumba aaraa-táiyá'á tufusésa séfasefa'-arausampa'a kae'-wáási aaraa-táiyá'á tufúsúmarowana

³⁴ Ísu séné kesifóo maami owíni áwáu ímba awánaresa kembá sáwí'o uwásínkáámba ímba imáyáa e sáwí-meyamba ímbo tíminda sáwí-imayaa maitiyuwaaó súwasa i-wáási sésa wení unáánkwátói maénae sésa ááfé tiyáananasa nááwamo iyáákaindawi máiniye sésa miyá uwasa

³⁵ waásisomba káá'a karátuwesa mésa Yúndaa-oraal'-waasi karaánáá'a ankésa sésa fi'owi túwa'nai ena Manikómó iyáfasinankaraiwaimo énamo éna wesáféna wenáú áwa'nai iniye suwasá

³⁶ i-wáásiyé karaánáá'a ankésa ikamó fón-domba maimaésa wempá'á tésa sésa naao.

³⁷ Yúndaa-waasiti kawáágómó émo e

esáfé enáúma áwa'nai uwo suwasá

³⁸ ááéma aúfái agaimakésa sésa Yúndaa-waasiti kawáágón-íye sésa agaimái Ísun-a'nónká-táiyá'á mósá makááwe.

³⁹ Mósá márówana sáwí'o uyan-kwáásimó tufúsúmaroyan-kwaasigorai moóráwigo Ísumba karaánáá'a ankéna séné Manikómó iyáfasinankaraiwaimo émo e enáú áwa'nai e kenkáíwará'á súwa'nai uwo súwana

⁴⁰ moóráwigo

séné ímba miyá siyó. Manikón-áároimo inkaiséra

miyá ímba sésino. Wembó sáwí-meyambo ámentemba kenkáíwará'á miyá wéowe.

⁴¹ Wemá ímba sáwí'o uráiwaimba sáwí-meyamba wéamefo kerái sáwí'o uráuyawinkai sáwí-meyamba uwásínkááwe séné

⁴² Ísuntafena séné Ísuwo ení waásimo kawáá indará'á ken-ímáyááwará'á uwo súwana

⁴³ Ísu séné érai'a simáme sune. Káfé'a kesé'a kawé'-mápá'á iméínone Ísu siyáíye.

Ísumo pukáin-aai.

Mátítyu 27:45-56, Mááka 15:33-41, Yóni 19:28-30

⁴⁴ Súwana wáawái seyaafá'-áémpá'á tunkwéna aafáúmó taenónka'a tunkúmba

⁴⁵ óraa'-amaan-daumpa'a ampanta-óntámó úmakomba tafááténa kaesé uwágúwana póna Manikómpá'ó iyíyan-amba wi'marówana

⁴⁶ Ísu óraaka séné kesifóo kesimambá enayáámpimba to'maráúmne simásuwena puwúwana

⁴⁷ i-wáásiiti kawáágó Ísumo puwúmba awánéna Manikón-áwí'a mósá maréna séné érai'a arupise-waasin-íye súwasa

⁴⁸ sáwífa'-waasi koawánanaumne sésa túwaandu urón-kwaasi Ísumo puwúmba awánésa tirunkó umbái tówasa miwítí naaópa'a wété uwasa

⁴⁹ Ísuwe'ó nún-kwaasiye Káiriri-aemapakemba Ísumba arááiwa'maesa Yérúsaremu'f'a tiyón-inine nénka'a tamésa seyaafá'-tántáá'á awánaraawe.

Ísumbo utaráan-aai.

Mátítyu 27:57-61, Mááka 15:42-47, Yóni 19:38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Awánowana moóráwígon-awí'a Yósepi Yúndiyaa-marafa'a Árimátíyaa-naopakewi kawé'-wáási arupise úmaimo mérowi Maníkó weni wáási kawááníniye séna amu'maréna póna Ísumbo tufuwónae sun-kwáási tááisafena ímba ewé siyáiwai wemá

⁵² Páíratimpa'a téna Ísun-áuma utánaífo simiyó súwana ewé súwana

⁵³ Ísun-áuma aaraa-táiyákembá tamaimái aú-ampantafimba asááúmaena maimaéna waásimo aúsámakon-ontan-aifimba mámarena waási ímba makón-aifimba mámarena

⁵⁴ tómbó fáká'maimo to'mayaa un-kánáá Yúndaa-waasi saagon-kánáá kárika'a tíne úntafesa Ísumba utámarowasa

⁵⁵ Kárirí fakembo Ísumbo arááiwa'mae tiyón-inimba Yósepimba arááiwa'mae tésa Ísumbo utámárómbo taawánésa

⁵⁶ tauwerésa áúra'a máa'ankanae sésa asaa-wiyúm-básáwémbá to'mayaa unká'á saagon-kánáá túwana ámáámbo sunten-úmai úwoi méraawe.

24

Ísu pukáimpinkembo íyáfasinkain-ai.

Mátíyu 28:1-10, Máaka 16:1-8, Yóni 20:1-10

¹ Saagon-kánáá úwoi mérowana tai'ówasa aafáúmó íyáúsunka'a áúra'a máa'ankanae sésa asaa-wiyúm-básáwémbá to'mayaa úmakom-basawemba maimaésa Ísumbo utámaropa'a wésa

² awánomba óraa'-ontamba óikakemba é'a fawátukowasa awánésa

³ minóntán-aifa'o iyúmba Fasi'aénkó Ísun-áuma ímba wérowasa awánésa

⁴ óraa'-imayaa ésa awánomba kae'-wáásiyái tógáyáagayaamo ún-unankwato urésarai ewaa'á méroyasa tuwánésa

⁵⁻⁶ táátafesa ésa kifaiyowasarai sésarai púwisa'o máánkaraan-ontan-aifimba ímba méraífo íyáfasinena kóuraífo ímba maampimbá ayaafái oro. Wemá Kárirífa'a úwoimo méronka'a simátímakain-ai imáyáan-oro.

⁷ Maará siyáíye. Kembá waási úrankomba sáwí-waasi timíyasa sínkamiya'a puwé'a kaumbo-kánáá maisuwé'a íyáfasinanaumne siyáíye suyasá

⁸ isésa simátímakain-ai tááka'a marésa

⁹ minóntán-aima tuwésa wésa Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba moórá kumbaimái-waasiye fi'on-kwaasiye mináái kosimátimesa

¹⁰ minínimbá moórá Mágátáraa-naopaken-ininkon-awí'a Máriyaa úwana moórá araámáo Yémisin-anówa úwana moórá Yóána úwasa miwísé'o méron-inimba Ísuni aantá-waasi mináái kosimátímúwasa

¹¹ isésa sésa úwoi karo'-áái sewé simásuwesa úwoi mérowananifo

¹² Pitaq íyáfasinena awaantanténa utámakon-ontan-aifimba kogífaena awánómbo ampantasámbó kárá'umae náutamankon-ampanta aantemba wérowana awánéna kouw-eréna mindásafena óraa'-imayaa uráíye.

Éméyási-nao'-ampa'a Ísumbo awánaraayan-ai.

Máaka 16:12-13

¹³ Minkánáá Ísuni waásifinkemba kae'nárai Éméyási-naopa'a kóyae siyááye. Mindáópa Yérúsaremu'fa'a ayáátáákakaaamba wérowasarai Éméyási-naopa'a kóyae sésarai Yérúsaremu'fa'a tuwésarai aampa'á wéwesarai

¹⁴ Ísumbo éwiyon-ai símaesarai wéguyana

¹⁵ Ísu ewaa'á téna minkáé'náraise'a kúwasarai

¹⁶ awánoyana Maníkó túramba kumeu'á uwátinkowasarai ímba awíyéraaseraamba uyaná

¹⁷ Ísu séna nóin-aiya aampa'á símae wégoyo súwasarai minká'á komésarai tirunkó sáwí'a úwasarai

¹⁸ moóráwígon-awí'a Kíríyópási séna káfé-kanaa Yérúsaremu-naopa'a tóso ésa paápé uráin-tantaa'a awánaraafo eyáá ina awánaraano áisai ena súwana

¹⁹ Ísu séna nóina'íyo súwasarai mindárai sésarai Ísu Násaretifakewintafekai süye. Maníkón-ai siyáiwai Maníkón-aúranka'a fasi'aén-kísáú maéna fasi'aén-áái simásímísata ísaraumne.

²⁰ Kentáási

óraa'-waasiye óraa'-amaan-kísau-waasiye Ísumba tufuwíyanesa Rómu-kamani-waasigomba áméwana ewé sisasá aaraa-táiyá'á tufuwówana pukáíye.

²¹ Kesáá Ísareri-waasisa séta kentáási kawáá-i'a éna Rómu-kamani-waasi iyáákainiye siyáundasa tufúwówana pukákiye. Moórá-aaíwara'a wéraiye. Tufúwówana pukáimba kaumbo-kánáá maisukákiye.

²² Tuwímbai-inimbo simásímén-aaísa sáátafeta úne. Káfé'-aafayaara'a ááéma utaráapa'o kombá

²³ wenáú ímba wéraisasa koawánésa kouweré tésa sésa wiyómpakendarai tuwánáúnasaraí sésaraí pukáimpinkemba iyáfasinkaiye séye tasewatá

²⁴ kentááfinkembá tuwímbai utámakaapa koawánaawana minínimbó sentembá miyá éna ímba wéraisasa awánaawe suyaná

²⁵ Ísu séné sáwí-imayaawara'a óye. Naaófá'á Maníkón-aaímo simátímakaawi agaimarésa siyáan-aaísaafekai ímba ááéma érai'e séye.

²⁶ Manikó iyáfasinankaraiwaimba áí'o índá-i'a uwánkaiyambanifo sámó kain-áémpá'á iméiniye miyám-biyan-aaí Manikó siyákiye.

²⁷ Maníkón-aaí aúfáifinkemba wentáfésa siyáan-aaigoni áwáu simátímakaiye. Mináái Mósesé agaimaréna siyáin-aaíwara minkákembá Maníkón-aaímo siyón-kwaasi agaimarésa siyáan-aaíwara'a simátímakaiye.

²⁸ Simátimuwasaraí kuyan-dáókoni ewaa'á kuyaná Ísu kóyááakowasaraí

²⁹ mindárai ta'ótoresaraí óraaka sésaraí kumeupá nó'waamban-ifo kesékai méraao suyaná mindáraise'a naaúmpa'a iména

³⁰ tómbá náíyanesa uwaná tómbá maisoréna Manikómpá súwi séné tafámbai timúwasaraí

³¹ awánésaraí Ísumba awiyérase uyaná áwiyokuwasaraí

³² sésaraí aampa'ó tūyanamo Maníkón-aaí aúfáifinkemba simásímisanaraí sirunkó óraa'-aamoin-iyé siyááye.

³³ Mináái simásuwasaraí iyáfasinesaraí kouwerésaraí Yérúsaremu-naopa'o tuyambá Ísuni kisaú-waasi sísamaifakemba moórá kumbaimái-waasiye fí'on-kwaasiye túwaandu urómba tuwánoyasa

³⁴ miwí sésa érai'a Fasi'aénkó pukáimpinkemba iyáfasinena Sáimonimpa'a paápé isaná awánaraiye suwasaraí

³⁵ mindárai aampa'ó kuyan-áái simátimesaraí sésaraí tómbá tafámbai símisakai Fasi'aénkómbá awiyérase uráuye siyááye.

Ísuni waási wembó awánaraan-aaí.

Máttyu 28:16-20, Máaka 16:14-18, Yóni 20:19-23

³⁶ Mináái suyaná Ísu paápé éna miwítí afufumpimbá ména aáno úmai méraaro súwasa

³⁷ inkaisésa waántá sewé sésa táátafesa uwaná

³⁸ Ísu séné ímba táá'a íno. Ímba kae'-ímáyáámó iyamba

³⁹ siyáánarumpin-afiye sísamaifin-afiye awáné'a kentáfé'a wén-iyé seró. Waántá-waasi ama'wára ayáántánkwara'a ímba wéraifo kembá úwoi wéraifo suwáné'a séné'á ta'ótóráaro

⁴⁰ Ísu simásuwena ayáánarumpin-afiye aísamaifin-afiye aráátimuwasa

⁴¹ óraa'-aamoi ésa táátafesa ésa óraa'-imayaa uwaná waántán-iyé sefó séné Ísu náíyan-tomba makáao tsái ena súwasa

⁴² agaimakóm-bofaa'a ámuwana

⁴³ maimái türanka'a narákiye.

⁴⁴ Násuwena simátimena séné kesé'o úwoimo maéwándara'a maará siyáumne. Kentáféna Mósesé agaimaréna siyáin-aaíye Maníkón-aaímo siyón-kwaasi agaimarésa siyáan-aaíye imá agaimarésa siyáan-aaíye érai'a paápé iniye simátímakaumne.

⁴⁵ Maníkón-aaí aúfáifinkemba kawé'-úmaimo isáyiantafena miwítí imáyáa kawé'á uwátínkaraiye.

⁴⁶ Maníkón-aaí aúfáifimba agaimaréna séné Manikómó iyáfasinankaraiwaimba áí'o índá-i'a uwánkaiyana puwíndanifo kaumbo-kánáá maisuwéna iyáfasinainasa

⁴⁷ wení fasi'aénkwará'á mésa aifa'á Yérúsaremu-naopa'a simátimesa minkákembá fí'o-fí'om-barafaken-kwaasi mósimatim-besimatin-esa sésa kentí sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá tíyana kentí sáwí-imayaa maitiyuwáiniye agaimaréna siyákiye.

⁴⁸ Awánaan-aaí simátíma'mae koró.

⁴⁹ Kesífo óraaka'a séné tíméndawimba ai'maráanana kembiwisé'a kumbéiniye. Yérúsaremu-naopa'a méraiyaná kempimbá kumbéna wiyómpake-fasi'aemba timína'a awánaan-aaí simátíma'mae koró Ísu siyákiye.

Maníkó Ísumba aiyówanamo iyáin-aai.

Mááka 16:19-20, Aantá-waasi 1:9-12

⁵⁰ Simásuwena Ísu tí'maena Yérúsaremu'a tuwéna Pétáni-nao'-ewaa'a koména ayáántamba aasumí'a uwátinkaraiye.

⁵¹ Uwátinkowana Maníkó aiyówana wíyómpa'a iyúwasa

⁵² Ísun-imayaa ésa áwí'a mósá marésa tirunkó óraa'-aamoi úwasa kouwerésa Yérúsaremu-naopa'a tésa

⁵³ aasiyaasi-kánáá óraa'-amaan-daumpa'a iyésa Maníkón-áwí'a mósá makáawe.

Rúku kemó sùnda-aai tai'áiyé.

Yóni

Ísu wiyómpa'a iyówana kaumbo-wáái-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna Yóni Ísun-aaí agaimakái. Ísuni kísau-waasi sisamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwigon-awí'a Yóni séna Ísun-aaisafesa érai'e síwae séna maarán-áái agaimakáiyé. Manikón-imáyáámá aráátimindawi marapá'á ma'ánkaraimba wemá Ísun-iyé. Yóni séna wemá Manikón-aagion-iyé siyái. Ísu Manikón-ááninko sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba awásiyukaiwain-iyé siyantafena Ísu kawé-kísáú ímbo awánaron-kísau maiyái. Tuwímbai wenáaisafesa érai'e sésa wení aampa'á arááíwáéwasa tuwímbai karo'é sésa símai sáwí'a uwánkaraawe. Ísu Manikómpá'ó iyíyan-amba éna éraikoni áwáuma éna maé'mae'o iyawini áwáuman-iyé-aaisafesa érai'e sewi Ísu aúí'a úmai maé'mae'a iyaní'a wéuwatinkaiye. Aúí'a úmai maé'mae'o wéowini áwáuma ísáaro. Miyán-áái Yóni agaimakáiyé.

¹ Áwaura'a maramá ímbo wéronka'a Manikóni imáyáama aráátimíwaima wenáwí'a Manikón-aagion-iyé. Manikón-aagio aasiyaasí ména Manikóe ména wemá Manikó póna

² áwaura'a Manikón-aagio Manikóe ména

³ seyaafá-tántáá'á úmarowana Manikó imáyáa amúwana seyaafá-tántáá'á minkánáa paápé uráin-tantaa'a úmakaiye.

⁴ Manikón-aagio waásimo maé'mae'o iyawini áwáuman-iyé. Miyáumai wemá waásifimba sama kátinkena

⁵ kumeu'ó in-áémpá'á sama kaisaná kumeu'ó í-tántáákómá samo kain-tántáákómbá ímbo iyáákéna kumeu'á uwánkaraíye.

⁶ Moóráwigon-awí'a Yóni mérowana Manikó ai'maréna

⁷ sámó kain-áái maimaé seyaafá'-wáásí'á winasá mináái isésa sésa érai'a Ísu Káráisítima waási sama kátinkáiwain-iyé síwae súwana

⁸ Yóni wemá ímbo sámó kátinkáíwai póna sámó kátinkaindawn-aaí maimaéna kuráiyé.

⁹ Manikón-aagoma seyaafá'-wáásí'fimbá sama kátinkáíwain-iyé. Yóni simátimakonka'a Manikón-aagio marapá'-wáásí'fimbá kumpaápé uráiyé.

¹⁰ Manikón-aagio maramá úmákéna marapá'á kumbérowasa marapá'-wáási wení áwáuma ímbo kawé'-úmai awánaraawe.

¹¹ Wenamáápa'a kumbérowasa wenamááraa ímbo aaweyáá uwánkówasa

¹² tuwímbai aaweyáá uwánkésa wenáaisafesa timankúnkúmba ésa Manikómpákémbá kunkáiyé suwaná póna miwísáféna séna Manikóni iyámpóisomban-owe siyáiyé.

¹³ Waási kentí imáyáafinkení'a úmai wématinkaafó Manikóni iyámpói ímbo miyáumai Manikóni iyámpóiyaa'ní'a wéowe. Manikó wení imáyáafinkembo uwátinkáimba póna Manikóni iyámpóiyaa'ní'a wéowe.

¹⁴ Manikón-aagio waási úkéna marapá'á ména kentááfimbá mérowata awánaraumne. Farumó

í-tántáá'wará arupísemo í-tántáá'wará'á wempímbá sáwí'fa wéron-kwaasi póna sámó kainkwará'-wáási úwata awánaraumne. Afowámá ááninkomba kimboraawigomba póna sámó amúwana misáwará'á mérowata awánaraumne.

¹⁵ Yóni wentáféna seyaafá'-wáási simátiména séna kembá ímbo masínkaronka'a kesínáaembo tindawi wenónkáámá paápé uréna ména póna kembá iyáákaraíye siyáunda-aaí minkwáásísáfé'a siyáumne siyáiyé.

¹⁶ Farumó í-tántáá'á wempímbá sáwí'fa wérai'wai póna kentáá kawé'á wéuwasinkamaena wéwiye.

¹⁷ Naaófá'á Manikó Mósesemba ai'maréna séna kesí áamámba simátimiyo siyéna ánaaemba Ísu Káráisítimba ai'maréna séna farumó í-tántáá'á arupísemo í-tántáá'á mütímiyo siyáiyé.

¹⁸ Naaófá'-naofa'e káfé'e marapá'-wáási Manikón-ane'á ímbo awánaraambanifo kimboraawigo ááninkoma wesé'a ména mimbóráí'a úmai ména póna kentáá wéaraasimiye.

Yóni nombó maitínkaraiwain-aaí.

Mátiyu 3:1-12, Máka 1:7-9, Rúku 3:15-17

¹⁹ Yérúsaremu-naopakemba Yúndaa-kawaa-waasi áamáán-kísau-waasiye Rifáin-andafaken-kwaasiye tí'márówasa Yónimpa'a tésa áísai esa sésa emá nááwa'ono suwaná

²⁰ Yóni ímba umémpa'a tuwómba afora'á séna Manikómó iyáfasinankaraiwai Káráísiti ímba kemá úne súwasa

²¹ sésa emá nááwa'o. Íráiyaa naaófá'á Manikón-aaimo simátimakaiwaiya'ono suwaná Yóni séna ímbaniye súwasa miwí sésa naaófá'á Manikó séna kesáái simátimindawi Móseseraan-kwaasi ai'maráanana kumíníyemo siyáimba wemá ewá'ónó suwaná Yóni séna ímbaniye súwasa

²² miwí sésa nááwa'ono simásimiyo. Simásíminda-aaí si'mákaawisa kosimátimeno suwaná

²³ Yóni simátimena séna Manikón-aaí simátimakowin-awi'a Áísaya naaófá'á agaimaréna séna

máásai-marafa'a moóráwigo ména aaemáiyakemba séna Fasi'aénkóni aambá wi'ankáiyamba wení aambá arupíse

íyana minámpá'á wíno

siyáimba mindá kemá úne Yóni súwasa

²⁴ taáísai-un-kwaasifinkemba tuwímbai áamáan-kawaa-waasi miwí

²⁵ Yónimba áísai esa sésa emó sémo Manikómó iyáfasinankaraiwai ímba kemá úne. Ímba kemá Íráiyaa úne. Manikón-aaimo simátimindawi Móseseraan-kwaasi ímba kemá úne. Emó siyáandanifo nóintafewa nombá wémaitinkaano suwaná

²⁶ Yóni séna kemá non-aantemba wémaitinkaunana kentí afufumpimbó moóráwigomo méraimba ímba wéawanaamba póna

²⁷ ánaaembo kesínaaenka'o tındawi wemó aaimó síndara'o kemó sendá sáwí'an-iyé. Wení kisaumo wémaundasafe'a kemá úwoi-waasi úne Yóni siyáíye.

²⁸ Yóndani-nonkoni menáípa'á Pétáni-naopa'a Yóni nombá wémaitinkowasa áísai uwaná Yóni mináái simátimakaiye.

Ísun-aaí Yóni simátimakain-aaí.

²⁹ Simátimena aafáyáaraamba Ísumo túmba Yóni awánéna simátimena séna kentí sáwí-imayaasafesa ísámai sipisípi-araa'o tufú'maimo Manikómbó ámentemba wétin-kwaasi seyaafá'-wáásiti sáwí-imayaasafena ísámai maitiyuwáindasafena póna puwíníye. Mindásafena Manikó ai'maráisana kúmimba póna puwíníye.

³⁰ Kembá ímbo masinkaronka'a kesínaaembo tındawi wendónkáambá ména kembá iyáákaraiyemo siyáunda-aaí minkwáásisáfé'a siyáumne.

³¹ Manikómó iyáfasinankaraiwai-aaí isé'a nááwantafesawa séo siyáunda isa'á nombá wémaitinkaunda pósa Ísareri-waasi wembá kawé'-úmai awánánááwe Yóni siyáíye.

³²⁻³⁴ Yóni awánaron-aaí simátimena séna Manikómó iyáfasinankaraiwaintafe'a sé'a nááwa'iyomo siyáunda wíyómpakemba Manikóni ámutanko mááufu'-numagoraamba úmaena wenane'á kumbérais'a awáné'a sááka'a makáunda póna Manikó si'mákaiwai séna nombá wémaitinkenana kesí ámutanko moórá-waasigon-ane'á kumbaina emá awáné sé Ufaen-ámútánkó tirumpimbá óraa'o uwátinkaindawin-iyé siyáin-aaí sááka'o makáundara'a póna miyámó

imbá awáné'a simátimé'a sune. Wemá

Manikón-ááninkon-iyé Yóni siyáíye.

Énduruwe Pítaae'a Ísumbo arááiwakaayan-aaí.

³⁵ Simátimena aafáyáaraamba Yóniye wení kisa-u-waasiyaíye méresa

³⁶ Ísumo kúmba awánéna uwaná Yóni séna minkwáási Manikó ai'mákain-kwaasi póna seyaafá'-wáásiti sáwí-imayaasafena ísámai puwíníye. Kentí sáwí-imayaasafesa ísámai sipisípi-araa'o tufú'maimo Manikómbó ámentemba seyaafá'-wáásiti sáwí-imayaasafena ísámai puwíníye súwasarai

³⁷ mindárai isésarai Ísun-ánaaemba arááiwáúyana

³⁸ Ísu faé'mai métuwanena séna nóintafekaiya'oyo súwasarai miwí tááifinkemba sésarai Raapaiyo nááfara méraano waé'mai sésarai óraakoo nááfara méraano suyaná

³⁹ Ísu séna taawánaakaiyo súwasarai wesé'a kuyambá mindáúmpá'á koméresa aafáúmó taenónka'a koméraawe.

⁴⁰ Yónimo siyáin-aaí iséna Ísumbo arááiwakon-kwaasi moóráwigon-awi'a Énduru wemá Sáimoni Pítaan-áfáko

⁴¹ aifa'á awaaó ayaafái úmai awánéna séna Manikómó iyáfasinankaraiwai Mésíyaa méraisa'a awánaraumne siyáíye. Mésíyawe-awi'a waé'mai Kíríki-waasi-taafinkemba Káráísitiye sembá mináwikóni áwáuma Manikómó iyáfasinankaraiwai-iyé wésewe.

⁴² Sáimonimba áí'maena Ísumpa'a tuyaná Ísu awánéna séna Yónin-ááninko óne. Enáwí'a Sáimoniye. Moórá-awí'a Pítaawe simánkaumne Ísu siyáíye. Miwí tááifinkemba Pítaawemo sembá óraa'-ontankowe wésewe.

Fírípiye Nátániyeriye Ísumbo arááiwakaayan-aai.

⁴³ Aafáyáaraamba Ísu séna Káriri-aempa'a kónae séna Fírípimba ayaafái úmai awánéna séna kembá sirááiwauwo siyáíye.

⁴⁴ Wemá Pétésáitafakemba Èndurunte Pítaanteti naaópaken-kwaasin-iyé.

⁴⁵ Fírípi Nátániyerimba ayaafái éna séna Mósese Maníkón-aai aúfáifimba agaimarówasa Maníkón-aai simátimakowiye aúfáifimba agaimarésamo siyáan-kwaasigonta awánaraumne. Wemá Násareti-naopakemba Yósepin-ááninkon-awí'a Ísun-iyé súwana

⁴⁶ Nátániyeri séna kesáámó súndasa Násareti-naopakemba ímba kawé'-wáásín-iyé wésune súwana Fírípi séna taawánaao súwasarai

⁴⁷ kuyambá Ísu Nátániyerimba awánéna séna maandá érai'a Ísareri-waasigo éna ímbo karo'-ímáyáámó wérarwai wétiye súwana

⁴⁸ Nátániyeri áisai éna séna nóra úmaiya kesí imáyáa suwánéwa sénó súwana Ísu séna Fírípi ímbo áántarainka'a ení naaópa'a piyái-áwáura'a méraana'a kesí imáyáafinkemba awánaraumne súwana

⁴⁹ Nátániyeri séna óraakoo emá Maníkón-ááninko e Ísareri-waasi kentáási kawáágó óne súwana

⁵⁰ Ísu séna piyái-áwáura'a méraana'a kesí imáyáafinkemba awánaraumne súndasafe kentáfé sé érai'e Maníkón-ááninko óne wésene. Ení naaópa'a méraana'a imáyáafinkembo awánaraundasafe sénda po mintántaákómbó iyáákainda-tantaa'a ánaaemba awánáínone.

⁵¹ Érai'a simátimé'a sune. Wíyómpa'a kampúaran-tawaai tuwínkaa'a ínasa wíyómpakemba waási úranko kumpaapé uráundawifa'a wíyómpaken-kisau-waasi iyé-kunke íya'a tuwánánááwe Ísu siyáíye.

2

Ísu non-úramba wááni-nombo waé'makain-aai.

¹ Aúnkáraamba Káriri-aempa'a Kéna-naopa'a túwaandu urésa aaré wéto'waai-esa Ísun-anówa komérowasa

² Ísune wení kisau-waasiye táántowasa komérowasa

³ ándá-aran-domba nowaná tai'ówana Ísun-anówa Ísuntafena séna ándá-aran-domba tai'áíye súwana

⁴ Ísu séna kesí kisausafe ímba simásimiyo. Seyaafá'nánká'ó kesí áwáumo suwánáíyan-kanaa ímba tiyáíye súwana

⁵ Ísun-anówa kisau-waasisafena séna simátimindantemban-oro siyáíye.

⁶ Yúndaa-waasi tiyáámbo non-kwíyúmba mindásafena afa'mórée óraa-sawema wérowana

⁷ Ísu kisau-waasisafena séna misáwéfímbá nombá fatímai ówitaaro súwasa fatímai ówitamarowana

⁸ Ísu séna tuwímbai-nomba umaé'a tónká'ó káráwiyaiwaimba mááméro súwasa miyá uwaná

⁹ mindómbá ándá-aran-domba urówana tónká'ó káráwiyowi néna séna nááfaken-dona'iyomo súmba kisau-waasi Ísun-aai isésa awánaraawe. Nááfaken-dona'iyó séna aaremó maún-kwaasigomba áántowana túwana séna

¹⁰ seyaafá'-wáási aifa'á kawé'-ándá-árán-dómbá tíméwasa násúwááwasa úwoi-anda-aran-domba wétimewe. Emá ímba miyá óndarakemba ánaaemba kawé'-ándá-árán-dómbá wésimene siyáíye.

¹¹ Káriri-aempa'a Kéna-naopa'a Ísu minkísáú-wáámé'á úmba wení fasi'aémbá aráátimuwasá wení kisau-waasi awánéna tímankúnkúmba ésa sésa Maníómpákémbá kunkáíye siyááwe.

¹² Minkákémbá Ísuwe anówawe mináfáráwáínóndaawe wení kisau-waasiye miyáumai-waasi Kápaneamu-naopa'a kárika'a kumbéaraawe.

Ísu óraa'-amaan-daumpa'o iyáin-aai.

Máttyu 21:12-13, Mááka 11:15-19, Rúku 19:45-46

¹³ Naaófá'ó Maníkó Yúndaa-waasi tiyótaimo í-tánón-kánáá tóso ún-kanaama ampáámbá wéunka'a Ísu Yérúsaremu-naopa'a wéna

¹⁴ óraa'-amaan-daumpa'a iyúmba mifá'á waásisomba mésa Manikómbó amiyantafesa purumakawé sipisípiye mááufu'-numawe wémeyambaresa áamáan-dankoni óntamba wémeyanesa mérowana Ísu tuwánéna

¹⁵ ándásamba ufántuwena mindásamba purumakawé sipisípiye tusú uwásuwena áamáan-dankoni óntambo méyámbárón-kwaasiti taaremá tawísuwena

¹⁶ mááufu'-numamo méyámbárón-kwaasisafena séna maimae'á kóro. Kesifoni naaúmpa'a ímba maaketi márémba maimae'á kóro Ísu súwasa

¹⁷ wení kísau-waasi awánésa sésa naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Manikóo ení naambá sáwi'a ofó sé'a óraa'-imayaa wéune agaimaréna siyónka'a pósa mináái wení

kísau-waasi táaka'a makáawe.

¹⁸ Yúndaa-kawaa-waasi Ísuntafesa sésa nóin-kwaamera inatááwá awánéta séta Manikó fasi'aémbá ámakaintafema óraa'-amaan-daumpa'a miyá ónesa sénaumne suwaná

¹⁹ Ísu séna maanáamáan-dámbá tawísíuwewa'a kaumbo-kánáará'á úmaranaumne súwasa

²⁰ sésa maanáamáan-dámbá ayáatáaka'a 46 aatai maisuwésa úmaakaan-damba isamá emá sé kaumbo-kánáá úmaranaumne wésene sumbánifo

²¹ mindá áamáan-dantafenamo siyáimba wení áusafena siyáíye.

²² Ánaemba pukáimpinkemba Manikó Ísumba iyáfasinankonka'a wení kísau-waasi mináái táaka'a marésa sésa Ísu siyáin-aai érai'-aai siyáimbaniye sésa Manikón-aai aúfáifinken-aai érai'-aain-íye siyáawe.

²³ Naaófá'ó Manikómó Yúndaa-waasi tíyótaimo í-tánón-kánáará'á Yérúsarenumfa'a Ísu fi'o-fi'on-kisau kawé-kísáú maúwasa waásisomba awánésa Ísuntafesa sésa érai'a Manikómpákémbá kunkáíye sumbánifo

²⁴ Ísu waási tirumpimbá awánéna séna mináái kentáfésa ímba tirumpinkémbá wésefo tuwesarái kembá uwásinkanaawe séna

²⁵ waási ímba simámun-aafinkenban-ifo wemá waási tirumpimbá awánarontafena Ísu mináái siyáíye.

3

Níkótímási Ísumbo áísai uráin-aai.

¹ Moóráwigo áamáan-kawaa-waasi Yúndaa-waasiti kawáágón-áwí'a Níkótímási

² moórá-no'waamba Ísumpa'a téna séna óraakoo Manikón-aai simásimíndasafena embá ai'maráísama taméeraanata awánaraumne. Manikómó embó fasi'aémbó ímba ámakainkakaa fi'o-fi'on-kawé-kisau ímba kanaa'á maésino súwana

³ Ísu séna érai'a simáme'a sune. Ímbo aneká'ó aúraan-úmaimo matinkáíyawimo ésa Manikóní nombara ímba maénááwe súwana

⁴ Níkótímási séna óraa'a uwáguraafó nóraumaiya

aúí'a ónaao séna tinóisai tirumpimbá ímba aneká komaíyasa matinkánááwe súwana

⁵⁻⁶ Ísu séna érai'a simáme'a sune. Waásimo matinkáámba mindá waásin-fo Manikóní ámutankomo uwátinkáimba mindá Manikóní ámutankowara'a aúí'a wéowe. Ímbo nonkwará Manikóní ámutankowara'o aúraani'o úmaimo méraiyaní'o uwátinkááwi Manikómó kawáánipa'a ímba méranaawe.

⁷ Aneka'á aúraan-úmai matinkáíníyemo sùnda-aaisafena ímba áá'a íno.

⁸ Maarán-áái imáyáan-owo. Fiyúndágo wení imáyáafinkemba wéwisasa ane'á ímba wéawanesa sésa nááfakena nááfara wéwiyo wésewe. Miyámó intembá Manikóní ámutanko miyaráán-úmai waási wéuwatinkaiye súwana

⁹ Níkótímási séna nóra énwawa miyá ínío súwana

¹⁰ Ísu séna Ísareri-waasifimba aai wésimatimendawi óndanifo mináái ímba isááne.

¹¹ Érai'a simáme'a sune. Kesáámó awánaraunda-tantaa'e ísaraunda-tantaatafeta wésimatimunda isa'á ímba wéisaawe.

¹² Miyá wéon-tantaa'e marapá'ó wéon-tantaatafe'o wésimamunda ímba érai'e séndanifo wíyómpaken-tantaatafe'o simáméndamo e nóra séwa érai'e sínono.

¹³ Ímba wíyómpa'a iyésa kunkáfo keyáá wíyómpakemba kunké'a kumpaápé uráundawi wíyómpaken-tantaa'a kanaa'á aráátimune.

¹⁴ Naaófá'á Mósese óntamba iyaankafayaambá úmai taaiya'ó mósá marówasa puwónaesamo un-kwáási awánésa ímba pukáawe. Miyámó uráintemba kembá waási úranko kumpaápé uráundawimba sínkambai aaraa-táiyá'á mósá maráiyamba pósa

¹⁵ kesááisafesamo timankúnkúmbo íyawimo ésa aúí'a úmai aasiyaasí maé'mae'a ónááwe Ísu siyáíye.

¹⁶ Manikó marapá'ó méraan-kwaasisafena áfááraumai aruntaféna éna póna wenáánimba kímborawigomba ai'marówana kunkáimba pósa wenááisafesamo timankúnkúmbo iyawi waásimo méraawini áwáuma Manikóni némpa'a ímba maé'mae'a ónááfo wení ewaa'á aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

¹⁷ Marapá'-waásí aafimbá maitinkaaó séna Manikó ááninkomba ímba ai'marówana kunkáifo marapá'-waásí sáwí-imayaafimbo méraawi kunti'mai kawé'-ámpá'a métinkaaó séna Manikó ááninkomba ai'marówana kunkáíye.

¹⁸ Manikó ááninkon-aaisafesa timankúnkúmbo iyawi ímba aafimbá maitinkáinifo ímbo timankúnkúmbo iyawi é'a aafimbá maitinkaraíye. Manikóni kímbara-aaninkon-aaisafesa ímbo timankúnkúmbo wéiyawisafena é'a aafimbá maitinkaraíye.

¹⁹ Sámó kátinkáiwai marapá'á kunkáimbanifo waási sáwí'a wéesa pósa kumeu'ó in-áémpátáfesa imáyáa ésa sámó kátinkáíwaifa'o ímbo tentáféna aafimbá maitinkáiníye.

²⁰ Sáwí'o wéowi sámó kátinkáíwaintafesa ímba wétinkaisasa kesí kísau paápé ifo sésa ímba sámó kátinkáíwaifa'a tawémaewe. Sáwí'o owí miyá wéfo

²¹ arupisemo owí sámó kátinkáíwaifa'a taméraamba pósa Manikómó sintembó ombá wétuwanaawe.

Yóni Ísun-aaimo simátímakain-aai.

²² Minkákémbá Yúndiyaa-aempa'a Ísuwe wení kísau-waasiye komésa nombá wémaitinkowana

²³⁻²⁴ minkánáará'á Yónimba ándáfa'a ímba máánkaronka'a Ínóni-aempa'a Sérími-naokoni ewaa'-nónaumpa'a Yóni ména sáwífa'-nomba wéropa'a mérowasa waásisomba tóso uwaná Yóni nombá wémaitinkowasa

²⁵ Yónini kísau-waasisonte moórá Yúndaa-waasigo-iyaise mésa nombó maitínkón-aaisafesa wesimán-kwesiman-esa

²⁶ Yónini kísau-waasisomba wembá tasimámesa sésa óraakoo Yóndani-nonkoni menáipá'ó esé'ó máiwaimba wenáwí'ó mósá maráándawimba wemá nombá wémaitinkaisasa sáwífa'-waasi wétoso owe suwaná

²⁷ Yóni séna Manikómó tímísisamo ombá mindá miwínén-íye.

²⁸ Kemó siyáunda Manikómó iyáfasinankaraiwai ímba kemá úmpo si'marówa'a wení aifa'á tiyáumnemo siyáunda-aai ísaraawe.

²⁹ Maarán-áái imáyáan-oro. Aú-ininkomo awaalkómpá'ó tisanamá awaai'ó amááraasombo aamoimó onten-úmai Ísumpa'a tewa'á aamoí wéune.

³⁰ Wemá óraa'-waasi ímbá póna wenáwíko iyáákainifo kemá kári'-waasi únda póna kesúwíko kumíníye Yóni siyáíye.

³¹ Wíyómpakewi seyaafá'nánká iyáákaraiye. Maankákén-kwáásí marapá'-waásí pósa marapá'ó wéon-tantaatafesa wésefo wíyómpaken-kwaasi iyáákarain-kwaasi póna

³² awánarain-tantaa ísarain-tantaatafena sisasá ímba ísáámbanifo

³³ wenááisafesa érai'e sewí sésa Manikó érai'-aaigoni áwáun-íye sisasá tuwánésa sésa Manikó érai'-aaigoni áwáun-íye wésewe.

³⁴ Manikó ai'mákaiwaimba wení ámútamba ámakaimba póna Manikón-aai wésisasa mináásáfésamo érai'emo sewí sésa Manikó érai'-aaigoni áwáun-íye wésewe.

³⁵ Manikó afowámá éna ááninkomba arumbá aména séna seyaafá-tántáá'á kawáánúmai káráwiyuwo siyáíye.

³⁶ Ááninkon-aaisafesamo timankúnkúmbo ésamo wesé'ó kááísamaimo méraiyyawi aúí'a úmai maé'mae'a ónááfo wenááimo ímbo ísámaimo kawé'ó iyawi ímba aúí'a úmai mérewana Manikóni áyánko miwisé'a aasiyaasí waé'wae'a isasá méraawe.

4

Sámériyaafaken-ininkon-aai.

¹⁻³ Yóni nombó maitínkáin-kwaasi Ísumo maitínkáiwai kóyáákaraiye. Énifo Ísu ímba maitínkaraifo wení kísau-waasi maitínkaraawe. Yónimo maitínkáin-kwaasi Ísumo maitínkáimba kóyáákamai-waasi maitínkáin-aai amáán-kawaa-waasimo ísón-aai Ísu iséna Yúndiyaa-aempa'a tuwéna aneka'á Kárirí-aempa'a kónae séna

⁴ Sámériyaa-ampa'a kónae séna

⁵ kúmba Sámériyaa-aempa'a Sáíkaa-naopa'a naaófá'ó Yékopumo ááninko Yósepimbo ámakom-barama ewaa'á wéron-daopa'a kúmba

⁶ Yékopu nombó uwínenamo u'makóm-bai'a wérowana aampa'á kúwana Ísumba awe-saraí úwana mimbaíká'á wááwái komérowasa

⁷⁻⁸ wení kisaú-waasi tómbá méyánónae sésa naaópa'a kuwaná Sámériyaa-ininko nombá uwína túwana Ísu séné nombá usimiyó súwana

⁹ miníninkó séné emá Yúndaa-waasi ómpo kemá Sámériyaa-inimba úmpo ímba nombá usimiyó siyó siyáíye. Yúndaa-waasiye Sámériyaa-waasiye ímba moórá-anafinkemba wénaafo ímba nombá usimiyó siyó súwana

¹⁰ Ísu séné Manikómó kanaán-úmaimo amínda-tantaa'a ímba awánaraane. Nombá usimiyómó súnda-waasisosi áwáuma ímba suwánáanda-waasi úne. Kesí áwáumo suwánáandawiyaaanti aasiyaasimó maé'mae'o on-dómbá simiyó séné'a amúsino súwana

¹¹ miníninkó séné maandómbá káúnkáúmpá'ó kunkwérimba náán-anafina aasiyaasimó maé'mae'o on-dómbá uwínono.

¹² Kentáá siwá'nágo Yékopu maandóm-bái'á u'maréna wení sipisípiye wení akúnté'o tímakinba isasá maandómbá wénaawe. Kemó súnda emá tímínda-nonko Yékopumo tímakin-donkomba ímba iyáákainiye wésune súwana

¹³ Ísu séné maandómbó wénaiyawimo éna aneka'á nontáféna tinkáínifo

¹⁴ kemó tíménda-nombo náiyawimo éna ímba aneka'á nontáféna tinkáíniye. Kemó tíménda-nombo náiyawimo éna tirumpimbá nonaumpinkémbó iyáúsenamo intenkáámbá ínasá pósa aúí'á úmai maé'mae'a ónááwe súwana

¹⁵ miníninkó séné emó séndá-nomba símína'a naananá nontáféna ímba sinkáína'a ímba maampinkémbá tauwóno súwana

¹⁶ Ísu séné enawaikómbá koáántamae tiyó súwana

¹⁷ séné kesuwaai'íyaimba úne súwana Ísu séné emá érai'a séndamanifo

¹⁸ séfataase-wamba maiyé miwísé'o maénda isamá káfé'o minkwáásigóe'o emó méraanda ímba enawaai'á isamá pó érai'-aai simásimene súwana

¹⁹ miníninkó séné kemó imáyáamo únda Manikón-aai simátimendawi óne.

²⁰ Sámériyaa-waasi kentáá siwá'ná sésa maanómáká'á Manikón-imáyáá mósá máraaro siyáawa'a kembiwí Yúndaa-waasi sé'a Yérúsaremu-naopa'a Manikón-imáyáá mósá máraaro wésewe súwana

²¹ Ísu séné kemó sendamá érai'e siyó. Moórá-kanaamo tinda ímba maanómáká'wará Yérúsaremu-naopa'wara'-aantembanifo seyaafá'-náópá'wará'á kesifon-imáyáá mósá maránááwe.

²² Kembiwí Sámériyaa-waasi wen-imáyáá máraámbanifo wení áwáuma ímba awánare'a wéowe. Yúndaa-waasisa wen-imáyáá mósá maréta wení áwáusa awánaraumne. Manikó séné moóráwigo sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkanae sindawi Yúndaa-waasifinkemba paápé íniye siyáíye.

²³ Kesifo séné ken-imáyáámó mósá maráiyamba ímba tóikakemba sé'a érai'a tirumpinkémbá ken-imáyáá mósá máraaro siyáimba miyáumai moórá-kanaa wétisasamo érai'o kesifon-imáyáámó mósá wémariyawí tirumpinkémbá arupise úmai kesifon-imáyáá mósá maránááwe.

²⁴ Manikómbá áuma ímba wéraisana amútanko méraisasa pósa ímba túrantamba ane'á wéawanaafo miyaráán-úmai Manikón-imáyáámó mósá máraambo ombá wení amútanko túwa'nai isasá tirumpinkémbá wen-imáyáá mósá máraaro súwana

²⁵ miníninkó séné Manikómó iyáfasinankaraiwai Káraísitiyemo sewí kumíniye. Kumíndara'a seyaafá'-tántáátáféna simátiminiye sewa'á isaraumne súwana

²⁶ Ísu séné minááímó séndawi maandá kemá úne Ísu siyáíye.

²⁷ Ísu mináái wésuwasa wení kisaú-waasi kouwerésa Ísumo Sámériyaa-ininkontafenamo súbma Yúndaa-waasiti namuro-iníntóntáféna wésuwana póna táá'a úwasa tirumpin-imáyáá ésa miníninkóntáféna nóintafenawa wéankaisanawa iyó-imayaa ésa Ísuntafesa nóra sénawa miníninkóe'a wésiyo-imayaa ésa ímba taáísai uwaná

²⁸ miníninkó wení sawe-kúráma tuwéna naaópa'a wéna simátimena séné

²⁹ seyaafá'ó uráunda-tantaa'a wépaape in-kwaasi méraiye. Manikómó iyáfasinankaiwaiya'iyo taawánaaro súwasa

³⁰ naaópa'a tuwésa Ísumpa'a tumbá

³¹ Ísuni kisaú-waasi Ísuntafesa sésa óraakoo tómbá naaó suwaná

³² Ísu séné kemá ímbo awánaan-tomba makáumne súwasa

³³ wení kisaú-waasi keáímbá sésa nááwa tómbá maimaénawa máámakaiyo suwaná

³⁴ Ísu séna tóntáfénamo tááimo taintembá si'mákaiwain-aai isé'a wení kísau maimaé wéwe'a tai'áandasafena wésinkaiye.

³⁵ Kísau'a wérain-tontafe'a éiyain-kwiyomba kóinana áfuma káinata fáká'mai túwaandu ónaumne wésefo kemá sune. Awánaaro. Káfé'a maankánaá tómbó áfumo kaintembá miyaráan-úmai waásisomba tí'mai Maníkómpá'á túwaandu ónááwe.

³⁶⁻³⁷ Waásisombo tí'mai Maníkómpá'ó túwaandu uwátinkaiyan-kwaasimo ésa miwí kawe'-mékámbá maiyasa Maníkómpá'ó tíyan-kwaasi aú'ia úmai maé'mae'a ónááwe sune. Tuwímbai kísau úmaraiyasa fi'owi fakaránááwe wésewe. Miyáumai kísau iyawiwara'e fakaráiyawiwara'e aamoí ónááwe.

³⁸ Fi'owi kisaumo úmakaamba isa'á kemá ti'maráúna'a fi'owiti kisaufaken-tomba wéfakaraawe Ísu waé'mai-aai simátímakaiye.

³⁹ Énifo miníninkó séna seyaafá'ó uráunda-tantaa'a paápé uráie siyáin-aai isésa pósa Sámériyaa-waasi mindáópaken-kwaasi Ísuntafesa sésa érai'a Maníkómó iyáfasinankaraiwain-iyé sésa

⁴⁰ Ísumpa'a tésa sésa kentáási naaópa'a taméraao suwaná Ísu kae-kánaá koména

⁴¹ aai simátimuwasa isésa sáwífa'-waasiwara'a sésa érai'a sáwí'o úmimo méraundafinkenta kawe'-ámpátáámó mésinkaindawin-iyé sésa

⁴² minínínkómbá simámesa sésa ímba enáásafeta aantembanifo wenááimo ísaraundasafeta séta marapá'-wáási sáwí'o úmimo méraundafinkemba kawe'-ámpátá mésinkaindawin-iyé siyáawe.

Ísu moórá-iyampoimo asófankarain-aai.

⁴³ Ísu kae'-nó'wáámbá waéna mindáópa'a tuwéna Káríri-aempa'a kónae séna wéna

⁴⁴ séna Maníkón-aai simátímiwain-awi'a wenamáaraa ímba mósá máraáfo fi'on-daopaken-kwaasi wenáwí'a mósá wémaraawe súwana

⁴⁵ miyáumai Káríri-aempa'a kúwasa mináémpákén-kwáási aamoí uwánkaraawe. Ááema tiyótáimo í-tánón-kánaárá'á miwí Yérúsaremu-naopa'a koména Ísumo kisaumo maiyáimba awánaraamba pósa aamoí uwánkaraawe.

⁴⁶ Aamoí uwánkówana Ísu Káríri-aempa'a wénena Kéna-naopa'a non-úranko ándá-aran-dombo úkáin-daopa'o kúmba kámáni-waasi Kápaneamu-naopaken-kwaasigo ááninkomba áí'a wéuwana

⁴⁷ Ísu Yúndiyaa-aempakemba Káríri-aempa'a tiyáin-aai iséna Ísumpa'a téna séna kesááninko puwíndasafena wéisa'a úmpo kesí naaópa'a kuré koasófankainono súwana

⁴⁸ Ísu séna ímbo fi'o-fi'on-kisau-waame'o awáné'o é'a

ímba kesáásafé'a timankúnkúmba ónááwe súwana

⁴⁹ óraakoo kesáánimba puwíndasafena wéimba minúwóiyáán-úmai tiyó súwana

⁵⁰ Ísu séna enáánimba asófawífo waaó súwana Ísun-aaisafena érai'e séna kúmba

⁵¹ aampa'a kúmba wení kísau-waasi tésa sésa enáánimba áí'a é'ánkaraíye suwaná

⁵² tísaí ena séna kesáánimba nóin-kanaarara áí'a é'ánkaraíyo súwasa miwí sésa fénáimba wááwái áúiyamo kaimbá é'ánkaraíye suwaná

⁵³ afowámá imáyáa éna séna minkánaá enáánimba asófawiyemo siyáimba érai'a siyáíye súwasa wení akúmpákén-kwáási seyaafá'á Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uráawe.

⁵⁴ Yúndiyaa-aempakemba Káríri-aempa'a koména moóráma kawe-kísáú-wáámé'á uréna minká'á miníyámpóigómbá asófankowasa wení akúmbá timankúnkúmba uráawe.

5

Nonkwaaúmpá'á Ísu moóráwigombo asófankarain-aai.

¹ Ánaaemba Yúndaa-waasi áamántafesa tanómba kaumakónka'a Ísu Yérúsaremu-naopa'a kurái.

² Yérúsaremu-naokoni óntan-kusaífa'a ontamá wéromba áwí'a sipisípigoni ontamá miwání ewaa'á nonkwaaúnkón-áwí'a Pétésita-nonkwaaumba wérowana

³ mindónkón-áwáífa'a wááu-namba séfataase-namba wérowasa mindáúmpátá tí'o ún-kwaasisomba tuwímbai tугáfitan-kwaasisone tíyayaambo kararón-kwaasisone mésa nonkómó úwaaúwaamo índa amu'makówana

⁴ moórá-mora-kanaa wíyómpakewi nompímbá kumúwana nonkó úwaaúwa úwana aifa'ó nompímbó kumúwaimba áí'a é'ánkaraíye.

⁵ Tí'o ún-kwaasisompimba moóráwigo ména ayáátááka'a 38 aatai áí'a ún-kwaasi mérowana

⁶ Ísu awánéna ayáatááka'a áí'a wéiye-imayaa éna áisai ena séna embá asófendasafena wéankaiyo súwana

⁷ we séna nonkómó úwaa-uwaamo índara'o sí'maenamo nompímbó sinkáíndawi ímba méraiye. Kemá kumónae'o úndanifo moóráwigo kembá kúwáákana nompímbá aifa'a kúmísana kesí'a úwoi wéraiye súwana

⁸ Ísu séna íyáfasinaao. Ení tuwaai'á maimaé waaó súwana

⁹ minúwóiyáán-úmai áí'a é'ankowana wení tuwaai'á maimaéna kuráiyé.

Yúndaa-waasi ámáán-aaimo isón-kanaara'a miyá úwasa

¹⁰ Yúndaa-kawaa-waasi asófankon-kwaasisafesa sésa káfé'a saagaan-kánáá isa ení tuwaai'á maimaé wégonde aaraamá makáawe suwaná

¹¹ we séna asófasinkaraiwai séna ení tuwaai'á maimaé waaó siyáiyé súwasa

¹² miwí áisai esa sésa ení tuwaai'á maimaé waaómó siyáiwai nááwa'iyó suwaná

¹³ sáwífa'-waasifimba Ísu áwiyokuwana póna asófankowi séna áwí'a ímbo isáúnda-waasin-iyé siyáiyé.

¹⁴ Simásuwena ánaemba óraa'-amaan-daumpa'a iyúwana Ísu ayaafái úmai awánéna séna áí'a é'ánkaraimba po sáwíyamba sinkáífo sé sáwí-imayaa aneka'á ímba uwó súwana

¹⁵ iséna Yúndaa-kawaa-waasi kosimátimena séna asófasinkaraiwai Ísun-iyé súwasa

¹⁶ Yúndaa-waasi ámáán-aaimo isón-kanaara'a Ísu asófankarontafesa Yúndaa-kawaa-waasi Ísumba sáwí'a uwánkámae iyúwana

¹⁷ Ísu séna kesifo aasiyaasi-kánáá kísau wémaimba pó'a miyaráán-úmai kísau maénaumne súwasa

¹⁸ saagon-kánáará'á asófankarontafenawara Maníkó kesifomán-iyemo siyóntafenawara'a pósa Yúndaa-kawaa-waasi sésa tufuwónae símasima'a umbá Maníkó kesifomán-iyemo siyónten-úmai Maníkóe kesé'a mimbóráí'a úmai mérauye siyóntafesa Yúndaa-kawaa-waasi sésa tufuwónae siyáawe.

Afowán-ááimo Ísumo siyáin-aii.

¹⁹ Suwaná Ísu simátimena séna érai'a simátimé'a sune. Ááninko pó'a ímba kesí imáyáafinkemba únda kesifomó ímbá awáné'a miyá wéune. Kesifomó intembá ááninko wéune.

²⁰ Kesifo ááninkomba arumbá siména seyaafá-tántáá'ó wéimba wéraasimiye. Íyáákainda-kisaumo aráásimina'a minkísáú maéna'a táátafe'a ónááwe.

²¹ Kesifomá pukáampinkembo íyáfasintinkaintemba ááninko kesí imáyáafinkemba íyáfasintinkanae'a wéune.

²² Kesifo séna ímba aaifimbá maitinkánaumpo aaifimbó maitinkáinda-kisau kesááninkomba ámakauumne siyáiyé.

²³ Aaifimbó maitinkáanda-kisau símakaimba pósa kesifon-áwí'o mósá maráántemba ááninko súwí'a mósá maránááwe. Kesúwí'o ímbo mósá maráíyawimo ésa kesifo si'mákaiwain-awí'wara'a ímba mósá maránááwe.

²⁴ Érai'a simátimé'a sune. Kesááimo isésamo érai'a ai'mákaiwai Maníkómá iyémó síyawí é'a áwáuma ómbaresa aúí'a úmai maé'mae'a owe. Waási méraawini áwáuma Maníkóni némpa'o maé'ómbanifo Maníkóni ewaa'á taméraamba pó'a ímba aaifimbá maitinkánaumne.

²⁵ Érai'a simátimé'a sune. Moórá-kanaa tinasá pukáíyan-kwaasi Maníkón-ááninko-saai isánááwe. Isáíyawí íyáfasinesa maé'mae'a ónááwe.

²⁶ Kesifomá waásimo méraawini áwáun-iyé. Fasi'aémbá siména séna miyámó úndantemba waásimo méraawini áwáuma óne siyáiyé.

²⁷ Kemá wíyómpakemba waási úranko kumpaápé uráundawí únana póna kesifo kentáféna séna aaifimbó maitinkénda-kisau amúne siyáiyé.

²⁸ Minááisáféna ímba táá'a íno. Moórá-kanaamo tinda utaráan-kwaasi seyaafá'á kesáái isésa

²⁹ utarémpinkemba íyáfasinanaawe. Kawé'ó uréwimo íyáfasinesa aúí'a úmai maé'mae'a ónááfo sáwí'o uréwimo íyáfasinaíya'a aaifimbá maitinkánaumne. Minááisáféna ímba táá'a íno Ísu siyáiyé.

Ísu wení áwáumo siyáin-aii.

³⁰ Ísu simátimena séna ímba kesí imáyáafinkemba wéumpo si'mákaiwai simásimakaintemba miyá wéune. Ímba kesí imáyáafinkembo ondasáfé'a arupise úmai aafímbá maitinkánaumpo kesifo simásimakainten-úmai aafímbá maitinkánaumne.

³¹ Kemó kesáfé'o súndarakaa karo'é sewaisinó.

³² Moóráwigowara'o kentáfénamo simbá érai'a wésiye.

³³ Kembíwí tuwímbai ti'márowasa Yóni nombó maitinkáiwaimba koáisai uwaná Yóni kentáféna séna érai'l-waasin-iyé. Kosimátíméro siyáiyé.

³⁴ Kesí áwáumo siyantafe'a ímba óraa'-imayaa úndanifo Yóni kentáfénamo siyáin-aaisafe'a érai'e siya'a sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'a métinkanae-imayaa wée'a mináái simátimune.

³⁵ Ómbó aampa'ó kúra'mae konten-úmai Yóni kentí aampa'ó kúratinkowa'a kárika'a aamoí uráawe.

³⁶ Moórá-tantaako Yóni kentáféna siyáin-aagomba iyáákaraiye. Kesifomó simásimakain-kisau wémaunana minkísáúgó kesí áwáuma wépaape-iyé. Kesifomó siménamo si'mákain-kisau wémaunasa kesí áwáuma wéawanaawe. Míntántáákó Yóni kentáfénamo siyáin-aagomba iyáákaraiye.

³⁷ Kesifo si'mákaiwai wewará'a kentáféna simbánifo wenáái isámai ímba kawé'a é'a wenane'a ímba awánaraawe.

³⁸ Si'marówa'o kunkáundasafe'a ímba timankúnkúmba ombá póna Manikón-aaí ímba tirumpimbá wéraiye.

³⁹ Kembíwí sé'a aúí'a úmai maé'mae'a ónaumne sé'a Manikón-aaí aúfáifimba toráumai awána-awana wéowe. Mináúfáifimbá kesí áwáuma agaimarówa'anifo ímba kawé'-úmai ísaraawe.

⁴⁰ Kawé'ó úmaimo isé'o kempá'ó tenkakaa aúí'a úmai maé'mae'a owaisinó.

⁴¹ Waási kesúwí'a óraa'a uwásinkanaawe-imayaa ímba wéune.

⁴² Manikómbó ímbo tirumbó áménka'a wétuwanaumne.

⁴³ Kesifomá simásimakaintafe'a kunkáundanifo ímba kawé'a wéuwasinkaawe. Énifo moóráwigombo kesifomó ímbo simámakaindawimo tína'o é'a kawé'a uwánkanaawe.

⁴⁴ Kembíwí sé'a waási kentáa súwí'a óraa'a uwásinkanaawe sé'a pó'a kesáái ímba érai'e wésewe. Manikómá kentáa súwí'a óraa'a uwásinkainiye senkakaa kentáfé'a érai'e sewaisinó.

⁴⁵ Kesifon-aúranka'a ímba aafímbá maitinkánaumpo Mósesé naaófá'ó amáán-aaimo agaimakáiwai aafímbá maitinkáiniye. Mósesé súwa'nai iyémó sewimó éna wemá aafímbá maitinkáiniye.

⁴⁶ Mósesé kesáái agaimakáimba pó'a Mósesen-aaisafe'o timankúnkúmba onkakaa kesáaisafe'a timankúnkúmba owisinó.

⁴⁷ Mósesemo agaimakáin-aaisafe'a ímba érai'e sembá pó'a kesáaisafe'a ímba érai'e sewé Ísu siyáiyé.

6

Ísu sáwífa'-waasi tómbó timakain-aaí.

Mátíyu 14:13-21, Máaka 6:30-44, Rúku 9:10-17

¹⁻⁴ Naaófá'a Manikó Yúndaa-waasi tiyótaimo

í-tánón-kánáa ampáámbá úwana Kárirí-waakunkoni menáipá'a Ísu nompín-táómpimba wéna minkwaaúnkóni moórá-awí'a Táipiriyasi nompá'a kúmba tí'o ún-kwaasisomba asófatininkowasa awánésa pósa wenánaaemba arááiwaúwasa Ísuwe wení kisau-waasiye nompín-táómpinkemba marapá'a kumésa omápa'a imérowasa

⁵⁻⁶ sáwífa'-waasi Ísumpa'a iyúwana tuwánéna imáyáa éna séna ánaaemba miyá ónaumpo aifa'a Fírípimba áisai úmai isánae séna áisai éna séna nááfakena tómbá méyámba'maiya tíménara nánaao súwana

⁷ Fírípi séna sáwífa'-ontankakemba 200 kinaaraken-tomba méyámba'maisa timúnasasa naawaisinó súwana

⁸ moórá-kisau-waasigo Sáimoni Pítaan-áfákon-awí'a Énduru

⁹ séna moórá-iyampoigo séfataase-tonkwara kae'-mófáá'wará'a makáifo sáwífa'-waasi méraawe súwana

¹⁰ Ísu wení kisau-waasisafena séna mara'a méraaro simátíméro súwasa simátímúwasa mara'a mérowana minkwáásisómbá sáwífa'a 5,000 waaima mérowana

¹¹ Ísu mintómbá maisoréna Manikóntáféna súwiyo simásuwena tómbá tafántafan-úmai wení kisau-waasi tímúwasa miwí tímúwana tómbó nontenkaán-úmai mófáá'a miyáumai nowaná tímú'a fówasa miwítí imáyáagomo úni'a uwaná

¹² wení kísau-waasisafena séna mintón-ayai ímba úwoifa'a túwáaro súwasa

¹³ séfataase-tompinkemba nésamo túwón-ayaisomba sísamaifakemba kae'á kumbaimái-unampimba fáituwana ówitowasa

¹⁴ Ísumo úmba awánésa sésa Manikón-aaimo simátímiwai íntaamo awánáunda-waame'a isatá awánáumne sésa amu'maráúndawin-iyé sésa

¹⁵ kentáási kawáá-íta íniyemo sumbá Ísu miwí tirumpimbó un-ímáyáá iséna ímba miyá ónaunasa sewé séna tiyuwéna omápa'a iyáiyé.

Ísu non-afófora'o kuráin-aaí.

Mátíyu 14:22-23, Mááka 6:45-52

¹⁶ Ísu omápa'a imérowasa fenómpinka'a wení

kísau-waasi nonkwaaúnkóni áwáifa'a kumésa

¹⁷ Kápaneamufa'a kónae sésa nompín-táómpimba iyátesa kuwaná Ísu ímba túwana nó'waamba fénkúwana

¹⁸ óraa-fiyunda toréna nonkó tufántááfan-úwasa

¹⁹ taántámbá nombá tuwintámaesa ayáátááka'a kuwaná Ísu non-afófora'a maréna nompín-táónkoni ewaa'á túwasa awánésa táátafesa uwaná

²⁰ Ísu séna kemá úmpo ímba táátafe oro. Aáno'a méraaro súwasa

²¹ aamoí ésa sésa nompín-táómpimba iyátaao suwaná minúwóiyáámbá nompín-táónko nonáwáifa'a kúpa'a kuráiyé.

Ísumba ayaafái uráan-aaí.

²² Aafáyáama menáipá'ó koméron-kwaasi sésa fénáimba nompín-táómba kimbora wéraisana Ísu ímba mimpimbá wisasá wení kísau-waasi miwí aantemba kuráafo Ísu nááfara méraiyo siyáawe.

²³ Tuwímbai-waasi nompín-táómpimba Táipíriyasifakemba tóso ésa fénáínkaambo Ísumo Manikóntáfénamo súwiyo súwasamo waásisombo tómbó néwiyopa'a tésa

²⁴ Ísuwe wení kísau-waasiyé ímba mérontafesa

tiyaafái ónae sésa mindómpín-táómpimba iyátesa Kápaneamufa'a kuráawe.

Ísu maé'mae'o íyan-tomba únemo siyáin-aaí.

²⁵ Kápaneamu-naopa'o kumbá Ísumba awánésa sésa kesí óraakoo emá nóin-kanaawa maafá'á tiyáano suwaná

²⁶ Ísu séna isáaro. Ímba kawé'-wáámé'ó aráátimundasafe'a wésiyaafai-ófo tómbó naráantafe'a wésiyaafai-owe.

²⁷ Tómbó ímba aasiyaasimó waé'wae'o índa-tontafe'o é'a ímba kísau maé'a waásimo aasiyaasimó maé'mae'o íyan-tontafe'o é'a kísau máéro. Mintómbó tíménda kemá waási úranko mintómbá tíménaumne. Manikó kesifomá kentáféna séna aamoí uwánkaumne. Kesí kísau mauwó simbá pó'a mintómbá tíménaumne súwasa

²⁸ áisai esa sésa nóraumaisaawa Manikóni kísau maénaumno suwaná

²⁹ Ísu séna kentáfé'o sé'o érai'a Manikó ai'mákaisana kunkáiwai iyémó sembá mindá Manikóni kísau maé'a sewé súwasa

³⁰ nóran-kwaamera'ini ímba awánáunda-waame'o inatáámó éta awánéta séta érai'a Manikó embá ai'maráísama kunkáandawi ónesa sénaumne. Nóin-kísau-waamera inono sésa

³¹ kentáá síwá'ná máásai-marafa'a mésa wíyómpaken-tonkon-awi'a máána-tomba né'ómbanifo emó uráandawimo éna ímba mindá iyáákaraiye. Naaófá'á Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna wíyómpaken-tomba tímúwasa naráawe agaimaréna siyáiyé suwaná

³² Ísu séna isáaro. Mósesemo tímakain-tomba ímba wíyómpaken-tomban-ifo kesifomá wíyómpaken-tomba kawé-tómbá wétimiye.

³³ Wíyómpakembo marapá'ó kunkáiwai wemá Manikómó tímín-tomban-iyé. Wentáfé'o wée'a maé'mae'a ónááwe súwasa

³⁴ miwí sésa sénda-tomba aasiyaasi-kánáá simiyó suwaná

³⁵ Ísu séna kemá aasiyaasi maé'mae'o íyan-tomba úne. Kempá'ó wétiyawi ímba tááima táíniye. Kenká'ó tímankúnkúmba wéiyawi ímba nontáféna tinkáíniye.

³⁶ É'a simátímakaumne. Kesí kísau-waame'a awánaambanifo kesááisafe'a ímba érai'e sésa ímba kenká'á tímankúnkúmba wéowe.

³⁷ Énifo kesifomó símín-kwaasimo é'a kempá'á ténááwe. Kempá'ó tiyan-kwaasisafe'o é'a ímba kóro sénaumne.

³⁸ Kesí imáyáamo arááíwáéndasafe'a wíyómpakemba ímba kunkáumpo si'mákaiwaini imáyáamo arááíwáéndasafe'a kunkáumne.

³⁹ Si'mákaiwai simásimena séna amúnda-waasi sáwí-ampa'a arááíwáéfo sé kawáánuwo. Ánaaen-kanaa pukémpinkemba iyáfasintinkaano.

⁴⁰ Kesifomá simásimena séna kesááninkoo embá awánésa sésa Maníkón-ááninkoman-iyemo siyawi aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe siyáíye. Ánaaen-kanaama pukémpinkemba iyáfasintinkanaumne Ísu siyáíye.

⁴¹ Kemá wíyómpaken-tomba úne Ísu súntafesa Yúndaa-oraa'-waasi tirunkó sáwí'a úwasa

⁴² miwí sésa wemá Ísuma Yósepin-ááninkoman-iyé. Anófoi étaamo tuwánáúndanifo nóra sénawa wíyómpakemba kunkáumne wésiyo suwaná

⁴³ Ísu simátimena séna ímba miyá mósimesin-oro sésa

⁴⁴ kesópa'a ímba úwoima ténááfo kesifo kembá si'mákaiwaima táántaina'a kesópa'a tiya'a ánaaen-kanaama pukémpinkemba iyáfasintinkanaumne.

⁴⁵ Mindásafesa naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakowi agaimarésa sésa Maníkó seyaafá'-wáási símai aráátiminiye siyááwe. Kesifon-aaimo ísámai kawé'ó iyawi kesópa'a ténááwe.

⁴⁶ Kesifombá ímba awánaraafo kemá Maníkónópakemba kunkáundawi keyááma kesi-fombá awánaraumpo kesifon-aaimo ísámai kawé'ó iyawi kesópa'a ténááwe.

⁴⁷ Érai'a simátíme'a sune. Kesáásafesa érai'e sésa kenká'á timankúnkumbo iyawi áwáuma ómbaresa aúí'a úmai maé'mae'a wéowe.

⁴⁸ Kemá maé'mae'o íyan-tomba úne.

⁴⁹ Kentiwá'náma máásai-marafa'a mésa máána-tomba némesa úwoi putarááwe.

⁵⁰ Énifo wíyómpaken-tomba miyán-tómbó náíyawima úwoi maé'mae'a ónááwe.

⁵¹ Kemá wíyómpaken-tomba maé'mae'o íyan-tomba úne. Mintómbó nésamo ésa aasiyaasi maé'mae'a ónááwe. Kesúma timúna'o naantafé'a pó'a aasiyaasi maé'mae'a ónááwe Ísu siyáíye.

⁵² Ísu súwasa Yúndaa-oraa'-waasi tirunkó sáwí'a úwasa keáímbá sésa nóra sénawa miwá wenáuma simínataawa nánaumno suwaná

⁵³ Ísu simátimena séna érai'a sune. Kemá waási úranko pó'a kesúmo ímbo né'o kesi naaemó ímbo né'o é'a ímba maé'mae'a ónááwe.

⁵⁴ Énifo kesúwe kesí naaewémó naawí áwáuma ómbaresa aúí'a úmai maé'mae'a ombá pó'a ánaaen-kanaama pukémpinkemba iyáfasintinkanaumne.

⁵⁵ Kesúma kawé-tómbán-iyé. Kesí naaemá kawé'-nómbán-iyé.

⁵⁶ Kesúwe kesí naaewémó naawí kesé'a kááísamai méraawa'a kemá miwísé'a kááísamai méraumne.

⁵⁷ Kesifo si'mákaiwai aasiyaasi maé'mae'a iwáí isa'á pó'a kewará'á aasiyaasi maé'mae'a wéune. Kemá maé'mae'a úndasafe'a pó'a kesúmo newí aasiyaasi maé'mae'a ónááwe.

⁵⁸ Kentiwá'ná tómbá némesa úwoi putarááwe. Kemó súnda-tomba wíyómpaken-tomba ímba miyán-tómbán-iyé. Kemó súnda-tomba mintómbó newí aasiyaasi maé'mae'a ónááwe Ísu miyámá

⁵⁹ Kápaneamu-naopa'a ámáán-daumpa'a simátímakaiye.

⁶⁰⁻⁶¹ Ísu simátimuwasa wembó arááíwáún-kwaasi tirunkó sáwí'a úwasa imáyáa ésa sésa wemó sin-ááigó ínta sinkáín-aai póna umbái wétaiye suwaná Ísu arumpin-imáyáá éna simátimena séna minááísáfé'a wégaoraawe.

⁶² Kemó wíyómpaken-waasi úrankomo kumpaapé uráundawimo kunuweré'o iyóna'o suwáné'o é'a nóran-imayaawa ónaao.

⁶³ Waásiti fasi'aénkó ímba túwa'nai ínífo Maníkóní ámútankoni fasi'aénkó túwa'nai ína'a aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe. Miyámó intembá kemó súnda-aai mindá ámútankon-aai aúí'a úmai maé'mae'o íyan-aain-ifo

⁶⁴ tuwímái kentáfé'a sé'a karo'á siyé wésewe Ísu súmba Ísu karo'á siyé mó sun-kwáásiyé wení pintaru'ó indawiwara'a naaófá'á ísarónka'a póna séna tuwímái kentáfé'a sé'a karo'á siyé wésewe Ísu simátimena

⁶⁵ séna mindásafe'a é'a simátíme'a sune. Kempá'á ímba úwoi ténááfo kesifomó táántaina'o é'a ténááwe simátímakaiye.

⁶⁶ Ísu simátimuwasa wembó arááíwáún-kwaasisomba Ísuma ífá'auwesa wesé'a ímba wénuwana

⁶⁷ Ísu wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasisafena tísai ena sένα kewárará kembá siyuwaaó sένα tísai úwana

⁶⁸ Sáimoni Pítáa sένα óraakoo kesáá nááfataawa kónaunawa sénó. Enááigo aúí'a uwátinkainasa aasiyaasí maé'mae'a ónááwe wésendawí óne.

⁶⁹ Káfé'a entáféta simankúnkumba éta sένα Manikómpákémbá kawekó ónesa wésune súwana

⁷⁰ Ísu simátimena sένα kemá sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasimo kemparí'a uráundanifo kempinkémbá moórá sáwí-waasigo paápé íniye sumba

⁷¹ Sáimoni-Ísakeriotin-ááninkon-awí'a Yúndasintafena sένα Yúndasi wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba Ísuni pintaru'á maíndawin-íye. Wentáféna mináái siyáíye.

7

Ísun-áfárawaisai-taai.

¹ Minkákémbá Yúndiyaa-aempaken-kwaasi Ísumba tufuwónae suntáféna Ísu Yúndiyaa-aempa'a ímba númba Káriri-aempa'a wénuwana

² Yúndaa-waasimo wááu-nambo ésamo tanómbó kaúfún-kanaa ampáámbá úwasa

³ Ísun-áfárawaisai karaánáa'a ankésa sésa maanáémpá'a tuwéma Yúndiyaa-aempa'a waásimo túwaandu íyapa'a ení kísau komáinasa pósa ení waási ení kawé-kísáu awánaaro.

⁴ Seyaafá'-wáási suwánáíwae síyawí ímba aúpá'á kísau maenááfo seyaafá'-wáási túranka'a kísau komauwó sésa

⁵ Ísun-áfárawaisai wentáfésa ímba imáyáa ésa sésa Manikómpákémbá kunkáíye sumbá mináái simámúwana

⁶ Ísu simátimena sένα seyaafá'nánká kesí áwáumo suwánáíyan-kanaa ímba tiyáífo kembiwí úwoi wíyasa tuwánésa

⁷ marapá'-wáási kembá ímba aaisambá tíkaafo miwímó on-áwáúsáfé'o súndasafesa kembá aaisambá sikaawe.

⁸ Tanómbó opa'á ke koró. Seyaafá'nánká kesí áwáumo suwánáíyan-kanaa ímba tiyáífo káfé'a ímba tanómbó opa'á kúmpo kemá koró sένα

⁹ Káriri-aempa'a méraiye.

Ísu Yérúsaremufa'o kuráin-aaí.

¹⁰ Ísu mérowasa áfárawaisai tanómbó opa'á kuwaná ánaaemba wemá aúpá'á kúwasa

¹¹ Yúndaa-oraa'-waasi Ísumba ayaafái ésa sésa nááfara méraiyo sésa tísai uwasa

¹² Ísuntafesa úwoi-waasi sáwífa'-aaí sésa tuwímbai sésa kawé'-wáásín-íye suwasá tuwímbai sésa ímbanifo karo'-wáásín-íye sésa

¹³ Yúndaa-oraa'-waasi sáwí'a uwásínkáafo sésa ímba afora'á sumbá umémpa'a tukáawe.

¹⁴ Yúndaa-waasimo wááu-nambo úmakesamo tanómbó kaúfún-kanaa séfasefa úwana afufuntan-kánáa Ísu óraa'-amaan-daumpa'a iména wenáái simátimuwasa

¹⁵ Yúndaa-oraa'-waasi isésa táátafesa ésa tóipimba tiyáámbo faafésa sésa áamáan-aaimo uwátái'-opa'á ímba koména ísaraimbanifo nááfakena ísaraiyo suwaná

¹⁶ Ísu minímáyáámó umbá iséna sένα kesí imáyáafinkemba ímba simátimumpo Manikó si'mákaiwaini imáyáafinkemba simátimune.

¹⁷ Kembiwí imáyáama é'a sé'a nááfaken-aaíya simásimakaiyo. Wení imáyáafinkena'í Manikóni imáyáafinkena'íyo-imayaa wéowe. Manikómó siyáintemba ónaemo siyawí miwímó ésa simátimunda-aagioni áwáuma isánááwe.

¹⁸ Kentí imáyáafinken-aaimo siyawí kesúwí'a mósá maráíwae sésa kentí imáyáafinkemba wésefo ti'mákaiwain-awí'a mósá maránae siyawí ímba

karo'á sembá érai'-aaí wésewe.

¹⁹ Móse se áamámba simátimakombanifo ímba ísámai kawé'á uré'e sembá sínkamona e wésewe súwasa

²⁰ úwoi-waasisomba sésa ímba tufuwónae-imayaasa wéumpo enarumpimbá sáwí-amutamba méraisa miyán-áái sene suwaná

²¹ Ísu sένα áamáan-aaí isáán-kanaara'a ímba awánaraan-kwaame'a uráunda pó'a kemá sáwífa'-imayaan-owe.

²² Kentiwá'nárakemba sésa iyámpói matínkaraawasa afakaumboé-no'waamba waésa túma kárámai araénáemba ónááwe suwaná ánaaemba Móse se mináái agaimakómbo pósa tuwímbai-kanaa áamáan-aaí isáán-kanaara'a miyá wéowe.

²³ Móseseni áamámba ímba taráíyaamba pó'a saagaan-kánáará'á miyán-kísáú iyámpói túra'a wéowe. Énifo saagaan-kánáará'á moóráwigomba asófankaraunda pó'a kísau maénafo sé'a aaisambá wésiyowe.

²⁴ Ímba awánéraase aaisáfé'a ímba simátínkáaro. Érai'a awánáíyan-aaisafe'a simátínkáaro Ísu siyáíye.

²⁵ Ísu simátimuwasa tuwímbai Yérúsaremu-naopaken-kwaasi sésa minkwáásísáfésawa tufuwónae wéseo sésa

²⁶ wemá afora'á wenáái simátímisa'anifo ímba aafimbá maiyánkaraawe. Óraa'-waasisomba sésawa wemá Manikómó iyáfasinankaraiwai Káráísitin-íye miyáwá wése ína wéseo.

²⁷ Maankwáásígóni naaópa'a awánáúndanifo Manikómó iyáfasinankaraiwaini naaópa'a ímbo awánáúndafakemba tiniye siyáawe.

²⁸ Minkákembá Ísu óraa'-amaan-daumpa'a simátimena séna kembá éra suwánéra kesi máápa'a éra awánéra miyáwá uráao. Ímba kesi imáyáafinkemba kunkáumpo moóráwigo si'maráisa'a kunkáumne. Wemá éraite'o siwáin-íye. Wembá ímba awánaraafo

²⁹ kemá é'a awánáúndawi si'mákaisa'a wempákembá kunkáumne súwasa

³⁰ minááímó súnkakemba wembá ta'ótoranae sésa umbánifo wení kanaamá ímba tiyóntafesa ímba ta'ótorowasa

³¹ úwoi-waasifinkemba tuwímbai sésa Manikómó iyáfasinankaraiwaimo tındara'a wení kísau-waameko seyaafá-kísáúgómá iyáákainiye-imayaa wéeta Ísuni kísau go miyán-kísáúgó póna Ísu Manikómó iyáfasinankaraiwain-íye wésune siyáawe.

Ísumba kota'ótoraaoro sésamo ti'mákaan-aai.

³² Úwoi-waasisomba mináái sumbá áamáan-kawaa-waasi isésa miwíyé óraa'-amaan-kisau-waasiye

i-wáásísáfésa sésa Ísumba kota'ótoraaoro sésa ti'márówasa kuwaná

³³ Ísu séna kárika'a kembiwisé'a mé'a si'mákaiwaimpa'a iyóna'a

³⁴ siyaafái uwááe'a ímba suwáné'a iméraandafa'a ímba kanaa'á iyónááwe súwasa

³⁵ Yúndaa-óraa'-waasi keáímbá sésa nááfara wíndasafenawa siyómpo ayaafái uwááeta ínta awánanaumne. Kíríki-aempara Yúndaa-waasimo méraapara wénawa wenáái simátiminiyo sésa

³⁶ wemá séna siyaafái uwááe'o é'a ímba suwáné'a iméraandafa'a ímba iyónááwemo simbá minááígóni áwáuma ínta ísaraumne siyáawe.

Maé'mae'o íyan-donkon-aai.

³⁷ Yúndaa-waasi wááu-nambo úmakesamo tanómba kaúfún-kanaara'a tai'ón-kanaa óraa-kanaa úwana minkánáará'á Ísu iyáfasinena óraaka séna nontáfénamo tínkáindawi kempákembá tamandaaró.

³⁸ Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna siyáintemba nonaumpinkémbó iyáúsenamo intenkáambá kesááisafesa timankúnkúmbo iyawi tirumpinkémbá nonaumpinkémbó intembá íniye Ísu sumba

³⁹ Manikóni ámútankontafena siyáíye. Ísu ímba wíyómpa'o kunuwékaintafena Manikóni ámútanko ímba kunkáíye. Ísu imáyáa éna séna kemá púwóndafinkemba iyáfasine'o kesifompá'ó iyé'a Manikóni ámútankomba ai'máranana kuména kesááisafesa timankúnkúmbo iyawi tirumpimbá kumbéiniye-imayaa éna Ísu mináái simátímakaiye.

Ísuntafesa imáyáa tuwínkaa'o uráan-aai.

⁴⁰ Ísumo simátimumba waasisomba isésa tuwímbai sésa érai'a wemá Manikón-aaimo simátímíwain-íye suwasá

⁴¹ tuwímbai sésa wemá Manikómó iyáfasinankaraiwai wéamu'maraundawin-íye suwasá tuwímbai sésa Manikómó iyáfasinankaraiwai ímba Kárírifakemba paápé íniye.

⁴² Naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Manikómó iyáfasinankaraiwai Téfitin-andafakemba Téfitini naaópa'a Pétaemufa'a ma'ankáiniye agaimaréna siyáíye sésa umbá

⁴³ Ísuntafesa imáyáa tuwínkaa'a ésa

⁴⁴ tuwímbai sésa ta'ótoranae sumbánifo ímba Ísumba ta'ótokaawe.

⁴⁵ Ímba ta'ótoresá i-wáási óraa'-amaan-kisau-waasifa'e áamáan-kawaa-waasifa'e kouwérówasa nóra séra ímba ta'óto'mai áí'mae'a téo suwasá

⁴⁶ i-wáási sésa wenááigo seyaafá'-wáási tááigomba iyáákariye suwasá

⁴⁷ áamáán-kawaa-waasi tísai esa sésa kenkwárará karo'a simátinkáísara wéseo.

⁴⁸ Óraa'-waasiye kesáá áamáán-kawaa-waasisaawe ímba érai'a wiyómpakemba kunkáiyesa wésumpo kewará'á miyá seró.

⁴⁹ Úwoi-waasi aantemba érai'e wésewe. Miwí Móseseni áamáamba ímba wéisaamba póna Manikó tinkaminiye suwaná

⁵⁰ áamáán-kawaa-waasifinkemba moóráwigon-awi'a Nikótímási ááéma Ísumpa'a iyáiwai simátimena séné

⁵¹ kentáási áamáánko séné ímba úwoi sé'a sáwi'a uráiyé siyamba wenáái isare'a wení kísau awáné'a aaifimbá maénkáaro kentáási áamáánko siyáiyé súwasa

⁵² Nikótímásimba karaánáá'a ankésa sésa Kárirí fakewimba arááiwaino. Manikón-aaí aúfáifimba toráumai awánamái kawé'á uréó. Manikón-aaí simátimíwai ímba Kárirí fakewin-ifo wemá ímba Manikón-aaí simátimíwain-iyé sésa

⁵³ kentí naaó'-nao'a wété uwaná Ísu Órifi-ompa'a iyáiyé.

8

Moórá-ininko fí'on-kwaasise'o nín-aaí.

¹ Órifi-ompa'a Ísu iména

² aafáyáara'a kuména óraa'-amaan-daumpa'a imérowasa waásisomba wempá'á túwaandu uwaná mara'á ména wenáái simátimuwasá

³ áamáambo sun-kwáásiyé áamáán-kawaa-waasiye aaregómbá áí'maesa miníninkó fí'on-kwaasise'o nímba pósa áí'mai seyaafá'-wáásití tūranka'a ankésa

⁴ Ísuntafesa sésa óraakoo minínimbá fí'on-kwaasise'a nísata awánéta ta'óto'maeta áí'maeta túne.

⁵ Áamáán-aufaifimba Mósesé agaimaréna séné miyámó indawimba óntantamba tufúwónanasa puwíníye agaimaréna siyáiyé. Nóran-imayaawa óno sésa

⁶ Ísumba ma'mái awánánae sésa miyá senanasá paápé ínata wembá aaifimbá maiyankánae sésa suwaná Ísu kífaena ayáánaufitamba marará'á aúfái agaimarówasa

⁷ áísai aisai uwaná iyáfasinena simátimena séné ímbo aoisaambó uráindawi aifarí'ena óntamba maiyé tufuwó simátimena

⁸ aneka'á kífaena ayáánaufitamba marará'á aúfái agaimarówasa

⁹ isésa moórá-mora-waasi kúwákárúwasowana óraa'-waasi aifa'á kumúwasa miwán-ánaemba arááíwa'maesa kúmúwana miníninkó aantemba Ísuwe'a mérowana

¹⁰ iyáfasinena áísai ena séné nááfara seyaafá'á méraao. Seyaafá'nánká ina aaifimbá maenkánaao súwana

¹¹ séné ewé ímba aaifimbá maisinkánaáwe súwana we séné kewará'á ímba aaifimbá maiyankáúna kómpo aneka'á ímba aoisaambá

uwó Ísu siyáiyé.

Waási sáma kátinkáandawi únemo Ísu siyáin-aaí.

¹² Aneka'á Ísu wenáái simátimena séné waási sámo kátinkáandawi úne. Kembó sirááíwaiyawi ímba kumeu'á ínifo sáma kátinkaina'a maé'mae'a ónááwe súwasa

¹³ áamáán-kawaa-waasi sésa eyáárika'a ení áwáuma séndamanifo ímba érai'a wésene suwaná

¹⁴ Ísu séné ímbanifo kesááigoni áwáuma érai'a sune. É'a awánáúndafakemba kunkáundasafe'a é'a awánáúndafa'a iyónnda pó'a kemó súnnda-aaí érai'a sune. Kesí áwáuma ímba suwánaraawe.

¹⁵ Marapá'-wáási kentí imáyáfinkemba aaimá maisinkáafo kemá ímba aaimá wémaitinkaumne.

¹⁶ Kemó aaimó maitinkáúndarakaa arupise úsino. Ímba ke aantemba aaifimbá maitinkánaumpo kesé kesífoé'a aaifinkái maitinkáyauye. Miyáumai kemó aaimó maitinkáúndarakaa arupise úsino.

¹⁷ Kentí áamáán-aufaifimba agaimaréna séné kae'-wáásiyái moórá-aaimo séyambo ékai mináái érai'a wéseye agaimaréna siyáiyé.

¹⁸ Miyáumai kemá kesáfé'a simátimunana kesífoé kesé'a mimbórá-áái wésimatimuyamba póna érai'-aain-iyé súwasa

¹⁹ enafomá nááfara méraiyo áísai esa suwaná séné kesí áwáumo ímbo suwánaantafe'a kesífombá ímba awánaraawe. Kesí áwáumo suwánaankakaa kesífombá awánaawaisino Ísu súmba

²⁰ óraa'-amaan-daumpa'a óntambo túwón-daumpa'a mináái simátimuwasá ta'ótoranae sésa uwááesa wení kanaamá ímba tiyóntafesa ímba ta'ótokaawe.

²¹ Minkákémbá Ísu simátimena séna tiyuwé'o iyóna'a siyaafái uwááe'a ímba suwánánááwe. Puwiyamba kenti sáwí-imayaa wéraina'a puwónááwe. Íyóndafa'a ímba kanaa'a iyónááwe súwasa

²² Yúndaa-oraa'-waasi sésa wemó séna iyóndafa'a ímba kanaa'a iyónááwe simbá póna weyáárikara puwindasafenawa siyó suwaná

²³ Ísu séna kembiwí maankákén-kwáásín-oyo kemá sanaankéwí úne. Kembiwí marapákén-kwáásín-oyo kemá wiyómpakewi úne.

²⁴ Simátimé'a sune. Puwiyamba kenti sáwí-imayaa wéraina'a puwónááwe. Kemá wiyómpakewi úmpo kentáfé'o ímbo timankúnkúmbo é'o é'a kenti sáwí-imayaa wéraina'a puwónááwe súwasa

²⁵ minááigóní áwáuma ímba isésa sésa emá nááwawa ónó suwaná Ísu séna aasiyaasi-kanáá é'a simátimákumne.

²⁶ Kembiwísáfé'a sáwífa'-aai kanaa'a sé'a aaifimbá maitínkáandanifo si'mákaiwain-aai aantemba seyaafá'-wáásísáfé'a wésimatimune. Wemó arupísemo iwáín-áái wésimatimune súwasa

²⁷ Manikón-aai sùmbanifo ímba isówana

²⁸ mindásafena Ísu séna kemá waási úranko kumpaápé uráundawimba sí'mae'a aaraa-táiyá'a mósinkamiyamba suwáné sé'a wemó siwái wení imáyáafinkemba ímba sífó afowamá simámakain-aaifinkemba siyáíye miyá sénááwe.

²⁹ Si'mákaiwai aamoí ínkwaé-i'a úmae'a wéiyunda póna ímba siyuwéna kesé'a mérainiye súwasa

³⁰ sáwífa'-waasi isésa wentáfésa timankúnkúmbo ésa wiyómpakewin-iyé siyááwe.

Ta'ótokaawanamo Ísu awátínkáín-aai.

³¹ Ísu Yúndaa-oraa'-waasi wentáfésa timankúnkúmbo ésa wiyómpakewi iyémó siyówisafena séna kesááimo isámaimo kawé'ó é'o é'a kesí waási-i'a úmai méranaawe.

³² Érai'-aai iséwana ta'ótokaiyampinkemba minérái'-ááigó awátínkainasa méranaawe súwasa

³³ Émbaramun-andafaken-kwaasi únda póta ímba fí'on-kwaasi ta'ótokaawe. Nóra séwa awátínkainiye sénó suwaná

³⁴ Ísu séna érai'a simátimé'a sune. Aisaambó owí mináóísáámbó owí kembá wéta'otoraiye. Kesí kisau úwoi máíwae sésa méyamba'mai tíkaantenkaan-kwaasin-owe.

³⁵ Miyán-kwáási kawááigóní naaúmpa'a ímba maé'mae'a ónááfo wenáánintomba maé'mae'a ónááwe.

³⁶ Kemó Manikón-ááninkomo awátínkáana'o é'a awátuwe'a méranaawe.

³⁷ Émbaramun-andafaken-kwaasi ombánifo kesáái ímba tirumpimbá wéraintafe'a tufuwónae wésewe.

³⁸ Kesifomó aráásimín-aai wésumpo kentifomó simátimín-aai wésewe súwasa

³⁹ Émbaramu kentáásifowan-iyé suwaná Émbaramun-andafakewimo ékaa Émbaramumo uráintemba miyá owaisinó.

⁴⁰ Manikó érai'-aaimo simásimakaimba simátimuna'a tufuwónae wésewe. Émbaramu ímba miyá uráifo

⁴¹ kentifomó uráintemba miyá wéowe súwasa miwí sésa ímba kesinó aankaró'ó únkakemba kentáa masínkaraiye. Kentáásifowa mimbóráwígó Manikón-iyé suwaná Ísu séna

⁴² Manikómpákémbá kunkáunda pó'a Manikón-aráá'o ékaa kentirumbá síméwaisino. Ímba kesí imáyáafinkemba kunkáumpo Manikó si'maráísa'a kunkáumne.

⁴³ Kemó sùnda nóra séra ímba wéisaa. Kesááigo umbái wétiyaiye.

⁴⁴ Kemá waántáwankon-araa'a pósa wenarááima waénae wésewe. Wemá áwáurakemba tínkamisasa waási puwé'ówin-iyé. Érai'o sí-tántáá'á ímba wempimbá wéraisana karokaro'-ááigóní afowái'a wéiwain-iyé.

⁴⁵ Miyáumai érai'-aaimo simátimundasafe'a érai'-aain-iyé ímba wésewe.

⁴⁶ Kemá ímba sáwí'a uráunda wéisaa. Arupíse-aai simátimuna'a ímba érai'e wésewe.

⁴⁷ Manikón-aráá'a pósa wenáái isésa méraafo kembiwí ímba Manikón-aráá'maariní'a uré'a pó'a wenáái ímba isaraawe Ísu siyáíye.

⁴⁸ Ísu simátimuwasa Yúndaa-oraa'-waasi karaánáa'a ankésa sésa éraitá sune. Sámériyaa-waasi ónana sáwí-amutanko enarumpimbá méraisampo mináái siyááne suwaná

⁴⁹ Ísu séné sáwí-amutanko ímba kesirumpimbá méraiye. Kesifon-áwí'a óraa'a úndanifo kesúwí'a sáwí'a uwásínkááwe.

⁵⁰ Kesúwí'a ímba óraa'-í'a ónae. Maníkó kentáféna séné kawé-kísáú máénda pó'a enáwí'a mósá óraa'a uwánkanaumne siyáíye.

⁵¹ Érai'o senda-áái kesáái isámai kawé'ó íyawi ímba puwónááwe súwasa

⁵² Yúndaa-ora-a-waasi sésa séné-aai sáwí-amutambo enarumpimbó méraimba éta ísaraumne. Ébaramu puwúwasa Maníkón-aai simátimakowi púwúmbanifo emá sé kesáái isámai kawé'á íyawi ímba puwónááwe wésene.

⁵³ Kentáásifowa Ébaramu puwúwasa Maníkón-aai simátimakowi pukáambanifo miwí íyáákainono. Emó séné nááfakewiya'ono suwaná

⁵⁴ Ísu séné kesúwí'o mósá maráúndarakaa úwoisambanifo kesúwí'o mósá maráínda kesifomán-íye. Wentáfé'a s'é'a kentáási Fasi'aénkón-íye wésewe.

⁵⁵ Kemá wembá wéawanaumpo kembiwí ímba wéawanaawe. Kemó s'é'o ímba wéawanaumnemo súndarakaa kembiwímó ontembá karo'-wáási mérausino. É'a wéawane'a pó'a wenáái mósá wémaraumne.

⁵⁶ Kentifo Ébaramu kemó marapá'ó kúmóna-aai iséna aamoí éna kembá suwánéna wenarunkó kawé'á uráíye súwasa

⁵⁷ Yúndaa-ora-a-waasi sésa emá ifó'-wáásígó éma ímba kae'-wáái úmai siyáánkai-aatai maisukáampo emá séma Ébaramumba awánaraumne wésene suwaná

⁵⁸ Ísu séné érai'a simátíme'a sune. Ébaramumbo ímbo ma'ánkaronka'a kemá maé'éúndaníye súwasa

⁵⁹ minááisáfésa tufuwónae sésa óntamba máúwana Ísu aúpá'á óraa'-amaan-daumpakemba kárúwaguraiye.

9

Ísu aúramba kafikówimba kawé'ó uwánkarain-aai.

¹ Ísu kúmba moóráwigomba anówama aúgaftimba ma'ánkarowimba awánésa

² wení kísau-waasi áisai esa sésa óraakoo nááwani aoisaankóni anondáawa aúramba kafikáíyo. Wendégówá'í anófoinegowa'íyo suwaná

³ Ísu séné ímba wení aoisaankówé anófoiti aoisaankówén-ifo Maníkóni kawé-kísáú wenane'á paápé ínasa awánáiyantafena aúramba kafikáíye.

⁴ Si'mákaiwaini kísaua máéno. Sámo kainká'ó kísauomo wémaewanamo nó'waambo isanamó kísauomo máén-kanaamo tai'áintemba miyáumai kísau maúnda-kanaa tai'áínda póta káfé'a Maníkóni kísaua maénaumne.

⁵ Marapá'ó méraunda waási sáma kátinkaundawi úne séné

⁶ marará'á awiyááíma wí'maréna mindásamba toiyambá úmarena aúranka'a a'maréna
⁷ simámena séné nonkwaaúnkón-áwí'a Síróámu-waaumpimba máperaao súwana miyá uráíye. Síróámuwemo súmba wenááíinkemba waé'mai séné ai'maráín-kwaune súwana mápetuwena aúramba awánamai kawé'á éna túwasa

⁸ wení naaópaken-kwaasiye fi'on-kwaasiye awánésa sésa wemá aampa'ó ménamo óntantafenamo inaimó simasima'o iwáiyá'íyo suwasá

⁹ tuwímbai sésa ewé wemán-íye suwasá tuwímbai sésa ímbanifo wen-ói'maisan-kwaasin-íye suwaná wemá séné ímbanifo kemá úne súwasa

¹⁰ áisai esa sésa nóra ónanawa aúramba kawé'á uráíyo suwaná

¹¹ moóráwígon-awí'a Ísu wemá awiyáái wí'maréna mindásamba toiyaan-úmarena súranka'a a'maréna simásimena séné Síróámu-waaumpimba máperaao sisa'á isé'a kop-eráúnana súramba kawé'án-íye súwasa

¹² áisai esa sésa nááfara kuráíyo suwaná ímba awánaraumne siyáíye.

¹³⁻¹⁴ Simátimuwasá áí'maesa ámáán-kawaa-waasífa'a máánkówana Ísu toimá aúranka'a a'maréna aúramba kawé'ó uwánkon-kanaa Yúndaa-waasi ámáán-aaimo isón-kanaa kísau aaraamó makón-kanaa úwasa aúramba kawé'ó uwánkarowimba áí'maesa ámáán-kawaa-waasífa'a máánkówasa

¹⁵ áisai esa sésa nóra ónanawa aúramba kawé'á uráíyo suwaná séné toimá súranka'a asínkáísa'a máperaunana súramba kawé'á uwásínkaraiye súwasa

¹⁶ ámáán-kawaa-waasi tuwímbai sésa saagaan-kánáárá'ó miyámó uráimba ímba Maníkómpákémbá kunkáíye suwasá tuwímbai sésa sáwí-imayaawara'-waasigomo énaarantasi ímba kanaa'á kawé-kísáú-wáámé'á isinó suwasá imáyáa tuwínkaa'a ésa

¹⁷ sésa enaúrumba kawe'á uwánkaraifo wentáfé nóin-imayaawa óno áisai esa suwaná Manikón-aai simátimíwain-ye súwasaraí

¹⁸ énifo minYúndaá-óráá'-wáási aúrambo kawe'ó uwánkontafesa ímba imáyáa umbá anófoi táántowasa

¹⁹ tuyasá tísai esa sésa kenkáiti táánina'iyó. Énifo aúgafitana ma'ánkaraayana'iyó. Nóra énwawa aúrumba wéawanaiyo súwasaraí

²⁰ sésarai kesáánimban-ye. Ma'ankááwayamba aúgafitamban-ye.

²¹ Énifo káfé'a nóra isanawá aúrumba kawe'-úmai awánáiyómpo wemá óraakon-ifo áisai íyana weyáárika'a simátimino siyááye.

²² Ááema Yúndaá-oraa'-waasi sésa Ísuntafesa Manikómó iyáfasinankaraiwai wéamu'maraundawin-ye siyawi ámáán-daumpa'a ímba iyónááwe sumbá póna minánófóí Yúndaá-oraa'-waasisafena táá'a úwasarai

²³ sésarai óraakon-ifo wembá áisai oro siyááye.

²⁴ Simátimúyasa aneká'á aúrumba kawe'ó uwánkarrowimba áántowana túwasa sésa minkwáásigó sáwí-imayaa wéye sewatá ísaraunda po Manikón-aúranka'a arupíse úmaisá simásimiyo suwaná

²⁵ sésa sáwí-waasiya'i kawe'-wáásiyá'iyó kemá ímba isáúmne. Moórá-tantaatafe'a isáunda súrumba kafikuraimban'iyó wésuwe. Mindá fí'onka'ma'mai-tantaa'an-ye wésune

²⁶ nóraumaiya aúrumba kawe'á uwánkaraíyo áisai esa suwaná

²⁷ sésa é'a simátimakaumpo ímba ísaraawe. Anekará simátimenara isánááo. Wenaráái waénaemo sé'a wení kísau-waasi-i'a ónááwe súwasa

²⁸ karáanáá'a ankésa sésa emá wenaráái wéwaempo kesáá Mósesé arááísa wéwaraumne.

²⁹ Manikó Mósesemba aai simámakaífo minkwáási nááfaken-kwaasiya'iyó suwaná

³⁰ miwá sésa fí'onka'ma'mai-tantaa'an-ye. Súrumba kawe'á uwásinkaraífo kembiwí sé'a nááfaken-kwaasiya'iyó wésuwe. Mindá fí'onka'ma'mai-tantaa'an-ye wésune.

³¹⁻³³ Wemó ímbo Manikómpákémbo kunkénaraa ímba miyá uráísino. Manikó sáwí-imayaamo owí táái ímba wéisaífo wení kísau wémaewi-taai wéisaíye. Manikón-áwí'o mósá máraáwi-taai wéisaíye. Maambáramó úmaronkakemba ímba moórá aúgafitan-kwaasi méraisana kawe'á uwánkaraíye sewa'á ísaraumne súwasa

³⁴ enanó aampa'a ma'ánkaraísa po úwoifaken-kwaasi éma enáái kentáá kawe'-wáásísa wésimasimendasaanífo ámáán-daumpakemba kárúwaa suwaná kárúwaguraiye.

³⁵ Minkákémhá ai'mátukon-aai Ísu iséna ayaafái úmai awánéna áisai ena sésa wíyómpakemba waási úrankonka'a amankúnkúmba wéono súwana

³⁶ Ísuntafena sésa óraakoo emó sésa nááwawa'iyó. Simásimína'a simankúnkúmba onó súwana

³⁷ Ísu sésa é'o suwánáánda kemá úne súwana we sésa

³⁸ Fasi'aénkóo enká'á simankúnkúmba úne

sésa kífaena wen-imáyáá mósá makáíye.

³⁹ Wen-imáyáá mósá marówana Ísu sésa marapá'á kunkáunda pósa waási afufuntambá tuwínkaa'a ónááwe. Túrambo kafikáindawí túramba kawe'-úmai awánáiyasa túrambo awánaawi túramba kafiyíniye súwasa

⁴⁰ ámáán-kawaa-waasi tuwimbaimo mérowi isésa áisai esa sésa ewá kentáásáfewa túramba kafikáiwai owéwá wéseno suwaná

⁴¹ Ísu sésa túrambo kafikáiwai méraankakaa kentí sáwí-imayaagoni méyámbá ímba máéwaisino. Éta awánáúmemo sentáféna kentí sáwí-imayaagoni méyámbá wéraiye Ísu siyáíye.

10

Sipisípigoni kusaifá'ó káráwiyaan-aai.

¹ Ísu sésa érai'a simátimé'a sumpo isáaro. Sipisípi kusaifá'ó kónae siyawi ímbo sipisípigoni ontafímbó iyáférempo kusaiyákémbo iyámaatesamo ésa miwí umén-kwáásiyé sénááwe.

² Sipisípiya'o káráwiyaiwai ontafímbá wéiyaferaiye.

³ Miyáumai ontarákén-káwáágó ontá tiyánkáísana iyáferena wení sipisípi túwí'a itáántaisasa wenáái isésa wempá'á kowaná

⁴ sipisípi kusaifákémhá tí'maena aifa'á wisasá wenáái isésa wéaraaiwaewe.

⁵ Ēnifo fi'on-kwaasi-taai ímba ísésa arááíwaiyamba inkaisésa wété wéowe

⁶ Ísu miyá simátimuwasa minááígóní áwáuma ímba ísaraawe.

Ísu sipisípiya'o káráwiyain-aaí.

⁷ Minááígóní áwáuma ímba ísöntafena Ísu séné érai'a simátimé'a sune. Sipisípigoni ontamá kemá úne.

⁸ Ímbo kunkáundara'o tuwímboimo tiyáawi umén-kwáásín-owe. Miwí táái sipisípisonko ímba ísaraawe.

⁹ Kemá ontamá úne. Kempá'ó tiya'o é'a iyáféraaro senasá iyáferaiya'a káráwiyonaumne. Tómbó náiyantafesamo ésa kúwákárúwaresa násuwesa aneká'a iyáferanaawe.

¹⁰ Umén-kwáásímó tiyawimo ésa waási tinkambai sáwí'a uwátinkaiyambanifo kemá kunkáunda pósa fi'onka'ma'mai kawe'á úmai maé'mae'a ónááwe.

¹¹ Sipisípiya'a kawe'-úmáimo káráwiyauandawí úne. Sipisípiya'o kawe'-úmáimo káráwiyaiwai séné kesí sipisípi túwa'nai ónaumne séné puwíníye.

¹² Ēnifo óntantafesawe sésa sipisípiya'a káráwiyaaui áwáfiyaa in-iyánkómbá awánésa sipisípi ifátíyuwesa kówana sipisípisomba fámai watúwáísasa kóitawaa'a uwáguraawe.

¹³ Miwí sipisípiya'o káráwiyi-imayaa tuwésa óntamo máyan-imayaa wéowe.

¹⁴⁻¹⁵ Sipisípiya'a kawe'-úmáimo káráwiyauandawí úne. Kesifo kembá suwíyaisa'a kemá kesifombá awiyáúnana miyámó úndantemba kesí sipisípi seyaafá'a tuwíyáúnasa kembá wésuwíyaaawe. Kesí sipisípi túwa'nai ondasáfé'a pó'a kemá puwónaumne.

¹⁶ Kesí sipisípi tuwímбай fi'on-kusaifa'a méraamba pó'a kotiyáúnasa kesáái ísésa tésa mimbórái'a úmai méraiya'a seyaafá-sípísípiyá'á káráwiyonaumne.

¹⁷⁻¹⁸ Púwóndafinkemba iyáfasinaanda-imayaa kesifomá simísa'a kemá ewé súndasafena wenarumbá wésimiye. Kemó ímbo ewémó súndarakaa ímba kanaa'á sinkamowisino. Kesí imáyáfinkemba pó'a kanaa'á puwónaumne. Púwóndafinkemba kanaa'á iyáfasinanaumne. Kesifomá simásimena séné miyán-uwo séné miyámó onda-fási'áémbá simakaiye Ísu siyáíye.

¹⁹ Ísu minááímó súntafesa Yúndaa-oraa'-waasi imáyáa ésa tuwínkaa'-uwasá

²⁰ tuwímбай sésa sáwí-amutamba arumpimbá méraintafena uwó-i'a wéena siyé. Ke nóra séra wenáái wéisao suwasá

²¹ tuwímбай sésa sáwí-amutambo arumpimbó mérainkakaa ímba miyán-áái sisinó. Sáwí-amutambo arumpimbó mérainkakaa ímba aúgafitan-kwaasi aúramba

kawe'-úmái awánéna méraisino siyáawe.

Yúndaa-oraa'-waasi tínaaembo uwánkaraan-aaí.

²² Yúndaa-waasi óraa'-amaan-dambo uráan-kanaamo túntemba Yérúsaremu-naopa'a tanómba kaúfúnka'a minkánáá táwí-kanaa póna túwana

²³ Ísu óraa'-amaan-daumpa'a ména Soromoní áúwimai úmakopa'a kúwasa

²⁴ Yúndaa-oraa'-waasi túwaandu ésa taúkúmaresa áísai esa sésa entáféta sáwífa'-imayaasa wéune. Maníkómó iyáfasinankaraiwai wéamu'maraundawisaama ewá ónómpo arupíse úmai sinatá ísáano suwaná

²⁵ Ísu séné simátimuna'anifo ímba ísaraawe. Kesifo simásímakain-kisau wémaunda póna kesí áwáuma afora'á wépaaiye.

²⁶ Kembíwí ímba kesí sipisípisomba pó'a kesááisafe'a ímba timankúnkúmba wéowe.

²⁷ Kesí sipisípi tuwíyáúnasa kesáái ísésa wésiraiwaewa'a

²⁸ imáyáa timúnasa aúí'a úmai maé'mae'a ombá pósa ímba tai'ánááwe. Kawáánúndafinkemba ímba kanaa'á tatafisénááwe.

²⁹ Kesifomá simákaimba wení fasi'aénkó seyaafá-fási'aénkómbá iyáákaisasa kesifomá kawáánimpakemba ímba kanaa'á tatafisénááwe.

³⁰ Kesé kesifo'éla mimbórái'a wéuye Ísu siyáíye.

³¹ Súwasa Ísumo sún-aisafesa Yúndaa-oraa'-waasi aneká'á tufuwónae sésa óntamba máúwana

³² Ísu simátimena séné kesifomá simásímakain-kisau kawe-kísáú wémauna'a wéawanaafo nóin-kisauwa maúndasafera sinkamonaaó súwasa

³³ ímba kawe-kísáúsáféta tufumónaeta wéumpo Maníkómbá karaánáa'ó ankáándasafeta tufuwónaumne. Marapá'-wáásigó séma Maníkó únemo séndasafeta tufuwónaumne suwaná

³⁴⁻³⁵ Ísu séné Maníkón-aai aúfáifimba ímbo karo!-ááímó wérain-aufai agaimaréna séné Manikó séné kembiwí manikón-owe siyáíye moóráwigo agaimaréna siyáíye. Manikón-aai simátimakowisafena séné manikón-owe siyáíye.

³⁶ Kesifomá simásinkena si'mákaisa'a marapá'á kunkáumpo Manikón-ááninko úne súndasafe'a Manikómbá ímba karaánáá'a wéankaumne.

³⁷ Kesifoní kisaumo ímbo wémaundarakaa kentáfé'a wiyómpakemba ímba kunkáíye sewaisinó.

³⁸ Kesifoní kísau wémaumpo kentáfé'a wiyómpakemba ímba kunkáíye sé'a ímba timankúnkúmba ombánifo kesí kisausafe'a Manikóní kísau wémaíye sé'o é'a mindásafe'a sé'a wesé afowáe'a mimbórál'a wéoye sénááwe Ísu súwasa

³⁹ aneka'á ta'ótoranae sésa umbá ta'óto'mai tofiyántuwowana kóuráíye.

⁴⁰ Ísu miwí tiyuwéna Yóndani-nomba kofaténa ááéma Yónimo nombó maitínkaropa'a komérowasa

⁴¹ waásisomba túwaandu ésa sésa Yóni ímbo awánáúnda-kisau maiyáimbanifo minkwáásísáféna simásimakain-aai érai'-aai siyáíye suwásá

⁴² sáwífa'-waasi Ísuntafesa timankúnkúmba ésa Manikómpákémbá kunkáíye siyáawe.

11

Rásarasimo pukáin-aai.

¹ Moóráwigon-awí'a Rásarasi Pétáni-naopa'a mérowana áí'a úwasarai ámanaakai túwí'a Máriyaae Máataae'a mimbóráfá'á mésa

² Máriyaa ááéma ásé-wiyumbo úm-basawemba Ísun-áisamaiya'a fatiyena wena'nóntáusamba uwátukain-ininko éna tuwaawisáwágómbá áí'a wéuwasarai

³ minámánáákái moóráwigontafesarai sésarai Ísumba kosímáme sé óraakoo emó arumbó ámakaandawimba áí'a wéíye kosímámuwo suyaná kosímámuwana

⁴ Ísu iséna séné Rásarasimbo áí'o wéimba ímba éka'a puwíndasafena áí'a wéifo Manikón-áwí'wara ááninko súwí'wara'o mósá maráiyantafena áí'a wéíye Ísu súmba

⁵ Máataane Máriyaae Rásarasine wenarumbá timakomba póna

⁶ áí'o wéun-aai iséna kae-kánáá aáno'a maéna

⁷ minká'á wení kísau-waasisafena séné aneka'á Yúndiyaa-aempata kónaumne súwasa

⁸ sésa óraakoo Yúndaa-oraal'-waasi óntantamba tufuwónae sésa wéopa'a isa aneka'á mináémpá'á kónae wésene suwaná

⁹⁻¹⁰ Ísu miwí simátimena séné kumeu'ó isasamó kombá ímba sama kaisasá pósa tanaambá wéfafo sámó kaisasamó kombá ímba tanaambá wéfaawe. Miyámó ontembá isa'á káfé-kanaa kawé'-úmai kísau maénaumne Ísu simátimena séné

¹¹ kentáási waásigo Rásarasi aúma wérimba pó'a iyáfasinankaandasafe'a kónaumne súmba

¹²⁻¹³ Rásarasi pukóntafena Ísu súmbanifo wení kísau-waasi imáyáa ésa aú-nkwérimba póna iyáfasinainiye-imayaa ésa sésa óraakoo kawé'á ímbá póna áí'a é'ankainiye suwaná

¹⁴ Ísu afora'á séné Rásarasi pukáíye.

¹⁵ Áí'o ipa'á ímba wesé'o méraunda kawé'á ímbá póta wempátáámó kondá suwáné'a kentáfé'a timankúnkúmba é'a Manikómpákémbá kunkáíye simásinkanaawe súwana

¹⁶ wení kísau-waasifinkemba moóráwigon-awí'a Tómaasi moórá-awí'a Titímási mináwikóní áwáuma amáántágae'a wemá simátimena séné Yúndaa-oraal'-waasi Ísumba tufuwónáamba póta weséta puwónaeta mifátá kónaumne Tómaasi siyáíye.

Ísu puwíyampinkemba iyáfasinaiyawini áwáuma únemo siyáin-aai.

¹⁷ Súwana Ísu Pétáni-naopa'o kúmba Rásarasi puwúwasa utámárowana éiyaimba waúnka'a Ísu kóisaraiye.

¹⁸ Pétáni-nao'a Yérúsaremufa'a ewaa'á pósa

¹⁹ Máataante Máriyaante tuwaawisáwágó pukóntafesa Yúndaa-waasisomba ifi'á kowétesa mérowana

²⁰ Ísu wétiyemo sumbá Máata iséna wétupa'a kúwana Máriyaa naaúmpa'a mérowana

²¹ Máata Ísuntafena koséna óraakoo emó maanká'ó méraandaraka ksuwaawisáwágó ímba púwísino.

²² Káfé'o Manikómpá'ó inaimó sinanamó éna miyá íniye-imayaa wéune súwana

²³ Ísu séné enawaawisáwágó pukáimpinkemba iyáfasinainiye súwana

²⁴ Máata séné ánaaen-kanaa tinda pukáindafinkemba iyáfasinainiye-imayaa wéune súwana

²⁵ Ísu séné puwíyampinkembo wéiyafasinaawemo sewíní áwáuma kemá úne. Aúí'a úmai maé'mae'o iyawini áwáuma kemá úne. Kesááisafesamo érai'emo sésa kenká'a timankúnkúmbo iyawimo ésa puwíyambanifo iyáfasinanaawe.

²⁶ Mésa kesááisafesa érai'e sésa kenká'a timankúnkúmbo iyawimo ésa ímba puwónááwe. Mindásafe emá érai'ewa wéseno Ísu Máátaantafena súwana

²⁷ séné Fasi'aénkóo emá Maníkómó iyáfasinankaraiwai wéamu'maraundawi óne. Manikón-ááninko óne. Marapá'a kúmíndawi emá óne Mááta siyáíye.

²⁸ Mááta simásuwena wéna áúnkontafena ukutóipínkémábá simáména séné óraako wétena wéaantaiye súwana

²⁹ Máriyaa iséna minúwóiyáán-úmai iyáfasinena wétupa'a kúmba

³⁰ Ísu Máátaamo taawánónka'a ména ímba naaópa'o tumba

³¹ Máriyaa iyáfasinenamo kúmbe Yúndaa-waasi ifi'ó wéton-kwaasi awánésa imáyáa ésa sésa Rásarasimbo utámakaapa'o ifi'ó táíndasafena wiyé sésa arááíwa'maesa kumbá

³² Ísumo méronka'a Máriyaa wéna óraakon-íye séné aísamaifimba kífaena séné Fasi'aénkóo emó maanká'ó méraandaraka kesuwaawisáwágó ímba púwísino súwasa

³³ Máriyaa wénánaenka'o arááíwáún-kwaasiye ifi'ó tombá Ísu tuwánówana arumbá éna umbai-tántáákó arumbá sáwí'a úwana

³⁴ tísai ena séné náánkara utámakaaó súwasa óraakoo taawánaao suwaná

³⁵ Ísu ifi'á tówasa

³⁶ Yúndaa-waasi awánésa sésa pukáiwaimba aruntaféna uwánkáiye suwasá

³⁷ tuwímbai sésa aúgafitan-kwaasi aúramba kawé'ó uwánkaraibbanifo nóra sénawa ímba asófankaisanawa pukáíyo siyááwe.

Ísu Rásarasimbo pukómpinkembo iyáfasinankarain-aii.

³⁸ Suwaná Ísu áfááraumai arumbá úwana utánkaropa'a kúmbe óntan-aifimba mámakesa óika'a óntantamba awáá uwásukowana Ísu koawánéna

³⁹ séné óntamba maisúwáaro súwana Mááta pukówin-ámánaako séné Fasi'aénkóo éiyain-kanaara'o wáimba póna ánkúte'a íníye súwana

⁴⁰ Ísu séné é'a simámakaumne. Kesááisafemo érai'emo sémo kenká'ó amankúnkúmbo émo e Maníkóni kawé-kísáú awánáínone súwasa

⁴¹ óntamba maisúwówana Ísu wíyómpa'a awánéna séné kesifó kesáái isáándasafe'a súwiyo sune.

⁴² Kesáái isáámpo maanáái súnnda pósa maanká'ó méraan-kwaasi kentáfésa érai'a Manikó ai'mákaisana kunkáiye sénááwe simásuwena

⁴³ óraaka'a séné Rásarasiyo tiyó súwana

⁴⁴ pukówi iyáfasinenamo tumba ampantasámbá úsumai ánáan-kwisuwesa aiyayaanka'a kára'umaresa óika'a káátamaresa miyá úmakon-ampantawara'a túwana

Ísu séné awátúwéwana méraino siyáíye.

Óraa'-waasi Ísumba tufuwíyan-aiimo siyáan-aii.

Mátíyu 26:1-5, Mááka 14:1-2, Rúku 22:1-2

⁴⁵ Yúndaa-waasisomba Máriyaampa'o kun-kwáási Ísumo úmba awánésa timankúnkúmbe ésa Manikómpákémábá kunkáiye suwasá

⁴⁶ tuwímbai ímbaniye sésa amáán-kawaa-waasifa'a kosésa Ísumo ún-aii simátímúwasa

⁴⁷ mináái isésa amáán-kawaa-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye aaimó isón-kwaasi táántesa sésa ímbo awánáúnda-kisau wémaimba póta nórasaawa ónaumno.

⁴⁸ Úwoimo túwáananasaamo éna miyán-kísáú wémainsa pósa seyaafá'nánká wenááisafesa timankúnkúmbe ónááwe. Minká'a Rómu-kamani-waasi tésa óraa'-amaan-damba tatawísíuwesa kentáa seyaafá'nánká sáwí'a uwásínkáafonifo nórasaawa ónaumno suwaná

⁴⁹ moóráwígon-awí'a Káyafaasi minkánáa aifa'-amáán-káwáágó póna wemá séné ímba kawé'-úmai wéisaawe.

⁵⁰ Yúndaa-waasi seyaafá'a púwófo séné moóráwigo puwíníye

Káyafaasi siyáíye.

⁵¹ Minááímó sumba ímba wení imáyáafinkemba siyáífo minkánáa aifa'-amáán-káwáágó mérontafena póna Manikó imáyáa amúwana paapé úmai séné Yúndaa-waasi seyaafá'-wáásisáféna ísámai Ísu puwíníye.

⁵² Ímba Yúndaa-waasi aantemba Manikón-aráá'an-ófo fi'o-fi'om-barafaken-kwaasi mimbórái'a úmai méraiwaé séné Ísu puwíníye.

⁵³ Káyafaasi mináái súwasa minkákémbá Yúndaa-óráa¹-waasi Ísumbo tufuwíyan-*aai* suwaná

⁵⁴ mindásafena Ísu ímba Yúndaa-óráa¹-waasi túranka'o númba tiyuwéna máásai-maragoni awáífa'á Éfáraímu-naopa'a kúmba wení kisau-waasise'a koméraawe.

⁵⁵ Komérowana tíyótaimo í-tánón-kánáá ampáámbá úwasa pósa tirumbó kawé'ó íyanesa naaó¹-naokemba Yérúsaremu-naopa'a kotúwaandu ésa

⁵⁶ Ísuntafesa móawana-meawana ésa óraa¹-amaan-daumpa'a túwaandu ésa sésa tanómba opa'á tını ína tınıyo siyáawe.

⁵⁷ Óraa¹-amaan-kisau-waasiye ámaán-kawaa-waasiye sésa Ísumbo awánésamo ésa simásimiyata ta'ótóráano sumbá mindásafesa úwoi-waasi sésa tanómba opa'á tını ína tınıyo siyáawe.

12

*Máryaa Ísun-aisamaiya'a asaa-wiyúm-básáwémbó a'ánkarain-*aai*.*

Mátíyu 26:6-13, Máaka 14:3-9

¹ Tíyótaimo í-tánón-kánáá kárika'a túwana afa'mórée-kanaa úwoi wérowana Ísu Pétáni-naopa'a wéna pukómpinkemba iyáfasinankaraiwain-awí'a Rásarasini naaópa'a kúwasa

² Ísuni tómbá kúfu'umarowana Ísuwe Rásarasiye'a tómbó náiyapa'a méroyana Mááta mintómbá maimái tíma'maena kúwana

³ Máryaa asaa-wiyúmbó úm-basawemba óraa¹-ontankakemba méyámbakena Ísun-aisamaiya'a sáwifa'a fatimarena wena'nóntáusamba uwátuwowana mimbásáwén-kwíyúnkó óraa¹-wiyumba naaúmpa'a iyúwana

⁴⁻⁵ moóráwígon-awí'a Yúndasi-Ísakerioti séna nóra sénawa mimbásáwémbá timénamo óraa¹-ontamba 300 kina maiyénamo ímbo óntamo makáan-kwaasi tuwín-timeraane séna minááímó siyáimba Ísuni pintaru'ó maíndawi siyáaye.

⁶ Ímba ónta-iyain-kwaasi-imayaa éna siyáifo wemá Ísuni waásiti óntanka'a káráwiyowi uménté'ó úwai póna minóntámpinkémbá maénae séna mináái súwana

⁷ Ísu séna miníninkómbá étúwéwana úwoi miyá íno. Púwónanamo asinkáíndasafena miyá wéiye.

⁸ Ímbo óntamo makáan-kwaasi kesé'a aasiyaasí maé'mae'a íya'a túwa'nai onááfo kemá kesé'a marapá'á ímba maé'mae'a ónaumne Ísu siyáaye.

*Rásarasimba tufuwíyan-*aaimo* siyáan-*aai*.*

⁹ Súwasa Pétáni-naopa'a Ísu méraiye sumbá sáwífa¹-waasi Yúndaa-waasi isésa Rásarasi pukówana iyáfasinankarowinte'a kotuwánánae sésa kuráa.

¹⁰⁻¹¹ Rásarasimba iyáfasinankarontafesa pósa Yúndaa-waasi miwítí óraa¹-waasi tiyuwésa Manikómpákémbá kunkáiwaimpata kónae sésa suntáfesa óraa¹-amaan-kisau-waasi Rásarasimba tufuwíyan-*aai*wara'a siyáawe.

*Ísu Yérúsaremu'fá'o kuráin-*aai*.*

Mátíyu 21:1-11, Máaka 11:1-11, Rúku 19:28-40

¹² Fénáikaamba áse-masawemba a'ánkaraifo káfékaamba Yérúsaremu'fá'o Ísu tınıye sumbá waásisomba mináái isésa

¹³ taaénáma tará'maesa aampakémbá koaiyésa óraaka¹-oraaka'a sésa Fasi'aénkó ai'maráisana kunkáiwaimba Manikó kawé'á wéuwankaiye. Wení Ísareri-waasiti kawáágón-íye wenáwíta mósá maráúmne suwaná

¹⁴ moórá-poigon-awí'a tónkigo Ísumba ayáá'maena túmba

¹⁵ naaófá'á Manikón-*aai* aúfáífmiba agaimaréna séna

Sáiyóni-naopaken-kwaasi táá'a ifó

kentí kawáágó wétiye. Tónki-araako

ayáá'maena wétiye

agaimarénamo siyóntemba miyáumai Ísu tiyáaye.

¹⁶ Minkánáá wení kisau-waasi ímba imáyaa úmai táaka'a makónka'a pósa Ísu pukómpinkemba wiyómpa'o iyúinka'a táaka'a marésa sésa aúfáífmiba wérainka'a póna miyán-íye siyáawe.

¹⁷ Ísuma Rásarasi pukómpinkembo iyáfasinankomba awánésa tuwímbai-waasi simátímúwasa

¹⁸ isésa mindásafesa pósa aampakémbá koaiyówasa

¹⁹ óraa'-amaan-kisau-waasi keáímbá sésa seyaafá'nánká kentáá siyuwésa wenaráái-aantemba wéwaefo nórásaawa ónaumno siyáawe.

Kíríki-aempaken-kwaasi Ísumba awánánaemo siyáan-aaí.

²⁰ Yérúsaremu-naopa'a áamáan-aaí isánae sésa Yúndaa-waasi kuwasá Kíríki-waasisé'a wésa

²¹ Fíripi Kárirí-aempa'a Pétésáíta-naopaken-kwaasigompa'a tésa sésa Ísumba awánánaeta wétune suwaná

²² Fíripi Èndurumba kosimáména áí'maesarai Ísumba kosimámúyana

²³ Ísu sénéa kemá waási úrankomba kesúwíko óraa'o índasafena káfé'a wépaa'iyé.

²⁴ Érai'a simátíme'a sune. Ánáuntumbo úwoimo wérenamo éna ímba arambá iyáínífo ánáuntumba u'marááwana aáénkarena áruma wiyéna sáwífa'-aramba imái áfu káíníye.

²⁵ Miyámó ontembá tirááimo táinda-i'o ésa ímba kawé'-úmai méranaafo maambárárákén-ímáyámo tuwáiyawi aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

²⁶ Kentáfésa ení kisaumo maénae siyawi kembá sirááíwáéro. Miyámó iyawi kesé'a méranaawe. Kesí kisaumo maiyawi kesifo kentúwí'a mósá maráíníye

Ísu siyáíye.

Ísu wemó puwíndasafena siyáin-aaí.

²⁷ Ísu simátímena sénéa kesirunkó umbaisé'a wétaimba pó'a nóra sénaumno. Kesifóo maanúmbái-tántáá'ó kempá'ó tinda maisiyuwaaó ímba miyá sénaumpo kemá mindásafe'a kunkáime.

²⁸ Kesifóo enáwíko óraa'a íníye súwana wíyómpakemba aaí sénéa é'a kesúwí'a óraa'a uráunda pó'a aneka'á ónaumne súwasa

²⁹ méron-kwaasisomba isésa tuwímbai sésa wíyónaai siyé suwasá tuwímbai sésa Manikóni kísau-waasi wíyómpakewi aaí wésimamiye suwaná

³⁰ Ísu simátímena sénéa minááímo isáámba ímba kembó súwa'nai índanifo kembó túwa'nai índaniye.

³¹ Marapá'-wáásímó aaifimbó maitinkáinda-kanaa wétiye. Marapá'-wáásítí sáwí-kawaagombo watiyuwáinda-kanaa wétiye.

³² Aaraa-táiyá'ó mó tufusiyan-kanaa seyaafá'á imáyáa tíménasa kempátá ténááwe Ísu siyáíye.

³³ Miyámó siyáimba aaraa-táiyá'á tufiyana puwíndasafena súwasa

³⁴ waásisomba isésa sésa Manikón-aaí aúfáíimba agaimaréna sénéa Manikómó iyáfasinankaraiwai aasiyaasi maé'mae'a íníye siyáífo emó sénéa kemá waási úrankomba aaraa-táiyá'á mó tufusiya'a puwónaumne wésempo emá nááwawa sé ewá sénó suwaná

³⁵ Ísu sénéa waási sáma kátinkaundawi úndanifo kárika'a kesé'a méranaumne. Waásimo kumeu'ó in-áémpá'ó kombá nááfara'i wégowasa pósa ímba wéawanaawe. Kumeu'ó in-tántááko kempá'á tifó sé'a sámo kátínkáipa'a méraaro.

³⁶ Sáma kaímbá pó'a kentáfé'a s'é'a kentáási ságoma óne sembá pó'a ságoni áráá'marimba ú'mai méranaawe Ísu siyáíye.

Yúndaa-ora'a'-waasi Ísuntafesa ímba timankúnkúmbo uráan-aaí.

Ísu simátímena tiyuwéna aúpá'á méraiye.

³⁷ Túranka'a kawé-kísáú ímba awánaraan-kwaame'o uráimbanifo wentáfésa ímba timankúnkúmbo ésa Manikómpákémbá kunkáíye siyáawe.

³⁸ Mindásafena naaófá'á Manikón-aaímo simátímakowin-awi'a Áísáya siyáin-aaí érai'a siyáíye.

Fasi'aénkóo kawé'-áái kosimátimunasa minááísáfésa ímba érai'e wésewe. Ení fasi'aémbá aráátimendanifo ímba awánaraawe

Áísáya agaimaréna siyáíye.

³⁹ Ísun-aaisafesa ímba timankúnkúmbo untáféna naaófá'á Áísáya agaimaréna sénéa

⁴⁰ Manikó túramba káfitúwáísasa pósa túramba ímba awánaraawe. Manikó táá'a káuntuwáísasa pósa ímba isaraawe. Manikómó simbá miyá uráunda pósa kempá'á ímba tiya'a sáwí-imayaa maitiyuwé'a kawé'a uwátinkanaumne

Manikó siyáíye Áísáya agaimaréna sénéa

⁴¹ Ísuni sáma awánaraimba póna mináái agaimaréna siyáíye.

⁴² Yúndaa-ora'a'-waasi tuwímbai Ísuntafesa timankúnkúmbo ésa Manikómpákémbá kunkáíye sésa áamáan-kawaa-waasi áamáan-daumpa'a iyófo sésa aambá fáí'maraafoniye sésa ímba afora'á sumbá

⁴³ Maníkó kesúwí'a mósá maráinkwae-imayaa ímbanofó waási tuwímbai kesúwíta mósá maráiwae-imayaa ésa miyán-imáyáá umbá pósa Ísuntafesa érai'e ímba afora'á siyáawe.

Ísu simátimuwasa tuwínkaa'ó uráan-aaí.

⁴⁴ Ímba afora'á suwaná Ísu óraaka séna kesáásafesa érai'e sésa kenká'á timankúnkúmbo íyawi ímba kentáfesa aantemba ofo si'mákaiwaintafesawara'a timankúnkúmbo wéowe.

⁴⁵ Kesí áwáumo suwánaawimo ombá ímba ken-aantemba wésuwanaafo si'mákaiwainkwará'a wéawanaawe.

⁴⁶ Marapá'ó kumúnda waási sáma kátinkaundawi únda pósa kenká'á timankúnkúmbo íyawi ímba kumeu'ó in-áémpá'á méranaawe.

⁴⁷ Kesááimo ímbo ísámai kawé'ó owí aafimbó maitinkái ímba kemá úne. Marapá'-wáási ímba aafimbó maitínkáandasafe'a kumúndanifo sáwí'ó úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkanae'a kunkáumne.

⁴⁸ Ánaaen-kanaara'a kesáái ísésa tínaaembo uwásinkaiyawi sésa kawé'-áái sínaaemba uwámakaundaniye sénááwe.

⁴⁹ Ímba kesí imáyáafinkemba sumpo kesifo si'mákaiwai simásímakain-aaí súnda pó'a ánaaen-kanaa tínaa sésa kawé'-áái sínaaemba uwámakaunda ímbo oráámbá uráundaniye sénááwe.

⁵⁰ Kesifon-aaí aúí'a úmai maé'mae'ó íyan-aain-iyé. Súnda-aaí kesifo simásímakain-aaí simátimune Ísu siyáíye.

13

Ísu wení waási tísamaimo non-kwitínkarain-aaí.

¹ Tíyótaimo í-tánón-kánáá aafáyáaraamba úwana káfékaamba Ísu imáyáa éna séna marapá'á tuwé'a kesifompá'ó kunuweré'ó iyónda-kanaa tiyé séna marapá'-wáási wenááimo isón-kwaasi áfááraumai imáyáa tiména miwísáfénawe séna puwíníye súwana

² waántáwanko Sáímonin-ááninkomba áwí'a Yúndasi-Ísakeriotimba Ísuni pintaru'á uwó-imáyáá ámakowasa Ísuwe wení kisau-waasiye tómbá wénowana

³ afowámá seyaafá-fási'áémbá ámakowana póna Maníkómpákémbá kunkáunda pó'a kunuweré'a iyónaumne-imayaa Ísu éna póna

⁴ tómbá wénowana íyáfasinena paákákén-únánkwátói fau'marena táúri kará'umaena

⁵ táufapimba nombá fatimarena wení kisau-waasi tísamai non-kwitinkéna táúrisamba uwátuwena

⁶ Ísuma Sáímoni Pítaampa'a túwana séna Fasi'aénkóo ímba kesísamai non-kwisinkaaó súwana

⁷ Ísu séna kemó úndama káfé'a ímba wéisaanda po ánaaemba isaínone súwana

⁸ Pítáa séna kesísamaimo non-kwisínkendasafe'a a'áo símasima'á ónaumne súwana Ísu séna enaisamaimo ímbo non-kwiýánkáanamo éma kesí waási-i'a ímba ínone súwana

⁹ Pítáa séna Fasi'aénkóo ení waási-i'a ónae sumpo ímbo sísamai aantemba non-kwínda siyayaankwara si'nónkwará'á non-kwiýuwó súwana

¹⁰ Ísu séna nombó pékáawimo ésa ímba seyaafá-túfá'á non-kwiýónááfo tísamai aantemba non-kwiýónááwe. Kembíwí non-kwisaawaná kímborawigo ímba non-kwiýáiyemo súmba

¹¹ Ísu wení pintaru'-wáásígómbá ísarontafena séna kembíwí non-kwisaawaná kímborawigo ímba non-kwiýáíye siyáíye.

¹² Ísu simátimena tísamai non-kwitiyuwéna paákákén-únánkwátóimo fau'maromba maimái úmaena ménamo tómbó némopa'a wéna tísai éna séna kemó úndawíní áwáuma éra isaaó.

¹³ Kentáfé'a sé'a uwáitái'-iwái Fasi'aénkó ónemo sembá érai'a miyán-kwáási úne.

¹⁴ Kemá kembó uwáitái'-úndawi kentí Fasi'aénkó pó'a tísamaimo non-kwitinkáúndasafe'a kemá moórá-mora non-kwitínkáaro.

¹⁵ Kemó kembó aráátimundantemba kembíwíwára'á miyán-oro.

¹⁶ Érai'a simátimé'a sune. Kisau-waasimo ésa miwítí óraa'-waasigomba ímba iyáákanaawe. Ti'mákaiwain-aaí maimaésa kosimátímakaawimo ésa ti'mákaiwaimba ímba iyáákanaawe.

¹⁷ Miyáumai kemó únda é'a awánaafo miyámó íyambo íyana tirunkó kawé'á íníye.

¹⁸ Kempínkémbá ímba seyaafátáfé'a sumpo kendé-i'ó uwátinkaunda-waasi é'a tuwánaraumne. Maníkón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna kesé'a moóráfinkembo tómbó naráiwai kesí pintaru'-wáásín-iyé agaimarénamo siyáimba érai'a siyáíye.

¹⁹ Ímba paápé uráisa'a simátimunda póna ánaaemba paápé ína'a kentáfé'a timankunkúmba é'a Manikómpákémbá kunkáíye sénéááwe.

²⁰ Érai'a simátíme'a sune. Ti'maráanasa wíyawí-taai ísámai kawé'ó íyantén-úmai kesáái ísámai kawé'á ónááwe. Kesááimo isáíyantén-úmai si'mákaiwain-aaí isánááwe Ísu siyáíye.

Moóráwigo kesí pintaru'á máíníyemo Ísu siyáín-aaí.

Mátíyu 26:20-25, Mááka 14:17-21, Rúku 22:21-23

²¹ Ísu simátimena wenarunkó umbaí tówana séna érai'a simátíme'a sune. Kempínkémbá moóráwigo kembá namuro-wáásimá aráátimíniye súwata

²² wení kísau-waasi moórá-mora wenaúfinayaafimba éta nááwantafenawa síyó séta

²³ wení kísau-waasigo Ísu kembá arumbá símakowí Ísuni ewaa'á méraawanana

²⁴ Sáimoni Pítaa kentáféna aúwá'náán-kwaame'a éna séna nááwantafewa sénó sé áísai uwo súwa'a

²⁵ wení ewaa'á kífae'a áísai e'a sé'a Fasi'aénkóo emó séndá nááwa'íyo séwánana

²⁶ Ísu séna kemó tómbó nompín-tu'maimo áménda-waasi wemán-íye séna tómbá maimaéna nompín-tu'mai miwámbá Sáimoni-Ísakeriotín-ááninkon-awí'a Yúndasimba amúwana

²⁷ mintómbá maúwana waántáwanko wenarumpimbá iyúwana Ísu simámena séna emó ónae sinda-í'a maaránka'a uwó Ísu súwasa

²⁸ tómbó wénesamo méron-kwaasi Ísumo sún-aaigoni áwáuma ímba ísámai kawé'á umbá

²⁹ sésa Yúndasi óntanka'o káráwiyowintafena Ísu séna ímbo óntamo makáan-kwaasi tuwímbai timiyó Ísu siyémá sésa tanómbó káúfón-kanaaratafesa sésa tómbá méyánuwo Ísu siyémá suwaná

³⁰ Yúndasi Ísumo amún-tomba maimaéna minúwóiyáán-úmai máápa'a kumúwana kumeu'á uráíye.

Aú-amaambo simátímakain-aaí.

³¹ Yúndasi máápa'a kumúwana Ísu séna káfé'a waási úranko súwí'a óraa'a isaná kesí kísauo Manikón-áwí'a óraa'a íníye.

³² Kesí kísauo Manikón-áwí'a óraa'o intembá káfé'a Manikó kesúwí'a óraa'a uwásinkainíye.

³³ Kesí iyámpóisono. Kárika'a kesé'a mé'a tiyúwáana'a siyaafái ónááwe. Yúndaa-waasisafe'ó é'ó simátíme'ó súndantemba kentáfé'a sé'a iyóndara'a ímba kanaa'á iyónááwe.

³⁴ Aú-amaamba simátíména'a kesirumbó timúndanten-úmai moórá-mora-waasi kentirumbá tíméro.

³⁵ Moórá-mora kentirumbó timíyasamo ésa tuwánésa sésa Ísuni kísau-waasin-owe sénéááwe Ísu siyáíye.

Pítaa ánaeni'a uwásinkainíyemo siyáín-aaí.

Mátíyu 26:31-35, Mááka 14:27-31, Rúku 22:31-34

³⁶ Ísu simátimuwana Sáimoni Pítaa áísai éna séna Fasi'aénkóo nááfara iyínono súwana séna iyóndara'a káfé'a ímba sirááíwainompo ánaaemba sirááíwainone súwana

³⁷ Pítaa séna Fasi'aénkóo nóra séra káfé'a ímba embá arááíwaenaumno. Ímba pó'a áwa'nai é'a púwónana kawé'á íníye súwana

³⁸ Ísu séna áwa'nai e'a puwónaumnemo séndá kemá érai'a simáme'a sune. Kokórigomo ímbo ááimo siyáindara'a kaumbo-ík'á kentáfé séma ímba awánáunda-waasin-íye sínone Ísu siyáíye.

14

Manikómpá'ó íyan-amba kemá únemo Ísu siyáín-aaí.

¹ Ísu simátimena séna kentirunkó ímba sáwí'a ína'a ímba óraa'-imayaan-oro. Manikómbá timankunkúmba é'a kenkwará'á miyán-oro.

² Kesifoní naaópa'a sáwífa'-maru'a wéraiye. Ímbo miyámó uráinkakaa ímba simátimusino.

³ Kemó iyúnda kentí maru'á ito'mayaa uwátinkanae'a iyúne. Iyuweré'ó kuntí'mae'ó iyónda kemó méraundara'a iméranaawe. Miyá ona'á kesé'a méranaawe.

⁴ Kemó iyúnda-amba é'a awánaraawe súwana

⁵ Tómaasi simámena séna óraakoo emó iyónda-naopa'a ínta awánaraumne. Nóraumaissaawa aantá awíyánaumno súwana

⁶ Ísu séné Maníkómpá'ó iyíyan-amba kemá úne. Kemá éraikoni áwáuma úne. Kemá maé'mae'ó iyawini áwáuma úne. Kesifoní naaópa'a ímba úwoi iyónááfo kemá minámbá únda pósa iyónááwe.

⁷ Kesí áwáumo suwánékaa kesifombá awíyaawisino. Káf'e'a wéawanaawe súwana

⁸ Fírípi séné óraakoo enafombá aráásimínanasa kentáa kanaa'á íno súwana

⁹ Ísu séné ayáátáaka'a kesé'a méraundanifo emá kesí áwáuma ímba suwánaraane. Kesí áwáumo suwánaawi kesifombá é'a wéawanaafo nóra isawá enafombá aráásimiyo wéseno.

¹⁰ Kemá kesifoé'a kááísamai méraunana kesifomá kesé'a kááísamai méraiye. Mináásáf'e'a érai'e seró. Ímba kesí imáyáafinkemba sumpo kesifomá kesé'a ména wení kísau isa'á sune.

¹¹ Kemá kesifoé'a kááísamai méraunana kesifomá kesé'a kááísamai méraimba pó'a mináásáf'e'a érai'e seró. Ímbo miyámó sé'o é'a kesí kísau awáné'a sé'a érai'a wíyómpakemba Maníkómpákémbá kunkáiyé seró.

¹² Érai'a simátimé'a sune. Kentáf'e'a timankúnkumba é'a Maníkómpákémbá kunkáiyé siyawi kemó úndanten-kísau miwíwará'á maénááwe. Kesifompá'á iyé'a Manikóní ámutankomba ai'maráandasafena miwítí kisaugo kesí kisaugomba iyáákainiye.

¹³ Ken-imáyáámó é'o sísai iya'ó é'a miyá ónaumpo kentáf'e'a ísámai kesifon-áwí'a mósá maránááwe.

¹⁴ Ken-imáyáámó é'o sísai iya'ó é'a

kemá miyá ónaumne Ísu siyáiyé.

Manikóni Ufaen-ámútánkómbá ai'maráanana kumíníyemo siyáin-ai.

¹⁵ Ísu mináái simátiména séné kentirumbó simé'o é'a kesáái ísámai kawé'a ónááwe.

¹⁶ Kesifombá áisai onaná karáá'á tutinkáíndawimba ai'maráínana kumbéna kesé'a aasiyaasí maé'mae'a íniye. Wemá éraikoni áwáun-iyé.

¹⁷ Marapá'-wáásí wembá ímba awánésa wenáái ímba wéisaamba pósa ímba kanaa'á sésa kesé'a tamauwó wésefo kesé'a ména kentirumpimbá maé'mae'a ímbá pó'a wembá wéawanaawe.

¹⁸ Kárika'a tiyúwáandanifo ímba áwíyaraa'-iyampoimo ontembá ónááfo iyuweránaumne.

¹⁹ Kári-kanaa marapá'-wáásí kembá ímba suwánánááfo kembiwí aneka'á suwánánááwe. Kesé'a méraunda pó'a kemá aúí'a úmai méranaawe.

²⁰ Minkánáá tína'a sé'a érai'a afowáe'a ména kesé'a méraisata wesé'a méraumne miyá sénááwe.

²¹ Kesááimo taawiyafésamo kawé'ó owí tirumbá siménááwe. Tirumbó simíyawi kesifoé kesé'a sirunkái timéyauye. Kesirumbó timúndawisafe'a símai afora'á paápé úmai méraumne súwana

²² Yúndasi-Ísakeriotti araámáon-awí'a Yúndasi séné Fasi'aénkóo nóintafewe séwa úwoi-waasisafemase símai ímba afora'á paápé úmai méranaumnéwa sénó. Kentáásáfémase símai afora'á paápé úmai méranaumnéwa sénó súwana

²³ Ísu séné tirumbá simíyawi kesáái ísámai kawé'a íyana kesifomá arumbá miwí timínakai kewé kesifoé miwisé'a kumbéyauye.

²⁴ Kesáái ísámai ímba kawé'ó owí tirumbá ímba símakaawe. Súnda-ai ímba kesí imáyáafinken-aain-ifo kesifo si'mákaiwaini imáyáafinken-aain-iyé.

²⁵ Kesé'o méraundara'a mináái simátimune.

²⁶ Énifo kesifomá wení Ufaen-ámútánkómbá kentí karáákómbá ai'maráínana kumbéna ken-ánóndáá éna seyaafá-tántáá'á aráátiména súnda-ai timína'a táaka'a maránááwe.

²⁷ Tiyuwé'a faru uwátinke'a kentirumbó aáo'o uwátinkáandate úmai méraaro. Marapá'-wáásí ímba miyá wéuwatinkaafó kesirumbó aáo'o maráúndantemba miyáumai timúne. Mindásafena kentirunkó ímba sáwí'a éna ímba táá'a íno.

²⁸ Tiyúwáandanifo kentópa'a iyuweránaumnemo súnda é'a wéisaawe. Kentirumbó simé'o é'a kesifompá'á iyóndasafe'a aamoí ónááwe. Kesifomá kembá iyáákaraintafe'a símai aamoí ónááwe.

²⁹ Ímba paápé uráisa'a simátimunda póna paápé ína'a kentáf'e'a sé'a érai'a siyáiyé sénááwe.

³⁰ Waántáwanko maambáráráké-sáwí-káwáágó wétimba pó'a ímba aaimá ayáátáaka'a simátimumpo wení fasi'aénkó ímba kembá ta'ótorainiye.

³¹ Kesifomó simásímakaimba miyámó únda suwánésa sésa afowámbá arumbá ámakaiye sénááwe. Íyáfasinaiyata konó Ísu siyáiyé.

15

Érai'a ándáma kemá únemo Ísu siyáin-ai.

¹⁻⁵ Ísu simátimena séna érai'a ándáma kemá úne. Kesifomá minándará'ó káráwiyaiwainiye. Ándáma kemá úne. Ándagoni amaimá kemán-owe. Ímbo arambó iyáinda-amaimo éna ayááisuwainiye. Arambó iyáinda-amaimo éna ayááimarainana arágásáó agaimái arambá iyáiniye. Ayááimarántemba simátímakaunda-aai go miyá éna tirunkó arupise wéiye. Kesé'a kááísamai méraiya'a kemá kempá'a kááísamai méraano. Amái aantenkomo éna ímba arambá iyáiniye. Miyámó intembá kesé'o ímbo kááísamaimo méraiyanamo éna ímba arambá iyáiniye. Kemá kesé'a kááísamai méwa'a pó'a kesé'o kááísamaimo mérai yawimo é'a sáwifa'-aramba imái méranaawe. Kembó ifá'ó siyuwésamo ésa ímba arambá imái méranaawe.

⁶ Amaimó ayááisuwainda-amaimo aáénkáindamo éna ayáimai agaisuwáiniye. Kesé'o ímbo kááísaiyawí miyá iniye.

⁷ Kesé'o kááísamaimo mérai yawi kesááimo kentirumpimbó ta'óto'marai yawi áisai iyana póna miyá uwátinkainiye.

⁸ Sáwifa'-arambo imáimo méraiyan-kwaasimo tuwánésamo ésa sésa Ísumbo arááíwáén-kwaasin-owe síyana kesifon-áwíko éna óraa'a iniye.

⁹ Kesifomó arumbó simakainten-úmai kesirumbá kembá tímúne. Kemó é'a misirúntáfé'e símai méraaro.

¹⁰ Kesifoní áamámba ísámai wenaruntáfé'o símáimo méraundantemba kesí áamámba isé'o é'a kesiruntáfé'a símai méranaawe.

¹¹ Mináái simátímakaunda pó'a kesí aamoigó kentirumpimbá óraa'a wéraina'a aamoí é'a méraaro.

¹² Kesirumbó tímúndantemba moórá-mora-waasi tirumbá tíméro. Mindá kesí áamámba tímúne.

¹³ Kentí waásisafesawe símai wétuwa'nai-e'o puwónae sésamo puwíyamba ímba moórá-ai símai iyáakamai tirumbá tíménááwe.

¹⁴ Kesááimo isémai yawimo é'a kesí waási-i'a ónááwe.

¹⁵ Óraa'-waasigoni kísau-waasi óraakoni kísau ímba awánaraambanifo wenáfárawaisai weni kísau wéawanaraawe. Miyámó ontáfé'a pó'a kesifomó seyaafá'-ááimó simásimakaimba simátimunda pó'a ímba kesí kísau-waasiye sendá kesifárawaisaiye sènaumne.

¹⁶ Kembiwí ímba kembá kendé-i'a uwásínkááwa'a kemá kembiwí kendé-i'a uwátinkaunda pó'a wé'a fasi'aén-árámbá koimái sáwífase úmai méraaro. Ken-imáyáámó é'o kesifompá'ó áisai iyanamo éna miyá uwátinkainiye.

¹⁷ Moórá-mora-waasi tirumbá tíméro sé'a miyán-ámáámbá simátimune Ísu siyáiyé.

Marapá'-wáási tíyámbo uwátínkaraan-ai.

¹⁸ Ísu mináái simátimena séna marapá'-wáásimó kembiwísáfésamo tíyámbo uwátinkaiya'o é'a tááka'a maré'a sé'a aifa'á kentáási Fasi'aénkómbá tíyámbo uwánkaraawe sènááwe.

¹⁹ Kemá marapá'-wáásifínkémbá kembá kendé-i'a uwátinkaunda pósa marapá'-wáási tíyámbo wéuwatinkaawe. Kembó úwoimo marapá'-wáásimó onkaka kentáfésa sésa kenkáán-kwáásín-owe sésa tirumbá tíméwisino.

²⁰ Kísau-waasi miwítí óraa'-waasigomba ímba iyáákaraawemo súnnda imáyáan-oro. Kentí óraako únasa pósa marapá'-wáási karaánáa'a sinkésa sáwí'o uwásínkáanten-úmai kembiwí karaánáa'a tinkésa sáwí'a uwátinkanaafo kesááimo isámáimo kawé'o iyawi kentáái isánááwe.

²¹ Kembiwí kesí waási-i'a ombá pósa marapá'-wáási karaánáa'a tinkésa sáwí'a uwátinkaanaawe. Si'mákaiwaimba ímba awánaraamba pósa sáwí'a ésa miyá ónááwe.

²² Kemó ímbo kusimátimundarakaa marapá'-wáásití sáwí-imayaa úwoi aúpá'a wéraisino. Kusimátimunasa miwítí sáwí-imayaa ifá'ó túwáaraamba ímba ifá'a túwááwana úwoi wéraiye.

²³ Tíyámbo uwásínkewi kesifonkwára'a tíyámbo wéuwankaawe.

²⁴ Kemó fi'owimo iyáákamaimo ímbo fi'o-fi'on-kisaumo maúndarakaa marapá'-wáásití sáwí-imayaa úwoi aúpá'a wéraisino. Kesí kísau awánésa kené kesifoné tíyánkai wéuwasinkaawe.

²⁵ Manikón-ai aúfáifimba agaimaréna séna úwoisafesa kembá tíyámbo wéuwasinkaawe siyáinka'a póna mináái káfé'a wépaape-iyé.

²⁶ Kesifompá'á iyé'a kentí karáá'ó tutinkáíndawimba ai'maráanana kesifompákémbá wenámútanko kembiwisé'a kumbéna wemá éraikoni áwáugo póna kentáféna seyaafá-tántáá'á kusimátiminye.

²⁷ Kemó kisaumo ómbaraawandarakemba é'a suwánaraamba pó'a kentáfé'wara kesí kisausafe'wara'a simátimapa'a kónááwe.

16

¹ Ánaaemba kesááisafe'a ímba fasi'ámai mé'a siyúwáafo sé'a mináái simátimunda imáyáan-oro.

² Ánaaemba marapá'-wáásímó kembiwísáfésamo ámáán-daumpakemba watuwánaemo siyamba mindásafesa sésa Ísuni kisa-uwaasi tínkamiyawi Manikóní kisa-uwémaewe karo'á sénááwe.

³ Kenté kesifonté'a ímba suwánaraamba pósa miyáumai sáwí'a uwátinkanaawe.

⁴ Káfé'a mináái simátimunda póna mindá paápé ína'a imáyáa é'a sé'a simásimakaimba wépaape-íye sénááwe. Mindásafe'a simátimune Ísu siyáíye.

Manikóní Ufaen-ámútánkó kisaumo wémáin-aai.

Ísu simátimena séna kesé'a méraunda pó'a mináái ímba simátímake'a

⁵ si'mákaiwaimpa'o iyóndasafe'a káfé'a simátímakaana'a nááfara iyónó sé'a ímba sísaí owe.

⁶ Iyónaumne súnda-aai isááwana tirunkó umbaí taisa'á pó'a nááfara iyónó sé'a ímba sísaí owe.

⁷ Érai'a simátimé'a sune. Ímbo iyúndaraka kenti karáá'ó tutinkáíndawi ímba kúmísino. Iyé'a wembá ai'maráanana kembiwisé'a kumbéna kawé'a uwátinkainiye.

⁸ Kumbéna marapá'ó méraan-kwaasi kentí sáwí-imayaagoni áwáuma aráátiminye. Arupísemo úmáimo méraiawini áwáuma aráátiminye. Manikómó aaifimbó maitinkáíndawini áwáuma aráátiminye.

⁹ Kesááisafesamo ímbo timankúnkumbo iyawisafena simátimena séna kentí sáwí-imayaa úwoi wéraiye síníye.

¹⁰ Kesifompá'ó iyúnda ímba suwánanááfo kentí karáá'ó tutinkáíndawi arupíse úmáimo méraiymba kunaráátiminye.

¹¹ Maambáráké-sáwí-káwáágómbá é'a aaifimbá maiyáankaraimba póna Manikó aaifimbá maitinkáíniyema simátiminye.

¹² Sáwífa'-aai simátimusina umbai-áái pó'a káfé'a ímba kanaa'á isánááfo ánaaemba isánááwe.

¹³ Manikóní ámútanko kumbéna érai'-amba kawé'-ámbá aráátiminye. Ímba wení imáyáafinkemba simátiminifo simámakain-aai simátimena aáo'o paápé índa-tantaa'a simátiminye.

¹⁴ Súnda-aai simátiminana kesúwíko óraa'a íníye.

¹⁵ Seyaafá'-ááisómbá kesifondé mindá kendén-íye. Miyáumai sé'a simámakaunda-aai Manikóní ámútanko simátiminye Ísu siyáíye.

Tirunkó umbaí taréna ánaaemba kawé'á íníyemo siyáin-aai.

¹⁶ Ísu simátimena séna kárika'a ímba suwáné'a ánaaenka'a suwánanaawe súwasa

¹⁷ wení kisa-uwaasífkemba tuwímbai sésa kesifompá'á iyúnda pó'a kárika'a ímba suwáné'a ánaaenka'a suwánanaawemo simbá nóintafenawa siyó.

¹⁸ Kárika'emo simbá minááigóní áwáuma ínta isáúmne. Nóintafenawa siyó suwaná

¹⁹ Ísu áisai ónaesamo umbá iséna simátimena séna kárika'a ímba suwáné'a ánaaenka'a suwánanaawemo súnda-aaisafe'a kembiwí áfááraumai kemó súnda-aaisafe'a símae wénowe.

²⁰ Érai'a simátimé'a sune. Kembiwí ifí'á táiyasa marapá'-wáási aamoí iyambanifo kentirunkó umbaí taréna ánaaemba kentirunkó fetóí íníye.

²¹ Moórá-ininkomo iyámpóimo ma'ankáínda-kanaa títanamo éna áí'a ínana arunkó umbaí táinana ánaaemba miniyámpóí ma'ankéna áíkomba ímba imáyáa éna aamoí íníye.

²² Miyámó otembá kentirunkó umbaí táina'a ánaaemba suwáné'a aamoí ónááwe. Aamoimó í-tántáá'á ímba maitiyuwánááwe.

²³ Minkánáámó tina'a ímba sísaí ónááfo kesifompá'ó inaimó siyamba kentáfé'a ísámai áisai iyantafena póna miyá uwátinkainiye.

²⁴ Kesifompá'á ímba ínaí siyáafo káfé'a kentáfé'a ísámai inaimó siyamba miyá uwátinkainana kentirunkó óraa'-aamoí ína'a méraaro Ísu siyáíye.

Marapá-tántáá'a Ísu íyáákaraiyemo siyáin-aaí.

²⁵ Ísu simátimena séna waé'mai-aaí simátimunda pó'a ánaaen-kanáa tína'a kesifon-aaí afora'a simátimenaumne.

²⁶ Minkánáámó tína'a ken-ímáyáámó ontáfé'a kesifompá'a inái síya'a kemá ímba inái senaná

²⁷ wemá úwoi tiména wenarumbó tímakaintafena póna úwoi timíniye. Kentáfé'a sé'a Manikómpákémbá kunkáiyé sé'a tirumbá símakaantafena kesifomá arumbá tímakaiye.

²⁸ Kesifompákémbá marapá'a kumbéraunda pó'a káfé'a marapá'a tuwé'a kesifompá'a iyónaumne Ísu súwasa

²⁹ wení kísau-waasi sésa káfé'a ímba waé'mai-aaí finkemba sémpo aforatá simásimene.

³⁰ Kesáá séta áisai ónáisiye ímba súnasaama emá ísaraandawí po afora'a wésene. Miyásá séta Manikómpákémbá kunkáanesa sune suwaná

³¹ Ísu séna kentáfé'a Manikómpákémbá kunkáiyé sembánifo

³² kárika'a siyuwé'a kentí naaó'-nao'a wété owa'a keyáá mérausina kesifomá kesé'a méraiye.

³³ Mináái simátimunda pó'a kesé'a kááísamai mé'a aáno úmai wempa'a méraaro. Marapá'-wáási karaánáa'a tinkésa sáwí'a uwátinkanaafo marapá'-tántáá'wára waásiwara'a íyáákaraunda pó'a kentirunkó aamoí ina'a méranaawe Ísu siyáiyé.

17

Ísu wení waásisafena ísámai Manikómpá'a inaimó siyáin-aaí.

¹ Ísu simátimena wiyómpa'a awánéna séna kesifóo minkánáa wétiye. Kesúwí'a óraa'a ina'a enáwí'a óraa'-i'a uwánkáano.

² Seyaafá'-wáási káráwiyaundasafe fasi'aémbá símakaanda pó'a símakaanda-waasi aúí'a úmai maé'mae'a uwátinkaunda mindásafe kesúwí'a óraa'-i'a ina'a enáwí'a óraa'-i'a uwánkáano.

³ Eyáá érai-Fasi'aenko óne. Kembá si'mákaandawí úne. Empá'é kempá'é tésa kenkáísááimo isááwí aúí'a úmai maé'mae'a wéowe.

⁴ Marapá'a enáwí'a óraa'a úmai símakaanda-kísau tai'áúmne.

⁵ Kesifóo maramó ímbo úmakondara'a esé'a méraawanana kesúwíko óraa'-i'o uráinka'a po aneka'a miyá ínkwa'e'a sune.

⁶ Marapá'-wáásífinkémbá ení waási-i'a uwátinke símakaana'a entáfé'a miyámó iwái méraiye símai paapé uwátinkaunasa enáái wéisaawe.

⁷ Símaakasafesa sésa mintántáa'a Manikómó ámakain-tantaa'e wésewe.

⁸ Símaakaanda-aaímo simátimunda wéisaawe. Empákémbá kunkáunda-aaí isésa sésa Manikó ai'mákaisana kunkáiyé wésewe.

⁹ Miwísáfé'a ísámai inái sune. Marapákén-úwói-wáásísáfé'a ímba inái sumpo símakaanda-waasi ení waásisafe'a ísámai inái sune.

¹⁰ Ení waási kesí waásin-owe. Kesí waási ení waási ésa kesúwí'a óraa'-i'a wéowe.

¹¹ Marapá'ó ímbo méraanda empá'a iyónaumpo miwí marapá'a méranaawe. Kawe-késífóo miwíyá'a emá káráwiyinasa pósa Manikómbó áantaan-kwaasi-i'a úmai méranaawe. Esé kesé'ó kááísamaimo mérauyantemba miwí kááísamai méranaawe.

¹² Miwísé'a mé'a káráwiyaunasa Manikómbó áantaan-kwaasi-i'a úmai mésa ímba sáwí-amba arááiwakaawe. Énifo moóráwigo sáwí-amba arááiwainda póna mináái Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna siyáin-aaí paapé íniye.

¹³ Empá'a ímbo iyúnda marapá'a mé'a miwí tirumpimbá kesí aamoigó óraa'ó intáfé'a mináái simátimune.

¹⁴ Enáái simátimakaumne. Kemó ímbo érai'ó marapá'-wáásímó úndantemba miwí ímba érai'a marapá'-wáási ombá pósa marapá'-wáási úwoi-waasi tiyámbo wéuwatinkaawe.

¹⁵ Ímba sé'a miwí marapákémbá kuntiyaaó sumpo waántáwanko sáwí'a uwátinkáífo séma káráwiyuwo sune.

¹⁶ Kemó ímbo érai'ó marapá'-wáásímó úndantemba miwí ímba érai'a marapá'-wáásin-owe.

¹⁷ Enáái érai'-aaí póna tirumpimbá wérainasa ení waási-i'a úmai méranaawe.

¹⁸ Kembó si'maróna'ó marapá'ó kunkáundantemba miwí ti'maráanasa marapá'-wáásífimbá méranaawe.

¹⁹ Miwísáfé'e sé'a enaráái aantemba wáúnda pósa enaráái aantemba waránááwe.

²⁰ Ímba maankwáásísáfé'-aantemba inai sumpo miwí táái isésa kentáfésa timankunkumba ésa Manikómpákémbá kunkáiyé siyawisafé'wara'a inai sune.

²¹ Kesifóo inai sé'a esé kesé'o kááísamaimo mérauyantemba miwí enté kenká'é kááísamai méranaawe. Miwí kááísamai méraamba pósa marapá'-wáási tuwánésa sésa érai'a Manikó Ísumba ai'mákaisana kunkáiyé sénááwe. Mindásafé'a inafinkémbá simámune.

²² Esé kesé'o mimbórái'o úmaimo mérauyantemba símakaanda-fasi'aemba tímakaunda pósa mimbórái'a úmai méranaawe.

²³ Emá kesé'a kááísamai méraana'a kemá miwísé'a kááísamai méraunda pósa miwí kááísamai méranaawe. Marapá'-wáási mindá tuwánésa sésa Manikó Ísumba ai'mákaisana kunkáiyé sénááwe. Enarumbó símakaandantemba miwíwará'a tímakaunda pósa marapá'-wáási tuwánésa sésa érai'e sénááwe.

²⁴ Kesifóo maramó ímbo úmakondara'a enarumbá siméma fasi'aémbá símakaane. Símakaanda-waasi kesé'a méraiwaé sé'a sunda pósa kesí fasi'aémbá awánánááwe.

²⁵ Kesifóo usukáéwi óne. Marapá'-wáási embá ímba wéawanaafo kemó awánáúnda símakaanda-waasi kentáfésa sésa Manikó ai'mákaisana kunkáiyé wésewe.

²⁶ Entáfé'a miyámó iwái méraiye símai paápé uwátimunasa enarumbó símakaandantemba miwí tirumbá simíya'a miwísé'a méraunamne. Entáfé'a miyámó iwái méraiye símai paápé uwátinkare'a paápé úmai kónaumne Ísu inafinkémbá miyá siyáiyé.

18

Ísumbo ta'ótokaan-aaí.

Mátíyu 26:47-56, Máaka 14:43-50, Rúku 22:47-53

¹ Ísu simátimena wení kísau-waasise'a Kíndároni-nomba kofatésa taai-kanáágúnémbá komérowana

² Ísu wení kísau-waasise'a mintái-kánaágúnéfé'a kógo upa'á Yúndasi Ísuni pintaru'-wáásigó mintái-kánaágúnéfé'a awánópa'a

³ mifá'á kumba ámáán-kawaa-waasiye óraa'-amaan-kísau-waasiye i-wáásiwára'á ámáán-danka'-i-waasiwara'a ti'márówana Yúndasi ti'maena taánáínkware paepapé'wara'a maímaésa ómbá to'maésa mintái-kánaágúnéfé'a kumbá

⁴ Ísu wempá'ó tinda-tantaakomba iséna wení waásifinkemba iyáfasinena miwí túranka'a koména tísaí ena séna nááwani ayaafáíya wéoo súwasa sésa

⁵ Ísu Násaretifakewintafeta wéayaafai-une suwaná séna miwántáfé'o semba kemá úne súwasa Yúndasi Ísuni pintaru'-wáásigó póna miwísé'a méraiye.

⁶ Kemá úne Ísu súwasa miwí tauwérópa'a tanaambá fowaná

⁷ Ísu aneka'á tísaí ena séna nááwani ayaafáíya wéoo súwasa Ísu Násaretifakewintafeta wéayaafai-une suwaná

⁸ Ísu séna é'a simátimakaumne. Maandá kemá úne. Kembó siyaafái ontáfé'a maankwáási étinkaiyasa koró Ísu súbma

⁹ Manikóntáféna siyáimba símakaanda-waasi ímba sáwí-amba arááiwakaawe siyónka'a póna paápé úmai mináái súwana

¹⁰ Sáimoni Pítaa paepapé'a awáúfinkémbá taútuwena aifa'-ámáán-káwáágóni kísau-waasigon-áa'a fagáúsuwomba minkísáú-wáásigón-áwí'a Marákáasi wená'a fagáúsuwowana

¹¹ Ísu Pítaantafena séna ení paepapé'a awáúfimbá wiyuwó. Sí'o índá-i'a uwásinkaiyambanifo

kesifoní kísau ímba tuwánáumpo miyá ónaumne Ísu siyáiyé.

Ísumba áí'maesa Ánásimpa'o kuráan-aaí.

¹² Ísu súwasa i-wáásiyé miwítí óraa'-waasiye

ámáán-danka'-i-waasiye Ísumba ta'óto'mai ayáánka'a kará'umaesa

¹³ áí'maesa aifa'á moórá-kawaagon-awí'a Ánásimpa'a tuwaná wemá Káyafaasin-ásáánko éna minkánáá Káyafaasi aifa'-ámáán-káwáágó póna

¹⁴ ááéma simátimena séna Yúndaa-waasi seyaafá'á púwófo séna moóráwigo puwíníye siyáiwain-ásáánkompá'a kuráawe.

Pítaa ímba awánáúnda-waasin-iyemo siyáin-aaí.

¹⁵ Kuwasarái Ísuni kísau-waasiyai moóráwigo Sáimoni Pítaae moóráwigoe'a Ísumba arááiwa'maesarai kuyambá aifa'-ámáán-káwáágó moóráwigomba awánasuwowana aaimó ísópa'a Ísumbo máánkaropa'a imérowana

¹⁶ Pítaa máápa'-ontafimba mérowana aifa'-ámáán-káwáágó awánówi iyuweréna ontará'ó káráwiyon-arasigomba simámuwana ontá tiyankówana Pítaamba ái'maena iyáferowana

¹⁷ minárásigó Pítaamba awánéna áisai ena séna minkwáásigóni kísau-waasiya'ono súwana Pítaa séna ímbanifo kemá fi'on-kwaasi úne súwasa

¹⁸ táwitafesa ésa kísau-waasiye i-wáásiyé iyamá agaimakésa tiyáámba wégaufuwana Pítaa mináái simásuwena iyará'á koména ayáámba kauráiyé.

Aifa'-ámáán-káwáágó Ísumbo áisai uráin-aai.

Mátíyu 26:59-66, Máaka 14:55-64, Rúku 22:66-71

¹⁹ Pítaa iyamá wégaufuwana aifa'-ámáán-káwáágó Ísuntafena séna simátímakaanda-aai simásimiyo. Eni kísau-waasisafewara'a simásimiyo súwana

²⁰ Ísu séna Yúndaa-waasiti óraa'-amaan-daumpa'e kári'-amaan-daumpa'e simáti-simatimbo émaunda afora'ó sémaunda ímba aúpa'á simátímakaumpo

²¹ nóintafewa wésisai-ono. Kesááimo ísaraawi tísai inasá simátímakaunda-aai ísaraamba pósa sénááwe súwana

²² áamáán-danka'-i-waasigo Ísumba tufuwéna séna aifa'-ámáán-káwáágómó sinká'á ímba miyá siyó súwana

²³ Ísu séna sáwí-aaimo súndarakaa misáwí-áái ááéma afora'á isinó. Kawe'-ááímó súndasafe nóintafewa sinkamono súwana

²⁴ Ánási ai'marówasa ayáámpinken- anda ímba awátuwesa minándáwará'á ái'maesa Káyafaasi aifa'-ámáán-káwáágómpá'á kuráawe.

Pítaa ímbo awánáúnda-waasin-iyemo siyáin-aai.

Mátíyu 26:71-75, Máaka 14:69-72, Rúku 22:58-62

²⁵ Aifa'-ámáán-káwáágómpá'á Ísumba kuwaná Pítaa iyará'á ména ayáámba wégaufuwasa iyará'ó máún-kwaasi áisai esa sésa ewárará minkwáásigóni kísau-waasiya'ono suwaná mináái umémpa'a tuwéna séna ken-ímbaniye súwana

²⁶ aifa'-ámáán-káwáágóni kísau-waasigo Pítaantafena séna emá minkwáásigóe'a taai-kanáágúnéfá'á méraaya'a tuwánérúnda éraira súno séna Pítaamo áá'ó fagáúsuwowini akún-ándáfákéwí súwana

²⁷ Pítaa aneka'á séna ken-ímbaniye súwana kokórigó áái siyáiyé.

Ísumba Páiratimpa'o ái'mae kuráan-aai.

Mátíyu 27:1-2,11-14, Máaka 15:1-5, Rúku 23:1-5

²⁸ Kokórigó áái súwasa siyarónka'a Káyafaasini naaúmpakemba Ísumba ái'maesa kámáni-oraakoni pááimpia'a máankesa sésa ímba Yúndaa-waasiti naaúmpa'an-ifo fi'on-kwaasiti naaúmpa'a iyéta tiyótaimo i-tánómbá ínta náúnafo sésa ímba iyúwana

²⁹ Rómu-kamani-kawaagon-awi'a Páirati kúwákárúwena kuntísai ena séna minkwáási nóra inkakena aafimbá maenkánaera séo súwasa

³⁰ sésa ímbo sáwí'o uráinkakaa ínta ái'maeta túsino suwaná

³¹ Páirati séna keyáárika'a ái'mae'a kentí áamáambo makénten-úmai simánkáaro súwasa minYúndáá-óráá'-wáási sésa Rómu-kamani-waasi moóráwigombo tufú'maimo utáiyantafesa aambá fá'i'makaawe sumbá

³² ááéma Ísu simátimena séna aaraa-táiyá'á sínkamiya'a uwónaumne siyáin-aai paápé úwasa ái'maesamo kumbá minááisáfesa uwaná

³³ Páirati naaúmpa'a kunuweréna iyéna Ísumba áántena séna emá Yúndaa-waasiti kawáágówá óno súwana

³⁴ Ísu séna eni imáyáfinkena sísai ó wáásiya simámakaawawa sísai óno súwana

³⁵ Páirati séna kemá ímba Yúndaa-waasi úne. Eni wáásiye óraa'-amaan-kísau-waasiye ái'maesa kempá'á tiyáafo nóra ónasawa'íyo súwana

³⁶ Ísu séna kemó kawáá-í'o úndama ímba marapá'á wéráiyé. Kemó kawáá-í'o úndamo marapá'á wéráinkakaa kesí kísau-waasi tiyááwaisino. Yúndaa-waasi kembá ta'ótoraafó sésa tiyááwaisino sésa ta'ótokaawe. Kemó kawáá-í'o úndama ímba marapá'á wéráiyé súwana

³⁷ Páirati áisai ena séna kawáágówá óno súwana Ísu séna é'a séne. Mindásafe'a marapá'á kumúnana masínkaraimba pó'a arupise-aai wésimatimune. Arupise-aaisafesamo aamóimó owí kesááima wéisaaawe súwana

³⁸ Páirati séna nóin-aaiya arupise-aain-iyó siyáiyé.

Ísumba tufuwíyana puwínomo siyáin-aai.

Mátíyu 27:15-31, Máaka 15:6-20, Rúku 23:13-25

Páirati simásuwena kúwákárúwena Yúndaa-waasisafena séna wemó sáwí'o uráimbo simásimakaamba saafá únana ímbanifo

³⁹ tiyótaimo

í-tánón-kánáá tintembá moórá-waasi áántaawa'a ándáfakembo awá'ankaundantemba minkánáámó tinká'á Yúndaa-waasiti kawáágóná awá'ankanaumno tísai ena súwasa

⁴⁰ óraaka sésa ímbanifo wembá ímba awá'ánkéndá Párápásimba awá'ankaa suwaná Párápási tiyéna uménté'a in-kwáásín-iyé sésa wembá awá'ankaa siyáawe.

19

¹ Suwaná Páirati i-wáási simátimuwasá Ísumba áwíyandasamba áwiyonku'-nésa

² óraa'-waasiti kámo'an-iyé sésa áwíyandama owepámai Ísu a'nómpimbá kufé'ankesa naae-únánkwátói óraa'-waasiti unáánkwátóin-iyé sésa uwánésa

³ karaánáá'a ankésa moórá-mora wempá'á tésa sésa Yúndaa-waasiti kawáágó óne sésa tiyáántamba

tufúto'naamai uráawe.

⁴ Tufúto'naamai uwaná aneka'á Páirati kúwákárúwena seyaafá'-wáásisáféna séna ísáaro. Ímba sáwí'o uráintafe'a áí'mae'a túranka'a máánkaraana'a awánaaro. Ímba sáwí'a uráiyé súwana

⁵ Ísu kúwákárúwena a'nómpimbá áwíyandawara naae-únánkwátóiwara'a kúwákárúwowa Páirati simátimena séna minkwáásigómbá awánaaro súwasa

⁶ óraa'-amaan-kisau-waasiye ámaán-danka'-i-waasiye awánésa óraaka'-oraaka'a sésa aaraa-táiyá'á tufiyana puwíno suwaná Páirati séna wemá ímba sáwí'a uráimba pó'a kemá ímba tufuwónaumpo kembíwí áí'mae'a aaraa-táiyá'á mátufuworo súwasa

⁷ Yúndaa-waasi sésa wemá séna Manikón-áanimba úne sémáyáímbanifo kentáási ámaánko séna miyámó sindawimba tufuwíyana puwíno símakaampimba póta tufuwónaumpo suwaná

⁸ Manikón-áaninko úne siyáin-aai Páirati isówana áfááraumai áá'a úwana

⁹ naaúmpa'a kunuweréna imaéna Ísumba áísai ena séna nááfakewiya'ono súwana Ísu iséna ímba aái súwana

¹⁰ Páirati séna kemó áísai unda nóra séwa ímba aái wésono. Kemó aaimó senasamó ésa awá'ankanaawe. Kemó senasamó ésa aaraa-táiyá'á tufuwíyama puwínone. Mífási'áémbá tokáumne súwana

¹¹ Ísu séna Manikómó mífási'áémbó ímbo ámakainkaka ímba toráásino. Manikó ámakaifo sí'maenamo enká'ó másinkaiwaini sáwí-kisaugo ení sáwí-kisaugomba iyáákaraiye siyáiyé.

¹² Ísu súwana Páirati mináái iséna séna nóra'iyó ke minkwáási awá'ankanae'a wéune súwasa Yúndaa-waasi óraaka sésa emó awá'ankemo éma ímba Rómu-kamani-aifa-kawaagoni waási-i'a wéone. Ísu séna kemá kawáágó úne siyáintafena Rómu-kamani-aifa-kawaagomba iyáákanaemo siyáintafe mindásafewe séma ímba awá'ankaa suwaná

¹³⁻¹⁴ Páirati mináái iséna Ísumba áí'maena máapa'a óntan-arumbo akwítukom-barupa'a Yúndaa-waasi-taafinken-awí'a Kápata-marupa'a kumbéna aaiimbó maitínkáám-barupa'a kumbéna Yúndaa-waasisafena séna kentí kawáágón-iyé súwana tiyótaimo í-tánón-kánáá aafáyáaraamba úwana káfékaamba wááwái kárika'a ténena úwana Páirati Yúndaa-waasisafena séna kentí kawáágón-iyé súwasa

¹⁵ ímbaniye sésa óraaka'-oraaka'a sésa aaraa-táiyá'á tufuwíyana puwíno suwaná Páirati tísai ena séna kentí kawáágómbá aaraa-táiyá'á tufuwónaumpo. Mindá tirááiya taiyó súwasa óraa'-amaan-kisau-waasi sésa Rómu-kamani-aifa-kawaago weyáá kentáási kawáágón-iyé suwaná

¹⁶ Yúndaa-waasi-taaiyo iyáákontafena Páirati séna Ísumba aaraa-táiyá'á tufuwóro séna timakaiye.

Ísumba aaraa-táiyá'ó tufúkáan-aai.

Mátíyu 27:32-44, Máaka 15:21-32, Rúku 23:26-43

¹⁷ Páirati timúwasa i-wáási Ísumba áí'maesa tufuwíyan-aaraa-taima wembá ámuwana áúwaata'maena tufuwíyan-aempa'o kumba mináémpá'-áwí'a a'nónayaantapa Yúndaa-waasi-taafinkemba Kórigótaafa mináémpá'á kuwasá

¹⁸ aaraa-táiyá'á aiyayaanka'a tufúsúmaresa kae'-wáásíyái Ísuni séfasefa'-arausampa'a aaraa-táiyá'á tufúsúmaresa Ísumba afufumpimbá tufúsúmarowana

¹⁹ Páirati weni kisa-u-waasisafena séna Ísu Násaretifakewi Yúndaa-waasiti kawáágón-iyé sé'a agaimái a'nónká-táiyá'á máraaro súwasa

²⁰ kaumbo-wáási tááifinkemba Yúndaa-waasi-taaifinkene Rómu-waasi-taaifinkene Kíríki-waasi-taaifinkene agaimárowasa sáwífa'-waasi awánomba tufúwún-aempa'a óraa'-naopa'a ewaa'á wérowasa sáwífa'-waasi mináúfáimá awánésa toráumai isówasa

²¹ Yúndaa-óraa'-amaan-kisau-waasi Páiratintafesa sésa Yúndaa-waasiti kawáágón-iyé ímba miyá símai agáinda wemá séna Yúndaa-waasiti kawáágó úne miyá símai agauwó suwaná

²² Páirati séna é'a agaimakáumne siyáiyé.

²³ I-wáási Ísumba aaraa-táiyá'á aiyayaanka'a tufúsúmaresa weni unáánkwátói maimaésa éiyainka'a tuwímbarésa moórá-mora-i-waasi éiyain-kwaasi minúnánkwátói maimaésa moórá-ampanta paákákén-únánkwátói ímbo farúmakon-ampanta maimaésa sésa

²⁴ ínta tafeónaumpo sésa ááfésa tiyáananasa nááwa iyáákenawa máiniyo sumbá Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

kesí unáánkwátói tuwímbaré maimaésa moórá

kesí ampantarátáfesa ááféma tiyaráawe

siyónka'a pósa i-wáási miyá uráawe.

²⁵ I-wáási miyá uwasá Ísuni waási aaraa-táiyá'ó tufún-taigoni áwáufimba mésa Ísun-anówa úwana wenáúnko Kóropasi awaainínkón-áwi'a Máriyaa úwana Mágátáaraa-naopaken-ininkon-awi'a Máriyaa úwasa miyáumai-inimba aaraa-táigóni áwáufimba mérowana

²⁶ Ísu wenanówamba awánéna kembá Yónimba suwánéna anówantafena séna miwá enáánimban-iyé séna

²⁷ kentáféna séna miwá enanón-iyé súwa'a

isé'a kesí naaúmpa'a móankare'a káráwiyaumne.

Ísumo pukáin-aai.

Mátíyu 27:45-56, Mááka 15:33-41, Rúku 23:44-49

²⁸ Minkákémbá Ísu imáyaa éna séna seyaafá-kísáú tai'áumne súmba sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba awátinkaunda-kisau seyaafá-kísáú tai'ásuwaumne séna Ísun-aai Manikóni aúfáifinkemba paapé indasafena Ísu séna nontáféna sinkáiyé súwana

²⁹ ándá-aran-domba ika-nómbá anaféúmpimbá wérowasa faru-táénama mindómpimbá tu'maésa ofiyen-táemopimba sinúfaimaesa náínkwae sésa Ísun-óika'a mósá marówana

³⁰ Ísu néna séna seyaafá-kísáú tai'ásuwaumne séna a'nómbá kifaena afowan-ayáámpimba wenámútamba to'maréna pukáiyé.

Ísuni awáúfimbá waantáámbó faiyáin-aai.

³¹ Ísu weyáárika'a puwúwasa Yúndaa-waasimo saagon-kánáá tiyótaimo í-tánón-kánáá aafáyáaraamba úwasa pósa sésa saagaan-kánáará'á puwíyan-kwaasi aaraa-táiyá'á máéfo sésa Páiratimpa'a tésa sésa puwíyan-kwaasi ímba úwoi tiyúwéwasa aaraa-táiyá'á méraaro. Tísamai ankaisiyasa ááema puwíyasa taaiyakémbá marapá'á múratuwaaro suwaná

³² Páirati ewé súwasa i-wáási Ísuni séfasefa'-arausampa'o tufúsúmaron-kwaasi tísamai koankaisésa

³³ Ísumba taawánomba é'a pukóntafesa wenáísamai ímba ankáisúwana

³⁴ moórá-i-waasigo Ísuni awáúfimbá waantáántámbá faúwana naaewará'á nonkwará'á kunkáiyé.

³⁵ Mindámo awánáúndawi simátímakauumne. Awáné'a érai'-aai súná pó'a isé'a sé'a érai'e sénááwe.

³⁶ Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna wenayáátámba ímba ankaisónááwe agaimaréna siyónka'a pósa i-wáási miyá uráawe.

³⁷ Moóráfa'a agaimaréna séna waantáántámbó fáiyamba afuwónááwe agaimaréna siyónka'a pósa paapé uráiyé.

Ísumbo utaráan-aai.

Mátíyu 27:57-61, Mááka 15:42-47, Rúku 23:50-56

³⁸ Yósepi Árimátíyaa-naopakewi Ísun-aai isówi éna Yúndaa-oraal-waasi táároi inkaiséna wenáwí'a áwyotuwena Ísumo puwúŋka'a Páiratimpa'a téna séna Ísun-áuma utánáifo simiyó súwana Páirati séna kanaámpó máinone súwana Yósepi Ísun-áuma komáuwana

³⁹ Nikótímási ááéma Ísumpa'o nó'waambo tiyáiwai asaa-wiyúmbó úm-basawemba óraa'-masawemba kae'á maimaéna Yósepimba kóái'maesarai

⁴⁰ Ísun-áuma komaimaésarai ampantafimbá minásáa-wiyúm-básáwénkwará'á kárá'umaesarai tésarai Yúndaa-waasi miyáumaimo utaantembá pósarai miyáumai utarááye.

⁴¹ Ísumbo tufúkáan-aempa'a taai-kisáú wérowana utaráan-ontan-aima ímbo waási utarón-ontan-aima wérowasarai

⁴² saagaan-kánáámá ampáábán-iyé sésarai minóntán-aima ewaa'á wérontafesarai Ísumba mimpimbá máutaraaye.

20

Ísu pukáimpinkembo iyáfasinkain-aai.

Mátíyu 28:1-8, Máaka 16:1-8, Rúku 24:1-12

¹ Sondaará'á siyarónka'a ímba sán-karowana Máriyaa Mágátáaraa-naopaken-ininko utámakopa'a wéna koawánómmba óntan-aigoni óikaken-ontamba maisukówana koawánéna

² awaantanténa Sáimoni Pitaante kenté'a tasimásimena séna kentáási óraakon-áuma óntan-aifinkemba maimaéna nááfara makáao súwakai

³ Pítaae kesé'a utámakon-ontan-aifa'a kónae sékai

⁴ suwaantantékai kówayamba kemá Pitaamba kóyááke'a aifa'á óntan-aifimba kówánda

⁵ kífae'a ampanta aantemba wéromba awáné'a ímba óntan-aifimba iyáferaawana

⁶ Sáimoni Pítaa téna óntan-aifimba iyáferena awánómmba ampanta aantemba wérowana

⁷ Ísun-a'nónkákén-ámpántá moórá-aempa'a wérowana awánówa'a

⁸ óntan-aifimba aifa'á kówándawi iyáferé'a awáné'a sé'a érai'a pukáimpinkemba iyáfasinkaiye séwándanifo

⁹ Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna pukáindafinkemba iyáfasinainiye siyáimba ímba ísámai kawé'á ówáyamba

¹⁰ kenkáisi naaópakai kuráuye.

Ísu paápé úwana Máriyaamo awánarain-aai.

Máaka 16:9-11

¹¹ Naaópa'a kówayana Máriyaa óntan-aigoni óika'a ména ifi'á wétena kífaena óntan-aifimba awánómmba

¹² kae'-wáási waén-únánkwátóiwara'a Ísumbo utámakom-barupimba mésarai moóráwigo a'nómpá'á maúwana moóráwigo aísamaifa'a méroyana Máriyaa tuwánówasarai

¹³ sésarai meníninkóo nóintafewa ifi'á wétaano suyaná Máriyaa séna kesí Fasi'aénkómbá maimaéna nááfara makáao sé'a ímba wérais'a wéawanaumne

¹⁴ simásuwena waeréna awánómmba Ísu úmbanifo ímba awánéraase úwana

¹⁵ Ísu séna meníninkóo nóin-ifira wétewa nááwan-ayaafaawa wéono súwana Máriyaa séna taai-kisáúrá'ó káráwiyaiwai iyé-ímáyáá éna séna emó maimaémo nááfa'o maké simásimiyo. Komaénae súwana

¹⁶ Ísu séna Máriyaao súwana méwaerena wenááifinkemba séna Raaponai súmba maanááifinkémbá waé'mai séna kesí Fasi'aénkóo súwana

¹⁷ Ísu séna kesifompá'ó iyóndasafe'a úmpo ímba ta'ótorao. Kesífárawaisai kosimátíme sé kesifoné kentifompá'á iyúne. Kesí Manikóné kentí Manikómpá'á iyúne súwana

¹⁸ Máriyaa Mágátáaraa-naopaken-ininko Ísuni kisau-waasi kosimátimena séna Fasi'aénkómbá awánáumne séna Fasi'aénkómó sún-aai simátimakaiye.

Ísuni waási wembó awánaraan-aai.

Máaka 16:14-18, Rúku 24:36-49

¹⁹ Misóndáágóni fenómpinka'a Ísuni kisau-waasi Yúndaa-oraal-waasisafena táa'a úwasa naaúmpa'a ímése ontá wisukówana Ísu túranka'a paápé éna séna aáo úmai méraaro séna

²⁰ ayáánarumpin-afiware awáúfin-áfiwará'á aráátimuwasa miwítí Fasi'aénkómbá awánésa pósa áfááran-aamoi uwánkówana

²¹ Ísu aneka'á séna aáo úmai méraaro. Kesifomó si'mákaintemba miyáumai kembiwí ti'maráana'a kesí kisau komáéro séna

²² wenááma áútimena séna Manikóni Ufaen-ámútánkómbá tíménana kesé'a mérainiye.

²³ Sáwí-imayaamo maitiyuwáíyanamo éna misáwí-ímáyáá tai'áíniye. Ímbo maitiyuwáíyanamo éna misáwí-ímáyáá úwoi waé'wae'a íniye Ísu siyáíye.

Tómaasi Ísumbo awánarain-aai.

²⁴ Ísu paápé úwasa wení kísau-waasi awánuwonka'a Tómaasi moórá-awí'a Títímási mináwikóní áwáuma amáántágae'a wemá fi'opa'lo maémomba

²⁵ túwasa simámesa sésa Fasi'aénkó paápé isatá awánáúmne suwaná Tómaasi séné ayáánarumpin-afiwara awáúfin-áfiwará'ó awáné'lo ta'ótorekaa s'éa pukáimpinkemba íyáfasinkaiye súsono súwasa

²⁶ afakaeté-no'waamba maisuwésa Tómaasiwara'-úmai aneka'á wení kísau-waasiye naaúmpa'a imésa ontá wisukówana Ísu túranka'a paápé éna séné aáo úmai méraaro séné

²⁷ Tómaasintafena séné siyáánarumpimba ta'óto'mai awáné suwáúfimbá ta'óto'mai awáné sé kentáfé karo'é sénéafainifo érai'e siyó súwana

²⁸ Tómaasi séné kesi Fasi'aénkóo emá kesi Manikó óne súwana

²⁹ Ísu séné ááéma ímba suwánarempo karo'é siyáandaniye. Káfé'a suwánáanda po érai'e wésene. Ímbo suwánaawimo ésa érai'emo sésamo timankúnkúmbo ésa aamoí isaná tirunkó kawé'á íniye Ísu siyáíye.

³⁰ Ísu wení kísau-waasi súrankata fi'o-fi'on-kisau-waame'a aráásimuwata tuwímbai maankwándááíimbá ímba agaimakáundanifo tuwímbai agaimakáúmne.

³¹ Ísu Manikón-ááninko póna wemó íyáfasinankaraiwain-iye sé'a maanáúfái agaimakáumpo Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo ónááwe. Miyámó timankúnkúmbo ésa Ísuwe'a kááísamai maé'mae'a ónááwe sé'a maanáúfái agaimaráúmne.

21

Afakaeté-waasi Ísumbo awánaraan-aai.

¹ Ánaaemba Táipiriyasi-waaunkoni áwáífa'a Ísu miyáumai paápé úwasa wení kísau-waasi awánaraawe.

² Wení kísau-waasi túwaandu uwái miwí túwí'a Sáimoni Pítaawe Tómaasi moórá-awí'a Títímásiye moóráwigo Káiriri-aempakemba Kéna-naopaken-kwaasigon-awí'a Nátániyeriye Sépétin-ááninkaiye fi'on-kae'-waasiye miyáumai-waasi túwaandu uwaná

³ Sáimoni Pítaa simátimena séné mófáá'a kotoránae'a kúne súwasa kesááwará'á montá kónáisiaye sésa nompín-táómpimba íyátesa kumbá nó'waamba mófáá'amai wíma'wíma'-umbá ímba mófáá'a torówana

⁴ siyarónka'a Ísu nonáwáífa'a mérowasa ímba awánéraase uwaná

⁵ Ísu séné iyámpóisono. Mófáá'a tokáao súwasa ímbaniye suwaná

⁶ Ísu séné mare'mare'-únámba tiyáánúrapa'-aempa'a nompímba túwéwana kumína'a mófáá'a tóráaro súwasa wemó sūnten-umba sáwífa'-mofaa'a tórówana mindómpín-táómpimba ímba kanaa'á maráaraantamba éna ówitowa'a

⁷ kemá Pítaantafe'a sé'a epínda Fasi'aénkón-iye séwánana Pítaa mináái iséna kísau mo maíndasafena paákákén-únáńkwátóimo faú'maromba minúnáńkwátói maimái úmaena nompín-táómba tuwéna nompímba ásafena nonáwáífa'a kúwana

⁸ nonáwái ewaa'á wérowata fi'on-kwaasisa mindómpín-táómba maimaéta mare'mare'-únámba tafisímaeta kówándasa

⁹ nonáwáífa'o ásáfaawandasa iyamá wégowana mófáá'wara tónkwará'á wéagauwata awánááwánanasa

¹⁰ Ísu séné tóráám-bofaa'a tuwímbai maimaé'a teró súwana

¹¹ Sáimoni Pítaa nompín-táómpimba íyátena mare'mare'-únámba tafisímaena nonáwáífa'a mámarowana óraa'-mofaa'a 153 mofaa'a wéna sáwífa'-mofaa'a wérombanifo mare'mare'-únámba ímba tararówana tafisímaena nonáwáífa'a mámarowana

¹² Ísu simásimenasa séné tamandaaró súwata nááwa'ono séta áísai ónae séta ówándasa ímba áísai eta Fasi'aénkó iyé-ímáyáá ówánanasa

¹³ Ísu mófáá'wara tónkwará'á maimáisa simakaiye.

¹⁴ Ísu pukáimpinkemba íyáfasinkena kae'-í'a paápé uréna kaumbogóntá aneká awánaraumne.

Ísu Pítaantafena kesi waásiya'a káráwiyuwomo siyáin-aai.

¹⁵ Tómba násúwówana Ísuma Sáimoni Pítaantafena séné Yónin-ááninko Sáimoniyo. Miwí iyáákewa enarumbá wésimeno súwana séné ewé Fasi'aénkóo en-ímáyáámó unda é'a suwánaraane súwana Ísu séné kesi sipisípi-araaka'a káráwiyuwo séné

¹⁶ aneka'á Ísu áísai ena séna Yónin-ááninko Sáímoniyo. Ken-ímáyáá wéono súwana séna ewé Fasi'aénkóo en-ímáyáámó únda é'a suwánaraane súwana Ísu séna kesí sipisípiya'a káráwiyuwo séna

¹⁷ kaumbo-í'a Ísu

áísai ena séna Yónin-ááninko Sáímoniyo. Ken-ímáyáá wéono súwana kaumbo-í'a áísai ena sùntafena Pítaan-arunko umbái tówana séna Fasi'aénkóo seyaafá-tántáá'á é'a awánaraandasafe en-ímáyáámó úndawara'a é'a suwánaraane súwana Ísu séna kesí sipisípiya'a káráwiyuwo.

¹⁸ Érai'a simáme'a sùne. Emá aú-waasi méraanda po ení unáánkwátói ane'maké ení imáyáafinkemba úwoi wénompo waurámbó kéma enayáámba fárútuwenasa ímbo embó arááímo táíndafa'a máankanaawe Ísu séna

¹⁹ minááímó sùmba Pítaamo miyáumai puwéna mindá Maníkón-áwí'a mósá maráínone séna Pítaantafena séna kesirááíma wauwó siyáíye.

Ísunte Yóninte-taai.

²⁰ Ísu Pítaantafena súwana Pítaa kowaeréna moóráwigomba awánarai. Ááéma tómbó nopa'á Ísuni ewaa'á ména séna Fasi'aénkóo nááwa ení pintaru'-wáásí íníyo siyáiwaimba

²¹ Pítaa kowaeréna awánéna Ísumba áísai ena séna Fasi'aénkóo minkwáásíndó súwana

²² Ísu séna kemó sé'o wemá úwoi maambárará'á mérain'a kemá kumónaumnemo sendamá ímba endén-ifo kendén-íye. Emá kesirááíma wauwó Ísu súwasa

²³ wení kísau-waasi ímba kawé'-úmai ísónkakemba sésa wemá ímba puwíniye sésa simátíma'mae kuwaná Ísu miyán-áái ímba siyáimbanifo wemá úwoi mérain'a kemó kumónaumnemo sendamá ímba endén-íye Ísu siyáíye.

²⁴ Ímba puwíníyemo siyáan-kwaasi kemá Yóni úne. Mináái simátíme'a aúfáífimba agaisuwaúnda mináái érai'-aain-íye.

²⁵ Ísumo maiyáin-kísau tuwímbai agaté'a tuwímbai ímba agaiyáunda pó'a seyaafá'ó agaisuwé'o é'a seyaafá'-máráma faráátasuwaunafo sé'a sùne.

Kemá Yóni sùnda-aai tai'áíye.

Aantá-waasi

Ísu wiyómpa'a iyówana Rúku kae'-wáái-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimakáíye. Manikómpá'ó iyíyan-amba Yúndaa-waasiti áamáan-aai isaná Ísuma marapá'ó kunkáinka'a wenááisafesa timankúnkumba ésa wenká'á kááísamai méraan-amban-íye. Manikóni ámutanko Ísuni kísau-waasiye wení aampa'ó kun-kwáásiyé fasi'aémbá timúwasa Ísun-aai aifa'á Yúndaa-waasi Yérúsaremu'a mérowi simátimúwasa minááísáfesa timankúnkumba ésa wenká'á kááísamai mérowi Yúndaa-waasiti marafá'á fí'on-daopimpa'a kosimátimakaawe. Minkákémbá tuwímbai fí'om-barafaka'a Yúndaa-waasiye fí'o-fí'on-kwaasiye kosimátin-tasimatin-uraawe. Rúku miyán-áái agaimakáíye.

Aantá-waasiti kisaumo maiyáan-aai.

¹ Tiófiráasiyo maankwándááifimbá moórá-aai sénaumpo isaaó. Aifa'-wándááifimbá Manikó Ísumba ai'marówana marapá'ó kunkáin-aaiwara kísau kumbaiyáin-aaiwara aaimó siyáin-aaiwara afufumpimbá seyaafá-kísáúmó maiyáinkwara'a komaé tamae úmai wení kísau marapá'á tai'ówana

² Manikó kunaiyówana wiyómpa'o iyáin-aaiwara'a aifa'-wándááifimbá agaimakáunda isa'á maankwándááifinkwára'a agaimarúmpo isaaó. Ísu kesí aantá-waasiye séna wempari'a úmakaiye. Ísu ímba wiyómpa'o iyónka'a Manikóni Ufaen-ámútánkóni fasi'aénkwára'á ména aantá-waasi wení áamámba simátimakaiye.

³ Ísu pukómpinkemba iyáfasinena kae'-wáái-kánaá 40 kanaa moórá-mora-kanaa paápé uréna wenáúma kawe'-úmai aráátimuwasa awánésa sésa érai'a Ísu pukáimpinkemba iyáfasinena méraiye suwaná paápé urónka'a Manikó wení waásimo kawáánin-aai simátíma'maena iyáíye.

⁴ Moórá-kanaa túwaandu uréna tómbá wénowana Ísu paápé éna séna maanká'á Yérúsaremu'a ímbo túwémba aáno mé'a kesifo kesí ámutamba timénaumnemo óraaka siyáimba wéamu'mare'o méraanana úwoi tímíno. Mináái é'a simátíma'a sùne.

⁵ Yóni nombá maitínkaraimbanifo kárika'a Manikóni Ufaen-ámútánkó kumbéna óraa'a uwátinkainifo amu'maré'a méraaro Ísu siyáíye.

Manikó Ísumba kunaiyówana iyáin-aai.

⁶ Órifi-omapa'a Ísuwe aantá-waasiye túwaandu ésa Ísumba áísai esa sésa Fasi'aénkóo káféra Rómu-kamani-waasi ti'mátuwewa Ísareri-waasisa kawááninono suwaná

⁷ Ísu séna moórá-kanaamo tinda káféra'i aánora'íyo Manikó wení imáyáafinkemba miyá íníye. Kawe-kánaáwé sáwí-kanaawemo paápé índa Manikó wení imáyáafinkemba miyá íníye. Miyán-kánaámó tinda kári'-aain-ífo

⁸ kemó sendá óraa'-aain-ífo isáaro. Manikóni Ufaen-ámútánkó kempá'ó kumínda wení fasi'aénkó tirumpimbá óraa'a uwátinkaina'a kesááiware kentáfé'wara'a simátíma'a Yérúsaremu-naopa'e Yúndiyaa-aempa'e Sámériyaa-aempa'e seyaafá'-aémpá'á kosimátíma'mae'a nóro

⁹ Ísu simásuwowasa awánomba Manikó Ísumba kunaiyówana ainánkó Ísumba káátaguwasa ímba awánowana

¹⁰ Ísumo iyúmba wiyómpa'a karátuwesa mérowasa minúwóiyáán-úmai kae'-wáási waén-únákwátói úmaesarai ewaa'á mésarai

¹¹ sésa Kárirí-aempaken-kwaasisono. Ímba wiyómpa'a karátuwe'a méraaro. Awánaawanamo Manikó kunáiyáisanamo wiyómpa'o iyínten-úmai aneka'á miyáumai kumíniye siyáíye.

Yúndasini kísaura'o iyámaiain-aai.

¹² Mindárai simásúwóyasa aantá-waasi Órifi-omapa Yérúsaremu-nao'-ewaa'-omapa'a tuwésa Yérúsaremu-naopa'a kouwerésa

¹³ méron-daumpa'a afófumayaataan-daumpa'a imésa miwí Ísuni aantá-waasi moórá-mora-waasi-tuwi'a Pitaawe Yóniye Yémisiye Énduruwe Firípiye Tómaasiye Pátóromiyuwe Mátíyuwe Áráfíásin-áaninkon-awi'a Yémisiye moóráwigo wemá Rómu-kamani-waasi ti'mátuwanáe siyáiwain-awi'a Sáimoniye moóráwigo fí'on-Yemisin-aaninkon-awi'a Yúndasiye miyáumai-aanta-waasi

¹⁴ tatúwaandu untémbá inái sé'ómbani. Minkwáásísóné tuwímbai-inintone Ísun-anówawe Ísun-áfá'awaawiye tatúwaandu uréna inái sé'ómbani.

¹⁵ Inai símasima'a wéesa moórá-kanaa sáwifa'-waasi 120 waasi Ísuni waási tatúwaandu urówana Pítáa íyáfasinena simátimena séna

¹⁶⁻¹⁷ kesí waásisono. Naaófá'á Maníkóní Ufaen-ámútánkó kentáá síwá'nágon-awí'a Téfitimba simáména Yúndasi-aai súwana agaimakáimba póna mináái paápé íniye. Ááéma kentáásáfénawe Yúndasintafenawe Ísu kesí kísau máéro séna saántowata aantá-kisaua maiyáumne. Ánaaemba Yúndasi tí'maena túwasa Ísumba ta'óto'maesa ándáfa'a ánkaraawe.

¹⁸ Yúndasi misáwí-kísáúgóní méyámbá óntamba maiyéna maramá méyánuwasuwena mimbárafá'á ándáma maiyéna weyáárika'a waanda'á faréna ámu'a tufánuwana ayánaruntomba marapátá kunturáíye.

¹⁹ Yérúsaremu faken-kwaasi isésa miwí tááifinkemba mimbáragón-áwí'a Akendamafa'an-íye sésa waé'mai-awí'a naae-márafá'án-íye siyáawe.

²⁰ Énifo imó agaimakón-aufaifimba Téfiti agaimaréna séna

wení naambá tu'nambá ínaa

mimpímbá ímba waási wéwaewe

agaimaréna séna moóráfa'a agaimaréna séna

wení kísaura'a moóráwigo íyámaiye

agaimaréna siyónka'a póta

²¹⁻²² moóráwigo Yúndasini kísaura'o íyámaindawimba saafá úmaisa aiyánaumne. Ísu Káráisiti pukáimpinkembo íyáfasinkain-aai weséta táásái úmai simátíma'maeta kondasá póta Yóni nombá wémaitinkowana Ísu kisaumo ómbarena maiyówata kuré-tiyeta úmae wénowanana Maníkó Ísumba kunaiyówana wiyómpa'a iyúwasa awánaraawifinkemba moóráwigomba aiyáananasa wemá Yúndasimo tukáin-kisau íyámaiye Pítáa simásuwowasa

²³ isésa kae'-wáási túwí'a tésa moóráwigo kaumbo-áwí'ó simáncaraawi moórá-awí'a Yósepi moórá-awí'a Pásapasini moórá-awí'a Yásítasi úwana moóráwigo-awí'a Mátáyáasi mindárai-tuwí'a tásuwesa

²⁴ inai sésa Fasi'aénkóo seyaafá'-wáásítí imáyáa awané tirumbá tuwáné minkáé'-wáásífinkémbá nááwa Yúndasini kísau aantá-kisau íyámaiye aráásímínata awánaano.

²⁵ Yúndasi wení kísau ifátuwena puwéna wení kísaugoni méyámbá sáwí-marupa'a kunkáíye sésa

²⁶ inai simásuwesa kae'-wáási túwí'a kae'-wándááífimbá agaimái anaféúmpimbá ufé'marówana moóráwigo moórá-wandaai mósá maiyéna awánómba Mátáyáasiye sésa agaimarówana aantá-waasi sísamaifakemba moórá kumbaimái-waasifimba kogísau maiyáíye.

2

Maníkóní Ufaen-ámútánkó kunkáin-aai.

¹ Ánaaemba tómbá fáká'mai Manikóntáfésa ísámai kaundánae sésa túwaandu un-kánáa túwasa Ísun-aaisafesa timankúnkumbo uwái seyaafá'á mimbórá-náúmpá'á túwaandu urówana

² minúwóiyáán-úwana wiyómpakemba óraa-fiyundaraamba torówana wéisowana méron-daumpa'a kuména ówitowana

³ iyaronkáán-tántáá'á paápé uréna tafántafan-ena moórá-mora-waasi tinepimpá'á wété úwana

⁴ Maníkóní Ufaen-ámútánkó tirumpimbá óraa'a uwátinkowasa mérowana Maníkóní ámutanko fasi'aémbá timúwasa fi'o-fi'on-kwaasi-taifinkemba siyáawe.

⁵ Tómbá fáká'mai Manikóntáfésa ísámai kaundánae sésa túwaandu un-kánáa túntafesa Yúndaa-waasi Manikón-imáyáa mósá márówi fi'o-fi'om-barafakemba Yérúsaremu-naopa'a tatúwaandu urówana

⁶ fiyúndaraamba torónka'a isésa mindámbó wérope'a tatúwaandu uwasá miwí tááifinkemba wésuwasa isésa táatafesa ésa

⁷ áfááraumai imáyáa ésa sésa wéséwi seyaafá'á Káririfakewi mináái wéséwin-owe sésa

⁸ moórá-mora-waasi sésa kesááifinken-aaiye simásaraawe.

⁹ Kesáámá tuwímbai Páátíyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Míndiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Írámu-marafakewisa únasa tuwímbai Másépótemiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Yúndiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Kápándósíyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Póntási-marafakewisa únasa tuwímbai Ésiyaa-marafakewisa únasa

¹⁰ tuwímbai Fírísíyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Pámpíríyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Ísípi-marafakewisa únasa tuwímbai Rípiyaa-marafakewisa Sáíríni-maragoni ewaakéwisa únasa tuwímbai Rómu-naopakewisa miyáumai-naopakemba tatúwaandu éta

¹¹ Rómu-naopakewisa tuwímbai Yúndaa-waasisa únasa tuwímbai fi'on-ampa'a tuwéta Yúndaa-amaan-ampata wéaraaiwaeta éniyo tuwímbai Kírítí-marafakewisa únasa tuwímbai Árépiyaa-marafakewisa tatúwaandu uráunasasa Maníkó kawé-kísáú maiyáin-aai wésesa moórá-mora-waasi kesááifinkenta sewatá wésaumné sésa

¹² táátafesa ésa áfááran-imayaa ésa isaisa ésa sésa mintántáákóní áwáuma nóra íniyo suwasá

¹³ tuwímbai wíyáái ésa sésa miwí uwóí'o on-dómbá nésa uwóí'a ésa fi'o-fi'on-kwaasi-taafinkemba

wésewe siyáawe.

Pítaamo simátimakain-aai.

¹⁴ Simásúwówana aantá-waasi 11 waasi iyáfasinompimba Pítaa iyáfasinena túwaandu urón-kwaasisafena óraaka'a simátimena séné kesí Yúndaa-waasisono. Yérúsaremu-naopaken-kwaasiye fi'om-barafaken-Yúndaa-waasiye isáaro. Kárirí fakewi fi'o-fi'on-kwaasi-taafinkemba wésewini áwáuma simátimumpo isáaro.

¹⁵ Uwóí'o on-dómbá nésa uwóí'a owémó sembá minkwáási ímba uwóí'a wéowe. Waási nó'waamba uwóí'o on-dómbá nésa uwóí'a wéfo káfé'a aafáyáara'-aantembanifo minkwáási ímba uwóí'a wéowe. Mintántáákóní áwáu maarán-iyé.

¹⁶ Naaófá'á Maníkón-aai simátimakowin-awi'a Yóweri agaimaréna siyáin-aai wépaape-iyé. Maarán-áái agaimaréna séné

¹⁷ Maníkó séné ánaaen-kanaa maará ónaumne. Kesí ámútambo seyaafá'-wáásimó tíménda kentáánintone kentíyáámúntone kesáái afora'á simátimenaawe. Kentí ifó'-wáásiyé waurán-kwáásiyé kaaimbá awánanáawe.

¹⁸ Érai'a minkánáará'á kesí ámútamba kesí kísau-ininakwa'o tíménda kesáái afora'á simátimenaawe.

¹⁹ Wíyómpa'e marapá'é fi'o-fi'on-kisau-waame'o ondá naaewará iyawará óraa'-umunkwara'a paapé íniye.

²⁰ Aafáúgó kumeu'á ínana wíyónko naaerírí'a ína'a miyámó ondá kesí fi'o-fi'on-kanaa sámó kain-kánáámó paapé índa

²¹ kentáfésamo Fasi'aénkówémó síyawi sáwí'o úmáimo mérempinkemba kawé'-ámpá'á métinkanaumne Maníkó siyáiyé

Yóweri agaimaréna siyáiyé Pítaa mináái simátimena

²² séné Ísareri-waasisono. Senda-áái isáaro. Maníkó Ísumba Násaretifakewimba fasi'aémbá amúwana simámakain-kisau maéna kawé-kísáú fi'o-fi'on-kisau-waame'o uráimba kempímbó úmba awánaraawe.

²³ Naaófá'á Maníkó imáyáamo éna miyám-biya ónaumnemo siyáinka'a pósa tuwímbai Ísumba áí'mai kembíwí tímúwa'a tufuwónae sé'a sáwí-waasi tímúwasa áí'maesa aaraa-táiyá'á tufúwana puwúmbanifo

²⁴ Maníkó pukómpinkemba iyáfasinankaraiye. Pukéna puwí-áwáúgómá ímba kanaa'á ta'ótorowana Maníkó Ísumba faú'ankowana pukómpinkemba iyáfasinkaiye.

²⁵ Mindásafena naaófá'á kentáá síwá'nágon-awi'a Téfiti Ísun-aai agaimaréna séné aasiyaási Fasi'aénkó kesé'a méraisa'a awánaraumne. Wemá áfomba faiyáisa'a pó'a ímba sáwí-imayaa wéune.

²⁶⁻²⁷ Mindásafe'a kesirumbá kawé'á uré'a Maníkón-áwí'a mósá wémaraumne. Púwón-aempa'a kesimambá ímba mósíyuwainone. Kesirumbá ámakauandawí ení kísau-waasi únda po pukémpa'a ímba másiyuwenana súma kawáá'a íniye. Mindásafe'a méraunda pó'a imáyáa é'a púwóndafinkemba iyáfasisinkainiye.

²⁸ Púwíndafinkemba iyáfasine maé'mae'a ínóne séma kesé'a méraanda póna kesirunkó kawé'-úmai óraa'a ína'a ménaumne

Téfiti agaimaréna siyáiyé Pítaa mináái simátimena séné

²⁹ kesí wáásisono. Kentáá síwá'nágon-awi'a Téfitin-aai afora'ó simátimunda wemó agaimakáimba ímba wesáféna siyáiyé. Wemá puwúwasa utámakowa'a wení mararaambá é'a awánaraamba póna agaimakáimba ímba wesáféna siyáiyé.

³⁰ Naaófá'á Maníkó séné Téfitimo kawáá ménamo uráintemba moóráwigo minákúmpákéwí anondáara'a kawáámá méniye Maníkó siyáimba Téfiti Maníkón-aai simátimakaiwai póna wemá séné Manikómó siyáin-aai érai'a paapé íniye Téfiti siyáiyé.

³¹ Téfiti Manikómó ánaaembo índa-imayaa éna séné Manikómó iyáfasinankaiwai Káráisiti puwíndafinkemba iyáfasinainiye súntafena séné

pukén-aempa'a ímba móauwainana
áuma kawáá'a íniyemo

Téfiti sùmba

³² mindá Ísuntafena siyáíye. Énifo Maníkó Ísumba pukómpinkemba iyáfasinankowata éta awánarauumne.

³³ Maníkó kunáí'maena óraa'-waasi póna ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á móankena wení Ufaen-ámútambá ámakaiye. Afowámó séna érai'a kesí ámutamba aménaumnemo siyáintemba ámakaisana wení ámutamba kembá símakaimba wéise'a suwáné'a wéowe Pítáa mináái simátimena séna

³⁴ Téfiti ímba wiyómpa'o iyáiwai séna

kesí Fasi'aénkóntáféna séna Maníkó séna kesiyáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'á ména'a

³⁵ ení namuro-wáási iyáákaanasa miwí tai'ánááwe

Téfiti siyáíye. Wemá ímba wiyómpa'o iyáiwai póna wesáféna ímba siyáíye.

³⁶ Énifo kembíwí aaraa-táiyá'á tufúkáawintafena Maníkó séna kemá iyáfasinankaundawi Káráísiti éna Fasi'aénkón-iyemo Maníkó siyáimba pósa Ísareri-waasi kawé'-úmai ísáaro Pítáa simátimuwasa

³⁷ ísóm̃ba tirunkó umbaí tówasa Pítáane aantá-waasisafesawe sésa sáwíta uráumpo nóra ondasáfénawa siyó suwaná

³⁸ Pítáa séna kembíwí misáwí-ímáyáá tínaaemba uwáme'a Maníkómpá'á té'a Ísu Káráísitintafe'a ísámai nombá máéro. Mindásafena kentí sáwí-imayaa maitiyuwéna Manikóní Ufaen-ámútambá úwoi timíniye.

³⁹ Maníkó kempá'á teróm̃ sindawí kesí ámutamba timénaumne Maníkó siyáimba pósa kembíwíyé kentiráátone fí'o-fi'om-barafakewiye fasi'aén-áái siyáíye Pítáa siyáíye.

⁴⁰ Pítáa simátimena fí'o-fi'on-aaí kawé'-ááíwárá'á simátimena óraaka'a séna káfé'o sáwí-waasi méraawimo é'a sáwí-meyamba maénááwe. Kemá káfé'a sáwí-ampa'a tuwé'o é'a ímba sáwí-meyamba maénááwe Pítáa súwasa

⁴¹ sáwífa'-waasi isésa wenááísaesafa érai'e sésa nombá wémaesa minkánáá sáwífa'-waasi 3,000 waasi Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwasa Ísuni waási sáwífa'-waasi-i'a ésa

⁴² túwaandu uwáfa'a iyésa aantá-waasi Ísun-aaí simátíma'maesa waafán-kwáási wéiyesa moórá-mora-waasi wétuwa'nai-esa Ísuntafesa ísámai aráá-tomba wénesa inái símae iyáawe.

⁴³ Inái símaesa wéiyesa miyámó umbá aantá-waasi kawé-kisáú fí'o-fi'on-kisau máúwasa pósa seyaafá'nánká táátafesa uwasá

⁴⁴ Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwái mimbórá-ímáyáá wéesa túwaandu wéesa imáyáa ésa kentáási moparáwímbá waafáni'an-íye sésa

⁴⁵ miwítí marawé miwítí moparáwíné fí'on-kwaasi tímésa óntamba maiyésa tuwínkaa'-úmai ímba makón-kwaasi tímésa

⁴⁶ aasiyaasi-kánáá Yúndaa-waasiti óraa'-amaan-daumpa'a Maníkóntáfésa ísámai túwaandu wéesa fí'owiti naaúmpimpa'a komésa Ísuntafesa ísámai aráá-tomba wénesa tirumbá kawé'-úmai mésa tómbá tuwínkaa'-úmai tíma'mai wénesa

⁴⁷ Manikón-áwí'a mósá márówasa seyaafá'nánká tuwánésa miwísáfésa kawé'a wéowe suwaná sáwí'o urómpinkemba aasiyaasi-kánáá Fasi'aénkó tuwímbai kawé'-ámpá'á métinkowasa Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwáíyé túwaandu uráawe.

3

Pítáa aísamai kawé'ó uwánkarain-aaí.

¹⁻² Moórá-waasi anówa ma'ánkarompinkemba aísamai pukón-kwaasigo mérowasa aasiyaasi-kánáá áí'maesa óraa'-amaan-dankoni ontará'á áwí'a sásá'-óntará'á móankarowana ména óraa'-amaan-daumpa'o iyún-kwaasisafena óntantafena inaimó

sún-kwaasi méronka'a óraa'-amaan-daumpa'a Pítáae Yóniye'a iyúyana aafáúmó andeiyónka'a Maníkómpá'á inaimó sen-kánáará'á iyúyana

³ tuwánéna séna óntamba símekaiyo súwasarai

⁴ túramba afuwésarai Pítáa séna kenkáí suwánaao suyaná

⁵ siméyááye-imayaa éna tuwánówana

⁶ Pítáa séna óntamba ímba tokáumpo Ísuni fasi'aéntámbá kawé'a uwánkanaumne. Ísu Káráísiti Násetifakewin-awika'a sune. Iyáfasine aintaao sune Pítáa simásuwena

⁷ ayáánúrapa'a ta'óto'mai iyáfasinankowana aísane aísarune kawé'a úwana

⁸ iyáfasinkwena ásáfaraa táúfaraa'a éna aamoí éna Manikón-áwí'a mósá wémarena mindáraise'a óraa'-amaan-daumpa'a

⁹ weyáárika'a marapá'a iyéna Manikón-áwí'a mósá marówasa seyaafá'-wáási awánésa

¹⁰ sésa miwá aasiyaasi-kánáá óraa'-amaan-dankoni sásá'-óntará'á ména óntan-inai símasima'o iwáín-iyé sésa táátafesa ésa weyáárika'a marapá'ó iyúntafesa tiyáamba pikinesa táátafesa uráawe.

Pítaa simátímakain-ai.

¹¹ Weyáárika'a iyéna aamoí éna Pítaante Yóninte tine'á ta'ótorowasa seyaafá'-wáási táátafesa ésa miwí'á'á tóso ésa óraa'-amaan-daumpa'a Soromoní áuwimaimo úmakopa'a tóso uwaná

¹² Pítaa tuwánéna séna Ísareri-waasisono. Mintántáátáféna ímba táá'a íno. Ímba kenkáí káá'a súfífaero. Ímba kenkáisi fasi'aénkó kawé'-úmai arupise úmai mékai wéúfo

¹³ Manikóní fasi'aénkó miyá wéisana minkwáásigó weyáárika'a wéniye. Miyá uráintafena Manikó Ísun-awí'a mósá maréna kentáá siwá'ná Émbaramuwe Áísáakiye Yékopuwe miwítí Fasi'aénkó wení kísau-waasigon-awí'a Ísumba póna mósá makáiyé. Énifo Ísumba áí'mae'a Rómu-kamani-kawaagon-awí'a Páíratimpa'a kuwaná Páíratí séna fau'ankanae súwa'a a'áo siyáawe.

¹⁴ Kawé'-wáási arupise úmai méron-kwaasigontafe'a a'áo sé'a moórá-waasi tufúwana puwúwasa ándáfa'a áúkon-kwaasigontafe'a fau'ankaa siyáawe.

¹⁵ Miyá uráantafe'a aúí'a úmai ma'émae'o iyawini áwáu-waasi kemá tufúwana pukáimpinkemba Manikó iyáfasinankowakai awánaraueye.

¹⁶ Awánarauyawí Ísun-awikoni fasi'aénkó aisamaimo pukáin-kwaasi fasi'ánkáisa'a wéwaraawe. Ísu kenkáisi simankúkumba wéuwasinkaisana minkwáási kawé'-úmai wénisa'a wéawanaawe Pítaa siyáiyé.

¹⁷ Pítaa mináái simátimena séna kembiwíyé kentí kawáá-wáásisé ímba awánamai Ísumba kawé'á uré'a tufúkáawe.

¹⁸ Naaófá'á Manikó wenáái simátímakowisafena séna simátimé'a sune. Kemó iyáfasinankaandawimba sáwí'a uwánkanaawe Manikó siyónka'a póna kembiwí Ísumbo uráamba mináái paapé uráiyé.

¹⁹ Mindásafe'a kentí sáwí-imayaa tínaaemba uwáme'a Manikómpá'á tiyana Manikó kentí sáwí-imayaa maitiyuwáiniye.

²⁰ Moórá-mora-kanaa Fasi'aénkó wení fasi'aémbá timína'a wesé'o méraiylantafe'a kentí sáwí-imayaa tuwé'a

Manikómpá'á teró. Manikó túwa'nai ínkwaé séna iyáfasinankaraiwaimba Ísumba ai'maráinana kumíndasafe'a kentí sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá'á teró.

²¹ Ísu wíyómpa'a imérimba póna ánaaen-kanaamo éna seyaafá'-tántáá'á aúí'o índa-kanaa aneká'a marapá'á kumíniye. Naaófá'á Manikó mináái simátimuwasa Manikón-aaimo ísón-kwaasi kawé'-wáási isésa simátímakaawe.

²² Manikón-ai simátímakowin-awí'a Mósesé séna Manikó kentí Fasi'aénkó kembá kesí kísau mauwó séna si'mákainten-úmai Manikón-aaimo simátimindawimba keándáfakemba moóráwigomba ai'maráinana wenáái simátiminasa isánááwe.

²³ Ímbo isáiyawimo éna Manikó wení waásifinkemba tí'mátuwena tínkaminasa puwónáawe Mósesé siyáiyé.

²⁴ Manikón-ai simátímakowin-awí'a Sámúwéri simátímakonka'a ánaaen-kwaasi simátimé'ontemba maami kifé-kanaa wépaape-iyé.

²⁵ Naaófá'á Manikó kentáá siwá'nán-awí'a Émbaramunafena séna enándáfákén-kwáásísáféna seyaafá'-márafákén-kwáási kawé'á uwátinkanaumne Manikó óraaka siyáiyé. Émbaramun-andafaken-kwaasi owaná póna kembiwísáféna Manikó mináái óraaka siyáiyé.

²⁶ Miyáumai Manikó Ísuntafena kesí kísau mauwó séna ai'marówana kempímbá kunkáiyé. Seyaafá'á kentí sáwí-imayaa tínaaemba uwámiyana aifa'á kembiwí kawé'á uwátinkaindasafena kempímbá kunkáiyé Pítaa Ísareri-waasisafena siyáiyé.

4

Pítaante Yóninte aaifimbó maitínkaraan-ai.

¹ Óraa'-amaan-daumpa'a Pítaae Yóniye wésimatimuyasa ámáán-kísau-waasiye ámáán-danka'o káráwiyowiye Sátúsi-amaan-aaimo sun-kwáásiyé tóso ésa

² miwí táái taisésa aaisambá suwasarái mindárai Ísu pukáimpinkembo iyáfasinkain-aai simátímúyasa úwoi-waasi isésa sésa Ísu pukáimpinkembo iyáfasinkaintafesa seyaafá'-wáási pukémpinkemba iyáfasinanaawe suwasá mináái isésa karo'é sésa aaisambá sésa

³ mindárai ta'ótoresá sésa fénáimba póta aafáyáarata aafintá maitinkánaumne sésa kawáá-wáási ándáfa'a tinkómbanifo

⁴ úwoi-waasi sáwífa'a 5,000 waasi mindárai-taaisafesa timankúnkúmba uráawe.

⁵ Aafáyáara'a aafimbá maitinkánaumne sésa waiyómba aafáyáara'a Yérúsaremu-naopa'a Yúndaa-kawaa-waasiye óraa'-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé miyáumai-waasi miwí táái isánae sésa túwaandu ésa

⁶ aifa'-ámáán-káwáágón-áwí'a Anásiye wení akún-ándá-wáásiyé Káyafaasiye Yóniye Árékísandaawe túwaandu ésa

⁷ Pítaante Yóninte táántowasarai tuyasá tísai esa sésa aísamaimo pukáin-kwaasi nóra urááyo. Nááwani fasi'aená kenkáifimbá wéraisakaiya kawe'á uwánkaraayo. Nááwan-awira sékaiya kawe'á uwánkaraayo suwaná

⁸ Maníkóni Ufaen-ámútánkó wempímbá óraa'a uwáinkowana Pítáa séna Ísareri-kawaa-waasiye óraa'-waasiye isáaro.

⁹ Aísamaimo pukáin-kwaasi kawe'ó uwánkaraundasafe'a wésisai-owe. Nóra séra kawe'ó uwánkaraundasafe'a wésisai-o.

¹⁰ Afora'ó simátíménda kembiwíyé seyaafá'-Ísaréri-wáásiyé isáaro. Ísu Káraísiti Násaretifakewimba

aaraa-táiyá'a tufúwówana Manikó pukómpinkemba iyáfasinankaraiwimba wenáwika'a siyana wení fasi'aénkó minkwáási kawe'á uwánkásana kempímbá kawe'-úmai méraisa'a wéawanaawe.

¹¹ Manikón-aai aúfáifimba Ísun-aai agaimaréna séna óntan-dambo on-kwáási moórá-ontantafesa sáwí'an-iyé sésa maisukáawe. Ánaaemba minóntánkó áfonkaamba uráiyé

mináái Ísuntafena agaimaréna siyáiyé.

¹² We aantemba sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawe'-ámpátá méwésinkaiye. Manikó séna wenáwika'-aantemba wení fasi'aénkó aantemba wáási sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawe'-ámpátá métinkainiye

Pítáa siyáiyé.

¹³ Pítáa mináái simátimena mindárai ímba táá'a úwasarai óraaka simátímúyasa minkáwáá-wáási tuwánésa táátafesa ésa mindárai úwoi-waasiyai ímbo uwáitái'-urááyan-kwaasin-oye sésa táátafesa ésa sésa Ísuwe'o nuyantafesarai miyá wéoye sésa

¹⁴ awánomba Pítaante Yónintepa'a aísamai kawe'ó uwánkaroan-kwaasi mérowasa awánésa mindáramo simátimiyen-aaisafesa saafá uwááesa ifátuwesa

¹⁵ sésa máápa'a kúmókaiyo suwasarái kúmúyasa minkáwáá-wáási keáimbá sésa

¹⁶ mindárai nórasaawa ónaumno.

Fí'on-kisau kawé-kísáú maiyááyamba pósa Yérúsaremu-faken-kwaasi seyaafá'a isáámba póta ímba karo'ésá sénaumpo

¹⁷ fí'o-fi'on-daopaken-kwaasi ímba isáiyantafeta mindáraisafeta simátimetá séta Ísun-awika'a ímba simátímékaiyosa sénaumne sésa

¹⁸ táántowasarai iyúyasa sésa Ísun-aai ímba simátímékaiyo. Ísun-awí'a ímba sekaiyo suwasarái

¹⁹ Pítáae Yóniye sésarai kemó miyá simásinkaiyakaimo Manikón-aaimo tuwékai Manikón-aúranka'a kawerá iniyai ke mináái aneka'a isáaro.

²⁰ Keráímó awánarauyan-tantaa'e ísarauyan-tantaa'e ímba tuwáyaufu úwoi simátimeyauye suyasá

²¹⁻²² kawáá-wáási aneka'a óraaka simátimesa sésa éniyo úwoi kárúwaakaiyo siyáawe. Aísamai kawe'ó uwánkaron-kwaasi kae'-wáái-áatáiyá'a ímba weyáárika'a wénuwasarai kawe'á uwánkóyasa úwoi-waasi isésa Manikón-áwí'a mósá maróntafesa mindárai ímbo tinkamuyamba úwoi kárúwaakaiyo siyáawe.

Fasi'úmai ménaumne sésa inaimó siyáan-aai.

²³ Kárúwaakaiyo suwasarái Pítáae Yóniye kentí wásífa'a tésarai óraa'-amaan-kisau-waasiye

óraa'-waasiyemo sun-áái másimátímúyasa

²⁴ isésa Manikómpá'a inái sésa Fasi'aénkó wíyóne marawé uwí-nóné úmare miwán-arumpimbo úmakaanda-tantaa'waraka'a wégawaanone.

²⁵ Naaófá'a emá sunaná ení Ufaen-ámútánkó ení kísau-waasi kentáa siwá'nágomba Téfitimba kusimámuwana agaimaréna séna

nóintafesawa fi'om-barafakewi aaisambá sésawa nóintafesawa tufuwíyan-aai siyááesa áúkaawe.

²⁶ Fi'om-barafaken-kawaa-waasi to'mayaa úmae tatúwaandu ésa Fasi'aénkónté wemó iyáfasinankaiwainte tiyátinkanae siyáawe mináái Téfti agaimaréna siyáaye.

²⁷ Mináái paápé úwasa Yérúsaremu-naopa'a Érotiye Póntiyasi-Páiratiye fi'onkaa-waasiye Ísareri-waasiye túwaandu ésa Ísumbo tufuwíyan-aai sésa emó iyáfasinankaandawimba ení kawé-kísáú-wáási Ísuntafesa tufuwíyan-aai siyáawe.

²⁸ Naaófá'ó emó miyá ónááwemo siyáanda pósa túwaandu ésa miyá uráawe. Emó ímba miyá ónááwemo siyáandarakaa ímba Ísumba tufúkáawisino.

²⁹ Fasi'aénkóo óraa'-amaan-kisau-waasi tááimo símaimo taráíyaamba ísaraanda po súwa'nai ínonda póta ímba inkaiséta enáái úwoi óraakata simátimenaumne.

³⁰ Ení fasi'aembá símínata tí'o índá-waasisa asófátinkafata konó. Ení kawé-kísáú-wáási'gón-áwí'a Ísuwe súnanasa wení fasi'aénkó fi'o-fi'on-kisau kawé-kísáú paápé íniye

³¹ Inaí simásúwówana túwaandu urón-daumpa'a tora'náára'a úwana Maníkóní Ufaen-ámútánkó miwífimbá óraa'a uwátinkowasa Maníkón-aai óraaka simátíma'mae kuráawe.

Moparáwimbó moórá-mora uwátimakaan-aai.

³² Ísumpa'a timankúnkumbo uwái mimbórá-ímáyáá wéesa mésa kentí moparáwintáfésa ímba kendé aantembaniye wéesa úwoi moórá-mora tíma'maesa kuwasá

³³ aantá-waasi áfááraumai fasi'aénkwará'á mésa Ísu pukómpinkembo iyáfasinkain-aai óraaka simátíma'mae wéwesa Manikó aantá-waasi túwa'nai úntafesa kawé-kísáú maimaé wéguwasa

³⁴⁻³⁵ Ísuni aampa'ó kuwái marawé naanémó makówi fi'on-kwaasi tímésa óntamba maiyésa aantá-waasi tímúwasa tuwínkaa'-úmai ímbo makón-kwaasi tímakaafó Ísuni aampa'ó kuwái seyaafá-tántáá'á ímba aáfáán-túwówana

³⁶⁻³⁷ moóráwígon-awí'a Yósepiwara'a miyá éna moórá-marama fi'on-kwaasisomba aména óntamba maiyéna aantá-waasi tíména wemá Rífáin-andafakewi Sáiparasi-aempakemba tamérowasa aantá-waasi moórá-awí'a simánkesa Kíríki-taai'finkemba Páánápáasiye sésa waé'mai-awí'a tiráfaiyaiwain-iyemo suwái minóntámbá tímakaiye.

5

Ánánáyasinte Sáfáíraante-taai.

¹ Páánápáasi minóntámbá tímúwasarai moóráwígon-awí'a Ánánáyasi úwana awaainínkón-áwí'a Sáfáíraae'a mésarai moórá-marama fi'on-kwaasi tímésarai óntamba maiyésarai

² tuwináyauyo awaainínkómbá simámuwana miyá ínone súwana minóntámbá tuwínkaa'-uréna tuwímbai wesáféna maéna tuwímbai maimaéna aantá-waasi mótimena karo'á séné seyaafá'á tímúne súwana

³ Pítáa séné Ánánáyasiyo waántáwanko áisai úmai isánae sintáfé ewé sé mararákén-óntámbá seyaafá'á tímúnemo sénéda Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá karo'á simánkaane.

⁴ Mimbáramá ení maramá isa tuwé óntamba maiyé ení óntamba isa tuwímbai tímé ímba sáwí'a éma mararákén-óntámbá tuwímbai tímúne ímbo sénéda seyaafá'á tímúne sénédama sáwí'a ómpo ímba waási aantemba karo'á simátinkaampo Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá karo'á simánkaane Pítáa súwana

⁵ Ánánáyasi iséna pu'maéna kuntúwasa minááímó isón-kwaasi áfááraumai táatafesa uwasá

⁶ ifó'-wáási tésa puwúmba taasááúmaesa maimaésa máutaraawe.

⁷ Máwautowana awaainínkó kárika'a ména awaai'kómó puwún-aai ímba ísarena Pítáa-iyáifa'a túwana

⁸ Pítáa séné kenkáití mararákén-óntámbá seyaafará simakaayo súwana minínkó séné ewé seyaafá'án-iyé karo'á súwana

⁹ Pítáa séné enawaikóe esé'a mimbórá-ímáyáá ékai Fasi'aénkóní ámútankomba karo'á simánkámai awánáyae siyááye. Enawaai'ó máwautaan-kwaasi tésa embá tamaimaésa máutanaawe Pítáa súwana

¹⁰ pu'maéna Pítáan-aísamaifimba kuntúwasa ifó'-wáási tésa puwúmba taawánésa maimaésa awaai'kómbó utopa'á máutowasa

¹¹ Fasi'aénkóní waásiye fi'on-kwaasiye iséna táatafesa uráawe.

Fí'o-fi'on-kisau kawe-kísáúgón-aaí.

¹² Aantá-waasi waási túranka'a fi'o-fi'on-kisau

kawe-kísáú maimaésa iyúwasa Ísumpa'a timankúnkúmba uwái óraa'-amaan-damba Soromoní áúwimai úmakopa'a aasiyaasi túwaandu uwasá

¹³⁻¹⁴ fi'o-fi'on-akwa'a sáwifa'a Fasi'aénkón-aaísafesa timankúnkúmba ésa miwísé'a túwaandu é'ómbanifo fi'on-kwaasi tuwánésa sésa kawe'-wáásín-owe sésa táátafesa ésa ímba miwísé'a túwaandu uwasá

¹⁵ aantá-waasimo urámba isésa tí'o ún-kwaasi taawiya'maésa marupá'á mátinkesa sésa Pítáa wéninana amankókonko taauwétáínasa asófáíwae suwasá

¹⁶ fi'o-fi'on-daopakemba tí'o ún-kwaasiwara tirumpimbá sáwí-amutambo méron-kwaasiwara'a tí'maesa Yérúsaremu-naopa'a mátinkówana Maníkó Pítáamba áwa'nai úwasa seyaafá'á asófasaraawe.

Kawáá-wáási aantá-waasi sáwí'o uwátinkaraan-aaí.

¹⁷ Miyá wéuwana aifa'-amáán-káwáágóe wení waási Sátúsi-amaan-aaimo sun-kwáásiyé sésa seyaafá'á ímba kentáásiraaíma wáéfo aantá-waasi tirááíma wáéwe sésa tíyántafesa ésa

¹⁸ ta'óto'mai ándáfa'a tiyúwówana

¹⁹ mindó'wáámbó waúnka'a Fasi'aénkóní kísau-waasigo wíyómpakewi ontamá tisuwéna tí'maena máápa'a mótinkena séna

²⁰ óraa'-amaan-daumpa'a imé'a

aú-amba waási kawe'-úmai maé'mae'o íyan-ankoni áwáuma isimátíméro súwasa

²¹ isésa siyarónka'a

óraa'-amaan-daumpa'a imésa mináái simátímakaawe.

Óraa'-amaan-daumpa'a moóráfa'a wésimatimuwasá moóráfa'a aifa'-amáán-káwáágówe wení waásiye tésa ándá-waasi-taai isánae sésa Ísareri-óraa'-waasi táántowasa tésa áamáán-danka'-i-waasisafesa sésa aantá-waasi ándáfa'a méraafo kotí'mae'a teró suwasá

²² kumbá ímba mérowasa kouwerésa tésa sésa

²³ ándá-namba ontamá wisuwésa i-wáási ontará'á méraawata ontá tisuwéta awánáúndasa ímba méraawata úne suwasá

²⁴ áamáán-kawaa-waasiye áamáán-danka'o káráwiyowiye isésa táátafesa ésa sésa mindá nórasaawa ónaumne simásuwesa sáwifa'-imayaa wéuwana

²⁵ moóráwigo téna séna ándáfa'o mátiyukaan-kwaasi óraa'-amaan-daumpa'a mésa wésimatimewa'a tuwánáúmne súwasa

²⁶ áamáán-danka'o káráwiyowiye wembó áwa'nai un-kwáásiyé kotí'maesa aáno úmai tésa sésa úwoi-waasi miwí táái isésa sinkamofo sésa aáno úmai

²⁷ tí'maesa aaimó isái-wáásifá'á mátinkówana aifa'-amáán-káwáágó

²⁸ séna é'a simátíme séta minkwáásigón-aaí wenáwika'a ímba simátíma'mae'a korósá siyáúndasa isa'á é'a simátíméwasa Yérúsaremu-faken-kwaasi seyaafá'á isásaraawa'a ke karo-súfimbá sinkéta minkwáási tufúkáawe sewé aifa'-amáán-káwáágó súwasa

²⁹ Pítáawe aantá-waasiye sésa Maníkón-aaí aifaráán-ááigó póna waási-taagomba iyáákaraimba póta kentááisa ínta iséta Maníkón-aaísa iséta miyásá ónaumne.

³⁰ Kembíwí Ísumba aaraa-táiyá'á tufúwana puwúwana kentáá síwá'nátí Maníkó Ísumba pukáimpinkemba iyáfasinankena

³¹ séna óraa'-waasi póna sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawe'-ámpá'á métinkainiye séna ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á móankena Ísareri-waasi kentí sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá'á tiyana kentí sáwí-imayaa maitiyuwáiniye séna Maníkó Ísumba pukómpinkemba iyáfasinankena ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á móankaraíye.

³² Mináái iséta kawe'-úmáisa simátimunana Manikóní Ufaen-ámútánkó mináái kawe'-úmai wésimatimiye. Manikó wenáái isámai kawe'ó owí wení ámutamba wétimisana Manikóní Ufaen-ámútánkó mináái wésimatimiye aantá-waasi siyáawe.

³³ Simásúwówasá aaimó isáán-kwaasi isésa

tirunkó sáwíte'a úwasa tinkamonae-imayaa uwaná

³⁴ miwífínkémbá moóráwigo iyáfasinena áamáán-kawaa-waasigon-awí'a Kámérieri iyáfasinena miwí táái taráísuwena wemá Maníkón-aaí aúfáífinkemba aasiyaasi simátimuwasá wenáwí'a mósa wémarowí iyáfasinena aantá-waasisafena séna kárika'a máápa'a kumónááwe súwasa máápa'a kúmúwana

³⁵ séna Ísareri-waasisono. Maaminkwáásísáfé'a miyá ónaemo síyamba éka'a imáyáa uré'a miyán-oro.

³⁶ Ááema moóráwigo-awi'a Tiútasi iyáfasinena séna óraa'-waasi únda pó'a ke-siráái aantemba waenááwe súwasa sáwífa'-waasi 400 waasi arááíwáúwana moóráwigo Tiútasimba tufúwana puwúwasa wembó arááíwa'maesamo nún-kwaasi wété ésa wení kísau ifátukaawe.

³⁷ Minkákémbá túwí'o fariyón-kanaa moóráwigo Káririfakewin-awi'a Yúndasi iyáfasinena táántowasa sáwífa'-waasi wenarááíma wa'maesa wéguwana moóráwigo tufúwana puwúwasa wembó arááíwa'maesamo nún-kwaasi wété uwáguraawe.

³⁸ Mindásafe'a imáyáa é'a maaminkwáásísómbá ímba ándáfa'a mátiyuwe'a ifátúwéwasa méraaro. Miwítí kisaugoni áwáumo marará'-wáásítí imáyáafinkembo énamo éna tai'áíníye.

³⁹ Miwítí kisaugoni áwáumo Manikóní imáyáafinkembo ína'o é'a ímba kanaa'á taraisónááfo úwoi waé'wae'a íníye. Manikómpákémbó ína'o é'a minkwáási sáwí'o uwátinke'o é'a Manikónkwará'á sáwí'a uwánkanaawe Kámérieri súwasa aaimó isáán-kwaasi isésa wenááísafesa ewé sésa

⁴⁰ aantá-waasi táántowasa iyúwasa túwiyonku'-nésa óraaka sésa Ísun-aaí wení fasi'aémbá ímba simátíméro sésa ti'mákaawe.

⁴¹ Ti'márówasa wéesa tigeasáfésa uráawisina Manikó imáyáa timúwana tirunkó kawé'a úwasa sésa Manikó fasi'aémbá simakaisata Ísuntafeta fasi'ámaisa méraundasa pósa sí'o índa-i'o uwásinkéntaanifo sirunkó kawé'a ínata méraaumne aantá-waasi simásuwesa

⁴² aasiyaasi-kánáá óraa'-amaan-daumpa'e wáásiti naúmpimpa'e Ísuni ásé-aaí simátíma'mae wénesa Manikómó iyáfasinankaraiwai Yúndaa-waasisa wéamu'maraundawisa wemá Ísun-íye sésa simátíma'maesa kuráawe.

6

Afakaeté-waasimo túwa'nai uráan-aaí.

¹ Simátíma'mae kuwasá Ísun-aaí isésa sáwífa'-waasi wení aampa'á wéwesa méronka'a Yúndaa-waasi fi'om-barafaken-kwaasi Kíríki-taafinken-aaímo sun-kwáási Yérúsaremu'a méron-Yúndaa-waasisafesa í'ai tinkésa óntamba tuwínkesa Kíríki-keto'-inimba ímbo tímunkakemba í'ai tinkówasa

² mindásafesa aantá-waasi Ísuni aampa'ó kuwáí seyaafá'nánká táántowasa tuwasá sésa Manikón-aaímo simátimunda-kísau tuwéta óntamba tuwínkaa'-úmai tímunda-kísau maúnafo sésa

³ kempínkémbá afakaeté-waasi túwí'o síyata óntambo tuwinái-kísáú timénaumne. Miwí kawé'-imáyááwára'-wáási Manikóní Ufaen-ámútánkó miwífimbá óraa'o uwátinkáín-kwaasi túwí'a síyata óntambo tuwinái-kísáúsá timéta

⁴ kesáá Manikómpátá inái wéseta Manikón-aaí simátíma'maeta konó aantá-waasi suwasá

⁵ isówana tirunkó kawé'a úwasa afakaeté-waasi túwí'o sumbá moóráwigo-awi'a Sítifeni wemá Manikóní Ufaen-ámútánkó wempimbá óraa'a uwánkowana Ísuntafena imáyáa éna fasi'ówi úwana moóráwigo Fírípí úwana moóráwigo Pórókórasi úwana moóráwigo Náíkéna úwana moóráwigo Táímóni úwana moóráwigo Páménasi úwana moóráwigo Nikóráasi wemá Ántioku-naopaken-kwaasi éna fí'on-ampakemba Yúndaa-amaan-ampa'a kuréna minkákémbá Ísuni aampa'ó túwai úwasa

⁶ miyáumai-waasi tí'maesa aantá-waasifa'a tuwasá Fasi'aénkóní kisaumo maíyantafesa tine'á ta'ótokesa Manikómpátá inái siyáawe.

⁷ Manikón-aaí simátíma'mae kuwasá Yérúsaremu-naopaken-kwaasi sáwífa'a Ísuni aampa'á kuwasá Manikóní ámáán-daumpa'a kisaumo máún-kwaasi sáwífa'a Ísun-aaí isésa wení aampa'á kuwasá

miyá úmae wéwesa sáwífa'-waasi-i'a uráawe.

Sítifenimbo ta'ótokaan-aaí.

⁸ Fasi'aénkó Sítifenimbo áwa'nai úwana fasi'aénkwará'á ména seyaafá'-wáási túranka'a fí'o-fí'on-kísau kawé-kísáú wémauwasa

⁹ moórá-kanaa tuwímabí Sítifenimpa'a tésa karo'-ááíyé-imáyáá ésa wesimán-kwesiman-esa miwí Yúndaa-waasi ésa tuwímabí Sáíríni-marafakewi uwasá tuwímabí Árékisándiriyaa-marafakewi uwasá tuwímabí Sírísíyaa-marafakewi uwasá tuwímabí

Ésiyaa-marafakewi miyáumai-marafaken-kwaasi mimbórá-amáán-dáúmpá'á mésa Sítifenimpa'a tésa karo'-ááiyé-ímáyáá ésa wesimán-kwesiman-umbanifo

¹⁰ Manikóni ámútanko Sítifenimba kawel'-ímáyáá amúwana póna Sítifenin-aaigo miwí táái iyáákowasa

¹¹ Ifátuwesa wésa aúpá'á óntamba túwaandu úmai tuwímbai-waasi tímésa sésa Sítifeni Mósesemba símai sáwí'a uwánkena Manikómbá símai sáwí'a uwánkaraisata isaraumne. Kosimátiméro suwasá

¹² minkáró'-áái tasimátimúwasa úwoi-waasiye óraa'-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé isówana tirunkó sáwí'a úwasa Sítifenimo úpa'a tésa tata'óto'mai áí'maesa áamáán-óraa'-waasifa'a máankesa

¹³ karo'-áái mó sun-kwáási kotí'maesa mátinkówasa karo'á sésa minkwáásiyó óraa'-amaan-damba símai sáwí'a úmae iyéna Móseseni áamáamba símai sáwí'a úmae iyéna

¹⁴ séna naaófá'á Mósesemo áamáambo simátimakin-amaamba Ísu Násaretifakewi ifátuwena fi'on-amaamba wésena Yúndaa-waasiti óraa'-amaan-damba tawísísuwainiye Sítifeni siyáiyé. Miyán-káró'-áái suwasá

¹⁵ seyaafá'-wáási Sítifeninimbo awánomba wiyómpakemba Manikóni kísau-waasi tóikaamba úkówasa awánaraawe.

7

Sítifeni áamáán-óraa'-waasimo simátimakin-aaí.

¹ Miyá simásúwówana aifa'-ámáán-káwáágó Sítifenimba áisai ena séna sen-áái érai'-aaiya'i karo'-ááiyá'íyo súwana

² Sítifeni séna kesifoisái kesuwaaisáiyó simátiménda isáaro. Naaófá'á kentáá síwá'nágo Ébaramu ímba Éraanifa'a koméronka'a Mésópótemiyaa-marafa'o méronka'a Manikó fasi'aénkwáráwí kuména

³ Ébaramuntafena séna ení marawára enamááraawara'a tiyuwé wina'á moórá-maramo aráánáménda'a koméínone súwana

⁴ iséna mimbáramá Káringiyaa-waasiti marafá'á tuwéna témena Éraanifa'a tamérowana afowá puwúwana Manikó ai'marówana témena maafá'ó méraundafa'a túwana

⁵ minkánaá Manikó ímba maramó amúmba óraaka séna ánaaemba maambáramá enkwára enaisaafitantambo iyawiwará'a tíménaumne. Manikómó súmba Ébaramu iyámpói ímbo ma'ánkaronka'a mináái simámena

⁶ moórá-aiwara'a séna enaisaafitantambo iyawi fi'on-kwaasiti marafá'á koméwasa umbai-kísáú tímésa sáwí'a uwátinkéwana sáwí'a-aatai 400 aatai tai'áína'a

⁷ sáwí'ó uwátinkaiyawí sáwí-meyamba tíménda pósa enaisaafitantambo iyawi mimbáramá tuwésa maafá'á tésa ken-ímáyáá mósá maránáawe séna

⁸ mináái naaófá'á Manikó Ébaramuntafena séna ánaaemba maambáramá enkwára enaisaafitantambo iyawiwará'a tíménaumne siyáimba mináái símai kááísamarena póna túma káramai araenáemba uwo Manikó siyáiyé.

Súwana Ébaramu ména Áísáakimba ma'ankéna afakaumboé-kanaa maisuwéna áuma káramai araenáemba uwánkowana Áísáaki óraa'a éna Yékopumba ma'ankéna áuma káramai araenáemba uwánkowana Yékopu óraa'a éna sisamaifakemba kae'á kumbaimai-yampoi matinkéna túma káramai araenáemba uwátinkáfa'a kuráiyé.

⁹ Miyá uwátinkáfa'a kúwasa mináfáráwáínónnda tífákon-awi'a Yósepintafesa sésa sínaaenkewi ímba kentáárá'á káráwiniye sésa tirumbá sáwí'a uwánkesa áí'maesa fi'on-kwaasiya'a mátinkesa óntamba máúwasa miwí Yósepimba áí'maesa wémesa Ísípi-marafa'a máánkówana Manikó wesé'á mérowasa

¹⁰ umbai-kísáú amésa sáwí'ó uwánkómbanifo Manikó wesé'á ména áwa'nai ena kawel'-ímáyáá uwánkena wení umbai-tántáá'á tai'ánkowana mimbáramá Ísípi-marafaken-kawaago Yósepini kawel'-ímáyáá awánéna séna Ísípi-marafa'a seyaafá'-wáásiyá'á kawel'-úmai káráwiye kesí moparáwínká'á miyán-uwo súwana wemó súntemba úwana

¹¹ ánaaemba aawaimá téna Ísípi-marafa'e Kénaani-marafa'e seyaafá'-áémpá'á aawaimá tówana tááisafe uwaná kentáá síwá'násomba tómbá ímba miwífimbá wérowana

¹² Yékopu séna Ísípi-marafa'a tómbá wéráiyé-aaí isáúmpo koméyánoro séna áánintomba ti'marówasa koméyánúmaesa

¹³ tifowámpá'á tamérowana mintómbá tai'ówasa aneka'á kuwaná Yósepi miwísé'a tamaéna séna kemá Yósepi kentífáko úne súwasa pukáanesa siyáumne suwaná Ísípi-marafaken-kawaago Yósepini áwáuma iséna awaaisái tuwánówana

14-15 Yósepi awaaisái simátimena séna kesifombá kosimámiyana wení akúmbá tí'maena Ísipífa'a tiyó Yósepi siyé. Kosimáméro Yósepi súwana afowámá iséna wení akúmbá 75 waasi tí'maena Ísipífa'a kawe'-úmai komésa púwúwasa

16 ánaaemba miwí tísaaftomba tiyáántámba maimaésa témesa Sikémufa'o máutomba naaófá'ó Émbaramu Émon-anaankaken-kwaasi óntambo tímakom-barafa'a máutaraawe.

17 Énifo kentáá síwá'násomba Ísipi-marafa'a komésa sáwífa'-waasi agaiyáawe. Manikó Émbaramuntafena fasi'aén-áái séna Kénaani-marama enaisaافتانتambo iyawi tíménaumne siyóntemba tíminda-kanaa ampáámbo únka'a

18 moóráwigo Ísipi-marafaken-kawaago Yósepimo naaófá'ó pukóntafena wení kísau-aai ímba ísarowi póna

19 kentáá síwá'nása umbai-kísáú tíména maimái sáwí'a wéuwatinkowasa iyámpói máápa'a tiyúwówasa pukáawe.

20 Iyámpóisomba púwúwana minkánááfimbá Mósesemba kawe'-ó'wará'-iyámpói ma'ánkarena anówama aúpá'a naaúmpa'a ánkarrowana kaumbo-wiyómbá maisuwéna

21 máápa'a áí'maena múankarrowana Ísipifaken-kawaagon-ayáámúnko awánómba aráái tówana kesáanine séna káráwiyowana óraa'a úwasa

22 Ísipifaken-kwaasi

miwítí áwáuma simáma'maesa iyúwana Mósesé wéisena óraa'a éna wení kísaugowe wenááigowe kawe'a uráíye.

23 Mósesé miyá éna kae'-wáái-áátái maisuwéna kesí waási Ísareri-waasi kotuwánánae séna kúmba

24 Ísipi-waasigo Ísareri-waasigomba sáwí'a uwámkowana Mósesé tuwánéna Ísareri-waasi áwa'nai ena Ísipi-waasigomba tufúwana puwúwana

25 Mósesé imáyáa éna séna Manikó minkísáúrátáféna iyáfasisinkaraimba pó'a Ísipifakemba Ísareri-waasi tí'mae'o kondá minkísáúsáfésa ewé sénááwe siyáimbanifo Ísareri-waasi ímba miyán-imáyáá uwaná

26 Mósesé kowaiyómba iyáfasinena kúmba Ísareri-waasi kaekó tiyóyana tuwánéna tiyótáinda-imayaa éna séna kae'náraiyo mimbórá-náóraan-oyo tiyááyafó súwana

27 aifa'ó ómbarenamo tiyón-kwaasigo Mósesemba famétuwena séna nááwa embá iyáfasinankaraisawa kentáási kawáái'a éwa aaisá wésimasimeno.

28 Fénáímbo Ísipi-waasimo tufuwónanamo puwéwiyaintena kembá miyáwá inono súwana

29 Mósesé iséna inkaiséna wéme wéména Míndiyaani-marafa'a fi'on-kwaasiti marafá'a koména

kae'-iyámpói matínkaraiye.

30 Mósesé koména kae'-iyámpói matinkéna ména kae'-wáái-áátái maisuwéna moórá-kanaa máásai-marafa'a wéwena Sáínai-omapa'a ewaa'ó wéronka'a kúwana káritaiyakemba iyá kéná ímba mintái kówana Manikóni kísau-waasigo wiyómpakewi mimpímbá mérowana mintái ímba kówana

31-32 Mósesé awánéna óraa'-imayaa éna ewaa'a koména awánówana Manikó séna enaiwá'ná Émbaramune Áísáakine Yékopune miwítí Manikó úne súwana Mósesé mináái iséna aiyayaankakemba tata'a úwana úwoifa'a kararówana

33 Fasi'aénkó séna méraandafa'a ufaem-báráma weraipa'an-ifo kawe'-máráfá'ó méraapa'an-ifo maambáráma sáwí'a ónafainifo aísamai ánáamba faútuwaa.

34 Ísipífa'a kesí waási sáwí'o wéuwatinkaawasamo ifi'ó wétaamba tuwánáunda pó'a túwa'nai ónaumpo iyáfasinena'a ai'maráana wéme wéme Ísipífa'a kuré kesí waási Ísareri-waasi kóti'mae Kénaani-marafa'a waaó Manikó Mósesentafena siyáíye.

35 Wembá Mósesemba Ísareri-waasi tinaaemba uwámesa sésa nááwa embá iyáfasinankaraisawa kentáási kawáái'a éwa aaisá wésimasimeno siyáawe. Siyáan-kwaasisafena Manikó mináái siyáíye. Wembá Mósesentafena Manikóni kísau-waasi wiyómpakewi káritaiyakemba aai simámakaiye. Wembá Mósesemba Manikó kawáá-kísáú aména ai'marówana Ísipifakemba Ísareri-waasi kóti'maena Kénaani-marafa'a kuráíye.

36 Wemá Mósesema Ísipífa'a ímba awánon-kísau fi'on-kísau maúwasa sésa úwoi tí'mae kóuwo suwaná tí'maena kúmba nonkón-áwí'a naae-nóné supá'a wéna ímba awánon-kísau kawe-kísáú komaéna tí'maena kúmba máásai-marafa'a kae'-wáái-áátái komérowana ímba awánon-kísau kawe-kísáú maimaéna iyáíye.

³⁷ Wemá Mósesema simátimena séna Manikó kembó iyáfasisinkarainten-úmai ánaaemba moóráwigomba kentísaafitantambo iyawifinkemba iyáfasinankainiye. Manikón-aaimo simátimindawimba iyáfasinankainiye.

³⁸ Wemá Mósesema máásai-marafa'o Manikóni waási Ísareri-waasimo méropa'a miwisé'a maéna kentáá siwá'násonte'a maéna Manikóni kisaú-waasi wiyómpakewi wesé'a maéna Sáinai-omapa'a imérowana Manikóni kisaú-waasigo wiyómpakewi Manikóni ámaámba simámuwana imbo tai'áin-aa simámuwasa simátima'maesa kuráanta wéisaumne.

³⁹ Mósesema aaimó simátimumba kentáá siwá'ná imba iséa tínaaemba uwámesa Ísipifa'a tauweránae-imayaa uwaná

⁴⁰ ánaaemba Manikó Mósesemba áantowana omápa'a imérowasa Mósesema awaaón-áwí'a Éronintafesa séna Mósesema Ísipifakembo sikaiwaesa nááfara kóuraiyo. Imbo awánáúndafata kóuraifo moórá-manikomba uwámakewata wenarááisa wáeno séna

⁴¹ óntantamba purumaka-aráákaamba úmaresa minkáro'-mánikóni aaimó uwánkesea póima tufú'mai wénesa umáron-tantaatafesa aaimó ésa tóni'a úmai wénowana

⁴² mindásafena Manikó ánaaemba uwátiyuwowa wiyóne aafáúwé otáfesa kesí manikón-iyé siyáawe. Mindásafena naaófá'a

Manikón-aaimo simátimakowi agaimaréna séna Ísareri-waasisono. Máásai-marafa'a kae'-wáái-áatái mé'a póima tufú'mai wéne'a imba kentáfé'a isámae wé'ómbanifo

⁴³ kentí karo'-mánikóntáfé'a isámai wení ampanta-námba maimaé'a wénowe. Minkáro'-mánikón-áwí'a Mórókiye siyáawe. Okáán-tántáá'a úmake'a áwí'a Réfáániye wése'a to'maé'a wénowe. Minkáro'-káé'-mánikái úmare'a kesí manikóké karo'a sé'a áwí'a maimaé wéiyowe. Miyámó uráantafe'a kentí marafákémbá ti'maráana'a wéme'a moórá-marafa'a áwí'a Pépíroni-marafa'a koméranaawe

Manikón-aaimo simátimakowi agaimaréna siyáaye.

⁴⁴ Naaófá'a máásai-marafa'a Manikó Mósesemba aráanamena Manikóni naambó ampantasámbó iyamba maará ónááwe séna aráanamuwasa Manikómó sūntemba miyándámbá úmai maimaéa máásai-marafa'a né'ómbaniye.

⁴⁵ Ánaaemba miwí táánintomba kentáá siwá'násomba mindámbá taawiyáfúwana Yósúwa tí'maena Kénaani-marafa'o kúmba Manikó túwa'nai ena mimbáráfá'ó méron-kwaasi watuwówasa kóuwasa kotafiyesa mindámbá minká'a mámaresa mérowana ánaaemba Téfiti Ísareri-waasiti kawáámó mérompimba mindámbá úwoi wérowana

⁴⁶ Téfiti kawé'-úmai mérowana Manikó aaimó uwámkowana Téfiti Manikómbá áisai ena séna ení naambá ónaum ina ónaumno. Emá Yékopuni Manikómá po ewé sina'ó é'a ení naambá ónaumne súwana

⁴⁷ Manikó séna emá imba ínomo enááninko Soromoní kesí naambá íníye siyáimbanifo

⁴⁸ Manikó wiyómpa'o méraimba waásimo úmakaan-daumpa'a imba méraiye. Mindásafena naaófá'a Manikón-aaimo simátimakowi agaimaréna séna

⁴⁹ Fasi'aénkó séna wiyómpa'a káráwiye'a marará'a káráwiyumpo umárénda-naumpa'a imba úwoi marapá'a kumbénaumne.

⁵⁰ Kesáfé'a mintántáá'a seyaafá'a

úmakaumne Fasi'aénkó siyáaye agaimaréna siyáaye Sítifeni siyáaye.

Sítifeni mináái simátimena aaimó ísón-kwaasisafena simátimena séna

⁵¹ kembiwi tirunté'a wémare'a pó'a Manikóni aampa'ó imbo arááiwáén-kwaasiyaamba é'a Manikón-aaí isáámbanifo imba isámai kawé'a wéowe. Kentíwá'násomba Manikóni Ufaen-ámútánkómbá tínaembo uwáme'ontemba kemá miyá wéowe.

⁵² Kentíwá'násomba Manikón-aaí simátima'maesa wéguwai seyaafá'-wáási sáwí'a uwátinkesa Manikóni kawé-kisáu-wáási kumíniye-aaimo simátimakowi tínkamuwasa pukáawe. Ánaaemba wemá kumúwa'a pintaru'a úmai tufúwana pukáaye.

⁵³ Énifo wiyómpakewi Manikóni ámaámba simátimakowa'a kembiwí isaraambanifo imba isámai kawé'a

uráawe Sítifeni siyáaye.

Sítifenimba óntantambo tufúkáan-aaí.

⁵⁴ Sítifeni minááimó simátimumba aaimó ísón-kwaasi áfááraumai tirunkó kási'a úwasa tiyántafesa uwaná

⁵⁵ Sítifenimba Manikóni Ufaen-ámútánkó wempimbá óraa'a uwáńkowana wíyómpa'o awánómba Manikóni sámó kaimbá wérowana Ísu Manikón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mérowana Sítifeni awánéna

⁵⁶ séna awánaaro. Wíyómba tuwínkaa'-isaná Manikón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á Ísu waási úranko méraimba wéawiyaumne súwasa

⁵⁷ miwí wenáái ímba isánae sésa táaka'a awááesa óraaka'a aai sésa Sítifenimba tuwaantantésa

⁵⁸ ta'ótokesa taawiya'maésa naaókoni awáífa'á mátuwesa óntamba maiyésa tufúkaáwe. Sítifenintafesa karo'-ááimó siyáawi paákákén-únánkwátói faútúwówana ifó'-wáásigón-áwí'a Sóro minúnánkwátói káráwiyowasa

⁵⁹ Sítifenimba óntantamba tufúwana Fasi'aénkónká'á inafinkémbá séna Ísu Fasi'aénkóo kesimambá kumbáína'a púwóno séna

⁶⁰ arauntaúmbá faiyéna óraaka'a séna Fasi'aénkóo sáwí'a wéuwasinkaafo miwí ímba anondáá sáwí'a uwátinkaafo Sítifeni simásuwena pukáiyé.

8

Sóro Ísuni waási sáwí'o uwátinkarain-aai.

¹⁻³ Sítifenimbo tufúmba Sóron-arunko aamoí uráifo tuwímbai Manikón-aaisafesa fasi'owí Sítifeni-áuma maimaésa máutesa óraa'-ifi'a towaná Sóro Ísuni aampa'ó kuwái tinkantanae séna kúmba naaúmpimpakemba aarakwá'á kotafísimai ándáfa'a tiyupa'a kúwasa Yérúsaremufa'a Ísuni aampa'ó kuwái aifarí'ena sáwí'a uwátinkowasa wété uwasá aantá-waasi aantemba Yérúsaremufa'a mérowasa fi'on-kwaasi Ísuni aampa'ó kun-kwáási Yúndiyaa-aempa'e Sámériyaa-aempa'e wété uráawe.

Sámériyaafa'a ásé-aaimo kosimátimakaan-aai.

⁴ Ísuni aampa'ó kuwái wété ésa Ísuni ásé-aai kosimátima'maesa kuráawe.

⁵ Fírípi Sámériyaa-naopa'o kúmba kosimátimena séna Manikómó íyáfasinankaraiwai amu'maráúndawisaamo é'o kunkáimba wemá Ísun-iyé

⁶ Fírípi simátimuwasa

kawe'-úmai isówana ímbo awánaron-kisau maúwasa awánowana

⁷ sáwí-amutamba tirumpimbó mérowisafena aai súwasa sáwí-amutamba wáa'a túmaesa kóuwasa waási kawe'-úmai mérowana tiyayaambo pukón-kwaasi asófatinkowasa kawe'-úmai mérowana

⁸ Sámériyaafaken-kwaasi áfááraumai tirunkó

kawe'á uráiyé.

⁹ Sámériyaa-naopa'a moóráwígon-awi'a Sáimoni óraa'-waasi úne séna aitambá éna fintó úmaena wéiyuwasa táátafesa ésa

¹⁰ óraa'-waasiye úwoi-waasiye wemó úmba awánésa wenaráái waésa sésa Manikóni fasi'aénkóe wení fasi'aénkóe'a awaiyarí'a uráiyé karo'á suwaná

¹¹ ayáatáaka'a aitambá éna fintó úmaena wéguwasa wenaráái waésa táátafesa uráafo

¹² ánaaemba Fírípi Manikóni ásé-aai kosimátimena Manikó wení waásimo kawááinin-kanaa kosimátimena Ísu Káráisitín-aai kosimátimuwasa isésa érai'e sésa timankúnkúmba uwaná Fírípi minákwá'á nombá maitinkówana

¹³ Sáimoniwara'a amankúnkúmba úntafena Fírípi nombá maiyankówana Fírípiye wénuwana ímbo awánón-kisau maúwana awánéna áátafena uráiyé.

¹⁴ Miyámó Sámériyaafa'o úmba Yérúsaremufa'a aantá-waasi mésa Sámériyaafaken-kwaasi Manikóni ásé-aai isésa minááimó méta'otokaan-aai isésa Pítaante Yóninte ti'márowasarai wémesarai

¹⁵ Sámériyaafa'a komésarai Ísuni aampa'ó kuwáísáfésarai inafinkémbá sésarai Manikóni

Ufaen-ámútambá maenááwe siyááye.

¹⁶ Fírípi nombó maitinkónka'a Fasi'aénkó Ísuntafena isámai nombá maitinkówana Manikóni Ufaen-ámútambá ímbo maiyónka'a pósarai Pítaae Yóniye inafinkémbá sésarai

¹⁷ tiyáámba ta'ótóróyana Manikóni Ufaen-ámútánkó tirumpimbá kumúwasa maiyáawe.

¹⁸ Aantá-waasiyai tiyáámba ta'ótóróyana Manikóni Ufaen-ámútánkó tirumpimbá kumbaúwasa máumba Sáimoni awánéna fasi'aémbá méyámbaranae séna Pítaante Yónintetafena séna óntamba maékai

¹⁹ mifási'áémbá símekaiyo. Kemá fi'on-kwaasi siyáámba ta'ótóráanana Manikóni Ufaen-ámútánkó tirumpimbá kumbaínkwae súwana

²⁰ Pítaa séna Maníkó úwoimo wétimin-tantaatafe óntantamba méyánónae sénda po ení óntankwara ewará'a iyafimbá tai'áyáaye.

²¹ Maníkón-aúranka'a ení imáyáa ímba arupise ímbá pó maankísáú kenkáisi kísau ímba súwa'nai ínone.

²² Ení sáwí-imayaagomba ánaaemba uwáme Fasi'aénkómbá áisai inaná ení sáwí-imayaagon-anondaa maiyauwáiniye.

²³ Maníkó ímba fasi'aembá ámakaintafe enarumbá sáwí'a uwásinkaanana ení sáwí-imayaago óraa'á éna embá ta'ótokaiye Pítaa súwana

²⁴ Sáímoni Pitaante Yónintetafena séna súwa'nai ekai Fasi'aénkómbá inaiífinkémbá áisai íyana emó sénda misáwí-tántáákó ímba kempá'á tino Sáímoni siyáiyé.

²⁵ Súwasarai Pítaae Yóniye Fasi'aénkón-aai simátimesarai Ísuwe'o né'óyan-aai simátimesarai Yérúsaremufa'a kónae sésarai aampa'á wéwesarai Sámériyaa-aempa'a naaó'-nao'a Manikóni áse-aai simátíma'maesarai kuráaye.

Fírípinte Ítíópíyaafaken-kwaasigonte-taai.

²⁶⁻²⁸ Mindárai Yérúsaremufa'a kuyaná Fírípí Sámériyaafa'a mérowana óraa'-waasigo Ítíópíyaa-marafakewi éna Ítíópíyaa-waasiti kawáá-íninkón-áwí'a Káándésini óntanka'o káráwiyowi Manikón-imáyáa éna Yérúsaremufa'a wémena Manikón-áwí'a mósá maréna kouweréna wení táómpimba óraa-poigo tafisímaena nún-taompimba kúmba Fasi'aénkóni kísau-waasigo wíyómpakewi Fírípintafena séna iyáfasine Yérúsaremufakemba Késaafa'o kon-ámpá'á waaó súwana iséna iyáfasinena minámpá'á wémena máásai-marafa'o kúmba Ítíópíyaa-marafaken-óraa'-waasi wení táómpimba wéwena aúfáifimba toráumai awánéna naaófá'ó Manikón-aaimo simátimakowin-awí'a Áísáya agaimakón-aai toráumai awánómba

²⁹ Manikóni Ufaen-ámútánkó Fírípintafena séna wení táónkoni ewaa'á waaó súwana

³⁰ awaantanténa kúmba Áísáya agaimakón-aai toráumai wéawanowana Fírípí iséna áisai ena séna minááigóni áwáuma isaraano súwana

³¹ séna é'a moóráwigo simásimina'a isánaumpo kesí táómpimba iyátaao súwana Fírípí mintáómpimba iyátena imaúwana

³² mináúfáifínkén-áái torauséna séna sipisípi áyáumo karánae owanamó ímbo wáá'o tintembá minkwáásigó ímba aai siyáiyé.

Sipisípi tufuwónae owanamó ímbo wáá'o tintembá minkwáásigó ímba aai siyáiyé.

³³ Wenáwí'a múra tuwésa sáwí'a úmai aaiímbá maiyánkaraawe. Wení waási sáwí-kísau maiyésa tufuwówana marapá'ó mérain-kanaa tai'áraiye. Mindásafesa miwítí sáwí-kísau ímba kanaa'á aforá simátimenaawe agaimaréna siyáiyé.

³⁴ Ítíópíyaafaken-kwaasigo mináái toráusuwená Fírípimba áisai ena séna Manikón-aaimo simátimakowi nááwantafenawa mináái siyáiyó. Wesáfénawa siyái fí'owantafenawa siyáiyó súwana

³⁵ Fírípí Manikón-aai aúfáifínkembo toráumaimo simámakainten-úmai Ísuni áse-aai wésimamena

³⁶ aampa'á kuyambá nombó wéroka'a wésarai uyaná Ítíópíyaafaken-kwaasigo séna nombó wérainka'a maisinkáinkwae sé'a únana nóinkowa aambá fasiyiyo súwana

³⁷ Fírípí séna Ísumpa'o arumbó amé wenááisafe amankúnkumbo ina'ó é'a nombá maiyánkano súwana séna Ísu Káráisítintafe'a érai'a Manikón-áánimban-iyé súne séna

³⁸ táómba to'maé kúwaintafena séna táómba ta'ótorao súwana ta'ótorowasarai Fírípíye Ítíópíyaafaken-kwaasigoe nompímbá kunkésarai Fírípí nombá maiyánkéna

³⁹ iyúyana Fasi'aénkóni ámútanko Fírípimba kunáí'maena kóúwana Ítíópíyaafaken-kwaasigo awánómba ímba mérowana wení naaópa'a wéna aamoí uráiyé.

⁴⁰ Fasi'aénkóni ámútanko Fírípimba kunáí'maena Ásitóti-naopa'a máankowana Fírípí mináémpá'-naópa'a Manikóni áse-aai simátíma'maena Sísááriyaa-naopa'a kuráiyé.

9

Sóro Ísun-aisafena amankúnkumbo uráin-aai.

¹ Minkánáá Sóro Fasi'aénkóni aampa'ó kuwáísáféna arumbá sáwí'a éna tínkamonaé símasima'a éna aifa'-ámáán-káwáágómpá'á

² koáísai ena séna aúfái agai-símína'a maimaé'a Támásikasi-naopa'o Yúndaa-amaan-daumpimpa'o méraan-kwaasiti óraa'-waasi mátimeno súwana ewé séna mináái agaimaréna séna Sóro Ísuni aampa'ó wíyawí saafá éna ta'óto'maena témena Yérúsaremufa'a ándáfa'a mátiyuwainiye séna agaimaréna súwana

³ Sóro mináúfái maimaé wémena Támásikasi-naopa'a ewaa'ó kúmba wíyómpakemba sámó kaimbá aafáyáuraan-tantaa'a tuwówana kuména aúgáyáagaya úwana

⁴ tanaa fówana aaigó aantemba séna Sóroo nóra séwa kembá sáwí'a wéono súwana

⁵ séna emá náawa sénó súwana kemá Ísu sumpo kembá sáwí'a uwásinkaampo

⁶ iyáfasine Támásikasi-naopa'a koménana moóráwigomo sindantemba miyán-uwo súwana

⁷ Sóroe'ó kun-kwáási ímba aai sumbá mésa ímba waási ane'á awánésa aaimó sún-aantemba isówana

⁸ Sóro iyáfasinomba aúramba ímba kawe'úmai awánówasa waási ayáán-to'maesa Támásikasi-naopa'a máánkarowana

⁹ kaumbo-nó'wáámbá waéna ímba aúramba awánéna tóné noné ímba naráiyé.

¹⁰ Sóro kaumbo waúwana moóráwigo Támásikasifa'a ména Ísuni aampa'ó kúwain-awí'a Ánánýasi aúramba aréna kaainkáámbá awánómba Fasi'aénkó simáména séna Ánánýasiyo súwana oó Fasi'aénkóo kemá úne súwana

¹¹ iyáfasinema aampa'a waaó. Minánkón-áwí'a arupisemo uráin-ampa'a kuré Yúndasini naaúmpa'a wée moóráwigo Táásási-naopakewin-awí'a Sóromba koawánaao. We inai wésiye.

¹² Kaainkáámbá awánarainka'a moóráwigon-awí'a Ánánýasi téna ane'á ta'ótóráisana aúramba kawe'úmai awánaraiye Fasi'aénkó súwana

¹³ Ánánýasi séna Fasi'aénkóo sáwífa'-waasi wenáái simásímakaawe. Yérúsaremufa'a ení waási sáwí'ó uwátínkarain-ai simásímakaawe.

¹⁴ Aífa'-ámáán-káwáágó aúfái agaimái ámisana en-ímáyáámó mósá maráán-kwaasi ándáfa'ó tiyuwáindasafena Támásikasifa'a tiyáiyé súwana

¹⁵ Fasi'aénkó séna kesí kísau áménana kesáái kosimátin-tasimatimba fi'on-daopaken-kwaasiye kawáá-wáásiyé kesí waási Ísareri-waasiye kosimátin-tasimatimba ínifo iyáfasine wempá'a winaná

¹⁶ kesí kísau Sóro wémainasa waási sáwí'a uwánkanaawe. Mindásafe'a ke aráánamenaumne Fasi'aénkó siyáiyé.

¹⁷ Súwana Ánánýasi iséna wéna sún-daumpa'a iyéna Sóro ane'á ayáámba ta'ótorena séna Sóroo kesí waásiyo. Aampa'a wéte Fasi'aénkó Ísumba awánaraandawí si'maráísa'a tüne. Aúramba kawe'úmai awánenana Manikóní Ufaen-ámútánkó arumpimbá óraa'ó uwánkaindasafena si'maráísa'a tüne súwana

¹⁸ Sóron-aúrampinkemba aerambá tákúwana aúramba kawe'úmai awánéna iyáfasinowana Ánánýasi nombá maiyankówana

¹⁹ tómbá násuwena áúgoma kawe'á uráiyé.

Sóro Támásikasifa'ó simátimakain-ai.

Sóro Támásikasifa'a tuwímbai-no'waamba waéna Ísuni aampa'ó kuwáisé'a ména

²⁰ minúwóiyáán-úwana ámáán-daumpa'a iména Ísun-ai simátiména séna érai'a Ísu Manikón-áánimban-iyé súwana

²¹ wenáái isón-kwaasi táátafesa ésa moórá-mora-waasi tisai-isai esa sésa Yérúsaremufa'a Ísun-imayaamo mósá maráán-kwaasi tinkamemayain-kwaasin-iyé. Ísun-imayaamo mósá maráán-kwaasi tí'mae ándáfa'a ámáán-kawaa-waasiya'ó mátinkanae séna maanká'ó tiyáin-kwaasin-iyé. Ísumpa'a téna méraiye sésa táátafesa uráawe.

²² Suwaná Sóro óraaka simátíma'mae iyéna séna érai'a Manikómó iyáfasinankaraiwaimba amu'maráúndawisa Ísun-iyé séna wenááigo iyúwasa Támásikasifaken-Yundaa-waasi iséna wembá ímba anondáá simámakaawe.

²³ Ímba anondáá sumbá sáwífa'-no'waamba

waésa túwaandu ésa Sóromba tufuwónae sésa

²⁴ tufuwiyanese nó'waane wááwáiyé Támásikasi-naokoni óntan-kusaigoni aumépa'a mésa ontará'á takáráwi-karawí wéuwana moóráwigo iséna tufuwónae-aaimo sumbá kosimámuwasa

²⁵ moórá-no'waamba Ísuni aampa'ó kuwái Sóromba áí'maesa pofafímbá fáitumaresa óntan-kusaigoni afaapimbá túsúsuwesa ándára'a ta'ótorena túwówana kuméména marapá'á múra tuwéna kóuraiye.

Sóro Yérúsaremufa'ó komérain-ai.

²⁶ Sóro Yérúsaremu-naopa'a wémena wéna séna Ísuni aampa'ó kowisé'a méranae'a túne súwasa miwí séna Ísun-aai ímba ísaraiwai karo'á siyé séna wenáároi inkáísúwana

²⁷ moóráwígon-awí'a Páánápáasi Sórón-aai iséna kawé'a úwana áí'maena aantá-waasifa'a wéna Sórón-aai kosimátimena séna Sóro Támásikasi-ampa'o wéwenamo Fasi'aénkómbó awánówana aaimó simámakain-aai simátimena Sóro Támásikasi-naopa'o Ísun-aaimo óraaka'o simátima'maenamo kuráin-aai simátimuwasa

²⁸ isésa érai'e suwaná Sóro miwisé'a ména Ísuni fasi'aémbá wérowana Yérúsaremu-naopa'o Ísun-aai óraaka kosimátin-tasimatin-ena

²⁹ fi'on-Yundaa-waasi Kíríki-waasi-taaifinkembo sun-kwáási simátimuwasa aai wes-imán-kwesiman-esa tufuwónae sésa

³⁰ sumbá Ísuni aampa'ó kuwái isésa Sórumba áí'maesa wémesa Sísááriyaa-naopa'a máankesa sésa Táásási-naopa'a waaó sésa ai'marówana mindáópa'a kóuraiye.

³¹ Kóúwasa Ísuni aampa'ó kun-kwáásimó tínkamumba étínkówasa aáno úmai wempa'a mésa Yúndiyaa-aempa'e Kárirí-aempa'e Sámériyaa-aempa'e Ísuni aampa'ó kuwái aáno úmai wempa'a mérowana Manikóni Ufaen-ámútánkó túwa'nai úwasa fasi'ámai mésa Ísun-aai simátimuwasa isésa érai'e sésa sáwífa'-waasi-i'a ésa Fasi'aénkón-áwí'a mósá marésa wenáísamaifimba méraawe.

Pítaa Ríndaa-naopa'o kuráin-aai.

³² Pítaa naaó'-nao'a wénena Manikóni waási tuwánáíndasafena Ríndaa-naopa'o kúmba

³³ moóráwígon-awí'a Íniyasi ímba aintamai wénena afakaumboé-aatai naaúmpa'-aantemba maé'mae'a wéuwana

³⁴ Pítaa awánéna séna Íniyasiyo Ísu Káraísiti asófankaifo iyáfasinke ení wandaai fawasaaó súwana iyáfasinkwena kúwasa

³⁵ Ríndaa-naopakem-kwaasiye Séróni-naopakem-kwaasiye seyaafá'á awánéna Fasi'aénkómpá'a tiyáawe.

Pítaa Yópaa-naopa'o kuráin-aai.

³⁶ Yópaa-naopa'a moórá-iníkon-awí'a Tápitaa Kíríki-waasi-taaifinkemba mináwí'á Tókáasiye wésewe. Wemá Ísuni aampa'ó kún-inimba aasiyaasi kawé-kísáú wémaena moparáwimbá ímbo makón-kwaasi túwa'nai úwaimba

³⁷ áí'a úwana puwúwasa wenáúma nombá pé'ankesa maimaésa afófumayaatanaan-daumpa'a móankaraawe.

³⁸ Yópaa-naopakemba Ríndaa-naopa'a ewaa'á pósa Yópaafaken-kwaasi Ísuni waási Pítaa Ríndaafa'o taméron-aai isésa kae'-wáási ti'marówasarai Pítaamba kosimámesarai sésa awaantanté kempátá tiyó sésa si'marááwakai túye suyaná

³⁹ Pítaa iyáfasinena mindáraise kúwasa áí'maesa minínimbá puwúwasa matuwé méron-daumpa'a afófumayaatanaan-daumpa'a iyúwasa Pítaampa'a keto'-ínintómbá tatúwaandu urésa ifí'á tésa sésa Tókáasi ímba pukáinka'o farú-simakain-unankwatoiyé sésa aráánámúwana

⁴⁰ awánéna séna máapa kárúwaaro súwasa kúmúwana Pítaa kifaena Fasi'aénkómpá'á inai simásuwena méwae'mai minínimbá awánéna séna Tápitaa iyáfasinaaó súwana aúramba éna Pítaamba awánéna iyáfasinena mérowana

⁴¹ Pítaa kóisáúwankená Ísuni aampa'ó kun-kwáásiyé keto'-íniné táántowasa aúmo arómba iawánéna

⁴² Yópaa-naopa'a kosimátima'maesa kuwasá isésa sáwífa'-waasi Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkumba uwaná

⁴³ Pítaa Yópaa-naopa'a sáwífa'-no'waamba waéna moóráwígon-awí'a Sáimoni wení naaúmpa'a mérowana minkwáásigó waan-ásisambo wení kisaumo maún-kwaasigoni naaúmpa'a méraiye.

10

Pítaa Kóniriyasini naaúmpa'o iyáin-aai.

¹ Sísááriyaa-naopa'a moóráwígon-awí'a Kóniriyasi ména Rómufakemba sáwífa'a 100 i-waasiya'o káráwiyowi mérowasa miní-wáási túwí'a Ítáári-i-waasiye sésa uwaná

² Kóniriyasi Manikón-aaisafena fasi'ámai ména wení akünté'a Manikón-ímáyáá éna áwí'a mósá maréna Yúndaa-waasimo ímbo moparáwimbó makón-kwaasi túwa'nai éna Manikómpá'á inai símaena iyúmba

³ moórá-kanaa fenómpinka'a inai wésuwana Manikóni kisa-uwaasigo wiyómpakewi aúranka'a paapé úwana kawé-úmai awánówana séna Kóniriyasiyo súwana

⁴ áá'a úwana aúramba afuwéna séna Fasi'aénkóo nóran-aaiya simásiminewa sénó súwana emó inaimó séndawiye waásimo túwa'nai óndawiye Manikón-aúranka'a kawé'ó óndasafena Manikó en-ímáyáá ímbá pó

⁵ ení waási ti'márénasa Yópaa-naopa'a moóráwígon-awí'a Sáimoni Pítaamba koaiyáaro.

⁶ Wení araámáo Sáimonini naaúmpa'a ména minkwáásigó waan-ási-kisaumo máín-kwaasigoni naaúmpa'a uwi-nónkóní áwáífa'-naumpakemba koaiyáaro

⁷ simásuwena áwiyokuwana Kóniriyasi wení kisaumo máún-kwaasifinkemba kae'-wáásiyáiyé moórá-i-waasi Manikón-ímáyáá mósá marówinte'a miyáumai-waasiyau táántowasa

⁸ tuwaná wiyómpakewimo simámakon-aai simátimena séna miyáumai Yópaa-naopakemba koaiyáaro séna ti'mákaiye.

⁹ Ti'marówasa aampa'á kówaesa wémesa Yópaa-naopa'a ewaa'ó kumbá wááwái Pítaa naan-afófora'a íména Manikómpá'á inai wésuwana

¹⁰ áái tówana tómbá nánae súwasa tómbá wéagauwana kaainkáámbá awánómba

¹¹ wiyómba tuwíinkaa'-úwana mimpinkémbá óraa'-ampanta éiyain-araiya'a ta'ótoresá túwówana kuménama marapá'á kumúwana awánómba

¹² minámpántáímbá wai-waane póiyé iyaankafayaané numawé fi'o-fi'on-kwai-waane mérowana

¹³ aai'ó aantemba séna Pítaao iyáfasinke tufú'mai agandaa'ó súwana

¹⁴ Pítaa séna Fasi'aénkóo ímbanifo kentáási áamámba Yúndaa-waasisa miyán-tántáá'á aambá fáí'makaawata póta ínta wénaumne súwana

¹⁵ mináái'ó aantemba aneka'á séna Manikó kawé-tántáá'émó siyáin-tantaatafe ímba aambá fáí'makaawe siyó súwana

¹⁶ kaumbo-í'a kaainkáámbá awánówana wiyómpa'a minámpántá iyáiyé.

¹⁷ Iyúwana Pítaa minkááinkáán-áái'góní áwáuma nórawa'íyo súmba Kóniriyasimo ti'marón-kwaasi Sáimonini naambá taawánésa ontará'á tamésa

¹⁸ táántesa séna Sáimoni Pítaa maandáúmpará méraiyo suwaná

¹⁹ Pítaa minkááinkáán-áái'góní áwáuma saafá úwana Manikóní ámútanko séna kaumbo-wáási embá ayaafái úmaesa tefo

²⁰ iyáfasine kumuwo. Kemá ti'maráúnasa tefo ímba kae'-ímáyáán-uwo. Úwoi miwisé'a waa'ó súwana

²¹ Pítaa kuména minkwáásisáféna séna wésiyaafaa-on-kwaasi úmpo nóntafera wésiyaafaa'ó súwasa

²² kentáási kawáágón-awí'a Kóniriyasi si'maráisata empátá túne. Wemá kawé'-wáási Manikón-ímáyáá éna áwí'a mósá maráísasa pósa Yúndaa-waasi seyaafá'á wentáfésa kawé'-wáásiyé wésewe. Moóráwigo Manikóní kisau-waasigo wiyómpakewi kusimámena séna ti'márénasa Pítaamba Yópaa-naopakemba koaiyéwana empá'á téna aai tasina isaa'ó sisatá túne suwaná

²³ Pítaa ti'maena naaúmpa'a tinkówasa wáúmba aafáyáara'a Pítaa iyáfasinena miwisé'a kuráiyé.

Miwisé'a kúwasa Yópaa-naopakemba Ísuni aampa'ó kun-kwáási tuwímbai awíyo'maesa

²⁴ aampa'á kówaesa wémesa Sisáariyaa-naopa'o kumbá Kóniriyasi wenamááraawe wení waásiye táántowasa tatúwaandu urésa Pítaamba amu'makówana

²⁵ Pítaa Kóniriyasini naambó wéronka'a ontará'á kúwana Kóniriyasi aamoí éna óraakon-íye séna aísamaifimba kifauwana

²⁶ Pítaa séna emó óndanten-kwaasi úmpo iyáfasinaao séna iyáfasinakena

²⁷ aai simáma'maena Kóniriyasiye'a naaúmpa'ó iyúmba sáwífa'-waasi túwaandu urómba ítuwánéna

²⁸ séna kentáási áamámba ísaraawe. Yúndaa-waasisa fi'onkaa-waasise ímba moórárata taankarótámaisa wénaumne. Miwítí naaúmpata ínta wégundarata Manikó aráásimena seyaafá'-wáási ímba sáwí-waasin-owe siyáisa'a awánaraunda póta ímba sáwí-waasiyemo sendá úwoi kawé'-úmai ménaumne.

²⁹ Míndásafesa sáántaamba ímba a'áo súnda túmpo nóntafera sáántaraao Pítaa súwana

³⁰ Kóniriyasi séna éiyain-do'waamba waé'a káfékaamba fénáímpinka'a kesí naaúmpa'a inai súnana minúwóiyáámbá moóráwigo sámó kain-únánkwátói uréna súranka'a kumbéna

³¹ séna Kóniriyasiyo emó inaimó sémó waási túwa'nai ema Manikón-aúranka'a kawé'ó óndasafena Manikó en-ímáyáá ímbá pó

³² ti'márénasa Yópaa-naopa'a moóráwigon-awi'a Sáimoni Pítaamba koaíyáaro. Araámáo Sáimonini naaúmpa'a méraiye. Waan-ási-kisaumo máin-kwaasigoni naaúmpakemba uwi-nónkóni áwáifa'-naumpakemba koaíyáaro súwa'a

³³ minúwóiyáán-úmai ti'maráúnasa embá koaíyáawa kawel'-úmai téne. Kesáa Manikón-aúranka'a túwaandu éta Fasi'aénkó simámakain-ai simásiminkwae séta amu'makáunasa téne Kóniriyasi siyáíye.

Pítaamo simátimakain-ai.

³⁴ Kóniriyasi súwana Pítaa séna káf'e'a wéisaumne. Érai'a Manikó ímba Yúndaa-waasi aantemba wégarawifo

³⁵ seyaafá'-aémpákén-kwáási Manikón-aúranka'a arupíse úmai kawel'-úmai méraawi Manikó miwí aamoí wéuwatinkaiye.

³⁶ Manikó Ísu Káráisitimba ai'marówana Ísareri-waasisafena ásé-ai simátimakaimba é'a ísaraawe. Ísu Káráisiti seyaafá'-wáásítí Fasi'aénkón-íye. Minásé-áásáfésa érai'emo siyawi tirumbá kawel'-úmai wempa'ó méraiyaamba

³⁷ kemá ísaraawe. Yóni simátimena séna kentí sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá'á té'a nombá maenááwe siyáimba Ísun-ai aifa'á Kárirí-aempakemba tiyéna Yúndiyaa-marafa'a wété uráíye.

³⁸ Ísu Násaretifakewin-ai ísaraawe. Manikó wení Ufaen-ámútámbá Ísumba ámakowana wempimbá óraa'a uwánkowana Manikó fasi'aémbá aména wesé'a mérontafena naaó'-nao'a kawel'-kísáú wété éna waántáwankomo ta'ótoron-kwaasi kawel'á uwátinkáfa'a kuráíye.

³⁹ Yúndiyaa-marafa'a Yérúsaremu-naopa'a kísau maiyáimba awánaraumne. Wembá aaraa-táiyá'á aiyayaampimba tufúsúmarowana puwéna

⁴⁰ kaumbo-kánáa maisuwówana Manikó Ísumba pukómpinkemba iyáfasinankowana paápé únta kesúrandesa awáraumpo

⁴¹ ímba seyaafá'-wáási awánaawe. Manikó simátiméromo siyáinta Ísunta awánéta pukómpinkembo iyáfasinonka'a tóné noné weséta naráumne.

⁴² Ísu óraaka'a simásimena séna Manikó imáyaa siména pukén-kwaasiye túmó arén-kwaasiye aaiimbá maitinkáinone siyé simátiméro Ísu siyáíye.

⁴³ Naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowi Ísun-ai simátimesa sésa wenáásafesa timankúnkumbo iyawi Ísuni fasi'aénká'á Manikó miwítí sáwí-imayaa maitiyuwáíniye naaófá'á siyáawe Pítaa siyáíye.

⁴⁴ Pítaa mináái simátimuwana wéison-kwaasifimba Manikóni Ufaen-ámútánkó miséyááfápímba kumbéna

⁴⁵⁻⁴⁶ Manikóni Ufaen-ámútánkó kumúwasa fi'o-fi'on-aafinkemba Manikón-áwí'a mósá márówasa Yúndaa-waasi Ísuni aampa'ó kun-kwáási Pítaa-iyaise'a Yópaafakembo tuwáiyé táátafesa ésa sésa Manikó fi'onkaa-waasiwara'a wení ámútamba úwoi wétimiye sésa táátafesa uwaná Pítaa séna

⁴⁷ Manikó wení Ufaen-ámútántáámó simakaintenta miwíwará'á wétimimba póta nombó maiyamba ímba aambá faiyónaumpo úwoi nombá maenááfo

⁴⁸ maitinkáaro súwasa Ísu Káráisitintafesa ísámai nombá maitinkówasa Pítaantafesa sésa tuwímbai-no'waamba keséta wáinone suwaná miyá uráíye.

11

Yérúsaremu-fa'a Pítaamo simátimakain-ai.

¹ Fí'onkaa-waasi Ísun-ai isésa ta'ótokaawemo sumbá aantá-waasiye Ísuni aampa'ó kuwáí Yúndiyaa-marafaken-kwaasiye mináái isésa mérowana

² Pítaa Yérúsaremu-naopa'a kúwasa tuwímbai-waasi aaisambá aéesa Yúndaa-waasi túma káramai araenáémbo wéontemba fi'onkaa-waasiwara'a miyá orómó siyón-kwaasi Pítaamba aaisambá aéesa

³ sésa emá fi'onkaa-waasiti naaúmpa'a iwaé ímbo túmo káramai araenáémbo úmakaan-kwaasiti naaúmpakemba tómbá imandaráne suwaná

⁴ Pítaa seyaafá'-tántáá'ó uráimba simátimena

⁵ séna Yópaa-naopa'a mé'a Manikómpá'á inaimó séwándara'a kaainkáámbá awánááwánana wiyómpakemba óraa'-ampanta éiyain-araiya'a ta'ótoresá túwówana kuména méraawandara'a kumúwa'a

⁶ mimpimbá afuwé'a awánááwánda póíye waí-waane iyaankafayaané numawé mérowa'a awánááwánana

⁷ aaijó aantemba séna Pítaa iyáfasinke tufú'mai agandaaó súwa'a isé'a

⁸ sé'a Fasi'aénkóo ímbanifo kentáási áamámba miyán-tántáá'a aambá fá'i'makaawata póta ímba wénaumne séwánana

⁹ minááigó aantemba anekalá séna Maníkó kawé-tántáá'é siyáin-tantaatafe ímba aambá fá'i'makaawe siyó súwa'a

¹⁰ kaumbo-í'a kaainkáámbá awánááwánana wíyómpa'a minámpánta iyáíye.

¹¹ Minúwóiyáámbá Sísááriyaafakemba kaumbo-wáási kentáá'a ti'marówi tumbá

¹² Manikóní ámutanko simásimena séna ímba kae'-ímáyáá indá miwísé'a waaó súwa'a kówánasa Yópaafakemba maankwáási afa'mórée-waasi Ísun-aaimo isááwi suwíyórówata Sísááriyaa-naopata Kóniriyasini naaúmpata kówánana

¹³ simásimena séna Manikóní kísau-waasigo wíyómpakewi kesí naaúmpa'a kumbérais'a awánáúnana séna ti'márénasa Yópaa-naopakemba moóráwígon-awí'a Sáímoni Pítaamba koaiyéwana

¹⁴ téna aai tawésimatimina'a ewará ení akúinkwára'á seyaafá'á wéisewana Maníkó sáwí'o úmimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkainiye wíyómpakewi siyáíye Kóniriyasi súwa'a

¹⁵ aai wésewanana Manikóní Ufaen-ámútánkó aifa'ó kentááfímbó kunkáintemba miwífímbá miyá úwa'a

¹⁶ awáné'a moórá-aii sááka'a makáumne. Ááema Fasi'aénkó séna Yóni nombó maitínkaraimbanifo Manikóní Ufaen-ámútánkó kuména kempímbá óraa'a uwátinkainiye Fasi'aénkó siyáin-aii sááka'a makáumne.

¹⁷ Énifo kesáá Fasi'aénkó Ísu Káráisitín-aaisafeta simankúnkúnta ówánanasa Maníkó wení ámutambo simakaintenta fi'onkaa-waasi miwi miyá owa'á awánarampungo kemá Ísuni kísau-waasi pó'a nombó máumba ímba aambá faiyówánasa úwoi nombá maiyáawe Pítaa súwasa

¹⁸ mináái isésa aaisambó áumba ifátuwesa Manikón-áwí'a mósá marésa sésa Maníkó miyá éna ímba Yúndaa-waasi aantemba aaisá wésimasimifo fi'onkaa-waasiwara'a wésimatimisawara'a miwítí sáwí-imayaa tínaaemba uwámesa Manikómpá'á tésa aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe siyáawe.

Ántiokufakemba Ísuni waási-tai.

¹⁹ Ááema Sítifenimba tufúwana puwúwasa fi'on-kwaasi Ísuni aampa'ó kun-kwáási sáwí'a uwátinkówasa wété uráamba tuwímbai Finísiyaa-marafa'a kuwasá tuwímbai Sáíparasi-marafa'a kuwasá tuwímbai Ántioku-naopa'a kuwasá miwí minkáúmbó-maráfá'ó méron-kwaasi Yúndaa-waasi aantemba Ísun-aii kosimátimesa

²⁰ miwífinkémbá tuwímbai Sáíparasi-marafakewi tuwímbai Sáirini-marafakewi miwí Ántioku-naopa'o koméronka'a Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiyewara'a Fasi'aénkó Ísuni ásé-aii kosimátimuwana

²¹ Fasi'aénkóní fasi'aémbá miwísé'a wérowasa sáwífa'-waasi Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmba ésa wempá'á tiyáawe.

²² Ántiokufaken-kwaasi Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmba ésa wempá'ó tiyáan-aii suwasá Fasi'aénkóní waási Yérúsaremufa'o méron-kwaasi mináái isésa Páánápáasimba ai'marówana Ántioku-naopa'a wéména

²³ koména Manikó kawé'ó uwátinkaromba tuwánéna aamoí éna óraaka simátiména séna kentirumbá fasi'ámai Fasi'aénkóntáfé'a méraaro séna

²⁴ Páánápáasi kawé'-wáási úwana Manikóní Ufaen-ámútánkó wempímbá óraa'a uwánkowana Fasi'aénkómpá'á amankúnkúmba fasi'ámai éna aai simátima'maena iyúwasa sáwífa'-waasi isésa Fasi'aénkómpá'á tiyáawe.

²⁵ Uwaná Páánápáasi Sóromba ayaafái úmaena Táásási-naopa'o kúmba

²⁶ koawánéna koái'maena Ántiokufa'a tésarai moórá-aatai tamaisuwésarai Fasi'aénkóní waásise'a mésarai sáwífa'-waasi tatúwaandu untembá Ísun-aii simátima'maesarai iyúyasa Ísuni aampa'ó kuwáísáfésa sésa Káráisitini waásiye suwaná aifa'á Ántiokufa'a mináái paapé uráíye.

²⁷ Mináái paapé úwana minkánáá tuwímbai Manikón-aaimo simátimakowi Yérúsaremufa'a tuwésa wéména Ántiokufa'a kuwaná

²⁸ miwífinkémbá moóráwígon-awí'a Ákápáasi iyáfasinena Manikóní ámutanko wesé'a mérowana séna óraa'-aawai seyaafá'-áémpá'á táiniye siyónka'a póna ánaaemba Rómu-kamaniti kawáágón-áwí'a Kíróndiyasi méronka'a minááwái paapé uráíye. Ákápáasi mináái súwasa

²⁹ isésa Ísuni aampa'ó kuwái moórá-mora sésa óntamba túwaandu úmai Ísun-aaimo isááwi Yúndiyaa-marafa'no wéeraan-kwaasi timénae sésa

³⁰ miyá ésa minóntámbá Páánápáasinte Sóronte tímúwasarai maimaésarai wémesarai Fasi'aénkóni waásiti

óraa'-waasi mátimakaaye.

12

Aneka'á sáwí'ó uwátinkaraan-aaí.

¹ Minkánáá Érotin-anáwainko araámáó Éroti Yúndaa-waasiti kawáágó ména Ísuni aampa'ó kuwái tuwímbai sáwí'a uwátinkena

² moóráwigomba ai'marówana Yóni awaaón-áwí'a Yémisimba kota'ótokena anuwarambá kambísásuwowana puwúwasa

³ Yúndaa-waasi aamoí uwaná Éroti awánéna aamoí uwásinkaiwae sésa moóráwigomba ai'marówana Pitaamba kota'ótokaiye. Yúndaa-waasi ímbo intóráín-tantaa'wara-pereti agáún-kanáa Pitaamba kota'óto'maena

⁴ ándáfa'a máánkowasa siyáánkain-úmai afa'mórée-i-waasi wenká'á káráwiyowasa éiyain-éiyain-kwaasi kóyááka-tayaaka úmai káráwiyuwasa Éroti sésa Manikó Yúndaa-waasi tiyótaimo í-tánón-kánáá tai'áina'a Pitaamba áí'mae'a Yúndaa-waasi túranka'a aafimbá maenké'a tufuwónaumnemo súmba

⁵ Pítáa ándáfa'a mérowasa Fasi'aénkóni waási Fasi'aénkómpá'á inaí símai Pitaamba áwa'nai uráawe.

Pitaamba ándáfakembo faú'únkarain-aaí.

⁶ Inaí sésa Pitaantafesa ísámai áisai uwaná aafáyáaraamba Éroti Yúndaa-waasi túranka'a Pitaamba aafimbá maiyankánaumne súwana káfé'-no'waankaamba Pitaamba aiyayaanka'a kárá'umakesa kae'l-i-wáási séfasefa'a méroyana Pítáa aùn-kwaigúwasarai kae'l-i-wáási ontará'á káráwiyoyana

⁷ minúwóiyáámbá Fasi'aénkóni kísau-waasigo wíyómpakewi kumúwana ándá-naumpa'a sán-kówana Pitaan-ayóiyá'á tufuwéna aúsúwana iyáfasinowana sésa úwoiya iyáfasinaao súwana Pítáa ayáámpinken-anda weyáárika'a faú'wena marapá'á kumúwana

⁸ wíyómpakewi sésa ení á'wáánkau uré enaisamai ánáamba maimái uwó súwana miyá úwana ení paákákén-únákwátóí kuférénakai kesékai koyó súwana

⁹ Pítáa ándá-naumpakemba wenánaeamba kuména ímba waásin-iyé-imayaa uráifo kaaimbá awánáúmne-imayaa éna

¹⁰ i-wáásimó méron-ontara'a kúwáákesarai minkákémbá moórá-ontara'a i-wáásimó méron-ontara'a kúwáákesarai minkákémbá ándáfakembo naaópa'ó kónae owasamó titinkáán-ontara'a fasi'aén-óntará'á kúmúyana weyáárika'a tigúwasarai kuwákárúwesarai aampa'á kuyaná minúwóiyáámbá wíyómpakewi Pitaamba auwéna áwiyokuwana

¹¹ Pítáa imáyáa éna sésa ímba kaaimbá awánáúmbo érai'a Fasi'aénkó wení kísau-waasigomba ai'maráisana kuména Éroti sinkamine isaná ayáámpinkemba kuntafisuwaisa'a túne. Yúndaa-waasiwara'a sinkamonaesamo ombá kuntafisuwaisa'a túne Pítáa siyáiyé.

¹² Pítáa minimáyáá uwásuwena Máriyaani naambó wéropa'a wéna Yóni-Máákaani anówani naambó wéropa'a kúwasa sáwífa'-waasi mindáúmpá'á túwaandu ésa Pitaantafesa ísámai Fasi'aénkómpá'á inaí wésuwana

¹³ mindánkóni ontamá paupau súwana moórá-arasi mindáúmpá'ó kisaumo maún-arasigon-awi'a Róta ontará'á kuména

¹⁴ sésa nááwa'ono súwana Pítáa sésa kemá úne súwana Pitaan-amóisáúmba isésa kunaamoí éna ímbo ontamá tiyankómba awaantanténa sáwífa'-waasi isimatímena sésa Pítáa ontará'á méraiye súwasa

¹⁵ miwí sésa emá uwóí'a éma karo'á sésa suwaná minarásisígó aneka'á sésa érai'a Pítáa ontará'á méraiye súwasa miwí sésa Pitaan-amankon-iyé

¹⁶ suwaná Pítáa ontamá óraaka'a paupau súwasa isésa ontá kuntiyésa awánomba wemá Pítáa úwasa táátafesa uwaná

¹⁷ káikarewa'a simátíméno simásuwena sésa Fasi'aénkó ándáfakemba kembá sí'maena aampa'á másiyuwaifo Yémisine Ísun-aaimo isáán-kwaasiye kosimatíméro Pítáa simátíména tiyuwéna fi'on-daopa'a kuráiyé.

¹⁸ Kúwasa aafáyára'a i-wáási Pitaambo káráwiyowi awánomba ímba mérowasa kantúmba marésa Pítáa nááfara kóuraiyo suwaná

¹⁹ Éroti iséna Pítaamba ayaafái oró súwasa ayaafái uwááesa ifátuwowana Éroti miní-waási aaifimbá maitinkéna séna tinkamoro séna tuwímbai ti'marówasa tinkamuwasa púwúwana Éroti miyá uwásuwena Yúndiyaa-marafa'a tuwéna kumémena Sísááriyaa-naopa'a kumbéraiye.

Érotimo pukáin-aaí.

²⁰ Éroti Sáíndóni-naopaken-kwaasiye Táyaa-naopaken-kwaasiye áfááraumai aaisambá tiyúwasa minkáé'-náópaken-kwaasi tatúwaandu ésa sésa Érotimo káráwiyai-marafakemba kentáási tómbá wémaumne sésa mináái símai kawé'á ónae sésa Érotimpa'o tumbá wení naaka'ó káráwiyowin-awí'a Párasitasimba másíamuwana isówasa minááísambá másímai tukáawe.

²¹ Minkákémbá Éroti óraa-kanaa úwana wenká'ó káráwiyowini unáánkwátóí úmaena káráwiyowi maé'mae'o úpa'a iména ayáátáá'-aaí wésuwasa

²² Érotimba símai arumbá torésa sésa ímba waásigo sífó manikó siyé óraaka suwaná

²³ Éroti minááísáféna ímba Fasi'aénkó úmpo úwoi-waasi úne séna aúpá'á tuwówana manikóni kísau-waasigo wiyómpakewi tufúwana ufónkwanko arumbá unkutúwana pukáíye.

²⁴ Puwúwasa Fasi'aénkóni waási Manikón-aaí kosimátin-tasimatin-uwasa isésa érai'e sésa Fasi'aénkómpá'á tiyáawe.

²⁵ Ántiokufaken-kwaasi Yérúsaremufaken-kwaasisafesa óntamba timénaumne siyómba pósarai Páánápáasiye Sóroe wétimuyana minkísáú tai'ówasarai ifó'-waásigón-áwí'a Yóni-Máákaamba áí'maesarai Yérúsaremufa'a tuwésarai wémesarai Ántiokufa'a kurááye.

13

Manikó Páánápáasinte Sóronte kísau mo timakain-aaí.

¹ Ántioku-naopa'a Fasi'aénkóni waásifinkemba Manikón-aaí wésimatimen-kwaasiye uwátái'o un-kwaásiyé mésa moóráwigo-awí'a Páánápáasi úwana moóráwigo fafután-kwaásigón-áwí'a Símiyoni úwana moóráwigo Sáiríni-marafaken-kwaasigon-awí'a Rúsiyasi úwana moóráwigo-awí'a Mánéyeni wemá Éroti kawáágóni naaúmpa'o maé'éiwai úwana moóráwigo Sóro úwana úmai mésa

² moórá-kanaa Fasi'aénkóni waási Manikón-ímáyáá mósá marésa tómbá ímba nésa inai aantembo sunká'á Manikóni Ufaen-ámútánkó simátimena séna Páánápáasinte Sóronte kesí kísaura'a iyáfasintinkaraumpo mindárai tiyúwáaro súwasa

³ tómbá ímba nombá inai aantemba sésa Manikóni kísaurai máíwae sésa tine'á tiyáántamba ta'ótoresai ti'marówasarai kurááye.

Sáíparasi-marafa'o kosimátímaakaayan-aaí.

⁴ Manikóni Ufaen-ámútánkó Páánápáasinte Sóronte ti'marówasarai Yóni-Máákaamba áí'maesarai Ántioku-naopa'a tuwésarai Sérúsiyaa-naopa'a kumésarai uwi-nónkóni afufumpim-baráfá'á áwí'a Sáíparasi-marafa'a kónae sésarai nompín-táómba ta'ótoresarai iyátesarai wémesarai

⁵ Sáíparasi-marafa'a Sárámisi-naopa'a mindómpín-táómpinkemba kumésarai Yúndaa-waasiti ámaán-daumpimpa'a Manikón-aaí simátíma'maesarai kuyaná Yóni-Mááka túwa'nai úmaena kúwasarai

⁶ kawé'-áái simátíma'maesá marapá'á wémesa Péfosi-naopa'a kuwaná moóráwigo mindáópa'a Yúndaa-waasigo ména wenáwí'a Pááyísási Kíríki-taafinken-awí'a Érimasi aitamhá éna fintómó ún-kwaasi póna karo'á séna Manikón-aaí simátimundawí úne súwana

⁷ moóráwigo kámáni-kawaagon-awí'a Sésiasi-Porasi ména kawé'-ímáyááwárá'-wáási póna Manikón-aaí isánae séna Páánápáasinte Sóronte táántowana Érimasi aitamhá éna fintómó ún-kwaasigo kámáni-kawaagoe aasiyaási maé'mae'o úwai mérowana kámáni-kawaago Páánápáasinte Sóronte táántowasarai tuyaná Érimasiwara'a téna

⁸ mindárai-taai tasímai taráísuwena kámáni-kawaago Ísun-aaisafena amankúnkúmba ifó séna mindárai-taai tasímai taráísuwowana

⁹ Sóro moórá-awí'a Póro Manikóni Ufaen-ámútánkó wempímbá óraa'a uwánkowana Póro fintómó ún-kwaasigomba káá'a afuwéna

¹⁰ séna waántáwankon-aráá'a po kawé'-ánkóni namuro-wáási éma seyaafá-sáwí-ímáyáágó empímbá óraa'a uwánkáimba po Fasi'aénkóni kawé'-ámbá sáwí'o úmae iyóndasafena

¹¹ káfé'a Fasi'aénkó ení méyámbá amína aúramba kafí'wína tuwímbai-kanaa sámó káinda ímba awánánone Póro súwana minúwóiyáámbá Érímasin-aúrampa'a kumeu'lá uwágúwana siyáán-to'maesamo níyane séna waási tiyaafái úmae wénuwana

¹² kámáni-kawaago Fasi'aénkón-aai iséna áatafena éna Fasi'aénkómó úmba awánéna séna Fasi'aénkón-aai érai'-aain-iyé séna amankúnkúmba uráiyé.

Písíndiyaa-marafa'a Ántioku-naopa'o kurááyan-aai.

¹³ Póro wesé'o wénuwaise Péfosi-naopa'a tuwésa nompín-táómba ta'ótoresá iyátesa wémesa Pámpíriyaa-marafa'a Pékaa-naopa'a mindómpín-táómpinkemba kúmúwana Yóni-Mááka tiyuwéna Yérúsaremu'a kóúwasarai

¹⁴ mindárai marapá'á wémesarai Písíndiyaa-marafa'a Ántioku-naopa'a wésarai Yúndaa-waasi ámáán-aaimo isón-kanaara'a Yúndaa-amaan-daumpa'a mara'á iméroyasa

¹⁵ aúfáifinkemba Manikóni ámáámba Mósese agaimakómbo simátimesa Manikón-aaimo simátimakowi agaimakón-aai simátímúwasa Yúndaa-amaan-kawaa-waasi moóráwigomba ai'márówana mindáraifa'a téna séna kentáási waásiyaiyo aaimo wérainakaimo ékai kentáási imáyáa símai asésinkaakaiyo súwana

¹⁶ Póro iyáfasinena séna isáaro. Kesí Ísareri-waasiye fi'onkaa-waasi Manikón-imáyáámó mósá máraáwiye isáaro.

¹⁷ Naaófá'á Ísareri-waasiti Manikó kentáá siwá'násafena séna kesí waásin-owe súwasa fi'on-kwaasiti marafá'á Ísípi-marafa'a mésa sáwífa'-waasi agáúwana Manikó wení óraa-fasi'aemba wérontafena Ísípi-fakemba tí'maena

¹⁸ máasai-marafa'a mátinkowasa sáwífa'-aatai 40 aatai wénesa aasiyaasi Manikóntáfésa sáwí-imayaa umbánifo Manikó miwíyá'á káráwiye na ímba tiyuwówasa

¹⁹ Kénaani-marafa'a afakaeté-marafaken-kwaasi moórá-mora úmai mérowana Manikó tínkambaena wéiyuwasa tuwímbai putásowana miwítí maramá maimaéna wení waási Ísareri-waasi mátimuwasa

²⁰ mimbárafá'á

mésa sáwífa'-aatai 450 aatai maiyáawe.

450 aatai máúwana Manikó moórá-mora-waasi kawáá-kísáúrá'á iyáfasintinkafa'a kúwana Manikón-aaimo simátímakowin-awi'a Sámúwéri iyámauwasa miyán-káwáá-wáási tai'ásowasa

²¹ Ísareri-waasi Manikó ímba kentáará'á káráwiyinkwae sésa kentááfinkémba moóráwigomo éna kentáará'á káráwiye suwaná Manikó séna Pénisaminin-andafakewi Kísín-ááninkon-awi'a Sóro káráwiye-kisau mániye súwana minkísáú wémaena 40 aatai maisuwóna

²² Manikó minkísáú Sórompakemba Yésín-ááninkon-awi'a Téfitimba amúwana maúwana séna Téfiti kemó súndantemba wéifo aamoí uwánkaumne Manikó siyáiyé.

²³ Naaófá'á Manikó séna Téfitin-andafakembo ánaembo iyáfasinankaandawi wemó éna Ísareri-waasi sáwí'o úmaimo mérempinkemba kawé'-ámpá'á métinkainiye siyáimba Ísuntafena minéráí'-áái siyáiyé.

²⁴ Ísu ímba seyaafá'-wáási túranka'o paápé urónka'a Yóni nombó maitinkówi seyaafá'-Ísaréri-wáásísáféna simátimena séna kentí sáwí-imayaa tínaaembo uwáme'o Manikómpá'ó tiya'o é'a nombá maitinkánaumne súwasa miyá uwaná nombá maitinkéna

²⁵ wení kísau ampáánká'á tai'áine úwana simátimena séna kentí imáyáagomo kentáfé'o nááwa'iyomo sembá wéamu'maraawi ímba kemá úmpo kesínáaembo tándawi wemá óraako kembá iyáákaraifo wemó aaimo síndara'o kemó sendá sáwí'an-iyé Yóni siyáiyé

Póro siyáiyé.

²⁶ Póro simátimena séna kesí waási Émbaramun-andafaken-kwaasiye fi'onkaa-waasi Manikón-imáyáa mósá máraáwiye isáaro. Sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'ó métínkáimba kentáásáféna Manikó siyáiyé.

²⁷ Yérúsaremu-faken-kwaasiye miwítí kawáá-wáásiyé sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkainiyemo siyáin-aai Ísuntafesamo siyáamba ímba imáyáa uráawe. Aasiyaasi-kánaa ámáán-aaimo isón-kanaa Manikón-aaimo simátímakowi agaimakón-aai aúfáifinkemba toráumai suwasá iséna Ísuntafesamo siyáamba ímba imáyáa uráafo tufúwana pukáifo mináúfáifinkén-áái paápé uráiyé.

²⁸ Tufuwíyan-ambo saafá umbá ímba sáwí'a uróntafesa Páiratintafesa úwoi sésa tufuwínone siyáawe.

²⁹ Manikón-aai aúfáifimba Ísun-aai agaimakómbo seyaafá'á miyá uwasá aaraa-táiyákémba maimái óntan-aifimba máutamakowana

³⁰ Manikó pukómpinkemba iyáfasinankowana

³¹ ayáatáaka'a moórá-mora-kanaa wení waási túranka'a paápé uráiyé. Ímbo tufúkónka'a Káririfakemba Yérúsaremfafa'a wesé'o kuráawi pukómpinkemba iyáfasinenamo moórá-mora-kanaamo paápé urómbo minkwáásí awánésa sésa awánáúndasaawe isáúndasaawe Ísareri-waasi kosimátima'maeta kónae sésa kuráamba minkísáú paaí wémaewe.

³²⁻³³ Páánápáasiyekai minásé-áái simátímeyanekai túyé. Manikó kentáa síwá'násafena miyá ónaumnemo siyáimba kesáámó méraunda-kanaafinta miyá éna Ísumba pukómpinkemba iyáfasinankaraiye. Mináái imó agaimakón-aufaifimba kaepimbá agaimaréna séné emá kesáánimba óna'a

kesí kísaura'a ánkaraumné

agaimaréna siyáiyé.

³⁴ Manikó wembá pukómpinkemba iyáfasinankaraimba póna ímba aneká'á puwínana áuma kawáá'índasafena Manikó séné

Téfitintafe sé'a érai'a kawé'á uwánkanaumné siyáundantemba embá kawé'á uwánkanaumné

Manikó siyáiyé.

³⁵ Moóráfa'a imó agaimakón-aufaifimba agaimaréna séné

Manikó wení kawé-kísáú-wáásigómbá

ímbo auwáínana áuma kawáá'íníyé

agaimaréna siyáiyé.

³⁶ Mináái ímba Téfitintafena siyáifo Téfiti Manikóní kísau wémaena puwúwasa maimaésa aiwá'námo utámakompimba máutamarrowana áuma kawáá'urairo

³⁷ Manikó Ísumba pukómpinkemba iyáfasinankarowimba wenáuma ímba kawáá'uraiye Póro siyáiyé.

³⁸ Póro simátimena séné kesí waásisono.

Ísámai kawé'án-oro. Ísu pukómpinkemba iyáfasinankaraiwaintafena waásiti aoisaambá maitiyuwáíníyé Manikó siyáiyé. Minááimó simátimunda ísámai kawé'án-oro.

³⁹ Manikó Mósesembo simámakain-amaambo arááiwaéwimo ombá minámáánkó kentí aoisaambá ímba maitiyuwáínana arupíse úmai méraawin-owe Manikó ímba sínifo Ísumo éna wenáásafesa timankúnkúmbo iyawiti aoisaambá maitiyuwáínana miwísáféna arupíse úmai méraawin-owe Manikó síníyé.

⁴⁰ Miyáumai Manikón-aaimo simátimakowi siyáan-aaigo kempá'á tifó sé'a káráwimai kawé'án-oro.

⁴¹ Naaófá'á Manikón-aaimo simátimakowi agaimaréna sésa

érai'-aaisafe'a símai sáwí'o on-kwáásí isáaro.

Kembiwímó méraiyan-kanaa kísau máénda minkísáúmó awáné'o ímbo kempá'ó té'o

é'a úwoi puwónááwe. Minkísáúsáfésamo simátimiya'a minááisáfésa ímba

timankúnkúmbo onááwe

sésa agaimaréna siyáawe. Mináái kempá'á tifó sé'a káráwimai kawé'án-oro Póro siyáiyé.

⁴² Mináái simátimena Póroe Páánápáasiye ámáán-daumpakemba máápa'a kumónae uyasá waási sésa aneká'á ámáán-aaimo isáán-kanaa tínakai mináái másíyata isáano

⁴³ simásuwesa máápa'a kúmúwasa sáwífa'-waasi Yúnda-waasiye fí'onkaa-waasi Yúnda-amaan-ampa'o kuwáiyé Póronte Páánápáasinte tirááiwa'maesa kuwasarái sésarai Manikó úwoi kawé'á uwátinkainifo fasi'ámai wení aampa'á koró siyááye.

⁴⁴ Suyaná Yúnda-waasi ámáán-aaimo isón-kanaa túwasa mindáópaken-kwaasi seyaafá'á Fasi'aénkón-ai isánae sésa Yúnda-amaan-daumpa'a imérowasa

⁴⁵ Yúnda-waasi tuwánésa tirunkó sáwí'a úwasa mináái arááiwaéfo sésa Póronte Páánápáasinte karaánáa'a tinkésa karo'-áái séye sésa símai taráísúwasarai

⁴⁶ miwí táároí ímbo inkáísúyamba óraaka sésarai aifa'á érai'a Manikón-ai simátimuyamba mináái tinaaemba uwáme'a ímba sínkáíyé sembá pó'a aú'o úmaimo maé'mae'o ondá uwófi'a ónaumné-imayaa ombá pókai tauwerékai fí'onkaa-waasi Manikón-ai kosimátimeyauye.

⁴⁷ Ááema Fasi'aénkó simásimenasa séné

emá fí'onkaa-waasi sáma kátinke kesáái simátimínasa kesí aambá awánáíya'a

seyaafá'-máráfákén-kwáásí sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkanaumné

Maníkó mináái simásimakaimba pókai fi'onkaa-waasi wenáái kosimátiméyauye Póro siyáíye.

⁴⁸ Póro súwasa fi'onkaa-waasi isésa Fasi'aénkón-aaisafesa aamoí ésa tirunkó kawé'á úwana Maníkó séna kesí waási é'a aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe súwasa miwí Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmba uráawe.

⁴⁹ Fasi'aénkómpá'á timankúnkúmba ésa mimbárafá'á Fasi'aénkón-aai kosimátin-tasimatín-uwásá sáwífa'-waasi ísówasa

⁵⁰ Yúndaa-waasi Póronte Páánápáasinte tirumbá sáwí'a uwátinkesa aare túwí'o wéron-inimba Yúndaa-amaan-aaimo fasi'ámaimo méron-inine mindáópaken-oraa'-waasiye tirumbá tórówasa Póronte Páánápáasinte sáwí'a uwátinkesa aaisambá tiyésa miwítí marafákémbá ti'mátuwowasaraí

⁵¹ Maníkó minkwáási ímba aamoí uwátinkainiye-aiyowai'a ésarai tísamaifakem-barama uwá'maresaraí Ántioku-naopa'a tuwésaraí Áikóniyamu-naopa'a kuyasá

⁵² Ántioku-naopa'a Ísuni aampa'ó kun-kwáási mérowana Manikóní Ufaen-ámútánkó miwífimbá óraa'a uwátinkowana tirunkó kawé'á uráíye.

14

Póroe Páánápáasiye Áikóniyamu-naopa'o kurááyan-aai.

¹ Póroe Páánápáasiye Áikóniyamu-naopa'a wésaraí ááémo urááyantemba Yúndaa-amaan-daumpa'a imésaraí ásé-aaí óraaka simátimúyasa isésa sáwífa'-waasi Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwásá

² tuwímbai-Yúndaa-waasi Ísun-aaisafesa tínaaemba uwámesa ímbo timankúnkúmba uwáí Póronte Páánápáasinte sáwí-aaí simátinkówasa fi'onkaa-waasi isésa mindáraiye Ísun-aaimo ísówiye tirumbá sáwí'a uwátinkówasa

³ mindárai ayáátáaka'a mindáópa'a mésarai miwí táároí ímbo inkáísúyamba Fasi'aénkón-aaí óraaka simátimúyana Fasi'aénkó waási úwoí kawé'ó uwátinkáimba awánáíwae séna mindárai wení fasi'aémbá timúwasaraí ímbo awánaron-kisau kawekísáú máúyasa

⁴ mindáópakewi kaeká tuwínkaa'-ésa tuwímbai Yúndaa-waasi-taaisafesa érai'e suwasá tuwímbai aantá-waasi-taaisafesa érai'e siyáawe.

⁵ Suwasá fi'onkaa-waasiye Yúndaa-waasiye miwítí óraa'-waasiye túwaandu ésa tínkamona-e-aaí sésa óntantamba Póronte Páánápáasinte tínkamona-e suwasaráí

⁶ mináái isésaraí kawé'ó iyapa'e sésaraí Rikióniyaa-marafa'a wésaraí Rísítara-naopa'e Tépi-naopa'e fi'o-fi'on-daopa'e

⁷ ásé-aaí simátima'maesaraí kurááye.

Rísítarafa'e Tépi'femo kurááyan-aai.

⁸ Moóráwigo Rísítara-naopa'a anówan-arumpinkemba aísamai sáwí'o uwáguromba ma'ánkarowana ímba aintómba ááémo maúnka'a ména

⁹ Póro wésimatimun-aaí iséna érai'-aaí wésimba póna kawé'á uwásinkainiye-imayaa úwana Póro minímáyáámó úmba awánéna aráá'a afuwéna

¹⁰ óraaka séna koku'á iyáfasinaao súwana iyáfasinkwena aamoí éna weyáárika'a marapá'ó kúmba

¹¹ sáwífa'-waasi Póromo úmba awánésa miwí tááífinkemba Rikióniyaa-taaifinkemba sésa kentáási manikóráí waásiyaan-úmai marapá'á kentááfimbá kumbéraye sésa

¹² miwítí manikón-áwí'a mindárai simátinkesa sésa Páánápáasintafesa Súsiye sésa Pórontafesa aaisé'o simátimíwaiye sésa Émisiye siyáawe.

¹³ Marukón-awáífa'á minkáró'-mánikón-áwí'a Súsi wení amáán-damba wérowana minkáró'-mánikóntáféna ísámai póí'o uwándon-kwaasigo purumakamá wémaena mowáán-aramba wétarare úmaena mindáókoni kusai-óntará'á mó marówasa sáwífa'-waasi miwítí manikóntáfésamo póí'o uwándaantemba miyáumai Ísuni aantá-waasiyai'a póí'a uwándaanaemo

¹⁴ sun-áái isésaraí sáwí'an-íye sésaraí kentí unáánkwátói tafétuwesaraí tuwaan-tantésaraí sáwífa'-waasifimba komésaraí óraaka sésaraí

¹⁵ kenkáí nóra ónaera wéoo. Keráí kemó onten-kwáási úye. Ásé-aaí tasimátimuyamba miyán-káró'ó ombá tuwé'a érai'-Manikompa'a teró. Érai'-Maniko wíyóne marawé uwinóné mimpimbó wérain-tantaa'e úmaena fasi'aénkwáráwí méraiye.

¹⁶ Ááema Maníkó úwoi tíyukowa'a kentí imáyáafinkemba seyaafá'-áémpákén-kwáásí wénesa

¹⁷ miyá é'éimbanifo Maníkó méraiye síwae séna aai sisaná aa'á téna tónkó kawé'á isa'á wéne'a tirumpin-áámói wéowe. Miyáumai awáné'a miyámó im-báníkó méraiye síwae séna Maníkó kawé'-í'a wéiye

¹⁸ mindárai mináái suyasá seyaafá'-wáási fasiyésa mindáraiya'a pói'a uwándánae suwasarái ímba miyán-oro símai tufimbaesarai iyúyasa ifátukaawe.

¹⁹ Ifátuwowasa tuwímbai-Yundaa-waasi Písíndiyaa-marafa'a Ántioku-naopakene tuwímbai Áikóniyamu- naopakene tésa seyaafá'-wáási tirumbá tórówasa isésa Póromba óntantamba tufuwésa é'a púwiye-imayaa ésa tafisímaesa mindáókoni awáífa'á mátúwówasa

²⁰ Ísuni aampa'ó kuwái taúkúresa awánowana iyáfasinena mindáópa'a wéna kowaumba aafáyáara'a iyáfasinesarai Póroe Páápápásiye mindáópa'a tuwésarai Tépi-naopa'a kurááye.

Síriyaa-marafa'a Ántioku-naopa'a aneka'ó kurááyan-aaí.

²¹ Póroe Páánápásiye Tépi-naopa'a ásé-aaí kosimátímúyasa isésa érai'e sésa Ísuni aampa'á kuwasarái mindárai Rísítara-naopa'a aneka'á kurésarai minkákémbá Áikóniyamu-naopa'a kurésarai minkákémbá Písíndiyaa-marafa'a Ántioku-naopa'a aneka'á kurésarai

²² miyá úmae wénesarai Fasi'aénkón-aaísafesa timankúnkúmbo uwái miwítí imáyáa fasi'átinkesarai sésarai Ísuni aampa'á fasi'ámai koró sésarai Maníkó wení waásimo kawáánipa'o kónae sé'o é'a minámpá'á umbaimó tain-ámpá'á kónáawe sésarai

²³ miyáumai mindáópaka'a wénesarai Fasi'aénkóní waásifinkemba miwítí óraa'-waasi iyáfasintinkafa'a kuyasá Maníkón-imáyáa ésa ímba tómbá nésa inai aantemba wésesa mindárai Fasi'aénkómpá'á timankúnkúmbo uwáísáfésarai Fasi'aénkó káráwitinkamae iyíniye simátimakaaye.

²⁴ Simátimesarai Písíndiyaa-marafa'a kóyáákesarai Pámpíriyaa-marafa'a wésarai

²⁵ Pékaa-naopa'a komésarai ásé-aaí kosimátimesarai minkákémbá Átériyaa-naopa'a kumésarai

²⁶ nompín-táómba ta'ótoresarai iyátesarai témesarai Síriyaa-marafa'a Ántioku-naopa'a aneká tiyááye. Ááema mindáópa'a Fasi'aénkóní waási mindáraisafesa Maníkó túwa'nai úmaena iyínifo wení kísau komáékaiyo siyówasarai minkísáú komaisuwésarai tiyááye.

²⁷ Ántiokufa'a tuyasá Fasi'aénkóní waási tatúwaandu uwasarái Maníkómó simátimunteumbo urááyan-aaí sésarai Ísuni aampa'ó fi'onkaa-waasi aráátímúyasa minááísáfésa timankúnkúmbo ésa minámpá'á kowé-áái tasimátimesarai

²⁸ mindáópa'a Ísun-aaímo ísówi ayáátáaka'a méraaye.

15

Yérúsaremufa'a túwaandu ésamo siyáan-aaí.

¹ Ántioku-naopa'a méroyasa tuwímbai Yúndiyaa-marafakemba Ántioku-naopa'a komésa Ísun-aaímo ísówisafesa sésa Maníkó Mósesembo simámakain-amaambo ímbo isé'o túmo kárámai araénáembo iyanamo éna Fasi'aénkó sáwí'o úmaímo méraampinkemba kawé'-ámpá'á ímba métinkainiye suwasarái

² Póroe Páánápásiye minááísáfésarai aaisambá tiyésarai wesimán-kwesiman-esa Ántiokufakewi Ísun-aaímo ísówi sésa Yérúsaremufa'a aantá-waasiye Fasi'aénkóní waásiti óraa'-waasiye minááísáfé'a kotísai oro sésa Póroe Páánápásiye tuwímbai-waasiye ti'marówasa kuráawe.

³ Fasi'aénkóní waási ti'marówasa wémesa Fínisiyaa-marafa'e Sámériyaa-marafa'e naaó'-nao'a komérowasa Ísun-aaímo ísówi túwaandu urówi simátimesa sésa fi'onkaa-waasi Ísun-aaí isésa timankúnkúmbo ésa méraawe suwasá isésa tirunkó kawé'á úwasa

⁴ naaó'-nao'a simátimesa wémesa Yérúsaremu-naopa'a komérowasa aantá-waasiye Fasi'aénkóní waásiye miwítí óraa'-waasiye tiyáamba tímésa aamói uwasá Maníkó kisaumo tímakain-kisaumo maiyáan-aaí másimatimuwas

⁵ isésa tuwímbai Ísun-aaísafesa timankúnkúmbo umbánifo amáán-kawaa-waasiti aampa'ó kuwái iyáfasinesa sésa fi'onkaa-waasi Ísun-aaísafesa timankúnkúmbo owi

Mósesé simátímakon-amaamba isésa túma kárámai araenáemba orómá kosimátíméero suwasá

⁶ aantá-waasiye óraa'-waasiye sésa mináái túwaandu uréta imáyáa úmaisa senó siyáawe.

⁷ Uwasá túwaandu urésa ayáátáaka'a mináái suwaná Pítáa iyáfasinena séné kesí waásisono. Fí'onkaa-waasi ásé-aaí isésa Ísun-aaisafesa timankúnkumba íwae séné ááema Manikó kempínkembá iyáfasisinkena si'marówa'a kosimátimewanasa isésa érai'e siyáawe. Kemá mináái é'a isaraawe.

⁸ Manikó seyaafá'-waásítí imáyáa tuwánéna fí'onkaa-waasisafena séné kesí waásin-owe séné Ufaen-ámútámbó simakainten-úmai miwíwará'ó tímakaimba awánaraumne.

⁹ Manikó Yúndaa-waasisa fí'on-amba ímba aráásimenasa fí'onkaa-waasi ínta fí'on-amba aráátimena wéifo Manikó seyaafá'-waásísá mimbórá-ántá wéaraasimiye. Miwí Ísun-aaisafesa timankúnkumbo ontáféna miwítí sáwí-imayaa maitiyuwéna kawé'-imáyáa uwátinkraiye.

¹⁰ Mósesen-aigo kentáá síwá'nása umbái tiyówasa ímba kanaa'á arááiwakaawe. Kentááwará'á miyá isatá ínta kanaatá wéaraaiwaumne. Mindásafesa fí'onkaa-waasi Ísuni aampa'ó kowísáfésamo Mósesen-aaí arááíwáero síyasamo ésa umbai-ámbá arááíwaenaawe. Miyámó íyanamo éna Manikó aaisambá sína'a ímba miyá ónááwe.

¹¹ Fasi'aénkó Ísu úwoi súwa'nai enasa

sáwí'o úmaimo méraundafinkenta kawé'-ámpatá méwésinkaiye. Minááísáféta érai'esa sénáisiye miyámó wéintenta fí'onkaa-waasiwara'a miyá wéiye Pítáa siyáaye.

¹² Pítáa súwasa isésa seyaafá'nánká érai'a siyé sésa ímba aai suwasaráí Póroe Páánápásiye Manikó timakain-kisau fí'onkaa-waasifimbo minkísáú maiyááyan-aaí simátimesarai Manikóní kísau ímbo awánaraan-kisau kawé-kísáúmó maiyááyan-aaí

¹³ simátimúyana Yémisi séné kesí waásisono. Kesáái isáaro.

¹⁴ Ááema Manikó fí'onkaa-waasisafena imáyáa éna minkwáásifínkembá tuwímbai iyáfasintinkena séné kesí waásin-owemo siyáin-aaí Pítáa káfé'a simásimakaiye.

¹⁵ Manikón-aaí simátímakowi mináái aúfáifimba agaimarésa sésa

¹⁶ Fasi'aénkó séné ánaaemba kumé'a Téfitini naambó tawísísukaamba kunuwásuwanauumne. Sáwí-tantaa'wara'a kawé'ó kunuwásúwáanda pósa

¹⁷ fí'onkaa-waasi kempá'á ténááwe. Kesí waásin-owe sendawí kempá'á ténááwe séné

¹⁸ Fasi'aénkó mináái naaófá'á siyáimba isaná káfé'wara'a miyá wésiye Yémisi siyáaye.

¹⁹ Yémisi simátimena séné Fasi'aénkó siyáin-aaisafe'a imáyáa é'a sé'a fí'onkaa-waasi Manikómpá'ó ten-kwáási umbai-kísáú ímba timénaumpo

²⁰ aúfái agaimái timéta séta karo'-mánikóntáfésa imáyáa ésa póí'o uwándaamba mimpóí ímba naaró. Aare-úméné waai-úméné ímba oró. Póima tufú'newana wení naaemá ímbo kumindamo úwoimo wéraina'a mimpóí ímba naaró. Naaewará'á ímba naaró. Mináái aúfáifimba agaimaráúmpo toráumai isáaro.

²¹ Ááemo maé'ón-kwaasiye káfé'o méraan-kwaasiye ayáátáaka'a aasiyaasí ámáán-aaimo isáán-kanaa mináái Mósesen-aaí simátima'maesá kuráawe. Mindásafeta aúfáifimba agaimaráúmpo toráumai isáaro Yémisi siyáaye.

Aúfái agaimái fí'onkaa-waasimo tímakaan-aaí.

²² Súwasa aantá-waasiye Fasi'aénkóní waásiye miwítí óraa'-waasiye sésa kanaámpóta kentááfímbá tuwímbai ti'maráanasasa Póroe Páánápásiye Ántiokufa'o wíyapa'a miwísé'a wíwae sésa miwífínkembá kae'-waási túwí'a mósá makáan-kwaasiyai-tuwí'o sumbá moóráwigo Sáírasi úwana moóráwigo kae'-áwí'á Yúndasi Pásapasiye úmai

²³ aúfái timésa ti'marówasa kuráawe. Minááfáifímbá agaimarésa naará siyáawe. Kesáái kentí waásisa úne. Aantá-waasiye óraa'-waasiye moórá-aaí sénauumpo kentáási waási isáaro. Fí'onkaa-waasi Ántioku-naopa'e Síriyaa-marafa'e Sírisiyaa-marafa'o méraan-kwaasi isáaro.

²⁴ Kentááfínkembá tuwímbai kempá'á wésa ímbo simátímakaunda-aaí miwítí imáyáafínkema kosimátímúwa'a isé'a tirunkó sáwí'a úwa'a umbaimó taráanta iséta

²⁵⁻²⁶ túwaandu uréta imáyáa éta mimbórá-áái símai kae'-waási iyáfasintinketa ti'maráúnasasa Páánápásiye Póroe'a migóye. Mindárai kesí waásisa siruntá tímakaundanaraiye sínkamiyakai puwúyafó-imayaa ímba ésarai Fasi'aénkó Ísu Káráisitini kísau wémauye-imayaa ésarai fasi'ámai wémaeye.

²⁷ Yúndasinte Sáírásinte ti'maráúnasarai migóyamba pósarai aúfáifinken-aaiwara simátimiyān-aaiwara'a mimbórā-áái pósarai kosimátimeyaaye.

²⁸ Maníkóni Ufaen-ámútánkówé kesááwé mimbórā-áái símaisa ímba umbai-ááísá simátimumpo maanáúfáifinkén-áái simátimundasa ísáaro.

²⁹ Karo'-máníkontáfésa imáyáa ésa póí'o uwándaamba mimpói ímba naaró. Naaemá ímba naaró. Póimo tufú'newana wení naaemó ímbo kumíndamo úwoimo wéraina'a mimpói ímba naaró. Aare-úméné waai-úméné ímba oró. Kesáámó sún-da-aaimo isé'o é'a kawé'a ónááwe. Mináái tai'áiyé. Aúfái agaimái tímésa siyáawe.

³⁰ Suwasá mináúfái tímésa ti'marówasa maimaé wémesa Ántioku-naopa'a kuwasá Fasi'aénkóni waási túwaandu urówasa mátimúwasa

³¹ mináúfáifinkémábá toráumai simátimúwasa kawé'-áái isésa tirunkó kawé'a úwasarai

³² Yúndasiye Sáírasiye Maníkón-aai simátimakoyān-kwaasi ésa ayáátáaka'a simátimesarai miwítí imáyáa arupíse uwátimúyasa isésa fasi'owasarái

³³ tuwímbai-no'waamba miwísé'a méroyasa Ísun-aaimo ísówi sésa é'a kanaán-ifo ti'mákaan-kwaasifa'a kawé'-áái kosimátimékaiyo suwaná

³⁴ Sáírasi fí'on-imayaa éna mindáópa'a mérowasarai

³⁵ Póroe Páánápásiye ayáátáaka'a Ántiokufa mésarai mindáraise'a tuwímbai-waasi mésa Fasi'aénkón-aai simátima'maesa kuráawe.

Póroe Páánápásiye'a tuwínkaa'o urááyan-aai.

³⁶ Ánaaemba Póro Páánápásintafena séna naaó'-nao'a Fasi'aénkón-aaimo simátimakauyamba Ísun-aaimo ísaraawi kawerá úmaiya méraawai tuwánamaekai kóyae Póro súwana

³⁷ Páánápási séna Yóni-Máákaamba áí'mekai kóyae súwana

³⁸ Póro séna weséta téwáyana Pámpiriyaa-marafa'a kenkáí másiyuwena wení naaópa'a tauwékáimba pókai ímba áí'mekai kóyauye Póro súwana

³⁹ minááísáféna kaorésarai aaisa simásuwesarai mindárai tuwínkaa'-uyaná Páánápási Yóni-Máákaamba áí'maena nompín-táómba ta'ótoresarai íyátesarai wémesarai Sáiparasi-marafa'a kuyaná

⁴⁰ Póro Sáírásimba aiyówasa Ísun-aaimo ísówi inái simásuwesa sésa Fasi'aénkó úwoi kawé'a uwátinkainifo kokaiyó suwaná Sáírásimba áí'maena kúmba

⁴¹ Síriyaa-marafa'e Sírisiyaa-marafa'e naaó'-nao'a wénesarai Fasi'aénkóni waási túwa'nai úmaesarai kuyasá kawé'a uráawe.

16

Tímóti mindáraise'o kuráin-aai.

¹ Póroe Sáírasiye miyá úmaesa Tépi-naopa'e Rísítara-naopa'e kuyaná moóráwígon-awi'a Tímóti mindáópa'a ména Ísuni aampa'ó kúwai úwana anówa Ísuni aampa'ó kún-ininko Yúndaa-ininko úwana afowá Kíríki-waasi úwasa

² Rísítara-naopakene Áikóniyamu-naopakene Ísun-aaimo ísówi Tímótin-awi'a mósá makáawe.

³ Afowá Kíríki-waasi éna áuma ímba káramai araenáémba urómba pósa Yúndaa-waasi mináémpá'ó méraan-kwaasi miyán-áái ísówana Póro séna Fasi'aénkóni kísaura'a Tímótimba aiyánae séna Yúndaa-waasi aamoí íwae séna Tímótimba áuma karéna

⁴ áí'maena naaó'-nao'a wénesa aantá-waasiye Fasi'aénkóni waási óraa'-waasiye Yérúsaremufa'o siyáan-aai Fasi'aénkóni waásisafesa simátima'mae wésa sésa mináái ísáaro suwasá

⁵ Fasi'aénkóni waási Ísumpa'a fasi'ámai mésa fí'on-kwaasi simátima'maesa kuwasá isésa aasiyaasi-kánáa tuwímbai Ísun-aaisafesa timankúnkúmba úmae wéwesa sáwífa'-waasi-i'a uráawe.

Póro kaainkáámbo awánarain-aai.

⁶ Pórowe Sáírasiye Tímótiye Fírísíyaa-marafa'e Kárésíyaa-marafa'e wénesa Ésiyaa-marafa'a ásé-aai kosimátimenae sumbá Maníkóni Ufaen-ámútánkó ímba kónááwe súwasa

⁷ isésa wémesa Mísíyaa-maragoni ófímbá kurésa Pítíníyaa-marafa'a kónae sésa uwaná Ísuni ámutanko ímba kónááwe súwasa

⁸ isésa wémesa Mísíyaa-marafa'a kóyáákese wémesa Tóróasi-naopa'a kúmúwana

⁹ nó'waamba Póro kaainkáámbo awánówana Máséndóniyaa-marafaken-kwaasigo koku'a taména séna Máséndóniyaa'a tasúwa'nai uwo óraaka súwana

¹⁰ Póro awánéna simásimuwata iyáfasineta séta Máséndóniyaa-waasisa áse-aaisa kosimátiméndasafena Manikó wésaantaisata Máséndóniyaafa'a kónaesa siyáumne.

Ríndíyaa Ísumpa'o tiyáin-aai.

¹¹ Miyá séta Tóroási-naopa'a nompín-táómba ta'ótoreta iyáteta kówánanasa mindómpín-táonko arupiyi'a kúwata Sámóteresi-marafa'a kowaéwándasa aafáyáara'a wémeta Níápórisi-naopa'a marapá kúwateta

¹² minkákémbá Fírípái-naopa'a marapátá kuráumne. Mindá Máséndóniyaa-marafa'a óraa'-naopa'a Rómu-kamani-waasimo káráwiyon-daopa'a tuwímbai-no'waamba kówaeta
¹³ Yúndaa-waasi áamáan-aaimo isón-kanaa úwata imáyáa éta Yúndaa-waasi nonáwáifa'a túwaandu ésa inai wésesa owé séta naaópa'a tuwéta nonáwáifa'o kumówándasa aaresómbá túwaandu urópata kumbéta simátimewananasasa

¹⁴ isesa uwaná moórá-ininko Táýatáira-naopaken-ininkon-awi'a Ríndíyaa wení
 kísau óraan-tantaa'a ampantará'á tásuwena wétimena óntamba wémaena wemá Manikón-imáyáa éna wenáwí'o mósá marón-ininko Fasi'aénkó imáyáa amúwana Póron-aii kawé'-úmai isówana

¹⁵ minínínkówaráa wení akúnkwará'á nombá maitinkówana minínínkó séna kentáfé sé'a Fasi'aénkón-aaisafena amankúnkúmba éna Ísumpa'a fasi'amai mérain-ininkon-iyé sé'a kesí naaúmpa'a taméranaawe óraaka súwata wení naaúmpata kuráumne.

Póroe Sáirásiye ándáfa'o méraayan-aai.

¹⁶ Moórá-arasi kisaumo maún-arasigomba tuwímbai-waasi óntamba tuwésa méyánuraan-arasigomba sáwí-amutanko wenarumpimbá mérowana tuwímbai-waasifa'o ánaaembo paápé inda-aii simátimuwasa óntambo ámúmba wembó méyámbakaan-kwaasi timúwasa maé'ómbaniye. Moórá-kanaa inai wésupa'a kumówánanasa minárásígó suwánénasa

¹⁷ Póronte kenté sirááíwa'mae wéwena óraaka séna Manikó wiyómpa'o mérai waini kisaumo máén-kwaasin-owe. Manikó sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métínkáin-aaimo simátiméwín-owe minárásígó séna

¹⁸ sáwífa-kanaa arááíwa'mae wénena miyá súwana Póron-arunko umbái tówana métausena wenarumpimbó méro-sawi-amutankontafena séna Ísu Káráisitini fasi'aémbó wéraintafe'a óraaka sùne. Minárásí auwé kóuwo súwana minúwóiyáámbá auwéna kóúwasa

¹⁹ minárásímó méyánuraawi awánésa tirunkó sáwí'a úwasa sésa ímba óraa'-ontamba maénaumne sésa Póronte Sáirásinte tiyáánkwanda tafisímaesa marupá'á kawáá-wáásíyá'á tiyésa

²⁰ Rómu-kamani-waasiya'a tésa sésa maandárai Yúndaa-waasiyai kentáásí naaópa'a sáwí-kisau wémaeye.

²¹ Kentáásí áamámba taraisésarai fí'on-ampa'-amaamba wéseye. Maandáraimo séyan-amaamba ínta arááíwaenaumpo Rómu-waasiti áamánta arááíwaenaumne suwasá

²² sáwífa'-waasi taúkúresa óraaka sésa érai'e suwasá kawáá-wáásí mindáraití unáánkwátói tafétuwesa sésa kunánaantamba tinkamoro suwasá

²³ áfááraumai tinkambaresa tafisímaesa ándáfa'a fáfúsúsuwesa ándáfa'o káráwiyon-kwaasigontafesa sésa ontará'á káráwimai mindárai kawé'-án-uwo suwaná

²⁴ afufumpin-dáúmpá'á mófafususuwena tísamaiyai taai imaiyéna faráátamai ándásamba kárá'umarowasarai méraaye.

²⁵ Mésarai nó'waan-afufuntamba Póroe Sáirásiye inai wésesarai Manikómpá'á imá wésuyasa ándáfa'o méron-kwaasi isówana

²⁶ minúwóiyáámbá óraa'-marima tówana naamayáámba korekááre uwágúwana seyaafá'-óntá tigúwana ándáfa'o méron-kwaasi tiyayaampimpaken-anda weyáárika'a awákúwasa

²⁷ ándá-naumpa'o káráwiyowi aúma waiguréna iyáfasinena awánómba óntá tigurówana iyáawanena séna ándá-waasi kóuraawe-imayaa éna óraa'-waasigon-aaroi inkaiséna wení paepáé'a mósá taúkéna wenáúfimba fagaifáíndasafena úwana

²⁸ Póro awánéna óraaka séna ímba miyán-uwo. Kesáá seyaafátá úwoisa méraumne súwana

²⁹ ándá-naumpa'o káráwiyowi wení waásisafena séna ómbá kúra-simero súwasa kúra'-amuwana minúwóiyáán-úmai ándá-naumpa'o iyúmba aiyayaankakemba tata'á úwana óraakorai óye séna Póronte Sáirásinte tísamaifimba kífaena

³⁰ iyáfasinena tí'maena máápa'a kumbéna séna nóra onanawá sáwí'o úmaimo méraundafinkemba Manikó kawé'-ámpá'á mésinkainiyo súwasarai

³¹ mindárai sésarai Fasi'aénkó Ísu Manikómpákémbó kunkáiwaintafe amankúnkumba inaná ewé ení akúné sáwí'o úmimo mérémpinkemba kawé'-ámpá'a métinkainiye simámesarai

³² minkwáásisómbá Fasi'aénkón-aaí simátímúyasa isésa

³³ mindó'wáán-afufuntamba ándá-naumpa'o káráwiyowi tí'maena tirósááumpa'-afima wénon-kwitiyuwena minkánáá wewé wení waásiye nombá maiyáawe.

³⁴ Nombá maéna Póronte Sáírásinte tí'maena wení naaúmpa'a mátinkarena tómbá tímúwasarai wénoyasa wewé wení akúné Ísun-aaisafesa timankúnkumba uwaná tirunkó kawé'á uráiyé.

³⁵ Mérowasa aafáyáara'a Rómu-kawaa-waasi i-wáási tí'márówasa ándá-naumpa'a wésa sésa mindárai faútinkénasarai kókaiyo suwaná

³⁶ ándá-naumpa'o káráwiyowi Pórontafena séné Rómu-kawaa-waasi

i-wáási tí'marááwasa tésa sésa Póronte Sáírásinte faútinkaaó sefó faútinkáanakai tirunkó kawé'á ínakai kokaiyó súwana

³⁷ Póro i-wáásisáféna séné ímba kawé'-áái sésa kempímbá ímba wérain-aaí símai kunánaantamba sínkamesa ándáfa'a fafúsúsukaawe. Rómu-waasiti aúfái tokáuyan-kwaasi úyasa sínkamomba sáwí'a ésa mináamámbá taráiyawe. Káfé'a aúpá'a faúsinkéyan-imayaa owakái ímba miyá óyauye-imayaa ékai Rómu-kawaa-waasi kempá'a tésa ontá tatísuwéwakai kóyauye Póro súwasa

³⁸ i-wáási isésa kouwerésa Póron-aaí tasimátimesa Rómu-waasiti aúfái tokááyan-kwaasin-oye simátímúwasa isésa táátafesa ésa

³⁹ ándá-naumpa'a komésa sésa kerái Rómu-waasiti aúfáima tokááyan-kwaasi óyata ímba ísareta úwoisa tinkankaunda mindá sáwíta éta tinkankaumne sésa tí'maesa máápa'a kumésa aáno úmai sésa kentáási naaópa'a tuwékai kokaiyó suwasarái

⁴⁰ Póroe Sáírasiye ándáfa'a tuwésarai Rítiyaani naaúmpa'a kuyasá Ísun-aaimo ísówi túwaandu urówasarai miwítí imáyáa kawé'á uwátinkesarai tiyuwésarai kurááye.

17

Tésárónikaa-naopa'o koméraayan-aaí.

¹ Póroe Sáírasiye wésarai Ámpíporisi-naopa'e Ápóróniyaa-naopa'e kóyáákesarai Tésárónikaa-naopa'a kuyaná mindáoopa'a Yúndaa-waasiti ámáán-damba wérowana

² Póro úntemba Yúndaa-waasi ámáán-aaimo sunká'á ámáán-daumpa'a iména Manikón-aaí aúfáifinken-aaí simátímumba ámáán-aaimo isón-kanaara'a kaumbo-íká simátiména

³ séné aúfáifinkemba séné Manikómó íyáfasinankaraiwaimba áí'o índá-i'a uwánkaiyana puwéna íyáfasinainiye siyáimba minááígóni áwáuma afora'á simátimune. Mináái Ísuntafesa siyáawe Póro súwasa

⁴ isésa Yúndaa-waasi tuwímbai minááisáfesa timankúnkumba ésa Póronte Sáírásinte tirááiwaesa Kíriki-waasi Manikón-imáyáa mósá márówiye sáwífa'-inimba túwí'o wéron-ininte miyáumai-sawífa'-waasi arááiwakaawe.

⁵ Arááiwaúwasa Yúndaa-waasi tuwánésa tirunkó sáwí'a úwasa sésa mináái arááiwaéfo sésa sáwí-waasi kafóná-waasi táántowasa tamésa tiyánae-aaí simátímúwasa Yésónini naambá taúkúmaresa Póronte Sáírásinte tata'óto'maeta seyaafá'-wáási túranka'a aaifintá maitinkánae sésa tiyaafái umbá

⁶ ímba méroyasa Yésóniye Ísun-aaimo ísówi tuwímbai tafisímaesa mindáoipaken-kawaa-waasiya'a mátinkesa óraaka sésa Póroe Sáírasiye sáwí-aaí wémaresarai seyaafá'-márafá'á wétesarai káfé'a maanká'wára'á kentáási naaópa'a tamérayana

⁷ Yésóni wení naaúmpa'a mátinkaraiye. Rómu-aífa-kawaagoni ámáámba taraisésa sésa kentáará'ó káráwiyaiwai Ísun-iye wésewe suwasá

⁸ seyaafá'-wáásiyé kámáni-kawaa-waasiye isésa tirunkó sáwí'a úwasa tiyái-imáyáa uwasa

⁹ kawáá-wáási Yésónimpin-kwímái tuwímbai-waasisafesa sésa óntamba simíyata faútinkána'a tí'mátuwaaro suwasá óntamba tímúwasa faútinkówasarai kurááye.

Périya-naopa'o kuráan-aaí.

¹⁰ Faútinkówasarai kuyasá mindó'wáámbá Ísun-aaimo ísówi Póronte Sáírásinte tinkamofó sésa tí'márówasarai Périya-naopa'a wémesarai kuyambá Yúndaa-waasiti ámáán-daumpa'a imésarai Ísun-aaí simátímúyasa

¹¹ minkwáásísómbá ímba Tésáróníkaa-waasiyaamba ésa kawe¹-ímáyáá ésa Póron-aai kawe¹-úmai isésa aasiyaasi-kánáá Manikón-aai aúfáifimba toráumai isésa sésa Póro éraira wési karorá síyó sésa aasiyaasi-kánáá Manikón-aai aúfáifimba toráumai awánomba

¹² Yúndaa-waasi sáwífa Ísun-aaisafesa érai'e sésa timankúnkumba uwasá Kiriki-inimba túwí'o wéron-inimba sáwífa Ísun-aaisafesa timankúnkumba uwasá Kiriki-waasi sáwífa Ísun-aaisafesa timankúnkumba uwasá

¹³ Póro Périya-naopa'a Manikón-aai simátímíyemo sun-áái Yúndaa-waasi Tésárónikaafaken-kwaasi isésa Périya-naopa'a tésa miwí tirumbá torésa suwasá isésa Póromba aaisambá aéesa tufuwónae suwasá

¹⁴ minúwóiyáambá Ísun-aaimo ísówi Pórontafesa tufúwófo sésa uwi-nómpá'a kumuwo suwaná kumúwasarainifo Sáirásiye Tímótiye mindáópa'a méroyasa

¹⁵ Póromba áí'maesa kumémesa Áténisi-naopa'a múauwesa kunuwerésa miwítí naaópa'a iyésa Sáirásinte Tímótinte isimátimesa sésa minúwóiyáán-úmai kúmókaiyo Póro siyé isimátímakaawe.

Póro Áténisi-naopa'o méréain-aai.

¹⁶ Póro Áténisi-naopa'a kuména Sáirásinte Tímótinte wétimu'marena awánomba mindáópaken-kwaasi sáwífa'a karo¹-mánikómbá úmaka miwán-áwí'a mósá wémarwana Póro tuwánéna arunkó umbaí tówana

¹⁷ Yúndaa-waasiti áamáan-daumpa'a iména Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasi Manikón-ímáyáámó mósá márówiye isimátimena Manikóni ásé-aai isimátimena aasiyaasi-kánáá mimbárúpá'ó méron-kwaasi Manikón-aai simátíma'maena iyúwasa

¹⁸ Épikúriyaan-aai isámaesa kuwáiyé Sítóikin-aai isámaesa kuwáiyé Pórompa'a tésa wesimán-kwesiman-esa tuwímbai sésa aaisé'o símae nin-kwaasi nóintafenawa síyó suwasá tuwímbai sésa fi'om-barafakem-banikontafena siyé sumbá Póro Ísun-aai séna pukáimpinkemba iyáfasinkaiye simátimakaintafesa mináái suwasá

¹⁹ Póromba áí'maesa kawáá-wáásímó túwaandu ésamo tuwímbai-aaimo símaimo kawe¹-un-áémpá'a áwí'a Ariópagasi-aempa'a Póromba áí'maesa máankesa sésa aú-aaimo simátimenda-aai simásímínata isáano.

²⁰ Kesáá minááísá isáúnda minááígó fi'oran-ifo aneká'a minááígóni áwáuma simásímínata isáano sésa

²¹ Áténisi-naopaken-kwaasiye fi'om-barafaken-kwaasi mindáópa'o taméron-kwaasiye aasiyaasi-kánáá túwaandu ésa aú-aai aantemba wésewe. Mindásafesa minááígóni áwáuma simásímínata isáano siyáawe.

²² Suwaná Póro iyáfasinena Ariópagasifa'a túwaandu un-kwáásísáféna séna Áténisi-naopaken- kwaasi isáaro. Monotáfé'o fasi'ámaimo méraawi é'a tuwánaraumne.

²³ Kentí naaópa'a wéne'a Ariópagasi-aai tuwímbai-tantaa'a úmake'a miwán-áwí'o mósá wémaraamba tuwánaraumne. Óntan-taarera'a aúfái agaimaréna séna ímbo awánáúnda-manikontafe'a maanóntán-táaré úmakaumne agaimarénamo siyáimba úwa'a awánaraumne. Mimbánikómbá ímbo awánaam-banikon-aai simátimune.

²⁴ Wemá wiyóné marawé mimpímbó wérain-tantaa'e úmarena seyaafá-tántááká'a káráwiyena ímba waásimo úmakaan-daumpa'a méraiye.

²⁵ Weyáá waásimo méraawini áwáugo éna táama tíména seyaafá¹-wáásíyá'a káráwiyena wempímbá ímbo aawaimó taiwái éna ímbo waási wembá áwa'nai owín-iyé.

²⁶ Manikó aifa'a moórá-waasi úmakowasa wempinkémbá fi'o-fi'on-kwaasi sáwífa'a paápé urésa seyaafá¹-maráfá'a wété uráawe. Manikó wení imáyáafinkemba seyaafá¹-marámá tuwín-tiména seyaafá¹-wáásítí kanaamá makáiyé.

²⁷ Kembá siyaafái úmai suwánáiwae séna Manikó miyá uráiyé. Wemá ímba némpa'a méraifo ewaa'a méraimba póta awánáumne.

²⁸ Moóráwigo séna wemá méraisata póta kesáá méraumne siyáiyé. Kempinkémbá moóráwigo agaimaréna séna érai'a wení iyámpóisa úne agaimaréna siyáiyé.

²⁹ Manikóni iyámpóisa póta waásimo kentí imáyáafinkembo óntambo úmaken-tantaatafetaamo éta kesifowésá ímba sénaumne.

³⁰ Ááémo miwí mésamo sáwí'o umbá Manikó miwísáféna ímba sáwífa¹-aai siyáifo káfé'a seyaafá¹-maráfákén-kwáásísáféna séna sáwí-amba tuwé'a kempá'a teró Manikó wésiye.

³¹ Wení imáyáafinkemba seyaafá¹-wáási aafimbó maitinkáinda-kanaa tíníye. Aafimbó maisinkáinda-waasisa é'a iyáfasinankaraiye. Pukáimpinkemba iyáfasinankaraimba pósa érai'a wemá aafimbá maisinkáíníye sénéáwe Póro siyáiyé.

³² Pukáimpinkemba iyáfasinankaraiye sumba isésa tuwímbai karaáná'a suwasá tuwímbai sésa moórá-kanaamo índa simásímínata isáano suwaná

³³ Póro tiyuwéna kóúwasa

³⁴ tuwímbai arááíwa'maesa wésa wenáái isésa Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo umbá miwífinkémbá moóráwígon-awí'a Táyonisiyasi Áríópagasi kánísórugo úwana moórá-ininkon-awí'a Támárisi-iyai minkáé'náraise úmai tuwímbaifin-kwímái Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo uráawe.

18

Póro Kórinti-naopa'o komérain-ai.

¹ Póro Áténisi-naopa'a simátimena tiyuwéna Kórinti-naopa'a komérowana

² moórá Yúndaa-waasigon-awí'a Ákwíra mérowana wembá anówa Póntási-marafa'a ména ma'ánkarowana ména óraa'a éna Ítáári-marafa'a Rómu-naopa'a koména awaainínkón-áwí'a Pírísiraa méroyana mimbáráfá'ó káráwiyon-kawaagon-awí'a Kóróndiyasi Yúndaa-waasi aaisambá tí'mai Rómufakemba tí'mátuwowasa kuwasarái Ákwíraa Pírísiraa Kórinti-naopa'a koméroyana Póro mindáraifa'a wéna

³ wení moórá-kisau-waasifa'a póna mindáraise koména ampanta-námbá ésa óntamba wémaesa

⁴ Yúndaa-waasi áamáan-aaimo isón-kanaa túntemba Póro Yúndaa-waasiti áamáan-daumpa iména Yúndaa-waasiye Kíríki-waasiye Ísun-aaisafesa érai'e sésa wempá'á tíwae séna

Ísun-ai simátima'maena iyáie.

⁵ Simátimunka'a Sáírasiye Tímótiye Máséndóniyaa-marafa'a tuwésarai Kórinti-naopa'a kúmúyana Póro aasiyaasi-kánáá kawé'-áái simátima'mae wéiyena Yúndaa-waasisafena séna Maníkómó iyáfasinankaraiwimba Yúndaa-waasisa amu'maráúndawisa wemá Ísun-iyé súwasa

⁶ wenáái taraisésa sáwí-ai simánkówana wení unáánkwtóiyakemba kankambá fapífi éna séna Maníkó sáwí'o iyampinkembo kawé'-ámpá'ó ímbo métinkainda kentí áwáugo ína'a sáwí'a ónááwe. Kemá ímba sáwí'a uwátinkampo keyáárika'a sáwí'o ontáfé tiyuwé'a fi'onkaa-waasifa'a kosimátima'mae'a kónaumne Póro simátimena

⁷ tiyuwéna moórá-waasigoni naaúmpa'a komérowana mindáúmpákén-kwáásigón-áwí'a Tísíyasi-Yásitasi wemá fi'onkaa-waasigo éna Maníkón-ímáyáá mósá marówi úwana wení naambá Yúndaa-waasiti áamáan-dankoni ewaa'á wérowana Póro mindáúmpá'á koména kawé'-áái kosimátima'maena iyúwana

⁸ moóráwígon-awí'a Kírísipasi Yúndaa-waasiti áamáan-danka'-oraa'-waasigo Fasi'aénkón-aaisafena amankúnkúmbo úwasa wení akúnkwárá'á timankúnkúmbo uwasá Kórinti-naopaken-kwaasi sáwífa'nanka Póron-ai isésa Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmbo ésa nombá maiyáawe.

⁹⁻¹⁰ Nombá máúwana moórá-no'waamba Póro kaainkáámbá awánówana Fasi'aénkó séna ímba áá'a íno. Kemá esé'a méraumpo ímbo ifátúwénda kesáái úwoi simátima'mae waaó. Mindáópakemba sáwífa'nanka kesáái isésa kesí waási-i'a iyamba

pósa ímba sáwí'a uwánkanaawe Fasi'aénkó súwana

¹¹ Póro mindáópa moórá-aatai úmai afa'móráe-wiyomba ména Maníkón-ai simátima'maena iyáie.

¹² Simátimuwana ánaaemba Rómu-kamanigon-awí'a Káriyo Ákáyaa-marafa'o káráwiyonka'a Yúndaa-waasi Póromba ta'óto'maesa Káriyompá'a wésa

¹³ sésa maankwáásigó tuwímbai-ai simátimena Manikómpá'ó iyíyan-amba moórá-ankwara'a wéaraatimiye. Minááigó kentáási áamámba wétaraisiye suwaná

¹⁴ Póro sénae súwana Káriyo Yúndaa-waasisafena séna minkwáásigó kámáni-waasi-taaimo sáwí'o énamo sáwí-kisaumo máinkakaa kentáái káfé'a kawé'-úmai isáúsina.

¹⁵ Énifo kentááie kentúwí'e kentí áamáan-aantentafe'a tasisai ontáfé'a ifátuwe'a keyáárika mináái másimai kawé'an-oro. Kemá ímba miyán-áái isánaumne séna

¹⁶ aaimó sí-náúmpákémbá tí'mátuwowasa

¹⁷ moóráwígon-awí'a Sósíténisi Yúndaa-waasiti áamáan-danka'-oraa'-waasigomba ta'ótokesa aaimó isón-dankoni ewaa'á tufúwana Káriyo mindásafena ímbo imáyáamo úmba ifátukaiye.

Póro Ántíokufa'a aneka'ó kuráin-ai.

¹⁸ Póro Kórinti-naopa'a ayáátáaka'a Ísun-aaimo isówise'a ména tiyuwéna séna Pírísiraante Ákwíraante'a tí'maena Síríyaa-marafa'a kónae séna Sénkíríyaa-naopa'a

kumbéna Manikóntáféna érai'-aai séna a'nóntáu seyaafá'á kárásuwena mindárai tí'maena nompín-táómbe ta'ótores a iyátesa wémesa

¹⁹ Éfésási-naopa'a mindómpín-táómpinkemba marapá'á kumésa Póro Pírísiraante Ákwíraante minká tiyuwéna Yúndaa-waasiti áamáan-daumpa'a iména aai wesimán-kwesiman-uwasa

²⁰ miwí sésa ayaátaáka'a keséta mérainone suwaná a'áo kanaán-ifo méwaro

²¹ séna Manikómó ewé sénamo si'maráina'o é'a kouweránaumne séna nompín-táómbe ta'ótores a iyátena Éfésási-naopa'a tuwéna wémena

²² Sísáariyaa-naopa'a mindómpín-táómpinkemba marapá'á kunkéna Yérúsaremufa'a marapá'á iyéna Fasi'aénkóni waásisafena kawé'-áái simátimena Síriyaa-marafa'a Ántioku-naopa'a koména

²³ tuwímbei-no'waamba waitinkéna tiyuwéna Káresíyaa-aempa'a Fírísíyaa-aempa'a naaó'-nao'a wénena Ísun-aaimo ísówisafena simátíma'maena iyúwasa fasi'ámai méraawe.

Moóráwigo-awi'a Ápórósin-aai.

²⁴ Moórá Yúndaa-waasigon-awi'a Ápórósi wemá Árékísándiriyaafaken-kwaasi Éfésási-naopa'a taméraiye. Wemá Manikón-aai kawé'-úmai iséna aúfáifinken-aai kawé'-úmai simátíma'maena iyúwana

²⁵ moóráwigo Fasi'aénkóni aampa'ó kun-áái simámakowana aamoí éna óraaka simátimena Ísun-aai arupíse úmai simátíma'mae iyéna Yóni nombó maitinkón-aai aantemba iséna Ísuni waási nombó maitinkón-aai ímbo ísómbe

²⁶ Éfésási-naopa'a taména Yúndaa-waasiti áamáan-daumpa'a óraaka simátimuwasarai Pírísiraae Ákwíraae'a isésarai áí'maesarai kentí naaúmpa'a máankesarai Manikóni aampa'ó kun-áái seyaafá'-áái kawé'-úmai simámakaaye.

²⁷ Simámuyana Ápórósi iséna séna Ákáyaa-marafa'a kónae súwasa Éfésási-naopaken-kwaasi Ísun-aaimo ísówi áwa'nai ónaumne sésa aúfái agai-áménasa Ísun-aaimo ísááwi Ákáyaa-marafa'o méraawi mátimínasa kawé'á uwánkáaro suwaná mináúfái maimaéna wémena kúmbe Manikó úwoi áwa'nai úwana Ísuni aampa'ó kuwái túwa'nai ena

²⁸ afora'á Yúndaa-waasise aai wesimán-kwesiman-ena Manikón-aai aúfáifinken-aai simátimena séna Manikómó iyáfasinankaraiwimba wéamu'maraundawisa wemá Ísun-íye súmba wenááigo miwí tááigomba iyáákowana miyáumai Ísuni aampa'ó kuwái túwa'nai uráíye.

19

Póro Éfésási-naopa'o kuráin-aai.

¹ Ápórósi Kórinti-naopa'a mérowana Póro afufumpim-baráfá'á wémena Éfésási-naopa'o kúmbe Ísuni aampa'ó kun-kwáási mérowana

² Póro tuwánéna tísai ena séna Ísun-aaisafe'a timankúnkúmbo uráan-kanaa éra Manikóni Ufaen-ámútánkó kentirumpimbá kumbéraiyo súwasa miwí sésa ímbaniye. Manikóni Ufaen-ámútánkón-aaisa ínta ísaraumne suwaná

³ Póro séna nóran-aaiya wésesawa nombá maitinkaraao súwasa miwí sésa Yónimo simátimakain-aai simásimesasa nombá maisínkaraawe suwaná

⁴ Póro séna Yóni séna sáwi-imayaa tínaaemba uwásuwe'a Manikómpá'á teró súwasa miyá uwaná nombá maitinkéna séna moóráwigo kesínaaembo tindawin-aaisafe'a timankúnkúmbe oro Yóni siyáíye. Miwántáféna Ísuwe siyáíye Póro súwasa

⁵ miwí isésa Fasi'aénkó Ísuntafesa ísámai nombá máúwana

⁶ Póro tine'á ayaámba ta'ótorowana Manikóni Ufaen-ámútánkó miwífimbá óraa'a uwátinkowasa fi'o-fi'on-kwaasi-taafinkemba sésa Manikón-aai simátimesa

⁷ sisamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi miyá uráawe.

⁸ Miyá uwaná Póro miwísé'a ména kaumbo-wiyónká'á Yúndaa-waasiti áamáan-daumpa'a iyéna Manikó wení waásimo kawáánin-aai óraaka simátíma'maena iyúwasa

⁹ tuwímbei tirunté'a marésa mináásáfésa ímba érai'e sésa seyaafá'-wáási túranka'a Fasi'aénkóni aantafésa símai sáwí'a uwaná Póro tiyuwéna Ísuni aampa'ó kun-kwáási tí'maena moóráwigo-awi'a Tíránasi túwaandu un-dámbo úmakopa'a mótinkarena aasiyaasi-kánáa Fasi'aénkón-aai simátíma'mae iyéna

¹⁰ kae'-áatái maisuwówasa Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye Ésiyaa-marafa'o méron-kwaasi seyaafá'á Fasi'aénkón-aai ísaraawe.

Sífan-ááninton-taai.

¹¹ Fasi'aénkón-aaí isówana Manikó Póromba fasi'aémbá amúwana ímbo awáron-kisau fi'on-kisau maúwasa

¹² tuwímbai-waasisomba ampantasámbá Póron-ane'lá to'maésa miwítí waásimo tí'o úwai tine'lá máto'marowasa asófowasa miwítí waási tirumpimbó sáwí-amutambo mérowi miyá máuwatinkowasa sáwí-amutamba kóuwasa

¹³ tuwímbai-Yundaa-waasi wénesa waási tirumpinkémbá sáwí-amutamba maitíyu'mae wénesa sáwí-amutantafeta óraaka séta Ísun-awika'o Póro sin-áwíká'lá kórosa sùne suwaná

¹⁴ moóráwígon-awí'a Sifa Yúndaa-amaan-kawaa-waasigon-áánintomba afakaeté mésa miyán-kísáú wémauwana

¹⁵ sáwí-amutanko simátimena séna kemá Ísune Pórone wétuwanaumpo kemá nááwiya'o súwana

¹⁶ sáwí-amutanko arumpimbó méron-kwaasigo tókamuwana naemá kumúwana unáánkwtóí tarátiyuwana mináfakáété-waasi iyáákéna famétuwowasa unáánkwtóí-iyaimba máápa'a kúmúwasa

¹⁷ Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye seyaafá'lá Éfésási-naopaken-kwaasi mináái isésa táatáfesa ésa Fasi'aénkó

Ísun-awí'a mósá makáawe.

¹⁸ Sáwífa'-waasi méronka'lá Ísun-aaisafesa timankúnkumbo uwáí tésa waási túranka'lá paápé ésa sésa sáwí'a uráumne sésa

¹⁹ miwífinkémbá titambá ésa fintómó non-kwáási miwítí aúfái-wandaaí tamaiyésa titambá ésa fintómó non-áái wérontafesa tamaimái iyafimbá agaisuwésa mináúfái-wándááímó méyánuraamba sáwífa'-waasi tityaamba faikámai minóntámbá 50,000 kina tuwésa

²⁰ miyá óraa-fasi'aembo umbá pósa Fasi'aénkón-aaí simátíma'maesa kuwaná wété éna iyáákaraiye.

Éfésásifa'a óraaka'-oraaka'o siyáan-aaí.

²¹ Miyá uwaná Póro séna Máséndóniyaa-marafa'e Ákáyaa-marafa'e wéne'a Fasi'aénkón-aaí simátíma'mae nónae'e séna minkákémbá Yérúsaremufa'a kuré'a Rómu-naopa'a kónaumne séna

²² Tímótinte Érásítasinte áwa'nai íyan-kwaasiyai ti'marówasarai Máséndóniyaa-marafa'a kuyaná Ésiyaa-marafa'a weyáá méraiye.

²³ Mérowasa minkánáá Éfésási-naopaken-kwaasi Fasi'aénkóní aampa'ó kuwáísáfésa tirumbá sáwí'a uwátinkesa mindáoopakemba óraaka'-oraaka'a suwaná

²⁴ moóráwígon-awí'a Témítiriyasi minkwáásigó óntantamba úmkena miwítí karo'-mánikóní kári'-amaan-dane séna minkáró'-mání-inínkón-áwí'a Átémisiye sésa wení kisa-uwaasisomba úmakowasa sáwífa'-waasi óntamba mátimesa minkáró'-mánikóní naambá méyánuwana

²⁵ Témítiriyasi mimbórá-kísáú wémaun-kwaasi táántowasa tatúwaandu uwaná simátimena séna kesáá óraa'-ontamba minkísáúrákéntá wémaumne.

²⁶ Énifo Póro séna waásimo úmáráámba karo'-mání'lá wéumaraawemo sin-áái Ésiyaa-marafa'a Éfésási-naopaken-kwaasiye fi'o-fi'on-daopaken-kwaasiye isésa érai'e wésewe. Kemá Póron-aaí é'lá Isaraawe.

²⁷ Póron-aaigo kentáási kisaumo sáwí'o índasafena wéiye. Ímba miyá aantembanifo Ésiyaa-marafaken-kwaasi seyaafá'-máráfakén-kwáásiye kentáási maní'-inínkón-áwí'a Átémisi mósá wémaraamba Póron-aaigo Átémisini ámáán-damba sáwísankaamba símai uwásukaimba póna wenáwiko kumíníye siyáíye.

²⁸ Súwasa mináái isésa tirunkó sáwí'a úwasa aaisambá sésa óraaka'-oraaka'a sésa Éfésási-naopaken-kwaasi kentáási Átémisin-awí'a óraa'lá wéiye sésa

²⁹ aaemái suwasá mindáoopa'a tésa óraaka'-oraaka'a sésa Póroe'o núyan-kwaasi Máséndóniyaa-faken-kwaasiyai moóráwígon-awí'a Káyási úwana moóráwígon-awí'a Árásítakasi mindárai tafisímaesa túwaandu urópa'a mátínkówana

³⁰ Póro seyaafá'-wáásímó túwaandu iyapa'a iyónae súwasa Ísuni aampa'ó kuwáí ímba waaó sésa ta'ótórowasa

³¹ mimbáráfakén-óráá'-wáási tuwímbai Póroni waási pósa aaí tuwésa sáwífa'-waasimo túwaandu iyapa'a ímba iyuwó Pórontafesa siyáawe.

³² Suwasá túwaandu un-kwáásisómbá miwítí imáyáa aupiri ésa fí'lo-fi'on-aaí sésa tuwímbai sésa nóran-aaisafetaawa tatúwaandu uráumno-imayaa uwasá

³³ Yúndaa-waasi miwífínkémbá moóráwígon-awí'a Árékísandaamba túranka'a máánkówasa tuwímbai óraaka sésa emá aai siyó suwaná miwí táái taraisónae sésa ayáamba mósa tuwówasa

³⁴ awánomba Yúndaa-waasi úntafesa mimbórá-áái ayáatáaka'a tafisímai óraaka sésa Éfésási-

naopaken-kwaasi kentáási Átémisin-awí'a óraa'a wéiye siyáawe.

³⁵ Óraaka suwaná mindáópaken-oraá'-waasigo aúfáimo agaúwai tuwááwí éna sésa Éfésási-waasisono. Seyaafá'nánkátá awánaúnda Átémisini áamáan-damba kawáánéta fí'onka'ma'mai-ontambo wíyómpakemba marapá'ó kunkáin-ontamba kawáánúne.

³⁶ Mináái ímba kanaa'á taraisónááfo seyaafá aseré'a ímba sáwí'an-oro.

³⁷ Mindárai áamáan-daumpakemba ímba umémbá ésarai kentáási maní'-íníntáfésarai ímba símai sáwí'a urááya'a úwoi ti'mae'a maanká'á tiyáawe.

³⁸ Témítiriyasiye wení kísau-waasiye aai simátinkanae sésamo ésa aaimó simátinkai-kanaa úwoi wéraiye. Óraa'-waasi méraamba pósa aai símai kawe'á uwátinkanaawe.

³⁹ Énifo kembiwímó fí'on-aaimo wéraina'o é'a seyaafá'-wáásímó túwaandu ompímá símai kawe'á uwásuwanaawe.

⁴⁰ Kesáámó aafíntáámó méraandasa káfé'o tiyáananasaamo Rómu-kamani-waasi tésamo tasisai ésasamo nóin-aaiyakena tiyááomo síyata kesáámó senda-ááísá ímba wéraiye.

⁴¹ Aúfáimo agaún-kwaasigo simátimena túwaandu urón-kwaasi ti'mátuwowasa kóuraawe.

20

Póro Máséndóniyaa-marafa'e Kíríki-marafa'emo kuráin-aaí.

¹ Miwí táái tai'ówana Póro Ísuni aampa'ó kun-kwáási táántowasa tuwaná miwítí imáyáa símai kawe'á uwátinkena sésa Ísun-aaí aantemba maimái tirumpimbá máráaro sésa éniyo méwaro sésa tiyuwéna Máséndóniyaa-marafa'a wéména

² mífá'á naaó'-nao'a wénéna Ísuni aampa'ó kun-kwáásísáféna áfááraumai simátíma'maena núwasa tirunkó kawe'á úwana tiyuwéna Kíríki-marafa'a wéména

³ koména kaumbo-wiyómbá másuwéna nompín-táómpimba Síriyaa-marafa'a kónae sésa úwasa Yúndaa-waasi wembó tufuwónae sumbá iséna ifátuwéna Máséndóniyaa-marafa'a marapá'á kónaumne súwasa

⁴ maaráumai-waasi moóráwigo Périya-naopakewi Pírasin-ááninkon-awí'a Sópata úwana Tésárónika-naopakendarai túwí'a Árisítakasiye Sékandasiye uyaná Tépi-naopakewin-awí'a Káyási úwana Ésiyaa-marafakendarai túwí'a Tíkikaasiye Tárófimasiye uyaná Tímóti úwasa úmai Póroe'a wésa

⁵ aifa'á Tóróasi-naopa'a koména kentáásimu'a makówata

⁶ Yúndaa-waasimo ímbo intóráin-tantaa'wara-peretimo agáún-kanaamo tai'ónka'a Fírípái-naopakemba nompín-táómba ta'ótoreta iyáteta wéména séfataase-no'waamba mindómpín-táómpimba kówaeta Tóróasi-naopa'a marapá kúwateta aifa'ó komésamo kentáásimu'o makón-kwaasiseta koména

moórá-sondaasa maiyáumne.

Yútíkásimba pukáimpinkembo iyáfasinankarain-aaí.

⁷ Sondaará'á Ísuntafeta ísámai tómbá néta aráá-tombo naandasáféta túwaandu uráawananasá Póro aafáyáa kónae sésa simátíma'maena nó'waan-afufuntambo iyúmba

⁸ afófumayaatanao-naumpa'a méta sáwífa'-omba kúra'maketa méraawananasá

⁹ moórá-ifokon-awí'a Yútíkási naan-afaapimbá imérowana Póro Ísun-aaí simátíma'mae wéiyuwana Yútíkásimba aúgáfaa'á úwana aún-kwéna meminkákémbá tanaa féna marapá'á kuntufamúwasa kunkésa awánomba puwúwasa uwaná

¹⁰ Póro kuména kunkífaena tapéna awánéna sésa ímba imáyáan-oro. Pukéna aúnaraiye simátiména

¹¹ mindáúmpá'á iyéna Ísuntaféna ísámai tómbá tafámbai timúwasa nowaná Póro simátíma'mae wéiyuwana siyarówana tiyuwéna kúwasa

¹² puwúwanamo iyáfasinankon-kwaasigomba áí'maesa wení naaúmpa'a máankesa tirunkó kawe'á uráiyé.

Póro Máiritasi-naopa'o kuráin-aaí.

¹³ Úwana Póro simásimenasa séna kembiwí nompín-táómpimba Ásosi-naopa'a wéwiya'a kemá marapá'á wéme'a Ásosi-naopakemba nompín-táómba ta'óto're'a iyáte'a konó súwata aifa'á kunkéta nompín-táómba ta'óto'reta iyáteta wémeta Ásosi-naopa'a kówánanasa

¹⁴ Póro marapá'á wémene Ásosi-naopa'a kuréna nompín-táómba ta'ótorowata kóai'maeta wémeta Mítiríni-naopa'a kówaeta

¹⁵ siyarówata wémeta Káyosi-marafa'a kóyáákaawanana fenówata kówaeta aafáyáarata wémeta Sémósi-marafa'a kóyáákaawanana fenówata kówaeta aafáyáara'a wémeta Máiritasi-naopa'a kówánanasa

¹⁶ tómbá fáká'mai Manikóntáfesa ísámai kaundánae sésamo túwaandu un-kánáá am-páánká'á tine úwana Póro séna minúwóiyáámbá Yérúsaremu-naopa'a kuré'a mintánómbá komandánae séna nompín-táómpimba Éfésási-naopa'a kóyáákaauempo Ésiyaa-marafa'a ímba ayáátáaka'a ménaumne súwata Máiritasi-naopata kuráumne.

Póro Éfésásifaken-kwaasisafena méwaromo siyáin-ai.

¹⁷ Máiritasi-naopata kówánanasa Póro moóráwigomba ai'marówana Éfésási-naopa'a wémene Fasi'aénkóni waásiti óraa'-waasi kosimátimena séna Póro wétaantaifo teró siyáie súwasa

¹⁸ tuwaná simátimena séna kesáái isáaro. Kesí aifa-kánáá Ésiyaa-marafa'a kesé'a komé'a kemó ówánda suwánaraawe.

¹⁹ Yúndaa-waasi sinkamiyanesa suwaná sirunkó umbái tówa'a ímba imáyáa é'a Fasi'aénkóni kísau-waasigo úne sé'a wenáisamaifimba mé'a wení kísau maiyáumne.

²⁰ Ímba aúpá'á tuwé'a seyaafá'-áái úwoi simátimé'a kembó túwa'nai í-áái túwaandu umpíné kenti naaúmpa'e simátima'mae'o iyáunda é'a ísaraawe.

²¹ Yúndaa-waasiye fí'onkaa-waasiye áfááraumai simátimé sé'a sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá'á té'a Fasi'aénkó Ísun-aaisafe'a timankúnkúmba oro simátima'mae'a iyáumne.

²² Énifo Manikóni Ufaen-ámútánkó Yérúsaremu'a waaó simásimakaimba pó'a miyá ónaumne. Kesine'ó paápé indasafe'a ímba isáunda úwoi kúne.

²³ Seyaafá'-náópa'o kúnda Manikóni Ufaen-ámútánkó óraaka simásimena séna umbai-tántáá'á uwánkesa ándáfa'a máankanaawemo simásímimba mindá aantemba ísaraumne.

²⁴ Sinkamiya'o púwóndara'a ímba káráwiyaumpo Fasi'aénkó Ísumo símakain-kísau maimái tai'ásuwanauumne. Manikó úwoi súwa'nai

in-áái áse-ai simátima'mae'o iyúnda-kísau maimái tai'ásuwanauumne.

²⁵ Minkísáúmó maiyáunda kembiwífimbá wéne'a Manikó wení waásimo kawáánin-ai simátimakaumpo ánaaembo é'a kembó ímba suwánáiyamba ken-ísaraumne.

²⁶⁻²⁷ Ímba inkaisówánda Manikón-ai seyaafá'-áái simátimakaunda pósa kembiwífinkémbó tuwímbaimo kesááimo ímba isésamo Manikómpá'ó ímba tésamo ombá ímba kesí áwáugon-ifo kenti áwáugo ína'a miyá iyantafe'a mináái káfé'a óraaka simátimune.

²⁸ Manikó ááninkomba ai'marówana kuména kumpuwéna wení naaesámbó méyánuwasukaimba Fasi'aénkóni waásin-ófo káráwiyo. Manikóni Ufaen-ámútánkó kembá iyáfasintinkaraifo kentúwawaa'wara Fasi'aénkóni waásiya'wara'a kawé'-úmai káráwiyo. Sipisípiya'o káráwiyonten-úmai káráwiyo.

²⁹ Áwáfiyaamo índa-iyamba téna sipisípi tafámaimo waráántemba kemá kónasa waási tésa tasáwí'a ónááwe.

³⁰ Moórá-kanaa tinasna kembiwífinkémbá tuwímbai iyáfasinesa Ísuni aampa'ó kon-kwáásítí imáyáa tafisénée sésa karo'-áái síyasa tuwímbai érai'e sésa arááíwaenaawe.

³¹ Mindásafe'a káráwimai kawé'an-oro. Kaumbo-áatái kesé'a mére'a moórá-mora sirumbá uwátinke'a aafáyáara'e fenómpinka'e nó'waane aasiyaasí simátínkáfa'a iyáumne. Minááisáfé'a imáyáa úmai kawé'an-oro.

³² Kawé'a íyana Manikó káráwítinkamae iyína'a méraaro. Wenááigo fasi'átinkainiye. Wení waásimo kawé'ó uwátínkáintemba kembiwíwára'á kawé'a uwátinkainiye.

³³ Óntantafe'e unáánkwátóisafe'e

fí'owiti moparáwintáfé'e ímba súraníyamba úne.

³⁴ Kísau wémae'a minóntántámbá ímba makáunda-tantaa'a méwémae'a kembó súwa'nai on-kwáásítí tóné unáánkwátóíye maitimé'a úne. Miyámó ówánda é'a suwánaraawe.

³⁵ Fasi'aén-kísáúmó maéwánda suwánaraafo miyá é'a aamoisaén-kwáási túwa'nai ónááwe. Fasi'aénkó Ísumo siyáin-aaí imáyáan-oro. Wemá séna wémaewi tirunkó kawé'a ímbánifo tímatuwaawi tirunkó kaweté'a wéiye Ísu siyáin-aaí Póro siyáíye.

³⁶ Póro simásuwena kifaena minóráá'-wáásiyé Fasi'aénkómpá'á inai simásuwowasa

³⁷ seyaafá'-wáási áfááran-ifi'a tésa Póromba tataparésa aaweyáá uwánkesa uwaná

³⁸ Póro séna ánaaembo é'a ímba suwánánááwe sún-aaisafena tirunkó umbaí tówasa nompín-táómpimba múaukaawe.

21

Póro Yérúsaremufa'o kuráin-aaí.

¹ Múauwowata minkwáásisáfeta méwaro séta tiyuwéta nompín-táómpimba iyáteta arupíse úmaisa wémeta Kósi-naopa'a kóyááketa wémeta kówaeta aafáyáara'a Rósi-naopa'a kóyááketa wémeta Pátaraa-naopa'a kuréta marapá'á kuméta

² awánááwándasa Fínisiyaa-marafa'o wínda nompín-taomba wérowata mimpímá iyáteta wémeta

³ Sáiparasi-marama siyáánaepa'a wérowata kóyááketa wémeta Síríyaa-marafa'o kówándasa Táyaa-naopa'a moparawímba mówétuwowata marapá'á kumówánasasa

⁴ Ísuni aampa'ó kuwái mérowata tuwánéta moórá-sondaa miwísé'a méraawanasasa sésa Maníkóni ámutanko simátimakain-aaí Póromba simámesa sésa tufúwófo Yérúsaremufa'a ímba waaó simáma'mae iyúwata

⁵ miwísé'o méraawanda-kanaa tai'ówata mindáópa'a tuwéta kówánasasa minkwáásisómba miwítí aare-iyámpóise'a si'maesasa naaópa'a tuwésa uwi-nómpá'á kúmwúwata kifaeta Maníkómpá'á inai simásuweta ówánasasa

⁶ kentáásáfésa énifo koró suwatá miwísáféta énifo méwataao simásuweta nompín-táómpimba iyátaawanasasa miwí kunuwerésa miwítí naaópa'a iyáawe.

⁷ Miwítí naaópa'a iyúwata nompín-táómpimba Táyaa-naopata tuwéta Tórémesi-naopata marapá'ó kondasáféta Ísun-aaimo isówi tuwánéta siyáánta timéta moórá-no'waamba miwísé'a waéta

⁸ iyáfasineta marapá'á wémeta Sísááriyaa-naopa'o kówándasa ááéma aantá-waasi afakaeté-waasi Ísuni kisaumo tímakowifinkemba moóráwígon-awi'a Fírípini naaúmpata iméraawanasasa wemá Ísun-aaimo simátimuwai mérowasa

⁹ éiyain-ayaamumba mésa ímba waaí maiyésa úwoi mésa Maníkón-aaí wésimatimesa tifowáe'a mérowata

¹⁰ tuwímbai-no'waamba mindáúmpatá waéwánanasa moóráwigo Maníkón-aaimo simátimuwai-awi'a Ákápaási Yúndiyaa-marafakemba

¹¹ kuména Póroni á'wáánkau kumbaiyéna wení aiyayaanka'a kará'umai aiyowái'a úmai aráánamena séna Maníkóni Ufaen-ámútánkó séna maaná'wáánkáúgóni afowámó Yérúsaremufa'o iyínasamo ésa Yúndaa-waasi ta'óto'mai miyáumai kará'uwanakesa áí'maesa fí'onkaa-waasi mátimenaawe Maníkóni Ufaen-ámútánkó siyáíye Ákápaási kusúwata

¹² iséta kesétaamo méron-kwaasise'a Pórontafeta séta Yérúsaremufa'a ímba iyuwó óraaka séwánanasa

¹³ Póro séna nóintafera ifi'á téra kae'-imáyáá uwásínkááwanawa kesirunkó umbaí wétaiyo. Yérúsaremufa'o iyónasamo kembó ta'ótoraiyamba ímba sáá'a wéiye. Fasi'aénkó Ísun-aaí simátimudasafesamo sínkamonaesamo ésa úwoi sínkamonaawe Póro súwata

¹⁴ wenááisa ímba kanaasá taraisónaumne séta ifátuweta séta Fasi'aénkóni imáyáara'a miyá ónááwe siyáumne.

¹⁵ Miyá simásuweta tuwímbai-no'waamba miwíséta waéta kentáási moparawímba to'mayaa úmaeta mindáópa'a tuwéta Yérúsaremufa'a iyówánasasa

¹⁶ Sísááriyaafaken-kwaasi Ísuni aampa'ó kuwái tuwímbai keséta Yérúsaremufa'a iyésa moóráwígon-awi'a Nésonini naaúmpata mósinkowana minkwáásigó Sáiparasi-marafaken-kwaasigó ayáátááka'a Ísuni aampa'ó kúwai séna kesí naaúmpa'a méranaawe súwasa wení naaúmpata mósinkaraawe.

Póroe Yémisiye aaimó simátimakaayan-aaí.

¹⁷ Mósinkesasa kentí naaópa'a kúmúwata Yérúsaremufa'a méraawanasasa Ísun-aaimo ísówi aamoí umpinkémbá siyówata

¹⁸ iwaéwándasa aafáyáara'a Fasi'aénkóni waásiti óraa'-waasi Yémisi túwaandu uwátinkowasa méropata Póro sí'mae kúwata koméraawananasa

¹⁹ Póro ayáámba tíma'mai aaweyáá éna séna Maníkó ámakain-kisaumo fi'onkaa-waasifimbo maiyáin-aai seyaafá'-áái simátimuwasa

²⁰ isésa Maníkón-áwí'a mósá marésa Fasi'aénkóntáfésa sésa kesí waásiyo. Sáwífa'-waasi Yúndaa-waasi Ísun-aaisafesa timankúnkumba ésa Móseseni áamámba ímba tuwésa fasi'ámai isésamo méraamba é'a isaraane.

²¹ Tuwímbai miwísáfésa sésa Póro fi'onkaa-waasiti naaó'-nao'a wénena Yúndaa-waasi mindáópaka'o méraan-kwaasi simátimena séna Móseseni áamámba ifátuwe'a kentí iyámpói túma ímba káramai araenáemba uwátinke'a Yúndaa-waasiti aambá ímba arááiwaéro Póro wésiye sewasá isésa

²² emó tiyáanda-aai isésa aaisambá wésefo

²³ simáméendantenta uwo. Maanká'á éiyain-kwaasi mésa Maníkómpá'á érai'-aai símakaamba po

²⁴ ewará'á miyán-uwo. Yúndaa-waasiti áamámba ísámai kawé'ó í-tántáá'á e minéiyáin-kwaásiti pói'o méyanuwatiyuwe áamáan-kawaa-waasi timé miwísé'a a'nóntáu kárásuwenasa awánésa Yúndaa-waasi Ísun-aaisafesa timankúnkumbo owi sésa emá Móseseni áamámba isé méraanasa entáfésa karo'-áái simánkaraawe seró.

²⁵ Énifo fi'onkaa-waasi Ísun-aaisafesa timankúnkumbo uráawisafeta ááema moórá'-aai séta agaimaréta séta karo'-máníkóntáfésa imáyáa ésa pói'o uwándaamba mimpói ímba naaró. Naaemá ímba naaró. Póimo tufú'newana wení naaemá ímba kumínda úwoimo wéraina'a mimpói ímba naaró. Aare-úméné waai-úméné ímba oró. Ááema mináái agaimaréta tukáumne suwaná Póro iséna

²⁶ aafáyáara'a minkwáási tí'maena Yúndaa-waasiti áamámba ísámai kawé'ó í-tántáá'á uwásuwena Póro óraa'-amaan-daumpa'a iyéna áamáan-kawaa-waasisafena séna afakaeté-no'waamba maisuwéta Yúndaa-waasiti áamámba ísámai kawé'ó í-tántáá'á úmai tai'ásuweta moórá'-mora-waasi pói'a úmaeta Maníkómpá'á máamenaumne simátimakaiye.

Óraa'-amaan-daumpa'a Pórombo ta'ótokaan-aai.

²⁷ Simátimena mérowana mináfakáété-no'waamba tai'ówana Póro óraa'-amaan-daumpa'o iméromba tuwímbai Yúndaa-waasi Ésiyaa-marafakewi iawánésa Pórontafesa sáwí'-aai simánkesa tufuwiyan-imayaa ésa ta'ótokesa óraaka sésa

²⁸ Ísareri-waasi súwa'nai oro. Maankwáásigó naaó'-nao'a wénena Ísareri-waasisafena sáwí'-aai simátinkena Móseseni áamámba símai sáwí'a uwánkena maanóráá'-ámáan-dámba símai sáwí'a wéiye. Káfé'a fi'onkaa-waasi tí'maena maanóráá'-ámáan-dáumpá'á Yúndaa-waasi aantembo iyón-daumpa'a mótinkaisana póna maankáwé'-námba sáwí'a wéiye sumbá

²⁹ Éfésási-naopaken-kwaasigon-awí'a Tárófímasi Póroe'a Yérúsaremufa'a núwasa awánonka'a pósa imáyáa ésa Póro áí'maena óraa'-amaan-daumpa'a móankaraiye-imayaa karo'-ímáyáa ésa mindásafesa mináái siyáawe.

³⁰ Mináái óraaka simátimuwasa mindáópaken-kwaasi mimbóráfímba tawiyésa Póromba tata'óto'mai áamáan-daumpakemba tafisímaesa máá'arífa'a múra auwésa áamáan-dankoni ontá wimarésa

³¹ sáwífa'-waasi Póromba tufú'naafu'-uwaná moóráwigo Rómu-i-waasiti óraakomba isimámena séna Yérúsaremufa'a seyaafá'-wáási wétiyaawe súwana

³² minúwóiyáan-úmai i-wáásiyé miwítí kawáá-wáásiyé tí'maena awaantanténa kuména waási túwaandu urómpimba tafákáara'a úmaena kumúwasa i-wáásiyé miwítí óraakone tuwánésa tufuwémómba úwoi mérowana

³³ óraako Póromba tata'ótorena i-wáásísáféna séna kae'-ándásámba kárá'oro simásuwena tísai ena séna maankwáási náawa'íyo. We nóra uráíyo súwasa

³⁴ tuwímbai fi'o-fi'on-aaisafesa suwasá tuwímbai miyá suwasá uwaná óraako minááigóni áwáu ímba iséna

i-wáásísáféna séna miwámba áí'mae'a i-wáásítí naaúmpa'a iyóro súwasa

³⁵ áí'maesa ontofin-karááká'ó iyúmba tufuwónaesa untáfésa i-wáási tiyáánka'a farámbaesa iyúwasa

³⁶ tínaaemba tirááíwa'mae iyésa tufuwiýana puwíno símaesa óraaka'a iyáawe.

Póromo simátimakain-aai.

³⁷ I-wáási Póromba áí'maesa miwítí naaúmpa'a iyónae suwaná Póro miwítí óraakomba simáména séna moórá-ai simáménae súwana óraako séna Kíríki-waasi-taaifinkemba wésempo

³⁸ emá ímba Ísipi-marafaken-kwaasi óne. Minkwáásigó Rómu-kamani-waasisafena aaisambá tiyéna sáwifa'-waasi 4,000 waasi simai tí'maena tiyái-tántáá'á maimaésa máásai-marafa'o kuráamba ímba wemá óne súwana

³⁹ Póro séna Yúndaa-waasi úne. Kesinó kembá Sirísiyaa-marafa'a Táásási-naopa'a óraa'-naopa'a masínkaraiye simásuwena séna moórá-ai simátimenae súwana

⁴⁰ óraako séna éniyo miyán-uwo súwana Póro ontará-karááká'á ména aseráiyantafena ayáamba mósa tuwéna séna kemó senda-áái isáaro súwasa aserówana Yúndaa-waasi-taaifinkemba

Ípúru-taaifinkemba simátimakaiye.

22

¹ Póro simátiména séna kesifárawaisai kesifoísáíyo maanáímó simásínkáamba anondáá sénaumpo isáaro séna

² Ípúru-taaifinkemba súwasa miwí tááifinken-ai pósa isésa asékésa wenáái kawé'-úmai isówana Póro séna

³ kemá Yúndaa-waasi úne. Kesinó Sirísiyaa-marafa'a Táásási-naopa'a masinkówa'a óraa'a é'a Yérúsaremufa'a Kámérierimo úpa'a taméraawanana kentáá siwá'náti áamámba fasi'ámai simásíma'maena iyáíye. Maanká'ó méraan-kwaasimo Manikóntáfésamo fasi'ámai méraantemba Manikón-ai fasi'ámai méta'otokaumne.

⁴ Ísuni aampa'ó kun-kwáási sáwí'a uwátinke'a tafisímae'a ándáfa'a aare-waái mátinkaraumne.

⁵ Ááema aifa'-amáán-káwáágowé áamáán-ora'-waasiye aúfái simésa Támásikasi-naopa'a Yúndaa-waasi maimaé mátimuwo suwa'á Ísuni aampa'ó kun-kwáási kotí'mae'a Yérúsaremufa ándáfa'a mátinkanáe sé'a Támásikasi-naopa'a kuráumne. Ááemo mináúfáímó símakaan-kwaasi kotísai e'o é'a kentáfésa érai'a siyé seró.

⁶ Éniyo aampa'á wéme'a Támásikasi-naopa'a ewaa'á kówánana wááwái wíyómpakemba sama aafáyáuraan-tantaa'a tuwówana kuména sùgáyáagaya úwa'a

⁷ marapá'á tanaa fááwánana aagíó aantemba isááwánana sáántena séna Sóroo nóra séwa kembá sáwí'a óno súwa'a

⁸ emá nááwa sénó séwánana kemá Násaretifakewi Ísu únama sáwí'a wéuwasinkaane súwasa

⁹ kesé'o méron-kwaasi sama awánésa simásimun-ai ímba kawé'-úmai isówa'a

¹⁰ áisai e'a sé'a Fasi'aénkóo kemá nóra ónaumno séwánana Fasi'aénkó séna iyáfasine Támásikasi-naopa'a winaná moóráwigo Manikómó embó ámakain-kisau-ai simámíno súwana

¹¹ ságo sùgáyáagaya úwa'a ímba awánááwánasa kesé'o nún-kwaasi siyáán-to'maesa Támásikasi-naopa'a kuráawe.

¹² Kuwaná moóráwigo-awí'a Ánánáyasi Manikón-aaisafena fasi'ámai ména kentáási áamámba isówasa Yúndaa-waasi Támásikasi-naopakewi wenáwí'o mósa márówi

¹³ kempá'á téna ewaa'á taména séna Sóroo kesí waásiyo. Aneka'á kawé'-úmai aúramba awánáínone súwa'a minúwóiyáámbá súrumba awánamai kawé'á ówánana

¹⁴ séna kentáá siwá'nási Fasi'aénkó embó iyáfasinankaintafe wení imáyáa arááíwáínone. Wení kawé-kísáú-wáási awáné wenáái iséma ónda po wenáái arááíwáínone.

¹⁵ Awánáánda-tantaa'e isáándawe seyaafá'-wáási simátíma'mae nínone.

¹⁶ Ímba úwoimo máínda iyáfasine Fasi'aénkó Ísumba áántenana ení sáwí-imayaa maiyauwáina Ísuntafe ísámai nombá mauwó Ánánáyasi simásimuwa'a miyá uráumne.

¹⁷ Miyá é'a kouweré'a Yérúsaremufa tamé'a

óraa'-amaan-daumpa'a Manikómpá'á inaí wése'a kaainkáámbá awánááwánana

¹⁸ Fasi'aénkó simásiména séna Yérúsaremufa'o méraan-kwaasi kesáái simátímínasa ímba kawé'-úmai isanááfo minúwóiyáámbá iyáfasine maanká'á tuwaaó Fasi'aénkó súwa'a

¹⁹ Fasi'aénkóo áamáán-daumpimpa'a wéne'a enááisafesa timankúnkúmbo on-kwáási ta'óto'mai tínkambai tafisímae'a ándáfa'o mátiyukaunda é'a suwánaraawe.

²⁰ Sítifeni enááimo simátimakaiwaimba tufúnka'a kemá mé'a sirunkó kawé'á úwa'a tufún-kwaasiti paákákén-únánkwátóíya'a káráwiyaawanasa tufúwana pukáíye séwánana

²¹ Fasi'aénkó séné ai'márána iyáfasine némpa'a fi'onkaa-waasi kesáái simátíma'mae núwo

Fasi'aénkó siyáye Póro siyáye.

²² Póro súwasa ánaaembo sún-aaisafesa aaisambá sésa óraaka'-oraaka'a sésa tu-fuwiýana puwíno. Miyán-kwáási ímba maambáráfá'á mérainiye

²³ Óraaka'-oraaka'a sésa miwítí unáánkwtóí faúkésa oférófé ésa ofái káúresa ópa'a tuwésa uwaná

²⁴ Rómu-oraako

i-wáásísáféna séné áí'mae'a kentí naaúmpa'a iyóro súwasa miyá uwaná séné Póromba áwiyonku'-newana Yúndaa-waasi-taigoni áwáu sínata isáano súwasa

²⁵ Póromba ándásamba kárá'uwankea áwiyonku'-nánae sésa uwaná i-wáásítí kawáágó mérowana Póro wentáféna séné kemá Rómu-waasiti aúfái-wandaai tokáundawí úmpo ímbo sísaí ombá aafimbó masínkésamo súwiyonku'-nánae-imayamo ombá ámáamba taraisésa uwófi'a ónááfo ímba úwoi súwiyonku'-nánaáwe Póro súwana

²⁶ Iséna wení óraakomba kosimámena séné minkwáásigó Rómu-waasiti aúfái-wandaai tokáiwaimban-ifo nóra ónaumno súwana

²⁷ Óraako iséna Pórompa'a téna séné Rómu-waasiti aúfái-wandaai tokáano súwana ewé súwana

²⁸ Óraako séné kemá óraa'-ontamba tuwé'a mináúfái-wándáái maimái tokáumne súwana Póro séné kesifo tokáimba pó'a kewará'á úwoi tokáumne súwasa

²⁹ Áwiyonku'-nánaemo sun-kwáási mináái iséna némpa'a kuwaná óraakowara'a áatafena éna séné Rómu-waasiti aúfái-wandaai tokáiwaimbo kárá'umankaunda sáwí'a úne séné áatafena uráíye.

Póromba áí'maena ámáán-oraá'-waasifa'o kuráin-ai.

³⁰ Áatafena éna aafáyára'a óraako séné Yúndaa-waasi Pórombo simánkáán-aigoni áwáu síya'a isánae séné óraa'-amaan-kisau-waasiye ámáán-oraá'-waasisafena séné túwaandu oro séné i-wáásísáféna Póro ayáámpinken-anda faútúwáaro súwasa faútúwówana áí'maena túwaandu urónka'a máánkaraiye.

23

¹ Máankowana Póro ámáán-oraá'-waasi káá'a tufífaena séné kesí waásisono. Kemá ááéwara káfé'wara'a Maníkón-aúranka'a kawé'-úmai mé'a moórá-tantaa'a sirunkó ímba umbái wétaiye súwana

² aifa'-ámáán-káwáágón-áwí'a Anánáyasi wemá Póroni ewaa'ó mérowisafena séné óí'a turááaro súwasa miyá uwaná

³ Póro wentáféna séné empímbá sáwí-imayaa wéraimba póna Manikó embá tufuwíniye. Emá méma imáyaa éma ámáamba arááiwa'mai aafimbá ankáúmne sémpo minámáámbá taraisé óí'a turááaro sénasa sói'o turááamba ámáamba taraisóne Póro súwasa

⁴ wení ewaa'ó mérowi sésa Manikóní aifa'-ámáán-káwáágómbá símai sáwí'a wéuwankaane suwaná

⁵ Póro séné aifa'-ámáán-káwáágó iyémó sewa'ó isékaa ímba mináái súsino. Manikón-ai aúfáifimba agaimaréna séné kentí waásiya'o káráwiyewi ímba símai sáwí'a uwánkáaro agaimaréna siyáimba isa'á sáwí'a úne Póro siyáye.

⁶ Póro simásuwena ámáán-oraá'-waasi tuwánéna imáyaa éna tuwímbai Sátúsi-amaamba sésa piwómpinkemba ímba iyáfasinanaawe-ai sen-kwáási owasá tuwímbai ámáán-kawaa-waasi owé-imáyaa éna óraaka séné kesí waásisono. Kesifomá ámáán-kawaa-waasigó éna kembó masínkaraimba kemá ámáán-kawaa-waasi úne. Manikó pukén-kwaasi iyáfasintinkainiye siyáunda-aaisafe'a káfé'a aafimbá maisínkááwe Póro simátimuwasa

⁷ iséna ámáán-kawaa-waasi Sátúsi-amaambo sun-kwáási keiyái aaisambá símai tuwínkaa'-uráawe.

⁸ Sátúsi-amaambo sun-kwáási Manikó pukén-kwaasimo iyáfasintinkainda-aaisafesa karo'-ááin-iye sésa Manikóní kisau-waasi wiyómpakewi ímba méraawe sésa waási timambá ímba wéráíye suwasá ámáán-kawaa-waasi sésa Manikó pukén-kwaasi iyáfasintinkainiye. Manikóní wiyómpaken-kisau-waasi méraawe. Waási timambá wéráíye suwasá mináásáfésa tuwínkaa'-ésa

⁹ aaisambá sésa ámáán-kawaa-waasifinkemba ámáambo sun-kwáási iyáfasinesa óraaka sésa kesáámó awánáundasa Póro ímba sáwí'a wéifo Manikóní kisau-waasigowa wembá simámakai moóráwigo wiyómpakewiya wembá simámakaiyo. Ínta isáúmne suwasá

¹⁰ aaisambá óraaka'-oraaka'a siyáawe.

Aaisambá óraaka'a suwaná i-wáásítí óraako séna Póromba aaisambá aéesa tafisiyapa'a aiyayaamba tawiyófainifo i-wáásisáféna séna waásiti afufumpimbá komé'a koái'mae'a kentí naaúmpa'a iyóro súwasa miwítí naaúmpa'a móankaraawe.

¹¹ Móankowana mindó'wáámbá Fasi'aénkó Póroni ewaa'a kumbaéna séna fasi'ámai mé kentáfé Yérúsaremfu'a simátímakaantemba Rómu-naopa'a kosimátiminone Fasi'aénkó siyáie.

Póromba tufuwiyan-aaimo siyáan-ai.

¹² Súwasa aafáyáara'a Yúndaa-waasi tuwímbai túwaandu ésa Póromba tufuwiyan-ai sésa tufútuweta tóné nonésá nánaumpo ímbo tufuwéta tóné nonésá ínta nánaumnemo óraaka'o

¹³ sun-kwáási kae'-wáái-wáási mésa sésa

¹⁴ óraa'-amaan-kisau-waasiye óraa'-waasiye kosimátimesa sésa túwaandu éta óraaka séta Póromba tufútuweta tóné nonésá nánaumpo ímbo tufuwéta tóné nonésá ínta nánaumne.

¹⁵ Miyáumai amáán-oraal'-waasiye Rómu-oraakontafe'a karo'a kosimáme sé'a Póromba ái'mae kempátá tinatá áisai úmai minááigóni áwáusa isánae sewé kosimáme'a seró. Mináái isésamo aampa'ó ái'maesamo tiyata tufuwónáisiye siyáawe.

¹⁶ Suwaná Póroni amánaakon-áaninko tufuwiyan-aaimo sumbá iséna awaantanténa i-wáásítí naaúmpa'a iyéna Póromba mináái isimámuwana

¹⁷ iséna i-wáásítí kawáágómbá áantena séna miwámbá ái'mae óraakompa'a winaná moórá-ai kosimámino súwana

¹⁸ ái'maena óraakompa'a wéna séna ándáfa'o imérain-kwaasigon-awi'a Póro saántena séna minifó'a ái'mae óraakompa'a winaná moórá-ai simámino sísá'a empá'a ái'mae túne súwana

¹⁹ óraako miwámbá ayáán-to'maena ímbo waásimo méron-aempa'a ánkarena áisai ena séna nóran-aiya'liyo sina'a isáano súwana

²⁰ miwá simáména séna Yúndaa-oraal'-waasiye amáán-oraal'-waasiye moórá-ai sésa aafáyáara'a empá'a iyéna karo'a iséna Póromba ái'mae kempátá kumínata áisai úmai minááigóni áwáusa isánae karo'a isenááwe.

²¹ Miwí táái ímba isaaó. Kae'-wáái-wáási óraaka sésa Póromba tufútuweta tóné nonésá nánaumpo ímbo tufuwéta tóné nonésá ínta nánaumne sésa aúpá'a aampa'a káráwiyesa miwí tááisafe ewé sinono séna káráwiyaawe. Mindásafe miwí táái ímba isaaó. Minifókó óraakomba miyá simámuwana

²² iséna séna simásimenda-ai ímba fi'on-kwaasi simátime óraakomba simámakaumne ímba siyó séna ai'mákaiye.

Póromba ái'maesa óraakompa'o kunkáan-ai.

²³⁻²⁴ Minifókómbá ai'maréna i-wáásítí kawáágónkáí táántowasarai tuyaná séna káfé'-no'waamba Póromba ái'maekai Sísáariyaa-naopa'o kámáni-oraakompa'a múauwaakaiyo. Sávifa'i-waasi 200 i-waasi to'mayaa iyasa tuwímbai-waasi ósifinka'o nón-kwaasi 70 waasi to'mayaa iyasa sávifa'a 200 waasi paepáé'o tokáan-kwaasi to'mayaa iya'a Pórombo ayáá'maenamo wínda-osi to'mayaa uwánke'a káfé'-no'waamba Póromba kawé'-úmai káráwimai ái'mae'a kámáni-oraakon-awi'a Firikísimpa'a múauwaaro séna

²⁵ aúfái agaéna maaará simáména séna

²⁶ kentáási óraa'-waasi Firikísiyo isaaó. Kemá Kóróndiyasi-Rísiyaasi kári'-ai simáménaumpo isaaó. Kawé'-úmaiya méraano.

²⁷ Yúndaa-waasi minkwáásigón-áwi'a Póromba ta'ótokesa tufuwiyanesa owa'a Rómu-waasiti aúfáimo tokáin-kwaasigo isa'a isé'a Yúndaa-waasi tiyáámpinkemba tafisiimai kesí i-wáási tiyáámpimba tinkáúnasa ái'maesa migowé.

²⁸ Minkwáásigómbó simánkén-ai isánae sé'a ái'mae'a miwítí óraa'-waasifa'a kunkáumne.

²⁹ Ímba sávifa' uráifo miwítí amáán-aagomo intáfésa simánkaraawe. Kemó ándáfa'o auwé'o tufuwónanamo puwínda ímba moórá-tantaa'a uráieye.

³⁰ Yúndaa-waasi tuwímbai tufuwiyan-ai sewa'a isé'a empá'a ai'maráanasa ái'maesa kumónááwe. Wembó simánkaraan-kwaasisafe'a simátime sé'a wembó aafimbó maénkáan-ai enauranka'a símai kawé'án-oro. Mináúfáifímbá agaimaréna siyáie.

³¹ Agaimaréna súwasa i-wáási simátimunttemba miyá ésa mindó'wáámbá Póromba ái'maesa wémesa Ántipátirisi-naopa'a kunkwaésa

³² aafáyáara'a i-wáási marapá'ó kun-kwáási kunuwerésa miwítí naaópa'a iyúwasa ósifimbo nún-kwaasi Póromba ái'maesa

³³ wémesa Sísááriyaa-naopa'a ósifinkemba marapá'a kumbaésa mináúfái óraakomba múamesa Póromba aúranka'a múankowana

³⁴ mináúfái toráumai iséna Pórontafena séna emá náám-barafaken-kwaasiya'ono súwana Póro séna kemá Sírísíyaa-marafaken-kwaasi úne súwana iséna

³⁵ énifo aaimó simánkaraan-kwaasi kumíya'a isánaumne séna wení waásisafena séna Érotimo uráin-daumpa máánkare'a kawé'-úmai káráwiyoro súwasa miyá uráawe.

24

Yúndaa-waasi Pórombo simánkaraan-ai.

¹ Káráwiyuwasá séfataase-no'waamba waésa aifa'-ámáán-káwáágón-áwí'a Ánánáyasiye óraa'-waasiye Póromba aaimó simánkénesa Sísááriyaa-naopa'a Fírikísimpa'o kúmúmba moóráwigo áamámba kawé'-úmaimo isón-kwaasigon-awí'a Tétárasí wesé'a Fírikísimpa'a kumbésa

² Póromba áántowana túwana Tétárasí aai simánkena óraakomba símai arumbá fai-yaréna séna kentáási óraakoo kawé'-ímáyááwárá'-wáási po kawé'-úmai káráwiyonata ayáátááka'a aáo úmaisa méraumne. Ení imáyáafinkemba kawé'-úmai súwa'nai ónata maé'éndasaaniye.

³ Kesáá naaó'-nao'ó méraunda-waasisa aasiyaasi-kánáá entáféta aamoisá wéune.

⁴ Ímba ayáátáá'-aai sénaumpo embá awesarái ifáínifo ampáán-áái sénaumpo usúká'mai isaaó.

⁵ Maankwáásigó aoisaambá wimái seyaafá'-máráfá'a wénena Yúndaa-waasi símai tirumbá faiyaráísasa Násaritifakewini aampa'a arááiwaesa owaná miyámó on-kwáásítí aifarááwí éna miyá wéiye.

⁶ Miyá éna fí'onkaa-waasi áí'maena óraa'-amaan-daumpa'a móankaraisana ména sáwí'o uráintafeta maankwáásísá ta'ótoketa kentáási áamáán-óraa'-waasífa'a aai simánkanae únansa

⁷ i-wáásítí óraakon-awí'a Rísíya kuména kusinkambaisa siyáámpinkemba Póromba kunáí'maena iména

⁸ simásimenasa séna empá'a másénááwe sisatá wégumune. Maankwáásigómbó áísai inaanamó éna aafimbó maénkaraunda-aii wemá sína seyaafá'-áái isaaó Tétárasí súwasa

⁹ Yúndaa-waasi wembá áwa'nai esa minááimó simbá érai'-aai siyé siyáawe.

Póro Fírikísimbo mósímaimakin-ai.

¹⁰ Suwaná kámáni-oraako aúwáámé'a éna Pórontafena e siyó súwana Póro séna emó káráwiyonda ayáátááka'a aatái maisu'maé iyáanda pó'a enaúranka'a anondáá ke aaimó sendasáféna sirunkó aamoí wéiye.

¹¹ Manikóntáfé'a imáyáa é'a wenáwí'o mósá maráúndasafe'a Yérúsaremufa imé'a siyáánkai úmai kae'-nó'wáámbá tai'áraifo tuwímbaimo tísai inasá érai'a siyé sénááwe.

¹² Óraa'-amaan-daumpa'e kári'-amaan-daumpimpa'e máápa'e ímba aaisankáámbá sé'a ímba waási símai tiyái-ááimó siyáunda Yúndaa-waasi suwánaraawe.

¹³ Kembó simásínkáámba karo'a séfó minááigóní áwáu ímba wéraiye.

¹⁴ Afora'a ke simámenaumne. Ísuni aampa'a wéwe'a kentáá síwá'náti Manikón-ímáyáá é'a áwí'a mósá maráúnasa Ísuni aantafésa maankwáásísómbá sésa karo'-ámbán-iyé wésewe. Móseseni áamámba isé'a Manikón-aaimo simátímakowí agaimakáan-aii isé'a érai'e sune.

¹⁵ Miwí sésa Manikó seyaafá'nánká sáwí-waasiye kawé'-wáásiyé pukémpinkemba iyáfasintinkaniye sésamo amu'maráántemba kemá miyá wéune.

¹⁶ Mindásafe'a kesí imáyáafimba sáwí'an-ifo sé'a Manikón-aúranka'e waási túranka'e kawé'-úmai méraumne.

¹⁷ Énifo fí'o-fi'om-barafa'a wéne'a tuwímbai-aatai maisuwé'a Yérúsaremufa'a kesí waási ímbo tómbó makáan-kwaasi óntamba tímé'a Manikóntáfé'a ísámai póí'o ondasáfé'a iyáumne.

¹⁸ Minkísáú wémae'a Yúndaa-waasiti áamámba ísámai kawé'ó í-tántáá'a úwásuwe'a Manikóntáfé'a ísámai póí'o ondasáfé'a óraa'-amaan-daumpa'a iméraawanasa kempá'a sáwífa'-waasi ímba taméresa aaimó símae kumbá Yúndaa-waasi suwánowasa

¹⁹ tuwímbai Yúndaa-waasi Ésiyaa-marafaken-kwaasi mésa suwánaraawe. Sáwí'o uráanasamo suwánaresa enaúranka'a simásínkáaro.

²⁰ Áamáán-óraa'-waasífa'o méraawandara'o sáwí'o uráanasamo suwánaresaraa moórá-aii aantemba sewisinó. Moórá-aii aantembo senkakaá isáásino.

²¹ Ámáán-óráa'-waasifa'o méraawandara'a óraaka sé'a Maníkó pukén-kwaasimo iyáfasintinkainiyemo siyáunda-aaisafesa káfé'a aaiimbá maisínkááwe séwánasa kemó siyáunda-aaisafesa simásínkááwe
Póro siyáiyé.

²² Súwana Fírikísi Ísuni aampa'ó kun-áái é'a ísarena séna i-wáásítí óraakon-awí'a Rísíya kumína'a maanáái ísámai kawe'á ónáifo koró simásuwena

²³ Póromba káráwiyowintafena séna ándáfa'a kawe'-úmai káráwiye ímba aiyayaanka'o kárá'umarenda ímbo wemó makáinda-tantaa'a wení waásimo áwa'nai ónae siyamo e úwoi ewé sinasá áwa'nai oro
Fírikísi siyáiyé.

Póro Fírikísinte Túrúsíraante'o simátímakain-ai.

²⁴ Fírikísi simásuwena ména tuwímbai-kanaa maisuwéna awaainímbá Yúndaa-ininkon-awí'a Túrúsíraamba áí'maena taména Póromba áántowana téna séna Ísu Káráísitin-aaisafesa timankúnkúmbo un-ááigóní áwáu simátimuwasarai isóyana

²⁵ Póro kawe'-ááigóní áwáu séna miwí túra'o káráwiyiyan-ai séna Maníkó waásimo méraawini áwáumo tísai índa-ai súwana Fírikísi áá'a úwana séna éniyo waaó. Ánaaemba ímbo kisaumo wérandara'a áántanaíye séna

²⁶ imáyáa éna Póro ándáfa'a méyán-onaná faúsinkainkwaé séna óntamba simína'a faú'ankanae-imayaa éna mindásafena aasiyaasi-kánáá Póromba áántowana túwasarai aái símaesarai iyáaye.

²⁷ Aái símae iyúyana kae'-áátái maisuwéna moóráwígon-awí'a Pósiyasi-Fésítasi Fírikísin-anondaa kámáni-kisau iyámainda ampáámbá úwana Fírikísi Yúndaa-waasi tirunkó kawe'á ínkwaé séna Póromba ímba faú'ánkaraífo úwoi ándáfa'a méraiye.

25

Póro aífa-káwáágómpá'á kónaumnemo siyáin-ai.

¹ Póro ándáfa'a mérowana Fésítasi mináémpá'á Sísááriyaa-naopa'a taména kaumbo-nó'wáámbó tawaúmba minkákémbá Yérúsaremufa'a imérowasa

² Yúndaa-óráa'-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye wempá'á tésa sésa Pórombo simánkaraundantenta anekatá simánkanae sésa

³ súwa'nai esa Póromba kuai'márenana Yérúsaremufa'a iyíno. Minááímó sumbá tuwímbai aampa'á káráwiyesa tufiyan-imayaa ésa mináái suwaná

⁴ Fésítasi séna Póro Sísááriyaa-naopa ándáfa'a méraiye. Kemá ampáánká'á kumónaumpo

⁵ kempínkémbá óraa'-waasi kesé'a kumésa Póro sáwí'o uráinda-ai síya'a ísáano simásuwena Fésítasi

⁶ afakaumboé-no'waana'i siyáánkai-no'waana'iyo waéna Sísááriyaa-naopa'a kumbéna aafáyáara'a aaimó isón-daumpa'a iména Póromba koái'mae teró súwasa koái'maesa tuwasá

⁷ Yúndaa-waasi Yérúsaremufakembo kúmúwai Póromba úkúresa mésa áúiyain-ai simánkówana

⁸ Póro miwí táái anondáá simátiména séna kemá ímba Yúndaa-waasiti ámáámba taráiyé'a óraa'-amaan-damba ímba sáwí'a é'a Rómu-kamani-waasiti ámáámba ímba taráiyaumne Póro súwana

⁹ Fésítasi Yúndaa-waasi tirunkó kawe'á ínkwaé séna Póromba áísai éna séna Yérúsaremufara iyínara simánkaraan-ai ísámai kawe'á ónaumno súwana

¹⁰ Póro séna ímbaniye. Rómu-kamani-aífa-kawaagoni waási ómpo kesáái ísámai kawe'án-uwo. Yúndaa-waasiti ámáámba ímbo taráiyáunda é'a suwánaraane.

¹¹ Ámáámba taráiyé'o sáwí'o úndarakaa tufuwónaemo sembá ímba a'áo súsino. Úwoi sínkamowisino. Simásínkáán-ai ímba érai'-ai pó'a ímba iyónaumpo Rómu-kamani-aífa-kawaagompa'a konaná kesáái ísámai kawe'á íniye Póro súwana

¹² Fésítasi iséna wení kawe'-ímáyááwárá'-wáásiyé aái simásuwena Pórontafena séna Rómu-kamani-aífa-kawaagompa'a kónae sénda pó'a ai'maráana wínone Fésítasi siyáiyé.

Póro Ágírípaante Pénáísinte'o simátímakain-ai.

¹³ Fésítasi simásuwena mérowana ánaaemba moóráwigo Yúndaa-óráa'-waasigon-awí'a Ágírípa úwana ámanaankon-awí'a Pénáisiye'a mindárai Sísááriyaa-naopa'a kumésarai Fésítasi kámáni-kawaa-kisau maiyóntafesarai wempá'á kumésarai ayáámba amésarai

¹⁴ tuwímbai-no'waamba wáúyana Fésítasi Ágírípaamba Póron-aaí simáména séna Fíríkisi moóráwigomba imbo faú'ánkáimba úwoi ándáfa'a ánkáísana méraiye.

¹⁵ Yérúsaremu'falo iméraawandara'a Yúndaa-waasiti óraa'-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye kempá'á tésa wembó simánkaraan-aaí sésa tufuwó suwa'á

¹⁶ simátíme sé'a Rómu-waasi ímba úwoisa tínkamonaumne. Aoisankwára'-wáásímó éna wemá aaimó simánkéwise'a mérainata éfo simánkén-aaí anondáá siyómó senaná síníye. Rómu-waasiti áwáuma miyán-íye. Simátímewanasa

¹⁷ kúmúwa'a ímba úwoi maéwánda aafáyára'a aaimó sen-dáúmpá'á imé'a Póromba áántaawanasa áí'mae iyúwasa

¹⁸ wembó simánkaraan-kwaasi iyáfasinowa'a sáwí'o uráinda-aaí sénááwe-imayaa ówánasa

¹⁹ kentáái aantemba sésa moóráwigon-awí'a Ísu pukáiwaintafesa sésa Póro séna wemá iyáfasinena úwoi méraiye siyáin-aaisafesa aaisambá siyáawe.

²⁰ Kemá sé'a nóraumaiya minááigóní áwáu isánaumno sé'a Póromba áísai e'a sé'a Yérúsaremu'fara íyínara simánkaraan-aaí ísámai kawé'á ónaumno séwánana

²¹ Póro séna ímbaniye. Ándáfa'a méraunasa káráwiyaamba pó'a Rómu-kamani-aifa-kawaagompá'a konaná kesáái ísámai kawé'á íníye súwa'a káráwiyaan-kwaasisafe sé'a káráwimai kawé'á uréwana aambá paápé ína'a ai'maráanana wíníye siyáumne

²² Fésítasi súwana Ágírípa séna miwán-áái isánae súwana séna éni'fó aafáyáa isaaó Fésítasi siyáíye.

²³ Úwasarai Ágírípaae Pénáisiye waiyóyamba aafáyára'a iyáfasinesarai kawé'-únánkwátói úmaesarai i-wáásítí óraa'-waasiye mindáópaken-óraa'-waasiye aáno úmai iyúyasa seyaafá'nánká tuwánowasari aaimó sí-náúmpá'á iyúyana Fésítasi Póromba áántowasa áí'mae iyúwana

²⁴ Fésítasi séna óraako Ágírípaae'lo méraan-kwaasiye isáaro. Yérúsaremu-naopakewiye maafákéwiye Yúndaa-waasi aaimó maankwáásímó simánkaraamba awánaaro. Tufuwi'ana puwínomo óraaka'lo simae'lo iyáamba

²⁵ saafá úmae'lo iyúnda ímba sáwí'a uráífo ímba puwíníye. Rómu-kamani-aifa-kawaagompá'a kónaumne siyáintafe'a ai'maráanana wínda

²⁶ kemó aúfái agaimáímo áménda ímba wéraiye. Mindásafe maaméraan-kwaasifimba Ágírípaan-aúranka'a máankaunda po wemó sínda-aaí isé simásímína'a aúfái agaénaumne.

²⁷ Ándáfa'lo mérain-kwaasi úwoimo ai'maré'lo simánkaraan-aaimo ímbo aúfáifimbo agaimáímo áménda uwófi'a ónaumne Fésítasi siyáíye.

26

Póro anondáámo simátímakain-aaí.

¹ Súwana Ágírípa Pórontafena séna éni'fó simánkaraan-aaí anondáá simátímiyo súwana Póro ayáamba mósá tuwéna simánkaron-aagomba anondáámo sindasafena séna

² kentáási óraako Ágírípaa Yúndaa-waasi simásínkaraan-aaí enaúranka'a anondáámo sendasáfena sirunkó aamoí wéíye.

³ Yúndaa-waasiti áwáuware áamáankwara'a kawé'-úmai isáándasafena sirunkó kawé'á intáfena ímba suwesarai iyé sé kesáái kawé'-úmai isáínone.

⁴ Kemá iyámpóiyakemba kesi Yúndaa-waasifimba mé'a Yérúsaremu'fala komé'a kemó ówándawini áwáu Yúndaa-waasi seyaafá'á suwánaraawe.

⁵ Ámáán-kawaa-waasiti aampa'á arupíse úmae kuráumne. Ámáán-kawaa-waasi Manikón-imáyáásá éta fasi'aén-ámpátá arááíwaeta minámpá'á arupíse úmae kuráumne. Yúndaa-waasi ayáátááka suwánaraamba pósa sésáinasamo ésa kentáfésa érai'a siyé sénááwe.

⁶ Naaófá'á Manikó kentáá síwá'násafena érai'-aaí simátímakomba paápé indasafe'a amu'makáumnemo siyáunda-aaisafesa aafimbá maisínkaraawe.

⁷ Kentáá síwá'ná sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba Yúndaa-waasi aafáyára'e fénáímpinka'e nó'waane Manikón-imáyáá mósá marésa minéráí'-áái amu'maráántemba miyámó úndasafesa aafimbá maisínkaraawe.

⁸ Yúndaa-waasisono. Manikó waási pukémpinkemba kanaa'ó iyáfasintinkainda-aaisafe'a nóra isará ímba érai'e wéseo.

⁹ Ááéma kemá imáyáa é'a Ísu Násaretifakewini aampa'ó kuwái sáwí'o uwátínkáanda-imayaa uráumne.

¹⁰ Yérúsaremufa'a miyá ówánana óraa'-amaan-kisau-waasi si'márówa'a Manikóni waási sáwífa'nanka tí'mai ándáfa'a tinkááwánasa tinkamiyasa púwóro sumbá kewará'a miyán-oro siyáumne.

¹¹ Aasiyaasi-kánáá áamáan-daumpimpa'a wéne'a Ísun-aai símai sáwí'a íwae sé'a tinkambae iyáumne. Sirunkó ika fówa'a némpa'-naopa'wara'a wéne'a tinkambae kuráumne.

¹² Óraako Ágírípaa mindásafesa óraa'-amaan-kisau-waasi aúfái agaimái simúwa'a Támásikasi-naopa'a maimaé'o kówánda

¹³ wááwái sáma aafáúgoní sáwara'o iyáákaro-sama tuwówana wiyómpakemba kuména kesinepakéné kesé'o kun-kwáási tinepakéné sán-kówata

¹⁴ marapátá tanaa faáwánanasa aaigó aantemba súwa'a isááwánana simásimena Yúndaa-waasi-taafinkemba séna Sóroo nóra séwa kembá sáwí'a wéono. Póimo ándámo wímakaawanamo ayáámbo nararáintemba emá miyá wéone súwa'a

¹⁵ Fasi'aénkóo nááwa'ono séwánana Fasi'aénkó séna kembá Ísumba sáwí'o wéuwasinkaandawí úne.

¹⁶ Íyáfasinaao. Kesí kisau maínkwae sé'a iyáfasinanke'a enaúranka'o paápé únda káfé'o suwánáandarakemba aráánáménda-aai simátíma'mae iyínone.

¹⁷ Ai'maráana Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye simátímínasa tuwímбай aaisambó aiya'a miwí tiyáámpinkemba aiyánaumne.

¹⁸ Simátímínasa kumeu'ó inda-ampa'a ifátuwesa sámó káinda-ampa'a teró. Waántawankoni fasi'aémbá tuwésa Manikóni fasi'aémbá tamáéro. Simátímínasa kesááisafesa timankúnkumba iya'a miwítí sáwí-imayaa maitiyuwé'a Manikóndé-i'o uwátinkaraunda-waasifimba mótinkáano Ísu simásimakaiye.

¹⁹ Óraako Ágírípaa wiyómpakembo simásimakain-aai ímbo tuwáúnda úwoi miyá wéune.

²⁰ Aífa'a Támásikasi-naopa simátíme'a ánaaemba Yérúsaremufa simátíme'a minkákémbá Yúndaa-waasiti marafá simátíme'a fi'onkaa-waasiti marafá simátíme sé'a

kentí sáwí-imayaa tuwé'a Manikómpá té'a kawé-kisáú maiyasa tuwánésa sésa Manikómpá'ó tiyáawin-owe síwae sé'a simátíma'mae'a kuráumne.

²¹ Mindásafe'a óraa'-amaan-daumpa méraawandara'a Yúndaa-waasi kembá ta'ótokesa sínkamonae siyáambanifo

²² Manikó súwa'nai úmaena káfé'wara'a iyísa'a maanká'a mé'a óraa'-waasiye úwoi-waasiye kesáái simátíme'a Manikón-aaimo simátímakowi agaimakáan-aai Mósesé agaimakáin-aai simátímunda-aai mimbórá-áái wésimatimune.

²³ Maará siyáawe. Manikómó iyáfasinankaiwaintafesa agaimarésa sésa áí'o inda-i'a iyana aifarááwí pukáámpinkemba iyáfasinankainda-aai agaimakáamba pósa Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye pukáámpinkembo iyáfasinkain-aai isésa sámó kain-ámpá'a wíwae sésa agaimarésamo siyáan-aai kemá wésimatimune Póro siyáíye.

²⁴ Pórombo simánkaraan-aai anondáá simátímuwana Fésítasi óraaka séna Póroo uwóí'a wéone. Aúfááinkemba sáwífa'-imayaa uwáitái'-uráanana ení imáyáago embá uwóí'a wéíye Fésítasi súwana

²⁵ Póro séna óraakoo ímba uwóí'a úmpo súnda-aai érai'-aai arupíse-aain-íye.

²⁶ Súnda-tanta'a' ímba aúpá'a uráafo seyaafá'-wáási tááka'o siyáamba ewará'a mináái ísaraampo kemá ímbo inkaisúnda úwoi wésimamune.

²⁷ Manikón-aaimo simátímakowi-taaisafe érai'e wéseno. Érai'emo sembá é'a ísaraumne Póro súwana

²⁸ Ágírípa séna kári'-aaimo simásimenda-imayaa e Ísuni waási-i'a úne-imayaa óno súwana

²⁹ Póro séna ímba kári'-aaisafe'a ímba ayáátáá'-aaisafe'a sune. Manikómpá'a maará sune. Kemó úndantemba kesááimo Ísáán-kwaasiye ewé miyá íwae súmpo kembó kará'uraan-andagoma ímba kempímbá wérainkwae sune Póro siyáíye.

³⁰ Súwasa Ágírípaawe Fésítasiye Pénáisiye seyaafá'-wáásiyé iyáfasinesa

³¹ máapa'a kumbésa keáímbá sésa ímba sáwí'o uráintafesa ándáfa'a ankésa tufuwíyana puwíno siyáawe suwaná

³² Ágírípa Fésítasintafena séna Rómu-kamani-aífa-kawaagompa'a kónaumne ímbo siyáinkakaa faú'áúwáanana kóísina mináái siyáimba po ai'márénana Rómu-kamani-aífa-kawaagompa'a wíno Ágírípa siyáíye.

27

Póro Rómu-naopa'o kuráin-aai.

¹ Súwana Fésítasi to'mayaa éna séna Ítáári-marafa Rómu-naopa'a nompín-táómpimba wíwae séna Póronkwa tuwímbai-anda-waasiwara'a moórá-waasigontafena káráwimae wínkwaé séna méankowana minkwáásigón-áwí'a Yúriyasi wemá Rómu-aifa'-waasigoni i-wáásítí kawaágómbá méankowana

² moórá-nompín-taomba Ándámítiamufakemba wérowana Ésiyaa-maragoni awáífáká'-náopa'a kónae súwata mindómpín-táómpimba iyáteta Máséndóniyaa-marafa'a Tésárónikaa-naopaken-kwaasigon-awí'a Árisítakasi weséta iyáteta wémeta

³ aafáyáara'a Sáindóni-naopa marapá'á kúwátaawanana Yúriyasi Póromba arumbá uwánkena séna úwoi ení waási kotuwánenasa ímbo tokénda-tantaa'a áméro súwana miyá úwata kouweréta

⁴ mindómpín-táómpimba iyáteta kówánanasa fiyúnda toréna nompín-táómba ta'óto'marowana ímba kúwata nonafufumpa'ó wérom-baragon-awí'a Sáiparasi-marama wéropa'a mináémpá'á fiyúnda ímba torówata mífátá wémeta

⁵ Sírisiyaa-marafa'a Pámpíriyaa-marafa'a kóyááketa Rísíyaa-marafa'a Máíraa-naopa'a marapá kúwátaawanana

⁶ moórá-nompín-taonko Árékisándiriyaafaken-taonko Ítáári-marafa'a kónae sún-taonko wérowana i-wáásítí kawaágó awánéna mindómpín-táómpinta mósinkaraiye.

⁷ Mósinkowata kówándasa kári-fiyunda toréna mindómpín-táonko ímba aintówata tuwímbai-no'waamba waéta miyá úmaeta Náindási-nao'-ewaata kówándasa óraa-fiyunda toréna nompín-táómba ai'á tosétuwowata sínaaepakenta kouweréta nonafufumpa'-márágón-áwí'a Kírítí-marafa'a fiyúnda ímbo torópa'a wémeta ayáífá'-márágón-áwí'a Sárimoni-marafa'a kóyááketa

⁸ uwí-nónáwáíafakafamba suwesaraisáfeta úmaeta wémeta Rásíya-naokoni ewaa'á kawe'-wáúné supá'á

⁹ ayáátááka'a koméraawanana aifa'-amáán-kawaágó Yúndaa-waasiti óraa'-amaan-daumpa'a afufumpin-dáúmpá'ó iyún-kanaa tai'ówana minkánáá fiyúnda torón-kanaa uwí-nónkó tufántááfan-úwasa inkaiséa ímba nompín-táómpimbo nún-kanaa túwana Póro imáyáa éna simátimena séna

¹⁰ káfétaamo nompín-táómpimbo kondasá sáwí-tantaa'a kesinetá paápé íniye. Ímba moparáwín-aantembanifo nompín-táóne waásiye áwiyoranaawe. Mináái kemá'é á ísarunda póta aánota ménaumne Póro súwana

¹¹ i-wáásítí kawaágó Póron-aai ímba iséna nompín-táómba to'maé núwain-aaiye mintáónkoni afowán-áái aantemba iséna Póron-aaisafena ímba érai'e-imayaamo úmba

¹² mintáómba wéropa'a fiyúndámo toráin-kanaa ímba kawe'ó ún-aempa'a mésa sáwífa'-waasi sésa tuwéta Finíkisi-naopata koméraawanana fiyúndámo toráinda-kanaa tai'áinata kónaumne sumbá Finíkisi-naopa'a Kírítí-marafa'o wéron-daopa'a kawe'-nónkwaampa'a ímbo fiyúndámo torón-kwaumba wérowasa mináái siyáawe.

Óraa-fiyunda torówana uwí-nónkó tufántááfanbo uráin-aai.

¹³ Suwaná tiyáánaepakemba kári-fiyunda torówasa awánéna sésa Finíkisi-naopata kónae sésa nompímbó túwówanamo ta'ótokon-anda mósá tafisímai márówata Kírítí-maragoni uwí-nónáwáífata kówándasa

¹⁴ Kírítí-marafakemba óraa-fiyunda toréna

¹⁵ mindómpín-táómba ta'ótorowana ímba aintówana tuwíntámae nún-taamba túwówana fiyúndágo weyáárika'a fafúsúmaena kúwana

¹⁶ nonafufumpa'á kári'-maragon-awí'a Kóna-mara wérowana ímba fiyúnda wétoropata kówándasa tínaaempa'ó kará'umakesamo tafisímae iyún-taomba tafisímai

¹⁷ óraa-taompimba marésa óraa-taomba tawísífo sésa ándásamba kará'umai kawe'á úmárowana Rípiyaa-marafa'-aempa'a uwí-nómpímba nonáámáái-oma'a wérowasa minómák'á aikó tawífo sésa fiyúndágo fafúsúmaenamo kún-ampanta awá'mai múra márówana wempa'á kúwana

¹⁸ aafáyáara'a mifiyúnda paai wétorowasa moparáwímba tuwímbai uwí-nómpá'á tuwésa

¹⁹ aafáyáara'a mintáómpimbo kisaumo máún-kwaasi kisaumo máún-tantaa'a nompá'á túwówana

²⁰ óraa-fiyunda paai wétorowata ayáátááka'a aafáúwé o'é ímba awánéta táónkomo wínda-amba ímba awánéta imáyáa éta kentáási marasá ímbo awánaandasa maafátá tai'ánaumne-imayaasa uráumne.

²¹ Imáyáa ówándasa ayáatáaka'a tómbá ímba wénowana Póro túranka'a taména séna Kírítí-marafa'a téta séwánda ímba kesáái ísaraawe. Isékaa sáwí'o

í-tántáá'ó moparáwimbó tuwái ínta úsino.

²² Énifo tirumbá fasi'ámai méraaro. Nompín-táón-aantemba sáwí'a ínifo waási ínta puwónaumne.

²³ Maníkón-imáyáámó mósá maráúnda káfé'-no'waamba wemá wení kísau-waasigomba ai'maráisana wiyómpakemba kempá'á kuména

²⁴ séna Póroo fasi'ámai méraao. Emá Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a winaná enáái isáíniye. Maníkó embá kawé'a uwánkáimba póna esé'o wégon-kwaasi káráwiyinasa ímba puwónáawe siyáíye.

²⁵ Mindásafe'a fasi'ámai méraaro. Simásímintemba Maníkó miyámó índa é'a isáúumne.

²⁶ Fiyúndágo nompín-táomba fáfúsúsuwainata nonafufumpa'á maragóni awáífátá kónaumne

Póro siyáíye.

²⁷ Súwana uwí-nónkón-áwí'a Éndíriyaa-nompimba sísamaifakemba éiyaimba kumbaimái-no'waamba fiyúndá toréna fáfúsúmaena kúwasa nó'waan-afufuntamba táómpinken-kisau-waasi sésa maragóni ewaatá kúne sésa

²⁸ ándá-ayaiya'a umbaimó tón-tantaa'a fári'wiyesa nompimbá tu'mái tafísímai awánomba mindónkwááumbá ayáatáaka'a 120-ya'a úwasa wéwesa aneká'á mótu'mai awánomba kárika'a 90-ya'a úwasa

²⁹ maragóni awáífá'á óntambo wéraindara'a tanaa fáúnafo sésa táátafesa ésa éiyain-anda faútúwówana ánaaempakemba nompimbá kuména ta'ótorowasa minúwóiyáámba siyaráinata nóin-tantaara wéraiya awánánae sésa

³⁰ nompín-táómpinken-kisau-waasi imáyáa ésa aúpá'á kónaumne-imayaa ésa karo'á sésa aikakén-ándá faútuwanae sésa kári-taomba nompá'á múra túwówana

³¹ Póro

i-wáásiyé miwítí kawáágóntáfénawe séna táómpinken-kisau-waasimo ímbo óraa-taompimbo méresamo ésa seyaafá'á tai'ánááwe Póro súwasa

³² i-wáási

kári-taonkoni ándá kárásuwowana kóuraiye.

³³ Kóúwana siyarónka'a Póro séna sísamaifakemba éiyaimba kumbaimái-no'waamba úwoi mé'a ímba tómbá náráafo káfé'a tómbá naaró.

³⁴ Kemá óraaka simátíme sé'a tómbá newaná túgo kawé'a ína'a mé'a ímba tai'ánááwe

³⁵ Póro simásuvena seyaafá'-wáási túranka'a tómbá maiyéna Manikóntáféna súwi séna tómbá tafámbai nówasa

³⁶ awánowana tirunkó kawé'a úwata tómbá nááwándasa

³⁷ mindómpín-táómpimba sáwífa'-waasi 276 waasi méraawanda-waasisa tómbá nááwánanasa

³⁸ simú'a fówanasa mintáómba umbái tówasa mimpimbó wéron-tonkon-awi'a wítí nompimbá maisu'márówana fetói uráíye.

Nonkó tufántááfan-éna mintáómba tawísísukain-ai.

³⁹ Úwasa siyarónka'a awánomba ímba awánom-barama wérowasa awánomba mifá'á nonkó iyówana kawé'-áámáái wérowasa awánésa sésa mefátá iyónanasa kawé'-áámááifá'á póna táónko úwoi iyíniye sésa

⁴⁰ táómba ta'ótóráin-anda kárásuwowana nompá'á kumúwasa fáfúsúmaesa nún-taanka'o kárá'umaron-anda awátuwesa aipa'á ampaná fári'wimaresa fiyúndágo weyáárika'a fafúsínata áámááifa'a kónae sésa

⁴¹ kuwana nompimbá nonáámáái-oma'a wérowana mimpimbá mintáónkon-ai'a tawiyúwana nonkó ayámifa'a tufántááfan-émena tawísísukaiye.

⁴² Tawísísuwowasa i-wáási sésa ándá-waasi nombá tufámbaesa kófainifo tínkamona suwaná

⁴³ i-wáásítí kawáágó Póromba áwa'nai ena séna ímba tínkamoro simásuvena séna nombó tufámbaimo kawé'ó iyawi nompimbá ásáfe'a tufámbae'a aápá'á koró.

⁴⁴ Tuwímbai ímbo nombó tufámbaimo awánewi nompín-táónkoni taaimá maiyé'a minká ta'ótoke'a fáfúsúmae aápá'á koró súwata miyá éta seyaafá'-wáásísá kawé'a úmaisá aápátá kógosa uráumne.

28

Mórita-marafata kógo uráunda-aai.

¹ Aápátá kawé'á úmaisa koméraawanasasa mindónáfúfúmpá'-márágón-áwí'a Mórita-marawe suwatá ísarumne.

² Aa'á téna táwi'a wéuwasa mimbárafákén-kwáási kawé'á uwásinkesasa iyamá agaisinkówata siyáánta wégaufowananas

³ Póro iyáári'a komaimaéna mimpímá máagaimarowana koko'á úwana waaifainkó téna Póron-ayáámba taunkutúwasa

⁴ waási awánésa keáímbá sésa moórá-waasi tufúwísana púwísana nompín-táómpimbo timbá nonkómá ímba tufúkáimba póna káfé'a wen-ánóndáá maéna waaifainkó fáinana puwíníye keáímbá suwaná

⁵ Póron-ayáámba tufimpín-úwana minkwáífaínkó tará'maéna iyafimbá ánkúfowana ímba Póromba áí'a úwasa

⁶ minkwáási Pórontafesa imáyáa ésa intoráinana puwíníyo. Marapá'a kunténa puwíníyo-imayaa ésa ayáátáaka'a aúrampimba karákésa amu'matuwésa mérowana ímba ááema puwúwasa imáyáa ésa sésa minkwáási maníkón-íye siyáawe.

⁷ Suwaná mimbárafákén-óráá'-wáásigón-áwí'a Pápiríyasi wení maramá ewaa'á wérowi kawé'á uwásinkenasa másinkowata wení naaúmpata kaumbo-nó'wáámbá kowaéwánanas

⁸ Pápiríyasi afowámbá áúiyankena ayánómbá naawará'á wéuwana mérowana Póro wempá'á wéna awánéna Manikómpá'á inaí séna ayáántamba ane'á ta'ótorowana mináí'á tai'águwasa

⁹ awánésa tí'o

ún-kwaasi tí'maesa Pórompa'a tuwaná miyáumai asófátinkafa'a kúwasa

¹⁰ aamoí ésa tuwímbai-tantaa'a simúwata méraawanasasa nompín-táómpimba kónae séwánda-kanaasa ímba makáawanda-tantaa'a simúwata kuráumne.

Rómu-naopa'o kuráunda-aai.

¹¹ Árékísándiriyaafakemba moórá-nompín-taonkon-awi'a keáfáráwái-káro'-mánikó éna fiyúndámo torái-kánaá mimbáragóni nonkwaaúmpímá wérowata kaumbo-wíyómbá maisuwéta mindómpín-táómpimba iyáteta wémeta

¹² Sísari-marafa'a Sáirákusi-naopa'a wéta marapátá kuméta kaumbo-nó'wáámbá waéta

¹³ nompín-táómpimba iyáteta wéta Rísíyamu-naopa'a kówaeta aafáyáara'a sínaempakenta fiyúndá toréna fafúsúmaenasa kúwata kae'-nó'wáámbá kówaeta Ítáári-marafa'a Piútíyorai-naopa'a marapátá kumówánasasa

¹⁴ Ísun-aaimo ísówi mérowata kotuwánááwánasasa simásimesasa sésa moórá-sondaa keséta méranaawe suwatá miyáumaisa moórá-sondaa miwíséta maéta Rómu-naopata marapátá kówándasa

¹⁵ Rómu-naopakemba Ísun-aaimo ísówi kówánda-aaisa isésa aampakémbá kotiyánae sésa Ápíyasi-naopa'a maaketi-márúpá'á seyaafá'-wáási wááumo wai-námbá kaumbo wéropa'a tuwaná Póro tuwánéna Manikómpá'á aamoí úwana arunkó kawé'á uráíye.

Póro Rómu-naopa'o mérain-aai.

¹⁶ Póron-arunko kawé'á úwata Rómu-naopa'a kówánanasa mindáópaken-kamani-waasigo Pórontafena séna ímba ándá-naumpa'o máinda úwoi-naumpa'a ménana i-wáásigó enká'á káráwiyiniye súwana

¹⁷ kaumbo-nó'wáámbá maisuwéna Póro mindáópakemba Yúndaa-waasiti óraa'-waasi táántowasa wení naaúmpa'a tuwaná simátimena séna kesí waásisono. Yúndaa-waasi ímba símai sáwí'a uráumpo kentáa síwá'nátí ámáámba ímba taráíyaundanifo Yérúsaremu-naopa'a kembá ta'óto'mai Rómu-kamani-i-waasi tíméwasa ándáfa'a sínkaraawe.

¹⁸ Sínkaresa sínkamiyanasa kesí áwáumo saafá ombá ímba isasá faú'ankanae sewasá

¹⁹ Yúndaa-waasi mináái taráísúwa'a kesí áwáuma ímba sáwí'a uróntafe sé'a Rómu-kamani-aífa-kawaagompa'a konaná kesáái isáíniye. Kesí Yúndaa-waasi aai simátinkanoe ímbo súnda kesáái isáínkwaé sé'a Rómu-kamani-aífa-kawaagompa'a tiyáumne.

²⁰ Yúndaa-waasisa Manikómó iyáfasinankaraiwaimbo amu'makáundawin-aai séwánasa ta'ótokesa siyáánka'a kárá'uraamba pó'a táántamai tuwáné'a simátimenae Póro súwasa

²¹ isésa miwí sésa Yúndiyaafakemba Yúndaa-waasi ímba entáfésa aúfái agaimái túwááwana tiyáíye. Ímba tuwímbai aai másimasimesasa entáfésa sáwí-aai ímba wésimankaawe siyáawe.

²² Seyaafá'-áémpá'á Ísuni aampa'ó kontáfésa sáwí'o uwátínkáamba wéisaumpo mináái simásimínata isáano siyáawe.

²³ Simásuwesa moórá-kanaa Póro simátiminda-kanaa marésa komésa minkánáa túwasa sáwífa'-waasi Póromo méropa'a tuwaná aafáyáarakemba ómbakena Manikó weni waásimo kawáámó in-áái simátíma'maena nó'waamba tai'áraiye. Naaófá'á Mósesemo agaimakáin-aaifinkene Manikón-aaimo simátímakowi agaimakáan-aaifinkene Ísun-aaimo simátíma'maena tirumbá toréna iyéna Ísun-aaisafesa timankúnkumba íwae séna simátimuwasa

²⁴ isésa tuwímbai sésa érai'-aaiye suwasá tuwímbai sésa karo'-ááiyé suwasá

²⁵ miyáumai aaisankáámbá sésa tuwínkaa'-uwaná Póro séna naaófá'á Manikóní Ufaen-ámútánkó moóráwigomba Manikón-aaimo simátímakowin-awi'a Áisáyaamba simámuwana kentiwá'násomba simátímakomba mináái érai'-aain-iyé.

²⁶ Áisáya agaimaréna séna Manikó séna minkwáásísáfé kosimátítime sé isáámbanifo ímba isámai kawé'á wéowe. Awánaambanifo ímba awánamai kawé'á wéowe.

²⁷ Miwítí imáyáago umbái taisaná tááko aaimó isáísáféna tuwesaraí isaná túranko awánaisafena tógáfaa'a wéifo ímbo miyámó ésamo ésa táá'o isésamo túrambo awánésamo kesááimo isésamo miwítí sáwí-imayaamo tuwésamo kempá'ó tenkaka sáwí-imayaa maitiyuwé'a kawé'á uwátinkausino Manikó siyáiyé

Áisáya agaimaréna siyáiyé. Póro simásuwena

²⁸ séna kemá miyá owa'a pó'a simátítime sé'a Manikó sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métínkáin-aaí fi'onkaa-waasi kosimátímakaundasa Manikón-aaí wéisaawe

²⁹ Póro mináái simásuwowasa Yúndaa-waasi wesimán-kwesiman-esa aaisambá símaesa kóuraawe.

³⁰ kóuwana Póro mindáópa'a ména kae'-áátái maisuwéna weni óntamba naanka'á wétuwena méromba sáwífa'-waasi wempá'á tuwaná aamoí éna

³¹ Manikó weni waásimo kawáámó in-áái Fasi'aénkó Ísu Káráísitin-aaí simátíma'maena iyáiyé. Kámáni-waasi minááísáfésa ímba aambá faiyúwana óraaka simátíma'maena iyáiyé.

Kemá Rúku sínda-aaí tai'áiyé.

Rómu

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai afakaeté-aataiya'iyó miyáumai-aatai maisuwéna Kórinti-naopa'a ména maanáái agaimái Rómu-naopa'o méron-kwaasi agaimái moórá-ininkon-awi'a Fipimba amúwana mátimakaiye. Rómu-naopa'a kámáni-waasiti aifa'-náópa'a Itáári-marafa'a wéron-daopa'an-iyé. Póro Rómu-naopa'a winena póna Ísuni aampa'ó kun-kwáásifimbá kísau málnena póna miwí túwa'nai e'a to'mayaa uwátinkanae séna maarán-áái agaimái Fipimba amúwana mátimakaiye. Yúnda-waasiye fi'onkaa-waasiye seyaafá'nánká sáwí'ó úmaesamo

nú-fasi'aenko ta'ótokowana Ísun-aaisafesa timankúnkumbo owi aantentafena arupise úmai méraawe Manikó siyáiyé. Sáwí'ó úmaesamo nú-fasi'aenko ta'ótokaimpinkemba Manikóni ámutankoma faútinkáísasa Ísuwe'a kááísamai aúí'a úmai méraawe. Manikóni áamáankoni kísau-aaiwara'a agaimái amúwana mátimakaiye.

¹ Kemá Póro Ísu Káráisitini kísau-waasigo é'a maanáái agai-timúmpo isáaro. Manikó kembá aantá-waasi si'marena séna kesí ásé-aii kosimátima'mae núwo séna si'mákaiye.

² Naaófá'á Manikó wenáái simátimakowisafena minásé-áái símai fasi'ámakain-aii súwasa aúfái-wandaafimba agaimakáawe.

³ Minásé-áái Manikón-ááninko kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisitintafesa símai agaimakáawe. Wená waásimo kunúkaimba óraakon-awi'a Téfitin-aísaafitantambo uráiwain-iyé.

⁴ Wení ámutanko Manikómpákembá póna Manikó wembá pukáimpinkemba iyáfasinankaraintafeta minóráá-fási'áémbá awánéta séta Manikón-ááninkon-iyé sune.

⁵ Fi'ó-fi'om-barafaken-kwaasi wenááisafesa timankúnkumba ésa taawiyafiyantafena Manikó Káráisitimba imáyáa amúwana kentáfena séna kesáái kosimátima'mae núwo séna kawe-kísáú símakaiye.

⁶ Ísu Káráisitini waási-i'a iyantafena Manikó táántena kembiwí Rómu-naopa'o méraawiwara'a táántaraiye.

⁷ Minááisafé'a imáyáa é'a maanáúfái agaimaráúmpo isáaro. Kembiwí Rómu-naopa'o méraawi Manikó wenarumbá tiména wení waási-i'a iyantafena táántaraiwai isáaro. Manikó kentáásifowawe Fasi'aénkó Ísu Káráisitiye úwoi túwa'nai esarai farumó uwátinkaayantafé'a inái sune.

Rómu-naopa'a kónaemo siyáin-aii.

⁸ Kembiwí Ísu Káráisitimpa'a timankúnkumbo on-áái'ó seyaafá'-áémpá'-wáásifá'á wété isasá isááwa'a Ísu Káráisitini kísausafe'a imáyáa é'a Manikómpá'á súwi sune.

⁹ Manikóni kísau fasi'ámai maé'a ááninkoni ásé-aii simátima'e kembiwísafé'a inái símae'ó iyúnda Manikó wéisaiye.

¹⁰ Kempá'ó ímbo kúndasafe'a sé'a Manikómpá'á áisai úmae iyé'a arááimo táinamo e aambá wísínkéna'a Rómu-naopaken-kwaasise'a koméraano sune.

¹¹ Manikóni ámutanko súwa'nai isa'á kotúwa'nai ona'á wenááisafe'a fasi'ámai imáyáa iyantafé'a kempá'á kónae sé'a úne.

¹² Miyámó ina'ó é'a kembiwí túwa'nai ona'á kembá súwa'nai ónááwe. Ísu Káráisitintafé'a imáyáa é'a túwa'nai ona'á kembá miyá ónááwe.

¹³ Kesí waásisono. Kempá'ó ímbo kúndasafe'a sáwí-imayaa ofáínifo maanáái isáaro. Sáwífa-kanaa kónae sé'ó únda moórá-tantaako ta'ótóráisa'a méraumne. Fi'onkaa-waasifimbo Manikóni aambó arááitewanasamo arááíwáéntemba kembiwí fi'onkaa-waasi owa'á miyá ónae sé'a úne.

¹⁴ Manikó súwa'nai uráintafé'a sáwífa'-waasi óraa'-naopa'e kári'-naopa'e seyaafá'-ááímó isaraawiye ímbo isaraawiye túwa'nai onó.

¹⁵ Miyámó únda Rómu-naopa'o méraan-kwaasi ásé-aii kosimátimenae sé'a úne.

Ásé-aigoni fasi'aén-áái.

¹⁶ Ásé-aaisafe'ó ímbo sigaesafé'ó únda maarán-ááin-iyé. Ásé-aaisafesa timankúnkumbo owi Manikó wení fasi'aéntámba miwítí sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba wéfautinkaiye. Aifa'á Yúnda-waasi isaraawasa ánaaemba fi'onkaa-waasi wéisaaawe.

¹⁷ Ísu Káráisitini-aaisafetaamo érai'emo séta simankúnkumbo úndasafenasa mindásafena aantemba Manikó séna arupise úmai méraawe sisatá wenaúranka'a arupise úmais méraumne. Ásé-aafinkemba miyán-ááísá isaraumne. Mindásafena naaófá'á Manikón-aii aúfáifimba agaimaréna séna

Manikón-aaisafesa érai'emo sésamo timankúnkúmbo owísáféna Manikó séna arupise úmai méraawe simbá pósa aúí'a úmai méranaawe agaimaréna siyáíye.

Manikómbá tinaaembo uwámakaan-aii.

¹⁸ Manikó maanáái aráásimakaiye. Marapákén-kwáási sáwí-imayaa ésa sáwí'a ésa miyámó ombá Manikóní érai'-aaigoni aambá fáí'makaamba póna Manikó áyámba éna wíyómpakemba sáwí-meyamba timíníye.

¹⁹ Manikóní áwáuma ímba aúpá'á wéraifo afora'á aráátimakaimba marapákén-kwáási awánésa ímba imáyáa uráamba póna sáwí-meyamba timíníye.

²⁰ Manikó maramó úmaron-kanaarakemba kífé'wara'a Manikóní áwáuma awánésa wení fasi'aémbó wae'wae'o i-fási'aémbá kawé'-úmai awánésa Manikón-ane'á túrantamba ímba wéawanaafo wení áwáuma é'a wéisaawe. Manikó úmakain-tantaa'a awánésa pósa wemó mérain-aii kanaa'á wéisaawe. Mindásafesa sáwí'o ombá miwítí áwáugo isasá sáwí'a wéowe.

²¹ Manikó mérain-aii ísaraambanifo ifátuwesa wenáwí'o mósá marésamo érai'a méraiye seráámabá ímba mósá marésa súwi ímba sésa ifátuwesa kaentaén-imáyáá ésa kumeu'ó in-áémpá'-ímáyáá ésa

²² karo'á sésa kawé'-ímáyááwará'-wáásísá úne sembánifo sáwí-imayaawara'-waasi ésa

²³ Manikó maé'mae'o iwáin-ímáyáá ímba mósá marésa waási áuwawaakaamba numamá wai-waamba iyaankafayaambá úmakea mintántáákóntáfésa imáyáa mósá wémaraawe.

²⁴ Waási miyá-sáwí'ó ontáféna Manikó ánaaemba uwátimena séna sáwí-imayaasafe'o tirááísafe'o iyamba úwoi miyán-oro siyáísasa miwí keyáárika'a miwí túma sáwí'a wéowe.

²⁵ Manikón-aii érai'-aii taraisésa

karo'-áái arááiwaesa Manikó seyaafá-tántáá'ó úmakaiwaintafesa ímba imáyáa mósá marésa wení kísau ímbo máemba wemó uráin-tantaakontafesa imáyáa mósá marésa mintántáákóní kísau wémaewe. Manikón-áwí'-aantembo mósá marááraamba érai'a mindá ímba mósá wémaraawe.

²⁶ Waási miyá-sáwí'ó ontáféna Manikó ánaaeni'a uwátimena séna sáwí-imayaasafe'o tirááísafe'o iyamba úwoi miyán-oro siyáísasa aaré tuwaa'i'waimbá tiyuwésa keiyái kesuwaainé sisaná kesuwaai'é sésa sáwí'a úmae nówasa

²⁷ waaí miyáumai tuwaa'iníntómbá tiyuwésa keiyái kesuwaainí kesuwaainíné símaesa wénesa miyá-sáwí'á úmae wénontafena Manikó miwí túra'a sáwí-meyamba arupise úmai wétimiye.

²⁸ Manikó wenáái érai'-aii taráísóntafenawe séna ánaaemba uwátímísana miwítí sáwí-imayaago táái téna isasá kentí imáyáafinkení'o ombá uwófi'a wéowe.

²⁹ Fi'o-fi'o-sawi-imayaago miwífimbá óraa'a isasá sáwí'o ombá ímba saagésa túraniyamba ésa sáwí'a uwátinkesa kawé-kísáúmó máéntafesa tirunkó símai sáwí'a uwátinkesa tínkamowasa púwówasa aaisambá sésa karo'á simátiyuwesa símai sáwí'a uwátinkesa tíyo-aii símae nésa

³⁰ túwí'a kumínkwae sésa karo'-áái sésa Manikómbá tíyámbo uwánkesa sáwí-aii simátinkesa karo'á sé'a óraa'-waasísá úne sésa túma maimaé iyésa aú-sawí-kísau maénae sésa miyá ésa tinófoi-taai taraisésa

³¹ tirumpimbá kawé'-áái ímba wéraisasa símaimo fasi'ámakaini'a ímba ésa miwítí waási-imayaa ímba ésa tirumbá ímba uwátinkesa miyámó ombá

³² Manikó ámaáma símarena séna miyá-sáwí'ó owí puwónááwe siyáimba isésa ímba ifátúwáámbo miyá úmae iyésa ímba saagésa miyámó owísáfésa aamoín-owe.

2

Manikó aaiifimbó wémaitinkain-aii.

¹ Tuwímбай tuwánésa sésa sáwí'o owí sáwí-meyamba maenááwe sewí simátíménda ísáaro. Miyámó sembá kembiwíwará'á miyá-sáwí'ó ombá póna aaiifimbá maitinkáína'a sáwí-meyamba maenááwe.

² Miyá-sáwí'ó owí Manikó aaiifimbá maitinkéna sáwí-meyamba tímimba wemó arupise úmaimo miyámó in-ááísá ísaraumne.

³ Tuwímбай tuwáné'a sé'a sáwí'o owí sáwí-meyamba maenááwe sembá miyá-sáwí'á ombá pó'a Manikó aaiifimbá ímba maisinkéna sáwí-meyamba simíníye ímba seró.

⁴ Sáwí'a owaná Manikó arumbá uwátinkena ímba ááéma sáwí-meyamba tímimba timu'maréna méraiye. Mindásafe'a sáwísamban-iyé ímba seró. Sáwí'o ombá tuwé'a Manikómpá'a tíyantafena arumbá uwátinkena timu'maréna méraiye.

⁵ Énifo kemá tirunté'a maré'a sáwí'o ombá ímba tuwé'a Manikómpá'a ímba wétewe. Miyá-sáwí'ó úmae iyóntafena Manikómó aaisambó sénamo arupise-sawi-meyambo tíminda-kanaa títana Manikó áfááraumai sáwí-meyamba tímínana óraa'a íniye.

⁶ Minkánáá títana seyaafá'nánká miwítí kisausafena kawé'-mékáné sáwí-meyane anondáá tímíniye.

⁷ Kawé'a úmae iyésa sésa Manikó kentáá súwí'a mósá maréna sánkasinkenasa maé'mae'o onda-íta uwásinkainiye sewí Manikó aúí'a úmai maé'mae'o íyani'a uwátinkainiye.

⁸ Kesáfé-ímáyáá aantemba ésa kawé'-áái tínaaeni'a uwámesa sáwí-aai arááíwáéwi Manikó áfááraumai aaisambá tiyéna sáwí-meyamba tímíniye.

⁹ Sáwí'o owí Manikó tí'a índa-i'a uwátinkena umbai-tántáá'a tíména Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye miyá éna

¹⁰ kawé'ó owí Manikó sánkatinkena túwí'a mósá maréna aáo uwátinkena Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye miyá éna

¹¹ ímba tuwínkaa'-úmai-meyamba tímínífo arupise úmai-meyamba tímíniye.

¹² Fi'onkaa-waasi Manikó naaófá'ó Mósesembo simámakain-amaamba ímba isésa sáwí'o ontáféna méraawini áwáuma Manikóní némpa'a maé'mae'a ónááwe. Yúndaa-waasi Manikó Mósesembo simámakain-amaambo isésamo taráísóntafena Manikó minámáánkóní áwáuwará'a aafimbá maitinkáiniye.

¹³ Manikó Mósesembo simámakain-amaambo isésamo ímbo arááíwaiyanamo éna Manikó arupise úmai méraawe ímba síníye.

¹⁴ Manikó fi'onkaa-waasi

wení áamámba ímba simátimakowasa miwítí imáyáafinkembo minámáámbó arááíwaesamo ombá minámáámbó ísaraan-kwaasiyaamba wéowe.

¹⁵ Miyámó ombá Manikóní áamámba miwítí imáyáafimba wéraisasaraamba méraawana tirumpimbá aai wéna kawé'ó ontáféna minááigó séna kawé'an-owe séna sáwí'o ontáféna sáwí'an-owe wésiye.

¹⁶ Moórá-kanaamo títanamo éna Manikó Ísu Káraísitintafena sínana wemá waásiti imáyáa aúpá'-ímáyáá tuwímbarena aafimbá maitinkáiniye. Ásé-aaimo simátimunda minááíwará'a simátimune.

Yúndaa-waasi Manikóní áamámba tokáundasa póna súwa'nai iyemo siyáan-ai.

¹⁷ Yúndaa-waasisa únemo sewí isáaro. Manikó Mósesembo simámakain-amaamba ísaraundasa póta kawé'-úmaisaa méraundasa Manikóní waásisa úne sé'a kentúma mósá wémaraawe.

¹⁸ Minámáámbá ísaraantafe'a Manikómbó arááímo tainí'o on-áái isé'a kawé'ó on-tántáá'é sáwí'o on-tántáá'é kanaa'a tuwímbare'a

¹⁹ óraaka sé'a kawé'-ámbó ímbo awánaraan-kwaasi kanaa'a aráátimeta kumeu'-áémpá'ó méraan-kwaasi kanaa'a sama kátinketa

²⁰ táá'ó ímbo isáán-kwaasi aráátimeta iyámpóíyaambo on-kwáási aráátimune wésewe. Manikó Mósesembo simámakain-amaamba ísaraantafe'a imáyáa é'a sé'a seyaafá'-áái iséta érai'-aaisa sune-imayaa é'a pó'a miyán-áái wésewe.

²¹ Tuwímbaimo aráátimemba kembíwíwará'a mináái arááíwáéro. Umémbá ímba orómó sembá kembíwíwará'a ímba miyán-oro.

²² Aare-úméné waai-úméné ímba orómó sembá kembíwíwará'a ímba miyán-oro. Karó'-mánikó sáwí-tantaa'a iyémó sembá kembíwíwará'a sáwí'a é'a minkáro'-mánikóní naaúmpa'o sáwí'o ombá mindá ífá'a túwáaro.

²³ Manikó Mósesembo simámakain-amaanta ísaraumne sé'a kentúma mósá máraámbanifo minámáámbá taraisé'a sáwí'o ombá waási tuwánésa sésa Manikón-áwí'a sáwí'a uwánkááwe wésewe.

²⁴ Mindásafena naaófá'a Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Yúndaa-waasi sáwí'o ontáfésa fi'onkaa-waasi tuwánésa Manikómbá símai sáwí'a wéuwankaawe agaimaréna siyáiyé.

²⁵ Yúndaa-waasi ontáfé'a túma káramai araénáemba wée'a sé'a Manikóní waásisa únemo sewí Manikó Mósesembo simámakain-amaamba arááíwáemba Yúndaa-waasi ombá mindá

kawe'á uwátinkáífo minamáámbá ímba arááíwáemba Yúndaa-waasi é'a túma kárámai araénáemba uráamba mindá ímba kawe'á uwátinkáísa'a úwoi-waasiyaamban-owe.

²⁶ Fí'onkaa-waasi ímba túma kárámai araénáembo

owí Manikó Mósesembo simámakain-amaamba arááíwáéwanamo ímba Manikó séna Yúndaa-waasiyaamba é'a túmo kárámaimo araénáembo owíyáámbá é'a kesí waásiyaamban-owe wésiye.

²⁷ Manikó Mósesembo simámakain-amaamba agaimarówa'a Yúndaa-waasi isé'a túma kárámai araénáemba uráambanifo minamáámbá taráíyaamba pósa fí'onkaa-waasi ímba túmo kárámaimo araénáembo owí minamáámbá arááíwáéwimo ésa aafimbá maitinkánááwe.

²⁸⁻²⁹ Túmo kárámaimo araénáembo owí mindásafena aantemba ímba Yúndaa-waasi Manikóni waási-úramban-owo Manikóni ámútanko miwítí sáwí-imayaa maitiyukaiwai Yúndaa-waasi Manikóni waási-úramban-owe. Agaimakáin-amaanko ímba miyá uwátinkáífo Manikóni ámútanko miyá wéuwatinkaiye. Miyámó on-kwáásísáfesa fí'on-kwaasi ímba aamoí wéuwatinkaafó Manikó aantemba aamoí wéuwatinkaiye.

3

¹ Ímba fí'onkaafimban-ifo Yúndaa-waasifimba nóran-kawe-tantaara paápé uráíyo. Túmo kárámaimo araénáembo uráamba mindá nóran-kawe-tantaara paápé uráíyo sembó

² sísaí íya'o é'a anondáá sé'a kawe-tántáá'á paápé éna aifa'á Yúndaa-waasi Manikón-aaimo ta'ótoraiyantafena simátimakaiye sénaumne.

³ Simátimakaimbanifo tuwímbai Manikóntáfesa ímba imáyáa ésa wenáái ímba wétaawiyafowe. Miyán-owo Manikó ímba miyá éna wemó siyáintemba éna símai fasi'ámakaintemba wéiye.

⁴ Waási karo'-áái wésefo Manikó érai'-aai aantemba wésiye. Manikóntáfena símai aúfáifimba agaimaréna séna

enááigo érai'-aai aantemba isasá waási ísaraawe. Ímba kanaa'á aafimbá maenkánááfo enááigo seyaafá'-wáási táái wéiyaakaiye

agaimaréna siyáíye.

⁵ Kesáámó sáwítaamo úndafinkemba Manikóni kawe-kísáú afora'á wéraintafeta sáwíta únanasa Manikó sáwí-meyamba simímba sáwí'a iyésá ímba senó. Miyán-áái waási imáyáfinkemban-ifo ímba miyásá senó.

⁶ Manikómó ímbo arupise úmimo mérainkakaa ánaemba seyaafá'nánká'ó méraawini áwúsafena ímba tísai isínó.

⁷ Moórá-aai ísáaro. Kesáámó karo'-ááímó súndafinkemba Manikóni érai'-aai afora'á paápé isaná wenáwí'a mósá óraa'o intáféta kesáámó sáwí'o úndasafenasa Manikó aafimbá maisínkáimba sáwí'a iyésá ímba senó.

⁸ Miyán-káro'-ááímó sembá mimpinkémbá sésa kesáámó sáwí'o úndasa mimpinkémbá kawe-tántáá'á paápé ínana Manikón-áwí'a iyíníye ímba miyán-áái seró. Tuwímbai kesúwí'a sáwí'a uwásinkaiyantafesa kentáfesa karo'á sésa miyán-áái siyé wésefo Manikó miwí aafimbá maitinkéna arupise úmai sáwí-meyamba timíníye.

Seyaafá'-wáási ímba arupise úmimo méraan-aai.

⁹ Kemá Póro mináái imáyáa é'a sune. Manikón-aúranka'a ímba maarán-íye. Yúndaa-waasiya kawe'-wáásísá únasasa fí'onkaa-waasi sáwí-waasi owémá ímba miyán-ifo é'a siyáumne. Sáwí-imayaago seyaafá'nánká ta'ótokaiye sune.

¹⁰ Mindásafena Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

Manikón-aúranka'a seyaafá'nánká ímba arupise úmai méraawe.

¹¹ Énifo seyaafá'nánká'ó arupisemo í-tántáá'á ímba kawe'-úmai awánésa Manikóe'a méraanae ímba wésewe.

¹² Seyaafá'nánká Manikómbá tínaemba uwámesa sáwí-amba arááíwaesa kosaambaí ésa ímba kawe'á wéowe.

¹³ Waási puwésamo kawáá'o ontembá miwí tááigo miyá isasá karo'á simátiyuwaawana miwí tááigo waaifainkómó waásimo ukútintemba isasá

¹⁴ óraa'a símai sáwí'a uwátinkesa

¹⁵ ááéma tínkamowasa púwówi mésa

¹⁶ nópa'o tí'o úni'a úmai

umbai-tántáá'á timésa

¹⁷ ímba faru uwátinkesa

¹⁸ Manikón-áároí ímba inkaisésa ifátuwesa méraawe agaimaréna siyáíye.

¹⁹ Manikó seyaafá'-márafákén-kwaásísáféna áamámba séna mináái arááiwaéro siyáimbanifo taraiséta seyaafá'nánká Manikón-aúranka'a sáwí'a éta súná arupise úmais méraumnesa ímba érai'a súné.

²⁰ Manikómó siyáin-amaamba wéraisata seyaafá'nánká ímba érai'e séta seyaafá'-ámámbá arááiwaundasa póna Manikó kentáásáféna séna arupise úmai méraawe síníye súndasa karo'-ááísá súné.

Áamámba iséta sáwí'a uráumnesa súné.

Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo owí Manikó arupisemo uwátínkáin-aai.

²¹ Manikó aú-amba aráásimenasa Manikón-aúranka'o waásimo arupisemo uwátínkáin-amba aráásimenasa wemó siyáin-amaamba ímba imáyáa éna minámbá aráásimakaiye. Mináásísáféna naaófá'a Mósesee Manikón-aai simátímakowiye minámbá paápé índa-aai simátimesa agaimakáawe.

²² Waási Ísu Káraísitafesa sésa érai'a kentáási sáwí-imayaafinkemba awásiyukaiye sewaná miwísáféna Manikó séna arupise úmai méraawe wésiye. Ísu Káraísitin-aaisafesa timankúnkúmbo owí Manikó arupise uwátínkáimba mimbórá-ámbá wéraiye.

²³ Seyaafá'nánká sáwí'a ésa Manikómbó arááimo táinda-i'o úmimo ménaesamo ombá káfé'a ímba miyáumai méraawana póna

²⁴ Manikó úwoi túwa'nai ena arumbá uwátínkáisana Ísu Káraísiti miwítí sáwí-imayaagomo ta'ótokaímpinkembo awátínkena Manikón-aúranka'a arupise uwátínkaíndasafena pukáiyé.

²⁵ Manikó séna sáwí'o om-béyámbá maitiyuwáíndasafena Ísu Káraísiti puwínana wení naaemá kumíníye siyáimba mináásísáféna séta érai'a miyán-íye súndasafenasa kentáási sáwí-meyamba wémaisiyuwaiye. Ááemo sáwí'o uráamba Manikó ímba ááéma sáwí-meyamba tiména wemá arupise ímbá awánáiyantafena séna ánaaemba Ísu Káraísiti puwéna miwítí sáwí-meyamba maitiyuwáíníye siyáiyé.

²⁶ Káfé'a Manikó arupisemo ímbá awánáiyantafena waásimo sáwí'o ontáféna imáyáa éna maará wéíye. Ísu Káraísiti miwítí sáwí-meyamba maitiyúwáín-aaisafesa timankúnkúmbo owí Manikó wenaúranka'a arupise wéuwatinkaiye.

²⁷ Miyáumai kesúsa maimaétaamo iyóndasa kentááfímbá ímba wéraiye. Ímba kentáási kawé-kísáúsáfénan-ifo Ísu Káraísitin-aaisafeta simankúnkúnta úndasafena mindásafena aantemba Manikó wenaúranka'a arupise wéuwasinkaiye. Miyáumai kesúsa maimaétaamo iyóndasa kentááfímbá ímba wéraiye.

²⁸ Simátimunda érai'-aain-íye. Manikóní áamánta ímba arááiwaundasafenasaan-ifo wenáásisafeta simankúnkúnta úndasafenasa Manikó wenaúranka'a arupisesa wéuwasinkaiye.

²⁹ Ímba Yúndaa-waasi aantembanifo fi'onkaa-waasiwara'o túwa'nai índasafena Manikó méraiye.

³⁰ Mimbóráwígó Manikó ména Yúndaa-waasisa wenaúranka'a arupise uwásinkenasa fi'onkaa-waasiwara'a miyá wéuwatinkaiye.

³¹ Wenáásisafeta simankúnkúmbo úndasafenasa Manikó arupise uwásínkáísata miyáumai Manikóní áamámba ímba tuwéta minámáánkóní áwáuma awánéta wéaraaiwaumne.

4

Émbaramu Manikón-aaisafena amankúnkúmbo úntafena arupise úmai méraanemo Manikó siyáin-aai.

¹ Émbaramu Yúndaa-waasisa siwá'náma wenááimo simátíménda ísáaro.

²⁻³ Manikón-aai aúfáímba agaimaréna séna

Émbaramu Manikón-aaisafena érai'emo sénamo amankúnkúmbo uráíntafena Manikó séna arupise úmai méraane siyáiyé

agaimaréna siyáiyé. Émbaramuni kawé-kísáúsáfénamo Manikómó sénamo arupise úmai méraane siyáinkakaa Émbaramumo wení kísasafenamo áuma maimaéna iyúmba wéraisino. Émbaramu Manikón-aaisafena érai'e siyóntafena Manikó séna arupise úmai méraane siyáimba mindásafena Manikón-aúranka'a Émbaramu áuma maimaéna iyúmba ímba wérombaniye.

⁴ Moórá-aai ísáaro. Moóráwigoni kísau wémaewana méyámbó tímimba ímba úwoi wétimifo miwítí kísau awánéna méyámbá wétimiye.

⁵ Maarán-áái érai'-aain-iyē. Kawe-kísáú mó maúndasafena arupise úmai méraawe-aai Manikó ímba wésifo Manikón-aaisafeta simankúnkúmbó úndasafenasa Manikó séna arupise úmai méraawe wésiye. Sáwí'ó uráundasaamo arupisemo uwásínkáinta Manikón-iyē.

⁶ Kawe-kísáú mó máéntafena Manikó ímba imáyáa wéifo Manikón-aaisafesamo érai'emo sentáféna imáyáa éna arupisemo uwátínkáiwain-iyē Manikó sisaná miwí tirunkó kawé'á wéiye. Minááísáféna naaófá'á Téfiti aúfáifimba agaimaréna séna

⁷ Manikó sáwí'ó owítí sáwí-imayaa maitiyuwéna ímba imáyáa úmae iyísana tirunkó kawé'á wéiye.

⁸ Sáwí'ó owí Manikó ímba imáyáa úmae iyísana tirunkó kawé'á wéiye agaimaréna siyáiyē.

⁹ Mináái túmo kárámáimo araénáémbo uráawi Yúndaa-waasisafena aantemba ímba siyáifo ímbo túmo kárámáimo araénáémbo uráawisafenawara'a Téfiti séna miwítí sáwí-imayaa wara'a maitiyúwáísana tirunkó kawé'á wéiye-aai siyáiyē. Fí'omba mináái sé'a Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

Émbaramu Manikón-aaisafena érai'emo sénamo amankúnkúmbó uráintafena Manikó séna arupise úmai méraane siyáiyē agaimaréna siyáiyē.

¹⁰ Émbaramu áuma ímba kárámai araénáémbo urónka'a Manikó wentáféna séna arupise úmai méraane séna

¹¹ Manikón-aaisafena érai'e séna amankúnkúmba úntafena arupise úmai méraandawi ómpo enáuma kárámai araénáémbo uwó súwana miyá uráiyē. Miyáumai túmo ímbo kárámáimo araénáémbo uráawiwara'a Manikón-aaisafesa érai'e séna timankúnkúmba ontáféna Manikó séna arupise úmai méraawe wésiye. Miwí Émbaramumo miyámó uráintemba Manikón-aaisafesa timankúnkúmba ésa pósa Émbaramuntafesa kentáá síwá'náraamban-iyē wéséwe.

¹² Súmo kárámáimo araénáémbo úndawisa wemá kentáá síwá'náma iyésá sune. Ímbo súmo kárámáimo araénáémbo úndasafeta aantembanifo Émbaramumo miyámó uráintemba Manikón-aaisafeta simankúnkúmba úndasafetaawe Émbaramuntafeta kentáá síwá'náma iyésá sune. Émbaramu áumo ímbo kárámáimo araénáémbo urónka'a Manikón-aaisafena amankúnkúmba éna ména póna Yúndaa-waasiye fí'onkaa-waasiye Manikón-aaisafesa timankúnkúmba owí tiwá'nán-iyē.

Manikón-aaisafesa timankúnkúmbó owí Manikó símai fasi'ámakaimbo timínda-aai.

¹³ Naaófá'á Manikó Émbaramuntafena símai fasi'ámakon-aai séna ewé enaísaaftantambo iyawiye seyaafá'-márámá kentí maramá wéraiye siyáiyē. Ímba Émbaramu Manikóni áamámba arááíwakontafenan-ifo amankúnkúmbó úntafena aantemba Manikó séna arupise úmai méraane súmbanifo Manikó Émbaramuntafena símai fasi'ámakon-aai siyáiyē.

¹⁴ Manikó símai fasi'ámakon-aai Mósesembo simámakain-amaambo arááíwáéwisafena ímba siyáifo Manikón-aaisafesa timankúnkúmbó owísáféna siyáiyē. Miyámó ímbo uráinkakaa Manikón-aaisafesa timankúnkúmbó owí úwoisafesa owisinó. Manikó símai fasi'ámakaimba úwoisafena sisinó.

¹⁵ Ámáán-aai wéraisasa taráíyaantafena moórá-amba Manikómó aaisambó sénamo sáwí-meyambo timínda-amba paápé uráiyē. Ámáán-aaimo ímbo wérainkakaa ímba taráísísina ámáán-aai wéraiye.

¹⁶ Émbaramu Manikón-aaisafena amankúnkúmba úntafena símai fasi'ámakon-aai siyáiyē. Miyáumai Émbaramun-aísaaftantambo iyawi Manikón-aaisafesa timankúnkúmba iyawi Manikó úwoi túwa'nai ena símai fasi'átínkáimba timíníye. Ímba Manikó Mósesembo simámakain-amaambo ísaraawi aantembanifo Émbaramumo amankúnkúmbó uráintemba timankúnkúmbó owí wemá úwoi túwa'nai iye. Manikón-aaisafeta simankúnkúmba úndawisa Émbaramu kentáá síwá'náraamban-iyē.

¹⁷ Manikón-aúranka'a Émbaramu mérowana maarán-áái símai agaimaréna séna fí'ó-fí'on-kwaasi tiwá'náma óne Manikó siyáiyē

agaimaréna siyáiyé. Maníkó púwómpinkembo iyáfasintinkaiwai éna wemó aaimó sisanamó ímbo wérain-tantaakomo paapé iwáín-áaisafena Êmbaramu amankúnkumba uráiyé.

¹⁸ Waási ímbo paapé íyan-tantaatafena Maníkó Êmbaramuntafena súwana Êmbaramu érai'a miyá ínena siyé siyáimba póna fi'o-fi'on-kwaasi tiwá'nán-iyé. Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

enaísaafitantambo iyawi

sáwífa'-waasi paapé ónááwe

agaimaréna siyáinka'a pósa paapé uráawe.

¹⁹ Ááéma Êbaramu waurámbá kéné sáwífa'-atai 100 aatai maisuwéna mérowana awaainínkó Séraa age-ínimbá mérowana póna ímbo imáyáa éna Manikóntáféna fasi'ámai imáyáa éna

²⁰ Maníkó símaimo fasi'ámakon-aaisafena érai'e séna ímbo kae'-imáyáa éna fasi'ámai ména Manikón-áwi'a mósá maréna

²¹ séna Manikómó símaimo fasi'ámakainten-úmai kanaa'á iyámpói simíniye séna

²² miyáumai Manikón-aaisafena érai'e séna amankúnkumba úntafena séna arupíse úmai méraane siyáiyé.

²³ Arupíse úmai méraane siyáimba ímbo Êmbaramuntafena aantemba siyáifo

²⁴ kentáásáfénawara'a miyán-áái siyáiyé. Fasi'aénkó Ísumba pukáimpinkemba Maníkó iyáfasinankaraiwai-aaísafeta érai'e séta simankúnkumbo úndasafenasa séna arupíse úmai méraawe wésiye.

²⁵ Kesáámó sáwí'o uráundasafenasa kentáási sáwí-meyambo maisiyuwáíndasafenasa Maníkó Ísu Káráísitimba ai'marówana kuména kumpuwúwana Maníkó wenaúranka'a arupíse uwásinkaindasafenasa pukáimpinkemba iyáfasinankaraiye.

5

Maníkó arupísesaamo uwásínkáín-aai.

¹ Ísu Káráísitin-aaisafeta simankúnkumbo úndasafenasa Maníkó wenaúranka'a arupísesa uwásínkarenasa Fasi'aénkó Ísu Káráísitini kísau-imayaa éna faru uwásínkáísata mimbórái'a úmaisa méraumne.

² Ísu Káráísitin-aaisafeta simankúnkumbo úndasafenasa Maníkó úwoi wésuwa'nai-ipata mósinkaraisata méta Manikóe'a sámó kain-áémpátá méraandasafeta amu'maréta méraunanasa sirunkósá aamoí wéiyé.

³ Umbai-tántáá'ó kempátáámó wéraimba sirunkósá aamoí isatá minúbmbái-tántáá'ó wéraintafeta fasi'ámai méta ímbo suwesarái ínta

⁴ mindásafena Maníkó séna kawé'-úmai méraawe sisatá mindásafeta weséta méraandasafeta amu'maréta méraunana sirunkósá aamoí wéiyé.

⁵ Weséta méraandasafeta amu'marétaamo méraundasa kentáásáféna ímbo awinkáínda póna ímbo sigesá íniye. Maníkó wení Ufaen-ámútánkómbá ai'marówana keséta kumbéna Manikómó kentáásáfénamo óraa'-imayaamo ímbá aráásímimba póta wesé'o méraandasafeta amu'maréta méraunanasa póna ímbo sigesá wéiyé.

⁶ Kesáá ímbo fasi'ámai méraawananas Manikómó siyáín-kanaamo tiyáimba kesáámó sáwí'o úmaisaamo méraundafinkembo kusúwa'nai índasafenasa Ísu Káráísiti kumpukáiyé.

⁷ Arupíse-waasigombo áwa'nai ondasáfé'a puwónaemo senkakaa umbai taisinó. Kawé'-wáásigómbó áwa'nai ondasáfé'a wen-ánóndáá puwónae sésa púwówaisi ina púwówaisino ímbo isáúmne.

⁸ Énifo kesáámó sáwítaamo úmaisaamo méraundasa súwa'nai índasafenasa Ísu Káráísiti kumpukáiyé. Ísu Káráísiti pukáimpinkemba Maníkó arumbó simínta mindása wéaraasimiye.

⁹ Ísu Káráísiti kentáá-imáyáa énamo pukáintafena Manikón-aúranka'a arupíse uwásínkarainta pónasa Káráísiti érai'a kentáási sáwí-meyamba maisiyukaintafenasa Maníkó ímbo aaisambá siniye.

¹⁰ Kesáá Manikómbó siyáimba uwánkaraundasa wenááninko kentáá-imáyáa éna pukáimba póta Manikóe'a mimbórá-imáyáarátá méraundasa miyáumai Ísu Káráísiti úwoi ména póna érai'a kawé'-ámpá'ó kúndasafenasa wégarawiyye.

¹¹ Ímbo mináái aantembanifo maarán-ááiwará'an-iyé. Fasi'aénkó Ísu Káráísiti Manikónté mimbórái'a uwásínkáisanasa póna Manikóntáféna kesirunkósá aamoí wéiyé.

Ándámunte Ísunte-taai.

¹² Maarán-áái isáaro. Aifaráán-kwáásigó Manikón-aai taráiyaimba póna sáwí'o on-ámhá paápé uráíye. Sáwí'a uráimba póna púwón-amba paápé uráíye. Seyaafá'nánká sáwí'a ombá póna púwón-ampa'a wégowe.

¹³ Manikómó Mósesembo áamáambo ímbo simámakonka'a waási sáwí'a uráamba isaná Manikó misáwí'ó uráan-aai ímba agaimakáíye.

¹⁴ Aifa'á Ándámu mérowasa matinka-matinka úmaesa tunka'á Mósesemo iyámaunka'-waasisomba pukáawe. Ándámu Manikón-aai taráiyowasa wempákén-kwáási tuwímbai ímba miyá umbá sáwí'a ésa póna pukáawe.

Ándámu ánaaembo paápé índawimo índanteni'a éna Káráisitimo tuwímbai-tantaa'ó índanteni'a ímba uráifo

¹⁵ sáwí'a uráimbanifo Manikó úwoisa wésuwa'nai-íye. Ándámu Manikón-aai taráiyaimba póna seyaafá'nánká pu'maésamo iyómba érai'-aain-ifo Manikó seyaafá'nánká úwoi túwa'nai índasafena moóráwigomba Ísu Káráisitimba ai'marówana kuména kawé'á uwátinkáfa'a iyimba minánkó iyáakaraiye.

¹⁶ Ándámu aifaráán-kwáásigó sáwí'o uráinkakemba seyaafá'nánkátá sáwí'a úmaeta iyúnanasa Manikó ímba miyámó ímbá kawetá uwásínkáíye. Aifa-kánáá aifaráán-kwáásigó Manikón-aai taráiyowana Manikó séna sáwí'a ónda po puwínone séna ánaaemba sáwífa'-waasi sáwí'a uwaná séna úwoi túwa'nai e'a kesúranka'a arupíse uwátinkanaumne siyáíye.

¹⁷ Ándámu aifaráán-kwáásigó sáwí'o uráinkakemba seyaafá'nánká puwí-ámpá'á arááiwáéwana minánkó ta'ótokaifo moóráwigo Ísu Káráisiti maarán-óráá-káwé-kísáú maiyáíye. Manikóntáfésa súwa'nai uwómó sewí úwoi kawé'-úmai túwa'nai ena wenaúranka'a arupíse uwátinkáísana Káráisiti túwa'nai isasá fasi'ámai mésa sáwí-kisaugomba wéiyakaawe.

¹⁸ Énifo minááigóni áwáuma maarán-ááin-íye. Aifaráán-kwáásigó sáwí'o urónkakemba Manikó seyaafá'nánkátáféna séna sáwí'a ésa puwónááwe siyáimba póna moóráwigo Ísu Káráisiti kawé'á urónkakemba sáwí'o uráampinkemba faútinkena aúí'o úmaimo maé'mae'ó iyani'a wéuwatinkaiye.

¹⁹ Aifaráán-kwáásigó Manikón-aai taráiyonkakemba seyaafá'nánká sáwí'a uráambanifo moóráwigo Ísu Káráisiti Manikó siyáintemba urónkakemba Manikó wenaúranka'a sáwífa'nanka arupíse wéuwatinkaiye.

²⁰ Sáwí'o umbá Manikó wení áamáamba Mósesemba simámakomba mindásafena miwítí sáwí-imayaago óraa'a uráíye. Miyá umbánifo Manikó arumbá uwátinkámaena iyúwana óraa'a uráíye.

²¹ Ááema sáwí'o urón-imayaago ta'ótokowasa póna puwí-ámbá arááiwakaawe. Miyá uráambanifo káfé'a Manikómó arumbó uwásínkáíwaisa ta'ótóráísata wenaúranka'a arupíse úmaisaamo méraundasa kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisiti aúítaamo úmaisa maé'mae'ó onda-íta wéuwasinkaiye.

6*Ísuwe'a kááísamaisaamo méraunda-aai.*

¹ Simátíménda isáaro. Maarán-áái ímba seró. Manikó úwoi súwa'nai úmae iyínana óraa'a índasafeta sáwí'a úmae iyéta méranæ ímba seró.

² Púwón-kwaasimo miwítí sáwí-imayaagomo ímbo aneká'ó ta'ótotuwenamo wéraintemba kentááímbá sáwí-imayaago ímba ta'ótotuwenæ wéraisata póta ímba sáwíta úmaeta iyéta ménaumne.

³ Maarán-áái é'a ísaraawe. Nombó maisínkáanta Ísu Káráisiti weséta kááísasinkaisata weséta pukétaaraamba úmaisa méraunanasa kentáási sáwí-imayaago ímba ta'óto'maena iyísata méraumne.

⁴ Nombó maisínkáanta kesáá Ísu Káráisitiyeta puwúnasasa utarááwataaraa únasasa kentáási sáwí-imayaago ímba ta'óto'maena wéiyíye. Manikó kentáásifowa fi'onka'ma'mai-fasi'aentambo pukáimpinkembo iyáfasinankaraintemba kentáá iyáfasisinkenaaraamba uráísata aúí'a úmaisa méraumne.

⁵ Ísu Káráisiti pukáimba wemó waásiti sáwí-imayaagomba iyáákaraintemba weséta kááísamai méraundasafenasa sáwí-imayaago kentáá ímba ta'ótokaiye. Miyáumai Ísu

Karáísitimo pukáimpinkembo iyáfasinankaraintemba weséta kááísamai méraundasafeta aúí'a úmaisa méraumne.

⁶⁻⁷ Maarán-áái ísaraawe. Púwówanamo ímbá sáwí-imayaago ímba ta'ótotuwena wéraisana kentáási sáwí-imayaagoni fasi'aembá tai'áinana kesáámó sáwí'o úmae iyúndawisa ímba ta'óto'mae iyíndasafena Ísu Káraísiti aaraa-táiyá'á pukáísana kentáási sáwí-imayaago kentáá ímba ta'ótokaiye.

⁸ Ísu Káraísitiye'a pukétaaraanta úmaisa méraundasa póta mináái érai'-aai isatá weséta méraumne.

⁹ Maarán-ááisá ísaraumne. Ísu Káraísiti pukáimpinkemba iyáfasinkaisana puwí-fási'áénkó ímba ta'ótoraisana aneka'á ímba wépuwiye.

¹⁰ Aoisaaambó ombó tai'áíndasafena mimbórá-kánaá pukáimba póna mindásafena ímba aneka'á puwéna iyáfasinena ména Maníkóntáféna imáyáa éna méraiye.

¹¹ Miyáumai imáyáa é'a sé'a pukétaaraanta úmaisa méraunanasa sáwí'o úndawisa ímba ta'ótotuwena wéraisata méta Ísu Káraísitiye'a kááísamaisa méraundasa Manikó aamoí ínkwa-e-i'a úmaisa méraumne.

¹² Kentí sáwí-imayaasafe'a tirááísafe'a ofáínifo sáwí'o owí kembiwí ímba ta'ótoraino.

¹³ Kentúsane kentiyaánamaísane ímba ewé símai sáwí'a é'a pukékaan-úmai méraawanamo iyáfasintinkaisa'o méraawi Manikómpá'á kentúwawaa'a amé'a wentáfé'a ewé é'a kentúsane kentiyaánamaísane wení kawe-kisáú aantemba máero.

¹⁴ Manikó Mósesembo simámakain-amaanko ímba káráwiyisana Manikó úwoimo túwa'nai iwái káráwiyisana póna kentí sáwí-imayaago kentúma ímba ta'ótoraino.

Manikó wení kísau-waasi-i'o uwátínkáin-aai.

¹⁵ Mináái imáyáa é'a simátíménda ísáaro. Manikó Mósesembo simámakain-amaanko kentáará'á ímba káráwiyisana Manikó úwoimo súwa'nai iwáísá káráwiyisata mindásafeta ímba úwoi sáwí'a úmaeta iyóno.

¹⁶ Wení kísau maénaumnemo sembá wemá káráwiyisana wení kísau-waasi méraawe-aai ísaraawe. Miyáumai sáwí'o íyanamo éna misáwí-imáyáágó ta'ótokaina'a misáwí-kisáú maimaé iyé'a méraawini áwáuma Manikóni némpa'a maé'mae'a ónááfo Manikón-aaimo isáíyanamo éna wemá káráwiyaina'a wení kísau maimaé'a iyíyana wenaúranka'a arupíse uwátínkainiye.

¹⁷ Ááemo sáwí'o uráawi ta'ótokowasa ánaaemba érai'-aai simátíma'maesa iyówa'a isé'a kentirumpimbá fasi'ámai ta'ótokaawa'a mindásafe'a Manikómpá'á súwi sune.

¹⁸ Sáwí'o uwái ta'ótokompinkemba Manikó faútinkowa'a arupíse-imayaa uwaná minárúpíse-imáyáágó ta'ótokaiye.

¹⁹ Ímba fasi'ámai méraantafe'a kesáái isáíyan-aai simátimune. Ááema sáwí'a ónae sé'a fi'o-fi'on-tantaa'wara'a sáwí'a uwaná ta'ótokaimbanifo káfé'a kawe'á ónae sé'a kawe-imáyáa aantemba é'a Manikóndé-i'a oro.

²⁰ Ááemo sáwí'o uwái ta'ótokonka'a kawe'-imáyáá ímbo umbá

²¹ sáwí'o uráamba káfé'a tigaemá wéiye. Sáwí'o untáféna ímba kawe-tántáá'á kentópa'a tiyáie. Miyá-sáwí'ó úmae iyómpinkemba méraawini áwáuma Manikóni némpa'a maé'mae'a wéowe.

²² Manikó sáwí'o umpínkémbá faútinkena wení kísau-waasi-i'a uwátínkaraimba pó'a Manikóndé-i'a úmai mé'a aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

²³ Sáwí'o owí-ánóndáa puwíyambanifo Manikó kentáási Fasi'aénkó Ísu Káraísitini kísau-imayaa éna aúítaamo úmaisaamo maé'mae'o onda-íta wéuwasinkaiye.

7

Manikóni ámutanko aráásímakain-antaamo arááíwaunda-aai.

¹ Kesí waásisono. Seyaafá'nánká ámáán-aai ísaraafo simátíménda ísáaro. Úwoimo méraanka'a ámáán-aai káráwiyaimba póna puwíyamba minááígó ímba káráwiyiniye.

² Ámáánkomo siyáintemba aarakwá'ó ombá awaaiikómó aúmo aráínka'a awaainínkó wesé'a kááísamai méraisana awaaiikómó púwisanamo ímbá kááísamaimo méreyamba wétai'aiye.

³ Awaaiikómó méraínka'o aaregómó fi'on-kwaasigonka'o wimbá mindá sáwí-inimban-iyé sefó awaaiikómó puwínanamo éna ámáánkomo sintembá fi'on-kwaasimo maíndamo éna kanaán-iyé.

⁴ Kesí waásisono. Miyáumai kentáfénawe séna

Ísu Káraísiti pukáimba Manikómó Mósesembo simámakain-amaamba imáyáa é'a Ísu Káraísitiye'a kááisaimo méraantafe'a pukékaambo úmaimo méraamba minámáánkó ímba ta'ótokaifo Ísu Káraísitiye'a kááisamai méraawe. Manikó Ísu Káraísitimba pukáimpinkemba iyáfasinankaraiwai Ísunde-i'a uré'a pó'a Manikóni kísau wémaewe.

⁵ Ááema sáwí-imayaasafeta siráásafetaamo uráundarata ímba miyán-oro siyáin-amaamba isé'a imáyáa é'a ifátuwetu sáwí-imayaasafeta siráásafeta é'a sáwí'a é'a púwónda-amba arááiwaeta

⁶ miyásáámó uráunda káfé'a Manikó sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkenta faúsínkáisanasa Manikómó Mósesembo simámakain-amaanko ímba ta'ótokaisata ááeraan-amba Mósesemo agaimakáin-amaankoni aambá ímba arááiwaeta

aú-amba Manikóni ámutanko aráásimakain-anta wéaraaiwaumne.

Manikóni ámáámbo ímbo wérainkaka sáwí-imayaagoni áwáuma ímba isáúsino siyáin-aaí.

⁷ Minááímó imáyáamo é'a simátíménda isáaro. Manikómó Mósesembo simámakain-amaantafe'a sáwí-amaamban-iyé ímba seró. Minámáán-ááímó ímbo wérainkaka sáwí-imayaagoni áwáuma ímba isáúsino. Túranyamba ímba oro. Minámáánkómó ímbo miyámó siyáinkaka súranyambo úndasafe'a sáwí'a úne ímba súsino.

⁸ Minámáánkó séna túranyamba ímba orómó siyáimba kempímbá sáwí-imayaa wéraimba pó'a minámáámbá taraisónae sé'a súranyamba áfááraumai uráumne. Minámáánkómó ímbo wérainkaka sáwí'o únda ímba imáyáa é'a sáwí'a úne súsino.

⁹ Ámáánko ímba miyán-oro siyáimba ímba isé'a kawe'-úmai méraumne-imayaa é'a mé'a ánaaemba minámáámbá ísaraunda taraisónae sé'a taráiyaunda

¹⁰ mindá púwóndawi úne. Minámáámbó arááiwaundarakaa kawe'-úmai mérausino. Minámáámbó taráiyaundawi pó'a púwóndawi úne-aaí ísaraumne.

¹¹ Minámáánkó séna ímba miyán-oro siyáimba kempímbá sáwí-imayaago wéna póna karo'a simásínkáisa'a mináái taraisónae sé'a taráiyaunda pó'a púwóndawi úne.

¹² Miyáumai Manikómó Mósesembo simámakain-amaan-aaí ímba miyá oró-áái Manikón-aaí arupíse-aaí kawe'-ááin-iyé.

¹³ Minkáwé'-ááígó ímba púwónda-i'a uwásínkaraifo kesí sáwí-imayaago aantemba púwónda-i'a uwásínkaraiye. Sáwí-imayaasafe'a siráái wétaifo minámáámbó taraisónae sé'o taráiyaunda púwóndawi é'a kesí sáwí-imayaagoni áwáuma áfááraumai sáwí'a úwa'a awánaraumne. Minámáánkó séna ímba sáwí'an-oro siyáifo kemó sáwí'o uráunda kesí sáwí-imayaago aantemba óraa-sawí'a úwa'a awánaraumne.

Sáwí'o úndawisaamo ta'ótokain-aaí.

¹⁴ Ámáámbo Manikómpákémhá kunkáifo kemá marapákén-kwaási únana sáwí'o úndawi ta'ótokaisa'a minímáyáágóni kísau wémaumne.

¹⁵ Kawe'ó úndasafena siráái taisa'á miyá ónae súndanifo ímba miyá wéune. Sáwí'o úndasafena ímba siráái taisa'á ímba miyá ónae súndanifo miyá wéune. Miyámó únda ímba kawe'-ímáyáa wéune.

¹⁶ Ímba sáwí'a ónae súndanifo miyá-sáwí'ó úndasafe'a sé'a Manikó siyáin-amaamba kawe'-ámáámbán-iyé sune.

¹⁷ Sáwí'o únda ímba kemá miyá úmpo sáwí-imayaago kempímbá wérais'a sáwí'a wéune.

¹⁸ Marapákén-kwaási únda kanaa'ó kawe'ó únda kempímbá ímba wérais'a awánaraumne. Kawe'ó úndasafena siráái taisa'á ímba kanaa'á kawe'á wéune.

¹⁹ Kawe'á ónae sé'a úndanifo ímba miyá é'a ímba sáwí'a ónae sé'a úndanifo úwoi sáwí'a wéune.

²⁰ Ímba sáwí'a ónae súndanifo miyá-sáwí'ó únda ímba kemá miyá úmpo sáwí-imayaago kempímbá wérais'a sáwí'a wéune.

²¹ Áwáuma maarán-iyé. Kawe'á ónae sé'o úndanifo sáwí-imayaago tafisímaena iyísa'a

²² kesirumpímbá Manikóni ámáántafe'a aamoí úndanifo

²³ moór-awauma kempímbá wéraisana sáwí'o ónae súndawi kembá tafisísaná Manikóni ámáámbo kawe'-ámáámbá pó'a arááiwaenae súndawi tafisísaná sáwí'o ónaemo súndawi tafisímai ta'ótokaiye.

²⁴ Sésé'á únana sirunkó sáwí'a isa'á méraundasafe'a sé'a sáwí'a é'a púwóraantambo úndafinkemba náawa siyáíniyo súnana

²⁵ Fasi'aénkó Ísu Káraísiti siyáisa'a Manikóntáfé'a súwi sune.

Miyáumai kesirumpin-ímáyáá é'a sé'a Maníkóni áamámba arááíwaenae súndanifo kesúgoma sáwí-imayaafinkemba sáwí'a wéiye.

8

Maníkóni ámutankomba arááimo taini'o on-áái.

¹ Miyáumai Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo méraawi miwítí sáwí-meyamba maitiyukaintafena Maníkó ímba aafimbá maitinkéna sáwí-meyamba ímba timíniye.

² Ááéma sáwitaamo uráundawi ta'ótokowata púwóndasafeta ówánanasa Ísu Káráisiti faúsinkaraisata weséta aúí'a úmaisa méraunanasa Maníkóni ámutanko káráwiysisana Maníkó aafimbá ímba maisinkénasa ímba sáwí-meyanta simíniye.

³ Maníkó wení áamámba siyáimbanifo sáwí'a ónae séta minámáámbá ímba kanaatá arááíwakaunda póna minámáánkó sáwita úmaisa méraundaafinkemba ímba síkaisata méraunanasa ánaaemba Maníkó wenááninkontafena séna sáwí'a ombá po miwísáfewe sé kumpuwínone séna ai'marówana kesáámó sáwí'o úndawisaamo úndanten-auwarawi maimaéna kentáási sáwí-imayaamo maisiyuwáíndasafenasa kumpukáiyé.

⁴ Maníkó miyá uráimba póta sáwí-imayaasafetaamo sirááísafetaamo úndasa ímbo miyá étaamo Maníkóni ámutankomo siyáintembo étaamo éta Maníkóni áamáńko siyáintemba miyásá úmaisa arupísesa ónaumne.

⁵ Sáwí-imayaasafesamo tirááísafesamo owí miwítí sáwí-imayaago ta'ótokaifo Maníkóni ámutankombo arááimo táinda-i'o owí wení kawé'-ímáyáágó wégarawiyiye.

⁶ Miwítí sáwí-imayaasafesamo tirááimo tain-ímáyáá aantembo owí méraawini áwáuma Maníkóni némpa'a maé'mae'a ónááfo Maníkóni ámutankombo arááimo tain-ímáyáá aantembo owí aáo úmai aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

⁷ Sáwí-imayaasafesa tirááísafesa on-ímáyáá aantembo owí Maníkóni áamámba ímba kanaa'á taawiyafesa Maníkóni namuro-wáásiyáámbán-owe.

⁸ Sáwí-imayaasafesamo tirááimo táinda-i'o íyawi Maníkó ímba aamoí wéuwatinkaiye.

⁹ Maníkóni ámutankomo kentirumpimbó méraimbo é'a sáwí-imayaasafe'o tirááimo táinda-i'a ímba é'a Maníkóni ámutankomo siyáintemba é'a méraawe. Ísu Káráisitini ámutanko tirumpimbó ímbo méraiwai ímba wení waásin-owe.

¹⁰ Ísu Káráisitini ámutanko kentirumpimbó méraimbo éna Maníkó wenaúranka'a arupíse uwátinkaraimba pó'a kentí ámutanko maé'mae'a índawi é'a sáwí'o uráantafe'a kentúgoma puwíndawin-owe.

¹¹ Maníkó Ísumba pukáimpinkemba íyáfasinankowana wení ámutankomo kentirumpimbó méraimbo éna kenkwará'ó éna puwíyampinkemba íyáfasintinkainiye. Wení ámutanko kentirumpimbá méraintafena Maníkó miyá íniye.

¹² Kesí waásisono. Mináái imáyáa íyata ímba kentáási imáyáafinkeni'a éta Maníkóni ámutankombo arááimo táinda-ita úmaisa méraano.

¹³ Sáwí-imayaasafe'o tirááísafe'o ombó éna Maníkó séna méraawini áwáuma Maníkóni némpa'a méraaro siyáifo Maníkóni ámutankomo túwa'nai ina'o sáwí-imayaamo tuwé'o é'a aúí'a úmai ménaawe.

¹⁴ Maníkóni ámutankomo sintembó owí Maníkón-áánintomban-owe.

¹⁵ Maníkó wení ámutankomba ai'marówana kentirumpimbá méraiwai ímba inkáitinkaisana inkaisi-ímáyáágó ímba ta'ótokaisa'a méraafo Maníkó wenáánintoni'a uwátinkáisa'a Maníkómbá áante'a sé'a kesifóo sé'a méraawe.

¹⁶ Kesáá séta Maníkón-áánintonta únesaamo súnna Maníkóni Ufaen-ámútánkó kentáásirumpimba ména séna mindá érai'-aain-iye wésiye.

¹⁷ Maníkón-aráá'a úndasa póta Maníkómó kentáásáfénawe sénamo to'mayaa úmakaimba maimaéta Ísu Káráisitimo maíndanten-úmaisa maénaumne. Umbai-tántáákómó wembó uráintemba kentááfimbá umbai-tántáá'á weraimba póta ánaaemba weséta sámó kain-áémpátá ménaumne.

Maníkó wení fi'onka'ma'mai-sasaamo aráásiminda-aii.

¹⁸ Maarán-áái imáyáa é'a sé'a érai'a Maníkó wení fi'onka'ma'mai-sama aráásiminata mindásafeta imáyáa éta kentááfimbó wérain-umbai-tantaatafeta ímba óraa'-imayaasa wéune.

¹⁹ Maníkón-áánintone ayáámúntonese únasasa Maníkómó úmakain-tantaako wai-waankowe taaigówé seyaafá-karáán-tántáákówé kentáámó suwánáiyantafesa mósá titaawiyésa simu'marésasa méraawe.

²⁰ Naaófá'á Manikó uwámakain-tantaatafena séna kawáá'a uwáwíniye wení imáyáafinkemba séna ímba miwiti imáyáafinkemba siyáimba maarán-imáyáá éna séna

²¹ ánaemba kawáá'índa-tantaa'a aambá fáitinkaanaana uwámakaunda-tantaa'a aneka'á ímba kawáá'a íniye. Kesí iyámpóimo fáitinkaanasamo kawé'ó úmaimo méraiyaantemba mintántáákó miyáumai kawé'-úmai wéíniye Manikó minímáyáá uráiyiye.

²² Maarán-ááísá ísaraumne. Aaremó iyámpóimo matinkánaesamo sésé'ó ontembá Manikómó seyaafá-tántáá'ó úmakain-tantaako sésé'á éna Manikómó úmakain-tantaa'a paápé ínana awánánae séna amu'maréna méraiye.

²³ Ímba Manikómó úmakain-tantaako aantembanifo kesááwará'á miyásá éta Manikómó to'mayaa úmakain-tantaa'o simúndasafeta imáyáa ondasáfénasa Manikó wení ámútankomba ai'marówana kesirumpintá kumbéraisata sésé'tá éta amu'maréta méraunanasa Manikó wenayáámúntone wenáánintone síkenasa aú-suwawaa'a uwásinkáindasafeta amu'maréta méraumne.

²⁴ Manikó kawé'-ámpá'ó mésinkonkata séta érai'a Manikóní iyámpóiya éta weséta méraumne séta amu'maréta méraumne. Awánasuwaunda-tantaatafeta ínta amu'maréta ímbo awánáúnda-tantaatafeta amu'maréta ménaumpo

²⁵ ímbo awánáúnda-tantaatafeta amu'maréta méta séta érai'a paápé íniye séta ímba suwesarái ínata fasi'ámai amu'maréta ménaumne.

²⁶ Ímba fasi'ámai-waasi méta kawé'-ámpátá kúnanasa umbai-tántáákó ta'ótóráisana póna Manikóní ámútanko súwa'nai isatá nóraumaisaawa Manikómbá áísai onanasááwá súwa'nai íniyo séta sirumpintá sésé'-aantemba éta ímba kanaa'á aai súnanasa Manikóní ámútanko kentáásáféna imáyáa éna Manikómpá'á áísai isaná

²⁷ Manikóní ámútanko Manikómbó arááimo tain-áái séna wení waási-imayaa éna miyán-áái simbá póna Manikó kentáási imáyáa awánaiwai póna wení ámútankomo sin-áái wéisaiye.

²⁸ Maarán-áái isáúmne. Wení waási-i'a ondasáfénasa wempari'a úmakaisata wen-imáyáá éta méraunanasa sáwí-wantaa'e kawé-tántáá'é kempátáámó ímbá Manikó mintántáá'á kawé'á wéuwasinkaiye.

²⁹ Naaófá'á Manikó wendé'-i'a úmai wempari'a úmakowaisafena séna kesááninkaamba ónááwe siyáimba póna wenááninko Ísu kentáásuwaa'o-i'a isatá wenáúnafaraawinta úne.

³⁰ Naaófá'á wempari'a úmakowisafenasa sáántenasa wenaúranka'a arupíse uwásinkenasa wenááninkaani'a wéuwasinkaiye.

Manikó arumbá siménasa Ísumba ai'marówanamo kumpukáin-aaí.

³¹ Manikó miyáumai súwa'nai uráifo imáyáa é'a simátiménda isáaro. Sáwí'a uwátinkanae sésamo miyámó iyamba ímba kanaa'á kentáá iyáákanaawe.

³² Manikó wenááninkomba ímba ta'ótorena kentáási sáwí-imayaa maisiyuwáinkwae sénas a'i'marówana kumpukáiyiye. Miyá uráifo súwa'nai índa-tantaa'a úwoisa simíniye.

³³ Manikó kentáá wempari'a úmakaiwaisa wenaúranka'a arupísesa uwásinkarainta pósa tuwímbai-waasi ímba kanaa'á aafintá maisinkánaáwe.

³⁴ Tuwímbai-waasi kentáásáféna puwíwae sésa ímba aafímbá maisinkánaáwe. Ísu Káráísiti kentáásáfénasaawe séna puwéna iyáfasinena Manikón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á ména kentáá súwa'nai éna Manikómpá'á ínai wésiye.

³⁵ Miyá íntáféna tuwímbai-waasi ímba kanaa'á Káráísitiyetaamo méraundafakenta siyááwanasa Káráísiti kentáásáfénasa ímba awinkéna kentáá-imáyáá ímba wétuwaiye. Umbai-tántáá'ó kempátáámó tindawe aoisaambó wisinkétaawe sáwí'ó uwásinkéntaawe sááimo táindasaawe unááankwátó'i-yaintaamo ondasááwé tuwímbaimo sinkamiyantaawe puwóndasaawe miyán-tántáá'ó kempátáámó tinda Káráísitiyetaamo méraundafakenta ímba kanaatá siyááwanasa Káráísiti kentáásáfénasa ímba awinkéna kentáá-imáyáá ímba wétuwaiye.

³⁶ Naaófá'á Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna ení waási-ita úndarakemba tuwímbai-waasi kentáásáféna sésa tinkamonasa puwíwae-imayaa úmaesa wéiyowe. Sipisipimo tufúwówanamo puwíntemba kentáásáféna tinkamonasa

puwíwae símae iyówe agaimaréna siyáiyiye.

³⁷ Miyá-sáwí'ó uwásínkáanta ímba imáyáa únanasa Ísu Káráísiti arumbá simímba póna fasi'ásínkáisata miwísá wéiyakaumne.

³⁸⁻³⁹ Maarán-áái érai'-aaí isa'á ísaraumne. Manikó arumbá siménasa Fasi'aénkó Ísu Káráísitimba ai'marówana kentáásáfénawe séna kumpukáimba pósa Manikómpá'ó

méraundafakenta ímba kanaatá siyánaáwe. Púwóndasaawe úwoimo méraundasaawe Manikómpá'ó méraundafakenta ímba kanaatá siyánaáwe. Wíyómpaken-kisau-waasiye sáwí-amutane ifé'o wérain-tantaa'e ánaaembo paápé índa-tantaa'e wíyómpakewiye waántá-waasiti marupákewiyé Manikómó úmakain-tantaa'e miyán-tántáátónkó ímba kanaatá Manikómpá'ó méraundafakenta siyááwanasa Manikó kentáásáfénasa ímba awinkéna kentáá-ímáyáá ímba wétuwaiye.

9

Póro Ísareri-waasi arumbó uwátínkarain-aai.

¹ Kemá Póro Ísu Káráísitini waási é'a érai'-aai aantemba súnana Manikóní Ufaen-ámútánkó kesirumpimbá ména káráwiya'a maarán-áái érai'-aai wésimatimune.

² Kesi waási Ísareri-waasifinkembo kemá tiyáunda isa'á ímáýáa únana sirumbá isaná sirunkó umbái támae íyiye.

³ Miwí Ísu Káráísitin-aaisafesa ímba érai'e sembá pósa érai'emo sésamo ken-ánóndáámó íyámaiyanamo Manikómó siyuwáinanamo Ísu Káráísitimo ánaaembo uwásiyuwainda mindá kanaán-iyé sune.

⁴ Miwí kesi waási Ísarerin-andafakewi Manikó wenáánintoni'a úmai wempari'a úmakena wení sáma aráátimena aaimá símai kááísatinkena wení ámáámba simátimena símai fasi'ámakain-aai simátimena Manikón-ímáyáámó mósá máráán-amba aráátimuwasa

⁵ ááéraan-óraa'-waasi miwí tiwá'náma uwaná Ísu Káráísiti iyámpói ú'mai minándáfá'á kumbéna seyaafá'-wáásiyá'á káráwiysata wenáwíta mósá ma'maéta iyúnda mindá érai'-aain-iyé.

⁶ Manikó Ísarerin-andafaken-kwaasifinkemba ímba seyaafá'á wempari'a úmakaifo tuwímbai wempari'a úmakaimba Manikó fasi'ámakain-aai taráiyaiye ímba sénáísaiye.

⁷ Êbaramun-aísaafitantambo uráawi ímba seyaafá'án-oyo tuwímbai Manikóní iyámpói owaná naaófá'á Manikó Êbaramunatafena séna enááninkon-awi'a Áísáaki wenaísaafitantambo iyawi aantentafena séna enaísaafitantamba wéowe sénááwe Manikó siyáiyé.

⁸ Minááigóní áwáuma maarán-iyé. Êbaramun-aísaafitantambo uráawifinkemba ímba seyaafá'án-oyo Manikó kesi waásin-owemo óraaka'o siyáiwai aantemba Manikóní waásin-owe.

⁹ Naaófá'á Manikó Êbaramunatafena símai fasi'ámakain-aai séna sùnda-kanaa tína'a méraanana Séraa waaiyámpói ma'ankáiniye siyómba

¹⁰ mináái kentáá siwá'náma Áísáakintafena siyáiyé. Wemá óraa'a éna aaré maiyówana awaainínkón-áwí'a Répéka amáántágae'-iyampoi

¹¹ ímba matínkaroyasarai miniyámpói'yái ímba kísau maiyóyanka'a

¹² Manikó minínínkóntáféna séna ení iyámpói'yaimo ésarai aifarááwí ánaaenkewini kísau máiniye siyáiyé. Manikó wení ímáýáafinkemba wení waási-i'a úmai wempari'a úmarena táántaraifo miwítí kísau ímba awánarena táántaraiye. Miyáumai naaófá'á séna ení iyámpói'yaimo ésarai aifarááwí ánaaenkewini kísau máiniye siyáiyé.

¹³ Manikón-aai aúfáífimba miniyámpói'yáisáféna agaimaréna séna

Yékopumba kempari'a úmare'a Ísomba
sínaaeni'a úmaraune Manikó siyáiyé
agaimaréna siyáiyé.

¹⁴ Tuwímbai mindásafesa ímáýáa ésa karo'á sésa Manikó ímba arupíse iyémó sembá mindá karo'-áán-iyé.

¹⁵ Naaófá'á Manikó Mósesentafena séna
sirumbó uwátinkanae sùndawisafe'a
sirumbá uwátinkaumne. Kawe'ó
uwátinkanae sùndawisafe'a miyá wéune
siyáiyé.

¹⁶ Miyáumai ímba waási tirááimo taintáfénawe waási kawe-kísáúmó maiyantafenawenifo Manikó wení ímáýáafinkemba séna sirumbá uwátinkanae siyáintafena wení waási-i'a úmakaiye.

¹⁷ Manikón-aai aúfáífimba agaimaréna séna

Mósese méronka'a Ísípi-marafa'o káráwiyowi wentáféna Manikó séna seyaafá'-márafákén-kwáási kesi fasi'aéntámbó enane'ó úndama awánésa kesúwí'a isáíwae sé'a embá káráwiyi-kisaura'a iyáfasinankaraumne Manikó siyáiyé

agaimaréna siyáiyé.

¹⁸ Miyáumai Manikó weni imáyáafinkemba wembó aráái mo taini'o énamo sirumbá uwátinkanaemo simbá arumbá uwátinkena wembó aráái mo taini'o énamo tirumbó máraántembo imbá tirumbá máraántemba wéuwatinkaiye.

Manikó aaisambá tiyéna arumbá uwátinkenamo in-áái.

¹⁹ Mindásafe'a imáyáa é'a maarán-áái ímba seró. Sáwítaamo úndasa nóra sénawa Manikó aafintá maisinkáiyó. Manikó imáyáa éna séna sáwí'a ónááwemo siyáimba mindása sáwíta wéune. Miyáumai aafimbó maisinkáinta mindá sáwí'an-iyé mináái ímba seró.

²⁰ Kembiwí úwoi-waasi méraafo Manikómó siyáin-ai anondáa ímba seró. Maarán-áái imáyáan-oro. Sawe-ánáfeumbo ombá agari'-máramá maiyésa sawe-ánáfeumba úmáráawana misáwé-ánáfeunko ímba maarán-áái wésiye. Nóra séra kembá miyá uwásinkaa ímba wésiye.

²¹ Sawe-ánáfeumbo ombá mimbórá-ágári'-máramá maiyésa kae'-ánáfeumba úmaresa moóráfimba úwoi-kisau maésa moóráfimba kawé-kisáúmó máemba mindá miwínén-iyé.

²² Manikó miyaráámbá wésiye. Manikóni fasi'aéné aaisambó siné awánáiyantafena sáwí'o uráan-kwaasimo tinkaminda miwítí méyámbá póna ááéma ímbo tinkamimba timu'maréna ména ánaemba tinkaminiye.

²³ Kentáa wempari'a úmarenasa arumbá uwásinkáinta póta weséta sámó kaipatá méta weni fi'oran-kawé-kisau awánaandasafenasa Manikó sáwí'o uráan-kwaasi ímba ááéma tinkamimba timu'maréna méraiye.

²⁴ Ímba Yúndaa-waasifinken-aantenta sáántaraifo fi'onkaa-waasiwara'a táántaraiye.

²⁵ Miyáumai naaófá'ó Manikón-aimo simátímakowin-awi'a Ósíya agaimaréna séna Manikó séna ímba kesí waási-i'a uráan-kwaasisafe'a kesí waásin-owe sé'a ímbo sirumbó timakaundasafe'a sirumbá timúne sénaumne.

²⁶ Ímba kesí waásin-owe siyáundafa'o méraawisafe'a ánaemba kesáánintomban-owe sénaumne Manikó fasi'aénkwáráwí siníye

Ósíya agaimaréna siyáiyé.

²⁷ Naaófá'ó Manikón-aimo simátímakowin-awi'a Áísáya agaimaréna séna

Ísarerin-andafaken-kwaasi sáwífa'a ésa nonáamááíyaamba úmai sáwífa'-waasi ménaafo Manikó ímba seyaafá'á tiyáínífo tuwímbai sáwí'o úmaimo méraampinkemba tiyáíníye.

²⁸ Fasi'aénkó seyaafá'nánká minúwóiyáán-úmai aafimbá maitinkéna sáwí-meyamba timíníye

agaimaréna siyáiyé.

²⁹ Moóráfa'a Áísáya agaimaréna séna

Fasi'aénkó seyaafá-fási'áémbó tokáiwaimo sénamo tuwímbai ímba tinkamonda tiyuwáanasa mésa iyámpói matinkánaáwe siyáinkakaa Sónómu-naopaken-kwaasiye Kómóraa-naopaken-kwaasiyemo putásaraantemba kesááwárá'á miyásá úsino

agaimaréna siyáiyé.

Ísareri-waasi Ísun-aaisafesa ímba timankúnkúmbo uráan-ai.

³⁰ Minááigóni áwáuma maarán-iyé. Fi'onkaa-waasi Manikón-aúranka'a arupíse úmaimo méraan-ambo ímbo saafá uráawi Ísu Káraísitin-ai isésa timankúnkúmbo ombá póna Manikó wenaúranka'a arupíse uwátinkaraiye.

³¹ Miwí miyá uráafo Yúndaa-waasi Manikó wempari'o úmakaiwai sésa Manikó Mósesembo simámakain-amaamba arááiwaénanasa wenaúranka'a arupísesa uwásinkainíye siyáafo Manikó Mósesembo simámakain-amaankoni áwáuma ímba isésa wenaúranka'a ímba arupíse úmai méraawe.

³²⁻³³ Manikóni áamámba arááiwaénanasa wenaúranka'a arupísesa uwásinkainíye siyáafo wenááisafesa ímba timankúnkúmbo urántafena ímba arupíse uwátinkaraiye Manikón-ai aúfáifimba Ísuntafena

símai agaimaréna séna

Manikó séna isáaro. Sáiyóni-naopa'a moórá-ontamba maráúnda pósa minóntánká'á tísamaima turarésa tanaambá fánááwe. Óntantafenamo siyáintembo índawimpa'o timankúnkúmbo iyawi ímba tigaesáfésa ónááwe siyáiyé

mináái agaimaréna siyáaye. Óntanemo siyáimba Ísuntafena siyáaye. Óntanka'o tanaambó faantembá Ísu Káráisitín-aaimo taraisésa miyáumai tanaankáámhá fánááwe.

10

¹ Maanááimó simátíménda isáaro. Kesí waási Yúndaa-waasi sáwí'o úmaimo méraampinkemba Manikó faútinkaindasafena áfááraumai sirááima wétaisa'a Manikómpá'á inái símae'a iyúne.

² Yúndaa-waasi Manikóní kísau maénae sésa fasi'aambánifo Manikón-aagioni áwáuma ímba isaraamba tuwánaraumne.

³ Manikómó wenaúranka'o arupísemo uwátínkáín-amba ímba awánésa karo'-ántáfésa érai'-amban-íye sésa pósa Manikóní érai'-amba ímba wéaraaiwaewe.

⁴ Ámáámhá arááíwaundasafena Manikó wenaúranka'a arupíse uwásinkainíye sésa Yúndaa-waasi arááíwáén-amba Ísu Káráisiti séna minámbá tai'áífo kesááisafesa timankúnkúmba owísáféna Manikó wenaúranka'a arupíse uwátínkáímbanifo Yúndaa-waasi minámbá ímba wéaraaiwaewe.

⁵ Manikó Mósesembo simámakain-amaamba arááíwáénanasa Manikó arupísesa uwásinkainíye

sen-ááísáféna naaófá'á Mósesé agaimaréna séna

minámáámhá seyaafá'ó arááíwaiyawi

kawe'-úmai ménaawe

siyáaye.

⁶ Manikón-aaisafesa timankúnkúmba owímó arupíse uwátínkáín-aaisafena agaimaréna séna

maarán-áái ímba seró. Nááwa wíyómpa'a iyénawa Káráisitimba áí'maenawa kumíníyo.

⁷ Nááwa pukáan-kwaasimo méraapa'a kuréwa Káráisitimba áí'maenawa tíníyo. Miyán-áái ímba seró.

⁸ Manikón-aai kentirumpimbá

ewaa'á wérais'a'a wésewe

agaimaréna siyáaye. Ísu Káráisitín-aaisafe'a timankúnkúmba oró-áái simátimunda

⁹ mináái maarán-íye. Ísu kentáási Fasi'aénkón-íye afora'ó simátimémo kentirumpinkémhá sé'o Ísu pukáimpinkemba Manikó iyáfasinankarayemo síyanamo éna sáwí'o úmaimo méraampinkemba Manikó faútinkainíye.

¹⁰ Manikón-aaisafeta kesirumpintá simankúnkúnta úndasa wenaúranka'a arupísesa uwásinkáísata afora'ó minááimó simátimundasa sáwí'o úmaisaaamo méraundafinkenta wéfausinkaiye.

¹¹ Manikón-aai aúfáífmhá agaimaréna séna

siyáintembo índawimpá'o timankúnkúmba

iyawi ímba tigesáfésa ónááwe siyáaye.

¹² Mináái seyaafá'-wáási Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye Manikón-aúranka'a mimbórái'a óntáféna siyáaye. Manikó seyaafá'nánká'ó káráwiyaiwai éna súwa'nai ínkwaé sésamo simámén-kwaasi óraa-kawe'a wéuwatinkaiye.

¹³ Manikón-aai aúfáífmhá agaimaréna séna

Fasi'aénkóntáfésa sésa sáwí'o úmaimo

méraundafinkemba siyáínonemo sewí seyaafá'nánká miyá íníye

agaimaréna siyáaye.

¹⁴ Manikó ímba méraiye-aaimo sewímó ombá súwa'nai uwo ímba kanaa'á wésewe.

Manikón-aaimo ímba isááwimo ombá minááísáfésa timankúnkúmba ímba kanaa'á wéowe. Manikón-aaimo ímba kosimátiméwasamo ombá mináái ímba kanaa'á isááwe.

¹⁵ Ímba ti'marááwasamo ombá ímba kanaa'á kowásimatimewe. Manikón-aai aúfáífmhá agaimaréna séna

ásé-aaimo kosimátiméwi

aamói wéuwatinkaawe

agaimaréna siyáaye.

¹⁶ Minásé-áái isésamanifo tuwímbai taráíyaawe. Mindásafena naaófá'á Manikón-aai

simátimakowin-awi'a Áísáya agaimaréna séna

Fasi'aénkóo kawe'-áái kosimátimunayasa

minááísáfésa ímba timankúnkúmba owe

agaimaréna siyáaye.

¹⁷ Ísu Káráisitín-aaimo simátiméwasamo isésamo ombá kanaa'á timankúnkúmba wéowe.

¹⁸ Yúndaa-waasi Ísu Káráisitín-aai érai'a é'a isaraawe sune. Mindásafena naaófá'á Manikón-aai aúfáífmhá agaimaréna séna

seyaafá'-márafá'á wénesa simátímúwana
minááigó wété uráiyē
agaimaréna siyáiyē.

¹⁹ Yúndaa-waasi mindá Ísareri-waasi minááigóni áwáuma é'a ísaraamba mindá érai'-
aain-iyē. Naaófá'á Mósesē Manikómó siyáin-ai agaimaréna sēna
Yúndaa-waasi fi'onkaa-waasisafē'a sé'a
úwoi-waasin-owe siyáamba miwísafé'a kesí
waasin-owe sendasáfē'a aaisambá tiyé'a
tirunkó sáwí'a uwátinkainiye

Manikó siyáiyē Mósesē agaimaréna siyówana
²⁰ ánaaemba Áísáya ímba áá'a úwana agaimaréna
sēna Manikó sēna

nóra símaisaawa Manikómpá'á ténaumno-ai ímba sewifá'á paápé uráumne. Manikómbá
aráásiméro-ai ímba sewifá'á paápé uráumne sēna

²¹ Ísareri-waasisafēna sēna túwa'nai ónaumne sé'a kempá'á teró símae'a iyúnasa kesáái
taraisésa kembá tínaaeni'a wéowe

Manikó siyáiyē Áísáya agaimaréna siyáiyē.

11

Manikó Ísareri-waasi arumbó uwátinkáin-ai.

¹ Simátíménda ísáaro. Érai'a Manikó wení waási Yúndaa-waasi ímba ánaaemba
timakaiye. Kemá Yúndaa-waasifinkemba é'a Ísareri-waasi é'a Émbaramun-áisaafitantambo
úndawi é'a Pénisaminin-andafakewi úne.

² Naaófá'á Manikó Yúndaa-waasi wempari'a úmarena ánaaemba ímba ti'mátukaiye.
Íráiyaa-ai agaimakáimba ísaraawe. Naaófá'á Íráiyaa Ísareri-waasisafēna í'ai sēna
Manikóntáfēna sēna

³ Fasi'aénkóo enáái simátímakaawifinkemba sáwifa'nanka tinkamuwasa púwúwasa
óntan-taarema tawísisuwesa entáfésamo imáyáamo ésamo póimo tufú'maimo
agaimaráan-taarema tawísisukaawe. Enááimo simátímakaawifinkemba keyáá
méraunda pósa kenkwárá'á sinkamonaawe

Íráiyaa súwana

⁴ Manikó simámēna sēna

ímbanifo kesí waási mēraiýantafēna sáwifa'nanka 7,000 waasi ta'ótokaunasa
karo'-mánikón-áwí'o Péarimba wenáwí'a
ímba mósá makáawe Manikó simámakaiye.

⁵ Miyámó uráintemba kifé'wara'a Manikó arumbá uwátinkáiwaisafēna Yúndaa-
waasifinkemba tuwímbai wempari'a úmakaisasa méraawe.

⁶ Miwítí kisausafēna ímba wempari'a úmakaifo arumbá uwátinkenasafēna wempari'a
úmakaiye. Miwímó kawē-kísáúmó maiyáawin-anondaa ímba wempari'a úmakaifo wemá
arumbá uwátinkenasafēna wempari'a úmakaiye.

⁷ Miyáumai Ísareri-waasi Yúndaa-waasi Manikómó wenaúranka'o arupísemo
uwátinkáin-amba saafá uwáása owasá seyaafá'nánká ímba awánaraafo Manikómó
wempari'o úmakaiwai tuwímbai awánaraawe. Manikó táántaraimba táá-kautan-
kwaasiyaamba ésa ímba ísááwasa tuwímbai ísaraawe.

⁸ Naaófá'á Manikón-ai aúfáifimba agaimaréna sēna

Manikó sēna tuwesaraí uwátinkaumne súwana tuwesaraí úwasa ímba kanaa'á aai
ísaraamba miyámó uráantemba ifé'wara'a miyá wéowe
agaimaréna siyáísana

⁹ Téfiti agaimaréna sēna

tóntáfēsa aantemba óraa'-imayaa ésa sésa kawē'-úmais méraumne siyambanifo
minímáyáágó karo'á simátinkainasa sáwí'a úmai mésa sáwí-meyamba maénááwe.

¹⁰ Miwí túramba kafíkurainasaraamba ímba awánánááwe. Miwítí umbai-tántáákó
waé'wae'á éna ímba tai'áiniye

Téfiti siyáiyē.

¹¹ Mináái imáyáa é'a simátíménda ísáaro. Yúndaa-waasi karo'-ámbá arááiwaémbanifo
ánaaemba ímba miyá ónááwe. Yúndaa-waasi Manikón-ai taráiyaa'anka'a fi'onkaa-
waasi Manikómó sáwí'o úmáimo méraampinkemba kawē'-ámpá'ó métinkáin-ai isésa
érai'e sembá Yúndaa-waasi isésa tirunkó sáwí'a ínasa kewárátá miyáumai arááiwaenae
sénááwe.

¹² Yúndaa-waasi sáwí'a ésa sáwí-amba arááíwáemba mindásafesa fi'onkaa-waasi kawe'-ámbá arááíwaesa kawe'-úmai méraawe. Miyáumai ánaaemba Yúndaa-waasi Ísu Káráisitín-aaisafesa érai'e sésa kawe'-ámbó arááíwaiyamba sáwífa'nanka tuwánésa áfááraumai kawe'-úmai ménaawe.

Fi'onkaa-waasi kawe'-ámpá'ó métínkáín-aai.

¹³ Ímba Yúndaa-waasin-ófo fi'onkaa-waasisafe'a imáyáa é'o simátíménda isáaro. Manikó kentáféna sénéa fi'onkaa-waasi kesáái kosimátíma'mae núwo sénéa si'mákaimba minkisáú óraa-kisaun-íye sune.

¹⁴ Fi'onkaa-waasi simátímunda imáyáa é'a kesí waási Yúndaa-waasi isáiyana tirunkó sáwí'a ínasá kewarátá miyáumai arááíwaenae sénéáawe-imayaa úne. Yúndaa-waasi miyá iyana Manikó kawe'-ámpá'á métínkáindasafe'a fi'onkaa-waasi simátíma'mae'a iyúne.

¹⁵ Manikó Yúndaa-waasi ánaaemba uwátímakainka'a fi'onkaa-waasi sáwífa'nanka wení waási-i'a uwátinkaraisasa miyáumai ánaaemba Yúndaa-waasi Manikómpá'á tiyana Ísu Káráisitini waási-i'a uwátinkainda pukésa iyáfasinesaraamba ónááwe.

¹⁶ Yúndaa-waasisafe'a imáyáa é'o simátíménda isáaro. Tuwímbaimo tómbó ayááímó tafámbaimo Manikómbó ámémba mintómbá mütú'a Manikóndén-íye. Tuwímbaimo sésa mintái-ánú'á Manikóndén-íye semba mintáimá seyaafá'á wendén-íye.

¹⁷ Moórá-taigon-awí'a órifíma kisaufa'a wérain-taima mintáiyáámbá Yúndaa-waasin-owe. Manikó minórífi-táigó ayáánamái anai'uwásuwena amo'náfakemba afáá'-órífé-táigó ayáánamái anai'úmai máafusu'maraisana áfóiyaken-anomba tafiséna óraa'a uráíye. Afáá'-órífi-táigó ayáánamaíyaamba kemá fi'onkaa-waasin-owe.

¹⁸ Mindásafe'a kentúwí'a ímba maimaé iyé'a anai'uwásukain-ayaanamaisafe'a sáwísamba owatá kesáá óraa'a úne ímba seró. Mintáigó fasi'aémbá wétimifo kembiwí mintáigómbá ímba fasi'aémbá wéamefo kentúwí'a ímba maimaé iyóro.

¹⁹ Kentúwí'a ímba mósá maré'a sé'a Manikó kentáá máafusu'maraindasafena ayáánamái anai'uwásukaiye ímba seró.

²⁰ Maarán-áái érai'-aain-íye. Yúndaa-waasi Ísu Káráisitín-aaisafesa ímba timankúnkúmba untáféna anai'uwásukaisa'a kembiwí timankúnkúmba uráantafena miwí-tinóndáá méraawe. Mindásafe'a ímba kentúwí'a mósá máréwana táá'a ína'a káráwiyoro.

²¹ Yúndaa-waasi ayáánamái-úramban-ófo Ísu Káráisitín-aaisafesa ímba timankúnkúmba ontáféna anai'uwásúwáísasa méraamba pó'a kembiwímó miyámó íyanamo éna Manikó miyá íniye.

²² Manikó tuwímbai arumbá uwátinkena tuwímbai sáwí-meyambo timínda imáyáan-oro. Sáwí'o uráawí sáwí-meyamba tiména kembá kawe'á uwátínkáíye. Kawe'ó uwátínkáípa'o ímbo maé'mae'o íyanamo éna ayáánamaimo anai'uwásukaintemba kembiwí miyá íniye.

²³ Yúndaa-waasimo sáwí-ambo tuwésamo Ísu Káráisitín-aaisafesa timankúnkúmba íyanamo éna Manikó fasi'aémbó tokáíwai tiyéna ááemo maé'ópa'a mótinkainíye.

²⁴ Fi'onkaa-waasi afáá'-órífi-táigó ayáánamaíyaamba owaná Manikó anai'uwásuwena kawe'-órífi-táífimbá máafusu'makaimba mindá umbái taráíye. Yúndaa-waasi kawe'-órífi-táíyáámbá owaná Manikó minkáwé-táigó ayáánamái anai'uwásukaifo aneká'a maimái Yúndaa-waasi máafusu'marainda mindá ímba umbái táínda kanaa'á íniye.

Manikó seyaafá'nánká arumbó uwátínkáín-aai.

²⁵ Kesí waásisono. Kesáá óraa'-waasisa úne súnafó sé'a afora'ó simátíménda isáaro. Ísareri-waasi Ísu Káráisitín-aaisafesa ímba timankúnkúmba ombánifo ímba miyá úmae iyésa ánaaembo fi'onkaa-waasimo Manikómó wempari'o úmakaiwaimo Manikómpá'ó tiyanka'a Ísareri-waasi Ísu Káráisitín-aaisafesa timankúnkúmba ónááwe.

²⁶ Miyáumai Manikó Ísareri-waasi sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawe'-ámpá'á métínkainíye. Mindásafena naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna sénéa sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawe'-ámpá'ó métínkáíwai Sáiyóni-naopa'a paápé éna Yékopun-aísaafitantamba uráawiti sáwí-imayaa maitiyuwáíniye.

²⁷ Sáwí-imayaa maitiyuwáandara'a símaimo kááísamakaunda-aai paápé íniye Manikó siyáíye

agaimaréna Ísareri-waasi Yékopun-aísaafitantambo uráawisafenawe miwítí óraa'-naopa'-awí'a Sáiyóni-naopatafenawe agaimaréna siyáíye.

²⁸ Yúndaa-waasifinkemba sáwífa'nanka Ísu Káráísitin-ai taráíyaamba pósa Manikóní namuro-wáásiyáámbá ompinkémbá fí'onkaa-waasi wenáái isé'a érai'e siyáawe. Yúndaa-waasi tíwá'náma Manikó símai kááísamakaintafena miwí tísaafitantambo uráawi wení waási-i'a úmakaiye.

²⁹ Manikó wení waási-i'a úmakena kawé'a uwátinkaraimba ímba ifátuwena fí'on-imayaa íniye.

³⁰ Ááéma kemá fí'onkaa-waasi Manikón-ai taráíyaawasa ánaaemba Yúndaa-waasi miyá uráamba póna káfé'a Manikó kembíwí arumbá wéuwatinkaiye.

³¹ Yúndaa-waasi Manikón-ai taráíyaawana kembíwímó arumbó uwátinkáintemba ánaaemba miwí arumbá uwátinkainiye.

³² Seyaafá'nánká Manikón-ai taráísúwana Manikó séna sáwí'o ombá miwá ta'ótokaiye séna arumbó uwátinkaindasafena mináái siyáaye.

Manikón-áwí'a óraataamo úmae iyúnda-ai.

³³ Manikó áfááraumai arumbá uwátinkena kawé'-ímáyáá éna seyaafá-tántáátáféna ímáayá isaná miyám-baaran-aiimo Manikómpá'ó wéraimba ímba kanaatá isáúnanasa miyám-baaran-kisaumo máimba ímba kanaatá wéwanaumne.

³⁴ Manikón-ai aúfáífimba agaimaréna séna Fasi'aénkómó ímáayámo ímbá ímba kanaa'á wéisaawe. Fasi'aénkómó máin-kisau ímba kanaa'á táísái úmai wémaewe.

³⁵ Moórá-tantaa'a simíya'a kemá anondáá tíménoma ímbo siwái póna wemá ísarena tímiwain-iyé agaimaréna siyáaye.

³⁶ Manikó seyaafá-tántáá'á úmaráísana wení fasi'aémbá wéraintafena seyaafá-tántáá'á wéraimba pósa wenáwí'o mósá maráiyantafena seyaafá-tántáá'á wéráiyé. Mindásafeta Manikómó kisaumo máimba ímba kanaatá seyaafá'á wéwanaumpo kárikata wéwanaumne. Wenáwí'o óraa'o úmae íyimba érai'-aain-iyé.

12

Manikóní kisaumo máén-ai.

¹ Kesí waásisono. Manikó áfááraumai arumbó uwátinkáintafe'a maarán-áái óraaka simátimune. Kembíwí kentúma Manikómbá amé'a wentáfé'a ímáayá é'a wení kísau aan-temba maíyana aamoí uwátinkaino. Miyámó é'o é'a wen-ímáyáá érai'a mósá maránááwe.

² Marapá'-waásímó sáwí'o ontembá ímba miyámó íyamba Manikómó sin-ááísáfé'a ewé síyana kentí ímáayá aú'i'a uwátinkaina'a aú-waasiyaamba ónááwe. Miyámó é'o é'a Manikómbó arááimo tain-áái isé'a Manikómó aamoimó in-áái isé'a kawé-kísáú-áái isé'a wení sásá'-ímáyáámó ímbá isánááwe.

³ Manikó úwoimo súwa'nai uráintafe'a maarán-áái simátimune. Kentúma ímba maimaé iyé'a óraa'-waasisa úne ímba seró. Manikó túwa'nai isa'á ímba waásiti fasi'aénká'án-ifo Manikóní fasi'aénká'á wení kisaumo máemba mindásafe'a ímáayá é'a kentúma ímba maimaé iyóro.

⁴ Kentúwawaa'a ímáyaan-oro. Tíyayaanko wení kísau máísana moórá-mora-tantaako miyá isatá

⁵ miyáumai kesáá sáwífa'-waasi méta Ísu Káráísitiyeta kááísamaisa mimbórásúwawaa'a ma'máisa méraunanasa

⁶ Manikó úwoi súwa'nai isatá moórá-mora-waasisa kentáási kisausa máéndasafenasa Manikó fasi'aémbá siménasa Manikó fasi'aémbó tíménamo kesáái simátima'mae nóromo siyáinda érai'-aain-iyé sé'a miyán-oro.

⁷ Fasi'aémbó tíménamo túwa'nai orómó siyáindawi miyán-oro. Fasi'aémbó tíménamo kesí aambó aráátiméromo siyáindawi miyán-oro.

⁸ Fasi'aémbó tíménamo fasi'átinkáaromo siyáindawi miyán-oro. Kentí óntamo tuwímbaimo tíméwi kawé'án-oyo miyán-oro. Káráwiyaawi kawé'án-oyo miyán-oro. Kawé'ó uwátinkááwi aamoimó íyapakemba miyán-oro.

⁹ Moórá-moramo tirumbó tímémba ímba karo'ó síyamba éraika'a tirumbá tíméro. Sáwí-kisau tínaemba uwáme'a kawé-kísáú ta'ótóráaro.

¹⁰ Ísu Káráísitini waási ontáfé'a mimbórá-ákúnkááni'a é'a pó'a moórá-mora-waasi tirumbá tímé'a moórá-mora-waasi túwí'a mósá máraámba aamoí é'a méraaro.

¹¹ Fasi'aénkómpá'á imáyáa é'a ímba tuwesarái ína'a tiyáántán-kwimái Fasi'aénkóni kísau kawe'án-oro.

¹² Ísu Káráísitimo kumíndasafe'o amu'maré'o méraamba tirunkó aamoí ínana umbai-tántáá'ó kentópa'o wéráimba ímba imáyáamo iyamba fasi'ámai mé'a Maníkómpá'á inai símae iyé'a ímba saagaaró.

¹³ Maníkóni waási ímbo tómbó makéwi túwa'nai e'a namu'-waasímó tiya'o é'a tóné naané tíméro.

¹⁴ Sáwí'o uwátínkááwisafe'a Maníkóntáfé'a sáwí'a uwátinkaaó ímba síyamba kawe'á uwátinkaaó seró.

¹⁵ Aamoimó owísé'a kewará'á aamoín-oro. Ifi'ó taawísé'a kewará'á ifi'á taaró.

¹⁶ Mimbórá-ímáyáa é'a óraa'-waasisa úne ímba síyamba moórá-mora-waasi túwa'nai e'a úwoi-kisauwara'a máéro. Kesáfé-ímáyáámó ombá keyáása kawe'-ímáyááwará'-wáásísá úne ímba seró.

¹⁷ Sáwí'o uwátínkarewa'o é'a anondáá ímba miyá uwátínkáaro. Waási túranka'a kawe'-aantemba úmai méraaro.

¹⁸ Seyaafá'-wáásifimbá faru úmai ménae sé'a tiyáántán-kwimái miyáumai méraaro.

¹⁹ Sáwí'o uwátínkaiya'o é'a anondáá ímba miyá iyamba méwana Maníkó anondáá sáwí-meyamba timíniye. Mindásafena Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Fasi'aénkó séna sáwí'o iyawini anondáá-meyambo timénda mindá kendén-iyé. Sáwí-kisausafe'a méyámbá timénaumne siyáiyé

agaimaréna siyáiyé.

²⁰ Mináái imáyáa é'a maarán-oro. Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna namuro-wáásímó tááimo taimbó é'a tómbá tíméro. Namuro-wáásímó nontáfénamo tínkáímbo é'a tíméro. Miyámó íyasamo ésa sáwí'o uwátínkáántafesa tigaemá íniye agaimaréna siyáiyé.

²¹ Sáwí'o owíni áwáuma ímba iyáákainifo kentí kawe-kísáúgó sáwí-kisauwomba iyáákaino.

13

Káráwiyaan-kwaasi tísamaifimba kífaero-aai.

¹ Seyaafá'nánká marapá'ó káráwiyaan-oraal'-waasi tísamaifimba kífaero. Maníkómó fasi'aémbó ímbo tímakainakaa ímba káráwiyon-kisau máéwaisino. Maníkó miyáumaimo káráwiyaawi iyáfasintinkaraiye.

² Marapá'ó káráwiyaan-oraal'-waasi Maníkó iyáfasintinkaimba pó'a miwí táái isé'a ímba taráísóro. Taraisíyambo é'a Maníkón-aúranka'a sáwí'a é'a sáwí-meyamba maénááwe.

³ Kawe'ó owí káráwiyaan-oraal'-waasisafena ímba táá'a wéifo sáwí'o owí káráwiyaan-oraal'-waasi táároi wéinkaisowe. Káráwiyaan-oraal'-waasi táároi ímba inkaisónaemo sé'o é'a kawe'-aantemba íyasa aamoí uwátinkanaawe.

⁴ Káráwiyaan-oraal'-waasi túwa'nai iya'a kawe'-úmimo méraiýantafena Maníkó miwí iyáfasintinkaraiye. Sáwí'o é'o é'a miwí táároi inkáísóro. Fasi'aémbá tokáamba pósa sáwí'o iyawi sáwí-meyamba timénááfo inkáísóro. Maníkó iyáfasintinkaraimba pósa sáwí'o owí sáwí-meyamba timénááwe.

⁵ Mindásafe'a marapá'ó káráwiyaan-oraal'-waasi tísamaifimba kífaero. Maníkó aaisambá sifo sé'a káráwiyaan-oraal'-waasi tísamaifimba kífaero. Ímba mindásafe aantembanifo kentirumpinkén-árupísé-ímáyáásáfé'a káráwiyaan-oraal'-waasi tísamaifimba kífaero.

⁶ Miwí miyán-kísáúmó máemba miyán-kísáú maíýantafena Maníkó iyáfasintinkaraimba pó'a taakísí

⁷ fi'o-fi'on-takisi

orómó siya'a arupíse úmai miyá é'a óraa'-waasi-tuwi'a mósa maráaro.

Moórá-mora-waasifimba tirumbó timén-aai.

⁸ Ontambo tímakaiya'a ayáátááka'a ímba mé'a ááéma tíméro. Moórá-mora-waasi tirumbá timé'a miyámó ombá Maníkó Mósesembo simámakain-amaamba wéaraaiwaewe.

⁹ Maníkó Mósesembo simámakain-amaanko séna aare-úméné waai-úméné fi'o-fi'on-tantaa'e ímba oró. Ímba tínkamiyasa púwóro. Túraníyamba ímba oró. Miyám-baaran-amaankoni áwáuma maarán-iyé.

Kesáfé-ímáyáámó ontembá kentí waási-imayaawara'a oró.

¹⁰ Miwítí waási-imayaamo owí ímba sáwí'a uwátinkanaawe. Miwítí waásifimba tirumbó tíméwi Maníkó Mósesembo simámakain-amaamba wéaraaiwaewe.

¹¹ Ísu Káráisitimo kumínda-kanaa kárika'a tína'a Ísumo kumínda-kanaamo ímbo imáyáamo ontembá ímba é'a káráwiyoro. Ísu Káráisitín-aaisafeta érai'e sêta simankúnkúmba uráundarata Manikómó siyáínda-kanaa kárika'a tínda póta méraundasa káfé'a minkánáá kárika'a tiniye.

¹² Marapá'ó kuneu'-áémpá'ó méraamba tai'áimba pó'a kárika'a wiyómpa'o sámó kaipa'a ménaafó mindásafe'a sáwí-kisau tínaaemba uwáme'a tiyáántán-kwimái kawekísáú maé'a méraaro.

¹³ Sámó kain-áémpátáámó méraunda-waasisaamo úndantenta miyá é'a kawe'-úmai méraaro. Ímba túwaandu uré'a uwói'o on-dómbá wéne'a uwói'a oró. Aare-úméné waai-úméné ímba é'a aaisané ímba sé'a kawekísáú mó maiyantafe'a kentirunkó ímba símai sáwí'a uwátinkáaro.

¹⁴ Sáwí-imayaasafe'o tirááísafe'o ombá ímba ewé siyamba tínaaemba uwáme'a Fasi'aénkó Ísu Káráisitintafe'a sé'a kentáará'á káráwiyuwo seró.

14

Waásiti kisaugomba ímba símai sáwí'a oró-áái.

¹ Ísáaro. Ísu Káráisitín-aaisafesa timankúnkúmba ésamo ímbo fasi'ámaimo arááíwáéwisafe'a ímba tiyuwé'a kesêta méraaro siyamba miwiti fi'o-fi'on-imayaasafe'a ímba aaisambá símai tuwináaro.

² Ísu Káráisitín-aaisafesa timankúnkúmba owífinkémbá tuwímbai sésa seyaafá-tómbó náundasa kanaán-ye sewasá tuwímbai Manikóni aampa'ó ímbo fasi'ámaimo arááíwáéwi sésa kisaufaken-ton-aantemba néta pói-ama'a ínta nánaumne sewasá

³ seyaafá-tómbó naawí pói-ama'o ímbo naawisáfesa ímba símai sáwí'a uwátinkáaro. Wenááísafesa timankúnkúmba ésa pói-ama'o naawisáfena Manikó sêna kesí waásín-owe siyáimba pósa kisaufaken-ton-aantembo naawí pói-ama'o naawisáfesa sáwí'a wéowe ímba seró.

⁴ Moóráwigoni kisaufaken-ton-aantembo naawí pói-ama'o naawisáfesa sáwí'a wéowe ímba seró. Ímba kendén-ifo wení óraa'-waasigonde póna weyáárika'a sêna kawekísáú maé sáwí-kisau maé óne wení óraa'-waasigo wésiye. Fasi'aénkó kanaa'á áwa'nai índa póna kawekísáú maéna fasi'ámai méniye.

⁵ Tuwímbai moórá-mora-kanaasafesa sésa óraa-kanaan-ifo seyaafá-kánáá úwoi-kanaan-ye sewasá tuwímbai sésa seyaafá-kánáá mimbórá-kánaarááni'an-ye wésewe. Seyaafá'nánká imáyáa ésa moórá-aaimo arupíse-aaimo sésamo ésa mináái miyán-oro. Tuwímbai moórá-aaimo arupíse-aaimo sésamo ésa mináái miyán-oro.

⁶ Tuwímbai Fasi'aénkón-áwí'a mósá maránae sésa moórá-kanaasafesa óraa-kanaan-ye sewasá tuwímbai Fasi'aénkón-áwí'a mósá maránae sésa tómbá Manikómpá'a súwi sésa wénaawe. Tuwímbai Fasi'aénkón-áwí'a mósá maránae sésa tuwímbai-tontafesa ímba nánaumne sésa naan-tóntáfesa Manikómpá'a súwi wésewe.

⁷ Métaamo púwóndasaawe ímba kendésáánifo Manikóndén-ye.

⁸ Méraundasa Fasi'aénkóntáfeta imáyáa éta méraunda póta púwóndasa Fasi'aénkóntáfeta imáyáa éta puwónaumne. Méraundasaawe púwóndasaawe Fasi'aénkóndé-ita wéune.

⁹ Ísu Káráisiti pukáan-kwaasiya'e úwoimo túmó aráan-kwaasiya'e káráwiyindasafena pukéna iyáfasinkaiye.

¹⁰ Mindásafe'a imáyáa é'a Ísu Káráisitini waási ontáfé'a moórá-mora-waasiti kisaufaken-ton-aantemba néta pói-ama'a ínta nánaumne sewasá

¹¹ Minááísáfena Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna sêna Fasi'aénkó sêna méraundasaafe'a sé'a kesúranka'a seyaafá'nánká kifaesa ken-imáyáa mósá marésa afora'á sésa érai'a emá Manikó óne sênáawe Manikó siyáiyé agaimaréna siyáiyé.

¹² Miyáumai minkánáámó tínda Manikón-aúranka'a seyaafá'nánkátá kesáámó méraundawini áwáusa simámenaumne.

Kentáási kisaugoni aambá kawé'-án-aantemba awánésa ímba sáwí-ambo arááíwaiwae siyáín-aai.

¹³ Mindásafeta imáyáa éta moórá-mora-waasiti kisaufaken-ton-aantemba néta pói-ama'a ínta nánaumne sewasá

¹⁴ Fasi'aénkó Ísuwe'a kááísamai méraunda pó'a maarán-áái érai'-aain-iye ísaraumne. Seyaafá-tómbá wéraimba ímba sáwí'a isasá náíyanamo éna ímba sáwí'a uwátinkainifo karo'ó sésamo naananá sáwí'a uwásinkainiye sésamo náíyanamo éna sáwí'a uwátinkainiye.

¹⁵ Tuwimbaimo mintómbá ímba nánaumnemo sen-tómbó náíyasamo ésa minááímó sewi tuwánésa mintómbó náíyantafesa sáwí-amba arááíwaenaawe. Miyámó ombá sáwí'a é'a tirumbá ímba wétimewe. Miyán-tómbó naambá miwísáfénawe séna Káráisiti pukáiwai tuwánésa sáwí-amba arááíwáéfo sé'a káráwiyoro.

¹⁶ Kawe-tántáá'án-iye sé'o ombá tuwimbai tuwánésa símai sáwí'a uwásínkááfo sé'a káráwiyoro.

¹⁷ Miyám-baaran-tone noné naawasá ímba naawasamó ombá ímba Maníkó kentáará'ó káráwiyain-awaun-ifo Maníkó kentáará'ó káráwiyaimba maarán-iye. Wenaúranka'a arupíse úmai aáno úmai méraunanasa Manikóní Ufaen-ámútánkó súwa'nai isaná sirunkósá aamoí wéiye.

¹⁸ Miyámó ombá Ísu Káráisitini kísau máéwana Maníkó aamoí uwátínkáísasa tuwánésa sésa kawe'án-owe wésewe.

¹⁹ Mindásafeta imáyáa éta aáno úmaisa méta moórá-mora-waasi fasi'aémbá timénae séta siyáántán-kwimáisa kísaua máéno.

²⁰ Tuwimbaimo karo'ó sésamo mintómbá naananasá sáwí'a uwásinkainiye sewa'ó ombá mintómbá nánae sé'o né'o ombá tuwánésa sáwí-amba arááíwáéfaínifo káráwiyoro. Manikómó kentirumpimbó máin-kisauomba sáwí'a ifáínifo káráwiyoro. Seyaafá-tómbó naambá mindá kanaán-ifo tuwimbai-tombo naambó tuwánésa sáwí-amba arááíwáémba sáwí'a uwátínkáámbo mindá sáwí'an-iye.

²¹ Pói-ama'e ándá-aran-done fí'o-fi'on-tone náúndamo suwánésa sáwí-amba arááíwáéfo sé'a miwísáfé'a imáyáa é'a mintómbó naambá ifátiyuwe'a miyámó ombá kawe'án-owe.

²² Mintántáátáfé'o imáyáamo ombá Maníkó aantemba simáméro. Kentirumpinkén-imáyáasámbo ombá ímba sáwí'a úne sefó kentirunkó kawé'ó iní'a wéowe.

²³ Tuwimbai-tontafe'a kae'-imáyáá toké'a nánaum ína nánaumno sewi kentirumpinkén-imáyáágó ímba naaó sina'o né'o é'a Manikón-aúranka'a sáwí'a ónááwe. Kentirumpinkén-imáyáágó kawé'án-iye ímbo

sisasamó miyámó ombá sáwí'a wéowe.

15

Ísumo ímbo wesáfé-imáyáámó uráintemba miyán-oro-aaí.

¹ Kesáa Manikómpá'ó simankúnkúmbo fasi'ámaisaamo úndawisa Manikómpá'ó timankúnkúmbo ímbo fasi'ámaimo owí túwa'naisa onó. Sirááímo taintembó úndasa aantemba ímba imáyáa éta

² kentáási ewaa'ó méraawi Manikómpá'á timankúnkúmbo fasi'ámae iyantafeta miwísáfé'wará'á imáyáa éta túwa'naisa onó.

³ Ísu Káráisiti ímba wesáfé-imáyáá úmba waásisafena imáyáa uráíye. Mindásafena naaófá'á Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna Káráisiti Manikóntáféna séna símai sáwí'o uwánkaraawi pósa kembá

sáwí'a uwásínkaraawe siyáíye
agaimaréna siyáíye.

⁴ Naaófá'á Manikón-aaí aúfáifimbo agaimakáamba maarán-ááisáfésa agaimakáawe. Súwa'nai ínanasa ímba ááema suwesarai ínata Manikón-aaisafeta fasi'ámai imáyáa éta wesé'a ménaandasafeta amu'maréta méraumne. Mindásafesa aúfái agaimakáawe.

⁵ Ímba tuwesarai ína'a fasi'ámai méraaro séna Maníkó túwa'nai iye. Ísu Káráisitimo mérantemba miyáumai mé'a kempimbá mimbórá-imáyáán-oro séna Maníkó túwa'nai isa'á

⁶ pó'a mimbórá-imáyáá é'a mimbórá-áái sé'a Manikón-áwí'a Fasi'aénkó Ísu Káráisitin-afowán-áwí'a mósá máraámbo mindásafe'a inai sune.

Ísu Ísareri-waasiye fí'onkaa-waasiyemo túwa'nai uráin-aaí.

⁷ Ísu Káráisitimo kentáfénamo aamoimó intembá kempimbá moórá-mora-waasisafe'a aamoí é'a miyá owaná Manikón-áwí'a óraa'a wéiye.

⁸ Naaófá'á Maníkó Yúndaa-waasisa síwá'násafenasa símai fasi'ámarowana Manikómó siyáintembo indasafena mifási'áén-ááímó paápé indasafena Ísu Káráisiti kumbéna Yúndaa-waasi túwa'nai úwasa

⁹ fi'onkaa-waasi sésa Manikó arumbá uwásínkáisata wenáwí'a mósá maráúmne siyantafena Isu Káráisiti kunkáiyé. Minááísáféna Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna

fi'onkaa-waasifimbo méraunda enáwí'a mósá maré'a imó súnda enáwí'a mósá maráúmne agaimaréna súwana

¹⁰ moóráfa'a agaimaréna séna

fi'onkaa-waasisono. Manikómó wemparí'o úmakaiwai tirunkó aamoí ina'a

kentirunkówará'á aamoí ino

agaimaréna súwana

¹¹ moóráfa'a agaimaréna séna

fi'onkaa-waasisono. Fasi'aénkón-áwí'a

mósá máraaro. Seyaafá'-wááísisé'a

wenáwí'a mósá máraaro

agaimaréna súwana

¹² Manikón-aaí simátimakowin-awí'a Áísáya agaimaréna séna

Téfitin-afowan-awí'a Yési wenándáfakemba moóráwigo paapé inana fi'onkaa-waasiya'o káráwiyindasafena Manikó iyáfasinankainasa wembá amu'maréna ménaawe

agaimaréna Isu Káráisitintafena siyáiyé.

¹³ Wesé'o méraiymba amu'maré'a méraaro séna Manikó wétuwa'nai-iyé. Wesé'a kááísamai méraantafena aáo uwátinkena tirumbá kawé'a uwátínkáisana wení Ufaen-ámútánkó fasi'átínkáfa'a iyísa'a wesé'o méraiymba amu'maré'a méraamba mindásafé'a inai sùne.

Manikóní kisaumo maúndasafe'a aamoí únemo siyáin-aaí.

¹⁴ Kesí waásisono. Imáyáamo únda-aaimo simátíménda isáaro. Kawé'-wáásí-úramba pó'a kawé'-ámbo arááíwáén-aaí seyaafá'nánká isé'a kanaa'á wéaraatimewe. Kentáfé'a miyán-imáyáá úne.

¹⁵⁻¹⁶ Maanáúfáifimbá tuwímбай-aaí fasi'ámaimo simátimunda mináái imáyáa iyantafena ímba sáá'a isa'á sùne. Fí'onkaa-waasifimba Isu Káráisitini kísau máéndasafena Manikó si'mákaimba póna ímba sáá'a isa'á fasi'ámai maanáúfáifimbá simátimune. Manikóntáfé'a sé'a maafi'ónkáá-wáási ení waási owaná ení Ufaen-ámútánkó ení waási-i'a uwátínkaraiye senaná Manikó aamoímó indasafe'a wení ásé-aaí simátimune.

¹⁷ Isu Káráisitiye'a kááísamai mé'a Manikóní kísau maúndasafe'a aamoí úne.

¹⁸ Isu Káráisiti fasi'aén-imáyáá simísa'a fi'onkaa-waasi Manikón-aaísafesa érai'e siyantafe'a kísau miwífimbá maiyáunda mináái ímba sáá'a ina'a pó'a simátíménda isáaro. Aaí simátimé'a kisaumo maiyáunda

¹⁹ Manikóní ámútanko fasi'aémbá simísa'a fi'o-fi'on-kísau ímbo awánaraan-kísau maimaé'a kuráumne. Yérúsaremu-naopakemba fi'o-fi'on-daopa'a wéne'a Káráisitini ásé-aaí simátíma'mae'a iyé'a Írírikamu-marafa'a kuráumne.

²⁰ Kemá sé'a naaó'-nao'a Isu Káráisitín-aaí ímbo ísaraan-daopa'a ásé-aaí kosimátimenae. Kosimátimakaan-kwaasifimba ímba kosimátimenaumpo fi'on-daopimpa'a kosimátíma'mae'a nónaumne sé'a minásé-áái ímbo ísaraan-kwaasifimba kosimátimakaumne.

²¹ Naaófá'á Manikón-aaí

aúfáifimba miyán-áái agaimaréna séna

ímbo simátímúwasamo ísaraawi ánaemba Manikóní aambá awánánáawe. Ímbo ísaraawi ánaemba Manikón-aaí isánáawe

agaimaréna siyáimba pó'a Isu Káráisitín-aaí ímbo ísaraan-kwaasifimba kosimátimakaumne.

Rómu-naopa'a kónaemo siyáin-aaí.

²² Ímbo ísaraan-kwaasi ásé-aaí simátimundara'a kempá'á kónae sé'a únda simátimunda-kisaugo sáwífa-kanaa kembá ta'ótókaiye.

²³ Kempá'á kónae sé'a únda sáwífa'-atai maisuwé'a ímba kanaa'á kúndasafe'a káfé'a maandáópimpa'a kesí kísau tai'ásuwe'a

²⁴ kempá'á kónae-imayaa úne. Sípéni-marafa'e sé'a wéme'a kentí naaópa'a kotuwáné'a koméraana'a súwa'nai iya'a Sípéni-marafa'a kónaumne.

²⁵ Aífa'á Yérúsaremu-naopa'a Manikóní waási kotúwa'nai ónaumne.

²⁶ Manikóní waási Máséndóniyaa-marafakewiye Ákáyaa-marafakewiye sésa aawái taisasá Manikóní waási Yérúsaremu-naopakewi tómbá ímbo makáawi túwa'nai ónae

sésa miwítí óntamba torupámakaamba pósa simíya'a maimaé'a Yérúsaremufa'a wé'a mátimeaumne.

²⁷ Miwítí imáyáafinkembo miyámó ombá mindá kawe'án-iyé. Yúndaa-waasi fí'onkaa-waasi Ísu Káráisitin-aaí kosimátímakaamba pósa imáyáa ésa miwítí óntamba Yúndaa-waasi tómbá ímbo makáawimo tímémba mindá kawe'án-ófo miyán-oro.

²⁸ Torupámakaan-ontamba maimaé'a wéme'a seyaafá'nánká mátime'a Sípéni-marafa'e sé'a wéme'a kentí naaó'a kómé'a minkákémbá Sípéni-marafa'a kónaumne.

²⁹ Kentí naaópa'a koméaraanana Ísu Káráisiti áfááraumai kawe'á uwátinkainiye-imayaa úne.

³⁰ Kesí waásisono. Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisintafe'a imáyáa é'a Maníkóni ámútanko arumbá uwásínkáintafe'a imáyáa é'a óraaka simátime'a sune. Maníkómpá'a inái sumpo kewará'á súwa'nai úmai fasi'ámai inái seró sune.

³¹ Yérúsaremu-naopa'o kondá Yúndiyaa-aempaken-Yúndaa-waasi Ísu Káráisitin-aaisafesa ímba érai'emo sewí sínkamófo sé'a súwa'nai úmai inái seró. Mifá'a Maníkóni waásimo méraawi túwa'nai on-óntántáfesa aamoí iyantafe'a inái seró.

³² Minkísáú tai'ásuwaanana Maníkómó ewémó sína'o é'a aamoí é'a kentópa'a wéme'a kotuwáné'a aú'i'a úmai ménaumne.

³³ Maníkó aáno'o uwásínkáíwaisa kesé'a méraiye sé'a inái sunda érai'-aain-iyé.

16

Kawe'-úmai méraaromo siyáin-aaí.

¹ Moórá-ininkon-awí'a Fípi kesímánaakaanta éna Maníkóni waási Sénkiriya-naopakewi túwa'nai isa'á wenáái simátimune.

² Kesé wesé'a Fasi'aénkóni waási ontáfé'a kentópa'o wínda aamoí uwánke'a keséta méraao sé'a tuwímbai-tanta'o wempimbó ímbo wérainda áwa'nai oro. Sáwífa'nanka túwa'nai ena kenkwará'ó súwa'nai intáfé'a pó'a áwa'nai oro.

³ Moórá-ininkon-awí'a Pírísiraawe awaalkón-áwí'a Ákwíraante'a kawe'-úmai méraakaiyo sune. Mindáraiye kewé Ísu Káráisitini kisausa wémaumne.

⁴ Ááéma sínkamiyakai puwúyafó-imayaa ímba ésarai súwa'nai uráaya'a aamoí uwátinkaumne. Ímba ke aantemba aamoí uwátinkaumpo fí'onkaa-waasi fí'o-fi'om-barafakewi Maníkóni waásiwara'a aamoí wéuwatinkaawe.

⁵ Mindáraiiti naaúmpa'a Maníkón-imáyáa ésa túwaandu owísáfé'a kawe'-úmai méraaro sune.

Moóráwigo-awí'a Épinitasi kesí waási-i'a intáfé'a kawe'-úmai méraao sune. Wemá Ésiyaa-marafakewi aifa'á Ísu Káráisitin-aaisafena amankúnkúmba uráiwain-iyé.

⁶ Moórá-ininkon-awí'a Máriyaantafe'a kawe'-úmai méraao sune. Wemá kentáféna imáyáa éna óraa-kisau wémaiye.

⁷ Kae'-Yúndáa-waási túwí'a Ándónaikasiye Yúniyasintetafe'a kawe'-úmai méraakaiyo sune. Kemá Ísu Káráisitiye'a ímba kááisamai méraawandara'a mindárai-nonkaamba kááisamai maé'óyambani. Ísuni aantá-waasisomba minkáé'nárai tuwánaraan-kwaasiyai ésarai ááéma kesé'a ándáfa'a kuráaye.

⁸ Moóráwigo Ámpíriyetasintafe'a kawe'-úmai méraao sune. Wemá kesí waási-i'a éna Fasi'aénkóe'a kááisamai méraiye.

⁹ Moórá Épáanintafe'a kawe'-úmai méraao sune. Wemá kesé'a Ísu Káráisitini kisaurai wémauye. Moóráwigo kesí waási-i'a iwáin-áwí'a Sítékisintafe'a kawe'-úmai méraao sune.

¹⁰ Moóráwigo Ápérísi Ísu Káráisitini aampa'á fasi'ámai arááiíwáiwaintafe'a kawe'-úmai méraao sune. Árisitopurasini akúntáfé'a kawe'-úmai méraaro sune.

¹¹ Moórá Yúndaa-waasigon-awí'a Érotiyonintafe'a Násísáasini akúmbá Ísu Káráisitini waásisafe'a

kawe'-úmai méraaro sune.

¹² Moóráwigo Taráífinae moóráwigo Taráífosaye mindárai Fasi'aénkóni kisaui wémaeyawisafe'a kawe'-úmai méraakaiyo sune. Moóráwigo Pésisi Fasi'aénkó Ísuntafena imáyáa éna óraa-kisau wémaiwaintafe'a kawe'-úmai méraao sune.

¹³ Moóráwigo Rúfaasi Ísu Káraísitini kisaumo maénamo íyáákariwainte anówa kesinóraamba uráin-ininkontafe'a kawel-úmai méraakaiyo sune.

¹⁴ Tuwímbai-tuwi'a Ásínkiritasiye Fírígoniye Émisiye Pátáropasiye Émásiye miwísé'a Fasi'aénkóni waási méraawisafe'a kawel-úmai méraaro sune.

¹⁵ Tuwímbai-tuwi'a Fírórógasiye Yúriyaawe Nériyasiye wenámáánaakowe Órímpasiye miwísé'a Maníkóni waási méraawisafe'a kawel-úmai méraaro sune.

¹⁶ Kempínkémbá moórá-mora-waasi imáyáa é'a tiyáámba tíméro. Ísu Káraísitini waási seyaafá'nánká kentáfésa sésa kawel-úmai méraaro sewé.

¹⁷ Kesí waásisono. Maarán-áái óraaka simátimune. Tuwímbai simátímakaunda-aai ímba arááiwaesa sésa karo'-áái simátiméwasa isésa tuwínkaa'-ésa tuwímbai kawel-ámbá tuwésa sáwí-ampa'a wégowe. Káráwiye'a miyán-kwáási tínaaemba uwátiméro.

¹⁸ Miyán-kwáási kentáási Fasi'aénkó Ísu Káraísitini kisaú ímba maésa sáwí-imayaasafesa tirááisafesamo on-kísáú maésa karo'á simátinkanae sésa aái simátimesa símai tirumbá faiyaráawasa ímbo kawel'ó úmimo aaimó isááwi minkaró'-ááísáfésa érai'e wésewe.

¹⁹ Kembiwímó ásé-aaimo fasi'ámaimo taawiyáfón-aai seyaafá'nánká isáántafe'a imáyáa é'a aamoí uwátinkaumne. Kawe-kisáúsáfé'a imáyáa úmae iyé'a sáwí-kisausafe'a ímba imáyáa ombá mindá sirááima wétaiye.

²⁰ Maníkó aáno'o uwásínkáíwaisa túwa'nai ina'a kárika'a waántáwankomba íyáákanaawe. Kentáási Fasi'aénkó Ísu úwoi túwa'nai úmae íyántafe'a inái sune.

²¹ Kesé'a kisaumo máíwain-awi'a Tímóti kawel-úmai méraaro siyé. Tuwímbai-Yundaa-waasi-tuwi'a Rúsiyasiye Yésóniye Sósipataawe kawel-úmai méraaro sewé.

²² Kemá Tétiyasi Póro sin-áái maanáúfái agaé'a kembiwisé kesé'a Fasi'aénkóni waási úndasafe'a kawel-úmai méraaro sune.

²³ Moóráwigon-awi'a Káyasi kawel-úmai méraaro siyé. Wení naaúmpa'a wéwaunasa Maníkóntáfésa imáyáa on-kwáási mindáúmpá'á túwaandu wéowe. Moóráwigon-awi'a Érásitasi wení naaópakewiti óntanka'a káráwiyaiwai kawel-úmai méraaro siyé. Moóráwigon-awi'a Kótasi Maníkóni waásigo kawel-úmai méraaro siyé.

²⁴ Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káraísiti úwoi túwa'nai úmaena íyímba érai'-aain-iyé sé'a inái sune.

²⁵ Maníkón-áwí'a óraa'a úmae iyóno. Ísu Káraísitin-aai ásé-aai simátimun-aai isare'a érai'e sembá póna Maníkó kanaa'á fasi'átínkáímba pó'a wenááisafe'a fasi'aén-imáyáa wéowe. Naaófá'a Maníkó minásé-ááísá aúpá'a makówasa kentáa síwá'náwe miwí tisaafítantamba uráwiye minááígóni áwáuma ímba isaraawe.

²⁶ Maníkón-aai simátímakaawi mináái agaimakáawe. Maníkó maé'mae'o iwái káfé'a paápé iniye simbá pósa seyaafá'-márafákén-kwáási minááígóni áwáuma isanááwe. Minááísáfésa timankúnkumba ésa taawiyafiyantafena minááígóni áwáuma paápé uráiyé.

²⁷ Ísu Káraísitimo uráintafeta Maníkón-áwí'a óraa'a úmaeta wéiyune. Maníkó mimbórá-Máníkó ména weyáa seyaafá'-tántáátáféna isaraiwai wenáwí'a óraa'a úmaeta iyúndasa érai'-aain-iyé.

Kemá Póro súnda-aai tai'áiye.

1 Kórinti

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai afa'móráe-aataiya'iyo miyáumai-aatai maisuwéna Éfésási-naopa'a ména maanáái agaimái Kórinti-naoraa-waasi mátimakaiye. Kórinti-naopa'a óraa'-naopa'a Akáyaa-marafa'a wéron-daopa'a Kíríki-waasi sáwifa'a mérowasa tuwímbai-Yundaa-waasiwara'a máupa'an-ye. Ááema Póro Ísun-aai kosimátíma'maena iyúwasa Ísuni aampa'á wéwesa ánaaemba tuwínkaa'a ésa sáwí'a urówana Póro mináái iséna maanáái agaimái tuwówasa mátimakaawe.

¹ Kemá Póro maanáái agai-timúmpo isáaro. Manikó wení imáyáafinkemba kembá aantá-waasi-i'a uwásinkena séna Ísu Káráisitini-aai kosimátíma'mae núwo séna si'mákaiye. Kentáási waásigon-awí'a Sósénisintafe'a súnana maanááfái wéagaiye.

² Manikóni waási Kórinti-naopa'o méraawi isáaro. Manikó wendé-i'a uwátinkaraisa'a Ísu Káráisitiye kááisamaimo méraawi isáaro. Seyaafá'-márafákéwí Fasi'aénkó Ísu Káráisitimpá'a inaimó sewiyé kembiwiyé Manikó wempari'a uwátinkaraiye. Káráisiti miwiyá'a káráwiyaiwai éna kentáará'wára'á káráwiyaiye.

³ Manikó kentáásifowawe Fasi'aénkó Ísu Káráisitiye úwoi túwa'nai esarai faru wéuwatinkaayantafe'a inai sune.

⁴ Kembiwisáfé'a isámai aasiyaasi Manikómpá'á súwi sune. Manikó Ísu Káráisitini kisausafena imáyáa éna wétuwa'nai-imba mindásafe'a Manikómpá'á súwi sune.

⁵ Ísu Káráisitiye'o kááisamaimo méraantafena Manikó kawé'ó uwátinkáimba kempimbá óraa'ó urántafe'a pó'a wenáái isé'a kawé'-úmai wésimatimewe.

⁶ Ísu Káráisitini-aai simátímakaunata tirumpimbá ta'ótoke'a fasi'ámai mé'a pó'a wenáái kawé'-úmai simátimé'a

⁷ Fasi'aénkó Ísu Káráisitimo marapá'ó kumínda amu'maré'ó méraamba Ufaen-ámútánkó tímí-fasi'aemba maimái ta'ótokaawe.

⁸ Fasi'átinkáfa'a iyínana póna ánaaen-kanaamo Fasi'aénkó Ísu Káráisitimo kumínda-kanaa kempimbá sáwí-aai imba wéniye.

⁹ Manikó sintembó wéna wenááninko kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisitinte'o kááísatinkaindasafena táántaraimba sintení'o iwái póna miyá iníye.

Tuwín-tuwimbo uráan-aai.

¹⁰ Kesí waásisono. Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisitini fasi'aémbá símakaintafe'a óraaka wésimatimune. Mimbórá-áái wése'a imba tuwínkaa'-é'a mimbóráfimbá mé'a mimbórá-imáyáa wée'a mimbórá-kísáú máero.

¹¹ Kempínkémbá moórá-ininkon-awí'a Kórowini akúmpákén-kwáási tuwímbai tasimásimesa sésa keiyái aaisambá sésa tuwínkaa'-úmai méraawe tasimásímakaawe.

¹² Mináísánkóni áwáuma maarán-ye. Tuwímbai sé'a Póro kentáási óraakon-ye sewa'á tuwímbai sé'a Ápórosi kentáási óraakon-ye sewa'á tuwímbai sé'a Pítáa kentáási óraakon-ye sewa'á tuwímbai sé'a Ísu Káráisiti kentáási óraakon-ye wésese.

¹³ Ísu Káráisiti mimbóráwígó óraako méraifo imba tuwínáaro. Kemá Póro imba kembiwisáfé'a imáyáa é'a aaraa-táiyá'á pukáumne. Imba kentáfé'a isámai nombá maiyáafo Ísuntafe'a isámai nombá maiyáawe.

¹⁴⁻¹⁵ Tuwímbai sé'a Póro kentáási óraa'-i'o índasafena nombá maisínkaraiye sefó sé'a sáwifa'nanka imba nombá maitínkaraunda mindásafe'a Manikómpá'á súwi sune. Kempínkémbá imba sáwifa'an-ófo kae'-wáási túwí'a Kírísipasinte Káyásinte minkáé'nárai aantemba nombá maitínké'a sáwifa'-waasi imbo nombó maitínkaraundasafé'a Manikómpá'á súwi sune.

¹⁶ Énifo moóráwígon-awí'a Sétefanasiye wení akúné nombá maitínké'a imáyáa é'a fi'owíma imba maitínkaraumne.

¹⁷ Ísu Káráisiti imba simásimena séna nombá maitínkámae núwo simásímakaifo áse-aai simátíma'mae núwo séna si'mákaiye. Ísu Káráisiti aaraa-táiyá'ó pukáin-aigoni áwáuma imba isáafo sé'a Káráisitini-aai afora'á simátimé'a waásiti kawé'-imáyááfinkén-áái imba sé'a tafisúnda-aai imba simátimumpo afora'á Káráisitini-aai wésimatimune.

Ísumo pukáimba Manikóni fasi'aénkón-ye-aai.

¹⁸ Sáwí'ò ùmáimo méraawini aambó arááíwáéwí Ísu Káráísiti waásisafenamo imáyáa énamo aaraa-táiyá'ó pukáin-aaisafesa sésa úwoi-aain-iyé wésefo Manikómpá'ó kon-ámbó arááíwaundawisa minááísáféta séta Manikó súwa'nai í-fási'áémbá iyésá wésune.

¹⁹ Sáwí'ò ùmáimo méraawini aambó wéaraaiwaewisafena Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séné

marapá'-wáásí kawe'-ímáyáán-iyé sen-ímáyáá tai'ásuwe'a fí'ò-fi'on-imayaawara'-waasiti imáyáa maitiyuwánaumne

agaimaréna siyáíe.

²⁰ Marapá-tántáátáfésa kawe'-ímáyáámó owísáféna Manikó séné minímáyáá sáwísamban-iyé siyáíe. Kawe'-ímáyááwáráwí ímba aifa'á wíyasa pása ámáámbo ísaraawi ímba aifa'á wíyasa pása marapá-tántáátáfésamo aaimó símae wénowi ímba aifa'á kónááwe.

²¹ Manikó kawe'-ímáyáá éna séné marapá'-wáásí miwítí kawe'-ímáyááfinkémbá ímba kanaa'á kesí áwáuma suwánánááwe sùmbanifo imáyáa éna séné kesááísafesa timankùnkùmbó iyawí sáwí'ò ùmáimo méraampinkemba fútinkanaumne Manikó súwata minásé-áái simátimunasasa tuwímbai úwoi-aain-iyé wésewe.

²² Yúndaa-waasi sésa ímbo awánaanda-i'ò inatá Ísu Káráísitin-aaisafeta érai'esa sénomne sewasá Kíríkí-waasi kawe'-ímáyáán-iyé sen-ímáyáá saafá ombánifo

²³ kesáá Ísu Káráísitimo kentáásáféna imáyáa énamo pukáin-aaisa simátimunasasa Yúndaa-waasi mináái isésa Ísu Káráísitin-aai tínaaemba uwáméwasa Kíríkí-waasi mináái Manikóní kawe'-ímáyááfinkén-áái isésa úwoi-aain-iyé sewatá

²⁴ Yúndaa-waasifinkene fí'onkaa-waasifinkene Manikó wemparí'ò uwásinkaraiwaisa séta Manikóní kawe'-ímáyááfinkémbá Ísu Káráísiti pukáísana Manikóní fasi'aénkó sáwí'ò úmaisaamo méraundafinkenta wéfausinkaiye.

²⁵ Marapá'-wáásí sésa Manikóní imáyáa úwoi-imayaan-iyé sen-ímáyáágó kawe'-ímáyáágó póna waásiti kawe'-ímáyáágómbá iyáákaraiye. Waási sésa Manikó aamoisaémbá iyémó sen-áámóísáénkó waásiti fasi'aémbá iyáákaraiye.

²⁶ Kesí waásisono. Manikómó wení waási-i'ò uwátinkonka'ò máúwaini áwáuma imáyáan-oro. Kempímbá marapá'-wáásí túranka'a kawe'-ímáyááwárá'-wáásí ímba sáwífa'a méraafo moórá-mora mé'a marapá'-wáásí túranka'a túwí'ò wéron-kwaasi sáwífa'a ímba méraafo moórá-mora méraawe.

²⁷ Marapá'-wáásí sésa úwoi-waasin-owe sen-kwáásífinkémbá Manikó wení waási-i'a uwátinkena marapákén-káwé'-ímáyááwárá'-wáásí Manikóní waási tuwánésa sésa kentáásí kawe'-ímáyáá sáwísamban-iyé siyantafena Manikó miyán-kwáásí wemparí'a uwátinkaraiye. Marapá'-wáásí sésa aamoisaén-kwáásín-owe sen-kwáásífinkémbá Manikó wení waási-i'a uwátinkena marapáké-fási'aénkwárá'-wáásí Manikóní waási tuwánésa sésa kentáásí fasi'aémbá sáwísamban-iyé siyantafena Manikó miyán-kwáásí wemparí'a uwátinkaraiye.

²⁸ Marapá'-wáásí sésa úwoi-waasin-owe sésa símai sáwí'ò uwátinkááwiye ímbo méraawiye Manikó wení waási-i'a uwátinkaraiye. Marapá'-wáásí sésa óraa'-waasin-owe sen-kwáásí tai'áiyantafena úwoi-waasifinkemba Manikó wemparí'a uwátinkaraiye.

²⁹ Manikón-aúranka'a miwí kentúwí'a ímba mósá maráíyantafena úwoi-waasifinkemba Manikó wemparí'a uwátinkaraiye.

³⁰ Manikó Ísu Káráísitinte'a kááísatinkaraisa'a méraawana póna Ísu Káráísiti kentáásí kawe'-ímáyáágóní áwáu-ita Manikó uwáankaraiye. Ísu Káráísiti pukáintafena Manikó wenaúranka'a arupísesa uwásinkenasa wení waási-i'a uwásinkenasa sáwí'ò úmaisaamo méraundafinkenta maisiyuwéna siyáísata méraumne.

³¹ Minááísáféna naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séné moóráwigomo kesúwí'ò mósá maránae sénomne éna ímba miyá éna Fasi'aénkón-áwí'a mósá maráino agaimaréna siyáíe.

2

Ísu aaraa-táiyá'ó pukáin-aai.

¹ Kesí waásisono. Kentópa'ò komaéwánda Manikón-aai paápé uráin-aai kosimátimewandara'a kesúwí'a maimaé iyíwae-aai ímbo simátimewanda Manikón-aai afora'á simátimakaumne.

² Ááema imáyáa é'a sé'a kentópa'o komáenda ímba miyám-baaran-tantaakoni imáyáa é'a simátiménda Ísu Káráisitintafe'a imáyáa é'a kentáásáfénawe séna aaraa-táiyá'ó pukáin-ai aantemba imáyáa é'a kosimátimenaumne sé'a

³ kentópa'o komaéwándara'a sáá'a úwana tata'á úwa'a aamoisaén-kwáási mé'a

⁴⁻⁵ aaimó simátimewandara'a Manikón-aaisafesamo érai'emo siyawini áwáuma ímba waásiti kawe'-imáyááfinkébán-ifo Manikóni fasi'aémpinkébán-iyé sé'a simátimé'a Ufaen-ámúntánkóni kisauwe fasi'aéné aráátimewana'a awánaraawe.

Manikóni kawe'-imáyáágón-ai.

⁶ Manikóntáfé'o fasi'ámaimo méraawisafe'a kawe'-imáyááfinkébá kawe'-áái simátimune. Minkáwé'-imáyáágó ímba marapá'-wáásifinkéné marapá'ó káráwiyaawimo tai'áiyawifinkemban-ifo

⁷ minkáwé'-imáyáágó Manikómpákébán-iyé. Manikó maramó ímbo úmakonka'a séna to'mayaa é'a ánaaemba paápé onaná miwá kawe'á uwátinkainasa ságaen-aempa'a ménaawemo siyáimba kentáásáféna séna minkáwé'-imáyáá aúpá'á makáimba póna wérowasa

⁸ marapá'ó káráwiyaawi ímba kawe'-úmai ísaraawe. Ísaresaraa Fasi'aénkó fi'ora-fasi'aenkwawimba aaraa-táiyá'á ímba tufúwana pukáisino.

⁹ Minááísáféna naaófá'á Manikón-ai aúfáifimba agaimaréna séna

Manikó to'mayaa úmai wembó tirumbó ámén-

kwaasi timíniye. Túrantaamba ímba awánésa táá'a ímba isésa ímba imáyáa uráan-tantaa'a Manikómó to'mayaa úmakaimba timíniye

agaimaréna siyáiyé.

¹⁰ Énifo Manikó wení ámútankomba ai'marówana keséta ména Manikómó to'mayaa úmakainta aráásimakaiye. Manikóni ámútanko seyaafá-tántáá'á awánéna Manikómó wenarumpin-imáyáá énamo to'mayaa úmakaimba awánaraiye.

¹¹ Wáásimo ombá moóráwiconi imáyáa ímba wéawanaafo wení ámútanko aantemba wéawanaiyé. Miyáumai Manikóni imáyáa ímba wéawanaafo wení ámútanko aantemba wéawanaiyé.

¹² Manikó marapáké-fási'áémbá ímba siménasa wení ámútankomba ai'marówana keséta ména fasi'aéntá simakaiye. Manikómó to'mayaa úmaimo simínta awánáúndasafenasa wení ámútankomba ai'marówana keséta kumbéraiye.

¹³ Minááísáámó wésimatimunda ímba waásiti

kawe'-imáyááfinkén-ááin-ifo Manikóni ámútanko simásimakain-aaisa wésimatimune. Manikóni ámútankomo tirumpimbó mérain-kwaasisafeta Manikóni érai'-aaisa wésimatimune.

¹⁴ Manikóni ámútankomo tirumpimbó ímbo méraiwai wemó wétimin-tantaa'a ímba kanaa'á maésa mintántáátáfésa sésa sáwísamban-iyé sésa marapá'-wáási Manikóni ámútankomo wétimin-tantaa'a ímba kanaa'á wéisafo Manikóni ámútankomo tirumpimbó méraiwai aantemba mintántáá'á isésa kawe-tántáá'án-iyé wésewe.

¹⁵ Manikóni ámútankomo tirumpimbó méraiwai kanaa'á seyaafá-tántáákóni áwáuma tuwínkaa'-úmai sáwí-aiye kawe'-ááiyé wéisafo marapá'-wáási Manikóni ámútankomo tirumpimbó méraiwai tuwánésa miwiti kisaugoni áwáuma ímba wéawanaawe.

¹⁶ Naaófá'á Manikón-ai aúfáifimba agaimaréna séna

Fasi'aénkómó imáyáamo wéimba ímba wéisaamba pósa ímba kanaa'á wení imáyáa arupíse wéuwankaawe

agaimaréna siyáimbanifo Manikóni ámútankomo sirumpimbó méraiwaia Ísu Káráisitini imáyáasa wéisaumpo marapá'-wáási kentáási kisaugoni

áwáuma ímba wéawanaawe.

3

Manikóni kisa-uwaasi-tai.

¹ Kesí waásisono. Manikóni ámútanko tirumpimbó óraa'o úmaimo mérain-kwaasimo simátimundantemba kentópa'o koméraawandara'a kembíwí ímba miyá simátimé'a Ísu Káráisitintafe'o ímbo fasi'ámaimo méron-kwaasi untáfé'a tuwintuwe-tuwintuwe'a simátimakaumne.

² Umarambó fasi'aén-tómbá ímba timé'o náámbo tíméntemba Káráisitini-ai ímba fasi'aén-ááifimbán-ifo fetóimó in-ááifinkébá simátimakaumne. Ááema ímba kanaa'á isáantafe'a miyán-ááifinkébá Káráisitini-ai simátimakaumne. Káfé'wara'a miyá uré'a mé'a pó'a ímba kanaa'á wéisaawe.

³ Ísu Káráisitintafe'a ímba fasi'ámai imáyáa é'a marapá-tántáátáfé'a imáyáa é'a mé'a tirumbó sáwí'o wéuwatinke'o aaisambó sembá marapá-tántáátáfé'a imáyáa é'a marapá'-wáásímó méraanten-úmai miyá uráawe.

⁴ Tuwímbai Póro kentáási óraakon-íye sewasá tuwímbai Ápórosi kentáási óraakon-íye sembá marapá'-wáásímó méraanten-úmai miyá uráawe.

⁵ Kenkáí súwí'a mósá maré'a tuwínkaa'-úmai méraambanifo Manikóni kísau-waasiyai aantemba úye. Fasi'aénkó Ápórosintafena séna kesí kísau mauwó séna kentáféna kesí kísau mauwó súwakai wení kísau maéwáya'a Fasi'aénkón-aaisafe'a timankúnkumbo uráamba wení kísau-waasiyai úye.

⁶ Kísau'fá'o ánáuntumbo ontembá Fasi'aénkón-aai simátimewanana námáimo úmáimo fiyútúwáantemba Ápórosi miyáumai túwa'nai úwana Manikómó ánáuntumbo óraa'o uwátínkáintemba wemá imáyáa timúwa'a wenáái tirumpimbá ta'ótokaawe.

⁷ Ánáuntumbo kísau fiwáiyé námáimo uwátínkáíwaiye mindárai ímba óraa'-waasiyai ofo Manikó óraa'o uwátínkáíwai wemá óraakon-íye.

⁸ Ánáuntumbo kísau fiwáiyé námáimo iwáiyé mimbórál'a úmai méraayamba póna Manikó miwítí kisaugoni méyámbá timíniye.

⁹ Kesé Ápórosiye'a Manikóni kísau-waasi úya'a kembiwí Manikóni kísauraamba owatá miyásáámó úndasa Manikóndesa úmpo miyán-imáyáa kenkáísáfé'a ímba ombá kembiwí wétuwinaawe. Ímbo tuwínkaa'-oráámbá isa'á wétuwinaawe. Ísáaro. Kembiwí Manikómó in-dánkááni'a wéowe.

¹⁰ Manikó súwa'nai úwa'a kempímbá kísau maiyáumne. Naambó on-kwáásíyá'ó káráwiyaiwaimo kawé'-imáyáámó énamo áfombo fáintemba Ísu Káráisitín-aaimo simátimakaunda áfonkaamba faitínkáfa'a kówánasa mináfónká'ó naambó owí minkísáú káráwiyoro.

¹¹ Fí'on-afomba ímba faenááfo mimbórá-áfómbó Manikómó é'o faimakáimba mináfómbá Ísu Káráisitín-íye.

¹² Mináfónká'á naambá ónááfo tuwímbaimo ésa Ísuntafesa ímbo fasi'ámaimo imáyáamo owí wááu-tantaa'a taaisané owáísané íyasa tuwímbaimo ésa Manikóntáfesa fasi'ámaimo imáyáamo owí fasi'ámaimo waé'wae'o índa-tantaa'a korí-óntántáné fí'o-fí'on-ontantamba ónááwe.

¹³ Waásiti kísau ánaaemba paápé índara'a iyamó tuwímbai-tantaa'o kénamo tuwímbaimo ímbo kaintembá Ísu Káráisitimo kumíndara'a waásiti kísau paápé ínana tuwímbai-kísau tai'áinana tuwímbai-kísau úwoi wéiniye.

¹⁴ Mináfónká'ó naambó ombá fasi'ámaimo waé'wae'o índa-tantaatamba owí miwítí kísau wérainasa miwítí kawé'-mékámbá maenááfo

¹⁵ wááu-tantaatambo owí miwítí kísau tai'áinasa minkísáúgóni méyámbá ímba maésa miwí aantemba kawé'-úmai ménaawe. Waásiti moparáwimbó káwisasamo miwí aantembo kawé'-úmaimo méraantemba miwí miyá ónááwe.

¹⁶ Kembiwí ímbo tuwínkaa'-oráámbá tuwínkaa'-uráafo Manikóni ámúntanko kentirumpimbá méraimba Manikóni ámáán-dankaamba ombá imáyáan-oro.

¹⁷ Manikóni ámáán-damba ufaen-dámbá isa'á kembiwí mindánkáámbá owasá tuwímbaimo kembó sáwí'o uwátínkááwa'o méraambo éna Manikó miwí tai'ásuwainifo ímbo tuwínkaa'-oráámbá wétuwínkaa'-owe.

¹⁸ Kenti imáyáago karo'á simátínkáífo sé'a káráwiyoro sune. Marapá'-wáási túranka'a kawé'-imáyááwará'-wáásísá únemo sewí Manikón-aúranka'a kawé'-imáyáa íyantafesa marapákén-kawé'-imáyáa ímba aifaráámbán-íye seró sune.

¹⁹ Marapá'-wáási kawé'-imáyááwémó sen-imáyáásáféna Manikó séna sáwí-imayaan-íye wésiye. Minááísáféna naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna marapá'-wáási miwítí imáyáa mósá márááwana Manikó sisaná miwítí imáyáago karo'á wésimatinkaiye agaimaréna súwana

²⁰ moóráfa'a agaimaréna séna kawé'-imáyááwémó sen-imáyáásáféna úwoi-imayaawe Fasi'aénkó siyáiyé agaimaréna siyáimba

²¹ mindásafe'a ímba waási-tuwi'a sanaambá ma'maé íyóro. Seyaafá-tántáá'ó túwa'nai índa wéraiye.

²² Kemá Pórowe Ápórosiye Pítaawe túwa'nai ondawísá méraumne. Marawé seyaafá-tántáá'ó wéraine puwiyana'i úwoimo méraiya'nai mindámo túwa'nai índa wéraiye. Káfé'ó wérain-tantaa'e ánaaembo paápé índa-tantaa'wara'e mindá túwa'nai índa wéraiye.

²³ Kembiwí Káráisitini waási owaná Káráisiti Manikóndén-iyé.

4

Fasi'aénkóni aantá-waasi-taai.

¹ Kembiwí kentáásáfé'a imáyáa é'a sé'a Káráisitini kísau-waasi ésa Manikómó aúpá'ó makáimba aráátimena séna mináái simátima'mae nóro. Minkísáúrá'á káráwiyo-ro siyáiwai owé-imáyáán-oro.

² Moóráwigoni kísaura'o káráwiyaawaimo sisasamó ontembá miyán-oro.

³ Manikóni kísaura'a káráwiyaundawisafe'a kembiwíyá'ó fí'owiya'o sé'a kawé-kísáúwá'i sáwí-kisauwa'iyó sé'o sembá ímba óraa'-imayaa é'a kesí kísausafe'a ímba awáné'a kawé-kísáúwá'i sáwí-kisauwa'iyó súné.

⁴ Kesirumpinkén-imáyáágómó séna kawé'-aantemba uráanemo sínda kawé-kísáúwá'i sáwí-kisauwa'iyó-aai ímba kendén-ifo Fasi'aénkóndé póna wésuwanaiye.

⁵ Mindásafe'a Fasi'aénkómó siyáin-kanaamo ímbo tiyáindara'a ímba tuwináaro. Fasi'aénkómbó amu'makéwana kumíndara'a kumeupá'ó áwiyokaimba sára'a maréna waásiti imáyáa afora'á makéna seyaafá'-wáási miwítí kísausafena tuwinéna túwí'a mósá maráiniye.

⁶ Kesí waásisono. Arupíse íyantafe'a simátimakaunda-aai Ápórosiye kesé'ó siyáunda ímba kerái aantembanifo seyaafá'-wáásísáfé'wara'a siyáumne. Manikón-aai aúfái-wandaafimba agaimarésa siyáantemba miyán-oro. Moórá-oraakon-awí'a maimaé iyé'a moórá-oraakon-awí'a símai sáwí'a ombá kentúma maimaé'ó wéiyomba miyá ímbo oráambá wéowe.

⁷ Kembiwí ímbo iyáákaraawin-oyo miyámó on-kwáási-í'a Manikó uwátinkaraiye. Manikó miyán-kwáási-í'a uwátinkaraiyo kentúma ímba maimaé iyé'a sé'a kesáá keyáárikata miyán-kwáásísá méraumne ímba seró.

⁸ Kembiwímó maarán-ááímó sembá karo'á sé'a kawé'-wáási-í'a úmaisa méraumne. Ímba Ápórosiye Póro'e'a simásímakaayan-imayaafinkemban-ifo kentáási imáyáafinkenta Manikóni imáyáa iséta mindáraisa iyáákaraumne karo'á wésewe. Kembiwímó iyáákaraankakaa keráiwará'á miyáumaiyai iyáákauyaisino. Sáwí-tantaakomba iyáákaiwae sé'ó sunda ímba iyáákaraawe.

⁹ Imáyáamo únda Manikó wení aantá-waasisa seyaafá'-wáási tínaaempata sinkarainta títamowasamo púwón-kwaasimo waási túranka'o mótinkesamo títkamontemba wíyómpaken-kisau-waasi túranka'e waási túranka'e Manikó kentáá miyá uwásinkaraiye-imayaa wéune.

¹⁰ Ísu Káráisitini-aaimo simátimundasafesasa sésa sáwí-imayaawara'-waasin-owe wésefo kembiwí kesáfé'a sé'a Ísu Káráisitiye kááísamaisa méta kawé'-imáyááwará'-wáásísá úne wésewe. Kesáá aamoisaén-kwáásísá úna'a kembiwí kesáfé sé'a fasi'aén-kwáásísá úne-imayaa owí pó'a kentúwí'a maimaé iyé'a kesúwita wétuwaawe.

¹¹ Manikóni kísau maimaéta wénundasa ááéwe káfé'e nontáfénawe tóntáfénawe saái taisatá ímba naambá makéta ímba kawé'-únánkwátói makáunasasa sinkamowata

¹² Tómbá ímba úwoi máéndasafeta óraa-kisau maéta óntamba máúnasasa símaimo sáwí'ó uwásínkáanta Manikó kawé'a uwátinkainiye-aai simátimunasasa sáwí'ó uwásínkáanta fasi'ámai méta ímba ifátuwaunasasa

¹³ kentáá súwí'a kumínkwae sésa karo'-ááímó sembá anondáá kawé'-áái simátimunasasa ááéwe káfé'e kentáásáfésa sésa ofaiyáán-kwáásín-oyo miwí táái ímba ísáaro wésewe.

¹⁴ Kesí iyámpóisone sé'ó imáyáamo úndawi táako péé sína'a isé'a kawé'ó íyantafe'a maanáufái wéagaumne.

¹⁵ Káráisitini waási owasá sáwífa'nanka Ísu Káráisintini-aai simátímémba ímba sáwífa'nanka kentifoisái méraafo aifa'á Káráisitini-aai simátimewana'a Káráisitiye'ó kááísamai méraantafe'a keyáá kentifomá úne.

¹⁶ Mindásafe'a wa'wisé sé'a kemó úndantemba miyán-oro súné.

¹⁷ Mindásafe'a moóráwigomba Tímótimba ai'maráanana kentópa'a wémena wíniye. Wemá Fasi'aénkóe'a kááísamai méraiwaí ímba siyuwéna fasi'ámai ména kesááninkaambo

uráiwai wen-ímáyáá úndawi kempá'á wéna Ísu Káráisitín-aúranka'o méraunda-aaiye Manikóni waási naaó'-nao'o méraawi simátimunda-aaiye kosimátimena kemó méraundanten-úmai méraaro-aai kosimátiminiye.

¹⁸ Kempínkémbá tuwímbai sésa Póro úwoi aúfáifinken-aai wésifo kentáá aaimó simásimindasafenasa ímba tíniye sembá kentúma maimaé wéiyowe.

¹⁹ Énifo Fasi'aénkómó ewémó sína'o é'a kárika'a kentópa'a wé'a túmo maimaé íyówi siyáan-aai aantentafe'a ímba kónaumpo miwítí fasi'aémbá Manikómpákéná'íyo awánaandasafe'a kónaumne.

²⁰ Manikómó kentáará'ó káráwiyaimba maarán-íye. Ímba aaisáféna aantemba káráwiyaifo Manikóni fasi'aénká'ó méraawi miwiyá'á káráwiyaíye. Mindásafe'a Manikóni fasi'aénká'á méraa ína Manikóni fasi'aénká'á méraao sé'a kotuwánánaumne.

²¹ Imáyáan-oro. Kemiwífá'ó ímbo kuráandara'o sáwí-imayaamo tuwé'ó kawé'-úmaimo méwa'a ken-ímáyáá é'a faru úmaisa koménaumne. Ímbo miyámó uréwa'o é'a fasi'ámai arupise kouwátinkanaumne. Mindásafe'a imáyáan-oro.

5

Afowán-awaainimbo maiyáin-aai.

¹ Kempínkémbá moóráwigo óraa-sawí'a éna afowán-awaainimbo maiyáíye sewa'á isáúmne. Kemiwí Manikóni waási miyá-sáwí'ó uráiwaintafe'a étuwaao ímba sewaná úwoi miyá ímbánifo waántáwankoni aambó arááíwáéwi ímba miyá ésa miyámó owísáfésa sáwí-meyamba maenááwe wésewe.

² Kempímbá moóráwigo ména óraa-sawí'a wéisa'a kawé'á úmaisa méraumne karo'á sé'a kentúma maimaé wéiyofó sáwí'ó uráin-kwaasisafena kentirunkómó umbaimó táina'a minkwáási ai'mátuwaaro.

³ Kemó kentópa'o komékaa minóráá-sáwí'ó uráiwaimba aafimbá maenké'a sáwí'a wéíye súšina. Kemá némpa'a mé'a kesí imáyáago kentópa'a wérais'a misáwí'ó uráiwaimba é'a aafimbá maiyánkaraumne.

⁴ Túwaandu íyampimba kesí imáyáago kentópa'a wérainana Fasi'aénkó Ísuni fasi'aémbá kemiwísé'ó wéraintafe'a misáwí'ó uráiwaimba aafimbá maénkáaro.

⁵ Manikóni waási káráwiyaampinkemba ai'mátuwenana waántáwanko umbai-tántáá'á aminána sáwí-amba tuwáinana Fasi'aénkó Ísumo kumíndara'a wembá aiyáíndasafe'a miyá é'a aafimbá maenké'a aúwáaro.

⁶ Kawé'á úmaisa méraumne sé'a makáawanamo moórá-kisaamo kawáá'énamo ímba seyaafá-kisááfá'ó wété intembá kempímbá moóráwigo miyáumai sáwí'ó indawi kempímbá tifó sé'a ai'mátuwaaro.

⁷ Tíyótaimo

í-tánón-kánaámó tóso ésa Yúndaa-waasi tómbó intóráin-tantaa'a tuwésa aú-tomba marésa sipisípi-araa'a tufú'mai wénaawe. Miyáumai Ísu Káráísiti kentáásáfénawe séna pukáimba pó'a aú'á úmai mé'a mindásafe'a misáwí'ó uráimba tuwé'a kawé'-úmai méraaro.

⁸ Sáwí'ó é'a sáwí-tantaatafe'a ímba aamoí é'a kawé-tántáátáfé'a érai'-aaisafe aantemba aamoín-oro.

⁹ Ááéma moórá-afuai agaimái simátimé'a sé'a

aare-úméné waai-úménémó owisé'a ímba méraaro siyáunda

¹⁰ minááímó siyáunda Manikóni waásifinkembo miyámó owisé'a ímba méraaro siyáumne. Waántáwankon-imayaamo on-kwáási aare-úméné waai-úméné fi'o-fi'on-tantaa'-umene túrande-urande ésa marapá-tántáátáfésa aamoí ésa ímba Manikóntáfésa aamoí ésa miyámó on-kwáásisáfé'a ímba sé'a Manikóni waásifakewimo miyámó isáfé'a siyáumne. Waántáwankon-imayaamo on-kwáási seyaafá-maráfá'ó méraamba ímba tiyuwé'a miwísé'a úwoi méraaro.

¹¹ Énifo agaimakáunda-aagioni áwáuma maarán-íye. Moóráwigo Ísuni waási úne siwái aare-úméné fi'o-fi'on-tantaa'-umene aúrante-urande éna marapá-tántáátáféna aamoí éna Manikóntáféna ímba aamoí éna símai túwí'a sáwí'ó uwátinkena uwó'ó on-dómbá néna uwó'ó owisé'a ímba mé'a wesé'a ímba tómbá naaró. Agaimakáunda-aagioni áwáuma miyán-áásáfé'a siyáumne.

¹²⁻¹³ Ímbo Manikómpá'ó tiyáawi kemá ímba aafimbá maitinkánaumpo Manikó aafimbó maitinkáinda mindá wendén-íye. Kempínkémbá Manikóni waási sáwí'ó uráawi aafimbá maitinkáaro. Kempínkémbá moóráwigo misáwí'ó uráindawimba ai'mátuwaaro.

6

Fasi'aénkóni waásifimbo umbai-tántáá'ó wérainda arupise uwátinkáaromo siyáin-aai.

¹ Moórá-aaimo sáwí'o ombá simátiménda isáaro. Kempinkémbá tuwímbai sáwí'o ombá ímbo waántáwankon-imayaamo on-kwáásifá'á mátinkare'a aaifimbó maitinkáamba sáwí'a wéfo Manikóni waásiti óraa'-waasiya'a mátinkare'a símai arupise oro.

² Ánaaemba Manikóni waási óraa'-waasi-i'a ésa seyaafá'-márafákén-kwáási táái isésa kawe-kísáúwé sáwí-kisauwe sésa tuwínkaa'-ésa ánaaemba miyá ónááfo káf'é'a kári'-aai kanaa'á símai arupise oro.

³ Ánaaemba wíyómpaken-kisau-waasi-taaimo isáiyamba mindá óraa-tantaa'an-ifo marapá'ó méraan-kwaasi-taaimo arupisemo iyamba mindá kári-tantaa'an-iyé.

⁴ Moórá-tantaa'o arupisemo ónae sé'o é'a Manikóni waásifimbo túwí'o ímbo wérainda-waasisafe'a arupise uwásinkáaro ímba sé'a túwí'o wéraindawisafe'a arupise uwásinkáaro seró.

⁵ Sáwí'a úne sé'a misáwí'ó ombá ifátuwe'a kawe'ó iyantafe'a maanáái agáúmne. Kembíwí sé'a kawe'-ímáyááwára'-wáásisá úne sembánifo ímba aái isámai arupise wéuwatinkaafo

⁶ Ísu Káráisitín-aaisafesamo ímbo timankúnkumbo iyawiya'a mátinke'a sé'a moórá-aai arupise uwásinkáaro sé'o ombá mindá sáwí'an-iyé.

⁷ Waántáwankon-imayaamo on-kwáásiyá'ó mátinke'a aaifimbá maitinkáamba sáwí'a é'a Manikóni aambá ímba kawe'-úmai wéaraaiwaewe sune. Kentí óraa'-waasimo isátinkaiyan-aagomo éna ayááimó úwoimo wéinda mindá kárika'a sáwí'an-ifo Manikó waántáwankon-imayaamo on-kwáásifá'ó aaifimbó maitinkáamba mindá óraa-sawí'an-iyé.

⁸ Miyámó ombá Manikóni waási kentífá'awaawi sáwí'a uwátinke'a kentúwí'wara'a sáwí'a wéowe.

⁹ Sáwí'o owímó Manikómó káráwiyaipa'o ímbo wíyantemba wéowe. Karo'-ímáyáá ímba é'a simátimunda-aai isáaro. Aare-úméné waai-úméné ésa marapá-tántáátáfésa aamoi wéesa Manikóntáfésa ímba aamoi ésa waaí keiyái kesuwaainíné sewasá kesuwaai'é sésa sáwí'a úmae nówasa aaré miyáumai keiyái sáwí'a úmae wénesa

¹⁰ Umémbó ombá túraniyamba ésa uwó'i'o on-dómbá nésa uwó'i'a ésa símai túwí'a sáwí'a uwátinkesa wétinkamesa umémbá ésa miyámó on-kwáási Manikómó káráwiyaipa'a ímba kónááwe.

¹¹ Kempinkémbá tuwímbai miyámó uráan-kwaasiyaani'a wéfo kentáási Manikóni ámútanko Fasi'aénkó Ísu Káráisitini fasi'aéntámbá misáwí-tántáá'á maitiyuwéna Manikóndé-i'a uwátinkena wenaúranka'a arupise uwátinkariye.

Túsamba Fasi'aénkóni kisaumo maíyan-aai.

¹² Kempinkémbá tuwímbai sé'a seyaafá-tántáá'ó úndasa kanaán-iyé sefó kemá sé'a tuwímbai-tantaa'o ombá ímba kawe'á wéuwatinkaiye sé'a moórá-aai seyaafá-tántáá'ó únda kanaán-ifo tuwímbai-tantaa'o únda miwá kemba ta'ótoraindasafe'a a'áo sune.

¹³ Tónkó tirumpimbó kumíndasafena isaná tirunkó tómbó náindasafena ímbá póna Manikó minkáé-tántáá'á tai'ásuwainiye. Miyá ínifo túwawaatafesamo imáyáamo ombá maarán-iyé. Túwawaatamba ímba aare-umémbó iyambanifo mintúwáwáátámbá Fasi'aénkóni kisauma máero. Miyámó iyantafena Fasi'aénkó túwawaaka'a wétuwa'nai-iyé.

¹⁴ Manikó Ísumbo pukáimpinkembo íyáfasinankaraintemba wení fasi'aéntámbá kentáá súwawaa'a íyáfasisinkainiye.

¹⁵ Kentúwawaa'a Káráisiti aiyayaankaamba ímbá pó'a sáwí-anka'o nín-da-inimba ímba maiyé'a mimbórá-túmá ma'mái méraaro.

¹⁶ Moóráwigo sáwí-anka'o nín-da-ininkoe'a méraimba mimbórá-túmá ma'mái méraaye. Mindásafena naaófá'a Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna minkáé'nárai mimbórá-túmá ma'mái méraaye

agaimaréna siyáie.

¹⁷ Énifo Fasi'aénkóe'o káásisamaimo méraiwei wení ámútanko wesé'a méraisana mimbórá'i'a úmai méraiye.

¹⁸ Aare-úméné waai-úménémó ombá tinaaemba uwáméro. Fí'o-fi'on-tantaa'o sáwí'o wéomba túgo ímba sáwí'a wéifo aare-umémbó wéomba túgo sáwí'a wéiye.

¹⁹ Maníkó wení ámutankomba ai'marówana kentirumpimbá kumbérimba póna kentúma Ufaen-ámútánkóní naambó wéraimba é'a isaraawe. Kentúma Manikóndé isa'á kesúma kendésáámá póta sirááímo táinda-i'a úwoi ónaumne ímba seró.

²⁰ Ísu Káráisiti kembiwisáfénawe sénamo pukáimba mimbéyámbá kembiwí wendén-oyo marapá'ó méraamba Manikón-áwí'a óraa'a úmae iyóro.

7

Aaremó máén-aaí.

¹ Tuwímbai-aaímo agaimáímo sísaí uráan-aaisafe'a simátimune. Awá'-wáásí aaré ímba maésa úwoimo méraiyaamba mindá kawé'an-ye.

² Énifo kembiwí úwoi waásifimbo méraawi aare-úméné waai-úméné óraa'o ompímbá méraantafe'a umémbá únafo sé'a aaré maíyasa waaí maíyambo iyamba mindá kawé'an-ye.

³ Waaigó wenáúma ímba ta'ótorainifo mindá awaainínkóndé isaná awaainínkó wenáúma ímba ta'ótorainifo awaainínkóndé isaná miyáumai wenawá'nai wenawá'nai úmai méyaaye.

⁴ Awaainínkó wenáúma ímba we káráwiyaifo awaai'kó káráwisana awaai'kó wenáúma awaainínkó káráwiyaie.

⁵ Ímba aambá faiyésarai éni'fo kanaán-ye sésarai Manikóntáfésarai imáyáa ésarai inai símaesarai iyantafesarai kári-kanaa saagáyáaye. Minkánáa tai'áinasarai mimbóráfímbá kouwé'mai méyaaye. Ímba kanaa'á kentúra'a káráwiye'wana ayáátááka'a nénka'a méyana kawé'ó úmaimo méraiya-fasi'aemba tai'áinana waántáwanko sáwí'a íwae séna tafisifó sé'a simátimundantemba miyán-oro.

⁶ Minááísáfé'a ímba fasi'ámai simátimé'a sé'a miyán-oro sé'a miyán-ááísáfé'o sísaí omba simátimé'a sé'a miyámó iyamba kawé'an-ye sune.

⁷ Kemó aaré ímbo makáundantemba seyaafá'nánká miyámó iyamba siráái wétaiye. Éni'fo ímbo miyámó iyamba Manikó miyám-baaran-tantaakoni fasi'aémbá wétimiye.

⁸ Simátiménda awá'-wáásíyé keto'-íniné isáaro. Kemó úndantemba miyámó iyamba kawé'an-ye.

⁹ Éni'fo ímbo kanaa'ó kentúra'o káráwiye'o é'a aaré maíyasa waaí maíyambo ónááwe. Aaré maíyasa waaí maíyambo iyamba mindá ímba sáwí'an-ifo úwoimo mésamo aaré maénae-imayaamo óraa'a únafo sé'a aaré maíyasa waaí maíyambo iyamba kanaán-ye.

¹⁰ Aaré máéwasa waaí máémbo owí simátimé'a sune. Ímba kesí imáyáafinkemban-ifo Fasi'aénkóní imáyáafinkemba simátimune. Aaregó awaai'kómbá ímba auwéna kóino.

¹¹ Éni'fo awaai'kómbó auwénamo éna fi'ímba ímba waaí máino. Ímbo miyámó énamo éna kowueréna awaai'kómpá'á tino. Waaí ímba kentuwaainintómbá ti'mátuwaaro.

¹² Moórá-aaímo simátiménda Fasi'aénkó simátimiyo ímba siyáifo kemá simátimune. Keákwákómó ékai awaai'kó Manikón-aaisafena amankúnkúmba isaná awaainínkó ímba miyá in-ínkó awaai'kóntáféna esé'a mérayae sínanamo éna ímba ai'mátuwaano.

¹³ Éni'fo awaainínkó Manikón-aaisafena amankúnkúmba isaná awaai'kó ímba miyá iwáí awaainínkóntáféna esé'a mérayae sínanamo éna ímba ai'mátuwaano.

¹⁴ Waaigó Manikón-aaisafena ímba amankúnkúmba iwáí awaainínkó Manikón-aaisafena amankúnkúmba in-ínkóe'a taankarotámai méraintafena Manikó séna awaai'kó isaná póna kanaán-ye wésiye. Aaregó Manikón-aaisafena ímba amankúnkúmba in-ínkó awaai'kó Manikón-aaisafena amankúnkúmba iwáíye'a taankarotámai méraintafena Manikó séna awaainínkó isaná póna kanaán-ye wésiye. Ímbo miyámó inkakaa miwítí iyámpói Manikóní waásiti iyámpóiyamba ímba owaisinó. Éni'fo miwísáféna Manikó séna kesí waásiti iyámpóiyamban-owe séna kanaán-ye wésiye.

¹⁵ Keákwákómó ombá awaai'kó Manikón-aaisafena amankúnkúmba isaná awaainínkó ímba miyá isaná awaainínkó amankúnkúmba isaná awaai'kó ímba miyámó ombá auwé'a kónae sésa miyá iyamba kanaa'á wété ónááwe. Manikón-aaisafesa timankúnkúmba owí owasá ímba miyámó owíyé ímba kááísamai méraamba pósa wété iyamba kanaán-ye. Manikó faru úmai méraiyaantafena táántaraimba pósa auwé'a kónae sésamo ésa kanaán-ye.

¹⁶ Aaré isáaro. Enawaai'kómbá áwa'nai inanawá Manikón-aaisafena amankúnkúna íni ina íniyo. Mináái ímba isaraawe. Éni'fo waaí isáaro. Enawaainínkómbá áwa'nai inanawá

Maníkón-aaisafena amankúnkúna ini ina ínियो. Ímba ísaraawe. Mindásafe'a ímba ááéma tuwé'a wété oro.

Maníkó wení waási-i'lo uwátínkarainka'o méraanten-úmai méraaromo siyáin-aai.

¹⁷ Maníkó seyaafá'-wáási tínkámae kuráimba wení waási-i'lo uwátínkarainka'o méraanten-úmai miyáumai méraaro. Maníkóní waási naaó'-nao'a méraan-kwaasi mináái simátimune.

¹⁸ Manikómó wení waási-i'lo uwátínkarainka'o mé'o Yúnda-a-waasi kentúmo kárámai araénáembo owasamó fi'onkaa-waasi kentúmo ímbo kárámai araénáembo owasamó ombá mindá kanaán-ifo úwoi miyá'é'a fi'on-kwaasi-i'a ónae ímba sé'a méraaro.

¹⁹ Túmo kárámaimo araénáembo owasá ímbo túmo kárámaimo araénáembo owasá ombá ímba óraa-tantaa'an-ifo Maníkón-aaimo taawiyafésamo méraamba óraa-tantaa'an-iyé.

²⁰ Manikómó wení waási-i'lo uwátínkarainka'a méraanten-úmai miyáumai méraaro.

²¹ Manikómó wení waási-i'lo uwátínkarainka'a kembiwí méyámbakaawiti wayó-kisáúmó maiyáawimo ombá ímba óraa'-imayaa ombánifo minkísáúmó túwén-ambo wéraina'o'é'a tuwánááwe.

²² Fasi'aénkómó wení waási-i'lo uwátínkarainka'a kembiwí méyámbakaawiti wayó-kisáúmó maiyáawimo'é'a Fasi'aénkóe'a kááisamai mére'a tu'makákáámbá méraawe. Énifo Fasi'aénkómó wení waási-i'lo uwátínkarainka'a úwoimo tu'maká'ó méraawimo'é'a Ísu Káráísiti méyámbakaisa'a wení wayó'-wáásín-owe.

²³ Ísu Káráísiti pukáimba kentáféna mimbéyámbá uráisa'a wení waási-i'a uráamba pó'a kentí imáyáa ta'ótoranae siya'o'é'a a'áo seró.

²⁴ Manikómó wení waási-i'lo uwátínkarainka'o méraanten-úmai Maníkóe'a kááisamai méraaro.

Awá'-wáási táái.

²⁵ Awá'-wáásísáféna Fasi'aénkó ímba fasi'aén-áái simásímakaisa'a kesí imáyáafinkemba sùne. Fasi'aénkó arumbá uwásínkántafe'a sùnda-aai pó'a kawé'-ááiyémó siyantafe'a simátimune.

²⁶ Umbai-tántáá'ó wérain-ímba imáyáa'é'a sùmpo méraantemba miyáumai méraaro. Miyámó iyamba kawé'-án-iyé.

²⁷ Aaremó makáawi ti'mátuwanae ímba síyasa aaremó ímbo makáawi aaré maénae ímba seró.

²⁸ Énifo aaremó maiyambo'é'a ímba aoisaambá ónááwe. Inaamarúmó waaimó maiyambo'é'a ímba aoisaambá ónááwe. Aaré maiyasa waai maiyambo iyamba marapá'ó méraan-umbai-tantaa'a wérain-ímba mindá imáyáa'é'a miyán-ófo sé'a aaré ímba maiyasa waai ímba maiyambo iyamba kawé'-án-iyé sùne.

²⁹ Kesí waásisono ísáaro. Maníkómó siyáin-kanaa ampáánká'á tai'áínifo aaremó makáawi miwítí umbai-tántáátáfésa ímba óraa'-imayaa ésa aaremó ímbo makáawimo mésamo Maníkóní kisausafesamo imáyáa ésamó méraantemba miyán-oro.

³⁰ Tirunkómó umbaimó taiwái mindásafe aantemba ímba imáyáa ésa tirunkómó ímbo umbaimó taiwái mésamo Maníkóní kisausafesamo imáyáa ésamó méraantemba miyán-oro. Tirunkómó aamoimó iwái mindásafe aantemba ímba imáyáa ésa tirunkómó ímbo aamoimó iwái mésamo Maníkóní kisausafesamo imáyáa ésamó méraantemba miyán-oro. Óntamo méyánowi mindásafe aantemba ímba imáyáa ésa óntamo ímbo méyánowi mésamo Maníkóní kisausafesamo imáyáa ésamó méraantemba miyán-oro.

³¹ Marapá-tántáá'ó méyánowi mindásafe aantemba ímba imáyáa ésa miyán-kisáúmó ímbo máéwi mésamo Maníkóní kisausafesamo imáyáa ésamó méraantemba miyán-oro. Marapá'ó méraan-kwaasimo máén-kisau tai'áinda pó'a sùnda-aai marapá'ó wérain-tantaatafena ímba aifaráán-

tántáá'-án-iyé seró.

³² Marapá-tántáátáfé'ó ímbo óraa'-imayaamo ombá siráái wétaiye. Awá'-wáási Fasi'aénkóní kisausafesa imáyáa ésa Fasi'aénkómó aamoimó intembá wéfo

³³ aarewáráwí marapá-tántáátáfésa imáyáa ésa tuwaainíntómbó aamoimó íyan-kisau máéwana

³⁴ kae'-imáyáágó wétafisiye. Ímbo waaimó maiyéwiye awá'-ináámáruwé Fasi'aénkóní kisausafesa imáyáa ésa sésa súwawaa'e imáyáawe Fasi'aénkómbá aménae sefó waaiwárá'-ínímba marapá-tántáátáfésa imáyáa ésa tuwaai'waimbá amoí iwae sésa miyán-kisáú wémaewe.

³⁵ Aaré ímba maíyasa waaí ímba maíyamba oró-áái ímba sumpo túwa'nai onda-áái simátíme'a kawé'-úmai méraiýantafe'a mináái simátíme'a Fasi'aénkóntáfé'a imáyáa é'a wení kísau aantembo maíyantafe'a mináái wésimatimune.

³⁶ Moóráwigomo aaré maénae sénamo aaimó tarímakenamo éna ánaaemba wentáfénamo maénae-imayaa óraa'a énamo séna ímba kawé'-úmai méraumpo maénaemo síndamo seyaafá-tántáá'ó kanaamó ínanamo éna úwoi mániye. Maíndamo éna kanaán-íye.

³⁷ Moóráwigomo aaremo maénae sénamo aaimó tarímakenamo éna wení imáyáamo fasi'amaimo énamo wenáúra'o káráwiyenamo séna ímba maénaumpo úwoi méniye sínanamo seyaafá-tántáá'ó kanaamó ínanamo éna miyámó énamo ímbo maínda kawé'-án-íye.

³⁸ Miyáumai moóráwigo aaremo aai tarímakaindawimo maínda kawé'-án-ífo moóráwigomo aaremo aai tarímakenamo ímbo maínda áfááraumai kawé'-án-íye.

³⁹ Ámáánko séna keákwakómó ésarai awaaikómó méraíndara'a kááisamai méraiýana awaaikó puwínana waaisáfénamo ankáínana Fasi'aénkóni waásiya'-aantemba wíno.

⁴⁰ Énifo imáyáa é'a ímbo waaimó maénamo úwoimo méraínda arunkó kawé'a ínana méraíniye. Manikóni ámúntanko minááisáféna mimbórá-áái wésiye-imayaa úne.

8

Pói tufú'mai karo-fási'áénkómbó ámén-aii.

¹ Agaimái síesai é'a sé'a póimo wétufu'nesamo tuwímbai-ama'o kárámaimo waántá-taarera'o marésamo tuwímbaimo maaketimó máraámba minámá'a méyámba'maimo naandasá kanaawá'íyo-aaimo síesai é'o sen-áái simátíménda isáaro.

Miyám-baarankoni áwáuma awánasaraundasa póta miyásá ónae-aii ááéma ímba seró. Miyámó ombó é'a kentúma maimaé íyófo waásimo tirumbó tímémbo wétuwa'nai-omba mindá kawé'-án-íye.

² Tuwímbaimo moórá-tantaatafesa imáyáamo ésamo sésamo é'a awánasaraumnemo siyawi ímba kanaa'a awánasaraafo

³ Manikómbó tirumbó áméwanamo ímba Manikó miwí tuwánasariye.

⁴ Mináái imáyáa é'a aneka'-áái póimo tufú'nesamo tuwímbai-ama'o kárámaimo waántá-taarera'o marésamo tuwímbaimo maaketimó wémaraamba minámá'a méyámba'maimo náíyan-kaimo sendá isáaro. Waántá-waasi ímba fasi'aénkwará'-wáásín-ófo mimbóráwígó fasi'aénkwaráwí Manikó iyé-ááisá isaraumne.

⁵ Wíyómpa'e marapá'é sáwífa-tantaa'a wéraisasa tuwímbai sésa kentáási fasi'aénkwaráwí ména kenká'a káráwiyaíye sewaná miyámó sen-tántáá'a sáwífa'a wéraífo

⁶ kesáá mimbóráwígóntáféta séta kentáási Manikó éna kentáásifowa iyésá sune. Seyaafá-tántáá'a úmakaimba póta wenáwí'a mósá maréta wení waási-i'ó úndasafeta méraumne. Mimbórá-Fási'aénkó méraimba Ísu Káraísiti póna Manikómó siyáintemba seyaafá-tántáá'ó uráimba wení fasi'aénkátá méraumne. Miyáumai waántá-waasi ímba fasi'aénkwará'-wáási owé-áái isaraumne.

⁷ Minááisá isaraumpo seyaafá'nánká ímba isaraawe. Tuwímbai pói tufú'mai wénesa waántá-waasi-imayaa ésa tímél'ómbanifo Manikómpá'ó tiyáanka'a ááéraan-imayaa paái ésa waántá-waasi tímém-poiman-íye sésa mimpóimó wénaamba tirumpin-imáyáágómó sáwí'a owémó sintembá ésa sésa mimpóimá ímbo naaráámbá náúmne wésewe.

⁸ Mintómbó ímbo néta nétaamo úndasa Manikó ímba imáyáa éna náúndasafenasa aamoí uwásinkenasa ímbo náúndasafenasa aamoí uwásinkenasa ímbo miyá wéíye.

⁹ Waántá-waasi tímém-poimo né'o ímbo né'o ombá mindá kanaán-ífo Manikóntáfésa ímbo fasi'amaimo méraawi tuwánésa kembiwímó ontembá miyá ésa miwí tirumpin-imáyáágómó sáwí'a owémó sintembá miyá ofó sé'a káráwiyo.

¹⁰ Kembiwí sé'a waántá-waasi ímba fasi'aénkwaráwí ombá pó'a tímém-poimo úwoimo wénaunda kanaán-iyemo sen-kwáási waántá-waasiti ámáán-daumpa'o tómbó naambó ésa Manikóntáfésamo ímbo fasi'aawi tuwánésa sésa keséta mintómbá nánaumnemo sésamo wénaamba tirumpinkén-imáyáágómó sáwí'a owémó sintembá wéowe.

¹¹ Miyáumai mintómbó náunda kanaán-íye wésemba mindá Manikóntáfésamo ímbo fasi'amaimo méraawi sáwí'a wéuwatinkaawe. Ísu Káraísiti miwísáfénawe séna pukáiwai kentíf'awaawi sáwí'a uwátínkááwasa sáwí-amba wéaraaiwaewe.

¹² Kentíf'awaawi sáwí'a uwátinke'a miwímó ímbo fasi'amaimo méraan-imayaa sáwí'o uwátínkáamba Káraísitimba sáwí'a wéuwankaawe.

¹³ Kemá Póro sune. Waántá-waasi tímém-poimo naanasá kesífá'awaisai suwánésa sáwí-amba arááiwáéfo sé'lo ama'ó ímbo naanasá suwánésa misáwí-ámbá ímbo arááíwaenaawe.

9

Póro aantá-kisau wémaena méyámbá ímbo maiyáin-ai.

¹ Waási kembá ímbo wéta'otoraafó Manikó kesáái simátiminkwae séna aantá-waasi-í'a uwásínkaraiwai é'a súrantamba kentáási Fasi'aénkó Ísumba awáné'a wení kísau kempimbá komaéwánda suwáné'a Manikón-aaisafe'a timankunkumba uráamba mindá kesí kisaugoni áwáuma paápé uráíye.

² Tuwímbai kentáfésa sésa ímbo Fasi'aénkóni aantá-waasin-ifo úwoi-waasin-íye sewa'á kembíwí ímbo kanaa'á miyán-áái wésewe. Fasi'aénkó si'marówa'a kembíwí wenáái kosimátimewana'a timankunkumba uráafo mindásafe'a imáyáa é'a kentáfé'a sé'a érai'a Fasi'aénkóni aantá-waasin-íye seró.

³ Tuwímbai kempínkémbá kentáfé'a sé'a Fasi'aénkón-ai simátiminkwae séna ímbo ai'mákaiwain-íye sembá maarán-áái anondáá simátimune.

⁴ Ásé-aii kosimátimewandara'a tómbó ímbo méyámbare'lo úwoimo naráundarakaa kanaán-uráisino.

⁵ Fasi'aénkóni aantá-waasiye Fasi'aénkón-áfá'awaawiye Pítaawe tuwaainintómbó tí'maesamo ásé-aaimo kosimátíma'mae nóntemba kemó kesuwaainímbó áí'mae'lo ásé-aaimo kosimátíme'lo kenti tómbó úwoimo naráundarakaa kanaán-uráisino.

⁶ Tuwímbai ásé-aii kosimátímakaamba tómbó méyámba'mai náiyantafesa ímbo kísau wémauwa'a tómbá úwoi tímúwasa naráafo Páánápásiye kenkáisáfé aantemba imáyáa é'a sé'a tómbó náiyantafesarai kísau wémaesarai óntamba maiyésarai tómbá wémandaaye-imayaamo ombá mindá sáwí-imayaa wéowe.

⁷ Maarán-áái imáyáan-oro. I-wáási miwímó kisaumo máénkakemba ímbo tómbá méyámba'mai wénaafo miwítí óraakomo tímín-tomba wénaawe. Kisaumo owí minkisáúfákén-tómbá wénaawe. Póimo awíyówi mimpóimá tufú'mai úwoi wénaawe. Miyáumai kisaumo wémaewi méyámbá wémaewe.

⁸ Mináái waásiti imáyáafinken-aii simátimumpo Manikón-aii aúfái-wandaaifimba miyán-áái mó weraimba simátíménda ísáaro.

⁹ Manikó Mósesembo simámakain-amaamba agaimaréna séna waásiti tómbá wítí-aramba ásiima piyíndasafena purumakagón-áisamai támai mapándáampa úmai ásiima fitúwáínka'a purumakagón-óika'a ímbo kárá'umakewana úwoi ména tuwímbai náíníye

siyáimba minkisáúgóni méyámbá póna mintómba tuwímbai úwoi náíníye. Manikó ímbo purumakasáfénawe séna mináái agauwó siyáifo

¹⁰ kentáásáfénawara'a mináái siyáíye. Kisaumo owí mifákén-tómbá nánaumne-imayaa ésa wémaewe. Námáimo owí minkisáúfákén-tómbá nánaumne-imayaa ésa wéowe.

¹¹ Miyáumai kempimbá Manikón-aii kosimátímakaundasa pó'a tóné tuwímbai-tantaa'emo úwoimo simiyanta kawé'an-íye.

¹² Kentáásínaemba tuwímbai kempimbá Manikóni kísau kowémaesa sésa tómbá siméro suwa'á úwoi tímúwasa naráawe. Miwímó tóné tuwímbai-tantaa'e úwoimo maiyáantemba kesááwará'ó úwoimo méraandasa kanaán-íye. Kentópakemba tóné tuwímbai-tantaa'e máénda-tomba wéaifo kemó simíyan-tomba siyáán-umai máénata Ísu Káráisitín-aii ímbo ísáafo séta kemó kisaumo maúndarakemba óntamba maimái tómbá méyámba'mai néta óraa-kisau wémaeta ímbo

ifátuweta óraa-kisau maiyáumne.

¹³ Maarán-ááisáfé'a imáyáan-oro. Yérúsaremu-naopa'a óraa'-amaan-daumpa'a kisaumo máéwi mindáumpákén-tómbá úwoi wénaawasa óntan-taarera'lo Manikóntáfésa póí tufú'mai wéagaewi mimpínkén-tómbá úwoi wénaan-aii ísaraawe.

¹⁴ Miyáumai Fasi'aénkó Ísu óraaka séna ásé-aii kosimátimiyawifakemba tómbá úwoi timíyasa

nánááwe siyáíye.

¹⁵ Kempimbá komé'a Ísu Káráisitini ásé-aii kosimátimewandara'a kentópakemba tóné tuwímbai-tantaa'e máénda-amba wérombanifo tómbá siméro ímbo siyé'a maéta káfé'wara'a simíwae sé'a ímbo maanáúfái agáúmne. Áfááraumaimo sááimo táína'lo

puwónae'o é'a tómbá síméro ímba sénaumne. Miyáumai kesí kísauraken-tombo wénaandasafe'o é'a ímba aambá fáisinkaaro.

¹⁶ Manikó óraaka simásimakaisa'a ásé-aaí simátíme'a minásé-ááímó ímbo wésimatimekaa kesópa'a umbai-tántáá'á paápé isinó. Mindásafe'a minásé-áái wésimatimundasafe'a ímba kesúma maimaé wéiyune.

¹⁷ Kesí imáyáafinkembo ásé-aaímo wésimatimekaa méyámbá maénae súšina. Ímba miyá é'a Manikó simásimakaintafe'a wésimatimune.

¹⁸ Mindá érai'-aaí póna kesí méyámbá maarám-béyámbán-íye. Ásé-aaí wésimatimunda tómbó úwoimo wémaundarakaa kanaán-isinó. Tómbá ímba úwoi maiyáunda pósa ímba maarán-áái sénááwe. Ásé-aaímo ísaraundarata tóntá ámakaumne ímba seró. Ásé-aaímo úwoimo wésimatime'o aamoimó wéunda mindá kesí méyámbániye.

¹⁹ Kembiwí kembá ímba ta'óto'makaawa'a kemó sentembá ímba únana tóné tuwímbai-tantaa'e máenda-amba wéraifo ímba maéta miyán-tántáá'ó maiyáundarakaa sesimái-waasi Manikómpá'á tewaisinó. Ímba maiyáundasafe'a sáwífa'nanka túwa'nai únasa Manikómpá'á wétewe.

²⁰ Ísu Káraísitin-aaisafesa timankúnkúmbo iyantafe'a Yúndaa-waasifimba mé'a miwímó onten-kísáú wémaunana Manikó Mósesembo simámakain-amaanko ímba kembá ta'ótokaifo mináamáánkómó ta'ótokain-kwaasifimba mé'a miwímó ontembá miyáumai mé'a Ísu Káraísitin-aaisafesa timankúnkúmbo iyantafe'a miyá uráumne.

²¹ Ísu Káraísitin-aaisafesa timankúnkúmbo iyantafe'a fi'onkaa-waasi Manikóní áamáambo ímbo ísaraan-kwaasifimba mé'a miwímó onten-kísáú maé'a Manikóní áamáamba Ísu Káraísiti siyáin-amaamba ímba taraisé'a úwoi wétaawiyafune.

²² Tuwímbai-tomba aawentamó on-kwáási túwa'nai únasa Ísu Káraísitin-aaisafesa timankúnkúmbo iyantafe'a miyán-tómbá ímba né'a méraumne. Tuwímbai Ísu Káraísitin-aaisafesa timankúnkúmbo iyana sáwí'ó úmaimo méraampinkemba Manikó faútinkaindasafe'a miyám-baaran-kwaasifimba mé'a miwímó ontembá wéune.

²³ Ásé-aaí wété ínana Manikó kawé'á uwátinkena kenkwárá'á miyámó uwásinkaindasafe'a miyá wéune.

²⁴ Maarán-áái imáyáan-oro. Seyaafá'nánká tuwaantantésa kowaná moóráwigo kóyáákéna méyámbá kowémaena aamoí uráíye sen-áái wéisaawe. Miyáumai Manikómó aamoimó uwátinkaindasafe'a imáyáa é'a Manikóní aampa'á miyáumai koró.

²⁵ Kesúma fasi'áinkwae sésa tuwaantantésamo nómba tiyáántán-kwimái wéwesa miwí túra'a wégarawiyesa tai'áinda-meyambo maiyantafesa miyá wéfo waé'wae'o índa-meyambo máendasafeta Manikóní aampatá wégune.

²⁶ Miyáumai ímba úwoi wégumpo némpa'o wéram-beyantafe'a imáyáa é'a Manikóní aampa'á wégune.

²⁷ Ímba kesúra'o sirááímo taintembánifo Manikómbó arááímo taintembá arááíwáendasafe'a kesúra'a káráwiye'a ásé-aaí simátimunana ánaaemba Manikó ímba aamoí uwásinkáífo sé'a kesúma wégarawiyune.

10

Waántá-waasi-imayaa ímba mósá máráaromo siyáin-aaí.

¹ Kesí waásisono. Maarán-áái imáyáan-oro. Naaófá'á Yúndaa-waasi síwá'nása Ísípi-marafa'a ándáfakemba Manikó faútinkowasa miwí túma ímba káráwiyesa sáwí'ó uráamba imáyáan-oro. Manikó faútinkowasa Ísípi-marafa'a tuwésa wéguwana aambá aráátimena ainámba seyaafá'-wáási túrampa'a makówasa mináínánkó kún-aempa'a wéguwana Manikó óraa'-nomba tuwínkaa'a úmarowasa seyaafá'nánká mimpímbá kofatésa máásai-marafa'a wéwesa

² miwítí óraako Mósesee'a kááísamai mérowana Mósesé mináínámbá arááíwa'maena wéguwana kentáa síwá'náma miyá uwaná Manikó nombá tuwínkaa'a úmarowana mimpímbá Mósesé kofatowasá miwiwárá'á mimpímbá kofatésa

³⁻⁴ noné tóné ímbo wéropa'a wéguwana Manikó tóné noné timúwasa seyaafá'nánká nowaná Manikó óraa'-ontamba faimarówana minóntámpinkémbá nombá kumúwasa nésa wénuwana minóntámbá miwítí ewaa'á wérowasa naráawe. Minóntántáféta séta Ísu Káraísitin-íye sùne.

⁵ Máásai-marafa'a wéme wémesa Manikón-aaímo arááíwáéraamba sáwífa'nanka ímba arááíwaesa sáwí'a uwaná mindásafena Manikó ímba aamoí uwátinkena máásai-marafa'a tinkámaena wénuwasa púkáawe.

⁶ Sáwí-imayaa aantemba ésa sáwí'lo untáfésa aamoí uráafo kesáá miyásá únafo séta miwímó urántafeta imáyáa éta kentáásúra'a káráwiyono.

⁷ Miwífínkémbá tuwímbai karo'-mánikómbá úmasesa wen-imáyáa mósá makáafo kesáá ímba miyá ónáisaiye. Minááisáféna Manikón-aai aúfáfimba agaimaréna séna waási mara'á mésa tóné noné násuwesa iyáfasinesa tiraimá makáawe.

Karo'-mánikóntáfésa imáyáa ésa miyá uráawe agaimaréna siyáiyé.

⁸ Miwífínkémbá tuwímbai

aare-úmené waai-úmené uráafo kesáá ímba miyá ónáisaiye. Miyámó untáféna mimbórá-kánaáfimba Manikó sáwífa'-waasi 23,000 waasi tinkamuwasa pukáawe.

⁹ Miwífínkémbá tuwímbai Fasi'aénkómbá ma'mái awánésa sésa Manikó kentáará'á ímba kawé'-úmai káráwiyaiye karo'á sésa sáwí'a uráafo kesáá ínta miyá ónáisaiye. Miyá untáféna Manikó iyaankafayaantómbá ti'marówasa fowasá pukáawe.

¹⁰ Miwífínkémbá tuwímbai Manikómbá i'ai ánkaraafo kesáá ímba miyá siyataao. Miyámó untáféna Manikómó wíyómpakembo ai'marówai tinkamuwasa pukáawe.

¹¹ Miwífímbá miyán-tántáá'á paápé úwana Manikón-aai aúfáfimbo agaimakáimba kesáá tai'áinda-kanaafinta méraundawisa mináái iséta imáyáa éta ímba miyá éta káráwiyono.

¹² Miyáumai kesáfé'a sé'a fasi'ámai méraundawi únemo sewí moorá-tantaako tafisína'a sáwí'a únafo sé'a káráwiyoro.

¹³ Sáwí'lo iyan-umbai-tantaa'o kempá'ó tiyáimba mindá seyaafá'-wáásifá'á tiyáiyé. Manikó áfombo faiyáiwai séna sáwí-fasi'aen-tantaako kempá'á téna tafisína'a sáwí'a ofó séna miyán-tántáá'ó tuwáiyán-amba áamáá-ontama aráátimina'a kanaa fasi'ámai mé'a ímba sáwí'a ónááwe.

¹⁴ Kesí waásisono. Yúndaa-waasisa síwá'námo urántemba miyá únafo sé'a karo-fási'aénkwáráwi-imáyáamó mósá máraámba tínaaemba uwáméro.

¹⁵ Kawé'-imáyáamó on-kwáási owa'á óraaka simátíme sé'a simátimunda-aai kawé'-úmai imáyáan-oro.

¹⁶ Ísu Káraísitimo kentáásáfénawe sénamo wení naaemó kumúwanamo pukáintafeta imáyáa éta aráá-tombo náundasa ándá-aran-domba Manikómpá'á súwi séta mindómbó náundasa maará séta Ísu Káraísitini naaemá isatá kááísamaisa méraumne. Minaráá-tómbá tafámbaisa náundasa maará séta Ísu Káraísiti áuma isatá kááísamaisa méraundasa

¹⁷ minaráá-tómbá mimbórá-tómbá wéraisata mimpínkentaámó seyaafá'nánkátá náundasafeta mimbórá-wáási-í'a úmaisá méta sáwífa'nankata úndanifo mimbórá-wáásiyáántá úmaisá méraumne.

¹⁸ Ísarerin-andafakewi Yúndaa-waasimo ombá imáyáan-oro. Manikóntáfésa imáyáa ésa óntan-taarera'a pói tufú'mai agaimái amésamo ombá Manikóe'a kááísamai méraawe.

¹⁹⁻²⁰ Sunda-aagioni áwáumo simátíménda isáaro. Waántá-waasimo tómbó tímémba ímba túwa'nai inda-tantaa'an-iyé. Waántá-waasimo tímén-tomba ímba túwa'nai inda-tantaa'an-iyé. Sunda-aagioni áwáuma maarán-iyé. Póimo tufú'nésamo tuwímbai-ama'o waántá-waasimo tímésamo méraamba ímba Manikómbá amésa méraawe. Waántá-waasi tímé'ó miwísé'ó kááísamaimo méraamba miyáumai méraantafena ímba siráái wétaiye.

²¹ Fasi'aénkóe'a kááísamai mésa waántá-waasise'a kááísamai mésumo ombá ímba kawé'á uwásuwesa méraawe. Fasi'aénkóntáfé'a imáyáa é'a ándá-aran-done tóné wénaafo waántá-waasisafesamo imáyáa ésamo mintómbó naapa'á ímba komé'a naaró.

²² Miyámó é'o sé'o Fasi'aénkó ímba aifarááwín-iyé siyanamo éna aaisambá tiyíniye. Manikóni fasi'aénkó kentáási fasi'aémbá iyáákaraifo ímba miyán-oro.

²³ Kempínkémbá tuwímbai sé'a seyaafá-tántáá'ó úndasa kanaán-iyé sefó kemá Póro sune. Tuwímbai-tantaa'o ombá ímba kawé'á uwátínkáísana tuwímbai-tantaa'o ombá ímba túwa'nai iye sune.

²⁴ Miyáumai kesáfé'ó túwa'nai iyan-kisau aantemba ímbo maíyamba fi'owiwara'o túwa'nai iyan-kisauwara'a máéro.

²⁵⁻²⁶ Maarán-áái imáyáan-oro. Naaófá'á Manikón-aai aúfáfimba agaimaréna séna marawé minká'ó wérain-tantaa'e seyaafá'á Fasi'aénkóndén-iyé

agaimaréna siyáimba Manikó kentaásáféna imáyáa éna makáimba pó'a maaketiyákém-pói-ámá'a úwoi méyánure'a ímba óraa'-imayaa é'a sé'a sáwíra'u kawerá'únó ímba sé'a úwoi naaró.

²⁷ Moóráwigomo Manikón-aaisafenamo ímbo amankúnkúmbo índawi táántena séna kesí naaúmpa'a tómba naarómó sína'o ewémó sé'o é'a komé'a ímba áisai e'a nááfaken-tona'iyó ímba siyamba úwoi né'a sáwíra'u kawerá'únó ímba siyamba úwoi naaró.

²⁸⁻²⁹ Énifo moóráwigomo sénamo waántá-waasimo tímén-tomba iyémó síndamo é'a kanaámpó úwoi nánaumne-imayaa ombánifo minááímó sín-kwáásígó imáyáa éna séna Ísu Káraísitini waási waántá-waasimo póimo tímémba kanaán-iyé sífó ímba naaró.

Kempínkémbá tuwímбай sé'a waántá-waasimo tímén-tombo náúndasa mindá kanaán-iyé. Énifo moóráwigomo wesáfénamo séna waántá-waasimo tímén-tomba náúnafo siwái wemá kentaásáféna naafó ímba sisinó.

³⁰ Tóntáféta Manikómpá'a súwi sétá náúnanasa moóráwigo séna ímba naaró ímbo seráámbá wésiye kembíwí sentáfé'a

³¹ kemá Póro súné. Manikón-áwí'a mósá máraán-kisau aantemba maé'a tóné noné né'a kisaumo maémba Manikóntáfé'a imáyáa é'a wenáwí'a mósá máraáro.

³² Yúndaa-waasisafe'e fi'onkaa-waasisafe'e Manikóni waásisafe'e imáyáa é'a kawé'an-oro. Tuwánésa aoisaan-ámbá arááiwáéfo sé'a káráwiyoro súné.

³³ Imáyáa é'a sé'a suwánésa aamoí uwásinkaiwae sé'a méraumne. Kesáfé aantemba kawé'o í-kisáú ímba wémaumpo seyaafá'-wáásiwárá'o kawé'o uwátinkáin-kisau wémaunda póna Manikó sáwí'o úmáimo méraampinkemba tiyáínasa kawé'-úmáimo

11

méraiyan-kisau wémaumne.

¹ Ísu Káraísitimo uráintemba miyá wéumpo kemó úndantemba kewará'á miyán-oro.

Manikóntáfésa imáyáa ésa túwaandu ombá aare ti'nónká'ó káátaraan-aaí.

² Kentáfé'a imáyáa úmae iyé'a simásímakain-aaimo simátímakaunda-aaimo taawiyáfóntafe'a aamoí uwátinkaumne.

³ Simátíménda ísáaro. Káraísiti seyaafáká'á káráwisasa waaímó ombá tuwaainíntónká'á káráwiyowana Manikó Káraísitinka'a káráwiyaiye.

⁴ Miyáumai Manikóntáfésa imáyáa ésa túwaandu ombá waaímá inái wésesa Manikón-aaí simátímémba ti'nónká'ó káátarésamo ésa Káraísitin-awí'a sáwí'a ónááwe.

⁵ Túwaandu ombá aaremá inái sésa Manikón-aaimo simátímémba ti'nónká'ó ímbo káátarésamo ésa tuwaai'wai túwí'a sáwí'a ónááfo aare ti'nónká'ó káátaraamba tuwánésa tuwaai'waimbá káráwiyaaewe sembá mindásafesa ti'nónká'ó ímbo káátarésamo ésa tuwaai'wai túwí'a sáwí'a ónááwe. Sáwí'o on-ínimbó tigaesáfésa íwae sésamo ti'nóntáumo kárásuwaantemba ti'nónká'á ímba káátaraan-inimba sáwí-ininkaamba ésa pósa tigaesáfésa wéowe.

⁶ Aaremó ti'nónká'ó ímbo káátarésamo ésa ti'nóntáu kárásuwaaro súné. Énifo ti'nóntáumo kárásuwaamba tigaesáfésa ésa pósa ti'nónká'á káátaro.

⁷ Manikó fasi'aénkwáráwí seyaafá-tántááká'ó káráwiyaiwaimo intembá waaí miyá ésa pósa túwaandu ombá ti'nónká'á ímba káátaraawe. Manikó tuwaai'wainká'á káráwiyaisasa tuwaai'waimbó ontembá aaré ésa pósa túwaandu ombá ti'nónká'á káátaraawe.

⁸ Manikó aifaráán-ínimbá awaai'kó arausantámbá úmakaifo waaí ímba aaregó arausantámbá úmakaiye.

⁹ Waaigó aaregónká'ó méraindasafena ímba úmakaifo aaregómá waaigónká'ó méraindasafena Manikó úmakaiye.

¹⁰ Mindásafesawe wíyómpaken-kisau-waasi túranka'a méraantafesawe aare ti'nónká'á káátaro. Tuwánésa sésa tuwaai'waimbá káráwiyaaewe sénááwe.

¹¹ Énifo Fasi'aénkn-áuranka'o méraamba aaré waaí áfomba faiyááwasa pósa ímba keyáá méraawe.

¹² Manikó aifaráán-ínimbá waaigó arausantámbá úmakaisasa aaré mésa waaí matínkááwasa méraamba Manikó seyaafá-tántáákóni áwáugon-iyé.

¹³ Manikóntáfésa imáyáa ésa túwaandu ombá aare ti'nónká'ó ímbo káátarésa inaimó sembá kanaawá'i ina kanaán-iyó imáyáan-oro.

¹⁴ Waásiti áwáuma imáyáa é'a sé'a waaí miwí ti'nóntáu ayáátááká'o wéraintafesa tigaesáfésa owasá

¹⁵ aaré kentí ayáátáá-ti'nontausafesa aamoimó ombá Manikó tímakaisana ti'nóntáugo ti'nónká'á káátaraiye wésewe.

¹⁶ Kempínkémbó tuwímbai ti'nónká'ó káátamakaantafesamo narú'nárú'-ááímó síya'ó é'a sé'a kesáá Manikóni waásisa túwaandu uráunasasa fí'ó-fi'on-daopa'a Manikóni waási túwaandu ombá miyá úndasaanifo fí'on-awauma ímba wéraiye sénaumne.

Fasi'aénkóntáfésa imáyáa ésa aráá-tombo naan-áái.

¹⁷ Sáwí'ó on-ááisáfé'a simátiménda ísáaro. Manikóntáfé'a imáyáa é'a túwaandu ombá moórá-mora ímba kawé'á umátinke'a sáwí'a wéuwatinkaawe.

¹⁸ Túwaandu ompínkémbó tuwínkaa'-úmaimo méraan-aaimo sewa'ó isáúnda érai'-aain-iyé.

¹⁹ Tuwínkaa'-úmai mé'a tuwímbai fí'on-imayaa owasá tuwímbai fí'on-imayaa owa'á érai'-aaimo sen-kwáási wéisaawe.

²⁰ Túwaandu ombá sé'a aráá-tomba nánaumne sembánifo Fasi'aénkóntáfé'a ímba imáyáa é'a

aráá-tomba né'a

²¹ tuwímbai kentí naaúmpakembo maimaé'ó tiyáan-tontafe'a imáyáa é'a naawasá tómbó ímbo makáawi táái taisasá tuwímbai uwóí'ó on-dómbá nésa uwóí'a owa'á miyámó ombá aráá-tomba sáwí'a úmai wénaawe.

²² Miyámó ombá tómbá ímba tuwínkaa'-é'a tómbó ímbo makáawi timé'a sáwí'a uwátinkááwasa tigasáfésa ombá mindásafe'a ímba aamoí uwátinkaumpo sáwí'an-owe. Kentí naaúmpa'a tóné noné násuwe'a túwaandu é'a Fasi'aénkóntáfé'a imáyáa é'a aráá-tomba naaró.

²³ Fasi'aénkó simásímakaimbo simátimakaunda maarán-ááin-iyé. Moóráwigo Yúndasi Fasi'aénkó Ísumba wení namuro-wáási ímbo aráátimakonka'a mindó'wáámbá Ísu Káráisiti péréti maisoréna

²⁴ Manikómpá'a súwi séna tafaména séna mindá kesúman-ifo kembiwísáfé'a ísámai kesúma tinkánaumne. Miyáumai kentáfé'a imáyáa é'a námae iyóro súwasa

²⁵ tómbá násúwówana pérétimo maúntemba ándá-aran-dombo wéron-anafeumba maisoréna séna mindá kesí naaemán-iyé. Kesí naaemá kembiwísáféna kumínda póna Manikó kesé'a kááisamai méraawe séna mináú-áái símai kááisamakaiye. Maandómbó naambá kentáfé'a imáyáa é'a námae iyóro Ísu Káráisiti siyáiyé.

²⁶ Mimpérétiyé mindónémó naambá kentáásáféna Fasi'aénkó pukáiyé-aai wésimatimewe. Miyá úmae iyiyana Fasi'aénkó marapá'a kumíníye.

²⁷ Miyáumai Fasi'aénkóntáfésa imáyáa ésa aráá-tomba nánae sésamo ombá aifa'ó ímbo kawé'-imáyáámó ésamo úwoimo aráá-tone ándá-aran-done nésamo imáyáa ésamo sáwísamba iyémó sésamo ésa Fasi'aénkón-áúwe naaewé sáwí'a iyana sáwí-meyamba tinkáiniye.

²⁸ Mindásafesa méraawini áwáuma kawé'-imáyáá ésa tuwímbai isásuwesa sáwí'ó úmaimo méraamba kawé'-imáyáá ésa aráá-tomba nánááwe.

²⁹ Ísu Káráisiti kentáásáfénawe séna pukáin-aaiigoni áwáumo ímbo imáyáa urésamo úwoimo mintóné mindóné naambó é'a kesáfésa aaiímbá wíyana Manikó sáwí-meyamba timíníye.

³⁰ Kempínkémbá tuwímbai miyámó é'a Ísu Káráisiti kentáásáfénawe séna pukáimba ímba imáyáa é'a aráá-tomba sáwísamba iyé-imáyáá ombá pó'a tuwímbai aamoisaén-kwáási méraawasa tuwímbai tí'ó iwái méraawasa tuwímbai pukáawe.

³¹ Énifo méraundawini áwáumo imáyáa kawé'ó étaamo tuwinétaamo sáwí'ó únda arupíse úndarakaanta Fasi'aénkó sáwí-meyamba ínta simísino.

³² Énifo Fasi'aénkó arupíse uwásinkaindasafenasa sáwí-meyamba símínta póna marapá'-wáásímó sáwí-meyambo waé'wae'ó índa-meyambo timíndara'a miwísé'a sáwí-meyanta ínta simíníye.

³³ Kesí waásisono. Minááisáfé'a imáyáa é'a tómbá né'a Fasi'aénkóntáfé'a imáyáa é'a aráá-tombo náiyantafe'a túwaandu uráamba timu'maré'a mé'a seyaafá té'a aráá-tomba naaró.

³⁴ Tááímo táina'ó

é'a kentí naaúmpa'a tómbá násuwe'a túwaandu uré'a tómbá nánááwe. Miyámó íyanamo éna Manikó sáwí-meyamba ímba timíníye. Fí'on-aaisafe'wara'ó agaimáimo síesai uráan-aai kempá'á wéme'a kosimátimenaumne.

12

Manikóní ámutanko fasi'aémbó wétimin-ai.

¹ Kesí waásisono. Fí'o-fi'on-kisaumo maíyantafena Manikóní ámutanko fasi'aémbó tímimba ímba ísámai usúkáafo sé'a simátíménda ísáaro.

² Waántáwankoni aambó arááiwáũka'a waántáwanko ta'ótorena tafisúwa'a sáwí-amba arááiwae'a waántá-waasi karo-fási'áénkwáráwí ímba aai sewí-ímáyáá mósá makáamba ísaraawe.

³ Manikóní ámutanko kesé'a ímba mérowa'a sáwí-ambo arááiwakaantafe'a ímáyaá é'a maarán-ááímó simátíménda ísáaro. Tuwímbai sésamo Ísu káráwiyaiwai iyémó sembá Ufaen-ámútánkó miwí tirumpimbó méraiwai wésefo tuwímbai sésamo Manikó Ísumba sáwí'a uwánkainiyemo sembá

Ufaen-ámútánkó miwí tirumpimbá ímba méraiye.

⁴ Manikóní waási-i'o owí wení kisaumo máéntafena Manikóní ámutankoma fí'o-fi'o-fasi'aembo tímimba mimbóráwígómá wétimiye.

⁵ Manikóní kisaumo fí'o-fi'on-kisaumo máéntafesa Fasi'aénkó Ísuntafesa ísámai minkísáú wémaewe.

⁶ Manikóní kisaumo máéntafena wemá fí'o-fi'o-fasi'aemba tímísasa minkísáú wémaewe.

⁷ Seyaafá'hánká kawé'á uwátinkaiyantafena Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi tirumpimbá ména Manikóní fasi'aémbá wéaraatimiye.

⁸ Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi kawé'-ímáyáá tímísasa mináái wésimatimewe. Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi ímbo ísaraan-ai simátímísasa wésimatimewe.

⁹ Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi ímáyáá tímísasa Manikóntáfesa timankúnkúmba ésa sésa érai'a Manikó siyáintemba íniye wésewe. Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi fasi'aémbá tímísasa tí'o ímbá wéasofatinkaawe.

¹⁰ Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi fasi'aémbá tímísasa

ímbo awánaraan-kisauwara'a kawé'-úmai wémaewe. Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi ímáyáá tímísasa Manikó simátimakain-ai wésimatimewe. Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi ímáyáá tímísasa fasi'aénkómbá tuwinésa sésa moórá Manikóní ámutankompinke-fasi'aemban-iyé sésa moórá waántá-waasiti fasi'aémbán-iyé wésewe. Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi ímáyáá tímísasa ímbo ísáán-aaifinkemba wésewe. Manikóní ámutanko moórá-mora-waasi ímáyáá tímísasa miwímó siyáan-ai miwíwará'á ímbo ísáán-aaifinkemba pósa waé'mai wésewe.

¹¹ Manikóní ámutanko weyáá wení ímáyáafinkemba miyá éna moórá-mora-waasi fí'o-fi'o-fasi'aemba wétimiye.

Fasi'aénkón-áúraantaamo uráunda-ai.

¹² Moórá-ai sēnaumpo ísáaro. Waási túfimba sáwífa-tantaa'o wéraimba mimbórá-áumán-iyé. Miyámó intembá kesáá Ísu Kárásitini waásisa sáwífa'-waasimo méraundasa weséta kááísamai mimbórá-wáásiyáántá uráumne.

¹³ Tuwímbaisa Yúndaa-waasisa únasasa tuwímbai fí'onkaa-waasi owasá tuwímbai wayó-kisáúmó máén-kwaasi owasá tuwímbai úwoimo tu'maká'ó méraan-kwaasi owaná Manikó wení ámutamba ai'marówana kentáásirumpimba kumbéna kááísasinkenasa mimbórá-wáásiyáántá uwásínkaraiye.

¹⁴ Kesáá mimbórá-wáásiyáántá úndasa ímáyáá éta maarán-ááímó simátíménda ísáaro. Mimbórá súwawaapimba sáwífa-tantaa'a wéraimba

¹⁵ aísamaigomo sēna kemá ímba ayááamba úmpo ímba mimbórá áúrakemba úne sínifo mimbórá áúra'a wéraiye.

¹⁶ Áákomo sēna kemá ímba aúramba úmpo ímba mimbórá áúrakemba úne sínifo mimbórá áúra'a wéraiye.

¹⁷ Seyaafá'-áúfá'ó aúran-aantembo wérainkakaa ímba áá'a ísáísino. Seyaafá'-áúfá'ó áá'-aantembo wérainkakaa seyaafá'-wíyúmbá ímba ísáísino.

¹⁸ Énifo Manikó wení ímáyáafinkemba seyaafá'-áúwawaa'a úmakena seyaafá'-tántáá'á wenamáá'-aantemba ma'maéna kuráiyé.

¹⁹ Áúwawaapinkembo mimbórá-tántáá'ó wérainkakaa áúwawaa'a ímba wéraisino.

²⁰ Seyaafá'-tántáá'á wéraimbanifo mimbórá kúwawaa'a wéraiye.

²¹ Miyáumai aúranko ayááankontafena ímba kanaa sēna emó ímbo méraandarakaa úwoi mérausino ímba sínana a'nónkó aísamaigontafena ímba kanaa sēna emó ímbo méraandarakaa úwoi mérausino ímba síníye.

²² Miyáumai túwawaapinken-tantaatafeta séta aamoisaémbán-iyemo súndasa ímbo wérainkakaá áúwawaa'a ímba kawe'-úmai wéraisino.

²³ Túwawaapinken-tantaatafetaamo séta sáwísamban-iyemo súndasa kawe'-úmaisa wégarawiyune. Afora'á ímbo aráátiménda-tantaa'a aúpá'á makéta wégarawiyune.

²⁴⁻²⁵ Afora'ó wérain-tantaa'a ímba wégarawiyune. Áúwawaapinken-tantaako seyaafá'á kawe'-úmai kísau maéna moórá-mora-tantaako wenáúra'-wenaúra'a káráwiyaintafena Manikó wenamáá'amaa'a maréna sáwísamban-iyemo súnda-tantaa'a wégarawiyiye.

²⁶ Áúwawaapinkembo moórá-tantaakomo ái'o ínana seyaafá'-áfínkénkwará'á áí'a uwásáíniye. Áúwawaapinkembo moórá-tantaako kawe'ó ínana seyaafá'-áfínkénkwará'á kawe'á uwásáíniye.

²⁷ Túwawaatafe'o súnda-aaigoni áwáuma maarán-iyemo. Kembiwí Ísu Káráisiti áúwawaakaamba uré'a moórá-mora-waasigo wenaíyayaankaane wenaúrankaane miyaráámbá uráawe.

²⁸ Manikó wení waási moórá-mora-waasigomba kísau tiména miyán-kísáúmó maíyantaafena fasi'aémbá wétiména wení aantá-waasi aifa'á iyáfasintinkena miwí tínaaemba simátímakain-aaímo simátimiyawi iyáfasintinkena miwí tínaaemba uwáitái'-iyawi iyáfasintinkena miwí tínaaemba ímbo awánaraan-kísau mo maíyawi iyáfasintinkena tí'o índá-waasimo asófátinkaiyawi iyáfasintinkena miwí tínaaemba túwa'nai iyawi iyáfasintinkena miwí tínaaemba fi'o-fi'on-kísaura'o káráwiyiyawi iyáfasintinkena miwí tínaaemba fi'o-fi'on-aaímo ímbo isáán-aaifinkembo siyawi iyáfasintinkena miyámó iyawi iyáfasintinkafa'a kuráiyemo.

²⁹ Manikó aantá-kísau mo tímakaimba seyaafá'nánká ímba miyán-kísáú máéwasa tuwímbai wémaewe. Manikó simátímakain-aaímo simátimémba seyaafá'nánká ímba miyán-kísáú máéwasa tuwímbai wémaewe. Uwáitái'o ombá seyaafá'nánká ímba miyán-kísáú máéwasa tuwímbai wémaewe. Ímbo awánaraan-kísau mo máémbe seyaafá'nánká ímba miyán-kísáú máéwasa tuwímbai wémaewe.

³⁰ Manikóni fasi'aéntámbá tí'o ímbó asófátinkaamba seyaafá'nánká ímba miyán-kísáú máéwasa tuwímbai wémaewe. Fí'o-fi'on-aaí ímbo isáán-aaifinkembo sembá seyaafá'nánká ímba miyá sewasá tuwímbai wésewe. Minááigóni áwáumo waé'maimo sembá seyaafá'nánká ímba miyá owasá tuwímbai wéfo Manikó wení imáyáafinkemba miyá-fási'aémbá wétimiye.

³¹ Manikómó tími-fasi'aemba maénaemo sembá imáyáa é'a sé'a Manikóni kísau iyáákamai-kísau maénaemo sé'a tiyáántán-kwiyé'a kísau máero.

Mináái kemá imáyáa é'a sé'a kawe'-ááin-ifo waásimo tirumbó tímémbe minánkó seyaafá'-ánkómbá iyáákaraimba minánkóni áwáumo simátiménda isáaro.

13

Waásimo tirumbó tíméwini áwáuma-iyemo siyáin-aaí.

¹ Manikóni ámútankomo fasi'aémbá simínataamo fi'o-fi'on-aaímo ímbo isáúnda-aaifinkembo séta wíyómpaken-kísau-waasi-taafínkénkwara'o sétaamo miyá aantembo éta ímbo waási-imayaamo ondasáámó éta mináái úwoi-aaí séta kámene peró'emo úwoimo tufúwóntemba miyá ondasáánifo waási-imayaamo étaamo éta kawe'á uwátinkanaumne.

² Manikó fasi'aémbó simínata simásímakain-aaímo simátimetaamo Manikó aúpá'ó makáin-aaí isétaamo ímbo isaraunda-aaí Manikó simásímakain-aaí isétaamo Manikóntáféta fasi'ámaimo métaamo séta érai'a Manikó siyáintemba íniye sétaamo Manikómó siyáintemba umbai-kísáúmó maétaamo miyá aantembo éta ímbo waási-imayaamo éta úwoi-waasisa úne.

³ Makáunda-tantaa'o seyaafá'ó tuwín-timetaamo Manikóni kísau wémaundasafesasa sáwí'o uwásínkenta aamoí éta kanaán-iyemo sétaamo miyámó éta ímbo waási-imayaamo ondasáámó éna siyáunda-aaigo ínta súwa'nai íniye.

⁴ Waásimo tirumbó tíméwini áwáuma maarán-iyemo. Waásimo tirumbó tíméwini sáwí'o wéuwatinkaamba anondáa ímba miyámó ombá túwa'nai esa waásimo tirumbó tíméwini túwí'o wérain-kwaasisafesa tirumbá ímba sáwí'a uwátinkesa waásimo tirumbó tíméwini miwí túwí'a ímba maimaé iyésa

⁵ waásimo tirumbó tíméwini kesáfesa seyaafá'-tántáá'á kawe'á wéune ímba sésa sáwí-aaí ímba sésa waásimo tirumbó tíméwini kesáái iyáákainkwae ímba sésa waásimo tirumbó tíméwini ímba úwoiyaamba aaisambá sésa waásimo tirumbó tíméwini sáwí'o uwátínkáamba ímba imáyáa úmae iyésa

⁶ waásimo tirumbó tíméwi sáwí'o ontáfesa ímba aamoí ésa kawe'ó ontáfesa aamoí ésa
⁷ waásimo tirumbó tíméwi umbai-tántáá'ó ombá úwoi wémaesa waásimo tirumbó tíméwi
 seyaafá'-wáásísáfesa ímba inkaisíyan-imayaa ésa seyaafá'-nánkátá kawe'ó íyantafesa
 timu'marésa mésa waásimo tirumbó tíméwi seyaafá'-úmbái-tántáá'ímbá fasi'ámai mésa
 ímbo ifá'ó túwáamba miyáumai méraawe.

⁸ Waásimo tirumbó tímén-anko waé'wae'a éna ímba tai'áinana Manikó simátímakain-
 aaimo simátímén-kisau tai'áinana fi'o-fi'on-aaaimo ímbo isáán-aaifinkembo
 sen-kísáú tai'áinana ímbo isaraan-aaaimo Manikó simátímakain-aaí simátímén-kisau
 tai'áiniye.

⁹ Ímbo isáúnda-aaaimo Manikó simásímakain-aaí ínta kanaatá isásaraumne. Manikómó
 simásímakain-aaaimo simátímakaunda ínta kanaatá simátímataraumne.

¹⁰ Manikó kawe'-úramba ónaumnemo siyáimba ánaeemba paápé índa póta ímbo
 isásaraunda-aaíwarata tai'áwinata seyaafá'á áwáusa awánánaumne.

¹¹ Iyámpóimo méraawandara'a iyámpóimo sentembá miyán-áái wése'a iyámpóimo
 ontembá miyá wé'e'a iyámpóimo ontembá miyán-ímáyáá uráumpo waási-úramba iyé'a
 iyámpóiyá'o uráunda-tantaa'a tukáumne.

¹² Iyámpóimo ímbo kawe'-úmimo isáántemba Manikóni waásisa ímba kawe'-úmisa
 Manikóni áwáuma wéawanaumne. Nompímbó waási tói'o ímbo awánamaimo kawe'ó
 úndantenta káfé'a miyaráánta wéundasa Manikóni áwáuma ímba kawe'-úmisa
 wéawanaumpo waási tói'o aforatáámó awánáúndantemba ánaeemba miyásáámó ondasá
 Manikóni áwáuma kawe'-úmisa awánánaumne.

Káfé'a ímba awánasaraundasa Manikó kentáámó suwánasaraientemba ánaeemba
 Manikóni áwáusa awánánaumne.

¹³ Miyá íño káfé'a Manikómpá'á simankúnkúnta únda-amba isaná érai'a Manikóeta
 maé'mae'a ónaumnemo súnda-amba isaná Manikómbó tirumbó áméne waásimo tirumbó
 tímén-amba isaná úmai minkáúmbó-ámbá wéraifo iyáákarain-amba Manikómbó tirumbó
 áméne waásimo tirumbó tímén-amban-íye.

14

Manikómó simátímakain-aaaimo wésimatimen-aaí.

¹ Waásimo tirumbó tímén-amba fasi'ámai arááíwae'a Manikómó wétuwin-timi-
 fasi'aemba maénae sé'o Manikómó simátímakain-aaaimo simátímémba óraa-tantaa'an-ifo
 mifási'áémbá maénae seró.

² Manikóni ámútanko fasi'aémbó tímíساسamo fi'on-aaaimo ímbo isáán-aaifinkembo
 sembá ímba waásisafesa wésefo Manikóntáfesa sésa waásimo minááigóni áwáuma ímbo
 isáántafesa waásisafesa ímba wésewe. Manikóni ámútanko fasi'aémbá tímíساسa aúpá'-áái
 wésefo

³ tuwímbai Manikómó simátímakain-aaaimo simátímémba fasi'ámai arupíse úmai kawe'ó
 uwátínkáamba mindásafe'a sé'a Manikómó simátímakain-aaaimo simátímémba óraa-
 tantaa'an-ifo mifási'áémbá maénae seró wésune.

⁴ Fi'on-aaaimo ímbo isáán-aaifinkembo sewí kesáfesa símai wéfasi'aafó Manikómó
 simátímakain-aaaimo simátíméwi Manikóni waási seyaafá'á fasi'aémbá wétimewe.

⁵ Manikóni ámútanko fasi'aémbó tímíسا'o fi'on-aaaimo ímbo isáán-aaifinkembo siyamba
 siráái wétaifo Manikómó simátímakain-aaaimo simátímé-fasi'aemba maé'a simátimiyamba
 áfááraumai siráái wétaiye. Túwaandu ombá fi'on-aaaimo ímbo isáán-aaifinkembo sembá
 minááímó waé'mai síndawi ímbo ménamo simátiminasamo ésa minááigóni áwáuma ímba
 kawe'-úmái iséwana minááígó ímba túwa'nai íniye. Miwí tááigo ímba túwa'nai indasafesa
 Manikómó simátímakain-aaaimo simátíméwasa afora'á simátíméntafesa miwí fi'on-aaaimo
 ímbo

isáán-aaifinkembo sewí iyáákaraawe.

⁶ Kesí waásisono. Kentópa komé'a fi'on-aaaimo ímbo isáúnda-aaifinkembo sendamó é'a
 ímba isáiyana kesááigo ímba túwa'nai íño Manikómó paápé uráin-aaíya'i ímbo isáúnda-
 aaaimo Manikó simásímakain-aaíya'i Manikómó simásímakain-aaíya'i Manikóni aambó
 arááíwáén-aaíya'i miyán-áwáúmó afora'ó simátíméndamo é'a isáiyana kesááigo túwa'nai
 íniye.

⁷ Fontóimó ímbo kawe'-úmimo áái sínasamo ésa ímba isámai kawe'á ónááfo kawe'-
 úmimo sínasamo ésa isámai kawe'á ónááwe.

⁸ Moóráwigo ímbo kawé'-úmaimo aemáímo sínasamo ésa ímba isésa tatúwaandu ónááwe.

⁹ Miyáumai túwaandu uráiyampimba fi'on-aaimo ímbo isáán-aafinkembo síya'o é'a minááígóni áwáuma ímba isáiyamba keáínkámba sénááwe.

¹⁰ Seyaafá'-márafá'a sáwífa'-waasi mésa fi'o-fi'on-aaimo sembá minááígóni áwáuma wéraifo

¹¹ moóráwigo wenááfinken-aaimo sína'a sé'a imáyáa é'a fi'on-daopaken-kwaasiye senaná kentáfena imáyáa éna fi'on-daopaken-kwaasiye siniye. Miyámó sen-ááigó ímba túwa'nai iniye. Miyáumai túwaandu uráamba fi'on-aaimo ímbo isáán-aafinkembo sembá minááigó ímba túwa'nai iniye.

¹² Manikóni ámutankomo tuwín-timi-fasi'aembo maiyamba aamoí é'a pó'a Manikóni waási kawé'ó uwátínkáí-fasi'aemba tiráái wétaina'a maiyé'a

Manikóni waási kawé'a uwátínkáaro.

¹³ Mindásafe'a fi'on-aaimo ímbo isáán-aafinkembo sewí Manikómpá'a áisai iyana minááímó waé'maimo simátimiyantafena fasi'aémbá timíniye.

¹⁴ Manikóni ámutankomo fasi'aéntáámó simakaisataamo fi'on-aaimo ímbo isáúnda-aafinkembo Manikóntáfeta inaimó súndasa sóikakenta sumpo kentáási imáyáago sáwísankaamba uráiyé.

¹⁵ Mindásafeta maarásá ónaumne. Manikóni ámutankomo fasi'aéntáámó simakaimba fi'on-aaimo ímbo isáúnda-aafinkemba Manikómpátá inai séta kentáa sááfinkenkwara senuumne. Fi'on-aaimo ímbo isáúnda-aafinken-ima séta kentáa sááfinken-iwarata senuumne.

¹⁶ Fi'on-aaimo ímbo isáán-aafinkembo Manikómpá'a inai sé'a wenáwí'a mósá máráámba moóráwigomo úwoi-waasimo minááígóni áwáuma ímbo isaraiwaimo kem-biwímó túwaandu uráampimba ménamo éna sen-ááigóni áwáuma ímba isarena póna ímba kanaa'á érai'e siniye.

¹⁷ Fi'on-aaimo ímbo isáán-aafinkembo Manikómpá'ó inaimó sembá kawé'an-ifo minááígóni áwáuma ímbo isaraindawimba minááigó ímba áwa'nai iniye.

¹⁸ Fi'on-aaimo ímbo isáán-aafinkembo sembá tuwímbai-kanaa wésefo kemá fi'on-aaimo ímbo isáúnda-aafinkembo súnda sáwífa-kanaa mindásafe'a Manikómpá'a súwi súne.

¹⁹ Énifo Manikóni waási túwaandu uráamba fi'on-aaimo ímbo isáúnda-aafinkembo ayáátáa'-aaimo súnda kári-tantaa'an-ifo isáán-aafinkembo fasi'aémbá timínda-aaimo ampáán-ááímó súnda mindá óraa-tantaa'an-íye.

²⁰ Kesí waásisono. Iyámpóimo ímbo kawé'-imáyáámó ontembá ímba miyá é'a táakæfaen-kwaasimo onten-imáyáán-oro. Umarambó ímbo sáwí-imayaamo ontembá miyán-oro.

²¹ Naaófá'a Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

Fasi'aénkó séna kesí waási kesáái ímba

isáafo simátimenaumne. Fi'on-aaimo sewí simátiménasa miwí tááfinkemba simátimesa sáwí'a uwátínkaiyasa pósa kentáfesa ímba imáyáa ésa kesáái ímba isanááwe

agaimaréna siyáiyé.

²² Naaófá'a Manikó miyá éna

wení waási wenáái ímbo isarowi wení fasi'aémbá aráátimumba awánaraantemba Manikón-aaisafesa ímba timankúnkumba iyawi fi'on-aaimo ímbo isáán-aafinkembo sen-áái isésa sésa Manikóni fasi'aémpinkémba wésewe sénááwe. Énifo Manikó simátimakain-aai simátimémba Manikón-aaisafesa timankúnkumba iyawi isésa sésa Manikóni fasi'aémpinkémba miyá wésewe sénááwe. Énifo Manikón-aaisafesa ímba timankúnkumba iyawi isésa ímba miyán-áái wésewe.

²³ Manikóni waási túwaandu urémpimba seyaafá'nánká'ó fi'o-fi'on-aaimo ímbo isáán-aafinkembo síyasamo úwoi-waasimo Manikón-aaisafesa ímbo timankúnkumba iyan-kwaasimo iyáferesamo isésamo ésa maawí uwó-waasin-owe sénááwe.

²⁴ Énifo seyaafá'nánká'ó Manikómó simátimakain-aaimo afora'ó síyasamo úwoi-waasimo Manikón-aaisafesa ímbo timankúnkumba iyan-kwaasimo iyáferesamo isáíyanamo éna minááigó tirumbá faiyaráinasa sáwí-waasi úne sésa

²⁵ miwítí aúpa-sáwí-imáyáa afora'á mégufigesa Manikón-aúranka'a kífæsa wen-imáyáa mósá marésa sésa érai'a kempímba Manikó méraiye sénááwe.

Manikóntáfesa imáyáa ésa túwaandu urénka'a arupíse úmai méraaromo siyáin-aai.

²⁶ Kesí waásisono. Kemó sún-da-aagioni áwáuma maarán-iyē. Maníkóntáfé'a imáyáa é'a túwaandu urénka'a moóráwigo maarán-ímá sénaumne sínana moóráwigo Maníkón-aafinken-ai simátiminana moóráwigo Maníkómó aráanaminda simátiminana moóráwigo fi'on-aaimo imbo isáán-aafinkemba sínana moóráwigo mináái waé'mai sína'a miyáumai Manikóni waási fasi'aémbó tíméntafe'a miyá úmae'a iyóro.

²⁷ Fi'on-aaimo imbo isáán-aafinkembo siyambo é'a kaumbo-kae'-wáási aantemba sé'a aifa'á moóráwigo sínda waé'mai simásuwainana wenánaaemba moóráwigomo sínda waé'mai simásuwainana wenánaaemba moóráwigomo sínda waé'mai simásuwaina'a miyá sénááfo

²⁸ minááimó waé'mai síndawimo imbo méraina'o é'o fi'on-aaimo imbo isáán-aafinkembo sewi seyaafá'-wáási túranka'a imbo siyamba imáyáafinkemba Maníkóntáfé'a seró.

²⁹ Maníkómó simátimakain-aaimo simátímémba kaumbo-kae'-wáásimó iyáfasinkesamo simátímémba tuwímbai isé'a mináái tuwímbai isáaro.

³⁰ Minááimó isáán-kwaasifinkembo Manikó moóráwigombo simáminanamo éna simátiminda-waasigo wenáái tai'áinana moóráwigo iyáfasinena simátiminiye.

³¹ Maníkómó aaimó simátimakaiwai seyaafá sé'a moórá-morawigo moórá-mora-kanaa símae iyé'a pó'a seyaafá'nánká isé'a fasi'aémbá maénááwe.

³² Maníkómó simátimakain-aaimo simátíméwi sembá kenti imáyáara'-aantemba káráwiyaafó miyán-oro.

³³ Kawe'-imáyáámó é'o faru úmaimo méraamba Manikómbá aráái taifó simátímén-ai káráwiyo.

Manikóni waási seyaafá'-náopa'o túwaandu uráamba maarán-owe.

³⁴ Túwaandu urémpinkemba aaré ímba aai seró. Manikón-ai aúfáifinkembo siyáintemba aaré ímba káráwiyoaawe.

³⁵ Mindásafe'a túwaandu urémpinkemba aaré aai sefó sésa moórá-aagioni áwáumo tísai ónae sésamo ésa miwítí naaúmpa'a tuwaai'waimbá tísai ónááwe.

³⁶ Kenti imáyáafinkembo miyámó ombá Manikón-ai kempinkén-aantemba ímba paápé isa'á ímba kembíwi aantembanifo fi'o-fi'om-barafaken-kwaasiwara'a isaraafó miwímó túwaandu urésamo ontembá

miyán-oro.

³⁷ Kempinkémbá tuwímbai kesáfésa sésa Manikómó siyáin-ai isaraundawi únemo siyawiye tuwímbai kesáfésa sésa Manikó fasi'aémbá símakaiwai únemo siyawiye miyámó sewi maanáúfáimó agaimáimo tímúndafimba toráumai awáné'a sé'a mináái Fasi'aénkó ámáámba siyáin-aain-iyē sénááfo

³⁸ maanáúfáimó agai-tímúndamo imbo iséwa'o é'a miwísáfé'a sé'a ímba Manikóni ámáánko kentirumpimbá wéraiye seró.

³⁹ Kesí waásisono. Manikómó simátimakain-aaimo simátímémba fasi'aén-imáyáa é'a simátíma'mae'a iyé'a fi'o-fi'on-aaimo imbo isáán-aafinkembo sembá ímba aiyowái'a úmááaro.

⁴⁰ Énifo seyaafá'-ááimó sembá ímba sáwífa'-aaimo siyamba aáo úmai arupíse úmai méraaro.

15

Ísumba pukómpinkembo iyáfasinankarain-ai.

¹ Kesí waásisono. Ásé-ai kosimátimakaunda-ai aneka'ó simátíménda isáaro. Minásé-ááísáfé'a érai'e sé'a ta'ótoke'a fasi'ámai méraawe.

² Fasi'ámai ta'óto'mae iyé'o é'a kawe'-ámbá arááíwa'mae iyónááfo tóikaken-aantemba érai'emo siyambo é'a kawe'-ámbá ímba arááíwa'mae iyónááwe.

³ Aifa'á Manikó mináái simásimuwa'a kembó simátimakaunda óraa'-ai póna Manikón-ai aúfáifimba agaimarésa siyáantemba sáwí-imayaasa maisiyuwáindasafena Ísu Káráísiti puwúwasa

⁴ utámárówana kaumbo-kánáá maisuwówana Manikó pukómpinkemba iyáfasinankaraiye. Mináái Manikón-ai aúfáifimba agaimarésa siyáawe.

⁵ Ísu Káráísiti pukómpinkemba iyáfasinena Pítaan-aúranka'a paápé éna wení kísau-waasi túranka'a paápé éna

⁶ moórá-kanaa sáwífa'-waasi wesé'o núwai 500 waasi túranka'a paápé uráíye. Minkwáásifinkémbá sáwífa'nanka úwoi túnaraawasa tuwímbai pukáamba minkwáási túranka'a paápé éna

⁷ Yémisin-aúranka'a paápé éna wení aantá-waasisonti túranka'a paápé éna

⁸ ánaaemba kemá Póro sùranka'a paápé éna Ísu Káráisiti wení waási-i'a uwásinkainkwa-e-imayaa ímba uráunda kembá wení waási-i'o uwásinkaraiwai sùranka'a paápé uráiyé.

⁹ Ááéma Ísu Káráisitini waási sáwí'a uwátinkaraumpo Fasi'aénkóní aantá-waasifinkemba kemá kári'-waasi úne. Ímba kanaán-uráunda pósa kentáfé'a Fasi'aénkóní aantá-waasi ónomo sembá uwó-áái sewé-ímáyáá wéune.

¹⁰ Énifo Manikó úwoi súwa'nai uráimba pó'a Manikómó kesáái simátiminkwa-e séna si'límákaiwai ówánana wemá úwoi súwa'nai úwa'a ímba úwoi mé'a fasi'aén-kísáú wémaewanana kesí kisaugo fi'owiti kisaugomba iyáákaraifo keyáá minkísáú ímba maéwánana Manikó súwa'nai ena kesé'a mérowa'a minkísáú maiyáumne.

¹¹ Kemó ásé-aaimo simátimewanda-aai isé'a miwímó simátímún-aai mimbórá-áái pó'a isé'a timankúnkúmba uráawe.

Púwón-kwaasimo iyáfasinaiyan-aai.

¹² Manikó Ísu Káráisitimba pukómpinkemba iyáfasinankarain-aaisa simátimundasa kempinkembá tuwímbai sé'a púwón-kwaasi ímba iyáfasinanaawe sembá nóra séra wéseo.

¹³ Púwómpinkembo ímba iyáfasinanaankakaa Manikó Ísu Káráisitimba pukómpinkemba ímba iyáfasinankaraisino.

¹⁴ Manikó Káráisitimbo pukómpinkembo ímba iyáfasinankarainkakaa simátimunda-aaisa sáwísankaamba uwáwisa'a misáwísánkán-ááisáfé'a timankúnkúmba owisinó.

¹⁵ Púwómpinkembo ímba iyáfasinanaankakaa Manikó Káráisitimba pukómpinkemba ímba iyáfasinankaraisino. Manikó Káráisitimba pukómpinkemba iyáfasinankaraiyemo simátimundasa éniyo minááímó karo'-ááímó inkakaa Manikómó uráintafeta karo'-ááiyésá simátimusino.

¹⁶ Púwómpinkembo ímba iyáfasinanaankakaa Manikó Káráisitimba pukómpinkemba ímba iyáfasinankaraisino.

¹⁷ Manikómó Káráisitimbo pukómpinkembo ímba iyáfasinankarainkakaa úwoi-aaisafe'a timankúnkúmba owaná aoisaambá kempímbá úwoi wéraisino.

¹⁸ Moórá-aaiwara'a simátimenaumne.

Manikómó Káráisitimba pukómpinkembo ímba iyáfasinankarainkakaa Káráisitinka'o timankúnkúmba ésamo pukáawi pukáampinkemba ímba iyáfasinesa Manikóní ewaa'á ímba mésa sáwí-aempa'a méraawisino.

¹⁹ Marapá'ó méraundara'a séta púwóndafinkemba iyáfasineta wíyómpa'a Ísu Káráisitiye'a méraandasa amu'maréta méraumne-aaimo karo'-ááímó sùndarakaata marapá'-wáási kentáá suwíyáái ésa tirumbá uwásínkááwisino.

²⁰ Érai'-aai maarán-ááín-iyé. Manikó Ísu Káráisitimba pukómpinkemba iyáfasinankaraiye. Púwón-kwaasifinkemba aifa'á wemá iyáfasinkaimba pósa ánaaembo puwíyan-kwaasi iyáfasinanaawe.

²¹ Aifa'-wáásigón-áwí'a Ándámu sáwí'a uráimba pósa púwón-amba seyaafá'nánká wéaraaiwaefo moórá-waasigon-awí'a Káráisiti kawé'a uráimba pósa seyaafá'nánká puwíyampinkemba iyáfasintinkainiye.

²² Seyaafá'nánká Ándámun-aísaafítantambo uráundawi póta púwóndasaanifo Ísu Káráisitini waásisa póta púwóndafinkemba iyáfasinanaumne.

²³ Manikó siyáin-kanaa tinata púwóndafinkemba iyáfasinanaumne.

Aifa'á Manikó Káráisitimba pukómpinkemba iyáfasinankaraimba pósa Káráisiti marapá'ó kumíndara'a Manikó Káráisitini waásisa púwóndafinkemba iyáfasinkainanasa

²⁴⁻²⁶ mindá tai'áinda-kanaa Ísu Káráisiti káráwiyanana Manikó sínana Káráisiti wení namuro-wáási iyáákana fi'owimo sáwí-kisaura'o káráwiyaan-kisauwe fi'o-fi'o-sawí-fasi'aene tai'ásuwena puwíyan-amba tai'ásuwena miyámó inda wení namuro-wáási fasi'aembá tai'ásuwena Manikóntáféna séna kesifóo seyaafá-tántááká'á káráwiyuwo síníye.

²⁷ Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Manikó wembá seyaafá-tántáá'á

iyáákamai-i'a uwánkaraiye

agaimaréna siyáifo Káráisiti Manikómbá ímba iyáákainiye. Manikó sínana Káráisiti seyaafá-tántáá'á iyáákainiye.

²⁸ Manikó Káráisitimba seyaafá-tántáá'á iyáákamai-i'o uwánkaraindara'a Káráisiti Manikón-ááninko Manikóntáféna séna emá seyaafá-tántáá'á iyáákamai-i'a uwásinkaandawi po kenká'á káráwiyinone sínana Manikó seyaafá-tántáá'á káráwiyniye.

²⁹ Tuwímbai sésa puwíyampinkemba ímba íyáfasinanaawe sembánifo pukáan-kwaasisafesa imáyáa ésa nombá maiyáawe. Puwíyampinkemba ímba íyáfasinanaawe-aaimo érai'-aaimo inkakaa pukáan-kwaasisafesa ímba imáyáa ésa nombá máéwaisino.

³⁰ Púwóndafinkembo íntaamo íyáfasinanaetara moórá-mora-naopa'a sínkamonaee wéopa'a ásé-aii ímba kosimatíma'mae'a núsino.

³¹ Kesí waásisono. Kemiwiwíy kewé kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisitiye'a kááisamai méta kentáfé'a aaimomó unda miyámó érai'o úndantemba aasiyaasi-kánáa imáyáa é'a sé'a káfekaamba sínkamiya'a púwóno-imayaa unda mindáwara'a érai'-aain-iyé.

³² Púwómpinkembo ímbo íyáfasinanaankakaa kemá úwoi-waasi é'a kesí imáyáafinkemba sune. Afáá-póigómó waási fándaifo sésamo arááiwaéntemba kembá miyaráámbó uwásínkáamba maanká'á Efésási-naopa'o méraunda óraa'-umbai-tantaa'a kempá'á tisa'á óraa-kisaumo maúnda úwoisafe'a wéune súsino. Púwómpinkembo ímbo íyáfasinanaankakaa waásiti imáyáafinkembo sentembá miyá séta aafáyáasa puwónaumpo káfé'a kawé-tómbá néta sirááiimo taintentá ónaumnesa súsino.

³³ Puwíyampinkemba ímba íyáfasinanaawemo sembá minkáró'-ááisáfé'a érai'e sefó sé'a simátiménda-aii isé'a káráwiyo. Tuwímbai érai'a sésa sáwí'o on-kwáásisé'o méraambo é'a kawé'-ámbá ifátuwe'a sáwí-amba arááiwaenaawe sefó

³⁴ puwíyampinkemba ímba íyáfasinanaawe minkáró'-ááisáfé'a sáwí-imayaawe sáwí-awaawe ifátuwe'a kawé'-ímáyáan-oro. Miyámó iyantafe'a sé'a kempinkémba tuwímbai Maníkómpá'á ímba tiyáawe sune.

Puwíyampinkembo íyáfasinaiyamba wíyómpa'o méraiyan-tuman-iyé-aii.

³⁵ Puwíyampinkemba ímba íyáfasinanaawe-imayaa é'a sisai e'a sé'a púwón-kwaasi nóra úmaiya íyáfasinesawa nóran-tuwa ma'máíya íyáfasinanaao-aaimo

³⁶ sisai omba sáwí-imayaafinken-aain-iyé. Puwíyampinkembo íyáfasinaiyamba maararáámbá uráifo isé'a kísau-anauntunka'a imáyáan-oro. Ánáuntumba u'marááwana minánaúntúnkó ímba úwoi áruma wéwiyaifo u'marááwana ánaaemba mapánkena áruma wéwiyaíye.

³⁷ Tómbá fákákesamo nempinkémbá ímba aneka'á wéu'maraafo ánáuntumba maiyésa kísau fúmáráawana aneka'á áruma wikéna wéanon-iyé.

³⁸ Manikó sisaná moórá-mora-anauntumpinkemba áruma wikéna óraa'o ímbá Manikó wení imáyáafinkemba seyaafá-tómbá fi'o-fi'on-auwara-tomba makáifo

³⁹ seyaafá'ó méraamba mimbórá túwawaa'a ímba maréna waási fi'on-tuwawaa'wara'a tinkéna wai-waamba fi'on-tuwawaa'wara'a maréna numamá fi'on-tuwawaa'wara'a maréna mófáá'a fi'on-tuwawaa'wara'a makáíye.

⁴⁰ Wíyómpa'a fi'on-tantaa'a wéraisana marapá'á fi'on-tantaa'a wéraiye. Wíyómpa'o wéraimpimba fi'on-to'waai wéraisana marapá'ó wérainka'a fi'on-to'waai wéraiye.

⁴¹ Aafáúfimbá fi'o-sama wéraisana wíyómpimba fi'o-sama wéraisana okómpimbá fi'o-fi'o-sama wéraisana miyá uwásaraiye.

⁴² Miyámó intembá puwíyampinkembo íyáfasinaiyamba maará ónááwe. Púwómbó utámáráán-tuwawaa'a tai'áinifo mimpinkémbó íyáfasinaiyan-tuwawaa'a waé'wae'a íniye.

⁴³ Utámáráán-tuwawaa'a aamoisaén-túwawaa'a sáwí-tuwawaa'an-ifo puwíyampinkemba íyáfasinaiyan-tuwawaa'a fasi'aén-túwawaa'a kawé-túwawaa'an-ifo

⁴⁴ utámáráán-tuwawaa'a marapá'ó méraan-tuwawaa'an-ifo púwómpinkembo íyáfasinaiyamba wíyómpa'o méraiyan-tuwawaa'an-iyé. Marapá'ó méraan-tuwawaa'o intembá wíyómpa'o méraiyan-tuwawaa'a wéraiye.

⁴⁵ Mindásafena naaófá'á Manikón-aii aúfáifimba agaimaréna séna

Manikó aifaráán-kwáásigón-áwí'a Ándámumbo úmakaimba úwaauwa éna waásin-iyé

agaimaréna siyáíye. Ánaaen-kwaasigon-awí'a Ísu Káráisiti waásimo aúí'o úmaimo mae'mae'o íyan-amba wikáíwai paapé uráíye.

⁴⁶ Wíyómpa'o méraiyan-tuwawaa'a ímba aifa'á paapé uráifo marapá'ó méraan-tuwawaa'a aifa'á paapé uráíye.

⁴⁷ Manikó

aifa'-wáásigómbá marasámbá úmakaifo ánaaen-kwaasigo Ísu Káráisiti wíyómpakemba kunkáíye.

⁴⁸ Ándámumbo marasámbó úmakain-auwawaa'o wéraintemba seyaafá'-wáási miyán-túwawaa'a wéraifo Káráisiti wíyómpaken-auwawaa'o wéraintemba wení waási miyán-túwawaa'a wéiniye.

⁴⁹ Manikómó marasámbó úmakain-kwaasiyaambo úndantenta Káráisiti wiyómpakewimo intentá ónaumne.

⁵⁰ Kesí waásisono. Simátíme'a sùne. Manikómó wiyómpa'o káráwiyaipa'a marapákén-túwawaawara'a ímba méraiyaana waé'wae'o índa-tantaa'o wéraindafa'a tai'áinda-tantaako ímba mimpímbá wéiniye sùne.

⁵¹ Manikómó aúpá'-makénamo aráátimakin-aaimo simátíménda isáaro. Seyaafá ímba puwéta úwoi méta súwawaata fi'o-suwawaata faufínata

⁵² mimbórá-kánáá wiyómpakemba uwiyemba sínana minúwóiyáámbó aafáyáumo tawáintemba minúwóiyáámbá pukén-kwaasi iyáfasintinkainasa maé'mae'a iyata súwawaata fi'o-suwawaata faufíniye.

⁵³ Marapá'ó méraunda-suwawaata púwóna-suwawaatan-ifo wiyómpa'o méraanda-suwawaata ímba púwóna-suwawaata faufíniye.

⁵⁴ Marapá'ó méraan-tuwawaa'a púwón-tuwawaa'an-ifo wiyómpa'o méraiyan-tuwawaa'a ímba puwí-túwawaa'o faufindara'a Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna siyáin-aai paápé íniye. Maará siyáíe.

Púwón-amba tai'áinana maé'mae'o íyan-anko

púwón-ankomba iyáákainiye

agaimaréna súwana

⁵⁵ moóráwigo séna

púwón-anko ímba iyáákaraimba póna púwón-ambo sáwí'o uwátinkainda-fasi'aenke tai'áiniye

agaimaréna siyáíe.

⁵⁶ Manikóní ámáambo isámaimo túwáán-imayaago ta'ótokaiye. Miyámó ontáféna púwón-ambo sáwí'o uwátinkainda-fasi'aenke ta'ótokaifo

⁵⁷ Manikó púwón-amba kentáá iyáákamai-ita wéuwasinkaiye. Kentáásí Fasi'aénké Ísu Káráisiti púwón-ankoni fasi'aémbá tai'éna iyáákaraimba póna Manikó miyá wéuwasinkaisata súwisa sùne.

⁵⁸ Mindásafe'a kesí waási fasi'ámai mé'a ímba tuwesaraí ina'a Fasi'aénkóní kísau maimaé wéiye'a ímba ifátúwáaro. Fasi'aénkóní kisaumo wémaemba ímba úwoi-kisaun-ifo áúwara-kísau wémaefo maimaé iyóro.

16

Fasi'aénkóní waási túwa'nai on-óntánkón-aai.

¹ Manikóní waási Yérúsaremu-naopa'a méraawi tómbá ímbo makáawi túwa'nai iyamba óntamba torupé'a maarán-oro. Kárésíyaa-marafa'a Manikóní waásimo méraawi simátimakauandantemba miyán-áái simátimumpo miyán-oro.

² Moórá-mora-sondaara'a moórá-kisaufin-ontamba tuwímbai Manikóní waási túwa'nai iyapa'a maré'a kentí naaúmpimpa'o maráiyamba óraa'a ina'a ánaaemba kempá'á komáéna'a Manikóní waási Yérúsaremu-naopa'o méraawi timíyan-ontamba ímbo saafá iyamba úwoi maitiménááwe.

³ Kempínkémbá tuwímbai iyáfasintewa'a kempá'á komé'a aúfái agaimái timé'a ti'maráanasa Manikóní waási Yérúsaremu-naopa'o méraawi mináúfáiyé torupámaraiyan-ontane maimaésa mátimenaawe.

⁴ Minkánáá kemó komáénda-kisaumo wéraina'o é'a konasá miwí kesé'a kónááwe.

Kórinti-naopa'a kónae siyáin-aai.

⁵ Máséndóniyaa-marafa'a Manikóní ásé-aai simátíma'mae'a nónae únda pó'a miyá kósímatime'a kempá'ó kondá

⁶ ampáánkárá koménaum ayáátáákara koménaumno. Ímbo aampa'ó wénon-kanaa uwí-nómpáké-fíyúndámó mafaiyáindarara fi'on-daopa'a kónaumno. Fí'on-daopa'a kónae ona'ó é'a súwa'nai iya'a kónaumne.

⁷ Kempá'ó ayáátááka'o koménae'o súnna Manikómó ewé sína'o é'a ayáátááka'a koménaumne.

⁸⁻⁹ Maanká'á Éfésási-naopa'a ásé-aaimo simátíménda-waasi sáwífa'a méraamba pósa isésa érai'e sésa fasi'ámai ménaawi máéwasa kesí kisausafesa aambó faiyíyan-kwaasi sáwífa'a méraawe. Minkisáúmó maúnda tómbá fáká'mai Manikóntáfésa isámai kaundánae sésa túwaandu ombá minkánáá ímba tiyáisa'a mé'a minkisáú maúnda póna mintánón-kánáá tai'áina'a kónaumne.

¹⁰ Moóráwigo Tímótimo kentópa'o komérainda aamoí é'a áwa'nai oro. Kemó úndantemba Fasi'aénkóni kísau wémaifo

¹¹ wentáfé'a úwoi-waasin-ye ímba sé'a tínaaemba uwáméro. Kembiwí tiyuwénamo kempá'ó tinda áwa'nai íyana kempá'á kawé'-úmai tíno. Wesé'o Manikóni waási kentáási waási kempá'ó tiyantafe'a timu'maré'a méraumne.

¹² Kentáási waásigon-awi'a Ápórosimba óraaka simáme'a sé'a Kórinti-naopa'a kentáási waásimo wíyan-kanaa esé'a waaó súnda póna káfé'a ímba kanaa'á wínífo aambó wérainanamo éna wíníye.

¹³ Kentúra'a káráwiye'a Manikómpá'á timankúnkúmba úmae iyé'a ímba táá'a ína'a fasi'ámai méraaro.

¹⁴ Kísau mo máémba waási-imayaa úmai kísau máéro.

¹⁵ Kesí waási ísáaro. Ákáyaa-marafaken-kwaasi Sétefanasini akúmbá aifa'á Manikómpá'ó tiyáawi Manikóni waási fasi'ámaimo túwa'nai on-áái ísaraawe. Óraaka simátime'a sé'a

¹⁶ miyán-kwáásimó sen-áái taawiyafé'a miwísé'a Manikóni kísau fasi'aén-kísáúmo wémaewi-taai ísáaro.

¹⁷ Kempínkémá kaumboráu-tuwi'a Sétefanasiye Fótíyúnetasiye Ákáikasiye mindárau kempá'á tewa'á aamoí úmpo kembiwí ímba seyaafá'nánká kanaa'á kempá'á tewasá mindárau kempá'ó tembá aamoí úne.

¹⁸ Mindárau kesí imáyáa aúí'a uwásinkesa kentí imáyáawara'a miyá uráawe. Miyán-kwáási túwí'a mósá máráaro.

¹⁹ Ésiyaa-marafa'a naaó'-naokemba Manikóni waási kentáfésa kawé'-úmai méraaro wésewe. Moóráwigo-awi'a Ákwíra awaainínkó Párisiraawe mindáraití naaúmpa'a túwaandu owí Fasi'aénkóe'o kááísamai méraawi aamoí ésa kentáfésa kawé'-úmai méraaro wésewe.

²⁰ Maanká'ó méraawi Manikóni waási seyaafá'nánká kentáfésa kawé'-úmai méraaro wésewe. Moórá-mora tiyáámba tíméro.

²¹ Ayáiyá'á kemá Póro agaimaráúmpo awáné'a wenayáánaufi'a isaná wenááin-ye sé'a ísáaro.

Kemá Póro sune. Kawé'-úmai méraaro sune.

²² Fasi'aénkómpá'ó ímbo tirumbó áméwi Manikó sáwí'a uwátinkainiye. Kentáási Fasi'aénkó kumíníye sune.

²³ Fasi'aénkó Ísu úwoi wétuwa'nai-intafe'a inai sune.

²⁴ Ísu Káráisiitiye'a kááísamai méraawa'a kembá sirumbá tímúne.

Kemá Póro súnda-aai tai'áíye.

2 Kórinti

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai afakaeté-aataiya'lyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái Kórinti-naoraa-waasi Ísuni aampa'ó kun-kwáási tímakaiye. Póro Máséndóniyaa-marafa'a mérowana Táítási Kórinti-nao'a tuwéna Pórompa'a wémena Kórinti-waasi-taai kosimámuwana Póro iséna séna aúfáima agaimái tímakaunda isasá isésa tuwímbai sáwí'o ombá tínaemba uwásukaawasa tuwímbai ímba miyá ésa kentáfésa sésa ímba érai'a Ísuni aantá-waasin-iyé wésewe séna érai'a Ísuni aantá-waasin-iyé síwae séna maanáúfái agaimarówasa mátímakaawe.

¹ Kemá Póro maanáái agai-timúmpo isáaro. Moóráwigon-awí'a Tímóti kentáási waásigo kesé'a méraisa'a agaimarúmpo isáaro. Manikó wení imáyáfinkemba kentáféna séna aantá-waasi éma Ísu Káraísitin-aai kosimátima'mae núwo séna si'mákaifo isáaro. Kórinti-naopakewi Manikón-aaisafe'a érai'emo sewí isáaro. Ákáyaa-marafa'a Kórinti-naopakewiye fi'o-fi'on-daopakewiye méraawi Fasi'aénkóni waási isáaro.

² Manikó kentáásifowawe Fasi'aénkó Ísu Káraísitiye úwoi túwa'nai esarai aáno'o uwátinkaayantafe'a inái sùne.

³ Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káraísitin-afowa Manikón-áwí'a mósá maráúmne. Wemá kentáásifowama arumbó uwásinkáiwai siráfaenasa súwa'nai iwáin-áwita mósá maráúmne.

⁴ Fí'o-fi'on-umbai-tantaa'a seyaafá'á kentááfá'ó timbá Manikó siráfaiyaimba póna fi'o-fi'on-umbai-tantaa'o tuwímbaifa'o tinda Manikómó siráfaiyaintenta úmai kesáá miwí kanaa'á arásáfaitinkanaumne.

⁵ Káraísitimba áí'o úní'a uwánkówasa Káraísitini waási-i'o úndarakemba sí'a índá-i'o uwásinkáamba miyáumai Manikómó Káraísitimbo aráfaiyaintemba miyáumaisa óraata siráfaiyaiye.

⁶ Kembiwisé'a méta túwa'nai ówánanasa sáwí'o urómpinkemba Manikó tí'maena kawepá'á métinkaraiye. Miyá ówándarakemba sí'o únita uwásinkónta Manikó siráfaiyaiye. Keséta méraawanasasa sí'o únita uwásinkónta ímba ifátuwaundasa fasi'ámaisa méraumne. Miyáumai tí'a índá-i'o uwátinkaiyamba kesáámó uráundantembo miyá é'o ímbo ifátuwe'o fasi'ámaimo méraiyanbo éna Manikó kenkwará'á tiráfaitinkainiye.

⁷ Sí'o úní'o uwásinkaraantenta tí'a índá-i'o uwátinkáamba miyáumai Manikómó siráfaiyaintemba tiráfaitinkaiyamba séta mindásafe'a fasi'ámai

ménaawe óraaka séta timu'maréta méraumne.

⁸ Kesí waásisono. Ésiyaa-marafataamo maéwánda fi'o-fi'on-umbai-tantaa'a kentááfá'ó tumba mináái isáíwae séta simátimumpo isáaro. Minúbái-tántáá'ó fi'oran-oraa'-umbai-tantaa'a úwata kentááfá'ó tumba póta puwónaumne séta súnareta

⁹ sínkamiyata puwóna-kanaan-iyé séta súnareta ímba kentáási fasi'aéntámbán-ifo Manikóni fasi'aéntámbá kisausa wémaeta méraumne. Manikó pukáampinkembo iyáfasintinkaiwaini fasi'aéntámbá kisausa wémaeta méraumne súndasafenasa minóráá'-úmbái-tántáá'á kentááfá'á tiyáiyé.

¹⁰ Umbai-tántáápímbá puwónae ówándafinkemba Manikó síyótaisa uwásinkowata súnaraundasa póna miyámó uráintemba íniiye. Sáwísampinkemba síyótaisa úmaena iyíniye séta méraumne.

¹¹ Kewará'á kentáásáfé'a Manikómpá'á súwa'nai e'a inái seró. Sáwífa'nanka inái síyana Manikó súwa'nai índá mindásafesa Manikómpá'á súwi sénááwe.

Póro karo'-áái ímbo simátimakin-aaí.

¹² Waási túranka'o méraundasafeta imáyáa úndasa sirumpinkén-imáyáágó séna kawé'-úmaisa méraumne sisatá aamoisá wéune. Marapá'-ááigóni áwáuma ímba imáyáa éta Manikó úwoisaamo súwa'nai intáféta imáyáa éta Manikóni kisau aantemba maéta ímba kae'-ááiwará'-wáásiyáán-úmaisa méraundantemba kentúranka'a érai'a miyá úmaisa méraumne.

¹³⁻¹⁴ Agaimái timúnda-aufaifimba ímba kaumbo-kae'-áái simátimumpo toráumaimo awáné'o isaraan-aai aantemba tafisimai sùne. Kentáási áwáuma kárika'a suwánaafo suwánamai kawé'á íwae sé'a únda miyámó é'o é'a Fasi'aénkó Ísu kumíndara'a kentáfétaamo aamoimó ondantembá kentáásáfé'a aamoi ónááwe.

15-16 Kembiwi kentáásáfé'a aamoí uwásínkááwe-aai imáyáa uráundasafe'a sé'a kae-kánáá kentópa'a kómé'a Máséndóniyaa-marafa'a kónae únda kentópa'a kuré'a tiyuwé'a wéme'a Máséndóniyaa-marafa'a kuré'a kouweré'a aneka'á kentópa'a tiyé'a tiyuwé'a Yúndiyaa-marafa'a ténaumne siyáumne. Kae-kánáámó kawe'ó uwátínkáana'a súwa'nai íya'a Yúndiyaa-marafa'a ténaumne-imayaamo uráundasafe'a mináái siyáumne.

17 Miyámó ónae uráunda ímba miyá uráundasafesa kempínkémbá tuwímbai kentáfésa sésa kae'-ááíwára'-wáásín-íye siyááfo kentópa'a kónaumne siyáunda marapá'-wáásímó ontembá ímba miyámó únda mimbórá-ímáyáá úmai mimbórá-áái afora'á simátímakaumne.

18 Manikó érai'-aai aantembo siyáintemba simátímakaunda-aai ímba kae'-ímáyááfínkémbán-ifo mimbórá-ímáyáá úmai mimbórá-áái afora'á simátímakaumne.

19 Sáírasiye Timótiye kewé kentópa'o maéwánda Manikón-ááninko Ísu Káráisitín-aaisa simátímakaunda wemá moórá-aai afora'á séna moórá-aai aúpá'á tuwéna miyá ímbo iwái póna seyaafá'-áái afora'-aantemba siwáín-aai simátímakaumne.

20 Manikó seyaafá'-áái símai fasi'ámakaimba Ísu Káráisitintafena siyáimba póna paápé uráíye. Ísu Káráisiti miyá-séyááfá'-kísáúmó maiyáintafeta Manikó siyáín-aaisafeta érai'-aaiye súnanasa Manikón-áwí'a óraa'a wéraiye.

21 Manikó Ísu Káráisitimba kentááwé kembiwíyé kááísisinkaraisata fasi'ámaisa méraumne. Kentáá wempári'a úmarena

22 kesí waásín-owe séna érai'a wení waásisa úne sendasáfénasa wení ámútankomba ai'marówana kentáásirumpimba kumbérimba mindásafeta séta to'mayaa uwásínkarainta miyá ínyesa súne. Miyámó uráintafe'a ímba kae'-ááíwára'-wáásiyáámbá úne.

23 Manikó kesí kisaugomba awánaraiwain-aúranka'o simátímunda-aai érai'-aain-íye. Kórinti-naopa'a kentópa'a kónae séwánda óraaka simátíménana tirunkó umbái taifó sé'a ifátuwe'a ímba kuráumne.

24 Manikón-aaisafe'a érai'e fasi'ámai sé'a wempá'á timankúnkúmbo uráamba póta kentópa'o kondasá Manikón-aaisafe'a timankúnkúmbo oró-ááisá ímba aneka'á sénaumpo tirunkó aamoí índasafeta kempímbá taankarótámai méta kisausa komaénaumne.

2

1 Imáyáa é'a sé'a aneká kentópa'a wé'a sáwí'o ontáfé'a óraaka simátíménana tirunkó umbái taifó sé'a káfé'a ímba kónaumne siyáumne.

2 Kentirumbó umbái tátínkáanasamo ésa kesirumbó kawe'ó uwásínkaiyawí ímba ménaawe.

3 Kentópa'a ímbo kuráundara'a sé'a aúfáíimba toráumai awáné'a sáwí'o ombá kawe'á uwátínkaiwae sé'a kentópa'o kondá ímba sirunkó umbái táíniye sé'a mináúfái agai-timé'a kawe'-úmaimo méraantafena kesirunkó kawe'ó índawí mináúfái agai-tímakaumne. Kesirunkómó kawe'ó ínanamo éna kentirunkówára'á kawe'ó índá mindá érai'-aain-íye.

4 Mináúfái agai-timéwánda sirunkó umbái tówa'a kentáfé'a óraa'-imayaa é'a áfááraumai ifí'á tátinke'a tirunkó umbái táíndasafe'a ímba mináúfái agai-tímakaumpo Póro wenaruntá áfááraumai símakaiye siyantafe'a mináúfái agai-tímakaumne.

Sáwí'o uráín-kwaasisafe'a enáái tai'áíye serómó siyáín-aai.

5 Kempínkémbá moórá-waasigo sáwí'o uráintafena ímba kempín-aantembanifo kembiwífínkémbá tuwímbaifimba umbai-tántáá'á wéraiye. Seyaafápímbá umbai-tántáá'á wéraiye-aai miyán-óráá'-áái ímba sénae sé'a tuwímbaifimba umbai-tántáá'á wéraiye-aai súne.

6 Tímakaunda-aufai toráumai awáné'a símai moórá-aaiya'-maré'a fasi'aén-áái minkwáásígómbá simánke'a wení ewaa'á ímba mé'a sáwí'o uráintafe'a mimbéyámbá amé'a ímba fi'om-beyamba áméro.

7 Káfé'a wentáfé sé'a enáái tai'áíye sé'a ímba aneka'á imáyáa úmae iyé'a aráfáéro. Kemó ámé-sawí-meyamba waé'wae'a ínana séna ímba kanaa kawe'-ámpá'á kónaumne séna ifátúwáifainifo

8 wentáfé sé'a embá siruntá amúmpo kawe'-úmai méraao seró-áái óraaka súne.

9 Ááéma kentáfé sé'a simátímunda-aai isánaa Ína isánááo sé'a kentópa'a ímba wé'a mináúfáifímbá agai-tímake'a timu'makáumne.

10 Sáwí'o uráín-kwaasigontafe sé'a wenáái tai'áíye sé'a ímbo aneka'ó imáyáamo ontembá kewará'á miyá úne. Sáwí'o uráintafe sé'a wenáái tai'áíye sé'a ímba aneka'á imáyáa é'a Ísu Káráisitín-aúranka'a kentáfé'a imáyáa é'a miyá úne.

¹¹ Waántawankoni sáwí-kisauconi áwáuma awánéta kentáá iyáákaiфо séta sáwí'o uráintafeta aneká'á ímba imáyáa úmae iyéta séta wenááima tai'áye súne.

Tóróasifa'a ména Póro óraa'-imayaamo uráin-aai.

¹² Ísu Káráisitin-aai ásé-aai kosimátiménae sé'a Tóróasi-naopa'a komaéwánda minááímó isáiyantafena Fasi'aénkómó to'mayaa úmba awáné'a ásé-aai simátiménae sé'o ówánda

¹³ kesí waásigon-awí'a Táítási kenti naaópakemba Tóróasi-naopa'a ímba téna kentáái tasimásimíntafe'a ayaafái uwááe'a ímba awáné'a óraa'-imayaa é'a sé'a tiyuwé'a kónaumne sé'a Máséndóniyaa-marafa'a tiyáumne.

Ísuni fasi'aéntámá siyáántán-kwimái áfontaamo fáunda-aai.

¹⁴ Maarán-áásáféta Maníkómpá'á súwisa súne.

Ísu Káráisiti iyáákaraintafena Maníkó wentéta kááisasinkenasa óraaka sisatá siyáántán-kwimái áfonta fáune. Maníkó si'marówata Káráisitin-aai seyaafá'-márafá'á kosimátimunasa isááwana wenááigo asaa-wiyúnkámba úmaena seyaafá'-márafá'á wété wéiye.

¹⁵ Maníkó séna Ísu Káráisiti kentáféna imáyáa éna kesí kisaumo máimba asaa-wiyúnkánámó agáéntemba wéiye simbá miyámó intembá Ísu Káráisitin-aai simátimunana Maníkó kentáásáféna séna Ísu Káráisitimo intembá asaa-wiyúnkánámó agáéntemba owé wéiye. Maníkón-arááimo wáéwi minkwiyúmba isááwasa waántawankon-arááimo wáéwi minkwiyúmba isáámba wéowe.

¹⁶ Waántawankon-arááimo wáéwi puwésa Maníkóni némpa'a maé'mae'o iyawi Ísu Káráisitin-aai simátimunda-aaisafesa ánkúkaamban-iyé sewasá Maníkón-arááimo wáéwi minááísáfésa sésa asaa-wiyúnkámba wéiye sésa maé'mae'a ónááwe. Maníkón-aai simátimén-aai óraa-kisaun-ifo waási aantemba ímba kanaa'á wémaewe.

¹⁷ Maníkó si'marówata Káráisitini kisa-uwaasi méta wenaúranka'a Maníkón-aai érai'-aai simátiméta ímba kae'-ááiwará'-wáásiyáántá unasasa méyáábárewa'a óraa'-ontamba maénae sésamo ontembá tuwímbai Maníkón-aai simátiménasasa méyámba simíwae sésamo ontembá kesáá ímba miyásá éta Káráisitini kisa-uwaasi

méta Maníkón-aai érai'-aaisa simátimune.

3

Aú-aai símaimo kááísamakain-aai.

¹ Minááímó simátimundasafeta ímba kentáá súwí'a maéta wéiyune. Tuwímbai aúfái agai-tímúwasa maimaésa mátímúwa'a toráumai awáné'a kawé'án-owe siyááfo kesáá ímba miyá éta kentáási kisaúra'-aufai agai-timénata toráumai awáné'a aamoí uwásinkaiwae-ita ímba éta ímba kentáási kisaúra'-aufai agáéro sumpo Maníkó si'maráísata wení kisausa wémaumne.

²⁻³ Tuwímbaimo fí'owiti kisaugoni aúfái awánésamo aamoimó uwátínkáántemba tuwímbai-waasi kembiwí tuwánésa sésa érai'a Ísu Káráisiti Póroe'a kisaú maén-kwaasiye wenté'a ti'marówasa wenáái tasimátimúwasa isésa érai'e suwaná Káráisiti wení waási-i'a uwátinkowana Maníkó fasi'aénkwáráwini ámutanko miwítirumpimba méraisasa méraawe wésewe. Mindásafe'a kembiwí Káráisiti agaiyáin-aufaiyaamba owe. Ísu Káráisitini kisaugoni aúfái ímba óntanka'o agaiyáin-aufaiyaan-ifo kempá'á wérain-kisaú tuwánaantafeta aamoisá uwátinkaumne.

⁴ Ísu Káráisiti kentáá fasi'aémba simísata Maníkón-aúranka'a fasi'ámai méta minááísá súne.

⁵ Kentááfímbá fasi'aémbá ímba wéraisata minkísúsá wémaumpo Maníkóni fasi'aéntánta minkísúsá wémaumne.

⁶ Maníkó aú-aai símaimo kááísamakain-aai kosimátimewanana wenaúranka'a arupise uwátinkainasa méraiylantafena fasi'aéntá simakaiye. Mináú-áái símaimo kááísamakain-aai maarán-iyé.

Ímba Maníkó Mósesembo simámakain-amaamban-ifo Maníkóni ámutanko kentáásirumpimba méraisata wemó siyáintenta únda-aain-iyé. Maníkó Mósesembo simámakain-amaamba ímba kanaa'á arááiwáéntafesa Maníkón-aúranka'a ímba arupise úmai mésa puwí-ámpá'á wégofu Maníkóni ámutanko imáyáasa simísata Káráisitin-aaisafeta érai'e séta aúí'a úmaisa maé'maeta wéune.

⁷ Naaófá'á Maníkó Mósesemba óntan-kwandaaiya'a siyáánkai-amaamba agai-ámakaimba minámáámba arááíwaenae sésa umbá ímba kanaa'á arááíwaesa taráímae iyésa

mindásafesa puwí-ámpá'a wégowe. Manikó Mósesembo áamáambo simámakonka'a Manikópákémhá sama paápé éna Mósesen-óika'a sama paápé úwana óntan-kwandaaiya'o siyáánkai-amaambo agaimarómha maimaéna Ísareri-waasifa'a kumúwasa Mósesen-óika'a sama wéna póna tугáyaagaya úwasa ímba kanaa'a awánowana ánaaemba uwákuraiye.

⁸ Naaófá'a Manikó Mósesemba siyáánkai-amaambo simámakonka'a Manikóni sama paápé uráifo káfé'a Manikó wení ámutankomba ai'maráisana wení waási tirumpimbá méraiye-aaí paápé ímbá póna Manikóni sama óraa'an-iyé.

⁹ Manikó Mósesemba siyáánkai-amaambo simámakaimba pósa ímba kanaa'ó arááiwaéntafesa puwí-ámpá'a wégowe. Manikó minámáan-ááimó paápé únka'a wení sama wérowana káfé'a Manikó wení ámutanko wenaúranka'o arupise uwátinkáin-aaí paápé isaná póna wení ságoni fasi'aémbá óraa'a wéraiye.

¹⁰ Káfé'a aú-aaí símaimo kááísamakain-aaí wéraisana íyáákarai-sagoni fasi'aémbá wéraitmba póta séta Manikó Mósesembo siyáánkai-amaambo simámakai-sagoni fasi'aémbá sáwísamba iyésá súne.

¹¹ Manikó Mósesembo simámakain-aaí wááu-aain-ifo aú-aaí símaimo kááísamakain-aaí waé'wae'ó índa óraa'-aain-iyé. Wááu-aaí simámakonka'a ságoni fasi'aémbá wérombanifo káfé'a waé'wae'ó índa-aaí paápé isaná póna óraa-sama fasi'aémbá wéraiye.

¹² Mináái fasi'aén-áái waé'wae'ó índa-aaí

ísaraunda póta ímba sáa'a isatá óraaka'a minááisá wésimatimune.

¹³ Mósesemo uráintemba ímba miyásá wéune. Mósesé Ísareri-waasisafena séna kesóipa'ó wérai-sama uwá'wimba awánaafo séna ampantasámhá óika'a káátaraiye.

¹⁴ Ísareri-waasi táá'-aantemba

isésa tirunté'a marésa maé'ómha pósa káfé'ó méraan-kwaasi Manikó símaimo kááísamakain-aaí aúfáifinkemba toráumai isésa minááigóni áwáuma ímba kawé'-úmai wéisaawe. Mósesemo óipa'ó ampantasámhá káátamakowasa sámó ímbo awánaraantemba káfé'a Manikón-aaí aúfáifimbo torásómha miwíti imáyáago fáikuraisana kumeu'a isasá pósa mináúfáigóni áwáuma ímba awánamai kawé'a wéowe. Ísu Káráísitiye'a kááísamai méraawi Manikón-aaí-aufai torausésa minááigóni áwáuma kawé'-úmai wéisaawe.

¹⁵ Káfé'ó méraan-Ísareri-waasiwara'a Manikón-aaí Mósesemo agaimakáin-aaimo torásómha miwíti imáyáago fáikuraisana kumeu'a isasá pósa minááigóni áwáuma ímba ísáafo

¹⁶ Fasi'aénkó Ísu Káráísitimpá'ó temhá minkúmeu'á tai'áinkakemba minááigóni áwáuma kawé'-úmai wéisaawe.

¹⁷ Fasi'aénkó Ísu Káráísitiye'ó súnha wení ámutankontafe'a súne. Fasi'aénkóni ámutanko tirumpimbó méraiwai sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkáísasa kawé'-úmai méraawe.

¹⁸ Ísareri-waasiti imáyáago ímbo kawé'-úmaimo ísaraantemba kentáási imáyáago ímba miyá isanasá Fasi'aénkóni ságo kentáá sása wégasinkaiye. Fasi'aénkó Ísu Káráisitini ámutanko kentáásirumpimba ména wenkááni'a uwásinkenasa wení sama siménasa miyá úmae wéiyiye.

4

Sawefimbo wimakaawanamo ááemo kará'wintemba miyaráántáámó únda-aaí.

¹ Manikó aruntá uwásinkenasa mindásafena kesí kísau máero séna símakaisata wenáái simátimundasa ímba suwesaraín-iyé séta wétuwaumpo

² wenáái simátiméndasafeta aúpá'ó tigeasáfésamo ombá sínaaemba uwáméta ímba karo'a simátiyuweta Manikón-aaigomba waé'mai-aaí ímba simátiméta Manikón-aúranka afora'a érai'-aaí simátimundasa suwánésasa érai'-aaí aantemba wésewe tirumpinkémbó síyantafeta Manikón-aúranka'a miyásá súne.

³ Ásé-aaí afora'ó simátimundasa minááigóni áwáu ímbo isésamo ésa miwí Manikóni némpa'a mésa puwí-ámpá'ó wégowin-owe.

⁴ Waántáwanko marapá'ó káráwiyaiwai miwíti imáyáa kumeu'a uwátinkáísasa Ísu Káráisitini-aaisafesa ímba timankúkumba wéowe. Waántáwanko séna Káráisitini-aai sáma kátinkáifo séna miwíti imáyáa kumeu'a uwátinkáísasa Káráisitini sáma ímba wéawanaawe. Manikómó méraitemba Káráísiti miyá isaná waántáwanko séna Káráísiti sáma kátinkáifo séna miwíti imáyáa kumeu'a wéuwatinkaiye.

⁵ Kesáa ímba óraa'-waasi úmpo Ísu Káráisitintafe'a kentáási óraakon-iyé síyantafeta wenáái kosimátiméta wení kísau-waasisa méraunda póta wétuwa'nai-une.

⁶ Áwaura'a kumeu'a úwana Manikó sama kaaó súwana samo karáimba wemá samo kásínkáiwaisaan-iyé. Ísu Káráisiti ói'-imayaa úndasa Manikóni fi'oran-awaumo awánaandasafena sása wégasinkaiye.

⁷ Kesáá ímba fasi'aréta áse-aaisa ta'ótokaumpo sawefímbó wímakaawanamo ááemo kará'wintemba miyá éta áse-aaisa ta'ótokaumne. Suwánésa minááigómó iyáákarai-fasi'aenkomba awánésa sésa ímba miwífínkémbán-ifo Manikómpáké-fási'áémbán-iyé siyantafeta ímba fasi'éta mifási'áéntá ta'ótokaumne.

⁸ Namuro-wáásímó tínkamiyantafesamo úkóntemba fi'o-fi'on-umbai-tantaako kentáá úkúraa isatá tu'ma'ó wéráimpinkenta mótuweta wégune. Tuwímbai-kanaa séta nóra sétaawa Manikóni kísau wémaumno séta ímba ifátá tukáumne.

⁹ Sáwíta uwásínkáámbanifo Manikó ímba siyúwáísata méraumne. Sínkamomba ímba tai'ásuwaawata úwoisa súnaraumne.

¹⁰ Ísumbo sáwí'ó uwánkesamo tufúwanamo pukáin-ampata kúndasa pósa Ísu maé'mae'a isaná wení fasi'aémbá kentááfímbó wéráin-aai wéisaawe.

¹¹ Méraundasa aasiyaasi-kánaá séta Ísuni waási-i'a úndarakemba káféra sínkamiyata puwónaumno súndasa pósa kesáá méraundawini áwáuma Ísu póna kentáá súma tai'áinda-sufimba méraiye-aai wéisaawe.

¹² Ásé-aai simátimundasa sáwíta uwásínkesa sínkamiyata puwóna-ampata kúndasa mindásafe'a áse-aai isé'a aúí'a úmai méraan-ampa'a wégowe.

¹³ Naaófá'a Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Manikón-aaisafe'a simankúnkúmba

é'a pó'a wenáái wésimatimune

siyáintemba Manikón-aaisafeta simankúnkúmba éta wésimatimune.

¹⁴ Fasi'aénkó Ísumba pukómpinkemba iyáfasinankaraiwai Ísunte'a kááísasinkenasa puwónafinkenta iyáfasisinkenasa kentááwé kembiwíyé si'maisa wenaúrankata sínkáiniye.

¹⁵ Kísaua wémaundasa sáwíta uwásínkáámbanifo túwa'nai eta ímba ifátuwaunasasa fi'o-fi'on-kwaasi Manikó úwoimo túwa'nai in-áái isésa sáwífa'nanka Manikómpá'a súwi símae iyésa wenáwí'a óraa'a úmae wéiyowe.

Manikóni fasi'aénkáatúámó méraunda-aai.

¹⁶ Mináái imáyáa úndasa ímba suwesaráin-iyé séta ifátukaumne. Kentáá súma sáwí'a úmae iyísana Manikó kentáási imáyáa aúíta wéuwasinkaiye.

¹⁷ Kentááfá'ó wéráin-umbai-tantaafeta séta kári'-umbai-tantaa'a wááu wéraiye súnanasa ánaaemba minúmbáifínkémbá fi'oran-kawe-tantaa'a iyáákaimba waé'wae'ó inda-kawe-tantaa'a paápé iniye.

¹⁸ Mindásafeta marapá'ó awánáúnda-tantaa'a ímba óraa'-imayaasa éta wiyómpa'ó ímbo awánáúnda-tantaafeta imáyáa úmae wéiyune. Awánáúnda-tantaa'a wááu-tantaa'an-ifo wiyómpa'a ímbo awánáúnda-tantaa'a waé'wae'a iniye. Mindásafeta umbai-tántáatáféta séta sáwísamban-iyé súne.

5

¹ Kentáásúma wááu-nankaanta isatá misúwawaa'warata marapátá méta maarán-áái súne. Maankwááu-námbá tawísínata Manikómó wiyómpa'ó úmakain-daumpata ménaumne. Mindámá waási ímbo úmakaan-damban-ifo Manikó wení imáyáafínkemba úmakaimba waé'wae'ó inda-namba mindá wiyómpa'ó méraanda-suwawaa'an-iyé.

² Marapá'ó méraundasa óraa'-imayaa éta wiyómpa'ó méraanda-suwawaata simínkwaesa séta

³ maarán-áái ínta séta puwéta súwawaa'-iyainkaanta úmaisa méraumne ímba súmpo maarán-áái séta wiyómpa'ó méraanda-suwawaata naankáántá ónaesa súne.

⁴ Kentáá súma wááu-nankaamba isatá méraundasa umbai-tántáá'ó wéraintafeta óraa'-imayaa éta marapáké-súwawaataamo túwáanda-aai ímba séta wiyómpa'ó méraanda-suwawaata máenda-aaisa súne. Miyásáámó ondá marapáké-súwawaakaanta faú'wínata maé'maeta ónaumne.

⁵ Miyásáámó ondasáfénasa Manikó kentáá to'mayaa éna wení Ufaen-ámútámbá ai'marówana kentáásirumpimba kumbéraisata mindásafeta to'mayaa uwásínkarainta miyá

íniyesa súne.

⁶ Maníkó wení ámutamba ai'marówana kentáásirumpinta kumbéraintafeta kentáási imáyáa fasi'ámaisa méraumne. Marapá'ó méraundasa Fasi'aénkó Ísu Káráísitiyeta ímba wiyómpakaani'a úmaisa méraumne.

⁷ Káfeta marapá'ó méraundasa wenane'á ímba awánéta wenááisafeta simankúnkúmba éta

⁸ kentáási imáyáasa fasi'éta puwétaamo wiyómpa'o Fasi'aénkó Ísu Káráísitiye'o métaara aamoí úsino.

⁹ Maanká'ó méraundasaawe wiyómpa'o iméraandasaawe Maníkómbó arááímo tainí'a ónae súndasa póna aamoisá uwásinkainiye.

¹⁰ Seyaafá'nánkátá Ísu Káráísitin-aúranka'a méraananasa kesáámó méraundawini áwáusafena sísai ena marapá'ó méraamba kawe'ó owí kawe'-meyámbá tiména sáwí'o owí sáwí-meyambo timínda póta wembó arááímo wétaini'a ónaesa sune.

Ísuwe kááísamaimo méraundasa aúí'a úmaisaamo méraunda-aai.

¹¹ Fasi'aénkó méraundawini áwáuma sísai índasafeta wentáféna sáá'a wéisata wempá'á tiwae séta waásisa wétafisune. Maníkó méraundawini áwáusa suwánaisa'a kembiwísé'lo méraundawini áwáusa suwánaamba kawe'á wéiye sune.

¹² Kentáá súwí'a ímba maimae wéiyumpo méraundawini áwáusafe'a aamoí íyantafeta méraundawini áwáusa wésimatimune. Aamoí é'a kentáásáfésamo sáwí-aaimo sen-kwáási táái kanaa'á anondáá simátimiyantafeta méraundawini áwáusa wésimatimune. Minkwáási paáká-túwawaa'-aantemba tuwánésa kawe'-wáásín-owe sésa tirumpin-ímayáá ímba awáresa kawe'-wáásín-owe wésewe.

¹³ Tuwímbai kentáásáfesa uwóí'a wéowe sewatá kanaán-íye séta Maníkóntáféta imáyáa éta miyásá únasasa tuwímbai kentáásáfesa kawe'-ímayááwará'-wáásín-owe sewatá kanaán-íye séta kembiwísáféta imáyáa éta miyásá wéune.

¹⁴ Seyaafá'nánká sáwí'o ombá mimbéyámbá maesa púwófo séna Ísu Káráísiti mimbóráwigo kentáásáfénawe séna pukáimba póta Káráísiti arumbó simíwaini kísau aantenta wémaumne.

¹⁵ Seyaafá'nánkátá sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba faúsinkaindasafena Ísu Káráísiti pukáimba póta

kentáá sirááimo táinda-i'a ímba éta wembó arááímo táinda-i'a éta méraano. Miyámó ondasáfénasa kentáásáfénawe séna puwúwana Maníkó íyáfasinankaraiye.

¹⁶ Ááéma marapá'ó méraan-kwaasiti áwáuma arááiwaeta tuwímbaisafeta kawe'-wáásín-owe séta tuwímbaisafeta sáwí-waasin-owe siyáumpo káfé'a ímba miyásá séta ááéma marapá'ó méraan-kwaasiti áwáuma arááíwakaunda Káráísitintafeta úwoi-waasin-íye siyáundasa káfé'a ímba miyásá sune.

¹⁷ Mindásafeta Ísu Káráísitiye'o kááísamaimo méraundasa aúí'a úmaisa méta ááémo uráundanten-imayaa ímba éta káfé'a aú-imayaa úmaisa méraano.

¹⁸ Maníkó miyá wéifo ááema Manikóni namuro-wáásiyáámbá úmaisa méraawananas Maníkó kesí waási-i'a íwae séna Ísu Káráísitimba ai'marówana kentáásáfénawe séna kumpuwúwana wení waási-i'a uwásinkenasa séna kesí waási-i'a íwae-aai kosimátiméro séna si'mákaisata minkísáúsá wémaumne.

¹⁹ Minááigóni áwáuma maarán-íye. Ísu Káráísiti seyaafá'-wáásísáfénasa imáyáa éna pukáimba mindásafena Maníkó imáyáa éna waásimo sáwí'o ombá ímba aafimbá wémaitinkai fo wení waási-i'a uwátinkena kentáásáfénawe séna kesí waási-i'a íwae-aai kosimátiméro séna si'mákaisata wésimatimune.

²⁰ Kesáá Ísu Káráísitini aantá-waasisa únanasa simásímísata kembiwísá wésimatimune. Maníkó kembiwísáféna óraaka siyásata siyáin-aaisa wésimatimune. Káráísiti pukáintafena Manikóni namuro-wáásiyáámbá uráampinkemba wení waási-i'a wéuwatinkai fo wenááisafe'a ewé seró.

²¹ Ísu Káráísitimpimba sáwí'o í-áái ímba wérowana

Maníkó kesáámó sáwí'o únda-aai wembá ámakaiye. Káráísitiye'a kááísamai méta Manikón-aúranka'a arupíse ondasáfénasa Maníkó miyá úwana Káráísiti kesáámó sáwí'o únda-aai maimaéna mindánankwara'a pukáimba póna Maníkó wení namuro-wáásiyááni'a uráundawi wení waási-i'a wéuwasinkaiye.

6

¹ Maníkóe'a taankarotámai méta kísau wémaeta óraaka simátimé séta Maníkó úwoi wétuwa'nai-ifo ímba úwoi mé'a wembó arááímo tainí'a oro sune.

² Naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba Manikómó siyáin-aai agaimaréna séna

úwoi túwa'nai uráunda-kanaa kentáái
isé'a sáwí'o urómpinkembo
tikaunda-kanaa túwa'nai uráumne

Manikó siyáíye agaimaréna siyáimba mindásafe'a isáaro. Káfé'a Manikó úwoi túwa'nai in-kanaa éna sáwí'o uráampinkemba tiyáín-kanaa imbá pó'a ímba úwoi mé'a wembó arááímo tainí'a oro.

³ Kentáási kisaugomba awánésa sáwí-amba arááíwáéfo séta kawé-kísáú aantembo maúndasa pósa ímba érai'a sésa sáwí-kisau máéwe wésewe.

⁴ Seyaafá-kísáúmo maúndasafeta séta suwánésasa érai'a Manikóni kisau-waasin-owe síwae séta minkísáú wémaeta méraumne. Umbai-tántáá'ó kentáá'ó tisasamó sí'o inda-í'o uwásinkesasa sáwí'o uwásínkáanta ímba ifátuweta fasi'ámaisa méraumne.

⁵ Manikóni kisausa maúndarakemba sinkambai ándáfa'o mósinkesasaamo úkúresamo sáwí-aai simásinkesa miyámó ontá óraa-kisau maéta nó'waamba ímba súsá waúnda úwoi kisau maéta sááímo taintá ímba ifátuwaunda fasi'ámaisa méraumne.

⁶ Kentáásáfesa Manikóni kisau-waasin-owe siyantafeta kawé-kísáú aantemba maéta kawé'-ímáyáá éta faru úmaisa méta kawé'a uwátinkauanana Manikóni Ufaen-ámútánkó keséta méraisata érai'a miwí-ímáyáá éta

⁷ érai'-aai simátimunana Manikó fasi'aémbá símisata miyán-kísáú maéta Manikón-aúranka'a arupíse úndasa mindá wenónkáámbá fafériyaunanana sáwí-aai kentááfímba ímba

tisatá Manikón-aúranka'a arupíse úndasa mindá paroiyáámbá uwásoketa umbai-tántáá'ó kempátáámó tintá wéiyaakaumne.

⁸ Tuwímbai kentáá súwí'a mósá marááwasa tuwímbai kentáá súwí'a símai sáwí'a owasá tuwímbai kawé'-ááísá simásíméwasa tuwímbai sáwí-aaisa simásíméwasa érai'-aaimo simátimundasafesasa tuwímbai kentáásáfesa karo'á sewé sewasá

⁹ tuwímbai kawé'-úmai suwánésasa karo'á sésa úwoi-waasin-owe sewasá tuwímbai kentáásáfésamo puwónaesá owémó sembá ímba puwúndasa úwoisa súnaraumpo suwánaaro. Manikó arupísesa uwásínkáimba ímba sinkamisata wépuwune.

¹⁰ Sáwífa-tantaako kentáásirumba umbai wétasinkainta kentáásirunko kawé'a wéíye. Kesáá óntama ímbo makáundawisa éta Manikón-aai sáwífa'-waasisa simátimunanasasa kawé'-úmai méraawe. Óntaiyaiwai éta Manikón-aai ta'ótokaundasafeta kawé'-úmaisa méraumne.

¹¹ Kórinti-naopaken-kwaasi isáaro. Ken-ímáyáá éta kentáásirumpinken-aai afora'á simátimakaundasa

¹² kembiwísáféta ímba kaoráúna'a kentáásáfé'a kaókaawe.

¹³ Kesí iyámpóimo simátimundantenkaamba simátimumpo ken-ímáyáámó úndantemba kentáá-ímáyáá é'a kentirumpinkén-áái simásíméro.

Manikóni naankaantáán-únemo siyáín-aai.

¹⁴ Isáaro. Ó'ó tombá moórá óraa-purumakawara moórá kári-purumakawara'a ímba fátoto úmai wégara'ofó awaiya-púrúmakarái tinuwarampimbá kará'umakaawasarai ó'a wétoye. Miyámó ontembá kembiwí Manikón-aaisafe'a timankúnkúmbo owíyé ímbo timankúnkúmbo owíyé ímba taankarotaré'a kisau máéro. Arupíse owíse Manikón-aai taráíyaawise ímba kanaa'á taankarotámai mésa kisau wémaewe. Sáwara kumeu'wará'á ímba mimbóráfímba wéraiye.

¹⁵ Ísu Kárásítiye waántáwankoe ímba mimbórá-ímáyáá óyasa Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo owíyé ímbo timankúnkúmbo owíyé ímba mimbórá-ímáyáá wéowe.

¹⁶ Manikóni naaúmpa'a waántá-waasi mimbóráfímba ímba méranaawe. Manikó fasi'aénkwaráwí kentáásirumpimba méraisata wení naankaantáán-úne. Mínááísáféna naaófá'á Manikón-aai aúfáímba agaimaréna séné Manikó séné kesí waásise mé'a miwífímba wéne'a miwítí Manikó onasá kesí waási-i'a ónááwe

Manikó siyáíye.

¹⁷ Mindásafena Fasi'aénkó séné úwoi-waasifinkemba tiyuwé'a moórá-aempa'a mé'a sáwí-awaugomba tínaaemba uwátimiya'a tíke'a

¹⁸ kentifo-í'a ona'á kesáánintone kesiyáámúntoni'a ónááwe.

Fasi'aénkó seyaafá-fási'áémbó tokáiwai siyáíye agaimaréna siyáíye.

7

¹ Kesi waási ísáaro. Manikó kentáásáfena imáyáa éna mináái simai kááisamakaintafeta kesúrake-sawi-tantaa'e kentáási imáyáafinke-sawi-tantaa'e sínaaemba uwámeta kawel'-úmais méta Manikón-aúranka'a sáa'a isatá Manikóndé-i'a éta kawel'-aantenta éta miyásá onó.

Póron-arunko aamoimó uráin-aaí.

² Kentáásáfé'a ímba kaórémba kentáá-imáyáá úwain-oro. Ímba sáwí'a uwátinkaawanasasa sáwí-amba arááiwakaawe. Ímba karo'á simátinketa miwítí óntasa mémaiyaumne.

³ Minááimó simátimunda ímba aafimbá maitinké'a súne. Ken-imáyáámó úndasa simátimeta aneka'á miyásá úne sêta úwoimo méraundasa ken-imáyáá éta púwónda-kanaa tinda úwoi ken-imáyáásá ónaumne.

⁴ Érai'a kawel'-úmai méraawe óraaka sé'a kentúwí'a mósá wémaraumne. Óraa'-umbai-tantaa'a kentááfá'ó timbá mindásafe'a ímba imáyáa é'a ken-imáyáá únana kentááigo fasi'ásínkáisana sirunkó áfááraumai aamoí wéiye.

⁵ Tóróasi-naopa'a tuwéta Máséndóniyaa-marafa'o tamaéwánda ímba kawel'-kánáá úwata méraawanasasa seyaafá'-náópimpa'a kaentónáántón-ésa aaisambá suwaná kentáási kisausafena kentáásirunko umbai tówana

⁶ Manikó tirunkó umbaimó tain-kwáási tiráfayaiwai wesá siráfaindasafena Táításimba ai'marówana kembiwí tiyuwéna kentááfá'á téna

⁷ maafá'ó túntafeta aamoí éta kembiwísé'ó maún-kawel'-aai simásimuntafetaawara'a aamoí ówánanasa kembiwí kentáá suwánánaemo siyáamba tasimásimenasa sáwí'ó uráantafenamo kentirunkó umbaimó taráimba tasimásimenasa kentáfésamo karo'-ááimó sen-kwáási táai anondáá simátímakaamba tasimásimenasa miyán-ááisómbó tasimásimuwata isááwánanasa kentáásirunko aamoí uráíye.

⁸ Aúfái agai-timé'a óraaka sé'a aneka'á ímba miyán-oro siyáunda mináúfái toráúsúwana kárika'a kentirunkó umbai tówa'a mináái isé'a mináúfái agaiyáundasafena sirumbá uwátinke'a káfé'a sirunkó ímba umbai téna

⁹ kawel'á wéiye. Kentirunkó umbai tóntafe'a ímba aamoí é'a kentirunkó umbai tówa'a sáwí'ó ombó tínaaembo uwámakaantafe'a aamoí úne. Sáwí'ó ontáféna tirunkó umbai táino Manikó wésiye. Mindásafe'a mináúfái agai-tímakaunda ímba sáwí'a uwátinkaraumne.

¹⁰ Manikó tirumbá umbai tátínkáiwai sáwí'ó ombá tínaaemba uwáméwana sáwí'ó úmimo méraampinkemba Manikó tiyéna kawepá'á mowétinkaisana mindásafena tirunkó ímba sáwí'a wéifo marapá'-wáási Manikóntáfésa ímba imáyáamo owí tirunkó umbai tainká'á sáwí'ó ombá ímba tínaaemba uwámesa úwoi sáwí'a ésa Manikóni némpa'a maé'mae'a ónáawe.

¹¹ Sáwí'ó uráantafena Manikó kentirumbá umbai tátínkaraimba pó'a kawel'ó uráamba imáyáan-oro. Kembiwífinkembá moóráwigo sáwí'ó uráimba ímba óraaka simánke'a tímakaunda-aufai isé'a sé'a arupise uwátinketa kawel'-ámba arááiwáéno sé'a sáwí'ó uráantafe'a tigeasáfé é'a sáwí-meyambo kentópa'o tindasafe'a táátafe é'a sé'a arupise uwátínkáanana Póromo ménamo éna súwa'nai íniye sé'a sáwí'ó uráiwaimba ááéma sáwí-meyamba amé'a kembiwífinké-sáwí-imáyáá arupise uwátinke'a miyámó uráamba tai'áraiye-aaí isaraumne.

¹² Mináúfái agai-tímakaunda sáwí'ó uráin-kwaasigontafe'a ímba aifa'á imáyáa é'a sáwí'ó uwánkarain-ininkontafe'a ímba aifa'á imáyáa é'a miyá uráumpo Manikón-aúranka'a kentáásáfé'a óraa'-imayaa é'a kentáásáfé'a sé'a miwísáféta óraa'-imayaasa úne sénááwe sé'a mináúfái agai-tímakaumne.

¹³ Mináúfáimó tímakaundantembo uráamba kentáási imáyáa kawel'á uwásinkaraawe.

Táításimba ai'marááwánanasa kempá'á koména wenarunkó umbai tówana túwa'nai úwa'a kawel'á uwaná aamoí éna wenarunkó kawel'á úwana kentááfá'á téna tasimásimuwata iséta mindásafetaawara'a aamoisá úne.

¹⁴ Ááéma Táításin-aúranka'a kentúma maimaé iyáunana simátímakaunda-aaí érai'-aaimo siyáundantemba Táításimbo kentááimo simámakaunda-aaí érai'-an-íye. Táítási kembiwísé'a koména kemó kentááimo simámakaunda-aaisafena érai'-aai siyáíye siyáimba mindásafe'a ímba sígaesáfé'a úne.

¹⁵ Táítási kembiwísé'a komérowa'a wentáfé'a aamoí é'a táátafe'a é'a tinekembá tata'á é'a wenáái isé'a miyá uwaná mindásafena Táítási imáyáa éna arumbá wétimiye.

¹⁶ Kembiwísáfé sé'a seyaafá-kísáú mó ésa kawé'á ónááwe súnana sirunkó kawé'á wéiye.

8

Fasi'aénkóni waásimo túwa'nai uráan-ai.

¹ Kesí waásisono. Máséndóniyaa-marafa'o naaó'-nao'o méraawi Manikóni waási wemó túwa'nai

in-ai simátimenaumpo isáaro.

² Óraa'-umbai-tantaa'a miwifá'á téna tafisisasá ímba ifátuwesa Manikóntáféna tirunkó kawé'á úmae íyísasa miwí kesáfésa óntaiyain-kwaasi méraantafesa ímba imáyáamo ombá Yúndiyaa-marafa'a Fasi'aénkóni waási méraawisafesa imáyáa ésa kári'-ontamo makáampinkemba sáwífa-tantaa'a túwaandu úmai túwa'nai uráawe.

³ Érai'-ai simátimune. Miwí sésa maarán-tántáá'á kanaa'á timénaumpo fi'omba túwaandu úmai timénae sésa miwítí imáyáfinkemba miyá ésa sáwífa'a tímakaawe.

⁴ Kentáásáfésa óraaka símae iyésa sésa Yúndiyaa-marafa'o Fasi'aénkóni waási méraawi timénae sétaamo únda aamoí úne siyáawe.

⁵ Imáyáa aantembo únda-tantaa'-aantemba ímba tímakaafó fi'o-fi'on-tantaakwara'a tímésa aifa'á Fasi'aénkóntáfésa sésa ení waási-i'a éta ení kísaua wémaumne siyésa Manikón-imáyáfinkembá kentáásáfésa sésa Manikóni kísau simásimiyata kembiwísé'a méraano sésa

⁶ maanká'á Máséndóniyaa-marafa'o méraawi miyán-áái siyáamba póta Táításimba simáméta séta Yúndiyaa-marafa'a Fasi'aénkóni waási túwa'nai iyan-kisau Kórinti-naopa'a ko-ómbare tauweré kuré túwa'nai inasá túwaandu iyana tai'áino Táításimba simámakaumne.

⁷ Fí'o-fi'on-kisau kawé'-úmai maé'a Manikón-aaisafe'a fasi'ámai timankúnkumba é'a wenáái kawé'-úmai simátimé'a wenááigoni áwáuma kawé'-úmai isé'a aaweyáá é'a túwa'nai e'a kentirumbá simé'a miyámó on-kwáási óntáféta simátimé séta Yúndiyaa-marafa'a Fasi'aénkóni waásimo méraawi túwa'nai iyamba kawé'-úmai timénaáwe sune.

⁸ Maanká'á Máséndóniyaa-marafakewi Yúndiyaa-marafa'a Fasi'aénkóni waásimo méraawisafesa imáyáa ésa kawé'-úmai tímakaan-ai tíménda miyán-oro ímba sumpo tíménaá ina tíménaáo sé'a kentirunkómbá tísai úmai isáúmne.

⁹ Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káraísiti úwoi túwa'nai ímbá isaraawe. Wíyómpa'a fi'oran-kawé'a úmai ména kembiwísáféna imáyáa éna wíyómpa'a tuwéna kawé'-úmaimo méraiýantafena úwoi-waasiyaan-úmai marapá'á kumbaé'éimbaniye.

¹⁰ Kesí imáyáfinkemba sumpo isáaro. Ááéma Manikóni waásifinkemba kembiwí aifa sé'a túwaandu úmai timénae sé'a ómbare'a moórá-aatai maisukááo káfé'a minkísáú tai'ásuwaaro.

¹¹ Ááéma aamoí é'a to'mayaa é'a káfé'a miyá é'a sáwífa-tantaa'o makéwi sáwífa'a maráiyasa kári'o makéwi miyáumai maráiyasa miyá iyana tai'áino.

¹² Sáwífa-tantaa'o máréne kári'o máréne Manikó tuwánáinifo tíménaemo siyan-tantaa'a sáwífa-tantaapinkemba sáwífa'a maré'a káripinkemba kári'a maré'o timíyamba Manikó awánéna kanaán-iyé síníye.

¹³ Túwa'nai iyamba ímba seyaafá'ó túwémba kesáfé'a wémare'a oro.

¹⁴ Énifo káfé'a makáan-tantaa'o wéraintafe'a mimpínkémbá tímé'a ánaaembo ímbo makémba miwí kembá túwa'nai iya'a awaiyarí'a ónááwe.

¹⁵ Míyáumai naaófá'á Manikón-ai aúfáifimba agaimaréna moórá-tonkon-awi'a máána mintóntáféna séna

tóntáféna séna sáwífa'a tú'maimo nowí tímú'a fówasa ímba aráá'a márówasa kári'a tú'maimo nowí tímú'a fówana ímba táái taráíye

agaimaréna siyáíye. Miyáumai káfé'o makén-tantaatafe'a mimpínkémbá tímé'a ánaaembo ímbo maráiyamba miwí kembá túwa'nai ónááwe.

Táítási Kórinti-naopa'o kuráin-ai.

¹⁶ Manikó Táításimba imáyáa ámisana kemó túwa'nai úndantemba wewará'á túwa'nai ónae sisatá mindásafe'a Manikómpá'á súwi sune.

¹⁷ Táításimba simáméta séta kotúwa'nai inasá Yúndiyaa-marafaken-kwaasimo túwa'nai íyantafesa tuwímbai-tantaa'a túwaandu úmai maránááwe súndasafenasa aamoí éna wení imáyáfinkenkwara'a séna aneka'á miwísé'a koménaumne Táítási siyáíye.

¹⁸ Táításimbo ai'maráandara'a moórá-waasiwara'a ai'maráanana wesé'a wíniye. Wemá ásé-aaí simátíma'mae nísasa naaó'-naokemba Fasi'aénkóni waási wenáwí'o mósá marááwi wemá Táításiye'a wíniye.

¹⁹ Fasi'aénkóni waási naaó'-naokemba wembá iyáfasinankesa sésa esé'a minkísáú mauwó sewaná keséta wénena túwa'nai únda-kisaua máisasa kentáási kisaugomba awánésa sésa tómbá imbo makáan-kwaasi túwa'nai owe sésa Fasi'aénkón-áwí'a mósá wémaraawe.

²⁰ Minkísáú mó maúndasa sáwí'an-owe sefó séta

²¹ Fasi'aénkón-aúranka'e waási túranka'e minkísáú kawé'a ónae séta naaó'-nao'a wéneta túwaandu úmaráán-ontantomba maimaéta imbo makáan-kwaasimo túwa'nai ondasáféta úne.

²² Minkáé'nárimo ti'maráandarata moóráwígonkwara'a ai'maráanana wéna kaumbosé kóinda wembá sáwífa-kanaa áisai úmai awánánae súndasa túwa'nai in-kwáásígó isatá awánaraumne. Kembiwí kawé'ó on-áái iséna póna kotúwa'nai ónae siyáíye.

²³ Táításin-aaí súnda kesé'a taankarotámai ména túwa'nai índasafena kesé'a kísau wémaiye. Wesé'o wíyan-kwaasi-taaimo súnda minkísáú maiyantafesa naaó'-naokemba Fasi'aénkóni waási kerái iyáfasintinkaraayasarai Ísu Káráisitín-awí'a mósá wémaraaye.

²⁴ Mindárau kemp'á koméraiya'a tirumbá tíméro. Kentúmo maimaé iyúndasafesamo sésa érai'a kawé'-úmai méraawe sésa ánaemba naaó'-nao'a Fasi'aénkóni waási kosimátíma'mae níyasa kentáái isánááwe.

9

Fasi'aénkóni waási túwa'nai ónaemo siyáan-aaí.

¹ Tuwímbai-tantaa'o túwaandu úmimo Yúndiyaa-marafa'o Fasi'aénkóni waásimo tímíyan-aaí é'o isaraantafe'a maanáúfáifímá imba ayáatáaka'a simátimenaumne.

² Túwa'nai ónaemo siyáan-aaí isaraumne. Máséndóniyaa-marafaken-kwaasi kentáaimo simátimewanda kentúma maimaé iyé'a kembiwísé sé'a Ákáyaa-marafaken-kwaasi minkísáú wétomayaan-esa moórá-aatai maisukáawe séwánasa isésa sésa kesááwará'a túwa'nai ónae sésa tuwímbai-tantaa'a túwaandu uráawe.

³ Kentúma maimaé iyéta séta minkísáú to'mayaa úmakaawesa súnda-aaí úwoi-aain-iyé sefó séta kaumboráu ti'maráanasas kemp'á kónááwe. Kemó siyáundantemba to'mayaa úmaraiyantafeta minkáúmboráu ti'maráanasas kotúwa'nai ónááwe.

⁴ Ánaemba kemp'á konasá Máséndóniyaa-marafakembo tuwímbai kesé'o wésamo ésa imbo to'mayaa úmakembo kotuwánaiyamba tigeasáfé'a iya'a to'mayaa úmakaawemo siyáunda-aaisafe'a sigaesáfé'a ónaumne.

⁵ Mindásafe'a imáyáa é'a mindárausafe'a óraaka simátíme sé'a kemó imbo kuráandara'a miwífá'a koméwasa símaimo fasi'ámakaantemba tuwímbai-tantaa'a túwaandu úmaráaro simátímakaumne. Ánaemba kemp'á kona'a kentí imáyáafinkembo túwaandu úmarémba úwoi maisiménááfo imba tsai ónaumne.

⁶ Maarán-áái imáyáan-oro. Kísamo ombá moórá kári-kisau úmaka kári-tomba fáká'-naawasá moórá óraa-kisau úmaka óraa-tomba wéfaka'-naawe. Miyáumaimo tímémba ánaemba miyaráán-úmai maénááwe.

⁷ Miyáumai moórá-mora-waasimo tímíyan-tantaatafe'a imáyáa uré'a miyáumai tíméro. Imba tíménae-imayaa é'a tíméfainifo. Óraa'-aaimo simásímakaine sé'a tíméfainifo. Imáyáa úmai kawé'-uré'a tíméro. Timíyantafesamo aamoimó iyawi miwí Manikó aamoí uwátínkáifo timíyantafe'a aamoín-oro.

⁸ Manikó kanaa'a áfááraumai kawé'ó uwátínkáimba seyaafá-tántáátáfé'a kawé'-úmai mé'a fi'o-fi'on-

kawé-kisau maiyantafena Manikó áfááraumai kawé'a uwátínkáifo miyán-káwé-kísáú kanaa'a maénááwe.

⁹ Mindásafena naaófá'a Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna imbo makáawi túwa'nai esamo tímatuwaawi miwítí kawé-kísáú waé'wae'a íniye agaimaréna siyáíye.

¹⁰ Manikó seyaafá'-ánaúntúmbá tímísasa maiyésa wégisau-fuwandaawe. Manikó minánaúntúnkómbá óraa'a úmaráísasa wéfaka'-naawe. Miyáumai Manikó kawé'a uwátínkaina'a túwa'nai iyana mimpínkémbá kawé-kísáú óraa'a paapé íniye.

¹¹ Manikó kawe'a uwátinkaina'a aasiyaasí kanaa'á túwa'nai íyasa simíyataamo tíménda-tantaatafesa Manikómpá'á súwi sénááwe.

¹² Miyáumaimo túwa'nai íyamba Fasi'aénkóni waási ímbo makáawi túwa'nai íyana sáwífa'-waasi tirunkó kawe'a ínsa Manikómpá'á súwi símae iyónááwe.

¹³ Kembiwísáfesa sésa Ísu Káráisitín-aaisafesa érai'e sésa fasi'ámai imáyáa ésa pósa súwa'nai uráawe sésa Manikón-áwí'a mósá marésa miwíyē seyaafá'-wáásiyē úwoi timíyantaafesa Manikón-áwí'a mósá marésa

¹⁴ Manikómó kembiwí óraa'o túwa'nai intáfesa kembiwísáfesa imáyáa ésa túwa'nai esa Manikómpá'á inai sénááwe.

¹⁵ Manikó seyaafá'-wáásísá fi'oran-kawe'a uwásínkáisata póta wenáwita mósá wémaraumne.

10

Póro wení kísausafenamo simátímakain-ai.

¹ Kempínkémbá tuwímbai kentáfesa sésa Póro keséta taména faru úmai aai siyáifo némpa'o méraínka'a fasi'aén-áái simásímiye wésewe. Ísu Káráisiti marapá'ó méronka'a faru úmai ména ímba aaisambó siyáintafe'a imáyáa é'a óraaka simátimune.

² Kempá'ó kondá ímba óraaka sénae súmpo imáyáa é'a kempínkémbá tuwímbai kentáasáfesa karo'á sésa marará'-wáásítí áwáuma wéaraaiwaewemo sentáfé'a óraaka simátimenaumpo káráwiyoro.

³ Marapá'ó méraundasa namuro-wáási iyáákanae sésamo tíyáántemba ímba miyá éta marapá-sáwí-tántáá'á iyáákanae sésa Manikóni kísaua wémaumne.

⁴ Taané paroiyē úmakesamo tiyē'a iyáákanae sésamo ontembá ímba miyá éta Manikó fasi'aémbá simakaisata fi'o-fi'o-sawi-fasi'aenta wéiyakaumne.

⁵ Kentáá sáaisafesa karo'-ááiyémó sewí tááigomba kesááigosa wéiyakaiye. Tuwímbai miwí túwí'a mósá marésa Manikón-ai isáafo sésa símai aambá fáí'maraawata aambó fáí'maraan-ai iyááketa kentáási imáyáago Ísu Káráisitín-ai isáínkwae símaeta wéiyune.

⁶ Kentáá sáái isáíwae sésa timu'maréta mérauna'a miyá iyata tuwánéta kentáá sáái ímbo isááwi sáwí-meyamba tíménaumne.

⁷ Kembiwímó méraawini áwáuma imáyáan-oro. Kempínkémbá tuwímbai sésa érai'a Ísu Káráisitini waásisa úne sentembá kesááwará'a Ísu Káráisitini waásisa úmpo mindásafe'a imáyáan-oro.

⁸ Manikó fasi'aémbá siménasa kembiwí ímba sáwita uwátinkanaumpo kentí imáyáa fasi'átínkáandasafenasa mifási'áéntá simakaiye. Mifási'áémbó simakaimbo simátíma'mae iyúnda-ai mindá érai'-ai isatá póta mifási'áémbó simakaimbo simátíma'mae iyúndasa mindásafeta ímba sigesáfeta úne.

⁹ Aúfáímo agai-timúnda ímba maarán-imáyáa é'a inkáísóro sénasa maanáúfái agaimái simíye sefó-imáyáa é'a agáúmne.

¹⁰ Tuwímbai kentáfesa sésa aúfáímba fasi'aén-áái simásimenasa ááéma keséta taména aamoisaén-kwáási ména úwoi-aaisa simásimakaiye sewí

¹¹ miwí maarán-áái imáyáan-oro. Némpa'a méraunda póta aúfáímba simátimunda-ai kempá'ó wéta mimbórá-áái póta kosimátimenaumne.

¹² Kentáfesa miyán-ááímó sewí miwí túwí'a mósá marésa óraa'-waasisa úne sewatá ímba mimbórá-wáasiyáántá éta miwímó méraawini áwáuma awánéta kesáá méraundawini áwáusa ímba tuwinéta sésa kawe'-úmaisa méraumne. Sáwí'a úmaisa méraumne sésa ínta tuwinánaumne. Miwí moórá-mora-waasimo méraawini áwáu tuwánésa miwítí imáyáfinkemba sésa méraundawini áwáusa kawe'án-iyē wésewe. Miyámó ombá sáwí-imayafinkemba wéowe.

¹³ Kembiwífímbá Manikómó simakainda-kisau-ai sénauumpo ímbo simakainda-ai ínta sénauumne.

¹⁴ Kembiwímó méraapa'a Manikó ímba aambá faiyéna úwoi kesáái kosimátíméro simásimakaisata úwoisa Ísu Káráisitini ásé-ai kosimátímakauumne. Miyámó uráunda Manikó ímba aambá fáíkaisata úwoisa kosimátímakauumne.

¹⁵ Manikómó aambó fáisínkarain-kisauafeta fi'on-kwaasimo maiyáan-kisauafeta kesáá maiyáumne ímba sésa kentáá súsa maimae iyúne. Ísu Káráisitín-aaisafe'a timankúnkúmba é'o fasi'ámai imáyáamo úmae iyíyamba timu'maréta méraumpo miyámó iyata áfááraumaísa túwa'nai ónaumne.

¹⁶ Miyámó íyata kanaám-póta tiyuwéta fi'o-fi'om-barafa'a Ísu Káráisitín-aai simátíma'laeta nónaumne. Fí'owimo Ísu Káráisitín-aaimo simátímaken-aempa'a ímba kométa karo séta kesáá simátímakaumne séta kentáá sùsa maimaé iyónaumne.

¹⁷ Naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna miwítí kisausafesa ímba túwí'o mósá maráiyamba Fasi'aénkóní kisausafesa wenáwí'a mósá máraaro agaimaréna siyáíye.

¹⁸ Waási kesáfesa kawel'-wáási únemo sembá Manikón-aúranka'a ímba kawel'-wáásín-ófo Fasi'aénkó kawel'-wáásín-owemo siwáí mindá Manikón-aúranka'a kawel'-wáásín-owe.

11

Karo'-áántá-wáási táái.

¹ Kesúma maimaé iyé'a kári'-aaimo sendá ímba aambá fáisinkaiya'a úwoi senó.

² Kembiwí

sáwí-amba arááíwáéfo sénamo Manikó káráwiyaintemba miyáumai kenká'á káráwiyaumne. Kawel'-ínáá'árúmó moórá-waasigonka'o simaráantemba miyáumai kembá tí'mae'a Ísu Káráisitimpa'a mátínkáana'a wesé'a ménaawe sùne.

³ Naaófá'á iyaankafayaankó moórá-ininkon-awí'a Ífimba karo'á simáankowana mináásáféna érai'e siyáíye. Miyáumai tuwímbai kentí imáyáa sáwí'a uwátinkaiya'a Ísu Káráisitintafe'a fasi'ámai imáyáamo ombá ifátúwááfaiye sé'a mindásafe'a óraa'-imayaa úne.

⁴ Ááema afora'á Ísu Káráisitín-aai kosimátimewana'a isówana Manikóní ámútanko kesé'a mérowasa tuwímbai kempá'á wésa Ísu Káráisitín-aagomba kaentaén-áái simátimesa Manikóní ámútankontafesa karo'-áái simátímúwa'a aamoí é'a minámbá arááíwaenae siyáawe.

⁵ Minkwáásísáfé'a karo sé'a Manikóní aantá-waasi pósa óraa'-waasin-owe sembánifo minkwáási kembá ímba iyáákaraawe.

⁶ Aaimó wésimatimunanamó sóiko umbaimó wétaimba mindá ímba óraa-tantaa'an-ifo Manikón-aagioni áwáuma kawel'-úmai isaraunda mindá óraa-tantaa'an-íye. Sáwífa-kanaa érai'-aai seyaafá simátimewana'a isaraawe.

⁷ Manikón-aaimo simátimewanda méyámbá ímba maiyé'a simátímakaumne. Miyámó ówánda kentúwí'a maimaé iyé'a kesúwí'a sáwísankaamba uráumne. Miyámó uráundasafe'a kentáfé sáwí'a uráíye sumbánifo ímba sáwí'a uráumne.

⁸ Kempímbá Manikóní kisaumo maéwánda Manikóní waási fi'o-fi'on-daopakewi súwa'nai esa tuwímbai-tantaa'a símúwa'a kempímbá kisaumaiyáumne. Miwí sésa ánaemba kentáá simíníye ímba sunkákémbá úwoi miwí tuwímbai-tantaa'a símúwa'a kembiwífímbá kisaumaiyáumne.

⁹ Kesé'o komaéwánda kesí óntamba tai'ówa'a súwa'nai oró ímba séwánda méraawanasá Máséndóniyaa-marafakemba tuwímbai Manikóní waási tésa ímbo makáawanda-tantaa'a másúwa'nai uráawe. Minká'ó uráudantemba ánaemba miyámó ondá umbai-tántáá'á tímúnafo sé'a súwa'nai oró ímba sénaumne.

¹⁰ Ísu Káráisitíní érai'-aaimo simátimundawí úndantemba Manikón-aai simátímakaundarakemba kembiwí Ákáyaa-marafaken-kwaasifinkemba óntamba ímba maiyáumne-aai símae iyónasa mináásáfésa karo'-ááín-íye ímba sénááwe.

¹¹ Miyámó únda sirumbá tímú ina wétimuno. Sirumbá é'o tímúnda Manikó wésuwanaíye.

¹² Manikóní aantá-waasi owémó kemó sen-kwáási miwí túma maimaé iyésa sésa Póromo Manikóní kisaumaiyáumne kempákémbó óntambo máintemba miyásá úne sefó sé'a kempákémbá óntamba ímba maé'a miyá ónaumne.

¹³ Miwí mérowana Manikó kesí aantá-waasin-owe ímba séna tí'mákaiye. Ísu Káráisitíní kisaumaiyáumne úne karo'á sésa wení kisaumaiyáumne wésewe.

¹⁴ Miyán-kísáúmó máemba ímba sáá'a wéíye. Waántáwanko wíyómpakemba Manikóní kisaumaiyáumne sáraamba wéíye.

¹⁵ Wení kisaumaiyáumne wémó intembá ésa arupíse-waasiyaamba ésa waé'mai karo'á wésewe. Mindásafena ímba sáá'a wéífo kembiwí ímba táá'a íno. Miwítí sáwí-kisaurakemba sáwí-meyamba maénááwe.

Ísuni kisaumo maúndarakemba umbai-tántáá'á kempímbó tiyáin-aai.

¹⁶ Maarán-áái aneká'ó súnda kentáfé'a sáwí-imayaawara'-waasi iyé-áái ímba seró. Énifo miyámó sé'ó é'a ímba a'áo sé'a siyuwáiyá'a kárika'a kesúma maimaé iyóno.

¹⁷ Kesúmo maimaé iyúnda Fasi'aénkó siyáintemba ímba é'a sáwí-imayaafinkeni'a úne.

¹⁸ Sáwifa'-waasi marapákén-tántáátáfésa imáyáa ésa miwí túma maimaé wéiyoyo kewará'á kesú maimaé iyónaumne.

¹⁹ Kembiwí kesáfé'a karo sé'a kawé'-ímáyááwará'-wáásísá únemo sembá sáwí-imayaawara'-waasisafe'a kanaán-iyé sé'a aamoí wéowe.

²⁰ Tuwímbai kesé'a komésa kenti imáyáa tafisewa'á sentembá owasá kenti óntamba karo'á simátinkesa wénesa kentúwí'a símai sáwí'a ésa sáwí-aai simátinkesa miyámó ombá ímba a'áo sembá kanaán-iyé wésewe.

²¹ Sáwí'ó uwátínkáantemba kesé'a kométa kesáá ímba kanaa'á miyásá uwátínkaraumpo sirunkó sáwí'a isa'á mináái sune.

Tuwímbai miwí túmo maimaé iyóntemba ímba sáá'a ína'a miyáumai kesú maimaé iyónaumne. Miyámó ondá sáwí-imayaawara'-waasiyaamba ónaumne.

²² Miwí túmo maimaé iyówi sésa Ípúru-aafinkemba sune sewa'á kewará'á minááifinkémbo súndawi úne. Miwí sésa Ísarerin-andafaken-kwaasi úne sewa'á kewará'á minándáfakén-kwáási úne. Miwí sésa Embaramun-aísaafitantambo urándawi úne sewa'á kewará'á miyáumai wenaísaafitantambo urándawi úne.

²³ Miwí sésa Ísu Káráisitini kísau-waasi úne sewa'á kewará'á miyáumai Ísu Káráisitini kísau-waasi é'a miwí wéiyaakaumne. Miyán-ááímó súnda sáwí-imayaawarawiyaamba sune-imayaa é'a Ísu Káráisitini kísau wémaunda óraa-kísau wémae'a miwítí kísau wéiyaakaumne. Manikón-aaimo simátimundarakemba ándáfa'ó sínkáámba sáwifa'-i'an-ifo miwímó ándáfa'ó tínkáámba ímba sáwifa'an-iyé. Sáwifa'-i'a sínkááwa'a púwóraantambo úndanifo úwoi súnaraumne. Miyán-tántáá'á kempá'á sáwifa'-i'a tiyáifo miwifá'á ímba sáwifa'-i'a tiyáiyé.

²⁴ Ísu Káráisitini kísau mo maúndarakemba Yúndaa-waasi séfataase-ika'a áwíyandasambo súwiyonku'-nomba sáwifa'-i'a 39-i'a súwiyonku'-naraawe.

²⁵ Ísu Káráisitini kísau mo maúndarakemba Rómu-kamani-waasi kaumbo-iká'á kunánaantamba sínkankaawe. Moórá-kanaa kentáfésa puwinkwae sésa óntantamba sínkamuwa'a marapá'á tanaa-faráumne. Kaumbo-iká'á nompín-táómpimba nówánana mindómpín-táómba kúwáferombanifo kemá úwoi súnaraumne. Moórá-ika'a miyáumai nompín-táómba kúwáferowa'a mindómpimbá ayáátááka'a moórá-no'waane moórá-waawaiye mé'a ímbo puwówánda úwoi méraumne.

²⁶ Ísu Káráisitini kísau mo maúnda fi'ó-fi'om-barafa'ó núnda piri'-nónkó maé'máéraantamba isa'á aampa'á umén-kwáási sínkamoraantamba owa'á kesí waási Yúndaa-waasi sínkamoraantamba owa'á fi'onkaa-waasiwara'a miyá owa'á fi'ó-fi'on-oraal-naopimpa'a núnasa sínkamoraantamba owa'á aampa'á fi'on-daopare'ó kúnda sínkamoraantamba owa'á óraa'-nompá'ó táómpimbo núnda sínkamoraantamba owa'á tuwímbai kentáfésa karo'á sésa ení waási úne sésa sínkamoraantamba owa'á miyámó ombá úwoi súnaraumne.

²⁷ Ísu Káráisitini kísau mo maúnda óraa-kísau mo maúnda suwesarái isa'á minkísáú wémae'a sáwifa'-no'waamba ímba sún-kwae'a Ísu Káráisitini kísau wémae'a sáwifa'-i'a sááimo taimbá noné tón-iyaine mé'a sáwifa'-i'a táwi'a síyáísa'a sáwí-unankwatoí uré'a méraunana

²⁸ Ímba miyán-úmbái-tántáá'-aantembanifo fi'ó-fi'on-daopa'a Fasi'aénkóni waásiya'ó káráwiyaunda-umbai-tantaako kempá'á aasiyaási wétiye.

²⁹ Fasi'aénkóni waásifinkembo tuwímbai ímbo fasi'ámaimo arááíwáemba sirumbá uwátínkaunana minúmbái-tántáákó kempá'á wétiye. Kawé'-ámbó arááíwáéwanamo moóráwigo tafisisasamó sáwí'ó ombá sirumbá uwátínkaunana minúmbái-tántáákó kempá'á wétiye.

³⁰ Ímba moórá-amba wéraifo kesúmo maimaé iyúnda tuwímbai-tantaa'a kempá'á tisasá suwánésa sésa aamoisaén-kwáásín-iyé sen-ááímó simátíménda ísáaro.

³¹ Manikó kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisitini-afowan-awí'a mósá ma'maé iyónaumne. Simátimunda-aai ímba karo'-ááín-ifo Manikó ísaraiye. Tuwímbai-tantaa'a kempá'á tisasá suwánésa sésa aamoisaén-kwáásín-iyé sen-ááímó simátíménda ísáaro.

³² Moórá-oraal-nao'-awí'a Támásikasifa'a méraawanana káráwiowin-awí'a Árétaísi wení kísau-waasi óraa'-waasigo kentáféna simátiména séna áí'mae'a ándáfa'a móauwaaro súwasa mindáókoni sí'-óntará'á káráwiowasa

³³ tuwímbai súwa'nai esa kunánaan-unampimba fáitumai sí'-afaapimba máápa'a túsúsinkesa ándára'a ta'ótokowa kuméme'a

marará'á kumówánasa siyúwówa'a kóuraumne.

12

Fasi'aénkó kaaínkáán-úmimo aráásímakain-ai.

¹ Kesúmo maimaé iyúnda miyán-ááigó ímba kentáá súwa'nai ínifo kentáfé'a Manikóni aantá-waasin-ye siyantafe'a kempá'ó tiyáin-tantaakon-aiimo simátiménda isáaro. Fasi'aénkó kaaínkáán-úmimo aráásímakaimba simátiménda isáaro.

² Ísu Káraísitini waási méraawanana Manikó kusi'maena wiyómpa'a sanaan-úrambo iyúmba kesimankóná kunáikái mütú'-waasiya kusíkaiyo ímba isáúmpo Manikó aantemba isaraiye. Miyámó uráunda 14 aatai maisukáumne.

³ Manikó kusi'maena wení kawé'-mápá'ó iyúmba kesimankóná kunáikái mütú'-waasiya kusíkaiyo ímba isáúmpo Manikó aantemba isaraiye.

⁴ Kusi'maena wení kawé'-mápá'á mósinkowa'a mifá'-mé'a tuwímbai-tantaakon-ai isaraumpo simátiméndamo é'a sáwí'a ónaumpo ímba kanaa'á simátimenamne.

⁵ Miyámó uráintafe'a kesú maimaé iyé'a kesí kisausafe'a ímba kesú maimaé iyé'a tuwímbai-tantaa'ó kempá'ó tisasamó suwánésamo sésa aamoisaén-kwáásin-iyemo sen-áásáfé'a kesú maimaé wéiyune.

⁶ Kesúmo maimaé iyónae sékaa érai'-aaisafe'a kesú maimaé iyúna'a kentáfé'a sáwí-imayaawara'-waasin-ye ímba kanaa sewisinó. Énifo kesú ímba maimaé wéiyune. Aaimó súndarakembo kesúmo maimaé iyúndarakaa mináái isésa tuwímbai kentáfésa sésa óraa'-waasin-ye sewisinó. Mindá ímba siráái wétaiye. Kesí kisaú awáné'a simátimunda-ai isé pó'a méraundawini áwáuma suwánaawana siráái wétaimba mindásafe'a kesú ímba maimaé iyúne.

⁷ Manikó siyówa'a fí'oran-kawe-tantaa'a sáwífa'a awánááwánana Manikó kentáféna sésa wenáú maimaé íyífo sésa moórá-tantaa'a sí'o í-tántáá'á súfimba faimarówana mindásafena waántáwanko sáwí'a uwásínkáisana kesú ímbo maimaé iyóndasafena Manikó miyá uwásínkaraiye.

⁸ Kaumbo-íká'á Fasi'aénkó Ísu Káraísitimp'a inai sé'a maantántáá'á maisiyúwéna'a kawé'-úmai méraano séwánana

⁹ minkáúmbó-íká'á sésa ímbanifo miyá uréna'a úwoi áwa'nai ondá embá kanaán-ye. Ímbo fasi'ámimo méraanda kesí fasi'aémbá áménana mifási'aénkó embá iyáákaina méinnone símaena iyáiyé. Ísu Káraísitini fasi'aénkó kenká'á káráwiyaimba pó'a

ímbo fasi'ámimo méraundasafe'a aamoí úne.

¹⁰ Ísu Káraísitintafe'a imáyáamo únda ímbo fasi'ámimo méraundawe símimo sáwí'o uwásínkááne sáwí-aiimo simásínkááne umbai-tántáá'ó wéraine sáwí'o uwásínkááne miyán-tántáátáfé'a ímbo imáyáa únda aamoí é'a sé'a ímbo fasi'ámimo méraunda Ísu Káraísiti fasi'aémbá símisa'a fasi'ámai méraumne sune.

Kórinti-naoraa-waasi imáyáa arupísemo uwátínkarain-ai.

¹¹ Miyán-ááimó simátimunda kesúraamba maimaé iyé'a sáwí-imayaawara'-waasiyaamba úne. Kembiwí karo'á sé'a Manikóni aantá-waasin-owe sen-kwáási miwí kembá ímba iyáákaraawe. Kemá úwoi-waasi úndanifo miwí kembá ímba iyáákaraawe. Póro Manikóni aantá-waasi iyé-áái kembiwí karo'-ááimó sen-kwáásísáfé'a simátiméraamba ímba simátimakafo kemá Manikóni aantá-waasi úne-ai imáyáa iyantafe'a kempá'ó tiyáin-tantaakon-ai maanáúfáímbá simátimune.

¹² Manikóni aantá-waasiti kisaú maarán-ye.

Fí'oran-kawe-kisau ímbo awánaraan-kisau Manikóni fasi'aéntámbá wémaewe. Kempimbá komé'a miyán-kisáú wémae'a ímba ifá tuwááwána'a suwánaraawe.

¹³ Nóra sésa kentáfé sé'a Manikóni waási fí'o-fi'on-daopaken-kwaasiya'a kawé'-úmai káráwiyenawa kentáá'á ímba miyáumai wégarawiyo sembá fí'on-daopakewiya'o káráwiyaundanten-úmai kembiwíyá'á káráwiyaumne. Fí'o-fi'on-daopa'o Manikóni waásifimbo komaéwánda miwí súwa'nai uráafo kempimbó komaéwánda súwa'nai oró-áái ímba séwándarakemba miyán-úmbái-áái ímba simátínkaraumne. Miyán-úmbái-ááimó simátínkaraundarakaa kawé'á ówána pó'a aamoí uwásínkaraawisino. Miyán-imáyáámó ombá ifátúwáaro.

¹⁴ Kae'-í'a kentópa'a kuré'a káfé'a wéto'mayaan-e'a aneká kónae sé'a úmpo kondá umbai-tántáá'á ímba timé'a kentí óntambo simíyantafena ímba wésínkaifo kentirumbó

simíyantafena wésinkaifo kónaumne. Iyámpói ímba tinófoiya'a káráwiyesa wétuwa'nai-oyo tinófoi iyámpóiyá'o káráwiyesa túwa'nai ontembá kemá miyá wéumpo

¹⁵ túwa'nai ondasáfé'a makáunda-tantaa'o túwa'nai úmaimo tai'ásuwe'o óraa-kisau maé'o miyámó ondafimbó púwóndasafe'a aamoí úne. Kesirumbá óraa'a wétimumpo kentirumbá kári'o wésimemba mindáwara'a tai'ááfainifo imáyáa úmai kawé'án-oro.

¹⁶ Súwa'nai oro ímba séwándarakemba umbai-tántáá'á ímba tímakaunda-aaisafe'a érai'-aain-íye seró. Kempinkémbá tuwímbai kentáfésa karo'á sésa kentáási óntamba maénae séna karo'á simásinkaraiye wésewe.

¹⁷ Nóra séra miyá uráumno. Ti'mákaundawiya kenti óntamba maimaésawa kembá másímakaao.

¹⁸ Táitásimba fasi'aén-áái simáme'a ai'mákaunda moóráwigo Ísu Káráisitini waásiwara'a ti'mákaundarai mindáraiya karo'á símai óntamba maimaé másímakaayo. Táitási ímba miyá-sáwí'á uráíye-aaí isaraawe. Wesékai mimbórá-imáyááfinkémbá kisau wémauye.

¹⁹ Kesí waásisono. Maanáúfáímó torausiyamba maarán-karó'-imáyáá é'a kentáá súranka'a Póro wenáái arupise ónae séna maanáúfái agaiyáíye sénááwe-imayaa úne. Ímba miyán-ááisáfé'a agae'á Ísu Káráisitíye'a kááísamai mé'a Manikón-aúranka'a kenti imáyáa túwa'nai ónae'a miyán-áái wésimatimune.

²⁰ Kentópa'o kondamó ímbo kawé'-úmimo méwa'o kotuwáné'o ímbo aamoimó ondasáfé'a óraa'-imayaa úne. Kentópa'o kondamó óraa'-aaimo simátiméndamo isé'a ímba aamoí iyantafé'a óraa'-imayaa úne. Kentópa'o kondá aaisambá sé'a kaoré'a aaisambá sé'a tuwínkaa'-é'a símai sáwí'a uwátinke'a tiyo-aaí sé'a kentúma maimaé iyé'a fi'o-fi'on-aaí sé'a miyá-sáwí'á íya'a kotuwánáúnafo sé'a mináái simátimune.

²¹ Kentópa'o kondá aare-úméné waai-úménémó on-imáyáá ímba tínaaemba uwámake'a sáwí-imayaasafe'a tiráásíafe'o owímbá ímba tínaaemba uwámakenka'a kotuwánáúnafo sé'a mináái simátimune. Kentópa'o kondá miyá-sáwí'ó íya'o é'a Manikón-aúranka'a kembiwísáfé'a sigaesáfé'a onaná sirunkó umbai táíniye.

13

Ísun-aaisafe'a timankúnkumbo ombá káráwiyon-aaí.

¹ Kae'-í'a kentópa'a kuráundanifo aneka'á kónaumne. Kaumbo-kae'-wáásímó mimbórá-ánká'ó siyan-aaimo éta minááigómbá arupísesa ónaumne.

² Ímba aifa-kánáán-ifo ánaaenka'a kentópa'o komaéwánda sáwí'o uráawiye seyaafá'é fasi'aén-áái simátimakaumne. Káfé'a némpa'o méraunda mináái simátimé'a sune. Kentópa'o kondá sáwí'o uráantafé'a kowésimatime'a ímbo étinkáanda sáwí-meyamba tíménaumne sune.

³ Kentáfé sé'a Ísu Káráísiti simámisanawa wési wení imáyáafinkena wésiyo wésewe. Kentópa'o kondá sáwí-meyambo tíméndara'a suwáné sé'a Ísu Káráísitimo simámintemba simásímiye sénááwe. Wemá Káráísiti kentirumpimbá kisau wémaena ímba aamoisaéwí éna wení fasi'aéntámbá kisau wémaíye.

⁴ Ááema wemá fasi'aémbá tuwéna aamoisaén-kwáásiyáámbá úwasa aaraa-táiyá'á tufúwana Manikó íyáfasinankowana Manikóní fasi'aénká'á méraiye. Miyáumai kesááwará'á aamoisaén-kwáási úndanifo Ísu Káráísitiyeta kááíseta Manikóní fasi'aénká'á méta kembiwí wétuwa'nai-une.

⁵ Kembiwí Ísu Káráísitin-aaisafe'a timankúnkúna wéeo ína wéeo imáyáan-oro. Ísu Káráísiti kentirumpimbá mérai ína méraiyo imáyáan-oro. Méraina'o é'a Ísu Káráisitini waásisa úne sé'a

⁶ kentáásáfé'a Manikón-aaí simásíméwin-owe sénááwe-imayaa wéune.

⁷ Kentáásáfé sé'a Manikón-aaí simásíméwin-owe siyantafeta ímba inaisá sumpo kembiwí kawé'ó iyantafeta Manikómpá'á inaimó súndasa Manikóo túwa'nai inasá kawé'án-oro sune. Ímba sáwí'a iyamba póta ímba sáwí-meyamba mátimenasasa tuwímbai kentáásáfésa sésa ímba Manikón-aaí simásíméwin-owe siyamba mindá ímba óraa-tantaa'an-ifo kembiwí kawé'-úmimo méraiyaamba mindá óraa-tantaa'an-íye.

⁸ Érai'-aaiyo íyáákaino séta kisausa maéta wétuwa'nai-une.

⁹ Kentópa'o kondasá Manikóntáfé'o fasi'ámimo méraiyaamba éta aamoisá ónaumne. Miyámó iyambo éta ímba sáwí-meyamba tíméta aamoisaén-kwáásiyáámbá éta mindásafetaawara'a aamoí ónaumne. Sáwí'ó ompinkémbá kawé'ó iyantafeta Manikómpá'á inaisá sune.

¹⁰ Kentópa'o kondá sáwí'o ontáfé'a fasi'aén-áái kosimátimunafo sé'a némpa'a mé'a maanáúfái agai-timúne. Ímba sáwí'a uwátinke'a kentí imáyáa fasi'átínkáándasafena Fasi'aénkó iyáfasisinkowa'a kenká'á káráwiye'a némpa'a mé'a maanáúfái agai-timúmpo torausé'a súndantemba oro.

¹¹ Kesí waásisono. Kawe'-úmai mé'a kawe'-ámbá arááiwae'a súndantemba é'a mimbórá-imáyáa úmai mé'a faru úmai méraaro. Miyámó íyanamo éna Maníkó arumbá tíména farumó uwátínkáíwai kembiwisé'a méíniye.

¹² Maníkóní akúní'o ontáfé'a moórá-mora tiyáámba tíméro.

¹³ Maníkóní waási maanká'ó méraawi kembiwísáfésa kawe'-úmai méraaro wésewe.

¹⁴ Fasi'aénkó Ísu Káráisiti úwoi túwa'nai isaná Maníkó arumbá tímísana wení Ufaen-ámútánkó kembiwisé'a méraisa'a mimbórái'a úmai méraantafe'a inái sune.

Kemá Póro súnda-ai tai'áíye.

Kárésiya

Ísu wíyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai afa'móráe-aataiya'i afakaeté-aataiya'iyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái Kárésiya-marafa'-waasi Ísuni aampa'ó kun-kwáási agaimái mátimakaiye. Ímba Yúndaa-waasin-oyo fi'onkaa-waasifa'a Ísun-aa simátimapa'a kuwasá timankúnkúmba ésa Ísuni aampa'á kuráawe. Ánaemba Póron-aa símai sáwí'a uwáncaron-kwaasi Kárésiya-marafa'a tésa sésa arupíse úmai méraawin-owe Manikó sinkwae sésa Móseseni áamámba arááiwáéro karo'á wésewe. Tuwímbai minkáró'-áásáfésa érai'e sésa pósa Ísuni aampa'á ímba kawé'úmai arááiwakaawe. Póro iséna maarán-ááimá agaimaréna sésa Ísun-aaisafesa érai'e sésa wenká'á timankúnkúmba owi aantantafena Manikó sésa arupíse úmai méraawin-owe síníye. Minááísáfésa érai'e sésa Ísuni aampa'á kawé'úmai arááiwáéro sésa maanáái agaimái Kárésiya-marafa'a méraan-kwaasi mátimakaiye.

1-2 Kemá Póro maanáúfái agai-timúmpo Fasi'aénkóni waási Kárésiya-marafa'a méraawi isáaro. Kesétaamo Fasi'aénkóni waásimo kesé'o méraawiye kembiwisáféta séta kawé'úmai méraaro wésune. Ísu Káráísitiye Manikó kentáásifowama Ísumbo pukáimpinkembo iyáfasinankaraiwaiye kentáfésarai sésarai aantá-waasi-i'a éma kesáái kosimátima'mae núwo sésarai si'mákaayamba ímba waási miwítí imáyáafinkemba si'mákafo Manikó wení imáyáafinkemba si'mákaifo isáaro.

3 Manikó kentáásifowawe Fasi'aénkó Ísu Káráísitiye úwoi túwa'nai esarai faru wéuwatinkayantafe'a inaimá wésune.

4 Sáwí'o úmaimo méraampinke-fasi'aénko ta'ótokaimpinkemba faúsinkaindasafenasaawe sáwítaamo wéundafinkemba maisiyuwáindasafenasaawe Fasi'aénkó Ísu Káráísiti pukáiyé. Manikó kentáásifowan-imayaafinkemba miyá uráiyé.

5 Manikón-áwí'o aasiyaasimó óraa'o úmaimo waé'wae'o úmaenamo iyínda érai'-aain-íye.

Ásé-aaí mimbórá-ááimó wérain-aaí.

6 Ísu Káráísiti úwoi túwa'nai úwana Manikó wení waási-i'a uwátinkaindasafena táántowa'a isé'a ááéma Manikómbá wéauwe'a fi'on-aaíma wéisaantafena mindásafena sáá'a wéiyé.

7 Minááimá ímba kawé'-ásé-ááin-íye. Tuwímbai Ísu Káráísitini ásé-aaí waé'mai karo'á wésesa kentí imáyáa wétafisewe.

8 Kesááwá'i wíyómpaken-kisau-waasiya'i ímbo simátímakaunda-aaisaamo fi'on-aaimo simátíménanasaamo éna Manikó aaisambá sésa sáwí-meyamba simíníye.

9 Siyáunda-aaíma aneká'a sésaumpo isáaro. Moóráwigomo ímbo simátímakaunda-aaimo fi'on-aaimo simátiminanamo éna Manikó aaisambá sésa sáwí-meyamba amíníye.

10 Waási aamoí uwásinkaiwae sé'a minááimá ímba wésumpo Manikó kembá aamoí uwásinkaiwae sé'a minááimá wésune. Ááemo waásimo aamoí uwásinkaiwae sé'o uráundantemba káfé'a ímba miyá wéune. Káfé'o waásimo aamoí uwásinkaiwae sé'o miyán-kisáúmó wémaekaa Ísu Káráísitini kisauma ímba máúsino.

Póromba aantá-waasi-i'a úmaimo iyáfasinankarain-aaí.

11 Kesí waási isáaro. Ásé-aaimo simátímakaunda ímba waásiti imáyáafinkemban-íye.

12 Ísu Káráísiti paápé éna simásímakaifo ímba waási suwá'a ísaraumne.

13 Ááéma Yúndaa-waasiti áwáuma arááíwaewandara'a Ísuni aampa'ó wéaraaiwaewi tai'ánaáwe sé'a áfááraumai sáwí'a uwátínkáfa'a kuráunda-aaíma ísaraawe.

14 Kentáa siwá'námo uráantemba fasi'ámai arááíwae'a Yúndaa-waasiti áwáuma arááíwaewanda aaweyáá wée'a kesimantóisái iyáákaraumne.

15 Miyá uráumpo ímbo kesinómo masínkaronka'a Manikó wemparí'a uwásinkena kendéwé siyáimba póna arumbá uwásinkena wení kisauma máéndasafena kembá wemparí'a uwámakaimbaniye.

16 Manikómó siyáin-kanaamo tiyáimba wenááninko aráásimena sésa fi'onkaa-waasi kesáái kosimátima'mae núwo súwa'a isé'a minkánáa ímba waási kotísai e'a sé'a nóran-aaiya simátima'maera nónaumno ímba sé'a

¹⁷ Yérúsaremu-naopa'a ímba wé'a Maníkóní aantá-waasi ímba kotísai e'a aantá-waasiti kísaura'o kesí aifari'o uráan-kwaasiya'a

ímba kotísai uráumpo Árépiyaa-marafa'a waásimo ímbo méraapa'a komé'a ánaaemba aneká'á Támásikasi-naopa'a kuráumne.

¹⁸ Komé'a kaumbo-áátái maisuwé'a Yérúsaremu-naopa'a wé'a Pítaampa'a komé'a sísamaifakemba séfataase-no'waamba waé'a

¹⁹ minkánáá Fasi'aénkón-áfákon-awí'a Yémísimba awáné'a ímba fí'on-aanta-waasi tuwánaraumne.

²⁰ Maníkón-aúranka'a wéagaunda-aaima ímba karo'-ááin-ifo érai'-aain-iyé.

²¹ Minkánáá ímba fí'on-aanta-waasi tuwáné'a Yérúsaremu-naopa'a tuwé'a Síriyaa-marafa'e Sírisiyaa-marafa'e koméraawanasa

²² Ísu Káráisitini waási Yúndiyaa-marafa'o mérowi ímba kembá suwánésa

²³ kesáái aantemba isówasa tuwímbai sésa Ísuni aampa'o wéaraaiwaiyawimo ésa tai'ánááwe séna áfááraumai tinkambaena kuráiwai káfé'a Ísun-aaí simátíma'maena wéniye suwasá isésa

²⁴ kentáfésa aamoí ésa Maníkón-áwí'a mósá makáawe.

2

Pórowe fí'on-aanta-waasiye mimbórá-ímáyáámó uráan-aaí.

¹ Maníkón-áwí'a mósá márówa'a sísamaifakemba éiyain-aatai maisuwé'a moóráwigo Páánápásiye kesé'a Yérúsaremu-naopa'a wékai moóráwigomba Táításinkwara'a áí'maekai wékai

² Maníkó kentáféna siyáintafe'a Yérúsaremu-naopa'a komé'a Ísuni waásiti óraa'-waasi aantemba túwaandu é'a fí'onkaa-waasimo ásé-aaimo wésimatimundantemba simátímakaumne. Ááemo simátímakaundawe káfé'o simátimundawe ásé-aaí simátimundakisauo áú-iyain-kisau-ifo sé'a simátimewanda ísaraawe.

³ Táítási kesé'a ména ímba Yúndaa-waasin-ifo Kíríki-waasigo kesé'a mérowasa áuma káramai araenáemba uwó-ááímá Ísuni óraa'-waasi ímba siyáawe.

⁴ Tuwímbai karo'á sésa Káráisitini waási úne sésa miwisé'a túwaandu uráawanasa mindásafesa Ísuni óraa'-waasi minááímá siyáawe. Yúndaa-waasiti áamáanko ta'ótokaiimpinkemba Ísu Káráisitini-aigó faútinkáin-aaí kotúfíaimai isánae

sésa keséta kotúwaandu ésa sésa Yúndaa-waasiti áamámba arááíwaesa túma káramai araenáemba oro sésa minááigó ta'ótorainkwae sésa Ísu Káráisitini-aigó ímba faútinkainiye sumbánifo Ísuni óraa'-waasi miwí táái ímba isésa Táítási áuma káramai araenáemba uwó-ááímá ímba siyáawe.

⁵ Miwíti karo'-ááímá ímba arááíwaundasa póna ásé-aaí érai'-aaima kempímbá fasi'ámai waé'wae'a íniye.

⁶ Minóráá'-waásísómbá kentáfésa sésa ásé-aaimo simátímakaanda-aaí aantemba simátimiyo siyáawe. Minóráá'-waásísáfésa tuwímbai sésa túwí'wara'-waasin-owe sewaná Maníkó tuwítafena ímba ímáyaá wéintafena kewará'á ímba ímáyaá é'a sésa túwí'wara'-waasiya'o ina túwí'a wérain-kwaasiya'o wésune. Minóráá'-waásísómbá kentáfésa moórá-aaíwara'a simátimiyo ímba sembá

⁷ maarán-ááímá sésa Maníkó Pítaantafena súwanamo Yúndaa-waasimo ásé-aaí wésimatimintemba Maníkó entáféna siyáisa fí'onkaa-waasi ásé-aaí wésimatimene kentáfésa siyáawe.

⁸ Maníkó Pítaamba fasi'aémbá amúwana Yúndaa-waasi ásé-aaí wésimatimintemba kewará'á fasi'aémbá símakaisa'a fí'onkaa-waasi wésimatimune.

⁹ Yémisiye Pítaawe Yóniye Fasi'aénkó Ísuni waásiya'o káráwiyaawi kentáfésa sésa Maníkómó ámakaini'a uwo sésa Páánápáasinte kenté'a miwí tiyáamba símakaawe. Maarán-ááísáféta mimbórá-ímáyáá éta kerái fí'onkaa-waasi ásé-aaí kosimátimeyauye. Miwí Yúndaa-waasi wésimatimewe.

¹⁰ Ísuni óraa'-waasisomba mimbórá-ááímá simásimesa sésa óntaiyain-kwaasi túwa'nai oró-ááímá kosimátimiyo suwa'á mindásafe'a kewará'á é'a ímáyaá wé'e'a aaweyáá uráumne.

Póro Pítaantafena séna sáwí'a ónemo siyáin-aaí.

¹¹ Aaweyáá wé'e'a Antioku-naopa'a koméraawanana ánaaemba Pítaa túwa'a seyaafá'-wáásiti túranka'a Pítaantafe'a sé'a sáwí'a uráane siyáumne.

¹² Ááéma Pítaa fí'onkaa-waasi Ísun-aaisafesa érai'emo sun-kwáásisé'a tómbá wénowasa tuwímbai-Yúndaa-waasi Yémísimpakemba tésa sésa fí'onkaa-waasi túma káramai

araenáemba oro. Yúndaa-waasi fi'onkaa-waasisa'a tómbá ímba naaró suntáféna Pítáa áá'a úwana ifátuwena fi'onkaa-waasisa'a ímba tómbá néna

¹³ póna kae'-ááíwára'-wáásiyáání'a úwasa fi'on-Yúndaa-waasi Ísun-aaisafesa érai'emo sun-kwáási Pítáamo úmba awánésa miwiwára'á miyá-sáwí'á uwaná miyá-sáwí-áwáúgó Páánápáasini imáyáa tafisúmba wewára'á miyá uráíye.

¹⁴ Miyámó ombá érai'-ase-aigoni aampa'á ímba arupise úmai kombá kemá Póro tuwáné'a seyaafá'-wáási túranka'a Pítáantafe'a sé'a emá Yúndaa-waasigo éma fi'onkaa-waasimo ontembá éma mindásafe fi'onkaa-waasisafe Yúndaa-waasimo ontembá oro miyán-áái sénafa ímba siyó

Pítáantafe'a siyáumne.

Ísumpa'a timankúnkúmbo owí Manikó séna arupise úmai méraawin-owemo sin-áái.

¹⁵ Simásuwe'a Pítáantafe'a maarán-áái

siyáumne. Kentáásinofoisa Yúndaa-waasi pósa kentáá masínkaraawata Yúndaa-waasisa éta ímba fi'onkaa-waasi éta miwímó sáwí'o ontentá ínta wéumpo

¹⁶ Yúndaa-waasiti áamáantaamo wéaraaiwaundawisafenasa Manikó ímba arupise úmai méraawin-owe sínifo Ísu Káráisitín-aaisafeta érai'emo séta simankúnkúmbo úndawisafenasa séna arupise úmai méraawin-owe sisatá isáúmne. Manikó kentáásáféna séna arupise úmai méraawin-owe síndasafeta Ísu Káráisitín-aaisafeta simankúnkúnta wéune. Kentáási áamáambo arááíwáénanasaamo éna Manikó suwánénasa arupise úmai méraawin-owe ímba sínifo Ísu Káráisitín-aaisafeta érai'esaamo wésendawisafenasa Manikó arupise úmai méraawin-owe síníye.

¹⁷ Káráisitiyetaamo kááísamaisaamo méraundasa Manikó kentáásáféna séna arupise úmai méraawin-owe sisatá méraunda fi'onkaa-waasimo sáwí'o ontentá sáwí'a wéundasa Káráisiti misáwí-imáyáá simakaisata sáwí'a wéune ínta sénaumne.

¹⁸ Yúndaa-waasiti áamáamba tukúnda pó'a moórá-imayaamo é'o é'a sé'a Yúndaa-waasiti áamáamba arááíwaenae. Minámáánkó arupise uwásinkainkwaemo sékaa sáwí'a úsino.

¹⁹ Púwón-kwaasimo Yúndaa-waasiti áamáamba arááíwáénanamo éna minámáánkó arupise uwásinkainkwaemo imbo ontembá miyáumai mé'a Manikóntáfé'a imáyáa wée'a wení kísau wémae'a méraumne.

²⁰ Ísu Káráisitimba aaraa-táiyá'á tufúwana puwún-kanaara'a sáwí'o uráundawini áwáuma tai'áraiimba póna káfé'a Káráisiti kesé'a méraisa'a káfé'o méraunda ááéraani'a ímba úmai méraumne. Marapá'á méraunda ímba úwoi mé'a Manikón-ááninko kentáféna imáyáa éna pukáiwain-aaisafe'a érai'emo sé'a simankúnkúmbo úndasafe'a aúí'a úmai méraumne.

²¹ Manikómó simakain-amaambo arááíwáéwisafena Manikó séna arupise úmai méraawin-owemo sinkakaa Ísu Káráisiti pukáimba úwoisafena pukáisino. Mindásafe'a sé'a Manikómó úwoi wétuwa'nai-ímba ímba úwoisamban-íye wésune.

3

Áamáán-ai arááíwaesa timankúnkúmbo owasamó on-áái.

¹ Káresiyya-marafaken-kwaasi sáwí-imayaamo owí isáaro. Ísu Káráisitimba tufúwana pukáin-aaima afora'á simátimewana'a ísómbo kentúrantankaan-úmai awáné'a kawé'-úmai isaraambanifo tuwímбай tésa kenti imáyáa tafisewa'á uwó-imáyáá wéowe.

² Manikó wení ámútankomba ai'marówana kentirumpimbá kumbéraiye. Moórá-aaima tísai ónaumne. Áamáambo arááíwakaantafenawa'i ásé-ai isé'a érai'emo sentáfénawa'iyo mindásafena Manikó wení ámútamba tímakaiye súndanifo

³ ímba kawé'-imáyáá wéowe. Manikóni ámútanko kentirumpimbá méraisa'a pó'a aúí'o iyawini áwáuma ómbare'a káfé'a imáyáa ombá Yúndaa-waasiti áamáánkó arupise uwásinkainiye-imayaa wée'a ímba kawé'-imáyáá wéowe.

⁴ Kawé'-ámbó arááíwakaamba kentópa'a tiyáin-tantaa'a ímba sáwísamban-íye.

⁵ Manikó wení ámútamba ai'marówana kentirumpimbá kumbéraisana Manikó kempimbá fi'o-fi'on-kisaumo ímba awánaraan-kísau maiyáíye. Áamáambo arááíwakaantafena ímba miyá éna ásé-ai isé'a érai'emo sé'o timankúnkúmbo uráantafena miyá uráíye.

⁶ Naaófá'á Manikón-ai aúfáíimba agaimaréna

séna Ébaramu Manikón-aaisafena érai'emo sénamo amankúnkúmbo uráintafena Manikó séna arupise úmai méraane siyáimba

⁷ miyáumai Émbaramu uráintemba Manikón-aaisafesa érai'emo sewi Émbaramun-araa'marimban-owe.

⁸ Naaófá'á Manikó imáyáa éna séna ánaaemba fi'onkaa-waasi kesáaisafesa érai'emo sésamo timankunkumbo iyawisafe'a sé'a arupise úmai méraawin-owe sénaumne. Manikómó ímbo miyámó uráinka'a moóráwigo aúfáifimba ásé'ai agaimaréna séna Manikó Émbaramuntafena séna en-imáyáa é'a seyaafá'-márafákén-kwáási kawe'á uwátinkanaumne Manikó siyáie agaimaréna siyáie.

⁹ Mindásafena naaófá'á Manikó Émbaramumba kawe'á uwáinkaraintemba wenáaisafesamo érai'emo sésamo timankunkumbo owi kawe'á wéuwatinkaiye.

¹⁰ Naaófá'á Manikón-ai aúfáifimba agaimaréna séna agaimakáin-amaampinkemba seyaafá'-amáámbo ímbo arááiwa'mae iyiyawi Manikómpákémba miwítí sáwi-meyamba maenááwe

agaimaréna siyáie. Mindásafena amáámbo kawe'úmai arááiwaénana Manikó aamoí íniye sewi miwítí sáwi-meyamba wéraiye.

¹¹ Naaófá'á aúfáifimba agaimaréna séna Manikón-aaisafesa érai'emo sésamo timankunkumbo owisáféna Manikó séna arupise úmai méraawe simbá pósa aúí'a úmai méranaawe

agaimaréna siyáie. Mindásafena amáámbo arááiwaenaemo sewisáféna Manikó ímbo arupise úmai méraawin-owe séna wenáaisafesa érai'emo sewisáféna arupise úmai méraawin-owe wésiye.

¹² Moóráfa'a agaimaréna séna amáámbo seyaafá'-amáámbo arááiwaiyawi miwí méranaawe

agaimaréna siyáie. Mindásafesa amáámbo arááiwaesamo Manikón-aaisafesa érai'e sésamo timankunkumbo ombá ímbo mimbórá-tántáá'an-ifo kae-tántáá'an-iyie.

¹³ Moóráfa'a agaimaréna séna aaraa-táiyá'ó tinkamowasamo púwón-kwaasi sáwi-meyamba maésa púwónááwe

agaimaréna siyáie. Minááisáféna seyaafá'-amáámbo ímbo kanaa'á arááiwakaundasafenasa Manikómpákémba kentááfá'á sáwi-meyamba tifó séna Ísu Káráisiti faúsinkenasa misáwi-méyámba we maéna pukáieye.

¹⁴ Manikó Émbaramuntafena séna seyaafá'-márafákén-kwáási kawe'á uwátinkanaumne siyáintemba fi'onkaa-waasi kawe'á uwátinkaindasafena Ísu Káráisiti kentáási sáwi-meyamba maéna pukáieye. Wenáaisafeta simankunkumbo úndawisa Manikómó siyáintemba wení ámtútanko kentáásirumpimba méraindasafena Ísu Káráisiti faúsinkowana Manikó kentáási sáwi-meyamba ímbo siménasa Ísumba amúwana pukáieye.

Manikó símai kááísamakain-aiye Mósesemba simámakain-amaane minkáé'-áái.

¹⁵ Kesí waásisono. Waásimo wéomba imáyáan-oro. Kae'nárai mimbórá-ááímá símai tarímaresarai agaimakááyamba moóráwigo minááímá ímbo taraiséna fi'on-aaíma áúwimai síníye.

¹⁶ Miyáumai naaófá'á Manikó Émbaramuntafena símai fasi'amakain-aaíma siyáinka'a Émbaramuntafenawe aisaafitafenawe éna ánaaembo paápé indawintafenawe siyáieye. Aúfáifimba agaimaréna séna aisaafitantambo iyawisafena ímbo siyáifo aisaafitantambo indawintafena siyáieye. Aisaafitantambo iníyemo siyáiwai Ísu Káráisitín-iyie.

¹⁷ Agaimaráúnda-aigoni áwáuma maarán-iyie. Aífa'á Manikó Émbaramuntafena símai kááísamarena séna fasi'amakaunda-aaíma miyá ónaumne séna sáwífa'-aatai 430 aatai maisuwéna Mósesemba amáámbo ámakaiye. Énifo miyámó uráinka'a Manikó Émbaramuntafenamo símaimo kááísamakain-aaigo ímbo tai'éna waé'wae'a wéiye.

¹⁸ Manikómó Mósesemba simámakain-amaambo arááiwaundasafenasa ímbanifo Manikó kawe'á uwátinkanaumne ááémo óraaka'o siyáintafena kawetá wéuwasinkaiye. Manikó Émbaramuntafena kawe'á uwáinkanaumne óraaka'a siyáintafena kawe'á uwáinkarena póna kentáá kawe'á wéuwasinkaiye.

¹⁹ Maarán-ááisáféna Manikó Mósesemba amáámbo ámakaiye. Sáwí'o owi Manikóni amáámbo isésa sésa sáwí'o wéunda káfé'a isáúmne siyantafena Manikó Mósesemba amáámbo ámakaiye. Minámáámbo wérainana Émbaramun-aísaafiko

paápé indawintafenamo Manikómó símaimo fasi'ámakaiwai paápé éna minámáambá tai'asuwaiye. Wiyómpaken-kisau-waasi Manikóni áamámba afufumpin-kwáásigón-áwí'a Mósesemba simámúwana simátímakaiye.

²⁰ Énifo Manikó Émbaramuntafenamo siyáimba wesáfénamo siyáiyé. Kae'nárimo siyáimba afufumpin-kwáásigó ména wésimatimibanifo Manikó Émbaramuntafenamo siyáimba wesáféna siyáiyé.

²¹ Ááemo Manikómó símaimo tarímakain-aaima Manikóni áamáanko ímba tararáiniye. Manikó Mósesemba simámakain-amaankomo fasi'ámaimo wénamo waásimo aú'io uwátínkáinkakaa minámáambá wéaraaiwaewisafena Manikó arupíse úmai méraawin-owe sisinó.

²² Énifo Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna sáwí-imayaago seyaafá'-wáási ta'ótokaiye siyáiyé. Manikó séna Ísu Káráisitín-aaisafesamo timankúnkúmba iyawima kawé'á uwátínkanaumne símaimo fasi'ámakain-aaima siyáintemba Ísu Káráisitín-aaisafeta simankúnkúmba éta kentáási sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba faúsínkáiyé súndawisa kawé'á wéuwasinkaiye.

²³ Ísu Káráisiti ímbo kunkónka'a ímba simankúnkúmba uráawandarata Manikó Mósesembo simámakain-amaanko kentáá ta'ótokowana Káráisiti kumúnka'a simankúnkúmba onda-ámbá Manikó wéwisinkena áamáanko kentáá ta'ótokain-amba tai'ásinkaraiye.

²⁴ Ísu Káráisiti ímbo kunkónka'a Manikó Mósesembo simámakain-amaanko kentáá ta'ótokaiye. Manikó séna miyámó ina'o é'a ánaaemba Ísu Káráisitín-aaisafesamo timankúnkúmba iyawisafe'a arupíse úmai méraawin-owe sénaumne Manikó siyáiyé.

²⁵ Káfé'a Ísu Káráisiti é'a kunkáinka'a wenáásifeta simankúnkúmba únanasa póna Manikó Mósesembo simámakain-amaanko kentáá ímba aneka'á wéta'otoraiye.

²⁶ Ísu Káráisitín-aaisafe'a timankúnkúmba é'a wesé'a kááisamai méraawisafe'a Manikóni iyámpói-owe.

²⁷ Kembiwí nombó máemba Ísu Káráisitiye'a kááisamai méraawi wenkááni'a wéowe.

²⁸ Ísu Káráisitiye'a kááisamai méraawisafe'a mimbórái'a úmai méraamba póna maarán-ááimá ímba óraa'-aain-iyé. Tuwímbai Yúnda-waasi owa'á tuwímbai fi'onkaa-waasi owa'á tuwímbai wayó-kísáúmó wémaewi owa'á tuwímbai úwoimo méraawi owa'á waaima owa'á aaremá owa'á wéfo seyaafá'nánká mimbórái'a úmai méraawe.

²⁹ Ísu Káráisitini waásimo é'io é'a Émbaramumo uráintemba Manikón-aaisafe'a érai'e wésemba pó'a Ébaramu aisaafi'a ombá póna Manikó Ébaramuwe wení aisaafi'e kawé'á uwátínkaínda-aaima símaimo tarímakaintemba kawé'á uwátínkainiye.

4

¹ Simátíménda-aaima ísáaro. Moóráwigo puwéna kesááninko kesí moparáwímbá máiniye sínana wemá aanáfó póna iyámpói méraíndasafena úwoi-waasiyaamba úmai méraínana

² afowámó simámakainda-waasigo wení moparáwínká'élé miníyámpói'yá'élé káráwiyainana afowámó siyáintemba óraa' éna mimbópáráwímbá máiniye.

³ Ááema kesáá miyáumai iyámpóiyaamba úmai méta waántá-waasiti aambá wéaraaiwaewanana minkwáántá-wáási tááigo kentáá ta'ótokowana

⁴ Manikómó siyáin-kanaa túwana ááninkomba ai'marówana marapá'á kumúwana moórá-ininko ma'ánkarowana Manikó Mósesembo simámakain-amaamba wéaraaiwaena ména

⁵ minámáánkó kentáá ta'ótokaimpinkemba faúsínkaíndasafenasa Manikóni iyámpói-ita uwásínkaíndasafenasa marapá'á kunkaiye.

⁶ Manikó kembiwí wení iyámpói-i'a ontáféna ááninkon-amutankomba ai'marówana kentirumpimbá kumbérimba pó'a Manikóntáfé'a kesifowé wésemba

⁷ mindásafe'a waántá-waasi-taaigo ímba ta'ótokaiwai é'a Manikón-áánini'a ombá póna áánintontafenamo to'mayaa úmakain-tantaa'a timíniye.

Póro Kárésiya-waasisafena óraa'-imayaamo uráin-aai.

⁸ Ááema ímba Manikónópa'a té'a ísaraamba karo-tántá'élé waántá-waasi-imayaawe mósá makáawana minímáyáágó kembiwí ta'ótokaimbanifo

⁹ káfé'a Manikómpá'á tiyáawana kembiwí wemá wétuwanaisa'a nóra séra sáwisan-tantaa'e aamoimó tain-tántáá'é mifá'á tirumbá waeré'a minkwáántá-wáási-imáyáá mósá maré'a miwítí kisaumo wémaentafela ewé wéseo.

¹⁰ Ēnifo tuwímbai-kanaawe tuwímbai-wiyone tuwímbai-kanaamo tómbó wénaane tuwímbai-aataiye mintántáákóntáfé'a karo'á sé'a óraa-kanaawe wése'a óraa'-imayaa wéomba

¹¹ kempímbá nófí'naafi'a wéowana'a káfé'a Manikón-aaiwara sáwí-aaiwara'a wéta'otoraawana póna kempímbá kesí kisaugo miwání anómba ímba paápé iyé-imáyáá wéunana sirunkó umbaí wétaiye.

¹² Kesí waásisono. Óraaka'a simátíménda isáaro. Kembó ta'ótokain-amba tuwé'a kenkáámbá úmai méraumpo kembiwí kembó ta'ótokain-amba tuwé'a kenkáání'a oro. Kempímbó komaéwánda ímba sáwí'a uwásinkaraawe.

¹³ Sí'a úmbanifo ímba tiyuwé'a kówanda mé'a ásé-aai simátimewana'a isaraawe.

¹⁴ Sáwí-sí'o ímba kesúma sáwí'a úwa'a miyá-sí'ó úwain-aaroi ímba inkaisé'a siyúómoba kawe'-úmai káráwiyaawe. Wíyómpaken-kisau-waasiya'i Ísu Káráisitíya'iyo komérowa'o káráwiyaantemba kenká'á miyáumai káráwiye'a

¹⁵ áwa'nai ónae sé'a kentí túrambo fi'máimo símakaankakaa kentí túramba fi'mái símakaawisino. Kawe'-úmai káráwiye'a aamoí uwásinkaraambanifo káfé'a miyán-áámói-tántáá'á ímba wéraimba nóintafenawa'iyo.

¹⁶ Érai'-aaimo simátímakaundasafe'a kentáfé'a kesí namuro-wáási iyé-imáyáá wéowe.

¹⁷ Ísu Káráisitini ásé-aaiombo karo'ó waé'wáé'ó owí miwí sáwí-imayaafinkemba kentirumbá wéfaiyaresa sésa wenáái isáafonifo kesááisa isáíwae sésa kentirumbá wéfaiyaraawe.

¹⁸ Kawe'-ámpá'á métinkanae sésamo kentirumbó faiyaráiyambo éna mindá kawe'-án-iyé. Kemó kempímbó maéwándawe moórá-naopa'o tamáúndawemo kawe'-ámpá'á métinkanaemo siyanamo éna kawe'-án-ifo miwí ásé-aaiomba karo'á waé'wáé'á ésa kentirumbá wéfaiyaraawe.

¹⁹ Kesí iyámpóisono. Aaremó iyámpóimo matinkánaesamo umbaimó máéntemba kembiwísáfé'o imáyáamo únda sirunkó umbaí wétaifo Káráisitinkaani'o iyamba minúmbáí-tántáá'á tai'áiniye.

²⁰ Óraa'-imayaa é'a kempímbó komé'o aaimó simátíménda kawe'-úmai isáíyan-imayaa wéunana sirunkó aamoí wéiye.

Ékaante Séraantetafena waé'mai-aaimo siyáin-aai.

²¹ Kempínkémbá tuwímbai sé'a Mósesé

siyáin-amaamba arááiwaundasa Manikó aamoí uwásinkainiyemo wésewi minamáánkóní áwáuma ímba kawe'-úmai wéisaafó simátíménda isáaro.

²² Naaófá'á Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Émbaramu kae'-iyámpói matinkómba moórá-iyampoi kisaui-ininko ma'ánkarowana moórá-iyampoi aifa'-ínínkó ma'ánkówana

²³ kisaui-ininkoni iyámpói miwítí imáyáafinkemba ma'ánkaraifo aifa'-ínínkóntáféna Manikó séna iyámpói ma'ánkáinone símai fasi'ámakonka'a ma'ánkaraiye.

²⁴⁻²⁵ Minááígómbó waé'maimo sendá isáaro. Mindá kae'-áái símai tarimakaiye. Moórá-aaima Árépiyaa-marafa'a Sáinai-omapa'a Manikó Mósesembo simámakain-amaamba póna moórá-ininkon-awi'a Éka kisaui-inimba póna wenaráátomba kisaui-waasi pósa amáánko ta'ótokaipa'a méraawe. Minááígóní áwáuma maarán-iyé. Yérúsaremu-naopa'a marapá'á wérain-daopa'a isasá mindáópaken-kwaasi amáánko ta'ótokaipa'a méraawe.

²⁶ Ēnifo moórá-aaima símai tarimakain-aaima maarán-iyé. Aú-nao'a Yérúsaremu-fakaan-dao'a wíyómpa'a wéraipa'a amáánko waási ímba ta'ótokain-daopa'an-iyé. Ēnifo minááígóní áwáuma maarán-iyé Manikón-aaisafeta érai'e súndawisa kentáá sinówaraamba uráíye.

²⁷ Minááísáféna Áísáya

Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna age-inínkó iyámpóimo ímbo matinkáin-ininkon-arunkó kawe'á íno. Waaigómó aúkain-ininkon-araatomba sáwífa'a méraafo waaíwará'-ínínkón-aráá'a sesímái méraamba póna ímbo áí'o wéisanamo iyámpóimo ma'ánkáin-ininkon-arunkó kawe'á isaná aamoí wéiye agaimaréna siyáíye.

²⁸ Kesí waásisono. Maníkó Áísáakimba ma'ankáínone símai fasi'ámakonka'a ma'ánkaraintemba kembiwisáféna Maníkó símai fasi'ámakainka'a pó'a wení iyámpóín-owe.

²⁹ Naaófá'á anófoiti imáyáafinkemba ma'ánkaron-iyampoigo éna Maníkóni ámutankoni imáyáafinkemba ma'ánkaron-iyampoigomba sáwí'a uwánkaraimba pósa miyán-kwáási mésa miyá-sáwí'á wéowe.

³⁰ Naaófá'á aúfáifimba agaimaréna séné
kísau-ininkonte ááninkonte'a ti'maraaó. Tifowámá puwínda aifa'-ínínkón-ááninko wení moparáwímba maíndanifo kísau-ininkon-ááninko ímba máíniye
agaimaréna siyáíye.

³¹ Kesí waásisono. Kesáámá ímba kísau-ininkon-araa'marinta úmpo aifa'-ínínkón-áráá'marinta úne.

5

Ísu sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkaraindafa'a mé'a miyáumai méraaromo siyáín-aai.

¹ Ísu Káráísiti séné sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkanaumne séné faúsínkaraimba pó'a kembiwí faútinkaraindafa'a mé'a aneka'á ta'ótorainda-ampa'a ímba arááíwáéro.

² Kemá Póro simátimumpo kawé'-úmai isáaro. Arupise úmai méraawin-owe Maníkó síndasafe'a túma kárámai araénáemba oro wéseмба mináásáfé'o ewémó siyanamo éna Ísu Káráísiti kembiwisáfénawe sénom pukáín-anko ímba túwa'nai íniye.

³ Túma kárámai araénáemba orómó wésewísafe'a afora'á sumpo isáaro. Yúndaa-waasiti ámaámbo arááíwae'o túmo kárámaimo araénáembo é'o é'a Yúndaa-waasiti ámaámbo seyaafá'á arááíwa'mae'a koró.

⁴ Kempínkémba tuwímbai sé'a ámaámbo arááíwaunda Maníkó suwánéna arupise úmai méraawin-owe síníye-imayaa wéowi Ísu Káráísitiye'o kááísamaimo méraamba ifátuwe'a Maníkómó úwoimo wétuwa'nai-ímba tínaaeni'a uwámakaawe.

⁵ Kembiwí miyá wéofó kesáá maará éta Ísu Káráísitiye'a kááísamai méraunanasa Maníkóni ámutanko súwa'nai ímba pónasa kentáásáféna séné arupise úmai méraawin-owe sínda amu'maréta méta séta érai'a miyá síníyesa wésune.

⁶ Ísu Káráísitiye'a kááísamaisa méraundasa moóráwigomo áumo kárámaimo araénáembo ínana ímbo áumo kárámaimo araénáembo ínana inda mindá ímba óraa-tantaa'an-ifo Ísu Káráísitiye'o kááísamaimo méraundasa túwa'nai úmai méraundasa mindá óraa-tantaa'an-íye.

⁷ Ísu Káráísitini aampa'á aamoí ésa wéaraaiwaemba moóráwigo minámbá fásítuwaisa'a káfé'a Ísu Káráísitini érai'-aaima ímba wéaraaiwaewe.

⁸ Maníkó wemparí'o índasafena táántaraiwai minámbá ímba fáítukaifo waási fáítukaawa'a ímba wéaraaiwaewe.

⁹ Waási maarán-ááímá wésewe. Kisaamó moórámó kawáá'isana seyaafá'á wégawaa'íye wésefo kentúra'a káráwiyo.

¹⁰ Kembiwíyé kesááwé Fasi'aénkóe'a kááísamaisa méraundasafeta óraaka'a simátíme'a sune. Kemó imáyáamo úndantemba miyán-imáyáá iyata mimbórá-imáyáásá ónaumnesa wésunda póna karo'-ááímá séné kentirumbá wéfaiyaraiwai kemá ímba awánáúnda-waasi wemá sáwí-meyamba máíniye-aaima wéisaumne.

¹¹ Kesí waásisono. Tuwímbai kentáfésamo karo'á sésa arupise úmai méraawin-owe Maníkó síndasafe'a túma kárámai araénáemba oró-ááímá wésiyemo karo'ó wéseмба minááímó paaimó wésundarakaa ímba sáwí'a uwásínkááwisino. Kemá simátíme'a sune. Ísu Káráísitimba aaraa-táiyá'á tufúwana kentáásáfénawe séné pukáíye-aaima wésimatimunda-aaisafesa aaisambá wésefo túma kárámai araénáemba oró-ááímó wésundarakaa ímba aaisambá síyówaisino.

¹² Karó'-ááímó simátímesamo kentirumbó wéfaiyaraawi miwí túma kárámai sáwí'a uwásuwaaro-imayaa wéune.

¹³ Kesí waásisono. Sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkaindasafena Maníkó táántamái miyá uráimba pó'a é'a faútinkaisa'a méraantafe'a sáwí-tantaatafe'o tiráásíafe'o wéomba ímba arááíwae'a wempá'-wempa'a tirumbá timé'a túwa'nai úmai méraaro.

¹⁴ Mindásafena naaófá'á Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séné

kesáfé-ímáyáámó ontembá kenti
waási-imayaawara'a oro

agaimaréna siyáiyé. Manikómó siyáin-amaankoni áwáuma miyán-áwáún-iyé.

¹⁵ Énifo kembíwí keiyái aaisan-aaisambó sé'a íyambo é'a sáwí'a úmai tai'ánááfo káráwiyoro.

Manikómbó arááimo tainí'a ésa sáwí-imayaagomba tirááisafesa ésamo on-áái.

¹⁶ Simátíménda isáaro. Manikóni ámutanko sintembá miyáumai maé'mae'a é'a Manikómbó arááimo tainí'o é'o é'a sáwí-tantaatafe'o tirááisafe'o on-ámbó ímba arááiwaiyamba mindá kanaán-ifo miyán-oro.

¹⁷ Sáwí-imayaasafe'o tirááisafe'o ombá isaná Manikóni ámutankombo arááimo tainí'o ombá isaná minkáé'-ímáyáágórái wétiyaifo Manikóni ámutankomo kentúra'o káráwiyaimbo é'a sáwí-tantaatafe'o tirááisafe'o on-ámbá ímba arááíwaenaawe.

¹⁸ Manikóni ámutankomo sintembó miyámó é'o é'a sé'a Manikóni ámutankomba arááimo tainí'a wéunana póna Yúndaa-waasiti ámaánko kembá ímba ta'ótokaiye wésewe.

¹⁹ Waási miwítí ímáayáfinkemba afora'á maará wéowe. Maa'u-tántáá'-í'a ésa óraa-sawí'a ésa sáwí'o wéon-tantaatafesa ímba tigeasáfesa ésa

²⁰ Kísauo uwándaan-tantaakon-awí'a mósá marésa waántá-waasion-imayaa mósá marésa úwaa'a wéfasa fínton-kwénesa tiyámba wéuwatinkesa aaisambá wésesa tirumbá sáwí'a wéuwatinkesa aaisambá wétiyesa miwí tááigo iyáákainkwae sésa ímba taankarotámai kawé'-úmai mésa tuwínkaa'-úmai mésa

²¹ Túrande-urande wéesa uwóí'o on-dómbá wénesa uwóí'a wéesa uwóí'o on-dómbó náiyantafesa túwaandu urésa miyán-tántáá'á waásiti ímáayáfinkemba wéowa'a símai wákátime'a aneká'á símai wákátime'a sé'a miyámó wéowi Manikóni nombara ímba maénááfo káráwiyoro wésune.

²² Énifo Manikóni ámutanko tirumpimbá méraiwei maará uwátínkáísasa méraawe. Tirumbá wétimesa tirunkó kawé'á ésa faru úmai mésa fasi'ámai mésa ímba tuwesarái ínsa mésa túwa'nai úmai kawé'á uwátinkesa miwítí kísau kawé'-úmai wémaesa

²³ miwí túma ímba maimaé iyésa miwí túra'a káráwimai kawé'á ésa miyámó owíní áwáuma ímba aambá fáikaiye.

²⁴ Ísu Káráísitini waási sáwí-imayaasafesamo tirááisafesamo wéon-imayaago kentáá ta'óto'mai tafisifó sésa sáwí-imayaasafesamo tirááisafesamo on-ámbá tínaeni'a uwámesa tukáawe.

²⁵ Manikóni ámutanko aúí'a uwásínkaraisata aúí'a úmai méraundasa póta wení ámutankomo sintentá úmaisa arááíwáéno.

²⁶ Kentúma ímba maimaé'a iyé'a kesááigo iyáákainkwae ímba sé'a kawé-tántáá'ó índasafe'a ímba símai sáwí'an-oro.

6

Umbai-tántáá'ó wéraindawi túwa'nai orómó siyáin-aaí.

¹ Kesí waásisono. Kempínkémbó tuwímbaimo sáwí'o wéombo ésa wétuwanaamba pósa kempínkémbó Manikóni ámutankomo sintembó miyámó wéowi wempa'a arupíse uwátinkanaawe. Kembíwíwárá'á miyá-sáwí'á ónááfo káráwiyoro.

² Umbai-tántáá'ó wéraindawi túwa'nai oro. Miyámó é'o é'a Ísu Káráísiti siyáintemba miyá ónááwe.

³ Úwoi-waasimo óraa'-waasi únemo siyamba miníimáyáágó karo'á simátinkainiye.

⁴ Kentí kísauwe fí'owiti

kísauwe tuwínááfo kentí kísau tuwínke'a kawerá'í sáwíra'iyompo awánaaro. Kentí kísau kawé'ó ina'o é'a aamoí ónááwe.

⁵ Seyaafá'-wáásifá'á umbai-tántáá'á títindanifo ímba ifátuwe'a fasi'ámai mé'a moórámora-waasi túwa'nai oro.

⁶ Manikóni ásé-aaí isámae wéiyowi miwítí kawé-tántáá'á seyaafá'á tuwínkaa'-úmai tuwímbai-tantaa'a Manikón-aaí wésimatimewifa'a tíma'mae'a iyóro.

⁷ Ímba kanaa'á Manikómbá karo'á simánkanaafo érai'-aain-ifo ímba moórá-imayaan-oro. Kawé'-ánáúntúmbó úmárááwimo ombá kawé-tómbá wéfakaraafo sáwí-anauntumbo úmárááwimo ombá sáwí-tomba wéfakaraawe.

⁸ Miyámó ombá sáwí-tantaatafesa tiráásafesa úmaesa wéiyowi miyámó wéowini anondáama puwésa Maníkóni ewaa'á ímba méranaafo némpa'a méranaawe. Énifo Maníkóni ámutankombo arááimo tainí'o úmaesamo wéiyowi miyámó wéowini anondáama aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

⁹ Mindásafeta kesáá kawé'á úmaeta wéiyundasa ímba suwesaraí ínata ifátúwáano. Kawé'ó úmaetaamo wéiyundasaamo ímbo suwesaraí ínataamo tuwétaamo éta ánaaenkanaamo tinda kawé'-méyántá maéta ménaumne.

¹⁰ Mindásafeta túwa'nai onda-ámbó wérimbo éta seyaafá'nánká kawé'-úmaisa túwa'nai onó. Maníkón-aaisafesamo tímankúnkúmbo wéowiseta mimbórá-ákúni'a úmai méta túwa'naisaamo ondasá mindá óraa-tantaa'an-iyé.

¹¹ Ayáiyá'á kemá Póro óraa'-aufaifimba agaimaráúmbo toráumai awáné'a we-nayáánaufi'an-iyé seró.

¹² Tuwímbai sésa suwánésa óraa'-waasin-owe síwae sewí kembiwísáfésa sésa túma kárámai araénáemba oro wésewana miwí tááigo kembiwí wétafisiye. Ísu Káráísiti kembiwísáfénawe sésa aaraa-táiyá'á pukáiyé-ai aantembo senkakaa tuwímbai ísámai sáwí'a uwátínkááwisino. Ímbo sáwí'o uwátínkaiyantafesa sésa túma kárámai araénáemba oró-ááiwará'á wésewe.

¹³ Túma kárámai araénáemba orómó wésewi Mósesemo siyáin-amaamba ímba seyaafá'á wéaraaiwaewe. Kentúmo araénáembo mósá úmaraiyantafesa túma kárámai araénáemba íwae wésewe.

¹⁴ Míwí miyá wésefo kemá Póro mimbórá-ááímá mósá maré'a Fasi'aénkó Ísu Káráísiti kentáásáfénawe sésa aaraa-táiyá'á pukáiyé-aaima mósá wémaraumne. Ísu Káráísiti kentáásáfénawe sésa pukáintafe'a púwón-kwaasimo marapá-tántáátáfésamo ímbo imáyáamo ontembá marapá-tántáátáfé'a ímba imáyáa é'a sáwísamban-iyé wésunda póna mintántáákó kembá ímba wétafisiye.

¹⁵ Moóráwigomo áumo kárámaimo araénáemba ínanamo moóráwigomo ímbo kárámaimo araénáembo índa mindá ímba óraa-tantaa'an-ifo Maníkó aú-waasiyaani'o uwásínkaraimba mindá óraa-tantaa'an-iyé.

¹⁶ Simátimunda-aaimo arááiwa'mae iyíyanamo éna Maníkó faru úmai arumbá uwátínkena wení waási seyaafá'á miyá uwátínkainiye.

¹⁷ Ísun-ai simátimewandarakemba sínkamuwana afimá sine'á wéraintafe'a Ísu Káráísitini kísau-waasi óne wésefo moórá-umbai-tantaa'a ímba síméro.

¹⁸ Kesí waásisono. Fasi'aénkó Ísu Káráísiti kembiwísé'a ména úwoi wétuwa'nai-isa'a érai'-aain-iyé sé'a inai sùne.

Kemá Póro sùnda-ai tai'áiyé.

Éfésási

Ísu wíyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai sísamaifakemba kae'-áatáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái Éfésási-naoraa-waasi Ísuni aampa'ó kun-kwáásifá'á agaimái amúwana Titikaasi maimaéna mátimakaiye. Maanáái iséa fi'o-fi'on-daoraa tíméro séna agaiyáiyé. Ísun-aaimo simátíma'mae iyúnkakemba Rómu-naopa'a ándáfa'a ánkawana ména maanáái agaimarówana mátimakaiye.

¹ Kemá Póro maanáufái agai-timúmpo isáaro. Manikó wení imáyáafinkemba kentáféna séna aantá-waasi-i'a éma Ísu Káráísitin-aaí kosimátíma'mae núwo séna si'lákaifo isáaro. Éfésási-naopakewi Fasi'aénkóni waási Ísu Káráísitiye'o kááísamai méraawi ímba ifátuwe'a fasi'ámaimo méraawi isáaro.

² Manikó kentáásifowawe Fasi'aénkó Ísu Káráísitiye úwoi túwa'nai esarai faru wéuwatinkaayantafe'a inái sùne.

Káráísitinte'a kááísasinkenasa wempari'o úmakain-aaí.

³ Manikó Ísu Káráísitin-afowámá éna Ísu Káráísitinteta kááísasinkenasa wíyómpa'a wénópakemba fasi'aémbá siménasa kawé'á uwásínkáisata póta wentáféta súwiyo sùne.

⁴ Naaófá'á Manikó maramá ímbo úmakonka'a Ísu Káráísitinteta kááísamaisa méraandasafenasa wenaúranka'a wendé-í'a onanasá kentááfímbá ímba sáwí-aaimo wéraindasafena wempari'a úmakaiye.

⁵ Manikó kentáásáféna imáyáa éna naaófá'á séna Ísu Káráísitini kisausafe'o é'a kesáánintone kesiyáámüntoni'a ónááwe séna wení imáyáafinkemba aamoí éna miyán-ááímá siyáimba póna miyá uráiyé.

⁶ Ááninkomba arumbó ámakaiwainte'a kááísasinkenasa óraa-kawé'a uwásinkenasa úwoi súwa'nai uwásínkaraimba póta wení áwáuma fi'oran-awauma mósá wémaraumne.

⁷⁻⁸ Pukáintafena sáwí-imayaasa maisiyuwénasa misáwí-imáyáágó ta'ótokainta faúsinkenasa kentáásáféna fi'oran-imayaa wéimba úwoi áfááraumai súwa'nai enasa póna kentáási sáwí-imayaa maisiyúkaiye.

⁹ Naaófá'á wení kawé'-imáyááfínkémbá aúpá'á to'mayaa úmakaimba káfé'a wépaape-isata wéawanaumne. Káráísiti ken-imáyáá íniye siyáintemba póna

¹⁰ Manikómó siyáin-kanaamo tinda seyaafá-tántáá'ó úmakaimba wíyómpakene marapákéné komáétamae úmarainana Káráísiti óraako mindára'a káráwiyiye.

¹¹ Manikó wení imáyáafinkembo to'mayaa úmakaimpinkemba miyá wéiyé. Imáyáa éna to'mayaa úmakaimba póna Yúndaa-waasi wení waási-i'o úndasafenasa Káráísitinte'a kááísasinkenasa wempari'a uwásínkaraiye.

¹² Aifa'á Káráísitimba amu'maréta méraundawisa wení áwáuma fi'oran-awauma isatá mósá wémaraumne.

¹³ Miyáumai fi'onkaa-waasi érai'-aaima kawé'-ámpá'á métinkainiye minásé-ááímá isé'a Ísu Káráísitin-aaisafe'o timankúnkúmbo ombá Manikó kesí ámútankomba tíménaumne símai fasi'ámakaintemba miyá uráimba pó'a wení waási-i'a úmai mé'a ísaraawe.

¹⁴ Manikóni Ufaen-ámútáńkó keséta méraintafeta séta érai'a Manikó wení waásisafena símai fasi'ámakainta kesópata tíníye. Érai'a Manikó wení waásisa ta'ótokaampinkemba faúsínkainiyesa wéseta mindásafeta wení áwáuma fi'oran-awauma mósá wémaraumne.

¹⁵ Agaúnda érai'-aaima pó'a kembiwí Fasi'aénkó Ísumpa'a timankúnkúmbo é'a Manikóni waási-imayaa é'a méraawe-aaima isé'a

¹⁶ Manikómpá'á súwi símae iyé'a kembiwí túwa'nai úmai inái sùnda

¹⁷ Manikómpá'á maarán-ááísáfé'a áísai une. Fasi'aénkó Ísu Káráísitin-afowámá kentáásifowama fi'oran-awauma wéraiwai wemá wení ámútamba tímínana kentí imáyáa kawé'á uwátinkena Manikóni áwáuma aráátimína'a pó'a kawé'-úmai awánánááwe.

¹⁸ Kentí imáyáa saagátinkena táántaraintafe'a wesé'o méraiyanbo amu'maré'o méraantafe'a mindásafe'a inái sùne. Wemá wení waási kawé'ó úmaimo méraiyanbo to'mayaa úmarena símai fasi'ámakaimbo awánáiyantafe'a inái sùne.

¹⁹⁻²⁰ Wenáásafeta simankúnkúmbo wéundawifinta wení fasi'aénkó kisauma wémaimba mífási'áémbá iyáákarai-fasi'aenka isa'á awánáiyantafe'a inái sùne. Manikó mífási'áéntámá Káráísitimba pukómpinkemba iyáfasinankena wenayáánúrappa'a

fasi'aén-áémpá'á wiyómpa'a móankariye. Mifási'áémbá wenááisafeta simankúnkúmba wéundawisa simakai-fasi'aenta mimbórá-fási'áémbán-iyé.

²¹ Káráisiti seyaafá'-wáásíyá'á káráwiyena wiyómpa'o káráwiyaawiya'e fasi'aénkwáráwiyá'é aifarááwiyá'é káfé'o túwí'o wéráiwaiya'e ánaaembo túwí'o wéraindawiya'e káráwiyaiye.

²² Manikó seyaafáká'ó káráwiyindasafena wembá iyáfasinankena wení waásisafena imáyáa éna simámena séna iyáákáe-Fasi'aenko-i'a uréma seyaafá'-tántááká'á káráwiyuwo siyáíye.

²³ A'nómpínkén-imáyáágómó seyaafá'-túrá'ó káráwiyaintemba Manikóni waásisa Káráisitín-áúraamba únanasa wemá si'nónkáántá éna káráwiyaiye. A'nónkó weyáára'a ímba méraísana áuwawaako ímba miyá uráífo mimbórá-túwawaa'o wéraintemba Káráisiti seyaafá'-túwawaa'a aaómiyamai-i'a uwásinkenasa wewará'á aaómiyamai-i'a úmai méraiye.

2

Manikóni némpa'o méraundafakenta aúí'o úmaimo méraunda-ita uwásínkáín-aai.

¹ Ááema sáwí-imayaa wé'e'a sáwí'o urón-kanaafimba méraawini áwáuma Manikóni némpa'a mé'a pó'a

² marapákén-kwáásítí sáwí-amba arááíwae'a waántáwanko waántá-waasiti óraakomba arááíwae'a wemá Manikón-aai ímba ísámai kawé'ó wéowiya'a káráwiyaiwaimba arááíwakaawe.

³ Miyámó ontembá ááema miyásá uráunda sáwí-tantaatafeta sirááísafeta éta sáwí-imayaa arááíwaewananas Manikó sáwí-meyamba seyaafá'-nánká'ó tíminten-úmai kanaa'á simindasafenasa ifátuwenasa

⁴ arumbá áfááraumai uwásinkenasa kentáásáféna óraa'-imayaa éna póna

⁵ úwoi súwa'nai enasa kawé'-ámpátá mészínkariye. Sáwítaamo étaamo méraawandawini áwáura'a Manikóni némpa'a méraawandarata Ísu Káráisitimbo pukáimpinkembo iyáfasinankaraintemba aúí'o úmaimo méraanda-ita uwásinkenasa

⁶ Káráisitimba pukáimpinkemba iyáfasinankena wiyómpa'a móankarena Ísu Káráisitinte'a kááísisinkenasa aúí'a uwásínkaraisata Káráisitimo wiyómpa'o ménamo káráwiyaintemba wiyómpata imáyáa éta méraumne.

⁷ Manikó Ísu Káráisitimba ai'marówana kumbéna kentáásáfénawe séna puwéna kentáási sáwí-imayaa maisiyuwéna miyáumai óraa-kawé'a uwásinkenasa úwoi óraa'a súwa'nai uráísata póta wení kawé-kísáú awánamae iyóndasafenasa miyá uráíye.

⁸ Manikó úwoi túwa'nai úwa'a wenááísafe'a timankúnkúmba uwaná sáwí-imayaago ta'ótokáimpinkemba faútinkena kawé'-ámpá'á métínkariye. Ímba kentí imáyáafinkemba wenááísafe'a timankúnkúmba urááfo Manikó imáyáa tímúwa'a timankúnkúmba uráawe.

⁹ Túma maimaé iyésa sésa kawé'á wéunda póta kawé'-ámpátá wégune sefó séna ímba kawé-kísáúgóni méyámbánifo Manikó úwoi túwa'nai énasafena sáwí-imayaago ta'ótokáimpinkemba faútinkena kawé'-ámpá'á métínkariye.

¹⁰ Manikó kentáámó uráíwai séna

kawé-kísáú maimaé wéiyesa méraanaawe siyáimba póna kawé-kísáú máéndasafenasa úmakena Ísu Káráisitinteta kááísisinkariye.

Mimbórá-wáási-ítaamo uwásínkarain-aai.

¹¹ Mindásafe'a imáyáan-oro. Kentínófoi ímba Yúndaa-waasi ofo kembiwíwará'á ímba Yúndaa-waasi owatá Yúndaa-waasisa Manikóni waásisa úndasafeta súma kárámai araénáénta wéeta kembiwísáféta úwoi-waasi owé-imáyáa éta séta ímba túma kárámai araénáémba owí owésá wésumpo mindásafe'a imáyáan-oro.

¹² Minkánááfimbá kembiwí Káráisitini némpa'a mé'a fí'owima é'a ímba Manikómó wemparí'o úmakain-kwaasi é'a Manikó símai fasi'ámarena kááísamakain-kwaasi ímba é'a marapá'á mérowana Manikó kesé'a ímba mérowa'a wesé'o méraiyantafe'a ímba amu'maré'a mérowana

¹³ ááema Manikóni némpa'o mérowi Ísu Káráisiti kembiwísáfénawe séna puwéna póna tí'maena wení ewaa'á tínkaraisa'a pó'a wesé'a kááísamai méraawe.

¹⁴ Ísu Káráisiti puwúntafena Yúndaa-waasiye fí'onkaa-waasiye kentáási afufumpimbó wénamo tuwínkaa'-úmaimo namuro-wáási-í'o uwásínkemonta maisiyuwéna mimbórá-wáási-í'a uwásinkenasa

¹⁵ Yúndaa-waasisa kentáási áamámba tuwéna Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye aúí'a úmai mimbórá-wáási-i'a uwásinkenasa wempá'a kááísisinkenasa póna faru uwásinkaindasafena miyá uráíye.

¹⁶ Ísu Káráisiti aaraa-táiyá'ó pukáintafena síyámbo wéunda-tantaa'a tai'ásinkenasa Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye mimbórá-wáási-i'a uwásinkenasa sí'maenasa Manikómpá'a mósinkenasa

¹⁷ miyá éna téna ásé-ai faru wéuwasinkein-aaisa simátimena kembiwí fi'onkaa-waasi Manikóni némpa'o méraawi tasimátimena kesáá Yúndaa-waasi Manikóni ewaa'ó méraundawisa tasimásimenasa

¹⁸ Ísu Káráisiti miyá uráintafena Manikóni ámútanko súwa'nai isanasá Káráisiti kentáá Yúndaa-waasiye fi'onkaa-waasiye sí'maenasa kentáásifowampa'a wéwisata wení ewaatá méraumne.

¹⁹ Mindásafe'a ááéma wááu-waasiyaamba uré'a káfé'a ímba miyá ombá Manikóni waásiye kembiwíwará'á Manikóni waási-i'a úmai méraamba kesááwé kembiwíyé Manikóni akún-kwáási-íta úmaisa méraumne.

²⁰ Manikómó naankáámbó wéumaraimba Ísu Káráisiti áfonkaamba isasá Manikóni aantá-waasiye Manikón-aai simátiméwiye naamayáánkaamba owa'a kembiwí naankáámbá wéowe.

²¹ Áfonkomo seyaafá'-naánámímó kárá'uraintemba kesáá Ísu Káráisitiye'a kááísamaisa méraunda Manikó wení ufaen-dámbá waási súsanta naankáámbá wéumaraiye.

²² Kembiwíyé kesááwé weséta kááísamaimo méraundasa Manikóni ámútanko waási súsanta naankáámbá wéumarena mimpímbá méraiye.

3

Póro fi'onkaa-waasifimba kisaumo maiyáin-aai.

¹ Mindásafe'a kemá Póro fi'onkaa-waasi Ísu Káráisitin-aai simátimewandarakemba aaisambá sésa ándáfa'a mósinkarowa'a Ísu Káráisitini kisa-u-waasi é'a kembiwísáfé'a inái sùne.

² Manikómó úwoi túwa'nai indasafena minkísáú simakowana minkísáúgó kawé'ó uwátinkáimba é'a ísaraawe.

³ Manikómó to'mayaa úmaimo aúpá'ó makáimba aráásimuwa'a ááéma minááífinkémbá ampáán-áái aúfáifimba agaimakáumne.

⁴ Ááéma Ísu Káráisitin-aai aúpá'ó makáimba simásimuwa'a ísaraumne. Maanáuáfáímó agaúnda ísámai kawé'án-oro.

⁵ Manikó naaófá'ó mérowi minááímá ímba simátimena káfé'a Manikóni ámútanko wení aantá-waasisaawe wenáái simátiméwiye simásimakaiye.

⁶ Minásé-áái maarán-ááín-íye. Yúndaa-waasisaamo ásé-aaimo ísaraundanten-úmai fi'onkaa-waasi ísaraantafena Manikó kawé'a uwátinkáísasa fi'onkaa-waasiye Yúndaa-waasiye mimbórái'a úmaisa méraumne. Manikó séna Ísu Káráisitini kisausafe'a miyá ónaumne símai fasi'ámakaimba póna ímba Yúndaa-waasi aantembanifo fi'onkaa-waasisafenawara'a símai fasi'ámakaiye.

⁷ Ásé-aaimo simátiméndasafena Manikó úwoi súwa'nai ena wení fasi'aémbá siména wení kisa-u-waasi-i'a uwásinkaraiye.

⁸ Manikóni waási kemba íyáákaraawa'a kári-waasi pó'a fi'onkaa-waasi ásé-ai Ísu Káráisitini kisa-u fi'on-kisau íyáákarain-kisau-aaimo simátiméndasafena íyáfasisinkaraiye.

⁹ Manikó simásimena séna to'mayaa úmare'o aúpá'ó tuwé'ó miyá ónaumne síyáunda-aaima símai paápé uwátimiyo Manikó simásimakaiye. Manikó seyaafá'-tántáá'ó úmakaiwai aifa'á minááímá aúpá'ó tukáimba waé'wae'ó émayáimba

¹⁰ káfé'a káráwiyaawiye fasi'aénkwáráwiye wiyómpa'o méraawi Manikóni waási tuwánésa sésa Manikó fi'oran-kawé'-imayaawarawin-íye wésewe.

¹¹ Áwáura'a Manikó imáyáa éna to'mayaa éna séna miyá ónaumne séna Ísu Káráisiti kentáási Fasi'aénkómbá imáyáa amúwana miyá uráíye.

¹² Ísu Káráisitiye'a kááísamaisa méraundasafetaawe wenááísafeta simankúnkúmbo wéundasafenawe ímba sáá'a isatá Manikónópata úwoisa wégune.

¹³ Mindásafe'a simátimé'a sùne. Kembiwí ásé-aaimo simátimewandarakemba aaisambá sésa sí'a úní'a uwásinkaraafo fasi'ámai mé'a ímba ifátúwáaro.

Umbai-tántáá'ó kesópa'o wéraimba kanaán-ifo úwoi aamoín-oro.

Karáisiti aruntáámó símín-aaí.

¹⁴ Minááísáfé'a imáyáa wée'a Maníkó kentáásifowan-aúranka'a kífae'a inái sùne.

¹⁵ Seyaafá'-ákúmbá marapá'ó méraawiye wíyómpa'o méraawiye miwítí áwáuma Maníkó isa'á wenaúranka'a kífae'a mé'a maarán-inái sùne.

¹⁶ Manikóní ámutanko kentirumpimbá ména fi'oran-oraako póna fasi'aémbá timína'a fasi'ámai mé'a

¹⁷ Ísu Karáísiti-aaisafe'a timankúnkumbo ontáféna kentirumpimbá ména wemá tirumbó wétimewini áwáuma isa'á wentáfé'a fasi'ámai tirumbá wéame'a méraiyanatafe'a inái sùne.

¹⁸ Karáísiti seyaafápimbá arumbá wétimimba óraa'a wétimiye. Karáísiti fasi'aémbá timína'a kembíwíyé Manikóní waásiye seyaafá'á sé'a Karáísiti kentááfimba arumbá wésimimba óraa'a wésimimba póna ímba tai'áiniye siyantafe'a inái sùne.

¹⁹ Ísu Karáísiti seyaafápimbá arumbá wétimimba óraa'a wétimimba ínta kanaa'á úmaisa awánasaraundasaanifo káfé'a kárika'a awáné'a ánaaemba awánamai kawé'ó iyantafe'a inái sùne. Fasi'aémbá Manikómpimbá óraa'a wéena kembíwífimbá óraa'a wéintafe'a inái sùne.

²⁰ Imáyáamo wéetaamo Manikómbó wéaisai-undasa kári-tantaa'an-ifo wení fasi'aéntámbó wésuwa'nai-ensaaamo wéimba mindá iyáákarain-tantaa'an-iyé.

²¹ Manikóní waásisa Ísu Karáísitiyeta kááísamaisa méta káfétaamo méraunda-waasiye ánaaembo paápé iyan-kwaasiye sêta wenáwí'a óraa'a úmae wéiyimba érai'-aaima iyésá símaeta iyónaumne.

4

Karáisiti áuwawaata únemo siyáin-aaí.

¹ Fasi'aénkóní kisaú wémaundarakemba ándáfa'a sínkaraawa'a mé'a maanááimá wa'wisé'a simátimune. Maníkó táántena séna maarán-úmai méraaro siyáifo miyán-oro.

² Kentúma ímba maimaé iyé'a aáo úmai mé'a imáyáa wée'a túwa'nai e'a sáwí'ó uwátínkáambo é'a ímba imáyáamo iyamba úwoi túwa'nai oro.

³ Manikóní ámutanko imáyáa tímisa'a mimbórá-imáyáará'á mé'a miyá é'a aáo úmae'ó iyiyantafe'a ímba ifátúwáaro.

⁴ Manikóní ámutamba mimbórá méraisata kesáá mimbórá-súraámbá úmaisa méraunanasa saántaraimba póta wesétaamo méraandasafeta amu'maréta méta mimbórá-tántáátáféta amu'maréta méranaumne.

⁵ Fasi'aénkó mimbóráwígó méraisana Manikón-aaisafeta simankúnkumbo wéunda-anta mimbórá-ámbá isaná nombó maúndasa mimbórá-ámbá isaná

⁶ Maníkó mimbóráwígó ména seyaafá'-waásísá kentáásifowama ména seyaafá'-waásiyá'á káráwiye seyaafá'-waásísá kawé'á uwásinkenasa wení waásifimba méraiye.

⁷ Maníkó méraisana Ísu Karáísiti wení imáyáafinkemba wení kisausaamo máéndasafenasa wení fasi'aémpínkémbá moórá-mora-waásisa fasi'aéntá símakaiye.

⁸ Mindásafena naaófá'á Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna

sanaambó iyúnka'a ta'ótokowi tí'maena

iyéna waási aamoi-tántáá'á tímakaiye

agaimaréna siyáíye.

⁹ Iyúnka'o siyáin-aagioni áwáuma maarán-iyé. Aifa'á marapá'á kunkéna mara-aifa'-úramba kunkéna

¹⁰ wíyómpa'o iyáimba mimbóráwígómá póna seyaafápímpá'á wení fasi'aémbá wéraiye.

¹¹ Aamoi-tántáá'á tímakaiye

siyáin-aagioni áwáuma maarán-iyé. Wení kisauma maiyantafena fasi'aémbá waási tímúwasa tuwímbai-waasimo tímú-fasi'aentamba aantá-waasiti kisaú máúwasa tuwímbai-waasimo tímú-fasi'aentamba Maníkó simátimakin-aaíma simátímúwasa tuwímbai-waasimo tímú-fasi'aentamba Manikón-aaí ímbo isaron-kwaasi simátíma'maesa kuwasá tuwímbai-waasimo tímú-fasi'aentamba Manikóní waásiya'a káráwiyuwasa tuwímbai-waasimo tímú-fasi'aentamba Manikón-aaí uwátái'-uwasá miyáumai Ísu Karáísitini kisauma maiyáawe.

¹² Manikóní waásisa wení kisauma wémaeta moórá-mora-waásisa túwa'nai úmai mimbórá'á úmaisa méta fasi'átinkaundasafenasa fasi'aéntámbá miyá uráíye.

¹³ Mindásafeta méta Manikón-ááninkon-aaisafeta simankúnkumbo wéundasafetaawe wembá awánamai kawé'á wéundasafetaawe mimbórá-imáyáa éta kááísamai méta sáá'a kaefaréta Karáisitinkaani'a úmaisa méranaumne.

¹⁴ Miyásáámó onasasáámó ésa iyámpóimo karo'ó simátiyuwaantemba kentáá ímba miyán-kárótá simásiyuwanaawe. Miyám-baaran-aaí ínta arááíwaeta waási sáwí-ampa'a métinkanae sésa sáwí-imayaafinkembo wésiyan-aaima ímba iséta miyán-áái ínta arááíwaenaumpo

¹⁵ érai'-aai aantemba wéseta waási-imayaa wéeta seyaafá-tántáá'á sáákaefamai-waasi-í'a úmai méta Káráísitinkaani'a úmaisa méranaumne. Wemá kentáárá'á káráwiyaisata

¹⁶ kesáá Káráísiti áuwawaata únana kentáási'nonkaamba Káráísiti éna seyaafá-súwawaakata káráwiyaiye. Tiyaámba tísamaima tínúnkoma ta'ótokaisana ti'nónkómó ímbá seyaafá-túwawaapa'a imáyáa tímísana tiyáánko wení kísau máísana tísamaigo wení kísau máísana miyámó wéenamo óraa'o wéimba miyáumai Káráísiti wení waási imáyáa tímísana moórá-mora-waasi wétuwa'nai-esa wéfasi'atinkesa méraawe.

Káráísitinte'a kááísatinkena aúí'o uwátínkarain-aaí.

¹⁷ Fasi'aénkón-aúranka'a fasi'ámai simátimumpo isáaro. Maníkóni aambó ímbo arááíwáéwimo méraantemba ímba miyán-oro. Miwí sáwí-imayaafimba mésa

¹⁸ ímba isámai kawé'á ésa Maníkón-aisafesa tirumbá márááwana ti'nómbá umbaí taisasá méraantafesa miwítí imáyáago kumeu'á isasá Maníkómó aúí'o wéuwatinkain-aempa'a ímba mésa

¹⁹ sáwí'o on-imáyáa aantemba ésa fi'o-fi'on-tantaa'o sáwí'o ombá aamoí ésa miyámó ontáfésa ímba tigasáfésa wéowe.

²⁰ Miwí miyá wéofa kembiwí Ísu Káráísitimpa'a té'a wení aampa'á wéwe'a

²¹ wenáái isé'a érai'e sumbá Ísumpakemba érai'-aaima simátíma'maesa iyúwa'a ísaraawe.

²² Ááéraan-imayaagomo sáwí-tantaatafe'o tirááísafe'o uwanamó karo'ó simátíyukaimba ifátuwe'a

²³ miyámó íyanamo éna Maníkó kentí imáyáa aúí'a uwátinkena

²⁴ wembó arááímo táinda-i'o íyantafena aúí'a Manikónkááni'a uwátinkaina'a érai'a Manikóntáfé'a imáyáa é'a arupise úmai méranaawe.

²⁵ Mindásafe'a karo'-ááímá tínaaemba uwáme'a kentí waásifimba érai'-aai aantemba seró. Ísu Káráísitini akún-ándá póta mimbóráí'a úmai méta póta miyásá onó.

²⁶ Aaisambó síyamba ímba sáwí'a é'a ááéma aáo úmai mé'a aaisambá waé'wae'a ifó sé'a ifá'á túwáaro.

²⁷ Waántáwanko tafisína'a sáwí'a únafo sé'a aaisambó síyamba ifá'á túwáaro.

²⁸ Umémbó iyawi maarán-oro. Ímba umémbá é'a tuwímbai-tantaa'o maíyantafe'a kísau wémae'a minkákémbá maiyé'a ímbo makén-kwaasi túwa'nai e'a tíméro.

²⁹ Sáwí-aaima ímba sé'a kawé'o uwátinkainda-aaí aantemba seró. Miyámó é'o é'a minááímó isáíyan-kwaasi kawé'a uwátinkaiyasa fasi'ámai méranaawe.

³⁰ Maníkóni Ufaen-ámútánkó arumbá umbaí taifáínifo ímba sáwí'an-oro. Maníkó seyaafá-tántáápínkémbó faúsinkainda-kanaamo tinda Maníkóni Ufaen-ámútánkó ken-tirumpimbá méraintafe'a sé'a Maníkóni waási úne síyantafena Maníkóni Ufaen-ámútánkó arumbá umbaí taifáínifo ímba sáwí'an-oro.

³¹ Kempimpá'á maarán-tántáá'ó é'a tínaaemba uwáméro. Kaorái-tántáá'é tirumbó sáwí'o iyé aaisambó siyé símaimo sáwí'o uwátínkáíye seyaafá-tántáá'ó sáwí'o iyé

³² ímba miyámó iyamba tirumbá uwátinke'a túwa'nai e'a Ísu Káráísitimo kentí sáwí-imayaamo maitiyúwáisanamo Maníkómó ímbo anondáámo sáwí-meyambo tímíntemba fi'owimo sáwí'o uwátínkémba ímba

imáyáa é'a anondáá sáwí-imayaa uwátínkáaro.

5

Sámo kain-áémpá'á méraaromo siyáin-aaí.

¹ Maníkó arumbá wétimisa'a wení iyámpói ontáfé'a pó'a wemó intembá miyáumai wée'a

² moórá-mora-waasi kentirumbá wétime'a méraaro. Ísu Káráísitimo kentááfímbó arumbó wésimenasaamo kentáási sáwí-imayaamo maisiyuwáindasafenasaamo puwúwanamo Maníkómó aamoimó uráintemba moórá-mora-waasi kentirumbá tíméro.

³ Maníkóni waási ontáfé'a maa'u-tántáá'é sáwí'o iyé túraniyamba únafo sé'a miyán-tántáákón-áái ímba seró.

⁴ Sáwí-aaiye uwónao-aaiye karaánáá'-aaiye súnafo sé'o Manikómpá'ó súwimo síyamba mindá kawé'án-iyé.

⁵ Érai'a maa'u-tántáá'ó owíyé sáwí'o owíyé túraniyambo owíyé miyámó on-kwáási Ísu Káraísitiye Manikóe'o káráwiyayapa'a ímba mésa túraniyambo owí marapá-tántáátáfésa aamoí ésa ímba Manikóntáfésa aamoí owí Káraísitiye Manikóe'a káráwiyayapa'a ímba méranaawe.

⁶ Miyá-sáwí'ó on-tántáátáfésamo síyamba karo'á simátíyúwáfainifo káráwiyoro. Manikón-aai isámai sáwí'o owí miyá-sáwí-ááimó sembá póna Manikó aaisambá tiyínifo káráwiyoro.

⁷ Miyámó síyawise'a ímba mé'a miwí ímba tirááíwáero.

⁸ Ááéma kumeu'-áémpá'ó maé'ómbanifo káfé'a Fasi'aénkóni waási ontáfé'a sámó kain-áémpá'á méraamba pó'a sáraan-kwaasiyaamba úmai méraaro.

⁹ Sámó kain-áémpá'ó mé'o é'a arupise úmai kawé'-úmai mé'a érai'-aai wése'a mé'a

¹⁰ imáyáa é'a sé'a Fasi'aénkó aamoí ínkwaé-i'a úne sé'a miyán-oro.

¹¹⁻¹² Kumeupá'ó méraawi ímba áúwara-kisau wémaefo ímba miwísé'a miyámó iyamba afora'á simátíme'a sune. Sáwí'a owé sé'a aúpá'ó ombó sé'o é'a tigasáfé'a ónááfo afora'á simátíme'a sune. Sáwí'a owé sé'a

¹³ afora'á aráátimiyasa mintántáákóni áwáuma awánasuwesa kouwerésa

¹⁴ sámó kain-áémpá'á taméranaawe. Mindásafesa sésa tímó waésamo pukésara úmaimo mémpinkemba iyáfasinewana Káraísiti sán-kátinkainiye wésewe.

¹⁵ Mindásafe'a káráwiye'a sáwí-imayaamo arááíwáéwimo ontembá ímba iyamba kawé'-ímáyáa wée'a méraaro.

¹⁶ Káfé'a kentááfá'á umbai-tántáá'ó wéraintafe'a Manikómpá'á tiyantafe'a úwoi máúnafo sé'a Manikóni kísau máero.

¹⁷ Mindásafe'a ímba sáwí-imayaa é'a Fasi'aénkómbó arááímo táinda-i'a úmai méraaro.

¹⁸ Mindásafe'a sáwí'a ónááfo uwó'o on-dómbá né'a uwó'í'a únafo sé'a Manikóni ámútanko kentááfímbá óraa'a uwásinkainkwae sé'a méraaro.

¹⁹ Kempímbá Manikón-aai aúfáífimba agaimakáan-aaima sé'a imá wése'a Fasi'aénkóntáfé'a tirumpímbá aamoí wée'a imá seró.

²⁰ Fasi'aénkó Ísu Káraísitini fasi'aéntáfé'a imáyáa wée'a seyaafá-tántáátáfé'a Manikó kentáásifowampa'a súwima símae'a iyóro.

Aarakwá-táái.

²¹ Kembiwí Ísu Káraísitin-awi'a mósá wémare'a Ísun-akúní'a úmai mé'a minákúmpákén-kwáási táái isáaro.

²² Aaresómbá isáaro. Fasi'aénkón-aaimo wéisaanten-úmai kentuwaai-táái isáaro.

²³ Ísu Káraísitimo wení waásiya'o káráwiyainten-úmai waaimá kentuwaainíntónká'á káráwiyoro. Káraísiti wení waási kawé'-ámpá'á métinkariye.

²⁴ Ísu Káraísitini waásimo wenááimo isáánten-úmai aaremá seyaafá-tántáátáfé'a kentuwaai-táái isáaro.

²⁵ Ísu Káraísitimo wení waásimo arumbó tíménamo miwísáfénawe sénamo pukáinten-úmai miyáumai waaimá kentuwaainíntómbá tirumbá tíméro.

²⁶ Ísu Káraísiti wení waási nontámbá kawé'á uwátinkena wenááisamba Manikóndé-i'a uwátinkaindasafena

²⁷ wení waási kawé'á ésa miwífímbá sáwí-aaima ímba wérainana fi'onka'ma'mai-sasa'o uwátinkaindasafena pukáiyé.

²⁸ Miyáumai Ísu Káraísitimo wení waásimo arumbó tímíntemba waaimá kentuwaainíntómbá tirumbá tíméro. Waási kentúsafesamo imáyáamo onten-úmai kentuwaainíntón-ímáyáa oro. Tuwaainíntón-ímáyáamo onten-úmai kesáfé-ímáyáawará'á wéowe.

²⁹⁻³⁰ Waási kentuwwaatafesa ímba tiyántafesamo ombá kawé'-úmai káráwiyesa tómbá námaesa wéiyowe. Kesáá Káraísitini waási-i'a éta wenáúwawaakaamba únanasa póna wemá miyáumai kentáárá'á kawé'-úmai káráwiyaiye.

³¹ Naaófá'á Manikón-aai aúfáífimba agaimaréna séna mindásafena waaigómó ímbá anófowi tiyuwéna awaainínkóe'a taankarotámai mimbórá-túwawaa'a ma'maésarai méraaye siyáiyé.

³² Minááifimbá moórá óraa'-aaimo weraimba minááigóní áwáuma maarán-iyé. Ísu Káraísitiye wení waásiye moórái'a úmai méraawe siyáíye-imayaa wéune.

³³ Ímba mindásafena aantemba siyáifo kembiwímó kesáfé-ímáyáámó ontembá kentuwaainintón-ímáyáá oro. Aaresómbá kentuwaai-táái isáaro.

6

Tinófoiye tíráá'marin-taai.

¹ Iyámpóisomba isáaro. Fasi'aénkóní iyámpói-i'o ontáfé'a kentinófoi-taai isáaro. Miyámó iyamba mindá kawé'án-iyé.

²⁻³ Naaófá'a Maníkó amáamba séna kentinófoi-tuwi'a óraa'an-oro aifa'a símai fasi'amakaintafena séna miyámó é'o é'a kawé'-úmai ayáatáaka'a marará'a méranaawe siyáíye.

⁴ Iyámpói tifoísái isáaro. Kentí iyámpóíya'a kawé'-úmai káráwiyewana miníyámpói tirunkó ímba sáwí'a ína'a Fasi'aénkó Ísun-aai simátima'mae'a wéíye'a arupíse uwátinkaiyasa óraa'ónááwe.

Kísau-waasiye miwítí kawáá-wáásité-taai.

⁵ Wayó-kisáúmó máén-kwaasi isáaro. Ísu Káraísitin-aaimo isáánten-úmai kentí óraa'-waasi-taai isé'a táatafe'a é'a tiyákáímó wétaamba kentí óraa'-waasiti kisausafe'a ímba kae'-ímáyáámó iyamba miwí táái isáaro.

⁶ Miwí túranka'a aamoí uwásinkaiwae aantentafe'a ímba miyán-káwé'ó iyamba úwoi-kanaawara'a miyán-káwé'á wée'a Ísu Káraísitini kísau-waasi ontáfé'a Manikómbó arááimo táínda-i'a úmai kawé'án-oro.

⁷ Kesí óraa'-waasiti kísau aantemba ímbanifo Fasi'aénkóní kísau-waasisa úne sé'a tirunkó kawé'á wéina'a kísau máéro.

⁸ Maanááimá imáyáan-oro. Wayó-kisáúmó máén-kwaasiye miwítí óraa'-waasiye kawé-kisáúmó wémaentafena Fasi'aénkó kawé'-mékámbá timíníye.

⁹ Wayó-kisáúmó máén-kwaasiti óraa'-waasi isáaro. Kentí wayó'ó wéon-kwaasiya'a kawé'-úmai káráwiye'a ímba inkaisiyan-aaima wésimatime'a maarán-ímáyáan-oro. Miwítí óraakowe kentí óraakowe mimbóráwígó éna wíyómpa'a ména ímba tuwínkaa'-úmai-meyamba timínífo arupíse úmai-meyamba timíníye.

Fasi'aénkóní fasi'aénká'a méraaromo siyáin-aai.

¹⁰ Maanááimó simátiménda isáaro. Fasi'aénkóe'o kááísamaimo méraamba wení fasi'aémbá wétimisa'a fasi'ámai méraawe.

¹¹ Waántáwanko tafisímai karo'a simátíyuwaifainifo fasi'ámai méraiylantafe'a tiyái-tántáá'ó Manikómó tímimba máéro.

¹² Ímba marapákén-dámúró-wáásisé'-aantemba tiyéwata kumeu'-áémpá'ó káráwiyaawiye waántá-waasiye sáwí-fasi'aenkwarawiye miyá-sáwí'ó owíséta tiyáano.

¹³ Mindásafe'a tiyái-tántáá'ó Manikómó tímimba káfé'a maiyé'a sáwí-kanaamo tinda fasi'ámai mé'a ímba waántáwankon-aaisafe'a ewé sé'a ímba inkaisé'o kóiyamba fasi'ámai méraaro.

¹⁴ Miyáumai to'mayaa uré'a méraaro. Tú'wáánkaumo uráantemba érai'-aaima tirumpimbá ta'ótóráaro. Wenómbó faféíye'o méraantemba arupíse úmai fasi'ásuwe méraaro.

¹⁵ Tisamaimo ánaan-kwiye'o nóntemba áse'-aai tasí wéuwatinkain-aaima kosimátiméro.

¹⁶ Wenómbó faféíyaawanamo paroigómó túfimbo ímbo táféréántemba Manikón-aai ta'ótokewana waántáwankon-aai go ímba túfimba táferainíye.

¹⁷ Tí'nónká'ó kámo'o wimáimo káráwiyaanten-úmai kawé'-ámpá'a métinkena wégarawiye. Paepáétambo túfimbo waantáfáánten-úmai Manikóní ámutanko wenááimo siyáimba kosimátimiyasa minááigó tirumbá faiyaráníye. Miyáumai Manikómó tímimba maiyé'a to'mayaa úmai méraaro.

¹⁸ Manikóní ámutankoni fasi'aéntámba inafínkémbá Manikó wétuwa'nai-intafe'a áisai úmae'a iyóro. Miyámó iyantafe'a ímba fí'o-fi'on-imayaa é'a Manikóní waásisafe'a seyaafá'a ínai símae iyé'a ímba ifátuwe'e

¹⁹ kentáfé'wara'a súwa'nai e'a inai seró. Ásé-aaimo simátíménda Maníkó aai simínana ímba sáá'a ína'a afora'á simátíme'a Manikómó aúpá'ó makáin-aaima afora'á simátimenaumpo mindásafe'a súwa'nai e'a inai seró.

²⁰ Minááímó simátíméndasafena Maníkó íyáfasisinkowa'a simátimewandarakemba aaisambá sésa ándáfa'a másínkaraawe. Ásé-aaimo simátimunda mindá kesí kisauman-ifo mindásafe'a súwa'nai e'a inai síyana ímba sáá'a ína'a simátíméno.

²¹ Kemó mé'o wéunda-aaima isáiyantafe'a moóráwígon-awi'a Tíkíkaasi kosimátiminiye. Wemá kentáási waási Fasi'aénkóni kísau-waasi póna ímba tuwéna kawé'-úmai méráiyé.

²² Tíkíkaasimba ai'maráúnana kentópa'a wémena kentáásáái kosimátimena kentí imáyáa kofasi'átinkaina'a fasi'ámai méranaawe.

²³ Kesí waásisono. Maníkó kentáásifowawe Fasi'aénkó Ísu Káráísitiye'a kááísamai méraawi tirumbá wétimesarai faruaru wéuwatinkaayantafe'a inai sune.

²⁴ Fasi'aénkó Ísu Káráísitimbo tirumbó wéamesamo ímbo aúwáán-kwaasi Maníkó úwoi wétuwa'nai-intafe'a inai sune.

Kemá Póro sùnda-ai tai'áiyé.

Fírípái

Ísu wíyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai sísamaifakemba kae'-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái Fírípái-naoraa-waasifa'a agaimái tuwówana moóráwigo maéna mátimakaiye. Póro ásé-aaí kosimátimuwasa isésa érai'e sésa Ísumpa'a timankúnkumba uráawe. Mináái Aantá-waasi-taai-aufaifimba 16:11-40-fimba wéraiye. Póro fí'o-fí'on-daopa'a Ísun-aaí simátíma'maena iyúnkakemba Rómu-naopa'a ándáfa'a ánkárowana mérowasa Fírípái-naopaken-kwaasi Póromba áwa'nai esa tuwímbai-tantaa'a ámúwana súwiyo séna maanáái agaimarówana mátimakaiye.

¹ Kemá Póro maanáái maanáúfáifimbá agai-timúmpo isáaro. Tímóti kesé'a méraisakai Ísu Káráisitini kisu-waasiyáí úye. Fírípái-naopakewi Fasi'aénkóni waási Ísu Káráisitíye'a kááísamai méraawiye kembíwiyá'ó káráwiyaawiye wétuwa'nai-owiye maanááimá isáaro.

² Manikó kentáásifowae Fasi'aénkó Ísu Káráisitíye'a úwoi túwa'nai esarai faru uwátinkaayantafe'a inái sùne.

³ Kembíwísáfé'a imáyáa únda-kanaa Manikómpá'a súwi sùne.

⁴ Kembíwísáfé'a Manikómpá'a inaimó sùnda-kanaa aasiyaasí sirunkó kawé'a wéiye.

⁵ Aífa'a Manikóni ásé-aaí simátímuna'a isé'a súwa'nai úmai wésimatíma'mae wéiye'a káfé'wara'a wésimatimentafe'a mindásafe'a Manikómpá'a súwi sùne.

⁶ Manikó kentirumpimbá kawé-kísáúgóni áwáuma ómbarena maimaé iyéna káfé'wara'a wéiyimba póna Ísu Káráisitimo kumínda-kanaara'a minkáwé-kísáú tai'áiniye. Minááimá isáúmne.

⁷ Ísu Káráisitín-aaímo simátímakaundarakemba ándáfa'a sínkaraawa'a méraundafakenkware'a ásé-aaí simátíme'a miwí táái anondáa simátimunana Manikó úwoi wésuwa'nai-ena kembíwíwará'a úwoi wétuwa'nai-isa'a pó'a Manikó kentirumpimbá kawé-kísáú maimaé wéiyiye-imayaamo únda mindá kawé'an-íye. Ken-imáyáámó wéundasafe'a miyán-áái sùne.

⁸ Imáyáamo tímakaunda ímba kesí imáyáafinken-aantembanifo Ísu Káráisitini imáyáafinken-aaíma tímakaunda érai'-aaí isaná Manikó wésuwanaiye.

⁹ Maanáásáfé'a Manikómpá'a inái sénaumne. Imáyáa tíma'mae wéne'a kawé-tántáá'a awané'a kawé'-í'a é'a

¹⁰ seyaafá-tántáá'a tuwínkaa'-é'a kawé-tántáá'ó awané'a kawé'-ámbá arááíwae'a Ísu Káráisiti kumínda-kanaa kawé'-úmai méwana kentí sáwí-meyamba ímba wérainana

¹¹ Ísu Káráisiti imáyáa tímína'a kawé'-úramba úmai méwasa tuwánésa miyámó iyamba Manikón-áwí'a mósá marésa súwimo síyantafe'a mindásafe'a inái sùne.

¹² Kesí waásisono isáaro. Umbai-tántáá'a kesópa'o tiyáimba mindásafesa sáwífa'-waasi ásé-aaí isaraawe.

¹³ Ísu Káráisitín-aaímo simátímakaundarakemba ándáfa'a sínkaraawasa kenká'ó káráwiyaawiye tuwímbaiye Ísu Káráisitín-aaí isaraawe.

¹⁴ Ándáfa'o méraunda mindásafena Fasi'aénkó kentáási waási sáwífa'a fasi'aémbá tímísana ímba táá'a isasá Manikón-aaí fasi'ámai simátíma'maesa wégowe.

¹⁵ Súwí'o wéraintafesa tuwímbai tirumbá sáwí'a ésa kentáfésa wenáwí'a kumíniye sésa Ísu Káráisitín-aaí wésimatimembanifo tuwímbai kawé'-imáyááfínkémbá Káráisitín-aaí wésimatimewe.

¹⁶ Ásé-aaí simátíme'a

miwí táái anondáa sendasáféna Manikó ewé sisasá ándáfa'a sínkaraawe. Ándáfa'o méraunda-aaíma tuwímbai isésa imáyáa uwásinkesa Ísu Káráisitín-aaí wésimatimewe.

¹⁷ Tuwímbai ímba kawé'-imáyááfínkémbán-ifo sáwí-imayaa tokésa sésa Ísu Káráisitín-aaímo simátíméndamo ésa kesúsa maimaé iyónáawe sésa Ísu Káráisitín-aaí wésimatimewe. Kentáfésa sésa ándáfa'a ména isáinana arunkó umbái táiniye sésa Káráisitín-aaí wésimatimewe.

¹⁸ Mindásafe'a ímba óraa'-imayaa wéune. Kawé'-imáyááfínkémbá Káráisitín-aaí wésimatimewana sirunkó kawé'a wéifo sáwí-imayaa tokáawíwara'a Káráisitín-aaí wésimatimewana úwoi sirunkó kawé'a wéiye.

¹⁹ Manikómpá'á inái wésewana póna Ísu Káráisitini ámutanko wésuwa'nai-isasa faúsinkaiyambo isáúnda sirunkó kawe'á wéiye.

²⁰ Sínkamiyara puwónaum úwoiya méraanaumno. Mindásafe'a timu'maké'a inái wése'a Ísu Káráisitintafe'a ímba sigaesáf'e'a é'a ímba sáá'a ina'a fasi'ámai Ísu Káráisitini-awi'a mósá maránaumne. Miyá úmae'o iyúndantemba Káráisitini-awi'a mósá maránaumne súne.

²¹ Marapá'ó méraundamo é'a Ísu Káráisitini-awi'a mósá maránae sé'o méraundanifo puwé'o wiyómpa'ó iyóna mindá marapá'ó mére'o úndawimba iyáákanaumne.

²² Marapá'ó úwoimo mé'o é'a áúwara-kisau maénaumne. Úwoimo méraandasafena siráái táinana puwóndasafena siráái táinana miyá ina'a miyámó ondawimbá ímba isáúumne.

²³ Minkáé'-ímáyáágó kembá wétafisiye. Puwé'a wiyómpa'a Káráisitiye'o méraandasafena iyáákarain-tantaa'a póna siráái wetaifo

²⁴ marapá'ó méraundamo é'a kawe'-úmai kembá túwa'nai únda póna kawe'á íniye.

²⁵ Minááíma érai'-aaima isa'ó isáúnda pó'a marapá'á mé'a kembiwisé'o komáénda túwa'nai ona'á Manikón-aaisafe'a timankúnkumba úmae iyiyana tirunkó kawe'ó índa minááíma isáúumne.

²⁶ Kembiwisé'a aneka'á koméraandasafe'a kentáfé'a imáyáa é'a

Ísu Káráisitini-awi'a mósá maránaáwe.

²⁷ Moórá-aaimo óraaka'o simátímenda isáaro. Kawe'-úmai mé'a Ísu Káráisitini ásé-aaima mósá maráiyasa tuwánánaáwe. Miyámó wéiya'o é'a kentópa'o komé'o é'a tuwánánaumne. Énifo maanká'ó mé'o é'a kentáái aantemba isánaumne. Maarán-ááimó isáándasafe'a sune. Mimbórá-ímáyáá wé'e'a fasi'ámai mé'a tiyáántán-kwiye'a fasi'ámai mé'a ásé-ai simátima'mae'a wiyasa minááisáfesa tuwimbai timankúnkumba ónááwe.

²⁸ Kentí namuro-wáási túranka'a ímba moórá-tantaatafena táá'a índa pósa kembiwisáfesa sésa Manikó wení aampa'á mótínkaraísasa méraawe-imayaa ésa kesáfesa Manikóní némpata maé'maeta wéune-imayaa ónááwe.

²⁹ Manikó imáyáa tímisa'a Ísu Káráisitini-aaisafe'a timankúnkumba wéowe. Manikó ímba tiyótima isa'á kembiwí Ísu Káráisitini waási-i'a onkákembá tí'o

íní'a wéuwatinkaawe.

³⁰ Ááema Ísu Káráisitini kísau siyáántán-kwimáimo maéwánda é'o suwánaraamba káfé'wara'a miyámó únda wéise'a tiyáántán-kwimái méraawe.

2

Káráisiti Manikón-aísamaifimba mérowana áwí'a óraa'o uwánkarain-ai.

¹ Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo méraamba wemá áfomba wéfaie. Manikómó we-narumbó tímimba fasi'aémbá wétimiye. Manikóní ámutankomo arumbó wétimimba mimbóráfimbá méraawe. Tirumbá uwátínkáfa'a wéne'a túwa'nai úmai méraawe. Miyámó iya'o é'a

² mimbórá-ímáyáá úmai mé'a moórá-tirumba ma'mái mé'a kentirumbó tíma'mae'o níyamba mindá sirunkó óraa-kawe'a íniye.

³ Kísauomo wémaemba ímba kentúma maimaé iyé'a kesúwí'a maimaé iyíwae ímba sé'a Manikón-aísamaifimba mé'a fi'owisafe'a sé'a kentáá iyáákaraawe seró.

⁴ Ímba kesáfé aantembo túwa'nai iyamba seyaafá'nánká túwa'nai oro.

⁵ Ísu Káráisitimo imáyáamo intembá maarán-ímáyáán-oro.

⁶ Ísu Káráisiti Manikóráámbá uréna wení fasi'aénkómó intembá uréna mifásí'áémbá ifátuwena

⁷ umarankááni'a múra úwana moórá-ininko ma'ankówana óraa'a éna wayó'-wáásiyáámbá éna

⁸ waásiyaamba úmai mérowasa awánowana Manikón-aísamaifimba kifaena puwinda-aaisafena ewé séna kátúfena ímba úwoi pukáifo sáwí'a ésa aaraa-táiyá'á tufúwana pukáieye.

⁹ Miyámó uráintafena Manikó pukáimpinkemba iyáfasinankena sanaan-úramba móankena seyaafá'-wáási túwika'a wenáwí'a óraa'a uwánkowasa

¹⁰ pósa Ísun-awi'o siyambo ésa óraa'an-iyé sésa seyaafá'-wáási kifaesa wiyómpakewiye marapákéwiyé waántáfakewiye kifaesa

¹¹ afora'á Ísu Káráisitintafesa sésa Fasi'aénkón-iyé sésa Manikómbá kentáásifowan-awi'a mósá maránaáwe.

Waásifimba sáma kátinke'a méraaromo siyáin-ai.

¹² Mindásafe'a kesí waási isáaro. Kembiwisé'o méraawandara'a kesáái isámae'o iyáantemba káfé'a ímba kembiwisé'a méraundara'a kesáái isé'a Manikómó sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba faútinkena kawé'-ámpá'ó métínkarain-aaí imáyáa é'a wentáfé'a wée'a wenáái tuwáúnafo sé'a táátafe'a wée'a fasi'ámai wení kísau máero.

¹³ Manikó aamoinó wéin-kísau maénae sé'o wéontafena kentirumpimbá kísau maimaé wéiyisa'a pó'a táátafe'a wée'a kawé'-ámpá'á arááiwa'mae wégowe.

¹⁴ Ímba í'ai tinké'a ímba aaisambá tiyé'a miyáumai méraaro.

¹⁵ Miyámó é'a kawé'-úramba úmai méraiya póna kentí sáwí-meyamba ímba wéniye. Marapá'ó sáwí-ambo arááiwaesamo kaetónáántó úmae nón-kwaasifimba kembiwí Manikóni waási mé'a sáwí-imayaa kempimbá ímba wéraina'a pó'a sáma kátinke'a

¹⁶ maé'mae'o íyan-aaíma kentirumpimbá fasi'ámai ta'ótokewa'a pó'a Ísu Káraísiti kumindara'a aamoí é'a sé'a koméraawanda pó'a maé'mae'o íyan-aaíma tirumpimbá fasi'ámai ta'ótoráamba pó'a sé'a ímba áú-iyain-kísau wémae'a kesí fasi'aémbá ímba úwoi tukáumne sēnaumne.

¹⁷ Manikóni aamoi-tántáá'ó áménteni'a úmai wenká'á kááísamai méraawe. Manikóntáfésamo imáyáamo ésamo ándá-aran-dombo fatimaraanteni'o úmai kembó sinkamiyanamo kesí naaemó kumína'o púwónanamo éna ándá-aran-donkaamba kumíniye. Miyámó ondamó éna kesirunkó kawé'á ínana póna kentirunkówárá'á kawé'á íniye.

¹⁸ Miyáumai kesirunkómó kawé'ó índantemba kentirunkówárá'á miyáumai kawé'á íniye.

Tímótiye Épafarotaitasinte-tai.

¹⁹ Ampáánká'á Tímótimba ai'maráanana kentópa'a wíndasafe'a Ísu Káraísitimpá'a inai'fínkémbá wéaisai-unda póna kentópa'a kuréna kouweréna kesópa'o téna kentáái másimasimina'a isé'a aamoí ónaumne.

²⁰ Wesé kerái aantemba kembiwisáfékai óraa'-imayaa ékai sékai kawerá úmaiya méraa sáwira úmaiya méraao wésufo

²¹ tuwímái kesáfé-imáyáa aantemba ésa Ísu Káraísitin-imayaa ímba wéowe.

²² Énifo ááninkomo afowáni kisaumo áwa'nai intembá ásé-aaisafena Tímóti kembá wésuwa'nai in-áái isaraawe.

²³ Kesópa'o tinda-tantaa'a amu'ma'mái awáné'a Tímótimba ai'maráanana kentópa'a wína'a

²⁴ kemá ampáánká'á kentópa'o kondasáfé'a Fasi'aénkómpá'á wéaisai-e'a wéamu'maraumne.

²⁵ Imáyáa é'a kesí waásigon-awi'a Épafarotaitasi ai'maráanana kentópa'a wíniye. Miyá ónaumne sūne. Ai'marówana kesópa'a téna kentáái másimasimena kesí umbai-kísáú tasúwa'nai ena kesé'a fasi'aén-kísáú wémaisana

²⁶ áí'a isa'á wenáái isááwana wemá iséna óraa'-imayaa éna sí'o ímbá asófasinkain-aaíma kosimátimenae simbá pó'a ai'maráanana wíniye.

²⁷ Érai'a áí'a isan'a puwíndasafena wéisana Manikó arumbá uwánkena asófankaraiye. Umbai-tántáá'á kempímbó wérainka'a pó'a puwínana fi'on-umbai-tantaa'a tifó sēna Manikó arumbá uwásinkena asófankaraiye.

²⁸ Mindásafe'o ai'maráanda aamoí únana kentópa'a wína'o awáné'a aamoí íya'a ímba óraa'-imayaa ónaumne.

²⁹ Kentópa'a wína'a awáné'a aamoí uwánke'a Fasi'aénkómpá'á súwiyo síyana tirunkó óraa-kawé'a íniye. Miyán-kwáási táái mósá máráaro.

³⁰ Ímba kanaa'á tasúwa'nai ontáféna kentí anondáá wemá téna kopuwúnafo ímba simbá úwoi tasúwa'nai ena Ísu Káraísitini kísau wémaimba puwíndasafena uráifo wembá awáné'a wenáái mósá máráaro.

3

Káraísitin-aisafesa timankúnkumbo owí arupíse-waasin-owemo siyáin-aaí.

¹ Kesí waási senda-ááímá isáaro. Fasi'aénkóntáféna tirunkó kawé'á íno. Siyáunda-aaimo aneká'ó sendá ímba suwesarai ínana minááigó kembiwí túwa'nai íniye.

² Tuwímbai sésa túmo kárámaimo araenáembo é'o é'a Manikóni waási-i'a ónááwe wésefo minááimá ímba isáaro. Miwí iyánkáán-kwáási sáwí-kisaumo wémaen-kwaasi-taain-ifo ímba isáaro. Miwí túma kárámai araenáemba ésa Manikóni waásisa úne sembánifo

³ kesáá ombá érai'a Manikóni waási-úranta úne. Manikóni ámutanko kentáá imáyáa simakaintafeta Manikón-imáyáa éta wenáwita mósá maréta Ísu Káráisitimba aamoí uwánketa kentáási kisausafeta ínta aamoí wéeta séta kentáási kisaugo kentáási sáwí-imayaa ímba kanaa'a tai'ásuwainifo Ísu Káráisiti kentáási sáwí-imayaa tai'ásuwainiye sune.

⁴ tuwímbai sésa kentáási kisaugo kentáási sáwí-imayaa kanaa'a tai'ásuwainiye wésewe. minááimó érai'-aaimo inkakaa kemá kawé'a úsina. kesí imáyáafinken-kisau óraa-kisauman-iyé siyáunda

⁵ kesinó masinkówa'a afakaumboé-no'waamba maisuwááwánasa súma kárámai araenáemba uráawe. Kemá Ísaserin-aísaafitantambo urándawi é'a Pénisaminin-andafakemba ówánasarai kesinófoi Ípúru-waasi-taafinkemba wésuya'a minááifinkembá siyáumne. Yúndaa-waasiti áamámba ámáán-kawaa-waasi fasi'ámai wéaraaiwaemba kemá ámáán-kawaa-waasiti aamba arááiwakaumne.

⁶ Manikó aamoí uwásinkainkwaé karo'a s'é'a Ísuni aampa'ó kun-kwáási sáwí'a uwátinkaraumne. Seyaafá'-ámáámbó arááíwaewanda suwánésa sésa kawé'a wéiye siyáawe.

⁷ Minkísáúsáfé'a kesí imáyáafinken-kisau óraa-kisaun-iyé siyáundanifo minímáyáa ifátuwe'a s'é'a Ísu Káráisitini-aaisafe'a

érai'e súndasafe'a ááémo maiyáunda-kisausafe'a sáwísamban-iyé sune.

⁸ Ísu Káráisiti kesí Fasi'aénkóe'a káásimai méraunda pó'a s'é'a mindá aifaráán-tántáá'a éna seyaafá'-tántáákómbá iyáákaraiye. Fí'on-tantaatafe'a sáwísamban-iyé sune. Ísu Káráisitintafe'a imáyáa é'a s'é'a Káráisiti aifarááwí isa'a wesé'a káásimai méraunda pó'a ááémo óraa-kisaumo maiyáundasafe'a mindá sáwísamban-iyé s'é'a ifátukaumne.

⁹ Manikómó Mósesembo simámakain-amaamba arááiwakaundasafe'a s'é'a minááigó kawé'a uwásinkainana Manikó kentáféna arupise-waasin-iyé siniye miyá siyáundanifo káfé'a minímáyáa ifátuwe'a s'é'a Ísu Káráisitini-aaisafe'a simankúnkumbo úndasafena Manikó kentáféna arupise-waasin-iyé wésiye sune. Miyán-ááigó sirááima taisa'a méraumne.

¹⁰ Ísu Káráisitintafe'a imáyáa únana miyán-imáyáágó óraa'a isaná sirááima taisa'a méraumne. Ísu Káráisiti pukáimpinkemba iyáfasinena fasi'ámai méraimba pó'a kemá miyá ónaumne-imayaamo únda sirááima wétaiye. Ísu Káráisitimba áí'o úní'a uwánkaraamba pósa kembó sí'o índa-i'o uwásinkaiya'o é'a wenááigoni áwáuma isánae s'é'a wéunana sirááima wétaiye. Káráisitimo pukáimba kawé'-imáyáa wéena pukówa'a miyán-imáyáa ónae s'é'a wéunana sirááima taiyé.

¹¹ Púwóndafinkemba Manikó iyáfasisinkainiye-imayaa únana sirááima taisa'a amu'maré'a méraumne.

Póro ayáántán-kwiyéna kisaumo maiyáin-aai.

¹² Sirááimo taiyémo súnda-aaima Ísu Káráisitini áwáuma é'a isáúmne-imayaa ímba wéune. Ísu Káráisiti wení waási-i'a uwásinkowa'a kanaa'a uráumne ímba súnda miyán-kwáásimó urándasafe'a fasi'ámai siyáántán-kwiyé'a kisaug wémaumne.

¹³ Sirááimo taiyémo súnda-aaima é'a isáúmne-imayaa ímba wé'e' maará úne. Seyaafá'-wáásimó tuwaantantámáe wéwesamo mimbórá-imáyáámó arááíwáéntemba kemá miyá wéune. Kesínaempa'o wérain-tantaa'a ímba imáyáa é'a ánaaembo paápé índa-tantaa'-aantemba wéaraaiwae'a

¹⁴ ayáiyá'ó

wérain-beyamba maénae s'é'a suwaantan-kwétaumne. Manikó Ísu Káráisitini kisausafena imáyáa éna

séna wiyómpa'o maé'mae'o iyamba mindá kentí méyámbániye siyáintafe'a mindásafe'a siyáántán-kwiyé'a kisaug wémaumne.

¹⁵ Miyán-imáyáámó úndantemba sáákaefaen-kwaasisa mimbórá-imáyáa iyataao. Tuwímbai fí'on-imayaa owaná Manikó afora'a miyámó owíní áwáuma aráátiminiye.

¹⁶ Manikón-aai wéisaamba póna minááigó kentúra'a káráwiyina'a méraaro.

¹⁷ Kesí waásisono. Úndantemba miyán-oro. Kesáámó úndantembo on-kwáási tuwáné'a miyán-oro.

¹⁸ Ááemo símae'o iyáunda-aaimo é'a sirunkó umbai taimbá pó'a aneka'a simátime'a sune. Ísu Káraísiti aaraa-táiyá'ó pukáin-aaima tuwímbai isésa ímba aamoí ésa namuroráani'a wéowe.

¹⁹ Tómbó nai-tántáákó áuma mósá marésa tigeamó í-tántáá'a miwí ímba wéisasa aamoí wéesa marapá-tántáátáfesa aantemba imáyáa wéiyana Manikó miwí tai'ásuwinifo

²⁰ kesáa wiyómpataamo iméaanda-waasi únana Fasi'aénkó Ísu Káraísiti wiyómpakemba kuména kusiyáindasafeta mindásafeta amu'makáananasa

²¹ kuména mararákémbá a'nú-súwawaakomba fi'ora-suwawaata faúsinkainiye. Fasi'aémbá tokéna seyaafá-tántáá'a kanaa'ó káráwiyai-fasi'aentamba wení fi'oran-auwawaakaanta kentáásúwawaa'a faúsinkainiye.

4

Kawe'-imáyáa aantemba úmae iyóro-ai.

¹ Kesí waásisono. Ken-imáyáa wéunda-waasisomban-owe. Manikón-aaimo kosimátimakaundarakemba Manikónóp'a tiyáantafena sirunkó kawe'á wéisa'a kotuwánánae sé'a wéune. Fasi'aénkóe'o kááísamaimo méraamba fasi'ámai méraaro.

² Kemá Póro kae'-íninkái túwi'a Yúótiyaae Síntikite óraaka'a simátime'a sune. Fasi'aénkontáfekai imáyáa ékai aaisambá ifátuwekai mimbórá-imáyáa okaiyó sune.

³ Kesé'o mimbórá-kísáumó wémaindawi simámenda isaaó. Minkáé'-íninkorái ásé-aaisafesarai súwa'nai urááyamba po miníninkái túwa'nai inasarái aaisambá ifátuwesarai mimbórá-imáyáa okaiyó sune. Miníninkáiyé moóráwigo-awí'a Kérémentiyé tuwímbaiye ásé-aaisafesa kesé'a fasi'aén-kísáú wémaesa aúí'a úmai maé'mae'o iyawi-tuwi'a Manikó wení aúfái-wandaafimba agaimakáiyé.

⁴ Fasi'aénkóe'o kááísamaimo méraamba aasiyaasí tirunkó aamoí íno. Aneka'a minááímá sé'a tirunkó aamoí íno sune.

⁵ Aáo úmai mé'o túwa'nai iyamba seyaafá'nánká tuwánánaáwe. Fasi'aénkó am-páánk'á kumíniye.

⁶ Seyaafá-tántáátáfé'a ímba óraa'-imayaa é'a Manikómp'á áísai e'a inai sé'a súwi seró.

⁷ Miyámó íyanamo éna Manikó faru uwátinkainiye. Manikóní farugómá seyaafá-fárúgombá iyáákaraiye. Ísu Káraísitiye'o kááísamaimo méraamba mifárúgó tirumpiné imáyáafine káráwiyiniye.

⁸ Kesí waásisono. Senda-ááímá ísáaro. Érai'-aaiye aifa-tántáá'é arupíse-tantaa'e kawe'-aantembo

í-tántáá'é aamoimó wéon-tantaa'e sásá-tántáá'é kawe'-ááímó wésen-tantaa'e áwí'o mósá wémaraan-tantaa'e miyáumai-tantaatafe'a imáyáa úmae'a iyóro.

⁹ Simátimakaunda-aaima wéise'a ta'óto'mai kawe'á úmae'a iyóro. Kísauomo maiyáunda suwánaraafo miyá úmae'a iyóro. Miyámó íyanamo éna Manikó faru uwátinkena kem-biwísé'a mérainiye.

Súwa'nai owe séna Póro súwiyomo siyáin-ai.

¹⁰ Ááema kentáfé'a imáyáa uráamba súwa'nai íyan-amba ímba wa'ééimbanifo káfé'o wésuwa'nai-on-amba wérais'a wésuwa'nai-owana sirunkó aamoí wéisa'a Fasi'aénkómp'á súwiyo sune.

¹¹ Ímbo makáunda-tantaatafena ímba sirunkó sáwí'a wéiye. Sáwífa-tantaa'o makáunda-kanaa kanaa'án-iyé sé'a sáwífa-tantaa'o ímbo makáunda-kanaa úwoima kanaán-iyé sune.

¹² Ímbo makáunda-tantaakoni aambá é'a awiyé'a makáunda-tantaakoni aambá é'a awiyé'a wéunana Manikó imáyáa simísana sirunkó kawe'á isa'á méraumne. Seyaafá-tántáá'ó kesóp'a'o tiyáimba tuwímbai-kanaa tómbá wéne'a tuwímbai-kanaa sáái taisa'á tuwímbai-kanaa sáwífa-tantaa'a maré'a tuwímbai-kanaa ímba sáwífa-tantaa'a maré'a miyáumai mé'a kanaán-iyé sé'a méraumne.

¹³ Ísu Káraísiti fasi'aémbá símakaisa'a seyaafá-tántáá'ó kemp'á'ó tiyáimba fasi'aénkwará'á toké'a méraumne.

¹⁴ Énifo umbai-tántáá'ó kemp'á'ó tiyáimba kembiwí súwa'naimo uráamba kawe'á uráawe.

¹⁵ Aifa'á ásé-ai kosimátima'mae'a wéiye'a kentí maramá Máséndóniyaa-marama tuwé'a fi'o-fi'om-barafa'a kosimátima'mae'a wénowanda-kanaafimba kembiwí Firipáinaopaken-kwaasi aantemba wésuwa'nai-e'a tuwímbai-tantaa'a násimakaawe. Manikóní waási fi'on-daopimpakewi ímba násímún-aaima ísaraawe.

¹⁶ Tésáróníkaa-naopa'o komaéwándara'a tuwímbai-ika'a kembiwífínkémbá tuwímbai timé'a ti'márówasa mánásímakaawe.

¹⁷ Nááwiya mánásimenaa-imayaa ímba wéunda pó'a násimiyawi Manikó kawé'-méyámbó timínda-meyanko iyíniye-imayaa wéune.

¹⁸ Épafarotaitasimba amé'a ai'márówana másímakain-tantaa'a aráá'a makáumne. Másímakain-tantaa'a Manikómbá ámaakaamba asaa-wiyúmbá iséna aamoí wéin-tantaakaamba makáumne.

¹⁹ Ísu Káráísitiye'o kááísamaimo méraantafena kesí Manikó seyaafá-tántáákóní áwáuma póna kembiwísáféna wembó arááímo tain-tántáá'a timíniye.

²⁰ Manikó kentáásifowa wení fi'oran-awaumo waé'wae'a índa érai'-aain-iye.

²¹ Manikóní waási Ísu Káráísitiye'o kááísamaimo méraan-kwaasisafe'a sé'a kawé'-úmai méraaro sune. Manikóní waási kesé'o méraan-kwaasi kembiwísáfésa sésa kawé'-úmai méraaro wésewe.

²² Manikóní waási Rómu-naopa'o méraawiye Rómu-kamani óraakoni waásiti kísau wémaewi kembiwísáfésa sésa kawé'-úmai méraaro wésewe.

²³ Fasi'aénkó Ísu Káráísiti kembiwísé'a ména úwoi wétuwa'nai-intafe'a inai sune.
Kemá Póro súnda-aai tai'áiyé.

Kórósi

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai sísamaifakemba kae'-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimakáíye. Póro Ísun-ai simátíma'mae iyúnkakemba Rómu-naopa'a ándáfa'a ánkawana méropa'a moóráwigon-awi'a Épáfarasi téna séna Kórósi-naopa'a Ísuni aampa'ó kun-kwáásímbá karo'-áái wésimatimewe siyáíye. Maarán-káro'-áái séna Manikó isasá waási owasá afufumpimbá fasi'aéntómbá méraawi-tuwi'a mósá máráro séna Ísuntafesa ímba Fasi'aénkómá póna wiyómpaken-kisau-waasiyaamban-íye séna tuwímbai-tontafesa ímba naaró séna kentú-aoisaamba wiyóro símai miyán-áái wésewe kosúwana Póro iséna miyán-áái tuwáíwae séna maanáúfái agaimái tuwówasarai Tíkikaasiye Ónísímasiye mátímakaaye.

¹ Kemá Póro maanáái maanáúfáímbá agai-timúmpo isáaro. Moóráwigon-awi'a Tímóti kentáási waásigo kesé'a méraisa'a agai-timúmpo isáaro. Manikó wení imáyáafinkemba kentáféna séna aantá-waasi-i'a éma Ísu Káráisitini-aii kosimátíma'mae núwo séna si'mákaiфо isáaro.

² Kórósi-naopakewi Manikóni waási Ísu Káráisitíye'o káásísaaimo méraawi wembá ímba aúwáamba fasi'ámaimo méraawi isáaro. Manikó kentáásifowa úwoi túwa'nai ena faru wéuwatinkaintafe'a inái sune.

³ Kembiwísáfé'o imáyáamo é'o inaimó súná Manikó Ísu Káráisitini-afowámpá'a súwi sune.

⁴ Ísu Káráisitini-aaisafe'a timankúnkumbo é'o Manikóni waási seyaafá'-wáásímbó kentirumbó wétimen-aaima isé'a mindásafe'a Manikómpá'a súwi sune.

⁵ Aifa'a moóráwigon-awi'a Épáfarasi érai'-aai áse-aii simátimuwa'a ísaraanka'a wiyómpa'o Manikómó to'mayaa úmakaimba imáyáa é'a amu'maré'o méraamba pó'a Ísu Káráisitini-aaisafe'a timankúnkumba é'a Manikóni waásifimba kentirumbá wétimewe.

⁶ Aifa'a Manikó úwoi túwa'nai in-ááimá simátimuwa'a isé'a sé'a érai'-aain-íye suwaná minááigó kawe'ó uwátinkaraintemba minásé-ááigó seyaafá'-márafá'a wété éna kawe'á wéuwatinkaiye.

⁷ Épáfarasi minásé-ááimó simátíma'mae iyáiwai wembá sirumbó ámakauandawí keséta kawe-kísáú wémaiwai súwa'nai ena kembiwífimbá Ísu Káráisitini kísau kowémaena ímba ifátuwena

⁸ tasimásimena séna Manikóni ámutanko Kórósi-waasi imáyáa tímísasa waási tirumbá tímésa wétuwa'nai-owe siyáíye.

⁹ Súwa'a isé'a inái símae wéíye'a ináifínkémbá maarán-áái sune. Manikó wembó arááimo wétaisama sáma kátinkaina'a awánewana Manikóni ámutanko kawe'-imáyáa tímína'a

¹⁰ Fasi'aénkómó arááimo wétaintemba íyana tuwánéna aamoí ina'a miyáumai mémpinkemba fi'o-fi'on-kawe-kisau wémae'a Manikómbá kawe'-úmimo wéawanaantafe'a inái sune.

¹¹ Manikó wení fasi'aémbá fi'onka'ma'mai-fasi'aentamba fasi'átinkainana umbai-tántáá'ó kempá'ó tinda ímba mindásafe'a imáyáa é'a fasi'ámai méraiyyantafena wení fasi'aémbá tímínana

¹² Manikó wení waásisafena to'mayaa úmai sámo kain-áémpá'ó káráwiyain-aempa'a makáimba kawe'á uwátinkena to'mayaa úmakaimba tímíniye. Mindásafena kentirunkó kawe'á ina'a Manikó kentáásifowampa'a súwi siyantafe'a inái sune.

Káráisitini áwáuwe wení kisaugon-aii.

¹³ Waántáwanko kumeu'ó in-áémpákéwini fasi'aénkó ta'ótokaimpinkemba Manikó siyénasa ááninko wen-imáyáámó iwái káráwiyaipa'a mósinkowanasa

¹⁴ ááninko sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkenta faúsinkenasa kentáási sáwí-imayaa maisiyukaiye.

¹⁵ Manikón-ane'ó súrantantaamo ímbo awánáúndasa Manikómó méraintemba Ísu Káráisiti méraiwaaintaamo awánáúndasa mindá Manikóntá wéawanaumne. Manikó wiyóne marawémó ímbo úmakonka'a Ísu Káráisiti ména úmakon-tantaakomba seyaafá'a iyáakaraiye.

¹⁶ Manikó súwana Ísu Káráisiti seyaafá'-tántáá'a úmarena wiyómpa'o wérain-tantaa'e marapá'ó wérain-tantaa'e étaamo awánáúnda-tantaa'e íntaamo awánáúnda-tantaa'e wiyómpa'o káráwiyaawiye fasi'aénkwáráwiyé óraa'o méraawiye miyán-tántáá'a seyaafá'a

úmakaíye. Ááninkon-awí'o mósá maráiyantafena Manikó súwana ááninko miyán-tántáá'á sýaafá'á úmakaíye.

¹⁷ Seyaafá-tántáá'ó ímbo wéronka'a ááninko maé'éimba isaná seyaafá-tántáá'ó úmakaimba wení fasi'aéntámbá ta'ótokaisana wenamáárama'a wéraiye.

¹⁸ A'nómpínkén-ímáyáágó seyaafá'-áúrá'ó káráwiyaintemba Manikóní waási Káráisitín-áúraamba owaná wemá ti'nónkáámbá éna káráwiyaiye. Wemá aifarí'a éna seyaafá'nánká íyáákaindasafena wení waásiya'o káráwiyaiwai póna wení waási aúí'a úmai méraawini áwáuma póna Manikó pukáimpinkemba íyáfasinankaraiye. Mindásafena wemá úmakaintantaakomba seyaafá'á íyáákaraiye.

¹⁹ Manikóní imáyáfinkemba wení fasi'aémbá seyaafá'á Ísu Káráisitimpimba wéraisana

²⁰ Manikó imáyáa éna séné kesááninko aaraa-táiyá'á puwínana wení naemó kumínda seyaafá'nánká faru uwátínkáanasa wíyómpaken-tantaa'e marapákén-tántáá'é símai kááísatínkaanasa kesópa'a faru úmai ménaawe séné sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkenta faúsínkaraiye.

²¹ Manikó minááímá kembiwísáfénawara'a siyáíye. Ááéma sáwí'a é'a sáwí-imayaa wée'a pó'a Manikóní némpe'a mé'a wení namuro-wáásiyáámbá úmai maé'ómbanifo

²² ááninko marapá'á kumbéna pukáimba póna mindásafena símai kááísatínkena Manikóndé-i'a uwátínkarainana sáwí-aaima kempímbá ímba wérainana aafimbó maitínkáínda-aaí ímba wérainana Manikómpá'ó mótínkáindasafena pukáíye.

²³ Ááninko miyá uráífo aifa'á Ísu Káráisitín-aaí ásé-aaí isaraanka'a timankúnkúmbo é'a Manikómó to'mayaa úmakaimba imáyáa é'a amu'maré'a méraamba póna minááímó fasi'ámaimo imáyáamo úmae iyé'o ímbo kae'-ímáyáámó é'o wenká'ó timankúnkúmbo íyanamo éna Manikón-ááninko kembiwí Manikómpá'á mótínkainana kempímbá sáwí-aaima ímba wérainana aafimbó maitínkáínda-aaí ímba wéniye.

Fasi'aénkóní waásimo túwa'nai uráin-aaí.

Kemá Póro minásé-ááígóní kísau-waasi únasa seyaafá'-máráfá'á simátíma'maesa wété wéowe.

²⁴ Wétuwa'nai-unda sí'o iní'a uwásínkáámbanifo sirunkó kawé'a wéíye. Ísu Káráisiti kentáféna séné kesí waási kesúwawaakaamba úmai méraan-kwaasi wétuwa'nai-índara'a áí'o índa-i'a uwánkanaawe siyáínka'a minúbái-tántáá'á kempá'á tiyáísa'a minkísáú maúndanifo wétuwa'nai-unda sí'o iní'a uwásínkáámba sirunkó kawé'a wéíye.

²⁵ Manikóní waásiya'a kísau maé'a wenáái seyaafá'á simátíma'mae iyé'a kawé'a uwátínke'a túwa'nai ondasáféna Manikó íyáfasisínkaraiye.

²⁶ Ááéma Manikó minááímá aúpá'ó makáimba ááemo paapé urón-kwaasiye minká'ó paapé uráan-kwaasiye ímba isaraawana káfé'a Manikó wení waási wéaraatimiye.

²⁷ Manikó to'mayaa úmai aúpá'á makáimba imáyáa éna séné seyaafá'-wáásísáfé'a fi'oran-kawe-tantaa'ó to'mayaa úmakaunda aráátimenaumne siyáíye. To'mayaa úmai aúpá'ó makáimba maarán-íye. Káráisiti kempímbá méraimba pó'a wesé'a fi'ora-samo kaipa'á méranaawe. Manikó miyán-ááímá isáíwae séné káfé'a wení waásisa wésímasimiye.

²⁸ Mindásafeta seyaafátá Ísu Káráisitín-aaí wésimatimune. Seyaafá'á Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo mésa táákaefeen-kwaasiyaamba úmai mésa Manikón-aaisafesa fasi'ámai imáyáa wéesa méraiyyantafeta Manikómó símakain-kawe'-imayaasanta simátíma'maeta wéiyeta séta káráwiyoro sune.

²⁹ Minkísáú áúwara-kísau intáfé'a siyáántán-kwiyé'a wémaumne. Ísu Káráisiti fi'ora-fasi'aemba wésimisana mífási'áénkó kawé'a uwásínkáísa'a siyáántán-kwiyé'a minkísáú wémaumne.

2

¹ Maanááímó simátíménda isáaro. Kembiwísé Réóndisiyaa-naopakewiye kembó ímbo suwánaraawiye óraa'-imayaa é'a inai sé'a kawerá úmaiya méraao-imayaa wée'a óraa-kisauraamba úmai wémae'a

² kesé miwísé'a fasi'ámai méraiyyantafena sirááíma wétaiye. Moórá-mora-waasi kentirumbá timé'a mimbórá-ímáyáa é'a Manikón-aaí isámai kawé'a é'a ímba kae'-ímáyáa é'a fasi'ámaimo méraiyyantafena sirááíma wétaiye. Manikómó aúpá'ó makénamo aráátimakaimba minááígóní áwáuma ísu Káráisiti isaná minááígómbó kawé'-úmaimo isáiyantafena sirááíma wétaiye.

³ Manikóní kawé'-ímáyáawé kawé'-ááíyé Káráisitimpimba wéraimba Káráisiti weyáá imáyáasa símisata wésisumne. Minááímó isáiyantafe'a wésimatimune.

Fasi'aénkóe'o takááísamaimo mé'a maé'mae'a úmae iyóro-ai.

⁴ Tuwímbai karo'-ááimá kentirumbá faiyaráiy'a kawé'-ááin-iyé sé'a arááíwáéfo sé'a minááimá wésimatimune.

⁵ Kembiwísé'a ímba méraumpo ándáfa'a némpa'a méraundanifo kembiwísáfé'a imáyáa wéune. Ísu Káráísitin-aaisafe'o fasi'ámai timankúnkumbo é'o mimbórá-imáyáámó é'o méraantafe'a kembiwísáfé'a imáyáa únana sirunkó kawé'á wéiye.

⁶ Minááimá isáiyantafe'a óraa-kisau maiyáunda pó'a Ísu Káráísitiye'a tamé'a sé'a kentáási Fasi'aénkón-iyé semba pó'a wesé'o takááísamaimo mé'a maé'mae'a úmae iyóro.

⁷ Taaigó ánú'o marafimbó kuménamo taimó ta'ótóráisanamo fasi'ámimo wérintemba Ísu Káráísiti kembiwísé'a méraina'a fasi'ámai mé'a wenáísafe'a timankúnkumba úmae iyíyana kentirumpimbá óraa'a íniye. Moóráwígon-awí'a Épáfarasi Ísu Káráísitin-ai simátimuwa'a isé'a fasi'aén-imáyáa wé'e'a aamoí úmae iyóro.

⁸ Tuwímbai karo'-ááimá simátimesa ááeraan-kwaasiti aambá arááíwaesa waánta-waasiti aambá arááíwaesa mindá ímba Ísu Káráísitin-aafinkemban-ifo waásiti máyáafinkemba úwoi-aaima pósa karo'á simátinkesa ta'ótóráafo káráwiyoro.

⁹ Manikóni fasi'aembá seyaafá'á Káráísitimpimba wéraisana waási kunúkáisa'a

¹⁰ wesé'a kááísamai méraawana fasi'aembá tímisa'a mífási'aénkwárá'á sásá'-í'a úmai méraawe. Wemá káráwiyaawiyá'e fasi'aénkwáráwiyá'é seyaafáká'é káráwiyena fasi'aembá tímisa'a sásá'-í'a úmai méraafo tuwímbai karo'á simátinkesa ta'ótóráafo sé'a káráwiyoro.

¹¹ Yúndaa-waasisa Manikóni waásisa úne séta súsa kárámaisara aráénáenta wéumpo kembiwí ímba miyá wéofó kembiwísáféna Ísu Káráísiti maará uráíye.

Kenti sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba faútinkena wenane'a mékááísatinkaimba pó'a Manikóni waásin-owe.

¹² Ísu Káráísiti pukáísasa utámakaafo kembiwí nombó máémba púwówasamo utámáránteni'a wéowe. Manikó Káráísitimba pukáimpinkemba iyáfasinankowa'a mindásafe'a sé'a érai'a fasi'aembá tokéna miyá uráíye sé'a Káráísitiye'a kááísamaimo méraantafe'a iyáfasintinkaanteni'a wéiye.

¹³⁻¹⁴ Kembiwí fí'onkaa-waasi ombá sáwí'a wé'e'a sáwí-imayaasafe'o tirááísafe'o wéon-ambo arááíwakaantafe'a Manikóni némpa'o máúmbanifo Manikó Káráísitinte'a kááísatinkena aúí'a uwátinkaraiye. Kesáa Manikóni áamámba ímba ísámai kawetá wéowananasara kesáámó sáwí'o ówándasa aúfáifimba agaimarówana kentáási sáwí-meyamba kentááfá'á ímbo tíndasafena Ísu Káráísiti aaraa-táiyá'á pukáimba póna kesáámó sáwí'o ówándasaawe sáwí-imayaawe Manikó maisiyuwénasa Ísu Káráísitimbo pukáimpinkembo iyáfasinankaraintemba iyáfasisinkenasa aúí'a uwásinkenasa kentáási sáwí-imayaasafena ímba imáyáa úmae wéiye.

¹⁵ Ísu Káráísiti aaraa-táiyá'ó pukáinka'a waántáwankoni fasi'aéné wení kísau-waasiti fasi'aéné maisuwéna iyáákaraimba tiyésamo waásimo tínkankesamo tiyáántambo taantembá Ísu Káráísiti miyáumai seyaafá'-wáási túranka'a iyáákaraiye.

¹⁶ Ísu Káráísitimo kembiwísáfénawe sénamo uráintafe'a karo'-ááimá simátínkáafo sé'a káráwiyoro. Tuwímbai-waasi tuwímbai-tomba aambá faiyésa óraa-kanaa aambá faiyésa wiyómba taeyain-kánáa aambá faiyésa sambaatiyá'á aambá faiyésa miyán-tántáá'á aambá fáikaafó kembiwímó miyán-tántáákómbó ímbo arááíwaiyasamo aafimbó maitinkáiyamba ímba ísáaro.

¹⁷ Mintántáá'á ánaaembo paápé índa-tantaakoni waamé'a úmai aráátímakaimba mintántáákóni áwáuma Ísu Káráísiti éna é'a paápé uráíye.

¹⁸ Tuwímbai karo'á sésa waási sáwísamban-iyé sésa wiyómpaken-kisau-waasi-imayaa mósá maré'a aamoín-oro karo'ó semba miwí táái ímba ísáaro. Miwí kaainkáámbó awánaan-aaima wésimatimesa sésa mindásafeta seyaafá'á iyáákaraumne sésa miwítí sáwí-imayaafinkemba karo'-imáyáa wéesa miwí túma maimaé iyésa

¹⁹ Ísu Káráísiti kentáárá'ó káráwiyaiwaimba ímbo ta'ótóráámba áúkaawe. A'nónkó seyaafá'-áuwáwááká'ó káráwiyaisanamo ánúnkomo seyaafá'-áufá'ó ta'ótokaisanamo óraa'o intembá Káráísiti wení waásiya'a káráwimai ta'ótokaisasa Manikóni imáyáafinkemba óraa'a wéofó minkáró'-wáási Káráísiti kentáárá'ó káráwiyaiwaimba ímbo ta'ótóráámba áúkaawe. Mindásafe'a miwí táái ímba ísáaro.

Káráísitinte'a kááísatinkena aúí'o uwátinkarain-ai.

20-21 Ísu Káráisitimo pukáintemba kembiwí wemó uráintembo uráamba waántá-waasiti aambá arááiwauwana minánkó ta'ótokompinkemba Káráisiti faútinkaraíye. Marapákén-kwáásí aambó fáí'makaan-tontafesa sésa ímba né'a ímba uwá'namai awáné'a ímba ta'óto'mai awánaaro sen-ááímá nóra séra wéaraaiwaeo.

22 Minááímá waasiti imáyáafinken-aaima marapákén-tántáá'á póna náiyamba úwoi násuwanaawe.

23 Miyán-áái sésa wíyómpaken-kisau-waasi-imayaa mósá marésa karo'á sésa waási sáwísamban-íye sésa kentú-aoisaamba wíyóro sewasá tuwímbai tuwánésa karo'á sésa kawé'-ímáyááwáráwín-owe sembánifo miyán-ámbó arááíwáemba sáwí-imayaasafesamo tirááisafesamo ombá ímba kanaa'á maisuwáínana tai'áínifo úwoi waé'wae'a íniye. Mindásafe'a ímba kawé'-ímáyááwárá'-wáásín-owe seró.

3

1 Maníkó kembiwí íyáfasitinkena Ísu Káráisitinka'a kááísatinkena aúí'a uwátinkaraimba pó'a wíyómpaken-tantaatafe'a imáyáa é'a aamoí é'a Káráisiti Manikón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mérain-aempaken-tantaatafe'a imáyáa é'a aamoín-oro.

2-3 Púwón-kwaasimo imáyáamo ímbo ontembá kembiwí miyáumai marapákén-tántáá'á ímba imáyáan-oro.

Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo méraamba Maníkó miyáumai wentáféna fasi'ámai méraiwe séna wégarawiye. Mindásafe'a marapákén-tántáátáfé'a ímba imáyáa é'a wíyómpaken-tantaatafe'a imáyáa úmae íyóro.

4 Ísu Káráisiti aúí'a úmai méraawini áwágoma pó'a kumíndara'a wesé'a mé'a fi'ora-sagaen-aempa'a méranaawe.

Aúí'a uwátinkáfa'a wéiyiyemo siyáin-aaí.

5 Mindásafe'a tai'áíndasafe'a sáwí-tantaatafe'o tirááisafe'o wéowanamo wétafisin-tantaa'a túwáaro. Mindá maarán-tántáá'án-íye. Maa'u-tántáá'ó owiyé tigesáfé'o owiyé sáwí-tantaatafe'o tirááisafe'o

owiyé túrande-urandemo owiyé miyámó ombá túwáaro. Túrande-urandemo owí marapá-tántáátáfésa aamoí ésa Manikóntáfésa ímba aamoimó wéomba túwáaro.

6 Manikón-aaí ímba ísámai kawé'ó ombá miyá-sáwí'á wéomba póna Maníkó aaisambá séna sáwí-meyamba tímíniye.

7 Ááema kewará'á miyá-sáwí-ámbá arááíwae'a miyá uráawe.

8 Miyá umbánifo káfé'a tínaaemba uwáméro. Mindá maarán-íye. Aaisambó sewiyé tiyántafesamo owiyé sáwí-tirumbo márááwiye símaimo sáwí'o uwátinkááwiye sáwí-aaimo sewiyé miyán-tántáá'á tínaaemba uwáméro.

9-10 Sáwí-waasi mére'a miyá-sáwí'á uráambanifo é'a ifátuwe'a aúí'a úmai mé'a Manikóní áwáumo kawé'-úmaimo awánáiyantafena wenkáání'a úmai aúí'a uwátinkena miyáumai aúí'a uwátinkáfa'a wéiyifo kempinkémbá karo'-ááímá ímba seró.

11 Maníkó miyá uráintafena maarán-ááímá ímba aifaráán-ááín-íye. Tuwímbai Yúndaa-waasi owasá tuwímbai fi'onkaa-waasi owasá túmo kárámaimo araénáembo owí owasá tuwímbai ímbo túmo kárámaimo araénáembo owí owasá óraa'-amo'nafaken-kwaasi owasá wayó-kisáúmó máén-kwaasi owasá úwoimo méraan-kwaasi owasá miyá wéfo minááímá ímba aifaráán-ááín-ifo Ísu Káráisiti aifarí'a éna wení waási seyaafáímpá'á méraiye-aaí aifaráán-ááín-íye.

12 Manikóní waási-i'a owaná arumbá tíména simámarena séna kemparí'a uráamba pó'a maará íyasa tuwánanáawe. Tiruntafé'a é'a kawé'a uwátinke'a kentúma ímba maimaé iyé'a faru uwátinke'a umbai-tántáá'ó wéráimpimba fasi'ámaimo méraamba ímba ifátuwe'a

13 ímba nórraamba aaisambá sé'a tuwímbaimo sáwí'o uwátinkemba ímba imáyáa é'a anondáá miyán-oro. Fasi'aénkó kenti sáwí-imayaamo maitiyuwéna ímbo anondáámo sáwí-meyambo tímintemba kembiwíwará'á miyán-oro.

14 Miyámó ombá kembiwífimbá seyaafáímpá'á tirumbá wétime'a miyámó é'o é'a mimbórá-ímáyáá wée'a miséyááfá'-áásáfé'a kawé'-úmái méranaawe.

15 Mimbórá-ákuní'a úmai mé'a aáno úmai méraiyaantafena Maníkó simámakaimba pó'a Ísu Káráisitimo farumó uwátinkáimba kentáásirumpimba waé'wae'a ínkwae-imayaa é'a súwiyo seró.

16 Ísu Káráisitini fi'oka'ma'mai-aaigo kentirumpimbá óraa'a íno. Kembiwífimbá kawé'-ímáyááfinkémbá wenáái mósímam-besimamba úmae wéiye'a arupise uwátinke'a Manikómpá'á súwiyo wése'a Manikón-aaí aúfáifimbo agaimakáan-aaima sé'a imá sé'a

Manikóní ámutanko simátimakain-ima sé'a Manikóntáfé'a tirumpin-áamói wée'a ima seró.

¹⁷ Kísau mo wémae'o aaimó sembá Fasi'aénkó Ísuni fasi'aéntámbá miyá wée'a wema kembiwísé'a méraintafe'a Manikó kentáásifompa'a súwiyo seró.

Aarakwá'é tíráá'marine miwí táái.

¹⁸ Aaresómbá isáaro. Fasi'aénkóndén-fofó kentuwaai-táái isáaro.

¹⁹ Waaimá isáaro. Kentuwaainintómbá tirumbá tim'é'a ímba sáwí'a uwátinke'a kawé'a uwátinkáaro.

²⁰ Iyámpói-inaamaru isáaro. Seyaafá- tántáátáfé'a kentinófoi-taai isáaro. Miyámó íyanamo éna Fasi'aénkó aamói íniye.

²¹ Iyámpói tifoísái isáaro. Kentí iyámpóimo arupise uwátinkanaemo sembá kentí iyámpói sáwí'a úmaesa íyófo-imayaamo é'a ímba sáwí-aafinkemba síyasa miwí tiyámba oro.

²² Wayó-kísáumó máén-kwaasi isáaro. Seyaafá-tántáátáfé'a kentí óraa'-waasi-taai isáaro. Miwí túranka'a aamói uwásinkaiwae aantemba ímba miyán-káwé'á wée'a úwoi-kanaawara'a miyán-káwé'á é'a Fasi'aénkóntáfé'a táatafe-imayaa wée'a kentí óraa'-waasiti kisausafe'a ímba kae'-ímáyáá é'a kawé'-úmai máero.

²³ Kísau mo wémae'a sé'a ímba kesí óraa'-waasiti kísau aantembanifo Fasi'aénkóní kísau wémaumne sé'a kawé-kísáú wémae'a kawé'an-oro.

²⁴ Miyámó wéomba maarán-áái ímáyaan-oro. Fasi'aénkó wení waásisafena to'mayaambó úmakaimba mimbéyámba timíniye. Fasi'aénkó Káráisiti kentí óraako-úramba ména kentí méyámba tiména

²⁵ sáwí'o uráawi sáwí-meyamba timíniye. Ímba tuwínkaa'-úmai-meyamba timínifo arupise úmai-meyamba timíniye.

4

¹ Wayó'-wáásítí óraa'-waasi isáaro. Kentí wayó-kísáú-wáásíyá'á arupise úmai kawé'-úmai káráwiye'a maarán-áái ímáyaan-oro. Miwítí óraakoe kentí óraakoe mimbóráwígómá éna wíyómpa'a méraifo arupise úmai káráwiyoro.

Inai sésa arupise ésamo on-áái.

² Seyaafá'-wáásí isáaro. Inai símae wéiye'a miyámó wéomba ímba fí'o-fi'on-imayaamo iyamba inaimó sen-ímáyáá é'a Manikómpá'á súwiyo seró.

³ Inaimó wésemba kentáásáfé'wara'a súwa'nai e'a seró. Manikómbá áisai íyana aambá wiyínata áse-aaisa simátimenaumne. Minááímá aúpá'á makéna aráátimakaimba minááigóní áwáuma Ísu Káráisitín-íye. Aúpá'ó makéna aráátimakain-aaimo simátimewandarakemba aaisambá siyésa ándáfa'a mósinkaraawe.

⁴ Manikó minkísáú simakowa'a maiyáundanifo wenáái afora'ó simátiméndasafe'a súwa'nai e'a inai seró.

⁵ Manikómpá'á ímbo taméeraan-kwaasifimba

kawé'-ímáyááfinkémbá kawé'-úmai mé'a kanaamó weraindara'a miwífimbá Manikóní kísau maimaé íyóro.

⁶ Aaimó wésemba sásá-ááiye áse-aai aantemba wésemba pósa tísai iyamba anondáamo simátimíyan-aaima ímba saafá é'a áse-aai aantemba simátiméro.

⁷ Kentáásí waásigon-awi'a Tikíkaasi wen-ímáyáá wéundawi kentópa'a wéména kesáái seyaafá'á kosimátimíniye. Kesáámó úndantemba Fasi'aénkóní kísau-waasi ména minkísáú ímba ifátuwéna kawé'-úmai wémaena

⁸ kentáásái kosimátiména fasi'átinkaindasafe'a ai'maráúnana kentópa'a wéména wíniye.

⁹ Moóráwigo kentí naaópakewin-awi'a Ónísímási wemá kentáásí waásigo éna wen-ímáyáá wéundawi kawé-kísáú wémaiwai wesé'a wémesarai kentááfimbó paápé uráin-tantaakon-aai kosimátiméyaaye.

¹⁰⁻¹¹ Moóráwigon-awi'a Árisítakasi kesé'ó ándáfa'o méraiwai kembiwísáféna séna kawé'-úmai méraaro sisaná Páánápáasi anááfáigon-awi'a Máaka kembiwísáféna séna kawé'-úmai méraaro sisaná moóráwigon-awi'a Yósúwa moórá-awi'a Yásítasi kembiwísáféna séna kawé'-úmai méraaro wésiye. Aneka'á maanááímá simátimé'a sune. Máakaamo kentópa'o wéménamo wíndamo é'a kawé'á uwánkáaro sune. Yúndaa-waasi Ísu Káráisitiye'o

kááísamaimo méraampinkemba minkáúmbó-wáási aantemba kesé'a kísau wémaesa Manikómó káráwiyaipa'o waásimo méraiylantafesa kesé'a

kísau wémaesa wéfasí'asinkaawe.

¹² Moóráwigo kentí naaópakewi-awi'a Épáfarasi kembiwísáféna séna kawé'-úmai méraaro séna wemá Ísu Káráisitini kísau-waasi éna kembiwí túwa'nai ena fasi'ámai inai símae wéiyena Manikómpá'á maarán-ááímá wésiye. Manikón-aai fasi'ámai ta'óto'mai kawé'á é'a Manikómbó arááímo táinda-i'a seyaafá'á wée'a táákaefaen-kwaasiyaamba úmai fasi'ámai méraiylantafena mindásafena inai wésiye.

¹³ Kembiwí Kórósi-naopaken-kwaasiye Réóndisiyaa-naopaken-kwaasiye Írápórisi-naopaken-kwaasiye túwa'nai índasafena óraa-kisaumo wémaimba awáné'a simátimune.

¹⁴ Moóráwigo-awi'a Rúku wen-ímáyáá wéundawisa kentáási tíyofain-kwaasi éna kembiwísáféna séna kawé'-úmai méraaro sisaná moóráwigo-awi'a Tímasi kembiwísáféna séna

kawé'-úmai méraaro wésiye.

¹⁵ Manikóní waási Réóndisiyaa-naopakewisafeta séta kawé'-úmai méraaro séta Manikóní waási Nímpaani naaúmpa'o túwaandu owísáféta séta kawé'-úmai méraaro súnnda kosimátíméro.

¹⁶ Maanáúfáífkén-ááímá toráumai síya'a seyaafá'á isásuwe'a ti'maráiyasa maimaésa Manikóní waási Réóndisiyaa-naopa'o méraawi mátimiyasa toráumai isáaro. Miwísáfé'o tímakaunda-aufai timíya'a mimpínkén-ááímá isáaro.

¹⁷ Moóráwigo Ákípaasimba simáme'a sune. Fasi'aénkó ámakain-kísau fasi'ámai wémae tai'aaó siyé simáméro.

¹⁸ Ayáiyá'á kemá Póro agaimaráúmpo toráumai awíyé'a wenayáánaufi'an-ifo wenááin-íye sé'a isáaro. Kemá Póro sune. Kawé'-úmai méraaro sune. Kemó ándáfa'o méraunda-imayaa wée'a Manikómpá'á inai símae iyóro.

Manikó úwoimo wétuwa'nai-intafe'a inai sune.

Kemá Póro súnnda-aai tai'áíye.

1 Tésárónika

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai-aataiya'iyó miyáumai-aatai maisuwéna maanááimá agaimái Tésárónikaa-naoraa-waasifa'a agaimái mátimakaiye. Póro ásé-aii kosimátimuwasa isésa érai'e sésa Ísumpa'a timankúnkumba uráawe. Mináái Aantá-waasi-taai-aufaifimba 17:1-9-fimba wéraiye.

Ísun-aii Póro fi'o-fi'on-daopa'a kosimátimena Kórinti-naopa'a koméronka'a Timóti Tésárónikaa-naopaken-kwaasi-taai kosimátimena wéaisai-un-aaima kosimámuwana anondáá-aii agaimái timúwasa mátimakaawe.

¹ Kemá Póro maanáái maanáúfáifimbá agai-timúmpo isáaro. Moóráwigon-awí'a Sáirásiye moóráwigon-awí'a Timótiye kesé'o méraayanka'a moórá-aii sénaumpo isáaro. Tésárónikaa-naopakewi Manikóni waási isáaro. Manikó kentáásifowae'o kááísamaimo mé'o Fasi'aénkó Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo méraawi isáaro. Manikó úwoi wétuwa'nai-ena faru wéuwatinkaintafe'a inái sune.

Tésárónikaafaken-kwaasi Manikómpá'á timankúnkumbo uráan-aii.

² Inaimó súndarataamo únda kembiwísáféta imáyáama éta Manikómpá'á aasiyaasi súwiyosa wésune.

³ Ísun-aaisafe'a timankúnkumba é'a pó'a wení kisauma kawel'-úmai wémaewe. Manikómbá tirumbó wéametafe'a pó'a kawel'-kísáumá fasi'ámai wémaewe. Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisiti érai'a kumíniye sentáfé'a pó'a fasi'ámai mé'a wéamu'maraawe. Miyaráán-úmai méraantafeta imáyáama éta Manikó kentáásifowampa'a súwiyosa sune.

⁴ Manikó arumbá tiména wení waási-i'o uwátinkaraimba éta tuwánaraumne.

⁵ Ímba kentáási imáyáfinkemba úwoi-aaisa kosimátimewandanifo Manikóni Ufaen-ámútánkó keséta mérowata Manikóni fasi'aénkwará'á ásé-aii kosimátimeta ásé-aaisafeta simankúnkumba fasi'ámai uráundasa minásé-áái kosimátimewanata isaraawe. Ísowata séta Manikóni waásin-owesa siyáumne. Kesétaamo maéwándarata wétuwa'nai-éta méraawana'a suwánaraawe.

⁶ Fasi'aénkómó úntenkwara kesáámó ówándantenkwara'a miyá uráawe. Miyámó umbá umbái tiyómbanifo ímba ifátuwanae sumbá simátimakon-aaima méta'otokaawe. Manikóni Ufaen-ámútánkó imáyáama timúwa'a tirumbá kawel'-úmai mé'a ásé-aii méta'otokaawe.

⁷ Miyáumai mérowasa pósa Manikón-aaisafesamo timankúnkumbo on-kwáásimá Máséndóniyaafakene Ákayaafakene miyáumai-naoken-kwaasi kembá tuwánésa kemó un-tembá miwí uráawe.

⁸ Fasi'aénkón-aii kentópakemba simátima'maesa kuráawe. Ímba Máséndóniyaa-waasiwara Ákayaa-waasiwara aantembanifo seyaafá'-áémpákén-kwáásiwará'á isaraawe. Manikón-aaisafe'o timankúnkumbo on-áái seyaafá'-áémpákén-kwáási isaraawe. Manikómpá'ó kááísamai méraan-aii é'a isáámba póta ímba anekátá simátimenaumne.

⁹ Kempátáámó komaéwándara'a kawetáámó uwásinkarontafesawe sésa kawel'-áái wésewe. Waántá-waasiti aambá tuwésa Manikómpá'á tiyóntafesawe sésa kawel'-áái wésewe. Manikó fasi'aénkwáráwí érai-Fasi'aenke wení kisaum wémaentafesawe sésa kawel'-áái wésewe.

¹⁰ Aneka'á wiyómpakemba Manikón-ááninko Ísu kumíniye sé'a wéamu'maraantafesawe sésa kawel'-áái wésewe. Manikó Ísumba pukómpinkemba iyáfasinankowana sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faúsinkenasa kawepátá mósinkena séné Manikó aaiimbó maitinkáindara'a faútinkaundawi ímba maitinkáiniyemo siyáiwaimba amu'maráantafesawe sésa kawel'-áái wésewe.

2

Tésárónikaafa'a Póro kisaumo maiyáin-aii.

¹ Kentáási waásisono. Kesé'o komaéwándarata áúwara-kisaumo maéwándasa éta suwánaraawe.

² Ímbo kentópa'o kówánda-kanaafinta Fírípai-naopa'a komaéwánasasa suwánésa sinkamesasa sáwítaamo uwásinkón-aii é'a isaraawe. Manikó wení fasi'aémbá simakowanasa póna ímba sáá'a úwata ímba tiyawembá ówándasa Tésárónikaafata kentáá Manikóni ásé-aaisa kosimátimakaumne. Sáwí'o uwásinkówisa umbaisá siyómbanifo ímba tuwááwándasa

³ Ímba karo'-ímáyááfinkémbá simátimeta ímba aare-úmén-ímáyááfinkémbá simátimeta ímba waé'wáé-ááífinkémbá simátimewandasaanifo

⁴ Maníkó kentáásáféna séna kesí waási ontáfé'a ásé-aaí kosimátíma'mae'a koró súwata simásimakain-aaí kosimátíma'maeta kuráumne. Maníkó wen-isarena kesiruntá tuwináinda póta kísau wémaeta séta waásimo suwánésasaamo ésa tuwímbai aamoí íyasa tuwímbai ímba aamoí iyamba póna Maníkó suwánénasa aamoí íniye-imayaa éta kísau wémaeta

⁵ kentópa'a ásé-aaí kosimátimeta ímba tirunkáámbá kofaiyá'mai-aaífinkemba kosimátimewandasa ísaraawe. Ímba simai

fí'owani moparáwintáféta súraniyamba wéeta kosimátimewandasa Maníkó suwánaraiye.

⁶ Ímba síaimo kembiwíwará fí'on-kwaasiwara'a kesúwíta óraa'a ónae-imayaan-ófo séta kosimátímaumne. Kesé'o maéwándarata Ísu Káráísiti si'marón-kwaasisa ówándanifo ímba óraa'-waasi-ita úmai méta

⁷ wempatá úmai méta aaregómó wení iyámpóimo káráwiyintenta uráumne.

⁸ Kembiwí kesiruntá timaketa Manikóní ásé-aaí kosimátimeta sínkamiyata puwúnafo-imayaa ínta ówándasa Manikóní ásé-aaí kosimátímaumne.

⁹ Kentáási waásisono. Kesé'o maéwándarataamo fasi'aén-kísáúmó maéwánda tááka'a makáawe. Manikóní ásé-aaí kosimátimewandasa aafáyáara'e fenómpinka'e nó'waane kísasa maiyáumne. Tómbá ímba úwoi simíwae séwándasa tómbá méyánúmai wéneta maiyáumne.

¹⁰ Kembiwí Manikómpá'a timankúnkúmba uráawise'a maéwándarata kawé'-úmai arupíse úmai méta ímba sáwí'a ówándasa maéwána'a suwánontemba Manikówárátá suwánaraiye.

¹¹⁻¹² Tifoísáimo kentí iyámpóimo káráwiyonten-úmai moórá-mora kesáámá káráwiyeta méta faru uwátinketa Manikón-aaí kawé'-ááímá wésimatimeta séta miyáráámbá iyantafe'a Manikómbá aráái wáiyana Manikó aamoí íniyesa siyáumne. Manikó wésimba pó'a wemó kawáánipa'o wení sámó kaipa'a táméranaawe. Miyámó iyantafe'a Manikómbá aráái wáiyana wemá aamoí íniye.

¹³ Maarán-ááíwárátá Manikómpá'a aasiyaasí súwisa sune. Manikón-aaí simátimewandarata kembiwí sé'a waási-taain-íye ímba sumbá Manikón-aaín-íye sé'a tirumpimbá fasi'ámai méta'otokaawe. Simátímaunda-aaí érai'a Manikón-aaín-íye. Simátímaunda-aaísafeta timankúnkúmba ombá póna minááigó wétuwa'nai-íye. Mindásafeta íséta Manikómpá'a aasiyaasí súwiyosa sune.

¹⁴ Kentáási waásisono. Yúndaa-aempaken-kwaasi Fasi'aénkóní waási Ísu Káráísitiye'o kááísamaimo méraan-kwaasifa'o paápé uráintemba kembiwíwará'á miyá uráíye. Yúndaa-aempaken-kwaasimo miwífinkémbá Ísu Káráísitin-aaísafesa timankúnkúmba wéompinkemba sáwí'o uwátinkaraantemba kentí waási kembá sáwí'a uwátinkaraawe.

¹⁵ MinYúndáá-wáásí tiwá'náma naaófá'á Manikón-aaí simátímakowi tínkanto'naamai úmae wéiyuwasa putásowasa maimaé wéiyesa matínkámae íyówasa miwí tisaafitantamba ésa káfé'o méraawi Fasi'aénkómbá Ísumba tufúwana puwúwasa kentáámá sáwí'a uwásinkesa arááiwakaawe. Miyámó untáféna Manikó ímba aamoí uwátinkaraiye. Miwí seyaafá'-wáásítí namuro-wáásiyáámbán-owe.

¹⁶ Manikó sáwí-ampakemba kawé'-ámpá'ó métinkaindasafeta fí'onkaa-waasisafeta Manikón-aaí simátíma'maeta wégundasa Yúndaa-waasi aambá fáisinkesasa seyaafá'-wáásítí namuro-wáásiyáámbá wéowe. Tiwá'nátí sáwí-kisauwara'a káfé'o méraan-kwaasi maimaé wéiyowana káfé'a Manikó aaisambá wétiyiye.

Póro aneka'á kotuwánánaemo siyáín-aaí.

¹⁷ Kentáási waásisono. Kembá tiyuwéta maanká'á ampáánká'á taméta kembiwísáféta ímáya áfááraumai wéeta kembó kotuwánaanda-antafeta wésaafa-eta

¹⁸ Aneka'á kotuwánánae séta kemá Póro sé'a aneka'á kotuwánánae símasima'a wéunana waántáwanko aambá fáisinkaraiye.

¹⁹ Ánaaemba Fasi'aénkó Ísumo kumínda aúranka'a kométa nóintafetaawa amu'maránaum nóintafetaawa aamoisá ónaumno. Kembiwísáféta ímáya éta aamoisá ona'á

²⁰ kentáá súwí'a mósá maráiyana sirunkósá aamoí íniye.

3

¹ Kentáfékai óraa'-imayaa wéekainifo maankákái maékai kembiwí fi'opa'o méraantafekai Áténisi-naopa'a kerái maékai

² Tímótimba ai'marááwáyana kentópa'a kuráiyee. Tímóti kentáási kawé'-wáási póna wesé keséta Manikóni kisausa wémaunanasa póna Ísu Káráisitini ásé-ai simátima'maena wéwiye. Koáfomba faiyáina'a Manikómpá'á timankúnkumba fasi'ámai íwae sé'a Tímótimba ai'marááwánana kuráiyee.

³ Manikón-ai ímbo isááwi sáwí'a uwátinkaiya'a Manikómbá aúwáafo sé'a Tímótimba ai'marááwánana kuráiyee. Manikó séna kesááimo ímbo isááwi sáwí'a uwátinkanaawe siyáimba pósa kentáá sáwí'o wéuwasinkaamba é'a isaraawe.

⁴ Kesé'o maéwándarata séta sáwí'a uwásinkanaawemo siyáundasa káfé'a mápaape-isa'a wéawanaawe.

⁵ Kemá imáyáa é'a waántáwanko séna Manikómbá auwésa kesáái isáíwae sintáfé'a miyá uráawe. Manikómpá'á timankúnkumba wéoo sé'a kentáái isánae sé'a Tímótimba ai'marááwánana kentópa'a kuráiyee. Kentópa'a kisaumo komaéwánda áuware-kisauma maiyáunda káfé'a minkísáúgón-áuma áwiyo'wifo sé'a Tímótimba ai'marááwánana kuráiyee.

⁶ Tímóti kentópa'a koména kouweréna kesópata téna kembiwísáféna séna Manikómpá'á tirumbá timésa wenká'á timankúnkumba fasi'ámai owé séna ásé-aaisa tasimásímakaiye. Kembiwí kentáfé'o sé'o kawé'-áái siyémo senkwárá'á tasimásímakaiye. Kesáámó sétaamo kembiwí kotuwánanaemo súna'o kentáásáfé'o tatuwánanaemo senkwárátá tasimásímakaiye.

⁷ Manikón-ai simátimundarakemba tuwímbai sáwíta uwásínkáánka'a Manikón-aaisafesa timankúnkumba fasi'ámai on-áái tasimásímakaimba póna áfombo faiyáin-ai tasimásímakaiye.

⁸ Fasi'aénkómpá'ó kááísamaimo fasi'ámaimo méraan-ai iséta póta kawetá úmai méraumne.

⁹ Manikómpá'á fasi'ámai méraawata póta Manikónópata kentáásirunko kawé'á wéisata Manikómpátá súwi súne.

¹⁰ Kentópataamo konda-ámbá Manikó wi'maráíndasafeta fénáímpinka'e aafáyára'e Manikómpátá fasi'ámai áisai úmae wéiyune. Manikón-aaisafe'a timankúnkumba ombánifo moórafa'a wétuwaantafeta kotúwa'nai ónae séta Manikómpá'á fasi'ámaisá sune.

¹¹ Inai súndasa pósarai Manikó kentáásifowae Ísu kentáási Fasi'aénkóe úmai kentópataamo konda-ámbá wisínkáyááye.

¹² Inai súndasa póna kesiruntá áfááraumai tímakaundanten-úmai Fasi'aénkómá imáyáa timína'a moórá-mora kentirumbá timé'a seyaafá'-wáási kentirumbá timé'a ménaawe.

¹³ Miyá íyana Manikó kentirunkómbá fasi'átinkaina'a Ísu kentáási Fasi'aénkómó wení waásise'o kumíndara'a Manikó kentáásifowan-aúranka'a kawé'-úmai méraiyaana sáwí-ai kempímba ímba wéraindasafeta inai sune.

4

Miyásáámó wéunanasaamo Manikómó aamoisáámó wéuwasinkain-ai.

¹ Kentáási waásisono. Moórá-aiwara'a isáaro. Fasi'aénkó Ísuwe'o kááísamaimo méraundasafeta wa'wiséta óraaka'a simátimeta séta Manikómbó arááimo taiwáini áwúmo aráátimundasa arááíwa'mae'a wéwiyaana Manikó komaéwánda aamo uwátinkainiye. Minááígóni áwúma é'a wéaraaiwaefo miyáumai arááíwa'mae'a koró.

² Fasi'aénkó Ísu simásímakain-amaanta simátimewanda é'a isé'a wéaraaiwaewe.

³ Manikó maarámó iyantafena aráái wétaiye. Kembiwí Manikómpá'á té'a wendé-í'a taúráaro. Aare-úméné inaamaru-úméné aseráaro.

⁴ Waaimó é'a aaremó maiyamba arupise úmai máero. Miyámó iyamba Manikó miyámó iyantafena aráái wétaiye.

⁵ Manikómpá'ó ímbo tiyáan-kwaasimo otembá ímba miyán-oro. Pói-iyankomo waafán-ínimbó máéntemba ímba miyán-oro.

⁶ Manikóni ámáamba miyáumai wéraintafe'a aaremó maiyamba kentí waási ímba sáwí'a uwátinkáaro. Ááema óraaka'a simátimeta séta miyá-sáwí-ámpá'ó wíyanamo éna Manikó umbai-meyámba timíniye.

⁷ Manikómó wení waási-i'o uwásínkáinta kawé'ó úmaimo méraandasafenasa wéuwasinkaiye. Ímbo sáwí'o úmaimo méraan-ita wéuwasinkaiye.

⁸ Mindásafesa sūnda-aai isésa tinaaeni'o uwátimiyawima ímba waási aantemba tinaaeni'a uwátimenaafu Manikó wení Ufaen-ámútámbó tímiwainkwaru'a tinaaeni'a uwámenaawe.

⁹ Kembiwí kentí waási Manikón-aaisafe'a timankúnkúmbu on-kwáási moórá-mora kentirumbó tímén-aai Manikó aráátimakaimba pó'a é'a miyá wéofu moórá-mora kentirumbó tímén-aai maankwándááifimbá ímba agaénaumne.

¹⁰ Kembiwí Máséndóniyaa-aempaken-kwaasi Manikóní waási é'a kentirumbá tímakaawe. Óraaka'a séta moórá-mora kentirumbá tíma'mae'a iyóro sumpo

¹¹ fasi'ámai imáyáa wée'a faru úmai mé'a kentúra'a káráwiye'a tómbó maiyantafe'a kísau máéro. Minááímá éta simátímakaunda

¹² miyá é'a kísau maiya'a Manikómpá'ó ímbu tiyáan-kwaasi tuwánésa kembiwisáfésa kawe'-wáási owémá sénéáawe.

Miyá é'a kísau maiyana ímba táái táíniye.

Fasi'aénkómó kumínda-aai.

¹³ Kentáási waásisono. Manikón-aaisafesamo timankúnkúmbu un-kwáásímó púwówasamo utámakaan-kwaasisafe'a tirunkó sáwí'an-ifo séta

érai'-aaimo simátíménda isáaro. Manikómpá'ó ímbu kááísamaimo mésamo Ísu kumíndara'o pukáampinkembo iyáfasinaiyantaafesamo ímbu amu'maráan-kwaasi tirunkó sáwí'a wéífo kembiwí miyán-ófo séta senda-ááisá isáaro.

¹⁴ Ísu pukáampinkemba iyáfasinkaintafeta érai'esa sumpo Ísun-aaisafesamo timankúnkúmbu ésamo pukáan-kwaasi Manikó miwíwará Ísunkwaru'a tiyáinda-aaisafeta érai'esa sune.

¹⁵ Simátíménda-aaima Fasi'aénkómá siyáin-aain-iyé. Fasi'aénkómó kumíndara'a úwoimo tímó aráan-kwaasi pukéwi aifa'á ímba iyáákanaawe.

¹⁶ Manikóní kísau-waasigo wiyómpakewi aái sínana Manikóní uwiyenko óraaka'a aái sínana Fasi'aénkó óraaka'a wésindafinkemba wiyómpakembo kumínda Ísu Káráisitín-aaisafesamo timankúnkúmbu ésamo pukáan-kwaasi aifa'á iyáfasinaiyata

¹⁷ Ísu Káráisitín-aaisafeta simankúnkúmbu étaamo úwoimo súmó aráandawisa ku-farámbainata ainámpimbá aifa'ó iyáawise'a itúwaandu éta Fasi'aénkómbá iawánéta miyáumai aasiyaasi Fasi'aénkóe'a maé'mae'a ónaumne.

¹⁸ Mindásafe'a simáti-simati wée'a fasi'átinke'a méraaro.

5

Fasi'aénkó kumíndasafetaamo to'mayaa onda-áái.

¹ Kentáási waásisono. Fasi'aénkó Ísumo kumínda-kanaa ímba isare'a maankwándááifimbá ímba agaiyáumne.

² Kemá isaraawe. Nó'waamba umén-kwáásímó kafífimbó tentenkáan-úmai Fasi'aénkó Ísumo éna miyáumai kumíniye.

³ Waásimo maarámó sentembá káfé'a kawe-kánááifimbá aáo úmai méraumne siyambanifo minúwóiyáámbó éna sáwí-kanaago téna tasáwí'a uwátinkainiye. Aaregóní kanaamo tisanamó ímbá iyámpói wéma'ankaiye. Miyámó ontembá misáwí-kánáágómó éna ímbu asétinkainda seyaafá'nánká ta'ótorainiye.

⁴ Kentáási waásisono. Umén-kwáásígómó kentí moparáwímbó tamaimaiyáina'o awáné'ó é'a táátafe'a iyambanifo ímba kumeupá'á méraamba póna Fasi'aénkó Ísumo kumínda ímba táátafe'a ónááwe.

⁵ Kembiwí sámó kaiwáin-aráátomba owatá kesááwará'á ímba kumeukóndésá úmpo sámó kaiwáindésá úne. Ímba sáátafeta ónaumne.

⁶ Tuwímbaimo ombá Ísumo kumínda-imayaa ímbu ombá káátumo wáéntenkaamba wéofu kesáá ínta miyásá éta káráwimaisa kawe'-imáyáásá úmaisá ménaumne.

⁷ Waási nó'waamba tún-kwáéwasa uwó'í'o on-dómbó naan-kwáási nó'waamba nésa uwó'í'a ónááfo

⁸ kesáá sámó kaiwáin-aráátomba póta ímba miyaráántá ondasá kawe'-imáyáá úmaisá ménaumne. Miyáumai méta wenókáámbó faférimaisaamo méraundantemba Manikómpá'á simankúnkúmba éta waásisomba siruntá wétimeta méraumne. Wenótámbó súsaaamo fáitúwaundantemba Ísu Káráísiti kusiyáindasafeta amu'maréta méraumne.

⁹ Manikó wení waási-ita uwásinkaraimba kentáási sáwí-kisaurakemba Manikó ímba áyánta uwásinkainifo Fasi'aénkó Ísu Káráísiti kentáási

sáwí-kisauogomo ta'ótokaimpinkemba faúsinkenasa kawepátá mósinkaindasafena Manikó wení waási-ita uwásínkaraiye.

¹⁰ Fasi'aénkó Ísu Káráisiti kentáásáfénawe séna pukáimba póta kumínataamo éta úwoisaamo méraunda-waasiwara pukáan-kwaasiwara'o éta weséta ménaumne.

¹¹ Mindásafe'a moórá-mora túwa'nai e'a kawé'-áái símasima'o íyamba pó'a fasi'ámai ménaawe. É'a wéomba pó'a miyá úmae iyónááwe.

¹² Kentáási waásisono. Moórá-aaimo óraaka'o simátíménda isáaro. Kempímbá kísau maésa kawé'-áái simátimesa fasi'ámai arupíse uwátinkaiyantafena Fasi'aénkó miwí iyáfasintinkarain-kwaasi-taai taawiyáfóro.

¹³ Kembiwífímbá miwí kísau wémaentafe'a pó'a miwí táái mósá maré'a kentirumbá wétime'a méraaro. Kembiwísé'a faru úmai méraaro.

¹⁴ Kentáási waásisono. Óraaka'o súndasa kafóná-waasisafe'a óraaka sé'a arupíse uwátinkáaro. Táátafesamo íyan-kwaasi tirumbá fasi'átinkáaro. Aamoisaén-kwáásíwará'á túwa'nai oro. Seyaafá'-wáási wempa'á aáno úmai méraaro.

¹⁵ Kembó sáwí'o uwátinkéwa'a anondáá miwí sáwí'a uwátinkáafo sé'a aambá fáitinkáaro. Aasiyaasí miyáumai kembiwísé úmai fí'on-kwaasiwara'a kawé'á uwátinkáaro.

¹⁶ Aasiyaasí tirunkó aamoí ina'a mé'a

¹⁷ Maníkómpá'á inaí símae wéiye'a ímba saagaaró.

¹⁸ Kentópa'a fí'o-fi'on-tantaa'a kawé-tántáá'é umbai-tántáá'wará'ó tinda Maníkómpá'á súwi seró. Miyámó íyamba Maníkó miyámó iyantafena wéankaiye. Ísu Káráisitiye'a kááísamái mé'a Maníkómpá'á seyaafá-tántáátáfé'a súwimo wéseмба Maníkó miyámó iyantafena wéankaiye.

¹⁹ Maníkóni ámutankomba ímba aambá fáí'anke'a

²⁰ Maníkóni ámutankomo simátímakain-aai wésimatimiya'a mináái ímba tínaaemba uwáméro.

²¹ Seyaafá-tántáá'á tuwíntuwe'a kawé-tántááká'á fasi'ámai méta'otoraaro.

²² Seyaafá'á fí'o-fi'o-sawí-tantaatafe'a aséráaro.

²³ Maníkó faru wéuwatinkaiwaini áwáun-íye. Wemá kembiwí wefáí'ó índasafeta inaí sune. Maníkó kentí imáyáara'e túwawaaka'e timanka'é káráwiya'a kawé'-úmai méraiyaamba Fasi'aénkó Ísu Káráisiti kumíndara'a ímba sáwí-aai kempímbá wéraindasafeta inaí sune.

²⁴ Maníkó éraikoni áwáuma póna wení waási-i'a uwátinkaindasafena táántaraiwai wemó siyáintemba miyá uwátinkainiye.

²⁵ Kentáási waásisono. Maníkómpá'á kentáásáfé'a súwa'nai e'a inaí seró.

²⁶ Maníkóni akúmbá tiyáámba tíméro sune.

²⁷ Fasi'aénkó simásímakaintafe'a óraaka'a simátíme'a sune. Maankwándááífínkén-áái toráumai Maníkóni akúmbá seyaafá'nánká simátíméro.

²⁸ Fasi'aénkó Ísu Káráisiti aasiyaasí úwoi wétuwa'nai-intafe'a inaí sune.

Kemá Póro súnda-aai tai'áíye.

2 Tésáróníka

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai-aataiya'iyó miyáumai-aatai maisuwéna maanáímá agaimái Tésáróníkkaa-naoraa-waasi Ísuni aampa'ó kun-kwáásí'á agaimái tuwówana moóráwigo mátímakaiye.

¹ Kemá Póro maanáái maanáúfáimbá agai-timúmpo isáaro. Moóráwígon-awí'a Sáírasiye moóráwígon-awí'a Tímótiye kesé'a méraayanka'a moórá-ai senuumpo isáaro. Tésáróníkkaa-naopakewi Fasi'aénkóní waási isáaro. Manikó kentáásifowae'a káásamai Fasi'aénkó Ísu Káráisitiye'o káásamaimo méraawi isáaro.

² Manikó kentáásifowawe Fasi'aénkó Ísu Káráisitiye'a úwoi wétuwa'nai-esarai faru uwátinkaayantafe'a inái sune.

³ Kentáási waásisono. Ááema Manikón-aaisafe'a timankunkumba é'a káfé'a fasi'ámai Manikóe'a káásamai méraawe. Ááema moórá-mora kentirumbá tímakaamba isa'á káfé'a kentirumbá tíma'mae'a wégowe. Miyámó wéomba mindásafeta Manikómpá'á súwisa símae wéiyeta inaisá súndasa kawetá úne.

⁴ Ísu Káráisitini waási ontáfesa sáwí'a uwátinkesa tí'a iní'o uwátínkáamba Manikómpá'á timankunkumba é'a imbo aúwemba wentáfé'a isámai fasi'ámai méraamba póta Manikóní waási moórá-mora-naopimpa'o méraanta simátimeta kentúwita mósá makáumne.

⁵ Miyáumai fasi'ámai méraamba pósa tí'a iní'o uwátínkáamba iséta séta Manikó arupíse-meyamba timína póna kawetóní'a uwátinkena wégarawiye sune.

⁶ Manikó arupíse úmai méraiwai sáwí'o wéuwatinkaawi sáwí-meyamba tiména

⁷ kentí umbai-tántáá'é kentáási umbai-tántáá'ésá tai'ásiyuwainiye. Fasi'aénkó Ísu wiyómpakembo kumíndara'a wení fasi'aén-kísáú-wáásiwárá'á iyaráámbó kúra'mae kumíndara'a kentí umbai-tántáá'é kentáási umbai-tántáá'é Manikó tai'ásiyuwenasa

⁸ Manikómpá'ó imbo tésumo nénka'o méraawi sáwí-meyamba tiména Fasi'aénkó Ísuni áse-ai imbo taawiyafiyawí sáwí-meyamba timíniye.

⁹ Miwítí sáwí-meyamba maarán-iyé. Sáwí-meyambo wae'wae'o índá-aempa'a aasiyaasi maé'mae'a iyana Fasi'aénkó aambá fáitinkainasa wenópa'a imbo iyiyamba wení fi'ora-fasi'aemba imba awánánaáwe.

¹⁰ Minkánáá kumíndara'a wení waási wenáásafesa timankunkumbo owí wenáwí'a óraa'a uwánkesa áwí'a mósá marésa aamoí onááwe. Ísun-ai simátimewanata kem-biwíwárá'á érai'e sé'a wempá'á timankunkumba uráamba pó'a miyá onááwe.

¹¹ Mindásafeta kembiwí túwa'nai eta maarán-áái inaisá símae wéiyune. Manikó wení waási-i'a uwátinkaindasafena táántena kawetóní'o uwátinkaindasafeta inaisá sune. Manikó fasi'aembá timína'a kentí imáyáfinkemba kawé-kísáú maimaé iyiyantafeta inaisá sune. Manikó fasi'aembá timína'a wempá'á timankunkumba fasi'ámai iyamba pó'a kawé-kísáú maíyantafeta inaisá súndasa pó'a

¹² kembiwífimbá Fasi'aénkó Ísun-awí'a óraa'a iyana Ísu wení waási-i'a ontáféna kentúwí'a maimaéna iyíniye. Kentáási Manikóe Fasi'aénkó Ísuwe'a úwoi túwa'nai iyamba pó'a Fasi'aénkó Ísun-awí'o mósá maráiyantafeta inaisá sune.

2

Sáwí-kisauombo afowái'o owín-áái.

¹ Kentáási waásisono. Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisiti kuména kuntúwaandu uwásinkainata weséta méraanda-aaisa aforatá simátimenaumne.

² Tuwímbai sésa Fasi'aénkó Ísuni kanaamá é'a paápé uráiyemo siyáan-ai imba óraa'-imayaa iyana tirunkó sáwí'a ino. Minááímó simátímakaawi kentí imáyáfinkena siyáa miyamó sembá Manikó simásímakaiyewa siyáa kentáfesa aúfáifinkemba simásímakaiyewa siyáa nááfaken-aaiyewa siyáao.

³ Minkaró'-áái simátíméwa'a érai'a siyé sefáímpó'a maanáámá afora'á simátimenaumpo isáaro. Fasi'aénkó Ísu kumínda-kanaa imba úwoi kumínifo aifa'á sáwífa'nanka Manikómbá tínaaemba uwámiyana sáwí-kisauomba afowái'o uráiwai sáwí-marupa'o iyamó kámakama'o wéipa'o kumbéndawinonkaamba paápé íniye.

⁴ Tuwímbai-tantaatafesamo waásimo sésa kesí manikón-iyé sésa mintántáákón-imáyáá mósá wémaraambo éna aambá faiyéna séné sáwísamban-ifo keyáá óraa'a úne séné Manikóní amáán-daumpa'a iména karo'á séné kemá Manikó úne síníye.

⁵ Kesé'o maéwándara'a mináái simátímakaunda ímbo tuwinkarámbá isa'á tuwinkaráawe.

⁶ Káfé'a sáwí-kisau gomba afowái'o uráiwaimba aambá fáí'ankaraimba wéisaawe. Manikó séné sáwí-kisau gomba afowái'o uráiwaini kanaamá wétiye sinda-kanaa miwá paápé íniye.

⁷ Káfé'a sáwísáwí-kisau aúpá'á wémaewana sáwí-kisau gomba afowái'o uráiwaimba aambá tawísíyankainana paápé índara'a sáwísáwí-kisau afora'á paápé ínana

⁸ sáwí-kisau gomba afowái'o uráiwaiwara'a paápé ínana Fasi'aénkó Ísu sámó kainkwará'á kuména áama áútinkena tufuwéna wení fasi'aémbá maisuwáiniye.

⁹ Sáwí-kisau gomba afowái'o uráiwai paápé índara'a waántáwankoni fasi'aénkwará'á paápé éna fi'o-fi'on-kisau ímbo awánaraan-kisau karo-kisáú wémaena

¹⁰ fi'o-fi'on-tantaatafena karo'-áái simátiminasa sáwí-meyambo waé'wae'o inda-aempa'o komérayan-kwaasi minááisáfésa érai'e sénáawe. Érai'-aaisafesa

ímba aamoí iyamba Manikó sáwí-imayaagomo ta'ótókaimpinkemba faútinkáiwain-aaisafesa ímba aamoí iyamba póna Manikó ímba kawé'-ámpá'á métinkainiye.

¹¹ Miyá-sáwí-wáási pósa minkáro'-ááisáfésa érai'e sénáawe. Miyá-sáwí-wáási póna Manikó étinkainana karo'-áái gó miwí fasi'ámai ta'ótorainasa karo'-ááisáfésa érai'-aainiye sénáawe.

¹² Miyáumai érai'-aaisafesa karo'-ááiye sésa sáwí'o wéontafesa aamoimó iyawi sáwí-meyamba timíniye. Kemá Póro sune. Aifa'á sáwí-kisau gomba afowái'o uráiwai paápé ínana Fasi'aénkó Ísu kuména tufuwéna wení fasi'aémbá maisuwáiniye.

Fasi'ámaimo méraan-aii.

¹³ Kentáási waásisono. Fasi'aénkó arumbá wétimiye. Aifa'á Manikó kembiwísáféna séné sáwí-imayaagomo ta'ótókaimpinkemba faútinke'a kawé'-ámpá'á métinkanaumne séné wení Ufaen-ámútámbá ai'marówana Manikóni waási-i'a kunuwátinkowa'a érai'-aaisafe'a timankúnkumbo urántafeta

aasiyaasi Manikómpá'á súwisa sune.

¹⁴ Ásé-aii kosimátimewananasá wení waási-i'a uwátinkaina'a Fasi'aénkó Ísu Káraísiti sámó kainkwará'ó méraipa'a iméraiyantafena Manikó táántaraiye.

¹⁵ Mindásafe'a fasi'ámai mé'a kosimátímakaunda-aaiye aúfáifimbo agaiyáunda-aaiye tirumpimbá ta'ótóráaro.

¹⁶ Fasi'aénkó Ísu Káraísitiye Manikó kentáásifowawe kentáá-imáyáá ésarai úwoi súwa'nai esarai aasiyaasi kentáá-imáyáá kawé'a wéuwasinkaayata Ísu Káraísitiye'o méraandasafeta wéamu'maraumne.

¹⁷ Fasi'aénkó Ísu Káraísitiye Manikó kentáásifowawe kentí imáyáa kawé'a uwátinkesarai fasi'átinkaiyamba póna kentí kisaue kentááye kawé'ó indasafeta inái sune.

3

Súwa'nai e'a inái serómó siyáin-aii.

¹ Kentáási waásisono. Moórá-aii simátimenaumpo isáaro. Kentáá súwa'nai e'a Manikómpá'á inái seró. Fasi'aénkón-aii simátiménana seyaafá'-áémpá'á minúwóiyáámbá wété inasa minááímó ta'ótoraiyantafeta Manikómpá'á inái seró. Kembiwífimba Fasi'aénkón-aai gó é'a miyán-úmai ta'ótokaiye.

² Moórá-tantaatafeta Manikómpá'á inái seró. Tuwímbai Manikón-aaisafesa timankúnkumbo owasá tuwímbai karo'é wésesa miwífinkémbá sáwí-waasi sáwí-kisaumo wémaewi sinkamofaini kentáá súwa'nai e'a Manikómpá'á inái seró.

³ Waántáwanko ta'ótorai fo séné Fasi'aénkó

wemó sintembó miyámó iwái póna káráwimai fasi'átinkainiye.

⁴ Kembiwísáféta óraaka séta Fasi'aénkóe'a kááisamai méraamba pó'a simátimunda-aaisa taawiyafé'a miyá úmae'a iyónáawe sune.

⁵ Fasi'aénkó imáyáa timína'a sé'a Manikó arumbá wésimiye sé'a méraiyantafeta inaisá sune. Ísu Káraísiti imáyáa timína'a wemó fasi'ámaimo méraisanamo ímbo awesaraimó intembá kemá miyámó iyantafeta inaisá sune.

Kísau máéromo siyáin-aii.

⁶ Kentáási waásisono. Fasi'aénkó Ísu Káraísitini kisausa wémaundasafeta óraaka'a simátimeta séta kembiwífinkémbá tuwímbai Ísu Káraísitini waási simátímakaunda-aaisa

ímba arááiwaesa kafóná-waasiyaamba úmai méraawata séta tiyuwé'a miwísé'a ímba méraaro sùne.

⁷ Kesé'o maéwándarata kafóná-waasiyaamba ímba úmai maéwánata suwánaraamba kesáámó uráundantemba miyán-oro.

⁸ Kentí tómbá ímba úwoi nááwándasa méyanuwasuweta wéneta aafáyáara'e fenómpinka'e nó'waane siyáántán-kwiyéta kisausa wémaeta minkísáúfinkén-tóntá maiyáumne. Kembiwí nófi'a uwátinkaunafo séta tómbá síméro ímba séwándasa kisaufinken-ontantanta maiyáumne.

⁹ Manikóni ásé-aai kosimátímakaunda-anondaa tísai úmaimo tómbó maiyékaa kawé'a éta úsina ímba tísai ówándasa maiyáumne. Kisaumo fasi'ámimo maéwándasa suwáné'a kembiwíwará'á miyá iyantafeta kosimátímakaunda-anondaa ínta úwoi maiyáumpo méyambakaumne.

¹⁰ Kesé'o maéwándarata maarán-áái simátimeta séta kafóná-waasi kisaumo ímbo wémaen-kwaasi tómbá ímba tímérosa simátímakaumne.

¹¹ Kembiwífinkémbá tuwímbai kafóná-waasi kisaumo ímbo máémba tíyo-aai símae wénowata ísaraumpo

¹² miwísáféta óraaka simátimeta séta Fasi'aénkó Ísu Káráísitini kisaumo wémaundasafeta séta ifátuwe'a kawé'-úmai mé'a kisaumo wémae'a kentí kisaufinkemba tómbá naarósá sùne.

¹³ Kentáásí waásisono. Kawé-kísáú wémaemba ímba tuwesarai ina'a miyán-káwé-kísáú máéro.

¹⁴ Maanáúfáifimbó agaimaráúnda-aaisa tuwímbai ísámai tínaaembo uwásúwéwi tuwáné'a miwítí nénka'a méwasa imáyáa ésa tigaesáfésa ésa kouwerésa teró.

¹⁵ Namuro-wáásímó ontembá miyá ímbo iyamba kentí waásimo ontembá mináái símai sáma katíméro.

¹⁶ Fasi'aénkó faru wéuwatinkaiwaini áwáun-íye. Wemá kawé-kánááwé sáwí-kanaawe faru uwátinkamaena iyíndasafe'a inái sùne. Kembiwísé'a Fasi'aénkó méraíndasafe'a inái sùne.

¹⁷ Ayáiyá'á

kemá Póro agaimaráúmpo toráumai awáné'a wenayáánaufi'an-ifo wenááin-íye sé'a ísáaro.

Seyaafá'-áúfáifimbá miyáumai wéagaumne.

¹⁸ Fasi'aénkó Ísu Káráísiti úwoi wétuwa'nai-intafe'a inái sùne.

Kemá Póro sùnda-aai táí'áíye.

1 Timóti

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai sisamaifakemba afa'mórée-aataiya'iyi miyáumai-aatai maisuwéna Timótin-imayaa éna maanáái agaimái tuwówana wenópa'a kuráiyé. Ísun-aai simátíma'maena iyúnkakemba ándáfa'a ánkárowana ména Timóti Éfésási-naopa'o Fasi'aénkóni waásiya'o káráwiyontafena imáyáa éna maanáái agaimarówana wenópa'a kuráiyé.

¹ Timótiyo kemá Póro maanáái maanáúfáifimbá agaimarúmpo isaaó. Manikó kentáási sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkembo faúsínkáiwaiye Ísu Káráisiti kumíniye sé'a amu'maráúndawiye kentáfésarai sésarai aantá-waasi-i'a éma Ísu Káráisitin-aai kosimátíma'mae núwo sésarai si'mákaaifo

² Timótiyo Ísu Káráisitimpa'a amankúkúmba óndawi érai'a kesááninkaamba ómpo isaaó. Manikó kentáásifowawe Ísu Káráisiti kentáási Fasi'aénkóe úwoi áwa'nai esarai tirumbá uwánkesarai faru uwánkaayantafe'a inái sune.

³ Ááema Máséndóniyaa-marafa'o kónae séwánda-kanaa entáfé'a óraaka sé'a Éfésási-naopa'a úwoi méraao. Manikón-aagomba waé'wáé'-ááímó wésewisafe imba miyán-áái seró simátimiyo.

⁴ Aasiyaasi imba imáyáa úmai maní'-ááiyé tiwá'náwe tinááfúisiaye túwi'wara'a imba seró simátimiyo simámakaumne. Miyán-ááímó sembá waásiti imáyáa tafiséna imba túwa'nai inasa pósa Manikómpá'á imba timankúkúmba úmaesa iyónááwe.

⁵ Énifo simámunda-aaimo seyaafá'-wáásímó arááiwaiyanamo éna miwítí tirunkó kawé'a inasa aano úmai mésa Ísumpa'a timankúkúmba fasi'ámai ésa miyámó iyawi tirumbá timénááwe.

⁶ Tuwímbai mináái ifátuwesa úwoi-aai símae wénesa

⁷ Manikóni áamámba simátimenae sésa ombánifo minamáámbá imba kawé'-úmai isésa óraaka'o sen-ááígóni áwáuma imba isááwe.

⁸ Áamámba kawé-tántáá'á póna mindámo wéaraaiwaen-kwaasi áamáanko wétuwa'nai-imba isáúmne.

⁹ Kesí áamámba arááiwáero séné áamámba tiména sáwí'o uráan-kwaasi kawé'-ámpá'ó wiyantafena áamámba tímakaiye. Áamámba taráísón-kwaasiye aaimó imbo isáán-kwaasiye Manikóntáfésamo imbo imáyáamo on-kwáásiyé sáwí'o on-kwáásiyé Manikón-aaisafesa kosaambaimó on-kwáásiyé tinófoi tínkamowasamo púwón-kwaasiye tuwímbai tínkamowasamo púwón-kwaasiye

¹⁰ aare-úmémbo on-kwáásiyé waai-úmémbo on-íniné umén-ánká'ó nón-kwaasiye iyámpói-umembo on-kwáásiyé karo'-ááímó sen-kwáásiyé karo'-ááímó simátínkáán-kwaasiye Manikóni érai'-aaimo taráísón-kwaasiye miyámó

on-kwáásímó kawé'-ámpá'ó wiyantafena áamámba tímakaisata isáúmne.

¹¹ Minááái ásé-aafimba wéna Manikó kawé'-aantembo iwái wení áwáuma fi'oran-awauwarawini érai'-aain-iyé. Kembá Póromba simásiména séné mináái simátíma'mae núwo

siyáiyé.

Manikó arumbá uwásínkaraiyemo siyáin-aai.

¹² Ísu Káráisiti kentáási Fasi'aénkó simásiména

séné kesí kísau kawé'-úmai maimaé núwo séné minkísáúmó máéndasafena fasi'aémbá símísa'a súwi simánkaumne.

¹³ Énifo minkísáú imbo maiyáawandara'a wenáwí'a símai sáwí'a uwánke'a wení kísau-waasi sáwí'a uwátinke'a wembá símai sáwí'a uwánkaumne. Minkánáárá'á Ísuma Fasi'aénkómá iyé-ááisáfé'a imba érai'e sé'a imba isámai kawé'a é'a pó'a sáwí'o uráunda mindásafena arumbá uwásinkena

¹⁴ Fasi'aénkó úwoi súwa'nai úmaena iyísa'a Ísu Káráisitiye'a kááisamai mé'a wenáísafé'a simankúkúmba é'a wen-imáyáa wéune.

¹⁵ Sáwí'o on-kwáási sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba Ísu Káráisiti faútinkaindasafena marapá'á kunkáiyé siyáifo mináái érai'-aain-ifo isé'a tirumpimbá fasi'ámai ta'ótóráaro. Kemó Póromo sáwí'o uráundawi seyaafá'nánká'ó sáwí'o uráamba iyáákaraumne.

¹⁶ Miyámó uráundasafena arumbá uwásinkena ayáátáaka'a simu'marómbe waási mindá awánésa wenááisafesa timankúnkúmba ésa aúí'a úmai maé'mae'o iyantafena ímba sínkamimba simu'maréna ména arumbá uwásínkaraiye.

¹⁷ Manikó káráwiyaiwai maé'mae'a éna ímbo puwindawi éna wembá ane'á súrantamba ímbo awánáúndawi weyáá Fasi'aénkómá éna wení áwáuma fi'oran-awauma waé'wae'a isaná wenáwí'a óraa'a waé'wae'a wéiye.

¹⁸⁻¹⁹ Tímótiyo kesááninko maanáái óraaka simámenaumpo isaaó. Ááema Fasi'aénkóni kísau máinda-aai entá simámakaundasaama isa'á imáyáa é'a pó'a óraaka simáme'a sune. Minááísáfé imáyáa úmai arááíwaema Fasi'aénkómpá'á amankúnkúmba éma arumpinkémba érai'-aai isé méma i-wáásímó tiyáántán-kwimáimo fasi'aén-kísáúmo maésamo máéntemba Manikón-aaisafe ayáántán-kwimái fasi'aén-kísáú wémae méraao sune. Tuwímbai tirumpinkémba érai'-aai tinaaemba uwámesa pósa Fasi'aénkón-aai tinaaemba uwámesa méraawe.

²⁰ Miwífinkémba kaenárari-tuwi'a moóráwígon-awí'a Áíméniyasi isaná moóráwígon-awí'a Árékísanda isa'á ti'maráúnana waántáwanko ta'ótokaiye. Manikómpá'á sáwí-aai símai tuwáyááye sé'a ti'maráúnana waántáwanko ta'ótokaiye.

2

Manikómpá'á inaimó sen-áái.

¹ Maarán-áái simátimiyo sé'a simámune. Manikómpá'ó inaimó sembá óraa-tantaa'an-iyé. Mindásafesa inaimó sembá Manikó seyaafá'-wáási túwa'nai ínkwaé sésa áisai esa súwi wésewe.

² Manikó óraa'-waasiye kenká'ó káráwiyaaan-kwaasiye túwa'nai ínaa inai síyamba faru úmais moóráfinta méta Manikóntáféta imáyáa éta arupíse úmais méraanaumne.

³ Miyán-ináimó sembá Manikón-aúranka'a kawel'-úmai sewaná póna aamoí éna wemá sáwí-imayaafinkembo faúsínkáíwaisa póna aamoí wéiye.

⁴ Manikó seyaafá'nánká sáwí-imayaafinkemba faútinkainasa wení érai'-aaimo isáiyantafena aráái wétaiye. Miyásáfésamo seyaafá'-wáásísáfésamo imáyáa ésamo Manikómpá'ó inaimó sembá kawel'-in-iyé.

⁵ Manikó mimbóráwígó méraisana Manikówé wení waásiseti afufumpimbó méraimba mimbóráwígó ména minkwáásígón-áwí'a Ísu Káráisiti ména waási Manikónté'a kááísatinkena

⁶ seyaafá'-wáási sáwí-imayaafinkemba faútinkanaumne séna aaraa-táiyá'á pukáiyé. Manikó seyaafá'-wáási kenti sáwí-imayaafinkemba faútinkanaumne séna miyán-kánáá tiniye siyáimba póna Ísu Káráisitimba ai'marówana kumpukáiyé.

⁷ Miyáumai Manikó simásimena séna aantá-waasi-i'a éma fi'onkaa-waasi simátíma'mae núwo séna si'marówa'a wení érai'-aaisafesa timankúnkúmba iyantafe'a simátíma'mae'a iyúne. Minááimó sunda ímba karo'-áái sumpo érai'a sune.

⁸ Naaó'-naoken-kwaasi túwaandu ésa Manikóntáfésa imáyáa ésa ímba aaisambá sésa ímba mósimesi-aai siyamba inaimó siyantafe'a miyán-oro sune.

⁹ Túwaandu ésamo Manikón-imáyáámó mósá maráiyamba aaremá maarámó iyantafena sirááíma wétaiye. Ímba túma maimaé iyésa kawel'-úmai unáánkwtóí ésa waási súfífáefo sésa ímba to'waaí ésa

¹⁰ ímba miyá-sáwí'ó iyamba kawé-kísáú aantemba maíyasa tuwánanááwe. Aaremó kesáfésamo sésa Manikóntáfé'a imáyáa úne sen-inímbó kawé-kísáúmo máéntemba miyán-oro.

¹¹ Aaré ímba túma maimaé iyésa aáno úmai mésa Manikón-aaimo sen-kwáási táái isanááwe.

¹² Aaremá ímba waaiyá'á káráwiyaaai mésa waai túranka'a ímba komésa aaimó simátimiyamba aáno úmai méraanaawe sune.

¹³ Naaófá'á Manikó Ándámumba aifa'á úmarena ánaaemba awaainínkómbá ífímbo úmakaintafe'a mináái sune.

¹⁴ Waántáwanko ímba Ándámuntafena siyáifo ífintafena karo'-áái simámuwana érai'e séna aifa'á Manikón-aai taráiyaiye.

¹⁵ Énifo aaremá iyámpóimo matinkáiyambo éna sáwí'a úmai méraampinkemba Manikó tiyáiniye. Aaremó Manikómpá'ó timankúnkúmba ésamo wen-imáyáámó ésamo arupíse úmimo aáno úmimo maé'mae'o úmae iyésamo miyámó iyanamo éna Manikó sáwí'ó úmimo méraampinkemba tiyáiniye.

3

Fasi'aénkóni waásiya'o káráwiyaawi-taai.

¹ Tuwimbaimo Manikóni waásiya'o káráwiyan-kisau maénae síyawimo ésa tirááimo táinda-kisau kawe-kisáun-iyé siyáamba mináái érai'-aain-iyé.

² Manikóni waásiya'o káráwiowiti kisaumo máéwi maarán-kwáásín-owe. Miwífimbá ímba sáwi-aaimo wéraiwai ésa kimbora-inimba mapá kuráwi ésa arupise úmai kawe'-ímáyáa aantembo owi ésa miwi túwí'o mósá maréwi ésa namu'-waasi naambá timésa tómbá timésa owi ésa Manikón-aai kawe'-úmai simátima'maesa wéiyowi ésa

³ ímba uwóí'o on-dómbá námae nésa uwóí'a owi ésa ímba aaisambá sésa aáo úmaimo méraawi ésa ímba óntantafesa túrande-urande owi ésa

⁴ miwítí naaúmpa'o méraan-kwaasiya'a kawe'-úmai káráwiowiti ésa miwítí iyámpói tifoísáisafesa ésa miwí táái wéisaiyawiti ésa miyán-kwáásímó ésa Manikóni waásiya'o káráwiowiti kisaumo maénááwe.

⁵ Aare-iyámpóiya'o ímbo kawe'-úmaimo káráwiowimo ésa Manikóni waásiya'a ímba kanaa'á káráwiyonaawe.

⁶ Káfé'o Manikónitáfésamo ísámaimo tiyawimo ésa Manikóni waásiya'a káráwiowiti kisaumo ímba maénááwe. Miyán-kwáásímó minkísáúmó maésamo ésa túma maimaésa iyiyana waántawankomo sáwí-meyambo maiyáintemba miyá ónááwe.

⁷ Símai sáwí'a uwátínkááfo waántawanko tamaimái wemparí'a ifáínifo Manikómpá'ó ímbo tiyáan-kwaasiwara'o sésamo kawe'-aantemba úmai méraawin-owe siyan-kwaasimo ésa miyán-kwáási aantemba Manikóni waásiya'o káráwiowiti kisaumo maénááwe.

⁸ Manikóni waásiya'o káráwiyaawi wétuwa'nai-owi maarán-kwáásín-owe. Arupise úmaimo mérewi ésa ímbo kaumbo-kae'-ímáyáámó tokéwi ésa ímbo uwóí'o on-dómbó námae níyawiti ésa ímbo óntantafesa túrande-urande wéiyawiti ésa

⁹ tirumpinkémbó érai'-aaimo isésamo ombá Manikóni érai'-aagioni áwáuma ta'ótóráawi ésa

¹⁰ miyán-kwáási ésa Manikóni waásiya'o káráwiyaawi wétuwa'nai-owiti kisaumo maénááfo aifa'á miwítí kisaumo tuwánewasamo kawe'ó iya'o é'a minkísáú timéro.

¹¹ Miyá íyasamo ésa miwí tuwaainíntómbá maarán-ínimbán-owe. Kawe'-úmaimo mérai yawiti ésa ímba tiyo-aai sen-ínimbá pósa arupise úmai mésa seyaafá-kísáú kawe'-úmai wémaewe.

¹² Manikóni waásiya'o káráwiyaawi wétuwa'nai-on-kisau wémaewi maarán-kwáásín-owe. Kimbora-inimbo ma'maé kuráawi ésa miwítí iyámpóiya'e miwítí naaúmpa'o méraan-kwaasiya'e kawe'-úmaimo káráwiyaawi ésa miyán-kwáásímó Manikóni waásiya'o káráwiyaawi wétuwa'nai-on-kisau maénááwe.

¹³ Minkísáúmó kawe'ó úmaimo maiyawiti ésa Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo méraan-aai fasi'ámai simátimiyasa isésa miwí túwí'a mósá maránááwe.

Manikóni áwáu-aagioni áwáu-aai.

¹⁴ Tímótiyo kemá Póro ampáánká'á embá koawánanae sé'a wée'a maanáufái agaimái tuwáumpo toráumai isaaó.

¹⁵ Empá'á kónae sé'o onda-ámbó faiyínamo e maanáufái toráumai isé sé kesáá Manikóni akúntá únanasa agaimái símakaimba póta miyásá ónaumne sínone. Áfonkomo taaimó farámintemba kesáá Manikó mérai waini waásisa

éta wení érai'-aaisa taawiyafónaumne.

¹⁶ Érai'a Manikóni áwáu-aagioni áwáuma paápé úwana óraa'-waasigo éna maarán-iyé. Ísu Káráisiti marapá'á waási-'i'a úmai paápé úwana Manikóni ámútanko wentáféna séna arupise úmai mérai wain-iyé súwasa Manikóni kisaumo-waasi wíyómpakewi awánawasa waási fi'o-fi'o-barafakewi wenáái simátima'mae kuwasá wenááisafesa timankúnkumba uwaná Manikó kunái'maena wíyómpa'a móankaraiye.

Mináái Manikóni áwáu-aagioni áwáun-iyé.

4

Karo'-ááímó simátimiyana-kwaasimo paápé iyan-aai.

¹ Manikóni ámútanko afora'á séna ánaaen-kanaa tinasu tuwimbai Ísu Káráisitimba tínaaemba uwámesa waántawankowe wení kisaumo-waasiyemo siyan-aai isésa karo'-ááímó siyamba arááíwaenaawe siyáiyé.

² minkáró'-wáási miwítí sáwí-tirumpinken-karo'-aai simátinkesa érai'e síwae sésa miwítí sáwí-awau ímba awánésa karo'á sésa

³ aarewé waaiyémo maíyamba aaraa matinkésa tuwímbai-tomba aaraa matinkésa miyán-káro'-áái siyasa ánaaen-kanaa tinasu tuwímbai miyán-ámbá arááíwaenaawe. Mintóntáféna Manikó wení érai'-aaisafesa timankúnkúmbo iyawisafena séna miyán-tómbá uwátinkaunda wéne'a súwi síwae sé'a uwátinkaraumne Manikó siyáíye.

⁴ Seyaafá-tántáá'ó Manikómó úmakaimba kawé-tántáá'an-ifo aaraa matínkááfonifo úwoi wéne'a Manikóntáfé'a súwi seró.

⁵ Inaisá súndanifo Manikó kawé'an-íye siyáimba pósa mintómbá aaraa matínkááfonifo.

Ísuni kawé-kísáú-wáási ónemo siyáin-aai.

⁶ Timótiyo simáménda-aaimo Manikóni waásimo simátiminda Ísu Káráisitini kísau-waasi-í'a éma po kawé'-wáási uráínone. Tómbó nésamo fasi'ámaimo méraantemba Ísu Káráisitini érai'-aai arááíwae kawé'-úmai simátima'mae iýinana minááigó fasi'ánkainiye.

⁷ Úwoimo maní'ó sen-áái ímba Manikón-aain-ifo úwoi-aain-ifo ánaaeni'a uwámuwo. Emá ayáántán-kwiye Manikóni áwáuma arááíwae enáuma káráwiyuwo.

⁸ Sógomo kawé'ó ínkwaé-imayaamo ésamo ésa tiyáántán-kwiyesamo kisaumo maíyamba mindá kawé'an-ifo Manikóni áwáuma arááíwaena ésamo imáyáamo ésa tiyáántán-kwiyesa Manikóni kisaumo maíyamba mindá óraa-kawé'an-íye. Miyámó ésamo ésa káfé'wara ánaaenkwará'a méraiyan-aempa'a minkísáúgó túwa'nai iye.

⁹ Mináái érai'an-ifo ísámai tirumpimbá ta'ótóráaro.

¹⁰ Manikó fasi'aénkwaráwí póna seyaafá'-wáásiyá'ó káráwiyaiwai éna wenááisafeta simankúnkúmbo úndawisa sáwí-imayaafinkembo faúsínkáíwaimba amu'maréta póta siyáántán-kwiyéta kisausa maénaumne.

¹¹ Timótiyo mináái simátime sé miyán-oro siyó.

¹² Ifó'-wáási óndasafesa úwoi-waasi óne sésa sáwí'a uwánkáafonifo kawé'-úmai mé kawé'-áái sé imáyáa timé arupise úmai mé kawé'-aantemba wéinasa Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo owí awánésa índantembá miyán-oro.

¹³ Empá'ó ímbo kondará'ó éma waási túranka'a Manikóni aúfáífinken-aai toráumai simátima'mae wéíye aráátimiyo.

¹⁴ Ááéma entáféna Manikómó siyáin-aai simátímúwasa Manikóni waási óraa'-waasi tiyáámba enane'a ta'ótoresá sésa Manikóni kísau mauwó suwamá minkísáú maéndasafe ónana Manikó fasi'aémbá ámbakaifo ímbo túwénda fasi'ámai maimae iyuwó.

¹⁵ Simámunda-aai aantemba imáyáa é miyá úmae iýinasa seyaafá'á awánésa sésa Manikóntáféna fasi'ámai méraimba póna mifási'áénkó iýíníye sénááwe.

¹⁶ Enáuma káráwiye méma simátiminda-aai imáyáa úmai kawé'-úmai simátimiyo. Miyámó ónda kawé'-ámpá'á kónasa enááimo

ísáán-kwaasi kawé'-ámpá'á wégowe.

5

Fasi'aénkóni waásiti imáyáa arupise uwátinkaao siyáin-aai.

¹ Timótiyo waurántómbá iyafákémbá ímbo sindá enafontáfémo aáo úmimo séndantemba miyáumai simátimiyo. Enáfámarimbo óndantemba

ifó'-wáási miyá uwátinkaao.

² Enanóisaimo óndantemba áráankantomba miyá uwátinkaao. Enáúmarimbo óndantemba aú-inintomba miyá kawé'-aantemba uwátinkaao.

³ Keto'-ínintí tiráá'maarina'i tinááwaina'i mésamo ésa miwí túwa'nai oro. Énifo keto'-ínimbó timááraamo ímbo méren-inimba túwa'nai uwo.

⁴ Énifo keto'-ínintí tiráá'maarina'i tinááwaina'i mésamo ésa miwí túwa'nai oro. Miwítí aifaráán-kísáú miwí tinófoi túwa'nai oro. Miyámó iyambo ésa káráwimaesamo iyáambeyambo timíyamba Manikó aamoí íníye.

⁵ Keto'-ínimbá timááraa ímba méraan-inimbo ésa sésa Manikó kenká'á káráwiýiniye sésa Manikómpá'á inái símae wéíyesa súwa'nai ínkwaé sésa inái wésewe.

⁶ Énifo keto'-ínimbó marapá-tántáátáfésamo tirááisafesamo ésamo ombá Manikóni nempa'a méraawe.

⁷ Keto'-ínintáfésa sésa sáwí'a úmai méraawe sefáínifo simámunda-aai simátimiyo.

⁸ Manikón-aaisafesamo karo'émó sembá mindá sáwí'a ombánifo tuwímbaimo ésamo miwítí akúnká'é miwí timááraara'emo ímbo kawé'-úmimo káráwiýombo ésa Manikón-aai tinaemba uwámakaamba mindá óraa-sawí'a wéowe.

⁹ Keto'-ínimbó Manikóni kisaumo maén-inimba saafá úmai túwí'a agauwó. Mindá maarán-inimbán-owe. Áráankamba késa 60 aatai maisukáan-inimba ésa kimbora-wambo maimaé kuráan-inintomba ésa

¹⁰ minínintóntáfésa kawé-kisáú wémaewe sen-ínimbá ésa miwí tiráá'marinka'a kawé'-úmaimo káráwiyaaan-inimba ésa namu'-waasi tómbó tímén-inimba ésa Manikóni waasi kawé'o uwátinkáan-inimba ésa umbai-tántáá'ó makáan-kwaasi túwa'nai on-ínimbá ésa miyán-káwé-kisáúumó wémaen-keto'-inin-tuwi'a agauwó.

¹¹ Aú-keto'-inin-tuwi'a ímba agauwó. Miwí Manikóni kisaú wémaesa ánaaemba waai maénae-imayaamo ésa Ísu Káráisitinka'o fasi'aén-ááímó símaresa ímba imáyáa ésa waai maíyasa

¹² tuwímbai tuwánésa sésa Ísu Káráisitinka'o fasi'aén-ááímó símakaan-aaima taraisésa sáwí'a uráawe sénááwe.

¹³ Miyáumai maaráwará'á ésa ímba kisaú maésa nambá'-aantemba nésa ímba kisaú wémaesa tiyo'-aai símae wénesa moparáwintáfésa wendé wenden-iyé-áái simátima'mae nésa aanáfómó ímbo siyénka'a ke simásuwesa sénááwe.

¹⁴ Mindásafe'a simáme'a sune. Aú-keto'-inimba waai maésa iyámpói matinkésa kawé'-úmai káráwiyesa miyámó iyamba kesáámá ímba sáwí'a úmaisa méraunda pósa Manikóntáfésamo ímbo aamoimó iyawi kentáási áwáumo saafá ésamo ésa ímba símai sáwíta uwásinkanaawe.

¹⁵ Tuwímbai-keto'-inimba kawé'-ámbá é'a ifátuwsa waántáwankoni sáwí-ampa'o wéaraaiwaentafe'a sunda-aai simámune.

¹⁶ Manikón-aaisafesamo timankúnkumbo on-ínimbá miwí timááraafinkembo keto'-ínimbó méraamba túwa'nai oro. Manikóni waasi keto'-ínimbá timááraamo méraan-inimba Manikóni kísaura'o tukáan-ontantamba túwa'nai ofáinifo keto'-ínimbá timááraamo ímbo méren-inimba minóntántámba túwa'nai oro.

¹⁷ Manikóni waasi miwítí óraa'-waasi kawé'-úmai káráwiyaaawisafesa imáyáa ésa miwítí méyámba mósá ma'mái tíméro. Minóráá'-wáásifinkémba tuwímbai Manikón-aai fasi'ámai simátimesa óraa'-kisaú wémaerwisafesa imáyáa ésa miwítí méyámba mósá ma'mái óraa'a tíméro.

¹⁸ Minááísáféna naaófá'á Manikón-aai aúfáífimba agaimaréna séna purumakagóni kísaura'-meyantafena séna

waásiti tómba wíti-aramba ásima piyíndasafena purumakagón-áisamai támai tafandaafá úmai ásima ufítúwáinka'a purumakagón-óika'a ímba kará'esa ifátúwéwana úwoi ména tuwímbai náiniye

agaimaréna siyáiyé. Moóráfa'a agaimaréna séna

kisaumo maéwi méyámba máéro

agaimaréna siyáiyé. Manikóni waasi minááímá imáyáa ésa miwítí óraa'-waasiti méyámba tíméro.

¹⁹ Manikóni waásiti óraa'-waasi tiyo'o fáíyan-aai ímba isaaó.

Énifo kaumbo-kae'-wáásímó tésamo síyan-aai miwí táái isaaó.

²⁰ Sáwí'o úmae iyówisafe seyaafá'-wáási túranka'a fasi'aén-áái simátimiyo. Miyámó inasamó ésa seyaafá'-wáási táátafesa ésa miwí túma káráwiyonaawe.

²¹ Manikón-aúranka'e Ísu Káráisitín-aúranka'e Manikóni wíyómpaken-kisaú-waasi túranka'e óraaka'a simáme'a sune. Simámundantemba uwo sune. Aaigóni áwáumo ímbo ísarendarakembo e ímba aái simátiminone. Aaigóni áwáumo ísarendarakembo e kawé'-úmai simátiminone. Ímba waasi tuwínkaa'-uré sindá seyaafá'-ááímá afora'-aantemba simátimiyo.

²² Moóráwigomo Manikóni kisaú maínkwae sémo e ímba ááéma iyáfasinankenda awánasuwe ánaaemba iyáfasinankaaó. Sáwí'o wéiya ímba ewará'á tiráái wáinda kawé'-úmai káráwimai kawé'an-uwo.

²³ Tímótiyo enarumpinkémbó áí'o énamo tuwímbai-kanaamo áúfa'o wínamo e non-úran-aantemba ímba nendá taaérampinken-domba naaó sune.

²⁴ Tuwímbaimo sáwí'o ombá tuwánaawasa sáwí-meyamba wémaefo tuwímbaimo sáwí'o ombá miwítí áwáuma ánaaemba paápé iniye.

²⁵ Miyáumai tuwímbaimo kawé-kisáúumó máémba tuwánaawasa tuwímbaimo kawé-kisáúumó máémba ímba tuwánaamba miyámó owítí áwáuma ánaaemba paápé iniye.

6

¹ Wayó-kísáú mó máén-kwaasi Manikóni waásisafe maanáái simátimiyo. Káráwiyaan-kwaasi-tuwi'a óraa'a uwátinke'a miwítí kísau kawel-úmai máéro simátimiyo. Miyámó iyasamo ésa Manikón-áwí'e Manikón-aaiye ímba símai sáwí'a ónááwe.

² Káráwiyaan-kwaasi Manikón-aaisafesa timankunkumbo owisáfesa miwítí wayó-kísáú-wáási sésa Ísu Káráisitini waásimo úndantemba miwíwará'a Ísu Káráisitini waási póta miwí tuwí'a ímba óraa'a uwátinkanaumne sefáinifo maarán-áái seró. Manikón-aaisafe'o simankunkumbo úndantemba miwíwará'a Manikón-aaisafesa timankunkumba wéowa'a sirumbá timé'a pó'a miwítí kísau kawel-úmimo máenda minkísáúfinkémba kawel-tántáa'a maenááwe sé

wayó-kísáú-wáasisáfé mináái simátimiyo.

Manikóntáfésamo imáyáamo ésamo méraamba óraa-tantaari'o on-áái.

Tímótiyo simámunda-aai óraaka simátimiyo.

³ Tuwímbaimo fi'on-aaimo simátimesamo kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisitini-aaimo kawel-áaimó ímbo arááiwaesamo Manikóni áwáú-aaimo ímbo wéaraaiwaewi

⁴ miwí túma maimaé wéiyesa seyaafá-tántáákóni áwáuma ímba ísaraawe. Miwífímbá sáwí-imayaa wéraisasa aagóni áwáusafesa sáwífa'-aai sésa kesáái go iyáákainkwaee-aai sewasá miyá-sáwí-ááífinkémba tirumbá sáwí'a uwátinkesa aaisambá sésa tuwí'a símai sáwí'a uwátinkesa sáwí-imayaa uwátinkesa

⁵ aaisambá símae wénowe. Miyámó on-kwáási miwítí imáyáa símai sáwí'a ésa érai'-aai ifátuwesa karo'-imáyáa ésa sésa sáwífa'-ontama maénae sésa Manikóni aambá wéaraaiwaewe-karo'-imayaa wéowe.

⁶ Miyán-károrí-imáyáámó ombánifo Manikóni aambó érai'o arááiwaéwi imáyáa ésa sésa Manikóntáfé'o imáyáamo é'o méraunda óraa-tantaa'an-ifo makáunda-ontama mindá kanaán-iyé wésewe.

⁷ Kesinóisaisa óntaiyainta masínkaraawe. Púwóndasa ínta óntawarata maimaéta kónaumne.

⁸ Unáánkwátóiyé tóné makétaamo éta mindá kanaán-iyesa sénaumne.

⁹ Óntasafe-imayaamo owí misáwí-imáyáágó tafisinana sáwí-tantaatafesamo tirááisafesamo iyan-tantaako miwí ta'ótorainasa sáwí'a úmai tai'ánááwe.

¹⁰ Fí'o-fi'o-sawi-imayaagoni áwáuma óntamba maénae-imayaasafesa aamoí wéowe. Tuwímbai óntamba maénae-imayaa aantemba wéesa Manikón-aai ifátuwesa umbai-tántáa'a maésa tirunkó umbai taisasá méraawe.

Manikón-aúranka'a arupise úmai méraaomo siyáin-aai.

¹¹ Tímótiyo emá Manikóni waási éma miyán-tántáákómbá ánaaemba uwáme Manikón-aúranka'a arupise úmai mére wentáfé-imáyáa wéema seyaafá-kísáú kawel-úmai wémae imáyáa wétime Manikóntáfé fasi'ámai aano úmai mére miyán-tántáátáfé ayáántán-kwiye méraao.

¹² Waásimo méyámbó maénaesamo tuwaantantésamo kontembá emá Manikón-aaisafe amankunkumba e ayáántán-kwiye minámbá arááiwa'mae aúí'a úmai maé'mae'o indámbá arááiwa'mae iyuwó. Ááema sáwífa'-waasi túranka'a paápéema séma Manikón-aai érai'-aai pó'a wenká'a kááisamai méraumne sundará'a Manikó entáféna aúí'a úmai maé'mae'a wéone siyáiyé.

¹³ Manikó seyaafá'ó méraawiti áwáugon-iyé. Ísu Káráisiti aaimó sí-náúmpá'a óraa'-waasigon-awí'a Póntiyasi-Páiratimba kawel-áaimó simámakaiwain-iyé. Minkáé'nárai túranka'a embá óraaka simáme'a sune.

¹⁴ Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisiti marapá'ó ímbo kunkáindara'a wemó siyáin-aai arááiwa'mae wéiyé kawel-aantemba wéinasa awánésa sésa mináái érai'-aain-iyé sénááwe sune.

¹⁵ Manikó Ísu Káráisitintafena séné kumuwómó sínda-kanaa kumíniye. Manikó kawel-aantembo iwái éna weyáa seyaafá'nánká káráwiyaiwai éna seyaafá-fási'áénkwará'-wáási wení fasi'aénkó iyáákaraiwai éna seyaafá-káwáa-wáásiyá'a kawáán-uráiwai éna

¹⁶ weyáa ímba puwíndawi éna fi'ora-sara'o méraiwai isasá miyá-sará'a ímba waási kanaa'a koméranaawe. Manikómbá seyaafá'-wáási ímba túrantamba wéawanesa ímba kanaa'a túrantamba awánánááwe. Wenáwí'a óraa'a waé'wae'a isaná wení fasi'aémbá waé'wae'o ímbá mindá érai'-aain-iyé.

¹⁷ Tímótiyo moparáwíngwárá'-wáásísáfé óraaka simátime sé ímba túma maimaé iyé'a ímba moparáwintáfé'a aamoín-oro. Mindá tai'áínda-tantaa'an-ifo ímba amu'marémba Manikó seyaafá-tántáátáámó wésimiwaintafe'a amu'maré'a mé'a aamoín-oro simátimiyo.

¹⁸ Moórá-aaí moparáwíngwárá'-wáásí simátime sé kawé-kísáú wémae'a túwa'nai úmae wéiye'a moparáwímbá tuwínkaa'-úmai tíma'mae iyóro.

¹⁹ Miyámó é'o é'a miyámó íyan-tantaatafe'a ánaaemba kembiwímó túwa'nai índa-tantaa'a wéraina'a miyámó é'a kawé'-úmai méranaawe simátimiyo.

²⁰ Tímótiyo Manikó simámakain-aaíye aráánámakain-aaíye káráwimai kawé'an-uwo. Manikómbó ímbo arááiwaén-kwaasi úwoi-aaí wésefo mináái ánaaemba uwátimiyo. Karo'á sésa seyaafá-tántáá'á ísaraumnemo mósimesi-aaímo síyamba ánaaemba uwátimiyo.

²¹ Tuwímbai sésa seyaafá-tántáá'á ísaraumne sésa pósa Manikómpá'ó timankúnkúmbo on-ámbá ifátukaawe.

Manikó seyaafá'-wáásí úwoimo wétuwa'nai-intafe'a inai sune.

Kemá Póro sún-da-aaí tai'áíye.

2 Tímóti

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai sísamaifakemba afakaeté-aataiya'iyio miyáumai-aatai maisuwéna Tímóti-imayaa éna maanáái agaimái tuwówana wenópa'a kuráiyé. Ísun-ai simátíma'mae iyúnkakemba Rómu-naopa'a ándáfa'a ánkárowana ména Tímóti Fasi'aénkóni waásiya'o káráwiyontafena imáyáa éna maanáái agaimarówana wenópa'a kuráiyé.

¹ Tímótiyo kemá Póro maanáái maanáúfáifimbá agaimaráúmpo isaaó. Manikó weni imáyáafinkemba kentáféna séna aantá-waasi-i'a éma Ísu Káráisitini-ai kosimátíma'mae núwo séna si'mákaiye. Manikó óraaka'a séna Ísu Káráisitiye'a káásamai méraamba pó'a aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe siyáin-ai kosimátíma'mae núwo séna si'mákaiye.

² Tímótiyo kesáanimba óna'a sirumbó wéamundawi ómpo maanáái maanáúfáifimbá agaimaráúmpo isaaó. Manikó kentáásifowawe Ísu Káráisiti kentáási Fasi'aénkóe úwoi áwa'nai esarai tirumbá uwánkesarai faru uwánkaayantafe'a inai sune.

³ Kesíwá'námo Manikómbó arááiwakaantemba kemá miyá únana mindásafena kesirumpimbá imba aai wéraiye. Manikómpá'ó inaimó sunda entáfé'a imáyáa é'a aasiyaasi áísai e'a súwi simánkaumne.

⁴ Ifi'ó tasínkaraanda imáyáa é'a aneka'á awánánae-imayaa úmae wéiye'a embó awánaanda sirunkó óraa-kawe'a íniye.

⁵ Ísu Káráisitini-aaisafemo amankúnkumbo ónda imbo óikakembo óndamo arumpinkémbó óndasafe'a imáyáa úne. Aifa'á enaráárán-áwi'a Róisi Manikón-aaisafena amankúnkumba úwana minkákemba enanón-áwi'a Yúnisi Manikón-aaisafena amankúnkumbo uráimba ewará'á miyá wée Manikómpá'ó amankúnkumbo ónda érai'a mindá ísaraumne.

⁶ Mindásafe'a simáme'a sune. Manikómó fasi'aémbó ámakaimba ta'ótoke weni kisaú mauwó. Manikóni kisaumo máindasafe'a siyáamba ane'á ta'ótoraawanana Manikó fasi'aémbá ámakaiye.

⁷ Manikó imáyáasa símakowata fasi'ámaisa méta ínta saátafeta éta imáyáasa wétimeta kesúrata káráwimai kawe'á uréta úndasa po Manikómó fasi'aémbó ámakaimba ta'ótoke weni kisaú mauwó.

⁸ Mindásafe kentáási Fasi'aénkó siyáin-aaimo simátimendasafena imba áá'a íno. Fasi'aénkóni

waási-i'o úndarakemba ándáfa'a sínkaraawa'o méraundasafena imba áá'a íno. Manikó fasi'aémbá ánimba po áse-ai simátíminasamo áí'ó inda-i'o uwánkaiyamba sí'ó úni'ó uwásínkaraantembo uwánkaiyamba imba imáyáamo indá fasi'ámai méraao.

⁹ Manikó séna sáwi-imayaafinkemba faútinkána'a kawe'-aantemba úmai méraaro siyáiyé. Kesáá

kawe-kísáúmo maúndasafenasa ímbanifo weni imáyáafinkemba séna úwoi túwa'nai ónaumne siyáimba póna kentáási sáwi-imayaafinkemba faúsinkenasa séna kawe'-aantemba úmai méraaro siyáiyé. Áwáura'a Manikó maramá imbo úmakonka'a Ísu Káráisitini kisausafena imáyáa éna séna úwoi túwa'nai ónae'a to'mayaa úne siyáiyé.

¹⁰ Manikó kentáásáfénawe séna to'mayaa úmakaimba paápé úwana Ísu Káráisiti marapá'á kuména kentáási sáwi-imayaafinkemba wéfausinkaiye. Waási púwówini áwáuma wemá iyáákéna taí'ásuwowasa wiyómpa'a aúí'a úmai maé'mae'a ésa imba puwónááwe.

Minásé-áái paápé úwata ísaraumne.

¹¹ Minásé-ááímó simátíméndasafena Manikó simásimena séna aantá-waasi-i'a éma ai'maráana maanáse-áái simátíma'mae núwo súwa'a

¹² miyámó ówándarakemba sí'ó úni'a úmai ándáfa'a sínkaraawa'a mé'a imba sigaesáfé'a úne. Moóráwígon-aaisafe'o érai'emo sé'a wenká'ó simankúnkumbo úndawimba awáné'a símakain-kisaú káráwisa'a mináái érai'-aain-íye sunda pó'a imba sigaesáfé'a úne. Manikó waásimo méraawini áwáuma tísai inda-kanaa imbo tiyáindara'a símakain-kisaú wégarawíye.

¹³ Tímótiyo érai'-aaimo simámakaunda arumpimbá ta'ótore arááíwae Ísu Káráisitiye'a káásamai mé wenáásafe amankúnkumba wée wembá arumbá amé miyá úmae iyuwó.

¹⁴ Manikó érai'-aaimo simámakaimba Manikóni Ufaen-ámútánkó kentáásirumpimba méraimba po weni fasi'aéntámbá minéráí'-áái káráwiyuwo.

¹⁵ Ésiyaa-marafaken-kwaasi seyaafá'á tínaeni'o uwásiyukaampinkemba kae'-wáási moóráwigon-awi'a Fisérasí isaná moóráwigon-awi'a Émósénisi isamá mináái isaraane.

¹⁶ Moóráwigon-awi'a Ónésiforasi kesópa'a tóso éna kawé'-áái simásimena kesí imáyáa aúí'a uwásinkena ándáfa'o méraunda ímba aigaesáféna isa'á mindásafe'a Fasi'aénkómpá'á inái súnda Ónésiforasi wení naaúmpa'o méraan-kwaasiye kawé'á uwátinkainkwaé sé'a inái sùne.

¹⁷ Wemá Rómu-naopa'a taména siyaafái émena ándáfa'o méraunda tasuwánéna kesí imáyáa aúí'a uwásinkaraiye.

¹⁸ Ááéma Éfésási-naopa'a koméraawanana sáwífa-kanaa wemá súwa'nai úwa é'a awánaraane. Miyámó uráintafe'a sùne. Fasi'aénkó waásimo méraawini áwáumo tísai inda-kanaa tìnana Fasi'aénkó wentáféna arumbá uwánkainiye sùne.

2

I-wáásímó fasi'ámaimo méraantemba miyáumai fasi'ámai méraaomo siyáin-ai.

¹ Kesááninkoo Ísu Káráísiti úwoi wéawa'nai-ifo fasi'ámai méraao.

² Sáwífa'-waasi túranka'o simátimewanda-ai isé kawé'-imáyáawará'-wáási fasi'ámaimo méraawi kawé'-úmimo simátimiyawi simátímínasa miwíwará'á ta'ótokesa simátíméro.

³ I-wáásímó umbai-tántáá'ó tímembo fasi'ámaimo máéntemba Ísu Káráísitini waási-i'a óndarakemba embá umbai-tántáá'á ámémbanifo fasi'ámai méraao.

⁴ I-wáási miwítí óraako aamoí ínkwaé sésa wenáái wéaraaiwaesa ímba fí'o-fí'on-tantaatafesa imáyáamo iyamba óraakoni kisausafesa imáyáa wéowe.

⁵ Moórá-ai isaaó. Tuwaantantésamo kontembá moóráwigomo wení óraakon-aaimo isénamo awaantanténamo iyénamo éna méyámbá máiniye.

⁶ Moórá-ai isaaó. Kisaumo fasi'ámaimo owímó ombá tómbó fakaráán-kanaamo tisasá aifa'á fáká'mai wénaawe. Mináái imáyáa é Ísu Káráísitiye'a fasi'ámai méraao.

⁷ Simámunda-ai imáyáa inaná Fasi'aénkó imáyáa amína minááígóní áwáuma isáínone.

⁸ Ísu Káráísiti Téfitin-aísaafitantambo uráiwai puwénamo iyáfasinkaiwaintafe imáyáan-uwó. Mináái áse-ai simátimakaunda-aainiye.

⁹ Minásé-ááimó simátimewandarakemba ándáfa'a másinkesa sáwí'o owímó tíyayaanka'o kará'umaesamo mátinkaantemba kembá siyayaanka'a kará'umaesa sí'o iní'a úmai ándáfa'a másinkaraafo kemá úwoi ménaumpo Manikón-aaigo wété ínasá isáaro.

¹⁰ Mindásafe'a Manikómó wemparí'o úmaráin-kwaasisafe'a imáyáa é'a pó'a umbai-tántáátáfé'a ímba imáyáa é'a méraumne. Ísu Káráísiti miwítí sáwí-imayaafinkemba tí'maena kawepá'á métinkainasa sámo kain-áémpá'á maé'mae'o iyantafe'a umbai-tántáátáfé'a ímba imáyáamo únda fasi'ámai méraumne.

¹¹ Maanáái érai'-aainiye.

Ísu Káráísitiye'a kááísamaisa méraundasa póta puwétaamo éta weséta méraumne.

¹² Umbai-tántáá'ó ímbo imáyáamo éta fasi'ámaimo métaamo éta waásiya'o káráwiyintemba kesááwará'á miyásá ónaumne. Sínaaembo uwámenanasaamo éna kentááwará'á miyá íniye.

¹³ Wenááisafetaamo simankúnkumbo urétaamo ifátúwáananasaamo éna wemó sintembó miyámó éna ímba kanaa'á tuwéna fí'on-ai síníye.

Mináái érai'-aainiye.

Manikóní kisaupise úmai mainana aamoí uwánkainomo siyáin-ai.

¹⁴ Tímótiyo Manikón-aúranka'a maanáái símai táaka-tinke óraaka simátíma'mae iyé sé maanáái imáyáan-oro. Úwoi-aaisafe'a sáwífa'-ai sé'a aisambá wésefo mináái ifátúwáaro. Minááimó isáíyanamo éna minááígó ímba kawé'á uwátinkaina'a sáwí'a ónááfo súnda-ai simátíma'mae iyuwó.

¹⁵ Maarán-kwáási-i'o ónae sé maarán-uwó. Érai'-aaimo arupise úmai simátímíndawima éma Manikóní kisaupise éma ení kisausafe ímba aigaesáfé indawí éma miyámó émo e Manikón-aúranka'o ménda simámene séna kawé'-úmái méraane síníye.

¹⁶ Úwoi-ai Manikómbó ímbo arááíwáén-kwaasimo sen-áái ánaemba uwámuwo. Miyán-ááimó sen-kwáási ímba Manikóntáfesa imáyáa ésa sáwíwáwí'a úmae wéiyowe.

¹⁷ Sowáéftambo énamo seyaafá-túfá'ó intembá miwí tááigo wété ímba pósa sáwí'a ónááwe. Miwífínkémbá kae'-wáási túwí'a moóráwigon-awi'a Áíméniyasi isaná moóráwigon-awi'a Fáírítasi

¹⁸ minkáé'nárai érai'-aai ifátuwesarai sésarai pukáundafinkenta é'a iyáfasinkaunda póta ánaaemba aneká'á ina iyáfasinanaumne séyasa isésa tuwímbai Ísu Káraísitin-aaisafesa kae'-imáyáá wéowe.

¹⁹ Áfombo fasi'ámaimo faimaráántemba Manikó áfonkaan-tantaa'a fasi'ámai faimaréna minká'á aúfái agaimaréna séna Fasi'aénkó wení waási é'a tuwánaraiye séna moórá-aai agaimaréna séna Fasi'aénkóní waási únemo sewí sáwí'o ombá tínaaemba uwáméro agaimaréna siyáaye.

²⁰ Moórá-aaimo simáménda isaaó. Óraa'-naumpa'a tuwímbai-taufa'a marésa tuwímbai korí-óntántámbo úmakaan-taufa'a marésa tuwímbai taaisambó úmakaan-taufa'a marésa tuwímbai agari'-márásambó úmakaan-taufa'a marésa óraa'-kanaa aantemba korí-taufápinkémba nésa úwoi-kanaa taai-taufápinkémba wénaawe.

²¹ Simátímakaunda-sawí-kisauombo tínaaembo uwámesamo kawe'-úmaimo méraawi kawe-taufákáambá úmai mésa Manikóntáfésa imáyáá wéesa Manikómó kawe-kísáú timíndasafesa to'mayaa úmai méraawe.

²² Ifó'-wáásimó sáwí-tantaatafesamo tiráásafesamo ombá ánaaeni'a uwátíme arupíse úmai mérenda-imayaa é Manikón-aaisafe amankúnkumbo úmae iyí-imáyáá wétíme faru úmai mé tirumpimbó kawe'-aantembo imáyáamo ésamo Fasi'aénkómpá'ó áisai esamo súwa'nai ínkwae sésamo ontembá miyán-owo.

²³ Úwoi-aaisafesamo sáwífa'-aaimo sembá minááiyákémbá aaisambó sembá isaraampo ánaaeni'a uwátimiyo.

²⁴ Fasi'aénkóní kísau-waasi ímba aaisambá sésa faru uwátinkesa kanaa'á aráátimesa aaisambó sembá tasí uwátinkesa

²⁵ wempa'á mésa miwímó kentáaimo taráísón-kwaasiti imáyáá kawe'á uwátinkesa miyámó iyanamo éna Manikó imáyáá timínasawa Manikómpá'á tésawa érai'-aaisafesa érai'e sénáá ina sénááo. Mindásafesa Fasi'aénkóní kísau-waasi amu'marésa méranaawe.

²⁶ Waántáwanko ken-imáyáá íwae séna miwí ta'ótokaiye. Érai'-aaisafesamo érai'emo sésamo ésa kawe'-imáyáá ésa waántáwankomo ta'ótotuwenamo méraimpinkemba tufíntuwesa Manikómpá'á ténááawe.

3

Ánaaen-kanaagon-aai.

¹ Tímótiyo ánaaen-kanaamo tindamo umbai-tántáá'ó paapé indasafe imáyáan-owo.

² Minkánáará'á waási maará iyamba kesáfésa aantemba aamoí ésa óntantafesa aamoí ésa kesáfésa kawe'-wáási úne sésa kentúma maimaé wéiyesa tuwímbai símai sáwí'a uwátinkesa tinófoi-taai taraisésa túwa'nai owisáfésa ímba súwi sésa Manikóntáfésa ímba imáyáa ésa

³ miwítí waási ímba imáyáa tímésa ti'ó kaótuwe méraamba ímba aaweyáá ésa karo'-áái simátinkesa miwí túra'a ímba káráwiyesa tiyésa kawe-tántáátáfésa tiyántafesa uwátinkesa

⁴ namuro-wáásisáfésa miwítí waási pintaru'á ésa sáwí'a uwátínkáaro sésa sáwí-amba ááéma arááíwaesa miwí túma mósá marésa sáwí-tantaatafesa tiráásafesa ésa aamoí ésa Manikóntáfésa ímba aamoí ésa

⁵ waási túranka'a Manikóní waási úne karo'á sésa Manikóní fasi'aémbá tínaaeni'a wéuwamefo miyámó on-kwáási ánaaemba uwátimiyo.

⁶ Miwífinkémba tuwímbai fi'o-fi'on-daumpa'a iyésa ímbo kawe'-imáyáámó on-iníntáfésa karo'-áái sewasá isésa miwí tááisafesa érai'e wésewe. Minínimbá aoisaambá owaná óraa'-i'a isasá miyá-sáwí-tántáá'á tiráásafesa owaná misáwí-tántáákó minínintómbá ta'ótokaiye.

⁷ Minínintómbá seyaafá'-wáási táái isésa ímba kanaa'á tuwímbai isésa érai'-aai ta'ótokaawe. Mindásafesa miyán-káro'-wáási tááisafesa érai'e wésewe.

⁸ Naaófá'á Mósesemo méronka'a kae'nárai-tuwi'a moóráwígon-awí'a Yánisi úwana moóráwígon-awí'a Yámbírísiye'o Mósesen-aaimo taráíyaayantemba minkáro'-wáási miyáumai érai'-aai taraisésa imáyáa sáwí'a ésa tóikakemba Manikón-aaisafesa érai'e wésefo

⁹ ímba óraaka'a miyá ónááwe. Miwí karo'-áái sésa méraamba tuwánésa sésa karo'-wáásín-owe sésa miwí táái ímba arááíwaenaawe. Naaófá'ó Yánisiye Yámbírísiye'o sirááyan-karo'-aaisafesa miyá siyáawe.

Érai'-aai ta'ótore méraaomo siyáin-aai.

¹⁰ Miwí miyá wéofa emá ímba miyá uráampo naaó'-naoken-kwaasi simátimunda-aai isé kemó méraundawini áwáuma suwáné kemó wénundawini áwáuma suwáné uréma po mináái wéaraaiwaene. Maníkómpá'á simankúkumba é'a faru úmai mé'a imáyáa timé'a umbai-tántáápímbó fasi'ámáimo méraunda-aai isaraane.

¹¹ Ántioku-naopa'e Áikóniyamu-naopa'e Rísítara-naopa'emo maéwándara'a umbai-tántáá'á simésa sí'o úni'a uwásínkówa'a ímba imáyáa é'o fasi'ámáimo maéwánda suwánaraane. Kempímbá óraa'-umbai-tantaa'a úmbanifo Fasi'aénkó mimpinkémbá síkaiye.

¹² Ímba ken-aantemba sáwí'a uwásínkaraafo maarán-kwáásiwárá'á sáwí'a uwátinkanaawe. Ísu Káráísitiye'ó kááísamai mé'a wentáfé'o imáyáa é'o mé'a miyá ónaemo sewi umbai timénááwe.

¹³ Sáwí-waasi karo'-áái sésa fi'owiti imáyáa kotafisewi sáwí'a úmae iyésa tuwímbai karo'á simátinkesa miwí karo'á simátiyuwanaawe.

¹⁴ Emá ímba miyá indá simátímakaunda-aaisafe érai'e fasi'ámai sé mináái fasi'ámai ta'ótoraao. Minéráí'-ááimó simátímakaundawisa kawé'-úmai suwánaraanda po mináái fasi'ámai ta'ótoraao.

¹⁵ Emá iyámpói mérondera'a Maníkón-aai aúfáifinken-aai simátíma'mae iyúmba isaraanda káfé'wara'a wéisaane. Maníkón-aai aúfáifinken-aai toráumaimo awánaawi kawé'-imáyáa ésa Ísu Káráísitin-aaisafesa timankúkumba owaná Maníkó sáwí-imayaaafinkemba wéfautinkaiye.

¹⁶ Maníkó imáyáa timúwasa Maníkón-aai aúfáifimba seyaafá'-áái agaimakáamba pósa mináúfáifínkén-ááisámbá Maníkóni aambá aráátíméwasa aoisaambó uráantafesa óraaka sésa sáwí-imayaa arupíse uwátinkesa kawé'-aantemba úmai méraiyan-amba wéaraatimewe.

¹⁷ Maníkóni kísau-waasimo Maníkón-aai aúfáifinken-aaimo ísámaimo kawé'ó iyanamo éna minááigó kawé-kísáú-wáási-í'a uwátinkainasa Maníkómó kawé-kísáúmó timínda-kísau fasi'ámai kawé'-úmai maénááwe.

4

¹ Tímótiyo Maníkón-aúranka'e Ísu Káráísiti pukáan-kwaasiye túnaraan-kwaasiye miwítí áwáumo tísai indawin-aúranka'e óraaka simáme'a sune. Ísu Káráísiti marapá'ó kumínda-imayaa é'a wení waásiya'o kawááninda-imayaa é'a óraaka simáme'a sune.

² Seyaafá-kánáa Maníkón-aai óraaka simátíme kawé-kánáámó inda simátíme sáwí-kanaamo inda úwoi mindáwara'a simátíme wempakémbá simátímínana minááigó tirumbá waeráínasa isáiyamba miwítí imáyáa arupíse úmai fasi'átinke simátíma'mae wéiye ímba ifátuwaao.

³ Ánaaemba moórá-kanaa tínsa érai'-aai ímba ísámae iyónááfo káfé'a érai'-aai simátíma'mae iyuwó. Ánaaemba moórá-kanaa tínsa sáwí-tantaatafesa tiráísafesa ésa aamoí iyan-aai simátimíyan-kwaasisafesa tiyaafái ésa miwí táai aantemba isésa

⁴ érai'-aai tinaaemba uwáméa maní'-áái isáiyambanifo

⁵ emá fasi'ámai ménana umbai-tántáá'ó empá'ó tinda fasi'ámai méma Maníkón-aai simátíma'mae wéiye wení kísau maimái tai'aaó.

⁶ Maníkóntáfésamo imáyáamo ésamo nombó fatiyóntemba kárika'a kembá Póromba sínkamiyana kesí naaegó miyáumai kumína'a puwónaumne.

⁷ Tuwaantantésamo kontembá kawé'-úmai wé'a ayáiyá'á komé'a Maníkóni érai'-aai ta'ótoke'a simátímakaunda

⁸ Fasi'aénkó kesí méyámba tokáimba póna arupíse úmáimo méraunda-anondaa simíníye. Ánaaemba Fasi'aénkó arupíse úmai-meyambo timíndawi siména ímba ken-aantemba simínifo kumíndasafesamo aamoimó ésamo amu'makáawiwara'a wétimena simíníye.

⁹ Tímótiyo úwoiyaambo kesópa'o tinda-imáyáa wée méraao.

¹⁰ Moóráwígon-awí'a Tímási marapá-tántáátáféna aamoí éna póna siyuwéna Tésárónikaa-naopa'a kóísana moóráwígon-awí'a Kérésénisi Kérésíyaa-marafa'a kóísana moóráwigo Táitási Tárímésíyaa-marafa'a kóísana

¹¹ Rúku weyáá kesé'a méraifo Máákaamba koái'mae tekaiyó. Máaka tasúwa'nai éna Maníkóni kísau tamáino.

¹² Moóráma Tikikaasimba ai'maráúnana Éfésási-naopa'a kóuraíye.

¹³ Ááema Tóroasi-naopa'a kesí wáá'a tuwááwánana Kápási káráwiyaifo maimaé téma aúfái-wandaaiwara'a aifaráán-tántáá'á kári'-aufaiwara'a maimaé tiyó.

¹⁴ Moóráwígon-awí'a Árékísanda wení kísau kópaa-ontantambo tuwímbai-tantaa'o iwáí óraa-sawí'a uwásínkáimba póna Fasi'aénkó anondáá sáwí-meyamba aminíye.

¹⁵ Manikón-aaimo simátimewanda wemá símai taráísukaifo wembá káráwiyuwo.

¹⁶ Aifarí'e'o aaimó simásínkáámbo minááímó sénae'o únda seyaafá'-wáásí ímba sáéfo tésa súwa'nai uwa'á Manikóntáfé'a ímba anondáá sáwí'a uwátinkaa'o sune.

¹⁷ Miwí ímba súwa'nai uwaná Fasi'aénkó súwa'nai ena fasi'aémbá símisa'a Manikón-aaí seyaafá'-ááímó simátimakaunda ímba Yúndaa-waasin-ifo fi'onkaa-waasi siyáunda ísaraawe. Áwáífiyaamo in-iyánkón-óipinkembo maiyauwénamo kawepá'ó móánkáintemba Fasi'aénkó aaiimbó maisínkáámpinkemba síkena

¹⁸ sáwí'o uwásínkémpinkembo éna sí'mai wíyómpa'o wemó kawáánipa'a kawé'-úmai mósinkainíye. Wení sámó kaimbó waé'wae'o índa érai'-aain-íye.

¹⁹ Pírísikaante Ákwíraante simátime sé kawé'-úmai méraakaiyo siyó. Ónésíforasinte wení naaúmpa'o méraan-kwaasiye simátime sé kawé'-úmai méraaro siyó.

²⁰ Érásítasi Kórinti-naopa'a méraisana Tórófímasi áí'a úwa'a Máíritasi-naopa'a auwé'a tiyáumne.

²¹ Áú'o sin-kánáámó ímbo tiyáindara'a imáyáa é úwoiyaamba tiyó. Yúpíyúراسيye Píyúténisiye Ráínásiye Kíróndiyawe seyaafá'á Manikóní waásiye entáfésa sésa kawé'-úmai méraao sewé.

²² Fasi'aénkó kembiwisé'a ména úwoimo wétuwa'nai-intafe'a inai sune.
Kemá Póromo súnda-aaí tai'áíye.

Táitási

Ísu wíyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai sísamaifakemba afa'móráe-aataiya'iyo miyáumai-aatai maisuwéna Táitásin-imayaa éna maanáái agaimái tuwówana wenópa'a kuráiyé. Ísun-aai simátíma'mae iyúnkakemba ándáfa'a ánkárowana ména Táitási Kírítí-marafa'o Fasi'aénkóni waásiya'o káráwiyontafena imáyáa éna maanáái agaimái tuwówana wenópa'a kuráiyé.

¹ Táitásiyo kemá Póro moórá-aai sénaumpo isaaó. Kemá Maníkóni kísau-waasi é'a Ísu Káráisitini aantá-waasi-i'a uwásinkena si'mákaiwai úne. Maníkómó wemparí'o úmakain-kwaasi timankúnkumba úmae wéiyesa érai'-aai isámae wéiyesa Maníkóni aampa'ó wéiyontafena Ísu Káráisiti mináái simátimiyo séna si'mákaiye.

² Naaófá'a Maníkó ímbo karo'ó siwái érai'-aai aantembo siwái óraaka séna kemparí'o úmaraunda-waasi aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe súwata érai'-aain-íye séta méraumne.

³ Maníkómó imáyáamo urón-kanáa tína úwana Ísu Káráisiti wenáái simátimuwana Maníkó simásiména séna kesáái simátíma'mae iyuwó séna kentáási sáwí-imayaafinkentaamo faúsínkáíwaisa mináái siyáiyé.

⁴ Táitásiyo maanááimá maanáúfáímbá agaimaráúmpo isaaó. Ísu Káráisitinka'o simankúnkúntaamo úndantemba emá miyá éma érai'a kesááninkaamba ómpo isaaó. Maníkó kentáásifowawe Ísu Káráisiti kentáási sáwí-imayaafinkentaamo faúsínkáíwaiye úwoi áwa'nai esarai faru uwánkaayantafe'a inái súne.

Táitási Kírítí-marafa'a koména kisaumo maiyáin-aai.

⁵ Esékaima Kírítí-marafa'a komékai embá auwé'a kenkáisi kísau ímba tai'áronka'a embá auwé'a tiyáumne. Minkísáú kawé'ó indasáfé'a embá auwé'a simáme sé'a seyaafá'-náopa'a Maníkóni waási óraa'-waasi iyáfasintinkafa'a wínone sé'a auwé'a tiyáumne.

⁶ Iyáfasintinkaan-kwaasi maarán-kwáásín-owe. Miwífimbá ímba sáwí-aaimo wéraiwai ésa kimbora-inimba mapá kuráawi owasá miwítí iyámpói maarán-iyámpóin-owe. Maníkón-aaisafesa timankúnkumba iyasa kawé'-iyámpóin-owe sen-iyámpói ésa tinófoi-taai isááwin-owe.

⁷ Maníkóni waásiya'o káráwiyowi Maníkóni kísaura'a káráwiyomba pósa maarán-kwáásín-owe. Miwífimbá ímba sáwí-aai wéraiwai ésa kesáái iyáákainkwaé ímba sewí ésa ímba ááema aaisambó sewí ésa ímba uwó'í'o on-dómbá námae nésa uwó'í'a owí ésa ímba aaisambó sewí ésa óntantafesa ímba túrande-urande owí ésa

⁸ namu'-waasi naané tóné timésa owí ésa seyaafá-káwé-tántáátáfésa aamoí owí ésa kawé'-imáyáá owí ésa arupise úmai méraawi ésa Maníkón-arááimo wéwaewi ésa miwí túma kawé'-úmai káráwiyowi ésa Maníkóni waásiya'o káráwiyowi miyán-kwáásín-owe.

⁹ Maníkóni érai'-aaimo simámakaunda-aai fasi'ámai ta'óto'maesa iyóro. Miyámó ésamo ésa érai'-aai kanáa'á simátimesa fasi'átinkanaafo miwí tááisafesa

karo'-ááin-íye sewí-tááigomba iyáákanaawe.

¹⁰ Sáwífa'-waasi kawé'-áái ímba wéaraaiwaesa úwoi sáwífa'-aai símae wénesa miwífinkémbá Yúndaa-waasi sáwífa'-waasi miyá ésa karo'á simátinkesa

¹¹ óntamba maénae sésa karo'-áái simátimesa tuwímbai-akumba sáwí'a uwátinkesa sáwí'a wéfo mináái aambá fáitinkao.

¹² Kírítí-waasifinkemba moóráwigo kawé'-ááimó siwái séna Kírítí-waasi aasiyaasi karo'-áái sésa afaá'-wái-wáámbo ontembá sáwí'a úmai kafóná-í'a úmai mésa sáwífa'-tomba náma'nama'a wéowe siyáiyé.

¹³ Siyáin-aai érai'-aain-íye. Mindásafe miwí-imáyáá fasi'ámai arupise uwátínkénasa Maníkón-aai kawé'-úmai arááíwaesa

¹⁴ Yúndaa-waasiti mani'-áái ímba isésa érai'-aaimo taráíyaawi-taai ímbo isáiyamba ifátúwáaro. Miyá iyantafe miwítí imáyáa arupise uwátinkao.

¹⁵ Imáyáa kawé'-aantembo owí seyaafá-tántáátáfésa imáyáa ombá kawé'-imáyáa aantemba wéfo imáyáamo sáwí'o owí Maníkón-aaimo taráísón-kwaasi miwítí imáyáago sáwí'a isaná tirumpimbá karo'-áái wéraisasa pósa seyaafá-tántáátáfésamo imáyáamo ombá ímba moórá kawé'-imáyáá wéowe.

¹⁶ Miwí tóikakemba karo'á sésa Maníkón-aai arááíwaumne wésefo sáwí'-aantemba ésa kawé'-áái taraisésa ímba kanáa'á kawé'ó ombá miyáumai méraawini áwáuma Maníkómbá tínaeni'a wéowe.

2

Ásé-aaí arupise úmai simátima'mae iyuwómó siyáin-aaí.

¹ Táitásiyo ásé-aaigoni áwáuma érai'-aaimo simámakaunda simátima'mae iyuwó.

² Waurántómbá simátime sé ímba uwóí'o on-dómbá námae wéne'a uwóí'a wée'a arupise úmai mé'a kentúra'a káráwimai kawe'á é'a Manikón-aaísafesa timankúnkúmba é'a fasi'ámai mé'a imáyáa timé'a fasi'ámai mérai'ana ímba tuwesaraí'ino simátimiyo.

³ Áráankantomba simátime sé Manikóntáfé'a imáyáa é'a ímba tíyo-aaí wése'a ímba uwóí'o on-dómbá námae wéne'a uwóí'a é'a aú-inimba kawe'-ámbá aráátíméro simátimiyo.

⁴ Miyámó íyasamo ésa aú-inimba minkáwé'-ámpá'a wésa tuwaai'wainé tiráá'marine tirumbá timésa

⁵ túra'a káráwimai

kawe'á ésa kawe'-aantemba ésa tuwaai'wainká'é tiráá'marinka'e naanka'é kawe'-úmai káráwiyesa tuwaai'wain-táái isánaáwe. Miyámó íyasamo ésa tuwánésa sésa Manikón-aaí kawe'-ááin-iyé sénááwe.

⁶ Ifó'-wáásísómbá óraaka simátime sé kentúra'a káráwimai kawe'án-oro siyó.

⁷ Seyaafa-tántáá'a kawe'á inasá awánésa emó indantembá miwí miyá íya simátima'maemo íyinda ímba óikaken-aantembo simátíminda arumpinkénkwará'a simátimiyo.

⁸ Kawe'-áái aantemba simátímínasa karo'-ááin-iyé sésamo karo'-ááímó saafá íyanamo éna ímba wérainasa tigesáfésa ésa ímba símai sáwita uwásinkanaawe.

⁹ Wayó-kísáúúmó máén-kwaasisafe maanáái simátimiyo. Káráwiyaan-kwaasi-taai isé'a aamoi uwásinkaiwae sé'a kawe-kísáú wémae'a miwísáfé'a ímba anondáá seró.

¹⁰ Miwítí moparáwímbá ímba umémbá é'a kawe'-aantembo íyamba tuwánánáawe sé miyán-áái simátimiyo. Miyámó íyanamo éna Manikón-aaí kentáási sáwí-imayaafinkembo faúsínkáin-aaigo óraa'a íniye.

¹¹ Manikó úwoi súwa'nai enasa Ísu Káráísitimba ai'marówana fi'o-fi'on-kwaasi miwítí sáwí-imayaafinkemba faútinkaindasafena marapá'a kunkáimba póna

¹² Manikó úwoi súwa'nai enasa kawe'-ámpá'ó konda-ántá aráásimakaiye. Minánkó maarán-iyé. Manikóntáfésa ímba imáyáa owí sáwí'o ombá sínaaeni'a uwátimeta marapá-tántáátáféta siráásafeta úndasa sínaaeni'a uwámeta marapáátáámó méraundara'a kesúrata káráwiyeta arupise úmai méta Manikóntáféta imáyáa éta méta

¹³ amu'maréta Manikó fasi'aénkwáráwiyé Ísu Káráísiti kentáási sáwí-imayaafinkembo faúsínkáíwaiye sáwara'o paápé íyantafeta timu'maréta méta paápé íyan-kanaa sirunkósá kawe'á íniye.

¹⁴ Ísu kentáási sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faúsinkenasa kawe'-wáási-í'a uwásinkenasa wení waási-í'a uwásínkáíwaisa méta kawe-kísáú maénae séta méraundasafenasa mindásafenawe séna Ísu Káráísiti pukáíye.

¹⁵ Táitásiyo mináái simátime Manikóní fasi'aéntámbá miwítí imáyáa kawe'á uwátínkénana aaí ímbo isáiyawi minááigó tirumbá waeráínasa aaí isáaro. Sinda-áái ímba isáafainifo óraaka simátimiyo.

3

Manikóntáfé'a imáyáa é'a arupise úmai méraaro simátimiyomo siyáin-aaí.

¹ Táitásiyo Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaandawí ómpo maarán-áái simátimiyo. Marapá-kísáúrá'ó káráwiyaan-óraa'-waasi tísamaifimba mé'a miwí táái isé'a kawe-kísáúsáfé'a to'mayaa úmai amu'maré'a mé'a

² ímba karo'á símai sáwí'a uwátinke'a ímba aaisambá sé'a faru úmai mé'a seyaafá'-wáási kawe'-áái aantemba sé'a méraaro.

³ Ááéma sáwí-imayaawara'-waasisa méta aaí ímba iséta sáwí-ampa'a wéweta sáwí-tantaatafeta siráásafeta éta méraawanana misáwí-tántáákó ta'ótorowata sáwí-imayaasafeta siráásafeta éta sáwí'a úmai méta

fi'owiti moparáwintáféta kuraníyamba éta síyánta uwátinkaawanasa kentáá tíyamba uwásinkaraawe.

⁴ Énifo Manikó kentáási sáwí-imayaafinkemba faúsínkáíwaisa séna sirumbá uwátinkaunda pó'a túwa'nai ondá aráátimenaumne siyónka'a Ísu Káráísitimba ai'marówana marapá'a kumúwana

⁵ Maníkó kawel-ámpátá mésínkaraiye. Kesáámó kawel'ó úndasafenasa ímba kawel-ámpátá mésínkaraifo arumbá uwásinkenasa kawel-ámpátá mésínkaraiye. Nombá maisinkénasa aúí'a úmai méraawananas Manikóni Ufaen-ámútánkó aúíta uwásinkontafena kawel-ámpátá mésínkaraiye.

⁶ Ísu Káraísiti sáwí-imayaafinkenta faúsínkáintafena Maníkó imáyáa éna wení Ufaen-ámútánkó kentááfímbá úwoi óraa'a uwásínkáinta

⁷ póna úwoi súwa'nai uwásinkenasa sēna arupise-waasin-owe. Érai'a aúí'a úmai maé'mae'o iyani'a uwátinkanaumne sisatá amu'maréta méraumne.

⁸ Mináái érai'-aain-iyē. Miyáumai káráwiyaan-kwaasi-tai isésa kawel-kísáú wémaesa méraaro.

Táitásiyo minááímó óraaka'o simátíminda siráái wétaiye. Miyámó inasamó ésa Manikón-aaisafesa timankúnkumbo owí fasi'aén-imáyáa ésa kawel-kísáú maenááwe. Mináái kawel-ááigó póna waási túwa'nai ínīye.

⁹ Énifo úwoi-aaisafesa sáwífa'-aai sésa tiwá'náwe tinááfúísái túwí'wara'a sésa aaisambá sésa Mósesemo siyón-amaantafesa aaisambó sembá miyán-áái úwoi-aagoma póna ímba túwa'nai ínifo ánaaemba uwátimiyo.

¹⁰ Tuwimbaimo sáwí-aaimo símimo tuwínkaa'-uwátínkááwimba kaumbo-kae-kánáá óraaka simátímínasamo ímbo isáiyamo e ánaaemba uwátimiyo.

¹¹ Miyán-kwáási kaéntámaimo méraawi ésa sáwí'o ombá kewará'á tuwánaawata kesááwará'á wétuwanaumne.

¹² Moóráwigon-awi'a Átémásina'i moóráwigo Tíkikaasina'iyō. Moóráwigomba ai'maráanana empá'ó wíndara'a imáyáa é Níkópórisi-naopa'a kempá'á tiyó. Áú'o sínda-kanaa Níkópórisi-naopa'a méraana tiyó.

¹³ Moóráwigon-awi'a Sínási aaimó isái-wáásígóe moóráwigo Ápórosiye emá túwa'nai inasarái Manikóni kísau maimaésarai nóyááye.

¹⁴ Manikóni waási sūnda-ai simátímínasa kawel-imáyáa ésa kísau wémaesa umbai-tántáá'ó wérainda-waasi túwa'nai esa pósa ímba úwoi-kísau maesa méranaawe.

¹⁵ Seyaafá'ó kesé'o méraawi entáfésa sésa kawel-úmai méraao wésewe. Kentáási waási Manikómpá'ó timankúnkumbo owí esé'a méraawi kawel-úmai méraaro simátimiyo.

Maníkó seyaafá'-wáási úwoi wétuwa'nai-intafe'a inai sūne.

Kemá Póro sūnda-ai tai'áiyē.

Firimóni

Ísu wiyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai sísamaifakemba kae'-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna Firimónin-imayaa éna maanáái agaimái tuwówana wenópa'a kuráiyé. Ááema Firimóni kesí kísau maínkwae séna Ónísímasimba méyámba'mai máánkarowana ména minkísáúgón-áároi inkaiséna fi'on-daopa'a koména Ísun-aaí isópa'a téna Póro ándáfa'o méropa'a wéawa'nai-uwana Póro séna Ónísímasi tauweráinana Firimóni aiyáínkwae séla maanáúfái agaimái amúne séna agaimái tuwówana Firimónimpa'a kuráiyé.

¹⁻² Firimóniyo kemá Póro maanáúfái agáúmne. Kesí waási po kesé'a ankarotaré kísau wémaendawi isaaó. Fasi'aénkóni waási ení naaúmpa'o túwaandu owí isáaro. Ápiyao kentáá símanaakowara'a isaaó. Ákípaasiyo keséta taankarotaré fasi'ámai kísau wémaendawi ewará'a isaaó. Ísu Káraísitin-aaí simátimewandarakemba ándáfa'a sinkaraawa'a mé'a maanáúfái agai-amúne. Kenkáí sífáko Tímóti kesé'a méraiye.

³ Kentáásifowa Maníkóe kentáási Fasi'aénkó Ísu Káraísitiye úwoi túwa'nai esarai faru uwátinkaayantafe'a inaí sune.

⁴⁻⁵ Firimóniyo kentáási Fasi'aénkó Ísumpa'a amankúnkumba e Maníkóni waási arumbá timé méraanda-aaí isé'a pó'a Manikómpá'ó inaimó sunda entáfé'a imáyaa é'a súwi sune.

⁶ Kenkáisi kisaugo moórá-i'a isatá méta Káraísitiye'a kááísamaisa méraundasafenasa wemá kawetá uwásínkáisa awánendasafe'a inaifinkémbá Manikómbá áisai une.

⁷ Firimóniyo kesífáko po Fasi'aénkóni waási arumbá timé túwa'nai ónasa aúí'ó úmaimo méraan-aaí isé'a aamoí uwánkaunana sirunkó kawé'a isa'a áwa'nai e'a inaí sune.

⁸ Ísu Káraísiti fasi'aémbá símakaimba pó'a ímba inkaisé'a sune. Emá moórá-i'a uwo sé'a súndanifo miyán-áái ímba sénaumpo

⁹ aáo úmai wempakémbá áisai e'a sune. Sendantembá miyá ínone sénaumne. Emá arumbá siména'a kemá sirumbá wéamunda pó'a aáo úmai wempakémbó simáméndantemba miyá ínone sune. Kemá Póro Ísu Káraísiti wení kisaumo símakaimba wémae'a waurámbá káúnasa ándáfa'a sinkaraawa'a mé'a

¹⁰ moóráwígon-awí'a Ónísímasintafe'a sune. Ándáfa'a mé'a Fasi'aénkón-aaí simámunana iséna Fasi'aénkómpá'a tisa'a sé'a kesí iyámpóíyaamba óne sé'a wentáfé'a sune.

¹¹ Ááema ení kísau ímba kawé'-úmai maúmba kisaugon-áároi inkaiséna kóuraimbanifo káfé'a kesí kísau kawé'-úmai maéna ení kísau kawé'-úmai máíniye.

¹² Káfé'a ai'maráanana empá'a wínama kesááninkaan-úmai aiyáínone.

¹³ Ónísímasimba ta'ótokaanana súwa'nai ínkwaé sé'a únda isa'a úwoi miyán-imáyaa úne. Ísu Káraísitin-aaí simátimewandarakemba ándáfa'a mósínkááwa'a méraunda enanondáá Ónísímasi súwa'nai íníye óndanifo

¹⁴ némpa'a mémpo ímba ewé sindasáfé'a pó'a ímba úwoi ta'ótóráanda póna kesé'a ména súwa'nai íníye. Ímba súwa'nai ónae sindá súwa'nai ónafainifo ení imáyáafinkemba súwa'nai ínone.

¹⁵ Ónísímasi kisaugon-áároi inkaiséna embá auwéna kárika'a fi'on-daopa'a taméraifo empá'a wéna aasiyaasi komérainiye-imayaa úne.

¹⁶ Fasi'aénkóni waásigomo óndantemba wemá miyá éna enáfakaamba póna ímba ení kísau wémaiwai aantembanifo enáfakoraamba éna empá'a wíniye. Kemá wembá sirumbó amúndantemba ewará'a arumbá wembá améma kesífá'an-íye sínone.

¹⁷ Fasi'aénkóni kisaugo kenkáisi kisaugo mimbórá-i'a wéimba po kentáfé kesí naaúmpa'a iyuwómó séndantemba Ónísímasintafe miyá siyó.

¹⁸ Embó

sáwí'ó uwánkenamo moórá-tantaa'ó maiyénamo ímbo amínamo e ímba wenópa'a té kesópa'a tina'a kemá méyánónaumne.

¹⁹ Kemá Póro kesiyáántamba agá'e'a mimbéyámbá aménaumne sune. Ísu Káraísitin-aaí simámewana érai'e siyáanda maé'mae'ó inda-méyámbá kempá'a wéraimba po ímba kanaa'a méyáninda-ainiye.

²⁰ Kesífákoo Fasi'aénkóni waási ómpo áisai úndantemba miyá ina'a Fasi'aénkón-auranka'a aúí'a úmai méraano.

²¹ Maanáúfáímó agaúnda imáyáa é'a sé'a kesáái isé áísai úndantemba miyá ínone. Emó indawí kemó áísai úndawimba íyáákainone.

²² Empá'á ke kondasáfé kesí mááraru'a to'mayaa uwásinkaa. Ándáfakemba faúsinkaiya'a ení naaúmpa'a kondasáfé Maníkómpá'á inai simásinke moóra-maararu'a to'mayaa uwásinkaa.

²³ Moóráwigo-awí'a Épáfarasi Ísu Káraísitin-aaimo simátimunkakemba ándáfa'a ánkaraawana kesé'a ména kembiwísáféna séna kawé'-úmai méraaro wésiye.

²⁴ Kesé'a kisaumo máéwi-tuwi'a moóráwigo Máákaani moóráwigo Árísítakasini moóráwigo Tímasini moóráwigo Rúku miwí sésa kawé'-úmai méraaro wésewe.

²⁵ Fasi'aénkó Ísu Káraísiti kesé'a ména úwoi wétuwa'nai-intafe'a inai sùne.

Kemá Póro mináái símai tai'áúmne.

Ípúru

Ísu wíyómpa'a iyówana moóráwígon-awí'a ímbo agaimakáiwai moórá-waai úmai sísamaifakemba afakaetē-aataiya'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái Yúndaa-waasi moórá-awí'a Ípúru-waasi Ísun-aaí isésa wení aampa'ó kuntáfésa tuwíyáái ésá sáwí'a uwátinkówasa minámbá ifátuwesa dááraan-amaan-amba aneka'á arááiwáéfo séna maarán-áái agaimái mátímakaiye.

Ísu Manikón-ááninkoma Mósesemba íyáákaraiye. Ísu aifa'-ámáán-káwáágómá áamáán-kisau-waasi íyáákaraiye. Póí tufú'mai Manikómbá ámakamba aifa'-ámáán-ámbá isaná Ísu marapá'á kumbéna kentáási sáwí-imayaa maisiyuwáíndasafena puwéna wenáuma Manikómbá ámakaimba póna kentáási áamáán-amba wikáimba pó'a Ísumba ímbo aúwémba fasi'ámai méraaro séna agaimái mátímakaiye.

Manikón-ááninkon-awikoma wíyómpaken-kisau-waasi-tuwi'o íyáákarain-aaí.

¹ Naaófá'á moórá-mora-kanaa Manikó wenáái simátímakowisafena súwasa miwí Manikó siyáin-aaí miyám-biyan-aaí kentáá siwá'násomba simátíma'maena tiyáimba isaná

² káf'e'a ánaaen-kanaafimba Manikón-ááninko Manikón-aaísa simásímakaiye. Naaófá'á wíyóne marawé ímbo wéronka'a Manikó súwana ááninko wíyóne marawé úmkena ánaaemba seyaafá-tántááká'á káráwiyiniye.

³ Manikóní sámó kainkó ááninkompinkemba sámá kaisaná Manikómó méraintemba miyáumai ména miyáumaimo méraiwei kentáá aráásímísana wení fasi'aén-ááígómó intáfena wíyóne marawé wae'wae'a wéiye. Wemó pukáintafena kentáási sáwí-imayaa maisiyuwéna pukáimpinkemba íyáfasinena wíyómpa'a iyéna Manikó fasi'aémbó íyáákaraiwain-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'á ména

⁴ wenáwí'a Manikón-ááninkon-awiko Manikóní wíyómpaken-kisau-waasi-tuwikomba íyáákaraiye.

⁵ Manikó wení wíyómpaken-kisau-waasisafena

ímba siyáífo ááninkontafena séna

emá kesáánimba óna'a

kesí kísaura'a ankáúmne

Manikó séna moórá-aaíwara'a séna

kemá aforwámá onaná wemá

kesáánimba ínīye

séna wíyómpaken-kisau-waasisafena ímba

siyáífo ááninkontafena séna

⁶ Manikó wenááninko íyáákaraiwaimba ai'marówana kunkáinka'a

séna

Manikóní wíyómpaken-kisau-waasi

wen-ímáyáá mósá maránááwe

wenááninkontafena siyáímbanifo

⁷ wení wíyómpaken-kisau-waasisafena súwana Manikón-aaí aúfáífimba agaimaréna séna

kemá súnasa kesí wíyómpaken-kisau-waasi fiyúndáraamba to'maésa wénowe. Kemá súnasa

kesí kísau-waasi iyagómó intenkáán-kísáú wémaewe

siyáífo

⁸ Manikó wenááninkontafena séna

Manikóo waásiya'o káráwimaemo íyínda ímba tai'áínīye. Káráwiyonda arupíse úmai wégarawiyone.

⁹ Kawe-tántáátáfé aamoí é sáwí-tantaatafe áyámba wéone. Mindásafena Manikó ení Fasi'aénkó embá íyáfasinankaraisa

seyaafá'-wáási íyáákaraanana enarumbá

kawe'á uwánkaraiye

séna

¹⁰ ááninkontafena moórá-aaí séna

Fasi'aénkóo áwáura'a maramá úmare enayáántamba wíyómbó úmakaanda

¹¹ mintántáá'á tai'áína emá maé'mae'a ínōne. Unáánkwtóimo aúsú kénamo tai'áínitemba wíyóne marawé miyáumai tai'áínīye.

¹² Wátóimo usisi fámaráántemba wíyóne marawé miyá ínone. Unáánkwtóimo aúmo on-tembá wíyóne marawé miyá éma káfé'o méraanten-úmai maé'mae'a éma ímba puwínone siyáíye.

¹³ Manikó maanáái ímba wíyómpaken-kisau-waasisafena siyáífo ááninkontafena séna kesiyáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'-iména'a ení namuro-wáásí tínkamona emá iyáákainone siyáíye.

¹⁴ Mináái siyáífo Manikóní wíyómpaken-kisau-waasi nórawa'iyó. Miwí ímba túma wéráiwai timan-aantembo wéráiwai ésa Manikómó sintembá miyá owaná Manikó simátimena séna kawé'-ámpá'ó métinkaunda-waasi kuntúwa'nai oro séna wéti'maraiye. Mindásafena Manikón-ááninkon-awiko wíyómpaken-kisau-waasi-tuwikomba iyáákaraiye.

2

Sáwí'o úmaimo méraundafinkenta Ísuma kawé'-ámpátáámó mésínkáíwain-aaí.

¹ Manikón-ááninko wíyómpaken-kisau-waasi iyáákaraintafeta érai'-aaisaamo ísaraunda-aaí fasi'ámai ta'ótoreta mináái ifátuwaunafosaanifo imáyáasa úmaeta iyónaumne.

² Manikóní ámaámba wíyómpaken-kisau-waasi siyáan-amaamba érai'-aaí póna taráíyaawiye ímbo arááiwwakaawiye sáwí-meyamba arupíse úmai tímakaiye.

³ Énifo Manikó séna sáwí-imayafinkemba kawé'-ámpá'á métinkanae séna minóráá-kisáúsáféna ááninko kentáásí Fasi'aénkómbá ai'marówana marapá'á kunkáíye. Minóráá'-ááímó ísáimaimo ifátuwetaamo éta érai'a sáwí-meyamba kentááfá'ó tinda ínta aseránaumne. Aífa'á Fasi'aénkó minóráá'-áái simátimuwasa ísaraan-kwaasi simásímúwata

⁴ mináái érai'-aain-íye sendasáfénasa póna Manikó fasi'aémbá tímúwasa fí'fí'on-kisau ímbo awánaraunda-kisau sáa'ó ún-kisau máúwana Manikó wení imáyáafinkemba wení Ufaen-ámútánkó túwa'nai úwasa miyán-kisáú maiyáawe.

⁵ Méraíyan-kwaasisafe'a súné. Ímba wíyómpaken-kisau-waasin-ífo wenááninkomba iyáfasinankaraimba póna wemá waásiya'a káráwiyaiye.

⁶ Mináásísáféna moóráwigo Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna Manikóo waási sáwísamba owá nóra séwa miwísáfé imáyáa éwa waási sáwísamban-ófo nóra séwa miwíyá'á wégarawiyono.

⁷ Wíyómpaken-kisau-waasi tínaaempa'a waási mótinkaanaa kárika'a mifá'á méraafo káfé'a óraa'a uwátinkaanaa túwíko óraa'a isá

⁸ iyáfasintinkaraanasa seyaafá-tántááká'á wégarawiyowe

agaimaréna séna Manikóo iyáfasintinkaraanasa seyaafá-tántááká'á wégarawiyowe siyáimba ímba moórá-tantaa'a ifátuwesa seyaafá-tántááká'á kanaa'ó wégarawiyonta káfé'a ínta wétuwanaumne.

⁹ Énifo Ísuni áwáusa awánaraumne. Manikó kárika'a wíyómpaken-kisau-waasi tínaaempa'a Ísumba móankarena ai'marówana marapá'á kumbéna seyaafá'-wáásísáféna imáyáa úwasa áí'ó úní'a uwánkówana puwúwana mindásafena Manikó óraa'-awí'a simánkena áwí'a óraa'a uwánkaraiye. Manikó úwoi túwa'nai ónae séna Ísumba ai'marówana marapá'á kumbéna seyaafá'-wáásísáféna imáyáa éna pukáíye.

¹⁰ Ísumba áí'ó úní'a uwánkóntafe'a imáyáa é'a sé'a Manikó seyaafá-tántáákóní áwáugoma póna seyaafá-tántáá'á úmarena séna sámó kain-áémpá'á sáwífa'-waasi méraíwae séna sáwí-imayafinkemba faútinkena sámó kain-áémpá'á métinkaindaisafena Manikó kanaán-íye súwasa Ísumba áí'a úní'o uwánkómba mindásafena sásá'-í'a uráíye. Manikó miyámó uráimba kawé'a uráíye súné.

¹¹ Ísu waásisa Manikóndé-í'o uwásínkáíwaisaawe Manikóndé-í'a uwásínkáíwaiye Manikó mimbórá tifowámá intáféna Ísu séna kesúnafaraawimban-owe siyáin-aaí ímba sáwí-imayaa éna kawé'-imáyáa wéíye.

¹² Mindásafena moóráwigo Manikón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna Manikóo enáái kesúnafaraawimba simátimé'a túwaandu iyanka'a imó sendará'á enáwí'a mósá maránaumne

séna
¹³ moóráfa'a agaimaréna séna
 kewará'á Manikómpá'á
 simankunkumba ónaumne
 séna moóráfa'a agaimaréna séna
 Manikómó simakain-iyampoi kesé'a méraawe
 agaimaréna siyáie.

¹⁴ Manikómó ámakain-iyampoisaafenamo siyáimba mararákén-kwáásímó onten-
 áuwawaawara'a Ísu ména séna waántáwanko waásimo puwíya-fasi'aembo tokáimba
 tai'ásuwanaumne.

¹⁵ Aasiyaasi puwónaumne-imayaamo ésamo táátafesamo owanamó ta'ótokain-imayaa
 faútinkanaumne séna puwéna iyáfasinena waántáwankomba iyáákaraieye.

¹⁶ Érai'a ímba wiyómpaken-kisau-waasisafenanifo Émbaramumo Manikón-aaisafenamo
 amankunkumbo uráintemba kesáámó miyámó úndawisafena súwa'nai indasafenasa
 miyáumai pukáieye.

¹⁷ Kentáásí aifa'-ámáán-káwáágó éna kentáásáféna imáyáa éna Manikómpá'á aai
 símai kawé'a éna aruntá uwásinkenasa kentáásí sáwí-imayaa maisiyuwénasa miyámó
 indasafena marapá'á kuména waási áuwawaawara'a ména wenáúnafaraawinte kesáámó
 úndantenta miyáumai ména súwa'nai índa-amba mimbórá-ámbó wéraintafena miyá
 uráieye.

¹⁸ Ááémo marapá'ó méronka'a sáwí-aaimo sínda ísare'a áí'ó índa-i'a uwánkanae sésa
 áisai úmaesa wéiyesa áí'ó úni'a uwánkaraamba ímba sáwí-ampa'a kuráimba pósa ken-
 táásáfésa sáwí-aaimo siyamba isánae sésamo ombá kanaa'á wésuwa'nai-iyé.

3

Ísun-awikoma Mósesen-awi'ó iyáákarain-ai.

¹ Kesí waásisono. Súnda-aaisafe'a Ísumpa'a imáyáa úmae iyóro. Manikó kembiwi
 wendé-i'ó uwátinkarain-kwaasisafena séna wiyómpa'a kesé'a ménaawe súmba ísaraafo
 Ísuntafe'a imáyáa úmae iyóro. Manikó wembá ai'marówana marapá'á kumbéna érai'-
 aaisafetaamo simankunkuntaamo únda-aaiyata káráwiyaiwai éna aifa'-ámáán-káwáágó
 isa'á wentáfé'a imáyáa úmae'a iyóro. Aifa'-ámáán-kísáúmó

² maíndasafena Manikó Ísumba iyáfasinankowana ímba ifátuwena minkísáú kawé'-úmai
 wémaieye. Naaófá'ó Mósesemo Manikóni waásifimbo kisaumo ímbo tuwénamo kawé'-
 úmaimo maiyáintemba Ísu miyá uráieye.

³ Naambá kawé'-námbán-iyé siyáafo mindámbó uráin-kwaasigon-awi'ó mósá
 wémaraantemba Mósesé kawé'-kísáú-wáásín-ifo Ísun-awi'ó mósá maráúndasa
 wéiyakáieye.

⁴ Seyaafá'-námbó waásimo ombá mindáwara waásiwara seyaafá'-tántáá'wará'á Manikó
 úmakáieye.

⁵ Mósesé Manikóni kisaú-waasigo éna Manikóni waásifimba minkísáú ímba tuwéna
 kawé'-úmai wémaena Manikómó sínda-tantaa'ó paápé índa simátimákaiye.

⁶ Mósesé miyámó uráimbanifo Ísu Káráísiti ímba kisaú-waasigon-ifo Manikón-
 ááninko-úramba póna Manikóni waásiya'a káráwiyimba ímba ifá'ó túwáimba kawé'á
 wéiye. Manikón-aaisafetaamo simankunkumbo étaamo aamoimó étaamo fasi'ámaimo
 amu'marétaamo métaamo éta Manikóni waási-ita ónaumne.

Manikóni waási wenópa'ó kosaagáiyán-ai.

⁷ Mindásafena naaófá'á Manikóni Ufaen-ámútánkó kentáá síwá'násontafena siyáin-ai
 imáyáan-oro.

Maará siyáieye.

Káfé'ó Manikómó simátimín-ai isáaro.

⁸ Naaófá'ó Manikón-aaimo taráísúmbo tirunté'ó makáantemba kemá miyá ofáínifo wenáái
 isáaro. Máásai-marafa'a mésa kentíwá'náma
 miyá wéesa Manikómbá totuwiyésa sáwí-kisau maésa wenáái taráiyaawe.

⁹ Ayáátáaka'a 40 aatai kentíwá'náma túwa'nai uráunda-kisau awánaraambanifo kesáái
 taraisésa totuwiyésa sáwí'ó uwásínkáántafe'a

¹⁰ aaisambá tiyé'a sé'a miwítí imáyáa sáwí'a úmae iyésa aráátimunda-amba ímba
 arááiwáéwe sé'a

¹¹ aaisambó tiyúnda óraaka súne. Kesópa'a ímba tésa kesé'a tasaagánáawe siyáumne
 Manikóni

Ufaen-ámútánkó siyáiyē.

¹² Kesí waásisono. Manikóni Ufaen-ámútánkó minááímó siyáintafe'a káráwimai kawé'án-oro. Kempinkémbá tuwímbai sáwí-imayaa ésa Manikón-aaisafesa ímba timankúnkúmba ésa Manikó fasi'aénkwáráwímbá tinaaemba uwáméfainifo káráwimai kawé'án-oro.

¹³ Kempinkémbá tuwímbai sáwí-imayaa íyana minímáyáágó karo'á simátiyuwainasa Manikóntáfésa ímba imáyáa ésa tirunté'a máraáfainifo moórá-mora-waasi kentí imáyáa fasi'átínkáaro. Kentí kanaamó wérainka'a miyán-oro.

¹⁴ Aifa'á Manikómpátá simankúnkúntaamo ówándara'a kentáási imáyáa fasi'ámai miyáumaimo simankúnkúntaamo étaamo éta Ísu Káráísitiye'a kááísamai méta marapá'ó méraunda-kanaasaamo tai'áindara'a fasi'ámaisa méranaumne.

¹⁵ Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

káfé'o Manikómó simátímín-aai isáaro.

Naaófá'ó Manikón-aaimo taráisúmbo tirunté'o makáantemba kemá miyá ofáínifo wenáái isáaro

agaimaréna siyáiyē.

¹⁶ Súnda-waasi nááwiya Manikón-aai wéisesawa taráiyaana'iyō. Kentáá síwá'náma Ísípí-marafakemba Mósesē faútiyuwena tí'maenamo tiyáiwai miwí Manikón-aai wéisesa taráiyaawe.

¹⁷ Nááwiya ayáátáaka'a 40 aataiya'a Manikó aaisambá tikaiyo. Máásai-marafa'ó mé samo sáwí'ó ésamo pukáawi miwisáféna aaisambá tikaiye.

¹⁸ Nááwisafenawa óraaka séna kesé'á ímba tésa kesé'á tasaagánááwe siyáiyō. Wenááimo ímbo isámaimo kawé'ó uráawisafena siyáiyē.

¹⁹ Wenááisafesa ímba timankúnkúmba uráamba pósa ímba kanaa'á wenópa'a wésa wesé'a kosaagaráan-aaisa isaraumne.

4

¹ Kentáásáféna Manikó séna kempá'á tasaagánááwe símai kááísamakain-aai wéraimba pó'a kempinkémbá tuwímbai sé'a wempá'á wé'a wesé'a kosaagánaumne-kanaa tuké'a paráfasuwaafainifo káráwimai kawé'án-oro.

² Manikóni kawé'-ááímó isaraundantemba ááema kentáá síwá'náma isaraambanifo úwoi táá'-aantemba isésa ímba timankúnkúmba ésa tirumpimbá ta'ótórówana póna minááígó ímba túwa'nai uráiyē. Mindásafe'a kempinkémbá tuwímbai sé'a Manikómpá'á wé'a wesé'a kosaagánaumne-kanaa tuké'a paráfasuwaafainifo káráwimai kawé'án-oro.

³ Naaófá'á Manikó wíyōne marawé úmai tai'éna saagaráin-kanaa wéraifo wenááisafesa ímba timankúnkúmba uráawisafena séna aaisambó tiyúnda óraaka sūne. Kempá'á ímba tésa kesé'á tasaagánááwe

siyáimbanifo wenááisafeta simankúnkúmba úndawisa wempá'á wéta weséta kosaagánaumne.

⁴ Manikón-aai aúfáifimba wesé'o kosaagaandasáfénasa agaimaréna séna

Manikó afa'móráe-kanaa kísau maimái

tai'ásuwena afakaeté-kanaa saagaráiyē

agaimaréna siyáimba póna saagaan-kánáá wéraifo

⁵ Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

kempá'á ímba tésa kesé'á tasaagánááwe

siyáimba póna

⁶ saagaan-kánáá to'mayaa úmakaimba pósa tuwímbai-waasi wempá'á wésa wesé'á kosaagánááwe. Aifa'á Manikón-aaimo isaraawi ímba timankúnkúmba uráamba pósa wempá'á ímba wésa wesé'á saagaráawe.

⁷ Sáwifa'-aatai maisuwéna Manikó moórá-kanaa maréna séna minkánáá tíniye séna Téftimba simámuwana Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

káfé'o Manikómó simátímín-aai isáaro.

Tirumbó makáantení'a ímba é'a wenáái isáaro

agaimaréna siyáin-aai kae'-í'a mináái agaimái simátimumpo isáaro.

⁸ Naaófá'á moóráwígon-awí'a Yósúwa tí'maena kawé'-áémpá'ó mátinkomba mináémpá'ó Manikómpá'ó saagáiyān-aempa'o wéronkakaa ánaaemba Manikó ímba moórá-kanaa maréna séna saagáiyān-kanaa tíniye ímba siyáisino.

⁹ Manikó wení kísau tai'ásuwena saagaan-kánáá makáimba wení waásimo saagaan-kánáá wéraiyē.

¹⁰ Manikómó wení kisaumo tai'ásuwenamo saagaraintemba Manikómpá'á wésa wesé'a saagaawi miwíwará'á kisaui tai'ásuwesa saagánaáwe.

¹¹ Mindásafeta Manikómpá'á wéta wesé'o saagaandasáféta siyáántán-kwimáisa kisausa maúndasa miyásá onó. Kentáá siwá'námo urántemba miyá-sáwí'á únafosaanifo wenáái ísámai kawé'á éta káráwimai kawé'-iyataao.

¹² Manikó méraisana wenááigo kisaui wémaiye. Séfasefa'-aempa'a áwááimo wétaim-paepaetambo póimo tusákaa ontembá Manikón-aaigo kentáásirumpinken-imayaa sáwí-imayaaawe kawé'-imáyááwé tuwínkaa'-isatá wéawanaumne. Sirááimo tain-tántáá'le súnanasa Manikón-aaigo tuwínkaa'-úmáráisata sáwí-tantaa'e kawé-tántáá'ésá wéawanaumne.

¹³ Wiyómpa'e marapá'le seyaafá-tántáá'á Manikón-aúranka'a ímba áwiyoraifo wiyómpa'e marapá'le seyaafá-tántáá'á afora'á wéraisana wéawanauiye. Wemá miyámó iwái póna kesáámó méraundawini áwáusa síesai ínata simámenaumne. Manikón-aaí aúfáímba súnda-aaí miyán-áái wéraintafeta kentáá siwá'námo urántemba miyá-sáwí'á únafaisaanifo wenáái ísámai kawé'á éta káráwimai kawé'-iyataao.

Ísu aifa'-ámáán-káwáágón-aaí.

¹⁴ Ísu Manikón-ááninko kentáási óraako éna aifa'-ámáán-káwáágó póna wiyómpa'a Manikóe'a iména kentáá súwa'nai enasa áisai ímbá póta wenááisafeta simankúnkumbo uráundasafeta káfeta minááísá fasi'ámaisa ta'ótóráano.

¹⁵ Kentáási aifa'-ámáán-káwáágó marapá'ó méronka'a seyaafá-tántáátáfésa sáwí-aaímo sínda isánae sésa áisai úmaesa iyúmbanifo ímba sáwí'a uráimba póna kentáásáfésamo sáwí-aaímo siyambo isánae sésamo ombá kentááfímbá ímba fasi'aémbá wéraisana wemá suwánénasa aruntá wéuwasinkaiye.

¹⁶ Mindásafena kentááfímbá umbai-tántáá'á wéraindara'a ímba saátáfeta onanasá Manikó úwoisa súwa'nai iwáímpá'á konanasá aruntá uwásinkenasa úwoisa súwa'nai íniye.

5

¹ Aifa'-ámáán-káwáá-kísáúmó maiyantafesa Yúndaa-waasífinkemba moórá-morawigo iyáfasintinkaawasa wépukowasa fí'omba iyáfasintinkaawasa waásisafesa ísámai Manikómpá'á áisai esa waásimo sáwí'o ontáfésa póí tufú'mai Manikómbá amésa tuwímbai-tantaa'wara'a wéamewe.

² Miwí waási pósa ímba fasi'aénkwaráwí ésa mindásafesa ímbo kawé'-úmáimo isésamo sáwí'o on-kwáásisáfésa kanaa'á kawé'-úmai tirumbá uwátinkesa

³ ímba kawé'-úmai fasi'ámai mésa sáwí'o ontáfésa póí tufú'mai Manikómbá wéamewe. Seyaafá'-wáásíti sáwí-awausafesa sésa póí tufú'mai Manikómbá amésa miwítí sáwí-awausafesawara'a wéamewe.

⁴ Tuwímbai ímba imáyáa ésa sésa óraako pó'a aifa'-ámáán-káwáá-kísáú maénae-imayaa ésa miyán-kísáú wémaefo naaófá'ó Manikómó moóráwígon-awí'o Éronimba iyáfasinankowana miyán-kísáúmó maiyáintemba Manikó iyáfasintinkaraiwai aantemba minkísáú wémaewe.

⁵ Miyáumai Ísu Káráísiti ímba imáyáa éna sésa óraako pó'a aifa'-ámáán-káwáánónae ímba siyáifo Manikó iyáfasinankena aifa'-ámáán-káwáá-kísáú aména sésa

emá kesáánimba óna'a
kesí kisaúra'a ánkaraumne
sésa

⁶ moórá-aaíwara'a súwana agaimaréna sésa
moóráwígon-awí'o MériKíséteki
óraa'-amaan-kawaago uráintemba
emá miyán-kísáú maimaé iyínone

Ísu Káráísitintafena siyáíye.

⁷ Ísu Káráísiti marapá'ó méronka'a sésé'á éna ifi'á téna inai sésa puwíndasafena Manikómpá'á áisai ena puwíndamo kanaa'ó áwa'nai índawintafena súwa'nai uwo sésa Manikón-imáyáa arááíwakaimba póna áwa'nai uráíye.

⁸ Ísu érai'a Manikón-ááninko úwana umbai-tántáá'ó wempá'ó túmba ímba mindásafena imáyáa éna Manikón-imáyáa éna

⁹ sásá'-í'a éna wenááisa taawiyafúndawisa sáwí-imayaafinkemba faúsínkáisata aúí'a úmaisa maé'maeta wéune. Ísu mintántáákóní áwáugoma póna

¹⁰ Mérikiśetekimo áamáán-kawaamo uráintemba aifa'-ámáán-káwáámó índasafena Manikó Ísumba iyáfasinankariye.

Ísuni aampa'á arááíwae'mai ifá'á túwáafomo siyáin-ai.

¹¹ Simátimunda-aaiimba sáwifa'-aai wérainbanifo ímba ísámai kawé'á ontáféna aráátimunda-kisaugo umbái wétaiye.

¹² Ááema Ísu Káraísitin-aai isé'a ayáátáá-kanaa maisukáafo nóra séra ímba simátima'mae wéiyo. Manikón-aaima afora'-áái ímba ísámai kawé'á é'a moóráwigo aneka'á simásiminkwae sefó umarambó náambo nésamo fasi'aén-tómbó ímbo naantenkáámá é'a pó'a Manikón-aai ímba kanaa'á simátimakaawe.

¹³ Umarambó náambo nésamo ímbo kawé'-úmaimo aaimó isáantemba miyaráán-úmai kawé'-úmaimo méraiye sáwí'o úmaimo méraiye miwání áwáuma ímba ísámai kawé'á wéowe.

¹⁴ Tinón-ésamo fasi'aén-tómbó naantembá kawé'-ímáyáámó owí seyaafá'-ímáyáá tuwímbai wéisaawe.

6

¹ Mindásafeta Ísu Káraísitin-aai paákákén-áái aantemba ímba iséta fasi'aén-ááímó arumpimbó wérain-aaiwarata iséta sáakaefaen-kwaasiyaanta iyataao. Ísu Káraísitin-aai paákákén-áái é'a simátimakaunda pó'a ímba aneka'á simátima'mae iyónaumne. Simátimakaunda-aai maarán-ááin-iyé. Úwoi-kisausefa'e tínaaemba uwáme'a Manikón-aaisafe'a timankúnkúmba wéowe.

² Nombó maitínkáán-aai simátima'a Manikóni kísau maíwae sésa iyáfasintinkesa tine'á tiyáamba ta'ótóráán-aai simátima'a waásimo pukémpinkembo iyáfasinaian-aai simátima'a Manikó waásimo méraawini áwáusafena tísai ena timínana mimbéyámbá wae'wae'a índa-aai simátimakaunda minááímó é'o simátimakaunda-aai ísaraafo fasi'aén-áái arumpimbó wérain-aai ísáaro.

³ Manikómó súwa'nai ínataamo éta iséta sáakaefaen-kwaasiyaanta ónaumne.

⁴ Manikóni aambá arááíwae'mai ifátukaawi kotafisiyasa aneka'á kouwerésa kawé'-ámpá'á tiyambanifo ímba ténááwe. Miwí Manikó sámó kátinkarain-aempa'a mérowana túwa'nai ena wení Ufaen-ámútánkó miwísé'a mérowasa

⁵ miyáumai mésa sésa Manikón-aai kawé'-ááin-iyé sésa Manikóni fasi'aémbá tuwímbai awánaraawe. Ánaemba Manikóni fasi'aémbá seyaafá'á paápé ínasa mifási'áémbá tuwímbai awánamai

⁶ ifátuwesa ímba aneka'á kouwerésa Manikómpá'á ténááwe. Miyámó on-kwáási maará wéowe. Manikón-ááninkombo aaraa-táiyá'ó tufúwanamo pukáintemba miwí miyá owasá tuwánésa Ísumba símai sáwí'a uwánkááwasa miyámó ontáfésa ímba kanaa'á kouwerésa Manikómpá'á ténááwe.

⁷ Miyámó on-kwáási maarán-kwáásín-owe. Moórá-mora-kanaa aa'á tisaná maramá kawé'á isaná kísau óraa'a isasá waási naawaná Manikó miyám-báramá kawé'á wéuwatinkaiye.

⁸ Énifo moórá-aempa'-marama karaan-tantáá'é námáíye wérain-barama úwoi-marama isaná ampáánk'á Manikó iyafimbá agaisuwáiniye. Miyáumai Manikóni aampa'á arááíwae'mai ifátukaawi ímba kanaa'á kouwerésa Manikómpá'á ténááwe. Mindásafe'a Ísu Káraísitin-aai paákákén-áái ímba aneka'á simátimenaumne.

⁹ Kesí waásisono. Miyán-ááímó súndanifo kembiwí ímba sáwí-mararaan-kwaasin-ófo kawé'-máráráán-kwáási owaná Manikó kawé'-ámpá'á méwátinkaiye sune.

¹⁰ Manikóntáfé'a imáyáa ontáfé'a wení waási túwa'nai é'a káfé'wara'a miyá owaná Manikó arupise úmaimo méraiwei minkisáúsáféna ímba wéawinkaiye.

¹¹ Maarásáféna sirááisa wétaiye. Moórá-morawigo Manikóntáfé'a imáyáa é'a aaweyáá é'a ímba ifátuwe'a ánaaembo méraiyo paápé índasafe'a amu'maré'a mé'a

¹² ímba tuwesará'ína'á ímba ifátuwe'a Manikómpá'ó timankúnkúmba ésamo Manikómó timénaumne siyáintafesamo amu'marésamo méraan-kwaasiyaani'a oro. Miyán-kwáásiyááni'o ombá

sirááisa wétaiye.

Manikó símaimo kááísamakain-ai.

¹³ Naaófá'á Maníkó Êmbaramuntafena siyáimba símai kááísamakónka'a póna wembó iyáákaraawai ímba méraantafena Maníkó séné seyaafá'nánká iyáákaraundawi mé'a kesúranka'a sé'a kemó sùnda-ai érai'a ónaumne séné símai kááísamarena

¹⁴ Êmbaramuntafena séné érai'a kawé'á uwánkaumpo enaísaaftantambo iyamba sáwífa'a paápé ónááwe súwana

¹⁵ Êmbaramu érai'e séné fasi'ámai ména ímba ifátuwomba amu'maréna ména Manikómó símimo kááísamakaintemba uráíye.

¹⁶ Yúndaa-waasi tiká'ó máráámba maará wéowe. Tuwímbai miyá ónaumnemo sembó ombá iyáákaraíwain-aúranka'a séné miyá ónaumpo ímba miyámó onanamó éna sáwí-meyamba simíniye wésewe. Miyámó sésamo ombá fi'owi fi'on-ai ímba mimpimbá sembá maará séné kemó sentení'a owé sénéááwe.

¹⁷⁻¹⁸ Miyáumai Maníkó kawé'ó uwátinkaindawisafena imáyáa éna séné miyá ónaumne símai kááísamakaimba póna Maníkó séné waási kentáfésa séné siyáintemba ímba éna fi'oní'a íniye sefáámpó'a seyaafá'ó iyáákaraundawi é'a kesúranka'a sé'a miyá ónaumpo ímba miyámó onanamó éna sáwí-tantaa'a paápé íniye Maníkó símai kááísamakaimba miyáumai aanáfó wenaúranka'a símai kááísamakaimba póna ímba taraisíniye. Miyámó siyáintafeta kesáá wempátáámó méraundasa wenónkáámbá faisínkaraisata minándámpá'á méta óraaka séta siyáinteni'a íniye séta fasi'ámai méta wéamu'maraumne.

¹⁹⁻²⁰ Naambó ésamó áfombo faimakáawanamo fasi'ámimo intembá Manikómó siyáintemba kawé'á uwátinkanaumnemo siyáin-aaigo kentáá fasi'ásínkáísata Manikómó wíyómpa'o méraiwaitafeta imáyáa éta amu'maréta méraumne. Ísu kentáási aifa'á wíyómpa'a iyéna ámáán-dankomba Manikóní ufaen-dáúmpá'á ontamó uwásukaan-ampantama tarurúwa'marena iyéna kentáásáféna imáyáa éna miyá uráimba póta fasi'ámaisa méraumne. Mérikisétekimo uráintemba wíyómpa'a Ísu kentáási aifa'-ámáán-káwáágó éna miyán-kísáú maimaéna wéiyisata fasi'ámaisa méraundasa póta Manikóntáfé'a imáyáa é'a aaweyáá é'a ímba ifátuwe'a ánaaembo méraiayambo paápé índasafe'a amu'maré'a méraaro.

Ámáán-kawaago Mérikisétekin-ai.

7

¹ Minkwáásigó Mérikiséteki wemá Sérémi-naopaken-kwaasiti kawáágó éna Maníkó iyáákaraíwaini ámáán-kawaago úwana naaófá'á Êmbaramu namuro-wáásítí óraa'-waasise tiyéna iyáákaron-aempakemba úwana Mérikiséteki Êmbaramumba aampa'á awánéna kawé'á uwánkowane

² Êmbaramu namuro-wáásítí moparáwimbó maiyómba siyáánkaiya'a tuwínkena Mérikisétekimba moórá-unkwima ámakaiye. Mérikisétekitafesa mináwikóní áwáuma kawé-káwáágón-íye séné waé'mai wésewe. Wemá Sérémi-naopaken-kwaasiti kawáágón-áwikóni áwáuma faru-káwáágón-íye séné waé'mai wésewe.

³ Mérikisétekin-aiwá'ná túwí'wara anófoi túwí'wara'a ímba agaimakáamba wéraisana wembó ma'ánkarain-kanaawe pukáin-kanaawe ímba agaimakáamba wéraiye. Wenáái miyán-áái ímba wéraintafena Manikón-ááninkoraamba uréna ámáán-kawaa-i'a

úmai maé'mae'a íniye.

⁴ Maanáí imáyáan-oro. Kentáá síwá'náma Êmbaramu óraa'-waasi úmbanifo wemá Mérikisétekimba namuro-wáásítí moparáwímpinkémba moórá-unkwima ámakaimba póta mindásafeta séta Mérikisétekima Êmbaramumba iyáákaraíye sune.

⁵ Moóráwigo Êmbaramun-aísaafitantambo uráíwain-awí'a Rifái wenándáfaken-kwaasínkemba tuwímbai ámáán-kisaura'a iyáfasintinkaraíye. Manikóní ámáámpinkemba moórá-amaanko séné Ísareri-waasisono. Kentí moparáwimbó wémaempinkemba aasiyaasí siyáánkaiya'a tuwímbarempinkemba moórá-unkwima kentí waási Rifáin-andafaken-kwaasi tíméro siyáíye.

⁶ Mérikisétekimo Rifáin-andafaken-kwaasigomo uráinkakaa séta Êmbaramu wembá moórá-unkwima ámakaimba ámáánkomo siyáintemba uráíye súsono. Énifo Mérikiséteki ímba Rifáin-andafaken-kwaasigon-ifo Êmbaramumo siyáánkai-unkwimo makáímpinkemba moórá-unkwima úwoi maimaéna kawé'á uwánkena Manikómó Êmbaramuntafena kawé'á uwánkanaumnemo símimo kááísamakaiwaimba kawé'á uwánkaraíye.

⁷ Óraa'-waasigó kárí'-waasigomba kawé'ó uwánkáimba mináái iséta póta Mérikiséteki Êmbaramumba iyáákaraíye sune.

⁸ Rifáin-andafaken-kwaasi siyáánkai-unkwifinkemba moórá-unkwimo wémaewai wépuwon-kwaasin-oho Mérikiséteki siyáánkai-unkwifinkemba moórá-unkwima maiyáiwaintafena Maníkón-ai aúfáifimba agaimaréna séna wemá aúnarena úwoi méraiye sisaná póna wemá Rifáin-andafaken-kwaasi iyáákaraiye.

⁹ Imáyáa é'a sé'a Émbaramu Mérikisétekimba moórá-unkwi ámakonka'a Rifáiwara'o ámakaintemba éna wemá moórá-unkwima wémaiwai ámakaintenkaamba uráiyé.

¹⁰ Émbaramu Mérikisétekimba awánéna moórá-unkwimo ámakonka'a Rifái ímba paápé uréna aíwá'nágo arumpimbó méronka'a uráintafe'a mindásafe'a sùne. Rifáiwara'a Mérikisétekimba ámakaintemba uráiyé sùne.

¹¹ Naaófá'a Maníkó áamáambo simátimakonka'a Rifáin-andafaken-kwaasi áamáan-kisau maésa pói tufú'mai Maníkómbá amíyantafena Maníkó iyáfasintinkena Éronimba aifa'-amáán-káwáá iyáfasinankaraiye. Rifáin-andafaken-kwaasiti kisaumo arupise uwátinkáinkakaa Maníkó ímba aneká'a aifa'-amáán-káwáá iyáfasinankaisino. Ímba Éroninkaan-kwaasin-ifo Mérikisétekinkaan-kwaasi iyáfasinankaraiye.

¹² Maníkó séna aú-aifa'-amaan-kawaama iyáfasinankanae sùmba póna ááeraan-amaamba áamáan-kisau-waasi Maníkóntáfésa ísámai pói tufú'mai ámén-amaamba ifátuwena aú-amaamba simásimuwata ísaraumne.

¹³⁻¹⁴ Mináái Fasi'aénkó Ísu Káraísitintafena séna ímba Rifáin-andafakemban-ifo moórá-anda Yúndaan-andafakemba paápé uráiyé. Naaófá'a Mósesé áamáan-kisau-waasisafena siyónka'a ímba Yúndaan-andafaken-kwaasisafena siyáiyé. Ímba Yúndaan-andafaken-kwaasin-oho Rifáin-andafaken-kwaasi Maníkóntáfésa imáyáa ésa pói tufú'mai óntantaarera'o agaiyáamba ísaraumne.

Ísu Mérikisétekiyaam-amaan-kawaagon-ai.

¹⁵ Minááiígóni áwáuma maarán-iyé. Maníkó aú-amba aráátimena aú-aifa'-amaan-kawaago Mérikisétekinkaan-kwaasi iyáfasinankaraiye.

¹⁶ Ímba Rifáin-andafakemban-ifo fasi'aémpínkémbá maé'mae'a éna ímba tai'áíndawi aifa'-amáán-káwáá-í'a úmai iyáfasinankaraiye.

¹⁷ Mindásafena Maníkón-ai aúfái-wandaafimba agaimaréna séna moóráwígon-awí'a Mérikiséteki óraa'-amaan-kawaago uráintemba emá miyán-kísáú maimaé iyinone

Ísu Káraísitintafena siyáiyé.

¹⁸⁻¹⁹ Ááeraan-amba

Rifáin-andafaken-kwaasiti áamáan-kisaugo ímba fasi'ámai wérontafena ímba túwa'nai úmai arupise uwátinkowana Maníkó ááeraan-amba ifátuwena moórá-amba kawé'-ámbá aráásimuwata érai'e séta fasi'ámai méta Maníkómpátá wégune.

²⁰⁻²¹ Rifáin-andafakemba áamáan-kisau-waasi iyáfasintinkonka'a úwoi iyáfasintinkesa ímba aái símai kááísamakaambanifo Maníkó Ísu Káraísitimba aifa'-amáán-káwáágómbó iyáfasinankonka'a aái símai kááísamakaiye. Mindásafena agaimaréna séna

Fasi'aénkó séna emá áamáan-kawaago éma maé'mae'a ínóne séna mináái ímba taraisíniye

Maníkó wenááninkontafena símai kááísamakaiye.

²² Minááiígó ááeraan-ai iyáákwana Maníkó símai kááísamakontafena Ísu Káraísiti séna mináái

érai'-ai waé'wae'a íniye siyáiyé.

²³ Moórá-ai ísáaro. Ááéma áamáan-kisau-waasi sáwífa'a mésa pósa púwúntemba anondáara'a fi'owima minkísáú maimaésa iyáambanifo

²⁴ Ísu Káraísiti maé'mae'a éna ímbo puwíndawi aifa'-amáán-káwáá-kísáú maimaéna iyéna

²⁵ maé'mae'a éna kentáásáféna imáyáa éna Maníkómpátá áísai úmae iyéna póna kanaa'á sáwí-imayaafinkenta wéfausinkaiye. Ísu Káraísitinka'a kááísamaisa méta Maníkómpátáámó kúnda-waasisa sáwí-imayaafinkenta wéfausinkaiye.

²⁶ Ísu Káraísiti aifa'-amáán-káwáágó éna Maníkóntáféna imáyáa éna sáwí-ai wempímbá ímba wéraisana kawé'-aantemba úmai ména marapá'a sáwí-waasifimbo maúnka'a ímba

sáwí'a uréna wíyómpa'a fasi'aén-áémpá'á iména miyán-áífa'-ámáán-káwáágó ména kanaatá seyaafá-tántáá'á wésuwa'nai-iyé.

²⁷ Waásimo sáwí'o untáfésawe miwímó sáwí'o untáfésawe Rífáin-andafaken-kwaasi aifa'-ámáán-kwáásí pói tufú'mai Manikómbá áma'mae iyáambanifo Ísu Káráísiti sáwí'o í-áái wempímbá ímba wérowana póna miwímó urántemba ímba pói tufú'mai Manikómbá áma'mae iyéna waásimo sáwí'o ontáfénawe séna mimbórá-kanaa puwéna minkísáú tai'ásukaiye.

²⁸ Ámáán-aafinkemba aifa'-ámáán-kwáásí iyáfasintinkowasa mararákén-kwáásí pósa sáwí'a uráambanifo minámáánkó ánaaemba Manikó símai kááísamarena séna miyá ónaumne séna wenáanimba sásákómbá iyáfasinankowana aifa'-ámáán-káwáá-í'a úmai maé'mae'a wéiye.

8

Ísuma kentáásí aifa'-ámáán-káwáágón-aai.

¹ Súnda-aaigoni áwáuma maarán-iyé. Miyán-áífa'-ámáán-káwáágó kentáásí ámáán-kawaago wíyómpa'a ména iyáákamaimo kawáán-uráiwai ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'á méraiye.

² Waásimo naambó ésamo Manikóntáfésa mindáúmpá'á imáyáa ombánifo wíyómpa'a Fasi'aénkó naan-úrumba úmakowana Ísu Káráísiti mimpímbá Manikóní ufaen-dáúmpá'á iména aifa'-ámáán-káwáá-kísáú wémaiye.

³ Marapá'-áífa'-ámáán-káwáá pói tufuwésa tómbá maésa úmai Manikómbó amíyantafesa iyáfasintinkaraafo Ísu Káráísiti kentáásí aifa'-ámáán-káwáágó moórátantaa'o Manikómbó ámakaimba mindá puwéna wenáuma ámakaiye.

⁴ Waásimo sáwí'o untáfésa ámáánkomo siyáintemba póimo tufú'maimo Manikómbó ámén-kisau wémaen-kwaasi méraafo Ísu Káráísiti marapá'ó ménaraa ímba pói tufú'mai Manikómbá amísino.

⁵ Wíyómpa'o naan-úrambo úmakaiwaini waé'maiyaan-damba marapá'á wéraisasa mindáúmpá'á ámáán-kisau wémaewe. Miyáumai naaófá'á Mósesé aifa'-ámáán-dámbó índasafena úwana Manikó simámena séna Sáínai-omapa'a aráánamunda-namba miyán-dámbá uwó súwana Mósesé wíyómpa'o wérain-dankoni waé'maiyaan-damba úmakaiye.

⁶ Wíyómpa'a Ísu ámáán-kisaumo wémain-kisaugo marapá'ó ámáán-kisaumo wémaen-kisau iyáákaraiye. Manikó séna kawé'á uwátinkanaumne símai kááísamakain-aai Ísu Káráísitimo aráásímimba minááígó ááemo símimo kááísamakain-aagomba iyáákaraiye.

⁷ Ááemo símimo kááísamakain-aagomo waásimo arupísemo uwátínkarainkakaa Manikó ímba aú-aai símai kááísamakaisino.

⁸ Manikó wení waási tuwánómbo sáwí'a uwaná mindásafena aaisambá séna maarán-áái súwana Manikón-aai aúfái-wandaafimba agaimaréna séna

Fasi'aénkó séna ánaaemba moórá-kanaa tína'a aú-aai símai kááísamare'a Ísareri-waasiye Yúnda-a-waasiye aú-aai símai kááísatinkanaumne.

⁹ Ísípi-marafakemba miwí tíwá'náma faútinke'a tí'mae'o téwándara'a aái símai kááísamakaundanifo mináái taráísúwa'a sínáaemba uwátimakaumne. Aú-aai símai kááísamare'a ímba ááéraan-aaiyaamban-ifo aú-aain-iyé Fasi'aénkó séna

¹⁰ moórá-aaiwara'a séna moórá-kanaa tína'a Ísareri-waasisafe'a aú-aai símimo kááísatinkaandara'a kesí ámáámbo tirumpiné imáyáafine tím'é'a miwítí Manikó méraanasa kesí waási-i'a úmai ménaawe.

¹¹ Minkánáa tinasá miwítí waásiye fi'on-kwaasiye ímba táántesa sésa Manikómpá'á teró sénááwe. Óraa'-waasiye úwoi-waasiye seyaafá'á é'a tiyáamba pósa ímba aneka'á táántanaawe.

¹² Sirumbá uwátinke'a sáwí-imayaa maitiyuwé'a misáwí-imáyáásáfé'a ímba imáyáa úmae iyónaumne Fasi'aénkó siyáiyé

agaimaréna siyáiyé.

¹³ Manikó aú-aai símai kááísamaranaumne siyáimba póna aifa'ó símimo kááísamakain-aai ááéraan-aai isaná ááéraan-tantaa'a kárika'a wéna tai'áínífo ááéraan-aaimo éna kárika'a tai'áíníye.

9

Naaófá'á aifa'-ámáán-káwáágó purumakagóni naaemá Manikómbá áma'mae iyúwana Ísu wení naaemá ámakain-aai.

¹ Naaófá'á Manikó aifa'á símai kááísamakain-aaimo wérompinkemba Manikón-ímáyáá mósá wémaron-aai wérowasa Manikón-ímáyáámó mósá maráíyan-damba úmakaawe.

² Ampanta-námbá úmakesa moórá-ampanta afufumpimbá imakésa mósá fáitukopatafesa Manikóni ufaen-úran-amaapa'e sésa múra fáitukopatafesa ufaen-dáúmpá'é sésa mimpimbá ómbá kúra'mai marésa taaré úmakesa mintáárérá'á Manikóni péréti-tomba marésa

³ mósá fáitukon-daumpatafesa Manikóni ufaen-úran-amaapa'e sésa

⁴ mimpimbá kori-óntántámbá úmakaan-taare marésa mintáárérá'á asaa-wiyúmbó únkana wégaesa kawé-táwáámá úmaresa kori-óntán-kwándááísámbá mintáwáámá ánáan-kwimaresa mimpimbá kori-óntántámbá úmakaan-tawaafimba naaófá'á wiyómpakembo marapá'ó kunkáin-tonkon-awi'a máána-tomba mintáwááfimbá ma'mái minkáwé-táwááfimbá marésa naaófá'á Manikó wení kísaura'a Éronimba iyáfasinankowana wení táúnkakemba árumo wikáin-taumba mintáwááfimbá marésa naaófá'á Manikómó Mósesembo simámakain-amaambo siyáánkai-amaambo óntan-kwandaaiya'o agaimakón-kwandaai kae'-wándáái mintáwááfimbá marésa

⁵ kae-tántáá'á ayóíwará-tántáákái óraa-kawé'a úmaresa sésa Manikóni áwúma fi'oran-awaugo póna sáma kaiyé suwaná mintántáákáígó ayóígóráámbá mintáwáámá káátena Manikómó miwítí sáwí-imayaamo maitiyúwón-tawaama káátaraiye. Mindásafe'a káfé'a ímba ayáátáá'-aai agáúmne.

⁶ Miyá úmakesa aasiyaasi-kánáá amáán-kisau-waasi minámáán-dánkómbá múra fáitukon-aempa'a iyésa kísau máúmbanifo

⁷ moórá-mora-aataiy'a moórá-kanaa Manikóni ufaen-úran-amaapa'a aifa'-ámáán-káwáágó iyéna póigoni naaemá maimaéna iyéna wemó sáwí'o úntafenawe waásimo ímbo táá'o isésamo sáwí'o untáfénawe miyá-sáwí'ó ombá maitiyuwáindasafena mindááémá Manikómbá ámakaiye.

⁸ Miyá éna Manikóni Ufaen-ámútánkó maarán-úmaisa wéaraasimiye. Ámáán-dankombo múra fáitukaapa'o wéromba Manikóni ufaen-dáúmpá'á wempá'á iyíyan-amba ímba afora'á wéraiye.

⁹ Mintántáá'á aiyowái'a úmai káfétaamo méraunda-waasisa wéaraasiminta maarán-iyé. Manikón-ímáyáámó mósá makón-kwaasi pói tufuwésa tómbá fakarésa úmai Manikómbá ámakaambanifo miwí tirumpinkén-ímáyáá ímba sásá'-í'a uwátínkaraiye.

¹⁰ Miyáumai minámpá'á tóné noné nésa nombó perésamo ombá túsafesawe sésa miyá úwana Manikó aú-amba aráátimuwana ááéraan-amba tai'áraiye.

¹¹ Miyámó uráambanifo Ísu Káráísiti aifa'-ámáán-káwáágó káfé'o wérain-amba kawé'-ámbá aráásimena amáán-kisau wémain-daumpa'a mindámbá ímba marapá'ó waásimo úmakaan-damban-ifo iyáákarain-damba sásá'-námbán-iyé.

¹² Mimbórá-kánáá Ísu Káráísiti Manikóni ufaen-dáúmpá'á wiyómpa'a Manikó méropa'a iyúmba amáán-kisau-waasigomo mémegoni naawé purumaka-aráákoni naawé maimaénamo iyáintemba ímba miyá uráifo wení naaemá maimaéna iyéna sáwí'o úmaisaamo méraundafinkenta siyáínata aúí'a úmaisa maé'mae'o ondasáfénasa miyá éna pukáiyé.

¹³ Mémegoni naawé purumakagóni naawé anááé-aráá'a purumaka-aráá'o agaisukáampinken-kanawe Manikón-aúranka'o sáwí'o uráan-kwaasi tinepaká'á tufimpín-kwéesa miwí túma kawé'a uwátínkówana Manikó tuwánéna séna kawé'án-iyé siyáiyé.

¹⁴ Mémegoni naaesáné purumakagóni naaesáné miyá uráambanifo Ísu Káráísitini naaegómá iyáákaraiye. Wempimbá ímba sáwí-aai wérarwai Manikóni ámútanko maé'mae'o iwái wesé'a méraintafena wení naaemá kumúwana wenáuma Manikómbá ámakaiye. Sáwí'o wéowini áwáugo ta'ótokaimpinkemba faúsinkainanasa kentáásirumpimba ímba aai wérainata Manikóni kísau maéndasafenasa wení naaemá kumúwana wenáuma Manikómbá ámakaiye.

¹⁵ Mindásafena ááéraan-aai símai kááísamakónka'a sáwí'o uráampinkembo faútinkaindasafena Ísu Káráísiti pukáiyé. Mindásafena Ísu Káráísiti aú-aai símai kááísamakaimba póna Manikómó óraaka'o séna kawé'ó uwátínkáanda waé'wae'a ínáyemo siyáimba Manikómó wétaantain-kwaasi maénááwe.

¹⁶⁻¹⁷ Wépuwesamo ombá miwítí moparáwímbá tuwíntinkesa símai kááísamaresa wépuwowe. Moóráwigo puwíndasafena éna wení moparáwímbó maiyan-aaí wésifo úwoimo méraíndara'a ímba maénááfo puwínasa érai'a púwiye sésa maénááwe.

¹⁸ Miyáumai naaófá'a Manikó aifa'-áái símai kááísamakonka'a Mósese pói tufúwana mimpóigóni naaemó kunkáintafena Manikó símai kááísamakonka'a

¹⁹ aifa'á Mósese seyaafá'-wáásifimbá Manikóni áamámba seyaafá'á simátimena purumaka-áráákoni naaefimbá non-úramba fatímakena méme-ayauma taemóka'a úsumarena mindááéfimbá tántámai Manikón-aaí agaimái makáan-aufai-wandaaiya'a tufimpín-úmarena waási tinepa'á miyá uwásuwena

²⁰ séné maandááémá aiyowái'a úmai aráátimumpo Manikómó símimo kááísamakain-aaí fasi'aén-áái wérai'fo ísámai kawé'an-oro séné

²¹ miyáumai mindááémá Manikón-imáyáámó mósá wémaron-danka'a tufimpín-úmarena mindáúmpá'ó wéron-tantaaka'a miyá úmakaiye.

²² Érai'a Manikóni áamáankoni áwáufa'a naaegó seyaafá'-tántáá'á kawé'á uwátínkáisana moóráwigowa'i póiya'i ímbo púwisanamo wení naaemó ímbo kúmínkakaa Manikó sáwi-imayaa ínta maisiyúwáísino. Naaemá kunkáimba póna Manikó kentáási sáwi-imayaasa wémáisiyuwaiye.

Ísu sáwi-imayaasa maisiyuwáíndasafenamo pukáin-aaí.

²³ Manikón-imáyáá mósá makáan-dane mindáúmpá'ó wéron-tantaa'e maarán-iyé. Wiyómpa'o wérain-dane mindáúmpá'ó wérain-tantaa'e miwání waé'maiyaan-damban-iyé. Mintántáá'ó marapá'ó wéron-tantaaka'a póigoni naaesámbá kawé'á uwátínkówana mindá kawé'á uráambanifo wiyómpaken-tantaaka'a ímba póigoni naaesámbán-ifo iyáákaraiwaini naaesámbá kawé'á wéuwatinkaiye.

²⁴ Miyáumai Ísu Káráísiti wiyómpa'a iyéna Manikón-aúranka'a iména kentáásáfénasa imáyáa éna Manikómbá wéaisai-iyé. Úmakaan-damba naan-úránkoni waé'maiyaan-damba ímba imérai'fo wiyómpa'a iména kentáásáfénasa imáyáa éna Manikómbá wéaisai-iyé.

²⁵ Moórá-mora-aataiya'a moórá-kanaa Manikóni ufaen-dáúmpá'á aifa'-amáan-káwáágó póigoni naaemá maimaéna iyóiyu uráintemba Ísu Káráísiti ímba miyá uráifo mimbórá-kánáá wení naaemá maimaéna móamakaiye.

²⁶ Ísu Káráísitimo miyáumaimo maimaé iyóiyu urénaraa wiyóne marawé úmaronkakemba moórá-mora-aataiya'a moórá-mora-kanaa pu'mapu'ma'á úmaena iyísino. Ímba miyá éna ááéraan-kanaa kárika'a tailónka'a marapá'á kuména sáwi-imayaasaamo maisiyuwáíndasafenasa mimbórá-kánáá pukáiyé.

²⁷ Kentáási kanaamó tínataamo púwóndasa kesáámó méraundawini áwáusafenasa sísai íniiye.

²⁸ Miyáumai sáwífa'-waasiti sáwi-imayaa maitiyuwáíndasafena mimbórá-kánáá Ísu Káráísiti puwéna Manikómbá wenáuma aména aneka'á kuména ímba sáwi-imayaamo maitiyuwáíndasafena kumínifo wéamu'maraan-kwaasimo kuntiyáíndasafena kumíniiye.

10

¹ Mósese siyáin-amaankoni aambá ímba aan-úramban-ifo Ísu Káráísiti kawé'ó uwátínkáiwaini aankóni waé'maiyaan-amban-iyé. Miyáumai moórá-mora-aataiya'a áamáan-kisau-waasi pói tufú'mai Manikómbó ámaakaamba miyán-kísáúgó Manikómpá'ó tiyáan-kwaasi ímba arupise uwátínkaraiye.

² Póimo tufú'maimo Manikómbó ámaakaan-anko kawé'ó uwátínkarainkakaa Manikón-imáyáámó mósá makáawi miwífimbá aoisaambá ímba wérowasa sáwi-tantaatafesa ímba umbái tésa ímba pói tufú'mai Manikómbá áma'maesa iyówisino.

³⁻⁴ Énifo maará wéowe. Purumakagóni naaegówé mímegoni naaegówé ímba kanaa'á sáwi-imayaa maitiyukaimba pósa moórá-mora-aataiya'a pói tufú'mai Manikómbó ámakonka'a miwítí aoisaantáfésa imáyáa uráawe.

⁵ Miyáumai Ísu Káráísiti marapá'ó kumíndasafena éna Manikóntáféna séné póimo tufú'maimo embó ámaakaané tómbó ámaakaané ímba embá arááima wétaifo kemá embá arááima táinda-i'ó ondasáfé súma to'mayaa uwásínkaraane.

⁶ Póimo agaisukáantafe ímba aamoí wéone. Sáwí'o uráantafesamo póimo tufú'maimo ámaakaamba mindásafe ímba aamoí wéone

⁷ súnnda maará sune. Enáái aúfái-wandaafimba kentáféna símai agaimaréna séné Manikóo kemá mé'a embá arááimo táinda-i'a úmai ménaumne símai agaimakáintemba wéune sune

Manikóntáféna Ísu siyáiyé.

⁸ Aifa'á Ísu Káráisiti séna áamáambo siyáinten-úmai pói tufú'mai ámakaane tómbá maimái ámakaane pói agaisukáane sáwí'o urántafesa pói tufú'mai ámakaambanifo minánkó ímba arááíma wétaiša aamoí ímba wéone

⁹ simásuwena séna Maníkóo kemá mé'a embá arááímo táinda-i'a úmai ménaumne siyáíye. Mindásafena Ísu Káráisiti póimo tufú'maimo Maníkómbó ámakaunda-anta ifátuwena aú-amba Maníkómbó arááímo táinda-imayaamo arááíwaunda-anta aráásimakaiye.

¹⁰ Ísu Káráisiti Manikón-ímáyáa arááíwaena Maníkómbá wenáuma aména mimbórá-kánáa pukáimba póna sáwí-imayaasa maisiyuwénasa Manikóndé-ita uwásinkaraiye.

¹¹ Aasiyaasi-kánáa ámáan-kisau-waasi iyáfasinesa mimbórá-kísáú maésa pói tufú'mai Manikómbó ámakaamba minkísáúgó ímba kanaa'á sáwí-imaya maitiyukaimbanifo

¹² Ísu Káráisiti mimbórá-kánáa Manikómbá wenáuma aména pukáíye. Sáwí'o urántafenawe sáwí'o ondasáfénasaawe puwéna minkísáú tai'ásuwena Manikón-ayáánurapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'á iména

¹³ Manikómó wení namuro-wáásímó tinkaminanamo wemó iyáákaindasafena amu'maréna iméraiye.

¹⁴ Miyáumai Manikómbá wenáuma ámakaimba pósa Manikóndé-i'o uwátinkáin-kwaasi sásá'-i'a úmae iyónááwe.

¹⁵ Mináásáféna Manikóní Ufaen-ámútánkó aforatá simásimuwana Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

¹⁶ Fasi'aénkó séna moórá-kanaa tína'a aú-aai símai kááísatinkaandara'a kesí áamámba tirumpiné imáyáafine timénaumne siyáíye.

¹⁷ Moórá-aaiwara'a séna miwítí aoisaané ámáánemo taráíyaamba ímba mindásafe'a imáyáa úmae iyónaumne siyáíye

agaimaréna siyáíye.

¹⁸ Manikó miwítí aoisaambá maitiyuwéna ímba imáyáa úmae iyísana póna sáwí'o urántafesamo póimo tufú'maimo Manikómbó ámakaan-amba tai'áíye.

Manikónópata iyónomo siyáin-aai.

¹⁹ Miyá isaná kesí waásisono. Ísu Káráisiti puwúwana wení naaemá kumúwana kentáási aambá wikáimba póta ímba sáatafeta éta Manikóní ufaen-dáúmpátá wéiyune.

²⁰ Puwéna Manikómbá wenáumo ámakaintafena aú-amba waé'wae'o índa-amba aráásiména Manikóní ufaen-dáúmpátá mósá fáitukon-ampanta fawásámai aambá wi'mái Manikómpátá iyóna-amba aráásimakaimba mindásafetaawe

²¹ wemá óraa'-amaan-kisau-waasigo Manikóní waásiya'a káráwiyaimba mindásafeta

²² Manikómpátá iyóno. Kentáási sáwí-imayaasa maisiyúwáisanasa kentáásirumpinta ímba aai wéraisata kawe'-nóntá pésinkáísata wenááigonta sirumpintá ta'ótoreta Manikómpátá simankúkumba éta Manikómpátá iyóno.

²³ Manikón-aai érai'-aain-íye séta póta fasi'ámaisa ta'ótoreta ínta ifátuweta Manikómó kawe'á uwátinkanaumne siyáintemba miyá índa póta wenáái fasi'ámaisa ta'ótoreta amu'maréta méta miyásá onó.

²⁴ Kesáa imáyáasa éta moórá-mora-waasi túwa'nai úmai fasi'aéné imáyáawe timéta kawe-kísáúsá wémaeta miyásá onó.

²⁵ Manikóntáféta imáyáa éta túwaandu úmae iyéta tuwímbaimo túwaandu úmimo tukáantemba kesáa ímba miyá éta túwaandu úmae iyéta moórá-mora-waasisa fasi'átinkanaumne. Ísu Káráisitimo kumínda kári-kanaa wérantafeta moórá-mora-waasisa fasi'átinketa miyásá onó.

²⁶ Ísáaro. Manikóní érai'-aai iséta ta'ótoketa kentáási imáyáfinkembo wembó sínaembo uwámetaamo sáwí'o úmaetaamo iyónanasaamo éna Manikó sáwí-imayaasaamo maisiyuwáindasa fi'on-amba ímba weraifo

²⁷ sáatafeta onanamó Manikómbó tínaembo uwámiyantafenamo sáwí-meyambo timínasa óraa'-iyafimbo káwiyantafeta amu'maréta ménaumne.

²⁸ Mósesé timún-amaambo taráíyaawi aafimbá iyáfasintinkaresa kaumbo-kae'-wáásímó tuwánésamo sésa érai'a miyá wéowe sésamo ésa ímba tirumbá uwátinkaiyamba tinkamiyasamo puwíyamba

²⁹ mindá umbai-tántáa'án-ifo Manikón-ááninkomba tínaaembo uwámémba mindá óraa'-umbai-tantaa'an-ifo Manikó símai kááísamakonka'a Ísu Káráisitini naaemá kumúwasa

sáwí'o umbá maitiyukaimba mindásafesa sésa sáwísamban-iyé siyawi óraa'a sáwí-meyamba maénááwe. Manikóní ámutanko úwoimo súwa'nai iwáintáfésa símai sáwí'a uwánkaraawi óraa'a sáwí-meyamba maénááwe.

³⁰ Maarán-ááimó siyáimba mindá Manikó póna maará siyáiyé. Sáwí'o iyawini anondáá-meyambo tíménda mindá kendén-iyé. Sáwí-kisausafe'a méyámbá tíménaumne
séna moórá-aaiwara'a séna
Fasi'aénkó wení waási tísai úmai iséna
tuwínkaa'a úmai-meyamba tímíniye
siyáiyé.

³¹ Manikó fasi'aénkwáráwí póna tíkena sáwí-meyambo tímínda mindá óraa'a táátáfesa ónááfo Manikóntáfé'a imáyáa é'a túwaandu úmae iyé'a moórá-mora-waasi fasi'átinkanaawe.

³² Ááema Manikó kembiwísáféna sámo kátinkonka'a umbai-tántáá'á tímúwa'a ímba ifá'á tuwómba fasi'ámai méraafo mindásafe'a imáyáan-oro.

³³ Moórá-mora-kanáa seyaafá'-wáási túranka'a sáwí'a uwátinkesa símai sáwí'a uwátinkómbanifo fasi'ámai mé'a moórá-mora-kanáa kentí waásimo sáwí'o uwátinkómba túwa'nai úmae iyúwasa kembiwíwará'á sáwí'o uwátinkómba fasi'aráawe.

³⁴ Manikóní waási-i'o unkákémbá kempínkémbá tuwímbai ándáfa'o mótinkómba tiruntáfé'a uwátinkówasa kentí moparáwímbó tafíyúmba ímba imáyáa é'a sé'a iyáakarain-tantaa'a wiyómpa'a wéramba póna waé'wae'a íniye suwaná tirunkó kawé'á uráiyé.

³⁵ Miyá uráafo Manikóntáfé'a fasi'ámai mé'a kawé'-méyámbá wémaewe.
³⁶ Manikóní imáyáfinkeni'a é'a wemó miyá uwátinkanaumnemo siyáin-tantaa'o maíyantafe'a fasi'ámae iyiyana ímba tuwesarái íno.

³⁷ Miyáumai naaófá'á Áísáya Ísu Káráísitimo kumínda amu'maréna ména Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna
ampáán-kánáa wéramba póna
tíndawi ímbo amu'maráinda é'a tíníye
agaimaréna siyáiyé. Moóráfa'a agaimaréna séna

³⁸ kesí waásigo arupíse úmai méraiwei kesááisafenamo érai'emo sénamo amankúnkúmbo ímbá póna aú'í'a úmai méramba póna inkaisénamo siyuwé kóina'o é'a ímba aamoí uwánkanaumne siyáiyé
agaimaréna siyáiyé.

³⁹ Minááimó siyáimbanifo kesáámá ímba miyán-kwáásísá úne. Inkaisésamo auwé kówésamo sáwí-aempa'o méraan-kwaasiyaanta kesáá ímba úndasa Manikón-aaisafeta simankúnkúmbo éta kawé'á úmaisa maé'maeta ónaumne.

11

Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo on-áái.

¹ Manikón-aaisafesa érai'e sésa wenká'á timankúnkúmbo on-ámbá maarán-ámbán-iyé. Manikómó to'mayaa uráin-tantaatafeta séta éraika-tantaa'an-iyé séta amu'maréta méta súrantantaamo ímbo awánáúnda-tantaatafeta séta érai'a wéraiye sune.

² Kentáá síwá'náma Manikón-aaisafesa érai'e sésa wenká'á timankúnkúmbo untáféna Manikó séna kawé'án-owe siyáiyé.

³ Naaófá'á Manikó séna wiyóne marawé paápé uwó súwana paápé uráisata mináásáféta érai'e séta wéisaumne. Ímbo awánáúnda-tantaapinken-tantaatamba awánáúnda-tantaa'a Manikó úmakaiye.

⁴ Naaófá'á moóráwígon-awí'a Éperi Manikón-aaisafena érai'e séna póí tufú'mai agaimái Manikómbá ámakowana awaaón-áwí'a Kéni wemá tómbá fáká'mai Manikómbá amúwana Éperi Manikómó siyóntembo úntafena Kénimo ámakowaimba iyáakaraiye. Éperi Manikón-aaisafena érai'e séna wenká'á amankúnkúmbo úntafena Manikó ámakon-tantaa'a awánéna kawé'án-iyé séna wembá awánéna arupíse úmai méraandawí óne siyáiyé. Naaófá'á Éperi pukówasa wentáfésa sésa Manikón-aaisafena érai'e séna wenká'á amankúnkúmbo

ún-kwaasin-iyé sewatá wéisaumne.

⁵ Naaófá'á moóráwígon-awí'a Ínóki Manikón-aaisafena amankúnkúmbo úntafena Manikó púwifo séna kunáí'maena wiyómpa'a móankarowasa ayaafái uwááesa

túwómbanifo Manikómó áikomba ímba awánaraawe. Ínókimba Manikómó ímbo kunáikonka'a moóráwigo Ínókin-aaí aúfáifimba agaimaréna séna Manikó aamoí ínkwaé-i'a úmae iyáíye agaimaréna siyáin-aaisafeta séta Ínóki Manikón-aaisafena amankúnkúmba uráíye sùne.

⁶ Manikómpá'ó tewí Manikó ména wembó saafá íyan-kwaasi kawé'ó uwátínkáín-aaisafesa aifa'á sésa érai'-aain-iyé

sésa wempá'á wétewe. Ímbo érai'-aain-iyemo sésamo ésa ímba wempá'á ténááwe. Miyáumai Manikón-aaisafesamo ímbo érai'e sésamo wenká'ó ímbo timankúnkúmba iyawi Manikó ímba aamoí uwátínkainiye.

⁷ Naaófá'á Manikó Nówaamba simáména séna ánaaemba nonkó fiyéna waási tínkaminiye simámuwana iséna séna érai'e séna non-afófora'o nín-da-taomba úmarena wení aare-iyámpóíye wenanááfú'e imérowana nonkó miwí ímba nawikaraiye. Nówaa Manikón-aaisafena érai'e séna amankúnkúmba úntafena Manikó Nówaantafena séna arupíse úmai méraane súwana Manikómó marapá'-wáásimó sáwí-meyambo tíminda-aaí iséna simátimakaiye.

⁸ Naaófá'á Manikó Émbaramuntafena séna ení maramá tuwé áménda-marafa'a waaó súwana érai'e séna wení maramá tuwéna ímbo awánóm-barafa'a Manikómó amúpa'a kuréna

⁹ Manikómó aménaumne siyóm-barafa'a koména minááísáféna érai'e séna fi'om-barafaken-kwaasigoraamba wááu-namba úmarena maé'éimbaniye. Mimbará Émbaramuntafenamo siyóntemba ááninko Áísáakinte anáwaínko Yékopuntetafenawara'a tíménaumne siyóm-barafa'a Émbaramu-iyaise mésa wááu-namba úmaresa méraawe.

¹⁰ Émbaramu miyáumai ména moórá-naopatafena imáyáa éna Manikómó wíyómpa'ó to'mayaa úmakain-daopa'a fasi'aén-áfómbá waé'wae'ó índa-naopatafena imáyáa éna amu'maréna maé'éimbaniye.

¹¹ Émbaramu awaainínkón-áwí'a Séraa Manikón-aaisafena érai'e siyáíye. Manikó simáména séna iyámpói ma'ankáínone súwana érai'a wemó sintemb'ó owín-iyé séna iyámpóimo ma'ánkáánda-kanaa tai'áraiye séna ímba imáyáa úwana fasi'aémbá amúwana ámu'a kauréna iyámpói ma'ankaraiye.

¹² Miyáumai Émbaramu iyámpói ma'ankómbo waurámbó kómpinkemba sáwífa'-waasi aisaafitantambo iyawisafena wíyómpa'o o'ó sáwífa'o wéraisanamo nompá'ó nonáámááimo sáwífa'o wérintemba

miyán-kwáási uwasa ímba kanaa'á toráúraawe.

¹³ Maanáúfáifimbó túwí'o agaimaráúnda-waasi Manikón-aaisafesa érai'e símae iyésa wenká'á timankúnkúmba úmae iyésa pukáawe. Manikó óraaka séna miyá uwátínkanaumnemo siyáin-tantaa'a ímbo máúmba némpa'a wérowasa úwoi aaí iséna aamoí ésa sésa marapátáámó méraundasa fi'om-barafaken-kwaasiyaamba úmaisa ampáánk'á méraaumne símae iyésa pukáawe.

¹⁴ Miyán-ááímó sen-kwáási miwítí mara-úrapa'a imáyáa uwatá ísaraumne.

¹⁵ Miwímó tukóm-barasafesamo imáyáamo urésaraa kouweráíyan-amba wérowasa pósa awánaawisino.

¹⁶ Ímba miyá ésa wíyómpa'ó iyáákarain-aempa'a imáyáa uráawe. Mindásafena Manikó aamoí éna séna kesí waásin-owe séna póna miwítí maru'á to'mayaa uráíye.

¹⁷⁻¹⁸ Manikó Émbaramuntafena óraaka séna enááninko Áísáakimpinkemba enaísaafitantambo iyawi paápé onááwe siyéna ánaaemba moórá-aaí áísai úmai isánae séna enáánimba Áísáakimba tufú-simiyo súwana Émbaramu séna Manikó simásiména séna enááninko Áísáakimpinkemba enaísaafitantamba onááwe siyáimba érai'a miyáumai paápé uwásinkainiye séna Áísáaki mimbórá-iyámpói úwana ímbo ta'ótoromba áí'maena tufuwíndasafena éna

¹⁹ imáyáa éna séna Manikó kanaa'á puwíndafinkemba iyáfasinankainiye séna tufuwíndasafena úwana Manikó séna étuwaaó súwana ifátuwéna ááninkomba tufúwana puwóraampinkemba áíkaiye.

²⁰ Áísáaki Manikón-aaisafena amankúnkúmba úntafena Manikómó ánaaembo paápé índa-tantaatafenamo siyón-aaisafena ááninkai Yékopunte Ísonde aasumí'a tímakaiye.

²¹ Ánaaemba Yékopu waurámbá kéné puwíndasafena éna táumba faiyéna kífaena Manikón-aaisafena amankúnkumbo úntafena Manikón-ímáyáá mósá maréna ánaaembo paápé índa-tantaatafenamo siyón-aaisafena Yósepin-ááninkai aasumí'a tímakaiye.

²² Ánaaemba Yósepi waurámbá kéné puwíndasafena éna Manikón-aaisafena amankúnkumbo úntafena simátimena séna Manikó kentáási waási Ísareri-waasi Ísípi-marafakemba

faú'mai tí'maena kentáási marafá'ó mótinkaindara'a kesiyáántamba maimaésa máútaaro Yósepi siyáíye.

²³ Ánaaemba Mósesen-anófoi wembá ma'ánkaresarai awánésarai kawé'-iyámpóin-íye sésarai Manikón-aaisafesarai timankúnkumba uyantáfésarai

Ísípi-marafaken-oraa'-waasigo iyámpóisomba tinkantuwaaromo siyón-aaisafesarai ímba táátafesaraimo uyambá mináái taraisésarai Mósesemba aúpá'á ánkarojana kaumbo-wiyómbá maisuwówana minóráá'-wáásigón-ayáámúnko áí'maena wení naaúmpa'a móankarowana

²⁴ ánaaemba Móse óraa'a úwasa awánésa sésa Ísípfaken-oraa'-waasigon-ayáámúnkon-ááninkon-íye suwaná Móse Manikón-aaisafena amankúnkumbo úntafena miyámó sun-áái ánaaemba uwátimena séna kemá ímba wenáánimba úne siyáíye.

²⁵ Ísípfaken-kwaasi sáwífa'-moparawimba marésa sáwí'ó untáfesa aamoí umbá Móse mindá ááemo tai'áinda-tantaatafena ímba arááima tówana séna umbai-tántáá'ó simíyambo éna kanaán-íye séna Manikóní waási wení waási póna méron-aempa'a koména

²⁶ ímayáa éna séna Manikó kentáásáfena tiyáíndawiye séna iyáfasinankaraiwaini kísau máénda póna umbai-tántáá'ó kempá'ó tinda minánkó Ísípi-waasiti sáwífa'-moparawimbo máénda-ankomba iyáákaraiye séna Manikó kawé'-meyámbá simíniye-imayaa éna miyá uráíye.

²⁷ Ánaaemba Móse Ísípi-marafa'a tuwé'a kónaumne siyónka'a óraa'-waasi aaisambá áúwana Manikón-aaisafena amankúnkumbo úntafena wenáároi ímba inkaiséna úwoi kówéna Manikómbá ímba túrantamba awánaawimba imáyáafinkemba awánaantafena úwoi kóuraiye.

²⁸ Ánaaemba Ísípifa'a Manikóní kísau-waasigo wiyómpakewi moórá-mora-naumpimpakemba aifaráán-iyámpói tinkamindasafena úwana Móse Manikón-aaisafena érai'e siyóntafena Ísareri-waasiti aifaráán-iyámpói ímba tinkaminkwae séna Ísareri-waasisafena pói tufúké'a onta-táiyá'á naaemá a'maré'a mimpói kemá naaró súwasa miyá uráawe. Mindásafesa áwí'a sésa paasofa-tánóné siyáamba mindá tiyótimo í-tánóné siyáawe.

²⁹ Ánaaemba Ísípi-marafa'a Ísareri-waasi tuwésa tésa óraa'-nonkon-awí'a naae-nóné supa'á tésa Manikón-aaisafesa timankúnkumba untáféna mindónkó tuwínkaa'-úwasa nonáámáíyafamba kofatowasá Ísípfaken-kwaasi wa'maésa tésa mindómpimbá tuwaná mindónkó kúwátawisena minkwáási tinkantasaraiye.

³⁰ Ánaaemba Ísareri-waasi sésa Yéríko-naopaken-kwaasi kotinkantuweta mimbárafá'á koménae sésa kumbá Manikó miyán-oro siyómba érai'e siyóntafesa mindáo'a óntantambo sí'ó úmakopa'a kóukutauku uwáása tóso émesa afa'móráera'a miyá ésa afakaetégomba komiyá uwaná weyáárika'a misí'á tawísímaena marapá'á kumúwasa Yéríko-waasi tinkantuwesa komaé'ómbaniye.

³¹ Ísareri-waasi Yéríko-naopa'a ímbo kurónka'a kae'nárai tí'márówasarai mindáo'pa'a koawánamaranae sésarai kuyambá moórá-ininkon-awí'a Ré'ápi sáwí-anka'o nún-ininkoni naaúmpa'a kuyaná Manikón-aaisafena érai'e séna minkáé'nárai aúpá'á tiyuúwasarai tiyááye. Ísareri-waasi Yéríko-naopaken-kwaasi kotinkantuwe'a koménae sésa kurónka'a Yéríko-waasi Manikón-aaisafesa ímba timankúnkumbo urówi tinkamesa Ré'ápi Manikón-aaisafena amankúnkumbo ún-inimba ímba tufúkáawe.

³² Seyaafá'-wáási tááimo agáénda ayáátáá'-aai ímba pó'a seyaafá'-wáási táái ímba agaénaumne. Miwí túwí'a Kíndiyoni úwana Péréki úwana Sámúsoni úwana Yépéta úwana Téfiti úwana Sámúwéri úwasa Manikón-ai simátimakowiye miyáumai-waasi ésa

³³ Manikón-aaisafesa timankúnkumbo untáfesa pósa miwífinkémbá tuwímbai namuro-wáási iyáákesa arupise úmai miwítí waásiya'a káráwiyesa Manikómó óraaka'o séna

miyámó ónaumnemo siyóntemba úmai mérowana Manikó afáá'-íyán-tóika'a awáá urówana ímba unkutúwasa mésa

³⁴ miwífinkémbá tuwímbai óraa'-iya pisintukowasa miwítí namuro-wáásí tínkamonaé uwaná Manikó tiyótai úwasa kawé'-úmai mésa ímba fasi'ámai mérowana Manikó fasi'átinkowasa mésa miwítí namuro-wáásí tínkantuwasa maé'ómbaniye.

³⁵ Tuwímbai-inimba Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo untáféna miwí timáaraamo pukómpinkemba Manikó iyáfasintinkariye.

Namuro-wáásí tuwímbai ta'ótoresesa sésa Manikómbó tínaaembo uwámiyataamo éta ínta tínkameta étinkanaumpo Manikómbó tínaaembo ímbo uwámiyataamo éta tínkamonaumne suwasá Manikómbá ímba sínaaemba uwámenaumne sésa imáyáa ésa púwónana Manikó súwa'nai ínata wíyómpata maé'maeta ónaumne suwasá tí'o úni'a uwátinkówasa pukáawe.

³⁶ Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo untáféna miwítí namuro-wáásí tuwímbaisafesa tuwíyáái ésa tínkambae iyésa tuwímbai t́yayaanka'a kárá'umai tí'maesa ándáfa'a máwétiyuwasa

³⁷ tuwímbai óntantamba t́nkamuwasa púwúwasa tuwímbai paepáétamba karánaara uwásuwasa tuwímbai paepáétamba t́ufimba faiya'naiya uwasá púwúwasa tuwímbai ímba kawé'-únákwatói urésa sipisípi-ayau-unankwatoí uwasá tuwímbai méme-ayau-unankwatoí urésa ímba kawé'-náúmpimpá'a waésa úwoifaka'a kowáísawai ésa ímba tómbá makówasa sáwí'a uwátinkesa umbai-tántáá'-í'a uwátinkesa

³⁸ kawé'-wáásí-í'a úmai mérontafesa tí'mátuwowasa waásimo ímbo mérópa'a nésa omápa'a mésa maipíné óntan-aifine waésa miyáumai mésa kawé'-wáásí pósa sáwí'o uwátinkówifimba ímbo máúmba keyáára'a maé'ómbaniye.

³⁹ Miyán-kwáásí Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo untáféna Manikó séna kawé'-án-owe siyáífo marapá'ó méronka'a Manikómó miyá uwátinkanaumnemo siyáin-tantaa'a ímba awánawana

⁴⁰ Manikó miwísáféna amu'maráaro séna ánaaembo kesétaamo méraiyán-kwaasisafena imáyáa éna kawé'-ámbá kentááwé miwíyé sásá'-í'o uwásinkainda-anta wisinkariye. Mindásafesa marapá'ó méronka'a ímba awánaraawe.

12

Manikó kentáásifowai-i'o wéin-aai.

¹ Miwí miyáumai maé'ómbanifo kesáa maarásá ónaumne. Miwí Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo uráawi túwaandu ompímbá kesáa afufumpinkáánta méraunasaraanta Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo on-ámbá aráásíméwata mindásafeta umbai-tántáá'a ífátuweta kentáámó sáwí-imayaagomo ta'ótokaimba ífátuweta waásimo tuwaantantésamo mimbórá-imáyáámó arááíwáentemba Manikómó aráásímakain-ampata ímba suwesarái ínata fasi'ámaisa kónaumne.

² Waásimo tuwaantantésamo ayáiyá'ó wérain-beyantafesamo imáyáamo ontembá Ísuntafeta aantemba imáyáasa onó. Ísu imáyáasa símakaisata Manikón-aaisafeta simankúnkúnta únanasa imáyáasa símimba póta Manikómpátá kááísamai maé'maeta úmaeta iyónaumne. Ísu ánaaemba arunkó aamoí índa-imayaa éna póna aaraa-táiyá'ó puwíndasafena ímba a'áo séna aaraa-táiyá'ó púwón-antafesamo t́gaesáfésamo ombá ímba imáyáa éna póna Manikó kawáán-uráiwain-ayáánúrappa'a fasi'aén-áémpá'a mara'á méraiye.

³ Ísuntafe'a imáyáan-oro. Marapá'ó méronka'o sáwí-waasi sáwí'o uwánkáfa'o iyúwanamo fasi'ámaimo maé'éintemba imáyáa é'a ímba tuwesarái ína'a ímba ífátuwemba fasi'ámai méraaro.

⁴ Aoisaambá ayaawaiyé'a fasi'ámai méraampinkemba ímba t́nkamowa'a pukáawe.

⁵⁻⁶ Manikó fasi'átinkaindasafena séna kesiyáámúntone kesáánintone isáaro súwana agaimaréna siyáin-aai imáyáan-oro. Maarán-áái siyáíye.

Fasi'aénkó arumbó timakaiwai arupise uwátinkena kesáánimba owémó siwáísáféna kesáái isáíwae séna wétinkamiye. Mindásafena kesááninkoo Fasi'aénkó arupise uwánkáimba ímba sáwísamban-íye-imayaa éma sáwí'o uráanda óraaka'o simámakaimba enarunkó

ímba sáwí'a íno
agaimaréna siyáíye.

⁷ Umbai-tántáá'ó kempá'ó timbá Manikó kawé'a uwátinkena wení iyámpói owaná póna miyá wéuwatinkaiye. Seyaafá'-iyámpói kawé'o iyantafesa miwí tinófoi arupise wéuwatinkaawe.

⁸ Manikó seyaafá'a wení iyámpói umbai-tántáápinkémbá arupise uwátinkáimba umbai-tántáá'ó wérarwai Manikóni iyámpóin-oyo umbai-tántáá'ó imbo wérarwai megusá-iyámpóin-owe.

⁹ Moórá-aaiwara'o súnda isáaro. Marapákén-késifóisaisa arupise uwásinkaraawata miwí táái iséta miyáumai wíyómpaken-kentaasifowan-aai iséta kawé'-úmai méta minóráá'-áísá miyásá onó.

¹⁰ Kári-kanaa marapákén-késifóisaisa miwítí imáyáafinkemba arupisesa uwásinkanaafo Manikó kawé'a uwátinkanae séna kawé'-aantemba úmais méraandasafenasa wemó kawé'ó úmimo méraintemba miyásá ondasáfénasa arupisesa wéuwasinkaiye.

¹¹ Arupise uwásinkaindarata sirunkó umbái táinata ínta aamoí éta ánaaemba minúbái-tántáákó kawé'ó uwásinkaindarata minúbái-tántáákóni anondáá ken-táásirunko aano úmais wérainata kawé'-úmais méraanamne.

Miyám-baaran-oromo siyáin-aai.

¹² Miyáumai káráwiye'a tiyáántán-kwiye'a

¹³ arupise-amba imáyáa úmai arááiwaéro. Kempinkémbá tuwímbai tuwánésa sáwí-amba arááiwaéro sé'a

kawé'-úmai mé'a arupise-amba arááiwaéro.

¹⁴ Tiyáántán-kwiye'a seyaafá'-waásísé'a faru úmai méraaro. Imbo kawé'-aantemba úmimo méraawi Fasi'aénkómbá imba awánánááfo kawé'-aantemba úmai méraaro.

¹⁵ Kempinkémbá tuwímbai Manikó úwoi túwa'nai iwáimbá auwáúnafo sé'a káráwiyo. Kempinkémbá tuwímbai tirunkó sáwí'o índarakemba misáwí-imáyáágó seyaafá'-waásífimbá wété ifáinifo káráwiyo.

¹⁶ Sáwí-tantaatafe'a tirááísafe'a ofáinifo káráwiyo. Naaófá'a moóráwígon-awí'a Íso Manikóntáfena imba imáyáa éna sáwí'o uráintemba kempinkémbá tuwímbai miyá ofáinifo káráwiyo. Wemá Manikóntáfena imba imáyáa úwaimba moórá-kanaa áái tówana áfákontafena séna ení tómbá nasímínana mintónkón-ánóndáá emá aifaráán-iyámpói úrenana kenkáisifowa kawé'-áásúmi'a amíniye séna

¹⁷ ména ánaaemba moórá-imayaa éna kesifo kawé'-áásúmi'a simínkwae séna óraa'-ifi'a tówana afowámá áfákomba kawé'-áásúmi'a aména póna wemba imba amúwana ááemo sáwí'o uráin-tantaako afowámá kawé'-áásúmi'ó amínda-amba fáikaiye. Kempinkémbá tuwímbai miyá-sáwí'a ofáinifo káráwiyo.

¹⁸ Naaófá'a Ísareri-waasi Sáinai-oma'-aefempa'a komérowana óraa'-iyama kéna tinepái kówasa uwaná óraa'a kumeu'a úwana óraa'-fiyunda torówana

¹⁹⁻²⁰ uwiyeemba óraaka'a tufúwana aaiógó aantemba séna waásiye póiyé maanómáká'ó tiya'ó é'a óntantamba tinkamiyasa puwónááwe súwasa minááimó ísón-kwaasi táatafesa ésa séna aneka'a moórá-aai imba sínata ísáano séna táatafesa ésa

²¹ awánon-tantaa'a óraa-taatafesa uwaná Mósesé séna sááte'a isa'a tata'a úne siyáiyé. Naaófá'a Ísareri-waasi miyán-tántáá'a koawánaraafo kembiwí miyán-tántáá'a imba kowéawanaawe.

²² Imba miyá é'a Manikómpá'ó tiyáamba maararáámbá wéowe. Moórá-omakon-awí'a Sáiyóni-omapa'a té'a Manikó fasi'aénkwáráwini naaópa'a té'a wíyómpa'a aú-nao'a Yérúsaremufakaan-daopa'a té'a wíyómpaken-kisau-waasimo sáwífa'o túwaandu úmaresamo Manikón-áwí'o mósá marésamo aamoimó opa'a té'a

²³ aifa'ó Manikómpá'ó tésumo wení waási-i'a úmai méraapa'a tiyáawe. Wíyómpa'a aúfáifimba miwí túwí'a agaimakáiyé. Manikó seyaafá'nánká miwímó méraawini áwúsafena tísai índawimpa'a té'a marapá'ó arupise úmimo méraawanamo Manikómó sásá'-j'o uwátinkarawai wíyómpa'o miwí timantómbó méraapa'a té'a

²⁴ Ísumpa'a Manikó aú-aai símimo

káásamakaimba aráásimíwaimpa'a tiyáawe. Naaófá'a Kéni áfákomba Éperimba tufúwana puwúwana wení naaemá kumúwana mindásafena anondáá sáwí-meyamba amínkwae siyáimbanifo Ísuni naaemó kunkáimba waási kawé'a uwátinkáimba wempá'a tiyáawe.

²⁵ Manikó kembiwisáfénamo aaimó sínda-aai imba taraisé'a káráwiyo. Naaófá'a Mósesé marapá'a ména Manikón-aai simátimuwasá taráiyawí sáwí-meyamba maiyáawe. Miyáumaimo wíyómpakewimo simátiminda-aaimo taraisiyawí érai'a sáwí-meyamba maenááfo káráwiyo.

²⁶ Naaófá'á Manikó Sáinai-omapakemba aai súwana óraa'-marima taráímbanifo káfé'a óraaka séna moórá-kanaamo tinda aneka'á óraa'-marima taaó senaná wiyónkowe maragówé óraa'-marima táiniye siyáíye.

²⁷ Aneka'ó óraa'-marima taaó sénaumnemo siyáin-aagioni áwáuma maarán-íye. Marímo táinda-tantaa'a naaófá'ó úmakain-tantaa'a póna tai'áinifo maríma ímbo kanaa'ó táinda-tantaa'a wae'wae'a íniye.

²⁸ Miyáumai marímo táinda Manikó kentáará'á káráwiyaimba póna ínta siyuwáinda póta sirunkó kawé'á ínata aamoí éta wentáféta éta wenáwí'a mósá maréta wen-ímáyáá mósá máraandasafenasa aamoí íniye.

²⁹ Kankambó tiyú'maimo iyafimbó agaisúwáantemba Manikó miyá ínata póta wen-ímáyáá mósá maréta ménaumne.

13

Manikó aamoí ínkwa'e-i'a orómó siyáin-aaí.

¹ Ísu Káráisitíye'a kááísamaimo méraawi Manikóní akúni'a uráamba pó'a moórá-mora-waasi kentirumbá timé'a ímba ifátúwáaro.

² Namu'-waasímó tiya'o é'a tóné naané timé'a ímba ifá'á tiyúwáaro. Tuwimbaimo miyámó uráamba ímba marapá'-wáási kawé'á uwátinkaraafo wiyómpaken-kisau-waasi miyá uwátinkaraafo ímba wiyómpakewi owé-ímáyáá uráafo marapákén-kwáási owé-ímáyáá uráawe. Mindásafe'a namu'-waasí túwa'nai oro.

³ Manikóní waásifinkemba wení waási onkákémbá tuwimbai tí'maesa ándáfa'o mótinkáámba miwísé'a ándáfakaan-úmai méraafo mindásafe'a ímáyaá é'a túwa'nai oro. Umbai-tántáá'á miwífimbó wérain-kwaasi kembiwífinkwára'á miyáumai umbai-tántáákáámba wéraiwain-ófo ímáyaá é'a túwa'nai oro.

⁴ Aaremó waaímó máéwasa waaímó aaremó máéwasamo on-ámbá kawé'-ámbán-ífo aaré ímba sáwí-anka'a niyasa waaí ímba sáwí-anka'a niyasa miyáumai méraafo aare-úméné wai-úméné ímba oro. Miyá íyanamo éna Manikó sáwí-meyamba timíniye.

⁵⁻⁶ Manikó séna

ímba tiyuwé'a túwa'nai ónaumne

minááímó siyáintafeta fasi'ámai méta séta

Fasi'aénkó súwa'nai ímbá pó'a waásimo

sáwí'o uwásinkaiyamba ímba sáa'a íniye

séna Manikón-aaí aúfáfimba agaimaréna siyáimba pó'a óntantafe'a ímba óraa'-imayaa é'a miyán-tántáákó kembá ta'ótoraina'a sáwí'a ofáinifo

makáan-tantaatafe'a sé'a mindá kanaán-íye seró.

⁷ Ááémo kentí óraa'-waasi Manikón-aaímo simátímakaawisafe'a ímáyaan-oro. Miwímó maé'ón-awauwe pukáan-awauwe ímáyaá é'a Manikóe'o kááísamaimo maé'mae'o é'óntemba miyán-oro.

⁸ Ísu Káráisiti naaófá'ó uráintene káfé'wara'o miyámó wéintene ánaaenkware'o miyámó índawe. Mindásafe'a

⁹ tómbá aambó fáí'makaan-amba arááiwaiyamba ímba túwa'nai ínifo Manikó úwoi súwa'nai úmaisa wéfasi'asinkaifo fí'o-fí'on-aaí karo'-áái

isé'a arááiwáéfaínifo káráwiyoro.

¹⁰ Ísu Káráisitimo puwénamo wenáú Manikómbó ámakaintafenasa súwa'nai ímbánifo ámáán-daumpa'o ámáán-kisau-waasimo póí tufú'maimo Manikómbó ámén-kwaasi ímba kanaa'á wétuwa'nai-íye.

¹¹ Aífa'-ámáán-káwáágó waásiti aoisaantáféna póí tufúkéna naaemá umaéna Manikóní ufaen-dáúmpá'á iyéna mindááémá tufimpín-úmáráísasa mimpóí mindáókoni aumépa'a ímbo nombá agaisukáawe.

¹² Miyáumai Ísu Káráisiti kentáásáféna ímáyaá éna sáwí-imayaa maitiyuwánae séna ímba a'áo súwasa áí'maesa mindáókoni aumépa'a móankesa tufúwana puwúwana wení naaemá kunkáíye. Miyámó uráimba póímo tufú'maimo Manikómbó ámén-kwaasi ímba kanaa'á wétuwa'nai-ífo kentáá wésuwa'nai-íye.

¹³ Ísumba áí'maesa mindáókoni aumépa'a móankaresa tufúwana pukáimba miyáumai ámáán-daumpa'o póí tufú'maimo Manikómbó ámén-amba tuwáúnasasa wembó símai

sáwí'o uwánkaraantemba kentááwará'á símai sáwí'a uwásínkáamba póta ínta wentá auwánaumne.

¹⁴ Marapá'ó waé'wae'o índa-nao'a ímba wéraintafeta wíyómpa'o maé'maetaamo onda-naópata imáyáasa éta póta ínta wentá auwánaumne.

¹⁵ Maníkómbó póimo áméntemba Ísu Káráísiti kentáásáfénawe séna pukáintafeta Maníkóni waási úne súndawisa aamoí uwánkáame iyéta wenáwí'a mósá maréta ínta túwáano.

¹⁶ Kawe'á uwátinketa túwa'nai eta íntaamo túwáandasafena Maníkó aamoí íniye.

¹⁷ Kentí óraa'-waasi-taai isé'a síyantemba miyán-oro. Kembíwiyá'á kawe'-úmai káráwimae iyésa ánaaemba Maníkómbá minkísáúsáfé'a simámenaawe. Miwí tááimo ísámai kawe'ó íyasamo ésa aamoí íya'a mindásafe'a kawe'-úmai ménaawe. Miwí tááimo ímbo ísámai kawe'ó íyasamo ésa miwítí kísau umbái táina'a mindásafe'a ímba kawe'-úmai ménaawe.

¹⁸ Imáyáa éta kentáásirumpinta ímba aai wéraisata seyaafá-tántáátáféta arupísesa ónaesa sumpo kentáásáfé'a Maníkómpá'á inai símae iyóro.

¹⁹ Óraaka simátime'a sune. Aneka'á kentópa'a kárika'o konda-ámbá Maníkó paápé índasafe'a inai seró sune.

Inaimó siyáin-aai.

²⁰ Maníkó faru wéuwatinkaiwaini áwáugo éna Fasi'aénkó Ísu pukáimpinkemba iyáfasinankarowana puwúwanamo wení naaemó kunkáintafena póna símai kááísamakain-aai waé'wae'a ínana sipisípiya'o káráwiyaiwaimo intembá Fasi'aénkó Ísu kentáará'á wégarawiyiye.

²¹ Maníkóni imáyáafinkembo íyantafena Maníkó fasi'aémbó timíndasafe'a inai sune. Maníkó kentáásirumpinta kísau wémaimba Ísu Káráísitini fasi'aéntámbá wembó arááímo tain-kísáú Maníkó maíndasafe'a inai sune. Ísu Káráísitin-awi'a aasiyaasi óraa'a waé'wae'o ímba érai'-aai intáfé'a inai sune.

²² Kesí waásisono. Óraaka simátime'a sune. Fasi'átínkááandasafe'a maanáúfái agaimái tímúnda ímba ayáátáá'-aain-ifo aáno mé'a ísáaro.

²³ Moórá'-aai ísáaro. Moóráwígon-awi'a Tímóti ándáfakemba faú'ánkáamba póna ááémo tina'o é'a kentópa'o kondará'á áí'mae'a kónaumne.

²⁴ Kentí óraa'-waasisafetaawe Maníkóni waási seyaafá'-wáásísáfétaawe simátime'a sé'a kawe'-úmai méraaro sune. Maníkóni waási Ítáári-marafakewi simátimesa sésa kawe'-úmai méraaro wésewe.

²⁵ Maníkó úwoimo wétuwa'nai-intafe'a inai sune.

Kesáái tai'áiyie.

Yémisi

Ísu wiyómpa'a iyówana Yémisi Ísun-áfáko éna Yérúsaremu'a ména Fasi'aénkóní waásiya'a káráwiyaiwai moórá-waai-aataiya'yo miyáumai-aatai maisuwéna maanáí agaimái Yúndaa-waasi Ísuni aampa'ó kuwái agaimái mátimakaiye.

¹ Kemá Yémisi maanáúfái agaimái timúne. Manikóní kisauwe Ísu Káráisitini kisauwe maúndawi maanáúfái agai-timúmpo Ísarerin-áánintomba sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi tísaafitantambo uráawi fi'o-fi'om-barafa'a wété úmimo méraawi ísáaro.

Fasi'átinkáin-ai.

² Kesí waásisono. Umbai-tántáá'á fi'o-fi'on-tantaa'a kempá'á wétifo tirumbá fetóí úmai méraaro.

³ Umbai-tántáá'á kempá'ó timbá Fasi'aénko Ísuwe káásisaimo mé'o ímbo auwé'o é'a fasi'ámai ménaawe. Mindásafe'a isaraamba póna umbai-tántáá'á kempá'á wétifo tirumbá fetóí úmai méraaro.

⁴ Fasi'ámai maé'mae'a úmae'a iyiyana ímba tuwesaraí ina'a miyán-káwé'-ímáyáá úmae iyiyana Manikóní kawe-tántáátáféna ímba táái táíniye.

⁵ Kawe'-ímáyáá maénae siyawi Manikómpá'ó áisai íyanamo éna timíniye. Manikó nóntafera síisai-oo ímbo sínda ímba ta'ótorainifo úwoi timíniye.

⁶ Manikómpá'ó áisai iyamba ímba kae'-ímáyáá é'a úwoi kesáái isáíniye seró. Kaumbo-kae'-ímáyáámó tokáiyawimo ésa kafóná-waasi pósa afufumpin-kwáásí mésa kowaétuwe tawaétuwe-waasiyaamban-owe.

⁷⁻⁸ Miyámó owí kaumbo-kae'-ímáyáá ésa ímba mimbórá-ímáyáá úmai arááiwaesa kawe-kísáú wémaefo sáwi-imayaa arááiwaesa miyámó owí Manikómpá'ó áisai íyan-tantaa'a simíniye-imayaan-oyo.

Óntaiyain-kwaasiye óntawara'-waasi-taai.

⁹ Óntaiyain-kwaasi Ísu Káráisitini-aaisafesa

érai'emo sewanamó ímbá Manikó séna kesí waásin-owe simbánifo tirunkó kawe'á wéifo

¹⁰ óntawara'-waasi Ísu Káráisitini-aaisafesa érai'emo sewanamó ímbá Manikó séna kenti óntama ímba aifaráán-tántáá'án-íye simbánifo miwíwára'á tirunkó kawe'á wéiye. Kawe-tántáá'ó mowáán-arambo wénamo aáembo kaintembá óntama aifaráán-tántáá'á iyé-ímáyáámó on-kwáásí miyaráán-úmai tai'ánaáwe.

¹¹ Aafáúmá iyáúsena aa'á kaisaná mowáán-arambo aáénkénamo minkáwé-tántáá'ó aáénkaambo kaintembá óntama aifaráán-tántáá'á iyé-ímáyáámó on-kwáásí kisaumo máémba miyaráán-úmai tai'ánaáwe.

Sáwi-imayaamo kempá'ó tína'a a'áo seró-áái.

¹² Ísu Káráisitini-aaisafesamo érai'emo sewanamó ímbá miwíwára'á sáwi-tantaa'ó tándamo ésa a'áomo siyanamo éna tirunkó kawe'á íniye. Miyáumai fasi'ámimo maé'mae'o íyanamo éna Manikó timénaumne siyáin-tantaa'a timíniye. Ááema Manikó séna tirumbó simén-kwaasi aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe siyáintemba miyá uwátinkainiye.

¹³ Sáwí'lo

í-tántáá'ó kentópa'o tína'a sáwí'a ónaumne-imayaamo é'o é'a Manikóntáfé'a sáwí-imayaa simakaiye sefó. Manikó ímba sáwí'a í-ímáyáá tiména ímba wení imáyáafinkemba sáwí-imayaa tafísímai mémarainiye.

¹⁴ Kentáá sáwí-imayaasafena sinkáinda misáwí-ímáyáágó kentáá tafisinata arááiwaénanasa

¹⁵ misáwí-ímáyáágó ta'ótorainata sáwíta ónaumne. Sáwítaamo úmae iyónanasaamo éna misáwí-ímáyáágó anondá méraundawini áwáuma Manikóní némpata méranauumne. Mindásafe'a Manikóntáfé'a sáwí-imayaa simíye sénááfo imáyáa úmai kawe'án-oro.

¹⁶ Kesí waásisono. Mindásafe'a karo'-ááísáfé'a érai'e sefónifo kawe'-úmai ísáaro.

¹⁷ Seyaafá'á érai-tantaa kawe-tántáá'á kentááfátá kentáásifowama Manikónópakemba wégumiye. Aafáúwé wiyóne o'é úmakowana aafáúmá kúwáfekena siyaréna wéifo Manikó ímba miyá wéifo aasiyaasí sama kásinkena ímba fi'o-fi'on-imayaa wéiye.

¹⁸ Manikó wení imáyáa arááiwaena érai'-aai simásimenasa minéráí'-ááísáféna aú-waasiyaanta uwásinkáísata aifa'á wení waási-ita uráanasasa ánaaemba fi'o-fi'on-kwaasi miyá ónááwe.

Manikón-ai isésa miyámó on-áái.

¹⁹ Kesí waási ken-ímáyáámó únda-waasi ísáaro. Maníkón-aai ísámai kawé'a é'a imáyáa uré'a aai sé'a ímba ááéma aaisambá seró.

²⁰ Aaisambó sen-ámbá Maníkóni kawé'-ámpá'a ímba aaisambá sen-ámbán-iyé.

²¹ Mindásafé'a sáwí-imayaawe sáwí'o on-tántáá'é watuwé'a kumé'a Maníkón-aai tirumpimbó makáan-aai ísámai kawé'-íyana minááígó kawé'-ámpá'a métinkainiye.

²² Maníkón-aai táá'-aantembo isé'o Maníkón-aai isáúnda é'a isáúmne sé'o é'a kesáfé'a karo'a sefó Maníkón-aai ímba táá'-aantemba isé'a wemó siyáintemba oro.

²³ Maníkón-aai isésa wemó siyáintemba ímbo iyawi

²⁴ nonkwaáumpimbá tó'i'a awánasuwesa kówasa miyámó ombá ááéma wétuwinkawimba miyámó owí Maníkón-aai isésa wemó siyáintemba miyá ímba wéowe.

²⁵ Maníkón-aai sásá'-ááígó póna minááígó sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkainiye. Maníkón-aai isésa wemó siyáintembo iyawi isésa ímba tuwinkáinda miyá úmaesa iyíyana minááígó tirumpimbá kawé'a uwátinkainiye.

²⁶ Nom-bái-waási úne sembánifo sen-ááiyá'ó ímbo káráwiyoombó ésa kentí imáyáagomba karo'a simásuwesa tóikaken-aantemba sésa nom-bái-waási úne wésewe.

²⁷ Keto'-ínínká'é áwiyaraa'-iyampoíya'e umbai-tántáá'ó wéráiwaiya'e káráwiyesa marapá'-wáásítí sáwí-ampa'a tínaemba uwásúwáwi Maníkón-aai ísámai kawé'a ésa Maníkó kentaásifowan-aúranka'a érai'-nom-bai-waasi mésa Maníkón-aráái aantemba wéwaewe.

2

Mimbórá-ímáyáán-oro-aai.

¹ Kesí waásisono. Fasi'aénkó Ísu Káráisiti fi'oran-aai wéráiwaini aaisáfé'a érai'e sé'a wenká'a timankúnkúmba ofo túwí'o wéráinda-waasi kawé'a uwátinke'a túwí'o ímbo wéráinda-waasi tínaemba uwátímémba mindá sáwí'a ofo

²⁻³ káráwiyo. Túwaandu ompimbó moóráwigomo óntawara'-waasigo éna kawé'-únánkwátói úmaena tisanamó óntaiyain-kwaasigo éna sáwí-unankwatoí úmaena tísá'ó kawé'-únánkwátóíwarawintafe'a simándára'a tamauwó sé'o sáwí-unankwatoíwarawintafe'o nénka'a tamauwómó sembá mindá sáwí'a wéowe.

⁴ Miyámó sembá kempínkémbá tuwímbai túma maimaé'a iyé'a tuwímbai símai sáwí'a é'a sáwí-imayaasamba tuwínkaa'a wéowe.

⁵ Kesí waási ken-ímáyáámó únda-waasi ísáaro. Marapá'a méraan-kwaasi óntaiyain-kwaasi tuwánésa sésa úwoi-waasin-owe sefó Maníkó óntaiyain-kwaasi wesé'a kááísamai fasi'ámai méraan-kwaasi tuwánéna séna kesí waásin-owe wésiye. Ááéma Maníkó séna tirumbó simén-kwaasi kawáánúndafa'a ménaawe siyáimba

⁶ óntaiyain-kwaasisafena miyá siyáimba pó'a múra tiyúwáafo. Óntawara'-waasi túma ímba maimaé'a iyóro. Óntawara'-waasi kembíwí sáwí'a uwátinkesa aaimá simátinkesa

⁷ Ísu Káráisitin-awi'a iyáákarain-awi'a kentí óraakon-awi'a símai sáwí'a uwánkáámba pó'a miwí túma maimaé'a iyófo.

⁸ Maníkón-aai aúfáíimba agaimaréna séna esáfé-ímáyáámó óndantemba fi'owi-imayaawara'a oro

siyáimba pó'a minkáwé'-amáámbó fasi'aén-amáámbó arááíwae'o é'a kawé'a iyambanifo ⁹ óntawara'-waasi túmo maimaé' iyé'o óntaiyain-kwaasi tiyuwé'o é'a sáwí'a ónááwe. Miyámó é'o é'a kawé'-amáámbá taraisíyana Maníkó aaimá simátinkainiye.

¹⁰ Seyaafá'-amáámbó arááíwaesamo moórá-amaambo taraisíyambo éna aaimá simátinkena séna seyaafá'-amáámbó taráísówin-owe síníye.

¹¹ Maníkó séna ímba aare-úméné waai-úméné oro séna moórá-aaiwara'a séna ímba waási tínkamiyasa púwóro siyáíye. Ímbo aare-úméné waai-úménémó ombánifo waási tínkamiyasamo puwíyamba ámaámba wétaraisowe.

¹² Maníkón-aai sásá'-ááígó póna minááígó sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkainiye. Maníkó wenáái arááíwáéwiye taráísówiye tuwánéna tísai índa pó'a imáyáa é'a kentóika'e kentúra'e káráwiyo.

¹³ Maníkó aafímbá maitinkáíndara'a tirumbó ímbo uwátinkaraawi Maníkó wenarumbá ímba uwátinkainiye. Maníkó aafímbá maitinkáíndara'a tirumbó uwátinkaraawi ímba táá'a ínana Maníkó aruntaféna uwátinkainiye.

Timankúnkúne kawé-kísáúwémó máén-aai.

¹⁴ Kesí waásisono. Ísu Káraísitin-aaisafesa timankúnkúmbo ésamo ímbo kawekísáú mó maésamo ésá miwí táái úwoi tóikaken-aii wésewe. Mináái tóikaken-aantemba semba póna Manikó ímbo kawel-ámpá'á métinkainiye.

¹⁵ Manikóni waásifinkembo moóráwigomo ménamo unáánkwátóie tóné ímbo makáindawintafe'o

¹⁶ kembiwimó sé'o tómbá nenaná ámu'a fáinama unáánkwátóie ane'á marenana koko'á ínama waaó sé'o tóné unáánkwátóiyemo ímbo amé'o é'a kentáái úwoi tóikaken-aii wésewe.

¹⁷ Mindásafe'a Ísu Káraísitin-aaisafe'a timankúnkúmbo ombánifo ímbo kawekísáú mó máémbo é'a timankúnkúmbo on-áái tóikaken-aantemba sefó tirumpinkémbá ímbo wésewe.

¹⁸ Tuwimbaimo sésa Manikón-aaisafe'a simankúnkúmbo únda pó'a Manikóni waási únemo sewasamó tuwimbaimo sésa kawekísáú mó maúnda pó'a Manikóni waási únemo semba kemá Yémisi sune. Manikón-aaisafe'a timankúnkúmbo ombánifo kawekísáú ímbo máémbo pó'a Manikóni waásiya'o ímbo tuwánáúmne. Kemá kawekísáú mó maúnda suwáné sé'a Manikón-aaisafe'a amankúnkúmbo óne sénááwe kemá Yémisi sune.

¹⁹ Manikó kimborawigo méraiye sé'o érai'emo semba kawel-áái sembánifo miyá aantemba sembánifo Manikó kawel-ámpá'á ímbo métinkainiye. Waántawankoni kisa-u-waasiwara'o miyámó semba kantúmbo matuwésa semba póna Manikó ímbo kawel-ámpá'á métinkainiye.

²⁰ Ímbo kawel-ímáyááwárá'-wáásín-owe. Ísun-aaisafe'a timankúnkúmbo ombá ímbo kawekísáú mó máémbo úwoi-aaiyaamba semba pó'a miwání áwáumo simátíménda ísáaro.

²¹ Naaófá'á kentáá síwá'náma Ébaramu Manikó simámakaintembo indasafena ááninkon-awi'a Áísáakimba óntan-taarera'a mósá ánkarena tufinena úwana Manikó séna a'áo siyáie. Ébaramu miyá uráintafena Manikó séna arupise úmai méraane siyáie.

²² Ébaramu Manikón-aaisafena érai'e séna amankúnkúmbo éna ímbo miyá aantemba uráifo simámakaintemba uráimba Manikón-aaisafena fasi'ámai érai'e siyáimba é'a ísaraawe.

²³ Manikón-aii aúfáifimba agaimaréna séna Ébaramu Manikón-aaisafena érai'e séna amankúnkúmbo úntafena Manikó séna arupise úmai méraanemo siyáimba minááigóni áwáuma Ébaramu Áísáakimba tufuwíndasafena uráinka'a afora'á paápé uráie. Ánaaemba Ébaramuntafesa sésa Manikóni waásín-ye siyáawe.

²⁴ Manikón-aaisafesa érai'e sésa timankúnkúmbo ésá kawekísáú wémaewisafena Manikó séna arupise úmai méraawe sífó Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo ésá ímbo kawekísáú wémaewisafena arupise úmai méraawe Manikó ímbo síníye. Mináái káfé'a wésaawe.

²⁵ Manikón-aii aúfáifimba naaófá'á agaimaréna moórá-ininko amkaró'-ánká'ó nún-ininkon-awi'a Ré'api fi'onkaa-ininkon-aii siyáie. Yósúwa

maramá aúpá'á koawánaakaiyo séna ti'marówasarai miníninkóni naaúmpa'a tuyan mindárai-taai iséna érai'e séna wenamááraa tókamofo séna moórá-aamba aráátimuwasarai kuráaye. Miníninkó miyá úntafena Manikó séna arupise úmai mérain-inimban-ye siyáie.

²⁶ Timambó kóisasamo waásimo púwóntemba Manikón-aaisafesa timankúnkúmbo ésá ímbo kawekísáú wémaewi miyaráán-úmai ímbo tirunkakémbá timankúnkúmbo ofo tóikakemba wésewe.

3

Tói-kawaan-oro-aii.

¹ Kesí waásisono. Manikóni kisa-u-wáitái'-íyan-kisa-u ímbo sáwífa'nanka maenááfo moórá-morawigo maenááwe. Uwáitái'-íyan-kisa-u maúndawisa Manikó fasi'ámaisa sísaí indarakemba éfo úwoi-waasi miwítí kisausafena aáo úmai tísaí íniye. Mindásafe'a ímbo sáwífa'nanka sé'a uwáitái'-íyan-kisa-u maénae sénááwe.

² Seyaafá'nánkátá tuwimbai-tantaa'a sáwítaamo úndasaawe. Tói-kawaanesa kawel-áái-aantembo sewí érai'a kawel-wáási mésa túra'a seyaafá-tántááká'á kanaa'á wégarawiyowe.

³ Moórá-aii imáyáan-oro. Óraa-poigon-awi'a ósi waási kentí imáyáagomo win-ámpá'ó kónaesamo ombá óipimba ampáá-fási'áén-taemo'a fáá'ankesa séfasefa'-ayaiya'a ándáma fári'wimai tiyáámpimba tokésa kentí imáyáagomo win-ámpá'á moórá-aempa'-anda tafise-waná minóráá-póigó wéwiye.

⁴ Nompín-táónkwará'a imáyáan-oro. Mindá óraa-tantaa'a isaná fiyúndágoma famé'mai fi'opa'a tuwánae isanánifo fáfúsúmaenamo nín-tamba ímba óraa-tamban-ifo kári-tamba wemó kónae sipa'á mintámbá waéráísana minóráá'-nómpín-táónko wéwiye.

⁵ Maaráwará'á imáyáan-oro. Waásisa óraa-tantaa'a únanasa sóikoma kári-tantaako sáwífa'-aai séna súsaama maimaéna wéiyimba imáyáan-oro.

Aifa'á kári'-iyama karéna kámaena óraa'-amo'na wégauwiye.

⁶ Iyamó kénamo óraa'-amo'namo sáwí'o intembá sáwí'-aigo miyá éna seyaafá súwawaata sáwí'a úmaena wéwiye. Sáwí'-aigoni kisaugo seyaafá'-áémpá'á seyaafá'-sáwí-kísáúgombá wéiyaakaiye. Misáwí-tántáákóni áwáuma waántáwankoma éna kentáási kisau tasáwí'a

éna seyaafá'-áémpá'á wété wéiye.

⁷ Afáá'-wái-wáané numawé iyaankafayaané mófáá'e amí'mí'-úmai káráwiyombanifo

⁸ sáwí'-aigo iyáákarain-tantaa'a pósa waási ímba kanaa'á wégarawiyowe. Waaifainkómó waásimo unkútisanamo sáwí'o intembá sáwí'-aigo miyá wéiye.

⁹ Kentáá saásimba kentáásifowama Fasi'aénkón-áwí'a mósá maréta Maníkó weráání'a úmakain-kwaasi símai sáwíta úne.

¹⁰ Mimbórá-sóipinkénta kawe'-áái séta sáwí'-aai séta wéune. Kesí waásisono. Miyán-áái sáwí'a wéiye.

¹¹ Nonaumpinkémbá ímba kawe'-nóné sáwí'-none wégumiye.

¹² Inagómá ímba fe'arambá iyáísana kúsigoma kondói-aramba ímba wéiyaiye.

Uwí-nónkó ímba kawe'-nómbá uráínasa waási nánááwe. Mindásafena mimbórá-wáásígómpinkémbá kawe'-ááiye sáwí'-aaiye sisaná miyán-áái sáwí'a wéiye.

Kawe'-imáyáá Maníkómpákémbó kúmín-aai.

¹³ Kempinkémbá tuwímbai kawe'-imáyáá torésa isáán-kwaasi mésa kawe'-imáyááwará'-wáási pósa ímba túma maimaé iyésa kawe-kísáú maésa kawe'-úmai méwa'a tuwáné'a sé'a kawe'-imáyááwará'-wáásín-owe sefó

¹⁴ kempinkémbó tuwímbaimo miwítí waási tirumbá sáwí'a uwátinkesa sésa óraa'-waasi-i'a ofó sésa keyáá óraa'-waasi-i'a úmai méranaumnemo síyambo ésa miwí túma maimaé iyésa kesáfé'a karo'á sésa kawe'-imáyááwará'-wáási úne sefónifo.

¹⁵ Miyán-imáyáá ímba Maníkómpákémbán-ifo marapákémbá waásiti imáyáa waántáwankoni imáyáafinkemba wésewe.

¹⁶ Tuwímbaimo miwítí waásimo tirumbó sáwí'o uwátinkesamo sésa óraa'-waasi-i'a ofó sésa keyáá óraa'-waasi-i'a úmai méranaumnemo síyambo ésa ímba moóráfa'a taankarótamai mésa fi'o-fi'on-tantaa'a sáwí'a úmae iyiyamba mindá marapákémbá waásiti imáyáa waántáwankoni imáyáafinkemba ofo

¹⁷ Maníkómpákémbá kawe'-imáyáámó tokáawi kawe'-aantemba ésa ímba sáwí'wara'a ombá aaweyáá ésa ímba aaisampinkémbá sésa fi'on-kwaasi-taai kawe'-úmai isésa tirumbá uwátinkesa umbaimó máén-kwaasi túwa'nai esa ímba kaumbo-kae'-áái sésa ímba tuwínkaa'-úmai kawe'á uwátinkesa sáwí'a uwátinkesa ofo seyaafá'á kawe'-aantemba wéuwatinkaawe.

¹⁸ Aáno úmai méranae síyawi aaweyáá uwátinkaiyasa tuwánésa miyáumai aaweyáá úmai méranaawe.

4

Marapá-tántáátáfésa imáyáamo on-áái.

¹ Kempinkémbó aaisambó sé'o áwáá'o sé'o miyámó ombá miwání áwáuma maarán-iyé. Sáwí-tantaakomo tirááimo taintáfé'a imáyáa owaná minímáyáágó ta'ótóráísana aaisambó síyan-aai wépaaiye.

² Tirááimo tain-tántáátá'ó makáawa'o ombá tufúwónana puwína'a kemá maénae-imayaa wéowe. Fi'owiti moparáwímbá túraniyamba é'a ímba kanaa'á maíyantafe'a aaisambá tiyé'a áwáá'a wésewe. Tirááimo tain-tántáátáfé'a Maníkómpá'á ímba áisai owaná póna ímba wétimiye.

³ Maníkómpá'ó áisai ombá áisai on-tántáátá'á ímba wétimiye. Sirááimo tain-tántáátá'á kesáfé'a maénae sé'a Maníkómpá'á áisai ombá misáwí-imáyáá tokáantafena ímba wétimiye.

⁴ Aaremó waaiyakémbó tiyuwésamo fi'on-kwambo máentemba Maníkómbó aúwáán-kwaasi isáaro. Marapá-tántáátá'ó imáyáamo éme'o é'a Maníkóni namuro-wáásiyáámbá

ofo mináái imáyáan-oro. Marapá-tántáá'á maénae símae'o iyíyawí Manikóní namuro-wáásiyáámbán-owe.

⁵ Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

Manikó séna kesí ámutamba kempímbá maráúnda sáwí'a ofó sé'a fasi'ámai wégarawiyune siyáaye

agaimaréna siyáimba mináái ímba úwoi-aain-ifo

érai'-aain-ifo imáyáan-oro.

⁶ Énifo Manikón-imáyáá úndasafenasa súwa'nai úmaisa wéfasi'asinkaiye. Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

Manikó kentúmo maimaé iyówi wéfametiyyuwaifo wenaísamaifimbo máéwi wétuwa'nai-iyé agaimaréna siyáimba póna Manikó súwa'nai úmaisa wéfasi'asinkaiye.

⁷ Mindásafe'a Manikón-aai isé'a wenaísamaifimba méraambanifo waántawankon-aaisafe'a a'áo siyanamo éna ááema tiyuwéna kóina'a

⁸ Manikóní ewaa'ó méwanamo éna Manikó kesé'a mérainiye. Sáwí'o owí kawe'ó úmaimo méraiyantafe'a imáyáa é'a misáwí-tántáá'á túwáaro. Manikón-imáyááwé mararákén-imáyááwémó tokáawi sáwí-imayaa tuwé'a kawe'-imáyáán-oro.

⁹ Sáwí'o ontáfé'a ímba aamoí é'a ti'á kaótuwe'a méraaro. Sáwí'o wéontafe'a ímba wiyááima iyamba ti'á kaótuwe'a méraaro. Sáwí'o wéontafe'a tirunkó ímba kawe'á éna sáwí'a ína'a méraaro.

¹⁰ Fasi'aénkón-aai isé'a wenaísamaifimba méwana wemá mósá tinkáiniye.

¹¹ Kesí waásisono. Kentí waásisafe'a ímba sáwí-aai simátinkáaro. Manikó áamáan-aafimba séna ímba miyán-oro siyáimba pó'a miyámó ombá Manikóní áamáamba símai sáwí'a uwánke'a sé'a sáwí-amaamban-iyé sembá mindá karo'á wésewe. Manikóní áamáambo tuwínkaa'-uré'ó sé'ó káril'-amaane óraa'-amaane sé'a minámáámbá ímba kawe'-úmai arááiwae'a wétaraisuwaawe.

¹² Manikó weyáá áamáamba siménasa waási tuwínkaa'-éna kanaa weyáá kawe'-ámpá'á métinkena weyáá waási tai'ásuwainiye. Mindásafe'a waási keyáárika'a ímba tuwínkaa'-ónááfo Manikóní kisaun-iyé.

Ímbo túmo maimaé iyíyan-aai.

¹³ Kembiwí imáyáa é'a sé'a káféra'i aafáyáawa'i óraa'-naopa'a komé'a kísau wémae'a moórá-aatai maisuwé'a sáwífa'-ontamba maénaumne. Miyán-ááimó sewí isáaro.

¹⁴ Aafáyáara'o ainámbó kárika'o wénamo ááemo turá'wintemba kembiwímó méraamba miyaráán-úmai ááema tai'ánááwe. Aafáyáa kentópa'o tinda-tantaa'a ímba isaraawe.

¹⁵ Mindásafe'a sen-áái ímba aneka'ó siyamba maará seró. Fasi'aénkómó ewémó sína'ó é'a miyá ónaumpo ímbo ewémó sína'ó é'a ímba miyá ónaumne seró.

¹⁶ Miyán-áái sé'a kentí imáyáafinkemba kentúma maimaé iyé'a óraa'-i'a úmai méranaemo sembá miyán-imáyáá sáwí-imayaan-iyé.

¹⁷ Miyáumai isáaro. Kawe'ó iyawini áwáuma ísámai ifátuwesa miyámó iyamba sáwí'a ónááwe.

5

Óntawara'-waasi-taai.

¹ Óntawara'-waásisono. Senda-áái isáaro. Kentópa'o umbai-tántáá'ó tinda óraa'-imayaa é'a ti'á kaoré'a méranaawe.

² Sáwífa'-ontama makáamba taúkaa'a isaná sáwífa'-unankwatoi waígo ánáamba kárásuwaisana

³ Óntamba makáamba taúkaa'a isasá waási awánésa sésa ímba túwa'nai ombá makáawana taúkawiye siyamba iyamó ane'ó kainten-úmai sáwí-meyamba kentópa'a tîniye. Sáwífa'-ontama makáambanifo Manikó waásimo méraawini áwáuma tísai índa-kanaa tîniye.

⁴ Kentí kisaumo máen-kwaasiti méyámbá ímba kawe'-úmai timé'a sáwí'o ombá Manikó awánaraiye. Minkwáási óraaka'-oraaka'a sewaná Manikó fasi'aénkwáráwí wéisaiye.

⁵⁻⁶ Marapá'ó méraanka'a sáwífa'-ontama maré'a kentí imáyáafinkemba kembó tinkáín-kisau wémaewe. Ímbo sáwí'o uráan-kwaasi aafimbá maitínkówa'a ímba anondáá aái suwa'á tinkamuwasa pukáawe. Póimo tómbó tíméwanamo óraa'a ísasamó tufú'naantemba kembó tinkáisa'o miyámó ombá Manikó sáwí-meyamba tímíniye.

Fasi'ámai mésa inai seró-áái.

⁷ Mindásafe'a fasi'ámai maimaé iyé'a Fasi'aénkó aneka'ó kumínda amu'maráaro. Kísauoni afowámá kísau úmakena amu'maréna séna kae'-í'a aa'á téna kísau óraa'a ína'a nánæ séna amu'maráintemba

⁸ miyaráán-úmai Fasi'aénkómbá amu'makéwana kumíniye. Fasi'aénkó kárika'a kumínda pó'a fasi'ámai aáno úmai méraaro.

⁹ Manikó aafimbá maitinkáínifo kentí waási ímba í'ai tinkáaro. Manikó aafimbá maitinkáinda-kanaa kárika'a tíníye.

¹⁰ Kesí waásisono. Naaófá'á Manikón-aaí simátímakowimo uráamba imáyáan-oro. Fasi'aénkó simátímakon-aaí simátíma'mae iyúwasa ímba ísówana umbai-tántáá'á sáwífa'a miwífá'á túwasa Manikón-aaí ímba ífátuwesa fasi'ámaimo mésamo uráantemba miyáumai méraaro.

¹¹ Naaófá'á Manikón-imáyáá ésa fasi'ámai méron-kwaasisafeta séta Manikó kawé'a uwátinkarain-kwaasin-owe wésune. Naaófá'á moórá-waasigon-awí'a Yópuma uráin-aaí imáyáan-oro. Umbai-tántáá'á sáwífa'a wempá'á túwana Fasi'aénkóntáféna fasi'ámai maé'mae'a úmaena iyúwana ánaaemba Fasi'aénkó kawé-tántáá'á ámakaiye. Miyáumai Fasi'aénkó óraa'-arumba uwásinkenasa wésuwa'nai-iyé.

¹² Kesí waásisono. Óraa'-aaí isáaro. Wíyómpa'o méraiwin-aúranka'a érai'a sune ímba sé'a marapá'-waási túranka'a érai'a sune ímba seró. Énifo ewémó sé'o é'a úwoi ewé sé'a ímba tiká'á maré'a seró. A'áomo sé'o é'a úwoi a'áo sé'a ímba tiká'á maré'a seró. Miyámó síyanamo éna Manikó minááísáféna ímba sáwí-meyamba timíniye.

¹³ Kempínkémbó umbai-tántáá'ó maíyawi Manikónká'á ínai seró. Kempínkémbó tirunkó aamoimó índawi ína sésa Manikón-áwí'a mósá máraaro.

¹⁴ Kempínkémbó tí'o índawi Fasi'aénkóní waásiti óraa'-waasi táántaiyasa tésa Fasi'aénkóní fasi'aémbá imáyáá ésa masawémba túra'a atinkésa ínai simátinkáaro.

¹⁵ Manikómó siyáintemba íniye sésa ínai sembá póna Manikó minkwáási kawé'a uwátinkena iyáfasintinkena minkwáásímó sáwí'o uráíyanamo éna miwífinkémbá maitiyuwáíniye.

¹⁶ Mindásafe'a kentí waási sáwí'o ombá afora'á símai kufimare'a ínai símai túwa'nai oro. Miyámó íyanamo éna tí'o índamo éna Manikó asófatinakaiye. Arupíse úmai méraawimo ínai sembá Manikó iséna fasi'ámai wétuwa'nai-iyé.

¹⁷ Naaófá'á Manikón-aaí simátímakowin-awí'a Íráiyaa ména wemá kesáámó úndanten-kwaasigo éna Manikómpá'á fasi'ámai in-aífinkémbá séna aa'á ímba tíno súwana ímba aa'á téna kaumbo-áátái úmai afa'móráe-wiyomba maisuwówana ímba aa'á túwana

¹⁸ minkákémbá ánaaemba ínaífinkémbá aa'á tíno súwana aa'á túwana kísau'fa'a seyaafá-tómbá kawé'a uráíye. Miyáumai arupíse úmai méraawimo ínaímó sembá Manikó iséna fasi'ámai wétuwa'nai-iyé.

¹⁹ Kesí waásisono. Kempínkémbó tuwímbaimo kawé'-ámpá'ó tuwáíya'o é'a métafisiyasamo té samo kawé'-ámpá'ó tíya'o é'a kawé'a uwátinkanaawe.

²⁰ Sáwí'o uráíyawimo métafisiyasamo sáwí-ampa'o tuwésamo Manikómpá'ó tíyanamo éna Manikó misáwí-tántáá'á sáwífa'a maitiyuwáínasa Manikóní némpa'o íyamó káíndafa'a ímba kónááwe. Mináái imáyáan-oro.

Kemá Yémísimo súnda-aaí taí'áíye.

1 Pítaa

Ísu wíyómpa'a iyówana Pítaa Ísuni kísau-waasi moórá-waai úmai sísamaifakemba étyain-aataiya'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái mátímakaiye. Ísuni aampa'ó kun-kwáásísáfésa karaanáa'a simai sáwí'a wéuwatinkomba miwítí imáyáa fasi'átinkanae séna Ísuntafesa isámai fasi'ámai méraaro séna Pítaa maanáái agaimái mátímakaiye.

¹ Kemá Pítaa maanáái maanáúfáifímbá agai-timúmpo isáaro. Kemá Ísu Káráisitiini aantá-waasi úndanifo Manikómó séna kesi waási owémó siyáin-kwaasi isáaro. Watúwówa'o kenti maramá tuwé'o wété é'a Póntási-marafa'e Káresiyaa-marafa'e Kápátosiyaa-marafa'e Ésiyaa-marafa'e Pítiniyaa-marafa'e miyáumai-marafa'o wété uráawi isáaro.

² Naaófá'á Manikó kentáásífowa kembiwísáféna séna kemparí'a uwámáráanasa kesi waási-i'a ónááwe súwana Ísu Káráisiti puwúwana wení naaemá kumúwana kembiwí kawé'á uwátinkaina'a wenáái taawiyafiyantafena Manikóní ámutanko Manikóndé-i'a uwátinkaraiye. Manikó úwoi túwa'nai úmae iyéna aáno uwátinkáfa'a iyína'a méranaawe.

Manikómó to'mayaa uwásínkarain-aai.

³ Fasi'aénkó Ísu Káráisitiin-afowama Manikó wenáwita mósá maráúmne. Kentáásáféna óraa'a arumbá uwásinkenasa Ísu Káráisitimba pukáimpinkemba iyáfasinankaraintafena aúí'o úmaisamo méraunda-i'a uwásínkaraimba póta ánaentaamo méraandasafeta amu'maréta méraumne.

⁴ Wíyómpa'o iméraandasa Manikó to'mayaa uwásínkarainta ímba sáwí'a éna tai'áinda waé'wae'a íniye.

⁵ Manikón-aaisafe'a érai'e sé'a timankúnkumba iyantafena wení fasi'aéntámbá wenónkáámbá úmai tíyotai uwátinkena Ísu Káráisitimo kumíndara'a sáwí'o úmaimo méraampinkemba kuntí'mai to'mayaa uwátinkaraimba aráátiminiye.

⁶ Mindásafena kentirunkó kawé'á íno. Káfé'a fi'o-fi'on-umbai-tantaa'a kentópa'a wénamo umbaimó taimbá kárika'a wéna ánaemba tai'áinana kentirunkó kawé'á íniye.

⁷ Umbai-tántáá'á kentópa'o wérainka'a Manikóe'o fasi'ámaimo méraiýamba tuwánésa sésa érai'a Manikóe'a kááísamai méraawe sénááwe. Moórá-ontankon-awí'a kori-óntámbá aamoí on-tántáá'á ombánifo kári-tantaa'an-ifo Manikóe'o kááísamaimo méraamba mindá óraa-tantaa'an-íye. Minóntámbá iyafímbá káwisana sáwí-tantaa'a tai'áísana kori-óntán-úramba tú'mai wéwaiye. Miyáumai umbai-tántáá'á kentópa'a tisa'á Manikóe'a fasi'ámai mé'a wesé'a kááísamai méwana Ísu Káráisiti kumíndara'a kentúwí'a óraa'a uwátinkena aamoí uwátinkainiye.

⁸⁻⁹ Ísu Káráisitimba ímba túrantamba awánaraafo úwoi kentirumbá wéamewe. Ímba túrantamba wéawanaafo wenááísafe'a érai'e sé'a timankúnkumba uráawe. Wenááísafe'a érai'e sé'a timankúnkumbo ontáféna sáwí'o úmaimo méraampinkemba wéfautinkaiye. Mindásafe'a óraa'-aamoí é'a mindásafe'a aái símae iyíyana miyán-áái ímba tai'áína'a óraa'-aamoí ónááwe.

¹⁰ Naaófá'á Manikón-aai simátímakowi Manikó kembiwí úwoi túwa'nai in-áái siyáawe. Manikó sáwí'o úmaimo méraampinkemba faútinkainda-aaisafesa sésa minááígóní áwáuma nóran-aaiya'íyo sésa Manikón-aai aúfái-wandaaiifimba toráumai awánamaesa iyáawe.

¹¹ Káráisitiini ámutanko miwífímba ména Káráisitimbo áí'o índa-i'o uwánkaiyanamo ánaembo sámó kaimbó paápé índa-aai simátímakowasa miwí keáímbá sésa mináái nááwantafenawa simbá póna nóin-kanaawa paápé íniyo sésa Manikón-aai aúfái-wandaaiifimba toráumai awánamaesa iyáawe.

¹² Miwítí kisaugowe simátímakon-aagowe ímba miwí túwa'nai ena kembiwí ánaembo paápé iyan-kwaasi túwa'nai índa mindá Manikó aráátímakaiye. Manikóní Ufaen-ámútánkómbá ai'marówana wíyómpakemba kuména naaófá'ó aráátímakon-aai simátímakowasa minásé-áái simátíma'maesa kuwa'á isaraawe. Wíyómpaken-kisau-waasi mintántáá'á awánánae sésa ombá miwífímbá ímba sáwí-tantaa'a wéraisana Manikó faútinkáísasa pósa ímba kanaa'á wéawanaawe.

Arupíse úmai méraaro-aai.

¹³ Mindásafe'a arupíse-imayaa é'a káráwiyoro. Ísu Káráisiti kumíndara'a kawé'á uwátinkaindasafe'a amu'maré'á fasi'ámai méraaro.

¹⁴ Manikón-*aai* ísámai kawé'án-oro. Manikón-*aaimo* ímbo ísaronka'o sáwí-imayaasafe'o tirááísafe'o uráantemba ímba miyá é'a Manikón-*aai* ísámai kawé'án-oro.

¹⁵ Manikómó táántaraiwaimo kawé'-aantembo intembá seyaafá-tántáá'á kawé'-aantemba oro.

¹⁶ Manikón-*aai* aúfáífimba agaimaréna séna kemó kawé'-aantembo úmaimo méraudantemba miyán-oro

Manikómó siyáimbanifo kawé'-aantemba oro.

¹⁷ Manikó arupise úmai sáwí'o uréwí sáwí-meyamba tiména kawé'ó uréwí kawé'-meyámba timíndasafe'a inafinkémbá sé'a kesifomán-*ie* sé'a pó'a marapá'ó wááumo méraanka'a óraakon-*ie* sé'a wen-ímáyáá úmae iyóro.

¹⁸ Kentiwá'náma úwoi-kisau-amba arááíwáúwana Manikó kembiwísáféna miyán-ámba arááíwáéfo séna méyámba'mai fútínkaraíye.

Kentí méyámba ímba korí-óntámbó tai'áinda-tantaakaambanifo

¹⁹ Ísu Káráísitini naaegómá iyáákarain-daaegon-*ie*. Sáwí'o uráampinkemba ímba sáwí-meyamba maíyantafesa sipisípi-*araa'a* tufú'mai Manikómbá ámakaaantemba sáwí'o uráundafinkemba faúsinkaindasafena Ísu Káráísiti ímbo sáwí'o urówí puwúwana wení naaemá kunkáíye.

²⁰ Manikó wíyóne marawémó ímbo úmakonka'a minkísáú maíndasafena Ísu Káráísitimba wemparí'a úmakaimba póna ánaaen-kanaa kembiwí túwa'nai íníye séna marapá'á kumbéna

²¹ pukáimba pó'a Manikómpá'á timankúnkúmba wéowe. Manikóe'a kááísamai mé'a sé'a érai'a wesé'a iménaumne síyantafena Ísu Káráísitimba pukáimpinkemba iyáfasinankena áí'maena sámó kain-áémpá'á móankaraíye.

²² Érai'-*aaimo* taawiyáfontafena minááígó kentirumbá kawé'á uwátinkaraísa'a mé'a Manikóni wáasi kentí wáasi owa'á moórá-mora-waasi kentirumbá timé'a fasi'ámai miyá úmae iyóro.

²³ Manikón-*aai* waé'wae'a índa-*aai* ísaraamba minááígó aúí'a úmai méraani'a uwátinkaraíye. Marapá-kéntinófoi matinkaraawa'a méraambanifo Manikó maé'mae'a iwáí aúí'a uwátinkaraísa'a aúí'a úmai méraawe.

²⁴ Miyán-áái Manikón-*aai* aúfáífimba agaimaréna séna karaan-tantáá'é kanaagunéwe aáénkamaenamo marapá'ó kúmíntemba wáasiye miwítí kawé-kísáúwé miyáumai tai'áínifo

²⁵ Fasi'aénkón-*aai* waé'wae'a wéíye

agaimaréna siyáíye. Mináái ásé-*aai* simátímakaan-*aai* ísaraamba minááígó aúí'a úmai méraani'a uwátinkaraíye.

2

*Ísu áfon-ontankaambo uráiwain-*aai*.*

¹ Aúí'a úmai méraamba pó'a sáwí-tantaakomba tínaaemba uwásuwe'a ímba karo'á sé'a ímba kaumbo-kae'-ímáyáá é'a kawé-kísáúmo máéntafena kentirunkó ímba símai sáwí'a uwátinkaina'a túwí'wara'a ímba símai sáwí'a uwátinke'a méraaro.

² Umarambó náántafenamo tínkáintemba Manikóni kawé'-áásáfésa miyán-úmai tiráái táíno. Manikón-*aai* tónkáámba né'a táákaefaen-kwaasiyaamba úmai mé'a Manikóni aambá arááíwa'mae'a iyóro.

³ Fasi'aénkó kawé'á uwátinkaraina'a miyáumai mé'a Manikóni aambá arááíwa'mae'a iyóro.

⁴ Naaófá'á óraa'-amaan-damba óntantamba urónka'a áfonkaan-ontamba awánésa úwoi-ontamban-*ie* sésa tukáawe. Miyáumai Manikó Ísumba kawekón-*ie* séna iyáákaraimba awánésa áúkaawe. Wemá áfon-ontankaamban-ifo wempá'á teró.

⁵ Óntantambo naambó ontembá Manikó kembiwí wemparí'a uwátinkena wení naankáámba úmarena kembiwísé'a mérainíye. Wení kísau-waasi é'a wení kísau aantemba maíyana Ísu Káráísiti túwa'nai índa póna Manikó kentí kísausafena aamoí íníye.

⁶ Mindásafena naaófá'á Manikón-*aai* aúfáífimba agaimaréna séna Manikó séna kawé'-óntámba iyáákare'a naambó fasi'ámaimo waé'wae'o indasafe'a Sáiyóni-naopa'a áfonkaan-ontamba makáumne. Óntantafenamo siyáintembo índawimpa'o kááísamaimo méraiyaíwi ímba tigeasáfésa ónááwe siyáíye mináái Ísu Káráísitintafena símai agaimakáíye.

⁷ Manikón-aaisafe'a érai'e sé'a timankúnkumbo owí minóntáńkó óraa'an-ye wésefo Manikón-aaisafesa ímba érai'e sésa timankúnkumbo owí minóntáńkóńtáfesa ímba miyán-áái wésewe. Mindásafena Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna óntan-damba on-kwáási moórá-ontantafesa sáwí'a wéiye sésa maisukáawe. Ánaaemba minóntáńkó áfonkaamba uráiyé agaimaréna siyáiyé.

⁸ Moóráfa'a agaimaréna séna minóntáńká'á tisamaima turarésa tanaambá fánááwe

agaimaréna siyáiyé. Tanaambó faantembá Manikón-aai taraisésa miyáumai tanaambá wéfaawe. Ááema ímba miyá urónka'a Manikó séna miyá ónááwe siyónka'a pósa miyáumai tanaambá wéfaawe.

⁹ Miwí Manikón-aai taráiyaafo ímba miyá é'a mimbórá-ándá-wáásiyáámbá é'a Manikó wempari'a úmakain-kwaasi é'a óraakoni ámáán-kisau-waasi é'a Manikóńdé-i'a uwátinkarain-kwaasi owaná Manikó kumeupákémbá wení sámó kain-áémpá'á métinkáisa'a fi'oran-kawe-kisau maiyan-aai kosimátima'mae'o niyantafena wempari'a úmakaiye.

¹⁰ Ááema ímba Manikóní waási-i'a uráafo káfé'a wení waási-i'a owaná ááema ímba arumbá uwátinkaraifo káfé'a arumbá wéuwatinkaiye.

Manikóní kisau-waasi-tai.

¹¹ Kesí waásisono. Fi'om-barafaken-kwaasi pó'a marapá'á wááu mé'a mindásafe'a marapá-tántáátáfesa tiráásisafesamo ombá tinaaemba uwátimé'a ímbo tinaaembo uwátimiyanamó éna mintántáák tafisímai kentí imáyáa sáwí'a uwátinkainiye.

¹² Manikómpá'ó ímbo tiyáan-kwaasifimba mé'a kawé'-aantemba úmae iyiyasa sáwí'a wéowe sefó kentí kawé-kisáu tuwánésa pósa Manikómó marapá'-wáásisáfénamo imáyáamo índa-kanaara'a kowaerésa wenáwí'a mósá maránááwe.

¹³ Fasi'aénkóńtáfé'a imáyáa é'a marapá'ó káráwiyaań-oraa'-waasiti ámáámba isé'a aifa'ó káráwiyaiwaini ámáámba isé'a

¹⁴ wemó iyáfasintinkaraiwai ámáánkwará'a isáaro. Sáwí'o owí sáwí-meyamba tímésa kawé'ó owí kawé'-áái simátimiyantafena iyáfasintinkaraiwai mindásafe'a miwítí ámáánkwará'a isáaro.

¹⁵ Manikó maarámó iyantafena arááima wétaiye. Tuwímbai sáwí-imayaafinkemba úwoi-aai sewa'á pó'a kembiwí kawé'ó iyanamo éna kentááigo miwí táái iyáákainiye.

¹⁶ Kentí sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba Manikó faútinkaraisana póna ímba ta'ótokaisa'a mé'a miyáumaimo méraamba ímba aúpá'á sáwí'a é'a Manikóní kisau-waasi pó'a wemó sintembá é'a

¹⁷ seyaafátáfé'a imáyáa é'a Manikóní waási kentí waásifimba kentirumbá tímé'a Manikón-áaroí inkaisé'a mé'a marapá'ó káráwiyaiwain-aai mósá maráaro.

Ísumo uráintemba miyán-oro-aai.

¹⁸ Kísau-waasisono. Kentí óraa'-waasi-tai isé'a siyantemba miyán-oro. Ímba kawé'-óráá'-wáási táái aantemba isé'a iyaagagaisé'o iyan-oraa'-waasi-taiwara'a isáaro.

¹⁹ Kembiwímó ímbo sáwí'o iyasamo umbai-tántáá'ó úwoimo timíya'o Manikóńtáfé'a imáyáa é'a fasi'ámaimo méwanamo éna Manikó kawé'a uwátinkainiye.

²⁰ Énifo sáwí'o iyasamo tńkamiyambo aáo úmimo méwanamo éna Manikó kentúwí'a ímba mósá maráiniye. Énifo kawé'ó iyasamo tńkamiya'o fasi'ámaimo méwanamo éna Manikó kawé'a uwátinkainiye.

²¹ Ísu Káráisitimba áí'o úní'o uwánkaraamba kembiwísáféna imáyáa éna fasi'ámai ména miyán-ámbá aráátimákaimba pó'a miyán-oro. Miyámó iyantafena Manikó táántaraiye.

²² Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna ímba karó'-áái séna ímba sáwí'-aai simbá isaraawe

Ísuntafena mináái agaimaréna siyáiyé.

²³ Símai sáwí'a uwánkówana anondáa ímba sáwí'a uwátinkowasa áí'o úní'a uwánkówana anondáa sáwí-meyamba maénááwe ímba simátimena arupíse úmai-meyambo tímíndawin-imaya'a fasi'ámai uráiyé.

²⁴ Ísu Káráisiti sáwítaamo uráunda-meyamba maimaéna aaraa-táiyá'á pukáiyé. Sáwí'o úndasa sínaaemba uwáméta arupíse úmaisa méraadasafenasa pukáiyé. Wenáumo sáwí'o uwánkaraantafena póna kentáa kawé'a uwásinkaraiye.

²⁵ Kembiwí uwófáguraawana tí'maena tisa'á kembiwíyá'á káráwiyaiwaini aampa'á wéaraaiwae.

3

Aarakwá-táái.

¹⁻² Aaresónó maarán-oro. Kentuwaai-táái isáaro. Kentuwaai-pínkémbá tuwímbai Manikón-aaisafesa ímba timankunkúmbo owí kembá tuwánésa Manikómpá'á tiyantafe'a kawé'-úmai méwasa tuwánésa Manikón-aaisafesa timankunkúmbo ónááwe. Ímba ayáátáá'-aai sé'a Manikóntáfé'a imáyáa é'a kawé'-úmai méwasa tuwánésa Manikón-aaisafesa timankunkúmbo ónááwe.

³ Waási káá'a súfífáefo sé'a ímba to'waaí é'a kawé'-únánkwátói to'waaísáfé'a ímba óraa'-imayaa é'a

⁴ aáno úmai kentirunkó kawé'ó índa ímba ááema tai'áinana mindá Manikón-aúranka'a kawé'án-ye.

⁵ Naaófá'á aaré Manikóntáfésa imáyáa ésa wemó to'mayaambó uwátinkon-tantaa'a amu'marésa méron-inimba miwí tuwai-táái isésa kawé'-úmai maé'ómbaniye.

⁶ Minínimpinkémbá moórá-ininkon-awi'a Séraa awaaikó Émbaramun-aai iséna kesí óraakoma óne siyáíye. Kawé'ó é'o ímbo seyaafá-tántáátáfé'o táátafe'o é'o é'a we-nayáámúni'a ónááwe.

⁷ Miyáumai waaimó é'a maarán-oro. Kentuwaainíntómbá kawé'á uwátinke'a miwí túma ímba fasi'aráintafe'a imáyáa é'a túwa'nai oro. Kembiwíyé kentuwaainíntóné aúí'a úmai méraiylantafena Manikó kawé'á uwátinkáífo mindásafe'a kawé'á uwátinkáaro. Miyámó iyanamo éna moórá-umbai-tantaako kentí inai-ámpímbá ímba faiyíniye.

Mimbórá-imáyáará'á méraaromo siyáin-aai.

⁸ Moórá-aai isáaro. Kentúma ímba maimaé iyé'a mimbórá-imáyáa é'a keáfáráwáinóndaamo imáyáamo ontembá moórá-mora-waasi miyán-imayaa é'a túwa'nai oro.

⁹ Sáwí'o uwátinkaiya'o é'a anondáa ímba sáwí'a uwátinkáaro. Sáwí'-aaimo simátinkaiya'o é'a anondáa ímba sáwí'-aai simátinkáaro. Sáwí'o iyawi anondáa kawé'á uwátinkáaro. Manikó táántonka'a kawé'á uwátinkaumne siyáimba pó'a kawé'á uwátinkáaro.

¹⁰ Mindásafena Manikón-aai aúfáifimba

agaimaréna séna

tuwímbai ayáátáaka'a sirunkó kawé'á ina'a ménae sésamo ésa karo'-ááiyé sáwí'-aaiye

¹¹ sáwí'o on-tántáá'é tínaemba uwámesa kawé'á ésa aáno úmai méraiylantafesa minámbá arááiwáéro.

¹² Fasi'aénkó arupíse úmimo méraawiya'a káráwiyena miwítí inai iséna túwa'nai ena sáwí'o owí ánaeni'a wéuwatimiye agaimaréna siyáíye.

¹³ Kemá fasi'é'a kawé'á ombá pósa ímba sáwí'a uwátinkanaafo

¹⁴ arupíse úmai méraambo umbai-tántáá'ó timíyanamo éna Manikó kawé'á uwátinkainifo minúmbái-tántáátáfé'a ímba óraa'-imayaa é'a minúmbái-tántáá'ó timínda-waasisafe'a ímba táátafe'a é'a

¹⁵ Ísu Káraísitintafe'a kawé'-imáyáa é'a wentáfé'a sé'a weyáa Fasi'aénkón-ye siyasa tísai esamo sésa Manikóntáfé'o imáyáamo ombá nóra símaiya wéoo siya'o é'a kawé'-áái simátimiyantafe'a to'mayaa uré'a

¹⁶ kawé'-úmai wempakémbá simátiméro. Kentirunkó ímba waé'wáé'á índa arupíya wéraina'a Ísu Káraísitimpá'a kááísamai arupíse úmai méraiylasa tuwímbaimo símimo sáwí'o uwátinkaiyambo ésa miwí tááigo tose'mai tigaemá íniye. Miyá iylantafe'a káráwiyoro.

¹⁷ Kawé'ó ombó Manikómó ímbo aambó fáí'makainasamo ésa umbai-tántáá'ó timíyamba mindá Manikóndén-ye. Énifo sáwí'o ombó umbai-tántáá'ó timíyamba mindá kentí áwáugon-ye.

¹⁸ Miyáumai ímbo arupíse úmimo méraawi Manikómpá'á wíylantafena Ísu Káraísiti arupíse úmai méraiylai mimbórá-kánáa puwéna minkísáú tai'áraiye. Wenáúgo pukówana amankó úwoi méraiye.

¹⁹ Wenamankó tuwímbai timankó ándáraambo kára'umakomba wenáái kosimátimakaiye.

²⁰ Naaófá'á moóráwígon-awí'a Nówaa ména non-afófora'o wínda-taomba úmakonka'a Maníkó kesáái isáaro séné timu'marówasa wenáái taráísúntafesa pukáafo afakaumboé-waasi non-afófora'o wínda-taompa'a imérowana miwí nonkó ímba nawíkowasa ímbo púwumba kawé'-úmai maé'ómbaniye.

²¹ Mindónkómó uráiteni'a nombá maitínkááwana Maníkó tí'mai kawepá'á méwétinkaiye. Nombó maitínkáamba paáká-túrákémbá ímba wéwiyófo Maníkómbá áisai owaná tirumpimbá ímba aái wéraindasafena sáwí-imayaa maitiyuwáiniye.

Ísu Káráísiti pukáimpinkemba íyáfasinkaintafena
sáwí'o úmáimo méraampinkemba tí'mai kawepá'á méwétinkaiye.

²² Ísu Káráísiti pukáimpinkemba íyáfasinena Maníkón-ayáánúrúpa'a fasi'aén-áémpá'á iména wíyómpaken-kisau-waasiye óraa'-waasiye fasi'aéntóné miséyááfá-tántááká'á káráwiyaiye.

4

Maníkóní imáyáafinkeni'a oró-áái.

¹ Ísu Káráísiti áí'o úni'a uwánkówana fasi'ámaimo imáyáamo uráintemba kembiwíwará'á fasi'ámai imáyáan-oro. Túra'o tí'o úni'o uwátínkówi miwímó sáwí'o íyan-imayaago ímba ta'ótokaiye.

² Marapá'ó méraamba sáwí-imayaasafe'a tirááísafe'a ímba é'a Maníkóní imáyáafinkeni'a oro.

³ Maníkómpá'ó ímbo tiyáan-kwaasimo ontembá kembiwíwará'á miyá uráafo káfé'a ímba miyá wéowe. Ááéma maará uráawe. Maa'u-tántáá'á wée'a sáwí-imayaasafe'a tirááísafe'a wée'a uwóí'o on-dómbá né'a uwóí'a wée'a tómbá námae iyé'a uwóí'o on-dómbó wéne'o uwóí'o íyantafe'a túwaandu uré'a kísau ámi-aimba mósá maré'a waántá-waasi-imayaa mósá maré'a miyá uráambanifo

⁴ káfé'a ímba miwísé'a túwaandu uré'a miyá-sáwí-tántáá'á ímba owasá tuwánésa sésa káfé'a nóra séra ímba miyá wéoo símai sáwí'a wéuwatinkaawe.

⁵ Maníkó to'mayaa úmai ména pukén-kwaasiwara túmó arén-kwaasiwara'a miwímó méraawini áwáuma tisai ínasa simámiyana miwítí méyámbá timíniye.

⁶ Marapá'ó méronka'o uráam-beyamba maiyésamo pukáawi Maníkómó méraintemba miwí timankómó miyámó íyantafena ásé-aaí simátímakaiye.

Maníkó kisaugoni fasi'aémbó tímakain-aaí.

⁷ Seyaafá-tántáá'ó tai'áinda-kanaa kárika'a tinda pó'a inái símae'a íyón-aaifimba kawé'-imáyáá úmai káráwiyoro.

⁸ Moórá-mora kentirumbá timé'a miyámó é'o é'a sáwí'o uwátinkaiyamba miyá-sáwí-tántáátáfé'a ímba anondáá ónae-imayaa é'a

⁹ namu'-waasímó tiyamba naané tóné timé'a ímba í'ai simátínkáaro.

¹⁰ Kawé'á uwátinkaiyantafena Maníkó moórá-mora-waasi fí'o-fi'on-kisaugoni fasi'aémbá tímakaimba pó'a ímba úwoi maé'a mifási'aéntámbá moórá-mora-waasi túwa'nai oro.

¹¹ Maníkón-aaimo simátíméwi mináái-úramba arupíse úmai simátíméro. Wétuwa'nai-owi Maníkómó timí-fasi'aentamba túwa'nai oro. Ísu Káráísiti túwa'nai isa'á miyá é'a mindásafe'a seyaafá-tántáátáfé'a Maníkón-áwí'a mósá wémaraawe. Maníkón-áwí'a óraa'a wáé'wae'a isaná wení fasi'aénkó miyámó wéimba mindá érai'-aain-iyé.

Ísumbo uwánkaraantemba kembá tí'a índa-i'o íyan-aaí.

¹² Kesí waási ken-imáyáá únda-waasi owaná kentópa'a óraa'-umbai-tantaa'a timbá minúmbái- tántáápimbá mé'a mindásafe'a ímba táatafe'a é'a sé'a fí'oran-tantaa'a kesópa'a tiyáíye ímba séró. Maníkóe'a fasi'ámaiya méraantafenawa'i ina fasi'ámaiya méraantafenawa'iyó. Minúmbái-tántáátáfé'a kentópa'a wétiye.

¹³ Ísu Káráísitimo áí'o úni'o uwánkóntemba kembiwíwará'á tí'a úni'a uwátínkaraamba póna kentirunkó kawé'a ínana Ísu Káráísiti sámó kainkwará'ó kumíndara'a kentirunkó óraa-kawé'a íniye.

¹⁴ Ísu Káráísitini waási ontáfésamo símaimo sáwí'o uwátinkaiyambo é'a ímba imáyáa íyana kentirunkó kawé'a éna Maníkóní ámútanko fí'onka'ma'mai-amutanko kembiwísé'a méraintafena kentirunkó kawé'a íniye.

¹⁵ Kembiwí ímba waási tínkamowasa púwówasamo ombá ímba umémbá ésa ímba fí'o-fi'on-tantaa'a sáwí'a ésa ímba aoisaambá wiyésa miyámó íyawimo ésa sáwí-meyamba maenááfo

¹⁶ Ísu Káráísitini waási-i'lo onkákémbó umbai-tántáá'ó timíya'lo é'a ímba táatafe'a oro. Miwí tirunkómó sáwí'lo ínasamo Káráísitini waási owémó siyamba Manikómpá'a súwiyo seró.

¹⁷ Manikó seyaafá'-waásímó méraawini áwáumo tísai índa-kanaamo tinda aifa'a weni waásisa sísai ena kentáámó umbai-tántáá'ó siménamo énsa weni ásé-aaimo taráiyaan-kwaasi óraa'-umbai-tantaa'a timíniye.

¹⁸ Mindásafena Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Manikó arupise úmai méraawi sáwí-imayaafinkemba tí'mai kawepá'a métínkáimba mindá umbai-kísáun-ifo Manikóntáfésamo ímbo aamoimó ésamó sáwí'lo owí miwí sáwí'lo úmaimo méraampimba miyáumai sáwí'a úmai méranaawe agaimaréna siyáieye.

¹⁹ Miyáumai Manikó weni imáyáafinkemba séna umbai-tántáá'á kentópa'a tiniye siyáin-kwaasi kawé'a úmae wéiye'a Manikómpá'a kááísamai méraaro. Manikómó kentáá úmakaiwai éna sintembó iwáí wégarawiyifo wempá'a kááísamai méraaro.

5

Manikóni waásiya'a káráwiyoromo siyáin-aai.

¹ Kemá Fasi'aénkóni waásiya'a káráwiyaundawi úna'a kembiwísé'a Fasi'aénkóni waásiti óraa'-waasi simátiménda isáaro. Ísu Káráísitimbo áí'lo

úni'lo uwánkaraamba kesúrantamba awáné'a wemó sámó kainkwárá'ó kumíndara'a misámó kaimpímba méranaumpo

² simátiménda isáaro. Sipisipiya'lo káráwiyaawimo kawé'lo ontembá miyaráan-úmai Manikómó weni waásimo tímakaiwiya'a káráwiyoro. Ímba káráwiyonae siyampinkembo káráwiye'a Manikómba arááima táinda-i'a úmai káráwiyoro. Óntamba maénae-imayaa ímba é'a túwa'nai ónae-imayaa é'a minkísáurá'á káráwiyoro.

³ Manikómó tímakain-kwaasiya'a káráwiyomba ímba múra tiyuwé'a kawé'lo úmaimo méraiyaamba tuwánésa kembiwímó ontembá miyá ónááwe.

⁴ Aifa'ó káráwiyaawimo wíyómpakembo kumíndara'a kembiwí iyáákaraawiti fí'oran-kawé'-meyamba timínana ímba tai'áinda waé'wae'a íniye.

⁵ Ifó'-waási kentí óraa'-waasi-taai isáaro. Kentúma ímba maimaé iyé'a moórá-mora túwa'nai e'a méraaro. Mindásafena Manikón-aai aúfáifimba agaimaréna séna Manikó kentúmo maimaé iyówi wéfametuwaifo wenaísamaifimbo méraawi wétuwa'nai-iyé agaimaréna siyáieye.

⁶ Mindásafe'a Manikó fasi'aéwín-aúranka'a kentúma ímba maimaé iyíyana wemó imáyáamo índa-kanaa kentúwi'a mósá maráíniye.

⁷ Manikó kembiwí túwa'nai ena káráwiyaifo umbai-tántáákóni imáyáa wempá'a tuwé'a méraaro.

⁸ Áwáífiyaamo in-íyánkómó póiye waásiyemo faintembá waántáwanko waásimo wefári'lo índasafenanifo táatafe'a é'a káráwiyoro.

⁹ Manikón-aaisafe'a fasi'ámai imáyáa é'a waántáwankon-aai a'áo seró. Seyaafá'-márafákéwímó Manikón-aaisafesamo tímankúnkúmbo owifá'á miyán-úmbái-tántáá'á wétifo imáyáa é'a waántáwankon-aai a'áo seró.

¹⁰ Umbai-tántáá'á kentópa'a kárika'lo wéraimba Manikó sásá'-í'a uwátinkena áfomba faitínkáina'a fasi'ámai méranaawe. Manikó úwoi túwa'nai úmae iyéna Káráísitiye'a kááísatinkena séna kesí sámó kain-áempá'á sámó kaimbó ímbo tai'áinda-aempa'a métinkanaumne siyáiwai miyá íniye.

¹¹ Weni fasi'aénkó waé'wae'a éna ímba tai'áinda mindá érai'-aain-iyé.

¹² Moóráwígon-awi'a Sírífenesi súwa'nai isa'á kínampaan-aai agáúmne. Wemá Manikóni waási éna kesí kísau kawé'-úmai wémaiye. Fasi'átínkáándasafe'a maanáúfái agáúmpo érai'a Manikó úwoi súwa'nai in-áái simátimunda tirumpímba fasi'ámai ta'ótore'a méraaro.

¹³ Manikóni waási Pépíróni-naopa'a méraawi Manikómó kembiwímó wemparí'lo úmakaintemba miwí wemparí'a úmakaiwai kembiwísáfésa sésa kawé'-úmai méraaro sewaná kesááninkon-awi'a Máákaawara'a séna kawé'-úmai méraaro wésiye.

¹⁴ Ísu Káráísitini waásin-ófo moórá-mora kentirumbá tímé'a tiyáámba tíméro. Káráísiti weni waási aáno'lo uwátínkáintafe'a inái sùne.

Kemá Pítaamo súnda-aaí tai'áwiye.

2 Pítáa

karo'-wáási Ísun-aagomba waé'wáé'-úmai simátímún'-aai Pítáa iséna Ísuni érai'-aai ta'ótoraiwae séna maanáái agaimái mátimakaiye. Ísumba awánéta wemó siyón'-aai isáawándawi é'a simátíma'mae iyówándáa'-aai ta'ótoraiwae séna maanáái agaimái mátimakaiye.

¹ Kemá Sáimoni Pítáa maanáái maanáúfáímbá agai-timúmpo isáaro. Kemá Ísu Káráisiti aantá-waasi úndanifo kesáámó úndantembo Manikón'-aaisafe'o timankúnkumbo owí isáaro. Kentáási Manikóe Ísu Káráisiti sáwí-imayaafinkembo faúsínkáíwaiye arupise úmai mésarai kawé'-ímáyáá símakaayata mindáraise'a kááísamaisa kawé'-úmaisa méraumne.

² Manikóe kentáási Fasi'aénkó Ísuntepa'a té'a kawé'-ímáyáá tamaé'a miyámó úmae iyómbo úwoi túwa'nai úmae iyésarai aáno uwátínkáfa'a iyíya'a méranaawe.

Manikó kentáámá wemparí'o uwásínkarain'-aai.

³⁻⁴ Ísu Káráisiti saántowana wení sámó kainkó wení fi'oran-kawe-kisaugo tafisúwata wempátá téta kawé'-ímáyáá taisaraumne. Ísu Káráisiti miyán-kwáásigó póna wemó kawé'a uwátínkanaumnemo siyáin'-aaimo éna miyá índa póna wení fasi'aémbá símisata Manikóntáféta aamoi éta arupise úmai méta wenáái simátimakaundasa póna marapáké-sáwí-fási'aénkómó waásimo sáwí'o iwáí kembiwí tine'a ímba ta'ótoraina'a tufintuwe'a Manikóe'a kááísamaisa méranaawe.

⁵ Mindásafe'a imáyáa é'a maarámó iyantafe'a fasi'ámai kísau máero. Manikón'-aaisafe'a érai'e

sé'a timankúnkumba ombá kawé'-áwáúma maré'a minkákémbá kawé'-ímáyáá é'a minkákémbá

⁶ kentúra'a káráwiye'a minkákémbá fasi'ámai mé'a ímba tuwesarai ína'a Manikóntáfé'a aamoi é'a

⁷ Manikón' akúmbó méraantafe'a túwa'nai úmae iyé'a kentirumbá timé'a

⁸ miyán-oro. Miyámó úmae iyé'o é'a Fasi'aénkó Ísu Káráisiti kawé'-ímáyáá isé'a óraa'-í'a úmai mé'a kentí kísau áúwara-kísau maénááwe.

⁹ Miyán-káwé-kísáúmó ímbo máéwi Manikómó sáwí-imayaamo maitiyukaimba tuwinkásuwesa táá'o káúnkaíwaiyaamba wéowe.

¹⁰ Kesí waásisono. Manikó kembiwí táántamai wemparí'a úmakaifo imáyáa é'a wesé'a fasi'ámai méraaro. Miyámó é'o é'a sáwí-amba ímba arááíwaenaawe.

¹¹ Miyáumaimo méwanamo éna kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisiti sáwí-imayaafinkenta faúsínkáíwai kembiwisáfénawe séna tíya'a káráwiyaana'a kemp'á maé'mae'a úmae iyónááwe síníye.

¹² Minéráí'-áái é'a isare'a fasi'ámai arááíwáémbo pó'a simátíma'mae iyóna'a imáyáa úmae iyónááwe.

¹³ Marapá'ó méraundara'a simátíma'mae iyóna'a imáyáa úmae iyónááwe. Miyámó ondá kawé'-í'a ónaumne.

¹⁴ Ááema kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisiti simásimena séna puwínone siyáimba pó'a ampáánk'á puwé'a ímba marapá'á méranaumpo

¹⁵ mináái agaimaré'o puwóna awáné'a minááisáfé'a imáyáa úmae iyónááwe.

Ísuni sámó kaimbá awánáúmnemo siyáin'-aai.

¹⁶ Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisiti fasi'aénkwará'á kumíníye-aai ímba úwoi-aaisa simátimakaundanifo súrantanta wení iyáákai-sagaenta awánaraundasafeta érai'-aai simátimakaumne.

¹⁷⁻¹⁸ Manikómó imáyáamo makáin-omaka'a Ísuwe'a méraawananas Manikó kentáásifowa Ísun-awí'a óraa'a éna iyáákai-sagaempinkemba séna kesááninko ónana áfááraumai entáféna sínkáisa'a áfááraumai aamoi uwánkaumne wiyómpakemba súwata ísaraumne.

¹⁹ Ísaraundasafeta óraaka séta naaófá'á Manikón'-aai simátímakon'-aai érai'-aain-íye. Súndasa mináái imáyáan-oro. Kumeu'ó in-áémpá'á sámó kain-ááin-ífo mináái aúfáímba

awánáiyana aafáú mó íyáúsenamo sámo kaintembá kentí imáyáafinkemba miyáumai sáma káínana Ísu Káraísiti aa'ó siyaráísanamo wérain-okoraamba úmai sáma kátinkainiye.

²⁰ Simátíménda-aaí isámai kawé'an-oro. Naaófá'á Manikón-aaí simátímakowi aúfái-wandaafimba agaimakón-aaigoni áwáuma kemá waási kentáásí imáyáafinkemba ímba kanaasá isánumne.

²¹ Ímba miwítí imáyáafinkemba símai agaimakáafo Manikóní Ufaen-ámútánkó wenáái simátimuwasá agaimakómba Manikóní ámútanko minááigóní áwáuma wésuwa'nai-isata wéisauumne.

2

Manikón-aaí waé'náé'á úmaimo síyan-aaí.

¹ Naaófá'á Manikóní waásifimba Manikón-aaí karo'á waé'wáé'á úmai simátímakowi paápé urántemba kempimbá miyán-kwáásí paápé ésa karo'-áái simátímesa Manikóní waásimo sáwí'o íyan-aaí simátimesa óraako sáwí-imayaafinkemba faútinkaraiwaimba tinaaemba uwámíyana ánaemba Manikó minúwóiyáámbá tínkaminiye.

² Sáwífa'nanka miwítí aambá waásimo sáwí'o on-ámbá arááíwasesa miyá íyasa tuwánésa sésa Manikóní waási sáwí'an-owe mináái símai érai'-amba sáwí'a ónááwe.

³ Óntamba maénae sésa aamoí ésa kentí imáyáa tafisénáe sésa karo'-áái simátimenaawe. Sáwí-meyamba tímíndawí naaófá'á to'mayaa úmai ména tínkamindasafena tímu'maréna méraiye.

⁴ Wíyómpaken-kisau-waasi sáwí'o untáféna Manikó ímba étinkomba sáwí-aempa'a mótiinkowasa kumeu'-áémpá'á ándáfa'a mésa sáwí-meyambo maíyantaafesa amu'marésa méraawe.

⁵ Naaófá'á Nówaa maúnka'á Manikóntáfésa ímba aamoí ésa sáwí'a untáféna Manikó ímba étinkomba nonkóntáféna seyaafá'-máramá nawíkáo sówana nawikowasa putásowana mimpinkémbá Manikó Nówaa we ní akúmbá afakaeté-waasiye tíyótai uwátinkowasa túnaresa maé'ómbaniye. Nówaa Manikón-aaí arupíse úmaimo méraiyan-aaí simátimuwasá ímba isónkakemba putásaraawe.

⁶ Naaófá'á Sónómu-naopaken-kwaasiye Kómóraa-naopaken-kwaasiye sáwí'o untáféna Manikó ímba étinkomba iyá agaisukáífo Manikóntáfésa ímba aamoí ésa sáwí'a owí mináái isésa sésa sáwítaamo úndamo ímbo ífátúwáananasaaamo éna kentááwará'á miyáumai sínkamindasa póta ífátáámó túwáananamo éna ímba sínkaminiye sénááwe.

⁷ Moóráwígon-awí'a Róti Manikó wentáféna púwífo sésa ímba auwómbo áíkaiye. Wemá arupíse-waasi éna sáwí-waasimo maa'u-tántáá'ó untáféna arunkó umbai taráíye.

⁸ Miwífimbá ména aasiyaasi-kánáá miwítí sáwí-aaí iséna miwítí sáwí-awau awánówana arunkó áfááraumai umbai tómbanifo wemá arupíse úmai mérontafena Manikó ímba auwómbo áíkaiye.

⁹ Miyáumai Manikóntáfésa aamoí owí umbai-tántáápinkémbá Fasi'aénkó kawé'-úmai tíyótai éna sáwí'o owítí sáwí-meyamba toréna waásimo méraawini áwáumo tísai índa-kanaamo tindara'a sáwí-meyamba tímíniye.

¹⁰ Maa'u-tántáári'ó owí Manikómó kawáánimba tínaaeni'a uwánkááwí óraa-sawí-meyamba tímíniye.

Mínkáró'-wáásí miwí túma mósa marésa kesááigo iyáákainkwae sésa kawé'-násomba wíyómpakewisafesa sáwí-aaí simátínkáántafena ímba táá'a isasá úwoi sáwí-aaí simátínkááwe.

¹¹ Wíyómpaken-kisau-waasi miwítí fasi'aénkó mínkáró'-wáásítí fasi'aénkómbá iyáákaraímbanifo mínkwíyómpákéwí Fasi'aénkón-aúranka'a ímba aaí simátinkesa ímba sáwí-aaí wésuwe.

¹² Wái-waambo tufú'naan-tantaakomo seyaafá'-áwáú mó ímbo awánaantemba mínkáró'-wáásí miyá ésa tuwímbai-tantaakoni áwáuma ímba awánaraantafesa sáwí-aaí simátínkáámba pósa wái-waambo tai'áintemba miwí miyáumai tai'ánááwe.

¹³ Miwí umbai-tántáári'a uwátínkáámba pósa anondáá umbai-tántáá'á maenááwe. Miwí sáwí-imayaasafesa tirááísafesa afora'á ésa aamoí ésa kembiwísé'ó tómbó náíyantaafesa túwaandu ésa sáwí'a uwátinkesa kentí imáyáa tafisésa sáwí-ampa'o mówétinkaantafesa aamoí ésa

¹⁴ aaresáfésa túraniyambo tuwésa aamoisaén-kwáásí tafisímai sáwí-ampa'a mótiinkesa túraniyambo owí tiráá'a póna Manikó sáwí-meyamba tímíniye.

¹⁵ Arupíse-amba tuwésa sáwí-amba arááíwáéwe. Naaófá'á Péon-ááninkon-awí'a Péramu wemá Manikón-aaí simátímakowi éna sáwí'o uráímpinkemba óntamba máínenamo aamoí uráintemba miwí miyán-ámbá arááíwáéwe.

¹⁶ Énifo Péramu sáwí'a uráintafena Manikó aaisambá séna wení póigon-awí'a tónkigomba waási amóísáúnkaamba uwáńkowana aai súwana Péramu iséna wení sáwí-amba tukáíye.

¹⁷ Minkáro'-wáási ímba túwa'nai on-kwáási méraawe. Nonaumpinkémbó nombó ímbo iyáúsenamo kúmíntenkaan-kwaasima owaná póna Manikó miwísáféna kumeu'ó in-áémpá'ó to'mayaa uwátinkaraimba pósa mifá'á komaé'mae'a ónááwe.

¹⁸ Miwí sáwí'o úmáimo méraapinkembo kawepá'ó tewí kefári'a méónae sésa maa'u-tántáákón-áúma mósá marésa karo'-áái simátimesa

¹⁹ kenti imáyáafinkeni'o iyanamo éna misáwí-tántáákó ímba ta'ótorainiye sembánifo miwí sáwí'o on-tántáákó ta'ótokaimba pósa misáwí-tántáápímbá mésa tai'ágonawe. Moórá-tantaako waásimo iyáákaimba minímáyáágó wefári'a úmai ta'ótokaisasa wenaráái wéwaewe.

²⁰ Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráisiti sáwí-imayaafinkemba faúsínkáíwaimpa'a tésa sáwí'o on-kísáú ifátuwesamo tínaaembo uwásukaawi miwí aneka'ó sáwí-ambo arááíwaiyanamo misáwí-kísáúgómó ta'ótorainasamo ésa ááémo sáwí'o uráamba mindá kárika'an-ifo ánaaembo sáwí'o iyamba mindá óraa-sawí'a úmai méranaawe.

²¹ Arupísemo on-ámbó ímbo arááíwakesaraa sáwí'a uráawaisino. Énifo arupísemo on-ámbá arááíwakesa ifátuwea Manikóni kawé'-amáámbá tínaaemba uwáméntafesa pósa áfááraumai sáwí'a wéowe.

²² Maarámó sen-áái érai'-aain-íye. Iyánkómó mímó wi'makénamo ímbá aneka'a wénaiye sésa moórá-aai sésa póigomo nombó pékénamo ímbá toífímbá waé'wáé'á wéíye wésewe. Iyánkó póigomo intembá minkáro'-wáási miyá-sáwí'á wéowe.

3

Ísu aneka'ó kumínda-aai.

¹ Kesi waási arupíse-imayaa íwae sé'a moórá-aufai agaimái tímake'a maanáúfáíwará'á agáúumne.

² Naaófá'á Manikón-aai simátimakowi siyón-aai isé'a Fasi'aénkó sáwí-imayaafinkemba faúsínkáíwaisa siyáin-aai wení aantá-waasisa simátimakaunda-aai imáyáan-oro.

³ Simátíménda imáyáan-oro. Ánaaen-kanaamo tínda sáwí-imayaasafesamo tirááísafesamo ésa aamoí iyan-kwaasi tésa kentuwíyáái ésa

⁴ Ísumo sénamo marapá'á kumónaumnemo siyáimba nááfara méraiyo. Naaófá'á wíyóne marawémó úmaronka'a wérain-tantaa'á ímba fi'on-tantaa'á paápé isatá awánáumpo kesifoísáisa é'a pukuráawana ímba fi'on-tantaa'á paápé iye sénááwe.

⁵ Miwí maarán-imáyáá ónae ímba wésewe. Naaófá'á Manikó súwana wíyóne marawé paápé úwana nonpínkémbá maramá iyéna nonafufuntambá maramá wéraiye.

⁶ Ánaaemba Manikó nonkóntáféna súwana marapá'-wáási tai'ásukaiye.

⁷ Manikó sisaná wíyóne marawémó wéraimba póna waásimo méraawini áwáuma tísaí índa-kanaamo tíndara'a Manikó wentáfésamo ímbo aamoimó ésamo sáwí'o owí sáwí-meyamba tíména wíyóne marawé iyafímbá agaisuwáíníye.

⁸ Kesi waásisono. Maarán-imáyáan-oro. Aatáisa toráumaísa wéawanaumpo Manikó ímba miyá ímbá seyaafá-kánáá mimbórá-kánáaráámbá aamú-úmarena sáwífa'-aatai 1,000 aatai éna mimbórá-kánáaráámbán-íye siyáífo

⁹ wemó marapá'ó kumónaumnemo siyáin-aai ímba tukáisasa tuwímbai mináái ifá'á tukáíye-imayaa wéowe. Fasi'aénkó séna kesi némpa'a maé'mae'a ésa sáwí-aempa'a kofó séna sáwí-imayaa tuwésa kempá'ó tíyantafenawe séna timu'maréna mérena ímba ááéma marapá'á kunkáíye.

¹⁰ Umén-kwáásígómó kaffímbó tintenkáán-úmai Fasi'aénkó miyaráán-úmai kumíniye. Minkánáá óraaka'a nonkáánkaamba síndafinkemba wíyómba áwiyo'winana wíyóne o'é aafáúwé iyá káwínana marapá'ó seyaafá-tántáá'ó wéraine marawé iyá káwíniye.

¹¹ Miyáumai seyaafá-tántáá'á tai'áíndasafeta kesáámó méraundasafeta imáyáa éta Manikóntáféta aamoí éta arupíse úmai méreta

¹² Ísumo marapá'ó kumíndasafena siráái wétainata amu'maréta méreta ááémo kumíndawe séta fasi'ámai Manikóni kísau maúndasa póna minkánáá paápé ínana wíyómba iyá káwínana o'é wíyóne aafáúwé óraa'-iya káwínana nonkáámbá uwáwíniye.

¹³ Énifo Manikó óraaka séna aú-wiyone

aú-marawe úmaráanana arupísemo í-tántáá'-aantemba wéíniye siyáinta amu'maréta méraumne.

¹⁴ Kesí waásisono. Miyán-kánaásáfé'a amu'maré'a méraamba Maníkón-aúranka'a kawé'-aantemba úmai mé'a kempímbá ímba sáwí'-aai wéraina'a aáo úmai méraiyanatafe'a fasi'ámai kísau máéro.

¹⁵ Kentáásí Fasi'aénkó séna sáwí'o úmimo méraampinkemba faútinkanaumne séna wempá'ó tíyantafena timu'maréna ména ímbo kunkáimba imáyáan-oro. Kentáásí waásigon-awi'a Póro Manikó kawé'-imáyáá wembá ámakaimpinkemba kembiwísáféna imáyáa éna mináái agaimakáíye.

¹⁶ Póro minááímó agaimakáimba seyaafá'-áúfáífimbá miyán-ááímó símimo agaimakáin-aaisompimba tuwímbai-aai umbai taisasá ímbo ísáimimo kawé'ó ésamo ímbo fasi'áimimo méraawi minááígóní áwáuma waé'mai karo'-áái wésewe. Maníkón-aai aúfáífinkemba seyaafá'-ááísáfésa

miyá ésa miyámó sentáfésa áfááraumai sáwí'a
úmai méranaawe.

¹⁷ Miwí miyá wéfo ímbo kunkáinka'a simátimumpo káráwiyoro. Sáwí'o owí kembiwí Manikóe'o fasi'áimimo méraampinkembo tafisiyanesa ofo káráwiyoro.

¹⁸ Kentáásí Fasi'aénkó Ísu Káráísiti kentáásí sáwí-imayaafinkemba faúsínkáíwaisa úwoi túwa'nai úmae iyína'a wempá'á óraa'-imayaa é'a méraaro. Wenáwí'o aasiyaasimó óraa'o úmimo waé'wae'o úmaenamo iyínda érai'-aain-iye.

Kemá Pítaamo súnda-aai tai'áwiye.

1 Yóni

Ísu wíyómpa'a iyówana Yóni Ísuni kisau-waasi kaumbo-wáái-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái tímakaiye. Tuwimbai karo'-áái simátimesa sésa Ísu Manikón-ááninko póna waási-úramba ímba ú'mai méraiye sésa fí'on-karo'-aaiwara'a simátima'maesa núwana Yóni iséna miwítí imáyáa arupíse uwátinkanae séna maanáái agaimái mátímakaiye.

Manikóni imáyáamo aráásimíwain-aai.

¹ Ísu Káráisiti Manikóni imáyáa aráásimíwaisaama póna waási aúí'a úmai maé'mae'a iyawini áwáugon-íye. Minááisáfé'a maanáúfái agaimái kentópa'a tuwáúnana wéwiye. Áwaura'a maramá ímba wéronka'a wemá maé'ímba ánaenka'a marapá'a kuména keséta mérowata súranta awánamai kawé'a éta wenáái iséta siyáántamba anetá ta'ótokaumne.

² Aúí'a úmai maé'mae'a iyawini áwáugo afowámpá'a maé'ímba marapá'a kuména keséta mérowata awánareta póta minááisá wésimatimune.

³ Kesáa Manikóe ááninko Ísu Káráisitiye'a kááisamaisa méraumne. Awánaraundawe isaraundawe kembiwíwárá'a simátimunda póta Manikóe ááninkoe'a kááisamaisa méraundantemba kembiwí miyá ónááwe.

⁴ Kentáásirumba kawé'-úmai óraa'a uwásinkaindasafe'a maanáúfái agai-timúne.

Manikó sámó kaiwáíní áwáugon-aai.

⁵ Manikón-ááninko simásímakain-aaisa simátimeta séta Manikó sámó kaiwáíní áwáuma póna kumeu'ó in-tántáá'a wempimbá ímba wéraiye.

⁶ Miyáumai kumeu'ó in-áémpá'a méraamba Manikóe'a kááisamaisa méraumnemo sewí karo'a sésa érai'-aaigoni áwáufimba ímba méraawe.

⁷ Énifo Manikó sámó kain-áémpá'ó méraintemba miyáumai sámó kain-áémpá'ó méraundasa wení waásiseta kááisamaisa méraumne. Miyáumai Manikón-ááninko Ísuma kentáásáféna imáyáa éna kumpuwúwana wení naaegó kuména póna kentáási sáwí-imayaa maisiyu'maenasa wéiyiye.

⁸ Kempíntá sáwí-imayaa ímba wéraiyesaamo súndasa kesirumpin-káro'-ááisá súnanasa Manikóni érai'-aaigo kesirumpintá ímba wéraiye.

⁹ Afora'ó Manikómpátáámó sáwí-imayaasafetaamo simáménanasaamo éna Manikó kentáási sáwí-imayaa maisiyuwénasa seyaafá-sáwí-imáyáa arupísesa uwásinkainiye. Manikó wemó siyáintemba miyá éna miyáumai kawé'-aantemba éna póna sáwí-imayaa maisiyuwénasa arupísesa wéuwasinkaiye.

¹⁰ Manikó séna seyaafá'nánká sáwí'a uráawemo simbánifo kesáámá séta ímba sáwí'a úne séta Manikó karo'-áái siyé súnana Manikóni ásé-aigo ímba sirumpintá wéwaiye.

2

Káráisiti seyaafá'nánká áfombo faisínkáin-aai.

¹ Kesí iyámpóisono. Ímba sáwí'a iyantafe'a maanáái aúfáifimba agai-timúne. Énifo sáwí'o iyanamo éna áfombo faisínkáiwaisa ména kesifompátá áisai íniye. Wemá Ísu Káráisiti arupísemo iwáísá kesifompátá áisai íniye.

² Sáwítaamo uráunda-meyamba kentááfá'a ímba tíno séna maimaéna pukáiyé. Ímba kentáási sáwí-meyan-aantembanifo seyaafá'-wáásítí sáwí-meyankwara'a maitiyuwáindasafena pukáiyé.

³ Manikón-aaimo taawiyafétaamo únda érai'a weséta kááisamaisa méraumnesea sune.

⁴ Manikón-aaimo ímba taawiyáfónka'o ombá Manikóe'a kááisamai méraumnemo sembá karo'a sewaná miwífimbá Manikóni érai'-aai ímba wéraiye.

⁵⁻⁶ Énifo Manikón-aaimo taawiyáfówi Manikómpá'a tirumbá áma'mai kawé'a wéowe. Kesáámó Manikóe'a kááisamaisa méraumneseaamo súndawisa Ísu Káráisitimo méraintemba kesáa miyásá úmaisa ménaumne. Miyásáámó únda érai'a Manikóe'a kááisamaisa méraumnesea sune.

Ááéraan-amaankoma aúí'o uráin-aai.

⁷ Kesí waási isáaro. Kemó agaúnda ímba aú-amaamban-ifo ááéraan-amaamba agai-timúne. Aifá'ó simátímakaamba é'a isaraan-amaamba agai-timúne.

⁸ Énifo kumeu'ó in-tántáá'á áwiyo'wisana érai'a sámó kain-tántáá'á wépaape-imba póna ááeraan-amaamba aúí'a úmai wépaape-iyé. Ísu Káráísitini kisaufinkemba minámáámbá paápé uréna kempinkwará'á minámáámbá wépaape-iyé.

⁹ Kentí waásimo tiyámbo uwátínkáámbanifo sámó kain-áémpá'á méraumnemo semba sámó kain-áémpá'á imba méraafo kumeu'ó in-áémpá'á paai méraawe.

¹⁰ Énifo kentí waásimo tirumbó tíméwi sámó kain-áémpá'á méraamba pósa miwífimbá sáwí-tantaa'a imba wéraimba pósa fi'owi tuwánésa sáwi-ampa'a imba wégowe.

¹¹ Énifo kentí waásisafesamo tiyámbo uwátínkááwi miwí kumeu'ó in-áémpá'á méraawana kumeu'ó in-tántáákó túrampa'a kumeu'á uwáwisasa múgu'maagu'a úmaesa wégowe.

¹² Kesí iyámpóisono. Kembiwísaféna Ísu Káráísiti pukáimba póna Manikó kentí sáwí-imayaa maitiyukaintafe'a kemá maanáúfái agai-timúne.

¹³ Óraa'-waasiono. Áwaura'a maramá imba wérowana moóráwigo maé'éimba wemá káfé'wara'a méraisa'a wení áwáuma isáántafe'a maanáúfái agai-timúne. Ifótóno. Waántáwankomba iyáákaraantafe'a maanáúfái agai-timúne.

¹⁴ Iyámpóisono. Manikó kentifo isa'á wempá'á tiyáantafe'a maanáúfái agai-timúne. Óraa'-waasiono. Áwaura'a moóráwigo maé'éimba wemá káfé'wara'a méraisa'a wení áwáuma isáántafe'a maanáúfái agai-timúne. Ifótóno. Fasi'ámai mé'a Manikón-aaí tirumpimbá ta'ótore'a waántáwankomba iyáákaraantafe'a maanáúfái agai-timúne.

¹⁵ Manikómpá'ó imbo tewímó ontembá mindásafe'a imba aamoín-oro. Mararákén-tántáátáfé'a imba aamoín-oro. Mararákén-tántáátáfésamo aamoímó owí Manikóntáfésa imba aamoín-owe.

¹⁶ Mararákén-kwáásímó owíní áwáuma imba Manikómpákémbá owe. Waási kentí imáyáafinkemba ésa fi'owiti moparáwimbá túraniyamba tuwésa túwí'a maimaé iyésamo ombá imba Manikómpákémbá ofo mararákén-ámbá wéaraaiwaewe.

¹⁷ Mararákén-tántáá'ó tirááimo tain-tántáá'á maambárárá'á tai'áwinasa Manikómbó arááimo táinda-i'ó on-kwáási aasiyaasi maé'mae'a ónááwe.

Káráísitini namuro-wáási táái.

¹⁸ Kesí iyámpóisono. Ánaaen-kanaa maramó tai'áinda-kanaa ampáánká'á táníye. Ánaaemba Ísu Káráísitini namuro-wáásigó táníyema suwa'á isaraawe. Káráísitini namuro-wáási sáwífa'a é'a paápé uráamba póta mindásafeta ánaaen-kanaa ampáánká'á táníyema sùne.

¹⁹ Kentááfinkémbá Káráísitini namuro-wáási moórá-mora méresa pósa iyáfasinesa paápé ésa siyuwésasa kóuraawe. Érai'ó kentáási waásimo méronkakaa úwoi méraawaisino. Siyuwésasa kóuraantafeta imba kentáási waásin-owe sùne.

²⁰ Ísu Káráísiti Manikóní ámutankomba ai'marówana kuména kentirumpimbá méraisa'a pó'a érai'-aaí wéisaawe.

²¹ Érai'-aaí imba isáántafe'a sé'a imbanifo érai'-aaí isáántafe'a maanáúfái agáúmne. Érai'-aaifinkemba karo'-áái imba paápé isa'á isáántafe'a maanáúfái agai-timúne.

²² Óraa-karo'ó sen-kwáási maarán-kwáásín-owe. Ísu Káráísitintafesa Manikó imba iyáfasinankaraiwain-iyé sen-kwáási ésa Ísu Káráísitini namuro-wáási-í'a ésa Manikónté ááninkonte'a tínaaeni'a wéuwatimewe.

²³ Manikón-ááninkomba tínaaeni'a uwámewi afowáankwará'á miyá ombánifo Ísu Káráísitintafesa Manikón-ááninkon-iyé sewí ááninkonte afowántépa'a kááisamai méraawe.

²⁴ Ísun-aaimo aifa'ó isaraan-aaí tirumpimbá fasi'ámai ta'ótóráámba imba ifátuwe'a miyáumai Manikónté ááninkontepa'a kááisamai maé'mae'a oro.

²⁵ Maarán-áái Ísu Káráísiti óraaka simásimenasa séna aúí'a úmai maé'mae'a iyani'a uwátinkaumnesa simásímakaíye.

²⁶ Karo'-áái simátínkáafo sé'a maanáúfái agaimái timúne.

²⁷ Karo'-áái simátíyuwaawi ombánifo Ísu Káráísiti Manikóní ámutamba tirumpimbá tinkaraimba póna maé'mae'a éna imba karo'-áái simátiména érai'-aaí wésimatimiye.

Miyámó simátímísa'o ombá érai'-aaiye karo'-ááiyé tuwínkaa'a owe. Simátímintemba miyá é'a Ísu Káráisitiye'a kááísamai méraawe.

²⁸ Kesí iyámpóisono. Wesé'a kááísamai méraamba pó'a Ísu Káráisiti kumíndara'a wenaúranka'a ímba tigaesáfé'a é'a úwoi fasi'ámai ménaawe.

²⁹ Ísu Káráisiti arupíse úmai mérain-aai é'a ísaraawe. Moórá-aaiwara'a ísáaro. Miyáumai arupíse úmai méraawi érai'a Manikóni iyámpóin-owe.

3

Manikóni iyámpói-táái.

¹ Manikó arumbá óraaka'a wésimiye. Mindásafe'a imáyáan-oro. Manikó aruntá siménasaam-pona kentáásáféna kesi iyámpóin-owe wésiye. Kesáá érai'a weni iyámpóisa úne. Manikómpá'a ímba tiyáawi Manikóni áwáuma ímba awánésa kentáási áwáuware'a ímba suwánaawe.

² Kesí waásisono. Káfé'a Manikóni iyámpói-i'a úmaisa méraundasa ánaaemba nóra waásisaawa ménaumno. Mináái ímba ísaraundanifo moórá-aaimo ísaraunda simátimenaumne. Ísu Káráisiti kumíndara'a kawé'-úmai awánaandasa póta wenkáánita úmaisa ménaumno. Miyán-áái ísaraumne.

³ Mináái ísésamo amu'maráawi Káráisiti arupísemo úmaimo méraintemba arupíse úmai méraafo káráwiyoro.

⁴ Sáwí-imayaamo ombá isaná áamáambo taráísómba isaná minkáé-tántáákó mimbórái'a iye. Miyáumai

sáwí-imayaamo owí Manikóni áamámba tínaaeni'a uwámesa taráísómba póna miyámó on-ánóndáá miwífimbá wéniye.

⁵ Ísu Káráisiti waásiti sáwí-imayaa maitiyuwáíndasafena marapá'a kunkáimba wempímba sáwí-imayaa ímba wéraiye-aai é'a ísaraawe.

⁶ Miyáumai Ísu Káráisitiye'o kááísamai méraawi miwífimbá ímba sáwí-imayaa waé'wae'a ifo sáwí-imayaa waé'wae'a iwái Káráisitimpa'a ímba tésa wenáái ímba ísááwe.

⁷ Kesí iyámpóisono. Karo'-áái simátínkáafo sé'a káráwiyoro. Káráisiti arupíse úmai méraiwei wemó intembó miyámó úmae'o iyówi arupísemo on-kwáásín-owe.

⁸ Áwáura'a waántáwanko sáwí'a uréna miyá úmae iyéna káfé'wara'a miyá wéiye. Sáwí'o úmaesamo iyówi waántáwankoni waásín-owe. Waántáwankoni kísau tai'ásuwaínkwae séna Manikó ááninkomba ai'marówana marapá'a kunkáiyé.

⁹ Manikóni iyámpói pósa Manikóni fasi'aénkó miwífimbá wérintafesa pósa ímba sáwí'a úmaesa wéiyowe. Manikóni fasi'aén-iyámpóisómba pósa ímba sáwí'a úmaesa wéiyowe.

¹⁰ Ímbo arupísemo úmaimo méraawi ímba Manikóni iyámpóin-owe. Kentí waásimo tirumbó ímbo tíméwi ímba Manikóni iyámpóin-owe. Miyáumaisa Manikóni waásiye waántáwankoni waásiye tuwímbaisa ísaraumne.

Moórá-mora tirumbó tímén-aai.

¹¹ Moórá-mora tirumbá tíméro-aai ááéma ísaraawe.

¹² Ándámun-ááninkon-awí'a Kénimo uráintemba ímba miyán-oro. Kéni waántáwankon-aráá'a póna áfákomba tufúwana pukáimba maarásáféna tufúwana pukáiyé. Áfáko kawé'-ímáyáá mérowana Kéni sáwí-imayaa úmai ména póna áfákomba tufúwana pukáiyé.

¹³ Miyaráán-úmai Manikómpá'a ímbo tiyáawi kempímba tirumbá sáwí'a uwátinkaiyantafena ímba táá'a íno.

¹⁴ Manikóni akúmba sirumbá tímúndasafeta séta Manikóni némpa'a méraandasaawini áwáuma tuwéta kawé'-úmaimo méraandasaawini áwáura'a taméraumnesa súne. Kentí waási tirumbá ímbo tíméwi Manikóni némpa'a paai méraawe.

¹⁵ Kentí waásimo tiyámbo uwátínkáán-kwaasi tínkamiyasa puwíyan-kwaasin-owe. Miyámó owí aúí'o úmaimo maé'mae'o owíní áwáura'a ímba méraawe.

¹⁶ Ísu Káráisiti arumbá siménasa ímba úwoi méraimba súwa'nai índasafena kentáásáfénawe séna pukáiyé. Miyámó uráintafeta arumbá símakaiyesa súne. Manikóni akúmba túwa'nai eta puwúnafo ímba sendasá úwoi túwa'naisa ónaumne.

¹⁷ Óntawara'-waasi kentí waási tómbó ímbo makáawi tuwánésa ímba túwa'nai ombá sésa Manikómba sirumbá amúne sembá karo'á sewé.

¹⁸ Kesí iyámpóisono. Sirumbá timúnemo semba ímba tóikakemba sé'a érai'a tirumpinkémbá sé'a túwa'nai oro.

Manikómpá'á fasi'ámaisaamo méraunda-aai.

¹⁹ Sirumbá timétaamo túwa'nai úndasa miyámó únda-waasisa arupise úmaisa méraumne. Miyámó únda Manikón-aúrankata fasi'ámaisa méraumne.

²⁰ Énifo kesáá sáwí'o úndasafenasa kentáásirunko umbái taifo Manikó seyaafá-tántáá'á awánéna minúmbái-tántáákómbá iyáákaisata Manikón-aúrankata fasi'ámaisa méraumne.

²¹ Kesí waásisono. Mindásafeta imáyáa úndasa kentáásirunko ímba umbái taisatá Manikón-aúrankata fasi'ámaisa méraumne.

²² Wenáái taawiyafétaawe wemó aamoimó índa-i'a úndasafetaawe áisai únda-tantaa'a úwoisa wésimiye.

²³ Manikó óraaka séna kesááninko Ísu Káraísitin-awika'a timankúnkúmba é'a seyaafá'-wáásífinbá tirumbá timé'a méraaro siyáimba mináái Ísu Káraísiti óraaka simásimakaiye.

²⁴ Manikón-aai taawiyáfówi Manikóe'a kááísamai méraawana miwisé'a kááísamai méraiye. Manikó wení ámutamba ai'marówana sirumpintá kumbéna simásimenasa séna Manikó kesé'a kááísamai méraiye sisatá wéisaumne.

4

Érai'-amutankonte karo'-ámútáńkóńté-taai.

¹ Kesí waásisono. Sáwífa'-waasi karo'-amáámbá simátíma'maesa nésa Manikóní ámutanko kesirumpimbá méraiye semba ímba ááema érai'e seró. Miyámó sentáfé'a miwí tirumpimbá mérain-amutamba Manikóní ámutana'i fí'owani ámutana'iyo mindá awané'a mináái isáaro.

² Ísu Káraísiti Manikóe ména marapá'á waási kunúkaiye sewí miwí tirumpimbá Manikóní ámutanko méraiye. Minááimó sewa'ó isáámba Manikóní ámutankoma miwífimbá méraiye seró.

³ Ísu Káraísitintafesa minááimó ímbo sewí miwí tirumpimbá mérain-amutanko ímba Manikóní ámutankon-ifo mindá Káraísitini namuro-wáásigóní ámutankon-iyé. Káraísitini namuro-wáásigó tinda-aai isaraamba isaná marapá'á méraiye.

⁴ Kesí iyámpóisono. Manikón-aráá'a é'a karo'-amáámbó simátíméwi iyáákaraawe. Manikóní ámutanko kentirumpimbá méraiyo Manikómpá'ó ímbo tiyáawi miwí tirumpimbá fí'on-amutanko méraiye. Manikóní ámutanko minámútáńkómbá iyáákaraíye.

⁵ Karo'-amáámbó simátíméwi Manikómpá'á ímbo tembá marapá'ó wérain-aai simátíméwasa marapá'-wáási miwí táái wéisaawe.

⁶ Kesáá Manikóní waásisa únasasa Manikóní waási kesááisa isááfo fí'on-kwaasi ímba Manikóní waási pósa kesááisa ímba wéisaawe. Miyáumaísa érai'-aaimo sí-ámútáńkó miwífimbá mérain-kwaasiye karo'-ááimó sí-ámútáńkó mérain-kwaasiye tuwíńkaa'-úmaeta wéiyune.

Manikó arumbó tímń-aai.

⁷ Kesí waásisono. Tirumbó tíméwini áwáuma wemá Manikó póta Manikóní akúmbá siruntá tíméno. Tirumbá tíméwi Manikómpá'á tésa wení waási-i'a wéowe.

⁸ Manikó tirumbá tíméwini áwáuma pósa tirumbá ímba tímén-kwaasi Manikómpá'á ímba wétewe.

⁹ Manikó mimbórá-áánínkómbá ai'marówana marapá'á kumbéna kentáásáfénawe séna puwéna aúí'a úmai maé'mae'ó ondasáfénasa puwéna arumbá símakainta póna miyá uráíye.

¹⁰ Manikómbá siruntáámó amúndasa ímba óraata ámaukumne. Manikó arumbá siménasa wenááninkomba ai'marówana marapá'á kumbéna sáwí-awausaamo únda-meyamba maisiyuwáinanana kentááfá'á ímba tńkwae séna pukáíye. Miyámó uráimba Manikó

óraa'-arumba símakaiye.

¹¹ Kesí waásisono. Manikó miyáumai arumbá símínta póta kentáási waási miyáumai siruntá tíméno.

¹² Waási Manikón-ane'á ímba awánaawe. Kentáási waási siruntá tímúndasa Manikó keséta méraisata érai'a siruntá Manikómbá amúne.

¹³ Manikóní ámutanko kentáásirumpimba méraintafeta séta kesáá Manikóe'a kááísamai méraunanasa Manikó keséta kááísamai méraiyesa sűne.

¹⁴ Kentáásifowa ááninkomba ai'marówana sáwí'o úmaimo méraampinkemba faútinkaindasafena marapá'á kumúwata awánaraundasa simátimune.

¹⁵ Ísuntafesamo Manikón-ááninkon-iyemo sewí Manikóe'a kááísamai méraawana Manikó miwísé'a kááísamai méraiye.

¹⁶ Manikó arumbá símisata mindásafeta érai'esa sune.

Manikó tirumbó tíméwini áwáuma Manikó isasá pósa tirumbó tíméwi Manikóe'a kááísamai méraawana Manikó miwísé'a méraiye.

¹⁷ Manikó kentáá imáyáa símakaisata siruntá Manikómbá améta póta méraundawini áwáumo síasai índá-kanaamo tindara'a fasi'ámaisa ménaumne. Ísu Káraísiti wenarumbó simíntenta marapá'ó méraundarata siruntá timúndasa póta síasai índá-kanaamo tindara'a fasi'ámaisa ménaumne.

¹⁸ Manikómbó tirumbó améwi ímba inkáísowe. Érai'a Manikómbó tirumbó améwi miwífinkembá inkaisi-imáyáa ímba wéraiye. Sáwí'o uráam-beyantafesamo inkáísówi Manikómbá ímba érai'a tirumbá améwe.

¹⁹ Aifa'á Manikó arumbó símakaintafeta póta siruntá amúne.

²⁰ Miwítí waásisafesa tirumbó sáwí'o uwátínkáawa'o ombá Manikómbá sirumbá amúnemo sembá karo'á sewé. Miwítí waási tine'á tuwánésa tirumbá ímba tímakaawi pósa Manikón-ane'á ímba awánaawi ímba kanaa'á tirumbá améwe.

²¹ Ísu Káraísiti óraaka séna Manikómbá tirumbó améwi miwítí waásiwara'a tirumbá tíméro siyáiyé.

5

Marapá-sáwí-kísáúgombó iyáákaan-ai.

¹ Ísuntafesa sésa Manikó iyáfasinankaraiwai iyémó sen-ááísáfésa érai'emo sewí Manikóni iyámpóin-owe. Afowámbá tirumbá améwi ésa wení iyámpóiwara'a tirumbá améwe.

² Manikómbá siruntá améta wenáái taawiyaféta póta miyá úndasafeta séta Manikóni iyámpóiwara'a siruntá tímúne.

³ Manikón-ai taawiyafúndasa mindá Manikómbá siruntá amúnanasa wenááigosa ínta umbaisá siyáísata póta taawiyafúne.

⁴ Ísumpa'a fasi'ámai kááísamai méraundasa póta marapá-sáwí-imáyáágóntá iyáákaumne. Manikóni iyámpói seyaafá'á kanaa'á marapá-sáwí-imáyáágómbá iyáákaamba póna Manikón-aaigoma ímba umbái taiyé.

⁵ Maarán-kwáási marapá-sáwí-imáyáágómbá iyáákaawe. Ísuntafesa Manikón-ááninkon-iyé sésa timankúnkumba owí marapá-sáwí-imáyáágómbá iyáákaawe.

Manikó Ísu Káraísitimbo aráátimakain-ai.

⁶ Ísu Káraísiti marapá'á kumbéna nombá maiyéna puwúwana wení naaemá kunkáiyé. Nombó maíndasafena aantemba ímba kunkáiyé. Nombá maiyéna puwínana wení naaemá kumíndasafena kunkáiyé. Manikóni amútanko érai'-aaigoni áwáugo póna séna érai'e Ísu Manikón-ááninkon-iyé wésiye.

⁷⁻⁸ Manikóni amútanko siyáin-aaisafeta nombó maiyáintafeta puwúwana wení naaemá kunkáintafeta séta Ísu Manikón-ááninkon-iyé sune. Minkáúmbó-tántáá'á paapé uráintafeta mimbórá-áái séta Ísu Manikón-ááninkon-iyé sune.

⁹ Waásimo simátimén-ai sewatá iséta érai'e sündasaanifo Manikón-aaigo waási-taai iyáákaraimba póta Manikó ááninkontafena siyáin-aaisa isáano.

¹⁰ Manikón-ááninkontafesa timankúnkumbo owí sésa Manikó siyáintemba érai'e Ísu Manikón-ááninkon-iyesa sune. Manikóntáfésa ímbo timankúnkumbo owí sésa Manikó karo'-áái siyáiyé wésewe. Wemá Manikó ááninkontafena siyáin-aaisafesa ímba érai'e senkákémbá Manikó karo'-áái siyáiyema wésewe.

¹¹ Manikón-ááninkoma aúí'a úmai maé'mae'a owíní áwáuman-iyé. Manikó imáyáasa símisata aúí'a úmai maé'mae'a wéune. Minááísá Manikó simásímakaiye.

¹² Manikón-ááninkoe'a kááísamai méraawi aúí'a úmai maé'mae'a ofo Manikón-ááninkoe'o ímbo kááísamai méraawi ímba aúí'a úmai maé'mae'a wéowe.

Aúí'a úmai maé'mae'o on-áái.

¹³ Maníkón-ááninkon-awitafe'a timankúnkúmbo on-kwáásí kembiwí maanáúfái agai-timúne. Aúí'a úmai maé'mae'a on-ááísáfé'a érai'e síwae sé'a maanáúfái agai-timúne.

¹⁴ Maníkómbó arááímo táínda-i'o étaamo inaiifinkémbó áísai úndasa kesááisa wéisaiye. Mindásafeta wenaúranka'a fasi'ámaisa méraumne.

¹⁵ Inai súndasa ísáín-aaisafeta érai'-aain-iyemo súndasa maarán-ááísáfé'wara'a érai'-aai inaiifinkémbá sūnda-tantaa'a úwoisa símíyesa sūne.

¹⁶ Kentí waásimo sáwí'o íya'o tuwáné'o é'a Maníkómpá'á áísai íyana túwa'nai ínasa Maníkóní némpa'a sáwí-aempa'a maé'mae'a íyampa'a ímba kónááwe. Tuwímbai-sawí'o owíní anondáá-meyamba Maníkóní némpa'a sáwí-aempa'a maé'mae'a íyampa'a wíyamba mindásafe'a Maníkómpá'á áísai oro ímba sūne. Tuwímbai-sawí'o owíní anondáá-meyamba ímba Maníkóní némpa'a wíyamba mindásafe'a sé'a Maníkómpá'á áísai oro sūne.

¹⁷ Seyaafá-sáwí'ó owíní anondáá-meyamba wéraifo tuwímbai-sawí'o owíní anondáá-meyamba Maníkó maitiyuwáínasa wení némpa'a sáwí-aempa'a maé'mae'o íyampa'a ímba miyá-sáwí'ó íya'o tuwáné'o é'a Maníkómpá'á áísai íyana túwa'nai ínasa Maníkóní némpa'a sáwí-aempa'a maé'mae'o íyampa'a ímba kónááwe.

¹⁸ Maníkóní iyámpói ésa ímba sáwí'a úmaesa íyówe. Maníkón-ááninko káráwiyaisana póna waántáwanko ímba ta'ótóráísasa pósa ímba sáwí'a úmae íyówata minááísá wéisaumne.

¹⁹ Waántáwanko marapá'-wáásítí óraakon-ifo

kesáá Maníkóní waási éta minááísá isáúmne.

²⁰ Maníkón-ááninko kuména imáyáa símísata érai-Fasi'aenko-úramba isatá awánáúmne. Maníkón-ááninko Ísu Káráísitiye'a kááísamaisa méraundasafeta érai-Fasi'aenkonka'a kááísamaisa méta isáúmne. Érai-Fasi'aenko-úranko éna waásisa aúí'a úmaisa maé'mae'a úndawin-ááninkon-íye.

²¹ Kesí iyámpóisono. Karo'-máníkómbá seyaafá'á tínaaemba uwátiméro.

Kemá Yóni kesáái tai'áiyé.

2 Yóni

Ísu wiyómpa'a iyówana Yóni Ísuni kísau-waasi kaumbo-wáái-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái timakaiye. Tuwímbai sésa aaresáfé-áúfái agaimái amakaiye sewasá tuwímbai sésa Fasi'aénkóni waási mimbóráfá'á túwaandu úmaimo máépa'a agaimái timakaiye wésewe.

¹ Kemá Fasi'aénkóni waásiya'a káráwiyaundawi é'a maanáúfái agai-timúne. Embá kendé-i'a úne séna Manikómó áántarain-ininkoma ómpo ení iyámpóisonte'a awánaaro sé'a maanáúfái agai-timúne. Fasi'aénkóni érai'-aai isaraundasafe'a sirumbá timúne. Ímba keyáánifo Fasi'aénkóni érai'-aai isááwiwara'a tirumbá wétimewe.

² Kentááfimbá érai'-aai waé'wae'a éna ímba tai'áíndasafeta kentáásirumba timúne.

³ Manikó kentáásifowawe ááninko Ísu Káráísitiye'a úwoi súwa'nai esarai tirumbá uwásinkesarai aáno'a uwásinkaayata póta érai'-aaisa séta kentáásirumba timúndasafe'a Manikómpá'á inái súne.

⁴ Tuwímbai ení iyámpói kentáásifowa simásímakaintemba miyáumai érai'-ampa'o kon-áái isáúnana sirunkó kawé'á wéiye.

⁵ Aaregóó embá simáme'a súne. Fasi'aénkóni waási moórá-mora kentirumbá timé'a méraaro. Mináái ímba aú-amaamba simátimumpo ááéwara káfé'wara'a isaraan-aai simátimune.

⁶ Manikón-aaisaamo taawiyafúndasa mindá Manikómbá sirumbá amúndasafeta wenáái wétaawiyafune. Manikónkwará waásiwara'a tirumbá timé'a méraaro Manikó siyáimba ááéwara káfé'wara'a wéisaawe.

⁷ Sáwífa'-waasi karo'ó sen-kwáási marapá'á wénowe. Miwí Ísu Káráísitintafesa sésa ímba waásiyaani'a úmai kunkáiyé wésewe. Miwí Káráísitini namuro-wáási pósa sáwí-ampa'a wíwae sésa minkáró'-áái sefó káráwiyo.

⁸ Manikóni kísau mo máém-beyamba ímba máéfonifo kawé'-úmai káráwiye'a seyaafá'-méyámbá kawé'-méyámbó maíyantafe'a káráwiyo.

⁹ Ísu Káráísitin-aai ímba ta'ótóráamba mináái tuwésa fí'on-ampa'o kowí ímba Manikóe'a kááisamai méraawe. Ísu Káráísitin-aai ta'ótokaawi kentáásifowawe wenááninkoe'a kááisamai méraawe.

¹⁰ Miyáumai kentópa'o tésamo minááimó ímbo simátimesamo fí'on-aaimo simátimiya'o é'a ímba tiyáamba timé'a ímba kentí naaúmpa'a mósá tínkáaro.

¹¹ Miyán-kwáási tiyáambo timé'o é'a minkwáásiti sáwí-kísau túwa'nai ónááwe.

¹² Ayáátáá'-aai simátimenae'a maanáúfáífimbá ímba agáúmpo kentópa'a wé'a kentúranka'a komé'a kosimátíménana kentáásirunkosa áfááraumai kawé'á íniye.

¹³ Enanaanontáféna kendé-i'a úne séna Manikó áántarain-ininkoe weni iyámpóisonte'a kembiwísáfésa sésa kawé'-úmai méraaro wésewe.

Kemá Yóni kesáái tai'áiyé.

3 Yóni

Ísu wíyómpa'a iyówana Yóni Ísuni kísau-waasi kaumbo-wáái-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái moóráwígon-awí'a Káyásimba ámakaiye.

¹ Kemá Fasi'aénkóni waásiya'a káráwiyaundawi é'a maanáúfái agai-amúne. Káyásiyo maanáúfái toráumai awánaao. Fasi'aénkóni érai'-aai ísaraundasafe'a sirumbá amúne.

² Kesí waási óna'a sirumbá amúne. Ísu Káráisitini aampa'á kawé'-úmaimo kónda-aai ísaraumne. Miyáumai kawé'-úmai ménana ímba áí'a indasafe'a Manikómpá'á inái sùne. Ení kísau kawé'á óndasafe'a Manikómpá'á inái sùne.

³ Fasi'aénkóni waási tuwímbai empákémbá kempá'á tésa entáfésa tasésa enarumpimbá érai'-aai ta'ótore méraane sewa'á isáúnana kesirunkó kawé'-án-íye. Miyáumai érai'a arupise-ampa'a wéwe méraane.

⁴ Kesí iyámpói érai'a arupise-ampa'a kowé-áái isé'a aamoí únda póna mináámóígó tuwímbai-tantaatafe'o aamoimó únda-aamoigomba iyáákaraiye.

⁵ Kesí waásigompo Fasi'aénkóni waási empá'ó kuráamba túwa'nai ema kawé-kísáú maiyáanasa minkwáásifinkémbá fi'om-bapaken-kwaasi empá'ó kuráamba miwíwará'á túwa'nai ema kawé-kísáú maiyáane.

⁶ Miwí maanká'á Fasi'aénkóni waásisa tasímásimesa sésa emá arumbá tímakaandawi tasímásímakaawe. Fi'om-bapa'a Manikóni kísau komaénae sewí emá aampa'ó wíyan-tanta'a'ó túwa'nai ónda mindá kawé'á óne.

⁷ Miwí Ísu Káráisitini kísau maimaé nésa Ísu Káráisitimpa'o ímbo tiyáan-kwaasiyakemba méyámbá ímba wémaewe.

⁸ Mindásafeta Ísu Káráisitimpa'o tiyáunda-waasisa miwísá túwa'naisa onó. Miyáumai taankarotámaisa méraundasa pósa érai'-aai isánááwe.

⁹ Ampáán-áúfái agaimái tuwááwánana Fasi'aénkóni waásifa'a kúwana moóráwígon-awí'a Táyóterefisi kentáfésa óraakon-íye síwae séna mináúfáifinkén-áái iséna ímba ísámai kawé'á uráimba pó'a

¹⁰ empá'á wé'a waási túranka'a Táyóterefisimo uráin-aai kosimátimenaumne. Táyóterefisi kentáá sáwí'a uwásinkenasa karo'-ááísá simásínkaraiye. Ímba mináái aantembanifo Fasi'aénkóni waási wempá'ó kuráamba wení naaúmpa'a ímba mósá tinkaraiye. Tuwímbai kentí naaúmpa'a mósá tinkánae suwaná ímba miyán-oro séna Manikóni waásifinkemba ti'mátukaiye.

¹¹ Kesí waásiyo. Sáwí'o ontembá ímba miyá indá kawé'ó ontembá miyán-uwo. Kawé'ó úmae iyówi Manikómpá'á tésa wení waásin-ófo sáwí'o úmae iyówi Manikómpá'á ímba wétewe.

¹² Seyaafá'nánká Témítiriyaasintafesa kawekón-íye wésewe. Wení kísau awánésa sésa érai'a kawé-kísáú wémaíye wésewe. Kesááwará'á miyásá sùne. Sùnda-aaisa érai'-aai ísaraawe.

¹³ Ayáátáá'-aai simámenae'a maanáúfáifímbá ímba agáúmpo

¹⁴ ampááká'á empá'á wé'a enaúranka'a komé'a kosimámenaumne.

¹⁵ Aáo úmai méraantafe'a Manikómpá'á inái sùne. Ení waási kesé'ó méraawi sésa kawé'-úmai ménaro sewé. Kentáási waási esé'a méraantafeta séta kawé'-úmai méraarosa sumpo moórá-mora-waasi simátimiyo.

Kemá Yóni kesáái tai'áíye.

Yúti

Ísu wíyómpa'a iyówana Yúti Ísun-áfáko kae'-wáái-áátáiyá'í kae'-wáái úmai siyáánkai-aataiya'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái timakaiye.

¹ Kemá Yúti Ísu Káráisitini kísau-waasi Yémisin-áfáko é'a maanáái maanáúfáifimbá agai-timúmpo isáaro. Manikó kentáásifowa arumbá tiména táantaraiwai Ísu Káráisitimo kawáán-uráiwai isáaro.

² Manikó arumbá uwátinkena imáyáa tiména aáno úmai kawé'-aantemba uwátinkáintafe'a Manikómpá'á inai sune.

³ Kesí waásisono. Manikó kembiwíyé kené sáwí'o úmaimo méraundafinkemba faúsinkáintafe'a maanáúfáifimbá agaénae únana Manikó simásimena séna moórá óraa'-aai simáména agauwó simbá pó'a mináái agaénaumne. Ááema Manikó weni waási imáyáa timúwasa Ísu Káráisitini-aaisafesa érai'e sésa timankúnkumba on-áái isare'a mináái fasi'ámai tirumpimbá ta'ótore'o méraamba tuwáúnafo sé'a káráwiyoro. Ísu Káráisitini-aaisafesa sáwí-aaimo sewí tááigon-anondaa Ísu Káráisitini érai'-aai simátiméro.

⁴ Tuwímbai karo'-amáámbó sen-kwáási Manikón-aai ímbo arááiwaéwi kentí imáyáa tafisiyantafesa komésa tirumpin-imáyáá ésa sésa Manikó úwoi súwa'nai enasa ímba sínkaminiho kentáási imáyáafinkenita ónaumne sésa sáwísáwí esa Fasi'aénkó Ísu Káráisiti weyáá kentáási óraakomba tínaaeni'a uwámakaawe. Naaófá'á Manikó miyá-sáwí-kísáúgoní sáwí-meyamba timénaumne siyáíye. Miyán-károl'-wáási kembiwísé'o koméraantafe'a maanáái simátimune.

⁵ Maanáái é'a simátimúmba isaraambanifo aneka'á simátimenauμπο isáaro. Naaófá'á Manikóni waásisomba Ísipi-marafa'a ta'ótokowana Manikó faútiyuwana tí'mae téna wenááisafesamo ímbo timankúnkumbo uwái Manikó tinkamuwasa pukáawe.

⁶ Moórá-aai imáyáan-oro. Naaófá'á Manikóni kísau-waasi wíyómpakewi miwítí kawáá-kísáu tuwésa miwítí kawé'-náópa'a túwówi Manikó tiyayaanka'a kárá'umarena kumeu'ó in-áémpá'á sáwí-map'a'a tiyuwówasa maé'mae'a ésa ánaaembo Manikó sáwí-meyambo timínda-kanaa amu'marésa méraawe.

⁷ Moórá-aai imáyáan-oro. Naaófá'á Sónódumu-naopakewiye Kómóraa-naopakewiye mindáol'-ewaa'-naopakewiye sáwí'á úmae iyésa aare-úméné waai-úméné miyá úmaesa iyúwana Manikó tinkambai iyamó kaipa'á tinkamuwasa iyamó kámakama'o ipa'á maé'mae'a wéowe. Kentááwára'á miyá ofó sé'a káráwiyoro.

⁸ Naaófá'ó miyámó urántemba káfé'a karo'-amáámbó sen-kwáási kentí imáyáa tafisénæ sewí miyá ésa miwítí sáwí-imayaafinkemba maa'u-tántáá'á ésa Manikómó kawáánimba tínaaemba uwámesa sáwí'a ésa wíyómpaken-kawé'-waasisafesa sáwí-aai simátinkaraawe.

⁹ Énifo Mósesa pukówana wíyómpaken-kawaagon-awi'a Máikéri séna Mósesen-auma maénae súwana waántáwanko séna kemá maénae súwasarai miyáumai fasi'ámai suyaná Máikéri waántáwankontafena ímba sáwí-aai súmba kemá ímba aai simánkanaumπο Fasi'aénkó aai simánkainiye siyáíye.

¹⁰ Énifo karo'-amáámbó sen-kwáási kentí imáyáa tafisénæ sewí tuwímbai-tantaakoni áwáuma ímba awánaraantafesa sáwí-aai simátinkesa wai-waambo seyaafá-tántáákóni áwáumo ímbo awánésamo ontembá miwí miyá owaná miwítí sáwí-imayaago ta'ótorena miwí sáwí'a uwátinkáíye.

¹¹ Naaófá'á moóráwígon-awi'a Kéni sáwí-amba arááiwakaintemba miwíwará'á miyá wéowe. Naaófá'á moóráwígon-awi'a Péramu óntan-aamoimo urántemba miwíwará'á miyá wéowe. Naaófá'á moóráwígon-awi'a Kóra Manikón-aai taraiséna kawáá-wáási táái taraisénamo pukáintemba minkárol'-amáámbó sen-kwáási miyá ombá pósa miwí sáwí-meyamba maénááwe.

¹² Kembiwí Manikóni waási wen-imáyáá é'a tómbá né'o túwaandu ontembá kesé'a miwí komésa sáwí'a uwátinkesa kesáfé-imáyáá úmai náma'nama'a ésa ímba tigaén-íye. Miwí karo'-amáámbó sen-kwáási ésa ímba túwa'nai on-kwáási méraawe. Miwí taaérambo iyáín-kanaamo arambó ímbo iyáín-taeraankaan-kwaasi méraawe. Fiyúndágomo taaimó taawítúwáisanamo aáénkaintenkaan-kwaasi méraawe.

¹³ Piri'-nómbó kúmisanamo non-awiyááimo afora'ó intembá miwítí sáwí-kisau afora'á wéraiye. Miwí kentí imáyáa tafisímai sáwí-ampa'a métinkanae sen-kwáásín-owe. Manikó miwí kumeu'ó in-áémpá'ó to'mayaa uwátinkaraimba pósa mifá'á komaé'mae'a ónááwe.

¹⁴ Aifaráán-kwáásígón-áwí'a Ándámu ména Sétimba ma'ankówana Sétima Ínósimba ma'ankówana Ínósima Kénaanimba ma'ankówana Kénaanima Má'árareomba ma'ankówana Má'árareoma Yárétimba ma'ankówana Yárétima Ínókimba ma'ankówana Ínóki miyán-karó'-amáámbó sen-kwáásísáféna imáyáa éna séna isáaro. Fasi'aénkó wení kawe'-wáási sáwífa'-waasisé'a téna

¹⁵ sáwí'o uráawimo seyaafá'ó sáwí-meyambo timíndasafena téna Manikóntáfésamo aamoimó ímbo ésamo sáwí'o uráawisafena aafimbá maitinkáíndasafena téna Manikóntáfésamo aamoimó ímbo ésamo símaimo sáwí'o uwánkaraawisafena aafimbá maitinkáíndasafena tiyé Ínóki siyáíye.

¹⁶ Kentí imáyáa tafisénae sewí í'ai simátínkáfa'a iyésa seyaafá-tántáá'ó miwífá'ó tiyáimba tirunkó sáwí'a isasá sáwí-imayaa aantemba arááíwaesa túma mósá marésa tirááimo tain-tántáá'á maénae sésa símai tirumbá wéfaiyaraawe.

¹⁷ Kesí waásisono. Miwí miyá-sáwí'á ombánifo kembiwí maarán-oro. Kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráísitini aantá-waasi siyáan-aaí imáyáan-oro.

¹⁸ Miwí simátimesa sésa ánaaen-kanaamo tinda Manikóntáfésa ímba aamoí ésa sáwí-imayaasafesamo tirááisafesamo ésa aamoí iyan-kwaasi kentuwíyáái ónááwe mináántá-wáási siyáawe.

¹⁹ Miwí tirumpimbá Manikóní ámútanko ímba méraisasa miwítí marapá'-imáyáa arááíwaesa karo'-amáámbá símai Manikóní waási wétuwinaawe.

²⁰ Miwí miyá ombánifo kembiwí Manikóní kawe'-áái aasiyaasi sé'a wempá'á timankúnkúmba é'a moórá-mora fasi'átinke'a Manikóní Ufaen-ámútánkóní fasi'aénkóntáfé'a inaí seró.

²¹ Manikó arumbá tímakaimba pó'a arupíse úmai mé'a Fasi'aénkó Ísu Káráísiti arumbá uwátinkaina'a wíyómpa'a aúí'a úmai maé'mae'a iyantafe'a amu'máráaro.

²² Manikón-aaisafesa kae'-imáyáa tokáawi tirumbá uwátinke'a fasi'átínkáaro.

²³ Iyamó kaipa'á kofáínifo Manikón-aaí simátimiyana Manikó tafisímai kawe'-ámpá'á métinkainiye. Tuwímbaisafe'a tirumbá uwátinkaiyasa minkwáási tafisíya'a sáwí'a únafó sé'a miwítí sáwí-awausafena táá'a ina'a kentúma káráwiyoro.

²⁴ Manikó kanaa'á túwa'nai ina'a ímba tínaaemba uwámíyantafe'a érai'-aai sune. Manikó tí'maena wení sámó kain-áémpá'á métinkaina'a kentí sáwí'-aai ímba wérainana tirunkó óraa-kawe'a índasafe'a érai'-aai sune.

²⁵ Manikó fasi'aénkwáráwí mimbóráwígó ména kentáási Fasi'aénkó Ísu Káráísitini kisausafena imáyáa éna sáwí'o úmaisaamo méraundafinkemba faúsínkáíntafe'a érai'-aai sune. Wení fi'onka'ma'mai-awauma wéraisana wenáwí'a óraa'a isaná wení fasi'aénkó iyáákaisana seyaafá-tántááká'á káráwiyaiye. Naaófá'á wíyóne marawé ímbo úmakonka'a wemá ménama káfé'wara'a ména maé'mae'a intáféna

érai'-aain-íye sune.

Kemá Yúti súnda-aaí tai'áíye.

Paápé uráin-aaí

Ísu wíyómpa'a iyówana Yóni kaumbo-wáái-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maarán-áái agaimakáíye. Agaimarónka'a Ísuni aampa'ó kun-kwáásísáfésa karaánáá'a símai sáwí'a uwátinkaraawe. Ísuntafesa isésa fasi'ámai méraiwe séna maanáái agaimakáíye. Ísu Káráísitini kisausafena Manikó wení namuro-wáásiyé waántáwankone iyáákéna wení waási wembó imbo auwésamo wéaraaiwaen-kwaasi kawé'á uwátinkainiye. Yóni miyán-áái agaimakáíye.

¹ Manikó Ísu Káráisitintafena séna kárika'o paápé índa-tantaa'a isáíwae sé'a kesí kisa-uwaasi simátimuwo súwana Ísu Káráisiti wíyómpaken-kisau-waasi ai'marówana kuména Ísu Káráisitini kisa-uwaasigon-awí'a Yónimba kusimámakaiye.

² Yóni Manikóni áse-aaiwara Ísu Káráisiti minááísáféna siyáin-aaiwara seyaafá-tántáá'ó awánarainkware'a simátimena maanáúfáifimbá agaimakáíye.

³ Paápé

índa-tantaa'a kárika'a paápé índa póna Manikó maanáúfáifínkén-ááímó toráumai awánáíyan-kwaasiye maanááímó isésamo taawiyafíyan-kwaasiye kawé'á uwátinkainana tirunkó kawé'á íniye.

⁴ Kemá Yóni maanáúfái agáumpo Ésiyaa-marafa'a afakaeté-naopa'o Fasi'aénkóni waásimo méraawi isáaro. Manikó ááéma ména kifé'wara'a ména aasiyaasí maé'mae'o índawi úwoi túwa'nai ena faru uwátinkaina'a méraaro. Manikóni ámutanko afakaeté-fasi'aembo tokáiwai Manikómó kawáánin-aempa'a ména úwoi túwa'nai ena faru uwátinkaina'a méraaro.

⁵ Ísu Káráisiti Manikón-aaí arupíse úmai simátimíwai úwoi túwa'nai ena faru uwátinkaina'a méraaro. Wemá aifa'á pukáimpinkembo iyáfasinkaiwai marapá-káwáá-wáásiyá'á káráwiyaíye. Ísu Káráisiti kentáá-imáyáá

éna kentáásáféna puwéna kentáási sáwí-imayaa faúsínkaraiye.

⁶ Kawáán-uwásínkáísata Ísu afowámá Manikóni kisausa wémaumne. Wení fi'oran-awauma waé'wae'a isaná kentáará'á kawáánúmaena iyíniye. Érai'-aain-iye.

⁷ Ísáaro. Ísu ainánk'á kumínasa seyaafá'-wáási tufúkáan-kwaasiwara'a awánáiyana aafimbó maitinkáíndasafena tirunkó sáwí'a ínana umbái táíniye. Miyáumai paápé índa mindá érai'-aain-iye.

⁸ Fasi'aénkó Manikó séna seyaafá-tántáákóni áwáugo pó'a ánaaembo seyaafá-tántáá'ó tai'áíndara'a kemá úwoi méranaumne. Ááéma mé'a káfé'wara'a mé'a maé'mae'a ónaumne. Seyaafá-fási'aénkwáráwí úne siyáíye.

Yóni Káráisitimbo awánarain-aaí.

⁹ Kemá Yóni kentuwáámá úne. Kembiwiséta Ísumpa'a kááísamai mé'a kembiwisé'a Manikó kawáánipa kesé'a mé'a kembiwiséta umbai-tántáápimbá fasi'ámai mé'a wéamu'maraumne. Manikón-aaí simátimé'a Ísu siyáin-aaiwara'o simátimundarakemba aaisimbá siyésa ta'óto'mai sí'maesa nonafufumpa'-máráfá'-áwí'a Pátimosifa'a másínkówa'a méraawanana

¹⁰ sondaará'á Manikóni ámutanko kempimbá óraa'a uwásinkowa'a Manikón-imáyáá aantemba ówánana kesínaaempakemba minúwóiyáámbá aagó uwíyenkaamba óraaka

¹¹ séna awánenda-tantaa'a aúfái-wandaifimba agaimaré túwénasa Fasi'aénkóni waási afakaeté-naopa'o méraawi isáaro. Mindáó'-awí'a Éfésási-naopa'e Séménaa-naopa'e Pégámamu-naopa'e Táyátáíraa-naopa'e Sáándisi-naopa'e Firándéfíyaa-naopa'e Réóndísiyaa-naopa'e miyáumai-naoken-kwaasi isáaro siyáíye.

¹² Súwa'a nááwa síyó sé'a waé'mai awánááwánda afakaeté-omba óntankon-awí'a korí-óntámbá úmakaampimba minómbá kúra'makowa'o ts wánááwánda

¹³ minónkóni afufumpimbá moóráwigo waásiyaamba ména ayáátáá'-ampanta uréna áyaafaiya'a uríyon-á'-wáánkáu uréna

¹⁴ a'nónkóe ayáárankoe'a waéní'a kówana súgáyáagaya úwana ména aúranko iyaráámbá kówana

¹⁵ aísamaima óntambo agaimakáawanamo énembo intembá aísamaigo miyaráámbá úwana aagómá noniyasáúrankenkaamba óraaka séna

¹⁶ ayáánúrapa'a afakaeté-o'a toréna ópinkemba paepáé'a séfasefa'-aempa'a áwááima wérowana óikakemba aafáúmó iyáúsenamo intembá uráiyé.

¹⁷ Úwa'a awáné'a áfáára sáá'a úwa'a wenaísamaifimba kumbé'a púwóraantamba ówánana ayáánúrapaken-ayaantamba sine'a ta'ótorena séna ímba áá'a íno. Aifa'é ánaaenkoní áwáuma kemá úne.

¹⁸ Pukáundafinkemba iyáfasine'a aasiyaasí maé'mae'o úndawi súnare'a méraundawi úne. Púwón-aemapa'e waási timanka'é káráwiyaundawi úne.

¹⁹ Miyáumai awánáanda-tantaa'a aúfáifimba agauwó. Káfé'o wérain-tantaa'e ánaaembo paápé índawe aúfáifimba agauwó.

²⁰ Siyáánúrapa'a afakaeté-o'a toré'a afakaeté-ombo kúratoraunda awánáanda mintántáákóní áwáu ímbo paápé uráindara'a simáménda isaaó. Mináfákáété-omba Fasi'aénkóní waási mináfákáété-naopa'o méraawi owaná mináfákáété-o'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaawin-owe Ísu simásimakaiye.

2

Mináái Éfésási-naopa'o simátímakain-aai.

¹ Ísu simásimena séna Éfésási-naopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaundawimba maanáái agaimái túwénana awánáino. Afakaeté-o'a siyáánúrapa'a toré'a afakaeté-onkoní afufumpimbó núndawi maanáái simámumpo Éfésási-naopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaundawimba simámuwo.

² Miyá úndawi pó'a kemó ombá é'a tuwánaraumne. Ímba ifátúwáamba tiyáántán-kwimáimo méraamba tuwánaraumne. Sáwí'o úmáimo méraan-kwaasiti kisausafenamo ímbo tirááimo taímba tuwánaraumne. Tuwímbai karo'á sésa Maníkóní aantá-waasisa únemo sembá kembíwí miwí táái isé'a miwítí kísau awáné'a miwísáfé'a karo'á sewémó sembá tuwánaraumne.

³ Kesí waási onkákémbá umbai-tántáái'ó tímémba kembá ímba siyuwé'a kentáfé'a ísámai fasi'ámai méraamba tuwánaraumne.

⁴ Miyán-kawé'ó ombá tuwánaraumpo moórá-tantaa'o ontáfé'a ímba aamoí uwátinkaumne. Aifa'á kentáfé'a áfááraumai imáyáa uráambanifo tuwé'a káfé'a ímba miyá wéofó

⁵ aifa'ó kawé'ó é'ówiní áwáuma imáyáan-oro. Káfé'a ímba miyaráámba é'a tuwé'a aifa'ó kawé'ó uráantemba miyán-oro. Ímbo miyámó é'o kempá'ó tiya'o é'a kentópa'a wé'a kentí ómbá maisúwáana'a úwoi-waasiyaamba ónááwe.

⁶ Énifo Níkorási-waasiti kisausafe'a tiyámba uwátinkaáwa'a kewará'á siyámba uwátinkauna'a mindásafe kawé'á wéowe.

⁷ Ísáan-kwaasi pó'a Maníkóní ámútanko Fasi'aénkóní waási seyaafá'ó simátímín-aai ísámai kawé'án-oro. Aai senasá sáwí-tantaakombo iyáákaawi Maníkóní kawé'-áémpá'ó wérain-taeramba nésa maé'mae'a ónááwe. Mináái aúfáifimba agaimái simátimiyo Ísu simásimakaiye.

Mináái Séménaa-naopa'o simátímakain-aai.

⁸ Ísu simásimena séna Séménaa-naopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaundawimba maanáái agaimái túwénana awánáino. Aifa'é ánaaene miwání áwáuma é'a pukáundafinkemba iyáfasine'a súnaraundawi maanáái simámumpo simámuwo.

⁹ Umbai-tántáái'ó tíméwa'o sáwisan-kwaasiyaambo ombá tuwánaraumne. Sáwisan-kwaasiyaambo ombánifo Manikómpákémbá sáwífa-tantaa'a maiyáawe. Tuwímbai karo'á sésa Yúndaa-waasisa úne sembánifo waántáwankon-aráái waésa símai sáwí'o uwátínkáamba tuwánaraumne.

¹⁰ Tí'a índa-i'o uwátínkaiyamba ímba táá'a íno. Maanáái ísáaro. Waántáwanko imáyáa tímínasa kembá tísai úmai ísánae sésa tatí'maesa ándáfa'a mátinkesa siyáánkai-i'a sáwí'a uwátinkanaawe. Kentáfé'a fasi'ámai méwasa tuwímbai tínkamonasasa puwíwae siyambanifo kentáfé'a fasi'ámai méwa'a imáyáa tíména'a wiyómpa'a maé'mae'o iyamba mindá kentí kawé'-méyámbaniye.

¹¹ Ísáan-kwaasi pó'a Maníkóní ámútanko Fasi'aénkóní waási seyaafá'ó simátímín-aai ísámai kawé'án-oro. Sáwí-tantaakombo iyáákaawi sáwí-marupa'o iyamó kámakama ipa'á ímba maé'mae'a ónááwe. Mináái aúfáifimba agaimái simátimiyo

Ísu simásimakaiye.

Mináái Pégámamu-naopa'o simátimakin-aaí.

¹² Ísu simásimena séna Pégámamu-naopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaindawimba maanáái agaimái tówénana awánáino. Sóipimba paepáé'a séfasefa'-awaaimo wéráiwai maanáái simámumpo simámuwo.

¹³ Kemó méraapa'a é'a tuwánaraumne. Waántáwanko káráwiyai'a méraafo kentáfé'a imáyáa é'a arupise úmaimo méraamba tuwánaraumne. Ááema moóráwigon-awi'a Ántípási kentí naaópa'a waántáwanko méraipa'a ména kesáái arupise úmai simátima'mae iyúwasa tufúwana puwún-kanaara'a ímba kembó siyúwáamba kesé'a kááisamai méraawe.

¹⁴ Miyán-káwé'ó ombá wétuwanaumpo kaumbo-kae-tántáá'ó tokáantafe'a ímba aamoí uwátinkaumne. Naaófá'a moóráwigon-awi'a Péramu sáwí'ó uráintemba kempinkémbá tuwímbai miyá wéowe. Péramu moóráwigon-awi'a Pérékumba aráánamuwana wemá Ísareri-waasi sáwí-amba aráátimuwaso karo'-mánikómpá'á póí tufúkésa kúfu'uwandesa fi'owa fi'owa awaainínkóe awaai'kóe'a aoisaambá uráawe. Kempinkémbá tuwímbai miyá-sáwí-ámbá wéaraatimewe.

¹⁵ Miyáumai kempinkémbá tuwímbai Níkorási-waasiti sáwí-amba wéaraatimewe.

¹⁶ Mindásafe'a misáwí-ámpá tuwé'a kempá'á teró. Ímbo miyámó iya'ó é'a kárika'a kempá'á kumé'a paepáétambo káráantemba sóipinkem-paepaetamba minkwáási karánaumne.

¹⁷ Ísáán-kwaasi pó'a Manikóní ámutanko Fasi'aénkóní waási seyaafá'ó simátimín-aaí ísámai kawé'an-oro. Sáwí-tantaakombo iyáákaawi wiyómpaken-tomba timé'a waén-óntámbá minóntánká'á aú-awi'ó agaimakáin-ontamba timénaumne. Maiyawi aantemba mináwí'á awánánáawe. Minááimá aúfáifimba agaimái simátimiyo Ísu simásimakaiye.

Mináái Táyátáiraa-naopa'o simátimakin-aaí.

¹⁸ Ísu simásimena séna Táyátáiraa-naopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaindawimba maanáái agaimái tówénana awánáino. Manikón-ááninko súranko iyaráámbá kaisaná sísamai óntambo agaimakáawanamo kaúfintemba sísamaigo miyaráámbá uráisa'a maanáái simámumpo simámuwo.

¹⁹ Kemó ombá é'a tuwánaraumne. Kentáfé'a imáyáa é'ó kesé'a kááisamai mé'ó fi'owi túwa'nai é'a ímba kembá siyuwé'ó fasi'ámai méraamba tuwánaraumne. Káfé'ó máén-kisaugo aifa'ó maiyáan-kisaugombo iyáákaimba tuwánaraumne.

²⁰ Enifo moórá-tantaa'ó ontáfé'a ímba aamoí uwátinkaumne. Naaófá'á moórá-ininkon-awi'a Yéséperi sáwí'ó uráintemba kempinkémbá moórá-ininko karo'á séna Manikón-aaimo simátimundawi únemo simbá ímba tinaaemba uwáméwana kesí kisau-waasi sáwí-amba aráátimena tí'maena wisasá karo'-mánikómpá'á póí tufúkésa kúfu'uwandesa fi'owa fi'owa awaainínkóe awaai'kóe'a aoisaambá owa'á ímba simai aambá fáikaawe.

²¹ Minínínkómbá simáme'a tuwáiniyai sé'a amu'makáunana ímba túwáimba úwoi tokáiyé.

²² Mindásafe sé'a wenkwará wesé'a sáwí'ó owíwará'á óraa-ti'ó índá-i'a uwátinkaumne sune. Sáwí'ó ombó ímbo tuwésamo kempá'ó tiya'ó é'a súndantemba uwátinkaumne.

²³ Wenaráá'marimbo tókamonasamo puwíyasa Fasi'aénkóní waási seyaafá'-áémpá'ó méraawi mináái isésa kentáfésa sésa waási sirumpiné imáyáafine suwánaraiwaisa póna kawé'ó ondawísá kawé'-mékámbá siménasa sáwí'ó iyawí sáwí-meyamba timíniye sénáawe.

²⁴ Kembiwí Táyátáiraa-naopakén-kwaasifinkemba Yéséperin-aaí ímba taawiyafé'a waántáwankoni aúpá'-áái ímbo taawiyafiyawí ímba moórá-umbai-tantaa'ó timénaumne.

²⁵ Manikóní érai'-aaí tirumpimbá ta'ótoke'a kúmóna simu'maráaro.

²⁶ Sáwí-tantaakomba iyáákésa kúmóndara'ó simátimakaundantembo iyawisafe sé'a marapá'-wáásiyá'á kawáánoro.

²⁷ Kesifo kentáféna séna waásiya'a kawáánuwomo siyáintemba marapá'-wáásiyá'á kawáánoro sénauumne. Fasi'aén-tántáátámbó sawemó tufántuwaawanamo sawífaseimo intembá miyámó ésa fasi'ámai kawáán-urésa tinkamonaawe.

²⁸ Minkwáási sáwí-tantaakombo iyáákaawi moórá-o'a timénaumne. Aafáúmó iyáúsisanamo wérain-o'a timénaumne Ísumo siyáimba mináái wesáféna siyáiyé.

²⁹ Ísu simásimena séna ísáán-kwaasi pó'a Manikóní ámutanko Fasi'aénkóní waási seyaafá'ó simátimín-aaí ísámai kawé'an-oro. Mináái aúfáifimba agaimái simátimiyo Ísu simásimakaiye.

3

Mináái Sáándisi-naopa'o simátimakin-aaí.

¹ Ísu simásimena séna Sáándisi-naopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaíndawimba maanáái agaimái túwénana awánáino. Manikón-amamba afakaeté-fasi'aen-amamba toré'a afakaeté-o'o tokáundawí maanáái simámumpo simámuwo. Miyámó úndawí pó'a kemó ombá é'a tuwánaraumne. Kentáfésa sésa Manikóní waásin-owe sembánifo méraawini áwáuma tuwánaraumne. Manikón-aaí tóikaken-aantemba sé'a méraawini áwáuma Manikóní némpa'a méraafo

² kentúra'a káráwiyo. Manikón-aaí tuwáúnafo sé'a ta'óto'mai kawe'án-oro. Manikón-aúranka'a kentí kísau ímba arupíse-kisaun-ifo kentúra'a káráwiyo.

³ Manikón-aaí ísámai ta'ótokaan-aaí imáyáa é'a kempá'a té'a mináái taawiyafé'a méraaro. Ímbo miyámó íya'o é'a kumé'a sáwí-meyamba timénaumpo umén-kwáásímó kafifimbó tentenkáán-úmai ímbo isarenka'a kumé'a sáwí-meyamba timénaumne.

⁴ Énifo kembiwí Sáándisi-naopaken-kwaasifinkemba tuwímbai ímba sáwí'a é'o kawe'-úmimo méraan-kwaasi waén-únánkwátóiyaamba ombá pó'a kesé'a ménaawe.

⁵ Sáwí-tantaakombo iyáákaraiyawí miyáumai waén-únánkwátói urésa ménaawe. Manikón-aúranka'e wiyómpaken-kisau-waasi túranka'e miwí túwí'a sé'a kesi waásiye sé'a miwí túwí'a ímba tuwígáúfaranaumne. Aúí'a úmai maé'mae'o íyan-kwaasi-tuwi'o agaimakáin-aufai-wandaafinkemba ímba tuwígáúfaranaumne.

⁶ Ísáán-kwaasi pó'a Manikóní ámutanko Fasi'aénkóní waási seyaafá'ó simátimín-aaí ísámai kawe'án-oro. Mináái aúfáifimba agaimái simátimiyo Ísu simásimakaiye.

Mináái Fírándéfiyaa-naopa'o simátimakin-aaí.

⁷ Ísu simásimena séna Fírándéfiyaa-naopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaíndawimba maanáái agaimái túwénana awánáino. Ufaen-kwáási é'a érai'-aaí aantembo súndawí úne. Téfitimo káráwiyaínten-úmai káráwiye'a ontarákén-kiyá'a káráwiyaumpo iyáferaaromo senda-wáásímó ésa iyáferanaawe. Ímba iyáferaaromo sendawímó ésa ímba iyáferanaawa'a maanáái simámumpo simámuwo.

⁸ Miyámó úndawí pó'a kemó ombá é'a tuwánaraumne. Ísáaro. Aambá witinkáúmpo ímba aambá fáitinkanaawe. Kári-fasi'aemba maiyé'a méraambanifo kesáái ímbo túwáámba taawiyafé'a waási túranka'o Ísuni waási únemo sembá tuwánaraumne.

⁹ Tuwímbai karo'á sésa Yúndaa-waasisa úne sembánifo waántáwankon-arááiimo wáewi imáyáa timénasa kempá'a tésa kifaesa kentáfésa sésa Ísu arumbó timakaiwain-owe sénááwe.

¹⁰ Kemá sé'a fasi'ámai mé'a simu'maráaro siyáumpo miyán-owe. Seyaafá'-márafá'ó méraan-kwaasifa'a umbai-tántáá'a téna sáwí'o uwátinkainda fasi'ámai mé'o simu'maráántafe'a kemá káráwiyaumne.

¹¹ Kárika'a kumónaumpo kesi imáyáa táfisímai sáwí'o uwásinkaiyata kawe'-meyámba ímba máúnafo sé'a kesáái tirumpimbá ta'óto'mai kawe'án-oro.

¹² Naambó ésamo naamayáambo fáentemba sáwí-tantaakombo iyáákaawi kesifo Manikóní amáán-daumpa'a naamayáankaamba faitinkáánasa aasiyaási maé'mae'a ónááwe. Sáwí-tantaakombo iyáákaawi tine'á Manikón-áwí'a aga'é'a kesi aú-suwi'a aga'é'a Manikóní naaó'-awí'a aga'é'a ónaumne. Mindáó'a ímba Yérúsaremfakaan-dao'an-ifo aú-nao'a wiyómpakemba Manikómpákémba kumínda-nao'-awí'a tine'a agaénaumne.

¹³ Ísáán-kwaasi pó'a Manikóní ámutanko Fasi'aénkóní waási seyaafá'ó simátimín-aaí ísámai kawe'án-oro. Mináái aúfáifimba agaimái simátimiyo Ísu simásimakaiye.

Mináái Réóndísiyaa-naopa'o simátimakin-aaí.

¹⁴ Ísu simásimena séna Réóndísiyaa-naopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaíndawimba maanáái agaimái túwénana awánáino. Érai'-aigoni áwáu kemá é'a Manikón-aaí arupíse úmai simátimé'a Manikómó úmakain-tantaakoni áwáugo maanáái simámune.

¹⁵ Miyámó úndawí pó'a kemó ombá é'a tuwánaraumne. Kesáái ímba siyukaafó tirumpimbá ímba fasi'ámai ta'ótokaawe. Kesááimo tínaembo uwásiyuwaankakaa miyán-kwáásín-oyo kanaán-iye súsono. Kesááimo tirumpimbó fasi'ámimo ta'ótokaankakaa miyán-kwáásín-oyo kawe'án-iye súsono.

¹⁶ Kesáái ímba siyuwé'a kárika'a ta'ótokaafó ímba óraaka'a ta'ótokaafó kempákémba ti'maránaumne.

¹⁷ Kembiwí karo'á sé'a kawe'-úmai mé'a ímba moórá-tantaa'a aafáán-tukáumne sefó kesúranka'ta sáwí'a é'a óntaiyain-kwaasiyaamba é'a unáánkwtóí-iyain-kwaasiyaamba é'a túran-kaftan-kwaasiyaamba é'a ímba awánamai kawe'á owaná sirumbá wéiye.

¹⁸ Kawe'-ááimó simátiménda isáaro. Kempá'á té'a kempákén-tántáá'ó maiyantafe'a moórá-ontankon-awí'a korí agaimáimo kawe'ó úmakaan-ontamba méyámbaranaawe. Unáánkwtóí-iyain-kwaasi tigeeráámbá iyé sé'a kempákémbá waén-únáánkwtóí méyámbaranaawe. Túramba awánamai kawe'ó iyantafe'a kempákémbá túrankoni masawémba méyámbaranaawe.

¹⁹ Kesirumbó timúnda-waasi kesáái kawe'-úmai isáíwae sé'a aaisan-tímai arupise uwátinkanaumne. Mindásafe'a sáwí-imayaa tuwé'a kempá'á teró.

²⁰ Isáaro. Kembiwísé'a ménae sé'a táánte'a wétimu'maraumne. Kesimóisáúmba isé'a ontá tisinké'a iyuwómó síyawi kemá kesé'a mé'a tómbá naana'á kesé'a mé'a tómbá nánááwe.

²¹ Sáwí-tantaakombo iyáákaiyawisafe'a sé'a kesé'a waásiya'a kawáánónááwe sénaumne. Sáwí-tantaakomba iyáákare'a kesifo'é'a waásiya'a kawáánúyantemba iyáákaiyawí kesé'a kawáánónááwe.

²² Isáán-kwaasi pó'a Maníkóní ámutanko Fasi'aénkóní waási seyaafá'ó simátimín-aaí isámai kawe'an-oro. Mináái aúfáifimba agaimái simátimiyo afakaeté-onkoni afufumpimbó mérowi mináái simásimakaiye.

4

Maníkón-áwí'o mósá makáan-aaí.

¹ Ísu simásimuwa'o awánááwánda wíyómpa'a ontá tigurówana aifa'ó uwíyenkaambo óraaka'o súwai simásimena séna kemó méraundafa'a iyína'a ánaaembo paápé inda-tantaa'a aráánamenauumne.

² Minúwóiyáámbá Maníkóní ámutanko kempímbá óraa'a uwásinkowa'a awánááwánda wíyómpa'o kawáániwaini ayái-afama wérowana minká'á moóráwigo mérowa'a awánááwánda

³ anekembá sama kówana taaéná-wisiyamba úwana naaeráámbá úwana mináfará'á oisámbá taaéná-wisiyamba úkúraa'-úwana kawáániwaimo mérain-aempa'a afufumpimbá wérowasa

⁴ moórá-waai úmai éiyain-kwaasi kawáánuwaiti tiyái-afama úkúrowasa minká'á moórá-waai úmai éiyain-oraal'-waasi mésa waén-únáánkwtóí urésa mara'-mésa óraa'-waasiti kámo'a óntankon-awí'a korísámbó úmakaan-kamo'a ti'nómpimbá wiyáawe.

⁵ Afufumpimbá kawáániwaini ayái-afarakemba aafáyáuma torówana wíyónaai súwana káúgaw súwana mináyái-áfágon-aúrampa'a afakaeté-omba kéná minómbá Maníkóní ámutanko afakaeté-fasi'aen-ámutankon-iyé.

⁶ Kawáániwaini ayái-afagon-aúranka'a waaúmbá sámó kain-dómbá wérowasa éiyain-awampa'a éiyaimbo túnarowí mésa tínaaempa'e túrampa'e sáwífa-turambo wérowi mésa

⁷ moóráwigo seyaafá-fási'áémbó iyáákarowí óraa'-iyankaamba úwana moóráwigo purumakaráámbá úwana moóráwigo waási óikaamba úwana moóráwigo óraa'-embontaankaamba éna ayóisántámbá túwana

⁸ minéiyáimbó túnarowí afa'móráe-ayoima wérowana seyaafá-túrá'é ayóí-ándámpá'é túramba wérowasa aasiyaasi aafáyára'e fenómpinka'e nó'twaane

maarán-ímá símae iyésa sésa
Fasi'aénkó Maníkó seyaafá-fási'áénkwáráwí
fi'oran-kawe'an-iyé. Aifa'á ména
káfé'wara'a ména maé'mae'a íniye

sésa minímá símaesa iyáawe.

⁹ Minéiyáimbó túnarowí kawáániwaini ayái-afara'a ména aasiyaasi maé'mae'o índawin-awí'a mósá marésa súwi sésa fi'oran-awaun-iyé sumbá miyá unká'á énífo

¹⁰ moórá-waai úmai éiyain-oraal'-waasi kawáániwaini ayái-afara'a ména aasiyaasi maé'mae'o índawí aísamaifimba kifaesa áwí'a mósá marésa óraakon-iyé sésa ti'nónkákén-kámó'á fau'mai aísamaifimba marésa

¹¹ maarán-ímá siyáawe.

Kentáási Fasi'aénkó Maníkó kawekó-úrampa éma seyaafá-tántáá'á úmakaane. Imáyáa éma seyaafá-tántáá'ó úmakaandasafeta kesáa méraunanasa seyaafá-tántáá'wára'á wéraiye.

Mindásafeta enáwí'a mósá maréta séta waási ení fi'oran-awau awánáiyama fasi'aénkwará'á méinone sune
sésa minímá siyáawe.

5

Owepámakaan-kwandaaign-aaí.

¹ Miyá suwa'ó awánááwánda kawáániwaini ayái-afara'o mérowin-ayáánúrapa'a owepámakaan-kwandaaigna séfasefa'-aempa'a aúfáimo wéron-kwandaaign tokéna ímba awánáíwae séna afakaeté-senomba minkwándááiyá'á tásuwena tokówa'a

² wiyómpaken-kisau-waasi fasi'aéwímbá awánááwánana óraaka séna nááwa kawel'-wáásígówá misénómbá kanaa'á tátuwena fariyámai awánáíniyo súwana

³ wiyómpakewiye marapákéwiyé waántá-marupakewiye seyaafá'nánká misénómbó tátuwesamo awánáiyamba uwófi'a ónááwe.

⁴ Kawel'-úmai mésa misénómbá ímba tátuwaiyan-kwaasi mérontafe'a ifi'á wétasuwaawana

⁵ minóráá'-wáásífínkémbá moóráwigo simásimena séna ifi'á táánafo awánaao. Moóráwigo Yúndaan-andafakewi iyáákaraiwai Téfitin-aísaafitantambo uráiwai sáwi-tantaakomba iyáákaraimba póna kanaa'á misénómbá tátuwena minkwándááí fariyáíniye siyáíye.

⁶ Súwa'o awánááwánda minéiyáímbó túnarowiye minóráá'-wáásiyé kawáániwaini ayái-afara'a úkúrowana moóráwigo sipisípi-araakaawi kawáániwaini ayái-afara'a ména tufúwana puwéna iyáfasinkaiwaiyaamba ména a'nómpínkémbá afakaeté-taanaimba wérowana afakaeté-auramba wérowana mináúránkóni áwáuma Manikóni ámutanko afakaeté-fasi'aen-amutamba uráisana Manikó wembá ai'maráisana seyaafá'-márafá'á kunkwéniye.

⁷ Misípísípi-aráákaawi kentáási sáwi-meyambo maiyáiwai téna kawáániwaini ayái-afara'o mérowin-ayáánúrapakemba tafú úmaakaan-kwandaaign maiyéna

⁸ minéiyáímbó túnarowiye moórá-waai úmai éiyain-oraa'-waasiye sipisípi-araakaawi aisamaifimba kifaesa uwiyeimba tokéna óntankon-awi'a korí-óntántámbó úmaakaan-taufa'a ta'ótorowana mimpímbá asaa-wiyúmbó ún-kanama wérowana minkánágóni áwáu Manikóni waási wempá'ó inaimó sembá minásáá-wiyúmbó isáintemba inaimó sembá wéisaíye.

⁹ Aú-ima maarán-ímá siyáawe.

Embá tufúwa puwémo iyáfasinkaanda mindásafe sáwi'o ompínkémbá tí'mai Manikóndé-í'a uwátinkaraane. Seyaafá'-ándáfákémbá tuwímbai wétiye fi'o-fi'on-aaimo sen-kwáásífínkémbá tuwímbai wétiye fi'o-fi'on-tuwara'-waasífínkemba tuwímbai wétiye seyaafá'-márafákémbá tuwímbai wétiye miyámó óndasafe kawekó-úramba po kanaa'á misénómbá tátuwe wandaaimá fariyáínone.

¹⁰ Kawáá'-í'a uwátinkaraanasa Manikó kentáási Fasi'aénkóni kisau maésa marapá'á mésa waásiya'a kawáánónááwe. Mindásafe misénómbá tátuwe wandaaimá fariyáínone sésa minímá siyáawe.

¹¹ Suwa'ó awánááwánda wiyómpaken-kisau-waasi áfááraumai sáwífa uwa'á ímba kanaa'ó toráúsóraan-kwaasi mésa kawáániwaini ayái-afara'a minéiyáímbó túnarowiye úkúresa

¹² maarán-ímá óraaka siyáawe.

Sipisípi-araakaawimba tufúwana puwéna iyáfasinkaiwai kawekó-úramban-íye. Mindásafena póna wení fasi'aénkó waé'wae'a isaná kawel'-tántáá'á máráisana wení kawel'-ímáyáágó waé'wae'a isaná waásiya'a kawáánúmae íyisana wenáwíko óraa'a isaná wení fi'oran-awau waé'wae'a isatá wenáwíta mósá maráúmne sésa miyán-ímá suwa'á ísaraumne.

¹³ Minkákémbá wiyómpakewiye marapákéwiyé waántá-marupakewiye uwi-nómpínkéwiyé maarán-ímá siyáawe.

Kawáániwaini ayái-afara'o méraiwaane sipisípi-araakaawi kentáási sáwi-meyambo maiyáíwaine túwí'a mósá maréta túwí'a óraa'an-íye súnanasa kentí fi'oran-awau waé'wae'a ínana kentí fasi'aémbá waé'wae'a íníye

sésa miyán-ímá suwa'á isááwánasa

¹⁴ minéiyáímbó túnarowi sésa érai'-aain-íye suwasá minóráá'-wáásísómbá aisamaifimba kifaesa wen-ímáyáá ésa áwí'a mósá makáawe.

6

Ísu misénómbó tátukain-aaí.

¹ Wen-ímáyáá mósá márówa'o awánááwánda sipisípi-araakaawi kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwai aifa-sénómbá tátuwowana minéiyáimbó túnarowifinkemba moóráwigo óraaka'a wíyónaaiyaamba séna tiyó súwa'a isé'a

² awánááwánda moórá-poigon-awi'a ósi waén-ósígó moóráwigomba ayáá'maena túwana imá ayáámpimba tokówana moóráwigo iyáákaraiwaini kámo'a ámakowana iyáákaraiwai namuro-wáásí iyáákanae séna kúwa'a awánaraumne.

³ Minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwai minkáké-sénómbá tátuwowana minéiyáimbó túnarowifinkemba moóráwigo séna tiyó súwa'a isááwánana

⁴ moórá-poigon-awi'a ósi naae-ósígó moóráwigomba ayáá'maena túwana paepáé'a aména fasi'aémbá amúwana taumó karáíyan-tantaa'a ifátuwowasa tiyésa tínkankaawe.

⁵ Minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwai minkáké-sénómbá tátuwowana minéiyáimbó túnarowifinkemba moóráwigo séna tiyó súwa'a isé'a awánááwánda moórá-poigon-awi'a ósi fafután-ósígó moóráwigomba ayáá'maena túwana tuwináíyan-tantaa'a tokówana

⁶ minéiyáimbó túnarowifinkemba moóráwigo aawai táínana kári-tomba wéraintafena séna moórá-kanaa-kisaugoni méyan-tómbá kári-tomba maésa moórá-mora maénááwe. Masawémbó fatiyón-taeramba mintáímá ímba sáwí'a ínone. Ándágo arampinkémbá anombó naan-kísáú ímba sáwí'a

ínone siyáíye.

⁷ Minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwai minkáké-sénómbá tátuwowana minéiyáimbó túnarowifinkemba moóráwigo séna tiyó súwa'a isé'a

⁸ awánááwánda moórá-poigon-awi'a ósi uriyon-ósígó moóráwigomba ayáá'maena túwasa minkwáásigón-áwí'a puwíyé suwaná wenánaaembo túwain-awi'a puwí-áémpá'é siyáawe. Seyaafá'-márámá éiyainka'a tuwínkaa'-éna fasi'aémbá timúwasarai moóráfa'a wéwasarai tinkambaie kuyasá púwúwana aawai tówana tómbá ímba úwasa púwúwana tí'a úwasa púwúwana afáá-póisónkó waási fówasa púwúmba tuwánaraumne.

⁹ Minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwai minkáké-sénómbá tátuwowa'o awánááwánda Manikóntáfésa isámai pói tufú'maimo agáún-ontan-taaregoni améndaampa'a waási timankó méraawe. Minkwáásísómbá Manikón-aai simátima'maesa iyúwasa aaisambá tiyésa tinkamuwasa pukésa

¹⁰ óraaka sésa Fasi'aénkóo fasi'aén-úrumba mé fí'oran-kawe'a e érai'-aaigoni áwáugo po marapá'-wáásímó sínkankaawi nóran-kanaawa anondáá aai simátinkewa sáwí-meyamba timínono suwaná

¹¹ moóráwigo waén-únákwátói moórá-mora tiména séna kárika'a timu'maréwasa kem-biwímó Manikóni kisaumo maiyáantemba Manikóni waási miyámó ombá tínkamiyasa puwiyana tai'áina'a miwítí

sáwí-meyamba timénaumne siyáíye.

¹² Minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwai minkáké-sénómbá tátuwowa'o awánááwánda óraa'-marima tówana aafáú fafuwéna fafután-ámpántaráámbá úwana wíyómba naaerí'í'a úwana

¹³ óraa'-fiyunda torówana taaéramba ímba áfumo karón-taeramba kunténa marapá'ó kúmíntenkaamba o'á káisuwana marapá'á kunkáíye.

¹⁴ Wátóimo usisi fámáráántemba sokón-tawaai usisi fámarena áwiyokuwana seyaafá'-ómá'é nonafufumpa'-máráwé moóráfa'-morafata uráíye.

¹⁵ Marapá'-wáásiyá'ó kawáán-uráawiye óraa'-waasiye i-wáásítí óraa'-waasiye óntawara'-waasiye fasi'aénkwará'-wáásiyé wayó-kísáúmó máéwiye úwoimo nón-kwaasiye seyaafá'-wáásiyé omápine óntampine óntan-aifine aúpá'á

mésa

¹⁶ omákontafesawe óntankontafesawe sésa kawáániwaini ayái-afara'o méraiwiye sip-isípi-araakaawiye suwánésarai tiyámba uwásínkááfainifo faiwí'wé káátaaro.

¹⁷ Tiyámbo uwásinkaiyan-kanaa tísatá ínta aseránaumpo faiwí'wé káátaaro sumbá ísaraumne.

7

¹ Isé'a minkákémbó awánááwánda wíyómpaken-kisau-waasi éiyaimba mésa seyaafá'-máragóni éiyain-aempa'a mésa marará'é taaiya'é uwi-nónká'é fiyúnda toráífo sésa ta'ótokowa'o

² awánááwánda wíyómpakemba moórá-kisau-waasigo aafáúmo iyáúsunkakemba téna agáén-tantaa'a Manikó fasi'aénkwáráwíndé toréna minéiyáíndárau táántena Manikómó marawé uwi-nóné sáwí'a iya-fasi'aembo tímakon-eiyaindaráu táántena

³ óraaka sésa marawé taaiyé uwi-nóné ímba sáwí'o iyamba amu'makéwata Manikóni kisau-waasi túwayaanka'a aúfái agaimáráanata kembíwí ánaaemba marawé taaiyé uwi-nóné sáwí'an-oro súwa'a isááwánana

⁴ sésa Ísarerin-ááninton-tísaiftantambo uráawi túwayaanka'a Manikóni aúfái agaimakáawi torauséna sésa 144,000 waasin-owe.

⁵ Minkwáási Yúndaan-andafaken-kwaasi 12,000 uwasá Rúpenin-andafakemba 12,000 uwasá Kátin-andafakemba 12,000 uwasá

⁶ Ásan-andafakemba 12,000 uwasá Náfataraín-andafakemba 12,000 uwasá Mánásaan-andafakemba 12,000 uwasá

⁷ Símiyonin-andafakemba 12,000 uwasá Rífáin-andafakemba 12,000 uwasá Ísákaan-andafakemba 12,000 uwasá

⁸ Sépiyuraanin-andafakemba 12,000 uwasá Yósepin-andafakemba 12,000 uwasá Pénisaminin-andafakemba 12,000 uwasá miyáumai-waasi Manikóni aúfái túwayaanka'a agaimakáawe súwa'a isaraumne.

Ísu Káráisitini waási-taai.

⁹ Isé'a minkákémbó awánááwánda sáwífa'-waasi ímbo kanaa'ó toráúsóraan-kwaasi mésa seyaafá'-márafákén-kwáásiyé seyaafá'-ándáfákén-kwáásiyé fi'o- fi'on-tuwara'-waasiyé fi'o-fi'on-aaimo sun-kwáásiyé mésa kawáániwaini ayái-afagon-aúrampa'a mésa kentáási sáwí-meyambo maiyáiwaini-aúranka'a mésa waén-únánkwátói urésa aamoí untáfésawe sésa písói-anama tokésa

¹⁰ óraaka sésa Manikó kentáási Fasi'aénkó kawáániwaini ayái-afara'o méráiwaiye kentáási sáwí-meyambo maiyáiwaiye sáwí'o úndafinkemba kawé'-ámpátá méwésinkaaye suwasá

¹¹ wíyómpaken-kisau-waasi seyaafá'á kawáániwaimo mérain-aempa'e óraa'-waasiyé éiyaimbo túnarowiye úkúresa mésa kifaesa Manikón-ímáyáá ésa áwí'a mósá marésa

¹² sésa érai'-aain-iye sésa Manikón-áwí'a mósá maráúnanasa wení fi'oran-awauma waé'wae'a isaná wení kawé'-ímáyáágó waé'wae'a isatá wentáféta súwisa súnana wenáwí'a óraa'a isaná wení fasi'aénkó waé'wae'a isaná waásiya'a kawáánúmae iyísata érai'-aai iyésá súne siyáawe.

¹³ Minkákémbá óraa'-waasifinkemba moóráwigo sísaí ena sésa waén-únánkwátóimo uráan-kwaasi nááfakena nááwiya'o súwa'a

¹⁴ kemá sé'a óraakoo ken-ímba isáúmpo emá ísaraane séwánana wemá sésa miwí óraa'-umbaima tíméwasa Manikómbá ímba auwésa fasi'ámai méraawe. Unáánkwátóimo non-kwiýówanamo kawé'ó intembá miwí kentáási sáwí-meyambo maiyáiwai puwúwana naaemó kunkáimba pósa waén-únánkwátóiyamba úmaresa kawé'-úmai méraawe.

¹⁵ Mindásafesa Manikó kawáániwaini ayái-afagon-aúrampa'a mésa aafáyára'e fénáimpinka'e nó'waane wempá'á wení kisau maima'maima'á wéowe. Kawáániwaini ayái-afara'o méráiwai miwí tapáinana

¹⁶ ímba aneka'á tááin-téna nontáfénawara'a ímba tinkáinana miwí tine'á ímba aa'á kéná ímba koko'á ínsa kawé'-úmai méranaawe.

¹⁷ Kentáási

sáwí-meyambo maiyáiwai kawáániwaini ayái-afagoni afufumpimbá méraimba póna miwíyá'á káráwiyaena tí'maena kawé'-nómpá'á mótinkainasa minkáwé'-nómbá nésa maé'mae'a ónááwe. Manikó miwí tí'nímá uwátiyuwainasa ímba ifi'á táiyana moórá-tantaa'a ímbo aafáán-tuwáiyamba kawé'-úmai méranaawe óraa'-waasifinkemba moóráwigo simásímakaiye.

8

Ánaae-senombo tátukain-aai.

¹ Simásimuwana sipisípi-araakaawi kentáási sáwí-meyambo maiyáiwai ánaae-senomba tátuwowana wíyómpa ampáánk'á ímba aai sésa ímba káúgau suwa'á

² awánááwánda Manikón-aúranka'a wíyómpaken-kisau-waasi afakaeté mérowana moóráwigo afakaeté-uwiyemba tímúwasa maisokówana

³ moóráwigo wíyómpaken-kisau-waasi kawáániwaini ayái-afagoni ewaa'á taména asaa-wiyúmbó ún-kanama agáún-taarera'a taména óntankon-awí'a kori-óntántámbo úmakon-taufa'a torówana asaa-wiyúmbó ún-kanama agáinkwae séna sáwífa-kanama aména séna Manikóni waási wempá'ó inaimó sen-ááiwará'á wéisiye súwana

⁴ ta'ótokon-taufapimba agaimarówana úmúmba iyúwana Manikó iséna wení waási inaimó sun-ááiwará'á isówana

⁵ minkákémbá mintáúfá'á maiyéna taarerákémbá iyáámbe maimái mintáúfápímbá marówana iyamá kówana marapá'á tuwówana wíyónaai súwana káúgau súwana aafáyáuma

torówana óraa'-marima taráíye.

Afakaeté-uwiyenkon-aaí.

⁶ Marima tówasa minkákémbá mináfákáété-kisau-waasi wíyómpakewi uwíyembo tufiyanesa to'mayaa uwaná

⁷ aifarááwí uwíyemba tufúwana kaaiyarankwara iyawará naawará'á tuwówana marapá'á kuména moórá-aempa'a marawará taaiwará seyaafá'á owáíwará'á iyamá kagúwana kae'-áémpá'á

taaiwará marawará'á kawé'á uráíye.

⁸ Úwana miwá ánaemba moóráwigo uwíyemba tufúwana óraa-tantaa'a omákaan-tantaa'a iyamá

kámai kará'maena uwí-nómpímbá kumúwana kae'-áémpá kawé'á úwana moórá-aempa'-nomba naaeráámbá úwana

⁹ mináémpá'ó mérowi seyaafá'á púwúwana nompín-táomba seyaafá'á tawísímai tai'ásukaiye.

¹⁰⁻¹¹ Tai'ásuwowana minkáé'nárai tínaemba moóráwigo uwíyemba tufúwana ómbó kúraráántemba óraa'-okon-awí'a ikamó fain-ó'án-íye suwaná wíyómpakemba káísúmaena nompá'wára nonaumpinkwára'á kumúwana mindómbá ikamá fówana kae'-áémpá'ó nombá kawé'á úwana moórá-aempa'o nombá ikamá fówasa sáwífa'-waasi nésa pukáawe.

¹² Púwúwana minkáúmbónárai tínaemba moóráwigo uwíyemba tufúwana aafáúwé wíyóne o'é kae'-áémpá'á kawé'á úwana moórá-aempa'a kumeu'á úwana aafáyáarakemba sán-karéna aafáúmo taenónka'a kumeu'á éna nó'waan-afufuntamba sán-karéna fénáímpinka'a kumeu'á éna miyá úwa'o

¹³ awánááwánda óraa'-embontaanko sanaan-úrumba farafámae wénena óraaka séna kaumbo-sáwí-méyámba marapá'-wáásífa'á kuména wíyómpakemba kaumbonárai úwoi méraamba pósa mindáraumo uwíyembo tufiyana marapá'-wáásífa'á sáwí-meyamba kumíníye súwa'a ísaraumne.

9

¹ Isááwánana minéiyáíndárai tínaemba moóráwigo uwíyemba tufúwa'o awánááwánda wíyómpakemba moórá-o'a káísúmaena marapá'ó kunkón-okomba moóráwigo kima aména maipímbá aféúmbá ímbo wérom-baipinken-kima amúwana maimaéna

² mimbáíkoní ontá tisuwówana kisaumo ésamo agáéwanamo óraa'-umumbo intembá mimbáípinkémbá iyéna aafáúwára wíyónkwara'a mófaituwowana

³ minúmpínpkémbá fa'nórintónkó marapá'á kuména taaikáú'ó kafúwówanamo títe'o intembá mifá'nórintónkó miyá-fási'áémbá torówana

⁴ mifá'nórintónfáena moóráwigo simátimena séna taaiwará owáíwará karaan-tantáá'wára'á ímbo nembá Manikóni aúfái túwayaanka'a agaimakáan-kwaasi ímbo tiyémba Manikóni aúfái túwayaanka'a ímbo agaimakáan-kwaasi tiyáaro.

⁵ Ímba puwíwáífo ímba óraaka'a tiyé'a séfataase-wiyonka'a tiyáiyana tí'a íno. Taaikáú'ó kafúwówanamo títe'o intembá miyán-tí'a íno.

⁶ Minkánááfímbá títe ínaa puwónaumne síyambanifo puwíyan-amba saafá uwááesa túnaresa ménaawe siyáíye.

⁷ Súwa'o awánááwánda mifá'nórintónkó moórá-poigon-awí'a ósiyaa-fa'norintomba mésa tiyáiyanesa to'mayaa ésa waási-toikaan-urése ti'nómpímpá'á óntankon-awí'a korísámbo úmakon-kamo'a wiyówana

⁸ miwí ti'nóntáu ayáátá'a aare ti'nóntúraamba úwana miwí túwááyaamba fasi'aémbá óraa'-iyanti túwááyaankaamba úwasa

⁹ tiyaafaiya'a fasi'aén-kwénómbá fafériyesa tiyánaesamo tiyáántámbo taantembá mifá'nórintónkó tiyóísántámá tésa

¹⁰ miwí timéraampa'a waifain-áwááyaankaamba ésa waásimo faawanamó títe'o intembá séfataase-wiyonka'a miyá-fási'áembá tokáawe.

¹¹ Miwítí óraako aféúnyaim-baika'o káráwiyowin-awi'a Yúndaa-waasi-taaifinkemba Ípúru-aaimpinkemba Ápátoni suwasá Kíríki-waasi-taaifinkemba Ápóriyoni suwaná mináwikóni áwáuma sáwí'o uwásúwáiwain-iyé siyáawe.

¹² Kemá Yóni awáné sé'a aifa-sáwí-méyámbá tai'áimba póna kae-sáwí-méyámbá wéraifo paápé

íníye kemá Yóni sune.

¹³ Wíyómpakewi séfataasenarau uwiýemba tufúkówna miwí tínaaemba moóráwigo uwiýemba tufúwana Maníkón-aúranka'a kori-óntántámbó úmakon-taarera'a séfasefa'-ayaiyakemba aagó aantemba súwa'a isááwánana

¹⁴ minkwíyómpákén-kisáu-wáási uwiýembo tokówintafena séna óraa'-nonkon-awi'a Yúférétiisi-nompa'a wíyómpaken-kisau-waasi éiyaimba ándáfakemba faútinkaaó súwasa

¹⁵ amu'ma'maésa iyúwana minkánáá túwana faútinkowasa kae'-áémpá'ó méron-kwaasi tiyuwésa moórá-aempa'o méron-kwaasi tínkamonasasa puwíwae sésa kuwasá

¹⁶ tiyáíyan-kwaasi ósifimbo kun-kwáásimó toráúsúmba sáwífa'a 200,000,000 waasin-owe isé'a

¹⁷ kaainkáámbó awánááwánda sáwífa'-osifimbo méron-kwaasi tíyaafaiya'-wenomba naaewé sokóne uriyoné miyán-kwénótómbá fafériyowa'a awánááwánasa ósi-ti'nontomba óraa'-iyan-a'nonkaamba fasi'aén-ti'nóntómbá wérowana tóipinkemba iyamá kéná úmúmba éna sáwí-wiyumba éna miyá úwasa

¹⁸ kae'-áémpá'ó méron-kwaasi tiyuwésa moórá-aempa'o méron-kwaasi tóipinken-tantaatamba tínkamuwasa pukáawe.

¹⁹ Minósisómbá ímba tóipin-aantemba fasi'aémbá tokáafo timéraanka'wara'a iyaankafayaan-á'nónkáámbá fasi'aémbá tokésa waási fowasá pukáawe.

²⁰ Fowasá púwúmbanifo túnaron-kwaasi miwítí

sáwí-awau ímbo túwómba waántá-waasi-imayaa mósá marésa fí'o-fi'on-ontantane taaisanémó úmakon-tantaatafesa kesi maníkówé sésa ímba aúramba awánéna ímba aái iséna ímba wénin-tantaakontafesa kesi maníkówé sésa imáyáa mósá ma'maé iyésa

²¹ miwítí sáwí-awau ímba tuwésa tínkamuwasa púwúwasa fintón-kwénesa úwaa'a wéfesa aare-úméné waai-úméné fí'o-fi'on-umene ésa miyá úmaé iyáawe.

10

Kári'-wandaagon-aaí.

¹ Miyá úmaé iyúwa'a minkákémbó awánááwánda wíyómpaken-kisau-waasigo fasi'aéwí wíyómpakemba kuména ainánkó káátarowana a'nónká'á oisámbá tawentóí úwana aafáúmó kúwáferenamo awairáaraa'o intembá óikakemba miyá úwana naamayáánkakembo iyamó kaintembá miyán-áisámái úwana

² kári'-aufai-wandaai fariyámai ayáámpimba tokéna ayáánúrapa'-aisamai uwi-nómpimbá taréna ayáánáépa'-aisamai marará taréna

³ waásimo inkáísóraan-kwa'a túwana wiyónaai afakaeté-i'a súwa'a

⁴ afakaeté-i'o wiyónaaimo

sún-aaí aúfáifimba agaénae ówánana moóráwigo wíyómpakemba simásimena séna mináái aúpá'á wéraifo ímba aúfáifimba agauwó súwa'a

⁵ minkákémbó awánááwánda wíyómpaken-kisau-waasigo moórá-aisamai marará téna moórá-aisamai táa'mai

uwi-nómpimbá ténamo úwai ayáámba mósá tuwéna

⁶ Maníkó aasiyaasi maé'mae'o índawin-aúranka'a wíyóne mifá'ó wérain-tantaa'e marawé mifá'ó wérain-tantaa'e uwi-nóné miwán-arumpimbo wérain-tantaa'e úmakowin-aúranka'a óraaka séna ímba anekatá amu'maráananasa paápé índa-kanaa wétiye.

⁷ Naaófá'á Maníkó wení kisau-waasi wenááimo simátimakowisafena séna aúpá'ó tukáunda-aaí paápé íníye siyáimba wíyómpakemba afa'móráenarau uwiýemba é'a tufúmba póna tínaaemba moóráwigo uwiýemba tufínana mináái paápé íníye siyáíye.

⁸ Minkákémbá wíyómpakewi simásimakowi simásimena séna moórá-aisamai marará téna moórá-aisamai táa'mai uwi-nómpimbá ténamo iwái ayáámpinkemba kári'-aufai-wandaai fariyásokaimba komauwó súwa'a

⁹ wempá'á wé'a sé'a kári'-aufai-wandaai simiyó séwánana séna maimái naaó. Enóipimba taakáámbá ínana enarumpimbá ikamá fáíniye súwa'a

¹⁰ minkwándáái maimái násuwaawanana sóipinkemba taakáambá úwana sirumpinkémbá ikamá fówana

¹¹ minkákémbá simásimena séna aneká'á Maníkón-aaí simátiminone. Fí'o-fi'on-tuwara'-waasiye seyaafá'-máráfákén-kwáásiyé fí'o-fi'on-aaímo sen-kwáásiyé kawáá-wáásiwárá'é Maníkómó índá-aaí simátiminone simásímakaiye.

11

Maníkón-aaímo simátímakaayan-aaí.

¹ Simásimuwana moóráwigo naambó awaiya'matuwésamo on-ándamá siména séna Maníkóní áamáan-damba koawaiya'maré póímo tufú'maimo agáén-ontan-taare koawaiya'maré Maníkón-ímáyáámó on-kwáási torause

² éño naamaáífa'a ímbo awaiya'márénda ifátúwénasa úwoi-waasi ímbo Maníkóní waási tésa minkáwél'-náópa'a sáwí'o úmae iyíyamba kaumbo-áátái úmai afa'móráe-wiyomba maisuwésamo tai'áiyamba mindásafe naamaáífa'a ímbo awaiya'maraaó.

³ Kae'nárai fasi'aémbá timé'a ti'máráanasarai wésarai tirumbó óyantafesarai fafután-únánkwátói urésarai 1,260 kanaara'a kesáái érai'a simátíma'maesarai iyóyááye simásímakaiye.

⁴ Fasi'aénkó marará'ó káráwiyaiwain-aúranka'a kae-táíma mintáigó arampinkémbá masawémbo fatiyón-taima wéraisana mintáigóní áwáuma minkwáásiyái óye. Fasi'aénkón-aúranka'a kae'-ómbá kúra'maraisana wéraisana minónkóní áwáuma minkwáásiyái óye.

⁵ Minkwáásiyáísáfesa sésamo sáwí'a uwátinkanae siyanamo éna mindárai tóipinkemba iyoronkó mindáraití namuro-wáási káwíníye. Minkwáásiyái sáwí'a uwátinkanae siyawi miyámó iyamba kawiyasa puwónááwe.

⁶ Maníkó mindárai fasi'aémbá timúwasarai ímbo aa'á tino siyanaraimo éna Maníkón-aaímo simátimiyan-kanaara'a ímbo aa'á tiniye. Nonkóntáfésaraimo naae-nómbá uraamó siyanaraimo éna miyá íniye. Ti'a inomo sésarai seyaafá'-úmbái-tántáá'á waásifa'a tino-aaímo siyanaraimo éna miyá íniye.

⁷ Miyá ínasarai mindárai Maníkón-aaí simátímakaiyana aféúmbó ímbo wéraim-baipinkewi téna tiyéna iyáákainasarai puwíyana

⁸ óraa'-naopa'-marupa'a mindárai túma wéniye. Kentí Fasi'aénkó aaraa-táiyá'ó pukáipa'a mindáákon-awí'a waé'mai-awí'a Sónódmu-naopa'e ísipífa'e mifá'á mindárai túma wérainasa

⁹ fí'o-fi'on-tuwara'-waasiye seyaafá'-ándáfákén-kwáásiyé fí'o-fi'on-aaímo sen-kwáásiyé seyaafá'-máráfákén-kwáásiyé tóso esa mindárai túma taawánésa sésa ímbo utaaró siyana kaumbo-kánáá úmai éiyainkomba wááwái íniye.

¹⁰ Maníkón-aaímo simátímakaayandarai marapá'-wáásiisáfesarai sáwí'a owé séyááyan-aaigo tirunkó sáwí'a íniye. Mindásafena mindáraimo puwíyantafena tirunkó kawé'a ínasa aamoi ésa seyaafá'-tántáá'á wenáma'-wenama'a onááwe.

¹¹ Minkáúmbó-kánáá úmai éiyainkomba wááwái Maníkó mindárai táama timínasarai iyáfasinesarai méyasa tuwánésa táátafesa iyana

¹² wíyómpakemba moóráwigo óraaka simátimena séna maafá'á iyókaiyo sínasarai ainánká'á iyiyasa kentí namuro-wáási tuwánáiyana

¹³ miyá íyan-kanaa óraa'-marimo táinda óraa'-naopa'a afa'éiyain-aempa'a úwoi méraiýasa moórá-aempa'a naambá tawisínaawisi úmai sáwífa'-waasi 7,000 waasi puwíyasa úwoimo túnaraiyan-kwaasi tata'a ínasa táátafesa ésa Maníkóntáfésa wení áwáuma fí'oran-awaun-íye sénááwe.

¹⁴ Kemá Yóni miyán-kááínkáámbá awáné sé'a miyá umbá póna kae-sáwí-méyámbá tai'ówana ánaae-sawi-meyamba kárika'a tiniye súne.

Ánaaen-uwiýembo tufúkáin-aaí.

¹⁵ Minkákémbá wíyómpakewi afa'móráenarau uwiýemba tufúkówana miwí tínaemba moóráwigo uwiýemba tufúwa'a isááwánasa wíyómpa'a sáwífa'nanka sésa marapá'-wáásiyá'ó kawáán-uráawi tai'ááwasarai kentáási Fasi'aénkóe iyáfasinankaiwaiye'a aasiyaasi kawáánúmae iyóyááye

¹⁶ suwasá moórá-waai úmai éiyain-óraa'-waasi Maníkóní ewaa'á kawáánuwai méron-aempa'a mésa aísamaifimba kífaesa wen-ímáyáá ésa áwí'a mósá marésa

¹⁷ sésa

Maníkó Fasi'aénkó seyaafá'-fási'áémbó tokáandawi aifa'á mé káfé'wara'o méraandawi e sáwífa'-fasi'aemba toké waásiya'a ómbare kawáánónnda póta súwisa súne.

¹⁸ Seyaafá'-máráfákén-kwáási embá aaisambá aééwa káf'á miwímó aaisambó tiyínda-kanaan-iyé. Pukáan-kwaasi miwí táái tísai úmai isé ení kísau-waasi enááimo simátimakaawiye óraa'-waasiye úwoi-waasiye miwí en-ímáyáá mósá marésa enáwí'lo mósá márááwiye kawé'-mékámbá timé marapá'á sáwí-kisaumo maiyáawi sáwí-meyamba timínone

siyáawe.

¹⁹ Suwaná minkákémbá wiyómpa'a Manikóní áamáan-dankoni ontá tigúwa'o awánááwánda minámáan-dáúmpá'á tawaá wérowana naaófá'ó Manikó Mósesembo simámakon-amaambo siyáánkai-amaambo óntan-kwandaaiya'o agaimái mimpimbó makón-tawaama awánááwánana wiyónaai súwana aafáyáu torówana óraa'-kaugau súwana óraa'-marima tówana óraa'-kaiyaramba kumúwana miyá úwa'a awánaraumne.

12

Aaregónté arááínkónté-taai.

¹ Awánááwánda wiyómpa'a aiyowái'a éna waásimo aráátimín-aiyowai'a maarán-áiyowái'a uráiyé. Moórá-ininko mérowana aafáúgó wení unáánkwátóiyaaamba éna áúgomba ánáan-kwiowana mérowana wiyónko aísamai-andampa'a wérowana a'nómpimbá kámo'a wérowana minkámópimbá sisamaifakemba kae'á kumbaimái-o'a wérowana

² ámúkwa'a mérowana wení kanaamá túwana iyámpóimo ma'ankáíndasafena áí'a úwana wáá'a túwana

³ minkákémbá wiyómpa'a moórá-aiyowai'wara'a éna waásimo aráátimín-aiyowai'a maará uráiyé. Óraa'-araaimba ména naae-áúwára'á éna afakaeté-a'nomba wérowana a'nómpinkémbá siyáánkai-taanaimba wérowana iyáákaraíwaini kámo'a afakaeté-kamo'a a'nómpimbá wérowana

⁴ kae'-áémpákén-ó'á étuvena moórá-aempaken-o'a améraantamba wiyúsuwowna marapá'á kumúwana iyámpóimo ma'ankáínda-ininkoni ewaa'á ména ma'ankáína'a tufú'-nasuwánae séna mérowana

⁵ waaí-iyámpói ma'ankówana óraa'a éna seyaafá'-máráfákén-kwáásiyá'ó fasi'ámai kawááninda-iyampoi ma'ankówana Manikó káráwindasafena miniyámpói ááema mósá tafimarena wemá kawáániwaini ayái-afara'a móankowana

⁶ miníninkó inkaiséna máásai-marafa'a wéna Manikó wentáfé'a to'mayaa uwánkanaumne siyópa'a koména ayáátáaka'a 1,260 kanaa komérowana Manikó

kawáán-uráiyé.

⁷ Kawáánúwasa wiyómpa'a tiyésa Manikóní kísau-waasiya'o káráwiyowin-awi'a Máíkéri wení kísau-waasiye arááínkówé wení kísau-waasiye tiyówasa

⁸ Máíkériye wení kísau-waasiye iyáákesa wiyómpakemba arááínkóné wení kísau-waasiye watuwésa

⁹ óraa'-araainkomba famétukaawe. Naaófá'á marapá'á iyaankafayaambá úkéna wenáwí'a waántáwanko póna marapá'-wáási karo'-áái simátima'maena iyísasa érai'a siyé sewaná waási símai sáwí'a wéuwatinkaiye. Wenté wení kísau-waasise'a famétuwowasa marapá'á kunkáawe.

¹⁰ Kúmúwa'o isááwánda wiyómpa'a moóráwigo óraaka séna Manikón-aúranka'a ména kentáási waásisafena sáwí-waasin-owe karo'ó símae iyáiwaimba famétúwáísana marapá'á kúmísana póna Manikó waántáwankomo ta'ótokaimpinkemba kentáá méwésiiaiye. Kentáára'á kawáánéna fasi'aén-úrango póna méwésiiaisata awánaraumne. Manikó ai'marówana marapá'ó kunkáiwaini fasi'aéntá awánaraumne.

¹¹ Ísu sipisipi-araakaawi miwítí sáwí-meyambo maiyáiwai puwúwana wení naaemá kunkáimba pósa Manikón-aai arupise úmai simátima'maesa iyésa sínkamiyata puwúnafo-imayaa ímba umbá fasi'arésa waántáwankomba iyáákaraawe.

¹² Kembiwí

wiyómpa'o méraawi minááísáfé'a imáyáa é'a aamoín-oro. Énifo marapá'é uwí-nómpá'émó méraan-kwaasi óraa'-umbai-tantaa'a kempá'á tínifo káráwiyoro. Manikó waántáwankomba tufuwínda-kanaa ampáámbá isaná póna waántáwanko iséna áyánte'a wéifo káráwiyoro

wiyómpakewi siyáiyé.

¹³ Súwana minarááinkón-áwí'a waántáwanko imáyáa éna wíyómpakemba kembá famétúwáisa'a marapá'a kumbéraumne séna waai-iyámpóimo ma'ánkaron-ininkomba wa'maéna kúwana

¹⁴ arááinkó miníninkómbá tufúwifo séna Maníkó óraa'-embontaanko ayóiyáámbá kae'a amúwana farafámaena máásai-marafa'a wentáfénamo to'mayaa uwánkaro'a kúwana Maníkó kaumbo-áátái úmai afa'mórée-wiyomba káráwiyaiye.

¹⁵ Arááinkó miníninkómbá wa'maéna ói'a káá'maena nombá umpíyankaanana mae'maéna kóinkwae séna wa'maéna kúwana

¹⁶ maragó áwa'nai ena weyáárika'a maramá karaisúwana wenóipinken-donko mimpímbá kumúwana

¹⁷⁻¹⁸ arááinkó miníninkómbá áyántafena uwánkena imáyáa éna séna wenaráá'marinte'o é'a tiyánaumne-imayaa uráiyé. Wenaráá'marimba miwí Manikón-aaí isámai kawé'a ésa Ísu siyáin-aaímo simátiméwin-owe. Tiyánaumne séna uwí-nónáwáifa'a to'mayaa uréna méraiye.

13

Óraa'-afaa-poigon-aaí.

¹ Mérowana awánaáwánda moórá óraa'-afaa-poigo uwí-nómpinkémbá iyéna afakaeté-a'nomba wérowana taánaimba a'nómpinkémbá siyááinkai iyówana iyáákaraiwaini kámo'a siyááinkai mintáánaímpímbá wérowana Manikóntáfésa símai sáwí'o uwánkaron-aaí a'nómpinká'a agaimái makówana

²⁻³ wemá óraa'-afaa'-iyankaamba ména aísamaima óraa'-iyanko aísamaiyaamba úwana ói'a afáá'-iyán-óikaamba wérowa'a awánaáwánana ááema moóráwigo puwínkwae séna tufúkón-afima kawáúgun-afima wérowana tufúwana ímbo puwúmba úwoi mérowana arááinkó wení fasi'aémbá aména simámena séna marará'ó kawáánundafa'a kawáánuwu súwasa seyaafá'-máráfákén-kwáásí awánésa táátafesa ésa kentáásí óraakon-iyé séna wenarááima waésa

⁴ arááinkó óraa'-afaa-poigomba fasi'aémbó ámakontafesa arááinkón-imáyááwará'a mósá marésa óraa'-afaa-poigon-imayaa mósá marésa sésa óraa'-afaa-poigo iyáákaraimba pósa ímba kanaa'a tiyánkanaawe siyáawe.

⁵ Suwaná Maníkó mináfáá-pói é'ankowana ména wenáúma maimaé iyéna Manikómbá símai sáwí'a uwánkowana kaumbo-áátái úmai afa'mórée-wiyomba Maníkó é'ankowana ména

⁶ Manikómbá símai sáwí'a uwánkena wenáwí'a símai sáwí'a éna Manikómó méraipa'a símai sáwí'a éna wíyómpa'o méraawi símai sáwí'o uwátinkomba isááwánana

⁷ Maníkó é'ankowana ména Manikóni waásise tiyéna miwí iyáákéna seyaafá'-ándáfákén-kwáásíyé fí'o-fi'on-tuwara'-waasiye fí'o-fi'on-aaímo sun-kwáásíyé seyaafá'-máráfákén-kwáásíyé kawaánuwasa

⁸ seyaafá'-máráfá'ó méron-kwaasi óraa'-afaa-poigon-imayaa mósá makáawe. Maníkó maramá ímbo úmakonka'a sipisipi-araakaawi kentáási sáwí-meyambo maiyáiwai pukáiwai wení aúfáifimba maé'mae'o iyan-kwaasi-tuwi'a agaimakáifo mináúfáifimbá túwí'a ímbo agaiyáin-kwaasi óraa'-afaa-poigon-imayaa mósá makáawe.

⁹ Kemá Yóni súná isáán-kwaasi pó'a mináái isámai kawé'an-oro.

¹⁰ Ándáfa'o mótinkanae sésamo ésa miyá ónááwe. Tinkamonasa puwíwae sésamo ésa miyá ónááwe. Mindásafesa Manikóni waási ímba Manikómbá aúwémba wenká'a timankúnkúmba fasi'ámai oro kemá Yóni súné.

¹¹ Minkákémbó awánaáwánda moórá-afaa-poigo marafínkémbá iyéna sipisipi-araakaamba éna a'nómpinkémbá kae-táánaímbá wérowana amóisáúmba arááinkó amóisáúmba éna

¹² aifa'ó iyún-afaa-poigon-aúranka'a ména fasi'aémbá wenkákémbá maéna kisauma wémaena seyaafá'-máráfákén-kwáásísáféna séna óraa'-afaa-poigon-imayaa mósá máráaro séna ááemo moóráwigomo puwínkwae séna tufúwana úwoimo mérowintafena aifa'ó iyún-afaa-poigontafena mináái séna

¹³ fí'o-fi'on-kisau

ímbo awánaron-kisau maéna séna wíyómpakemba iyamá kumuwo súwana waási túranka'a kumúwana

¹⁴ Maníkó é'ankowana ména aifa'ó iyún-afaa-poigon-aúranka'a fí'o-fi'on-kisau ímbo awánaron-kisau maéna marapá'-wáási sáwí-ampa'a tafísímai méwétiyuwana

simátimena séna óraa'-afaa-poigo áúraambo úmaraiyana wenáwi'a óraa'a íno séna ááemo moóráwigomo puwínkwaé séna tufúwana úwoimo mérowintafena mináái súwasa isésa miyá uwaná

¹⁵ Manikó é'ankowana ména aifa'ó iyún-afaa-poigo áúraambo úmarówimba ááma amúwana aai séna ken-ímáyáá ímbo mósá makáawi tinkamiyasa púwóro súwasa miyá uwaná

¹⁶ marafínkémbó iyáiwai óraaka súwasa óraa'-waasiye úwoi-waasiye óntawara'-waasiye óntaiyain-kwaasiye úwoimo nún-kwaasiye wayó-kisáúmó máén-kwaasiye miyáumai-waasi óraa'-afaa-poigoní aúfái agaésa tuwímbai túwayaanka'a agáúwasa tuwímbai tiyáánúrapa'a agáúwasa

¹⁷ tuwímbai mináfáá-póigón-áwí'a agáúwasa tuwímbai nambá agaésa mindámbágóní áwáuma wenáwi'o agaimárón-kwaasi tómbá méyánuwasa ímbo miyán-áúfáímó agaimárón-kwaasi ímba tómbá méyánuraawe.

¹⁸ Kemá Yóni sumpo mináái kawe'-úmai imáyáan-oro. Kawe'-ímáyááwára'-wáási mindámbágóní áwáuma isánááwe. Wenáwikaken-aufaiagoni nambamó torausiyamba 666 íniye kemá Yóni sune.

14

Aú-imo siyáan-aai.

¹ Minkákémbó awánááwánda kentáási sáwí-meyambo maiyáiwai moórá-omapa'a minómákón-áwí'a Sáiyóni-omapa'a mérowasa wesé'a sáwífa'-waasi mésa wenáwí'e afowán-áwí'e túwayaanka'o agaimakón-kwaasi 144,000 waasi mérowa'a

² isááwánda wiyómpakemba noniyasáurakembo sintenkáámbá súwana wíyónaai sintenkáámbá súwana sáwífa'-waasimo uwiýembo tufúwówanamo sintenkáámbá súwa'a isááwánasa

³ kawáániwaini ayái-afagon-aúrampa'a mésa éiyaimbo túnarowi túranka'e óraa'-waasi túranka'e mésa aú-ima sésa marapá'-wáásifínkémbá Manikó méyámbakain-kwaasi aantemba mi-144,000-wáási miníma kanaa'á sésa

⁴ miwí ímba aare-úmémá ésa arupíse úmai mésa kentáási sáwí-meyambo maiyáiwai aráái wáúwana wemá wáásifínkemba méyámbarena Manikóntáféna séna miwí kesí wáási ésa ení wáasiwara'a ombá pósa ánaaemba fi'o-fi'on-kwaasi miyá ónááwe súwasa

⁵ miwí ímba karo'-áái sésa miwífímbá ímba sáwí-aai wérowi mináú-ímá suwa'á ísaraumne.

Wiyómpaken-kisau-waasiyau-taai.

⁶ Minkákémbó awánááwánda wiyómpaken-kisau-waasigo sanaan-úrampa farafámaena áse-aai waé'wae'o índa-aai marapá'ó méron-kwaasisafena seyaafá'-márafákén-kwáásiyé seyaafá'-ándáfákén-kwáásiyé fi'o-fi'on-aaimo sun-kwáásiyé fi'o-fi'on-tuwara'-waasiye miyáumai-waasisafena simátimindasafena farafámae wénena

⁷ óraaka séna Manikó aafímbó maitinkáínda-kanaa tifo Manikón-áároí inkaisé'a wentáfé'a wení áwáuma fi'oran-awaun-iyé seró. Wíyóne marawé uwi-nóné non-úrane úmakaiwain-imayaa é'a áwí'a mósá máraaro wiyómpaken-kisau-waasigo siyáíye.

⁸ Súwana wenánaaembo wiyómpaken-kisau-waasigo túwai séna óraa'-naokon-awí'a Pépíróni-nao'a tawisínaawisi uwáguráíye. Miyá úwasa mindáópaken-kwaasi seyaafá'-márafákén-kwáási sáwí-ampa'a tafisímai métínkówasa fi'o-fi'on-tantaa'a sáwísáwí'a uráawe minkwiyómpakén-kisáú-wáásigó siyáíye.

⁹⁻¹⁰ Súwana minkáé'nárai tínaaembo wiyómpaken-kisau-waasigo túwai óraaka séna wáásimo óraa'-afaa-poigon-imayaawe wenáúraambo úmarówin-imayaawe mósá maráán-kwaasi Manikó aaisambá tiyíniye. Mináfáá-póigóní aúfái túwayaanka'e tiyáánka'e agaimakáan-kwaasi Manikó aaisambá tiyéna ímba kári'-aisamba tiyínifo óraa'-aisamba tiyínasa wiyómpakemba kawe-kisáú-wáási túranka'e kentáási sáwí-meyambo maiyáiwain-aúranka'e iyamó wégaipa'a sáwí-wiyumbo ún-ontamba agaimakáipa'a mésa títe'a ínasa ménaawe.

¹¹ Iyafínkémbó úmúmbo iyíntemba aasiyaasi títe'a úmae iyíniye. Óraa'-afaa-poigon-imayaawe wenáúraambo úmarówin-imayaawe mósá máraáwi mináfáá-póigóní aúfái tine'ó agaimakáwi ímba saagésa aasiyaasi títe'a úmaena iyíniye.

¹² Kemá Yóni sumpo Manikóní wáási isáaro. Manikón-aai wétawiyafe'a Ísuwe'lo kááisamai

méraawi fasi'ámai méraaro kemá Yóni sùne.

¹³ Minkákémbó isááwánda moóráwigo wiyómpakemba simásimena séna maanáái aúfái-wandaafimba agauwó. Káfé'wara ánaaenkwara'a Fasi'aénkóe'o kááísamai méraawi puwíyanamo éna Manikó kawé'á uwátinkainiye. Manikóni ámutanko simásimena séna mináái érai'-aain-iyé. Káfé'a kísau maésa ánaaemba saagésa miwítí kisaufinkembo paápé índá-tantaa'a miwífá'á wérainiye simásimakaiye siyáíye.

Waásisafena waé'mai-aaimo siyáin-ai.

¹⁴ Súwa'o awánááwánda moóráwigo waási-úrankoraawi waén-áinánká'á ména a'nómpímbá íyáákaraiwaini kámo'a korí-óntántámbó úmakon-kamo'a wérowana ayáámpimba áwááise'o tómba taéfaem-paepae'a tokówana

¹⁵ minkákémbá wiyómpaken-kisau-waasigo wiyómpa'-amaan-daumpakemba kúwákárúwena ainánká'ó mérowintafena óraaka séna marapá-tómbá fasi'aráifo tómbó fakárénda-kanaan-ifo taéfaem-paepae'a toké fakaraao súwana

¹⁶ ainánká'ó mérowi wení taéfaem-paepae'a tokéna mintómbá fákákaiye.

¹⁷ Fakarówana minamáán-dáúmpákémbá ánaaembo kúwákárúwowi wewará'á áwááise'o tóm-paepae'a taéfaem-paepae'a tokówana

¹⁸ moóráwigo wenánaaemba wiyómapaken-kisau-waasigo iyará'ó káráwiyowi póimo tufú'maino agáén-ontan-taarerakemba kúwákárúwena áwááise'o tómba taéfaem-paepae'a tokówintafena óraaka séna marapá'á ándá-aramba áfun-kaifo ení taéfaem-paepae'a toké minándá-árámbá fakaraao súwana

¹⁹ iséna minándá-árámbá fáká'makaiye. Tísamaifimbo makésamo mapamíyanamo anómbó kumínasamo uwiyan-aempa'a makáíye. Minándá-áránkóni áwáuma sáwí-waasimo

éna Manikó óraa'-aisamba tiyéna ándá-arambo mapamíyantemba miyá éna

²⁰ ándá-arambo mapamíyan-aempa'a óraa'-naokoní awáífa'á mináémpákáámbá waási tufúkaiye. Ándá-aran-anombo kúmíntemba miwítí naaemá kuména piri'-nónkáámbá kuméména waási maamíntena ayáátááka'a kunkáíye.

15

Afakaeté-sawi-meyankon-ai.

¹ Kumúwa'o awánááwánda wiyómpa'a aiyowáí'a éna waásimo aráátimiyan-i'a úwana sáá'a úwana afakaeté-sawi-tantaa'a wérowasa wiyómpakemba afakaeté-kisau-waasi mésa misáwí-tántáá'ó timíyanesa ésa mináfákáété-sawi-meyamba timíyanamo misáwí-méyámbó tai'áinanamo éna Manikóni aaisambá tai'áinda awánarumne.

² Awánááwánda waaúnkáámbá sámó kaimbá wérowana tuwímbai iyaráámbá kówasa mindón-áwáífa'a waási mésa ímba óraa'-afaa-poigon-imayaawe wenáúraambo úmarówin-imayaawe ímbo mósá marááwi wení nambamá tine'á ímbo agaimakáawi óraa'-afaa-poigombo íyáákarowi mérowana Manikó uwiyemba tímakowasa tokésa

³ ímá sésa Manikóni kísau-waasigon-awí'a Mósesente kentáási sáwí-meyambo maiyáiwainte'a ímá simátinkesa maará siyáawe.

Emá Fasi'aénkó Manikó seyaafá-fási'áémbó tokáandawi ení kísau fi'oran-kisaumo máénda awánéta sáatafeta únasa emá seyaafá'-márafákén-kwáásiyá'ó kawáán-uráandawi ení kísau arupíse úmai kawé'-úmai wémaene.

⁴ Fasi'aénkóe aantemba fi'oran-kawé'a úmai fi'onka'o méraandawimba pósa seyaafá'-wáási enáároí inkaisésa ení áwáu fi'oran-awaun-iyé sénááwe. Ení kawé-kísáu aantembo máénda paápé uráísasa awánésa seyaafá'-márafákén-kwáási empá'á tésa en-ímáyáá ésa enáwí'a mósá maránááwe

nonáwáífa'o mérowi minímá siyáawe.

⁵ Suwa'á minkákémbó awánááwánda wiyómpa'a ámáán-daumpa'a Manikóni ufaen-úran-daumpa'a ontá tigurówasa

⁶ wiyómpakemba afakaeté-sawi-waasi afakaeté-sawi-meyambo timíyawi minamáán-dáúmpákémbá kúwákárúwesa waén-únánkwátói sùgáyáagayaamo ún-unankwatoi urésa tiyaafaiya'a uriyon-tú'wáánkáú urówasa

⁷ éiyaimbo túnarowifinkemba moóráwigo afakaeté-taufa'a timúwasa mintáúfápímbá Manikó aasiyaasi maé'mae'o índawimo aaisambó sinda-tantaa'a wérowana

⁸ naaúmpa'o úmúnte'o intembá Manikóní áamáan-daumpa'a wení fasi'aénkóe wení fi'oran-awaugoni ságoe'a óraa'a úwasa waási ímba kanaa'a mindáúmpá'á iyésa afakaeté-kisau-waasi afakaeté-sawi-meyamba tímatuwe'e sésa mindáúmpá'á ímba iyáawe.

16

Manikó aaisambó tíkain-aaí.

¹ Minkákémbó isááwánda áamáan-daumpakemba moóráwigo mináfákáétéwisafena óraaka séné afakaeté-taufapinkemba Manikó aaisambó tiyínda-tantaa'a marapá'á fayáúsu'maraaro súwana

² mináfákáétéwifinkemba aifarááwí wení táufapinkemba marapá'á fayáúsuwowasa óraa'-afaa-poigoni aúfái tine'á agaimakésa wenáúraambo úmárowin-imayaa mósá makáawifa'a óraa'-namontomba túwawaapimpa'a kówana títe'a uráiyé.

³ Úwana wenánaaembo mérowi wení táufapinkemba uwí-nómpá'á fayáúsuwowana uwí-nónkó púwón-kwaasiti naaeráámbá úwana uwí-nómpínkén-kwámbá putásaraiye.

⁴ Putásowana minkáé'nárai tínaaembo mérowi wení táufapinkemba nonaumpimpá'á fayáúsuwowana naae-nómbá úkúwa'a

⁵ minkákémbá isááwánda wíyómpaken-kisau-waasigo nonká'ó káráwiyowi séné emá kawe'-úramba úmai méraandawi aifa'á mé káfé'wara'o méraandawi misáwí-méyámbó tímakaanda kawe'-úmai arupise uráane.

⁶ Ení waásiye enááimo simátimakaawiye tinkamuwasa pukáantafe naae-nómbá útinkaraane. Mindásafe kawe'á wée miwítí sáwí-kisau-anondáá tímakaane nonká'ó káráwiyowi súwa'o

⁷ isááwánda moóráwigo póimo tufú'maimo agáén-ontan-taarerakemba séné Manikó Fasi'aénkó seyaafá-fási'áémbó tokáandawi misáwí-méyámbó tímakaanda kawe'-úmai arupise uráane siyáiyé.

⁸ Súwana minkáúmbónárau tínaaembo mérowi wení táufapinkemba aafáúrá'á fayáúsuwowana Manikó é'ankowana waási tine'ó iyamó kaintembá aa'á kéné tinepái fi'oraumai kówana

⁹ títe'a úwasa Manikómbá símai sáwí'a uwánkesa Manikómpákémbá misáwí-méyámbá wétiye sumbánifo miwítí sáwí-kisau ímba tuwésa Manikómpá'á tésa wení áwáu fi'oran-awaun-iyé ímba siyáawe.

¹⁰ Ímba suwaná minéiyáándárau tínaaembo mérowi wení táufapinkemba óraa'-afaa-poigo waásiya'o kawáán-urópa'a fayáúsuwowana kumeu'á úwasa wemó kawáán-urówi kumeu'-áémpá'á mésa títe'a úwasa wáá'a tésa tinááfí wéunkutesa

¹¹ títe'a úwana námomba kóntafesa Manikó wíyómpakewimba símai sáwí'a uwánkómbanifo ímba sáwí-kisau tuwésa wempá'á tiyáawe.

¹² Ímba tuwaná miséfátáásénárau tínaaembo mérowi wení táufapinkemba óraa'-nonkon-awí'a Yúféréti-si-nompa'a fayáúsuwowana mindómbá kará'náguwasa aafáúmó iyáúsunaemba'-marafa'a kawáán-urówati aambá wíyúntafena mindómbá kará'náguraye.

¹³⁻¹⁴ Mindómbá kará'náguwa'o awánááwánda arááinkón-óipinkemba sawaimá túwana óraa'-afaa-poigon-óipinkemba sawaimá túwana karo'-ááimó simátimakowin-óipinkemba sawaimá túwana minkáúmbó-sáwáígó tirumpimbá kaumbo-sáwí-ámútámbá mésa fi'o-fi'on-kisau ímba awánaron-kisau maésa Manikóe'o tiyénesa seyaafá'-márafá'á wénesa kawáá-wáási tí'maesa Manikó seyaafá-fási'áémbó tokáiwaini óraa-kanaa tiyénesa tiyáawe.

¹⁵ Kemá Yóni simátimé'a sune. Ísu séné umén-kwáásimó kafifimbó tentembá ímba isarenka'o kúmondá simu'marésa unáánkwátói úmaresa méraiawi ímba unáánkwátói-iyaintafesa tigaemá onááwe Ísu siyáiyé kemá Yóni sune. Awánááwánda

¹⁶ minkákémbá kawáá-wáási tí'maesa moóra-aemba'a máupa'a Yúndaa-waasi-taafinkemba Ípúru-aafinkemba Áámágétoni-marafa'e sésa túwaandu uráawe.

¹⁷ Uwaná mináfá'moráénarau tínaaembo mérowi wení táufapinkemba fiyúndámo torópa'a fayáúsuwowana moóráwigo áamáan-daumpa'o kawáániwaini ayái-afarakemba óraaka séné seyaafá-kisáu tai'áwiye súwana

¹⁸ wíyónaai súwana káúgau súwana aafáyáu torówana óraa'-marima téna marapá'a waási ááemo méronkakene káfé'wara'o méraanka'e miyám-bárimá ímba wétaiye.

¹⁹ Óraa'-naopa kaumborá'á maramá karuména tawákaa'-úwana seyaafá'-márafá'á óraa'-naopimpa'a tawísinaawisi úwana Manikó Pépíróni-óraa'-naopaken-kwaasi sáwí'o umbá Manikó imáyáa éna aaisambá tiyéna miwítí sáwí-meyamba óraa'a timúwana

²⁰ nonafufumpa'-máramá seyaafá'á maamintasuwowana omátomba arúwáise uwágúwana

²¹ wíyómpakemba óraa'-umbaimo tain-óntánkáán-kááiyaramba kuména waási tínkamuwasa Manikómbá simai sáwí'a uwánkaraawe. Óraa'-kaaiyaramba óraa'a sáwí-meyambo timúntafesa Manikómbá simai sáwí'a uwánkaraawe.

17

Pépíróni-waasi waé'mai-aaímo siyáin-aaí.

¹ Sáwí'a uwánkówana wíyómpakemba afakaeté-kisau-waasi afakaeté-taufa'o tokówifinkemba moóráwigo simásimena séna tina'á aankaró'-ánká'ó nín-ininkomba sáwí-meyambo mainda aráánáméno. Minínínkóní áwáuma óraa'-naopa'a sáwífa'-nonawaifa'-naopa'an-iyé.

² Mindáópaken-kwaasimo fi'o-fi'on-tantaa'o sáwí'o ombá seyaafá'-márafákén-káwáá-wáási miyá uráawe. Uwóí'o on-dómbó nésamo uwóí'o ontembá mindáópaken-kwaasi sáwí'o ombá fi'o-

fi'om-barafaken-kwaasi tuwánésa miyá uráawe simásimakaiye.

³ Simásimuwana Manikóní ámútanko kempímbá óraa'a uwásinkowana minkwíyómpákéwí si'maena máásai-marafa'a mósinkowa'o awánááwánda moórá-óraa'-afaa-poigo moórá-inimba ayáátuwena ména áuwawaa'a naae-áúmá úwana Manikómbá simai sáwí'a uwánkaron-aaí ane'á agaimakówana afakaeté-a'nomba úwana miná'nómpímbá taánáimba siyáánkai iyáúsurowana

⁴ minínínkóní unáánkwátóí tuwímbai naae-unáánkwátóí úwana tuwímbai sokón-unankwatoí uréna wení to'waai-tántáá'á sáwífa'-ontamba tuwéna maimái uwásokena kori-óntántámbó úmakon-don-anama ayáámpimba tokéna mindón-ánáfímbá sáwí-tantaa'-aantemba ówitena waási sáwísáwí'o uwáíní áwáuma mindón-ánáfímbá wérowana

⁵ áuwayaanka'a agaimaréna séna óraa'-naopa'-awí'a Pépíróni-naopa'a aankaró'-ánká'ó nówí tinówa é'a marapá'ó sáwísáwí'o owí tinówa úne agaimaréna súwana

⁶ Manikóní waásiye Ísun-aaí simátímakowiye tínkamuwasa púwúwana uwóí'o on-dómbó nésamo uwóí'o ontembá minínínkó tínkamena uwóí'a úwa'o awánááwánda sáá'a úwana

⁷ wíyómpakewi simásimena séna ímba áá'a íno. Mináfáá-póigó minínínkómbó ayáákaimba afakaeté-a'nomba iyáísana siyáánkai-taanaimbo wéráiwaiye minínínkónté miwítí áwáuma simámenaumne.

⁸ Awánáánda-afaa-poigoni áwáuma ááéma ména pukáimba póna aféúniyaim-baipinkemba iyáfasinainana Manikó tai'ásuwainiye. Manikó maramá ímbo úmakonka'a maé'mae'o iyan-kwaasi-tuwi'a agaimaréna ímbo túwí'o agaiyáin-kwaasi mináfáá-pói

iyáfasinainda awánésa táátafesa ónááwe. Ááéma ménamo pukáimba iyáfasinaindasafesa táátafesa ónááwe wíyómpaken-kisau-waasigo simásimakaiye.

⁹ Simásimena séna kawé'-imáyááwáráwí minááigóní áwáuma isánááwe. Mináfákáété-a'nonkoni áwáuma afakaeté-omapa'a minínínkó méraipa'an-iyé. Miná'nónkóní áwáuwara'a afakaeté-kawaa-waasin-owe.

¹⁰ Mináfákáété-kawaa-waasifinkemba séfataase kawáán-urésa púwúwana moóráwigo méraimba póna moóráwigo ánaemba paápé éna kárika'a méiniye.

¹¹ Mináfáá-póigó ááémo ménamo pukáiwaini áwáuma mináfákáété-kawaa-waasi tínaemba kawááníndawi éna mináfákáété-kawaaraemba miyá ínana Manikó tai'ásuwainiye.

¹² Siyáánkai-taanaimbo wéráiwaini áwáuma siyáánkai-kawaa-waasi kawáá-kísáú ímba maiyésa ánaemba óraa'-afaa-poigoni fasi'aémbá maiyésa ampáánk'á kawáánónááwe.

¹³ Miwítí fasi'aémbá waásiya'o kawáán-iyantafesa mimbórá-imáyáá ésa óraa'-afaa-poigon-imayaa ésa

¹⁴ kentáási sáwí-meyambo maiyáiwaimba tiyáiyana wemá iyáákéna seyaafá-fási'aénkwárá'-wáási wení fasi'aénkó iyáákaraiwai póna seyaafá-káwáá-wáásiyá'á kawáán-uráiwai póna iyáákainiye. Táántena kesí waásin-owe siyáísasa wembá ímba auwésa wenarááimo wáéwí iyáákaindara'a wesé'a méranaawe wíyómpaken-kisau-waasigo simásimakaiye.

¹⁵ Simásimena séna awánáánda-nonkoni áwáuma aankaró'-ánká'ó nín-ininkomo mérain-donkoni áwáuma sáwífa'-waasi seyaafá'-márafákémbá fi'o-fi'on-tuwara'-waasi fi'o-fi'on-aaímo sen-kwáásín-owe.

¹⁶ Afáá'-póigóe siyáánkai-taanainkwara'o awánáándawi aankaró'-ánká'ó nín-ininkomba tiyántafesa uwánkesa sáwí'a uwánkesa unáánkwtóí faú'máéwana unáánkwtóí-iyaimba mérainasa ama'á násuwesa ayáántámba agaisuwánááwe.

¹⁷ Maníkó misáwí-wáásí imáyáa timúwasa mimbórá'-imáyáá ésa waásiya'o kawáání-fási'áémbá óraa'-afaa-poigomba amésa pósa Manikóní imáyáafinken'i'a iyana Manikómó siyáin-aaí paápé íniye.

¹⁸ Mininímbó awánáánda-ininkoni áwáuma óraa'-naopakewi seyaafá'-márafákén-káwáá-wáásíyá'ó kawáánowín-owe wíyómpaken-kisau-waasigo simásímakaiye.

18

Pépiróni-naopa'o tawisínaawisi uráin-aaí.

¹ Simásimuwa'o awánááwánda moórá-kisau-waasigo wíyómapakemba kuména óraa-fasi'aemba tokéna wenanekembá marará'á kusán-kwégowana

² óraaka séna tawisínaawisi uráimba óraa'-naopa'-awí'a Pépirónifa'a tawisínaawisi uwáwisana sáwí-amutantone fi'o-fi'o-sawi-tantaa'e mindáópa'a méraisana sáwí-numawe inkáísón-dumawe mífá'á méraiye.

³ Pépiróni-naopaken-kwaasi fi'o-fi'on-tantaa'o sáwísáwí'ó umbá seyaafá'-márafákén-kwáásí tuwánésa miyá uráawe. Seyaafá'-márafákén-káwáá-wáásí Pépiróni-naopaken-kwaasiti sáwí-amba arááiwakaawe. Seyaafá'-márafákén-kwáásí óntamo tíma'maesa

nún-kwaasi óraa'-ontamba maénae sésa Pépiróni-naopaken-kwaasiti sáwí-amba arááiwakaawe. Mindásafena Pépiróni-naopa'a tawisínaawisi uwágúwana waási tai'águraawe siyáíye.

⁴ Minkákémbó isááwánda wíyómpakemba moóráwigo séna kesí waásisono. Sáwí'ó ontembá miyá ofáínifo mindáópa'a túwáaro. Miwítí sáwí-meyamba máéfáínifo mindáópa'a túwáaro.

⁵ Pépiróni-naopaken-kwaasi sáwí'ó úmae iyáamba Maníkó misáwí-tántáá'á imáyáa éna sáwí-meyamba wétimifo mindáópa'a túwáaro.

⁶ Maníkó mindáópaken-kwaasi sáwí'ó óntáfé sáwí'a uwátinkaa. Sáwífa'-i'a sáwí'ó óntáfé kaesá-úmai sáwí-meyamba tíma'mae iyuwó.

⁷ Tirááímo tain-kísáúmó maésamo sésa kawé-kísáúsá wémaumne sentembá títe'ó índá-i'a uwátinke tirumbá sáwí'a uwátinkaa. Miwí túma maimaé iyésa sésa seyaafá'-márafákén-kwáásíyá'á kawáánúndampo ímba keto'-ínínkáántá éta ifí'á tánaumne siyáawe.

⁸ Maníkó Fasi'aénkó aafimbá maitinkáíwai seyaafá'-fási'áémbó tokáimba póna mimbórá-kánáá sáwí-meyamba timínasa tuwímbai puwíyasa ifí'á táiyana aawaimá táínasa puwíyana mindáópa'a iyamá káwíniye siyáíye.

⁹ Simásuwena séna seyaafá'-márafákén-káwáá-wáásísómbá Pépiróni-naopaken-kwaasiti sáwí-amba arááíwaesa fi'o-fi'on-tantaa'a sáwí'ó owí mindáópa'a iyamó káínda-umumba awánésa toikafó-i'a urésa ifí'á tánááwe.

¹⁰ Miwítí sáwí-meyamba awánésa tata'á ínaa táátafesa ésa némpa mésa sésé'á ésa sésa óraa'-naopa'a Pépiróni-naopa'o awánáúndasa siruntá wéíye. Fasi'aén-dáópa'a isaná mimbórá-kánáá sáwí-meyamba tiyáíye sénááwe.

¹¹ Síyasa Pépiróni-naopaken-kwaasi óntama ímba méyánurónka'a pukáantafesa mindásafesa seyaafá'-márafá'á óntamo tíma'mae nón-kwaasi ifí'á tánááwe.

¹² Miwítí óntama tíma'mae nón-ontama óraa'-ontamba tuwésa kawé'-óntámbá fi'o-fi'on-ontamba méyánuraan-ontane kawé'-únáánkwtóí tuwímbai sokón-unankwatoíye tuwímbai naae-únáánkwtóíye taaimá kawé'-wíyúmbó in-tááíyé tuwímbai-tantaa'a póí áwááyaantamba ésa taaisambá ésa naae-óntántámbá ésa fasi'aén-óntántámbá ésa aúfáíwara'-óntantambo úmakaan-tantaa'e

¹³ asaa-wiyún-kánámá tómpímbó uwándaan-kanawe asaa-wiyúmbó ún-kanawe asaa-wiyúmbó ún-basawene ándá-aran-done masawéne kanaráán-tóné antiríyáán-tóné póima tuwímbai purumakawé sipisipiye ósiye póimo maimaé nón-taone wayó-kísáúmó máén-kwaasiye miyám-baaran-tantaa'a Pépiróni-naopaken-kwaasi ímba méyámbarasa pukáantafesa ifí'á tésa

¹⁴ sésa tirááímo tain-tántáá'á tai'áimba miwítí óntawe miwítí to'waaiyé tai'áimba póna ímba aneka'á paápé íniye sésa

¹⁵ óntamo tíma'mae nón-kwaasi miyán-tántáá'á timésa óraa'-ontambo máén-kwaasi Pépíróni-naopa'o sáwi-meyambo máémba awánésa tata'á ínsa táátafesa ésa némpa'a mésa toikafó-i'a urésa ifi'á tésa

¹⁶ sésé'á ésa sésa óraa'-naopa'a Pépíróni-naopa'o awánáúndasa siruntáán-iyé. Miwí kawe'-únánkwátói naae-únánkwátóiyé sokón-unankwatoiyé urésa miwítí to'waaí óraa'-ontamba tuwésa maimái uwásokaawe.

¹⁷⁻¹⁸ Mimbórá-kánáá miwítí óraa'-ontama sáwí'a uwásukaiye sénááwe. Nompín-táónkoni tifoísáiyé nompín-táómpimbo kísau máéwiye nompín-táómpimbo úwoimo nówiye nompín-táómpimbo óntamo tíma'mae nówiye miyáumai-waasi mindáópa'a iyamó kain-úmúmba awánésa némpa mésa sésa mindáókoma seyaafá'-náókomba iyáákarain-daokon-iyé sésa

¹⁹ tirunkó sáwí'a ínsa ofaimá káúmai ti'nómpá'á tuwésa toikafó-i'a urésa ifi'á tésa sésé'á ésa sésa óraa'-naopa'a Pépíróni-naopa'o awánáúndasa siruntáán-iyé. Mindáópaken-kwaasi sáwífa'-ontama makáamba pósa nompín-táómpimbo nón-kwaasi seyaafá'nánká sáwífa'-ontamba maiyáawe. Mimbórá-kánáá mindáó'á sáwí'a uwásukaiye sénááwe.

²⁰ Kemá Yóni súnda kembiwí wíyómpa'o méraawiye Manikóni waásiye Ísuni aantá-waasiye Manikón-aaimo simátímakaawiye tirunkó kawe'á íniye. Pépíróni-naopaken-kwaasi kembiwí sáwí'a uwátínkáamba póna Manikó anondáá sáwí-meyamba timínana póna tirunkó kawe'á íniye kemá Yóni sùne.

²¹ Minkákémba wíyómpaken-kisau-waasigo fasi'aéwí óraa'-ontamba umbaisé'o tón-ontamba maimaéna

uwí-nómpá'á mámetuwena séna minúbái-óntámbó mámetuwáúndamo nompímbo kúwáfe'wintemba minóráá'-náóko Pépíróni-naokomba fasi'ámai sáwí'a uwásuwaanasa ímba aneká'á ónááwe.

²² Mindáópa'a waási ímba aneká'á uwiye tufuwésa kámemba tésa tayoíntésá imá sésa ímba miyá síyasa isánááwe. Seyaafá-tántáá'á ímba iyasa awánánááwe. Tómba ímba agaiyamba awánánááwe.

²³ Ómba ímba kúra'mae níyamba awánánááwe. Aarewé waaiyé to'waaí ésamo síyamba ímba isánááwe. Mindáópaken-kwaasi óntamo tíma'mae nón-kwaasi seyaafá'-márafá'ó tíma'mae

nón-kwaasi iyáákaraawe. Fintómó naambá seyaafá'-márafákén-kwáási tuwánésa karo'á sésa kawe'an-owe sésa misáwí-ámba arááiwakaawe.

²⁴ Mindáópaken-kwaasi imáyáa tímúwasa Manikón-aaimo simátímakaawiye Manikóni waásiye tinkamuwasa pukáamba póna Manikó anondáá sáwí-meyamba tímakaiye siyáiyé.

19

Wíyómpa'a imó siyáan-aai.

¹ Simásuwowasa wíyómpakemba sáwífa'-waasimo sentembá suwa'á isááwánasa sésa Manikón-áwíta mósá maráúmne. Kentáási Manikó seyaafá-tántáá'á iyáákarena wení áwáuma fi'oran-awauma isaná fasi'aénkwáráwí éna

² mindásafena misáwí-méyámbó tímakaimba kawe'-úmai arupise uráiyé. Mindáópaken-kwaasi seyaafá'-márafákén-kwáási sáwí-ampa'a tafisímai métinkówasa fi'o-fi'on-tantaa'a sáwí'o uráamba póna sáwí-meyamba tímakaiye. Mindáópaken-kwaasi Manikóni kísau-waasi tinkamuwasa pukáamba isaná anondáá sáwí-meyamba tímakaiye

simásuwesa

³ aneká sésa

Manikón-áwíta mósá maráúmne. Mindáópa'a iyamá kéná úmúmba úmae iyéna ímba tai'áiniye

suwasá

⁴ moórá-waai úmai éiyain-óraa'-waasiye éiyaimbo túnarowiye Manikó kawáániwaini ayái-afara'o mérowin-aúranka'a kifaesa wen-imáyáá mósá marésa sésa érai'-aai isatá Manikón-áwíta mósá maráúmne siyáawe.

⁵ Suwaná minkákémba kawáániwaini ayái-afarakemba aagó aantemba séna kembiwí óraa'-waasifinkene úwoi-waasifinkene Manikóni kísau-waasi wenaisamaifimbo méraawi seyaafá'á wenáwí'a mósá máráaro siyáiyé.

Ísu wení waásimo tíyáin-aai.

⁶ Simásuwowasa sáwífa'-waasimo sentembá súwana noniyasáurakembo sintenkáámbá súwana wíyónaaimo sintenkáámbá súwa'a isááwánasa óraaka sésa kentáási Fasi'aénkó Manikó seyaafá-fási'áémbó tokáiwai kawáánisata póta wenáwíta mósá maráúmne.

⁷ Aú-inimbo tuwaai'waimpá'ó wíwae sésamo to'waai ontembá kentáási sáwí-meyambo maiyáiwai kuntiyáinda-kanaa amu'marésa méraiyán-kanaa tisaná póna sirunkósá aamóisá isatá wení áwáuma fi'oran-awaun-iyé súne.

⁸ Manikó Ísumo kuntiyáinda-kwaasi kawe'-únánkwátói waén-únánkwátói uwátínkáisasa méraawe siyáawe.

minúnánkwátóigoni áwáuma Manikóní waási
arupise-kisau wémaewe.

⁹ Minkákémbá wíyómpaken-kisau-waasigo Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo owísáféna imáyáa éna kembá Yónimba simásimena séna maanááimó simáménda aúfáifimba agauwó. Kentí sáwí-meyambo maiyáiwaini aaremó to'waai on-tánómbó náiyantafena Manikó táántain-kwaasi tirunkó namooí wéiye simásimena séna Manikó mináái érai'a siyé wíyómpaken-kisau-waasigo simásimuwa'a

¹⁰ wen-imáyáa mósá maránae sé'a aísamaifimba kífawananana simásimena séna ímba miyán-uwo. Emó ení waásise'o Manikóní kisau-waasimo é'o Ísumo siyáimbo taawiyáfóntemba kewará'a Manikóní kisau-waasigo úmpo ken-imáyáa ímbo mósá marénda Manikón-imáyáa aantemba mósá maraáo simásimakaiye. Manikón-aaí simátiméwimo sembá Ísuntafesa wésewe.

Ísuntafena waé'mai-aaímo siyáin-aaí.

¹¹ Minkákémbó awánááwánda wíyómpa'a ontá tigúwana moórá-poigon-awí'a ósi ména moóráwigomba ayáákowin-awí'a éraikoma éna arupise iwái póna aafimbó maitínkáimba arupise éna tiyáimba arupise éna

¹² aúranko iyaráámbá kówana a'nómpimbá iyáákaraiwaini kámo'a sáwífa'a wiyéna wenane'á moórá-awí'a agaimakówana mináwikóní áwáuma fi'owi ímba isááwana we aantemba iséna

¹³ wení unáánkwátói naaefimbá tu'mái uwásokowasa wenáwí'a Manikón-imáyáa aráátimíwai Manikón-aaigon-iyé suwasá

¹⁴ wíyómpakewi tiyáiyawi waén-ósiyá'á mésa kawe'-únánkwátói waén-únánkwátói urésa wembá arááiwaúwana

¹⁵ wenóipinkemba áwááiwara-paepae'a wérowana seyaafá'-márafákén-kwáási karáinda-paepae'a wérowana fasi'aén-táemo'a tokéna fasi'ámai kawáániniye. Manikó seyaafá-fási'áénkwáráwí wení namuro wáásisáféna óraa'-aisamba tiyínana fasi'aén-táemo'o tokáiwai sáwí-meyamba timínana ánda-arambo mapámówanamo anombó kúmíntemba miyá-sáwí-méyámbá timíniye.

¹⁶ Wení unáánkwátóiyá'e amúntánkálé áwí'a agaimaréna séna seyaafá-fási'áénkwárá'-wáási wení fasi'aénkó iyáákaraiwai éna seyaafá-káwáá-wáásiyá'ó kawáán-uráiwain-iyé séna agaimakáiyé.

¹⁷ Agaimarówa'o awánááwánda moóráwigo wíyómpaken-kisau-waasigo aafáúmó wéronka'a ména sanaan-úrambo farafámaenamo nín-dumagontafena óraaka séna Manikó óraa-tomba waási timakáán-tómbá timínda pósa túwaandu ónááwe.

¹⁸ Kawáá-wáási tima'é i-wáásiti óraa'-waasi tima'é fasi'aén-kwáási tima'é ósison-tima'e tiyáá'maesamo nón-kwaasi tima'é seyaafá'-wáási tima'é úwoimo nón-kwaasi tima'é wayó-kisáúmó máén-kwaasi tima'é óraa'-waasi tima'é úwoi-waasi tima'é miyáumai-waasion-tima'e tamandaaró siyáiyé.

¹⁹ Súwa'o awánááwánda óraa'-afaa-poigoe seyaafá'-márafákén-káwáá-wáásiyé miwítí i-wáásiyé túwaandu ésa ósifimbo mérowiye wení waásiye tiyáiyanesa túwaandu uwasa

²⁰ ósifimbo mérowi óraa'-afaa-poigomba ta'ótoresá karo'-ááimó simátimákwimba ta'ótokowana wemá ááéma óraa'-afaa-poigon-aúranka'a fi'o-fi'on-kisau ímbo awánaron-kisaumo maéna óraa'-afaa-poigoni aúfáimo tine'ó agaimakáan-kwaasi wenáúraambo úmarówin-imayaamo mósá makáan-kwaasi sáwí-ampa'a tafisimai métinkarowinte óraa'-afaa-poigonte mindárai ta'ótokesa úwoi mérowasa sáwí-marupa'o iyamá kámakama éna sáwí-wiyumbo úpa'a túwówana

²¹ ósifimbo mérowi minkáé'náraití waási óipinkem-pae'paetamba
karówasa putowaná numasónkó tima'á fáinaraiye.

20

Ayáátááka'a 1,000 aataimo maíyan-aai.

¹ Miyá uwa'ó awánááwánda wíyómpakemba moórá-kisau-waasigo kuména aféúniyaim-baipinken-kima tokéna fasi'aén-ándá umbaimó tón-andama tokéna

² arááinkómbá kunta'ótokena naaófá'á marapá'á iyaankafayaambá úkéna marapá'-wáási karo'-áái simátíma'maena iyáiwain-awí'a waántáwankomba kunta'óto'mai 1,000 aatai úwoimo méraindasafena kárá'umarena

³ aféúniyaim-baipimba famétuwena óika'a awááúmai senómbá támakaimba 1,000 aatai mimpímbá ména seyaafá'-máráfákén-kwáási karo'-áái simátíminasa érai'a siyé se-fáímpóna mimpímbá ména 1,000 aatai tai'áinana faú'ankainana ampáánká'á níniye.

⁴ Minkákémbó awánááwánda kawáánuwaiti tiyáí-afama wérowasa minkáfámbá waási mérowana Manikón-imáyáá timúwasa waási áwáumo tísai úmai isáiyamba awánááwánda waási timambó wérowi Manikón-aai Ísumo siyáimba simátímúwasa tinuwarambá kambísówasa pukáawi miwí óraa'-afaa-poigon-imayaawe wenáúraambo úmárówin-imayaawe ímbo mósá makówi óraa'-afaa-poigoni aúfái túwayaanka'e tiyáánka'e ímbo agaimakówi miwí pukáampinkemba iyáfasinesa Ísu Káráísitiye'a kawáánésa 1,000 aatai ménaawe.

⁵ Minkánáá waási pukémpinkemba iyáfasinaiyan-kanaa aifa-kánáá ínasa 1,000 aatai maisuwésa fí'on-kwaasi pukémpinkemba iyáfasinanaawe.

⁶ Pukémpinkemba aifa'ó iyáfasinaiyawí tirunkó kawe'á ínasa aamoí ésa sáwí-marupa'o iyamá kaim-bárúpátáfésa ímba táátáfesa ésa Manikóní kísau Ísu Káráísitini kísau maésa Káráísitiye'a kawáá-kísáú maésa 1,000 aataifimba miyá ónááwe.

Waántáwankombo iyáákain-aai.

⁷ 1,000 aatai maisuwéna waántáwankomba faú'ankainana

⁸ seyaafá'-máráfá'á wénena seyaafá'-wáási karo'-áái simátíma'mae wénena Kóki-waasiye Mékoki-waasiye tiyáíndasafena tí'maena sáwífa'-waasi ímba kanaa'ó torausówánda-waasi mésa

⁹ seyaafá'-aémpá'á waáísomba tésa Manikóní waási méropa'a Manikó mindáópa'a imáyáamo in-dáópa'a taúkúrowana wíyómpakemba iyamá kuména minkwáási ku-gafútuwawana

¹⁰ Manikó karo'-ááímó simátímakowimba waántáwankomba ta'óto'mai sáwí-marupa'o iyamá kámakama éna sáwí-wiyumbo

úm-barupa'a famétuwena óraa'-afaa-poiye karo'-ááímó simátímakowine famétukaim-baipimba famétuwowana tí'a úmae iyéna ímba tai'áiniye.

Púwón-kwaasimo tísai índa-aai.

¹¹ Minkákémbó awánááwánda kawáániwaini ayáí-afama óraa'a waé-áfámá wérowana moóráwigo minká'á mérowana wempákémbá marawé wíyóm-baru'e tuwínkaa'-uréna áwiyokuwa'o

¹² awánááwánda pukáan-kwaasi óraa'-waasiye úwoi-waasiye kawáániwaini ayáí-afagon-aúranka'a mérowana Manikó aúfái-wandaaisomba fawaséna moórá-wandaafimba waási aúí'a úmai maé'mae'o iyawi-tuwi'a wérowana tuwímbai-wandaafimba waási marapá'ó uráan-aai wérowana Manikó mináúfái awánéna miwítí áwáu tísai úmai iséna aafimbá maitínkaraiye.

¹³ Uwi-nómpímbó pukáan-kwaasi iyáfasinowasa marafá'ó pukáan-kwaasi iyáfasinowasa pukáan-aempakemba iyáfasinowana Manikó moórá-mora-waasi miwítí áwáu tuwánéna aafimbá maitinkéna

¹⁴⁻¹⁵ waási aúí'a úmai maé'mae'o iyawi-tuwi'a agaimakón-kwandaafimba awánómba ímbo túwí'o wérowi Manikó sáwí-marupa'o iyamá kámakama um-barupa'a famétuwowana púwón-aempa'a tai'ówasa waási ímba aneka'á púwúwa'a awánaraumne.

21

Aú-marawe aú-wiyom-barukon-aai.

¹ Minkákémbó awánááwánda marawé wíyóm-baru'e tai'águwana aú-marawe aú-wiyom-baru'e wérowana marará'á uwi-nómbá ímba wérowa'a

² awánááwánda aú-nao'a kawe'-náó'-úramba

wíyómpa'a paápé uréna Manikómpákémbá kuména Yérúsaremufakaan-dao'a úmbanifo aú-nao'a úwana aú-ininko aú-unankwatoi to'waaí urénamo awaai-kómpá'ó wintembá mindáó'a to'waaí úmakowana

³ kawáániwaini ayái-afarakemba moóráwigo óraaka séna káfé'a Maníkómó mérainda waásifimba ména miwísé'a mérainasa miwí wení waási-i'a iyana miwísé'a ména ímbo tiyuwáinda

⁴ miwí ti'nimá uwátiyuwainana ááeraan-tantaa'a seyaafá tai'ásuwainasa pósa ímba puwésa ímba toikafó-í'a ésa ímba ifi'á tésa ímba tí'a éna miyá íniye siyáieye.

⁵ Súwana kawáániwaini ayái-afara'o mérowi séna seyaafá-tántáá'á aúma úne simásuwena séna maanááimó simámunda aúfáifimba agauwó. Mináái érai'-aaí póna paápé íniye simásimena

⁶ séna seyaafá-kísáú tai'áwiye. Aifa'é ánaaenkoni áwáuma kemá úne. Ááema mé'a kífé'wara'a mé'a maé'mae'a ónaumne. Seyaafá-tántáákóni áwáuma kemá úne. Nontáfénamo tinkáindawi nombá tíménasa ímbo méyámbaraiyamba úwoi tíménasa aú'í'a úmai maé'mae'a ónááwe.

⁷ Sáwí-tantaakombo iyáákaawi kempákémbá kawé-tántáá'á seyaafá'ó tíménda miwítí Fasi'aénkó onasá kesí iyámpói-i'a ónááwe.

⁸ Énifo ímbo fasi'ámaimo kesé'o méraawiye ímbo kesé'o kááísamaimo méraawiye sáwí'o owiyé waásimo tinkamowasamo púwówiye aare-úméné waai-úménémó owiyé fintómó naawiyé úwaa'o owiyé karo'-mánikóné waántá-waasiye-imayaamo mósá márááwiye karo'-ááimó sewiyé miyámó on-kwáási sáwí-marupa'a iyamá kámakama éna sáwí-wiyumbo im-bárúpá'á Manikóni némpa'a mésa maé'mae'a ónááwe siyáieye.

⁹ Súwana wíyómpakemba afakaeté-kisau-waasi afakaeté-taufa'a tokésa afakaeté-sawi-meyambo tímakowifinkemba moóráwigo simásimena séna tina'á Ísun-aaisafesa timankúmbó owí kentí sáwí-meyambo maiyáiwaini aú-ininkaambo on-kwáási aráánáméno súwana

¹⁰ Maníkóni ámutanko kempímbá óraa'a uwásinkowana sí'maena óraa'a ayáátáá'-omapiimba mósinkena awánaao súwa'o awánaáwánda kawé'-náó'-úramba Yérúsaremuufakaamba wíyómpakemba Maníkómpákémbá kumúwana

¹¹ Maníkóni sámó kaimbá mindáo'pa'a wérontafena mindáo'a sán-kówasa óraa'-ontambo tuwésamo maiyáan-ontambo taaéná-wisiyan-ontambo makáawana sámó kain-tembá mindáo'a miyá éna sán-kwégowasa

¹² sí'á óntantamba sanaan-úramba úmakowana misípímbá ontá sísamaifakemba kae'á kumbaimái-ontama wérowasa minóntará'á wíyómpaken-kisau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi káráwiyesa mérowana Ísarerin-ááninton-tuwi'a sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi-tuwi'a minóntará'á agaimakówana

¹³ aafáúmó iyáúsun-aempa'a kaumbo-óntá úwana aafáúmó kúwáferon-aempa'a kaumbo-óntá úwana séfasefa'-aempa'a kaumbo-óntá úwana

¹⁴ óntamba sísamaifakemba kae'á kumbaimái-ontamba marésa minóntánká'á sí'á úmakowasa minóntánká'á kentáási sáwí-meyambo maiyáiwaini aantá-waasi-tuwi'a agaimakówa'a awánaraumne.

¹⁵ Awánaáwánda wíyómpaken-kisau-waasigomo simásímakaiwai ayáámpimba moórá-taemo'a korí-óntántámbó úmakon-taemo'a tokéna mindáo'e minóntáwé misí'émó awaiya'maráinda-taemo'a tokéna

¹⁶ mindáo'pa'a wení taemóntamba séfasefa'-aempa'a awaiya'maréna toráúfa'a awaiya'marówana seyaafá'-áémpá'á awaiyarí'a éna ayáátáá'a 12,000 úwana

¹⁷ síkóni a'nónká'ó awaiya'marómba 144 úwana waásimo torausúmba miyá úwana

¹⁸ misí'á taaéná-wisiyan-ontantamba úmakesa mindáo'a korí-óntántámbá úmakowana sámó kaintembá úwasa

¹⁹ sí'ó úmakon-ontanka'a to'waaí úmakesa kawé'-óntántámbá to'waaí úmakesa aifa'á taaéná-wisiyan-ontamba makésa miwá afófora'a sokón-ontamba fasi'aén-óntámbá marésa miwá afófora'a waén-óntámbá marésa miwá afófora'a taaéná-wisiyan-ontamba marésa

²⁰ miwá afófora'a fafután-óntámbá marésa miwá afófora'a naae-óntámbá marésa miwá afófora'a uriyon-óntámbá marésa miwá afófora'a taaéná-wisiyan-ontamba fasi'aén-óntámbá marésa miwá afófora'a uriyon-óntámbá marésa miwá afófora'a taaéná-wisiyan-ontamba marésa miwá afófora'a sokón-ontamba marésa miwá afófora'a naae-óntámbá marésa miyáumai-ontamba to'waaí úmaresa

²¹ moórá-ontara'a súwáásuwaakisamba úmakesa sísamaifakemba kae'á kumbaimái-ontara'a sísamaifakemba kae'á kumbaimái-suwaasuwaakisamba minóntaráfámbá úmakesa aambá korí-óntántámbá akwí'makowana sámó kaintembá uráieye.

²² Sámó kaintembá úwana Fasi'aénkó Maníkó seyaafá-fásí'áénkwaráwíyé kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwaiye méroyana póna áamáán-damba ímba wérowa'a awánááwánana

²³ mindáoopa'a Maníkóní sámó kainkó sáma kátinkowana kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwai miyá úwana póna aafáúwé wíyóne mindáoopa'a ímba wérowa'a awánááwánana

²⁴ mindáoopa'o sámó kátinkáiwai seyaafá'-máráfákén-kwáásí sáma kátinkainasa seyaafá'-máráfákén-káwáá-wáásí túwí'o wéraindawi mindáoopa'a koméraiya

²⁵ mindáoopa'a nó'waamba ímba ínasa pósa sí'-óntámá ímba úmaresa úwoi tisúwéwana wérainasa

²⁶ seyaafá'-máráfákén-kwáásí túwí'o wéraindawi miwítí kawé-tántáá'á maimaésa mindáoopa'a koméraiya

²⁷ mindáoopa'a sáwí-tantaa'a ímba wérainasa sáwí'o iyawiye karo'-ááímó síyawiye ímba iméraiya kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwai aúfái-wandaafimba aúí'a úmai maé'mae'o iyawi-tuwi'a agaimakáinda-waasi aantemba mindáoopa'a koménaawe.

22

¹ Minkákémbá wíyómpaken-kisau-waasigo moórá-nomba aráásimuwana mindómbá sámó kón-domba úwasa waási nésa maé'mae'o íyan-domba Maníkóe kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwainte

tiyái-afarakembo kumúmba

² mindáoókoni aampimbá kumúwana séfasefa'-aipa'a taaímá wéna arambá iyówana waási nésa maé'mae'o íyan-taeramba moórá-wiyonka moórá-wiyonka'a arambá wéiyena úwana mintáénama seyaafá'-wáásí newaná ímba tí'a éna tai'áínana

³ Maníkómó sáwí'a ofo túwáaromo sínda-tantaa'a ímba wérainana Maníkóe kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwainte tiyái-afama wérainasa wení kisau-waasi wení-imáyáá mósá marésa

⁴ wenói'a awánésa wenáwí'a túwayaanka'a agaimaráiyana

⁵ nó'waamba ímba ínana aa'á ímba káínana Fasi'aénkó Maníkó sáma kátinkainasa pósa ómbá ímbo kúrárémba kawáá-kísáú maimaé iyésa ménaawe.

⁶ Minkákémbá wíyómpaken-kisau-waasigo simásimena séna mináái érai'-aaí póna paápé íniye. Fasi'aénkó Maníkó wenáái simátíméwi wení ámútambo tímiwai wení kisau-waasigomba wíyómpakemba ai'maréna séna kárika'o paápé índa-tantaa'a kesí kisau-waasi aráátimiyo siyáiyé súwana

⁷ Ísu séna isaaó. Kárika'a kumónaumne. Mináúfáímbó wérain-aaimo kárika'o paápé índa-aaimo isésamo taawiyafiyawi tirunkó aamoí íniye Ísu siyáiyé.

⁸ Súwa'a kemá Yóni mináái isé'a awáné'a wíyómpakewi aráásimakaiwai aísamaifimba kifae'a wení-imáyáá mósá maránae sé'a ówánana

⁹ simásimena séna ímba miyán-uwó. Emó ení waásimo Maníkón-aaimo simátimakaandawiyemo maanáúfáífinkén-ááímó taawiyáfón-kwaasiyemo Maníkóní kisau-waasimo ontembá kewará'á Maníkóní kisau-waasi úmpo kení-imáyáá ímba mósá maré Maníkón-imáyáá aantemba mósá maraaó siyáiyé.

¹⁰ Simásimena séna maanáúfáífinkén-ááímó paápé índa-tantaa'a kárika paápé ínifo ímba aúpá'ó máréndá afora'á maraaó.

¹¹ Minkánaámó tinda sáwí'o iyawi sáwí'a iyasa sáwí'o úmaimo méraiyaíwí sáwí'a úmai mérewasa kawé'ó iyawi kawé'a iyasa kawé'ó úmaimo méraiyaíwí kawé'-úmai ménaawe siyáiyé.

¹² Súwana Ísu séna isáaro. Kárika'a kumónaumne. Kemó máén-kisaugoni méyámbá maimaé'a kumónaumne.

¹³ Aifa'é ánaaenkoni áwáu kemá úne. Ááéma mé'a kiféwara'a mé'a maé'mae'a ónaumne Ísu siyáiyé.

¹⁴ Súwasa mindáoókoni ontará'á iyésa taaéramba nésa maé'mae'o iyantafesa unáánkwtóimo non-kwíyówanamo kawé'ó intembá miwí kawé'-úmai méraawana tirunkó aamoí wéiyé.

¹⁵ Sáwí'o owíyé fintómó naawíyé úwaa'o owíyé aare-úméné waai-úménémó owíyé waásimo tinkamowasa púwówiye karo'-mánikóné waántá-waasi-imayaamo mósá márááwiye karo'-ááisáfésa aamoímó owíyé miyámó úmaesamo kowí mindáoopa'a ímba iyónááwe.

¹⁶ Ísu séna kemá Ísu wíyómpakemba kesí kísau-waasigomba ai'maráúnana kentópa'a kuména mináái Fasi'aénkóní waási isáíwae séna kusimátimakaiye. Kemá Téfitin-aísaafitamtambo uráundawi é'a aafáúmó iyáúsisanamo wérain-o'a kemá úne Ísu siyáíye.

¹⁷ Súwasa Manikóní ámútankoe kentáásí sáwí-meyambo maiyáiwaini aú-ininkaambo on-kwáásiyé sésa Manikómpá'á teró siyasa minááímó isááwi Manikómpá'á teró sénááwe. Nontáfénamo tinkáíndawi Manikómpá'á teró. Manikómpá'á kónae siyawi tíyana Manikó maé'mae'o íyan-domba úwoi timínasa nésa maé'mae'a ónááwe.

¹⁸ Kemá Yóni paápé índa-tantaa'a maanáúfáímbá agaimaré'a maanáúfáífkén-ááímó isáíyan-kwaasisafe'a óraaka sé'a maanáúfáímbó tuwímbaimo kentí imáyáafinken-aaiwara'o síyanamo éna Manikó sáwí-meyambo timínda agaimaré'o simátimunda-sawimeyamba timíníye.

¹⁹ Tuwímbaimo maanáúfáífkémbó paápé índa-tantaa'o tínaaembo uwámiyanamo éna Manikó minkwáásísáféna séna minkáwé'-náópa'a ímba iyé'a maé'mae'o íyan-taeramba ímba nánaáwe. Maanáúfáífkémbó simátimunda-aaisafena síníye kemá Yóni sune.

²⁰ Mináái érai'-aain-íye siwáí káríka'a kumónaumne sisa'á érai'-aain-ífo Fasi'aénkó Ísu érai'a úwoi kumuwo sune.

²¹ Fasi'aénkó Ísu Manikóní waási úwoi túwa'nai ína'a méraaro. Mináái érai'-aain-íye. *Mináái tai'áiye.*

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Mátíyu 1:1-2:12
2	Mátíyu 2:13-3:6
3	Mátíyu 3:7-4:11
4	Mátíyu 4:12-25
5	Mátíyu 5:1-26
6	Mátíyu 5:27-48
7	Mátíyu 6:1-24
8	Mátíyu 6:25-7:14
9	Mátíyu 7:15-29
10	Mátíyu 8:1-17
11	Mátíyu 8:18-34
12	Mátíyu 9:1-17
13	Mátíyu 9:18-38
14	Mátíyu 10:1-23
15	Mátíyu 10:24-11:6
16	Mátíyu 11:7-30
17	Mátíyu 12:1-21
18	Mátíyu 12:22-45
19	Mátíyu 12:46-13:23
20	Mátíyu 13:24-46
21	Mátíyu 13:47-14:12
22	Mátíyu 14:13-36
23	Mátíyu 15:1-28
24	Mátíyu 15:29-16:12
25	Mátíyu 16:13-17:9
26	Mátíyu 17:10-27
27	Mátíyu 18:1-22
28	Mátíyu 18:23-19:12
29	Mátíyu 19:13-30
30	Mátíyu 20:1-28
31	Mátíyu 20:29-21:22

February

date	Scripture
1	Mátiyu 21:23-46
2	Mátiyu 22:1-33
3	Mátiyu 22:34-23:12
4	Mátiyu 23:13-39
5	Mátiyu 24:1-28
6	Mátiyu 24:29-51
7	Mátiyu 25:1-30
8	Mátiyu 25:31-26:13
9	Mátiyu 26:14-46
10	Mátiyu 26:47-68
11	Mátiyu 26:69-27:14
12	Mátiyu 27:15-31
13	Mátiyu 27:32-66
14	Mátiyu 28:1-20
15	Mááka 1:1-28
16	Mááka 1:29-2:12
17	Mááka 2:13-3:6
18	Mááka 3:7-30
19	Mááka 3:31-4:25
20	Mááka 4:26-5:20
21	Mááka 5:21-43
22	Mááka 6:1-29
23	Mááka 6:30-56
24	Mááka 7:1-23
25	Mááka 7:24-8:10
26	Mááka 8:11-9:1
27	Mááka 9:2-29
28	Mááka 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mááka 10:13-31
2	Mááka 10:32-52
3	Mááka 11:1-26
4	Mááka 11:27-12:17
5	Mááka 12:18-37
6	Mááka 12:38-13:13
7	Mááka 13:14-37
8	Mááka 14:1-21
9	Mááka 14:22-52
10	Mááka 14:53-72
11	Mááka 15:1-47
12	Mááka 16:1-20
13	Rúku 1:1-25
14	Rúku 1:26-56
15	Rúku 1:57-80
16	Rúku 2:1-35
17	Rúku 2:36-52
18	Rúku 3:1-22
19	Rúku 3:23-38
20	Rúku 4:1-30
21	Rúku 4:31-5:11
22	Rúku 5:12-28
23	Rúku 5:29-6:11
24	Rúku 6:12-38
25	Rúku 6:39-7:10
26	Rúku 7:11-35
27	Rúku 7:36-8:3
28	Rúku 8:4-21
29	Rúku 8:22-39
30	Rúku 8:40-9:6
31	Rúku 9:7-27

date	Scripture
1	Rúku 9:28-50
2	Rúku 9:51-10:12
3	Rúku 10:13-37
4	Rúku 10:38-11:13
5	Rúku 11:14-36
6	Rúku 11:37-12:7
7	Rúku 12:8-34
8	Rúku 12:35-59
9	Rúku 13:1-21
10	Rúku 13:22-14:6
11	Rúku 14:7-35
12	Rúku 15:1-32
13	Rúku 16:1-18
14	Rúku 16:19-17:10
15	Rúku 17:11-37
16	Rúku 18:1-17
17	Rúku 18:18-43
18	Rúku 19:1-27
19	Rúku 19:28-48
20	Rúku 20:1-26
21	Rúku 20:27-47
22	Rúku 21:1-28
23	Rúku 21:29-22:13
24	Rúku 22:14-34
25	Rúku 22:35-53
26	Rúku 22:54-23:12
27	Rúku 23:13-43
28	Rúku 23:44-24:12
29	Rúku 24:13-53
30	Yóni 1:1-28

date	Scripture
1	Yóni 1:29-51
2	Yóni 2:1-25
3	Yóni 3:1-21
4	Yóni 3:22-4:3
5	Yóni 4:4-42
6	Yóni 4:43-54
7	Yóni 5:1-23
8	Yóni 5:24-47
9	Yóni 6:1-21
10	Yóni 6:22-40
11	Yóni 6:41-71
12	Yóni 7:1-29
13	Yóni 7:30-52
14	Yóni 7:53-8:20
15	Yóni 8:21-30
16	Yóni 8:31-59
17	Yóni 9:1-41
18	Yóni 10:1-21
19	Yóni 10:22-42
20	Yóni 11:1-53
21	Yóni 11:54-12:19
22	Yóni 12:20-50
23	Yóni 13:1-30
24	Yóni 13:31-14:14
25	Yóni 14:15-31
26	Yóni 15:1-27
27	Yóni 16:1-33
28	Yóni 17:1-26
29	Yóni 18:1-24
30	Yóni 18:25-19:22
31	Yóni 19:23-42

date	Scripture
1	Yóni 20:1-31
2	Yóni 21:1-25
3	Aantá-waasi 1:1-26
4	Aantá-waasi 2:1-47
5	Aantá-waasi 3:1-26
6	Aantá-waasi 4:1-37
7	Aantá-waasi 5:1-42
8	Aantá-waasi 6:1-15
9	Aantá-waasi 7:1-29
10	Aantá-waasi 7:30-50
11	Aantá-waasi 7:51-8:13
12	Aantá-waasi 8:14-40
13	Aantá-waasi 9:1-25
14	Aantá-waasi 9:26-43
15	Aantá-waasi 10:1-33
16	Aantá-waasi 10:34-48
17	Aantá-waasi 11:1-30
18	Aantá-waasi 12:1-23
19	Aantá-waasi 12:24-13:12
20	Aantá-waasi 13:13-41
21	Aantá-waasi 13:42-14:7
22	Aantá-waasi 14:8-28
23	Aantá-waasi 15:1-35
24	Aantá-waasi 15:36-16:15
25	Aantá-waasi 16:16-40
26	Aantá-waasi 17:1-34
27	Aantá-waasi 18:1-21
28	Aantá-waasi 18:22-19:12
29	Aantá-waasi 19:13-41
30	Aantá-waasi 20:1-38

date	Scripture
1	Aantá-waasi 21:1-16
2	Aantá-waasi 21:17-36
3	Aantá-waasi 21:37-22:16
4	Aantá-waasi 22:17-23:10
5	Aantá-waasi 23:11-35
6	Aantá-waasi 24:1-27
7	Aantá-waasi 25:1-27
8	Aantá-waasi 26:1-32
9	Aantá-waasi 27:1-20
10	Aantá-waasi 27:21-44
11	Aantá-waasi 28:1-31
12	Rómu 1:1-17
13	Rómu 1:18-32
14	Rómu 2:1-24
15	Rómu 2:25-3:8
16	Rómu 3:9-31
17	Rómu 4:1-12
18	Rómu 4:13-5:5
19	Rómu 5:6-21
20	Rómu 6:1-23
21	Rómu 7:1-14
22	Rómu 7:15-8:6
23	Rómu 8:7-21
24	Rómu 8:22-39
25	Rómu 9:1-21
26	Rómu 9:22-10:13
27	Rómu 10:14-11:12
28	Rómu 11:13-36
29	Rómu 12:1-21
30	Rómu 13:1-14
31	Rómu 14:1-23

date	Scripture
1	Rómu 15:1-21
2	Rómu 15:22-16:7
3	Rómu 16:8-27
4	1 Kórinti 1:1-17
5	1 Kórinti 1:18-2:5
6	1 Kórinti 2:6-3:4
7	1 Kórinti 3:5-23
8	1 Kórinti 4:1-21
9	1 Kórinti 5:1-13
10	1 Kórinti 6:1-20
11	1 Kórinti 7:1-24
12	1 Kórinti 7:25-40
13	1 Kórinti 8:1-13
14	1 Kórinti 9:1-18
15	1 Kórinti 9:19-10:13
16	1 Kórinti 10:14-11:1
17	1 Kórinti 11:2-16
18	1 Kórinti 11:17-34
19	1 Kórinti 12:1-26
20	1 Kórinti 12:27-13:13
21	1 Kórinti 14:1-17
22	1 Kórinti 14:18-40
23	1 Kórinti 15:1-28
24	1 Kórinti 15:29-58
25	1 Kórinti 16:1-24
26	2 Kórinti 1:1-11
27	2 Kórinti 1:12-2:11
28	2 Kórinti 2:12-17
29	2 Kórinti 3:1-18
30	2 Kórinti 4:1-12
31	2 Kórinti 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Kórinti 5:11-21
2	2 Kórinti 6:1-13
3	2 Kórinti 6:14-7:7
4	2 Kórinti 7:8-16
5	2 Kórinti 8:1-15
6	2 Kórinti 8:16-24
7	2 Kórinti 9:1-15
8	2 Kórinti 10:1-18
9	2 Kórinti 11:1-15
10	2 Kórinti 11:16-33
11	2 Kórinti 12:1-10
12	2 Kórinti 12:11-21
13	2 Kórinti 13:1-14
14	Kárésiya 1:1-24
15	Kárésiya 2:1-16
16	Kárésiya 2:17-3:9
17	Kárésiya 3:10-22
18	Kárésiya 3:23-4:20
19	Kárésiya 4:21-5:12
20	Kárésiya 5:13-26
21	Kárésiya 6:1-18
22	Éfésási 1:1-23
23	Éfésási 2:1-22
24	Éfésási 3:1-21
25	Éfésási 4:1-16
26	Éfésási 4:17-5:2
27	Éfésási 5:3-33
28	Éfésási 6:1-24
29	Fírípái 1:1-26
30	Fírípái 1:27-2:18

date	Scripture
1	Fírípái 2:19-3:6
2	Fírípái 3:7-4:1
3	Fírípái 4:2-23
4	Kórósi 1:1-20
5	Kórósi 1:21-2:7
6	Kórósi 2:8-23
7	Kórósi 3:1-17
8	Kórósi 3:18-4:18
9	1 Tésáróníka 1:1-2:9
10	1 Tésáróníka 2:10-3:13
11	1 Tésáróníka 4:1-5:3
12	1 Tésáróníka 5:4-28
13	2 Tésáróníka 1:1-12
14	2 Tésáróníka 2:1-17
15	2 Tésáróníka 3:1-18
16	1 Tímóti 1:1-20
17	1 Tímóti 2:1-15
18	1 Tímóti 3:1-16
19	1 Tímóti 4:1-16
20	1 Tímóti 5:1-25
21	1 Tímóti 6:1-21
22	2 Tímóti 1:1-18
23	2 Tímóti 2:1-21
24	2 Tímóti 2:22-3:17
25	2 Tímóti 4:1-22
26	Táitási 1:1-16
27	Táitási 2:1-14
28	Táitási 2:15-3:15
29	Fírímóni 1:1-25
30	Ípúru 1:1-14
31	Ípúru 2:1-18

date	Scripture
1	Ípúru 3:1-19
2	Ípúru 4:1-13
3	Ípúru 4:14-5:14
4	Ípúru 6:1-20
5	Ípúru 7:1-19
6	Ípúru 7:20-28
7	Ípúru 8:1-13
8	Ípúru 9:1-10
9	Ípúru 9:11-28
10	Ípúru 10:1-18
11	Ípúru 10:19-39
12	Ípúru 11:1-16
13	Ípúru 11:17-31
14	Ípúru 11:32-12:13
15	Ípúru 12:14-29
16	Ípúru 13:1-25
17	Yémísi 1:1-18
18	Yémísi 1:19-2:17
19	Yémísi 2:18-3:18
20	Yémísi 4:1-17
21	Yémísi 5:1-20
22	1 Pítáa 1:1-12
23	1 Pítáa 1:13-2:10
24	1 Pítáa 2:11-3:7
25	1 Pítáa 3:8-4:6
26	1 Pítáa 4:7-5:14
27	2 Pítáa 1:1-21
28	2 Pítáa 2:1-22
29	2 Pítáa 3:1-18
30	1 Yóni 1:1-10

date	Scripture
1	1 Yóni 2:1-17
2	1 Yóni 2:18-3:2
3	1 Yóni 3:3-24
4	1 Yóni 4:1-21
5	1 Yóni 5:1-21
6	2 Yóni 1:1-13
7	3 Yóni 1:1-14
8	Yúti 1:1-25
9	Paápe uráin-aaí 1:1-20
10	Paápe uráin-aaí 2:1-17
11	Paápe uráin-aaí 2:18-3:6
12	Paápe uráin-aaí 3:7-22
13	Paápe uráin-aaí 4:1-11
14	Paápe uráin-aaí 5:1-14
15	Paápe uráin-aaí 6:1-17
16	Paápe uráin-aaí 7:1-17
17	Paápe uráin-aaí 8:1-13
18	Paápe uráin-aaí 9:1-21
19	Paápe uráin-aaí 10:1-11
20	Paápe uráin-aaí 11:1-19
21	Paápe uráin-aaí 12:1-18
22	Paápe uráin-aaí 13:1-18
23	Paápe uráin-aaí 14:1-20
24	Paápe uráin-aaí 15:1-8
25	Paápe uráin-aaí 16:1-21
26	Paápe uráin-aaí 17:1-18
27	Paápe uráin-aaí 18:1-24
28	Paápe uráin-aaí 19:1-21
29	Paápe uráin-aaí 20:1-15
30	Paápe uráin-aaí 21:1-27
31	Paápe uráin-aaí 22:1-21

Tuwímbai-aaigoni áwáu maarán-iyé

Tuwímbai-aaigoni áwáu maarán-iyé.

Aantá-waasi

Mátíyú 10:2

Aantá-waasi 14:13

Ísu kesáái simátíma'mae nóro séna simátímakain-kwaasisafesa numa-áimpínkémbá aposeliye wésefo kentáásááifimba aantá-waasiyesa wésune. Ílumba Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi aantembanifo tuwímbai-waasi-tuwi'a Pórowe Páánápáasiye Sáírásiye fi'o-fi'on-kwaasisafesawara'a aantá-waasiye wésewe.

Aarakwá tááíye awá'-wáásí tááíye iyámpói tááíye miyán-áái

maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyú 5:27-32 .. 19:3-9

Mááka 7:10 .. 10:2-12

Rómu 7:2-3

1 Kórinti 6:9-11 .. 7:1-16 .. 7:25-40

2 Kórinti 6:14

Éfásási 5:21-33 .. 6:1-4

Kórósi 3:18-21

1 Tímóti 3:4

Ípúru 12:7-11 .. 13:4

1 Pítáa 3:1-7

Aare ti'nónká'ó káátaraan-aaí.

1 Kórinti 11:2-16

Naaófá'á aare táái ti'nómbó ímbo ánáan-kwimaimo kámo'o wíyún-inintafesa sáwí-imaawara'-inine siyáawe.

Ámáán-kawaa-waasi

Mátíyú 3:7

Aantá-waasi 4:1 .. 5:17

Yúndaa-waasiti óraa'-waasi kaeká'-unkwima'mai mésa moórá-unkwimo ombá Móseseni áamáne ámáíne wésimatimewisafesa numa-áimpínkémbá Ferisi-waasiye wésefo kentáásááifimba ámáán-kawaa-waasiyesa wésune. Moórá-unkwimo ombá sésa púwómpinkemba ímba iyáfasinanaawe sésa púwón-kwaasi timambá ímba wéraiye sésa Manikóní wíyómpaken-kísau-waasi ímba méraawe sen-kwáásí túwí'a Sátúsi-amaan-aaímo sen-kwáásiyé.

Ámáán-kísau-waasi

Mátíyú 8:4 .. 12:5

Ámáán-kísau-waasi Manikóní óraa'-amaan-daumpa'a kísau maésa Móseseni ámáámba arááiwaesa waásiti sáwí-imayaa maitiyuwáinana miwífá'á sáwí-meyamba ímba tínkwae sésa póí tufú'mai óntan-taarera'a agaimái Manikómbá áma'mae iyáawe. Miyámó uráan-kwaasisontafesa numa-áimpínkémbá pris-waasiye wésefo kentáásááifimba ámáán-kísau-waasiyesa wésune.

Ándá-aran-domba

Numa-áimpínkémbá wain-iyé wésefo kentáásááifinkemba ándá-aran-done wésewe. Maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyú 9:14-17 .. 21:33-46 .. 26:26-30

Rómu 14:19-23

1 Kórinti 10:14-22 .. 11:23-32

Aráá-tonkon-aaí

maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyú 26:26-30

Mááka 14:22-26

Rúku 22:15-20

1 Kórinti 10:14-22 .. 11:17-34

Ísípi-marafaken-kawaago

Aantá-waasi 7:10

Ísípi-marafaken-kawaagowemo sembá miwí tááifinkene numa-áímpínkéné Ferowe wésewe.

Ísu aúí'a úmai maé'mae'o íyawini áwáun-iyē. Aúí'a úmai maé'mae'o íyawini áwáu-aai

maampimbá wéraifo toráumai ísáaro.

Yóni 3:16 .. 3:36 .. 5:24 .. 5:39-40 .. 6:47

Yóni 6:66-69 .. 10:27-30 .. 14:6 .. 17:1-5

Rómu 6:22-23

1 Yóni 5:11-15

Ísu Káraísitini waásiye

sésa numa-áímpínkembá Kristeniye wésewe.

Aantá-waasi 11:26

Ísu marap'á kumíndasafesa imáyáa ésamo to'mayaa on-áái

maampimbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyu 16:24-28 .. 24:36-44 .. 25:31-46

Máaka 8:34-38 .. 13:32-37

Rúku 12:35-40 .. 19:11-27 .. 21:34-36

Yóni 14:1-3

Aantá-waasi 1:9-11

1 Kórinti 1:4-9 .. 3:10-15 .. 4:5

Firípai 1:3-6 .. 3:20-21

Kórósi 3:1-4

1 Tésárónika 3:11-13 .. 4:13-18 .. 5:23-24

2 Tésárónika 1:5-12

1 Tímóti 6:11-16

2 Tímóti 4:1-8

Táitási 2:11-14

Ípúru 9:27-28

Yémisi 5:7-9

1 Pítaa 1:13

2 Pítaa 3:1-14

1 Yóni 2:28 - 3:3

Yúti 14-24

Paápé uráin-aai 1:7 .. 16:15 .. 20:11-15 .. 22:20

Ísuni fasi'aénkó seyaafá-fásí'aénkómbá íyáákarain-aai

maampimbá wéraifo toráumi ísáaro.

Waántawankomba íyáákaraiye.

Mátíyu 4:1-11

1 Yóni 3:8

Tí'o ún-kwaasi asófatinkena pukómpinkemba íyáfasintinkaraiye.

Mátíyu 4:24 .. 8:1-4 .. 9:1-8 .. 9:18-26

Máaka 2:1-12 .. 5:24-34 .. 7:31-37

Rúku 7:11-17

Yóni 9:1-41 .. 11:1-44

Aantá-waasi 3:1-16 .. 9:36-42

Yémisi 5:14-16

Sáwi-amutamba tirumpinkémbá maitíyukaiye.

Mátíyu 8:28-34

Máaka 1:21-28 .. 6:7 .. 7:25-30

Rúku 9:37-43

Kári-tomban-ifo sáwífa-tomba úkáiyē.

Mátíyu 14:13-21 .. 15:32-38

Óraa-fiyunda torówana mafaimakáiyē.

Mátíyu 8:23-27

Non-afófora'a kuráiyē.

Tuwímbai-aaigoni áwáu maarán-íye Ísuni kísau-waasi 423Tuwímbai-aaigoni áwáu maarán-íye Maníkó wení waásiya'a

Mátíyu 14:22-33

Waántáwanko waásimo puwíya-fasi'aembo tokáimba Ísu tai'ásuwainiye.

Ípúru 2:14-15

Ísu aúí'a úmai maé'mae'o uwátínkáí-fasi'aemba tokáiwain-íye.

Yóni 17:1-3

Ísu waásiti sáwí-imayaa wémaitiyuwai-fasi'aemba tokáiwain-íye.

Mátíyu 9:1-8

Rúku 7:47-50

Ísuni kísau-waasi

Mátíyu 10:1

Ísu séna Maníkón-aaí simátíména'a kembá súwa'nai e'a kesé'a níwae séna sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi iyáfasintinkain-kwaasisafena numa-áimpinkembá disaipeliye wésefo kentáásááifimba Ísuni kísau-waasiyesa wésune.

Ísuni waásifimba umbai-tántáá'á tinda-aaíye fasi'átínkáín-aaíye maampimbá wéraifo toráumai isáaro.

Mátíyu 5:10-11 .. 6:25-33 .. 10:16-25

Mátíyu 11:28-30 .. 26:40-41

Rúku 17:1-4 .. 8:13

Yóni 14:1-3

Aantá-waasi 5:40-42 .. 9:15-16

Rómu 5:1-5 .. 8:17-18 .. 8:31-39 .. 12:12-18

1 Kórinti 10:6-13

2 Kórinti 1:3-7 .. 4:16-18 .. 12:7-10 .. 15:56-58

Kárésiya 6:1-2

Éfésási 4:25-32

Fírípai 4:4-7

1 Tésárónika 3:1-5

2 Tésárónika 3:1-5

1 Tímóti 1:7

2 Tímóti 2:14-15

Ípúru 2:18 .. 4:14-16 .. 12:7-11 .. 12:14

Yémísi 1:2-4 .. 1:12-15

1 Pítaa 1:3-9 .. 2:19-21 .. 3:13-18

1 Pítaa 4:12-19 .. 5:6-11

2 Pítaa 2:9

1 Yóni 2:7-11 .. 4:18

Yúti 24

Máána-tomba

Yóni 6:31

Yúndaa-waasi Ísípi-marafa'a ándáfakaamba mérowana Mósesé séna Maníkó Émbaramuwara wenaísaafitantambo iyawiwara'a timénaumne siyóm-barafa'a kónae séna tí'maena kúmba afufumpim-báramá máásai-marafa'a wéwesa 40 aatai maisukáawe. Maníkó tómbá tuwówasa mi-40-áátáígón-arumpimba námae iyáawe. Míntómbá aifa-kánáá awánésa miwí tááifinkemba sésa maanaawemo sumbá nóin-tantaara'íyo sésa siyáawe.

Maníkó waásimo méraawini áwáusafena tísai índa-kanaa tinda-aaí maampimbá wéraifo toráumai isáaro.

Mátíyu 11:20-24 .. 12:36-37 .. 16:27 .. 21:33-44

Yóni 3:18-21 .. 8:24 .. 12:47-48

Rómu 6:22-23 .. 14:12

Ípúru 10:26-31

Maníkó wení waásiya'a wégawaaniye.

Mátíyu 3:2

Ísu marapá'ó méronka'a Yúndaa-waasiti marafá'á Rómu-kamani-waasi kawáánurowasa Yúndaa-waasi sésa Rómu-waasi kóíyanamo éna Maníkó kenkátá kawáánuwasinkena kentáási Fasi'aénkó-i'a íniye sésa amu'marésa méraawe. Marapá'á

méraanka'a waántáwanko tafisisasá wenááisafesa ewémó sewí waántáwanko miwítí fasi'aénkó-i'a wéifo Ísun-aaisafesa ewémó sewí Maníkó miwítí Fasi'aénkó-i'a éna miwiyá'a wégawaaniye. Miyámó wéifo ánaaembo éna Maníkó aantemba Fasi'aéni'a éna waásiya'e marará'é wiyómpa'e weyáá kawááníniye. Maníkó wení waásiya'a wégawaaniye sésa numa-áimpínkémhá kingdomuwe wésefo maampímhá wéraifo isáaro.

Mátíyu 3:2 .. 6:10 .. 6:30-33 .. 7:21-23

Mátíyu 13:24-52 .. 18:1-4 .. 18:23-35 .. 19:13-15

Mátíyu 20:1-16 .. 22:1-14 .. 25:1-13

Rúku 13:18-21 .. 17:20-21 .. 18:24-30 .. 23:42-43

Yóni 18:36

1 Kórinti 6:9-10

Maníkómó iyáfasinankaiwai

Mátíyu 11:2 .. 16:16

Yóni 6:14-15

Yúndaa-waasi kentáási óraa'-waasi-i'a ínkwáe sésamo ombá masawémba ti'nómpímhá atinké'ómbaniye. Miyámó é'óntafesa Yúndaa-waasi-taafinkemba Mésiyaawe wésefo Kíríki-waasi-taafinkemba

Karáisitiyemo sembá minááigóni áwáu Maníkómó iyáfasinankaiwain-ye wésewe. Maníkó kesááninko kesí kísau máinkwae séna iyáfasinankaundawi paápé íniye súwana Yúndaa-waasiti marafá'á Ísu paápé uráíye. Yúndaa-waasiti marafá'á Rómu-kamani-waasi kawáánuronka'a Yúndaa-waasi sésa Maníkómó iyáfasinankaraiwai paápé éna Rómu-waasi timátuwena wemá kawááníniye sumhá Ísu ímba miyá úntafesa Maníkómó iyáfasinankaraiwaiye ímba siyáawe.

Maníkómpá'a inaimó sen-áái maampímhá wéraifo toráumai isáaro.

Mátíyu 6:5-15 .. 18:19-20 .. 21:21-22 .. 26:36-46

Mááka 11:24-26

Rúku 6:12 .. 10:2 .. 18:1-8 .. 22:39-46

Yóni 11:21-22 .. 14:12-14 .. 15:7 .. 16:24

Aantá-waasi 7:60 .. 9:40 .. 16:25-26

Rómu 8:26

Éfésási 6:18-19

1 Tésárónika 5:17-18

1 Tímóti 2:1-8

Ípúru 7:23-25

Yémisi 1:5-8 .. 4:3 .. 5:13-16

1 Yóni 3:22-24 .. 5:13-15

Maníkón-ai maampímhá wéraifo toráumai isáaro.

Mátíyu 13:3-25 .. 24:35

Rúku 21:33

Yóni 8:31-32 .. 15:7-11 .. 17:13-19 .. 20:30-31

Aantá-waasi 17:11

Rómu 1:16-17 .. 15:4-6

Éfésási 6:13-20

Kórósi 3:12-17

1 Tésárónika 2:13

2 Tímóti 3:14-17

Ípúru 4:12-13

1 Pítáa 1:25

1 Yóni 5:13

Maníkón-ai simátímakowi

Mátíyu 1:22

Ísu ímba marapá'á kunkónka'a Maníkón-ai isésa simátíma'maesa iyáawi mésa Maníkómó iyáfasinankaiwai paápé íniye-ai aúfáifimba agaimakáanka'a póna Ísu marapá'á kunkáíye. Miyámó uráan-kwaasisontafesa numa-áimpínkémhá profeti-waasiye wésefo kentáásááifimba Maníkón-ai simátímakaawiyesa wésune.

Maníkón-aaisafesa timankúnkúmba wéowe.

Mátíyú 9:2

Numa-áimpínkémbo sésamo bilipiyemo sembá kentáásááifimba Ísun-aaisafe'a érai'e sé'a timankúnkúmba oro. Ísu Manínkón-ááninko marapá'á kumbéna Maníkón-aai simátimena tí'o ún-kwaasi túwa'nai ena sáwí'o úmaimo méraampinkemba fautinkánae séna aaraa-táiyá'á pukáintafe'a Ísun-aaisafe'a érai'e sé'a timankúnkúmba oro wésefo maampimbá wéraifo toráumai isáaro.

Mátíyú 9:2 .. 9:22 .. 9:28 .. 15:28

Mátíyú 17:20 .. 21:22 .. 27:42

Rúku 17:5-6

Yóni 3:16 .. 5:24 .. 6:47 .. 6:69 .. 20:31

Aantá-waasi 10:43 .. 11:21 .. 13:48

Rómu 1:17 .. 4:2-3 .. 5:1 .. 10:9

1 Kórinti 1:21 .. 15:2

2 Kórinti 13:5

Kárésíya 2:16 .. 5:5

Éfésási 2:8 .. 3:17

Kórósi 1:23

Ípúru 11:1 .. 11:6

Yémísi 5:15

1 Pítaa 1:7

1 Yóni 3:23 .. 5:1-5 .. 5:10-13

Maníkóní áamámba

Mátíyú 5:17

Maníkóní áamámba maarán-íye. Maníkómó Mósesembo simámakain-amaamba siyáánkai-amaamba óntan-kwandaaiya'a agaimakón-amaane Maníkó fi'o-fi'on-aai siyáin-amaane naaófá'ó Maníkómó Émbaramuntafena séna túma káramai araenáembo úmaraiyan-kwaasi kesí waási-i'a oro siyáin-amaane miyán-ámáámbá Maníkóní áamámban-íye. Yúndaa-waasiti óraa'-waasi Maníkóní áamámpimba tuwímbai-aai áúwimai ayáátááse úmaresa arááiwakaawe. Ámáán-aai maampimbá wéraifo toráumai isáaro.

Mátíyú 5:17 .. 7:12 .. 23:23

Aantá-waasi 13:38-39

Rómu 3:28 .. 7:21 - 8:8 .. 10:4-5

Kárésíya 3:2-5 .. 3:23-29

Ípúru 9:18-28

Manínkóní Ufaen-ámútánkó

Mátíyú 1:18

Numa-áimpínkémhá Holí Spiritiye wésefo kentáásááifimba Maníkóní Ufaen-ámútánkón-íyesa wésune. Ísuni waási tirumpimbá Maníkóní Ufaen-ámútánkó méraiye-aai maampimbá wéraifo toráumai isáaro.

Mátíyú 1:18-21 .. 3:11 .. 12:32 .. 28:18-20

Máaka 13:11

Rúku 4:1

Yóni 1:29-34 .. 14:15-19 .. 14:25-26 .. 16:12-15

Aantá-waasi 1:8 .. 2:1-42 .. 10:44-48

Rómu 5:5 .. 8:12-17 .. 8:26-27 .. 15:13

1 Kórinti 3:16-17

Kárésíya 5:16-18

Éfésási 1:11-14

1 Tésárónika 1:5-6

2 Tímóti 1:13-14

2 Pítaa 1:20-21

Maníkóní waásiya'o káráwiyaawi-taai

maampimbá wéraifo toráumai isáaro.

1 Tímóti 3:1-12

Táitási 1:5-9

Yémísi 5:14-16

1 Pítaa 5:1-5

Maníkóní wíyómpaken-kisau-waasi

Mátíyu 1:20

Maníkóní wíyómpaken-kisau-waasisafesa numa-áimpínkémhá enseliman-owe wésewe.

Nombó maitínkáán-aai.

Mátíyu 3:11

Aantá-waasi 2:38

Kórósi 2:12

Waási sáwí-imayaawe aoisaané tuwésa Maníkómpá'á tun-kwáási Yóni nombá maitínkaraiye. Ánaaemba Ísu

ukáimpinkemba íyáfasinena wíyómpa'a iyónka'a Ísun-aaisafesa érai'e sésa timankúnkumbo un-kwáási sésa suwánésa Ísuni aampa'á wégon-kwaasin-owe síwae sésa nombá maiyáawe.

Óntankon-aai maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyu 6:24 .. 13:22 .. 19:16-30

Mááka 8:34-38 .. 14:3-9

Rúku 12:13-21 .. 12:32-34 .. 16:10-13

Fírípai 4:10-13

Kórósi 3:1-2

2 Tímóti 3:1-5

Ípúru 13:5

Yémísi 1:9-11 .. 4:13-14

1 Yóni 2:15-17

Póimo wénaan-aai.

Naaófá'á Yúndaa-waasi póima ímbo naráan-aaiye kisaufaken-ton-aantemba nésa pói-ama'wara'a naráan-aaiye maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mááka 7:17-23

Aantá-waasi 10:9-16 .. 15:19-29

Rómu 14:1-4 .. 14:13-23

1 Kórinti 8:1-13 .. 10:14-32

1 Tímóti 4:1-5

Puwíyampinkembo íyáfasinaiyan-aai

maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyu 22:23-33

Yóni 5:25-29 .. 6:35-40 .. 11:21-27

Aantá-waasi 2:29-33 .. 4:32-33

1 Kórinti 15:3-7 .. 15:12-58

Fírípai 3:7-11

1 Tésárónika 4:13-18

Rómu-kamani-aifa-kawaago

Mátíyu 22:21

Rómu-kamani-aifa-kawaagowemo sembá Rómu-waasi-taaifinkene numa-áimpínkéné Sisaawe wésewe.

Sambaatigón-áái

Yúndaa-waasi saagon-kánáá amáán-aai ísón-kanaasafesa Yúndaa-waasi-taaifine numa-áimpínkéné sambaatiyé wésefo maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyu 12:1-14

Mááka 2:23-3:6

Rúku 4:16-37 .. 6:2-11 .. 13:10-17 .. 14:1-6

Yóni 5:2-18 .. 7:14-24 .. 9:1-14

Sáwí'o uwátinkaiya'o ímbo anondáámo íyan-aai

maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyu 6:7-15 .. 18:15-35

Mááka 11:25-26

Rúku 6:27-38 .. 11:4 .. 17:3-4 .. 23:33-34

Tuwímbai-aagioni áwáu maarán-ye Taakisi-óntánkón-áái. 427Tuwímbai-aagioni áwáu maarán-ye Wayó-kísáúmó má

Aantá-waasi 7:59-60

Rómu 12:14-21

Ēfésási 4:31-32

Kórósi 3:31

1 Tésárónika 5:15

1 Pítaa 2:23

Taakisi-óntánkón-áái.

Mátíyu 5:46

Rómu-kamani-waasi Yúndaa-waasisafesa taakisi-
óntámbá síméro sésa tuwímbai-Yúndaa-waasi minkísáú tímúwasa taakisi-óntámbá
maimaésa nómba kesáfé-óntámkwára'á maimaésa taakisi-óntámbá Rómu-kamani-waasi
mátimesa umén-óntámbá kesáfésa maiyésa minóntánkákémbá óntawara'-waasi-i'a
uwasá fi'on-Yúndaa-waasi tiyámba uwátinkaraawe.

Waántáwanko Ísuntafena sáwí'a ínkwaé séna ma'máímo awánarain-aaí
maampímbá wéraifo toráumai ísáaro.

Mátíyu 4:1-11

Mááka 1:12-13

Rúku 4:1-13

Wayó-kísáúmó máén-kwaasi

1 Kórinti 7:21

Kórósi 3:22

Póíye iyánémó kesáfésamo méyánontemba naaófá'á waási méyánúmai métínkówasa
miwítí wayó-kísáú máúwasa ímba méyámbá tímúwasa ándá-waasiyaamba úwoi-kisau
maé'ómbaniye. Mináái numa-áímpínkémbá sleviye wésewe.